

Testament Cobə de'en choe'
dižə' che ancho Jesocristən'

Yatzachi Zapotec New Testament

Contents

SAN MATEO	1
SAN MARCOS	51
SAN LUCAS	82
SAN JUAN	132
HECHOS	167
ROMANOS	215
1 CORINTOS	238
2 CORINTOS	262
GÁLATAS	277
EFESIOS	286
FILIPENSES	294
COLOSENSES	300
1 TESALONICENSES	306
2 TESALONICENSES	311
1 TIMOTEO	314
2 TIMOTEO	321
TITO	326
FILEMÓN	329
HEBREOS	330
SANTIAGO	348
1 PEDRO	354
2 PEDRO	361
1 JUAN	365
2 JUAN	370
3 JUAN	371
JUDAS	372
APOCALIPSIS	374

Testament Cob̃a de'en choe' diža' che ancho Jesocristan'
New Testament in Zapotec, Yatzachi (MX:zav:Zapotec, Yatzachi)

copyright © 1971 Wycliffe Bible Translators, Inc.

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Yatzachi

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Yatzachi [zav], Mexico

Copyright Information

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Yatzachi

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

ISBN 978-1-5313-0747-9

PDF generated on 21 Sep 2016 from source files dated 21 Sep 2016

d439ce34-67af-5db7-b82c-f44ad9932db2

This print-on-demand edition of Scripture is designed, produced, and provided at cost by the Digital Bible Society. This is made possible through partnerships with the Bible League of Canada, Open Doors International and other missions and translation agencies. We are deeply grateful for the sacrifices made in translating this edition of Scripture and the generosity of others in making this Bible available to you.

To order additional copies of this Bible or hundreds of translations like it or to learn more about our ministries and the mission of Scripture distribution in every language, we invite you to visit www.DBS.org (USA), www.BibleLeague.ca (Canada), and www.OpenDoors.org (Europe). May God bless your work in sharing and teaching these Scriptures, until, as it is written, the earth is *“filled with the knowledge of the glory of the LORD, as the waters cover the sea.”* (Habakkuk 2:14)

Dižā' Güen Dižā' Cobā De'en Bzoj Sam Mtion'

Ķaxta'o Jesocristān'

¹ Nga cho'en dižā' che de'e Ķaxta'o Jesocristān' dezd gan' gwxete dia che'enā'. Na' nyoj la yoguā'ēte de'e Ķaxta'ogüē' ca' gwzolaozān len de'e Ķaxta'ocho Abraannā' xte nā'a. Jeso'osān' naque' xi'īn dia che de'e Rei Dabin', na' de'e Dabin' naque' xi'īn dia che de'e Abraannā'.

² Abraannā' naque' Ķa Isaac, na' Isaaquān' naque' Ķa Jacob, na' Jacobān' naque' Ķa Joda len beņā' biše'e ca' yelā'. ³ Joda' na' Tamar zjēnaque' Ķaxna' Fares na' Sara. Na' Faresān' naque' Ķa Esrom, na' Esronnā' naque' Ķa Aram. ⁴ Arannā' naque' Ķa Aminadab, na' Aminadabān' naque' Ķa Naason, na' Naasonnā' naque' Ķa Salmon. ⁵ Salmonnā' na' Raab zjēnaque' Ķaxna' Boos. Na' Boosān' na' Rot zjēnaque' Ķaxna' Obed. Na' Obedān' naque' Ķa Isai. ⁶ Na' Isain' naque' Ķa Rei Dabin', na' Rei Dabin' naque' Ķa Salomon. Na' xna' Salomonnā' goque' xo'olā de'e Orias antslā ze'e yeca'a Rei Dabin' le' par gague' xo'ole'.

⁷ Na' Salomonnā' naque' Ķa Roboam, na' Roboannā' naque' Ķa Abias, na' Abiasān' naque' Ķa Asa. ⁸ Na' Asan' naque' Ķa Josafat, na' Josafatān' naque' Ķa Joram, na' Jorannā' naque' Ķa Osias. ⁹ Na' Osiasān' naque' Ķa Jotam, na' Jotannā' naque' Ķa Acas, na' Acasān' naque' Ķa Esequias. ¹⁰ Na' Esequiasān' naque' Ķa Manases, na' Manasesān' naque' Ķa Amon, na' Amonnā' naque' Ķa Josias. ¹¹ Josiasān' naque' Ķa Jeconias na' biše'e ca'. Beņā' ca' gwnitā' ca' tyempān' catā' beņā' Babilonia ca' besyā'āche'exaxje' de'e Ķaxta'o chio'o beņā' Izrael Babilonian'.

¹² Gwde besyā'āche'exaxje' lega'aque' Babilonian', goljā Salatiel xi'īn Jeconiasān'. Na' Salatielān' naque' Ķa Sorobabel. ¹³ Na' Sorobabelān' naque' Ķa Abiod, na' Abiodān' naque' Ķa Eliaquim. Na' Eliaquinnā' naque' Ķa Asor. ¹⁴ Asorān' naque' Ķa Sadoc, na' Sadoquān' naque' Ķa Aquim. Aquinnā' naque' Ķa Eliod. ¹⁵ Na' Eliodān' naque' Ķa Eleasar, na' Eleasarān' naque' Ķa Matan. Na' Matannā' naque' Ķa Jacob. ¹⁶ Nach Jacobān' naque' Ķa Jwse ben' naquē be'en che Marian'. Na' Marian' naque' xna' Jeso'os ben' nzi' Crist, zeje dižā' ben' gwleĶ Diozān' par gaquālene' beņāchān'.

¹⁷ Na' tyemp che de'e Abraannā' xte tyemp che de'e Dabin' goc žda' dia che'enā'. Na' goszolaon tyemp che de'e Dabin' xte catā'ān beņā' Babilonia ca' besyā'āche'exaxje' de'e Ķaxta'o chio'o beņā' Izrael Babilonian' gozac yežda' dia che'enā'. Na' leczā dezd tyemp catā'ān besyā'āche'exaxje' lega'aque' Babilonian' xte catā'ān bžin žan' goljā Cristān' gozac yežda' dia che'enā'.

Catā' goljā Jeso'osān'

¹⁸ Na' quingan' goquā catā'ān goljā Jesocristān'. Banaquan gwšagna' Marian' len Jwsen', na' ze'e ca'a Jwsen' le' par gague' xo'ole', gwsa'acbe'ine' banoa' Marian' bdao'. Goc ca' chedā' Spirit che Diozān' beņān par niĶ bgüendao' bda'onā' lo'o le'enā'. ¹⁹ Na' Jwsen' ben' banaquan si'e Marian' par gague' xo'ole', goque' to beņā' chon de'e güen lao Diozān'. De'e na'ana' bene' xbab cuejyichje' Marian' šizizā sin cui no gacbe'i par niĶ cui āgwsī'e le' zto'. ²⁰ Žlac chone' xbab gone' ca', to angl che Xancho Diozān' blo'elaogüē'e le' lao bišgal. Na' gože'ene': —Jwse, le' naco' xi'īn dia che de'e Dabin'. Bito žebo' si'o Marian' par gague' xo'olo'. Spirit che Diozān' beņān par niĶ no'e bda'onā'. ²¹ Na' sane' to bi'i byo, na' āgwsī'o labo' Jeso'os chedā' yebeje' beņā' gwlaž chele ca' xni'a de'e malān' beņā' se'ejle' che'.

²² Na' de'en goquā yoguā' de'e ca' goc complir can' gwna Diozān' de'en bzoj to profet beņā' be'xtižā' Diozān' cana', gwne': ²³ To no'ol güego' beņā' nenaplažā'achgua cuine' güē'e to bi'i byo dao' na' sane'ebo'. Na' si' labo' Emanuel. Na' Emanuel zeje dižā': Zoczā Diozān' len chio'o.

²⁴ Na' catā' beban Jwsen' beyož gwneine' yelān' ca', beteyo bene' can' gož angl che Xancho Diozān' le'. Jāxi'e Marian' liže'enā' par goque' xo'ole'. ²⁵ Pero Jwsen' gw-dapēcze' le' respet xte catā'ān gwxane' to bi'i byo dao', xi'īne' nech. Na' gwxi' labo' Jeso'os.

2

Magos ca' jāsā'ālane' Jeso'osān'

¹ Ca tyemp can' gwnabia' Rei Erodān', goljā Jeso'osān' Belennā', to yežgan' mbane Jodean'. Na' goquan' besā'āžin to Ķhopā

magos Jerosalennə', beŋə' za'ac galən' chla' bgüižən'. ² Na' gosə'əŋabene' beŋə' lao' syodan' gwse'e: —¿Gan' rei che beŋə' Izrael ca', be'en bagoljənə'? Nezeto' bagolje'ena' cheda' bable'ito' beljw che'ena' catə'an bla'an lažto'onə' galən' chla' bgüižən'. Na' za'ato' par nič gütie'ela'oto'one'.

³ Catə' bene Rei Erodən' xtižə'əga'aque'ena', de'e juisy de'e goquene', na' leczə ca' yoguə'əloj beŋə' lao' syoda Jerosalennə'. ⁴ Nach btob Rei Erodən' yoguə'əloj bχoz əblao che chio'o beŋə' Izrael na' leczə yoguə' beŋə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən', con beŋə' nito' syodan'. Na' gwŋabene' lega'aque' gan' naquən galjə Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'. ⁵ Nach gwse' beŋə' ca' Erodən': —Belen nan' galje', gan' mbane Jodea, la' can' na to part Xtižə' Diozən' de'en bzoj to profet beŋə' be' xtiže'ena' cana'. Quinga nan:

⁶ Ca naquə yež Belen gan' mbane Jodea, naquəczən yež de'e zaquə'əchgua entr yež əblao ca' de'en zjəchi' Jodean', cheda' to beŋə' Belennə' gaque' beŋə' gwn-
abia',
na' le' əggüia əgwye' chio'o beŋə' Izrael.

⁷ Nach Erodən' bene' mendad ja'ac magos ca' laogüe'ena' bgašə'əzə par nič gwŋabene' lega'aque' tcho'a tšao' bata'əquan' besə'əle'ine' bla' beljon'. ⁸ Nach bsele'e lega'aque' Belennə', gože' lega'aque': —Le'e žja'ac Belennə' na' le'e žjəyediljyožə bida'onə'. Na' catə' yeže'lelebo' na' deyedixjue'ile nada' par nič leczə ša'a əžje'ela'ogua'abo'.

⁹ Beyož boso'ozenag magos ca' can' gož rein' lega'aque', nach gwsa'aque' əzja'aque'. Na' ca naquə beljon' de'en besə'əle'ine' gan' chla' bgüižən' catə' cuina' sa'ac lažga'aque'ena', zdan le'e yoban' žialaon laoga'aque'ena' bžinten gwzon gan' zo bida'onə', na' gwležən.

¹⁰ Na' besyə'əbeine' xte juisy ca de'en besə'əle'ine' beljon' de'e yoblə. ¹¹ Nach catə' gwso'e lo'o yo'onə' na' besə'əle'ine' bida'onə' len xna'abo' Marian'. Nach bosə'əzo xibga'aque' gwso'elaogüe'ebo'. Na' bosə'əsaljo caj chega'aque' ca' na' gosə'əbeje' or, yal na' to xnižə' yag de'en chla' zix de'en ne' mirra par gwso'ebo'on.

¹² Pero na' Diozən' gwdixjue'ine' magos ca'

lao bišgal de que bito yesyə'ədie' gan' zo Rei Erodən'. De'e na'anə' besyə'əque'e yetolo nez par jəya'aque' lažga'aque'ena'.

Jwsen' len Marian' na' len Jeso'osən' ja'aque' Egipton'

¹³ Na' catə' babesa'ac magos ca', to angl che Xancho Diozən' bloe' laogüe' Jwsen' lao bišgal, na' gože'ene': —Gwyas, gwče' bida'onə' na' xna'abo'onə' le'e žja'ac Egipton' na' sole xte catə'əch əŋia' le'e bata'əquə' guaquə yesa'acle, cheda' Erodən' banži'e bia' yeyilje' bida'onə' par gote'ebo'.

¹⁴ Nach nencal gwyas Jwsen', gwče'e bida'onə' len xna'abo'onə' zja'aque' Egipton'. ¹⁵ Nach gwnite'e Egipto na'azə xte catə'əch got Erodən'. Na' de'en gwso'one' ca' goc complir de'en bzoj to profet beŋə' be' xtižə' Diozən' cana'. Quinga bzoje' de'en gwna Xancho Diozən': “Chixjue'ida' Xi'ina'anə' yeze'e Egipton'.”

Erodən' bsele'e soldad par gwso'ote' yo-guə' bi'i byo dao'

¹⁶ Na' lao bazja'aque' Egipton' Erodən' lechguale bžejene' catə' gocbe'ine' gosə'əxoayag magos ca' le' de'en cuich besyə'ədie' gan' zo'ena'. Na' segon can' gwyejini'ine' catə' gwŋabene' lega'aque' antslə do bata'əquən' bla' beljon', bsele'e soldad che' ca' par jse'ete' yoguə'əloj bi'i byo che'ən dao' zelao bi'i chop ize, bi'i ca' gwsa'aljə Belennə' na' yeziquə'əchlə yež ca' žjənyechj žjəmbi'i Belennə'. ¹⁷ Na' laogüe de'en gwso'ote' bi'i byo dao' ca', goc complir can' bzoj de'e profet Jeremiasən', ben' be' xtižə' Diozən' cana', gwne'.

¹⁸ Gaquə bgüine bgüežən' yež de'en nzi' Rama.

No'ol ca' žjənaquə xi'in dia che de'e Raquelən'

lechguale yesyə'əyašə' yesyə'əgüinlaže'e che yoguə' xi'in da'oga'aque' ca' əsa'at.

Na' bito se'enenə' par no yeyo'exen lega'aque'.

¹⁹ Lao ne'e nito' Jwse ca' Egipton' got Erodən'. Nach to angl che Xancho Diozən' bloe' laogüe' Jwsen' lao bišgal. ²⁰ Na' gože'ene': —Gwyas, beče' bida'onə' len xna'abo'onə' na' le'e žjəya'ac Izraelən'. Bagwsa'at beŋə' ca' besyə'əyilj bida'onə' par so'ote'ebo'.

²¹ Nach gwyas Jwsen' beche'e bida'onə' len xna'abo'onə' jəya'aque' lažga'aque' Izraelən'. ²² Pero Jwsen' catə' benene' de que Arqueləon' bedie' belane' xlatjə de'e xē' Erodən', bžebe' žjəya'aque' gan' mbane Jodean'. Na' Diozən' gwɔdixjue'ine' le' lao bišgalən' de que bito žjəya'aque' Jodean' sino que žjəya'aque' gan' mbane Galilean'. ²³ De'e na'anə' besyə'ažine' syoda Nasaretən' na' jəsyə'anite'e. Na' de'en jəsyə'anite'e Nasaretən' goc complir de'en bosə'ozoj de'e profet ca' cana' gosə'əne' che Jeso'osən' de que beṇə' yesə'əsi'ene' beṇə' Nasaret.

3

Juan ben' bchoa beṇə' nis gwɔdixjui'e dižə' güen dižə' cobə' che Diozən'

¹ Na' gwde zan iz, Juan ben' bchoa beṇə' nis gwyeye' latjə dašən' gan' mbane Jodean'. ² Na' gwɔdixjue'ine' beṇə' gože' lega'aque': —Le'e yedinje xtolə'əle ca', cheda' babžin ža cata' Diozən' ben' zo yoban' nabi'e con notə'əteza beṇə' əso'e latjə.

³ De'e profet Isaiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana' bzoje' che Juannə', gwne': To beṇə' əṇe' zižjo latjə dašən', əne':

“Le'e so probnid par əgwzenagle che Xan-chon' catə'an yide'.

Na' šə sole probnid par əgwzenagle che' catə'an yide', de'en gonle ca' gwxaquə'əleben can' chonle chxi' chloale nez ca' catə' chidə to beṇə' blaö.”

⁴ Na' Juannə' gwyaze' lachə' de'en gwso'one' len yišə' xa cameyən'. Na' par dobey che' bchine' to pedas yid. Na' gwdaogüe' bišə'əzo, na' leczə gwdaogüe' ši'in bia ser, bia nitə' yixə'. ⁵ Beṇə' Jerosalenə', na' beṇə' ca' ža' yoguə' yež ca' gan' mbane Jodean', na' leczə beṇə' ža' yež ca' nyechj' mbi'i yao Jordannə' gwsa'aque' ja'aque' gan' zo Juannə' par bosə'ozenague' xtiže'ənə'. ⁶ Na' bosə'əxoadolə'e lao Diozən', na' Juannə' bchoe' lega'aque' nis lo'o yao Jordannə'.

⁷ Na' leczə ja'ac zan beṇə' Izrael beṇə' ca' zjənchoj zjənzi' fariseo, na' beṇə' ca' zjənzi' sadoso. Ja'aque' par bchoa Juannə' lega'aque' nis, Nach Juannə' gože' lega'aque': —Le'e nacle beṇə' goxoayag na' naljele. ĺEchaquele de que gwaquə

yexonjele castigon' de'en əselə' Diozən' par le'e? ⁸ Cheyalə' gonle de'en naquə güen par nič əsa'acbe'i beṇə' yoblə de que baboša' yičhjlə'ažda'olen'. ⁹ Na' bito gonle xbab de que Diozən' bito gone' le'e castigw che xtolə'əlen' laogüe de'en nacle xi'in dia che de'e Abraannə'. Bito nacho de que lechguale chyažje Diozən' le'e. Gwaquə gone' par nič yej quinga yesyə'əyaquən xi'in dia che de'e Abraannə'. ¹⁰ Ca naquə le'e šə cui chonle can' chazlažə' Diozən', gwxaquə'əlebele ca to yag frot de'e cui bi frot chbian. Na' ca naquə yoguə'əte yag frot de'e cui bi frot chon, chəsə'əčhog beṇə' len na' chəsə'əzeye'en. ¹¹ Na' ca naquə le'e chedinjele xtolə'əle ca', nada' de'e li chcho'a le'e nis. Na' ze'e yidə ben' gon par nič so Spirit che Diozən' lo'o yičhjlə'ažda'ochon' na' nabi'an chio'o. Na' Spiritən' naquən ca yi' na' gwxi' gwloan yičhjlə'ažda'ochon' len bitə'əteza de'e mal. Ben' yidə zaquə'əche' ca nada' na' bito zaca'a par gaca' xmose'. ¹² Be'enan' gone' len chio'o can' choncho cata' chdecho trigon' rner, na' chzeycho yix bebən'. Na' šə chonlilažə'əcho Diozən', yotobe' chio'o par nič socho txen len le', na' beṇə' ca' cui chso'onlilažə' le', əsele'e lega'aque' lao yi' gabilən' de'en cuiczə cheyol.

Catə' gwchoa Jeso'osən' nis

¹³ Na' gwza' Jeso'osən' gan' mbane Galilean' na' gwyeye' gan' zo Juannə' cho'a yao Jordannə' par nič Juannə' bchoe' le' nis. ¹⁴ Na' Juannə' benczə yičhjləogüe' caguə gone'ene' gwchoe' Jeso'osən' nis. Gože'ene': —Chyažjləda' əgwcho' nada' nisən' na' nada'əlan' zedenabdo' gwchoa' le' nisən'.

¹⁵ Nach Jeso'osən' gože' Juannə': —Gone'e bchoa nada' nisən'. Cheyalə' goncho ca' par nič gaquə complir yoguə'əloj de'en non Diozən' mendad gaquə.

Nach gwčheb Juannə' bcho'ene' nisən'. ¹⁶ Na' catə' beyož gwchoa Jeso'osən' nisən', le'e bechojte' lo'o nisən', na' le'e byaljwte le'e yobanə' na' ble'i Jeso'osən' gan' zo Diozən'. Ble'ine' Spirit che Diozən' betjan ca to ngolbexə na' bžinən' gwzon len le'. ¹⁷ Na' gwse'enene' gwna Diozən' ben' zo yoban': —Bengan' Xi'ina', ben' chacda' chei, lechguale cheba chezaquə'əlažə'a le'.

4

Gwlo'oyelə' gwxiye'enə' Jeso'osən' gone' de'e mal

¹ Na' Spirit che Diozən' benən par niç gwey Jeso'osən' latjə dašən', par niç gwlo'oyelə' gwxiye'enə' le' gone' de'e malən'.

² Na' bitobi gwdao Jeso'osən' lao čhoa ža čhoa yel, na' catə' gwde de'e čhoa žanə' gwdone'. ³ Na' gwxiye'enə' bgüiguə'ən gan' zo Jeso'osən', gožə'ən le': —Šə len' naco' Xi'in Diozən', gož yej quinga yesyə'əyaquən yetxtil.

⁴ Nach gož Jeso'osən' len: —Nyojcə Xtižə' Diozən' nan: “Caguə yelə' guao na'azan' əbane chio'o benač sino lecə čhyažjecho yoguə'əlo' dižə' de'en na Diozən' par əbancho.”

⁵ Na' gwche' gwxiye'enə' le' yichjo' yo'odao' əblao che chio'o beṇə' Izrael de'en zo Jerosalennə' na' gwlequən le' gan' le'ezelaogüe naquə siba. ⁶ Na' gožən le': —Šə len' naco' Xi'in Diozən' bexitə' nga par che'elə, la' nyojczən le'e Xtižə' Diozən' nan: Eselə' Diozən' angl che' ca' par əsa'aclene' le', na' əso'oxe'e le' par niç bito əčhego'o no yej.

⁷ Na' gož Jeso'osən' gwxiye'enə': —Lecə can' nyojən le'e Xtižə' Diozən', nan: “Bito con goncho Xancho Diozən' prueb šə leine' can' ne'enə'.”

⁸ Na' gwxiye'enə' gozche'en le' to lao ya'a de'e naquə lechgualə siba, na' blo'in le' yoguə' nasyon de'en zjəchi' lao yež-lyon' ca naquə dechgua yelə' chnabia' čhega'acquənə'. ⁹ Nach gožən le': —Yoguə' de'e quinga chle'ido' nga gona'an le' šə gwzo xibo' laogua' nga par güe'elaogo'o nada'.

¹⁰ Nach gož Jeso'osən' len: —Gwchi'ižə' ca'alə nga Satanas. Nyojczən le'e Xtižə' Diozən' nan: “Cheyalə' šejni'alazə'əcho tozə Xancho Diozən' na' tozə le' güe'ela'ocho.”

¹¹ Na' bebi'ižə' gwxiye'enə len le', nach besə'əžin baļə angl ca' jse'eclene'ene'.

Jeso'osən' gwzolaogüe' chyixjui'e dižə' güen dižə' cobə che Diozən'

¹² Na' Jeso'osən' gwze'e Jodean' par gweyje' Galilean' catə' benene' de que bade Juannə' ližyan'. ¹³ Na' gwze'e Nasaretən' jsöe' syoda Capernaum de'en chi' cho'a

nisda'onə' do gan' chi' distrit de'en nzi' Sabolon na' Neftali. ¹⁴ Na' de'en jəyetzoe' syodan' goc complir can' bzöj de'e profet Isaiazən', ben' be'e Xtižə' Diozən' cana' gan' nan:

¹⁵ Le'e gwzenag, le'e beṇə' Galilea, le'e cui nacle beṇə' Izrael,

na' nitə'əle distrit Sabolon na' Neftali de'en mbane yešla'alə nisda'onə' na' yao Jordannə'.

¹⁶ Nčhol' yichjla'ažda'olen' pero Diozən' əsele'e to beṇə' cue'e be'eni' xen lo'o yichjla'ažda'olen'.

Nacle ca beṇə' guat len yichjla'ažda'olen' por ni che de'e malən' čonle, pero be'ena' əselə' Diozən' yocobe' yichjla'ažda'olen'.

¹⁷ Na' dezd tyemp na', Jeso'osən' gwzolaogüe' gwne': —Le'e yedinje xtolə'əlen', čedə' babžin ža nabia' Dioz ben' zo yoban' con notə'ətezə beṇə' əso'e latjə.

Jeso'osən' gwleje' tap beṇə' gwxen bel par gwsa'aque' disipl che'

¹⁸ Na' goquən' lao zda Jeso'osən' cho'a Nisdao' Galilean' ble'ine' čopə beṇə' gwxen bel, choso'ozalə'e yixjw bel čhega'aque'ena' lo'o nisən'. Zjənaquə čopə biše'e. Toe' le' Simon Bed, na' yetoe' Ndres. ¹⁹ Nach gože' lega'aque': —Le'e da len nada'. Le'e nacle beṇə' gwxen bel, na' na'a əgwzežni'ida' le'e par niç gonle ca so'ombia' beṇə' nada'.

²⁰ Na' le'e gosə'əbejyichjtega'aque' yixjw bel čhega'aque' ca' nach ja'aclene' Jeso'osən'.

²¹ Nach gwsa'aque' yelatə' na' jəsyə'ədi'e Jacob len Juan čopə biše'e, len xaga'aque' Sebedeo. Že'e to lo'o barcw chesyə'əyone' yixjw bel čhega'aque'ena'. Na' lecə gwṇəbe Jeso'osən' Jacobən' len Juannə' par žja'aclene' le'. ²² Na' le'e bosyo'ocua'anlentie' xaga'aque' Sebedeon' barcon' na' ja'aclene' Jeso'osən'.

Jeso'osən' bsed blo'ine' beṇə' zan

²³ Na' gozac catə' Jeso'osən' gweyje' yoguə' yež ca' zjəchi' gan' mbane Galilean', gwzolaogüe' bsed blo'ine' beṇə' ca' zjəžə' lo'o yo'odao' ca' gan' gwso'elao' beṇə' Izrael ca' Diozən'. Na' gwduxjui'e dižə' güen dižə' cobən' de que Diozən' nabi'e con notə'ətezə beṇə' əso'e latjə. Na'

Jeso'osən' beyone' yoguə' beṇə' ca' chse'i gwde gwde yižgüe'. ²⁴ Na' gosə' gwłaljə yoguə' de'en ben Jeso'osən' doxenlə nasyon Siria. Nach beṇə' Siria ca' jso'e yoguə' beṇə' ca' chsa'acšene laogüe'enə', beṇə' ca' chse'i zan člas yižgüe' na' beṇə' ca' chse'ey chesə'əla, na' len beṇə' ca' zjəyo'o zjəyaz de'e xio' yichjla'ažda'oga'aque', na' len beṇə' ca' chsa'az šon, na' beṇə' ca' zjənat to part cuerp čhega'aque'enə'. Na' beyone' yoguə'ətega'aque'. ²⁵ Na' zan beṇə' za'ac distrit čhe Galilea, na' beṇə' za'ac yež ca' gan' nzi' Decapolis, na' beṇə' za'ac syoda Jerosalenə', na' beṇə' za'ac yež ca' yela' distrit čhe Jodea, nach beṇə' za'ac yešla'a yao Jordannə' jəsə'ənaogüe' le'.

5

Dižə' de'en bsd blo'i Jeso'osən' to lao ya'a blo'ine' non' zjzo mbalaz

¹ Na' Jeso'osən' catə' ble'ine' beṇə' zan zjənžag, gwloə' gwchi'e to lao ya'a. Na' gosə'əbiguə' disipl čhe' ca' gan' chi'enə'. ² Nach gwzolao bsd blo'ine' lega'aque', gwnə':

³ —Le'e chacbe'ile de que chyažjele gaquəlen Diozən' le'e, zole mbalaz čhedə' bacho'ele latjə chnabia' Diozən' le'e.

⁴ Na' le'e zole trist lo'o yichjla'ažda'olen' por ni čhe xtołə'əle ca', mbalaz sole čhedə' Diozən' yeyonxenlaze' le'e.

⁵ Na' le'e laogüe de'en chxexjw yichjle len Diozən' na' len beṇə'chən', mbalaz sole čhedə' Diozən' gone' par nič gaquə güen čhele can' baben Diozən' lyebe.

⁶ Na' le'e chzelažə'əchguale gacle beṇə' güen lao Diozən', zole mbalaz čhedə' Diozən' bachaclene' le'e par nič gacle beṇə' güen laogüe'enə'.

⁷ Na' le'e cheyašə'əlažə'əle beṇə' yoblə, mbalaz zole čhedə' leczə ca' Diozən' cheyašə' cheži'ilaže' le'e.

⁸ Na' le'e banacle beṇə' la'aždao' xi'ilažə', zole mbalaz čhedə' zjəyazole txen len Diozən'.

⁹ Na' le'e chogo'ole yelə' chxenlaze' čhe beṇə' ljuežjle ca' chesə'ədiłə, mbalaz zole čhedə' la' Diozən' bagwcue' le'e ca xi'ine'.

¹⁰ Na' le'e choso'ochi' choso'osaquə' beṇə' le'e laogüe de'e chontezle de'en naquə güen lao Diozən', zole mbalaz čhedə' cho'ele latjə chnabia' Diozən' le'e.

¹¹ Na' catə' chesə'əzi'ičhižə' beṇə' le'e na' chesə'əsaquə'əzi'e le'e na' chso'e yoguə' člaste dižə' güenlaze'əle nada', bia'aczə sole mbalaz. ¹² Cheyałə' yeba yezaquə'əlažə'əchguale la'anə'əczə za'ac de'e ca' contr le'e čhedə' Diozən' gone' par nič gaquə'chguə de'e güen čhele catə' yežinle gan' zoe'enə'. Can' chso'one beṇə' ca' le'e leczə can' gwso'one de'e xaxta'ochə ca' de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'.

Naccho ca zedə' na' ca be'eni' par len beṇə' ža' yežlyo nga

¹³ Ca zedə' chaclenən par nič caguə cuiayi' no yid belə', le'egatezə ca' le'e chaclenle par nič beṇə'chən' cui chso'onteque' de'e mal. Na' šə zedə'an bitoch bi xzi' naquən, nezecho bito bi gac goncho par nič yeyaquən xzi' de'e yoblə. Na' bitoch bi zaquə'an lete goschon fuerlə na' əgwlej əgwšošj beṇə' len. Can' gaquə len le'e šə cuich gonle can' chene'e Diozən'.

¹⁴ Ca be'eni' chaclenən beṇə' par chəsə'əneze'ne' gan' cheyałə' žja'aque', ca'aczən' chaclenle beṇə' par chəsə'əneze'ne' nac chene'e Diozən' so'one'. Na' can' notə'ətezə beṇə' chac chle'ine' to syoda xen de'en chi' to lao ya'a, ca'aczən' notə'ətezə beṇə' chac chle'ine' de'e güenṇə' chonle. ¹⁵ Catə' chgualə'əle to yi' bito chdosə'əlen žomə sino chda'alēn le'e ze'e par chse'eni'in len yoguə' beṇə' ža' lo'o yo'onə'. ¹⁶ Na' ca naquə le'e ža, cheyałə' sotezə sole gonle de'e güenṇə' par nič yesə'əle'i beṇə' len na' əso'elaogüe'e Xacho Diozən' ben' zo yoban'.

Jeso'osən' bsd blo'ine' can' na lei de'en bzoj de'e Moisezən'

¹⁷ Bitə gonle xbab de que nada' za'a zedeyena' par nič lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' de'en bosə'ozoj de'e profet ca' cana' cuich so'onən žin. Za'a par nič gaquə complir yoguə'əloł de'en bsi' Diozən' xneze gaquə ca de'en bosə'ozoj beṇə' ca'. ¹⁸ De'e li čnia' le'e, xte ca te čhe yežlyo nga len de'e ca' chle'icho le'e yoban', ni to letr dao' ni to asento de'en nyoj le'e lein' cui ten ca'azə xte que gaquə yoguə'əloł de'en chene'e Diozən' gaquə.

¹⁹ De'e na'anə' yoguə' de'e ca' zjənyoj de'en

chene'e Diozən' gonle, la'anə'əczə šə le-beyoža to de'e dao', legonən. Notə'ətezle šə əchoele cui gonle can' none' mendadən', na' šə leczə əgwlo'ile beṇə' yoblə cui so'one' can' none' mendadən', Diozən' bito gone' le'e yelə' bala'an catə' yežinle yoban' gan' chnabi'enə'. Na' notə'ətezle šə gonle can' none' mendadən' na' šə leczə gwlo'ile beṇə' yoblə so'one' can' none' mendadən', Diozən' gone' le'e yelə' bala'an catə' yežinle yoban' gan' chnabi'enə'.²⁰ Echnia' le'e, beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' bito zjənaquə yichjla'ažda'oga'aque'enə' güen lao Diozən'. Na' šə yichjla'ažda'olen' bito gaquəchan güen lao Diozən' cle ca chega'aque'enə', bito yežinle yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e.

Choncho de'e mal šə chža'a ljuežjcho

²¹ Na' leczə bsd blo'i Jeso'osən' lega'aque' gwne': —Banzele can' gož de'e Moizezən' de'e xaxta'ocho ca': "Cui no gotle. Na' šə no got ljuežj beṇache', jostis ca' choglaogüe'en che' de que cheyalə' gate'." ²² Na' nada' chnia' le'e notə'ətezle šə chža'a ljuežj beṇachle zaquə'əczən par gatle ca to castigw chele žalə' ca', na' notə'ətezle šə chžia chnita'əle ljuežjle zaquə'əczən par so'on beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' nasyon Izraelən' castigw chelen'. Na' notə'ətezle šə cholgiüž ljuežjle diža' pesad, zaquə'əczən par yoselə' Diozən' le'e lao yi' gabil.

²³ Cheyalə' socho binlo len ljuežj beṇachcho. Na' la'anə'əczə catə' bazole lo'o yo'odao' par əgwnežjwle bi de'en əgwnežjwle güe'ela'ole Diozən', šə žjsa'alazə'əle de que babenle contr to beṇə' ljuežjlen',²⁴ na'azə cheyalə' yocua'anle šlož de'en noxə'əlen'. Zgua'atec žjəyeye'exenle beṇə' ljuežjlen', nach guaquə žjəyenežjwle de'en bagwlejlə par güe'ela'ole Diozən'.

²⁵ Catə' to beṇə' gonle xya che' na' əche'e le'e lao jostis, legonlene' regl binlo lao ngo'ole nezən' par nič na' cui che' e le'e lao jostisən'. Šə bito gonle ca' ža, catə' əžinle lao jostisən' gone' le'e lao na' polsian' par yosə'əže'e le'e ližya. ²⁶ Echnia' le'e, bito yebeje' le'e xte catə' chixjwle doxen de'en čala'əlen'.

De'e malən' choncho šə chgo'o xtocho

²⁷ Banzele can' gwna de'e Moizezən': "Bito co'o xtole na' bito cuejyichjle be'en chele o no'ol chele par solenle beṇə' yoblə."

²⁸ Na' nada' chnia' le'e de que notə'ətezle šə chgüiale to no'olə na' chzelažə'əle solenlene', banaple dolə' čhedə' tozəczə ca malən' bachonle lo'o la'ažda'olen' len de'en chon beṇə' chgo'o xtoe'.

²⁹ Na' de'e na'anə' əchnia' le'e, šə de'en chle'ile len jəlaole chonən par nič əxople gonle de'e malən', nca'alə xneze žalə' cui žia jelaolen'. Len nca'alə xneze cuejlen cle ca cuiayi'ile lao yi' gabilən' por ni che len.

³⁰ Na' šə de'en chonlenle na'ale ca' chonən par nič əxople gonle de'e malən', nca'alə xneze žalə' cui žia na'ale na'anə'. Len nca'alə xneze chogga'aclen cle ca cuiayi'ile lao yi' gabilən' por ni che lega'aquən.

Beṇə' csad ca' bito cheyalə' yesyə'əla'a ljuežjga'aque'

³¹ Leczə nezele can' gwna de'e Moizezən': "Notə'ətezə beṇə' yele'e no'ol che'enə', cheyalə' čhas to act ga güe'en diža' de que besyə'əle'enə'." ³² Na' nada' əchnia' le'e de que notə'ətezle yela'ale no'ol chelen', šə bito naque' to no'olə go'o xtoi, gonle par nič gaque' ca to no'olə go'o xtoi. Na' notə'ətezle yošagna'ale len to no'olə beṇə' bela'a ben' chei le', leczə tozəczə ca malən' chonle len beṇə' ca' chesə'əgo'o xtoi.

Jeso'osən' bzejni'ine' che jorament ca'

³³ Na' leczə banzele can' gož de'e Moizezən' de'e xaxta'ocho ca': "Bito əgwzole jorament lao Xancho Diozən' catə' ənale to de'en gonle šə cui gonle complir can' nalenə'. Catə'an chzole jorament lao Xancho Diozən', cheyalə' gonle can' chonle lyeben' laogüe'enə'." ³⁴ Pero na' nada' chnia' le'e, cuat əgwzole joramentən' por bitə'ətezə, nic por yoba čhedə' na'anə' zo Diozən' chnabi'e. ³⁵ Na' nic əgwzole joramentən' por yežlyon' čhedə' den xni'a Diozən'. Na' nic əgwzole joramentən' por syoda Jerosalenə' čhedə' naquən syoda che Diozən' ben' naquə le'ezelaogüe Rei blao. ³⁶ Na' nic gon yichjlen' testigw de que cho'ele diža' li, čhedə' bito gaquə gonle par nič yišə' yichjlen' yeyaquən šyiš o yeyaquən gasj. ³⁷ Cheyalə' güe'ele por diža' li nič cui əyažjən əgwzole jorament par se'ejle'e beṇə' chele. Šə chyažjən bichlə

dižā' de'e ənəle par se'ejlə'e çhele, nacbia' gwxiye' nan' chnabia'an yichjla'ažda'olen'.

Bito co'olažā'əcho beṇā' contr çhecho

³⁸ Šā to beṇā' gone' zi' jelaolena' ŋezele de que lei de'en bzoj de'e Moizezən' nan de que gwaquə gonle zi' jelaogüe'ena'. Na' šā to beṇā' əxope' to leyle leczā ŋezele de que lein' nan gwaquə əxople to che'ena'. ³⁹ Pero na' nada' əchnia' le'e, bito əgwžonle gon beṇā' de'e mal len le'e. Šā to beṇā' cape'e šla'a xaguə'əlen', le'e güe' latjə cape'e de'en yešla'a. ⁴⁰ Šā to beṇā' chene'ene' əque'e xcamislen' laogüe de'en çalə'əle lata' xmeche', güe'etele latjə əque'e len xadon çhelen'. ⁴¹ Na' šā to beṇā' blao gone' byen šejlenlene' gua'ale yoa' che'ena' to kilometro, le'e šejlene' gua'alēn yeto kilometro. ⁴² Na' šā bi de'en çṇabe beṇā' le'e, le'e güe'en. Na' le'e cueje šā bi de'e çṇabe' cuejlēne'.

Cheyalə' gaquecho çhe beṇā' contr çhecho

⁴³ Na' leczā banezele can' çəsə'əne': "Cheyalə' gaquele çhe beṇā' migw çhele na' gue'ile beṇā' contr çhele." ⁴⁴ Pero nada' əchnia' le'e, le'e gaque çhe beṇā' contr çhelen', le'e ṇabe Diozən' gaquə de'e güen çhe beṇā' ca' choso'üzia choso'onitə' le'e. Na' le'e gon de'e ožen len beṇā' ca' çəsə'əgue'i le'e, na' le'e gon orasyon lao Diozən' par beṇā' ca' chsa'adə' le'e dižā', na' par beṇā' çəsə'əsaquə'əzi' le'e. ⁴⁵ Šā gonle ca' na'achən' əsa'acbe'i beṇā' de que nacle xi'iq̄ Xacho Diozən' ben' zo yoban'. Le'ena' chone' ca chla' bgüižən' par yoguə'əloj beṇā' la'anə'əczā šā chso'one' de'e güen o šā chso'one' de'e mal. Na' leczā chone' par niç hac yejw par yoguə'əloj beṇā' ža' yežlyon' la'anə'əczā šā zjənaque' beṇā' güen o šā zjənaque' beṇā' mal. ⁴⁶ Šā porzā çhaquele çhe beṇā' ca' chsa'aque çhele çbixā zedegua'atguan par le'ena'? Le'egatezā can' chso'on beṇā' goçhixjw ca', beṇā' ca' nale zjənaque' beṇā' malchgua. ⁴⁷ Na' šā con çguaple diox beṇā' ljuežjle ca'azə çəchonle xbabən' de que chonçhle güen cle ca beṇā' yoblə? Bitō chonçhle güen. Can' chso'on beṇā' ca' cui zjənom-bia' Diozən', con beṇā' ljuežjga'aque' na'azə çəsə'əguape' diox. ⁴⁸ Cheyalə' gacle beṇā'

šao' ca beṇā' šao' beṇā' güennə' naquə Xacho Diozən' ben' zo yoban'.

6

Jeso'osən' blo'ine' naquən' cheyalə' goncho caridan'

¹ Le'e gon de'en naquə de'e güen pero caguə parzə niç yesə'əle'i beṇā' can' çonlen' na' so'elaogüe'e le'e, çhedə' šā çonle ca' bito güe'elao' Xacho Diozən' ben' zo yoban' le'e. ² De'e na'anə' šā bi de'en chene'ele əgwnežjwle to beṇā' par gaquəlenlene', le'e əgwnežjon pero caguə parzə niç yesə'əneze beṇā' can' çonlen' na' əso'elaogüe'e le'e. Beṇā' goxoayag ca' çəsə'ənežjue' bi de'en çəsə'ənežjue' beṇā' do lo'o yo'oda'onə' na' do lao lcue' parzə niç əso'elao' beṇā' lega'aque'. De'e li çnia' le'e, bağweyjaoczağa'aque'ena' pero Diozən' bito güe'elaogüe'e lega'aque'. ³ Pero na' le'e ža, šā bi de'en əgwnežjwle to beṇā' par gaquəlenlene', bito co'ole be' lban ca de'en çonle. ⁴ Gonlen ca cui əsa'acbe'i beṇā' na' cui so'elaogüe'e le'e. Xacho Diozən' ben' chle'i yoguə' de'en çoncho güe'elaogüe'e le'e.

Bsed blo'i Jeso'osən' nac cheyalə' goncho orasyon

⁵ Catə' gonle orasyon bito gonlen can' chso'on beṇā' goxoayag ca'. Lega'aque' çəsə'yəbeine' çəsə'əzeche' chso'one' orasyon lo'o yo'odao' çhega'aque' ca' gan' chso'elaogüe'e Diozən' na' do squin lquey, chso'one' orasyonṇā' par çəsə'əle'i beṇā' can' chso'one'ena'. De'e li çnia' le'e, bağweyjaoczağa'aque'ena' na' Diozən' bito güe'elaogüe'e lega'aque'. ⁶ Na' catə' gonle orasyon le'e yego'o lo'o yo'o çhele na' əgwsejwle puertən', na' gonle orasyonṇā' lao Xacho Diozən' ben' cui chle'icho. Na' Xacho Diozən' ben' chle'i yoguə' de'e çoncho le' güe'elaogüe'e le'e.

⁷⁻⁸ Ca naquə beṇā' ca' cui zjənom-bia' Diozən', catə' chso'one' orasyon chso'echgüe' dižā'. Chso'one' xbab laogüe de'en chso'echgüe' dižā' Diozən' əgwzenague' çhega'aque'. Bitō gonle can' chso'one'ena'. Ca naquə Xacho Diozən', banezczene' bi de'en çyažjele ze'e ṇablelene'en. ⁹ Quingan' gonle orasyonṇā': Xato' beṇā' zo yoba, çṇabto' yoguə'əloj beṇachən' əso'elaogüe'e le'e.

¹⁰ Chnabto' gono' par niçh beṇə' zan əso'e latjə nabi'o lega'aque'.

Gaquəšga can' che'endo'onə' lao yežlyo nga, can' chac yoban'.

¹¹ Beṇšga na'a de'e gaoto' tza tza.

¹² Na' bezi'ixenšga çheto' çhedə' leczə chezi'ixento' çhe sa'aljuežj beṇachto'onə' bitə'ətezə de'en chso'onene' neto'.

¹³ Na' bito go'o latjə gaquə de'e ṇabia' neto' len xbab çheto'onə' par gonto' de'e malən',

mas bcuasə' bcue'ej neto' len gwxiye'enə'.

Le'enə' chnabi'o na' napo' yelə' guac

na' napo' yelə' bala'an par zejlicane. Amen.

¹⁴ Na' šə chezi'ixenle xtolə' sa'aljuežj beṇachlen' bitə'ətezə de'en chso'onene' le'e, leczə gozi'ixen Xacho Diozən' ben' zo yoban' xtolə'əlen'. ¹⁵ Pero na' šə le'e bito chezi'ixenle che sa'aljuežj beṇachlen', leczə ca' Xacho Diozən' bito yezi'ixene' çhelen'.

Jeso'osən' bzejni'ine' naquən' cheyalə' goncho cata' socho sin cui ye'ej gaocho par güe'ela'ocho Diozən'

¹⁶ Na' cata'ən chzole sin cui che'ej chaole par niçh cho'ela'ole Diozən' bito gon cho'alaolen' ca cho'alao beṇə' chegüinçgüei can' chso'on beṇə' goxoayag ca'. Lega'aque' chso'onlijəzga'aque' ca beṇə' chegüine'e

parzə niçh chsa'acbe'i beṇachən' de que nite'e cui zjəne'ej zjənaoga'aque'. De'e li əchnia' le'e bagwyejlaoczəga'aque'enə' na' Diozən' bito güe'elaogüe'e lega'aque'.

¹⁷ Pero na' le'e cata' zole sin cui ne'ej naole par cho'ela'ole Diozən', le'e əgwpa'a yichjle na' xala'anle. ¹⁸ Legon ca' par niçh cui əsa'acbe'i beṇachən' de que zole sin cui ne'ej naole. Tozə Xacho Diozən' ben' cui chle'icho ṇezene' can' chonle. Na' Xacho Diozən' ben' chle'i yoguə' de'e choncho güe'elaogüe'e le'e.

Quingan' cheyalə' goncho par niçh gata' checho de'en cui te çhei gan' chnabia' Diozən'

¹⁹ Bito gwtole de'e zan de'e zaque'e na' de'e xoche lao zole yežlyo nga, la' yesə'əbiayi'in. Baḷən chsa'aljən bia dao' na' chsa'ob lega'aquən, na' yebaḷən chzen no xche'i, na' leczə chaš beṇə' bguan na' so'e yesə'əque'e bi de'en deilen'. ²⁰ Le'e gon par niçh gon Diozən' de'e šao' de'e güençhlə

çhele de'e cui te çhei cata' yežinle yoban' gan' zoe'enə', çhedə' na' bito galjə bia dao' par əsa'ob len, na' nic sen xche'i par cuiayi'in, na' nic gaquə šo'o beṇə' bguan par əque'en. ²¹ Gan' de de'en çhaquele çhei nan' zo yichjla'ažda'olen'.

Žia jelaochon' par chle'icho

²² Žia jelaochon' par chle'icho. Con šə bito bi çhaquən chle'iczecho binlo. ²³ Pero šə nçhol jelaochon' bito chle'icho. Ca'aczən' naquən len yichjla'ažda'olen' šə nacle beṇə' la'aždao' güen yo'o be'eni' che Diozən' yichjla'ažda'olen', pero šə nacle beṇə' mal nçhol yichjla'ažda'olen'. De'e li leçgualə nçhol yichjla'aždao' le'e cui chzenagle che Diozən'.

Bito gaquə gaquecho che Diozən' na' gacteicho che bien çhechon' tši'izə

²⁴ Notono no gaquə so liž çhopə xan žin par gaque' xmosga'aque' tši'izə, çhedə' la' šə gone' ca' gue'ine' to xan žinṇə' na' gaquene' che yetoe', o gone' žin che toe' do yichj do lažə'e na' bito bi respet gape' par xane'en yeto par gone' xšine'enə'. Leczə can' le'e bito gaquə gonle xšin Diozən' do yichj do lažə'əle na' gonte xšinle par gacle beṇə' gwni'a.

Diozən' chgüia chye' chio'o naccho xi'ine'

²⁵ De'e na'anə' chnia' le'e, bito cuec yichjle tlaozə de'en ye'ej de'en gaole lao mbanle. Na' leczə ca' cuerp çhelen' bito cuec yichjle tlaozə de'en guacwlen'. Zaquə'əch yelə' mban çhelen' ca yelə' guaon'. Le'egatezə ca' cuerp çhelen' zaquə'əchən ca xala'anlen'. ²⁶ Legontoš xbab çhele, ca naquə bia ca' zjəžia xile'e bito chsa'azəb na' bito chəsyə'əlapəb na' nic bi da'a xoa' çhega'aquəb zo, pero na' chguacozə Xacho Diozən' ben' zo yoban' lega'aquəb. Naquəchxen' zaquə' le'e ca bia ca' zjəžia xile'enə'. ²⁷ Na' ni tole bito gaquə yoston' cunle gašjə metr šə con cue'e yichjle ətonle.

²⁸ Na' çbixçhen' chbec yichjle che xala'anle? Legontoš xbab ca naquə yej sosennə' chesə'acha'oczən, len bitobi žin chso'onən, nic chsa'aljən do. ²⁹ Na' əchnia' le'e, Salomonṇə' goque' lachə' xoche juisy, pero bito bžinlažə'e xala'ane'enə' ca yelə' xoche che yej sosən ca'. ³⁰ Diozən' none' xoche yixə' de'en ze yoba len to termzə

zen nach choso'ozeye'en, naquachxe gon Diozən' len le'e, güe'eczə yichje' gone' yoguə'əte de'en chyažjele, le'e cui chejle'eteclē de que gone' de'en chyažjele. ³¹ Le'e ža, bitoch cuēc yichjele che bi de'en chyažjele analizle: "žBin' ye'ej gaocho na' bin' gacwcho?" ³² Con por de'e ca'azən' zjəchi' yichj beŋə' ca' cui chso'onlilažə' Diozən', che de'en əse'ej əsa'ogüe' na' che xala'anga'aque'. Pero na' Xacho Diozən' ben' zo yoban', nezcene' yoguə' de'e ca' chyažjele. ³³ De'en güe'elažə'əle, güe'ele latjə par nič Diozən' nabi'e le'e, na' güe'elažə'əle gonle de'en na Diozən' naquə güen. Na' yoguə' de'e ca' de'en chyažjelen' gonczə Diozən' len, de'en ye'ej de'en gaolen', na' xala'anle. ³⁴ Le'e gon xbab che de'en chac tža tža. Bito cuēc yichjele che bi de'en gaquə gwxe güižj, la' guatə'əczə de'e zan de'e cuēc yichjcho chei catə' əžin žan'.

7

Bito zaquə'əcho par əŋacho che beŋə' de que zjənapē' dolə'

¹ Bito gonle xbab de que zaquə'əle par əŋale che beŋə' de que zjənapē' dolə'. Šə əŋale chega'aque' de que zjənapē' dolə' leczə ca' əna Diozən' chele de que naple dolə'. ² Can' chosbague'ele beŋə' de que zjənapē' dolə' le'egatezəczə can' yosbague'e Diozən' le'e de que naple dolə'. Con can' chonle len beŋə', le'egatezə can' gon Diozən' len le'e. ³ Chle'ile güe' dao' de'en žia cožə' beŋə' ljuežjle, na' cabi chele'ile güe' xen de'en žia cožə'əlen'. ⁴ Che' beŋə' ljuežjle: "Be'e latjə gona' rmech güe' daon' de'en žia cožo'onə'", na' bito chonle rmech güe' xen de'en žia cožə'əlen'. ⁵ ;Beŋə' goxoayag le'e! Zgua'atec le'e gon rmech güe' xennə' de'en žia cožə'əlen' na' techlə ənezele naquən' gonle rmech güe' daon' de'en žia cožə' beŋə' ljuežjlen'.

⁶ Pero na' bito güe'etezle xtižə' Diozən' len beŋə' ca' chso'onczə yichjlaoga'aque' cui chse'enene' yoso'ozenague' chei, chedə' la' guacte so'onene' le'e znia can' chon beco' catə'ən cho'exəxjchob de'en cui cho'olažə'əb. Na' šə güe'etezle xtižə' Diozən' len beŋə' ca' chso'onczə yichjlaoga'aque' cui chse'enene' yoso'ozenague' chei, con

yosə'əlej yoso'ošošje' dižə' de'en güe'elenga'aclene'enə' can' chso'on coš ca' len de'en cui chse'ene'eb əsa'ob.

Le'e nabe Diozən' bi de'en əŋabelene' la' gonczə'en

⁷ Bitə'ətezə de'en chene'echo gaquə, de de'e goncho par nič gaquən. Šə to de'e chene'echo so'on beŋə' chio'o, chŋabchon. Šə to de'e chene'echo əzelecho, chyiljchon. Šə puert de'en chene'echo əsaljo beŋə', chŋecho cho'a puertən' par nič chsaljue'. Na' ca'aczən' cheyalə' ye'echo Diozən' catə'ən de de'en chene'echo gaquə. ⁸ Na' notə'ətezcho šə bi de'e chŋabechone' gone', la' de'e gonczə'enə'. Na' notə'ətezcho šə bi de'en chŋabechone' əgwzejni'ine' chio'o, əgwzejni'iczene'. Na' notə'ətezcho šə chŋabechone' gaquə to de'en chene'echo gaquə can' chon beŋə' chŋe' cho'a puertən', la' de'e gaquəczən'.

⁹ Na' le'e nacle xə bidao', šə xi'inlen' əŋabebo' le'e yetxtil žəgwnežjwlebo' to yej? ¹⁰ Na' šə əŋabebo' le'e to bel' ya'a žəgwnežjwlebo' to bel' bia nxobə le'i? Cle bito gonle ca'. ¹¹ Le'e nacle beŋə' mal pero nezele chnežjwle xi'inlen' de'e güen. Naquachxe güen gon Xacho Diozən' ben' zo yoban' len beŋə' chŋab laogüe'enə' bi de'en chyažjene'.

¹² Na' can' naquən, con yoguə' de'e güen de'e chene'ele so'on beŋə'ən' len le'e ca'atezəczən' cheyalə' gon le'e len lega'aque', chedə' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' de'en boso'ozoj de'e profet ca' beŋə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'.

Nezən' de'en yežin yoban' gwxaquə'əleben ca to nez las

¹³ Lao yejə' mban chechon' čopə nez nan' de. To nez las, na' to nez laguə'. Cheyalə' goncho byen šo'ocho to nez šao' to nez güen la'əŋə'əczə naquən ca to nez las de'e canə əželən na' de'e chaquecho naquən zdebə par tachon. Na' nez malən' gwxaquə'əleben ca to nez yo nez laguə' chedə' chpein chio'o par nič yežincho gabilən' gan' saquə'əzi'icho zejlicane. Pero beŋə' zan bazjəyo'e nez laguə'əŋə'. ¹⁴ Nezən' de'en yežin yoban' gan' əbancho zejlicane len Diozən' gwxaquə'əleben ca to nez las de'e canə əželən na' de'e chaquecho naquən zdebə par tachon. De'e

na'anə' balga beṇə' chəsyə'əželene'en par chjəsə'ənaogüe'en.

Segon can' naquə frot de'e chbia to to yaguən' nezecho bi clas yaguən'

¹⁵ Cheyalə' gapcho cuidad par niçh cui šejle'echo xtižə' beṇə' ca' chso'onlaže'e chəsə'əne' de que xtižə' Diozən' chəsə'əyixjui'e. Xochechguan' chso'e dižə'anə' par choso'opeine' chio'o, chse'enene' goncho xbab de que zjənaque' beṇə' güen. Pero lega'aque' zjənaque' beṇə' la'aždao' mal na' chse'enene' yoso'ožiyai'e chio'o. ¹⁶ Segon can' naquə frot de'e chbia to to yaguən' nezecho bi clas yaguən'. Ca'aczən' gacbe'iczecho de que beṇə' ca' chəsə'əxoayague', segon can' chso'one' na' bin' choso'osed choso'olo'ine' beṇə'. Ca naquə yag yešən' bito chbian obas, na' nic yag bcho'onən' chbian yixgiüo. ¹⁷ Na' de'en naquə yag güen, frot güenczə chbian na' de'e cui naquə güen leczə bito chbian frot güen. ¹⁸ Yag frot güennə' bito chbian frot de'e cui naquə güen, na' leczə to yag frot de'en cui naquə güen bito chbian frot güen. ¹⁹ Na' yoguə' yag frot de'e cui chəsə'əbian frot güen, yesə'əchogue'en na' yesə'əzeye'en. ²⁰ Na' gacbe'icho non' chəsə'əxoayag, segon can' chso'one' na' bin' choso'osed choso'olo'ine' beṇə'.

Caguə yoguə' beṇə' yesyə'əžine' yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e

²¹ Beṇə' zan chse'e nada': "Naco' Xana'", pero caguə yogue'e yesyə'əžine' yoban' gan' chnabia' Diozən'. Beṇə' ca' chso'on can' chazlažə' Xa' Diozən' ben' zo yoban', lega'acze'enə' yesyə'əžine' yoban' gan' zo'enə'. ²² Catə' əžin ža yoso'odie' cuent lao Diozən' beṇə' zan əse'e nada': "Xana', goclen neto' na'a, la' beṇə' zan gwduxjue'ito' xtižə'onə'. Na' leczə be'eto' la'onə' par bebejto' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə'. Na' leczə be'eto' la'onə' par bento' de'e zan miłagr." ²³ Pero na' clar yapə'əga'aca'ane': "Bito nombi'a le'e. Ležjəy'ac ca'alə' le'e beṇə' güen de'e mal."

Čhopə beṇə' na' yo'o de'en gws'o'on to toe'

²⁴ Beṇə' chzenag xtižə'anə' na' chone' can' nannə', gwxaquə'əlebene' ca to beṇə' sin' beṇə' ben liže' na' gwleque' lanen'

len yej gual. ²⁵ Na' goc yejw zil juisy na' bchojchgua yaonə' na' gwyechjən liže'enə'. Na' lei bdobən be' bdon'. Pero bito gosə'əzoin par yoso'ochixən len, čhedə' gwleque' lanen' de'e gual. ²⁶ Na' beṇə' chzenag xtižə'anə' pero bito chone' can' nannə', gwxaquə'əlebene' ca to beṇə' fals beṇə' ben liže'enə' fals bzoe'en lao yox. ²⁷ Na' goc yejw zil juisy, gwyechj be' bdon' na' bchojchgua yao na' beyožən gan' zo liže'enə'. Nach bebixən gwžiyai'in. Na' catə' gwže'enə' xte gwñin.

²⁸ Na' catə' beyož be' Jeso'osən' dižə' ca', beṇə' zan ca' gwse'ene xtiže'enə' besyə'əbanchgüeine' can' bsd blo'ine'. ²⁹ Na' can' bzejni'ine' lega'aque' nacbia' de que napache' yelə' chnabia' cle ca beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən'.

8

Jeso'osən' beyone' to beṇə' che'i yizgüe' de'en ne' lepr

¹ Beṇə' zan zesyə'ənaogüe' Jeso'osən' catə' beyetje' ya'anə'. ² Nach to beṇə' che'i yizgüe' de'en ne' lepr bgüigüe'e lao Jeso'osən' na' bzo xibe' laogüe'enə' gože'ene': —Xana' gonšguei ben par niçh yeyacda'.

³ Nach Jeso'osən' bli ne'enə' gwdane'ene' gože'ene': —Guaquəczə, beyaque.

⁴ Nach Jeso'osən' gože'ene': —Ni tozə cui no güe'eleno' dižə' ca naquə nga babena' len le'. Gwyej lao bxožən' niçh le'ine' baçh beyacdo'. Na' bnežjue' bia yixə' gote' lao Diozən' can' non de'e Moizezən' mendad par niçh yesə'əneze beṇə' de que babeyacdo'onə'.

Jeso'osən' beyone' xmos capitan beṇə' Roma

⁵ Na' catə' bežin Jeso'osən' Capernaunnə' le'e bšagte to capitan beṇə' Roma le'. Na' gotə'əyoine' Jeso'osən' ⁶ gože'ene': —Xana', xmos'an die' ližə'anə', chacšenchgüeine'. Nat cuerp che'enə' na' lechgualə chžaglaogüe'.

⁷ Nach Jeso'osən' gože' capitanṇə': —Sa'alena' le' na' yeyona'ane'.

⁸ Pero na' capitanṇə' gože'ene': —Xana', bito zaca'a par sa'o ližə'ana'. Ngatezə ben mendad yeyaque xmosa'anə' nach yeyaque. ⁹ Rein' chnabi'e nada'

pero lecza nitə' soldad chia' ca' na' chnabi'aga'aca'ane' na' choso'ozenague' chia'. Catə' chapa'a toe': "Gwyej", na' cheje', na' catə' chapa'a yetoe': "Da nga", na' chide'. Nach catə' chapa'a xmosa'anə': "De'e nga gono'", na' chone'en. Con benšga mendad na' nezdə' gaquə can' na'onə'.

¹⁰Na' Jeso'osən' bebanene' catə' benene' xtižə' capitannə', na' gože' beṇə' ca' nao le'enə': —De'e licza əchnia' le'e, notono beṇə' ne'e žjəti'a beṇə' gonlilažə'ətec nada' ca benga. Ni tozə beṇə' Izrael cui chonlilažə' nada' ca le'. ¹¹Echnia' le'e, beṇə' zan ža' doxenlə yežlyon' so'onlilaže'e nada, na' lega'aque' žjəsyə'anite'e txe len de'e xaxta'ocho Abraannə' na' de'e xaxta'ocho Isaaquən', na' de'e xaxta'ocho Jacobən' yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e. ¹²Na' ca naquə nasyon Izrael chechon' le'en gwlejš Diozən' par nabi'e, achoj beṇə' zan bito so'e latjə nabi'e lega'aque'. De'e na'anə' əsele'e lega'aque' lao yi' gabilən' gan' yesə'əbežyaše'e na' sa'oyežə leyga'aque'enə'.

¹³Gwde gwna Jeso'osən' ca' nach gože' capitannə': —Guaquə yeyejo'. Babeyona' xmoso'onə', cheda' chejli'o chia'.

Na' xmos capitannə' lao or na' le'e bey-acteine'.

Jeso'osən' beyone' taobin' che Bedən'

¹⁴Na' gwyejš Jeso'osən' liž Bedən' na' ble'ine' taobin' che Bedən' die' lao camən', na' yo'e de'e lan'. ¹⁵Jeso'osən' nexə'e ne'enə' na' le'e bechojte' de'e lan'. Nach le'e gwyaste no'olən' bene' de'e gwsa'ogüe'.

Jeso'osən' beyone' beṇə' zan

¹⁶Na' catə' gwxeṇ, besə'əžin beṇə' gan' zo Jeso'osən' zjənche'e beṇə' zan zjəyo'o zjəyaz de'e xio' yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Jeso'osən' con bene' mendad na' besyə'əchoj de'e xio' ca'. Na' beyone' yoguə beṇə' ca' chsa'acšenə'. ¹⁷Can' bene' par ničh goc complir can' bzoj de'e profet Isaiazən' che' cana', nan: "Le'enə' yeque'e de'en chžaglaoch na' gone' ca yequaquecho che yoguə' yižgüe'."

Can' gož Jeso'osən' beṇə' ca' gwse'ene žja'aclen le'

¹⁸Gwde na' ble'i Jeso'osən' babesə'əžin beṇə' zan zjənyechje' le', nach bene' mendad len disipl che' ca' yesə'əlague'e

yešla'alə nisdə'onə'. ¹⁹Na' bchoj to ben' chsed chlo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' nach bgüigue'e lao Jeso'osən' na' gože'ene': —Maestr, gwza'alena' le' gatə'əteza šejo'.

²⁰Na' par ničh be'enə' benyane'e xbab šə de'e licza che'enene' šejlene' le', na' Jeso'osən' gože'ene': —Zjəde liž becoyo'o ca' na' lecza zjəde liž bia ca' zo xile'e bia chaš yoba, pero nada' bitobi xlatja' de gan' gona' dezcanz la'əṇə'əczə bselə' Diozən' nada' golja' beṇə'ch.

²¹Na' bchoj yeto ben' nao de'en chsed chlo'i Jeso'osən' na' gože'ene': —Xana', gwza'alena' le' pero zgua'atec be'ešga latjə yega'anlena' xa'ana' xte catə'əch əžin ža gate' na' əgwcuša'ane'.

²²Jeso'osən' gože'ene': —Da len nada'. Beṇə' ca' zjənaquə len yichjla'ažda'oga'aquən' ca beṇə' guat guaquə yesə'əcuša'e beṇə' guat ca'.

Jeso'osən' gwlecžie' to be' gual lao nisdəon'

²³Gwde be' Jeso'osən' dižə' ca', gwyo'e lo'o barcon' len disipl che' ca'. ²⁴Na' lao zda barcon' gwtas Jeso'osən'. Na' gwzoloa gwyečhj to be' gual lao nisdə'onə', na' gwzoloa chož nisan' lo'o barcon'. ²⁵Nach bosyo'osbane' Jeso'osən' gwse'ene': —jXanto'! jBosla chio'ol' jBačh chbiayi'icho!

²⁶Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito žeble. Le'e šejle'ech chia'.

Nach gwyase' ne'e chas chatə' nisdə'onə' nach bene' mendad besyə'əbe'eži nisdə'onə' len be'enə', na' le'e besyə'əbe'ežiten. ²⁷Na' disipl che' ca' besyə'əbanene' can' bene'enə', nach gwse' ljuežjga'aque': —Bitolja naquə benga con to beṇə'chza, la' žnacxa gon to beṇə'ch par yebecžie' be' gualən' len nisdə'onə'?

Chopə beṇə' Gadara zjəyo'o zjəyaz de'e xio' yichjla'ažda'oga'aquən'

²⁸Na' besə'əžine' yešla'alə nisdə'onə', laž beṇə' Gadara ca'. Na' catə' besyə'əchoje' barcon', besə'əšag chopə beṇə' Jeso'osən', beṇə' zjəyo'o zjəyaz de'e xio' lo'o yichjla'ažda'oga'aquən'. Beṇə' quinga banitə'əte' capsant na' chesə'əchoje' chaše' do tnezən' galə'əza capsantan' chso'one' znia juisy len beṇə' chesə'əžague', na' caguə no chac ta tnezən'. ²⁹Na' de'e xio' ca' gwso'osya'an gwse'en Jeso'osən': —Partlə

le', na' partlə neto', Jeso'os Xi'iñ Dioz. ȷEza'o par əgwchi'i əgwsaco'o neto' catə' cuinə' əžin ža əžin or par si'ito' castigw?

³⁰ Na' gałə'əza' chas' beñə' choso'oye' coš zan. ³¹ Nach de'e xio' ca' gwsa'atə'əyo'in Jeso'osən' gwse'en le': —Šə yebejo' neto' yichjla'aždao' beñə' quinga, güe'ešgo' latjə žjəyežo'oto' lo'o la'aždao' coš ca'.

³² Nach gož Jeso'osən' lega'aquən: — ȷeyechoj.

Nach besyə'əchojən yichjla'aždao' beñə' ca' na' jəsyə'əžo'on lo'o la'aždao' coš ca'. Nach besyə'ədiñses coš ca' le'e ya'a gan' chasəbən' na' jəsyə'əxopəb lo'o nisda'onə', na' gwsa'atəb gwse'ejəb nisan'.

³³ Na' beñə' ca' chosə'əye' coš ca' besa'acdoe' na' besyə'əžine' syodan', jəsyə'ədiñjue'ine' beñə' lao' syodan' yoguə' can' bagoc na' can' babesyə'əyaque beñə' ca' zjəyo'o zjəyaz de'e xio'onə' yichjla'ažda'oga'aque'enə'. ³⁴ Nach yoguə' beñə' ca' ža' syodan' ja'aque' gan' to Jeso'osən'. Na' catə' besə'əžague' Jeso'osən' gwsa'atə'yoine' le' yeze'e lažga'aque'enə'.

9

Beyon Jeso'osən' to beñə' nat to part cuerp che'enə'

¹ Nach Jeso'osən' beyo'e to lo'o barcw len disipl che' ca' na' besyə'əlague'e yešla'alə' nisda'onə' par besyə'əžine' Capernaum gan' bazocze'. ² Na' besə'əžin xonj beñə' na' zjənłene' to beñə' nat to part cuerp che'enə', zjənłoe'ene' to lao cam dao'. Ca' naquə' gocbe'i Jeso'osən' de que gwso'onłilaže'ene', nach gože' beñə' güe'enə': —Bebei, xi'indaogua'a. Babezi'ixena' xtołə'onə'.

³ Na' balə beñə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' gwse'enene' de'en gož Jeso'osən' beñə' güe'enə', na' gwso'one' xbab lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' gosə'əne': —Benga chžia'chnite'e Diozən' laogüe de'en chon cuine' ca Diozən'.

⁴ Jeso'osən' gocbe'ine' xbabən' chso'one'enə', nach gože' lega'aque': —ȷBixchen' chonłe' xbab malən' ca' lo'o yichjla'ažda'olen'? ⁵ Šə con yapa'ane' de que babezi'ixena' xtołe'enə', bito nezele šə napa' yelə' gwnabia' par yezi'ixena'an.

Pero šə yapa'ane': “Gwyas na' gwda”, guatə'əbia' šə napa' yelə' gwnabia' par gaquə' can' nia'anə'. ⁶ Diozən' bsele'e nada' golja' beñəch na' de'e ngan' gona' par niç ənezele de que napa' yelə' gwnabia' lao yežlyo nga par yezi'ixena' xtołə' beñəchən'.

Nach gože' beñə' güe'enə': —Gwyas beyo' xcamo'onə' na' beyej ližo'onə' to šao' to güen.

⁷ Na' beyas be'enə', beze'e zjəyede' liže'. ⁸ Na' beñə' ca' besə'əle'i can' goquən', lechgualə' besə'əžebe'. Na' gwso'elaogüe'e Diozən' ca naquə' bene' yelə' guac par niç Jeso'osən' goc bene' de'e ca' zjənac ca'.

Jeso'osən' gwleje' Mation' par goque' disipl che'

⁹ Gwde na' beza' Jeso'osən' na' ble'ine' to beñə' gochixjw na' le' Matio, chi'e latjə gan' chchixjue'enə'. Na' Jeso'osən' gože'ene': —Da len nada'.

Na' Mation' le'e gwzoža'ate' gwyejlene' le'.

¹⁰ Na' goquən' chi' Jeso'osən' liž Mation' len disipl che' ca' chsa'ogüe'. Na' nitə' beñə' zan beñə' gochixjw ca' na' nochlə beñə' güen de'e mal ca' chsa'olene' lega'aque'. ¹¹ Na' beñə' fariseo ca' catə' besə'əle'ine' chi' Jeso'osən' txen len beñə' güen de'e mal ca', gwse'e disipl che' ca': —Malən' chon maestr chelen' che'ej chaogüe' txen len beñə' gochixjw ca' na' nochlə beñə' güen de'e mal beñə' cui chonłento' txen.

¹² Na' catə' Jeso'osən' benene' xtižə'əga'aque'enə', na' gože' lega'aque': —Beñə' cui chsa'acšene bito chəsə'əyažjene' beñə' güen rmech. Beñə' ca' chsa'acšene lega'aque'enə' chəsə'əyažjene' beñə' güen rmech. ¹³ Lešej na' legwsed bi zeje Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan: “Che'enda' yeyašə' yeži'ilazə'əle beñə', caguə' tlaozə' gotle bia yixə' par güe'ela'ole nada'.” Za'a zedəyena' par niç beñə' ca' zjənezene' de que zjənaque' beñə' güen de'e mal yesyə'ədiñjene' xtołə'əga'aque'enə', pero bito zedəyena' par niç beñə' ca' chsa'aque'ne' bazjənaque' beñə' güen yesyə'ədiñjene' xtołə'əga'aque'enə'.

Chəsə'əñabene' Jeso'osən' bixchen' disipl che' ca' cui chəsə'ənite'e sin cui əse'ej əsa'ogüe'

¹⁴ Nach disipl che Juan ben' bchoa nis gosə'əbigue'e lao Jeso'osən', na' gwse'ene': —Zan las beṇə' fariseo ca' na' neto' chzoto' sin cui che'ej chaoto' par cho'ela'oto' Diozan'. Pero disipl chio' ca' chse'ej chsa'ogüe'. ¿Bixchen' ža?

¹⁵ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Catə' chac to yelə' gošagna' beṇə' migw che be'enə' chšagna'anə' bito chəsyə'əgiüne'ene' sino chse'ej chsa'ogüe'. Na' ca'aczən' naquən len nada' na' len disipl chia' ca', chse'ej chsa'ogüe' lao ne'e zoa' len lega'aque'. Catə'əchən' əžin ža yesə'əche'əxaxj beṇə' contr chia' ca' nada' cana'əchən' əchoj catə' cuich əse'ej əsa'o disipl chia' ca'.

¹⁶ Notono beṇə' zo beṇə' chchine' to pedas lachə' cuiṇə' xoa nis par yoda' xa gole'enə' de'en bačh chyoē. Šə can' gone', catə' chhib xe'enə' yebe' lachə' cobən' na' əchezachən len. ¹⁷ Na' lecza notono zo beṇə' chgue'e bino cobən' lo'o yid golən'. Šə gone' ca', bino cobən' əchezə'n yid golənə' na' laljə binon' na' cuiayi' yidən'. Cle la' cheya'ə' que'e bino cobən' lo'o yid cobə, par ničh ca' bito cuiayi' binon' na' yidən'.

Gože' lega'aque' ca' par ničh bzejni'ine' de que bito gaquə yesə'ənaogüe' costombr golə chega'aque'enə' na' yesə'ənaotie' de'en chsed chlo'ine'.

Jeso'osən' beyone' xi'inj Jairon' na' no'olən' gwdan lox xadoṇ che'enə'

¹⁸ Na' ne'e cho'ete Jeso'osən' dižə' quinga, bžin to beṇə' gwnabia' bzo xibe' lao Jeso'osən' na' gože'ene': —Ze'e gotte to xi'inj' no'olə. Yo'ošga cano'obo', na' yebambo'.

¹⁹ Na' le'e gwzoža'ate Jeso'osən' na' txen len disipl che' ca' ja'aclene' beṇə' gwn-abian'. ²⁰ Na' lao zja'aque' liž beṇə' gwn-abian' jənao to no'olə' lega'aque', beṇə' bagoc šizjiz iz chzoe' bgua'a. Na' bene' byen bgüigue'e cožə' Jeso'osən' gwdane' lox xadoṇ che'enə'. ²¹ La' bene' xbab lo'o yičhja'əžda'ogüe'enə', gwne': “Con cana' xadoṇ che'enə', goyacczəda.” ²² Na' gwyečhj Jeso'osən', ble'ine' no'olən', na' gože'ene': —Bebei xi'indaogua'a. Babey-acdo' chedə' chonjilažo'o nada'.

Na' le'e bega'ate yižgüe' de'en che'i no'olən'.

²³ Catə' bžin Jeso'osən' liž beṇə' gwn-abian', na' ble'ine' beṇə' zan zjəža' na' nitə' beṇə' chəsə'əcuež ca bžejo, na' beṇə' ca' ža'anə' chəsə'əbežchgüe'. ²⁴ Na' gože' lega'aque': —Le'e yechoj ngalə. Bito nacbo' bi'i guat, con chtasbo'onə'.

Pero na' beṇə' ca' gwso'onle'e che'. ²⁵ Na' beyož besyə'əbeje' beṇə' ca' fuerlə, nach gwyo'o Jeso'osən', bexe'e na' bi'i no'olə guat da'onə', na' beyasbo'. ²⁶ Na' ca naquə de'e güenṇə' de'en ben Jeso'osən' gosə' gwlaljə dižə'onə' yogua' yež ca' zjəchi' do na'.

Jeso'osən' beyone' čhopə beṇə' lchol

²⁷ Na' catə' beza' Jeso'osən' len disipl che' ca', jəsə'ənao čhopə beṇə' lchol lega'aque'. Na' gwsa'atə'əyoine' le' gosə'əne' zizjo gosə'əne': —Le' naco' xi'inj dia che de'e Rei Dabi. Beyašə'əlažə'əšgüei neto'.

²⁸ Na' catə' bežin Jeso'osən' len disipl che' ca' liže'enə' na' besyə'əyo'e, na' lecza gwso'o beṇə' lchol ca'. Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —¿Echejle'ele de que guac gona' par ničh yele'ilen'?

Nach gwse'ene': —Chejle'eto' Xanto'.

²⁹ Nach Jeso'osən' gwdane' jlaoga'aque'enə', na' gože' lega'aque': —Yele'ile, chedə' chonjilažə'əle nada'.

³⁰ Nach besyə'əle'ine'. Na' Jeso'osən' bene' mendad cui no əso'elene' dižə' ca naquə bene' par ničh besyə'əle'ine'.

³¹ Bixa na' besa'aque' na' gatə'əteza ja'aque' doxen Galilean' jəsyə'əye'elene' beṇə' dižə' ca naquə de'en baben Jeso'osən' len lega'aque'.

Jeso'osən' beyone' to beṇə' mod

³² Na' catə' besa'ac beṇə' la' e besə'əžinte beṇə' yoblə žənche'e to beṇə' mod, na' yo'o yaz de'e xio'onə' yičhja'əžda'ogüe'ena'.

³³ Jeso'osən' bebeje' de'e xi'onə' na' le'e benete be'enə'. Na' beṇə' zan ca' besə'əle'i can' goquən' besyə'əbanchgüeine', na' gosə'əne': —Chio'o beṇə' Izrael de'e nechən' bable'icho ca naquə mi'lagr de'en chon bengə.

³⁴ Pero na' beṇə' fariseo ca' gosə'əne': —Gwxiyē de'en chnabia' de'e xio' ca'anə' chaclenən le' par ničh chebeje' de'e xi'onə'.

Jeso'osən' cheyašə' cheži'ilaže'e beṇə'chən'

³⁵ Na' Jeso'osən' len disipl che' ca' ja'aque' yo'odao' che to to yež na' to to syoda gan' mbane Galilean' na' gwdixjue'ine' beṇə' dižə' güen dižə' cobən' can' ṇabia' Diozən' notə'ətezə beṇə' so'e latjə. Na' beyone' yoguə' beṇə' ca' chsa'acšene len bitə'ətezə yižgüe' de'en chse'ine'. ³⁶ Na' Jeso'osən' ble'ine' beṇə' zan ca' zjəsə'ənao le' na' beyašə' beži'ilaže'e lega'aque' čhedə' gocbe'ine' chsa'aczejlaže'e naclən' so'one' na' gocbe'ine' caguə' no zo no goquəlen lega'aque' len yoguə' de'en chəsə'əžaglaogüe'enə'. Gwsa'aque' ca' xilə' bian' cui no xanga'acquəb zo par əgwy'e' lega'acquəb. ³⁷ Nach gože' disipl che' ca': — Nitə' beṇə' zan beṇə' yoso'ozenague' che Diozən' catə' se'enene' xtiže'enə'. Na' gwxaquə'əlebəga'aque' ca' to cwseš xen de'en chetoba'. Na' chyažjda' beṇə' zan əsa'aclene' nada', la' to čopgale nitə'. ³⁸ De'e na'anə' leṇəbe Xancho Diozən' əselə'ache' beṇə' zanch par əsa'aclene' chio'o yetobcho cwseš che'enə'.

10

Jeso'osən' gwleje' beṇə' šižin ca' par əsa'aque' apostol

¹ Jeso'osən' betobe' disipl che' ca' šižin na' bnežjue' lega'aque' yelə' guac par nič əsa'aque' yesə'əbeje' de'e xio' zjəyo'o zjəyaz lo'o yichjla'aždao' beṇə', na' par nič əsa'aque' yesə'əyone' beṇə' bitə'ətezə yižgüe' de'en chse'ine' na' bitə'ətezəchlə de'e chsa'acquene'.

² Quinga zjəle beṇə' šižin ca': Simon ben' leczə le' Bed, na' Ndres beṇə' bišə' Bedən', na' xi'in Sebedeon' Jacob len Juannə', ³ na' Lip na' Bartolome, na' Tomas, na' Matio ben' goquə beṇə' gočixjw, na' Jacob xi'in Alfeo, na' Lebeo, ben' leczə le' Tadeo, ⁴ na' Simonnə' ben' ben txe'n len partid Cananistən', na' Jod Iscariot ben' bdie' Jeso'osən' lao na' beṇə' contr ca'.

Jeso'osən' bsele'e disipl che' ca' šižin jəsə'ədičjui'e xtiže'enə'

⁵ Na' catə' Jeso'osən' bsele'e beṇə' šižin quinga jəsə'ədičjui'e xtižə' Diozən', gože' lega'aque': — Chselə'a le'e žje'ele xtižə' Diozən' len yeziquə'əchlə beṇə' Izrael ca'. Na' bito əžja'acle laž beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael, na' nic əžja'acle yež ca' zjəchi' Samaritan'. ⁶ Le'e žja'ac porzə gan' ža' beṇə' Izrael beṇə' bazjəmbiayi' čhedə'

bitonə' so'ombi'e Diozən'. ⁷ Le'e žja'ac na' le'e žjətixjue' de que babžin ža Diozən' ben' zo yoban' ṇabi'e con notə'ətezə beṇə' əso'e latjə. ⁸ Le'e yeyon beṇə' chsa'acšene, na' le'e yeyon beṇə' ca' chse'i yižgüe' de'en ne' lepr, na' le'e yosban no beṇə' bagwsa'at, na' le'e yebej de'e xio' zjəyo'o zjəyaz lo'o yichjla'aždao' beṇə'. Diozən' babene' le'e yelə' guac che'enə' dadzə par gonle de'e quinga, de'e na'anə' le'e gaclen beṇə' ca' dadzə.

⁹ Bitobi gonle probnid gua'ale, ni mech de or, de pļat, o de cobr lo'o bols mech chelen' lao co'ole nezən'. ¹⁰ Na' nic gua'ale bsod, o yeto xcamisle, nic gua'ale yel, na' nic goxə'əle garrot. Ca' naquə le'e chonle xšina'anə' zaquə'əle par gon beṇə' de'e ye'ej gaole gan' selə'a le'enə'.

¹¹ Na' gata'ətezə syoda o yež gan' əžinle, leṇəb šə zo to beṇə' güen beṇə' yebei əgüialaogüe'e le'e liže'enə'. Na' na'atezə sole xte catə'əch yesa'acle.

¹² Na' catə' əžinle liže'enə', le'e gguape' diox, na' le'e nabləžə' so cueze' binlo len yichjla'ažda'ogüe'enə'.

¹³ Na' šə na' nitə' beṇə' chse'enene' yesə'əzo yesə'əbezəga'aque' binlo len yichjla'ažda'oga'aque'enə', na' gaquə can' əṇabləžə'əle par yesə'əzo yesə'əbezəga'aque' binlo. Pero šə bito no zo no chon ca' so cueze' binlo len yichjla'ažda'ogüe'enə', bito gaquə ca' de'en bagwṇabləžə'əlen'. ¹⁴ Na' gata'ətezə əžinle ga cui nono yebei əgüialao le'e, na' nic əgwzenague' čhele, le'e yesa'ac liž be'enə' o yežən'. Na' catə' yesa'ac len, əgwsi'ins ṇi'alen' par yežib bišten' de'en gwžianṇə', nič əgwlo'ile beṇə' ca' de que de'e malən' chso'one' cui chesə'əzenague' xtižə' Diozən' de'en cho'elen'. ¹⁵ Diozən' bene' par byinj yi' na' sofr lao syoda Sodoman' na' syoda Gomorran' por ni che de'en cui boso'ozenague' che'. Na' de'e li əchnia' le'e, catə' əžin ža gon Diozən' castigw zejlicane che yoguə' beṇə' chso'on de'e malən', beṇə' ca' cui yosə'əgüialao le'e yesə'əzaquə'əzi'iche' cležə ca' beṇə' ca' gwnitə' Sodoman' na' Gomorran'.

Gaquə de'e saquə'əzi'icho

¹⁶ Le'e gon xbab de que nada' əselə'a le'e žjətixjue'ele xtižə'anə' len beṇə'

ca' gwxaquæ'álebe ca bež, na' le'e gwxaquæ'álebele ca xilæ' dao' ladjoga'aque'enæ', chedæ' beņæ' ca' se'enene' so'ote' le'e can' chso'on bež ca' chso'otæb xilæ' dao'. Pero le'e cheyaļæ' gacle lechguale beņæ' xenļažæ' na' lechguale beņæ' bib par len lega'aque'. ¹⁷ Nitæ' beņæ' so'one le'e lao na' beņæ' gwnabia' ca' por ni che de'en chonlilažæ'ále nada' na' yesæ'æyine' le'e lo'o yo'odao' chega'aque' ca'. De'e na'anæ' le'e chilļažæ' naclæn' gonle par ničh cui gacle lao na' beņæ' contr ca'. ¹⁸ Nach leczæ por ni che de'en chonlilažæ'ále nada' nita' beņæ' yesæ'æche'exaxje' le'e lao no gubernador, na' lao no rei. Na' catæ' gaquæ ca' güe'ele xtižæ'anæ' lao beņæ' gwnabia' ca', beņæ' Izrael len beņæ' cui zjænaquæ beņæ' Izrael. ¹⁹ Pero catæ' yesæ'æche'exaxje' le'e lao beņæ' ca', bito cuec yichjle nac yož'i'ile xtižæ'æga'aque'enæ'. Lao or na'atežæ Diozæn' ægwzejni'ine' le'e bin' cheyaļæ' ænale. ²⁰ La' caguæ le'ezæn' güe'ele xtižæ'anæ', Spirit che Xacho Diozæn' ægwzejni'in le'e bin' cheyaļæ' nale.

²¹⁻²² Na' yoguæ' beņæ' ca' cui zjænombia' Diozæn' yesæ'ægue'ine' le'e chedæ' chonlilažæ'ále nada', na' xte no bišæ'ále na' no xale so'one' le'e lao na' beņæ' par ničh so'ote' le'e, na' leczæ xte no xi'inle so'one' le'e lao na' beņæ' ca' so'ot le'e. Pero šæ sotežæ sole gonlilažæ'ále nada' xte catæ'æch æžin ža gatle, nachæn' žjæyezole len Diozæn'. ²³ Šæ beņæ' nita' to yež yesyæ'alague' le'e, le'e yesæ'actele na' žjæyæ'acle ga yoblæ. Diozæn' bsele'e nada' golja' beņæch, na' de'e li chnia' le'e bitonæ' yeyož güe'ele xtižæ'a lao yoguæ' beņæ' Izrael ca' catæ'an yida' de'e yoblæ.

²⁴ Nezele can' naquæn catæ' to beņæ' chsede' len to maestr, bito ænacho naque' beņæ' blaoch ca maestræn', na' to mos bito naque' blaoch ca xane'enæ'. ²⁵ Na' ben' chsed bito cheyaļæ' gone' xbab so'on beņæ' güenčh len le' cle ca chso'one' len maestr che'enæ'. Le'egatežæ ca' mosæn' bito cheyaļæ' gone' xbab so'on beņæ' güenčh len le' cle ca chso'one' len xane'enæ'. Nitæ' beņæ' chesæ'æne' chona' xten len de'en chnabia' de'e xio' ca' de'en le Beelsebo. Nadan' naca' Xanle na' naquæchxe yesæ'æne' che le'e nacle disipl čhia'.

Cheyaļæ' žebcho castigw de'en gon Diozæn' chio'o

²⁶ Na' la'anæ'æczæ yoso'očhi' yoso'osaquæ' beņæ' le'e laogüe de'en cui chse'ejni'ine' de que chonle can' chene'e Diozæn' bito žeble lega'aque'. Guaquæ can' na dicho de'en na: "Yoguæ'æloj de'en ngašæ' na'a gwžin ža la'alaon, na' yoguæ æloj de'e cui no gwse'ejni'i antslæ leczæ gwžin ža se'ejni'i beņæ' len." ²⁷ De'e zan de'en chsed chlo'ida' le'e de'en cui chsed chlo'ida' yeziquæ'æchlæ beņæ'. Na' le'e ža, legwsed legwlo'in yoguæ'æloj beņæ', na' le'e gon par ničh beņæ' zan se'ejni'ine'en. ²⁸ Bito cheyaļæ' žeble beņæ' ca' so'ot le'e, chedæ' lega'aque' bito gaquæ bi so'onene' yichjla'ažda'olen'. Cheyaļæ' žeble Diozæn', la' len' nape' yeļæ' chnabia' par ægwžiyæ'ie cuerp chelen' len yichjla'ažda'olen' lo'o yi' gabilæn'.

²⁹ Nezecho de que byin dao' ca' bitobi zjæzaquæ'ætequæb, pero bito nacho tob gat sin cui æneze Xacho Diozæn'. ³⁰ Na' ca naquæ chio'o ža, de'e tant chaque Diozæn' checho xte nezene' balæ yišæ' yichj to tocho žia la'anæ'æczæ nezecho bito bi zjæzaquæ' yišæ' yichjchon'. ³¹ De'e na'anæ' bito žeble, chedæ' zaquæ'æch le'e cle ca bia zan byin dao'.

Cheyaļæ' güe'echo dižæ' len beņæ' de que nombi'acho Jesocristan'

³² Na' notæ'ætežle šæ cho'ele dižæ' len beņæchæn' de que chejle'ele čhia', leczæ ca' nada' gua'a dižæ' len Xa'anæ' ben' zo yoban' de que nacle xi'ina'. ³³ Na' notæ'ætežle šæ cho'ele dižæ' len beņæchæn' de que bito chejle'ele čhia', leczæ ca' nada' gua'a dižæ' len Xa'anæ' ben' zo yoban' de que bito nacle xi'ina'.

Yesæ'ædiļæ beņæ' por ni che de'en bida' Jeso'osæn'

³⁴ Bito gonle xbab de que beņæ' ža' yežlyo nga yesæ'æzo yesæ'æbeze' binļo len ljuežjga'aque' laogüe de'en bida'. Bito yesæ'æzo yesæ'æbeze' binļo len ljuežjga'aque' laogüe de'en bida' sino yesæ'ædiļæ'. ³⁵ Laogüe de'en babida' yediļæ beņæ' byo len xæ'enæ' na' no'olæn' len xne'enæ', na' yediļæ xo'oliž beņæ' len taobin' che'enæ'. ³⁶ Entr lo'o yo'ozæga'aque' yesyæ'ænite'e contr.

³⁷ Notæ'ætežle šæ chaquele che xale o che xna'ale mazæchlæ can' chaquele čhia' nada' bito zaquæ'æle par gacle disipl čhia'. Le'egatežæ ca' šæ chaquele che xi'inle mazæchlæ can' chaquele čhia' leczæ bito zaquæ'æle par gacle disipl čhia'. ³⁸ Na'

notá'atezle šə laogüe de'en chaquela yoso'ochi' yoso'osaquə' beṇə' le'e o so'ote' le'e to le'e yag coroz de'e nan' bito chonlilažə'əle nada', bito zaquə'əle par gacle disipl čhia' šə ca'. ³⁹Notá'atezə beṇə' chaquene' gone' par ničh cui čhi' saque'e o par ničh cui no so'ot le', be'enan' cuiayi'. Na' notá'atezə beṇə' chsanlaza' cuine' čhi' saque'e o so'ot beṇə' le' por ni čhia', be'enan' əbane' zejlicane'.

Beṇə' ca' nita' mbalaz catə' yesyə'əžine' yoban'

⁴⁰Notá'atezə beṇə' yebeine' güialaogüe' le'e nacle disipl čhia', nada'əczan' yebeine' güialaogüe' šə ca'. Na' šə yebeine' güialaogüe' nada' leczə Dioz na'anə' əgüialaogüe', Dioz ben' bselə' nada'. ⁴¹Beṇə' ca' chso'e xtižə' Diozən', mbalaz gaquə čhega'aque' catə'an yesyə'əžine' yoban', na' notá'atezə beṇə' yebeine' güialaogüe' lega'aque', leczə mbalaz soe' catə'an yežine' yoban'. Na' mbalaz gaquə čhe beṇə' ca' chso'on can' chazlaza' Diozən' catə'an yesyə'əžine' yoban'. Na' notá'atezə beṇə' yebeine' güialaogüe' lega'aque', leczə mbalaz soe' catə'an yežine' yoban'.

⁴²Notá'atezə beṇə' chnežue' la'anə' tbaszə nis ye'ej be'enə' chonlilažə' nada', de'e liczə gona' ca soe' mbalaz catə'an yežine' yoban', la'anə'əczə ben' bnežue' nisən' cuitec bi zaque'e len beṇə'čan'.

11

Juannə' bsele'e čopə disipl čhe' gan' zo Jeso'osən'

¹Catə' beyož ben Jeso'osən' mendad can' so'on disipl čhe' ca' šižin, beze'e latjən'. Na' gweje' yež ca' zjəchi' do na' jəsed jəlo'ine' xtižə' Diozən' len beṇə' ca' ža'anə'.

²Na' ca naquə Juannə' ben' bchoa beṇə' nis, lao die' ližyan' benene' dižə' ca naquə yoguə' de'en chon Jeso'osən' ben' bselə' Diozən' par chaclene' nasyon Izraelən', nach Juannə' bsele'e čopə disipl čhe' ca' gan' zo Jeso'osən', ³jse'eže'ene': —čElen' ben' naquən əselə' Diozən' o šə soto' lez yidə beṇə' yoblən'?

⁴Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e žjəya'ac na' le'e žjəyeyəž Juannə' doxen can' chenele na' can' chle'ile chona'. ⁵Bable'ile chona' par ničh balə beṇə' lcho' chesyə'əle'ine', na' balə beṇə' koj chesyə'əde', na' yebałə beṇə' cuež

chesyə'əyenene'. Na' leczə bable'ile beṇə' par ničh balə beṇə' gwse'i yižgüe' de'en ne' lepr babesyə'əyaquene'. Bable'ile bosbana' balə beṇə' guat, na' babenele cho'a dižə' güen dižə' cobə čhia'anə' len beṇə' yašə' ca'. ⁶Mbalaz zo beṇə' chejle'e de que Diozən' bsele'e nada'.

⁷Nach catə' besyə'əsa'ac disipl čhe Juannə', nach Jeso'osən' be'elene' beṇə' ca' zjəndobən' xtižə' Juannə', gože' lega'aque': —čNacxa naquə ben' jəle'itgüeiczele latjə dašən'? čEšayechə šayen chaqu'e'? Bito.

⁸čNacxan' goque' catə' jəle'ile'ne'? čEnyaze' lachə' šao'? čEšə bito? la' beṇə' ca' zjənyaz lachə' šao' nite'e yo'o güenchgua ca no liž rei. ⁹čNoxan' jəle'ilen' ža? čEto profet ben' cho'e xtižə' Diozən'? De'e li naque' to profet. Pero əchnia' le'e, caguə con to profetən'. ¹⁰Čhe bengan' nyojən le'e Xtižə' Diozən' nan:

Nada' Dioz əselə'a to beṇə' cuialaogüe' güe'e xtižə'onə'

par ničh nita' beṇə' probnid par əso'elaogüe'e le' catə'an yido'.

¹¹De'e li əchnia' le'e, notono no beṇəch ne'e so beṇə' naquəch beṇə' blaoch ca Juan ben' chčhoa beṇə' nis. Na' notá'atezəchlə beṇə' güe'e latjə năbia' Diozən' le', la'anə'əczə bito naque' beṇə' bla, gwžin ža catə' šejni'ichene' čhia' cleza ca Juannə'.

¹²Dezd catə'an gwzola Juannə' gwdižjui'e xtižə' Diozən' na' bcho'e beṇə' nis xte ža neža beṇə' zan choso'ozenague' xtižə' Diozən' na' chəsə'əyiljəže'e nacle so'one' par ničh năbia' Diozən' lega'aque'.

¹³Catə' cuiṇə' solao gwzene Juannə' xtižə' Diozən', con lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' de'en boso'ozoj yoguə' profet ca', de'e ca'azən' bzejni'in chio'o čhe Diozən'.

¹⁴Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan de que yeto beṇə' yedəyen can' ben Liəzən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Na' čhe Juan na'anə' boso'ozoj' žalə' šejle'ele. ¹⁵Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag xtižə'anə'.

¹⁶čNac əgwsaquə'əlebətgüeida' le'e mbanle nă'a? Egwsaquə'əlebeda' le'e ca bidao' chedə' cuiczə bi de žleb chele. Ca naquə bidao' ca' catə' nita'əbo' do gan' chac ya'a chse' ljuežjga'acbo': ¹⁷“Bento' legr, bito gwyo'olazə'əle, na' babento' bgüine bgüez, peor.” ¹⁸Juannə' bide' laole nga. Bito güe'ej gwdašoogüe'e can' chse'ej chsa'o beṇə' yoblə. Nach gwñale čhe': “Yo'o

yaz de'e xio'onə' yichjla'aždaogüe'enə'." ¹⁹ Na' nada', Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəçh. Na' chle'ile che'ej chaogua' can' che'ej chaole. Na' nale chia' de que naca' beṇə' lia na' beṇə' güe'ezo, na' lecžə nale de que naca' migw che beṇə' gochixjw ca' na' migw che yeziqə'açhlə beṇə' ca' chso'on de'e mal. Pero na' nacbia' de que Dioz na'anə' naque' le'ezełaogüe beṇə' sin' por ni che can' chso'on beṇə' ca' choso'ozenag che'.

Yež ca' gan' cui boso'ozenague' che Jeso'osən'

²⁰ Nach Jeso'osən' be'e xtižə' beṇə' ca' ža' yež ca' gan' bene' de'e zan de'e zaquə' yesyə'əbanene', na' gwdi'le' lega'aque' chedə' bito besyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'. Nach gwne': ²¹ — jProbchguazə le'e beṇə' Corasin! jProbchguazə le'e beṇə' Betsaida! Beṇə' ca' nitə' Tiro na' Sidon le'e besyə'ədinjeteine' xtolə'əga'aque'enə' žalə' blo'iga'acda'ane' yełə' guac chia'anə' ca de'en bablo'ida' le'e. Žalə' goquə ca', sa'azlje' lachə' zešə' na' zosə'əža'alja cuinga'aque' de par niç sa'acbe'i beṇə' de que babesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə'. ²² Echnia' le'e saquə'əzi'ichle clezə ca beṇə! ca' nitə' Tiro na' Sidon catə' əžin ža gon Diozən' castigw zejlicane che yoguə' beṇə' chso'on de'e malən'. ²³ Le'e nitə'əle Capernaunnə', chonle xbabən' de que Diozən' gonçhgüe' le'e yełə' bala'ən, pero bito gone' le'e yełə' bala'ən, sino gone' le'e castigw zejlicane de'en cui chejle'ele chia'. Žalə' bena' de'e zaquə' yesyə'əbane beṇə' ca' gwnitə' Sodomān' can' babena' laole nga, besyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə' žalə' ca' na' ne'e chi' syodan' žalə' ca'. ²⁴ Echnia' le'e, saquə'əzi'ichle clezə ca beṇə' ca' gwnitə' Sodomān' catə' əžin ža gon Diozən' castigw zejlicane che yoguə' beṇə' chso'on de'e malən'.

Beṇə' ca' so'onlilažə' Jeso'osən' nite'e mbalaz

²⁵ Na' lao orən' Jeso'osən' bene' orasyon lao Diozən' gwne': —Xa', len' chnabi'o beṇə' ža' yoban' na' yežlyon'. Na' chona' yełə' choxcwlen çhio' de que babzejni'ido' balə beṇə' can' che'endo' so'e latjə nabi'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Bzejni'ido'on beṇə' ca' gwsa'acbe'i chəsə'əyazjene'

no əgwsed əgwlo'i lega'aque' na' bito bzejni'ido'on beṇə' ca' chso'on xbab de que zjənaque' beṇə' sin' na' beṇə' zjənyejni'i. ²⁶ Beno' ca' ža Xa', chedə' can' gwyazlažə'o.

²⁷ Nach gože' beṇə' ca' ža'anə': —Xa'anə' babene' lao na'a chona' par niç chombia' beṇə' le'. Le' nombi'ayane'e nada', na' nada' nombi'ayana'a le'. Na' beṇə' ca' bagwleja' par zjənombi'e Xa'anə', chona' par niç zjənombi'ene' na' notono no nochlə zjənombia' Xa'anə' na' ni nada'.

²⁸ Legonlilažə' nada', le'e zole trist tant pesad chaquele chonle yoguə' de'e ca' chəsə'əne' chene'e Diozən' gonle. Nada' gona' ca sole mbalaz. ²⁹ Legon can' nona' mendad gonle na' legwzenag de'en əg-wzejni'ida' le'e. Nada' naca' beṇə' xenlažə' na' beṇə' gaxjwlažə' na' gona' ca sole mbalaz lo'o yichjla'ažda'olen'. ³⁰ Na' de'en nona' mendad gonle bito naquən pesad, na' de'en chsed chlo'ida' bito naquən zdebə.

12

Boso'oleçhj disipl ca' trigon' ža dezcanzən' par gwsa'ogüe'en

¹ Na' gozaquən to ža dezcanz Jeso'osən' gwdie' len disipl che' ca' gan' nyaž trigon', na' disipl che' ca' gosə'ədone', nach gosə'əleçje' trigon' na' gwsa'ogüe'en.

² Na' besə'əle'i balə beṇə' fariseo ca' can' gwso'on disipl ca', na' gwse'e Jeso'osən': —Bgiiašc can' chso'on disipl çhio' ca' žin de'e cui de lens goncho ža dezcanzən'.

³ Nach gož Jeso'osən' beṇə' fariseo ca': —jEcabi za'alaza'əle de'en bablable can' ben de'e Rei Dabin' catə' le' na' beṇə' ljuežje' ca' gosə'ədone'? ⁴ Gwyeye' lo'o yo'odao' əblaonə' nach gwdaogüe' yetxtil de'en bazjəncua' bçoz ca' par Diozən', na' Dabin' bnežjue'en gwsa'o beṇə' ljuežje' ca' la'ənə'əczə cui zjənaque' bçoz. Na' yetxtilən' cui de lens par gao con to beṇə' len letg bçoz ca' chac sa'ogüe'en. ⁵ jEna' cabi za'alaza'əle ca de'en bablable le'e lei de'en bzoj de'e Moizezən' can' chso'onczə bçoz ca' mendad che yo'oda'onə' yoguə' ža dezcanz na' bito chso'ombə'əne' žanə'. Na' bito nacho de que zjənapə' dolə' por ni che de'en chso'one' mendadən' ža dezcanzən'. ⁶ Echnia' le'e, nada' zoa' nga zaquə'əcha' cle ca yo'odao' əblaonə'. ⁷ Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan: "Che'enda'

yeyašə' yeži'ilažə'əle beṇə', caguə tloazə gotle bia yixə' par güe'ela'ole nada'." Žalə' chejñi'ile bi zejennə' bitolja əṇale che disipl chia' quinga de que zjənapə' dolə' por ni che šə bin' bagwso'one' ža dezczanzən'.
 * Echnia' le'e de que Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch na' naquən lao na'a əṇia' bin' naquən güen goncho ža dezczanzən'.

Beyaque to beṇə' mbižə šla'a ne'enə'

⁹ Na' cata' Jeso'osən' beze'e latjən', na' gwyo'e to lo'o yo'odao' chechon'. ¹⁰ Na' lo'o yo'odao' na' zo to beṇə' bambižə šla'a ne'enə', nach beṇə' fariseo ca' gwse'e Jeso'osən': —ĴEde lsenš par yeyoncho beṇə' xinj lao ža dezczanzən'?

Gwse'ene' ca' nič əžel de'en yesə'əde'ine' par əsa'ogüe' xya contr Jeso'osən'.

¹¹ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Šə nita' xilə' dao' chele na' əxopə tob lo'o yech zitjw lao ža dezczanzən', Ĵəcabi le'e yebejteleb lo'o yechən' lao žana'? ¹² Na' lechguale zaquə'əch to beṇə' cle ca to xilə' dao'. Na' əchnia' le'e de lsenš gaquəlencho beṇə' lao ža dezczanzən'.

¹³ Nach Jeso'osən' gože' be'enə' mbižə ne'inə': —Bli na'onə'.

Nach catə' bli na' be'enə' le'e beyacten can' naquə de'en yešla'a. ¹⁴ Na' beṇə' fariseo ca', catə' besa'aque' yo'oda'onə' bosoxi'e naclə so'one' par so'ote' Jeso'osən'.

To de'en bzoj de'e profet Isaiazən' che Jeso'osən'

¹⁵ Gocbe'i Jeso'osən' can' bosoxia' beṇə' fariseo ca', na' gwze'e gwyeje' ga yoblə. Beṇə' zan jəsə'ənaogüe'ene' nach Jeso'osən' beyone' beṇə' ca' chsa'acšene.

¹⁶ Na' bene' mendad cui no əso'elene' dižə' de que Dioz nan' bsele'ene' par gaquəlene' ṇasyon čhega'aque'ena'. ¹⁷ Bene' ca' par nič goc complir can' bzoj de'e profet Isaiazən' che nan:

¹⁸ Bengan' naque' xmosa', ben' gwleja' par gone' can' chazlaža'anə'.

Chacgüeida' che', na' cheba cheza-quə'əlaža'a len le'.

Na' nada' əseļa'a Spirit chia'anə' sotezə son len le'.

Na' beṇə' zjənaquə beṇə' Izrael len beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael len čixjue'ine' lega'aque' naquən' cheyalə so'one'.

¹⁹ Bito gaquayože' beṇə', nic gosye'e, na' nic əṇe' zizjo lao lqueyən' par əse'ene beṇə' bin' ne'.

²⁰ Gwnežjue' fuers balor che beṇə' ca' chsa'acbe'i cui bi fuers balor čhega'aque' de par so'one' de'e güen,

na' yezi'ixene' che beṇə' ca' chsa'aque'ne' cui no yezi'ixen čhega'aque'.

Yoguə' de'e can' gone' par nič əžin ža so'on beṇəchən' can' chazlaže'ena'.

²¹ Na' beṇə' zjənaquə beṇə' Izrael len beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael yesə'əbeze' gaquəlene' lega'aque'.

Gosə'əne' de que Jeso'osən' bebeje' de'e xio' ca' len yeļə' guac che Beelsebo

²² Na' zo to beṇə' Ičhol, na' nacte' beṇə' mod, na' yo'o yaz de'e xio'onə' lo'o yichjla'ažda'ogüe'ena' na' jso'ene' lao Jeso'osən'. Na' Jeso'osən' bebeje' de'e xio'onə' yo'o yaz yichjla'aždao' be'ena' na' le'e bele'iteine' na' gocte beṇe'. ²³ Na' yoguə' beṇə' ca' besə'əle'i can' goquə lechguale besyə'əbanene'. Nach gwse' ljuēžjga'aque': —ĴEnaquəlizə be'enga ben' chbezcho yidə lao dia che de'e Rei Dabin'?

²⁴ Na' catə' gwse'ene beṇə' fariseo ca' dižə' quinga gwse'e balə beṇə' ca': —Bitobi yeļə' guac napə bengə. Con chebeje' de'e xio' ca' len yeļə' guac che Beelsebo de'en chnabia' de'e xio' ca'.

²⁵ Gocbe'i Jeso'osən' can' gwso'on beṇə' fariseo ca' xbabən', nach gože' lega'aque': —Šə beṇə' ža' to ṇasyon əsa'aque' čhoplə na' yesə'ədile' entr lega'aque', əgwžiyai' ṇasyon čhega'aque' na'anə' šə ca'. Na' leczə ca' šə beṇə' nita' to syoda əsa'aque' čhoplə na' yesə'ədile' entr lega'aque', leczə cuiyai' syoda čhega'aque' na'anə' šə ca'. Na' šə to family əsa'aque' čhoplə na' yesə'ədile' entr lega'acze' leczə yenit family čhega'aque' na'anə' šə ca'. ²⁶ Le'egatezə ca' šə Sathanasən' yebej cuinei lo'o yichjla'aždao' beṇə' leczə cuiyai' yeļə' chnabia' čhei na'anə' čhedə' chdiļəlen cuinei žalə' ca'.

²⁷ Le'e nale de que nada' chebeja' de'e xio' ca' yo'o yaz yichjla'aždao' beṇə' len yeļə' guac che Beelsebon'. Žalə' naquən can' nalenə', leczə zejen de que beṇə' ljuēžjle ca' chəsyə'əbeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə' len yeļə' guac čei žalə' ca'. Beṇə' ljuēžjle ca' se'e le'e de que

clələn' nale chia' nada' can' chebeja'annə'.
²⁸ Na' de'en chebeja' de'e xio' ca' len yelə' guac che Spirit che Diozən', chlo'in de que babžin ža chene'e Diozən' güe'ele latjə nabi'e le'e.

²⁹ Nezecho notono no gaquə šo' liž to beṇə' gual par žjəlane' šinlaze' ca' sin cui əgwcheje' xan yo'onə' to do. Con šə əgwcheje'ene' guaquə cuane' šinlaze' ca'.

³⁰ Šə cui chonle txen len nada', chonle contr nada'. Na' šə cui chonle ca se'ejle' beṇə' chia' zeje dižə' de que chonle par nič cui yoso'ozenague' chia'anə'.

³¹ De'e na'anə' əchnia' le'e, bitə'ətezə de'e mal de'en chonle, na' bitə'ətezə dižə' mal de'e cho'ele, Diozən' yezi'ixene' chele šə yedinjelen, pero notə'ətezle šə güe'ele dižə' contr Spirit che Diozən' cuat yezi'ixen Diozən' chele. ³² Na' notə'ətezle šə güe'ele dižə' contr nada', la'əṇə'əczə Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəč, gozi'ixencze' chele šə yedinjele can' nale, pero šə güe'ele dižə' contr Spirit che Diozən', cuat yezi'ixen Diozən' chele na'a na' batə'ətezə.

Segon can' naquə frot de'e chbia to yaguən' nezecho nac naquə yaguən'

³³ Nezecho de que to yag frot naquən yag güen o cui naquən yag güen segon nac naquə frot cheinə'. Ca'aczən' nacbia' šə naquən' nacle. ³⁴ Lechguale beṇə' mal nacle. Bitoczə gaquə güe'ele dižə' güen chedə' nacle beṇə' la'aždao' mal. Yoguə'əte dižə' de'e chchoj cho'achon' la' lo'o yichjla'ažda'ocho na'anə' za'an. ³⁵ To beṇə' la'aždao' xi'ilažə' cho'e dižə' güen, chedə' la' can' nan lo'o yichjla'ažda'ogüe'e nan' cho'e dižə'. Na' to beṇə' la'aždao' mal cho'e dižə' mal la' can' nan lo'o yichjla'ažda'ogüe'ena'. ³⁶ Na' əchnia' le'e, catə'ən əžin ža gon Diozən' castigw zejlicane' che yoguə' beṇə' ca' chso'on de'e malən', cana' yoguə'əloj beṇə' yesə'adie' cuent che yoguə' dižə' de'en bagwso'e de'e bitobi zjəzaquə'ən. ³⁷ Na' segon dižə' de'en cho'ele Diozən' choglaogüe'en chele šə naple dolə' o šə cui naple dolə'.

Beṇə' mal ca' chəsə'əṇabe' gon Jeso'osən' to miłagr

³⁸ Nach balə beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən', na' beṇə' fariseo ca' gwse'e Jeso'osən': — Maestr, che'eneto' gono' to miłagr par nič ənezeto' šə de'e ličzə Dioz nan' bsele'e le'.

³⁹ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': — Le'e mbanle na'a, naquəchgualə beṇə' yichjla'aždao' mal, na' bito chzenagle che Diozən'. Na' chṇable gona' to miłagr par nič ənezele šə le Dioz nan' bsele'e nada'. Pero bito gona' can' chṇablenə'. De'en gon Diozən' len nada' par nič ənezele de que le'ena' bsele'e nada', gwxaquə'əleben ca de'en bene' len de'e profet Jonasan'. ⁴⁰ Antslə ze'e šeje' Niniben' Diozən' bene' par nič to bel ya'a xen gwdebob le', na' šonə ža šonə yel gwyo'e lo'o le'ebən' catə' beyebəb le' mbancze'. Na' ca naquə nada', gata' na' əgaša'a, na' te šonə ža šonə yel yebana' ladjo beṇə' guat ca' par nič ənezele de que Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəč. ⁴¹ Na' catə' əžin ža gon Diozən' castigw che yoguə' beṇə' chso'on de'e malən', ža na' yesyə'əban de'e beṇə' Ninibe ca' na' lao Diozən' yesə'əcuise' le'e mbanle na'a, chedə' besyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'ena' catə' de'e Jonasan' gwduxjue'ine' lega'aque' can' na Diozən'. Le'e gonšc xbab de que nada' zoa' nga naquəcha' beṇə' blaoch cle ca' de'e Jonasan', na' bito chzenagle chia'. ⁴² Na' leczə žan' gon Diozən' castigw che yoguə' beṇə' chso'on de'e malən', de'e no'olən' gwnabia' beṇə' ca' gwnitə' galən' chla' bgüižən' cuiten lichalə yebane' len yeziquə'əchlə beṇə' guat ca' na' lao Diozən' əgwcuise' le'e mbanle na'a. Ca naquə le' ža, gwze'e Seba gan' naquə zitə'əchigua na' bide' nga par bzenague' dižə' sin' de'en be' de'e Rei Salomonṇə' len le'. Na' nada' zoa' nga naquə'acha' beṇə' blaoch cle ca de'e Salomonṇə', na' bito chzenagle chia'.

De'e xi'onə' yeyo'on de'e yoblə lo'o yichjla'aždao' beṇə'

⁴³ Na' šə to de'e xio' de'en yo'o yaz yichjla'aždao' beṇə' yechojən nach lažə'ən nil na'alə yeyiljən ga son mbalaz. Na' šə bitobi latjə želən, nach ənan: ⁴⁴ "De'e yobləczə žjəyežə'a yichjla'aždao' be'ena' gan' gwyo'o gwyaza' antslə." Na' yeyejən de'e yoblə gan' zo ben'. Catə' le'in de que bacheyone' xbab güen na' bazoche' binloch na' caguə' nochlə yo'o yaz yichjla'aždaogüe'ena' de'en əgwžon yeyo'on de'e yoblə, nach yeyo'on. ⁴⁵ Nach žjəyetobən yegažə de'e xio' ca' de'en zjənaquə maləch ca len na' txenṇə' so'on lo'o yichjla'aždao' be'ena'. Na' šə

bagwso'onən ca', bachaquəch mal che be'enə' clezə can' goc che' antslə. Can' goquə len benga leczə ca'anə' gaquə che le'e mbanle na'a de'en nactecle beṇə' la'aždao' mal.

Xna' Jeso'osən' na' biše'e ca' besə'əžine' gan' zoe'

⁴⁶ Necho'ete Jeso'osən' dižə' chsed chlo'ine' beṇə' zan quinga, catə' bžin xne'enə' len biše'e ca'. Na' zitə'ələ gosə'əbeze' gosə'əṇabe' so'elene' le' dižə'. ⁴⁷ Entr beṇə' ca' nitə' choso'ozenague' xtižə' Jeso'osən', to'e gože' Jeso'osən': —Babla' xna'onə' len bišo'o ca' na' nite'e na'ate chse'enene' əso'elene' le' dižə'.

⁴⁸ Nach Jeso'osən' gože' ben' gwna ca': —Nitə' beṇə' yoblə beṇə' zžənaque' ca xna'anə' na' ca biša'a.

⁴⁹ Nach bli na' Jeso'osən' blo'e disipl che' ca' na' gože' be'enə': —Beṇə' quinga bazžənaque' ca xna'a, na' zžənaque' ca biša'a. ⁵⁰ Can' naquan len notə'ətezə beṇə' chso'one' can' chazlažə' Xa' Diozən' ben' zo yoban', zžənaque' ca xna'a na' ca biša'a na' ca zana'.

13

Jempl che beṇə' gozən'

¹ Na' lao ža na'atezə gwza' Jeso'osən' yo'onə' jəchi'e cho'a nisda'onə'. ² Nach tant beṇə' zan juisy besə'ədobə gan' chi'enə' xte benən byen gwyo'e gwchi'e to lo'o barcon'. Na' yoguə' beṇə' ca' besə'ədobən' gosə'ənite'e lao yoxən'. ³ Nach Jeso'osən' bsd blo'ine' lega'aque' len zan jempl. Na' be'elene' lega'aque' to jemplən', bsaquə'ələbene' xtižə' Diozən' ca trigon'. Nach gwne': —To beṇə' gwze'e zde' güen trigw. ⁴ Na' lao chose' trigon' baļən jəsə'əchazən cho'a nez, na' bia žia žile'e bia chaš le'e yoban' gwsa'ob len. ⁵ Na' yebaļən' jəsə'əchazən ga naquə lao vej, na' bitotec bi yo žia lao yejən', de'e na'anə' le'e bla'acten. ⁶ Pero na' catə' beža'achgua besə'əcuadən na' le'e gosə'əbižten, la' bitobi loi gws'o'on. ⁷ Na' yebaļən' besə'əgo'oṇən lao yo ga nchixə xsa yešə' na' bla'aquən txen len xsa yešə'ənə', na' besə'ələlə' yag yešə' ca' lega'aquən'. ⁸ Na' yebaļən' besə'əgo'oṇən lao yo šao' na' bla'aquən'. Baļən' gosə'əbian to gueyoa güejə, na' yebaļən' gosə'əbian gyon güejə,

na' yebaļən' gosə'əbian šichoa güejə. ⁹ Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag.

Beṇə' ca' cui gwse'ejle'e che Jeso'osən' bsd blo'ine' lega'aque' len jemplən'

¹⁰ Nach gosə'əbiguə' disipl che Jeso'osən' laogüe'enə' na' gwse'ene': —žBixchen' chsed chlo'ido' beṇə' quinga len jempl'?

¹¹ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Diozən' chone' par nič le'e nezele de'en cui no gwneze antslə de que le' nabi'e con notə'ətezə beṇə' soe' latjə. Pero beṇə' cui chse'ejle'e xtižə'anə' bito chac se'ejni'ine' de que nabi'e beṇə' soe' latjə. ¹² Notə'ətezə beṇə' choso'ozenague' ca de'en bachžejni'i Diozən' lega'aque', Diozən' gwžejni'ichene' lega'aque' par nič šanch de'en se'ejni'ine'. Pero na' notə'ətezə beṇə' cui choso'ozenague' che Diozən' ca de'en chsed chlo'ine' lega'aque', Diozən' yeque'e de'en chse'ejni'ine'enə' la'əṇə'əczə latə'əlaszə de'en bagwse'ejni'ine'. ¹³ De'e na'anə' chsed chlo'ida' beṇə' quinga len jemplən' chedə' chesə'əle'ine' de'en chona' pero bito chsa'acbe'ine' bi zejen, na' la'əṇə'əczə chse'enene' xtižə'anə', bito chse'ejni'ine'en. ¹⁴ Len beṇə' quinga bachac complir can' bzoj de'e profet Isaiazən', gan' nan:

De'e li yenele, pero cabi šejni'ile bi zeje de'en yenele.

Na' de'e li le'ile, pero cabi gacbe'ile bi zejen de'en le'ilen'.

¹⁵ Beṇə' Izrael quinga cuiczə bi rson chsa'aze', bach nažjoczə yichjla'ažda'oga'aque' na'anə'.

Chse'enene' pero bito chse'ejni'ine' bin' zeje de'en chse'enene'.

Na' chesə'əle'ine' pero cabi chsa'acbe'ine' bi zeje de'en chesə'əle'ine'enə' chedə' bazžənaque' beṇə' la'aždao' žod.

Žalə' bito zžənaque' beṇə' la'aždao' žod, gwse'ejni'ine' bi zejen de'en chse'enene'enə', na' sa'acbe'ine' bi zeje de'en chesə'əle'ine'enə'.

Gosyə'ədinjlei xtoļə'əga'aque'enə', na' gwso'elje' latjə yocobə Diozən' yichjla'ažda'oga'aque'enə' žalə' chse'ejni'ine'en na' žalə' chsa'acbe'ine'en.

¹⁶ Pero na' le'e ža, lechguale mbalaz zole chedə' chle'ile de'e ca' chona' na' chacbe'ile

bi zejen, na' chzenagle xtiža'anə' na' chejni'ilen. ¹⁷De'e li əchnia' le'e, zan de'e profet na' zan de'e beṇə' ca' yeziqwa'əchlə beṇə' bosozə'əzenag che Diozən' cana' gwse'enene' yesə'ələ'ine' de'en chle'ile, pero bitoch goḷə' yesə'ələ'ine'en. Na' gwse'enene' əse'enene' de'en chenele pero bito goḷə' se'enene'en.

Jeso'osən' gwne' bi zeje jempl che beṇə' güen trigon'

¹⁸Na' le'e legwzenag, quingan' zeje jempl che beṇə' güen trigon'. ¹⁹Xtiža' Diozən' gwxaquə'əleben ca de'en byažən'. Nita' beṇə' chse'enene' diža' can' chon Diozən' chnabi'e con notə'ətezə beṇə' chso'e latjə, pero bito chse'ejni'ine'en, na' chžin gwxiye'enə' chonən par niç cuich choso'ozə'əzenag che xtiža' Diozən'. De'e na'anə' gwxaquə'əlebəga'aque' ca trigon' de'en jesə'əchaz cho'a nezən'. ²⁰⁻²¹Na' nitə' beṇə' chse'ene xtiža' Diozən' na' šložga chesyə'əbeine' chso'one'en chega'aque'. Na' catə' choso'ochi' choso'osauə' beṇə' lega'aque' par niç cui se'ejle'e xtiža' Diozən', le'e chesyə'əbejyichjtie' cuich choso'ozə'əzenag chei. Na' de'en chso'one'en gwxaquə'əleben ca de'en chac che trigon' de'en besə'əgo'əṇən lao yej. ²²Le'egatezə ca' naquan len beṇə' ca' chse'ene xtiža' Diozən', pero na' lao mbanga'aque' yežlyo nga, chesyə'ələl chesyə'əžejene' chso'on xmendadga'aque' por ni che chse'enene' yesə'əni'e. Pero yoguə' de'en chso'one' chxoayaguən lega'aque', chonən par niç cui cha'oxen xtiža' Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Ca de'en chso'one'enə' gwxaquə'əleben ca de'en chac che trigon' de'en besə'əgo'əṇən lao yo gan' nchixə xsa yeša'. ²³Pero yebaḷə beṇə' chse'enene' xtiža' Diozən' na' chse'ejni'ine'en na' choso'ozə'əzenag chei. Na' de'en choso'ozə'əzenag che xtiža' Diozən' gwxaquə'əleben ca trigon' de'en besə'əgo'əṇən lao yo šao'. Baḷən gosə'əbian to gueyoə güeje, na' yebaḷən gosə'əbian gyon güeje, na' yebaḷən gosə'əbian šichoə güeje.

Jempl che trigon' na' bgüeyxtil

²⁴Gwde na' Jeso'osən' gozo'elene' beṇə' ca' yeto jempl, goze'e lega'aque': — Yelə' gwnabia' che Dioz ben' zo yoban'

gwxaquə'əleben ca de'e nga goquə. To beṇə' jeze' trigw binṇə' yoba che'enə'. ²⁵Na' do še'elə' catə' cui no gwsa'acbe'i gwwej to beṇə' contr che' jeze' xsa bgüeyxtil gan' banazə xan' yežlyon' trigon', na' beyož goze' bgüeyxtilən' beze'e. ²⁶Na' tš'i'izə bla'aquən, na' trigon' gwzoloə chbian. Na' catə' ja'ac xmos xan trigon', gwsa'acbe'ine' nchixə trigon' len bgüeyxtil. ²⁷Nach jəya'aque' gan' zo xanga'aque'enə' par jəsyə'əyeže'ene': "Señor, ¿acaguə' trigw binṇə' gozo' yoba chio'ona'? ¿Bixchen' nchixən len bgüeyxtilən'?" ²⁸Nach xanga'aque'enə' gože' lega'aque': "To beṇə' contr chia'ana' jen ca'." Nach xmose' ca' gwse'ene': "¿Eche'endo' əlazə'əto' bgüeyxtilən'?" ²⁹Nach xanga'aque'enə' gože' lega'aque': "Bito əlazə'əlen. La' nxož əlazə'əlente trigon'. ³⁰Ljoyennə' par na'a. Guaquə yesə'əcha'on txen, pero na' chona' mendad catə' bagoḷə yetoble cwsešən', cana' zgua'atec yebele bgüeyxtilən' na' gonḷen bnoj par əse'eyən. Nach te na' žjəyetoble trigon' əgwcuə'aša'olen."

Jempl che xsa moztas

³¹Gwde na' gozo'elene' beṇə' ca' yeto jempl, gože': —Yelə' gwnabia' che Dioz ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca to xsa moztas de'en gozə to beṇə' yežlyo che'ena'. ³²Xsa moztasən' naquan le'ebeyožə de'e dao' riza' lao bitə'əchlə semiy. Pero na' catə' chla'an, chcha'ochən ca bichlə yixə' cuan na' chaquən yag cha'o dao'. Na' xte bia ca' zjəzo xile'e chjse'en ližda'oga'aquəb lao xoze'e ca'.

Jempl che xna' cuazin'

³³Nach gozoe' yeto jempl, gozne': —Yelə' gwnabia' che Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca xna' cuazin' de'en gwlec no'olən' len to rob yejz par niç becha'o doxenən.

Jeso'osən' bzejni'ine' beṇə' porzə len jempl

³⁴Yoguə' de'e quinga bsd blo'i Jeso'osən' beṇə' ca' besə'əžag gan' zo'enə'. Bsd blo'ine' lega'aque' porzə len jempl, bitobi bichlə gwne' par bzejni'ine' lega'aque'.

³⁵Ca' ben Jeso'osən' par niç goc complir can' bzoj de'e profetən' che', gan' nan: Egwsed əgwlo'iga'acda'ane' porzə len jempl,

na' əgwɛzjɛni'iga'acda'ane' de'en cui no
gɔnɛze antslə de'en bgaʂə' dezɔ
catə'ən gwɛxɛ yɛʒlyon'.

Jeso'osən' bzejni'ine' bi zeje jempl ɕhe
trigon' na' bgüeyxtilən'

³⁶ Na' catə' beyoʒ bseɔ blo'i Jeso'osən'
beɳə' ca' zjəʒa' gan' zo'enə', bese'e
lega'aque', na' beza' le' len disipl ɕhe' ca'.
Na' catə' besyə'əʒine' yo'o gan' nite'enə'
besyə'əyo'e lo'inə'. Nach gosə'əbigua'
disipl ɕhe' ca' cuite'enə' gwse'ene': —
Bzejni'iʒguei neto' bi zejen jempl ɕhe xsa
bgüeyxtilən'.

³⁷ Nach Jeso'osən' goʒe' lega'aque': —
Quingan' zejen: Diozən' bsele'e nada'
golja' beɳaɕ na' gwxaquə'əlebedə'
ca ben' gozə trigw biɳnə'. ³⁸ Na'
doxen yɛʒlyo nga gwxaquə'əleben ca
yoba gan' goze' trigw biɳnə', na'
beɳə' ca' chso'e latjə chnabia' Diozən'
lega'aque' gwxaquə'əlebəga'aque' ca
trigw biɳnə'. Na' beɳə' ca' chso'e latjə
chnabia' de'e gwxiye'enə' lega'aque' gw-
xaquə'əlebəga'aque' ca xsa bgüeyxtilən'.
³⁹ Gwxiye'enə' gwxaquə'əleben ca beɳə'
contrən' gozə xsa bgüeyxtilən' gan' banyaʒ
trigw biɳnə'. Na' ʒan' gaquə juisyən'
gwxaquə'əleben ca tyempən' yosyo'otobe'
trigon'. Na' anglən' zjənaque' ca beɳə'
ca' yosyo'otobə cwseʂən'. ⁴⁰ Na' can' gac
ɕhe bgüeyxtilən' yosyo'otobe'en ʂeyən',
can' gaquə ɕhe beɳə' ca' chnabia' de'e
gwxiye'enə' lega'aque' catə' əʒin ʒa gaquə
juisyən'. ⁴¹ Diozən' bsele'e nada' golja'
beɳaɕ na' catə' əʒin ʒan', nada' əselə'a
angl ɕhia' ca' par yosyo'otobe' yogua'
beɳə' ca' chesə'əgo'oyele'e beɳə' yoblə
so'one' de'e malən', na' yosyo'otobte'
yeziquə'əchlə beɳə' ca' chso'on de'e
malən'. Na' angl ca' yesyə'əbeje' lega'aque'
niɕ cuich nite'e txen len beɳə' ca'
bagwso'e latjə chnabia' Diozən' lega'aque'.

⁴² Nach yosə'əsele'e lega'aque' lao yi'
gabil' gan' se'eye' zejlicane. Na' lao
yesə'əʒaglaogüe'enə' yesə'əbeʒyaʂe'e na'
sa'oyejə leyga'aque'enə'. ⁴³ Na' cana'ach
ʒancho Diozən' gone' par niɕ beɳə'
ca' chso'on de'e güenɳə' nite'e len le'
na' əsa'aque' ca yelə' chey che'eni' ɕhe
bgüiʒən' catə' yesyə'əʒine' yoban' gan'
chnabia' Diozən'. Le'e ʒia nagle de'en
chene, leɟwzenag.

Jempl ɕhe mech xen de'en ngaʂə' to lao
yɛʒlyo

⁴⁴ Yelə' chnabia' ɕhe Diozən' ben' zo
yoban' gwxaquə'əleben ca de'e nga goquə.
To beɳə' jəyedi'e mech xen de'e ngaʂə' to
lao yɛʒlyo. Nach bocuaʂe'en de'e yoblə. Na'
de'e tant bebeine' de'en jəyedi'e mechən'
nach jəyete'e yogua'əloʒ bi de'e de ɕhe' par
niɕ gwxi'e yɛʒlyon' gan' ngaʂə' mechən'.
Ca mbalazən' gwzo be'enə' can' mbalazən'
nitə' beɳə' ca' chso'e latjə chnabia' Diozən'
lega'aque'.

Jempl ɕhe to perla de'en leɕhɟuale zaqu'e'e

⁴⁵ Na' yelə' gwnabia' ɕhe Diozən' ben'
zo yoban' leɕzə gwxaquə'əleben ca de'e
nga goquə. Zo to comersyant beɳə' cha'o
chsi' na' cheyote'e perlas de'en leɕhɟuale
naquən xoche. ⁴⁶ Na' bʒelene' to perla
de'e leɕhɟuale zaquə'ən. Na' leɕzə bey-
ote'e yogua'əloʒte de'en de ɕhe' na' gwxi'e
perlan'. Ca'aczən' gwxaquə'əlebe beɳə' ca'
chsa'acbe'i de que de'e ʒialao əso'e latjə
nabia' Diozən' lega'aque'.

Jempl ɕhe yixjw bel

⁴⁷ Na' yelə' gwnabia' ɕhe Diozən' ben'
zo yoban' leɕzə gwxaquə'əleben ca de'e
nga goquə. Nitə' balə beɳə' gwɛxɛn bel ca'
na' bosə'ozalə'e yixjw bel ɕhega'aque'enə'
lo'o nisda'onə' na' gwɛxɛnən yogua' ɕlas
bel ya' ca'. ⁴⁸ Nach catə' bagwʒa' bia
zannə' lo'o yixjən', besyə'əbeje' yixjən'
yobiʒlə, na' gosə'əbi'e bia ca' zjənaquə
güen par əsa'ogüe', na' gosə'əgüe'eb lo'o
ʒomə ca'. Na' bia ca' cui zjənaquə güen,
goso'ochə'one'eb. ⁴⁹⁻⁵⁰ Ca'aczən' gaquə
ɕhe yogua' beɳə' catə'ən əʒin ʒa gaquə
juisyən'. Angl ca' yesə'əbeje' beɳə' mal
ca' na' yosə'əzələ'e lega'aque' lo'o yi'
gabilən' gan' yesə'əbeʒyaʂe'e na' sa'oyejə
leyga'aque'enə' tant yesə'əʒaglaogüe'.

⁵¹ Nach Jeso'osən' goʒe' disipl ɕhe' ca': —
ʒEzyejni'ile yogua' de'e ca' bablo'ida' le'e?

Nach gwse'ene': —Zyejini'ito'on ʒantə'.

⁵² Nach Jeso'osən' goʒe' lega'aque': —
Notə'ətezle ʂə chac chsed chlo'ile Xtizə'
Diozən' de'en byoɟ cana', na' ʂə leɕzə
chzenagle can' chsed chlo'ida' de que
cheyalə' güe'ele latjə nabia' Diozən' le'e,
nachən' guac əgwsed əgwlo'ile beɳə'
ɕhopten. Na' gwxaquə'əlebele ca to

xan yo'o beṇə' napə yoguə' de'en chyažj chchine family che'enə'.

Jeso'osən' beyeje' Nasaretən'

⁵³ Nach catə' beyož be'elen Jeso'osən' disipl che' ca' jempl ca', beze'e latjən' len disipl che' ca'. ⁵⁴ Na' beyeje' Nasaretən' gan' gwcha'ogüe'. Na' jəyesed jəyelo'ine' beṇə' ca' lo'o yo'odao' čhega'aque'enə'. Na' lechguale besyə'abanene' len xtiže'enə', na' gwse'e ljuežjga'aque': —ǂNacxa go-quan' nezene' de'e ca' de'en naquə de'e sin'? na' ǂnacxa chac chone' miłagr ca' chone'? ⁵⁵ Nombi'achone', la' naque' xi'in carpinterən'. Na' xne'enə' naque' no'olən' le' Maria. Nombi'acho beṇə' biše'e Jacobən', Jwsen', Simonṇə' na' Jodasan'. ⁵⁶ Na' leczə beṇə' zane' ca' nitə' lažcho nga. ǂNacxa chaquən' cho'e dižə' ca' ža, na' chacte choe' miłagr?

⁵⁷ Na' de'en gwso'one' xbab de que Jeso'osən' naque' con to beṇə' gwlaž čhega'aque', de'e na'anə' bito gwse'ejle'e che'. Nach gože' lega'aque': —Lə'anə'əczə beṇə' zan chse'ejle'e che beṇə' ca' chso'e xtižə' Diozən' na' chso'e lega'aque' yelə' bala'an, beṇə' gwlaž čhega'aque' ca' na' family čhega'aque' ca' bito chse'ejle'e čhega'aque'.

⁵⁸ Na' Jeso'osən' bene' con to čopžə miłagr Nasaretən' čhedə' bito gwse'ejle'e che'.

14

Quingan' goquə got Juan ben' bchoa beṇə' nis

¹ Na' ca nan' Erodən' ben' naquə gob-erṇador che Galilean', benene' dižə' ca naquə yoguə'əlol de'e güen de'en chon Jeso'osən'. ² Nach gože' xmosə' ca': —Bengan' de'e Juannə' ben' bchoa beṇə' nis. Babebane' ladjo beṇə' guat ca' na' de'e na'anə' chac chone' miłagr ca'.

³⁻⁴ Quingan' goquə gwso'ote' Juannə': Erodən' beque'e Erodiasən' ca xo'ole', len Erodiasən' naque' xo'olə' Lip biše'enə'. Na' Juannə' gože' Erodən': “Malən' beno' beca'o no'ol che beṇə' bišo'on par naque' xo'olo'.” Na' de'en gož Juannə' Erodən' ca' de'e na'anə' Erodən' bene' mendad gosə'əzene' Juannə' na' gosə'əgüe'ene' ližya na' bosə'əčeje' ni'ane'e ca' gden.

⁵ Erodən' gone'ene' gote' Juannə', pero bitobi benene' le' čhedə' bžebe' bi so'on

beṇə' ca' gwse'ejle'e che Juannə' de que cho'e xtižə' Diozən'. ⁶ Pero na' catə' gwso'one' lṇi ža la Erodən', bi'i no'ol che Erodiasən' bya'abo' lao beṇə' ca' gwnitə' lṇinə'. Na' lechguale bebei Erodən' can' bembo'onə'. ⁷ Na' tant beyazlažə' Erodən' can' bya'a no'ol güegon', bzoe' jorament de que əgwnežjue'ebo' bitə'əteza ənabebo' le'. ⁸ Na' por consejw che xna'abo'onə' gožbo' Erodən': —Beṇ nada' na'atec na'a yičj Juannə' ben' chchoa beṇə' nis žian to lao plat.

⁹ Na' gwzo Erodən' trist catə' beyož gož no'ol güegon' le' ca', pero na' ca naquə babzoe' jorament len lebo' lao beṇə' ca' zjə-naquə combidən', benšaze' mendad gaquə can' gwnəbe no'ol güegon' le'. ¹⁰ Ca' goquən' bene' mendad jəsə'əchogue' yen Juannə' lo'o ližya gan' yo'enə'. ¹¹ Na' bosə'ožie' yičj de'e Juannə' to lao plat par jso'en lao bi'i no'olən' na' bežjwbo'on xna'abo'onə'.

¹² Nach disipl che de'e Juannə' jəsyə'əxi'e cuerp che'enə' na' jəsə'əcuəše'en. Gwde na' ja'aque' gan' zo Jeso'osən' na' jse'eže'ene' can' bagoquən'.

Jeso'osən' bguaogüe' gueyə' mil beṇə'

¹³ Na' catə' bene Jeso'osən' can' goquə che de'e Juannə', beze'e latjən' len disipl che' ca' na' besyə'əyo'e to lo'o barcw par jəya'aque' latjə dašən' de'en de yešla'alə nisdə'onə'. Na' beṇə' ca' ža' yež ca' zjəchi' galə'əza nisdə'onə' gwse'enene' rson galən' bazjəda Jeso'osən'. Na' gwsə'aque' lažga'aque'enə' ja'aque' yobižlə jəsə'əšague' Jeso'osən' yešla'alə nisdə'onə'. ¹⁴ Na' catə' bžin Jeso'osən' cho'a nisdə'onə', ble'ine' beṇə' zan ca' na' beyašə' beži'ilaže'e lega'aque'. Na' beyone' yoguə' beṇə' ca' chsa'acšene. ¹⁵ Na' catə' bachal, gosə'əbiguə' disipl che' ca' laogüe'enə', na' gwse'ene': —Zochə to latjə ga cüi no nla', na' bagwde or par gocho xgüe. Bselə' beṇə' quinga yež ca' de'en zjəchi' galə'əza par nič žjəsə'ədilje' de'e se'ej əsa'ogüe'.

¹⁶ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito cheyalə' žjəya'aque'. Lə'e güe'ega'aque' de'e se'ej əsa'ogüe'.

¹⁷ Nach gwse'ene': —Čopga bel ya'a čhechon' de na' gueyə'əga yetxtil.

¹⁸ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Lə'e žjəxi'in ni.

¹⁹ Nach ben Jeso'osən' mendad gosə'əbe' beṇə' zan ca' lao yixye daquə'əna'. Na' gwxi'e yetxtil ca' gueyə' na' beḷ ya'a ca' čhopə. Na' bgüie' yobalə be'e yeḷə' choxwlen che Diozən'. Gwde na' bzoṅje'en nach bnežjue'en disipl che' ca' par gosə'əyise' che che beṇə' ca'. ²⁰ Na' yogue'e gwsa'ogüie'en xte ca gwse'eljene'. Nach pedas ca' de'en besyə'əga'annə', bosyo'otobe'en, na' goquən šižin žomə. ²¹ Na' beṇə' ca' gwsa'o yetxtilən' naquə ca do gueyə' mil beṇə' byo cui cuent no'olə na' cui cuent bidao'.

Jeso'osən' gwze'e tiao nisdə'onə'

²² Gwde na' Jeso'osən' bene' mendad yesyə'əyo'o disipl che' ca' lo'o barcon' par yesyə'əbialaogüie' yesyə'əlague'e yeš'la'alə nisdə'onə' žlac bega'an' le' bzeine' beṇə' zan ca' dižə'. ²³ Na' beyož bzei Jeso'osən' beṇə' ca' dižə', gwlo'e to lao ya'a par jene' orasyon toze'. Dezd goḷte gwzo tozə Jeso'osən' lao ya'anə'. ²⁴ Na' ca naquə barcon' gan' zesyə'əyo'o disipl che' ca', bazdan gwcholte nisdə'onə', nžiguə'əxaxj nisən' len čhedə' chas chatə' nisdə'onə' por ni che chečj be'enə' clelə. ²⁵ Na' do šbal beyetj Jeso'osən' ya'anə' na' gwze'e tiao nisdə'onə' par gwyeye' galən' zja'ac disipl che' ca'. ²⁶ Na' catə' besə'əle'i disipl che' ca' le' zde' lao nisdə'onə', lechguale besə'əzebe' xte gwso'osye'e gosə'əne': — jTo beṇə' guat chle'icho chda tiao nisən'!

²⁷ Na' le'e bolgüižte Jeso'osən' lega'aque', gože': — Leyebel. Nada'anə'. Bito žeble.

²⁸ Nach Bedən' gože'ene': — Xanto', šə le le'enə', gwna nada' sa'a tiao nisdə'onə' yida' gan' zo'onə'.

²⁹ Nach gož Jeso'osən' le': — Da Bed.

Na' le'e bchojte Bedən' lo'o barcon' na' gwzolao gwze'e tiao nisdə'onə' par zde' gan' zo Jeso'osən'. ³⁰ Pero na' catə' gocbe'ine' ca fuertən' chečj be'enə', bžebe' na' gwzolao chyš'e'e lo'o nisən'. Nach bisy'e gože' Jeso'osən': — Xana', bosla nada', bachetja' xan nisən'.

³¹ Na' le'e blite na' Jeso'osən' bex'e'ene'. Nach gože' Bedən': — Bixchen' gočzejlažo'o? Gwyejle'ech čhia'.

³² Na' catə' beyo'o Jeso'osən' len Bedən' lo'o barcon', le'e gwlezte be'enə'. ³³ Na' beṇə' ca' ža' lo'o barcon' gwso'elaogüie'e

Jeso'osən', gwse'ene': — De'e liczə len' naco' Xi'in Diozən'.

Jeso'osən' beyone' beṇə' chsa'acšene beṇə' nitə' Genesaret

³⁴ Nach gwza'ach barcon' xte bžinən cho'a nisdə'onə' to latjə de'en nzi' Genesaret. Na' besyə'əchoje' lo'o barcon'. ³⁵ Na' beṇə' ža' do Genesaretən' besyə'əyombi'e Jeso'osən', na' bosə'əsele'e rson yoguə' yež ca' de'en zjəchi' galə'əzə de que Jeso'osən' babžine' lažga'aque'enə'. Na' beṇə' ca' ža' yež ca' gosə'əče'e yoguə' beṇə' chsa'acšene lao Jeso'osən'. ³⁶ Nach gosə'əṅabene' Jeso'osən' šə güene'ene' yesə'əgane' lox xadon che'enə'. Na' yoguə' beṇə' ca' gosə'əgan len besyə'əyaquene'.

15

Dižə' de'en chchoj cho'achon' chonən manch la'žda'ochon'

¹ Na' balə beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezen' gwsa'aque' Jerosalenm' na' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən', na' gwse'ene': ² — žBixchen' disipl čhio' ca' bito chesə'ənaogüie' costombr ca' de'en bosyo'ocua'anlen de'e xaxta'ocho ca' čhio'o? žBixchen' cui chosyo'one'e zan las antslə ze'e sa'ogüie' can' chonto'?

³ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': — Ca naquə le'e ža, žbixchen' chbejyichjle cui chonle can' non Diozən' mendad goncho na' con naozechle costombr chelen'? 'Diozən' none' mendad can' goncho, gwne': "Le'e gwnežjo yeḷə' bala'an xaxna'ale", na' "Nota'ətezle šə čžia chnita'əle xaxna'ale cheyalə' gatle." ⁵ Pero le'e nale de que šə beṇə' əne' de que babnežjue' Diozən' mech o bien de'en cheyalə' əgwnežjue' xaxne'enə' par gaquəlene' lega'aque', na' bitoch bi cheyalə' əgwnežjue' xaxne'e. ⁶ Na' de'en chonle ca', bachonle lei che Diozən' ca to de'e cui bi bi zaque'e nič ca' naozechle costombr chelen'. ⁷ Le'e nacle beṇə' goxoayag. Chonle cayanə'an bzoj de'e profet Isaiəzən' čele, gan' nan:

⁸ Beṇə' Izrael ca' chesə'əne' de que nada' Diozən' chso'elaogüie'e,

pero caguə do lažə'əga'aque'en chso'elaogüie'e nada'.

⁹ Bitobi zejen de'en chso'elaogüie'e nada'

cheda' la' choso'osed choso'olo'ine' beṇə' costombr de'en gwsa'aljlaža' beṇačən'.

¹⁰ Nach Jeso'osən' bozolgüiže' beṇə' zan ca' zjənžaguən' par nič gosə'əbigue'e laogüe'enə', na' gože' lega'aque': — Ľegwzenag de'e nga əṇia' le'e nič šejni'ilen'. ¹¹ Bito nacho de que de'en che'ej chaochon' chonən manch la'ažda'ochon'. Echnia' le'e, diža' de'en chchoj cho'alen', lenṇə' chonən manch la'ažda'olen'.

¹² Nach gosə'əbigua' disipl che Jeso'osən' laogüe'enə' gwse'ene': — ĽEbito gocbe'ido' de que beṇə' fariseo ca' lechgualə besə'əže'e catə' gwse'enene' xtižo'onə'?

¹³ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': — Gwžin ža catə' Xa' Diozən' ben' zo yoban' gwžiyai'e yogua'əloł beṇə' cui choso'ozenag che'. Egwžiyai'e lega'aque' can' choncho catə' chlāža'əcho yixə' ca' chla'ac lo'o yel. ¹⁴ Ľjosə'əye beṇə' fariseo ca'. Zjənaquaga'aque' ca to beṇə' lčhol beṇə' chene'ene' cue'e nez yeto beṇə' lčhol. Chso'onczə yičhjləoga'aque' cui choso'ozenague' che Diozən' na' choso'osedene' beṇə' de'en cui naquə de'e li. Nezecho de que beṇə' lčholən' bito gaquə cue'e nez yeto beṇə' lčhol la' txennə' žjəsə'əbixə' to lo'o yech.

¹⁵ Nach Bedən' gože' Jeso'osən': — Bzejni'išguei neto' bi zejen de'en gwnao' de que de'en che'ej chaochon' bito chonən manch la'ažda'ochon'.

¹⁶ Nach gož Jeso'osən' lega'aque': — ĽEłeczə lenle bito chejni'ile de'e quinga bagwnia' le'e? ¹⁷ ĽEcabi nezele de que yogua' de'en che'ej chaochon' chjche'en lo'o le'echon' na' chžin or cheden? ¹⁸ Pero əchnia' le'e, yogua' diža' de'en cho'echon' chəsə'əchojən yičhjlə'ažda'ochon', na' šə cho'echo diža' malən', len chso'onən manch yičhjlə'ažda'ochon'. ¹⁹ Na' lo'o yičhjlə'aždao' beṇačə na'anə' chchoj yogua' xbab mal quinga, ca de'en nan so'ote' beṇə', na' nan yoso'ogo'o xtoga'aque', na' nan yesə'əbejyichj no'ol čhega'aque' o ben' čhega'aque' par yesyə'əzolene' beṇə' yoblə na' nan yesə'əbanga'aque' bi de che beṇə', na' nan so'onlāža'əga'aque', na' nan yoso'ožia yoso'onite'e lježj beṇačga'aque'. ²⁰ Xbab mal ca' zjənac ca' chso'onən manch yičhjlə'ažda'ochon'. Na' bito əṇačho de que de'en cui chona'acho

zan las antslə ze'e gaocho chonən manch yičhjlə'ažda'ochon'.

To no'olə cui naque' beṇə' Izrael chonlilaže'e Jeso'osən'

²¹ Beza' Jeso'osən' latjən' len disipl che' ca' par ja'aque' galə'əžə gan' mbane Tiro na' Sidon. ²² Na' to no'olə beṇə' cui naquə beṇə' Izrael, gwze'e gan' mbane Tiro na' Sidon par jašague' Jeso'osən'. Na' gwṇe' zižjo gože' Jeso'osən': — Xana', le' naco' xi'in dia che de'e Rei Dabin'. Beyašə'əšguei neto'. To bi'i no'olə chia' yo'o yaz to de'e xio' lo'o yičhjlə'ažda'obo'onə' na' lechgualə chžaglaobo'.

²³ Pero Jeso'osən' bito boži'e xtiža' no'olən'. Nach disipl che Jeso'osən' gosə'əbigue'e cuite'enə' na' gwsa'atə'əyoine' le' gwse'ene': — Bosa'ašga no'olən' la' con naogüe' chio'o na' chatə'əyoine' le' zižjo par gaquəleno'one'.

²⁴ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': — Diozən' bsele'e nada' gaquəlena' ṇasyon Izrael na'azən', la' lega'aque' gwxaquə'əlebəga'aque' ca xilə' dao' bia zjənaquəžeje.

²⁵ Nach no'olən' bgüigüe'e bzo xibe' lao Jeso'osən', na' gože'ene': — Xana' go'onšguei goclen neto'.

²⁶ Na' Jeso'osən' gože'ene': — Bito naquən güen yeca'acho yelə' guao che xi'incho na' əgwnežjwchon gao xicoda'ocho.

²⁷ Na' gocbe'i no'olən' bsaquə'əlebe Jeso'osən' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael ca beco', nach gože'ene': — Ľeiczədo' Xana'. Pero xicocho ca' guaquə əsa'ob pedas de'e chesə'əxopə lao yon'.

²⁸ Nach Jeso'osən' gože'ene': — No'olə, lechgualə chonlilažo'o nada'. Guaquə-lencza' le' can' che'endo'.

Na' lao or na' beyaque xi'in no'olən'.

Jeso'osən' beyone' beṇə' zan beṇə' chsa'acsene

²⁹ Gwde na' Jeso'osən' na' disipl che' ca' besa'aque' latjən' na' gwso'e nezən' de'en zda tcho'a nisdao' Galilean'. Nach gwse'epe' to lao ya'a na' jesə'əchi'e lao ya'anə'. ³⁰ Na' besə'əžin beṇə' zan lao ya'a gan' zo Jeso'osən' len disipl che' ca'. Zjanče'e no beṇə' coj, na' no beṇə' lčhol, na' no beṇə' mod, na' no beṇə' nchog ni'ana'aga'aque', na' zjəlen beṇə' chse'i gwde gwde yižgüe' na

boso'onite'e lega'aque' lao Jeso'osən'. Na' Jeso'osən' beyone' yogue'e. ³¹Na' lechgualē besyā'abane beṇə' ca' catā' besā'āle'ine' can' ben Jeso'osən' beyone' beṇə' ca'. Besyā'abanene' can' besyā'āne beṇə' mod ca', na' besyā'āyaque beṇə' ca' zjənchog no ṇi'ana'aga'aque'enə', na' besyā'āda beṇə' coj ca', na' besyā'āle'i beṇə' lchōl ca'. Nach yoguā'ālol beṇə' ca' gwsō'elaogüe'e Diozən'.

Jeso'osən' bguaogüe' tap mil beṇə'

³²Gwde na' Jeso'osən' goxe' disipl che' ca' na' gože' lega'aque': —Lechgualē cheyaš'āda' beṇə' quinga. Bagoc šonə ža nite'e nga len chio'o, na' bitobi de de'e sa'ogüe'. Na' bito che'enda' yosa'aga'aca'ane' sin cui sa'ogüe' par nich cui yesyā'ācholene' tnežən'.

³³Nach disipl che' ca' gwse'ene': —Gan' zocho nga naquan to latjə ga cui nono ṇla'. ĵGaxa əzelecho de'e əsa'o yoguā' beṇə' zan quinga?

³⁴Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —ĵBaļə yetxtil chechon' de?

Nach gwse'ene': —Gažga yetxtil dao' zjəde na' to chōpga beļ ya'a dao'.

³⁵Nach Jeso'osən' bene' mendad yesā'ābe' beṇə' ca' lao yon'. ³⁶Na' gwxi'e yetxtil dao' ca' gažə na' len beļ ya'a dao' ca', nach be'e yeļə' choxwlen che Diozən'. Gwde na' bzojje'en bnežue'en disipl che' ca' par gwsō'e che yoguā' beṇə' ca'. ³⁷Na' yogue'e gwsa'ogüe' xte ca gwse'eljene'. Nach pedas ca' de'en besyā'āga'annə' bosyō'otobə disipl ca' len, na' goquən gažə žomə. ³⁸Na' beṇə' ca' gwsa'o yetxtilən' naquə tap mil beṇə' byo, bito cuent no'olə na' bito cuent bidao'. ³⁹Nach Jeso'osən' bōse'e beṇə' ca'. Gwde na' gwyo'e to lo'o barcw len disipl che' ca' na' ja'aque' distrit gan' nzi' Magdala.

16

Gosə'ānabene' Jeso'osən' gone' to de'e yesā'āle'ine' le'e yoban'

¹Na' goquən' baļə beṇə' fariseo ca' na' beṇə' sadoseo ca' gosā'ābigue'e gan' zo Jeso'osən'. Na' gosə'ānabe' gone' to miļagr de'en yesā'āle'ine' le'e yoban' de'en gwsa'aque'ne' cui gaquə gone'. ²Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Catā' chle'ile ṇlatjəcha le'e yoban' še'elə nach nale:

“Goža'a gwxe chedə' ṇlatjəcha.” ³Na' šə chi' bejw catā'ən che'eni' nach nale: “Guaquə zag, la' chi'ichgua bejw.” Beṇə' goxoayag le'e. Nezele šə guaquə zag o šə guaquə zeyə' catā'ən chle'ile nac naquə le'e yoban', pero cabi chache'ile bi zeje de'e ca' chon Diozən' tyemp nga zocho ṇa'a. ⁴Le'e mbanle ṇa'a lechgualē beṇə' la'aždao' mal nacle, na' bagwlejiyichje Diozən'. De'e na'anə' chṇable gona' to de'e le'ile le'e yoban' par nich ənezele šə Diozən' bsele'e nada'. Pero bito gona' can' chṇablenə'. De'en gon Diozən' len nada' par nich ənezele de que le'enə' bsele'e nada' gwxaquə'āleben ca de'en bene' len de'e Jonasan' ben' be' xtižə' Diozən' cana'.

Na' beyož gwna Jeso'osən' ca', beze'e len disipl che' ca' gan' nitə' beṇə' ca'.

De'en chsed chlo'i beṇə' fariseo ca' na' beṇə' sadoseo ca' gwxaquə'āleben ca xna' cuazin'

⁵Na' catā' besā'āžine' yeš'la'alə nisdəo' Galilean', disipl che' ca' gwsa'acbe'ine' de que gwsa'anlaže'e yetxtil de'en əsa'ogüe'. ⁶Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Legapə cuidad len xna' cuazi che beṇə' fariseo ca' na' che beṇə' sadoseo ca'.

⁷Pero disipl che' ca' bito gwse'ejni'ine' bi zeje de'en gože' lega'aque' ca', nach gwse' lježjga'aque': —Gwne' ca' chedə' gonlažə'ācho gua'ācho yetxtilən'.

⁸Na' Jeso'osən' gocbe'ine' xbab de'en chso'one', nach gože' lega'aque': —ĵBixchen' chonle xbab che yetxtilən' de'en gonlažə'āle? ĵEcabi ṇe'e šejle'ele de que napa' yeļə' guac par guaogua' le'e? ⁹ĵEbito chejni'ile bi zeje miļagr ca' chona'? na' ĵəbagonlažə'āle can' bguaogua' gueya'a mil beṇə' byo len gueya'əzə yetxtil dao'? ĵEna' leczə bito za'alažə'āle do baļə žomə pedas yetxtil ca' betoble de'en besyā'āga'an? ¹⁰Na' ĵchexa tapa mil beṇə' byo ca' bguaogua' len gažə yetxtil dao'?

¹¹ĵBixchen' con benle xbab che yetxtilən' catā'ən gwnia' le'e gapple cuidad len xna' cuazi che beṇə' fariseo ca' na' che beṇə' sadoceo ca'?

¹²Nach disipl che' ca' gwsa'acbe'ine' de que Jeso'osən' caguə bi'e dižə'ən ca' che xna' cuazin' de'en chəsə'āchine' par

checha'o yetxtilən' sino bi'e dižə'an ca' par ničh cui yoso'ozenague' che de'en choso'osed choso'olo'i beṇə' fariseo ca' na' beṇə' sadoseo ca'.

Bedən' gwne' che Jeso'osən' de que Diozən' bsele'ene' par gaquəlene' nasyon Izraelən'

¹³ Jeso'osən' len disipl che' ca' ja'aque' gan' mbane to syoda de'en nzi' Sesarea de Filipino. Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': — De'e li Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch. Pero žbi chesə'əna beṇə'? žnon' naca' nada'?

¹⁴ Nach gwse'ene': —Baļe' chesə'əne' de que naco' de'e Juan ben' bchoa beṇə' nis. Na' yebaļe' chesə'əne' de que naco' Liaz ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Na' yebaļe' chesə'əne' de que naco' de'e profet Jeremias, o de que naco' yeto' beṇə' be' xtižə' Diozən' cana'ate.

¹⁵ Nach gože' lega'aque': —Čhexa le'e, žbi nale non' naca' nada'?

¹⁶ Simon Bedən' gože'ene': —Len' naco' Crist ben' gwlej Diozən' par gaquəleno' nasyon chechon', na' naco' Xi'in Dioz ben' zo zejlicane.

¹⁷ Nach Jeso'osən' gože'ene': —Simon xi'in Jonas, mbalaz zo' de'en gwnao' de'e ca'. Notono beṇəch bzejni'i le' de'e ca', tozə Xa' Diozən' ben' zo yoban', le'enə' babzejni'ine'en le'. ¹⁸ Na' nada' ənia' de que len' lio' Bed na' zejen dižə' yej. Na' can' nao' chejli'o čhia' gwxaquə'əleben ca to yej gual de'e gaquə gwčhincho par lan yo'o. Na' nada' yetoba' beṇə' zan beṇə' se'ejle'e de que naca' Xi'in Dioz can' chejli'o čhia' par ničh ca' əsa'aque' tozə yoso'ocoda' ljuēžje' so'elaogüe'e nada'. Na' bitobi gaquə so'on de'e xio' ca' par ničh əžin ža catə' cuich no so'elao' nada'. ¹⁹ Na' gona' lao na'o zgua'atec le' go'o xtižə'anə' len beṇə' zan par ničh əso'e latjə nabia' Diozən' lega'aque', Dioz ben' zo yoban'. Na' lecžə gaquən lao na'o yo'o beṇə' ca' yoso'ocoda' ljuēžje so'ela'ogüe'e nada' bin' naquə güen so'one' na' ye'ega'aco'one' bi de'e ca' cui naquə güen so'one'. Na' Diozən' əgwzejni'ine' le' naquən' ye'ega'aco'one' par ničh ca' yediļən len de'en na Diozən'.

²⁰ Nach Jeso'osən' bene' mendad len lega'aque' de que ni toe' cui əso'e dižə' de que le' na'anə' naque' Crist ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'.

Jeso'osən' gwdičjue'ine' disipl che' ca' de que so'ot beṇə' le'

²¹ Na' ža na' Jeso'osən' gwzolaogüe' bsed blo'ine' disipl che' ca' de que cheyaļə' šeje' Jerosalennə' na' gaque' lao na' beṇə' gola blaο che nasyon Izrael chechon', na' lao na' bχoz əblaο checho ca', na' lao na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən'. Na' gwne' de que yoguə' beṇə' ca' de'e zan de'e yosə'əči' yosə'əsaque'e le' na' əso'ote' le'. Pero na' yeyon ža yebane' ladjo beṇə' guat ca'. ²² Nach Bedən' gwleje' Jeso'osən' lata' dao' ca'alə na' gože'ene': — Xana', Diozən' gaquəlene' le'. Bitoczə gac chio' de'e quinga nao' nga.

²³ Pero na' Jeso'osən' gwyečje' bgüie' Bedən' na' gože' gwxiye'enə' de'en čhn- abia' yičhļa'aždao' Bedən': —Gwchi'ižə' ca'alə Satanas.

Nach gože' Bedən': —Bito che'endo' gona' can' non Diozən' mendad gona'. Chono' xbab che de'en chacdo' gaquən güen na' bito chono' xbab naquən' chene'e Diozən' gaquə.

²⁴ Gwde na' Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —Notə'ətezle šə che'enele gonļiləžə'əle nada' na' gwzenagle čhia' cheyaļə' əchoj yičhļe de'en chene'ele gon cuinļe par ničh gonļe con can' chene'e Diozən' na' bitobi gaquele che de'en čhi' saquə'əle, la'anə'əczə šə so'ot beṇə' le'e to le'e yag coroz con gonļiləžə'əle nada'. ²⁵ Notə'ətezə beṇə' chaquene' gone' par ničh cui čhi' saque'e o par ničh cui no so'ot le', be'enan' cuiayi'. Na' notə'ətezə beṇə' čhsanļəžə' cuine' čhi' saque'e o so'ot beṇə' le' por ni čhia', be'enan' əbane' zejlicane. ²⁶ Bitobi de'e güen gaquə che to beṇə' la'anə'əczə nabi'e doxen yežlyon' šə cuiayi'e zejli- cane, la' bitə'ətezə de'e gatə' che', bito gaquəlenən le' par ničh cui cui'ayi'e zejli- cane. ²⁷ Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch, na' catə' yida' yežlyo nga de'e yoblə nsa'a yeļə' chey che'eni' che Xa' Diozən' na' čhi'a angl čhia' ca', cana'ach gona' par ničh to to beṇəchən' nite'e mbalaz o yesə'əzi'e castigw segon de'e gwso'on to toga'aque'. ²⁸ Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch. Na' de'e li čhnia' le'e, balļe cabinə' gatle catə'an le'ile nada' yida' de'e yoblə par yedəlo'a yeļə' gwnabia' čhia'anə'.

17

Jeso'osən' goque' ca to de'e chey che'eni'

¹ Gwde xop ža gwna Jeso'osən' de'e ca', gwčhe'e Bedən' len Jacobən' na' Juan beṇə' bišə' Jacobən', ja'aque' to lao ya'a sibə. ² Na' lao nite'e lao ya'ana' beža' can' goquə Jeso'osən', beža'ateczə cho'alaogüe'enə' na' gwyey gwy'e'eni'in ca'aczən' chac bgüižən', na' xalane'enə' beyaquən šyiš xilə' ca'aczə be'eni'. ³ Na' goquən lao nite'enə' conczə besə'əle'ine' de'e Moizezən' len profet Liazən' ben' gwzo cana', na' chso'elene' Jeso'osən' dižə'. ⁴ Nach Bedən' gože'ene': —Xanto', giüenchgua zocho nga na'a. ¿Egüe'endo' gonto' šonə ranš? ton par le', na' ton par Moizezən' na' yeton par Liazən'.

⁵ Ne'e cho'ete' dižə'ənə' catə'əczla to bejw de'en chactit bcuašə'ən lega'aque', na' lo'o bejon' gwse'enene' gwna Diozən': —Benga Xi'ina' ben' chacchgiüida' chei. Cheba chezaquə'əlaža'a len le'. Čhe le'enə' le'e gwzenag.

⁶ Na' catə' gwse'ene disipl ca' dižə' ca' lechgualə besə'əžebe', xte jesə'əchaze' gosčo'alə lao yon'. ⁷ Nach bgüiguə' Jeso'osən' bxoə ne'enə' yichjga'aque'enə', na' gože': —Leyeyas. Bito žeble.

⁸ Na' catə' besə'əle'ine' notono no nochlə besə'əle'ine' sino tožə Jeso'osən'.

⁹ Na' gwde na' lao chesyə'əyetje' ya'ana', gož Jeso'osən' lega'aque': —Ni tole cui güe'ele dižə' čhe de'en bable'ile xte catə'əch bagwso'ot beṇə' nada' na' yebana' ladžo beṇə' guat ca', nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch.

¹⁰ Nach disipl čhe' ca' gwse'ene': —Beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' choso'osedene' neto' de que zgua'atec profet Liaz ben' gwzo cana' cheyałə' yide' lao yežlyo nga de'e yoblə antslə ze'e yidə ben' əselə' Diozən' par gaqualene' nasyon čhechon'. ¿Bixčhen' chəsə'əne' ca' ža?

¹¹ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e ličzə chəsə'əne' de que zgua'atec yidə profet Liazən' de'e yoblə ben' gwzo cana' par yeyone' yoguə'əlo' de'e cheyałə' yeyac.

¹² Pero na'a chnia' le'e de que babidə ben' bedəyon can' ben profet Liazən', na' beṇə' Izrael gwlaž čecho ca' bito gwsa'acbe'ine' de que le' naque' ben' naquən yidə. Na'

gwso'onene' le' con can' gwse'enene' na' gwso'ote'ene'. Na' ca'aczən' so'one' len nada', Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch.

¹³ Nach gwsa'acbe'i disipl čhe' ca' de que Jeso'osən' cho'e dižə' čhe de'e Juannə' ben' bčhoa beṇə' nis.

Jeso'osən' beyone' to bi'i chaz šon

¹⁴ Na' catə' besə'əžine' gan' zjənžag beṇə' zan, to beṇə' bšague' Jeso'osən' na' bzo xibe' laogüe'enə'. Na' gože'ene': ¹⁵ —Xana' beyašə'əlaža'əšgüei xi'ina' nga. Chazbo' šon na' lechgualə chžaglaobo' len len. Na' zan las bajchazbo' lao yi' na' leczə ca' zan las baxxopbo' lo'o nis. ¹⁶ Bajoa'abo' lao disipl čhio' ca', pero bito gwsa'aque' yesyə'əyone'ebo'.

¹⁷ Nach Jeso'osən' gože' beṇə' ca' ža'ana': —Le'e chonle clelə' na' naljele. ¿Bixčhex-aczhan' cui chejle'ele čhia'? Bachac šša zoa' napa' yełə' chxenlažə' len le'e. ¿Batxan' šejle'ele čhia'?

Nach gože' xa bida'onə': —Doa' bi'i čhio'on ni.

¹⁸ Nach Jeso'osən' gwdiļe' de'e xio'onə' yo'o yəz yichjla'aždao' bida'onə' par nič bechojən yichjla'ažda'obo'onə'. Na' lao or na' beyaquebo'.

¹⁹ Na' gwde goc de'e ca', gosə'əbigua' disipl čhe Jeso'osən' gan' zoe' toze', na' gwse'ene': —¿Bixčhexaczhan' cui goquə yebejto' de'e xio'onə' yichjla'aždao' bida'onə'?

²⁰ Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito goquə yebejlen chedə' bito gwyejle'ele de que Diozən' gaqualene' le'e. Xsa yag moztasən' naquən de'e dao' rizə'. Na' de'e li chnia' le'e la'aṇə'əczə šə de'en chonlilažə'əle Diozən' gwxaquə'əleben ca to xsa moztasən' laogüe de'en cuiṇə' gonlilažə'əchqualene' guac ye'ele ya'a nga: “Gwde gwzo de'e na'ate”, na' gaquə can' chonle mendadən'. Bito bi bi de de'e cui gaquə gonle con šə chejle'ele de que Diozən' chaclene' le'e. ²¹ Na' par nič yebejle' de'e xio' ca' de'en zjənaquə ca de'en bebeja' yichjla'aždao' bi'ina', cheyałə' co'o gwčhejle cui ye'ej gaole na' gontezə gonle orasyon.

De'e yoblə gwdixjue' Jeso'osən' de que so'ot beṇə' le'

²² Na' lao zjezda' Jeso'osən' len disipl čhe' ca' do gan' mbane Galilean', Jeso'osən' boszenene' lega'aque' de'en ze'e gac čhe',

gwne': —Diozən' bsele'e nada' golja' beṇaḥ, na' gaca' lao na' beṇə'²³ na' so'ote' nada'. Pero na' yeyoṇ ža yosban Diozən' nada' ladjo beṇə' guat ca'.

Nach disipl che' ca' catə' gwse'enene' xtiže'enə', lechguale gwnite'e trist.

Jeso'osən' gwdixjue' impuest che yo'odao'

²⁴ Na' catə' besya'əžine' Capernaunnə', baḷə beṇə' ca' chəsə'əchixjue' impuest de'en chəsə'əyixjw to to beṇə' byo Izrael ca' par gast che yo'odao' əblaonə' ja'aque' lao Bedən'. Na' gwse'ene': —Ca naquə maestr chelenə', žəgwyixjue' impuest che yo'oda'onə'?

²⁵ Nach gož Bedən' lega'aque': — Gwyixjue'en.

Gwde na' Jeso'osən' len disipl che ca' gwsə'e lo'o yo'onə'. Nach Jeso'osən' le'e gožte' Bedən': —žBi xbab chono', Bed? Ca naquə rei ca' nita' yežlyo nga chesa'ənabi'e na' chso'one' byen chesa'əyixjw beṇə' che impuest. žNon' chəsə'əchixjue'en ža? žəfamily chega'aque' o šə beṇə' yoblə?

²⁶ Nach Bedən' gože'ene': — Chəsə'əchixjue' beṇə' yoblə.

Nach Jeso'osən' gože' Bedən': —Beṇə' zjənaquə family chega'aque' ca' bitobi chəsə'əyixjue'. Na' ca naquə chio'o ža, naccho xi'iq Rei ben' zo yoban' na' bito cheyalə' chixjwcho impuest che yo'oda'onə'.²⁷ Pero na' par niḥ notono no so'on xbab de que choncho contr yo'odao' əblaonə', chixjwcho impuestən'. Gwyej cho'a nisdə'onə', na' gwzalo'o yixjw bel chio'onə', na' bel nech bian' seno' lo'o cho'ab na' əželdo' to mech. Na' yeyoxo'on žjətixjo' impuest chechon'. Gwdiləczən par chixjwcho impuest che chopcho.

18

Gwsə'acyožə disipl che' ca' noe' naquəch blaoch

¹ Na' ca orən' gosə'əbigua' disipl che Jeso'osən' cuite'enə', na' gwse'ene': — Entr neto' žnoto' gaquəchto' blao catə'an Diozən' ben' zo yoban' gone' par niḥ solao nabi'o?

² Na' Jeso'osən' goxe' to bidao' na' bzeche'ebo' laoga'aque'enə'.³ Na' gože' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e, notə'ətezle šə bito əgwša' xbab chelen'

par əgwzəxjw yichjle lao Diozən' can' chon bidao' nga chzəxjw yichjbo' lao xaxna'abo', bito gaquə sole len nada' catə' Diozən' ben' zo yoban' gone' par niḥ solao nabi'a. ⁴ Na' notə'ətezle šə babeyacle ca bidao' nga laogüe de'en chzəxjw yichjle lao Diozən', banacle beṇə' blao len nada' catə' Diozən' ben' zo yoban' gone' par niḥ solao nabi'a. ⁵ Na' notə'ətezle šə chonle güen len notə'əteza bidao' ca bi'i nga laogüe de'en chaquale chia', chonczle güen len nada'.

Nxož əxorcho goncho de'e mal

⁶ Probchguazə ben' chon par niḥ əxorə to beṇə' chonlilažə' nada' gone' de'e mal, la'anə'əczə ben' əxorə bitotec bi zaque'e len beṇaḥən'. Nca'alə xneze žalə' əg-wchey yene'ena' to yej yišə na' žjəxope' lo'o nisdə'onə' na' gate', cle ca soe' əxope' beṇə' gone' de'e malən'. ⁷ Probchguazə le'e de'e zan de'e zjəde yežlyo nga de'e chso'on par niḥ gonle de'e mal. Bito nacho de que bitobi de de'e so'on par niḥ əxorə le'e bachonlilažə'əle nada'. Pero probchguazə beṇə' chon ca əxorə beṇə' yoblə gone' de'e malən'.

⁸ Na' de'e na'anə' əchnia' le'e, šə de'en chonle len ni'ana'alen' chonən par niḥ əxople gonle de'e malən' güenclə žalə' əchog ni'ana'ale ca' na' cho'onlen cle ca əxople gonle de'e malən'. Nca'alə xneze nacle beṇə' na' chog o beṇə' coj yežinle lao Diozən' na' əbanle zejlicane cle ca cuiayi'ilenlen txen lao yi' gabilən'. ⁹ Na' šə de'en chle'ile len jelaole chonən par niḥ əxople gonle de'e malən' yejni'alə žalə' cuejlenə' na' cho'onlen, chedə' nca'alə xneze nacle beṇə' lchol yežinle yoban' gan' zo Diozən' na' əbanle zejlicane, cle ca' cuiayi'ilenlen txen lao yi' gabilən'.

Jempl che xilə' bian' goquəžeje

¹⁰ Le'e gon xbab che beṇə' chso'onlilažə' nada' beṇə' cuitec bi zjəzaquə' len beṇaḥən', par niḥ cui gonle len notə'əteze' ca beṇə' cui bi bi zjəzaquə'e. Chnia' le'e, angl ca' chapə chye' lega'aque' nita'əteza nite'e lao Xa' Diozən' yoban' gan' zo'enə'. ¹¹ Na' ca naca' nada', Diozən' bsele'e nada' golja' beṇaḥ par niḥ zedəlo'ida' beṇə' ca' bachəsə'əbiayi' de que nži'ilažə'a lega'aque'. Bsele'e nada' par gona' ca cui žjəya'aque' lao yi' gabilən' šə so'onlilažə'e nada'.

¹² Na' chnia' le'e, šə nitə' to gueyoa xilə' çhele na' gaquəžeje tob, ꞑacabi yocua'anle bia ca' taplalj tğualj do lao ya'a gan' zjəža'ab na' žjəyediljle bian' goquəžejena' xte ca' yeželeleb? ¹³ Na' əchnia' le'e, catə' yeželeleb, yebeichele de'en beželobən' clezə can' chebeile len bia ca' taplalj tğualj cui gwsa'acžeje. ¹⁴ Ca'acəə naquən len beṇə' ca' chso'onlilažə' nada' beṇə' cuitec bi zjəzaquə' len beṇə'chən'. Xacho Dioz ben' zo yoban' bito chene'ene' cuiayi' ni toga'aque'.

Cheyalə' yezi'ixencho che beṇə' bišə'əcho beṇə' chso'onlilažə' Diozən'

¹⁵ Šə to beṇə' bišə'əle beṇə' bachonlilažə' Diozən' chone' de'e malən' contr to le'e, tozle šejle žje'elenlene' dižə' can' naquə de'en chone'enə' par niçh yediṇjene'en, na' šə çhaze' rson che dižə' de'en žje'elenlene' yezoe' binlo len Diozən' de'e yoblə'. ¹⁶ Pero na' šə bito çhaze' rson ca' dižə' de'en žje'elenlene', güench əche'ele yeto o yechopə beṇə' bišə'əle par niçh əsa'aque' testigw de que dižə' šao' bagotə'əyoile ben' yoša' xbab che'enə'. ¹⁷ Na' šə bitocəə gwzenague' chele, le'e güe' dižə' ca' naquə de'en chone' lao yoguə'əle ncodə' ljuežjle cho'ela'ole Diozən'. Na' šə ni que gwzenagcəə' chele, cuich gonlene' cuent entr le'e ncodə' ljuežjle cho'ela'ole Diozən'. Pero legon cuent de que naque' txen beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Diozən', na' naque' txen len yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'on de'e malən' can' chonle xbab che beṇə' goçhixjw ca'.

¹⁸ De'e li chnia' le'e, bitə'əteza de'e əgwxia' le'e ncodə' ljuežjle cho'ela'ole Diozən' par əṇale naquən güen so'on beṇə' ca' əsa'ac txen len le'e, leczə can' əṇa Diozən' ben' zo yoban'. Na' bitə'əteza de'e əgwxiəle əṇale cui naquən güen so'one', leczə can' əṇa Diozən' ben' zo yoban'.

¹⁹ Na' leczə ca' chnia' le'e, šə çhople gwxiəle bin' əṇable lao orasyonə', le'e nitə'əle yežlyo nga, Xacho Diozən' ben' zo yoban' goncəə' de'en əṇablenə'. ²⁰ Na' gan' nžag çhopə šonle cho'ela'ole nada', zocza' txen len le'e.

²¹ Nach Bedən' bgüigue'e gože' Jeso'osən': —Xana', šə beṇə' ljuežja' chone' de'e mal len nada' tapteli, ꞑbał las cheyalə' yezi'ixena' che? ꞑəzelao do gaž las?

²² Nach Jeso'osən' gože'ene': —Bito nia' de que cheyalə' yezi'ixenle che' zelao do gaž las. Pero de'en chnia' le'e, bito gonle cuent do bał las yezi'ixenle che beṇə' ljuežjlen', con le'e yezi'ixentezə che' yoguə' laste.

Jempl che mosən' ben' cui bezi'ixen che de'en chalə' ljuežje'

²³ Na'a ža, yelə' gwnabia' che Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca' de'e nga goqua. Zo to rei ben' chsa'alə' xmose' ca' xmeche'enə'. Na' gone'ene' gone' cuent len lega'aque'. ²⁴ Na' catə' gwzolaogüe' bezi'e cuent che to toga'aque', zgua'atec bžin to xmose' ben' chalə' zan millon pes. ²⁵ Na' mosən' bito bi xmeche' gotə' par yonežjue'en rein'. De'e na'anə' bene' mendad ta'oga'aque' len xo'olen', na' len xi'ingga'aque' ca' na' len doxen de'e zjədeine' par niçh gaquə yosyo'onežjue' de'en chsa'alə'e che rein'. ²⁶ Nach mosən' bzo xibe' lao rein' gotə'əyoine' le', gože'ene': "Xana', gwdapəšga yelə' chxenlažə' len nada', na' yeyona' de'en chalə'a çhio'onə'." ²⁷ Nach rein' beyaše'ene' le' na' bezi'ixene' che doxen de'en chalə'enə' na' bsane' le'. ²⁸ Pero na' catə' bechoje' liž rein', le'e bežagte' yeto mos beṇə' chalə' che' to çhop pes. Nach le'e bnizte' yene'enə' gože'ene': "Yeyono' de'en chalə'o chia'an ṇa'atec na'a." ²⁹ Nach mos ljuežjen' bzo xibe' laogüe'enə', gože'ene': "Gwdapəšga yelə' chxenlažə' chia' na' yeyona' doxen de'en chalə'a çhio'onə'." ³⁰ Pero na' mos nechən' bito bzenague' che mos ljuežje'enə', le'e gwyejte' jene' mendad gosə'əyixjue'ene' ližya xte ca' gatə' de'en yonežjue' che'enə'. ³¹ Na' mos ca' yelə' catə' besə'əle'ine' can' ben mos nechən', leçhguəle gwnite'e trist. Na' ja'aque' lao rein' jse'əže'ene' yoguə'əloł can' goquə. ³² Nach rein' goxe' mos nechən' laogüe'ene' de'e yoblə, na' gože'ene': "Le' naco' to mos malchgua. Nada' bezi'ixena' che doxen de'en chalə'o chia'anə' la' gotə'əyoido' nada' yezi'ixena' çhio'. ³³ ꞑBixçhen' cui beyašə'əlažə'o mos ljuežjo' ben' chalə'e çhio'onə' can' beyašə'əlažə'a le'?" ³⁴ Na' de'e tant bza'a rein' bene'ene' lao na' beṇə' ca' par gosə'əyixjue'ene' ližya gan' əžaglaogüe' xte catə'əch bade de'en chalə'e che rein'.

³⁵ Nach Jeso'osən' gože' disipl che' ca': — Can' gon Xa' Diozən' ben' zo yoban' gone' castigw che notə'ətezle cui chezi'ixenle che ljuēžjle do yichj do lažə'əle bitə'ətezə de'en chso'onene' le'e.

19

Bito yela'acho be'en checho o no'ol checho par solencho beṇə' yoblə

¹ Na' Jeso'osən' catə' beyož gwne' de'e ca', beze'e Galilean' na' gwlague'e yao Jordannə' par beyeje' gan' mbane Jodean'. ² Na' beṇə' zan jəsə'ənaogüe'ene', na' beyone' beṇə' ca' chsa'acšene.

³ Na' beṇə' fariseo ca' ja'aque' gan' zo'enə' cheda' gwse'enenə' yesə'əbeje'ene' dižə' de'e yesə'əchine' contr le', nach gwse'ene': —ĴEde lsens par to beṇə' nšagna' yele'e xo'ole' šə bitə'ətezə de'en chone' cui cho'olažə' be'en che'enə'?

⁴ Nach gože' lega'aque': —Bablabczle can' nyoj Xtizə' Diozən' nan de que catə'an gwxe yežlyon' Diozən' bene' beṇə' nech ca' beṇə' byo na' no'olə. ⁵ Na' gwna Diozən': “Beṇə' byonə' le'e xaxne'e par əgwšagne'e si'e to no'olə na' beṇə' ca' yoso'ošagna'anə' əsa'aque' tozə.” ⁶ Bitoch əsa'aque' chopə beṇə', sino que əsa'aque' tozə beṇə'. De'e na'anə' notono zaqua' yole'e lega'aque' la' Dioz nan' banone' lega'aque' tozə cuerp.

⁷ Nach gwse'ene': —Šə ca' ža, žibxchexan' ben de'e Moizezən' mendad cata' to beṇə' yele'e no'olə che'enə', cheyałə' chas to act ga güe'en dižə' de que besyə'əle'enə'?

⁸ Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e Moizezən' be'e latjə yela'a no'ol chelen' cheda' nacle beṇə' yichjla'aždao' žod. Pero catə' Diozən' bene' beṇə' nech ca', bito načo gwyzlaže'e yesyə'əla'aga'aque'. ⁹ Echnia' le'e, notə'ətezə beṇə' chela'a no'ol che'enə' par yeque'e no'olə yoblə, len nezene' de que no'ol che'enə' bito naque' to no'olə go'o xtoi, tozacə ca malən' chon be'enə' len de'en chon beṇə' chgo'o xtoe'. Na' notə'ətezə beṇə' yošagna'alene' to no'olə beṇə' bela'a ben' chei le', leczə tozacə ca malən' gone' len de'en chon be'enə' chgo'o xtoe'.

¹⁰ Nach disipl che' ca' gwse'ene': —Šə can' naquən che beṇə' byon' na' no'olən' naplən cuent cui no no gwšagna'.

¹¹ Jeso'osən' gože' lega'aque': —Caguə yogua' beṇə' chse'ejni'ine' de'e ngan' sino

beṇə' ca' babzejni'i Diozən' lega'aque' bi zejen. ¹² Nitə' beṇə' cui nan yosə'əšagne'e cheda' gwsa'alje' zjənaque' beṇə' güiž, na' leczə nitə' beṇə' cui yosə'əšagne'e laogüe de'en bazjənon beṇə' lega'aque' güiž. Na' leczə ca' nitə' beṇə' cui chesə'əšagne'e par nič əso'elažə'əche' so'one' ca əsa'anch beṇə' ca' əso'e latjə năbia' Dioz ben' zo yoban' lega'aque'. Le'e gwzenag che de'en bagwni'anə' šə baben Diozən' par nič chejni'ilen.

Jeso'osən' bene' orasyon par bidao' ca'

¹³ Na' ja'ac beṇə' əjso'e bidao' lao Jeso'osən' par nič əxoə ne'enə' yichjga'acbo'onə' na' gone' orasyon par lega'acbo'. Pero disipl che' ca' gosə'ədile' beṇə' ca' zjanche' bidao'. ¹⁴ Nach Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —Le'e güe' latjə la'ac bidao' ca' laogua' nga, na' cui əgwžonle. Na' əchnia' le'e beṇə' ca' chəsə'əzəxjw yichjga'aque' lao Diozən' ca bidao' ca' chəsə'əzəxjw yichjga'acbo' lao xaxna'aga'acbo', lega'acze'enə' chso'e latjə chnăbia' Diozən' lega'aque'.

¹⁵ Na' catə' beyož gwxoə na' Jeso'osən' yichjga'acbo'onə', bene' orasyon par lega'acbo', nach gweje' ga yoblə.

Beṇə' güego' ben' goquə beṇə' gwni'a be'elene' Jeso'osən' dižə'

¹⁶ Na' goquən' to beṇə' güego' bžine' gan' zo Jeso'osən', na' gože'ene': —Maestr, le' naco' beṇə' güen, gwna nada' bi de'e güennə' cheyałə' gona' par gatə' yelə' mban zejlicane' chia'.

¹⁷ Jeso'osən' boži'e xtiže'enə', gože'ene': —ĴBixchen' nao' de que beṇə' güen nada'? Dioz nan' naque' le'ezełaogüe beṇə' güen. Pero na' šə che'endo' gatə' yelə' mban zejlicane' chio'onə', cheyałə' gono' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən'.

¹⁸ Nach be'enə' gože' Jeso'osən': —ĴNoxan' de'e ca' nan ža?

Nach Jeso'osən' gože'ene': —Cui gotle beṇə', cui co'o xtole na' cui cuejyichj be'en chele o no'ol chele par solenle beṇə' yoblə, cui cuanle, bito gacle testigw fals contr sa'aljuežjle. ¹⁹ Le'e əgwnežjo yelə' bala'an xaxna'ale, na' legaque che sa'aljuežjle can' chaquele che cuinle.

²⁰ Nach beṇə' güegon' gože' Jeso'osən': —Yogua'əlol de'e quinga chzenaga' chei dezd

xcuidə'ətia'. ¿Bixa de'en chaquəch fal̄t gona' za?

²¹ Jeso'osən' gože'ene': —Šə de'e liczə che'endo' gaco' cayaṇə'an chene'e Diozən', jəyeyətə' bi de'e de chio', na' mech de'en le'ido' che de'e ca' bnežjon beṇə' yašə' nach da len nada'. Na' catə' yežino' yoban' gan' zo Diozən', so' mbalaz.

²² Pero na' beṇə' güegon' beyož benene' can' gož Jeso'osən' le', beza'achoe' trist chedə' la' to beṇə' gwni'achguan'.

²³ Gwde na' gož Jeso'osən' disipl che' ca': —De'e li chnia' le'e, zdebəchgua naquən par to beṇə' gwni'a güe'e latjə nābia' Diozən' le'. ²⁴ Na' leczə chnia' le'e, zdebəchlə naquən che to beṇə' gwni'anə' güe'e latjə nābia' Diozən' le' cle ca to camey teb to lo'o nag yešə'.

²⁵ Na' besyə'əbanchgüei disipl che' ca' can' gwne'enə', nach gosə'əne': —Notono gaquə yechoj xni'a de'e malən' šə ca'.

²⁶ Jeso'osən' bgüie' lega'aque' nach gože': —Ni to beṇəch cui gaquə yebej cuine' xni'a de'e malən', pero Diozən' chaquə'. Le' chac chone' bitə'əteza.

²⁷ Nach Bedən' gože' Jeso'osən': —Neto' bagwlejšyichjto' family cheto' ca' na' len yoguə'əlo' de'en deito' par chzenagto' chio'. ¿Bi de'e güen gaquə cheto' laogüe de'en bagwlejšyichjto' family cheto' ca' na' len de'en deito'?

²⁸ Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li chnia' le'e Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch na' catə' yocobe' yežlyon', nada' cui'a gan' chey che'eni' na' nābi'a, na' yoguə' le'e chonlilažə'əle nada' cue'ele cuita'anə' na' nābi'ale txen len nada'. Na' le'e šižinle nābi'ale family ca' šižin, beṇə' ca' zjənaquə xi'iq dia che de'e Izraelən'.

²⁹ Na' notə'ətezle šə de'en chzenagle chia' bagwlejšyichjle ližle, o bišə'əle, o zanle, o xaxna'ale, o xo'olle, o xi'iqle, o yežlyo chele, Diozən' gone' le'e de'e zaquə'əche clezə ca de'e ca' na' beṇə' ca' gwlejšyichjle. Na' leczə gon Diozən' par nich əbanle zejli-cəne'. ³⁰ Na' beṇə' zan beṇə' zjənaquə blao nā'a gwžin ža catə' cuich əsa'aque' beṇə' blao. Na' beṇə' zan beṇə' cui zjənaquə blao nā'a, gwžin ža catə' əsa'aque' beṇə' blao.

20

Jempl che beṇə' güen žin ca'

¹ Nach bossed boslo'i Jeso'osən' lega'aque', gwne': —Yelə' gwnabia' che Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca de'e nga goquə. To beṇə' napə to güert gan' ža'achgua yag obas. Na' gwze'e liže'en to zil tempran gwyeje' gan' chac ya'anə', jtijle' mos par so'one' žin lo'o güert che'enə' žanə'. ² Na' catə' beyož gosə'əxenlāžə' mos ca' de que to denario chixjue' to toga'aque' con ca chac mosən' tza žin, nach bsele'e lega'aque' lo'o güert gan' so'one' žinnə'. ³ Nach do cheda ga gozeje' gan' chac ya'anə', na' ble'ine' nitə'əch beṇə' cui bi žin de so'one'. ⁴ Na' gože' lega'aque': “Ležja'ac lo'o güert chia'anə' ležjen žin na' chixjwczə' le'e.” Nach ja'ac beṇə' ca'. ⁵ Na' gozeje' de'e yoblə gan' chac ya'anə' do gobiž, nach yeto do cheda šonə, na' bezle'ine' nitə' beṇə' cui bi žin de so'one'. Nach bozsele'e lega'aque' par so'one' žin lo'o güert che'enə'. ⁶ Na' ca do cheda gueyā' še'elə gozeje' de'e yoblə. Na' bezle'iczene' beṇə' zeznite'e cui bi žin de so'one', nach goze'e lega'aque': “¿Bixchen' cui ja'acle güen žin?” ⁷ Nach gwse'ene': “Notono no gwna neto' güen žin.” Nach goze'e lega'aque': “Le'e žja'ac le'e gon žin lo'o güert chia'anə'. Na' chixjwczə' le'e.” Nach ja'ac beṇə' ca'. ⁸ Na' catə' bžin or yosa'a xan güertən' xmose' ca', nach gože' mos əblao che'enə': “Beyax beṇə' güen žin ca' par chixjwga'aco'one', solaoteco' chixjo' beṇə' ca' bla'ac bzebe, na' yeyožlo' len beṇə' ca' bla'ac nechte.” Nach ben mos əblao' can' ben xane'enə' mendad. ⁹ Gwdixjue' zgua'atec beṇə' ca' gosə'əzolaogüe' gwso'one' žin cheda gueyā' še'elə tgüejə' denario to toga'aque'. ¹⁰ Na' catə' gwdixjue' beṇə' ca' gosə'əzolao chso'on žinnə' temprante, gwsa'aque beṇə' ca' de que chixjoche' lega'aque' de'e scha'och laogüe de'en gosə'əzolaogüe' chso'one' žinnə' temprante. Pero tozəczə can' gwdixjue' yoguə'əlo'tega'aque'. ¹¹ Na' catə' beyož gosə'əzi' laxjw beṇə' ca' gosə'əzolao žinnə' temprante, gwsa'ade'e xan žinnə' dižə'. ¹² Na' de'e tant chesə'əloque' toe' gože' xan žinnə': “Bedo žanə' bžaglaochguato' lao de'e zeyə'ən bento' žin chio'onə'. Na' tozəczə can' gwdixjo' neto' len beṇə' ca' bla'ac bzebe, len yetor güejgan' gwso'one' žinnə'.” ¹³ Pero na' xan žinnə' gože' be'enə':

“Migw chia', bitobi de'e mal chona' contr le'e. ¿Ecaguə tratən' bencho de que to denario chixjua' to tole? ¹⁴ Laxjon' bagwxi'o, guaquə yeyejo'. Bagwdixjua' beṇə' ca' con can' go'onda' la'anə'əczə bla'aque' bzebe. ¹⁵ ¿Bixchen' chacxi'ido' nada' ni che de'en naca' beṇə' güen? Lao na'an naquən gona' con can' che'enda' len de'en deida'.” ¹⁶ Nach Jeso'osən' gože' beṇə' ca' bosə'əzenag jemplan': —Can' naquən, nitə' beṇə' bito zjənaque' beṇə' blao ṇa'a pero gwžin ža catə' əsa'aque' beṇə' blao. Na' nitə' beṇə' zjənaque' beṇə' blao ṇa'a, pero leczə gwžin ža catə' lega'aque' bitoch əsa'aque' beṇə' blao. Diozən' chaxe' yoguə'əloj beṇə' par se'ejle'e che', pero balgue'en choso'ozenague' che', na' lega'acze' chque'e ca xi'ine'.

De'e yoblə gosyixjue'e Jeso'osən' de que so'ot beṇə' le'

¹⁷ Jeso'osən' na' zan disipl che' ca' zja'aque' par Jerosalenṇə'. Na' lao zjəngüe'e nezən' Jeso'osən' gwleje' partlə disipl che' ca' šižinnə' na' gože' lega'aque': ¹⁸ —Diozən' bsele'e nada' golja' benach, na' ṇa'a šejcho Jerosalenṇə' gan' gaca' lao na' bχoz əblao ca' na' lao na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein', na' yesə'əchoglaogüe'en chia' de que so'ote' nada'. ¹⁹ Na' leczə so'one' nada' lao na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael gwlaž checho par so'one' nada' borl, na' yesə'əyine' nada' yid sot, nach tenə' yosə'əde'e nada' le'e yag corozən', pero na' yeyon ža yebana' ladjo beṇə' guat ca'.

Xna' Jacobən' na' Juannə' gwṇabe' yesə'əbe' xi'ine' ca' cuit Jeso'osən' gan' ṇabi'enə'

²⁰ Na' ja'ac xi'in Sebedeon' Jacobən' len Juannə' na' len xna'aga'aque'enə' lao Jeso'osən'. Na' xna'aga'aque'enə' bzo xibe' lao Jeso'osən' gože'ene': —Chṇabda' le' to goclen.

²¹ Nach Jeso'osən' gože'ene': —¿Bi go-clenṇə' che'endo' gona'?

Nach xna'aga'aque'enə' gože'ene': —Che'enda' gono' par niç xi'ina' quinga yesə'əbi'e šla'a güeja' cuito'on catə' əžin ža ṇabi'o nasyon chechonə'.

²² Jeso'osən' gože' Jacobən' len Juannə': —Bito chacbe'ile bi de'en chṇabele nada'. ¿Eguaquə saquə'əzi'ile can' saquə'əzi'anə'?

¿Egwzoile gaquə chele can' gaquə chia'anə'?

Nach bosyo'oži'e xtiže'enə' gwse'ene': —Gwzoito'.

²³ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e liczə chi'i saquə'əle can' chi'i saca'anə', na' de'e liczə gaquə chele can' gaquə chia'anə', pero bito naquən par əṇia' nada' non' cue' cuitan' catə'an əžin ža ṇabi'a. Tozə Xa' Diozən' bagwleje' beṇə' ca' yesə'əbe' cuita'anə'.

²⁴ Nach disipl ca' yeši catə' gwse'enene' can' gosə'əna disipl ca' çhopə besə'əže'e lega'aque'. ²⁵ Nach Jeso'osən' goxe' yogue'e par niç gosə'əbigue'e laogüe'enə', na' gože' lega'aque': —Nezecho nitə' beṇə' gwṇabia' na' beṇə' blao che to to ṇasyon, na' la fuers chesə'ənabi'e beṇə' nitə' xni'aga'aque'. ²⁶ Pero caguə can' cheyalə' gonle. Šə no le'e chene'ele gacle beṇə' blao, cheyalə' əgwzəxjw yichjle gaqualenle ljuežjle. ²⁷ Na' šə no le'e chene'ele gacle xen entr ljuežjle, cheyalə' gon cuinle ca xmos beṇə' ca' yela'. ²⁸ Diozən' bsele'e nada' golja' benach, na' caguə bida' par niç benachən' sa'aclene' nada', sino que bida' par gaqualena' benachən', na' par əgwnežjo cuina' chixjua' xtolə' yoguə'əloj benachən' catə'an so'ote' nada'.

Jeso'osən' bene' par niç çhopə beṇə' lçhol besə'əle'ine'

²⁹ Na' beṇə' zan jəsə'ənaogüe' Jeso'osən' len disipl che' ca' catə'an besa'aque' syoda Jericon'. ³⁰ Na' çhopə beṇə' lçhol zjəchi' cho'a nezən' galən' zjəyeda Jeso'osən'. Catə' gosə'əneze'ne' de que Jeso'osən' chedie' laoga'aque'enə' nach gosə'əne' zižjo, gwse'e Jeso'osən': —Xanto', len' naco' xi'in dia che de'e Rei Dabin'. Beyašə'əlažə'əšgüei neto'.

³¹ Nach beṇə' ca' chesyə'əde laoga'aque'enə' gosə'ədile' lega'aque' par niç nite'e žiza. Pero nachle gosə'əne' zižjochlə gosə'əne': —Xanto', len' naco' xi'in dia che de'e Rei Dabin'. Beyašə'əlažə'əšgüei neto'.

³² Jeso'osən' gwleze' gan' nite'enə', nach goxe' lega'aque' par gosə'əbigue'e laogüe'enə'. Nach gože' lega'aque': —¿Bin' chene'ele gona' len le'e?

³³ Nach gwse'ene': —Xanto' benšga par niç ye'le'ito'.

³⁴ Jeso'osən' beyašə'əlažə'e lega'aque' na' gwdane' jlaoga'aque'enə', nach le'e besyə'əle'iteine', na' jəsə'ənaogüe' Jeso'osən'.

21

Gwso'elaogüe'e Jeso'osən' catə' beyo'e Jerosalennə'

¹ Na' lao zja'ac Jeso'osən' len disipl che' ca' Jerosalennə' besə'əžine' Betfage, gan' zo ya'a de'en nzi' Olibos galə'əza Jerosalennə'. Na' Jeso'osən' gwleje' čhəpə disipl che' ca', ² na' gože' lega'aque': —Le'e žja'ac yež dao' de'en chi' de'e na' na' žjəti'ile to borra bia no'olə da'ab yag na' nche'ete to xi'inda'ob. Na' gwsežle xna'abən' na' ače'eleb nga len xi'inda'obən'. ³ Na' šə bi ye'e beņə' le'e, na' ye'elene': “Xanto' nan' chyažjene' lega'aque'.” Na' le'e desyə'əsantecze'eb len le'e.

⁴ Goc ca' par ničh goc complir can' bzoj de'e profet Zequerian' ben' be' xtižə' Diozan' cana' gwne':

⁵ Gož beņə' ca' nitə' Jerosalennə':
“Le'e ggüiašc baza' Rei čhelen'.

Žie' cožə' borra da'onə' ca to beņə' cui naquə beņə' blao.”

⁶ Na' ja'ac disipl ca' yež dao' de'en gož Jeso'osən' lega'aque' ca', na' gwso'one' can' ben Jeso'osən' mendad. ⁷ Na' besyə'əche'e borran' len xi'inəbən' lao Jeso'osən', na' besə'əxoə no xaga'aque' cožə'əga'aque'əbən', nach gwžia Jeso'osən' bia da'ona' par gwyeje' Jerosalennə'.

⁸ Na' lao nez gan' zde'enə' beņə' zan gwso'ela'ogüe'e Jeso'osən' bosə'ošiljue' no xaga'aque'enə' par ničh blej borran' len na' leczə gosə'əchogüe' no xozə' yag de'e nitə' tcho'a nezən' na' bosə'ənite'en lao nezən'.

⁹ Na' beņə' zan gosə'əbialao lao Jeso'osən' na' leczə beņə' zan jəsə'ənao le'. Nach yogue'e gosə'əgüe'e be' lban che' gosə'əne': —jLechguale beņə' güen be'enga, naque' xi'in dia che de'e Rei Dabin'. Sošga Rei chechon' mbalaz ben' baza' nga bselə' Xancho Diozan' le'. Ledoye'ela'oche' txen len beņə' ca' nitə' gan' zo Diozan'.

¹⁰ Na' catə' bžin Jeso'osən' Jerosalennə' yoguə' beņə' ca' ža' syodan' besyə'əbanene', na' gosə'əne': —jNoxa benga bla' nga?

¹¹ Na' beņə' ca' nžag Jeso'osən' catə'ən bežine' lao' syoda Jerosalennə' bosy'ožie'

xtižə'əga'aque'enə' gwse'e: —Benga Jeso'os beņə' za' Nasaret gan' mbane Galilean' na' cho'e xtižə' Diozan'.

Jeso'osən' bebeje' beņə' ca' chso'on ya'a yo'odao' əblao che beņə' Izrael ca'

¹² Na' gwyej Jeso'osən' yo'odao' əblao che chio'o beņə' Izrael na' bebeje' yoguə' beņə' ca' chso'on ya'a chy'o'ona'. Nach gwlo'onj'ane'e mes che beņə' ca' chso'oša' mech, na' leczə ca' bene' len yag siy che beņə' ca' chso'otə' ngolbexə. ¹³ Gwde be-yož bene' ca' gože' lega'aque': —Nyojczən can' gwna Diozan' gwne': “Che'enda' yesə'əna beņə' de que liža'an naquan to latjə gan' so'on beņə' orasyon”, pero na' le'e babenlen ca to latjə gan' ža' beņə' bguan.

¹⁴ Na' beņə' lchoj ca' na' len beņə' coj ca' gosə'əbigue'e lao Jeso'osən' žlac gwzoe' lo'o yo'odao'ona'. Nach beyone' lega'aque'. ¹⁵ Pero na' bxož əblao ca' na' beņə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezan' lechguale besə'əže'e catə' besə'əle'ine' miłagr ca' de'en ben Jeso'osən'. Na' leczə besə'əže'e catə' gwse'enene' can' gwso'elao' bi'i xcuidə' ca' Jeso'osən' yo'odao' əblaona', de'en gosə'ənabo': “jLechguale beņə' güen be'enga, naque' xi'in dia che de'e Rei Dabin'!” ¹⁶ Nach gwse'e Jeso'osən': —jEzendo' bin' gosə'əna bi'i xcuidə' ca'?

Jeso'osən' boži'en gože' lega'aque': —Zenda'. jEcabi za'alazə'əle can' nyoj Xtižə' Diozan' de'en gož de'e Rei Dabin' Diozan', nan:

Le' babeno' par ničh bi'i xcuidə' na' bi'i cho'a nižə' ca' chso'ela'obo' le' can' chazlažə'o'?

¹⁷ Nach bechoje' gan' nitə' beņə' ca', na' beze'e syodan'. Na' že' na' jəyega'ane' Betania len disipl che' ca'.

Ben Jeso'osən' par ničh bgüiž yag yixgüion'

¹⁸ Na' zil beteyo besa'aque' Betanian' jəsyə'aque' Jerosalennə' de'e yoblə. Na' lao zesya'əngüe'e nezən' gwdon Jeso'osən'.

¹⁹ Na' ble'ine' to yag yixgüio zon cho'a nezən' na' gwyeje' jəgüie' šə žian yixgüion'. Pero bitobi bželene', con zlega xlague'e žia. Nach gože'en: —Caneque cuich bi bi yixgüion' cuio'.

Na' lao or na' le'e bgüižten. ²⁰ Cata' besə'əle'i disipl che' ca' can' goquən', besya'əbanene', nach gwse'ene': — ĵBixchen' le'e bgüižte yaguən'?

²¹ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e, šə do yichj do lažə'əle chonli-lažə'əle Diozən' na' bito chac chop lažə'əle, guaquə gonle can' babena' par nič bgüiž yaguən'. Na' lecə ca' guaquə gonle par nič ya'a nga žjəyazon lo'o nisdə'onə'.

²² Na' šə chonlilažə'əcho Diozən' do yichj do lažə'əcho, bitə'əteza de'en ənabechone' lao orasyonnə', gončze'en chio'o.

Yelə' gwnabia' che Jeso'osən'

²³ Nach, Jeso'osən' gozeje' yo'odao' əblaonə' de'e yoblə par jəsed jəlo'ine' beņə' ca'. Na' balə beņə' fariseo ca' na' yebalə beņə' choso'diozən' do yichj lo'i lein' gosə'əbigue'e cuit Jeso'osən'. Nach gwse'e Jeso'osən': —ĵNac goquən' gwxi'o yelə' gwnabia'anə' na' non' ben le' yelə' gwnabia'anə' par gono' de'e ca' chono'?

²⁴ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': — Leczə de to de'e nabda' le'e. Šə gwnale nada' de'en nabda' le'e nach ənia' le'e non' beņ nada' yelə' gwnabia' par gona' de'e ca' chona'. ²⁵ Lenašc nada': ĵnon' bsejə' de'e Juannə' bide' bchoe' beņə' nis? ĵDioz nan' bsejə'ene' o šə beņə' yoblən'?

Nach bosə'oxi'e gosə'əne': —Šə ye'echone' de que Dioz nan' bsejə' de'e Juannə' par bchoe' beņə' nis, na' ye'e chio'o: “ĵBixchexan' bito gwyejle'ele che'?” ²⁶ Na' šə ye'echone' de que to gwlažzen' bide', cuili biczən' so'one beņə' quingan' chio'o, chedə' chse'ejle'e de que Diozən' bsejə' de'e Juannə' par be'e xtiže'enə'.

²⁷ Nach gwse'e Jeso'osən': —Bito nezetə' non' bsejə' de'e Juannə'.

Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Leczə ca' nada' bito ənia' non' beņ nada' yelə' gwnabia'anə' par gona' de'e ca' chona'.

Jempl che chopə xi'in beņə'

²⁸ Le'e gon xbab bi zeje jempl nga: Gwzo to beņə' gwnitə' chopə xi'ine'. Na' gože' tobo': “Xi'ina' neža che'enda' šejo' güen žin gan' ža' yag obas chia' ca'.” ²⁹ Nach xi'ine'enə' gožbo' le': “Bito ša'a.” Pero gwdeleə beyombo' xbab, nach gwyejbo'.

³⁰ Nach gozeje' gan' zo xi'ine'en yeto, na' ježe'ebo' can' gože' bi'i bišə'əbo'onə'. Na'

le'e gože' bi'in le': “Guaquəczə, na' ša'a.” Pero bito gwyejbo'. ³¹ Le'e našc nada': ĵnobo' bi'i ca' chopə bosə'ozenagbo' che xaga'acbo'onə'?

Nach gwse'ene': —Bi'i nech na'.

Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': — Leiczelen'. Na' de'e li chnia' le'e beņə' gochixjw ca' na' no'olə zargat ca' yobəch yoso'ozenague' che Diozən' cle ca' le'e na' yobəch əso'e latjə nabia' Diozən' lega'aque'. ³² Ca naquə Juannə' ben' bchoa beņə' nis bide' laolen' na' gwduxjue'ine' le'e naquən' cheyalə' gonle par nič yebei Diozən' le'e. Pero bito gwyejle'ele che'. Letga beņə' gochixjw ca' na' no'olə zargat ca' gwse'ejle'e che'. Na' cata' gocbe'ile de que beņə' ca' bagwse'ejle'e che', bito bedinjele xtolə'əle ca' par šejle'ele che de'e Juannə'.

Jempl che mos mal ca'

³³ Le'e gwzenag yeto jempl nga. Gwzo to beņə' na' lao to pedas yežlyo chen' goze' zlezə yag obas na' gwlo'e le'ej doxenən. Na' na'atezə bene' to tanc gan' bosə'osi'e obasan' par bechoj xisein'. Na' leczə bene' to campnary gan' yesə'əcuə'a beņə' əsa'ape' güertən'. Nach bene' güertən' lao na' beņə' par bosə'ogüia bosə'oye'en, na' gwde na' gwze'e jəzoe' ga yoblə. ³⁴ Cata' bžin tyemp par yosyo'otobe' cwsešən', bsejə'le to chopə xmose' gan' ža' beņə' ca' chsa'apə yag obas che'enə' par žjəsyə'əxi'e to tlaw cwsešən' de'en cheyalə' yezi'e. ³⁵ Pero na' beņə' ca' chsa'apə yag obas che'enə' bito bosə'əgüialaogüe' mos che' ca'. Gosə'əyine' toe', na' yetoe' bosə'ošiže'ene' yej, nach yetoe' gwso'ote'. ³⁶ Nach bosselə' xan yag obasan' mos zanch clezə ca beņə' ca' bsejə'le nech, pero leczə can' gwso'onene' beņə' nech ca' leczə can' gwso'onene' lega'aque'.

³⁷ Nach xan yag obasan' bsejə'le cuinczə xi'ine'enə', goquene' əsa'ape'ene' respet na' yosyo'onežjue'ene' cwsešən'. ³⁸ Pero na' beņə' ca' chsa'apə güertən' cata' besə'əle'ine' xi'ine'enə', nach gosə'əne' entr lega'acze': “Be'engan' xi'in xan yag obasan', na' le'enə' yega'anlen biennə'. Leda gotchone' par nič yega'anlencho yežlyo che xə'enə'.” ³⁹ Nach bosə'onize'ene', besya'əbeje'ene' fuerlə güertən' na' gwso'ote'ene'.

⁴⁰ Beyož be' Jeso'osən' jempl nga, gože' beņə' ca' ža'anə': —ĵNac chactgüeile gon

xan güertən' len beṇə' ca' bocua'anlene' güert che'enə' catə' yežin cuine'?

⁴¹ Nach gwse'ene': —Gote' lega'aque' yelə' beṇə' mal chega'aque'enə', na' yegü'e güertən' lao na' beṇə' yoblə. Yegü'e'en lao na' beṇə' so'on complir yosyo'onežjue'ene' to tlacw cwseš che'enə' catə' ažin ža par yesyə'ətobe'en.

⁴² Jeso'osən' gože' lega'aque': —Ca'aczan'. Na' žacabiṇə' šejni'ile bi zejen de'en nyoj Xtižə' Diozən' gan' nan;

Yež de'en cui gwso'olažə' mues güen yo'o ca',

ļennə' banaquən yej squin.

Xancho Diozən' babzoe' yejən' gan' cheyaļə' son

na' de'e zaquə' yebanecho can' bene'enə'.

⁴³ De'e na'anə' chniə' le'e de que Diozən' cuejyichje' cuich nabi'e nasyon chelenə' na' cueje' beṇə' yoblə beṇə' yoso'ozenag che' par nabi'e lega'aque'. ⁴⁴ Na' ca naquə yejən' ža, yoguə' no cui šejle' chia' gwxaquə'əlebene' ca beṇə' əxorə lao yejən' na' cue'əžože'. Na' yoguə' no cuinə' šejle' chia' catə' babžin žan' gaquə juisyən', gwxaquə'əlebene' ca beṇə' əxorə yej laogüe'enə' na' əgwšošžən le'.

⁴⁵ Na' bxož əblao ca' na' beṇə' fariseo ca', catə' gwse'enene' jempl ca' de'en be' Jeso'osən', gwsa'acbe'ine' de que be'e jempl ca' por ni che de'en cui chse'ejle'e che'. ⁴⁶ Nach gwse'enene' yesə'əzene'ene' pero bitobi gwso'onene' le'. Besə'əžebe' šə bi so'one beṇə' ca' nžague'enə' lega'aque', chedə' yogue'e gwse'ejle'e de que Diozən' bsele'e Jeso'osən' par cho'e xtiže'enə'.

22

Jempl che to yelə' gošagna'

¹ Na' de'e yoblə bsed blo'i Jeso'osən' beṇə' ca' len jemplan', gozne': ² —Yelə' gwnabia' che Diozən' gwxaquə'əleben ca de'e nga goquən'. Zo to rei, beṇə' ben gast catə' bšagna' xi'ine'enə'. ³ Na' bene' combid beṇə' zan əžja'aque' liže'enə' par əsa'ogüe'. Na' catə' bžin or par solao lñin', rein' bsele'e xmose' ca' par jəsə'əxi'e beṇə' ca' babene' combidən'. Pero notono no gwse'ene əžja'ac lao yelə' gošagna' che xi'ine'enə'. ⁴ Nach gože' yexonj xmose' ca': “Le'e žjež beṇə' ca' zjənaquə combidən' de que babsi'ini'a

de'en gaochonə'. Babeta' xco'ona' ca' na' xme'edaogua'a ca' bia ca' chsa'anə', na' yoguə' de'e ca' yela' babsi'ini'a par gaocho. Na' ye'ega'aclene' sa'aque' gaocho de'en babsi'ini'anə'.” Nach ja'ac mos ca' jse'eže' lega'aque' ca'. ⁵ Pero beṇə' ca' bito gwso'one' cas. Toe' gwyeye' jəgüie' yežlyo che'enə', na' yetoe' gwyeye' jene' negosy. ⁶ Na' yebaļe' bosə'əniže' mos ca' bseļə' rein' na' gosə'əzi'ichiže'e lega'aque' na' gwso'ote' bale'. ⁷ Na' lechgualə bžə'a rein', na' bseļe'e soldad che' ca' jse'ete' lega'aque' na' bosə'əzeye' syoda chega'aque'enə'. ⁸ Nach rein' gože' xmose' ca': “Babsi'ini'a de'en gaocho lao lñin', pero ca naquə beṇə' ca' bena' combidən' nacbia' bito zjəzaque'e par la'aque' liža' nga əsa'ogüe'. ⁹ Le'e žja'ac yež ca' yela' na' le'e žjata yoguə' lquey ca' na' gonle combid yoguə' beṇə' chaš par da'aque' sa'ogüe'.” ¹⁰ Na' mos ca' ja'aque' yoguə' nez ca' na' jəsə'ətobe' con yoguə' beṇə' besə'əžague', no beṇə' naquə beṇə' güen na' no beṇə' naquə beṇə' mal, par nič beža' liž rein' xte cuich bi latjə gotə'.

¹¹ Pero na' catə' gwyo'o rein' jəgüie' beṇə' ca' bazjənžaguən', na' entr lega'aque' ble'ine' to beṇə' cui nyaze' lachə' de'en chnežjo rein' de'en chsa'aze' lao lñina'. ¹² Nach gož rein' le': “Migw chia' žnac goquən' gwyo'o nga? la' bito nyazo' lachə' de'en cheyaļə' chazo'.” Na' be'enə' bito bželene' bi ye'e rein'. ¹³ Nach rein' bene' mendad yoso'ochej xmose' ca' ni'ana' be'enə' na' yesyə'əbeje'ene' fuerlə, gan' lechgualə naquə žchol, gan' cuežyaše'e na' gan' gaoyežə leye' zejlicane'. ¹⁴ Can' naquən, Diozən' chaxe' yoguə' beṇə' par əse'ejle'e che', pero balgue'en choso'ozenague' che', na' chque'e lega'aque' ca' xi'ine'.

Gosə'əṇabene' Jeso'osən' šə naquən güen yesə'əyixjue' impuest che gobiern

¹⁵ Nach beṇə' fariseo ca' besə'əžague' par bosə'əxi'e naclə so'one' par nič yesə'əcujje' Jeso'osən' dižə' de'en yesə'əchine' par əsa'ogüe' xya che'. ¹⁶ Na' beṇə' fariseo ca' boso'osele'e baļə beṇə' zjənaquə cuent len lega'aque' lao Jeso'osən' na leczə boso'osele'e baļə beṇə' chso'on txe'n len Erodən' par jse'eže'ene': —Maestr, nezeto' de'en que cho'o dižə' li. Nezeto' de'en chsed chlo'ido' beṇə' can' chene'e Diozən' goncho naquən dižə' li. Na'

nezetu' bito chzebo' bin' yesa'ana beṇə', la' bito chono' cuent che beṇə' šə naque' blao o šə bito naque'.¹⁷ De'e na'anə' zedenabeto' le' par ənao' neto' naquən' cheyalə' gonto'. ĴEnaquən gien chixjwto' impuest che gobiern roman', o šə bito cheyalə' chixjwto'on?

¹⁸ Jeso'osən' gocbe'ine' caguə do lažə'əga'aque'enə' gwse'ene' ca', nach gože' lega'aque': —ĴNacle beṇə' goxoayag! ĴBixchen' chene'ele cuejle nada'dižə' de'en gwchinle contr nada'?¹⁹ Le'e gwlo'i nada' xmechlen' de'en chixjwle che impuestən'.

Nach boso'olo'ine' le' to denario.²⁰ Jeso'osən' gože' lega'aque': —ĴNo diboj cheinə' da' laoguennə', na' no lein' nyoj laoguennə'?

²¹ Nach gwse'ene': —Che Rei Sesar.

Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e əgwnežjo Sesarən' de'en naquə che' ža, na' le'e əgwnežjo Diozən' de'en cheyalə' əgwnežjwlene'.

²² Nach beṇə' ca' catə' gwse'enene' xtižə' Jeso'osən' besyə'əbanene'. Na' besa'aque' gan' zoe'enə'.

Catə' yesyə'əban beṇə' guat ca'

²³ Na' le'e ža na'atezacəə besə'əžžin baļə beṇə' sadoseo beṇə' ca' cui chse'ejle' de que yesyə'əban beṇə' guat ca', na' de'e na'anə' jse'eže'ene':²⁴ —Maestr, de'e Moisezən' bzoje' de que šə to beṇə' byo beṇə' nšagna' gate' na' yega'an no'olə' che'enə' sin cui no xi'ine' gwzo, beṇə' bišə' be'enə' bagotən' cheyalə' yeque'e no'olənə' par nič nitə' xi'in dia che de'e beṇə' biše'enə'.

²⁵ Bač bemb'ato' gažə bišə'əga'aque'. Na' beṇə' nechən' bšagne'e, na' gote', na' notono xi'ine' gwzo. Na' biše' əgwchopən' beque'e no'olən'.²⁶ Na' lecəə got beṇə' əgwchopən' na' notono xi'ine' gwzo. Nach le'egatezə ca' goquə len beṇə' biše' əgwyone, nach beṇə' bišə'əga'aque' ca' yelə', xte besyə'əyatega'aque' besyə'əque'e no'olən' na' besyə'əyatega'aque' gwsa'at, na' notoczə no xi'ingə'aque' gwnitə'.²⁷ Na' gwde gwsa'at beṇə' ca' lecəə got no'olən'.

²⁸ Na' catə' yesyə'əban beṇə' guat ca', Ĵnoe' entr beṇə' gažə ca' gaquə be'en che no'olən'? la' yogue'en bosyo'ošagna'alene' le'.

²⁹ Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Bitu chonle xbab šao' de'en nale ca', la' bito

nezele can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojən na' nic nezele naquən' naquə yelə' guac che Diozən'.³⁰ Catə'an yesyə'əban beṇə' guat ca', bito gacbia' šə zoso'ošagne'e o šə cui, na' cana' caguə no yosyo'ošagna'ach. Lebzen' əsa'aque' len angl che Diozən' beṇə' ca' nitə' yoban'.³¹ Na' ca naquən' chaquele bito yesyə'əban beṇə' guat ca', Ĵəbito za'alažə'əle can' nyoj Xtižə' Diozən', nan:³² “Nada' naca' Dioz che de'e xaxta'ole Abraanə', na' Dioz che de'e xaxta'ole Isaaquən', na' Dioz che de'e xaxta'ole Jacobən'.” Na' nezecho beṇə' ca' nite'e len Diozən' chedə' Diozən' bito naque' Dioz che beṇə' guat, sino naque' Dioz che beṇə' ca' zjəmban.

³³ Na' beṇə' zan ca' zjənžaguən' besyə'əbanene' catə' gwse'enene' dižə'an de'en bsd blo'ine' lega'aque'.

De'en naquə de'e blaoch de'en non Diozən' mendad goncho

³⁴ Na' catə' gwse'ene beṇə' fariseo ca' de que Jeso'osən' bzožie' beṇə' sadoseo ca', nach jeza'aque' lao Jeso'osən'.³⁵ Na' to ben' chsed chlo'i lein' lecəə gone'ene' cueje' Jeso'osən' dižə' de'e gwchine' contr le'. Na' gože'ene':³⁶ —Maestr, lao lei che Diozən' Ĵnon' de'en none' mendad goncho naquən de'e blaoch?

³⁷⁻³⁸ Jeso'osən' gože'ene': —De'en naquə de'e žialoach na' de'e blaoch lao de'e ca' none' mendad goncho nan: “Cheyalə' gaquecho che Xancho Diozən' do yichj do lažə'əcho do fuers balor checho.”³⁹ Na' de'e əgwchopen' lebze nan len de'e nechen': “Cheyalə' gaquecho che sa'aljuežjcho catg chaquecho che cuincho.”⁴⁰ Čhopə de'e ca' non Diozən' mendad goncho zjənoxə'an doxen de'en bzoj de'e Moisezən' na' de'en bosyo'ozoj beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'.

Cristən' naque' xi'in dia che de'e Rei Dabin'

⁴¹ Na' lao ne'e zjənžag beṇə' fariseo ca' lao Jeso'osən',⁴² gože' lega'aque': —ĴBin' chontgualə xbab che Cristən' ben' əselə' Diozən' par gaqueləne' nasyon chechon'? ĴNo xi'in dia chei gaque'?

Na' gwse'ene': —Gaque' xi'in dia che de'e Rei Dabin'.

⁴³⁻⁴⁴ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e Dabin' bzoje' can' blo'i Spirit che

Diozən' le'. Gwne' de que Cristən' naque' Xane'. Quinga bzoje':

Xancho Diozən' gože' Xana'an:

“Gwche'edo' cuita' nga nabi'acho txen,

Na' gona' par niç nıtə' de'e ca' chso'on
contr le' na' beṇə' contr çhio' ca'
xni'onə'.”

⁴⁵ Na' de'en gwna de'e Rei Dabin' de que
Cristən' naque' Xane', çacabi zejen de que
Cristən' naque' mazəchlə ca xi'in dia çe'
na'anə' za?

⁴⁶ Na' notoch no goquə yosyo'ozi'i
xtiže'enə'. Na' dezd ža na' bitoch
besyə'ayaxjene' bi yesə'əṇabene'
Jeso'osən'.

23

Xtolə' beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca'
choso'osed choso'olo'i lein'

¹ Nach Jeso'osən' gwzolao be'e dižə'
len disipl çe' ca' na' len beṇə' zan ca'
nıtə' gan' zo'enə', gwne': ² —Beṇə' ca'
choso'osed choso'olo'i lein' na' beṇə'
fariseo ca' bazjəṇlane' xlatjə de'e Moizezən'
par choso'ozejni'ine' beṇə' lei çe' Diozən'.

³ Na' de'e na'anə' le'e gwzenag çhega'aque'
catə' choso'ozene' le'e can' na' lein', na'
le'e gon can' nanə', pero bito gonle can'
chso'on lega'aque', çhedə' lega'aque' bito
chso'one' de'en çəsə'əne' cheyalə' gonle.

⁴ Lega'aque' çəsə'əzanche' can' na' lein',
na' chso'one'en ca to yoa' de'e cuicə no
do'i na' chse'enene' soa' beṇə' yoblə len,
na' bito chse'ene' lega'aque' əso'en.

⁵ Ca naquə beṇə' ca' yoguə' de'en chso'one'enə',
chso'one'en parzə niç yesə'əle'i beṇə' can'
chso'one'enə', na' so'elaogü'e' lega'aque'.
Nchej na'aga'aque'enə' na' nchej lao

xgaga'aque'enə' caj dao' gan' ža' part
güejə Xtižə' Diozən' na' chso'one' caj dao'
ca' de'e cha'odao'. Na' leczə chso'one'
lox xadon çhega'aque'enə' de'e tonə.

⁶ Chesyə'əbeine' çesə'əbi'e gan' çəsə'əbe'
beṇə' blao ca' catə' çjja'aque' gan' çac
no lni, na' catə' çjja'aque' yo'odao'
çhega'aque'. ⁷ Chesyə'əbeine' catə' beṇə'
ca' çəsə'əguape' lega'aque' diox na' catə'
çesə'ənope'e na'aga'aque'en do lao lquey,
na' chse'enene' yoso'osi' beṇə' lega'aque'
maestr.

⁸ Pero əchnia' le'e, bito gonle byen ye'e
beṇə' le'e “maestr” laogüe de'en çhsed
çhlo'ile xtižə'anə', çhedə' nadə'əzan' gwlej

Diozən' par naca' maestr çhele, nadan'
bsele'e par gaquələna' beṇə'çən'. Na'
yoguə' le'e çonlilažə'əle nada' çaque
bišə'əljuežje tole yetole. ⁹ Na' leczə bito
nale çe notə'ətežə beṇə' de que naque'
“Padrecito”. Tožə Dioz ben' zo yoba naque'
Xacho. ¹⁰ Na' bito gonle byen ye'e beṇə' le'e
“Xana”, çhedə' leczə tožə nada' Cristən'
gwlej Diozən' par naca' Xanle. ¹¹ Šə no
le'e nacle beṇə' blaoch, cheyalə' əgwzəxjw
yichjle gaquəlenle lježje. ¹² Notə'ətežle
çho'elao' cuinle Diozən' gone' par niç
gacbe'ile de que bitobi zaquə'əle. Na'
notə'ətežle çonle xbab de que bitotec bi
zaquə'əle, Diozən' gone' le'e yelə' bala'an.

¹³ Probçguazə le'e çhsed çhlo'ile
lein', na' probçguazə le'e beṇə' fariseo.
Chxoayagle beṇə' par niç cui so'e latjə
ṇabia' Diozən' lega'aque' na' leczə le'e bito
çho'ele latjə ṇabia' Diozən' le'e.

¹⁴ Na' probçguazə le'e çhsed çhlo'ile
lein', na' probçguazə le'e beṇə' fariseo.
Chxoayagle no no'olə gozebə par niç
no'ol ca' chso'one' le'e ližga'aque' na' len
bichlə de'en de çhega'aque'. Nach catə'
çonle orasyon ço'echgualə dižə' par niç
əxoayagle beṇə' əsa'aquene' nacle beṇə'
güen. Goscha'och Diozən' castigw çhelen'
cležə ca çe beṇə' ca' cuitec zjənežene' can'
na' lein'.

¹⁵ Probçguazə le'e çhsed çhlo'ile lein'
na' probçguazə le'e beṇə' fariseo. Na-
cle beṇə' goxoayag. Çjja'actezə çjja'acle
çjətılje beṇə' zıtə' beṇə' yesə'ənao de'en
çhsed çhlo'ile. Na' catə' çhželga'auelene'
çhežjni'iga'auelene' par niç əsa'aque'
leçgualə beṇə' maləç cležə ca le'e.

¹⁶ Probçguazə le'e! Nacle ca beṇə' lçhol
beṇə' çhsa'auene' guaquə yesə'əgüe'e nez
beṇə' yoblə. Nale de que notə'ətežə beṇə'
çhzo'e' joramentən' por yo'odao' əblaonə',
bitobi zeje jorament çe'enə'. Pero šə
çhzo'e' joramentən' por oro de'en de lo'o
yo'oda'onə', nachən' zejen de que cheyalə'
gone' can' çhone' lyebe. ¹⁷ Le'e nacle ca
beṇə' lçhol na' bitobi çejni'ile. Oron'
bitotec bi zaquə'ən. Yo'oda'onə' gan' yo'o
oron' lenṇə' zaquə'əçən, la' de'en yo'o
oron' lo'ina' de'e na'anə' oron' naquən
çe Diozən'. ¹⁸ Na' leczə nale de que
šə to beṇə' çhzo'e' joramentən' por mes
de yej gan' choso'ozeye' bia yixə'an par

chso'elaogü'e Diozän', bitobi zeje jorament che'enə'. Pero na' šə chzoe' joramentän' por de'en xoa lao mes de yejän', cheyalə' gone' can' chone' lyebe. ¹⁹Le'e nacle ca beṇə' lchöl na' bitobi chejni'ile. De'en choso'ozeye' par chso'elaogü'e Diozän' bitotec bi zaquə'ən. Mes gan' chxoə de'en chosə'ənežjue' Diozän' lenṇə' zaquə'əchən, la' de'en choso'oxoe' de'e ca' laogüen, de'e na'anə' chsa'aquən che Dioz. ²⁰Šə beṇə' chzoe' joramentän' por mes de yejän' lenczə por de'en xoa laogüenṇə' chzoe'en. ²¹Na' šə beṇə' chzoe' joramentän' por yo'oda'onə', lenczə por Dioz nan' chzoe' joramentän' chedə' yo'oda'onə' naquə che Diozän' na' nan' zoe'. ²²Na' šə beṇə' chzoe' joramentän' por yoban', por Dioz nan' chzoe'en, chedə' la' nan' chi' Diozän' chnabi'e.

²³Probchguazə le'e chsed chlo'ile lein', na' probchguazə le'e beṇə' fariseo. ¡Nacle beṇə' goxoayag! La'anə'əczə chnežjwle Diozän' to part lao ši part che yixgüej chele, che niz chele, na' che comin chele, bitobi zejen, chedə' bito chzenagle che de'e ca' zjənaquə de'e žialaoch de'en na lein'. Bito chonle de'en naquə güen lao Diozän'. Bito cheyašə'əlažə'əle sa'aljuežj beṇachle. Bito chonle complir can' nale. De'e quinga zjənaquə de'e žialaoch gonle; pero bito cheyalə' cuejyichjle cui əgwnežjwle de'e ca' chnežjoczlene'. ²⁴Nacle ca beṇə' lchöl beṇə' chsa'aquene' guaquə yesə'əgü'e nez beṇə' yoblə. Gwxaquə'əlebele ca to beṇə' chebej bizə beb dao' nchixə yelə' guao che'enə', pero bito chacbe'ine' šə nchixə'əchlən to de'e xen de'e zaquə' yebeje'.

²⁵Probchguazə le'e chsed chlo'ile lein' na' probchguazə le'e beṇə' fariseo. ¡Nacle beṇə' goxoayag! Gwxaquə'əlebele ca tas plat de'en chchin beṇə' na' cui cha'a chyibe' lo'inə' binlo. Chonle par nich chsa'aque beṇə' de que nacle beṇə' güen pero lechgualə chzelažə'əle bi de'e de che beṇə' na' chebeichgüeile chca'alēn. ²⁶Le'e beṇə' fariseo, nchöl yichjla'ažda'olen'. Le'e yedinje xtolə'əle ca' par nich de'e liczə gacle beṇə' güen can' chene'ele so'on beṇə' xbab nacle.

²⁷Probchguazə le'e chsed chlo'ile lein' de'en bzoj de'e Moizezän', na' probchguazə le'e beṇə' fariseo. ¡Nacle

beṇə' goxoayag! Gwxaquə'əlebele ca to ba de'en zjənone' xochechgua laogüenə' pero lo'ilei ža' žit beṇə' guat na' chi'ichgua de'e zban. ²⁸Chene'ele so'on beṇə' xbab chele de que nacle beṇə' güen, pero len yichjla'ažda'olen' nacle beṇə' goxoayag na' beṇə' malchgua.

²⁹¡Probchguazə le'e chsed chlo'ile lein' na' ¡probchguazə le'e beṇə' fariseo! Nacle beṇə' goxoayag. Chonle monoment lao ba che de'e profet beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozän' cana', na' chonle xochechgua lao ba che yeziquə'əchlə beṇə' gwso'on de'e güen. ³⁰Na' nale: "Žalə' chio'o bazochə ca tyemp che de'e xaxta'ocho ca', bito benchə txen len lega'aque' ca de'en gwso'one' gwso'ote' profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozän' cana'." ³¹Pero na' yoguə'əlojle de'en chonle chlo'in de que tozəczə can' nacle len de'e xaxta'ole ca' beṇə' ca' gwso'ot de'e profet ca'. ³²Šə de'e tant chebeile chonle de'e malən', le'e gwza'alaə legon biquə'əchlə de'e mal de'en bito golə' so'on de'e xaxta'ole ca'.

³³Le'e nacle beṇə' goxoayag na' naljele. ¡Echaquele de que guaquə yexonjele castigon' de'en gon Diozän' le'e ca de'en əsele'e le'e lao yi' gabilən'? ³⁴Na' de'en gona' nada' əselə'a beṇə' so'e xtižə'anə' na' no beṇə' sin' laolenə', na' nochlə beṇə' yoso'osedene' le'e xtižə'anə'. Na' balə' gotle əgwda'aga'aclene' to le'e yag coroz, na' yebale' chinle do lo'o yo'odao' chele ca', na' yebale' yolagzežə yolagzidəga'aclene' gatə'ətežə yež žja'aque'. ³⁵Na' de'en gonle ca' gaple dolə' che yelə' got che yoguə' beṇə' ca' gwso'on de'e güen, beṇə' ca' gwso'ot de'e xaxta'ole ca', gwzolaozän len de'e Abelən' xi'in beṇə' nech ca' ben' naquə beṇə' güen lao Diozän' na' beyožän len de'e Zequeria xi'in de'e Berequias. Zequeria na'anə' ben' gwso'ote' entr yo'odao' əblaona' na' entr mes de yej gan' choso'ozeye' bia yixə' par chso'elaogü'e Diozän'. ³⁶Na' de'e li le'e mbanle na'a si'ile castigw che yelə' got che yoguə' beṇə' ca' gwso'ot de'e xaxta'ole ca'.

Beğüine'e Jeso'osən' por ni che xtolə' beṇə' Jerosalen ca'

³⁷¡Prob le'e beṇə' Jerosalen! Chotle beṇə' ca' chso'e xtižə' Diozän' na' beṇə' ca' chselə' Diozän' par chso'elene' le'e

xtiže'enə' chšizə'əga'aclene' yej. Zan las bago'onda' yotoba' le'e can' chon to jeid cheyež xi'inqəb, pero bito be'ele latja. ³⁸Na' nā'a cuejyichj Diozən' le'e. Bitoch gone' cas chele. ³⁹Na' əchnia' le'e, bitoch le'ile nada' xte catə'əch əžin ža ənale: "Cho'ela'oto' ben' za' nga, babselə' Xancho Diozən' le'."

24

Jeso'osən' gwne' de que gwžin ža yosyo'očinje' yo'odao' əblaonə'

¹Na' catə' beza' Jeso'osən' yo'odao' əblaonə' par šeje' ga yoblə gosə'əbiguə' disipl che' ca' gan' zo'enə' na' lao chəsə'əgüi'e yo'odao' əblaonə' gwso'e dižə' catec xoche naquən na' leczə ca' yo'o ca' zjənyechjən. ²Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bable'ile catec xochen' naquə yoguə' de'e quinga. Na' de'e li chnia' le'e ca naquə de'en chle'ile nā'a, gwžin ža yosyo'očinj beņə' doxenən, na' notoch no le'i lega'aquən.

De'en gaquə catə'an bazon baozə šo'o fin che yežlyon'

³Na' ja'aque' ya'a Olibosən' na' Jeso'osən' gwchi'e lao ya'ana' toze'. Na' gosə'əbiguə' disipl che' ca' laogüe'enə' na' gwse'ene': —Xanto', ždo batə'əquən' gaquə de'e nga nao' nga? Na' žnac gaquən' gacbe'ito' de que bazon baozə yido' de'e yoblə par šo'o fin che yežlyon'?

⁴Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e gon xbab par nič notono əxoayag le'e. ⁵Gwžin ža catə' zan beņə' goxoayag ša' lao yežlyo nga beņə' se'ene'ene' yoso'olane' xlatja' nga. Na' yesə'əne': "Nada'an Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlena' le'e." Na' beņə' zan yesə'əxoayague'. ⁶Na' yene'ele dižə' de que chac gwdiļə, o de que guaquə gwdiļə, pero na' bito žeble, čhedə' zgua'atec cheyaļə' gaquə ca'. Na' bito le'e žinte žan' par šo'o fin che yežlyon'. ⁷Na' yesya'ədiļə yež contr yež, na' nasyon contr nasyon. Na' leczə zan yež de'e zjəchi' doxenlə yežlyon' gaquə bgua bgüin na' cue'e yižgüie', na' leczə xo'ochgua. ⁸Na' te gaquə ca' ne'e yesə'əžaglaoch beņə' ža' yežlyon'.

⁹Nach beņə' ca' ža' doxen yežlyo nga yesə'əgue'ine' le'e čhedə' chonlilažə'əle nada'. Na' so'one' le'e lao na' beņə' contr ca', na' yesə'əsaquə'əzi'e le'e, nach so'ote' le'e. ¹⁰Cana' ža, beņə' zan beņə'

bachso'onlilažə' nada' yesə'əbejyichje' cuich so'onlilažə'e nada'. Na' lega'acteze' yesə'əgue'ine' lježjga'aque' beņə' ne'e chso'onlilažə' nada' na' so'one' lega'aque' lao na' beņə' contr ca'. ¹¹Na' beņə' zan so'onlilažə'e yesə'əne' de que xtižə' Diozən' chəsə'əyixjui'e na' yesə'əxoayague' beņə' zan. ¹²Na' laogüe de'en šanch beņə' ca' so'on de'e malən', beņə' zan juisy beņə' bachso'onlilažə' nada' cuich əsa'aquene' che yeziquə'əchlə beņə' chso'onlilažə' nada'. ¹³Pero na' notə'ətezle šə co'o gwčhejlažə'əle len de'en čhi' saquə'əle par gonlilažə'əle nada' na' gwzenagle čhia' xte catə'əch əžin ža gatle, gožjəyazole len Diozən'. ¹⁴Na' žja'ac beņə' doxen lao yežlyon' yesə'əyixjui'e dižə' güen dižə' cobən' de que nabia' Diozən' con notə'əteze beņə' əso'e latja. Na' catə' bazjəneze beņə' ža' yoguə' nasyonnə' len, cana' achən' əžin ža šo'o fin che yežlyon'.

¹⁵⁻¹⁶Bablabl can' bzoj de'e profet Daniel ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Na' de'en bzoje' nan de que beņə' mal so'one' de'en naquə de'e zban juisy de'e chgue'io Diozən' lo'o yo'odao' əblao che chio'o beņə' Izrael na' yo'oda'onə' bitoch gonən žin. Na' catə' le'ile gaquə de'e quinga, canan' le'e nitə'əle Jodean' cheyaļə' əgwxonjle na' žja'acle do ya'ada'ote. Le'e chhable de'en nga le'e šejni'in. ¹⁷Na' šə zo to beņə' chone' dezcanz lao sotea che' liže'enə', bito galə' yotobe' šinlaze' ca' ža' liže'enə', con cuejyichje'en. ¹⁸Na' leczə ca' beņə' zda do yoba bito galə' yebi'e par žjəyexi'e xadoņ che'enə' liže'. ¹⁹Na' ca tyempən' lechguale zdebə gaquən len no'olə ca' zjənoa' bdao' na' no'ol ca' chesə'əguazə' bidao'. ²⁰Le'e gon orasyon par nič cui cheyaļə' əgwxonjle tyemp catə' chi' de'e zag o lao ža dezcanz. ²¹Catə' gaquə de'e ca' lechguale čhi' saquə' beņə' Izrael gwlaž čhecho ca'. Na' dezd catə'an gwxe yežlyon' xte ža neža bito ənačo bagwdi' bagwxaquə' beņə' can' čhi' saquə' beņə' Izrael gwlaž čhecho ca', na' bito əžinlaze'e gaquə ca' len beņachən' de'e yoblə. ²²Žalə' nžia Diozən' bia' yesə'əžaglaogüe' šša ni yeto beņə' cuich zjəmban catə'an yeyož yesə'əžaglaogüe'enə' žalə' ca'. Pero por ni che de'en chaque Diozən' che beņə' ca' chso'onlilažə' le', beņə' ca' bagwleje' par əsa'aque' xi'inqə, de'e na'anə' cui güe'e latja

yesə'əzaglaogüie' sša.

²³ De'e na'anə' šə no əye'e le'e: "Bgüi-ašc nga zo Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' chio'o", o šə əye'e le'e: "Na'alə zoe'", bito šejle'ele che'. ²⁴ Zan beṇə' goxoayag ša' lao yežlyo nga əse'e le'e de que zjənaque' Cristən' o de que chso'e xtižə' Diozən'. Na' so'one' miłagr na' so'one' de'e naquə yelə' goban par niçh yesə'əxoayague' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par əsa'aque' xi'ine' žalə' gaquə yesə'əxoayague' lega'aque'. ²⁵ Baṇezele can' gaquə la' bagwdixjue'ida' le'e che de'e ca' ze'e gaquə. ²⁶ De'e na'anə' šə əse'e le'e: "Zo Cristən' latjə dašən'", bito gwzenagle chega'aque' par əžja'acle. Na' šə əse'e le'e de que zo Cristən' lo'o yo'onə', bito šejle'ele chega'aque'. ²⁷ Can' chac catə' chep yesən' chse'eni'in doxenlə le'e yoban' to de repentə, leczə can' gaquə catə'an əžin ža yida' de'e yoblə. Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəçh, na' yida' to de repentə na' yoguə'əloł beṇə' yesə'əle'ine' nada'. ²⁸ Ngale'en chonen che ben' ne': "Gan' de bia guat nan' chesə'əžag šod ca'."

Can' gaquə catə' yida' Jesocristən' de'e yoblə

²⁹ Na' cate yeyož chi' saquə' beṇəçhən' lao ža ca', bgüižən' bitoch əgwse'eni'in, na' leczə ca' bio'onə'. Na' beljw ca' zjəžia le'e yoban' yesə'əxopən chedə' Diozən' əg-wsi'inse' yoguə' de'e ca'. ³⁰ Na' cana'ach beṇə' ža' yežlyon' yesə'əle'ine' nada' yida' de'e yoblə to lo'o bejw, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəçh. Yida' nsa'a yelə' guac xen chia'anə' na' yelə' chey che'eni' chia'anə'. Na' beṇə' ža' yoguə' nasyon che yežlyon' yesə'əbežyaše'e, beṇə' cui gwso'onliłazaž' nada'. ³¹ Na' catə'an yida' to trompetən' cuežən žižjo, na' əselə'a angl chia' ca' doxenlə yežlyonə' par yesə'ətoḇe' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' xi'ine' gata'ətežə zjanasələse'.

³² Nezele can' chac do nga len yag yixgüion', catə' baçh chzolao chebia xlague'e, chacbe'ile de que baçh zon yela' yejon'. ³³ Na' leczə can' catə'an le'ile gaquə de'e mal ca' bagwnia' gaquə, cana'ach ənezele de que bazon əžin ža šo'o fin che yežlyon'. ³⁴ De'e li əchnia' le'e, bitonə' gat le'e nitə'əle lao tyemp nga na'a catə' solao gaquə yoguə'əloł de'e ca'. ³⁵ Ca naquə

de'e ca' chle'icho le'e yoban' na' yežlyon', yesə'əde chei, pero ca naquə xtižə'anə' caguə de'e te cui gaquə can' nanṇə'.

³⁶ Pero ca naquə bi ža bi orən' šo'o fin che yežlyon', notono no neze, ni que zjəneze angl ca' nitə' yoban', na' ni que nežda' nada' naca' Xi'in Diozən'. Tozə Xa' Dioz nan' neze.

³⁷ Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəçh, na' can' goquə ca tyemp che de'e Noena', leczə can' gaquə catə'an nada' yida' de'e yoblə. ³⁸ Beṇə' ca' gwnitə' ca tyemp che de'e Noen' gwžə'azeche' gwse'ej gwsa'ogüie' na' gwso'elaozechga'aque' bosə'ošagne'e na' bosə'ošague' na' no xi'ingə'aque'. Ne'e chso'onte' ca' catə'an bžin ža gwyo'o Noen' lo'o barcon' len family che' ca'. ³⁹ Bito gwsa'acbe'ine' bin' gaquə xte catə'əchən' goc yejw sio' juisjən' na' bia' nisən' yoguə'əlołga'aque'. Ca'atežaczən' bito sa'acbe'i beṇə' bin' gaquə xte catə'əchən' yida' de'e yoblə. ⁴⁰ Quingan' gaquə catə'an yida' de'e yoblə, çhopə beṇə' nite'e do yoba, toe' yezi' yeca' Diozən', na' yetoe' yocua'ane'. ⁴¹ Na' çhopə no'olə nite'e chso'ote', toe' yezi' yeca' Diozən', na' yetoe' yocua'ane'.

⁴² De'e na'anə' le'e so probnid par catə'an yida' de'e yoblə, çhedə' bito nezele bi ža bi orən' yida' de'e yoblə, nada' naca' Xanle. ⁴³ Le'e gon xbab che de'e nga, žalə' neze xan yo'onə' do bi or lao yelən' əžin beṇə' bguanə' liže'enə', la' gwṇaze' par niçh bito güie' latjə šo'o be'enə' liže'enə' par cuane' šinlaze'enə'. ⁴⁴ De'e na'anə' ža, le'e so probnid par catə'an yida' de'e yoblə çhedə' catə'an cui chonle xbab yida' ca nan' yida' de'e yoblə, nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəçh.

Mos ben' chon güen na' mos ben' cui chon güen

⁴⁵ Notə'ətežle šə zotežə zole probnid dote tyemp, gwxaquə'əlebele ca to mos beṇə' naque' beṇə' sin' na' beṇə' chon complir can' cheyalə' gone'. Na' gwxaquə'əlebele ca to mos ben' gwlo'o xane'enə' lao ne'e liže'enə' catə'an gwze'enə' par niçh chnežjue' de'e chsa'o yoguə' mos che' ca' yelə' catə' chžin or chsa'ogüie'. ⁴⁶ Šə to beṇə' mosən' chontezə chone' can' non xanen' mendad, mbalaz socze' catə' yežin xane'enə'. ⁴⁷ De'e li chnia' le'e, xane'en cue'e lao na' xmosə'enə' yoguə'əloł de'en

deine'. ⁴⁸ Pero ša mosən' naque' beṇə' mal na' gone' xbab əne': "Bagwžei xanan'". ⁴⁹ Nach ša solaocle' chine' mos ca' yela' na' ye'ej gaoxatteze' len no beṇə' güe'e zo, ⁵⁰ nach xane'enə' yežine' to ža senyale' le' to or cui nacbe'ine'. ⁵¹ Na' por ni che de'en cui chon mosən' can' cheyalə' gone', xane'enə' chinchgüe' le' yid sotən' xte ca gate'. Gaquə che' can' chac che notə'ətezə beṇə' goxoayag, chjəya'aque' gabilən' gan' chesə'əbežyašə' beṇə' na' chsa'oyejə leyga'aque'enə'.

25

Jempl che ši no'ol güego' ja'aque' to yelə' gošagna'

¹ Nach Jeso'osən' goze'e disipl che' ca': —Yelə' gwnabia' che Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca de'e nga goquə. Goc to yelə' gošagna' na' bazjəxi' beṇə' gošagna'anə' xo'ole'enə'. Na' nitə' ši no'ol güego' zjənaque' migw che beṇə' ca' chesə'əšagna'anə'. Na' zjənxobe' lintern chega'aque'en ja'aque' jəsə'əleze' catə' yesyə'əchoj beṇə' ca' liž no'olən' par nič əžja'aque' liž beṇə' byon' txen. ² Na' gueya' no'ol ca' gwnite'e probnid, na' no'ol ca' yegueya' bito gosə'anite'e probnid. ³ Catə' gwsa'aque' ližga'aque'enə', zjənxobe' lintern chega'aque'enə' pero bito gwsə'oxe'e lmet gan' yožə petroly de'en yoso'ochine' catə' yebiž de'en yožə lo'o lintern chega'aque'enə'. ⁴ Na' no'ol ca' gueya' catə' gwsa'aque' ližga'aque'enə', gosə'əxobe' lintern chega'aque'enə' na' gosə'əbecyichje' gwsə'oxe'e lmet gan' yožə petroly de'en yosə'əchine' catə' yebiž de'en yožə lo'o lintern chega'aque'enə'. ⁵ Na' gosə'əzei beṇə' gošagna' ca', na' yoguə beṇə' ca' gosə'əbeza lega'aque' gosə'ətase' lao chesə'əbeze'enə'. ⁶ Na' do chel, to beṇə' gwne' zižjo, gože' lega'aque': "Bachesyə'əchoj beṇə' gošagna' ca'. Le'e šo'o žjəšagga'acchone'". ⁷ Na' catə' gože' lega'aque' ca', yoguə' no'ol ca' gosə'əzeche' na' gosə'əque'e bao' de'en zo lao meš che lintern chega'aque'enə'. ⁸ Na' no'ol ca' cui gosə'anita' probnid gwse'e no'ol ca' yegueya': "žEbito gon lata' petroly chelen' neto'? la' bachebiž cheto'onə'." ⁹ Nach no'ol ca' gwse'e lega'aque': "Bito gaquə gonlata'əto' chele la' de'en de cheto'

bito gaquen par yoguə'əcho. Le'e žja'ac le'e žjəxi' chelen' gan' chso'ote'ennə'." ¹⁰ Nach no'ol ca' cui gosə'anita' probnidən' ja'aque' jəsə'əxi'e petrolyən'. Na' lao zja'aque' gwxi' petrolyən' besyə'əžin beṇə' ca' choso'əšagna' liž beṇə' byon'. Na' no'ol ca' gosə'anita' probnid gwso'e lo'o yo'onə' gan' chso'one' gastən' txen len beṇə' ca' chosə'əšagna'anə'. Nach mos ca' bosə'oseyjue' puertən'. ¹¹ Na' catə' besə'əžin no'ol ca' jəsə'əxi' petrolyən' na' gosə'əne' cho'a puertən', gwse'e ben' zo cho'a puertən': "Señor, bsaljwšga puertən' par nič šo'oto'." ¹² Pero na' ben' zo cho'a puertən' gože' lega'aque': "De'e li chnia' le'e, bito saljua' par šo'ole la' bito nombi'a le'e."

¹³ Nach goze' Jeso'osən' disipl che' ca': —Ca'aczən' cheyalə' sole probnid batə'əquən' yida', chedə' bito nezele bi ža bi orən' yida' yežlyo nga de'e yoblə, nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch.

Jempl che ben' bocua'anlene' xmose' ca' mečan'

¹⁴ Na' yelə' gwnabia' che Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca de'en nga. To beṇə' gwyeje' nasyon zita'. Na' ze'e se'e goxe' mos che' ca' na' gwlo'e lao na'aga'aque' xmeche'enə' par gwsə'onene'en negosy.

¹⁵ Toe' bocua'anlene' gueya' mil pes. Na' yetoe' bocua'anlene' chopə mil. Na' yetoe' bocua'anlene' tmlil. Bnežjue'en lega'aque' segon can' chac so'on to toga'aque'. Beyož bene' ca' gwze'e. ¹⁶ Ben' bocua'anlene' gueya' mil le'e gwzolaote chone' negosy len mečan' na' bene' gan yegueya' mil pes. ¹⁷ Le'egateza ca' ben ben' bocua'anlene' chopə mil. Le'e gwzolaote chone' negosyən' len mečan' na' bene' gan yechopə mil. ¹⁸ Na' ben' bnežjue' tmlil gwyeje', jəcuəše'e xmech xane'enə' to lo'o yech de'e əgwche'ene' lo'o yon'.

¹⁹ Goc sša gwza' xan mos quinga catə' bežine' nach bene' mendad ja'ac xmose' ca' laogüe'enə' par bosyə'odie' cuent. ²⁰ Na' mosən' ben' bocua'anlene' gueya' mil pes bžine' laogüe'enə' na' gože'ene': "Xana', ni de de'e gueya' mil de'en beṇə' nada'. Na' babena' gan yegueya' mil." ²¹ Na' xane'enə' gože'ene': "Babenə' de'e güen. Naco' mos güen na' sympr chono' complir

can' cheyałə' gono'. Beno' can' cheyałə' gono' len de'e daon' bocua'anlena' le', na' ŋa'a gona' lao na'o de'e xenchlā. Gwyo'o na' gona' par ničh so' mbalaz len nada'." ²² Nach catə' bžin ben' bocua'anlene' čhopa milən' gože'ene': "Xana', ni de de'e čhopa mil pes de'en bocua'anleno' nada', na' babenən gan yečhopa mil." ²³ Nach gož xane'en le': "Baben'o de'e güen. Naco' mos güen na' syempr chono' complir can' cheyałə' gono'. Beno' can' cheyałə' gono' len de'e daon' bocua'anlena' le', na' ŋa'a gona' lao na'o de'e xenchlā. Gwyo'o na' gona' par ničh so' mbalaz len nada'." ²⁴ Nach catə' bezžin ben' bocua'anlene' tmlil, nach gože' xane'enə': "Nga de' xmecho' de'en bocua'anleno' nada'. Nežda' de que le' naco' to beŋə' zniā. Chelapo' de'en gwsa'az beŋə' yoblə, na' chotobo' cwseš gan' gwsə'on beŋə' yoblə žin. ²⁵ De'e na'anə' gwy'a'a jəče'ena' to yech na' bucaša'a xmecho'onə', čhedə' bžeba' šə əgwnitla'an. Na' na'a bezi'išgan'." ²⁶ Nach xane'en gože' le': "Naco' mos mal, na' naco' xagüed! Chacdo' de que chelapa' gan' gwsa'az beŋə' yoblə, na' chotoba' cwseš gan' gwsə'on beŋə' yoblə žin. ²⁷ Na' šə chacdo' chona' ca', žbixčhen' cui gwlejo' xmecha'an beŋə' yoblə žlac cui gwzoa'? na' ŋa'a babela'a yezi'an len yičhjei žalə' ca'." ²⁸ Nach gože' xmose' ca' yełā: "Yeca'ale mechən' de'en bocua'anlena' be'enə' na' əgwnežjwlen ben' banoxə' ši mil pes. ²⁹ Can' naquən, ben' chon güen len de'en chnežjo xane'en le', xane'en gwnežjochcze' čhe', ničh gatə' de'e sčha'och čhe'. Pero na' be'enə' cui chgon žin de'en chnežjo xane'en le', yeca'a xane'en de'e da'on bnežjue' le'. ³⁰ Na' ca' naquə mos mal nga le'e yebeje' fuerlə gan' lechguale' naquə žčhol' na' cuežyaše'e na' gaoyeja' leye'enə'."

Can' gaquə catə' Jeso'osən' gone' yełə' jostis čhe yogua' nasyon

³¹ Diozən' bsele'e nada' golja' beŋəčh, na' catə' yida' de'e yoblə nsa'a yełə' chey che'eni' čhia'anə', na' čhi'a angl čhia' ca' na' cui'a gan' chey che'eni' na' ŋabi'a. ³² Yogua' beŋə' ban na' yogua' beŋə' guat čhe yogua' nasyon gona' mendad da'aque' laogua'anə'. Na' catə' banitə' yogue'e na' la'aga'aca'ane' can' chon to beŋə' goye xilə' catə' chbeje' partlə xilə' ca' na' partlə šib

ca'. ³³ Na' beŋə' ca' žjənaquə beŋə' güen lao Diozən' de'en baboso'ozenague' čhia' əgwnitə'əga'aca'ane' cuitan' liča. Pero beŋə' mal ca' əgwnitə'əga'aca'ane' cuitan' yeglə. ³⁴ Na' nada' naca' Rei yapa'a beŋə' ca' ŋitə' šla'a ličan': "Baben Xa' Diozən' par ničh le'e zole mba. Le'e da nga par ničh gona' ca' ŋabi'ale txen len nada' can' banžia' Diozən' bia' dezd gwxe yež-lyon'. ³⁵ Gona' ca' ŋabi'ale čhedə' catə' gwdonə' le'e beŋle de'en gwdaogua'. Na' catə' bgüilda' nis, le'e beŋle de'e güe'ēja'. Na' catə' goca' ca' beŋə' zitə' le'e bebeile bgüialaole nada' ližlen'. ³⁶ Na' catə' cui gotə' de'e čhaza', le'e beŋle de'e gwyaza'. Na' catə' gocšenda' le'e bedətiple laža'a. Na' catə' gota'a ližya, le'e beŋle de'e güe'ēja'le nada'." ³⁷ Na' yogua' beŋə' güen ca' əse'e nada': "Xanto' žbatən' ble'ito' le' gwdonə' na' beŋto' de'e gwdaogo'? Na' žbatən' bgüildo' na' beŋto' de'e güe'ėjo'? ³⁸ Na' žbatən' goco' ca' beŋə' zitə' na' bebeito' bgüialaoto' le'? Na' žbatən' ble'ito' le' cui gotə' de'e čhazo' na' beŋto' de'e gwyazo'? ³⁹ Na' žbatən' gocšendo' o goto'o ližya na' bedelanə'əto' le'?" ⁴⁰ Na' nada' naca' Rein' yapə'əga'aca'ane': "De'e li čhnia' le'e, laogüe de'en beyašə'əlažə'əle beŋə' ca' žjənaquə ca' biša'a na' ca' zana' por ni čhe de'en chso'onjilaže'e nada', la'anə'əczə' cuitec bi žjəzaque'e par len beŋəčhən', lenca' nada'an beyašə'əlažə'əle."

⁴¹ Nach beŋə' ca' ŋitə' yeglə, beŋə' mal ca', yapə'əga'aca'ane': "Le'e cui'ižə' ca'alə. Bančhoglaon čhele cuiayi'ile yełə' güen de'e mal chelen'. Le'e žja'ac lo'o yi' gabil' de'en cui chyol, yi' de'en bxen Diozən' gan' yesə'əzi' de'e gwxiye'enə' len angl bzela' čhe' ca' castigw zejlicane. ⁴² Le'e žja'ac gabilən' čhedə' catə' gwdonə' bito beŋle de'en gaogua'. Catə' bgüilda' bito beŋle de'e ye'ēja'. ⁴³ Catə' goca' ca' beŋə' zitə' bito bebeile ggüialaole nada' ližle. Catə' cui gotə' de'e čhaza' bito beŋle de'e čhaza'. Catə' gocšenda' na' catə' gota'a ližya, bito bedelanə'əle nada'." ⁴⁴ Nach lega'aque' yosyo'oži'e xtiža'a yesə'əne': "Xanto', žbatən' gwdonə'?, žbatən' bgüildo'? na' žbatən' goco' beŋə' zitə'?, žbatən' cui gotə' de'e čhazo'?, žbatən' gocšendo'? na' žbatən' goto'o ližya na' bito beyaše'eto' le'?" ⁴⁵ Na' catə'

yeoyo əsi'e nada' ca', yapə'əga'aca'ane': "Laogüe de'en cui beyašə'əlažə'əle beṇə' ca' zjənaquə ca biša'a na' ca zana' por ni che de'en chso'onjilaže'e nada', la'əṇə'əczə cuitce bi zjažaque'e par len beṇəchən', lencza' nada'an cui beyašə'əlažə'əle." ⁴⁶Nach beṇə' mal ca' yesə'əzi'e castigw che xtolə'əga'aque'enə' zejlicane. Pero beṇə' güen ca' yesə'əzoe' len nada' zejlicane.

26

Boso'oxi'e can' so'one' yesə'əzene' Jeso'osən'

¹Catə' beyož be' Jeso'osən' dižə'ən ca', gože' disipl che' ca': ²—Bənezele de que yechopə žazan' galə' lṇi pascw chechon', na' ca na' gaca' lao na' beṇə' contr chia' ca' niçh so'ote' nada' yosə'əde'e nada' to le'e yag coroz, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəçh.

³Nach bəxoz əblao ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' beṇə' golə blao che chio'o beṇə' Izrael besə'ədobə' chy'o'o che beṇə' gwnabia' che bəxoz ca', ben' le Caifas. ⁴Na' boso'oxi'e naclən' so'one' par yesə'əzene' Jeso'osən' bgašə'əzə na' so'ote'ene'. ⁵Na' gosə'əne': —Bito gotchone' ža lṇinə', par niçh cui yesə'əadopə beṇə' ca' banitə' lao syodan' na' yesə'ədiļelene' chio'o.

To no'olə bcuase' set zix yichj Jeso'osən'

⁶Nach Jeso'osən' len disipl che' ca' ja'aque' Betania, liž to beṇə' le' Simon. Na' Simon nan' güe'ine' yižgüe' de'en ne' lepr antslə. ⁷Na' catə' besə'əžine' liž Simonə' gwche' Jeso'osən' cho'a mes che'enə'. Na' ca' chi'e catə'əczlə bžin to no'olə noxə'e to lmet de yef fin de'e yožə to set de'e lechgualə zaque'e de'e chlə' zix. Na' no'olən' bcuase' setən' yichj Jeso'osən'. ⁸Na' disipl ca' catə' besə'əle'ine' can' ben no'olən' besə'əže'e na' gwse'e ljuəžga'aque': —J Bixchen' con benditjeine' setən'? ⁹Güenchlə žalə' betə'en na' mech xennə' de'en le'ine' chei əgwnežjue'en beṇə' yašə'.

¹⁰Na' catə' bene Jeso'osən' xtižə'əga'aque'enə', ²³Nach gože' leğa'aque': —To ben' nach gože' leğa'aque': —J Bixchen' chṇeje che no'olən'? Güenchgua babne' len nada'. ¹¹Ca naquə beṇə' yašə' ca' sympr nitə'əcze' len le'e, pero ca naca' nada' yešložgan' soa' len le'e. ¹²De'en bcuase

no'olən' setən' yichja'ana' bene' de'e non gone'ene' nada' žan' so'ote' nada' na' əgaša'a, can' choncho len cuerp che beṇə' guatən'. ¹³De'e li chnia' le'e, catə' chixjue'ile dižə' güen dižə' cobə chia'anə' gasə' laljən doxenlə yežlyo nga, na' leczə guasə' gwlaljə dižə'ən can' ben no'olən' nga len nada', na' beṇə' zannə' so'one' xbab ca güennə' bene'.

Jod Iscariotən' bene' Jeso'osən' lao na' beṇə' contr ca'

¹⁴Gwde de'e quinga, Jod Iscariotən' ben' goquə txen len disipl ca' šižin gwyeje' lao bəxoz əblao ca' ¹⁵par ježe' leğa'aque': —J ja'aque'ətə' gonle nada' na' gona' Jeso'osən' lao na'ale?

Nach boso'oxia' beṇə' ca' boso'onežjue'ene' šichoa mech plat. ¹⁶Nach Jodan' lao orzə gwzolao gwche'enaogüe' batə'əquan' so latjə gone' Jeso'osən' lao na'aga'aque'enə'.

Lao gwsa'ogüe' xše' Jeso'osən' blo'ine' leğa'aque' naquan' žjasyə'əzalaže'e ca de'en əgwnežjo cuine' so'ot beṇə' le'

¹⁷Na' ža nech ža lṇin' catə'ən chsa'ogüe' yetxtil sin cui bi xne'i nchixə, ja'ac disipl ca' gan' zo Jeso'osən' na' gwse'ene': —J Ga che'endo' žje'eni'ato' de'en gaocho xše' lṇi pascon'?

¹⁸Nach Jeso'osən' gože' leğa'aque': —Le'e žja'ac lao syodan' liž to beṇə' yežagle na' ye'elene': "Maestrən' ne' de que bazon əžin ža so'ote'ene' na' ližo' nga chene'ene' gaolento'one' xše' lṇi pascon'."

¹⁹Nach gwso'on disipl ca' can' ben Jeso'osən' mendad, jesə'əsi'ini'e de'en gwsa'olene' le' xše' lṇi pascon'.

²⁰Na' catə' beyož gwṇen, Jeso'osən' len disipl che' ca' šižin gosə'əbi'e cho'a mesən' gwsa'ogüe'. ²¹Na' lao chsa'ogüe'enə' gož Jeso'osən' leğa'aque': —De'e li achmia' le'e, to le'e gonle nada' lao na' beṇə' contr ca'.

²²Nach de'e juisy de'e gwsa'aquene' catə' beyož gwne' ca', nach to toe' gwse' le': —Xana', žənadə'an gona' le' lao na' beṇə' contr ca'?

²³Nach gože' leğa'aque': —To ben' babne' ne'enə' txen len nada' lo'o platən', le'enə' gone' nada' lao na' beṇə' ca'. ²⁴Banaquaczən so'ot beṇə' nada' can' nyoj Xtižə' Diozən' nan gaquə chia', pero probchguazə be'enə' gon nada' lao na'

benə' contr ca'. Nca'alə xneze žalə' cuiclə golje'enə'.

²⁵ Nach Jodən', ben' bene' Jeso'osən' lao na' benə' contr ca', gože'ene': —Maestr, žanadan' gona' le' lao na' benə' contr ca'?

Jeso'osən' gože'ene': —Necczədo' šə le'enə'.

²⁶ Na' lao chsa'ogüe'enə' gwxi' Jeso'osən' yetxtilən', be'e yelə' choxcwlen che Diozən'. Gwde na' bzoxxe'en nach be'en disipl che' ca', gože' lega'aque': —Le'e gaon. Lennə' cuerp chia'anə'.

²⁷ Nach leczə bexe'e basən' gan' yožə nis oban', na' lao noxe'en be'e yelə' choxcwlen che Diozən' nach boznežue'en lega'aque' gože'e: —Yoguə'əle le'e ye'ej de'en yožə lo'o bas nga. ²⁸ Lennə' xchena'anə'. Na' xchena' na'anə' laljə par ničh yezi'ixen Diozən' xtolə' benə' zan, na' de'en laljənnə' solao gaquə de'e cobə de'en ben Diozən' lyebe gone' par gaquəlene' benəchən'. ²⁹ Echnia' le'e nā'a zelao che'ejā' nis oban'. Pero de yeto de'e yebeichecho mazəchlə can' chebeicho nis oban', lennə' de'en socho mbalaz zejlicane catə'an socho txen gan' nabi'a len Xa' Diozən'.

Jeso'osən' gwne' de que Bedən' cui chebe' šə nombi'ene'

³⁰ Na' beyož gwse'ej gwsa'ogüe' gwso'ole' to immo nach besə'əchoje' ja'aque' ya'a de'en nzi' Olibos. ³¹ Na' lao zjəngüe'e nezən' Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —Neže' yoguə'əle cuejyichjle nada' por ni che de'en gaquə chia'. Gaquə can' nyoj Xtižə' Diozən' nan: “Gota' benə' goye xilə'anə' na' xilə' che' ca' sa'asə'əlasəb.” ³² Pero na' catə' yosban Diozən' nada' ladjo benə' guat ca', yobəchda' nada' yeya'a Galilean' cle ca' le'e.

³³ Nach Bedən' gože' Jeso'osən': —Nada' cuat cuejyichjja' le' la'anə'əczə šə yoguə' benə' yeziquə'əchlə yesə'əbejyichjle' le'.

³⁴ Jeso'osən' gože'ene': —Bed, achnia' le' bito cuež lecon' neže' antslə ze'e gaquə šon las cui chchebo' de que nombi'o nada'.

³⁵ Nach Bedən' gože'ene': —La'anə'əczə šə chonclən byen guatlencza' le', bito ənia' de que bito nombi'a le'.

Na' leczə ca' əgwse' yoguə' disipl che' ca' le'.

Jeso'osən' bene' orasyon lo'o güert de'en nzi' Getsemani

³⁶ Na' catə' Jeso'osən' len disipl che' ca' besə'əžine' latjən' gan' nzi' Getsemani, na' gože' lega'aque': —Ngazə lecue' žlac ša'a de'e na' žjena' orasyon.

³⁷ Na' gwche'e Bedən', len čhopə xi'in Sebedeoni' Jacobən' len Juannə'. Na' Jeso'osən' gwzolao gwzochgüe' trist, na' de'e juisy de'e goquene' lo'o yichjla'azda'ogüe'enə'. ³⁸ Nach gože' lega'aque': —Tristchgua zo yichjla'azda'ogua'anə' xte bachonən yelə' got. Lecuezə nga na' sole ənā'azle len nada'.

³⁹ Nach gwdie' gwyeye' yelatə' delant na' jete'e goscho'alə lao yon' nach bene' orasyonnə' gwne': —Xa', žəguaquə te ca'azə de'en čhi' saca'anə'?, pero bito che'enda' gaquə de'e nia' nada', sino gaquə con can' ənəo' le'.

⁴⁰ Catə'əczlə bežine' gan' nita' disipl ca' šonə žəyedi'e lega'aque' chəsə'ətase'. Na' gože' Bedən': —Ženi to or bito bchejele ənā'azle len nada'? ⁴¹ Le'e nā', na' le'e gon orasyon ničh cui co'o gwxiye'en le'e nez mal. Nezdā' chene'ele ənā'azle len nada', pero cui chzoile.

⁴² Na' gosze'e gan' nite'enə' de'e yoblə, jezene' orasyonnə', gwne': —Xa', šə cui gaquə te ca'azə de'en čhi' saca'anə', con can' che'endo' le' gaquə.

⁴³ Na' bežzine' gan' nite'enə' de'e yoblə jeyezdil'icze' bachasə'ətase' tant bachac šə tasga'aque'. ⁴⁴ Na' gwze'e de'e yoblə gan' nite'enə' jene' orasyonnə' de'e əgwyon lase, na' gwnaczə' can' bagwne'. ⁴⁵ Nach bežzine' gan' nita' disipl ca' šonə nach gože' lega'aque': —ŽEne'e chtasle? ŽEne'e chonle dezczanz? Diozən' bsele'e nada' goljja' benəch na' nā'a bach bžin or chia' par gaca' lao na' benə' mal ca' par so'ote' nada'. ⁴⁶ Le'e secha. Le'e šo'o. Baza' ben' gon nada' lažə' na' benə' contr ca'.

Jodən' bdie' Jeso'osən' lao na' soldad ca'

⁴⁷ Necho'ete Jeso'osən' dižə' ca' catə' bžin Jodən' ben' naquə cuent lao disipl ca' šižin. Na' žague' zan benə' boso'oselə' bxož əblao ca' na' benə' golə' blao che chio'o benə' Izrael. Na' zjənalə'e spad na' zjənləne' no yag. ⁴⁸ Na' Jodən' babžejni'ine' lega'aque' can' gone' par əgwdie' Jeso'osən' lao na'aga'aque'enə', gože' lega'aque': — Ben' gaogua' bxidən', le'enə' senle.

⁴⁹ Na' catà' bžine' gan' zo Jeso'osan' le'e bgüiguà'äte' cuite'ena' na' gože'ene': — Padiox Maestr.

Na' gwdagogü'e'ne' bxidän' pero caguà do laže'en bene' ca'. ⁵⁰ Jeso'osan' gože'ene': — Migw chia', žbixchen' za'o nga?

Beyož gwne' ca' le'e gosà'əbiguà'əte beṇà' ca' gwso'oxe'ene'.

⁵¹ Na' to ben' naquə txen len Jeso'osan' gwlej spad chen' gw dine'en mos che beṇà' gwnabia' che bxož ca', gwchogtechgü'e' šla'a nague'ena'. ⁵² Nach Jeso'osan' gože'ene': — Bego'o spad chio'onà' lo'o liže, la' yoguà' beṇà' chso'ot beṇà' len spad, leczà len chsa'atene'. ⁵³ ŹEbito nezdò' de que gaquə naba' lao Xa'anà' par le'e seļà'əte' mazlə gyon šizina mil angl beṇà' əsa'aclen nada'? ⁵⁴ Šà le'e tiļalenle beṇà' quinga par yoslale nada', žnacxa gaquən gaquə complir can' nyoj Xtižà' Diozàn' nan can' cheyaļà' gaquən'?

⁵⁵ Na' lao bazjənoxe'e Jeso'osan', gože' leğa'aque': — ŹEca to beṇà' bguanṇà' chsaquà'əlebele nada' za'acle len spad len yag zedexenle nada'? Yoguà' ža gwchi'a len le'e na' bsd blo'ida' beṇà' lo'o yo'odao' əblaon' na' cui gwzenle nada'. ⁵⁶ Pero laogüe de'en chac yoguà' de'e quinga chac complir Xtižà' Diozàn' de'en boso'ozoj de'e profet ca' beṇà' ca' gwso'e xtiže'ena' cana'.

Na' lao or na' bosyo'oxonj yoguà' disipl che' ca' gosà'əbeyjichje'ene'.

Gosà'əche'e Jeso'osan' lao beṇà' golə beṇà' blao che Izraelän'

⁵⁷ Na' beṇà' ca' gosà'əzen Jeso'osan' gosà'əche'ene' lao Caifasän' ben' naquəch bxož əblaon' che chio'o beṇà' Izrael gan' bazjəndobə beṇà' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezän' na' len yeziquà'əchlə beṇà' golə blao ca' chəsà'ənabia' nasyon chechon'. ⁵⁸ Nach Bedän' jənaogü'e' Jeso'osan' zita' zita'ələ xte bžinte' liž bxož əblaonə', na' gwyo'e chy'o'onà' na' jachi'e len beṇà' ca' zjənaquə x'a'ag che yo'odao' əblaonə', chedə' gone'ene' le'ine' naquən' zelao gaquə len Jeso'osan'.

⁵⁹ Nach yoguà' bxož əblaon' ca' na' yeziquà'əchlə beṇà' golə blao ca' chəsà'ənabia' nasyon Izrael chechon' chəsyo'əyilje' beṇà' so'e dižà' contr Jeso'osan' parzə niçh so'ote'ene' la'əṇà'əczà šà dižà'

güenlažà'əna'. ⁶⁰ Pero goc šša bito besyà'əzelene' čopə beṇà' əso'e dižà' de'en yediļe la'əṇà'əczà beṇà' zan gosà'ənitə' testigw fals contr le'. Gwde na' besà'əchoj yechopə testigw fals ca' na' bediļe can' gosà'əne'. ⁶¹ Na' gosà'əne': — Benga gwne': "Nada' guaquə yochinja' yo'odao' əblaon' gan' cho'ela'ocho Diozàn', na' lao šonə žazə yeyona'an."

⁶² Nach gwzoža' ben' naquəch bxož əblaon' gože' Jeso'osan': — ŹEbito bi de bi nao' ca' naquə de'e nga chosà'əcuiš beṇà' quinga le'?

⁶³ Jeso'osan' bitobi gwne'. Nach gož bxož əblaonə' le': — Echnia' le' gwna neto' na' bzo Dioz ben' to zejlicane gaque' testigw šà le len' Crist Xi'iq̄ Diozàn' ben' gwleje' par gaquəlene' nasyon chechon'.

⁶⁴ Jeso'osan' gože'ene': — Le ben' nao' na' nada'. Diozàn' bsele'e nada' golja' beṇəch. Na' əchnia' le'e, gwžin ža le'ile nada' chi'a cuit Diozàn' ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac xen, na' nabi'a txen len le', na' le'ile nada' yetja' yoban' to lo'o bejw.

⁶⁵ Cate bene bxož əblaonə' xtižà' Jeso'osan' gwšo' gwchezə' xe'ena' la' par le' de'e mal juisyən' gwna Jeso'osan', nach gwne': — Babenecho ṇa'a babžia bnite'e Diozàn'. ŹNochxa testigon' chyažjecho?

⁶⁶ Na' žnaquən' əṇale che'?

Nach beṇà' ca' bosyo'ozi'en gwse'ene': — Babžia bnite'e Diozàn' na' cheyaļà' gate'.

⁶⁷ Nach boso'oža' xene'e cho'alaon' Jeso'osan', na' gosà'əbaže'ene', na' baļe' gosà'əgape'e xague'ena'. ⁶⁸ Nach gwse'ene': — Šà len' naco' Cristän' ben' gwlej Diozàn' par gaquəleno' nasyon chechon', gwṇeya'ašč gwna neto', žnon' chgapə' le'?

Bedän' bito gwchebe' šà nombi'e Jeso'osan'

⁶⁹ Na' lao chac de'e quinga, chi' Bedän' chy'o'onà' catà' bžin to no'ol criad che Caifasän' gože'ene': — Leczà leno' le' naco' txen len Jeso'os beṇà' Galilean'.

⁷⁰ Na' lao yoguà' beṇà' ca' ža'anà', Bedän' bito gwchebe' šà naque' txen len Jeso'osan' na' gože' no'olən': — Bitò nezdà' bi dižà'an cho'o.

⁷¹ Gwde beyož gože' no'olən' ca' gwyeje' cha'ašilən', na' bezle'i yeto no'ol criadän' le', na' goze'e beṇà' ca' ža'anà': — Benga naque' txen len Jeso'os beṇà' Nasaretän'.

⁷² De'e yoblə bito gwčhebe' šə le naque' txen len Jeso'osən' nach bzo'e' joramentən' lao Diozən' gože' no'olən': —Bito nombi'a be'enə' nao' ca'.

⁷³ Na' chacczə šlož, gosə'əbigua' beṇə' ca' ža'anə' gosə'əze'e Bedən': —De'e l'iczə, chono' txen len beṇə' ca' čhedə' ca nga čhnio' ngazə nacbia'.

⁷⁴ Nach Bedən' gože' lega'aque': —Diozən' gone' nada' castigw šə chonlaža'an nia' bito nombi'a be'enə'. Chzoa' jorament lao Diozən', bito nombi'ane'.

Na' le'e gwchežte to lecw. ⁷⁵ Nach jəza'alazə' Bedən' can' gož Jeso'osən' le': —“Šon las gaquə cui chčhebo' šə nombi'o nada' catə' cuež lecon'.” Nach beza' Bedən' lechguale gwchežyaše'e tant de'e goquene'.

27

Gosə'əche'e Jeso'osən' lao Pilatən'

¹ Na' catə' gwyeni' beteyon', yogua' bχoz əblao ca' na' yeziqə'əchlə beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' nasyon' chechon' besə'ədope' jont na' gosə'əchoglaogüe'en de que so'ote' Jeso'osən'. ² Nach boso'öchjeje'ene' na' le'e gosə'əche'ete'ene' jse'ene'ene' lao na' Gobernador Ponsio Pilatən'.

Jodən' beyot cuine'

³ Na' Jodən' ben' bdie' Jeso'osən' lao na' beṇə' ca', catə' gocbe'ine' de que bagoso'öchoglaogüe'en so'ote' Jeso'osən', beyejene' de'en bdie' le' lao na' bχoz əblao ca' na' beṇə' golə blao ca'. Nach gwyeye' laoga'aque'ena' par bonežjue' lega'aque' ši-choa mech plātən'. ⁴ Nach gože' lega'aque': —Malən' bena' bdia' lao na'alən' to beṇə' cui napə dolə'.

Na' gwse'ene': —Bitobi dolə' napə neto' de'en beno' ca', la' de'e nezzədo'on beno'.

⁵ Nach Jodən' bozale'e mech ca' lo'o yo'odao' əblaona', nach beze'e, na' jayelo'o don' yene' par beyot cuine'.

⁶ Beyož beza' Jodən', bχoz əblao ca' besya'əto'be' mechən'. Na' gwse'e l'juežjga'aque': —Bito de lsens co'ochon lo'o caj gan' yo'o mech che yo'oda'onə', čhedə' la' naquən mech de'en gwdixjwcho par niç gotcho be'enə'.

⁷ Na' boso'oxi'e yesə'əzi'e to yežlyo de'en de che to beṇə' güen yesə' len mechən'. Na' gosə'əzi'en par to capsant gan' yesə'əcuasə'e beṇə' zitə'. ⁸ Na' yežlyonə'

nzi'in “Capsant Chen” xte ža neža čhedə' gosə'əzi'en len mech de'en gosə'əyixjue' par gwso'ote' Jeso'osən'. ⁹ Can' goquə par niç goc complir can' bzoj de'e profet Jeremiasən' ben' be' xtižə' Diozən' cana', gan' nan: “Besy'əzi'e ši-choa mech plātən', de'en gwsa'aque balə beṇə' Izrael zaquə' ben' besə'əgue'ine'ena'. ¹⁰ Na' len mechən' gosə'əzi'e yežlyo che to beṇə' güen yesə', can' gwna Xancho Diozən' nada' gaquə.”

Bosə'əcuise' Jeso'osən' lao Pilatən'

¹¹ Na' bžin Jeso'osən' gwzeche' lao gubernadorən', nach gubernadorən' gože'ene': —čElen' naco' Rei che beṇə' Izrael ca'?

Nach Jeso'osən' gože'ene': —Le ben' nao' na' nada'.

¹² Na' bito bi gwna Jeso'osən' ca de'en boso'ocuiš bχoz əblao ca' le' na' beṇə' golə blao ca'. ¹³ Nach Pilatən' gože'ene': —čEbito chendo' catec de'e zan xya nga chsa'ogüe' contr le'?

¹⁴ Pero Jeso'osən' ni to xtiže'ena' bito boži'e, xte bebanchgüeicze gubernadorən'.

Gosə'əchoglaogüe'en so'ote' Jeso'osən'

¹⁵ Na' de to costombr de que ža lni pascw əgwsan gubernadorən' to pres, con beṇə' yesə'əṇab beṇə' lao' syoda ca'. ¹⁶ Na' ližya na' de to pres beṇə' zechgua čei naque' beṇə' mal na' le' Barrabas. ¹⁷ Nach Pilatən' gože' beṇə' ca' zjəndobən': —čNoe' beṇə' quinga chene'ele gwsana'? čEBarrabas na' o šə Jeso'os nga ben' chesə'əne' naquə Crist chele?

¹⁸ Gone'ene' əgwsane' Jeso'osən' la' nezene' ni che de'e zjəžjague'i bχoz əblao ca' Jeso'osən', de'e na'anə' boso'odie' le' lao ne'ena'.

¹⁹ Ca' chi' Pilatən' gan' chone' yełə' jostisən', bžin to rson de'e bselə' no'ol che'ena' gože'ene': —Bitobi non ben' par bi castigon' əgwnežjo'one', zdcaczə ben' licha. De'e zan de'e bžaglaochgua' bišyele len yel de'e gwneida' por ni che de'en chac che be'enə'.”

²⁰ Na' bχoz əblao ca' na' beṇə' golə blao ca' gosə'əgo'oyełe'e beṇə' ca' ža'anə' par yesə'əṇabe' əgwsane' Barrabasən' na' yesə'əṇabe' gone' mendad so'ote' Jeso'osən'. ²¹ Nach gubernadorən' gože' lega'aque' de'e yoblə: —čNoe' beṇə' quinga čhopə chene'ele gwsana'?

Nach gwse'ene': —Barrabas na'.

²² Pilatən' gože' lega'aque': —ǰBixa gona' len Jeso'os, ben' chesə'əne' naquə Crist chele?

Na' yogue'e gwse'ene': —Bde'e le'e yag corozən'.

²³ Nach gož gubernadorən' lega'aque': —ǰBixa de'e mal babene'enə'?

Na' lega'aque' gwso'osye'e zižjoch gosə'əne': —Bde'e le'e yag corozən'.

²⁴ Gocbe'i Pilatən' cuiczə bi de gone'. Bachyalə'əch chso'one' scandl juisy. Nach bsele'e to beṇə' jəxi'e nis par bone'e lao beṇə' ca' ža'anə' na' gože' lega'aque': —Zdacə bengə licha. Bitobi xbagə'a naquən ca de'en gate', cheda' de'en nezze le'enə' gate'.

²⁵ Nach yoguə' beṇə' ca' gosə'əne': —Xbaguə' neto' na' xbaguə' xi'into' naquən che yelə' got che bengə.

²⁶ Nach bsan Pilatən' Barrabasən'. Gwde na' bene' mendad gosə'əyin soldad ca' Jeso'osən', nach bene' le' lao na'aga'aque' par yosə'əde'ene' le'e yag corozən'.

²⁷ Nach soldad che gubernadorən' gosə'əche'e Jeso'osən' lo'o yo'o che gubernadorən', nach bosyo'otobe' yoguə' soldad ljuežjga'aque' ca'. ²⁸ Na' gosə'əyine' xala'an Jeso'osən' na' bosə'əguacue'ene' to lachə' color əxna ca de'en chsa'az rei ca'. ²⁹ Na' gwso'one' to coron de yešə' bosə'əzine'en yichje'enə', na' ne'e ličan' bosə'əgoxe'ene' to ya. Na' bosə'əozo xibe' laogüe'enə' par gwso'one'ene' borl, nach gwse'ene': —ǰBiba Rei che beṇə' Izrael!

³⁰ Nach bosə'əža' xene'e le', na' besyə'əque'e yanə' de'en noxe'enə' na' gosə'əyine'en yichje'enə'. ³¹ Na' beyož gwso'one' le' borlən', besyə'əyine' lachə' color əxnanə' de'en bosə'əguacue'ene'enə', na' besyə'əguacue'ene' xacze'. Nach gosə'əche'ene' par jəsə'əde'ene' le'e yag corozən'.

Bosə'ode'e Jeso'osən' le'e yag corozən'

³² Na' catə' besə'əchoje' syodan' besyə'əžague' to beṇə' Sirene le Simon na' la fuers bosə'əgüe'ene' coroz che Jeso'osən'.

³³ Na' besə'əžine' to latjə gan' nzi' Golgota, zejen dižə' latjə che yichj beṇə' guat. ³⁴ Na' bosə'ənežjue' Jeso'osən' bino corrient de'e nchixə to rmech žla' par ye'eje', pero le' con bnixe'en bito güe'eje'en.

³⁵ Na' catə' beyož bosə'ode'ene' le'e yag corozən', soldad ca' gwso'one' xe'enə' rif par gotə'əbia' noe' yechelən. Na' de'en gwso'one' ca' goc can' bzoj de'e profetən' ben' be' xtižə' Diozən' cana', gwne': "Yosyo'ole'e xalana'anə' entr lega'aque', so'one'en rif." ³⁶ Nach gosə'əbi'e gwsa'ape'ene'. ³⁷ Na' yichj yag corozən' gan' de'enə' bosə'əzoje' de'en bcuiš le', na' nan: "Bengan' Jeso'osən' Rei che beṇə' Izrael ca'."

³⁸ Na' leczə cana' bosə'ode'e chopə beṇə' bguan le'e yechopə yag coroz. Toe' gwda' cuit Jeso'osən' licha na' yetoe' cuiten' yeglə. ³⁹ Na' beṇə' ca' chse'ej chəsə'əde' gan' da' Jeso'osən' chəsə'əlolə yichje'ene' gwso'onene' borl, ⁴⁰ gwse'ene': —Len' gw-nao' yochinjjo' yo'odao' əblaonə' na' šonə žazə yeyono'on, bosla cuino'. Šə len' naco' Xi'in Diozən', beyetj le'e yag corozən'.

⁴¹ Na' len bxož əblao ca' na' len beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' len beṇə' fariseo ca', na' len beṇə' golə blao ca', yogue'e gwso'one'ene' borl, na' gosə'əne': ⁴² —Yeziquə'əchla beṇə' bosle' na' cabi chac yosla cuine'. Šə len' naque' Rei che chio'o beṇə' Izrael, yoletj cuine' le'e yag corozən' na'a na' šejle'echo che'. ⁴³ Le' chonlilaže'e Diozən', la' gwne': "Xi'in Dioz nada'." Na' le'icho yosla Diozən' le' na'a šə chaquene' che'.

⁴⁴ Na' beṇə' bguan ca' zjəda' le'e yag corozən' cuite'enə' chopə la'a, leczə gwso'one'ene' borl.

Can' goquə catə'an got Jeso'osən'

⁴⁵ Na' do gobiž goc žchoj doxen yežlyon' bžinte cheda šonə. ⁴⁶ Na' do cheda šonə Jeso'osən' gwne' zižjo gwne': —Eli, Eli, žlama sabactani? —zejen dižə': Dioz chia', žbixchen' bagwlejšyichjo' nada'?

⁴⁷ Na' catə' gwse'enene' xtiže'enə', balə beṇə' nitə' galə'əzə gosə'əne': —Chaxe' profet Liazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'.

⁴⁸ Nach bchoj to beṇə' gwsa'adoe' jəxi'e to sponj na' bosgaže'en bino corrient de'en cui bi nchixə, na' bzo'en to lao ya dao' na' bosšine'en cho'a Jeso'osən' par nič güe'eje'en. ⁴⁹ Na' yebalə' gwse'e be'ene': —Gwleza. Yešč šə yidə Liazən' par yosle'ene'.

⁵⁰ Nach bisya'a Jeso'osən' zižjo na' be'e latjə bchoj grasy che'enə' gote'. ⁵¹ Na' lao orən' catə'an got Jeso'osən',

ca naquə lachən' de'en ze lo'o yo'odao' əblaonə' gwchezə gwcholən gwza'azə yichjei bechojte che'ela. Na' lechgualə gwxo' xte gwso'oxj yej ca'. ⁵² Na' leczə xte besyə'əyaljo bloj ba ca'. Na' zan de'e beṇə' ca' gwso'onlilažə' Diozən' besyə'əbane' ladjo beṇə' guat ca'. ⁵³ Nach catə'an beban Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca', besyə'əchoje' lo'o ba čhega'aque' ca', na' jəya'aque' Jerosalenṇə' gan' naquə syoda che Diozən'. Na' jəsyə'əlo'e laoga'aque' lao zan beṇə' lao' syodan'.

⁵⁴ Na' leczə lao orən' catə'an got Jeso'osən', capitannə' len sołdad che' ca' nite'e chsa'ape' Jeso'osən'. Na' besə'əžebchgüe' catə' besə'əle'ine' can' gwxo' na' bichlə de'e ca' goquə, na' gosə'əne': —De'e liczə bengə naque' Xi'in Dioz.

⁵⁵ Na' leczə nitə' zan no'olə latjən' beṇə' gosə'əzecha zitə'ələ na' besə'əle'ine' can' goquən'. No'ol quinga gosə'ənaogüe' Jeso'osən' catə' beze'e Galilean' par chsa'aclene' le' len bi de'e chyažjəne'.

⁵⁶ Na' len no'ol quinga gwzo Maria beṇə' Magdala, na' leczə len Maria ben' naquə xna' Jacob na' Jwse, na' leczə ca' xna' Jacob na' Juan xi'in Sebēdon'.

Bosə'əcuaše'e Jeso'osən'

⁵⁷ Na' zo to beṇə' gwni'a beṇə' Arimatea le' Jwse, leczə goque' disipl che Jeso'osən'. Na' catə' bachzolə chexjw že'enə' ⁵⁸ Jwsen' gwyje' lao Pilatən' jəyənəbe' cuerp che Jeso'osən'. Nach Pilatən' bene' mendad bosyo'onežjue'ene' cuerp che Jeso'osən'. ⁵⁹ Nach Jwsen' bego'o lao ne'e cuerp che'enə' na' blaže'ene' to lachə' de'e nyach. ⁶⁰ Ca naquə Jwsen' bazo to bloj ba che' de'e cobə de'e gwche'ene' le'e yej, na' lo'o ba che' na' gwlo'e cuerp che Jeso'osən' na' blole' to yej xen de'e bseyjue'ene' cho'a ban'. Nach beze'e. ⁶¹ Na' Maria beṇə' Magdalan', na' yeto Maria yoblə, jəsə'əchi'e cho'a banə'.

Boso'ozoe' beṇə' chsa'ape' ba che Jeso'osən'

⁶² Na' beteyo, gwde žan' catə'an choso'osi'ini'e de'en chse'ej chsa'ogüe' ža lṇi pascon', besə'ədobə bxož əblao ca' na' beṇə' fariseo ca' par ja'aque' gan' zo Pilatən'. ⁶³ Na' gwse'ene': — Señor, bajəyeza'alažə'əto' can' gwna de'e

beṇə' goxoayaguən' can' ṇembane' gwne': “Yeyon ža yebana' ladjo beṇə' guat ca'.”

⁶⁴ Bselə'əšga beṇə' žjəsə'ədapə' cho'a banə' lao šonə ža, nič cui žja'ac disipl che' ca' še'elə žjəsə'əleje' cuerp che'enə' na' əse'e beṇə' de que babebane' ladjo beṇə' guat ca'anə'. La' šə əsa'aque beṇə' de que bebane' ladjo beṇə' guat ca', gonchən mal cle can' benən antslə catə'an bxoayague' beṇə' par gwsa'aque'ne' de que Diozən' bsele'ene'.

⁶⁵ Nach Pilatən' gože' beṇə' ca': —Goṇa' le'e sołdad ca'. Le'e che'ega'aque' par əsa'ape'en ga zelao yesə'əzaque'ene'.

⁶⁶ Nach ja'aque' len sołdad ca' na' bosə'əchiše'e sey le'e yejən', na' bosə'əonite'e sołdad ca' gwsa'ape' ban'.

28

Jeso'osən' bebane' ladjo beṇə' guat ca'

¹ Na' catə' gwde ža dezcanz chechon', bał dmiḡw Maria beṇə' Magdalan', na' Maria ben' yeto, ja'aque' jəsə'əgüie' cho'a banə'. ² Na' goquan' lechgualə gwxo' chedə angl che Xanchon' betje' yoban', na' bžine' gwcue'e yej de'en nseyjw cho'a ban', na' gwchi'e lao yejən'. ³ Na' anglən' lechgualə chactit cho'alaogüe'ena' caczə ga chep yes na' xala'ane'ena' naquən žyiš xilə' juisy caczə be'eyə'. ⁴ Na' catə' besə'əle'i beṇə' gop ca' le', lechgualə besə'əžebe' xte gosə'əxize' na' gosə'əbixə' gwsa'ate' šlat. ⁵ Pero na' anglən' gože' no'ol ca': —Bito žeble. Nada' nezdə' de que Jeso'osən' ben' bosə'əode'e le'e yag coroz nan' cheyilje. ⁶ Notoch no nla' nga. Babebane' ladjo beṇə' guat ca', can' gwnacze'. Na' le'e da le'e ggüia latjə ga nga bosə'əxo'e' cuerp che'enə'. ⁷ Ležjəya'acdo le'e žjəyēdixjue'i disipl che' ca' de que babebane' ladjo beṇə' guat ca'. Na' ye'ega'aclene' de que gwyobe Jeso'osən' yežine' Galilean' cle ca le'e na' Galilea na' le'ilene'. Can' ben Diozən' mendad detixjue'ida' le'e.

⁸ Nach no'ol ca' besa'aque' cho'a banə' do chesə'əžebe' pero lechgualə chesyə'əbeine', zjəya'acdoe' žjəsə'əədixjue'ine' disipl ca' dižə cobən' de'en gož anglən' lega'aque'. ⁹ Na' lao zjəya'aque' žjəsə'əədixjue'ine' apostol ca' can' goquan', besyə'əžague' Jeso'osən' tnez. Nach gože' lega'aque': —Dioxie.

Na' no'ol ca' gosə'əbigue'e gan' zo Jeso'osən', bosə'ozo xibga'aque' laogüe'enə', na' gosə'əyele'e ni'enə' tant besyə'əbeine', na' gwso'elaogüe'ene'.¹⁰ Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito žeble. Le'e žjəyedixjue'i beṇə' lježjcho ca' de que cheyaḷə' əžja'aque' Galilean' ničh na' yesə'əle'ine' nada'.

Beṇə' gop ca' jəsyə'ədixjue'ine' bχoz ca' can' bagoc

¹¹ Na' catə' beza'ac no'ol ca' cho'a ban', baḷə soldad ca' beṇə' ca' gwsa'apə ba che Jeso'osən' ja'aque' syodan' jəsyə'ədixjue'ine' bχoz əblao ca' can' bagoquən'.¹² Nach besyə'ədobə bχoz əblao ca' len beṇə' golə blao che nasyon chechon' bosə'əxi'e naclə so'one' ca' naquə de'en əgwse' soldad ca' lega'aque'. Na' beyož bosə'oxi'enə', bosə'onežjue' soldad ca' de'e scha'o mech. ¹³ Gwse'e lega'aque': —Šə no əṇabe le'e bin' goquən', na' ye'ega'aclene' de que še'elə lao chtasle, disipl che' ca' besyə'əbeje' cuerp che'enə' lə'o ban' na' besyə'əyo'en ga yoblə. ¹⁴ Na' šə gubernadorən' yenene' dižə' quinga, neto' žjəyeye'exento'one' par ničh cui əže'e le'e na' par ničh cui gone' le'e castigw.

¹⁵ Na' soldad ca' gosə'əzi'e mechən' de'en bosə'ənežjue' lega'aque', nach gwso'one' con can' gwse' bχoz əblao ca' na' beṇə' golə blao ca' lega'aque'. Na' yoguə' can' gosə'əna soldad ca' gosə' gwlaḷjən doxen gan' nitə' beṇə' Izrael gwlaž chechon'. Na' xte ža neža beṇə' gwlaž chechon' chse'ejle'e xtižə' soldad ca'.

Jeso'osən' bene' mendad əso'e xtiže'enə' yoguə' nasyon

¹⁶ Nach disipl che Jeso'osən' beṇə' ca' šnej ja'aque' Galilean' par jəsyə'əšague' Jeso'osən' to lao ya'a gan' bene' mendad yesyə'əžague'. ¹⁷ Na' catə' besə'əle'ine' Jeso'osən', gwso'elaogüe'ene'. Pero bia'aczə to čhope' gwsa'acžejlaže'e šə le'enə'. ¹⁸ Nach bgüiguə' Jeso'osən' gan' nite'enə' na' gože' lega'aque': —Baben Diozən' par ničh chnabi'a doxen yoban' na' yežlyon'. ¹⁹ De'e na'anə', le'e žja'ac le'e žjəsed le'e žjəlo'i beṇə' ca' ža' yoguə'əlol nasyon par ničh əsa'aque' disipl čhia'. Na' le'e gwčhoaga'aque' nis par ničh yesə'əlo'e de que chso'onlilaže'e Xacho Diozən',

na' nada' Xi'ine', na' Spirit che'enə'.²⁰ Na' əgwse'd əgwlo'iga'aquelenə' par ničh so'one' yoguə'əlol de'en babena' mendad gonle. Nada' zocza' len le'e yoguə' ža xte ca te che yežlyon'.

De'e na'azan' chzoja'.

Dižǎ' Güen Dižǎ' Cobǎ De'en Bzoj San
Marcosǎn'

Juan ben' bchoa beṅǎ' nis be'e xtižǎ'
Diozǎn' latjǎ dašǎn'

¹ De'en nga chzoja' naquǎn dižǎ' güen
dižǎ' cobǎ de'en chzejni'in che Jesocristǎn'
ben' naquǎ Xi'in Diozǎn'. Na' ṅa'a solaogua'
gua'a xtiže'enǎ'.

² De'e profet Isaiazǎn' ben' be' xtižǎ'
Diozǎn' cana' bzoje' can' gož Diozǎn'
Xi'inǎ' enǎ', gože' ene':

Eselǎ'a to beṅǎ' güe'e xtižǎ'onǎ'
par ničṅ ṅita' beṅǎ' probnid par
yoso'ozenague' chio' catǎ'en əžino'
yežlyon'.

³ Le' əṅe' zižjo latjǎ dašǎn', ṅe':

"Le'e so probnid par əgwenagle che Xan-
chon' catǎ'en yide'.

Na' šǎ sole probnid par əgwenagle che'
catǎ'en yide',

de'en gonle ca' gwxaquǎ'əleben can'
chonle chxi' chloale nez ca' catǎ'
chidǎ to beṅǎ' blao."

⁴ Na' goquǎn' catǎ' Juannǎ' ben' bchoa beṅǎ'
nis gwyje' latjǎ dašǎn', na' gwzolaogüe'
gdixjue'ine' beṅǎ' de que cheyalǎ'
yesyǎ'ədinjene' xtolǎ'əga'aque'enǎ' na'
yesǎ'əṅabene' Diozǎn' əgwnitlaogüe'en,
na' yesǎ'əchoe' nis. ⁵ Na' beṅǎ' ca' za'ac
yoguǎ' yež gan' mbane Jodean' na' beṅǎ'
Jerosalen ca' gwsa'aque' ja'aque' yao Jor-
dannǎ' gan' zo Juannǎ' par boso'ozenague'
xtiže'enǎ'. Na' boso'oxoadole'e lao Diozǎn',
na' Juannǎ' bchoe' lega'aque' nis lo'o yao
Jordannǎ'.

⁶ Juannǎ' gwyaze' lachǎ' de'en gwsǎ'one'
len yišǎ' xa camey. Na' par dobey che'
bchine' to sint de yid. Na' gwdaogüe'
bišǎ'əzo, na' leczǎ gwdaogüe' ši'in bia ser
bia nitǎ' yixǎ'. ⁷ Na' gdixjue'ine' beṅǎ'
gwne': —Yidǎ yeto beṅǎ' zaquǎ'əche ca
nada', na' nada' bito zaca'a par gaca'
xmose'. ⁸ Nada' babchoa' le'e nis, pero na'
be'enǎ' yidǎ gone' ca so Spirit che Diozǎn'
lo'o yichjla'azǎda'ochon' na' nabi'an chio'o.

Can' goquǎ catǎ'en gwchoa Jeso'osǎn'
nis

⁹ Na' ca tyemp catǎ'en bchoa Juannǎ'
beṅǎ' nis, Jeso'osǎn' gwze'e Nasaret gan'
mbane Galilean', na' gwyje' gan' zo

Juannǎ' cho'a yao Jordannǎ' na' Juannǎ'
bcho'ene' nisǎn'. ¹⁰ Na' cata' beyož gwchoa'
Jeso'osǎn' nisǎn' bechoje' lo'o nisǎn'. Na'
le'e ble'iteine' byaljo le'e yoban' na' ble'ine'
Spirit che Diozǎn' betjǎn ca to ngolbexǎ na'
bžinǎn gwzon len le'. ¹¹ Na' benene' gwna
Diozǎn' ben' zo yoban': —Le' naco' Xi'inǎ',
na' chacchgüeida' chio'. Lechgualǎ cheba
chezaquǎ'əlažǎ'a le'.

Gwlo'oyelǎ' gwxiye'enǎ' Jeso'osǎn'
gone' de'e mal

¹² Na' Spiritǎn' le'e benten par ničṅ gwyje'
Jeso'osǎn' latjǎ dašǎn'. ¹³ Na' Jeso'osǎn'
gwzoe' latjǎ dašǎn' choa žǎ gan' chsa'aš
bia znia ca'. Na' lao choa žǎn' Satanasǎn'
de'en chnabia' de'e xio' ca' gwlo'oyelǎ'ǎn
le' gone' de'e malǎn'. Na' gwde cui gw-
zoin co'oyelǎ'ǎn le' angl ca' besǎ'əžine'
gwsa'aclene' le'.

Jeso'osǎn' gwzolaogüe' bsded blo'ine'
beṅǎ' Galileia ca'

¹⁴ Na' gwde gosǎ'ogüe'e Juannǎ' ližyan',
Jeso'osǎn' gwyje' gan' mbane Galilean',
gdixjue'ine' dižǎ' güen dižǎ' cobǎ can'
ṅabia' Diozǎn' con notǎ'ətezǎ beṅǎ' əso'e
latjǎ. ¹⁵ Na' gwne': —Babžin žǎ bžin or gaquǎ
can' babžia' Diozǎn' bia' gaquǎ. Na' babžin
žǎ ṅabia' Diozǎn' con notǎ'ətezǎ beṅǎ' soe'
latjǎ. Le'e yediṅje xtolǎ'əle ca' na' lešejle'
dižǎ' güen dižǎ' cobǎ che'enǎ'.

Jeso'osǎn' gwleje' tap beṅǎ' gwxen bel'
par əsa'aque' disipl che'

¹⁶ Na' Jeso'osǎn' gwyje' cho'a nisdao'
Galilean', na' lao zde' cho'inǎ' ble'ine'
čhopǎ beṅǎ' gwxen bel, choso'ozalǎ'e yixjw
bel chega'aque'enǎ' lo'o nisda'onǎ'. Zjǎ-
naquǎ čhopǎ biše'e. Toe' le' Simon na'
ben' yeto le' Ndrēs. ¹⁷ Nach gož Jeso'osǎn'
lega'aque': —Le'e da len nada'. Le'e nacle
beṅǎ' gwxen bel. Pero ṅa'a gwzejni'ida' le'e
par ničṅ gonle ca so'ombia' beṅǎ' nada'.

¹⁸ Na' le'e gosǎ'əbejyichjtega'aque'
yixjw bel chega'aque'enǎ' nach ja'aclene'
Jeso'osǎn'.

¹⁹ Nach gwsa'aque' yelatǎ' na' jəsyǎ'ədi'e
Jacobǎn' len Juannǎ' na' len xaga'aque'
Sebedeon'. Že'e to lo'o barcw
chesyǎ'əyone' yixjw bel chega'aque'enǎ'.
²⁰ Nach le'e gwṅabtei Jeso'osǎn' Jacobǎn'
na' Juannǎ' par žja'aclene' lega'aque'.
Na' bosyǎ'ocua'əṅe' xaga'aque'n len

xmosga'aque'en lo'o barcon' na' ja'aclene' Jeso'osən' na' beṇə' ca' banžague'.

Jeso'osən' bebeje' de'e xio' de'en yo'o yaz yichjla'aždao' to beṇə'

²¹ Nach Jeso'osən' len disipl che' ca' ja'aque' syoda de'en nzi' Capernaum, na' ža dezcanzən' ja'aque' yo'odao' che neto' beṇə' Izrael na' Jeso'osən' bsed blo'ine' beṇə' ca' ža'anə'. ²² Na' beṇə' ca' besyə'əbanene' ca' naquə de'en bsed əblo'ine' lega'aque' la' can' bzejni'ine' lega'aque' nacbia' de que napəche' yelə' chnabia' cle ca beṇə' ca' choso'osed choso'olo'ine' lei de'en bzoj de'e Moizezən'.

²³ Na' lo'o yo'odao' na' zo to beṇə' yo'o yaz de'e xio' yichjla'aždaogüe'enə'. Na' bgosya'an be'enə' gwnan: ²⁴ —Partlə le', partlə neto' Jeso'os beṇə' Nasaret. Ĵezedežiayi'o neto'onə'? Nezczeto' no le'. Le' naco' beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy na' Diozan' bsele'e le'.

²⁵ Jeso'osən' gwdile' de'e xi'onə' na' gože'en: —Sšago'. Bechoj yichjla'aždao' benga.

²⁶ Na' de'e xi'onə' benən par gwyaz be'enə' šon, na' bgosya'aten le' zižjo nach bechojən yichjla'aždaogüe'enə'.

²⁷ Na' yoguə' beṇə' ca' ža'anə' lechgualə besyə'əbanene', nach gwse' ljuēžga'aque': —Nža' can' chzejni'ine' beṇə', na' nacbia' nape' yelə' chnabia' de'en chone' mendad yesya'əchoj de'e xio' ca' lo'o yichjla'aždao' beṇə' na' chesyə'əchojən.

²⁸ Na' xtižə' Jeso'osən' le'e gosə' gwłaljten doxen Galilean'.

Jeso'osən' beyone' taobin' che Simon Bedən'

²⁹ Nach catə' beza' Jeso'osən' yo'oda'onə' len tapte disipl che' ca' jəya'aque' liž beṇə' ca' čopə, liž Simonṇə' na' Ndrešan'. ³⁰ Na' taobin' che Simonṇə' die' lao camən' yo'e de'e la, nach gwse'e Jeso'osən' de que chacšenene'enə'. ³¹ Jeso'osən' bgüigüe'e bexə'e na' no'olan' na' bcose'ene'. Na' le'e bechojte de'e lan', nach le'e gwzoža'te no'olan' bene' de'e gwsa'ogüe'.

Jeso'osən' beyone' beṇə' zan

³² Baben bgüižən' catə' jso'e yoguə' beṇə' ca' chsa'acšenena' na' beṇə' ca' zjəyo'o zjəyaz de'e xio' yichjla'ažda'oga'aque'enə' gan' zo Jeso'osən'. ³³ Na' yoguə' beṇə' ža' yežən' jəsə'adobe' cho'a puert liž Simonṇə'.

³⁴ Na' Jeso'osən' beyone' zan beṇə' chse'i gwde gwde yižgüe', na' bebeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə' zan. Na' bito be'e latjə bi yesə'əna de'e xio' ca' čhedə' zjənezen de que naque' Xi'iq̄ Diozan'.

Jeso'osən' gwde' doxenlə Galilea bsed blo'ine'

³⁵ Ža beteyo, nencal catə' gwyas Jeso'osən' beze'e na' gwyaje' fuerlə syodan' to latjə ga cui no nla', jene' orasyon.

³⁶ Na' Simonṇə' len beṇə' ljuežje' ca' ja'aque' jəsyə'ədilje' Jeso'osən'. ³⁷ Na' catə' besyə'əželene' le' gwse'ene': —Yoguə' beṇə' ža' syodan' chesyə'əyilje' le'.

³⁸ Jeso'osən' gože' lega'aque': —Šejcho yež ca' zjəchi' galə'əžə, par nič lecžə chixju'i'a xtižə' Diozan' len beṇə' ca' ža'anə', la' par na'anə' bselə' Diozan' nada'.

³⁹ Ca' goquən' Jeso'osən' len disipl che' ca' ja'aque' to to yež gan' mbane Galilean', na' lo'o yo'odao' che neto' beṇə' Izrael de'en nitə' to to yež əbsd əblo'ine' beṇə', na' bebeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə'.

Jeso'osən' beyone' to beṇə' che'i yižgüe' de'en nzi' lepr

⁴⁰ Na' goquən' bgüigüe' to beṇə' lao Jeso'osən', beṇə' che'i yižgüe' de'en nzi' lepr, na' be'enə' bzo xibe' lao Jeso'osən' gože'ene': —Gonšgüei ben par nič yey-acda'.

⁴¹ Jeso'osən' beyaše'ene' le', na' bli ne'enə' gwdane'ene' na' gože'ene': —Guacczə, beyaque.

⁴² Na' le'e beyactei be'enə'. ⁴³⁻⁴⁴ Nach Jeso'osən' bene' mendad len be'enə' gože'ene': —Bzenagšga. Ni tozə cui no güe'eleno' dižə' ca' naquə nga babena' len le'. Gwyej lao bxožən' nič le'ine' bač beyacdo', na' bnežjue' bia yixə' gote' lao Diozan' par nič yexi' yeyacho' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' par nič yesə'əneze beṇə' de que babeyacdo'onə'.

⁴⁵ Pero na' be'enə' beze'e gan' zo Jeso'osən' na' be'e dižə' len yoguə' beṇə' bežague' ca' naquən' beyon Jeso'osən' le'. Nach gosə' gwłaljə dižə'əna' xte benən ca cuič goquə šo' Jeso'osən' yež ca' na' cuič goquə te' con ca nla'azə. Gwde' fuerlə yež ca' gan' cui no beṇə' chaš. Pero bia'acžə

zan beṇə' za'ac yoguə' yež ca' yelə' ja'aque gan' zoe'enə'.

2

Jeso'osən' beyone' to beṇə' nat to part cuerp che'enə'

¹ Na' goc to čopə ža gwza' Jeso'osən' Capernaunnə' catə' beyeje' de'e yoblə, na' gwse'ene beṇə' de que babežin Jeso'osən' liže'enə'. ²⁻³ Na' lǵüegwzə besə'əžag beṇə' zan liže'enə' xte bitoch bi latjə gotə' lo'o yo'o che'enə' nic cho'a puertən' par šo'och beṇə'. Na' lao chsd chlo'i Jeso'osən' lega'aque' xtižə' Diozən', besə'əžin tap beṇə' zjənłene' to beṇə' nat to part cuerp che'enə', zjənłə'ene' to lao cam dao'. ⁴ Na' catə' gwsa'acbe'ine' cui gaquə yesə'əžinłene' beṇə' güe'enə' gan' zo Jeso'osən' tant beṇə' zan ža'anə', gwse'epe' yichjə'olə. Na' bosə'osaljue' yichjo'onə' zaquə' gan' zo Jeso'osən' nach bosə'oletje' be'enə' len xcame'enə'. ⁵ Na' gocbe'i Jeso'osən' de que gwso'onlilažə' beṇə' ca' zjənłen beṇə' güe'enə', nach gože' beṇə' güe'enə': —Xi'indaogua'a, babezi'ixena' xtolə'onə'.

⁶ Pero bałə beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' zjəchi'e lo'o yo'onə'. Na' catə' gwse'enene' dižə' ca' be' Jeso'osən', gwso'one' xbab lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə': ⁷ —ǵBixchen' choe' benga dižə' quinga? Čhžia chnrite'e Diozən' ca de'en ne' de que chezi'ixene' xtolə' beṇə'chən'. Notono gaquə yezi'ixen xtolə' beṇə'chən' šə caguə tozə Diozən'.

⁸ Jeso'osən' le'e gocbe'iteine' bi xbabən' gwso'one'enə', nach gože' lega'aque': —ǵBixchen' chonle xbabən' ca' lo'o yichjla'ažda'olenə'? ⁹ Šə con yapa'ane' de que babezi'ixena' xtolə'enə', bito nezele šə napa' yelə' gwnabia' par yezi'ixena'an. Pero šə yapa'ane': “Gwyas beyoa' xcamo'onə' na' beyej ližo'onə' to šao' to güen”, guata'əbia' šə napa' yelə' gwnabia'anə' par gaquə can' nia'anə'.

¹⁰ Na' na'a gona' par nič ənezele de que napa' yelə' gwnabia' lao yežlyo nga par yezi'ixena' xtolə' beṇə'chən', nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇə'ch.

Nach gože' beṇə' güe'enə': ¹¹ —Nada' əchnia' le', gwyas beyoa' xcamo'onə' na' beyej ližo'onə' to šao' to güen.

¹² Nach le'e gwyasseste be'enə', na' beyoa' xcame'enə' beze'e zjəyede' liže', chosə'əgüiate' beṇə' ca' nite'enə'. Na' yoguə' beṇə' ca' ža'anə' besyə'əbanene' na' gwso'elaogüe'e Diozən' gosə'əne': —Bitonə' le'icho gaquə ca de'e nga bagoc.

Jeso'osən' gwleje' Lebin' par gwlene' disipl che' ca'

¹³ Gwde na' Jeso'osən' gwyeye' cho'a nisdə'onə' de'e yoblə na' beṇə' zan besə'əžag gan' zoe'enə' nach bsd blo'ine' lega'aque'. ¹⁴ Na' catə' beyož bzejni'i Jeso'osən' lega'aque' beze'e na' lao zjəyede'enə' ble'ine' to beṇə' gochixjw, beṇə' le Lebi xi'in to beṇə' le' Alfeo, čhi'e latjə gan' chesə'əchixjue'enə'. Na' Jeso'osən' gože'ene': —Da len nada'.

Nach Lebin' gwzože'e jənaogüe'ene'.

¹⁵ Na' goquən' čhi' Jeso'osən' liž Lebin' len disipl che' ca' chsa'ogüe'. Na' nitə' beṇə' zan beṇə' gochixjw ca' na' nochlə beṇə' güen de'e mal ca' chsa'olene' lega'aque'. Nitə' beṇə' zan čhedə' zane' choso'ozenague' che' na' chso'onlilaže'ene'. ¹⁶ Na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' len beṇə' fariseo ca' catə' besə'əle'ine' čhi' Jeso'osən' čhaolene' beṇə' gochixjw ca' na' yebałə beṇə' güen de'e mal ca', gwse'e disipl che' ca': —Malən' chon maestr chelen' che'ej čhaogüe' txen len beṇə' gochixjw na' nochlə beṇə' güen de'e mal beṇə' cui chonlento' txen.

¹⁷ Na' catə' bene Jeso'osən' xtižə'əga'aque'enə', gože' lega'aque': —Beṇə' cui chsa'acšene bito chesə'əyažjene' beṇə' güen rmech. Beṇə' ca' chsa'acšene lega'aque'enə' chesə'əyažjene' beṇə' güen rmech. Nada' za'a zedəyena' par nič beṇə' ca' zjəneze de que zjənaque' beṇə' güen de'e mal yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə', pero bito zedəyena' par nič beṇə' ca' chsa'aque'ne' bazjənaque' beṇə' güen yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə'.

Gosə'əṇəbene' Jeso'osən' bixchen' bito gwleje' tgüejə catə' cui əse'ej əsa'o disipl che' ca'

¹⁸ Na' goquən' to ža catə' disipl che Juannə' na' disipl che beṇə' fariseo ca' nite'e sin cui chse'ej chsa'ogüe'. Na' ja'ac bałə beṇə' lao Jeso'osən' na' gwse'ene': —Disipl che Juannə' na' leczə disipl che beṇə'

fariseo ca' chnite'e zan las sin cui chse'ej chsa'ogüe' par chso'ela'oche' Diozän'. Pero disipl chio' ca' chse'ej chsa'ogüe'. ¿Bix-chän' ža?

¹⁹ Nach Jeso'osän' gože' lega'aque': — Catä' chac to yelä' gošagna' beñä' migw che be'enä' chžagna'anä' chse'ej chsa'ogüe'. Na' ca'aczän' naquän len nada' na' len disipl chia' ca', chse'ej chsa'ogüe' lao ne'e zoa' len lega'aque'. ²⁰ Catä'ächän' äžin ža yesa'äche'exaxj beñä' contr chia' ca' nada', cana'ächän' achoj catä' cuich äse'ej äsa'o disipl chia' ca'.

²¹ Notono beñä' zo beñä' chchine' to pedas lachä' cuiñä' xoa nis par yoda' xa gole'enä' de'en bač chye. Šä can' gone', catä' chib xe'enä', yebe' lachä' cobän' na' ächezächän len. ²² Na' lecza ca' notono zo beñä' chgue'e bino cobän' lo'o yid golän'. Šä gone' ca', bino cobän' ächezän yid golän' na' laljä binon' na' cuiayi' yidän'. Cle la' cheyalä' que'e bino cobän' lo'o yid cobä.

Jeso'osän' gwne' ca' par bežni'ine' lega'aque' de que bito gaqua yesa'änaogüe' costombr gol čhega'aque'enä' na' yesa'änaotie' de'en chsed chlo'ine'.

Boso'olečhj disipl ca' trigon' ža dezczanzän' par gwsa'ogüe'en

²³ Na' gozaquän' to ža dezczanz Jeso'osän' gwdie' len disipl che' ca' gan' nyaž trigon', nach disipl che' ca' gosä'älečhje' trigon' lao gosä'adi'enä'. ²⁴ Nach besä'äle'i balä beñä' fariseo ca' can' gwso'on disipl ca' na' gwse'e Jeso'osän': —Bgiiašč can' chso'on disipl chio' ca' žin de'e cui de lsens goncho ža dezczanzän'.

²⁵⁻²⁶ Na' Jeso'osän' gože' lega'aque': — ¿Ecabi za'alazä'äle de'en bablable can' ben de'e Rei Dabin' ca tyemp catä'an goc Abitarän' bxož äblaoch? Nan de que to ža cui gotä' de'e äsa'o de'e Dabin' len beñä' ljuežje' ca' na' gosä'ädone'. Nach gwyje' lo'o yo'odao' äblao che chio'o beñä' Izrael. Na' gwxi'e yetxtil de'en bazjencua' bxož ca' par Diozän', na' gwsa'ogüe'en len beñä' ljuežje' ca' la'änä'aczä cui zžänaque' bxož, len yetxtilän' bito de lsens par gao notä'ätežä beñä' len, letga bxož ca' chac äsa'ogüe'en.

²⁷ Na' lecza gwna Jeso'osän': —Diozän' bene' beñächän' na' techlä gwleje' to ža lao xman par nič beñächän' gaqua so'one'

dezcanz. Bito gwlej Diozän' ža dezczanzän' paržä nič so'omba'än'e'en. ²⁸ Naquän lao na'a äñia' bin' naquän güen goncho ža dezczanzän', nada' naca' ben' bselä' Diozän' golja' beñäch.

3

Beyaque to beñä' mbižä šla'a ne'enä'

¹ Na' gozej Jeso'osän' to lo'o yo'odao' che neto' beñä' Izrael yeto ža dezczanz. Na' lo'o yo'oda'onä' zo to beñä' bam-bižä šla'a ne'enä'. ² Na' beñä' fariseo ca' ža' yo'oda'onä' chosä'ägüiateze' Jeso'osän' chesä'äbeze' šä goyone' be'enä' ža dezczanzän' par nič äsa'ogüe' xya contr le'. ³ Jeso'osän' gože' ben' mbižä ne'inä': — Gwžoža' na' da ngalä.

Nach bgüiguä' ben' gwzeche' laogüe'enä'.

⁴ Jeso'osän' gože' beñä' ca' ža' lo'o yo'oda'onä': —¿Ena lein' goncho de'e güen ža dezczanzän', o šä nan goncho de'e mal? ¿Enan goncho par nič cui sa'at beñä', o šä nan goncho par nič sa'ate'?

Pero beñä' ca' ža'anä' bitobi gosä'äne'. ⁵ Nach Jeso'osän' bgüie' lega'aque' znia tant gwzoe' trist čhedä' cui chse'enene' se'ejni'ine' bin' chene'e Diozän' so'one'. Nach Jeso'osän' gože' be'enä': —Bli na'onä'.

Nach bli na' be'enä' na' beyaquen. ⁶ Nach beñä' fariseo ca' cata' beña'aque' yo'oda'onä' bosä'äxi'e len beñä' ca' chso'on txe'n len Erodän' naclä so'one' par so'ote' Jeso'osän'.

Beñä' zan besä'äžag cho'a Nisdao' Galilean'

⁷⁻⁸ Jeso'osän' len disipl che' ca' gwsa'aque' yo'oda'onä' na' ja'aque' cho'a nisda'onä'. Na' beñä' zan žäsä'änaogüe'ene' čhedä' gwse'enene' dižä' che Jeso'osän' can' chone' de'e zan de'e zaque'e. Na' beñä' ca' za'aque' do gan' mbane Galilean', na' do gan' mbane Jodean', na' do Jerosalenna', na' do Idomea, na' do yešla'a yao Jordannä', na' do gan' mbane Tiro na' Sidon. Za'aque' čhedä' gwse'enene' yesa'äle'ine' Jeso'osän'. ⁹⁻¹⁰ Babeyon Jeso'osän' zan beñä' chsa'acšene na' yoguä' beñä' ca' ne'e chsa'acšene besyä'ayilžäže'e naclä so'one' par nič yesa'älapä na'aga'aque'n le'. Tant beñä' zan gosä'äbiadi'ene' xte boso'očhi'ižoje'ene'. De'e na'anä'

Jeso'osən' bene' mendad so'on disipl che' ca' probnid to barcw par le'. ¹¹ Na' beṇə' ca' zjəyo'o zjəyaz de'e xio'on lo'o yichjla'ažda'oga'aquen' catə' besə'əle'ine' Jeso'osən' besə'əzo xibga'aque' laogüe'ena' na' de'e xio' ca' gwso'osya'an gosə'ənan: —Le' naco' Xi'in Diöz.

¹² Pero Jeso'osən' bene' mendad len lega'aquən cui so'en dižə' non' naque'.

Jeso'osən' gwleje' šižin beṇə' bsi'e apostol

¹³ Na' gwde na' Jeso'osən' gwloe' to lao ya'a na' goxe' yoguə' disipl che' ca' par niçh cueje' beṇə' ca' əsa'ac apostol che'ena', nach yogue'e gosə'əbigue'e gan' zoe'ena'. ¹⁴ Na' gwleje' šižin beṇə' par yesə'ədalene' le' na' par niçh əsele'e lega'aque' žjəsə'ədixjue'ine' beṇə' can' na' Diozən'. ¹⁵ Na' bnežjue' lega'aque' yelə' gwnabia'anə' par niçh besyə'əyone' beṇə' ca' chse'i yižgüe' na' par niçh goc besyə'əbeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə'. ¹⁶ Gwleje' Simon ben' bsi'e Bed, ¹⁷ na' Jacobən' len Juan biše'ena' xi'in Sebedeon'. Jeso'osən' bsi'e Jacobən' na' Juannə' Boanerges, chedə' zjənaque' beṇə' loc. ¹⁸ Na' gwleje' Ndrəsən', na' Lipən', na' Bartolomen', na' Mtion', na' Tomasən', na' Jacob xi'in Alfeon', na' Tadeon', na' Simon ben' chon txen len beṇə' ca' zjənzi' cananistas. ¹⁹ Nach gwleje' Jod Iscariotən' ben' bdie' Jeso'osən' lao na' beṇə' contr ca'.

Gosə'əne' de que Jeso'osən' bebeje' de'e xio' ca' len yelə' guac che Beelsebon'

Gwde gwleje' disipl che' ca' beyeje' liže'ena' len lega'aque'. ²⁰ Nach de'e yoblə besə'ədopə beṇə' zan gan' nite'ena' xte nic goquə latjə əsa'ogüe'. ²¹ Catə' gwse'ene family che Jeso'osən' de que cui de latjə čhega'aque' ni par əsa'ogüe', ja'aque' gan' zo Jeso'osən' par yesyə'əche'exaxje'ene' chedə' gosə'əna beṇə' de que chac-tonte'ena'.

²² Na' leczə balə beṇə' Jerosalennə' beṇə' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' bla'aque', na' gosə'əne': —Beelsebo de'en chnabia' de'e xio' ca' yo'o yazən yichjla'aždao' benga, na' chebeje' de'e xio' ca' len yelə' guac čheina'.

²³ Nach Jeso'osən' goxe' beṇə' ca' par yesə'əbigue'e gan' zoe'ena' na' be'e jem-plən' len lega'aque', gože': —Satanasən'

de'en chnabia' de'e xio' ca' bito gaquə yebej cuinei lo'o yichjla'aždao' beṇə'. ²⁴ Šə beṇə' ža' to nasyon əsa'aque' čhoplə na' yesyə'ədile' entr lega'aque', əgwžiyai' nasyon čhega'aque' na'anə' šə ca'. ²⁵ Na' šə to family beṇə' əsa'aque' čhoplə na' yesyə'ədile' entr lega'acze', leczə yenit family čhega'aque' na'anə' šə ca'. ²⁶ Na' leczə ca' šə Satanəsən' len de'e xio' čhe' cui əsa'aquən čhoplə na' yesyə'ədilən, cuiayi' yelə' chnabia' čhega'aquənə' šə ca'.

²⁷ Nezecho notono no gaquə šə' liž to beṇə' gual par žjəlane' šinlaze' ca' sin cui əgwčheje'ene' to do. Pero šə əgwčheje'ene' guaquə cuane' šinlaze' ca'.

²⁸ De'e li čnia' le'e, bitə'əteza de'e mal de'en chso'on beṇə'ən' na' bitə'əteza dižə' mal de'e chso'e contr Diozən', Diozən' yezi'ixene' čhega'aque' šə yesyə'ədinjene' en. ²⁹ Pero notə'əteza beṇə' soe' dižə' contr Spirit che Diozən' cuat yezi'ixen Diozən' čhega'aque'. Zejlīcane yesə'əzi'e castigw čhe'.

³⁰ Can' gwna Jeso'osən' chedə' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' gosə'əne' de que cho'o chaz de'e xio'ona' lo'o yichjla'ažda'ogüe'ena'.

Xna' Jeso'osən' na' biše'e ca' besə'əžine' gan' zoe'ena'

³¹ Gwde de'e ca' xna' Jeso'osən' len biše'e ca' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən'. Na' chy'olə gosə'əbeze' gosə'əṇabe' so'elene' le' dižə'. ³² Na' beṇə' zan ca' zjəchi' tcuit tcue'ej Jeso'osən' gwse'ene': —Xna'on len beṇə' bišo'o ca' zjəzeche' chy'olə na' chse'enene' əso'elene' le' dižə'.

³³ Pero Jeso'osən' gože' lega'aque': —Nitə' beṇə' yoblə beṇə' bazjənaquə ca xna'a na' ca biša'a.

³⁴ Nach Jeso'osən' blo'e beṇə' ca' zjəchi' tcuit tcue'eje'ena', gwne': —Beṇə' quingan' bazjənaque' ca xna'a na' bazjənaque' ca biša'a. ³⁵ Can' naquan len notə'əteza beṇə' chso'one' can' chazlažə' Diozən', zjənaque' ca xna'a na' ca biša'a na' ca zana'.

4

Jempl che beṇə' gozən'

¹ Na' de'e yoblə gwzo Jeso'osən' cho'a nisdə'onə' na' goszolaogüe' chsed chlo'ine'. Na' tant beṇə' zan besə'ədobə gan' zo'ena' xte benən byen gwyo'o Jeso'osən' gwchi'e to lo'o barcw de'en chi' galə'əza

cho'a nisdá'onə'. Na' yoguə' beṇə' ca' besə'ədobəṇ' gosə'ənite'e lao yoxən'. ²Nach Jeso'osən' bsd blo'ine' lega'aque' len zan jempl. Na' be'elene' lega'aque' to jempl bsaquə'əlebene' xtižə' Diozən' ca trigw.

³ Nach gwne': —Le'e gwzenag de'e nga. To beṇə' gwze'e zde' güen trigw. ⁴Na' lao chose' trigon' baḷən jəsə'əchazən cho'a nez na' bia žia xile'e bia chaš le'e yoban' gwsa'ob len. ⁵Na' yebaḷən jəsə'əchazən ga naquə lao yej ga cuitec žia yo. De'e na'anə' le'e bla'acten. ⁶Pero na' catə' beža'achgua besə'əcuadən na' le'e gosə'əbižten chedə' bitobi loi gwso'on. ⁷Na' yebaḷən besə'əgo'onən lao yo ga nchixə xsa yešə' na' bla'aquən txen len xsa yešə'anə'. Na' besə'əlolə' yag yešə' ca' lega'aquən, na' bitobi gosə'əbian. ⁸Na' yebaḷən besə'əgo'onən lao yo šao' na' bla'aquən, na' gosə'əcha'on na' baḷən gosə'əbian šichoə güeja, na' yebaḷən gosə'əbian gyon güeja, na' yebaḷən gosə'əbian to gueyoə güeja.

⁹Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Le'e žia nagle de'e chene legwzenag.

Jeso'osən' bzejni'ine' bixčhen' cho'elene' beṇə' jempl

¹⁰Na' catə' cuich nitə' beṇə' zan len Jeso'osən', disipl che' ca' šižin' na' len yeziqə'əchlə beṇə' ca' zjəsə'ənao le', gosə'əṇabene' le' bi zejen jemplən'.

¹¹Nach gože' lega'aque': —Diozən' chone' par nič le'e ənezele de'en cui no gwneze antslə de que le' nabi'e con notə'ətezə beṇə' soe' latjə. Pero beṇə' yeziqə'əchlə cho'elenga'aca'ane' jempl chedə' bito chse'ejle'e chia'.

¹²Chona' ca' par nič yešə'əle'ine' de'en chona' na' bito sa'acbe'ine' bi zejen, na' par nič əse'enene' xtižə'anə' na' cui se'ejni'ine'en, chedə' bazjənaque' beṇə' la'aždao' žod. Žala' bito zjənaque' beṇə' la'aždao' žod, gwse'ejni'ine' bi zejen de'en chse'enene'enə', na' yešə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə' na' Diozən' yezi'ixene' čhega'aque'.

Jeso'osən' bzejni'ine' bi zeje jempl che beṇə' güen trigon'

¹³Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —žEbitonə' šejni'ile jempl nga? Šə bito chejni'ilen' žnacxa šejni'ile jempl ca' yela'?

¹⁴Quingan' zejen jempl che beṇə' güen

trigon'. Xtižə' Diozən' gwxaquə'əleben ca de'en gožə be'enə'. ¹⁵Na' nitə' beṇə' choso'ozenague' xtižə' Diozən' na' le'e chžinte Satanəsən' de'en chnabia' de'e xio' ca' chebejan xtižə' Diozən' lo'o yichjla'aždaoga'aque'enə'. Na' chac čhega'aque' can' goquə len trigon' de'en jəsə'əchaz cho'a nezən'. ¹⁶Na' leczə nitə' beṇə' choso'ozenague' xtižə' Diozən' na' le'e chesyə'əbeiteine'en pero chac čhega'aque' can' goquə len trigon' de'en jəsə'əchaz lao yo de'en žia lao yejən'. ¹⁷Zjənaque' ca to de'e cui bi loi chon, šložga chse'ejle'e che xtižə' Diozən'. Na' catə' chesə'əgue'i beṇə' lega'aque' na' choso'oči' choso'osaque'e lega'aque' laogüe de'en chse'ejle'e xtižə' Diozən', nach le'e chesə'əbejyichjte'en. ¹⁸Na' nitə' beṇə' choso'ozenague' xtižə' Diozən' na' chac čhega'aque' can' goquə len trigon' de'en jəsə'əchaz lao yo de'en nchixə xsa yešə'anə'. ¹⁹Chesyə'əlal chesyə'əžejene' len bi de'en chso'one' na' chse'enene' yešə'əni'e, na' chesə'əzelaže'e gatə' bi de'en gatə' čhega'aque' chedə' bazjənxoayague' chsa'aque' de que naquən de'e žialao. Na' de'e ca' chso'one'enə' choso'əlolə'an xtižə' Diozən' de'en bayo'o yichjla'aždaoga'aque'ena', na' de'e na'anə' cui chso'one' can' chazlažə' Diozən'. ²⁰Na' leczə nitə' beṇə' choso'ozenague' xtižə' Diozən' do yichj do lažə'aga'aque', na' chso'one' yoguə'əlol can' chazlažə' Diozən'. Chac čhega'aque' can' goquə len trigon' de'en jəsə'əchaz lao yo güenə'. Baḷən gosə'əbian šichoə güeja, na' yebaḷən gosə'əbian gyon güeja, na' yebaḷən gosə'əbian to gueyoə güeja.

Jempl che de'en choncho len to yi'

²¹Nach Jeso'osən' be'elene' disipl che' ca' yeto jempl, bsaquə'əlebene' de'en chsed chlo'ine'enə' ca to yi' gwne': —Notono no ggualə' to yi' na' gwdose'en to žomə na' nic no gwcuəšə'n xan xcamei. Syempr chde'e yi'ina' le'e ze'e par nič əgwse'eni'in lo'o cuartən'. ²²Guaquə can' na dicho de'en na: “Yoguə'əlol de'en ngašə' na'a, gwžin ža la'alaon, na' yoguə'əlol de'en cui no gwse'ejni'i antslə, leczə gwžin ža se'ejni'i beṇə' len.” ²³Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag.

²⁴ Na' leczə gož Jeso'osən' lega'aque': — Le'e gon xbab che de'en nga chnia' le'e. Con can' chzenagle xtiža'anə' leczə can' gona' par niçh šejni'ilen, na' ca'aczə čha'oxen de'en šejni'ile. ²⁵ Šə chzenagle xtiža'anə' əg-wzejni'ichda' le'e. Pero na' šə bito chzena-gle čhei, de'e daon' bənezele ganlažə'əlen.

Jempl che xoa' bin

²⁶ Yelə' gwnabia' che Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca de'e nga: To beŋə' chjeze' xoa' binna' lao yežlyo čhe'enə'. ²⁷ Chde na' cheyeje' chjəyetase' na' catə' chžin or chase' na' chase'. Na' ca'azə chac chesə'əde ža ca' na' yel ca'. Na' chla'ac yel dao' ca' na' chesə'əcha'on. Pero bito neze be'enə' nac chaquən' chesə'əcha'o yel dao' ca'. ²⁸ Yežlyo na'anə' chonən par niçh chla'ac yel dao' ca' na' chesə'əcha'on na' chəsə'əbian za'a nach chaquən yez. ²⁹ Na' catə' bəgüüz yezən', be'enə' gozə len chelape'en chedə' banaquə tyemp par chetobe' cwsešən'.

Yelə' gwnabia' che Diozən' gwxaquə'əleben ca xsa moztasən'

³⁰ Nach gwna Jeso'osən': —Na'a əg-wlo'ida' le'e par niçh ənezele naquən' gwxaquə'əlebe yelə' gwnabia' che Diozən'. ³¹ Gwxaquə'əleben ca to xsa moztas de'en chaz to beŋə' lao yežlyo čhe'enə'. Xsa moztasən' naquən le'əbeyožə de'e dao' rizə' lao bitə'ətezachlə semiy. ³² Pero na' catə' chla'an chcha'on na' chaquən to yag cha'odao' na' chesə'əcha'o xoze'e ca' xte bia ca' zjəzo xile'e chso'on ližga'aquəb lo'o xoze'e ca'.

Jeso'osən' bzejni'ine' beŋə' porzə len jempl

³³ Jeso'osən' bsed blo'ine' beŋə' zan ca' besə'əžag gan' zo'enə' porzə len jempl ca de'e quinga babzoja', bzejni'ine' beŋə' xte ga zelao gwse'ejni'ine'en. ³⁴ Bitobi bichlə gwne' par bzejni'ine' lega'aque' sino porzə len jempl bzejni'ine' lega'aque'. Pero na' disipl che' ca' bzejni'ine' lega'aque' clar bi zejen to to jempl ca'.

Jeso'osən' bcueze' be' gualən' lao nisdə'onə'

³⁵ Na' le'e ža na'atezə do chxentg catə' Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —Elaquə'əcho yešla'alə nisdə'onə'.

³⁶ Nach disipl che' ca' bosyo'ocua'ane' beŋə' ca' nitə'ənə' na' bosə'ose'e barcon' gan' bayo'o Jeso'osən'. Nach yebałə barcon' gan' ža' beŋə' ca' jəsə'ənaon lega'aque'.

³⁷ Na' lao zda barcon' gwzolo gwyecjhj to be' gual lao nisdə'onə'. Na' barcon' gwyejən nil na'alə por ni che be'enə', na' chas chatə' nisən' xte gwzolo gwyož barcon' nisən'. ³⁸ Pero na' Jeso'osən' bach-tase' xni'ate barcon' lao to lmad, tant chjxaquə'ene'. Nach bosyo'osbane'ene' gwse'ene': —Jaestr! ĵEbitobi chacdo' de'en baçh chbiayi'ichon'?

³⁹ Nach Jeso'osən' gwyase' lao ne'e chas chatə' nisdə'onə', nach gwdiłe' be'enə', na' bene' mendad len nisdə'onə' gože'en: —Bebe'eži.

Nach le'e besyə'əbe'ežite be'enə' len nisdə'onə'. ⁴⁰ Nach Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —Bito žeble. Le'e šejle'ech čhia'.

⁴¹ Na' lega'aque' besyə'əbanchgüeine' na' gwse' ljuējžga'aque': —Bitolja naquə bengə con to beŋəžza, la' ĵnacxa gon to beŋəch par yebecžie' be' gualən' len nisdə'onə'?

5

To beŋə' Gadaran' yo'o yaze' de'e xio'

¹ Jeso'osən' na' disipl che' ca' besə'əžine' yešla'alə nisdə'onə' gan' naquə laž beŋə' Gadara ca'. ² Na' catə' bechoj Jeso'osən' lo'o barcon', beza' to beŋə' Gadaran' capsantən' jəšague' le'. Na' be'enə' yo'o yaz de'e xio' ca' yichjla'aždaogüie'enə'. ³ Bengə con gwzoe' do capsant. Na' notoch no goquə gwčhej le' ni len do gual nic len gden. ⁴ Zan las bosə'očeje' ni'a ne'e ca' gden, pero syempr de'e xio' ca' gwso'onən ca bzožj btine' gdenə', na' notono goquə năbia' le'. ⁵ Do ža do yel gwde' do lao ya'a ca' na' do capsantən' bisye'e na' bene cuine' zi' len yej. ⁶ Na' catə' ble'ine' zda Jeso'osən' zitə'alə na' gwsa'adoe' jəšague'ene' na' bzo xibe'en lao Jeso'osən' be'elaogüie'ene'. ⁷ Nach de'e xio' ca' yo'o yaz yichjla'aždaogüie'enə' gosə'ənen zizjo gosə'ənan: —Partlə le', partlə neto' Jeso'os Xi'ihj Dioz ben' naquə le'ezelaogüie beŋə' blaο. Diozən' naque' testigw cheto' chatə'əyoito' le' cui əgwčhi' əgwsaco'o neto'.

⁸ Gosə'ənan ca' chedə' Jeso'osən' bene' mendad gože' lega'aquən: —De'e xio' le'e yechoj yichjla'aždao' bengə.

⁹ Nach gož Jeso'osən' lega' aquən: —¿Bi lele?

Na' gosə'ənan: —Legionnə' leto' cheda' naquə zanto'.

¹⁰ Na' be'enə' gotə'əyoine' Jeso'osən' par cui əsele'e de'e xio' ca' fuerlə laž be'enə'.

¹¹ Na' to ya'a de'e zo galə'əza chaš be'nə' choso'oye' coš zan. ¹² Na' de'e xio' ca' gwsa'atə'əyoine' le' gwse'en: —Be'ešga latjə žjəyežə'oto' yichjla'aždao' coš ca'.

¹³ Nach Jeso'osən' be'e latjə. Na' besyə'əchoj de'e xio' ca' yichjla'aždao' be'enə' na' jasyə'əžə'on yichjla'aždao' coš ca'. Nach besyə'ədišsesəb le'e ya'anə' na' jesyə'əxopəb lo'o nisdə'onə' na' gwsa'atəb gwse'əjəb nisən'. Na' ca do chopa mil coš can' zjənaquə.

¹⁴ Na' be'nə' ca' chosə'əye' coš ca' besə'əle'ine' de'en bagoquən' na' de'en besə'əžebchgüie' besa'acdoe' nach jəsyə'ədidixjue'ine' be'nə' lao' syodan' na' be'nə' nitə' do yoba. Na' be'nə' ca' catə' gwse'enene' xtižə' be'nə' goye coš ca' ja'aque' jəsə'əgüie' de'en bagoquən'. ¹⁵ Na' catə' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən' besə'əle'ine' be'enə' gwyo'o gwyaz de'e xio' ca' yichjla'aždaogüie'enə', bachi'e nyaz xalane'e, na' babezošao' yichjla'aždaogüie'enə', na' besə'əžebe' de'en goquən'. ¹⁶ Na' be'nə' ca' besə'əle'i de'en goquən', gwse'e be'nə' ca' yela' can' beyaque ben' gwyo'o de'e xio' ca' yichjla'aždaogüie'enə' na' can' goquə len coš ca'. ¹⁷ Nach be'nə' ca' ža' gan' mbane Gadaran' jse'etə'əyoine' Jeso'osən' yeze'e lažga'aque'enə'.

¹⁸ Na' catə' Jeso'osən' beyo'e lo'o barcon' par yeze'e len disipl che' ca', ben' bechoj de'e xio' ca' yichjla'aždaogüie'enə' gotə'əyoine' Jeso'osən' šejlene' le'. ¹⁹ Pero Jeso'osən' bito be'e latjə, gože'ene': —Beyej ližo' gan' ža' family chio' ca' na' jəyedixjue'iga'aque' catec de'e mban' baben Xancho Diozən' len le', na' can' bacheyašə' cheži'ilāže'e le'.

²⁰ Nach beza' be'enə' gwzolaogüie' jəyede' yoguə' syoda ca' gan' mbane Decapolisən' jəyzenene' catec de'e mban' baben Jeso'osən' len le'. Na' yogue'e besyə'əbanene'.

Jeso'osən' beyone' xi'in Jairon' na' yeto no'olə be'nə' gwdan lao xadoṅ che'enə'

²¹ Na' catə' beslaquə' Jeso'osən' len disipl che' ca' yešlā'alə nisdə'onə' besyə'əchoje' lo'o barcon'. Na' besə'əžin be'nə' zan gan' nite'e cho'a nisdə'onə', na' besyə'əga'ane' na'aza. ²² Nach bžin to be'nə' le jairo, naque' to be'nə' gwnabia' che yo'odao' che neto' be'nə' Izrael. Na' catə' ble'ine' Jeso'osən' bzo xibe' laogüie'enə'. ²³ Na' gotə'əyoichgüieine' le', gože'ene': —Xi'inə' no'olən' bachatbo'. Yo'ošga cano'obo' par nič yeyaquebo' na' par nič abambo'.

²⁴ Nach Jeso'osən' t xen len disipl che' ca' ja'aclene' be'nə' gwnabian'. Na' be'nə' zan jəsə'ənaogüie' lega'aque' xte bosə'ochi'ižojene'. ²⁵ Na' entr be'nə' ca' len to no'olə be'nə' bagoc šižin iz chzoe' bgua'a. ²⁶ Na' babžaglaogüie' gwyeje' lao zan be'nə' güen rmech ca' na' bəbenditjei zgade xmechen' len lega'aque' na' notono goquə yeyon le'. Con byalə'ach yižgüie' che'enə'. ²⁷ Na' no'olən' babenene' xtižə' Jeso'osən', na' bgüigue'e cožə' Jeso'osən' gan' zde' ladjo be'nə' ca' jəsə'ənao le' nach gwdane' xadoṅ che'enə'. ²⁸ Bene' xbab lo'o yichjla'aždaogüie'enə', gwne': —Šə con cana' xadoṅ che'enə', goyaccəda'.

²⁹ Na' le'e gwlezte bgua'a de'en chzo'enə' na' gocbe'ine' de que babeyaquene'. ³⁰ Nach Jeso'osən' leczə' gocbe'ine' de que babeyone' to be'nə' len ye'ə' guac che'enə', na' gwyechje' bgüie' be'nə' ca' zjəsə'ənao le', nach gože' lega'aque': —¿Non' bagwdan xadoṅ chia'anə'?

³¹ Nach disipl che' ca' gwse'ene': —Chle'ido' nitə' be'nə' zan nga, na' choso'ochi'ižoje' le'. Na' nao': “¿Non' gwdan nada'?”

³² Pero na' Jeso'osən' bgüie' yogue'e par nič le'ine' non' gwdan le'. ³³ Na' no'olən' de'en gocbe'ine' babeyaquene' na' do chaž chžebze' bgüigue'e bzo xiben' lao Jeso'osən' par gože'ene' doṅ can' bagoc che'. ³⁴ Nach Jeso'osən' gože'ene': —Xi'in daogua'a, babeyacdo' cheda' chonjilažo'o nada'. Beyej to šao' to güen na' Diozən' gone' par nič cuich gue'ido' yižgüien' nac ca'.

³⁵ Ne'e cho'ete Jeso'osən' dižə'an ca' catə' besə'əžin be'nə' gwsa'ac liž Jairon' ben' naquə xa bi'i no'olən' jse'eže'ene': —Bagot bi'i no'ol dao' chio'onə'. Bitoch gondo' maestrən' zed.

³⁶ Pero Jeso'osən' bito bene' cas che de'ena' jež be'ena', con gože' Jairon': —Bito žebo'. Con benjilaža' nada'.

³⁷ Na' bito be' Jeso'osən' latjə əzja' aquəch beṇə' ca' len le', sino Bedən' len Jacobən' na' Juan beṇə' bišə' Jacob na'azən' ja'ac len le'. ³⁸ Na' catə' besə'əžine' liž beṇə' gwnabian', Jeso'osən' ble'ine' de que beṇə' ca' ža' cha'ašilən' bachso'one' scandl na' bachesə'əbežchgüe'. ³⁹ Nach catə' gwyo'e cha'ašilən', gože' lega'aque': —ĴBixchen' bachonle scandl na' chbežle? Bito nacbo' bi'i guat, con chtasbo'onə'.

⁴⁰ Na' gosə'əzi'ičižə' beṇə' ca' ža'anə' le'. Nach Jeso'osən' bebeje' yoguə' beṇə' ca' ža'anə', na' gwche'e xaxna' bi'i guatən' na' beṇə' ca' zja'aclen le' na' gwso'e lo'o cuartən' gan' debo'onə'. ⁴¹ Nach bexe'e na' bi'i no'olə' guat da'onə' na' bolgüiž'e'bo' gože'ebo': —Talita comi —, zeje dižə': "No'ol dao', əchnia' le', beyas."

⁴² Nach le'e beyaste bi'i no'ol daon' na' bedabo'. Nacbo' bi'i šižin ize. Nach xaxna'abo'on len beṇə' ca' yela' ža' lo'o cuartən' besyə'əbanchgüeine'. ⁴³ Jeso'osən' bene' mendad cui əso'e dižə' can' goquən', na' leczə' bene' mendad len xaxna'abo'on əso'ebo' de'e gaobo'.

6

Bežin Jeso'osən' Nasaretən'

¹ Na' Jeso'osən' len disipl che' ca' besa'aque' Capernaunnə' na' jəya'aque' Nasaret gan' gwcha'o Jeso'osən'. ² Na' ža dezcanzən' gwyeje' yo'odao' che neto' beṇə' Izrael na' gwzolao bsd əblo'ine' beṇə'. Na' beṇə' zan beṇə' ca' gwse'enene' xtiže'ena', besyə'əbanene' na' gwse'e ljuežjga'aque': —ĴNacxa goquən' neze benga yoguə' de'en chsed chlo'ine'en ža? ĴNo bzejni'i le' de'en naquə de'e si'innə'?, na' Ĵnac chaquən' chone' miłagr? ³ Nombi'acho benga. Le'ena' carpinter xi'in Marian', na' beṇə' bišə' Jacob, na' Jwse, na' Jodas, na' Simon. Nach zane' ca' nitə' lažcho nga.

Na' de'en gwso'one' xbab de que Jeso'osən' naque' con to beṇə' gwlaž chega'aque', de'e na'anə' bito gwse'ejle'e chega'aque'. ⁴ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Lə'anə'əczə beṇə' zan chso'e yelə' bala'an che beṇə' ca' chso'e xtižə' Diozən', pero beṇə' gwlaž chega'aque' ca' na'

famiły chega'aque' ca' na' beṇə' ca' nitə' ližga'aque' bito chso'e lega'aque' yelə' bala'an.

⁵ Na' laogüie de'en cui gwse'ejle'e che Jeso'osən', bito bene' zan miłagr Nasaretən' con de'e bene' bxoə ne'ena' to čopə beṇə' na' besyə'əyaquene'. ⁶ Na' bebane Jeso'osən' de'en cui gwse'ejle'e che'. Na' gwdechlə gwyeje' len disipl che' ca' na' bzejni'ine' beṇə' ca' ža' yež ca' de'en zjəchi' galə'əzə.

Jeso'osən' bsele'e disipl che' ca' šižin jəsə'ədixjui'e xtiže'ena'

⁷ Jeso'osən' botobe' disipl che' ca' šižin na' bnežjue' lega'aque' yelə' guac par nič əsa'aque' yesyə'əbeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yičjla'aždao' beṇə'. Na' bsele'e čopə güejga'aque' jəsə'ədixjui'e xtiže'ena'. ⁸ Na' bene' mendad len lega'aque' bitobi əso'oxe'e tnezən', sino tozə garrot. Gože' lega'aque' de que bito cheyalə' əso'e bsod, ni yet, ni mech. ⁹ Be'e latjə yoso'oleje' šcue' yel, na' əsa'aze' tozə camis. ¹⁰ Na' ze'e sa'aque' catə' gože' lega'aque': —Catə' əžinle liž beṇə' yesyə'əbei yoso'ogüialao le'e, na'atezə sole na' na'atezə yesa'acle par žja'acle ga yoblə. ¹¹ Na' gatə'atezə əžinle ga cui nono yebei əgüialao le'e, na' nic yoso'ozenague' chele, le'e yesa'ac latjan'. Na' catə' yesa'aclen', əgwsi'ins ni'alēn' par yežib bišten' de'en gwžianə', nič əgwlo'ile beṇə' ca' de que de'e malən' chso'one' cui choso'ozenague' xtižə' Diozən' de'en cho'elen'. Diozən' bene' par nič byinj yi' na' sofr lao' syoda Sodomān' na' syoda Gomorran' por ni che de'en cui boso'ozenag beṇə' ca' che'. Na' de'e li əchnia' le'e catə' əžin ža gon Diozən' castigw zejlicane che yoguə' beṇə' ca' chso'on de'e malən', beṇə' ca' cui yoso'ogüialao le'e yesə'əzaquə'əzi'iche' clezə ca beṇə' ca' gwnita' Sodomān' na' Gomorran'.

¹² Nach gwsa'ac disipl ca' na' jəsə'ədixjui'e de que beṇə'chən' cheyalə' yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'ena'. ¹³ Na' leczə besyə'əbeje' zan de'e xio' de'en zjəyo'o zjəyaz yičjla'aždao' beṇə' na' boso'ošone' set lao cuerp che zan beṇə' ca' chsa'acšene na' gwso'one' par nič besyə'əyaquene'.

Can' goquə got Juan ben' bčhoa beṇə' nis

¹⁴ Na' Erodan' ben' chnabia' benə' Galilea ca' benene' dižə' ca' naquə yoguə'əlo' de'e güen de'en ben Jeso'osan', la' benə' zan gosə'əneze' de'e ca' ben Jeso'osan'. Nach gwna Erodan': —Bengan' de'e Juannə' ben' bchoa benə' nis. Babebane' ladjo benə' guat ca', na' de'e na'anə' chac chone' miłagr quinga.

¹⁵ Nach yebałə benə' gosə'əne': —Naque' profet Liažan' ben' be' xtižə' Diožan' cana'.

Profet Liažə' gosə'əne': —Naque' to profet ben' choe' xtižə' Diožan' can' gwso'on de'e profet benə' ca' gwnitə' cana'.

¹⁶ Pero catə' bene Erodan' xtižə' benə' ca' na' gwne': —Bengan' de'e Juannə' ben' bena' mendad gosə'əchogue' yene', na' na'a babebane' ladjo benə' guat ca'.

¹⁷⁻¹⁸ Quinga goquə got Juannə'. Erodan' beque'e Erodiasən' ca' xo'ole', len Erodiasən' naque' xo'olə' Lip bišə'enə'. Na' Juannə' gože' Erodan': “Malən' beno' beca' no'ol che benə' bišo'onə' par naque' xo'olo'.” Na' de'en gož Juannə' Erodan' ca', de'e na'anə' Erodan' bene' mendad gosə'əzene' Juannə' na' gosə'əgüe'ene' ližyan', na' bosə'očeje' ni'a ne'e ca' gden.

¹⁹ Erodiasən' gwlo'olaže'e Juannə' por ni che de'en gože' Erodan' ca', na' gone'ene' gote'ene', pero bito goquə. ²⁰ Erodan' gocbe'ine' de que Juannə' zdacze' liča na' de que naque' to benə' güen. De'e na'anə' žəb Erodan' gone' mendad so'ote' Juannə' na' de'e na'anə' bito be' Erodan' latjə bi gone' no'olən' Juannə'. Na' la'anə'əczə bitotec gwejni'i Erodan' bi de'en gwna Juannə', bebeine' bzenague' xtiže'enə'.

²¹ Pero na' gotə' to latjə par got Erodiasən' Juannə'. Catə'an gwe'e'i Erodan' iz, bene' to lni par benə' gwnabia' che' ca', na' par benə' gwnabia' che soldad ca', na' par benə' blaoc ca' nita' Galilean' gan' chnabi'enə'.

²² Bi'i no'ol che Erodiasən' gwyo'obo' lo'o quart gan' chsa'o benə' ca' na' bya'abo'. Na' lechguale' bebei Erodan' na' len benə' ca' chsa'olen le' txen can' bya'abo'. Nach Rei Erodan' gože'ebo': —Gwnab bitə'əteza de'en che'endo' na' goṇa'an.

²³ Na' bene' lyebe len lebo' bzoe' jorament de que əgwnežjue'ebo' bitə'əteza de'e əṇabebo' le' la'anə'əczə šə gašjə nasyon gan' chnabi'enə'. ²⁴ Nach bechojbo' na' gožbo' xna'abo'onə': —ŽBin' əṇabda'ane' gone'?

Nach xna'abo'onə' gože'ebo': — Gwnabene' gone' le' yichj Juannə' ben' bchoa benə' nis.

²⁵ Nach le'e beyo'oseste bi'i no'olən' gan' chaolen rein' benə' ca' yełə', na' gožbo' rein': —Ben nada' na'atec na'a yichj Juannə' ben' bchoa benə' nis bžian to lao plat.

²⁶ Nach rein' gwzochgüe' trist catə' beyož gož bi'i no'olən' le' ca', pero na' bachlə bzoe' jorament len lebo' lao benə' ca' zjə-naquə combidən'. De'e na'anə' benšəze' can' gwnabe bi'i no'olən' le'. ²⁷ Nach le'e bente rein' mendad šej to soldad žjəchogue' zelao yen Juannə' na' əgwži'e yichje'enə' to lao plat. ²⁸ Nach gweje soldadən' ližya gan' de Juannə' jəchogue' yene'enə' na' bži'en to lao plat. Nach beyoxe'en jəyenežjue'en bi'i no'olən', na' bi'i no'olən' bnežjwbo'on xna'abo'on.

²⁹ Catə' gwse'ene disipl che de'e Juannə' de'en goquən', jəsyə'əxi'e cuerp che'enə' na' jəsə'əcuəše'en.

Jeso'osan' bguaogüe' gueyə' mil benə' byo

³⁰ Na' catə' besyə'əžin disipl che Jeso'osan' gan' zoe'enə' gwso'elene'ene' dižə' can' jse'ene'enə', na' can' jəsə'ədixjui'e can' na' Diožan'. ³¹ Jeso'osan' gože' lega'aque': —Le'e da, šejcho to latjə ga cui no nla' žjencho šlož dezcanz.

Gwne' ca' chedə' benə' zan chsa'aš gan' nite'enə', na' cui goquə latjə par gao Jeso'osan' len disipl che' ca'. ³² Nach Jeso'osan' len disipl che' ca' gwso'e to lo'o barcw na' gosə'əlague'e nisdə'onə' par besə'əžine' to latjə ga cui no nla'. ³³ Pero benə' zan besə'əle'ine' lega'aque' catə'an gwsa'aque', na' besyə'əyombi'e Jeso'osan'. Nach gwsa'acdo benə' ca' ža' yoguə' yež ca' zjəchi' galə'əzə əzja'aque' zaquə' galən' əžin Jeso'osan' len disipl che' ca' na' by-obəch besə'əžine' cle ca' Jeso'osan' len disipl che' ca'. ³⁴ Na' catə' besə'əžine' cho'a nisdə'onə' Jeso'osan' ble'ine' benə' zan ca' na' beyašə'əlaže'e lega'aque', chedə' gocbe'ine' de que zjənaque' ca xilə' ca' bian' cui no xane de. Na' Jeso'osan' bzejni'ine' lega'aque' de'e zan. ³⁵ Na' catə' bachexjw že'enə' gosə'əbiguə' disipl che' ca' laogüe'enə' na' gwse'ene': —Bachal na'a na' zocho to latjə ga cui no nla'. ³⁶ Bitobi de che benə' quinga par əse'ej əsa'ogüe'.

Bzeišgueiga'aque'ni dižə' nič žjəya'aque' yež ca' de'en zjəchi' galə'əzə par nič žjəsə'əxi'e de'e se'ej əsə'ogü'e.

³⁷Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e gwnežjo de'e sa'ogü'e.

Na' gwse'ene': —jEche'endo' šejcho žjəxi'icho tmlil pes yetxtilən' par əgwnežjw-chon əsə'o beṇə' quinga?

³⁸Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —jBałə yetxtil chechon' de? Le'e güiašc.

Na' catə' gosə'əneze'ni, gwse'ene': —Gueyə' yetxtil na' čhopə bej ya'a.

³⁹Nach ben Jeso'osən' mendad gosə'əbe' beṇə' zan ca' lao yixye daquə'ənə', xonj güeje'. ⁴⁰Na' besə'ədoba to gueyoya güeje' na' šiyon güeje' gosə'əbi'e lao daquə'ənə'.

⁴¹Na' Jeso'osən' gwxi'e yetxtil ca' gueyə' na' bej ya'a ca' čhopə, na' bgüie' yobalə be'e yełə' choxwlen che Diozan' na' bzoxje' yetxtilən'. Na' bnežjue'en disipl che' ca' par gwsə'e che che beṇə' ca'. Lecza ca' bene' len bej ya'a ca' čhopə, na' gwsə'e che yoguə' beṇə' ca'. ⁴²Yogue'e gwsə'ogü'e'en xte ca gwsə'eljene'. ⁴³Na' pedas yetxtil ca' na' bej ya'anə' besyə'əga'an boso'otobe'en, na' gwsə'aquən šižin žomə. ⁴⁴Na' beṇə' ca' gwsə'o yetxtilən' na' bej ya'anə' zjənaquə gueyə' mil beṇə' byo cui cuent no'olə na' cui cuent bidao'.

Jeso'osən' gwze'e lao nisdə'onə'

⁴⁵Gwde na' Jeso'osən' bene' mendad yesyə'əyo'o disipl che' ca' lo'o barcon' par yesyə'əbialaogü'e yesyə'əlague'e yešlā'alə nisdə'onə' par yesyə'əžine' Betsaidan', žlac ne'e bega'an le' bzeine' beṇə' zan ca' dižə'.

⁴⁶Na' catə' beyož bzei Jeso'osən' beṇə' ca' dižə', gwlo'e to lao ya'a par jene' orasyon.

⁴⁷Na' catə' gol, barcon' gan' zesya'əyo'o disipl che' ca' bazdan gwcholte nisdə'onə', na' yetozə Jeso'osən' bega'anə' lao ya'anə'.

⁴⁸Na' ble'ine' de que naquən zdebə par yesə'əžiguə'əche' barcon' čhedə' chečhj be'ena' clełə. Na' do šbał beyetj Jeso'osən' ya'anə' na' gwze'e tlo nisdə'onə' na' gwyeye' galən' zja'ac disipl che' ca'. Na' bene' ze te yešlā'alə galən' zja'aque'. ⁴⁹Pero na' catə' besə'əle'ine' le' zde' lao nisdə'onə' gwsə'aquene' de que naque' to beṇə' guat, na' gwsə'osye'e. ⁵⁰Yogue'e besə'əle'ine' le' na' besə'əžebchgü'e. Pero na' le'e bolgüižte' lega'aque' na' gože': —Leyebel, nada'anə'. Bito žebel.

⁵¹Nach beyo'e lo'o barcw čhega'aque'ena' na' le'e gwlezte be'ena'. Na' lechguale besyə'əbanene', ⁵²la' bito gwsə'acbe'ine' non' naquə Jeso'osən' la'anə'əczə bguaogü'e beṇə' zan ca' len gueyə'əzə yetxtilən' čhedə' nežjənčhol yičhjlə'aždaoga'aque'ena'.

Jeso'osən' beyone' beṇə' chsa'acšene beṇə' nitə' Genesaretən'

⁵³Na' catə' beyož besyə'əlague'e nisdə'onə', besə'əžine' gan' mbane Genesaretən'. Na' besə'əchoje' barcon' na' bosə'očeje'en cho'a nisdə'onə'. ⁵⁴Na' ze'e besyə'əchoje' barcon' catə'əczlə besyə'əyombia' beṇə' ca' ža' Genesaretən' Jeso'osən'. ⁵⁵Na' gwsə'ašdoe' yoguə' yež ca' zjəchi' doxen gan' mbane Genesaretən', na' gosə'əche'e yoguə' beṇə' ca' chsa'acšene zjəxoateze' lao xcamga'aque'ena' par jso'ene' gan' gwse'ene' rson zo Jeso'osən'. ⁵⁶Na' gatə'ətežə gwyey Jeso'osən' šə lao' syoda, o šə lao' yež ca', con bosə'onite'e beṇə' ca' chsa'acšene do cho'a nezən' na' gwsə'atə'əyoine' Jeso'osən' šə güe'e latjə yesə'əgane' lačha lox xadon che'ena'. Na' yoguə' beṇə' ca' gosə'əgan len besyə'əyaquene'.

7

De'e mal de'en chčhoj yičhjlə'ažda'ochon' chonən manch la'ažda'ochon'

¹Bał beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizežən' gwsə'aque' Jerosalennə' na' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən'. ²Na' catə' besə'əle'ine' de que bał disipl che Jeso'osən' bito bosyə'one'e zan las ze'e sa'ogü'e, na' gwsə'ogü'e xya contr disipl ca' lao Jeso'osən'. ³Ca naquə costombr che yoguə' neto' beṇə' Izrael na' mazəchlə che beṇə' fariseo ca' beṇə' ca' lecza zjənaquə beṇə' gwlaž četo', bito chsa'ogü'e šə cuiṇə' yosyə'one'e zan las, la' can' naquə costombr de'en gosə'ənao de'e xaxta'oto' ca'. ⁴Catə' chja'aque' gan' chac ya'anə' na' catə' chesyə'əžine' ližga'aque' bito chsa'ogü'e' xte catə'əch bagwsə'a gosə'əyib cuinga'aque'. Na' dech de'e zan costombr de'e chəsə'ənaogü'e' ca de'en chso'one' xi'ilažə' tas plat čhega'aque' ca' na' yesə' de ya, na' no mes čhega'aque' segon can' na costombr golən'. ⁵De'e na'anə'

benə' fariseo ca' na' benə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezan' gwse'e Jeso'osən': —ǂBixçhen' disipl çhio' ca' bito chesə'ənaogüe' costombr ca' de'en bosyo'ocua'anlen de'e xaxta'ochu ca' chio'o? ǂBixçhen' cui chosyo'one'e zan las antslə ze'e sa'ogüe' can' chonto'?

⁶ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': — Naquən de'e li can' bzoj de'e profet Isa-iazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana' çhe le'e benə' goxoayag. Bzoje'en nan:

Benə' Izrael ca' chəsə'əne' de que nada' Diozən' chso'elaogüe'e pero lo'o yichjla'aždaoga'aque'enə' chesə'əgue'ine' nada'.

⁷ Bitob zejen de'en chəsə'əne' chso'elaogüe'e nada', çhedə' la' choso'osed choso'olo'ine' benə' costombr de'en gwsa'aljlažə' benəçhən'.

⁸ Le'e chbejyichjle de'en non Diozən' mendad gonle na' con naozechle costombr golə de'en əbxe benəçhən', ca de'en chi'ichgua yichjle cheyible no yesə' na' no tas plat çhele zan las ze'e gwçhinlen na' chi'ichgua yichjle gonle de'e zan de'e zjənac ca'.

⁹ Na' goze'e Jeso'osən' lega'aque': — ǂEchaquele güençguan' chonle chbejyichjle de'en non Diozən' mendad gonle parzə niç naole costombr chelen'? ¹⁰ Le'e nale de que chzenagle çhe de'en bzoj de'e Moizezan'. De'e Moizezan' bzoje' can' gož Diozən' le', nan: “Le'e gwnežjo yelə' bala'an xaxna'ale.” Na' leczə' bzoje': “Notə'ətezle šə chžia chnitə'əle xaxna'ale cheyalə' gatlə.” ¹¹ Pero na' le'e nale de que notə'ətezə benə' guac ye'e xaxne'enə': “Bitoch gaquəlena' le'e çhedə' yoguə' mech o bien de'en naquə goņa' par gaquəlena' le'e naquən Corban” (zeje dižə' naquən çhe Diozən'). ¹² Na' šə ca' ye'e xaxna' be'enə', le'e natele de que bitoch cheyalə' gaquəlene' xaxne'enə'. ¹³ Na' de'en naozechle costombr golə çhele de'en nale naquə de'e žialaoch, bachonle lei çhe Diozən' ca to de'e cui bi bi zaque'e. Na' de'e zan de'e zjənaquə ca de'e quinga chonle.

¹⁴ Nach Jeso'osən' bolgüiže' benə' ca' zjənzəguən' par gosə'əbigue'e laogüe'enə', na' gože' lega'aque': —Yoguə'əle le'e gwzenag de'en nga ənia' le'e niç šejni'ilen. ¹⁵ Bito naxo de que de'en che'ej chaochon' chonən manch la'aždaochon'. De'e mal

de'en chchoj yichjla'ažda'olen' lennə' chonən manch la'ažda'olen'. ¹⁶ Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag.

¹⁷ Catə' beza' Jeso'osən' gan' nitə' benə' ca' na' beyo'e liže'enə' disipl çhe' ca' gosə'əqabene' le' bi zejen jemplan'. ¹⁸ Nach gože' lega'aque': —ǂElezə lenle bito chejni'ile de que de'en che'ej chaochon' bito gaquə gonən manch la'ažda'ochon'? ¹⁹ De'en che'ej chaochon' bito cho'on yichjla'ažda'ochon' sino que chjçe'en lo'o le'echon' na' chžin or cheden.

(Can' gwne' blo'e de que yoguə' yelə' guaon' zjənaquən güen par gaochon.) ²⁰ Na' gwne': —De'en chchoj yichjla'ažda'olen' lennə' chonən manch la'ažda'olen'. ²¹ Na' lo'o yichjla'aždao' benəçh na'anə' chchoj yoguə' xbab mal quinga, ca de'en nan yesə'əgo'o xtoga'aque' na' yesə'əbeyjyichje' no'ol çhega'aque' o be'en chega'aque' par yesə'əzolene' benə' yoblə, na' ca de'en nan so'ote' benə'. ²² Na' leczə' lo'o yichjla'aždao' benəçh na'anə' chchoj xbab mal de'en nan yesə'əbanga'aque' bi de'e de çhe benə', na' yesə'əzeləže'e bi de'e de çhe benə', na' so'one' de'e mal, na' yesə'əxoayague' benə', na' so'onlene' cuerp çhega'aque'enə' de'en naquə de'e yelə' zto', na' sa'acxi'i ljuežjga'aque', na' yoso'ožia yoso'onite'e ljuežjga'aque', na' sa'alaže'e na' nan so'one' de'en cui zaque'e. ²³ Yoguə' de'e mal ca' de'en zjənac ca' chchojən yichjla'aždao' benə', na' chac manch la'ažda'oga'aque'enə'.

To no'olə cui naque' benə' Izrael chonli-laže'e Jeso'osən'

²⁴ Beza' Jeso'osən' latjən' len disipl çhe' ca' par ja'aque' galə'əzə gan' mbane Tiro na' Sidon. Na' gwso'e to lo'o yo'o na' bito gone'e Jeso'osən' no əneze gan' nite'enə', pero bia'aczə bito goquə yesə'əcuəšə' cuinga'aque'. ²⁵⁻²⁶ Na' zo to no'olə Sirofenisia benə' chšil dižə' griego na' zo to bi'i no'ol çhe' yo'o yaz de'e xio'on yichjla'ažda'obo'onə'. Na' lgüegwzə bene no'olən' rson gan' zo Jeso'osən', na' gwyeye' bzo xibe' lao Jeso'osən'. Na' gotə'əyoine' Jeso'osən' yebeje' de'e xio' ca' yo'o yaz yichjla'aždao' xi'ine' no'olən'. ²⁷ Pero na' Jeso'osən' gože'ene': —Cheyalə' güe'echo latjə zgua'atec əsa'o bi'i çecho ca' na' techlə əggua xico'ochon', çhedə'

bito naquən güen yeca'acho yelə' guao che xi'inchon' na' əgwnežjwchon gao xico'ochon'.

²⁸ Na' gocbe'i no'olan' bsaquə'əlebe Jeso'osən' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael ca beco', nach gože'ene': —*Leicədon' Xana'*. Pero xico'ocho ca' bian' nitə' xan mesən' guaquə əsa'ob pedas yelə' guon' de'en choso'osan xi'incho ca' lao yon'.

²⁹ Nach Jeso'osən' gože'ene': —No'ola, güenchguan' bagwnao'. Guaquə yeyejo' ližo'. Babechoj de'e xio' de'en gwyo'o gwyaz yichjla'aždao' xi'inə'onə'.

³⁰ Na' catə' bežin no'olan' liže'enə', xi'inə'enə' debo' lao xcambo'onə' na' babechoj de'e xio'onə' gwyo'o gwyaz yichjla'ažda'obo'onə'.

Jeso'osən' beyone' to beṇə' ncuež nague' na' leczə bito goquə əne' binlo

³¹ Gwde na' Jeso'osən' len disipl che' ca' besa'aque' latjən' gan' mbane Tiro na' besyə'ədie' gan' mbane Sidonə' na' yež ca' zjəchi' gan' mbane Decapolis par besyə'əžine' nisdao' Galilean'. ³² Na' galə'əzə nisdə'onə' besyə'əžague' beṇə' ca' zjənche'e to beṇə' cuež na' leczə bito goquə əne' binlo, na' gwsa'ata'əyoine' Jeso'osən' əxoə ne'enə' be'enə' par niç yeyaquene'. ³³ Jeso'osən' gwche'ene' partlə gan' cui no beṇə' nitə' na' bzeb xbene'enə' lo'o nag be'enə' çhopə la'a, na' btop xene'enə' xbene'enə' nach gwdane' ložə' be'enə'. ³⁴ Nach Jeso'osən' bgüie' yobala, na' gwcua'alaze'e gwne': —*İEfata!* —zeje dižə' "*İByaljo!*".

³⁵ Nach byaljo nag be'enə', na' leczə lože'enə' beyaquen, na' goc gwne' binlo. ³⁶ Na' Jeso'osən' bene' mendad len beṇə' ca' cui so'e dižə' che de'en babene', pero mazachlə gwsə'one' gwsə'e dižə' chei. ³⁷ Na' lechguale besyə'əbane beṇə' ca' na' gwse'e ljuežjga'aque': —*Chac chone' yoguə'əlo!* na' yoguə' de'en chone' chone'en binlo. Chone' par niç chesyə'əyene beṇə' cuež ca' na' par niç chesyə'əne beṇə' mod ca'.

8

Jeso'osən' bguaogüe' tapa mil beṇə'

¹ Na' goquən' besə'əžag beṇə' zan gan' zo Jeso'osən', na' bito bi de čega'aque' par əsa'ogüe'. Nach Jeso'osən' goxe' disipl

che' ca' na' gože' lega'aque': ²—*Lechguale cheyašə'əda' beṇə' quinga*. Bagoc šonə ža nite'e nga len chio'o, na' bitobi de de'e əsa'ogüe'. ³ Šə yosa'aga'aca'ane' sin cui bi əgwnežjua' əsa'ogüe', gosyə'əçholene' tnezən', la' bale' za'aque' zita'.

⁴ Nach disipl che' ca' gwse'ene': —*Gan' zocho nga naquən to latjə ga cui nono nla'*. *İGaxa əzelecho de'e əsa'o yoguə' beṇə' zan quingan'?*

⁵ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —*İBałə yetxtil chechon' de?*

Nach gwse'ene': —*Gažən*.

⁶ Nach Jeso'osən' bene' mendad yesə'əbe' beṇə' ca' lao yon'. Na' bexe'e yetxtil dao' ca' gažə na' be'e yelə' choxcwlen che Diozan'. Nach bzoxje'en bnežjue'en disipl che' ca' par gwsə'e che yoguə' beṇə' ca'. ⁷ Na' leczə de to çhopə bel ya'a dao', na' Jeso'osən' be'e yelə' choxcwlen che Diozan' por lega'aque'əb, nach bene' mendad len disipl che' ca' əso'e che che beṇə' ca'. ⁸ Na' yogue'e gwsə'ogüe' xte ca gwse'eljene'. Nach pedas ca' de'en besyə'əga'annə' bosyo'otobə disipl ca' len, na' gwsa'acquən gažə žomə. ⁹ Na' beṇə' ca' gwsa'o yetxtilan' len bel ya'anə' zjənaquə do tapa mile'. Gwde na' bosa' Jeso'osən' lega'aque'. ¹⁰ Nach le' gwyo'e to lo'o barcw len disipl che' ca' na' ja'aque' distrit gan' nzi' Dalmanota.

Beṇə' fariseo ca' gosəṇabene' Jeso'osən' gone' to de'e yesə'əle'ine' le'e yoban'

¹¹ Na' besə'əžin bałə beṇə' fariseo gan' zo Jeso'osən' na' gwzolao gwsa'acyože'ene'. Na' gosə'əṇabene' le' gone' to miłagr de'e yesə'əle'ine' le'e yoban' gwsa'acquene' šə cui gaquə gone'enə'. ¹² Jeso'osən' gwcua'alaze'e na' gože' lega'aque': —*Le'e mbanle na'a chnəble gona' to de'e le'ile le'e yoban' par niç ənezele šə Diozan' bsele'e nada'*. Pero de'e li chnia', le'e, bitobi bi gona' de'e le'ile le'e yoban'.

¹³ Na' beyož gwna Jeso'osən' ca' beze'e len disipl che' ca' gan' nitə' beṇə' ca', na' besyə'əyo'e lo'o barcon' na' besyə'əlague'e yešla'alə nisdə'onə'.

De'en chsed chlo'i beṇə' fariseo ca' gw-x aquə'əleben ca xna' cuazin'

¹⁴ Na' disipl che' ca' gwsa'acbe'ine' de que gwsa'anlaze'e əso'oxe'e yetxtil de'en

əsa'ogüe'. Toga yetxtilən' de chega'aque' lo'o barcon'. ¹⁵Nach Jeso'osən' bene' mendad len lega'aque' gože': —Legapə cuidad len xna' cuazi che beṇə' fariseo ca' na' che beṇə' ca' chso'on t xen len Erodən'.

¹⁶Pero disipl che' ca' bito gwse'ejni'ine' bi zejen de'en gože' lega'aque' ca', nach gwse' ljuežjga'aque': —Gwne' ca' cheda' gonlažə'əcho gua'acho yetxtilən'.

¹⁷Jeso'osən' gocbe'ine' can' gwse'e ljuežjga'aque', nach gože' lega'aque': —ĴBixchen' chonle' xbab che yetxtilən' de'en gonlažə'əlen'? ĴEcabiṇə' šejni'ile bi zeje de'en gwnia' le'e? Ĵəna' bito chonle' xbab chei? ĴEbia'aczə' ne'e nchol' yichjla'ažda'olen'? ¹⁸ĴEbito chle'ile de'en chona'? na' Ĵəbito chenele' de'en chzejni'ida' le'e? ĴEbito za'alažə'əle miłagr de'en babena'? ¹⁹Catə'ən bguaogua' gueya'a mil beṇə' byo len gueya'əza yetxtil dao' Ĵbaļə žomə pedas yetxtilən' botoble de'en besy'əga'aṇ?

Nach gwse'ene': —Šižin žomən'.

²⁰Na' gozna Jeso'osən': —Catə' bguaogua' tapa mil beṇə' byo len gažə yetxtil Ĵbaļə žomə pedas yetxtil ca' botoble de'en besy'əga'aṇ?

Nach gwse'ene': —Gažə žomən'.

²¹Nach gože' lega'aque': —ĴEbia'aczə' bitonə' šejni'ile bi zejen de'en gwnia' le'e?

Jeso'osən' beyone' jelao to beṇə' lchol' yež de'en nzi' Betsaida

²²Gwde de'e ca' besə'əžine' Betsaidan'. Na' beṇə' Betsaida ca' jso'e to beṇə' lchol' lao Jeso'osən', na' gwsa'ata'əyoine' le' cane'ene' par ničh yele'ine'. ²³Na' Jeso'osən' bexe'e na' be'ena' na' gwche'ene' fuerlə yežən' na' gwdeb xene'ena' jlao be'ena' nach gwdane'ene'. Nach gwnabene' le' šə bachac le'ine' lata'. ²⁴Beṇə' lcholən' bgüie' na' gože' Jeso'osən': —Chle'ida' beṇə' can' chle'icho yag ca', pero chesə'əde'.

²⁵Nach Jeso'osən' gwdane' jlao be'ena' de'e yobla, nach be'ena' bgüiayane'e, na' beyaque jelaogüie'ena' na' bele'ine' binlo.

²⁶Nach Jeso'osən' gože'ene': —Bito šejo' lao' yežən', na' nic no yo'o can' babena' len le'.

Na' bose'ene' beyej liže'ena'.

Bedən' gwne' che Jeso'osən' de que Diozən' bsele'ene' par gaqualene' beṇə' ca' bagwleje' par zjənaque' nasyon che'ena'

²⁷Na' Jeso'osən' len disipl che' ca' gwsa'aque' ja'aque' yež ca' de'en zjəchi' gan' mbane Sesarea de Filipino. Na' lao zja'aque' tnezən' Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —ĴBi chesə'əna beṇə', non' naca' nada'?

²⁸Nach gwse'ene': —Baļe' chesə'əne' de que naco' de'e Juan ben' bchoa beṇə' nis. Na' yebale' chesə'əne' de que naco' profet Ĵiaz ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Na' yebale' chesə'əne' de que naco' yeto profet beṇə' lecžə be' xtižə' Diozən' cana'.

²⁹Nach gože' lega'aque': —ĴChexa le'e? Ĵbi nale non' naca' nada'?

Nach Bedən' gože'ene': —Le' naco' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaqualeno' neto' bagwleje' par naquəto' nasyon che'ena'.

³⁰Nach Jeso'osən' bene' mendad len lega'aque' de que ni toe' cui əso'e dižə' de que len' naque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaqualene' beṇə' ca' zjənaquə nasyon che'ena'.

Jeso'osən' gwdixjue'ine' disipl che' ca' de que gate'

³¹Nach gwzoloa Jeso'osən' bsed blo'ine' disipl che' ca'. Na' bzenene' lega'aque' de que de'e zan cheyalə' chi' saqua' le' naque' ben' bselə' Diozən' golje' benach. Na' gwne' de que beṇə' golə beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' na' beṇə' gwnabia' che bxož cheto' ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' bito se'ejle'e che'. Nach gože' disipl che' ca' de que beṇə' blao ca' so'ote'ene', pero na' yeyon ža yebane' ladjo beṇə' guat ca'.

³²Yogua' de'e ca' gož Jeso'osən' disipl che' ca' clar. Nach Bedən' gwleje' Jeso'osən' lata' dao' ca'alə par gwdile'ene'. ³³Pero na' Jeso'osən' gwyechje' na' bgüie' disipl che' ca' na' gwdile' Bedən', gože' gwxiye'ena' de'en chnabia' yichjla'aždao' Bedən': —Gwchil'izə' ca'alə Satanas.

Nach gože' Bedən': —Chono' xbab che de'en chacdo' gaquən güen na' bito chono' xbab naquən' chene'e Diozən' gaqua.

³⁴Nach Jeso'osən' goze'e disipl che' ca' na' yeziquə'achlə beṇə' ca' zjənžaguən'

gože': —Notə'ətezle šə chene'ele gonjilaža'əle nada' na' gwzenagle chia', cheyalə' əchojyichjle de'en chene'ele gon cuinle par niçh gonle con can' chene'e Diozən', na' bitobi gaquele che de'en çhi' saquə'əle la'ana'əczə šə so'ot beṇə' le'e to le'e yag coroz, con gonjilaža'əle nada' na' gwzenagle chia'. ³⁵Na' notə'ətezə beṇə' chaquene' gone' par niçh cui çhi' saque'e o par niçh cui no so'ot le', be'enan' cuiayi'. Na' notə'ətezə beṇə' chsanlaža' cuine' çhi' saque'e o so'ot beṇə' le' chedə' chonjilaže'e nada' na' chedə' chejle'e dižə' güen dižə' cobə' chia'ana', be'enan' əbane' zejlicane. ³⁶Bitobi de'e güen gaquə che to beṇə' la'ana'əczə nabi'e doxen yežlyon' šə cuiayi'e zejlicane. ³⁷La' bitə'ətezə de'e gatə' che' bito gaquəlenən le' par niçh cui cuiayi'e zejlicane. ³⁸Notə'ətezle šə cheto'ile chia' na' che xtiža'ana' lao beṇə' güen de'e mal ca' beṇə' ca' cui chso'elao' Diozən', leczə ca' nada' yeto'ida' chele, nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇə'ach. Yeto'ida' chele cata'ən yida' de'e yoblə nsa'a yelə' chey che'eni' che Xa' Diozən' na' nçhi'a angl' chia' ca'.

9

¹Nach goze'e Jeso'osən' lega'aque': — De'e li əchnia' le'e de que balle cabinə' gatle cata'ən le'ile can' gon Diozən' əgwlo'e yelə' guac xen che'ena' par nabi'e beṇə'achən'.

Jeso'osən' goque' ca to de'e chey che'eni'

²Gwde xop ža gwna Jeso'osən' de'e ca', gwçhe'e Bedən' len Jacobən' len Juannə', con lega'acze' ja'aque' to lao ya'a sibə. Na' lao nite'e lao ya'ana' besə'əle'ine' beža' can' goquə Jeso'osən'. ³Na' xalane'ena' goctitan na' beyaquən šyiš xilə' juisy. Beyaquən šyiš xilə' juisyəch de ca che notə'ətezəchlə beṇə' chac çhib lachə' yežlyo nga. ⁴Na' besə'əle'ine' Liazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana' na' leczə besə'əle'ine' de'e Moizezən' chso'elene' Jeso'osən' dižə'. ⁵Nach gož Bedən' Jeso'osən': —Xanto', güenchgua zocho nga ŋa'a. ĴEgüe'endo' gonto' šonə ranš?, ton par le', na' ton par Moizezən' na' yeton par Liazən'.

⁶Gože'ene' ca' chedə' bito bene' xbab che de'en gože' tant besə'əžebe'. ⁷Nach betj to bejw bcuašə'ən lega'aque', na' lo'o bejon' gwse'ene' gwna Diozən': —Benga Xi'ina'

ben' chacchgüeida' çhei. Çhe le'enə' le'e gwzenag.

⁸Na' choso'ogüiate' ca' cata'əczla con cuich no no besə'əle'ine' sino yetozə Jeso'osən'.

⁹Na' gwde na' lao chesyə'əyetje' ya'ana', Jeso'osən' bene' mendad len lega'aque' cui no no əso'elene' dižə' che de'en babesə'əle'ine'ena' xte catə'əch so'ot beṇə' ca' Jeso'osən' ben' bselə' Diozən' golje' beṇə'ach na' yebane' ladjo beṇə' guat ca'. ¹⁰De'e na'ana' bito bi dižə' gwso'elene' yeziqua'əchlə beṇə'. Pero bito gwse'ejni'ine' bi zejen xtižə' Jeso'osən' de'en gwne' yebane' ladjo beṇə' guat ca' na' gosə'əṇabe' ljuəžjga'aque' bi zejenṇə'. ¹¹Nach gwse'e Jeso'osən': — Beṇə' ca' choso'osed choso'olo'ine' lein' choso'osedene' neto' de que zgua'atec profet Liazən' ben' gwzo cana' cheyalə' yide' lao yežlyo nga de'e yoblə antslə ze'e yidə ben' əselə' Diozən' par gaquəlene' ṇasyon chechon'. ĴBixchen' chesə'əne' ca' ža?

¹²Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': — De'e liczə can' chesə'əne' de que profet Liazən' ben' gwzo cana' leteque' yide' de'e yoblə par yeyone' yogua'əloj de'en cheyalə' yeyac. Na' leczə ca' nyoj Xtižə' Diozən' nan de que ben' əselə' Diozən' galje' beṇə'ach na' de'e zan de'e çhi' saque'e. Beṇə'achən' so'onene' le' ca'acza to beṇə' cui bi bi zaque'e. ¹³Pero na' əchnia' le'e de que babidə ben' bedəyən can' ben Liazən' na' beṇə' Izrael gwlaž checho ca' gwso'onene' le' con ca gwse'ene' can' nyoj Xtižə' Diozən' gaquə.

Beyon Jeso'osən' to bi'i yo'o yaz de'e xio'

¹⁴Na' catə' besyə'əžine' gan' besyə'əga'an disipl ca' yelə', besə'əle'ine' beṇə' zan, zjənyechje' disipl ca'. Na' leczə nitə' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' chsa'acyože' disipl che Jeso'osən'. ¹⁵Nach catə' besə'əle'i yogua' beṇə' ca' nžaguan' Jeso'osən' besyə'əbanchgüeine'. Nach gwsa'acdoe' jəsə'əšague'ene' na' gwso'olgiž'e'ene'. ¹⁶Nach Jeso'osən' gože' disipl che' ca': — ĴBi dižə'ən cho'elenle beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein'?

¹⁷Nach entr beṇə' ca' zjənžaguan' toe' gože'ene': —Xana', nçhi'a xi'ina' nga. Yo'o yaz de'e xio'on yichjla'ažda'obo'ona'

na' chonən par niçh nacbo' mod. ¹⁸ Na' gatə'ətezə zobə' catə' çhñizən lebo' chçhixən lebo' lao yon', na' chla' bžin' cho'abo'onə', na' chaoyəjə leybo'on na' chatbo' šlat. Bagotə'ayoida' disipl çhio' ca' par niçh yesyə'əbeje' de'e xī'onə' yo'o yaz yichjla'ažda'obo'onə', pero bito gwsa'aque' yesyə'əbeje'en.

¹⁹ Nach gož Jeso'osən' beṇə' ca' ža'anə': —Le'e nitə'əle nga, ĵbixçhexan' cui chejle'ele chia'? Bachac sša zoa' napa' yelə' chx-enlažə' len le'e. ĵBatxan' šejle'ele chia'?

Nach gože' xa bida'onə': —Doa' xi'ino' nga.

²⁰ Na' catə' zjsə'ebə' lao Jeso'osən', ble'i de'e xio'onə' Jeso'osən' na' bnizən bida'onə', na' benən par niçh lechguale gwyazbo' šonṇə', na' bçhix btołən lebo' lao yon', xte bla' bžin' cho'abo'onə'. ²¹ Nach Jeso'osən' gože' xabo'onə': —ĵŠna bagoc chaboc ca'?

Nach xabo'onə' gože' Jeso'osən': —Dezd bida'otebo'. ²² Zan las ben de'e xī'onə' par jeçhazbo' do lao yi' na' bçxopən lebo' do lo'o nis par gatbo'. Šə bi de'e guac gono' par gaquəleno' neto', beyašə'əlažə'əšgwei neto'.

²³ Jeso'osən' gože'ene': —Šə chejli'o chia', goyona'abo', la' chac chona' bitə'ətezə, con šə chejli'o chia'.

²⁴ Nach xabo'onə' le'e gožte' Jeso'osən': —Chejli'a çhio'. Goclenšga nada' par niçh šejle'echa' chio'.

²⁵ Na' catə' Jeso'osən' ble'ine' bach-esə'əžag beṇə' zan, nach gwdiłe' de'e xio'onə', gože'en: —De'e xio', chono' par niçh bi'i nga nacbo' mod na' ncuežbo'. Chona' mendad yeçhojə' yichjla'aždao' bi'i nga na' cuatəçh yeyo'o yeyazo' de'e yoblə.

²⁶ Nach de'e xio'on bgosya'an lebo' na' benən par niçh lechguale fuert gwyazbo' šonṇə' de'e yoblə nach beçhojən lebo' na' bocua'anən lebo' ca'aczə to bi'i guat. Na' beṇə' zan gosə'əne' de que gotbo'onə'. ²⁷ Pero na' Jeso'osən' beṇə'e na'abo'onə' par bezoža'abo'.

²⁸ Nach Jeso'osən' gwyo'e to lo'o yo'o na' disipl çhe' ca' gosə'əbigue'e gan' zo toze', na' gwse'ene': —ĵBixçhexacxan' cui go-quə yebejto' de'e xī'onə' ža?

²⁹ Nach gože' lega'aque': —Par niçh gaquə yebejle de'e xio' ca' de'en zjənaquə ca de'en bebeja' yichjla'aždao' bi'i nga, cheyałə' co'o

gwçhejle cui ye'ej gaole niçh gontežə gonle orasyon.

De'e yoblə gwdiçjue'e Jeso'osən' de que gate'

³⁰ Na' catə' besa'aque' latjən' besyə'ədie' gan' mbane Galilean', pero Jeso'osən' bito gone'ene' yesə'əneze beṇə' gan' zoe'.

³¹ Con disipl çhe' ca'azə əbsed əblo'ine'. Na' gože' lega'aque' de que le' naque' ben' bsełə' Diozən' golje' beṇəçh. Na' gaque' lao na' beṇə' na' so'ote'ene', nach yeyon' ža yebane' ladjo beṇə' guat ca'.

³² Pero na' disipl ca' bito gwse'ejni'ine' dižə' de'en be' Jeso'osən' na' besə'əžebe' par yesə'əṇabene' le' bi zejen de'e gože' lega'aque'ena'.

Gwsa'acyožə disipl çhe' ca' noe' naquə blaoch

³³ Jeso'osən' len disipl çhe' ca' besyə'əžine' liž Jeso'osən' de'en zo Capernaunṇə', na' lao bazjənite'e liže'ena' gože' lega'aque': —ĵBi porən' chacyožle tnezən'?

³⁴ Nach disipl çhe' ca' bito bosyo'oži'e xtize'ena', çhedə' gwsa'aquene' zto' de'en gwsa'acyože' entr lega'aque' noe' naquə blaoch. ³⁵ Gocbe'i Jeso'osən' xbab çhega'aque'ena' na' gwchi'e na' goxe' disipl çhe' ca' par gosə'əbigue'e laogüe'ena', na' gože' lega'aque': —Nota'əteze šə chene'ele gacle beṇə' blaoch, cheyałə' gonle xbab çhe cuinle de que bitobi zaquə'əle, na' cheyałə' gaquəlen ljuēžje ca to mos.

³⁶ Nach goxe' to bidao' na' bzeche'ebə' laoga'aque'ena' nach gwłene'ebə', gože' lega'aque': ³⁷ —Šə chonle güen len bidao' nga o notə'ətezəçhlə bidao' laogüe de'en chaquele chia', chonczle güen len nada'anə'. Na' catə' chonle güen len nada', leczə chonczle güen len Diozən' ben' bsełə' nada'.

Ben' cui çon contr chio'o txenczən' chone' len chio'o

³⁸ Nach Juannə' gože'ene': —Maestr, babežagto' to beṇə' cho'e la'onə' par chebeje' de'e xio' de'en yo'o yaz yichjla'aždao' beṇə' na' bžonto' gone' ca' çhedə' bito chone' txen len chio'o.

³⁹ Nach Jeso'osən' gože'ene': —Bito gwžonle gone' ca', çhedə' notə'ətežə beṇə' cho'e la'anə' par gone' to miłagr, bito gaquə bi əṇe' contr nada'. ⁴⁰ Šə to beṇə' cui chone'

contr chio'o, txenczən' chone' len chio'o.
⁴¹Na' notə'atezə beṇə' gaqualen le'e laogüe
 de'en naole nada' la'anə' tbaszə nis gone'
 ye'ejle, be'enə' gon ca' de'e liczə gona' ca
 soe' mbalaz catə' yežine' yoban'.

Bito cheyalə' goncho ca əxorə beṇə'
yoblə gone' de'e mal

⁴²Probchguazə ben' gon par niç əxorə
 to beṇə' chonlilažə' nada' gone' de'e mal,
 la'anə'əczə ben' əxorən' cuitec bi zaque'e
 par len beṇə'chən'. Nca'alə xneze žalə'
 yoso'ocheje' yen ben' chon ca' to yej yišə'
 na' žjəsə'əzəle'ene' lo'o nisdə'onə' par gate'
 cle ca soe' gone' ca əxorəch beṇə' so'one'
 de'e malən'. ⁴³Šə de'en chonle len na'alənə'
 chonən par niç əxople gonle de'e malən',
 güenchlə žalə' əchog na'alən' cle ca əxo-
 ple gonle de'e malən'. Nca'alə xneze na-
 cle beṇə' na' chog yežinle lao Diozən' na'
 əbanle zejlicane cle ca cuiayi'ilenlen txen
 lao yi' gabilən' de'en cui chyo'. ⁴⁴Zejllicane
 yesə'əžaglaochgua beṇə' ca' yesyə'əžin lao
 yi' gabilən' chedə' cuat yol yi'inə'. ⁴⁵Na'
 šə de'en chonle len ni'alənə' chonən par
 niç əxople gonle de'e malən', güenchlə
 žalə' əchog ni'alən' cle ca əxople gonle de'e
 malən'. Nca'alə xneze yežinle lao Diozən'
 nacle beṇə' coj na' əbanle zejlicane cle ca
 cuiayi'ilenlen txen lao yi' gabilən' de'en
 cui chyo'. ⁴⁶Zejllicanen' yesə'əžaglaochgua
 beṇə' ca' yesyə'əžin lao yi' gabilən' chedə'
 cuat yol yi'inə'. ⁴⁷Na' šə de'en chle'ile
 len jelaolen' chonən par niç əxople gonle
 de'e malən' yejni'alə žalə' cuejlen, chedə'
 nca'alə xneze nacle beṇə' lchoj yežinle
 yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e na' əbanle
 zejlicane, cle ca cuiayi'ilenlen txen lao yi'
 gabilən'. ⁴⁸Zejllicanen' yesə'əžaglaochgua
 beṇə' ca' yesyə'əžin lao yi' gabilən' chedə'
 cuat yol yi'inə'.

⁴⁹Bxoz ca' chso'ose' zedə' lao xpelə' bia
 ca' choso'ozeye' chso'elaogüe'e Diozən'
 par niç belə'an chaquən xi'ilažə'. Na'
 de'en chsi' Diozən' xneze chyi' chza-
 quə'əcho, chone' ca' par niç chaquəch
 yichjla'aždao' chio'o chonlilažə'əchone'
 xi'ilažə'. ⁵⁰Nezecho de que zedə' naquən
 güen na' chonən par niç cui chbiayi'
 yid belə'an, pero šə zedə'an bitoch bi xzi'
 naquən, bitoch bi zaquə'an na' bito gaquə
 goncho ca yeyaquən xzi' de'e yoblə. Na'
 par niç gacle ca zedə' de'en naquə xzi'

cheyalə' gacle beṇə' la'aždao' xi'ilažə', na'
 so cuezle binlo len ljuežjle.

10

Bito yela'acho be'en checho o no'ol checho
par solencho beṇə' yoblə

¹Jeso'osən' len disipl che' ca' besa'aque'
 Capernaunnə' na' ja'aque' yež ca'
 zjəchi' gan' mbane Jodean' na' yež ca'
 zjəchi' yešla'alə yao Jordannə'. Na'
 besə'əžag beṇə' zan gan' zoe'enə', na'
 de'e yoblə bzejni'ine' lega'aque' con can'
 chzejni'iczene' lega'aque'. ²Nach balə
 beṇə' fariseo ca' gosə'əbigue'e gan' zo
 Jeso'osən' par niç yesə'əbejene' dižə' de'e
 yesə'əchine' contr le', na' gosə'əṇabene' le'
 šə de'lsens par beṇə' nšagna'yelə'e xo'ole'.
³Jeso'osən' gože' lega'aque': —¿Naquən'
 nyoj lei de'en bzoj de'e Moisezən'? ¿Bin'
 bene' mendad gonle?

⁴Nach beṇə' fariseo ca' gwse'e Jeso'osən':
 —De'e Moisezən' be'e latjə əgwcos ben'
 nšagna'anə' to act ga güe'en dižə' de
 que besyə'əle'enə', nach cuejyichje' no'ol
 che'enə'.

⁵Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e
 Moisezən' be'e latjə yela'a no'ol chele
 chedə' nacle beṇə' yichjla'aždao' žod.
⁶Bablabczle can' nyoj Xtizə' Diozən' nan de
 que catə'an gwxe yežlyon' Diozən' bene'
 beṇə'chən' beṇə' byo na' no'olə. ⁷Na'
 lecəzə nan: “Beṇə' byonə' le'e xaxne'e par
 əgwšagne'e si'e to no'olə. ⁸Nach beṇə'
 ca' yoso'ošagna'anə' əsa'aque' tozə.” De'e
 na'anə' bitoch əsa'aque' chopə beṇə', sino
 que əsa'aque' tozə beṇə'. ⁹De'e na'anə'
 notono cheyalə' yola'a lega'aque' la' Dioz
 nan' banone' lega'aque' tozə beṇə'.

¹⁰Na' catə' Jeso'osən' len disipl che' ca'
 besyə'əžine' yo'o gan' gosə'ənitə' disipl
 che' ca' gosə'əṇabene' le' bi zejən de'en
 gože' beṇə' fariseo ca'. ¹¹Na' Jeso'osən'
 gože' lega'aque': —Notə'atezə beṇə' chela'a
 no'ol che'enə' par yeque'e no'olə yoblə
 tozəczə ca malən' chone' len de'en chon
 beṇə' chgo'o xtoi. ¹²Na' notə'atezə no'olə
 yele'e be'en che'enə' par yeque'e beṇə'
 yoblə, lecəzə tozəczə ca malən' chon
 no'olən' len de'en chon beṇə' chgo'o xtoi.

Jeso'osən' bene' orasyon par bidao' ca'

¹³Na' ja'ac beṇə' əjso'e bidao' lao
 Jeso'osən' par niç əxoə ne'enə'

yichjga'acbo' na' gone' orasyon
 čhega'acbo'. Pero disipl che' ca' gosə'ədile'
 beṇə' ca' zjsə' bidao' ca'. ¹⁴ Catə' ble'i
 Jeso'osən' can' chso'on disipl che' ca',
 bže'e nach gože' lega'aque': —Le'e güe'
 latjə la'ac bidao' ca' laogua' nga, na' cui
 əgwžonle. Na' əchnia' le'e, beṇə' ca'
 choso'ozexjw yichjga'aque' lao Diozən' ca
 bidao' ca' choso'ozexjw yichjga'acbo' lao
 xaxna'aga'acbo' lega'acze'enə' chso'e latjə
 chnabia' Diozən' lega'aque'. ¹⁵ Bidao' ca'
 bito chso'on cuingə'acbo' xen, na' de'e li
 chnia' le'e, notə'ətezle šə cui yeyacle ca
 bidao' par güe'ele latjə nabia' Diozən' le'e,
 bito gaquə yežinle yoban' gan' zo Diozən'
 chnabi'e.

¹⁶ Nach Jeso'osən' gwlene' bidao' ca' na'
 gwxoə ne'enə' yichjga'acbo'onə', na' bene'
 orasyon par lega'acbo'.

Beṇə' güego' ben' goquə beṇə' gwni'a
 be'elene' Jeso'osən' dižə

¹⁷ Na' ze'e yesa'aque' latjən' to beṇə'
 güego' gwsa'adoe' bžine' gan' zo Jeso'osən'
 na' bzo xibe'en lao Jeso'osən'. Na'
 gože'ene': —Maestr, le' naco' beṇə' güen,
 gwna nada' bi de'en cheyałə gona' par
 gata' yelə mban zejlicane čhia'.

¹⁸ Na' par nič gonč be'enə' xbab
 čhe de'en gwne', Jeso'osən' gože'ene':
 —čBixchen' nao' de que beṇə' güen
 nada'? Dioz nan' naque' le'ezelaogüe
 beṇə' güen. ¹⁹ Nezdə' bin' na lein': “Cui
 co'o xtole, na' cui cuejyichjle be'en chele
 o no'ol chele par solenle beṇə' yoblə;
 cui gotle beṇə'; cui cuanle; bito gacle
 testigw fals contr sa'aljuežjle; bito xoayagle
 sa'aljuežj beṇə'chle; legwnežjo yelə' bala'an
 xaxna'ale.”

²⁰ Nach beṇə' güegon' gože' Jeso'osən': —
 Maestr, yoguə'əloł de'e ca' chzenaga' čhei
 dezd xcuidə'ətia'.

²¹ Jeso'osən' bgüie' be'enə' na' goquene'
 che' na' gože'ene': —Tozə de'en ne'e chac
 falt gono'. Jəyeyetə' yoguə'əloł de'en de
 čhio', na' mech de'en le'ido' čhe de'e ca'
 bnežjon beṇə' yašə'. Nach da denao nada'
 la'anə'əczə šə gonclən byen gato' to le'e
 yag coroz. Na' catə' yežino' yoban' gan' zo
 Diozən', so' mbalaz.

²² Pero na' beṇə' güegon' beyož gož
 Jeso'osən' le' ca', lečgualə trist gwzoe'

čhedə' la' to beṇə' gwni'achguan' naque',
 na' beza'achoe' trist.

²³ Nach Jeso'osən' bgüie' beṇə' güegon',
 na' gože' disipl che' ca': —Zdebəchgua
 naquən par to beṇə' gwni'a güe'e latjə
 nabia' Diozən' le'.

²⁴ Na' besyə'əbanchgüei disipl che'
 ca' can' gože' lega'aque' čhe beṇə'
 gwni'anə', nach de'e yoblə goze'e
 Jeso'osən' lega'aque': —Xi'indaogua,
 de'e li šə to beṇə' zoe' lez gaquən yelə'
 gwni'a čhe'enə' le' zdebəchgua naquən par
 žjəyetzoe' yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e.
²⁵ Zdebəchlə naquən čhe to beṇə' gwni'anə'
 güe'e latjə nabia' Diozən' le' cle ca to camey
 teb to lo'o nag yešə'.

²⁶ Nach disipl che' ca' catə' gwse'enene'
 xtize'enə' besyə'əbanchgüeine' na' gwse'
 ljuežjga'aque': —Notono gaquə yechoj
 xni'a de'e malən' šə ca'.

²⁷ Jeso'osən' bosgüie' lega'aque' na'
 goze'e: —Beṇə'čən' bito gaquə so'one'
 ca yesyə'əchoje' xni'a de'e malən', pero
 Diozən' guaquə yebeje' beṇə' xni'a de'e
 malən'. Diozən' chac chone' bitə'ətezə.

²⁸ Nach Bedən' gože' Jeso'osən': —Xanto',
 neto' bagwlejyichjto' family četo' ca' na'
 len yoguə'əloł de'en deito' par chonli-
 lažə'əto' le' na' chzenagto' čhio'.

²⁹ Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —De'e li
 əchnia', šə nole bagwlejyichjle' ližle, beṇə'
 bišə'əle, beṇə' zanle, xaxna'ale, xo'olle,
 xi'inle, o yežlyo čhele čhedə' chzenagle
 čhia' na' čhedə' čhejle'ele che dižə' güen
 dižə' cobə čhia'anə', ³⁰ Diozən' gone' le'e
 de'e zaquə'əche lao yežlyo nga clezə ca
 beṇə' ca' na' de'e ca' gwlejyichjlen'. Na'
 leczə gon Diozən' par nič əbanle zejlicane.
 Gone' le'e de'e ca' la'anə'əczə lao yežlyo
 nga de de'e zan de'e čhi' saquə'əle. ³¹ Beṇə'
 zan zjənaquə beṇə' blao na'a pero gwžin ža
 catə' cuich əsa'aque' beṇə' blao. Na' beṇə'
 zan beṇə' cui zjənaquə beṇə' blao na'a, pero
 gwžin ža catə' əsa'aque' beṇə' blao.

De'e yoblə gosyixjue' e Jeso'osən' de que
 gate'

³² Nach Jeso'osən' na' zan disipl che'
 ca' ja'aque' Jerosalenṇə'. Na' lao
 zjəngüe'e nezan' Jeso'osən' gwžialaogüe'
 laoga'aque'enə', na' besyə'əbanchgüei
 disipl che' ca' de'en šeje' Jerosalenṇə'
 gan' nitə' beṇə' ca' chse'ene so'ot le'.

Na' do chesə'əžebze' jəsə'ənaogüe'ene'. Nach partlə gwlej Jeso'osən' disipl che' ca' šizīn na' gwzolaogüe' be'elene' lega'aque' dižə' che de'e ca' gaquə che'. ³³Na' gože' lega'aque': —Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch, na' na'a šejcho Jerosalennə' gan' gaca' lao na' beṇə' gwnabia' che bχoz ca' na' lao na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein'. Yesə'əchoglaogüe'en chia' de que cheyalə' gata', na' leczə so'one' nada' lao na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. ³⁴Na' so'one' nada' borl na' soe' nada' golp na' yoso'oza' xene'e cho'alaogua'anə'. Nach so'ote' nada', pero yeyon ža yebana' ladjo beṇə' guat ca'.

Jacobən' na' Juannə' gosə'əṇabe' yesə'əbi'e cuit Jeso'osən' gan' nabi'enə'

³⁵Nach xi'in Sebedeon' Jacobən' len Juannə' gosə'əbigue'e lao Jeso'osən'. Na' gwse'ene': —Xanto', zedəṇabeto' le' to golen.

³⁶Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —ĴBi goclenṇə' chene'ele gona'?

³⁷Nach gwse'ene': —Chene'eto' gono' par niç cue'eto' cuito'onə' šla'a güejə catə'an əžin ža nabi'o ṇasyon chechonə'.

³⁸Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito chache'ile bi de'en chṇabele nada'. ĴGuaquə saquə'əzi'ile can' saquə'əzi'anə'? ĴEgwzoile gaquə chele can' gaquə chia'anə'?

³⁹Nach bosyo'oži'e xtiže'enə' gwse'ene': —Gwzoito'.

Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e liczə chi' saquə'əle can' chi' saca'anə', na' de'e liczə gaquə chele can' gaquə chia'anə'.

⁴⁰Pero bito naquan par əṇia' nada' non' cue' cuitan' catə'an əžin ža nabi'anə'. Xa' Diozən' bagwleje' beṇə' yesə'əbe' cuita'anə'.

⁴¹Nach disipl ca' yeši, catə' gwse'enene' de'en gwse' Jacobən' na' Juannə' le', besə'əže'e lega'aque'. ⁴²Pero Jeso'osən' goxe' yogue'e par niç gosə'əbigue'e laogüe'enə', na' gože' lega'aque': —Nezele nitə' beṇə' gwnabia' na' beṇə' blao che to to ṇasyon, na' la fuers chesə'anabi'e beṇə' ca' nitə' xni'aga'aque'enə'. ⁴³Pero caguə can' cheyalə' gonle. Šə no le'e chene'ele gacle beṇə' blao, cheyalə' əgwzəxjw yichjle na' gaqualenle ljuəžjle. ⁴⁴Na' šə no le'e chene'ele gaquəchle blaoch ca beṇə' ljuəžjle ca', caguə can' cheyalə' gonle

sino que cheyalə' gon cuiṇle ca xmos beṇə' ca' yela'. ⁴⁵Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch, na' caguə bida' par niç beṇəchən' əsa'aclene' nada', sino que bida' par gaqualenə' beṇəchən', na' par əgwnežjo cuina' chixjua' xtolə' yoguə'əloj beṇəchən' catə'an so'ote' nada'.

Jeso'osən' beyone' to beṇə' lchoj le Bartimeo

⁴⁶Jeso'osən' len disipl che' ca' na' len beṇə' zən ca' jəsə'ənao Jeso'osən' besə'əžine' syoda Jericon'. Na' catə' besa'aque' syodan' to beṇə' lchoj le Bartimeo, xi'in to beṇə' le' Timeo, chi'e cho'a nezən' chṇabe' carida. ⁴⁷Na' catə' bene Bartimeon' de que Jeso'osən' be'enə' naquə beṇə' Nasaretən' bazon əžine' gan' chi'enə', nach gwzolaogüe' zizjo gwne': —Jeso'os, len' naco' xi'in dia che de'e Rei Dabin'. Beyašə'əlažə'əšguei nada'.

⁴⁸Beṇə' zən gosə'ədile' beṇə' lchojən' par niç zoe' žizə, pero nachlə gwne' zizjochlə gwne': —Jeso'os, len' naco' xi'in dia che de'e Rei Dabin'. Beyašə'əlažə'əšguei nada'.

⁴⁹Nach Jeso'osən' gwleze' na' gože' beṇə' ca' zjəsə'ənao le': —Le'e gax be'enə'.

Nach gwsa'axe' beṇə' lchojən' par bigue'e lao Jeso'osən', na' gwse'ene': —Bebei, gwzecha chedə' chaxe' le'.

⁵⁰Nach beṇə' lchojən' bzalə' xadon che'enə' na' bxite'e bgüigüe'e lao Jeso'osən'. ⁵¹Jeso'osən' gože'ene': —ĴBin' che'endo' gona' len le'?

Nach beṇə' lchojən' gože' Jeso'osən': —Xana', benšga par niç yele'ida'.

⁵²Jeso'osən' gože'ene': —Guaquə yeyejo'. De'en chonlilažə'o nada' baçh goc can' che'endo'onə'.

Na' le'e bele'itei be'enə' na' gwnaogüe' Jeso'osən' lao zja'aque' Jerosalennə'.

11

Gwsə'əlaogüe'e Jeso'osən' catə' beyo'e Jerosalennə'

¹Jeso'osən' len disipl che' ca' na' len beṇə' ca' zjəsə'ənao lega'aque' besə'əžine' gałə'əza Jerosalennə'. Na' gałə'əza Jerosalennə' zjəchi' çhopə yež, ton Betfage na' yeton Betania. Zjəchi'in frent to ya'a de'en nzi' Ya'a Olibos. Nach Jeso'osən' gwleje' çhopə disipl che' ca'. ²Na' gože' lega'aque': —Le'e žja'ac yež dao' de'en chi' delant, na' catə' šo'ole lao' yežən', le'ile to borrao' bia

cui nona' cuia da'ab yag. Na' ašežleb na' ače'eleb ngalə. ³Na' šə no nabe le'e bixchen' chšežleb, na' ye'elene' de que nada' Xanle chyažjda'ab, na' de que lgiuegwzə žjyesana'ab.

⁴Nach beŋə' ca' bselə' Jeso'osən' gwsa'aque' zja'aque' na' lao zja'aque'enə' besə'əle'ine'eb da'ab yag cuit puert che to yo'o de'en zo cho'a nezən'. Nach bososeže'eb. ⁵Na' nitə' balə beŋə' na' gwse'e disipl ca': —¿Bin' chonle? ¿Bixchen' chšežle borr da'onə'?

⁶Nach disipl ca' gwse'e beŋə' ca' can' gož Jeso'osən' lega'aque' yesə'əne', nach gwso'e latjə bososeže'eb. ⁷Nach gosə'əche'eb lao Jeso'osən', na' bosoxoa xadon chega'aque' cožə'əbən', nach gwžia Jeso'osən' leb. ⁸Na' lao nez gan' zde'enə' beŋə' zan gwso'elaogüe'ene' na' bosoošiljue' xaga'aque'enə' gan' zde' žie' borrar' na' yebalə' gosə'əchogüe' xozə' yag de'en ze tcho'a nezən', na' bosə'ənite'en lao nezən'.

⁹Na' beŋə' zan gosə'əbialao lao Jeso'osən' na' leczə beŋə' zan jəsə'ənao le'. Nach yogue'e gosə'əgüie'e be' lban che' gosə'əne': —Sošgo' mbalaz le' za'o nga, babselə' Xancho Diozən' le'. Goclenšga neto'. ¹⁰Catec mba gaquə checho de'en baza' ben' nabia' chio'o can' gwnabia' de'e Rei Dabin' cana'. Lenczə le'e nitə'əle gan' zo Diozən' le-doye'ela'oche'.

¹¹Ca' goquə bežin Jeso'osən' Jerosalenə', na' leczə catə'an gwyo'e yo'odao' əblaonə'. Na' beyož bgüie' yoguə' de'en chac lo'o yo'odao' əblaonə' besa'aque' len disipl che' ca' šižin na' ja'aque' Betanian', chedə' bagoļ.

Ben Jeso'osən' par nič bgüiž yag yixgüion'

¹²Ža beteyo catə' besa'aque' Betanian' par jasya'aque' Jerosalenə' de'e yoblə, gwdon Jeso'osən'. ¹³Na' zitə'ələ ble'ine' to yag yixgüio žia xlague'e. Na' gwyeye' jəgüie' šə žian yixgüion', pero bitobi bželene', con zlega xlague'e žia, chedə' ca orən' bito naquə tyemp chei. ¹⁴Nach Jeso'osən' gože' yag yixgüion': —Caneque cuich bi frot cuio'.

Na' gwse'encze disipl che' ca' can' gwne'enə'.

Jeso'osən' bebeje' beŋə' ca' chso'on ya'a chyo'o yo'odao' əblao che beŋə' Izrael ca'

¹⁵Gwde na' besə'əžine' Jerosalenə' na' cata' gwyo'o Jeso'osən' chyo'o yo'odao' əblaonə' gwzolaogüe' bebeje' yoguə'əloļ beŋə' ca' chso'on ya'a chyo'onə'. Nach gwlo'onj'ane'e mes che beŋə' ca' choso'oša' mech, na' leczə ca' bene' len yag siy che beŋə' ca' əgwso'otə' ngolbexə. ¹⁶Na' Jeso'osən' bito be'e latjə par yesə'əde notə'ətezə beŋə' chyo'o yo'odao' əblaonə' šə zjanoe' yoa'. ¹⁷Nach bzejni'ine' lega'aque', gože': —Nyojczə Xtizə' Diozən' gan' nan: “Che'enda' yesə'əna beŋə' de que liža'an naquan to latjə gan' so'on beŋə' orasyon beŋə' ža' yoguə' nasyon ca'.” Pero na' le'e babenlen ca to latjə gan' ža' beŋə' bguan.

¹⁸Na' beŋə' gwnabia' che bxož ca' na' leczə beŋə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezan' gwse'enene' can' be' Jeso'osən' dižə'əna' na' besyə'əyiljlaže'e naclə so'one' par aso'ote'ene'. Besə'əžebe' cuich yoso'ozenag beŋə' chega'aque' chedə' yoguə'əte beŋə' bosoozenague' xtizə'enə' na' besyə'əbanene' ca güenə' bzejni'ine' lega'aque'. ¹⁹Na' cata' bazon gal Jeso'osən' len disipl che' ca' besa'aque' syodan' na' jasyə'əga'əne' Betanian'.

Bgüiž yag yixgüion'

²⁰Zil beteyo besa'aque' Betanian' par jəya'aque' Jerosalenə' besyə'ədie' gan' zo yag yixgüion' de'en əgwñablaža' Jeso'osən' əbiž. Na' besə'əle'i disipl che' ca' bəbgüiž do loi. ²¹Nach Bedən' jsa'alaže'e can' goquan' na' gože' Jeso'osən': —Xana', bgüiašč yag yixgüion' de'en əgwñablažo'o əbiž neje bəbgüižən.

²²Jeso'osən' gože'ene': —Le'e gonlilaže' Diozən' na' gaquə can' ənabelene'. ²³De'e li əchnia' le'e, šə do yichj do lažə'əle chonlilažə'əle Diozən' gaquə ye'ele ya'a nga: “Boša' xišna'onə' na' jəyexo' lo'o nisda'onə'”, na' gaquə can' chonle mendadən' de'en chejle'ele sin cui chac chop lažə'əle. ²⁴De'e na'ana' chnia' le'e de que bitə'ətezə de'en chnabele Diozən' catə'an chonle orasyonə', šə chejle'ele de que gone' can' chnabelene'enə' na' guaquəczən'. ²⁵Na' catə' solao gonle orasyonə', šə yosa'alažə'əle bi de'en baben to beŋə' contr le'e, leyezi'ixen che', par

nich leczə Xacho Diozən' ben' zo yoban' yezi'ixene' xtolə'älən'. ²⁶ Pero šə le'e bito chezi'ixenle' che sa'aljuežj beñačhlen' leczə ca' Xacho Diozən' ben' zo yoban' bito yezi'ixene' xtolə'älənə'.

Yelə' gwnabia' che Jeso'osən'

²⁷ Na' besyə'əžine' Jerosalennə' de'e yoblə. Na' catə' balažə' Jeso'osən' chy'o' yo'odao' əblaonə', ben' naquəch bχoz əblaoch na' beñə' ca' choso'osed choso'olo'i lein', na' len beñə' golə blao che neto' beñə' Izrael gosə'əbigue'e lao Jeso'osən'. ²⁸ Na' gwse'ene': —ǝNac goquən' gwxi'o' yelə' gwnabi'anə', na' non' beñ le' yelə' gwnabia'anə' par gono' de'e ca' chono'?

²⁹ Jeso'osən' boži'e xtižə'əga'aque'ena' gože': —Leczə de to de'e nabda' le'e. Šə gwnaleda' de'en nabda' le'e nach əñia' le'e non' beñ nada' yelə' gwnabia' par gona' de'e ca' chona'. ³⁰ Lenašc nada': ǝnon' bselə' de'e Juannə' bide' bchoe' beñə' nis? ǝEDioz nan' bsele'ene' o šə beñə' yoblən'?

³¹ Nach boso'oxi'e entr lega'aque' gosə'əne': —Šə ye'echone' de que Dioz nan' bsele' de'e Juannə' par bchoe' beñə' nis, na' ye'e chio'o: “ǝBixchexan' bito gweyēle'ele che'?” ³² Na' nic gac ye'echone' de que beñə' yoblən' əbselə' de'e Juannə'.

Gosə'əne' ca' chedə' besə'əžebe' bi so'on beñə' ca' zjənžaguən', la' yogue'e gwse'ejle'e de que de'e ličzə Diozən' bsele' de'e Juannə' par be'e xtižə'ena'. ³³ De'e na'anə' gwse'e Jeso'osən': —Bito nezetə' non' bselə' de'e Juannə'.

Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Leczə ca' nada' bito əñia' non' beñ nada' yelə' gwnabia'anə' par gona' de'e ca' chona'.

12

Jempl che mos mal ca'

¹ Nach Jeso'osən' gwzolao be'e jempl nga bezejni'ine' lega'aque' de que notə'ətezə beñə' šə chso'onczə yichjlaoga'aque' cui choso'ozenague' che' yesə'əbi'ayi'e. Na' gwne': —To beñə' goze' zan yag obasən' yežlyo che'ena'. Na' gwlo'e le'ej doxenən. Na' na'atezə bene' to tanc gan' boso'osi'e obasən' par bchoj xisein'. Na' leczə bene' to campnary gan' yesə'əcuə'a beñə' əsa'ape' güertən'. Nach bene' güertən' lao na' beñə' par bosa'əgüia boso'oye'en, na' gwde na' gwze'e gweyē' zita'. ² Catə' bžin tyemp

par yosyo'otobe' cwsešən', bsele'e to mos che' par žjəyexi'e to tlaw cwsešən' de'en cheyalə' yezi'e. ³ Pero na' beñə' ca' chsa'apə yag obas che'ena' boso'onize' mosən', na' gosə'əyine'ene' nach boso'ose'ene' sin cui bi bi boso'onežjue'ene'. ⁴ Nach xan yag obasən' bsele'e yeto mosən', na' beñə' ca' boso'ošize'ene' yej, na' gwso'one' güe' yichje'ena' na' boso'ožia boso'onite'ene'. ⁵ Nach bosselə' xan yag obasən' yeto mosən', na' beñə' ca' chsa'apə yag obasən' gwso'ote'le'. Na' gwdechla xan yag obasən' bosselə'e mos zanch na' beñə' ca' chsa'apə yag obasən' gosə'əyine' bale' na' yebale' gwso'ote'.

⁶ Na' zo xi'in' tlišə' xan yag obasən', na' chacchgüeine' che'. Nach le'ezelaogüie bsele'e le'. Lo'o yichjla'aždaogüie'ena' goquene': “Gwsa'apəlje' xi'inan' respet yosyo'onežjue'ebo' cwsešən'.” ⁷ Pero na' beñə' ca' chsa'apə güertən' catə' besə'əle'ine' xi'inə'ena' nach gwse' ljuežjga'aque': “Bengan' xi'in' xan yag obasən', na' le'ena' yega'an' len bienna'. Leda gotchone' par nich yega'anlencho bien che xe'ena'.” ⁸ Nach boso'onize'ene', gwso'ote'ene', na' besyə'əbeje' cuerp che'ena' fuerlə güertən'.

⁹ Beyož be' Jeso'osən' jempl nga, gože' beñə' ca' ža'anə': —ǝNac chactgüieile gon xan güertən' len beñə' ca'? Žjəyənītlaogüie' lega'aque', na' yegüe'e yaguən' lao na' beñə' yoblə.

¹⁰ ǝEcabiñə' šejni'ile bi zejen de'en nyož Xtižə' Diozən' gan' nan:

Yej de'en cui gwso'olažə' mues güen yo'o ca', lennə' banaquən yej squin.

¹¹ Xancho Diozən' babzoe' yejən' gan' cheyalə' son na' de'e zaquə' yebanecho can' bene'ena'.

¹² Nach beñə' fariseo ca' na' beñə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' len beñə' golə blao ca' gwse'ene'ne' yesə'əzene' Jeso'osən' chedə' gwse'ejni'ine' de que Jeso'osən' be'e jempl nga contr lega'aque' por ni che de'en cui chse'ejle'e che'. Pero bito bi gwso'one' chedə' besə'əžebe' bi so'on beñə' ca' ža'anə'. De'e na'anə' con besa'aque' gan' zo Jeso'osən'.

Gosə'əñabene' Jeso'osən' šə yesə'əyxjue' impuest che gobiernən'

¹³ Na' gwde de'e ca' boso'osele'e baļə beṇə' fariseo ca' len yebaļə beṇə' ca' chso'on txeṇ len Erodan' lao Jeso'osən' par yesə'əbe'enaogüe' ačhoj dižə' cho'enə' de'en yesə'əchine' par əsa'ogüe' xya contr le' lao beṇə' gwnabia' che gobiernən'.
¹⁴ Nach catə' besə'əžin beṇə' can' lao Jeso'osən' na' gwse'ene': —Maestr, nezetə' de que cho'o dižə' li na' bito chžebo' bin' yesə'əna beṇə' yobla, čhedə' bito chono' cuent che beṇə' šə naque' blaə o šə bito naque'. Nezetə' can' chsed chlo'ido' beṇə' de'en chene'e Diozən' goncho naquən dižə' li. De'e na'anə' zedenəbətə' le' par əṇəo' neto' naquən' cheyaļə' gonto'. ĵEnaquən güen chixjwto' impuest che gobiern roman' o šə bito cheyaļə' chixjwto'on?

¹⁵ Jeso'osən' le'e gocbe'iteine' caguə do lažə'əga'aque'enə'. Con chse'enene' ye'e lega'aque' to de'e yesə'əchine' contr le'. Nach gože' lega'aque': —ĵBixchen' chene'ele cuejle nada' dižə' de'e əgwčhinle contr nada'? Le'e gwlo'i nada' to xmechlen'.

¹⁶ Nach boso'olo'ine' le' ton na' catə' ble'i Jeso'osən' len gože' lega'aque': —ĵNo diboj cheinə' da' laogüennə', na' no lein' nyoj laogüennə'?

Nach gwse'ene': —Che Rei Sesar na'anə'.

¹⁷ Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e əgwnežjo Sesarən' de'en naquə che' ža, na' le'e gwnežjo Diozən' de'en cheyaļə' əgwnežjwlene'.

Nach beṇə' ca' catə' gwse'enene' xtižə' Jeso'osən' besyə'əbanene' can' gože' lega'aque'.

Gosə'əṇabe' naquən' yesyə'əban beṇə' guat ca'

¹⁸ Na' leczə besə'əžin baļə beṇə' sadoseo ca' lao Jeso'osən'. Na' beṇə' sadoseo ca' choso'osed choso'olo'ine' de que bito yesyə'əban beṇə' guat ca'. Nach gosə'əṇabene' Jeso'osən' gwse'ene': ¹⁹ —Maestr, de'e Moizezən' bzoje' de que šə to beṇə' byo beṇə' nšagna' gate' na' yega'aṇ no'ol che'enə' sin cui no xi'ine' gwzo, beṇə' bišə' be'enə' bagotən' cheyaļə' yeque'e no'oləna' par ničh nita' xi'in dia che de'e beṇə' biše'enə'.²⁰ Na' goquən' gwnitə' gažə bišə'əga'aque', na' beṇə' nechən' bšagne'e na' catə' gote' notono xi'ine' gwzo.²¹ Na' beṇə' biše'e əgwchopen' beque'e no'olən', na' leczə got beṇə' əgwchopen' na' notono

xi'ine' gwzo. Nach le'egatezə ca' goquə len beṇə' biše'e əgwyonən'.²² Nach leczə ca' goquə len bišə'əga'aque' ca' yela' xte besyə'əyatega'aque' besyə'əque'e no'olən' na' besyə'əyatega'aque' gwsa'at na' notoczə no xi'inga'aque' gwnitə'. Na' gwde gwsa'at beṇə' ca' leczə got no'olən'.²³ Na' catə' yesyə'əban beṇə' guat ca', ĵnoe' entr beṇə' ca' gažə gaquə be'en che no'olən'? La' yogue'en bosyo'ošagna'alene' le'.

²⁴ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito chonle xbab šao', la' bito nezele naquən' nyoj Xtižə' Diozən', na' nic nezele naquən' naquə yelə' guac che Diozən'.²⁵ Catə'an yesyə'əban beṇə' guat ca' bito gacbia' šə zoso'ošagne'e o šə cui. Na' cana' caguə no yosyo'ošagna'ach. Lebze əsa'aque' len angl che Diozən' beṇə' ca' nita' yoban'.²⁶ Na' ca naquən' chaquele bito yesyə'əban beṇə' guat ca', ĵəbito za'aləžə'əle can' nyoj Xtižə' Diozən' de'en bzoj de'e Moizezən' can' gož Diozən' le'. Moizezən' ble'ine' to yi' beļ de'e chdoļjən to lo'o xis yešə'. Na' gož Diozən' de'e Moizezən': “Nada' naca' Dioz che de'e xaxta'ole Abraanə', na' Dioz che de'e xaxta'ole Isaaquən', na' Dioz che de'e xaxta'ole Jacobən'.”²⁷ Na' nezecho beṇə' ca' nite'e len Diozən' čhedə' Diozən' bito naque' Dioz che beṇə' guat, sino naque' Dioz che beṇə' ca' zjəmban. De'e na'anə' lechgualə clelən' chejni'ile na' chsed chlo'ile Xtižə' Diozən' clelə.

De'en naquə de'e blaoch de'en non Diozən' mendad goncho

²⁸ Nach bžin to beṇə' chsed chlo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' lao Jeso'osən', čhedə' benene' rson can' gwsa'acyožə beṇə' ca' Jeso'osən' na' gwnezene' de que binlo boži' Jeso'osən' xtižə'əga'aque'enə'. Nach gože' Jeso'osən': —Maestr, lao lei che Diozən' ĵnon' de'en none' mendad goncho naquən de'e blaoch?

²⁹ Jeso'osən' gože'ene': —De'en naquə de'e žialaoch lao de'e ca' none' mendad goncho nan: “Le'e gwzenag le'e beṇə' Izrael. Tožə Xancho Diozən' zaque'e par güe'ela'ocho.³⁰ De'e na'anə' cheyaļə' gaquecho che Xancho Diozən' do yichj do lažə'əcho, do fuers balor čecho”, leṇnə' naquən de'e žialaoch.³¹ Na' de'e əgwchopen' lebze nan len de'e nechən': “Cheyaļə' gaquecho che sa'aljuežjcho catg chaquecho che cuincho.” Bitə bi de de'en

non Diozən' mendad goncho de'en naquəch de'e žialaoch ca de'e ca' chopə.

³² Nach be'ena' chsed chlo'i lein' gože' Jeso'osən': —De'e güen can' nao' maestr. Naquən de'e li can' nao'onə' de que tozə Diozən' zo be'ena' zaquə' par güe'ela'ocho.

³³ Na' cheyalə' gaquecho che Diozən' do yichj do lažə'əcho do fuers balor checho. Na' leczə cheyalə' gaquecho che sa'aljuežj beňachcho catg chaquecho che cuincho. Na' de'e li zaquə'əchən goncho can' na de'e ca' non Diozən' mendad goncho cle ca gotcho bia yixə' na' gwzeychob par güe'ela'ochone'. Zaquə'əchən cle ca' bitə'ətezəchlə de'e chnežjwcho Diozən' cho'ela'ochone'.

³⁴ Jeso'osən' gobce'ine' boži'i be'ena' xtiže'en len dižə' sin', nach gož Jeso'osən' le': —Bazon go'lo latjə nabiə' Diozən' le'.

Na' dezd ža na' bitoch no besyə'əyaxje bi de'e yesə'əñabene' Jeso'osən'.

Cristən' naque' xi'iq dia che de'e Rei Dabin'

³⁵ Na' lao ne'e chsed chlo'i Jeso'osən' beňə' ca' ža' lo'o yo'oda'onə', gože' lega'aque': —ĴBixchen' chesə'əna beňə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' de que Cristən' naque' xi'iq dia che de'e Rei Dabin'? ³⁶ Cui de'e Dabin' bzoje' can' blo'i Spirit che Diozən' le' gan' nan:

“Xancho Diozən' gože' Xana'an:

“Gwche'edo' cuita' nga nabi'əcho txen, na' gona' par nič nita' de'e ca' chso'on contr le' na' beňə' contr chio' ca' xni'onə'.”

³⁷ Na' de'en gwna de'e Dabin' de que Cristən' naque' Xane', žəcabi zejen de que Cristən' naque' mazəchlə ca xi'iq dia che' na'azən' ža?

Nach beňə' zan ca' besyə'əbeine' bosozenague' che'.

Xtolə' beňə' ca' choso'osed choso'olo'i lein'

³⁸ Na' Jeso'osən' lao bzejni'ine' beňə' ca' gože' lega'aque': —Le'e gon xbab nič cui gonle can' chso'on beňə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Lega'aque' chesyə'əbeine' chəsə'əlaže'e zjənyaze' lachə' tonə' na' chesyə'əbeine' cata' beňə' chəsə'əguape' lega'aque' diox na' chəsə'ənope'e na'aga'aque'ene' do lao lquey. ³⁹ Lega'aque' chse'enene' yesə'əbi'e gan' chəsə'əbe' beňə' blao

catə' chja'aque' yo'odao' na' catə' chac lni. ⁴⁰ Na' choso'oxoayague' no'olə gozeb ca' par nič no'ol ca' chəsə'ənežjue' lega'aque' ližga'aque'en len bichlə de'en de chega'aque'. Na' catə' chso'one' orasyonə' chso'echgüe' dižə' par nič chəsə'əxoayague' beňə'. Mazəchlə castigw chega'aque' əgwnežjo Diozən' clezə ca che beňə' yeziquə'əchlə chedə' chso'one' de'e mal ca' zjənac ca' len zjəneze'ne' can' na lein'.

To no'olə gozebə be'e Diozən' xmeche'enə'

⁴¹ Na' goquan' to žlas catə' chi' Jeso'osən' lo'o yo'odao' əblaonə' gan' nita' caj ca' gan' chgo'o xmech neto' beňə' Izrael par yo'odao' əblaonə'. Na' ble'ine' beňə' ca' catə' gosə'əgüe'e xmechga'aque'enə' lo'inə', na' leczə ble'ine' beňə' gwni'a ca' de'e scha'o mechən' gosə'əgüe'e. ⁴² Na' lao chgüie' beňə' ca', bžin to no'olə gozebə no'olə yašə' na' gwlo'e chopə sentab dao' che'enə' lo'o cajən'. ⁴³ Nach Jeso'osən' goxe' disipl che' ca' na' gože' lega'aque': —De'e li əchmia' le'e, no'olə gozebən' naque' beňə' yašə', pero bagwlo'e de'e zaquə'əch lao Diozən' ca yoguə' beňə' ca' yelə'. ⁴⁴ Lega'aque' gosə'əgo'o xmechga'aque' de'e checho'onən lao yelə' gwni'a chega'aque'enə', pero no'olə nga lao yelə' yašə' yelə' zi' che'enə' bagwlo'e yoguə' ca ga de'e dao' de che'.

13

Jeso'osən' gwne' de que gwžin ža yosyo'ochinjje' yo'odao' əblaonə'

¹ Na' catə' beza' Jeso'osən' yo'odao' əblaonə', to disipl che'enə' gože'ene': —Xanto', bgüiašc catg xoche zjənone' yo'odao' əblao nga, na' catg xoche yej quinga zjənonene'en.

² Nach gož Jeso'osən' be'ena': —Chgüiale catec xoche naquə yoguə' de'e ca'. Pero ca naquə de'en chle'ile nga na'a, gwžin ža yosyo'ochinj beňə' doxenən na' notoch no le'i lega'aque'n.

De'en gaquə catə'ən bazon baozə šo'o fin che yežlyon'

³ Na' ja'aque' ya'a Olibosən' de'en zo yešla'alə bđinjən' ze frent yo'odao' əblaonə'. Na' catə' besə'əžine' lao ya'ana'

gwche' Jeso'osən'. Nach Bedən', Jacobən', Juannə' len Ndrəsən' gosə'əbigue'e lao Jeso'osən' na' bgašə'əzə gwse'ene': ⁴ — Chene'eto' ənezeto' do batə'aquən' gaquə de'e nga nao' nga. Na' ħnac gaquə gacbe'ito' catə' bazon baozə gaquə can' na'onə'?

⁵ Jeso'osən' gože' lega'aque': — Le'e gapə cuidad par niċh notono əxoayag le'e. ⁶ Gwžin ža catə' zan beṇə' goxoayag ša' lao yežlyo nga yesə'əne' de que zjənaque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaqualene' le'e. Na' beṇə' zan yesə'əxoayague'.

⁷ Pero na' le'e bito žeble catə' yenele dižə' de que chac gwdilə, o de que guaquə gwdilə, ċhedə' can' cheyalə' gaquə. Na' la'anə'əczə šə bachac ca' bitonə' əžin ža par šo'o fin ċhe yežlyon'. ⁸ Ze'e əžin žan' yesy'ədiłə yež contr yež, na' nasyon contr nasyon. Na' leczə zan yež de'e zjəċhi' dox-enlə yežlyon' xo'ochgua, na' gaquə bgüin na' gaquə bichlə de'en yesə'əzaquə'əzi'e. Na' te gaquə de'e quinga ŋe'e za'aquəċczə de'en yesə'əžaglaobəṇə' ža' yežlyon'.

⁹ Na' ca naquə le'e ža, cheyalə' ənezele de que beṇə' contr ċhelen' so'one' le'e lao na' beṇə' gwnabia' ca', na' yesə'əyine' le'e lo'o yo'odao' ċhega'aque' ca'. Yesə'əċhe'əxaxje' le'e do lao gubernador ca' na' do lao rei par əsa'ogüe' xya contr le'e de'en chonlilažə'əle nada'. Can' gaquə güe'ele xtižə'anə' lao beṇə' gwnabia' ca'. ¹⁰ Na' leczə ze'e əžin žan' šo'o fin ċhe yežlyon', žja'ac beṇə' doxen lao yežlyon' yesə'əyixjui'e dižə' güen dižə' cobə de'en ċhejini'in ċhia' len beṇə' ca' ža' yoguə' nasyon. ¹¹ Na' catə' no yesə'əċhe'əxaxj le'e lao beṇə' gwnabia' ca' bito cue' yichjle nac yoži'ile xtižə'əga'aque'ena'. Lao or na' Spirit ċhe Diozən' əgwzejni'in le'e bin' ye'ega'aclene'. De'e na'anə' le'e ye'ega'aclene' con can' əgwzejni'i Spiritan' le'e, ċhedə' caguə le'ena' güe'ele xtižə'anə' sino que Spirit na'anə' güe'en len. ¹²⁻¹³ Yoguə' beṇə' cui zjənombia' Diozən' yesə'əgue'ine' le'e ċhedə' chonlilažə'əle nada'. Na' xte no bišə'əle na' no xale so'one' le'e lao na' beṇə' par niċh so'ote' le'e na' leczə xte no xi'ine' so'one' le'e lao na' beṇə' ca' so'ot le'e. Pero šə sotezə sole gonlilažə'əle nada' xte catə'əċhən' əžin ža gatle, nachən' žjəyazole len Diozən'.

¹⁴ Bablabczle can' bzoj de'e profet Danielən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Na' de'en bzoje' nan de que beṇə' mal ca' so'one' de'en naquə de'e zban juisy de'en ċhgue'i Diozən' lo'o yo'odao' əblao ċhe chio'o beṇə' Izrael na' yo'oda'onə' bitoch gonən žin. Na' catə' le'ile gaquə de'e quinga, cana' le'e nitə'əle Jodean' cheyalə' əgwxonjle na' žja'acle do ya'ada'ote. (Le'e ċhlable de'e nga le'e šejni'in.) ¹⁵ Na' šə zo to beṇə' chone' dezcanz lao sotea ċhe liže'ena' catə' gaquə de'e ca' bagwnia' gaquə, bito galə' yotobe' šinlaze' ca' ža' liže'ena', con cuejyichje'en. ¹⁶ Leczə ca' beṇə' zda do yoba bito galə' yebi'e par žjəyexi'e xadon ċhe'ena' liže'ena'. ¹⁷ Na' ca tyempən', leċhgualə zdebə gaquən len no'ol ca' zjənoa' bdao', na' no'ol ca' ċhesə'əguəžə' bdao'. ¹⁸ Le'e gon orasyon par niċh cui cheyalə' əgwxonjle tyemp catə' ċhi' de'e zag. ¹⁹ Catə' gaquə de'e ca' leċhgualə ċhi' saquə beṇə' Izrael ca' ža'anə'. Na' dezd catə'an gwxe yežlyon' xte ža neža bito ənacho bagwdi' bagwxaquə' beṇə' can' ċhi' saquə' beṇə' Izrael ca', na' bito əžinlaze'e gaquə ca' len beṇəċhən' de'e yoblə. ²⁰ Žalə' nžia Diozən' bia' yesə'əžaglaogüe' šša ni yeto beṇə' cuiċ zjəmban catə'an yeyož yesə'əžaglaogüe'ena' žalə' ca'. Pero por ni ċhe de'en ċhaque Diozən' ċhe beṇə' ca' ċhso'onlilažə' le', beṇə' ca' bagwleje' par zjənaque' xi'ine', de'e na'anə' cui güe'e latjə yesə'əžaglaogüe' šša.

²¹ Na' ža, šə no əye'e le'e: “Bgüiašc nga zo Cristən' ben' əbselə' Diozən' par gaqualene' chio'o”, o šə ye'e le'e: “Na'alə zoe'”, bito šejle'ele ċhe'. ²² Zan beṇə' goxoayag ša' lao yežlyo nga əse'e le'e de que zjənaque' Cristən' o de que ċhso'e xtižə' Diozən'. Na' so'one' miłagr na' so'one' de'e naquə yelə' goban, par niċh yesə'əxoayague' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par əsa'aque' xi'ine' pero bito gaquə yesə'əxoayague' lega'aque'. ²³ Banezele can' gaquə, la' bagwdixjue'ida' le'e ċhe de'e ca' ze'e gaquə. De'e na'anə' le'e so probnid par niċh cui xoayagle.

Can' gaquə catə' yidə Jesocristən' de'e yoblə

²⁴ Pero na' lao ža ca' cate yeyož ċhi' saquə' beṇəċhən', bgüižən' bitoch əgwse'eni'in na' leczə ca' bio'onə'. ²⁵ Na' beljw ca' zjažia

le'e yoban' yesə'əxopən, chədə' Diozən' əg-wsi'ınse' yoguə' de'e ca'. ²⁶ Na' cana'ach beṇə' ca' ža' yežlyon' yesə'əle'ine' nada' yida' de'e yoblə to lo'o bejw, nadan' naca' ben' bsejə' Diozən' golja' beṇəch. Yida' nsa'a yelə' guac xen chia'anə' na' yelə' chey che'eni' chia'anə'. ²⁷ Na' əselə'a angl chia' ca' doxenlə yežlyon' par yosyo'otobe' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' xi'ine' gatə'ətezə zjənasəlasə'.

²⁸ Nezele can' chac do nga len yag yixgiion'. Cata' bachezolao chebia xlague'e, chacbe'ile de que bač zon yela' yejon'. ²⁹ Na' leczə can' catə'an le'ile gaquə de'e mal ca' bagwnia' gaquə, cana'ach ənezele de que bazon əžin ža šo'o fin che yežlyon'. ³⁰ De'e li əchnia' le'e, bitonə' gat le'e nita'əle tyemp nga na'a catə' solao gaquə yoguə'əloj de'e ca'. ³¹ Ca naquə de'e ca' chle'icho le'e yoban' na' yežlyon' yesə'əde chei, pero ca naquə xtižə'anə' caguə de'e te cui gaquə can' nanṇə'.

³² Pero na' ca naquə bi ža bi orən' šo'o fin che yežlyon' notono no neze, ni que zjəneze angl ca' nitə' yoban', na' ni que nezdə' nada' naca' Xi'in Diozən'. Tozə Xa' Dioz nan' neze.

³³ De'e na'anə' le'e so probnid, le'e gac ca beṇə' nchoj bišgal chei na' le'e gon orasyonṇə' chədə' bito nezele batən' yida' de'e yoblə. ³⁴ Na' de'en cuezle batən' yida' de'e yoblə gwxaquə'əleben can' chac che to beṇə' chej zita'. Antslə ze'e se'e liže'enə', che'e xmoše' ca' bi de'en so'on to toe' na' leczə ca' che'e ben' chapə puertən' gape'en do tyempte par nič ca' chapəze'en catə'an yežine'. ³⁵ Ca'aczən' naquən len le'e, le'e so probnid chədə' bito nezele batən' yida' de'e yoblə, nadan' gwxaquə'əlebeda' ca xan yo'onə'. Bito nezele šə yida' do bagol o šə do chel o do šbal xen o šə do che'eni'. ³⁶ Le'e so ca beṇə' nchoj bišgal chei, nič sole probnid na' cui senyala' le'e catə'an yida' de'e yoblə. ³⁷ Na' de'e ca' bagwnia' le'e taple leczə əchnia'an par yoguə' beṇə' chso'onlilažə' nada'. Ləso probnid par catə'an yida' de'e yoblə.

14

Boso'oxi'e can' so'one' yesə'əzene' Jeso'osən'

¹ Na' goquən' ne'e chac falt yechopə ža par galə' lni pascw che neto' beṇə'

Izrael Jerosalennə' catə'an chaoto' yetxtil de'en cui bi xne'i nchičə. Na' beṇə' ca' chəsə'anabia' bəxoz ca' na' len beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezan' besyə'əyilje' naclə so'one' par yesə'əzene' Jeso'osən' bgašə'əzə na' so'ote'ene'. ² Na' gosə'əne': — Bito gotchone' lao lṇina' par nič cui yesə'əadopə beṇə' ca' banitə' lao' syodan' na' yesə'ədiləlene' chio'o.

To no'olə bcuase' set zix yichj Jeso'osən'
³ Na' goquən' to Jeso'osən' Betanian' liž to beṇə' le Simon be'enə' güe'i yižgüe' de'en nzi' lepr. Na' lao chi' Jeso'osən' cho'a mesən' chaogüe', bžin to no'olə noxe'e to lmet de yej fin de'e yožə to clas set de'e nzi' nardo. Na' setən' lechgualə zix chla'an na' lechgualə le'eyə' zaquə'an. Na' no'olan' gwle'e lmetən' gan' yožə setən' na' bcuase'en yichj Jeso'osən'. ⁴ Nach balə beṇə' ca' nitə' len Jeso'osən' liž Simonṇə' besə'əze'e na' gwse' ljuežjga'aque'. — Bixchen' con benditjeine' setan' noxe'ena'? ⁵ Güenčlə žalə' bete'en la' mazlə tmlil gueyə' gueyoa le'ine' chei žalə' ca', na' mech de'en le'ine' chei əgwnežjue'en beṇə' yašə' par gaquəlene' lega'aque'.

Na' gosə'ədilə' no'olan'.

⁶ Nach Jeso'osən' gože': — Ljoye'ena'. Bixchen' chdillene? Güenčguan' babene' len nada'. ⁷ Ca naquə beṇə' yašə' ca' syempr nitə'əcze' len le'e, na' guaquə gaquə'əlenga'aclene' batə'ətezə chene'ele. Pero ca naca' nada' yešložgan' soa' len le'e. ⁸ De'en bcuasə' no'olan' setən' yichja'anə' na' bežonən' lao cuerp chia'anə' bene' de'en non gone' len nada' žan' yoso'ocuaše'e nada', can' chonle chyeble set zixən' cuerp che beṇə' guatən'. ⁹ De'e li əchnia' le'e gatə'ətezə chixjue'ile dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in chia'anə' leczə chixjue'ile can' ben no'olə nga len nada'. Na' šanch beṇə' əso'e dižə' ca giennə' bene'.

Jod Iscariotən' bene' Jeso'osən' lao na' beṇə' contr ca'

¹⁰ Gwde de'e ca' Jod Iscariotən' ben' goquə txen len disipl ca' šižin, gweyje' lao beṇə' ca' chəsə'anabia' bəxoz che neto' beṇə' Izrael par gože' lega'aque' de que əgwdie' Jeso'osən' lao na'aga'aque'ena'. ¹¹ Na' beṇə' ca' catə' gwse'ene' xtižə' Jodən'

lechguale besyə'abeine'. Na' gwsə'one' lyebe yosə'ənežjue'ene' mech. Nach Jodən' gwzə'olao gwche'enaogüe' batə'aquən' so latjə gone' Jeso'osən' lao na'aga'aque'enə'.

Lao gwsa'ogüe' xše' Jeso'osən' blo'ine' lega'aque' can' so'one' par žjesyə'əzalaže'e bi zejen ca de'en gate'

¹² Na' ža nech che lni pascon' catə'an chsa'ogüe' yetxtil de'en cui bi xne'i nchixə na' lecza chso'ote' xilə' dao' par chjəsyə'əzalaže'e can' bebej Diozən' de'e xaxta'oga'aque'enə' Egipton'. Na' ža na'anə' gwse' disipl che Jeso'osən' le': — žGan' che'endo' žje'eni'ato' de'en gaocho xše' lni pascon'?

¹³ Nach gwleje' chopə disipl che' ca' na' bsele'e lega'aque' lao' syodan' gože': — Le'e žja'ac lao' syodan' na' na' yežagle to beṇə' byo beṇə' noa' che'e nisən' ya'ayene'. Na' le'e žjənaotelene'. ¹⁴ Na' šo'ole len be'enə' na' ye'ele xan yo'onə': “Maestrən' ne' gonšgo' to cuart gan' güe'eni'ato' de'en gaolento'one' xše' lni pascon', neto' disipl che'.” ¹⁵ Nach əgwlo'ine' le'e to cuart xen de'e zo žcuia la'alə, na' lo'o cuartən' zo to mes, na' nita' ga cue'ele na' bichlə de'e chyažjele. Lo'o cuart na'anə' əgwsini'ini'ale de'en gaocho lao lni pascon'.

¹⁶ Nach gwsa'ac disipl che' ca' na' catə' besə'əžine' syodan' yoguə'əlo' can' gože' lega'aque'enə' goquə'. Nach bosə'osi'ini'e de'en gwsa'ogüe' xše' lni pascon'.

¹⁷ Na' catə' beyož gwxxen, Jeso'osən' len disipl che' ca' šižin besə'əžine' yo'onə' gan' babosə'osi'ini'e de'en əsa'ogüe'enə'.

¹⁸ Na' lao zjəchi'e cho'a mesən' chsa'ogüe', Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e, entr to le'e chaolenle nada' txen gonle nada' lao na' beṇə' contr ca'.

¹⁹ Nach de'e juisy de'e gwsa'aque'ne' catə' beyož gwne' ca', nach tgüeja tgüeje' gwse'e le': —Xana' žənada'an gona' le' lao na' beṇə' contr ca'?

²⁰ Jeso'osən' gože' lega'aque': —Entr le'e šižinle tole chne' na'alen' lo'o platən' txen len nadan', gonle nada' lao na' beṇə' ca'.

²¹ Banaquəczən so'ot beṇə' nada' can' nyoj Xtižə' Diozən' nan gaquə'chia' nadan' naca' ben' bsele' Diozən' golja' beṇəch'. Pero probchguazə be'enə' gon nada' lao na' beṇə' contr ca'. Nca'alə xneze žalə' cuiclə golje'enə'.

²² Na' lao chsa'ogüe'enə' gwxi' Jeso'osən' yetxtilən', na' be'e yelə' choxcwlen che Diozən'. Gwde na' bzoxje'en, nach be'en disipl che' ca', gože' lega'aque': —Le'e gaon. Lenṇə' cuerp chia'anə'.

²³ Nach lecza bexe'e basən' gan' yožə nis obasən', na' lao noxe'en be'e yelə' choxcwlen che Diozən' nach bosnežjue'en lega'aque' na' yogue'e gwse'eje'en. ²⁴ Nach gože' lega'aque': —Lenṇə' xchena'anə'. Na' xchena' na'anə' laljə por ni che xtolə' beṇəchən'. Na' de'en laljənnə' solao gaquə de'e cobə de'en ben Diozən' lyebe gone' par gaquəlene' beṇəchən'. ²⁵ De'e li chnia' le'e na'a zelao che'eja' nis oban'. Pero de yeto de'e yebeichecho mazəchlə can' chebeicho che'ejcho nis oban', lenṇə' de'en socho mbalaz zejlicəne catə'an socho txen gan' nabi'a len Diozən'.

Jeso'osən' gwne' de que Bedən' cui chebe' šə nombi'ene'

²⁶ Na' beyož gwse'ej gwsa'ogüe' gwsə'ole' to imno, nach besə'əchoje' ja'aque' ya'a de'en nzi' Olibos. ²⁷ Na' lao zjəngüe'e nezən' Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —Neže' yoguə'əle cuejyichjle nada' por ni che de'en gaquə'chia'. Gaquə' can' nyoj Xtižə' Diozən' nan: “Gota' beṇə' goye xilə'əna' na' xilə' che' ca' əsa'asələsab.” ²⁸ Pero na' catə' yeyas yebana' ladjo beṇə' guat ca', yobəchda' yeya'a Galilean' cle ca' le'e.

²⁹ Nach Bedən' gože' Jeso'osən': —Nada' cuat cuejyichjja' le' la'anə'əczə šə yoguə' beṇə' yeziquə'əchlə yəsə'əbejyichjle' le'.

³⁰ Jeso'osən' gože'ene': —De'e li əchnia' le' neže' antslə ze'e cuež lecon' chop las, gaquə' šon las cui chchebo' de que nombi'o nada'.

³¹ Nach Bedən' gože' Jeso'osən': —La'anə'əczə šə chonclən byen guatlencza' le' bito ənia' de que bito nombi'a le'.

Na' lecza ca' əgwse' yoguə' disipl che' ca' le'.

Jeso'osən' bene' orasyon lo'o güert de'en nzi' Getsemani

³² Na' catə' Jeso'osən' len disipl che' ca' besə'əžine' latjən' gan' nzi' Getsemani, gože' lega'aque': —Ngazə lecue' žlac ša'a de'e na' žjena'orasyon.

³³ Na' gwche'e Bedən' len Jacobən' na' Juannə', gwsa'aque' gan' nita' disipl ca' yelə'. Na' Jeso'osən' gwzə'olao

gwzochgüe' trist, na' de'e juisy de'e goquene' lo'o yichjla'azda'ogüe'ena'.³⁴ Na' gože' lega'aque': —Tristchgua zo yichjla'azdaogua'ana' xte bachonən yelə' got. Lecuezə nga na' sole əna'azle len nada'.

³⁵Nach gwdie' gwyeye' yelata' delant na' jete'e goscho'alə lao yon'. Nach bene' orasyonnə' gwnabene' Diozən' šə guac te ca'azə de'en chi' saque'e. ³⁶Na' gože' X'e'ena': —Xa' Dioz, le' chac chono' yogu'əlo. Benšga ca te ca'azə de'en chi' saca'ana', pero bito che'enda' gaqua de'e ənia' nada', sino gaquə con can' ənao' le'.

³⁷Nach beyeye' gan' nitə' disipl ca' šonə, na' jəyedi'e lega'aque' chəsə'ətase'. Na' gože' Bedən': —Simon jəchtaso'? ĴEni to or bito bchejdo' əna'azo' len nada'? ³⁸Le'e nā', na' le'e gon orasyon nič cui co'o gwxiye'en le'e nez mal. Nezdə' chene'ele əna'azle len nada', pero cui chzoile.

³⁹Na' gozse'e gan' nite'ena' de'e yoblə, jəzene' orasyonnə', na' gwnacze' can' bagwne'. ⁴⁰Na' cata' bezzine' gan' nite'ena' de'e yoblə, jəyezdi'icze' disipl ca' šonə chesə'ətase', tant cuich chesə'əzoinə' bišgalən'. Na' xte bito zjənezene' bi əse'e le'. ⁴¹Na' gwze'e de'e yoblə gan' nite'ena' jene' orasyonnə' de'e gwyon lase, na' cata' bezzine' gan' nitə' disipl ca' šonə, na' gože' lega'aque': —ĴEne'e chtasle'? ĴEne'e chonle dezcanz? Bačh goc nā'a. Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəč na' nā'a bačh bžin or gaca' lao na' beṇə' mal ca' par so'ote' nada'. ⁴²Le'e secha, le'e šo'o. Baza' ben' gon nada' lažə' na' beṇə' contr ca'.

Gosə'əzene' Jeso'osən'

⁴³Ne'e cho'ete Jeso'osən' dižə'an ca' cata' bžin Jodən' ben' naque' cuent len disipl ca' šižin. Na' žague' zan beṇə' bososele'ə beṇə' ca' chesə'ənabia' bχoz che neto' beṇə' Izrael na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən', na' beṇə' golə blao che nasyon cheto'onə'. Beṇə' ca' zjənzag Jodən' zjənalə'e spad na' zjənlene' no yag. ⁴⁴Jodən' babzejni'ine' lega'aque' can' gone' par əgwdie' Jeso'osən' lao na'aga'aque'ena', gože' lega'aque': —Be'ena' gaogua' bχidən', le'ena' senle' na' gwčejlene' par əche'elene'.

⁴⁵Nach cata' bžine' gan' zo Jeso'osən' le'e bgiiguə'əte' cuite'ena' na' gože'ene': —Maestr.

Na' gwdaogüe'ene' bχidən', pero caguə do laže'ena' bene' ca'. ⁴⁶Nach beṇə' ca' əzja'ac len Jodən' gwso'oxe'e Jeso'osən' na' gosə'əche'əxaxje' le'.

⁴⁷Na' to beṇə' zecha galə'əzə gwlečhj spad che'ena' gwđine'en šla'a nag xmos bχozən' ben' naquach əblao, gwchogtechgüe'en. ⁴⁸Nach Jeso'osən' gože' beṇə' ca': —Za'acle len spad na' len yag zedəxenle nada' ca to beṇə' bguan. ⁴⁹Yoguə ža gwchi'a len le'e bsed blo'ida' beṇə' lo'o yo'odao' əblaona' na' bito gwxenle nada'. Pero chac de'e quinga par nič chac complir can' na' Xtizə' Diozən' de'en nyojən' gaquə chia'.

⁵⁰Na' lao or na' bosyo'oxonj yoguə' disipl che' ca' gosə'əbejyicħje'ene'.

Beṇə' güegon' ben' bexonj

⁵¹Na' to beṇə' güegon' jənaogüe' Jeso'osən', na' nyaze' to lachə' de'e naquə ca to sabana. ⁵²Na' ca gwso'oxe'ene' gwso'oxe'e slezə xe'ena' na' le'e bchojte' lo'inə' na' bexonje' ga'alyide'.

Gosə'əche'e Jeso'osən' lao beṇə' golə beṇə' blao ca' chəsə'ənabia' nasyon Izraelən'

⁵³Na' beṇə' ca' gosə'əzen Jeso'osən' gosə'əche'ene' lao Caifasan' ben' naquach bχoz əblao che neto' beṇə' Izrael. Nach besə'ədoba' yoguə' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' len yeziquə'əchlə beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' nasyon cheto'onə'. ⁵⁴Nach Bedən' jənaogüe' Jeso'osən' zitə' zitə' xte bžinte' liž bχoz əblaona' na' gwyo'e chyo'onə'. Na' beṇə' ca' zjənaquə xā'ag yo'oda'onə' zjəchi'e cho'a yi'inə' par chəsə'əže'ine'. Nach Bedən' jəchi'e len lega'aque' cho'a yi'inə'.

⁵⁵Na' yoguə' bχoz əblao ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' nasyon Izrael cheto'onə' gosə'əyilje' beṇə' əso'e dižə' contr Jeso'osən' par nič yesə'əchoglaogüe'en che' de que gate', pero notono besə'əzelenə'. ⁵⁶Beṇə' zan gwso'e dižə' güenlažə' contr Jeso'osən' pero xtižə'əga'aque'ena' bito besyə'ədiłən.

⁵⁷Nach balə beṇə' gosə'əzeche' na' gwso'e dižə' güenlažə' contr le' gosə'əne': ⁵⁸—Beneto' cata' gwne': “Yočhinja' yo'odao' əblao nga gwso'on beṇə', na' lao šonə žaza

gona' yeto yo'odao' əblao de'en cui gon beṇačəṇ'."

⁵⁹ Pero bia'aczə bito bediḷe de'en gosə'əne'ena'.

⁶⁰ Nach gwzoža' ben' naquəch bχoz əblao gwzeche' gwcholga'aque'ena' gože' Jeso'osən': —ǰEbito bi nao' ca naquə de'e nga chosə'əcuış beṇə' quinga le'?

⁶¹ Na' Jeso'osən' bitobi gwne'. Nach gož ben' naquəch bχoz əblao le': —ǰEḷe len' Cristən' ben' gwḷej Diozən' par gaquəleno' nasyon cħečhon'? ǰElen' Xi'iq̄ Dioz ben' cho'ela'ocho?

⁶² Jeso'osən' gože'ene': —Le ben' nao' na' nada'. Diozən' bseḷe'e nada' golja' beṇač na' əchnia' le'e gwžin ža le'ile nada' chi'a cuit Xa' Diozən' ben' napə le'ezeḷaogüe yeḷə' guac xen na' ṇabi'a txen len le'. Na' le'ile nada' yetja' yoban' to lo'o bejw.

⁶³ Catə' bene ben' naquəch bχoz əblao xtižə' Jeso'osən' gwšo' gwčhezə' xe'ena' goquene' de'e mal juisy can' gwna Jeso'osən', na' gwne': —ǰNochxa testigon' cħyažjecho? ⁶⁴ Babenecho chžia chnrite'e Diozən' de'en ne' naque' Xi'iq̄ Dioz len naque' con to beṇačzə. ǰBi nale? ǰNac gonchone'?

Nach yogua' beṇə' ca' ža'anə' gosə'əchoglaogüe'en cħe' de que cheyalə' gate'.

⁶⁵ Nach baḷe' boso'oža' xene'ena' cho'alao Jeso'osən', na' boso'ocuaše'e cho'alaogüe'ena' len to lachə' na' gosə'əbaže'ene', gwse'ene': —Gwṇeya'ašc ǰnon' chbažə' le'?

Nach xa'ag yo'odao' ca' leczə gosə'əgape'e xague'ena'.

Bedən' bito gwčhebe' šə nombi'e Jeso'osən'

⁶⁶ Na' lao chac de'e quinga Bedən' chi'e cħyo'o cħe ben' naquəch bχoz əblaoch na' na' chi'e catə' bžin to no'ol criad cħe ben' naquəch bχoz əblaon'. ⁶⁷ Na' catə' ble'ine' chi' Bedən' cho'a yi'inə' par cheže'ine', no'olən' bgüiayəne'ene' na' gože'ene': —Leczə leno' le' naco' txen Jeso'os beṇə' Nasaretən'.

⁶⁸ Pero Bedən' bito gwčhebe' šə naque' txen len Jeso'osən'. Gože' no'olən': —Bito nombi'ane' na' nic nezdə' bi dižə'an cho'o.

Na' gwyeje' jəzeche' cho'a puert saguanṇə'. Nach le'e gwchežte to lecw.

⁶⁹ Nach bezle'i no'olən' le' de'e yoblə na'

gože' beṇə' ca' ža'anə': —Benga naque' txen len beṇə' ca'.

⁷⁰ Na' de'e yoblə bito gwčhebe' šə nombi'e Jeso'osən'. Na' chaczə šlož beṇə' ca' ža'anə' gosə'əze'e Bedən': —De'e ličzə le' naco' txen len beṇə' ca' cħedə' ca nga cħṇio' ngazə nacbja' de que naco' beṇə' Galilea.

⁷¹ Nach Bedən' bzoe' Diozən' testigw gwne': —Diozən' gōṇe' nada' castigw šə chonlaža'an əṇia' bito nombi'a ben' nale ca'. Chzoa' jorament lao Diozən', bito nombi'ane'.

⁷² Na' le'e gwchežte lecon' de'e yoblə. Nach jsa'alažə' Bedən' can' gož Jeso'osən' le' de que ze'e gaquə cħop las cuež lecon' catə' gaquə šon las cui cħcħebe' de que nombi'ene'. Na' catə' bene' xbab cħe de'ena' gwchežyaše'e tant de'e goquene'.

15

Gosə'əcħe'e Jeso'osən' lao Pilatan'

¹ Na' catə' gwye'eni'inə' bχoz əblao ca' na' yeziqə'əchlə beṇə' golə blao ca', na' len beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein', na' len yeziqə'əchlə beṇə' ca' cħesə'anabia' nasyon Izraelən' besy'ədobə' par nič boso'oxi'e naclən' so'one' len Jeso'osən' na' boso'ocheje'ene' na' gosə'əcħe'ene' jse'ene'ene' lao na' Pilatan'. ² Pilatan' gože' Jeso'osən': —ǰElen' naco' rei cħe beṇə' Izrael ca'?

Nach Jeso'osən' gože'ene': —Le be'en nao' nan' naca'.

³ Na' de'e zan de'e gosə'əna beṇə' gwnabia' cħe bχoz ca' par boso'ocuiše' Jeso'osən'. ⁴ Nach Pilatan' goze'e Jeso'osən': —ǰEbito choži'o xtižə'əga'aque'ena'? ǰEcabi chendo' catec de'e zan xya nga cħsa'ogüe' contr le'?

⁵ Pero Jeso'osən' ni to xtižə'əga'aque'ena' bito boži'e, xte bebanchgüeiczə Pilatan'.

Gosə'əchoglaogüe'en so'ote' Jeso'osən'

⁶ Na' de to costombr cħega'aque' de que ža lṇi pascon' əgwsan Pilatan' to pres, con beṇə' yesə'əṇab beṇə' Izrael ca'. ⁷ Na' ližya na' de to pres beṇə' le' Barrabas txen len beṇə' ca' boso'oxe gwdiḷə lao syodan' na' zžənaque' beṇə' güet beṇə'. ⁸ Na' beṇə' zan ca' bazžənžag gosə'əbigue'e lao Pilatan' na' gosə'əṇabene' le' əgwsane' to pres can' naquə costombr cħega'aque'ena'. ⁹ Nach Pilatan' gože' lega'aque': —ǰEchene'ele əgwsana' ben' naquə rei cħe le'e beṇə' Izrael'?

¹⁰ Gwne' ca' chedə' nezene' beṇə' ca' chesə'ənabial' bχoz ca' zjəziague'ine' Jeso'osən', de'e na'ana' boso'odie' le' lao ne'enə'. ¹¹ Na' beṇə' ca' chəsə'ənabial' bχoz ca' gosə'əgo'oyele'e beṇə' zan ca' za'ana' par yesə'əṇabe' əgwsane' Barrabasən' lgua'a Jeso'osən'. ¹² Nach Pilatən' gože' lega'aque': —ǰBixa gona' len Jeso'osən' ben' nale naque' rei che le'e beṇə' Izrael?

¹³ Nach gwsə'osye'e gwse'e Pilatən': —Bde'e le'e yag corozən'.

¹⁴ Pilatən' gože' lega'aque': —ǰBixa de'e mal babene'enə'?

Pero beṇə' ca' gwsə'osye'e yelatə' zizjoch gosə'əne': —Bde'e le'e yag corozən'.

¹⁵ Na' Pilatən' gone'ene' soe' güen len beṇə' zan ca'. De'e na'ana' bsane' Barrabasən'. Na' beyož gosə'əyin soldad ca' Jeso'osən', Pilatən' bene'ene' lao na'aga'aque' par yoso'ode'ene' le'e yag corozən'.

¹⁶ Nach gosə'əche' soldad ca' Jeso'osən' chy'o che yo'o gan' chi' Pilatən' na' bosyo'otobe' yogua' soldad ca' yela'.

¹⁷ Nach gosə'əyine' xa Jeso'osən' na' boso'ogwacue'ene' to lachə' morad na' gwsə'one' to coron de yešə' na' boso'ožine'en yichje'enə'. ¹⁸ Na' gwsə'onene' borl gosə'əne': —Biba rei che beṇə' Izrael.

¹⁹ Nach soldad ca' gosə'əyine' yichje'enə' to ya, na' boso'oža' xene'en le' na' boso'ozo xibga'aque'enə' laogüe'enə' chso'one' ca cho'elao' le'. ²⁰ Na' catə' beyož gwsə'one'ene' borlən' besyə'yine' lachə' moradən' boso'ogwacue'ene' na' bosyo'ogwacue'ene' xacze'. Nach gosə'əche'ene' par yoso'ode'ene' le'e yag corozən'.

Boso'ode'e Jeso'osən' le'e yag corozən'

²¹ To beṇə' Sirene le' Simon xa Ljandr na' Rofo ze'e zeze'e yoba catə' bežague' beṇə' ca' zjəṅche'e Jeso'osən' par yoso'ode'ene' le'e yag corozən'. Na' la fuers boso'ode'e yag coroz che Jeso'osən' coža' Simonṇə'.

²² Na' gosə'əche'e Jeso'osən' to latjə de'en nzi' Golgota, zejen dižə' latjə che yichj beṇə' guat. ²³ Na' boso'onežjue'ene' bino corrient de'en nchixən len to rmech zla' de'en nzi' mirra. Pero Jeso'osən' bito güe'ejē'en.

²⁴ Nach boso'ode'ene' le'e yag corozən'. Na' soldad ca' gwsə'one' xala'ane'enə' rif entr

lega'aque' par gosə'ənezene' bi partən' yechelə to toga'aque'.

²⁵ Na' do cheda ga lsil boso'ode'e Jeso'osən' le'e yag corozən'. ²⁶ Na' yichj yag coroz che'enə' boso'ozoje' de'en bcuiš le', nan: “Bengan' Rei che beṇə' Izrael ca'.”

²⁷ Na' leczə cana' boso'ode'e chopə beṇə' bguan le'e yechopə yag coroz, toe' gwda cuit Jeso'osən' licha na' yetoe' cuite'en yeglə. ²⁸ Na' de'en goc ca' goc complir can' nyoj Xtizə' Diozən' gan' nan: “So'onene' le' caczən' chso'onene' beṇə' güen de'e mal.”

²⁹⁻³⁰ Na' beṇə' ca' chse'ej chəsə'əde' gan' da' Jeso'osən' chəsə'əlolə' yichjga'aque'enə' gwsə'onene' borl gwse'ene': —Len' gwmao' gwaquə yochinjo' yo'odao' əblaonə' na' šonə žazə yeyon'on, bosla cuino' na' beyetj le'e yag corozən'.

³¹ Na' leczə ca' beṇə' gwnabial' che bχoz ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezan' gwsə'one'ene' borl gosə'əne': —Yeziquə'əchlə beṇə' bosle' na' cabi chac yosla cuine'. ³² Šə len' naque' Cristan' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon', na' nacte' rei che chio'o beṇə' Izrael, yoletj cuine' le'e yag corozən' na'a par nič le'icho na' šejle'echo che'.

Na' beṇə' ca' zjəda' le'e yag corozən' cuite'enə' chopə la'a, leczə gwsə'onene' borl.

Can' goquə catə'ən got Jeso'osən'

³³ Na' do gobiz goc žchol doxen yežlyon' bžinte cheda šonə. ³⁴ Na' do cheda šonə catə' gwne Jeso'osən' zizjo gwne': —Eli, jlama sabactani? —zeje dižə: “Dioz chia', ǰbixchen' bagwlejjyichjo' nada?”

³⁵ Na' beṇə' nita' galə'əza gwse'enene' can' gwne'enə' nach gosə'əne': —Le'e gwzenagšc, chaxe' Liazən' ben' be' xtizə' Diozən' cana'.

³⁶ Nach bchoj to beṇə' gwsa'adoe' jəxi'e to spong na' bosgaže'en bino corrient de'en cui bi nchixə, na' bzo'en to lao ya dao' na' bosšine'en cho'a Jeso'osən' par nič güe'ejē'en na' be'enə' gwne': —Cuezcho yešc šə yidə Liazən' na' yoletje'ene'.

³⁷ Jeso'osən' bisye'e zizjo nach gote'. ³⁸ Na' ca naquə lachə'ən de'en ze lo'o yo'odao' əblao che neto' beṇə' Izrael le'e gwchezə'əte gwcholən' gwza'azə yichjei bechojte che'elə. ³⁹ Na' lao orən' got Jeso'osən', capitān che soldad ca' ben'

zecha lao Jeso'osən' benene' can' bisya'a Jeso'osən' na' ble'ine' can' gote' na' gwne': —De'e ličzā bengā naque' Xi'in Diōz.

⁴⁰Na' leczā nitā' zan no'olā latjən' beṇā' gosə'əzecha zitə'lə par besə'əle'ine' can' goquən'. Na' entr legā'aque' zjəlen no'ol quinga: Maria beṇā' Magdala, na' Maria xna' Jwsen' na' Jacob bi'in naquəch bi'i xcuidā', na' leczā len Salme. ⁴¹No'ol ca' gosə'əzolao chso'onlilažā' Jeso'osən' catə'an gwzoe' Galilean' na' gwsa'aclene' le' len bi de'en byažjene', legā'aque' na' yezan no'olā ca' besyə'ənaogüe' Jeso'osən' catə'an beze'e Galilean' par bežine' Jerosalennā'.

Boso'ocuaše'e Jeso'osən'

⁴²Na' ne'e da' Jeso'osən' le'e yag corozən' catə' gwzolo chexjw že'ena', na' ža na'anā' catə'an choso'osi'ini'e che lni pascon', na' bachžin or so'omba'ane' ža dezcanzən'. ⁴³Na' gwzo to beṇā' le Jwse na' naque' beṇā' Arimatea, na' nacte' to beṇā' blao entr beṇā' ca' chesə'anabia' nasyon Izrael cheto'onā'. Na' Jwsen' gwzoe' lez əžin ža selə' Diōzən' beṇā' nabia' nasyon cheto'onā'. Na' laogüe de'en bachexjw že'ena' benchechlaže'e gweyje' lao Pilatən' jənabe' cuerp che Jeso'osən'. ⁴⁴Pilatən' bebanene' de'en byob got Jeso'osən', nach goxe' capitannā' gwṇabene' le' šā le bagote'ena'. ⁴⁵Catə' capitannā' gože'ene' de que bagote', nach Pilatən' be'e latjə žjəyeltj Jwsen' cuerp che Jeso'osən' par yeyo'ene'. ⁴⁶Na' Jwsen' gwxi'e to lachə' fin nach gweyje' gan' da' Jeso'osən' na' beletje'ene' le'e yag corozən' nach bolaže'ene' lachə'anā', na' gwlo'ene' to lo'o bloj ba de'e bagwche'ene' to le'e yej. Na' beyož bene' de'e ca' blole' to yej xen de'e bseyjuene' cho'a banā'. ⁴⁷Na' Maria beṇā' Magdalan' na' Maria xna' Jwsen' yeto, besə'əle'ine' gan' boso'ocuaše'e cuerp che Jeso'osən'.

16

Jeso'osən' bebane' ladjo beṇā' guat ca'

¹Na' catə' gwde ža dezcanzən' Maria beṇā' Magdalan', na' Maria xna' Jacobən' na' len Salmen' jəsə'əxi'e set zix de'e yoso'oguzje' cuerp che Jeso'osən'. ²Na' zil dmigw tempran gwsa'aque' zja'aque' cho'a ban' na' besə'əžine' cho'a ban' do chla'atg

bgüižən'. ³Na' lao zja'aque'ena' gwse'e ljuežjga'aque': —žNo gaquə yeca'a yejən' de'en da' cho'a ban' par nič žo'ochō?

⁴Na' ca ne'e zja'aque' zitə'lə gan' zo bloj ban' besə'əle'ine' de que yej xennə' de'en da' cho'a ban' bach bega'an.

⁵Catə' besə'əžine'ena' gwso'e lo'o blojən' na' besə'əle'ine' to beṇā' xcuidā' chi'e lo'inā' šla'a lichalā na' nyaze' to lachə' šyis tonə, na' no'ol ca' besə'əžebe' catə' besə'əle'ine'ene'. ⁶Na' gože' legā'aque': —Bito žeble. Nada' nežda' de que cheyjile Jeso'osən' ben' naquə beṇā' Nasaret ben' bosə'ode'e le'e yag corozən'. Babebane' ladjo beṇā' guat ca'. Notoch no nla' nga. Legüia latjə ga nga bosə'əxoe' cuerp che'ena'. ⁷Le'e žjəya'ac le'e žjəyedičjue'i Bedən' len disipl ca' yela' de que gwyobe Jeso'osən' yežine' Galilean' ca le'e na' Galilea na' gwle'iczelene', can' gwnacze' le'e.

⁸Nach besyə'əchoje' lo'o ban' besa'acdoe' xte gosə'əxize' tant besə'əžebe'. Na' notono gwse'e bin' goquə cheda' besə'əžebe'.

Jeso'osən' blo'e laogüe' Maria beṇā' Magdalan'

⁹Na' zil dmigw tempran catə'an beban Jeso'osən' ladjo beṇā' guat ca' zgua'atec blo'e laogüe' Maria beṇā' Magdalan' ben' bebeje' gažā de'e xio' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždaogüe'ena'. ¹⁰Le' jəyedičjue'ine' yeziquə'əchlə beṇā' ca' de que beban Jeso'osən' ladjo beṇā' guat ca'. Catə' bžin Marian' chəsə'əbežyašə' beṇā' ca' na' chəsə'əgüine'ene' cheda' gwso'ot beṇā' mal ca' Jeso'osən'. ¹¹Na' catə' gwse'ene' de que babeban Jeso'osən' ladjo beṇā' guat ca' na' de que Marian' bable'ine' le', bito gwse'ejlē'e.

Blo'e lao Jeso'osən' čhopə disipl che' ca'

¹²Na' blo'e lao Jeso'osən' čhopə disipl che' ca' lao zja'aque' yoba, pero nža'alə can' besə'əle'ine' le'. ¹³Na' jəya'aque' jəsyə'ədičjue'ine' beṇā' ljuežjga'aque' ca' pero beṇā' ca' leczā bito gwse'ejlē'e che legā'aque'.

Jeso'osən' bene' mendad əso'e xtiže'ena' yoguə' nasyon

¹⁴Na' gwdechla' blo'e lao Jeso'osən' disipl che' ca' šnej lao chsa'ogüe'. Na' gwdile' legā'aque' de'en zjanaque' beṇā' la'ždao'

žod na' de'en cui gwse'ejle'e de que bebane'
 ladjo beṇə' guat ca' la'anə'əczə beṇə' ca'
 besə'əle'i le' gwse'e lega'aque' ca'. ¹⁵ Nach
 gože' lega'aque': —Le'e žja'ac le'e žjased
 le'e žjəlo'i beṇə' ca' ža' yoguə'əloj nasyon
 dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in
 chia'. ¹⁶ Na' beṇə' ca' so'onlilažə' nada'
 na' yesə'əchoe' nis bito žjəya'aque' lao yi'
 gabilən'. Na' beṇə' ca' cui so'onlilažə' nada'
 yesə'əbiayi'e lao yi' gabilən'. ¹⁷ Na' beṇə'
 ca' so'onlilažə' nada' gwnežjoga'aca'ane'
 yelə' guac par so'one' de'e quinga: Len
 yelə' guac chia'anə' yesyə'əbeje' de'e xio'
 ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə', na'
 əso'e gwde gwdeleđ dižə' de'en cui no chac.
¹⁸ Guaquə əso'oxe'e no beļ bia benen na'
 bitobi gaquə chega'aque'. Na' šə əse'eje'
 benen bitobi gonən len lega'aque'. Guaquə
 yesə'əxoə' na'aga'aque'enə' yichj beṇə' ca'
 chsa'acšene, na' yesyə'əyaque beṇə' ca'.

Jeso'osən' beyepe' yoban'

¹⁹ Na' catə' beyož be'e Xancho Jeso'osən'
 dižə'an ca' len lega'aque', bezi' beca'a
 Diozən' le' yoban' gan' chi'e chnabi'e
 txen len Xacho Diozən'. ²⁰ Na' disipl
 che' ca' ja'aque' doxenlə jəsə'ədixjue'ine'
 dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in
 che Jeso'osən', na' le' goclene' lega'aque'
 na' bene' par nič gwso'one' no miłagr
 len yelə' guac che'enə' par blo'e de que
 xtižə'əga'aque'enə' naquən de'e li.

De'e na'azən' chzoja'.

Dižǎ' Güen Dižǎ' Cobǎ De'en Bzoj San
Locasǎn'

De'e nga bzoj Locasǎn' par Tioflǎn'

¹⁻⁴ Señor Tiofl, chzoja' le' dižǎ' quinga par ničh na' ǎnezdo' de'e li ca naquǎ de'en babendo' na' de'en bagoc. Beņǎ' zan bačh bosǎ'ozoje' che Jeso'osǎn' ca naquǎ de'en bagoc complir par neto' chonjilažǎ'ǎto'one'. Bosǎ'ozoje'en can' bzejni'i beņǎ' ca' neto', beņǎ' ca' besǎ'ǎle'i can' goquǎ dezd goljte Jeso'osǎn'. Na' beņǎ' ca' gwse'en besǎ'ǎle'ine' can' goquǎn' bosǎ'osed bosǎ'olo'ine' beņǎ' yoblǎ dižǎ' güen dižǎ' cobǎ che Jesocristǎn'. Na' nada' catǎ' beyož gwnabyoža' can' goquǎn', na' gwyazlaža'a gwzoja'an tcho'a tšǎo' par ničh ǎnezdo' Señor Tiofl.

Can' goquǎ gwdixjue'e to angl de que galjǎ Juanna'

⁵ Ca tyemp can' gwnabia' Rei Erodǎn' gan' nzi' Jodea, na' zo to bǎox che beņǎ' Izrael ca' beņǎ' le Zequeria. Bene' žin len xonj bǎox beņǎ' zjele Abias. Na' no'ol che Zequerian' le' Čhabet na' naque' dia che de'e bǎox Ronņǎ'. ⁶ Na' Zequerian' len Čhabetǎn' zja'accze' licha par len Diozǎn', na' gwso'one' yoguǎ'ǎloj de'en non Xancho Diozǎn' mendad de'en zjǎnyoj le'e lei che'ena'. ⁷ Na' notono xi'inga'aque' nitǎ', čhedǎ' Čhabetǎn' naque' no'olǎ güiž, na' čhopte' bazjǎnaque' beņǎ' golǎ.

⁸ Na' goquǎn' beyalǎ' Zequerian' len beņǎ' ljuežje' ca' beņǎ' ca' zjǎnaquǎ bǎox par gwso'one' de'en besyǎ'ǎyle'e so'one' par gwso'elaogüe'e Diozǎn'. ⁹ Na' de costombr che bǎox ca' chso'one' rif par chatǎ'ǎbia' noe' ǎchoj par ǎgwzeye' yal lo'o yo'odao' ǎblao čhega'aque'ena' gan' chso'elaogüe'e Xancho Diozǎn' Jerosalennǎ'. Nach gwso'one' rif na' bchoj Zequerian' par bzeye' yalǎn' lo'o yo'oda'ona'. ¹⁰ Na' žlac bzeye' yalǎn' gwnita' yoguǎ'ǎloj beņǎ' zan ca' chy'o'olǎ gwso'one' orasyonņǎ'. ¹¹ Na' to angl che Xancho Diozǎn' bloe' laogüe' Zequerian', na' gwzecha anglǎn' cuit mesǎn' lichalǎ gan' čhǎsǎ'ǎzeye' yalǎn'. ¹² Catǎ' ble'i Zequerian' anglǎn' benit bečhoj goc lo'o yichjla'aždaogüe'ena' na' bžebchgüe'.

¹³ Pero anglǎn' gože' le': —Bito žebo' Zequeria. Diozǎn' babzenague' orasyon čhio'ona', na' no'ol čhio' Čhabetǎn' sane' to xi'ino', na' ǎgwsio' le' Juan. ¹⁴ Na' so' mbalaz na' yebeido', na' leczǎ beņǎ' zan yesyǎ'ǎbeine' šǎ bagolje', ¹⁵ čhedǎ' gaque' beņǎ' blao lao Diozǎn'. Bito ye'eje' bino ni biquǎ'ǎchlǎ de'en čhesǎ'azože beņǎ', na' catǎ' galje' yo'o Spirit che Diozǎn' lo'o yichjla'aždaogüe'ena' par ņabi'an le'. ¹⁶ Na' gone' par ničh zan beņǎ' Izrael gwlaž che' ca' yesyǎ'ǎša' yichjla'ažda'oga'aque'ena' na' so'elaogüe'e Diozǎn' can' cheyalǎ' so'elaogüe'ene', Dioz ben' naquǎ Xanga'aque'. ¹⁷ Na' cuialaogüe' lao Xancho' na' gone' par ničh beņǎ' ca' cui nitǎ' binlo len xi'inga'aque' yesyǎ'ǎnite'e binlo len xi'inga'aque' de'e yoblǎ. Na' gone' par ničh beņǎ' godenag ca' yesǎ'ǎzenague' che Diozǎn'. Gone' ca' par ničh yesǎ'ǎnitǎ' beņǎ' probnid par ǎso'elaogüe'e Xancho' catǎ'ǎn yide'. Na' len xbab de'en yo'o yichjla'aždaogüe'ena' na' len dižǎ' balǎ de'en güe'ena' gaque' ca' profet Liazǎn' ben' gwzo cana'.

¹⁸ Nach Zequerian' gože' anglǎn': —žNacxa gaquǎ ǎnezda' de'e nga? Nada' bačh naca' beņǎ' golǎ na' no'ol čhia'anǎ' leczǎ beņǎ' golǎ.

¹⁹ Nach anglǎn' gože' le': —Nada' naca' angl Gabryel. Zoa' len Diozǎn' na' zoa' cho'elaogua'ane'. Na' bsele'e nada' zede-tixjue'ida' le' dižǎ' güen dižǎ' cobǎ quinga.

²⁰ Na' le' gaco' mod, cui gaquǎ ǎnio' xte que catǎ'ǎch ǎžin žǎ gaquǎ de'e nga, čhedǎ' cui chejli'o xtiza'anǎ'. Na' de'e liczǎ gwžin žǎ gaquǎ complir can' gwnia'anǎ'.

²¹ Na' beņǎ' ca' žǎ' chy'o'olǎ gosǎ'ǎbeze' Zequerian', nach besyǎ'ǎbanene' čhedǎ' gwžeine' lo'o yo'odao' ǎblao gan' chso'elao' beņǎ' Izrael ca' Diozǎn'. ²² Catǎ' bechoj Zequerian', bene' seņy len ne'ena' la' bitoch goquǎ ǎne'. Bačh naque' beņǎ' mod. Nach gwsa'acbe'i beņǎ' ca' de que ble'ida'ogüe'ene' lo'o yo'oda'ona'.

²³ Na' catǎ' bde laze'en de'en bene' žin lo'o yo'odao' ǎblaona' beyeje' liže'.

²⁴ Gwde na', no'ol che' Čhabetǎn' bgüen-dao' bda'ona' lo'o le'ena' na' gueya' bio' gwzozoe'. Na' gwne': ²⁵ —Güenchgua baben Xana' Diozǎn' len nada', čhedǎ' babžin žǎ nži'ilaze'e nda', chone' par ničh bitoch

so'on beṇačhən' xbab čhia' de que cui bi zaca'a.

Anglən' gwdixjui'e galjə Jesocrīstən'

²⁶ Goc xop bio' noa' Chabetən' bda'onə', Diozən' bozsele'e anglən' ben' le Gabryel, gweje' to syoda de'en nzi' Nasaret gan' mbane Galilean'. ²⁷ Bsele'ene' gan' zo to no'ol güego' le' Maria. Na' Marian' ṇe'e naplažə'əchgua cuine'. Na' to beṇə' le Jwse bačh naquən gwšagna'alene' par gaque' xo'ole'. Na' Jwsen' naque' dia čhe de'e Rei Dabin'. ²⁸ Na' bžin anglən' gwyo'e gan' zo Marian' na' gože'ene': —Dioxei. Xancho Diozən' nži'ilaže'e le' na' zoe' len le'. Na' gone' par ničh socho' mbalaz ca yoguə'əloj no'ol ca' yela'.

²⁹ Catə' ble'i Marian' anglən', benit bečhoj goc lo'o yičhja'aždaogüe'enə' por ni čhe dižə' de'en gože' le'. Na' bene' xbab bi zejen de'en bguape' le' dioxən' ca'. ³⁰ Nach anglən' gože'ene': —Bito žebo' Maria. Diozən' nži'ilaže'e le'. ³¹ Na' le' gua' xi'inqo', to bi'i byo dao', na' sano'obo', na' əgwsio' labo' Jeso'os. ³² Na' Jeso'osan' gaque' to beṇə' blao na' beṇačhən' yesə'əsi'ene' Xi'inq Dioz, Dioz ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' blao. Na' Xancho Diozən' gone' par ničh ṇabi'e ṇasyon Izraelən' can' gwnabia' de'e xaxta'ogüe'e Rei Dabin'. ³³ Na' le' ṇabi'e ṇasyon Izraelən' zejlicane. Na' cuat te yelə' gwnabia' čhe'enə'.

³⁴ Nach gož Marian' anglən': —čNacxa gaquə sana' bdao'? la' bitonə' žaga' nda' beṇə' byo.

³⁵ Nach gož anglən' le': —Spirit čhe Diozən' yidən gan' zo'onə', na' yelə' guac čhe Diozən' son len le', Dioz ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' blao. De'e na'anə' bi'i la'aždao' xi'ilažə'an galjənə', yoso'osi'ebo' Xi'inq Dioz. ³⁶ Na' beṇə' xna'o Chabetən' leccə bačh bgüenda'obo' lo'o le'ena' la'anə'əczə banaque' beṇə' golə. Bagoc xop bio' no'e to bi'i byo dao', len la' gosə'əne' čhe' de que no'olə güižən'. ³⁷ Bito bi bi de de'e əṇacho cui chac gon Diozən'.

³⁸ Nach gož Marian' anglən': —Nga zoa' naca' xmose', gaquə čhia' con bi na Xana'an.

Nach beza' anglən' gan' zo Marian'.

Marian' jəlanə'e Chabetən'

³⁹ Gwde na' le'e gwejeṭe Marian' to syoda de'e žia lao ya'a gan' mbane Jodean'.

⁴⁰ Na' bžine' liž Zequerian', gwyo'e bguape' Chabetən' diox. ⁴¹ Na' goquən' catə' Chabetən' benene' cholgüiž Marian' le' nach gocbe'iteine' chxita' čhžia chac bdao' čhe'ena' lo'o le'ena'. Na' Spirit čhe Diozən' gwnabi'an yičhja'aždao' Chabetən'. ⁴² Na' gwṇe' zižjo tant bebeine', na' gože' Marian': —Diozən' babene' par ničh zocho' mbalaz ca yoguə'əloj no'ol ca' yela'. Na' Diozən' gone' par ničh gaquə mbalaz čhe bdao' čhio'onə' no'onə'. ⁴³ Nactecxan' le' naco' xna' Xana'an zedəlanə'o nada'. ⁴⁴ Mer catə' bene naga'anə' chguapo' nada' dioxən', bdao' čhia'anə' bebeibo' na' bxitə' bžiabo' lo'o li'anə'. ⁴⁵ Xancho Diozən' bene' par ničh anglən' gwne' le' de'en ze'e gaquə na' zo' mbalaz de'en gwejeṭi'o de que gaquə complir can' gwne'ena'.

⁴⁶ Nach Marian' gwne':

—Cho'elaogua'a Xana' Diozən' do yičh do lažə'a.

⁴⁷ Na' lo'o yičhja'aždaogua'an chebe-ichgüeida' Dioz ben' chebej nada' xni'a de'e malən'.

⁴⁸ Babeyašə' beži'ilaže'e nada' naca' xmose' la'anə'əczə cui bi zaca'a.

Na' dezd na'a žtia žtia beṇačhən' yesə'əne' de que zoa' mbalaz.

⁴⁹ Diozən' chac gone' de'e cui no zaquə gon, na' babene' de'e güen juisy len nada'.

Le'ena' naque' beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy.

⁵⁰ Na' notə'ətezə beṇə' chsa'ape'ene' respet do yičh do lažə'əga'aque',

Diozən' cheyašə' cheži'ilaže'e lega'aque' na' len xi'inq dia čhega'aque'.

⁵¹ Bačh blo'i Diozən' beṇačhən' yelə' guac čhe'ena',

na' babene' par ničh beṇə' ya'alažə' ca' baboso'ozexjw yičhja'aque'ena' laogüe'ena'.

⁵² Babene' par ničh beṇə' gwnabia' ca' cuich gosə'anabi'e,

na' beṇə' ca' cui gwsa'ac beṇə' blao, Diozən' bcuie' lega'aque' par gwsa'aque' beṇə' blao.

⁵³ Na' beṇə' ca' gwsa'acbe'ine' de que chesə'əyažjene' yelə' chaclen čhe Diozən', bagoclene' lega'aque'.

Na' beṇə' ca' gwsa'aque' bitobi chesə'əyažjene',

bose'e lega'aque' sin cui bi bnežjue'
lega'aque'.

⁵⁴Nach bagocwlene' chio'o beṇə' Izrael nac-
cho ca xmoše'.

Bablo'ine' chio'o de que bito ganlaže'e
par yeyaša' yeži'ilaže'e chio'o can'
bene' lyebe.

⁵⁵ Na' de'en beyaša' beži'ilaže'e de'e
Abraanṇə' len xi'in dia che',
bene' complir can' gože' le' len yebaḷə
xaxta'ocho ca'.

Na' zocze' yeyaša' yeži'ilaže'e xi'in dia che
de'e Abraanṇə' zejlicane.

⁵⁶ Na' catə' bagoc šon bio' bega'an Marian'
len Čhabetən' nach beyeje' liže'ena'.

Goljə Juanṇə' ben' bchoa beṇə' nis

⁵⁷ Na' catə' bžin or par san Čhabetən',
gwxane' bi'i byo dao' che'ena'. ⁵⁸ Na'
catə' gwse'ene beṇə' gwliž čhega'aque'ena'
na' family čhega'aque'ena' de que
Diozən' babeyaša' beži'ilaže'e Čhabetən',
besyə'abeichgüeine' len le'. ⁵⁹ Na' ža
xon' beṇə' ca' jəsə'əzo'ebo' señy de'en
ne' sirconsision. Na' zejen de que
chse'ejle'e che lyebe de'en ben Diozən'
len de'e Abraanṇə'. Na' gwse'enene' si'
labo' Zequeria can' le xabo'onə'. ⁶⁰ Pero
xna'abo'onə' gwne': —Nca, cheyaḷə' si'
labon' Juan.

⁶¹ Nach lega'aque' gwse'e le': —Notono
family čhele nitə' beṇə' zjəle ca' na' nic
xaxta'ole.

⁶² Nach gwso'one' señy gosə'əṇabene'
xabo'onə' nac chene'ene' si' la bda'onə'.
⁶³ Nach bene' señy gwṇabe' to yag la'
dao' gan' bzoje': “Si' labo' Juan.” Nach
yogue'e besyə'əbanene'. ⁶⁴ Le'e gocte bene
Zequerian' na' le'e gwzolaote be'e dižə'
be'elaogüe'e Diozən'. ⁶⁵ Na' besə'əžebchgua
beṇə' gwliž čhega'aque'ena'. Na'
xtižə'əga'aque'ena' gosə' gwlaljən
doxen yež ca' zjəchi' lao ya'a ca' gan'
mbane Jodean'. ⁶⁶ Na' yoguə'əḷol beṇə'
gwse'enene' dižə'əna' gwso'one' xbab lo'o
yichjla'ažda'oga'aque'ena' che de'e ca', na'
gosə'əne':

—¿Bixa gon bdao' na'ana'?

Gosə'əne' ca' čhedə' gosə'əṇezene' de
que zoczə' Diozən' len lebo'.

Dižə' de'en be' Zequerian'

⁶⁷ Nach gwnabia' Spirit che Diozən'
yichjla'aždao' xabo' Zequerian'. Na'
Zequerian' be'e xtižə' Diozən' gwne':

⁶⁸ Cho'elaogua'a Xanchon' ben' naquə Dioz
che chio'o beṇə' Izrael.

Cheyaše'ene' chio'o naccho ṇasyon' che'
na' babene' par nič gaquə yechojcho xni'a
de'e malən'.

⁶⁹ La' babene' par nič zo to beṇə' napə yelə'
guac par yebeje' chio'o xni'a de'e
malən',

na' za' be'ena' lao dia che de'e Rei Dabin'
ben' goquə xmos Diozən'.

⁷⁰ Chac can' gwna Diozən' len cho'a de'e
profet ca' beṇə' ca' gwleje' par
gwsa'aque' lažə' ne'ena' cana'ate.

⁷¹ Gwne' de que yosle' chio'o lao na' beṇə'
contr čhecho ca'

na' lao na' yoguə' beṇə' čhasə'əgue'i chio'o.

⁷² Na' leczə gože' de'e xaxta'ocho ca' de
que yeyaša' yeži'ilaže'e lega'aque'
len xi'in dia čhega'aque'.

Na' can' chone' ṇa'a, chone' par nič chac
complir ca' naquə de'en bene' lyebe
gone' par gaqualene' chio'o.

⁷³ Ben Diozən' cuine' testigw lao de'e
xaxta'ocho Abraanṇə'

de que gaquəczə can' bene' lyeben'.

⁷⁴ Na' gwne' de que yosle' chio'o lao na'
beṇə' contr ca' par nič ca' gaquə
güe'ela'ochone' sin cui žebcho.

⁷⁵ Na' gwne' gone' par nič gaquə
la'ažda'ochon' xi'ilažə' par len
le'ena'

na' gone' par nič šejcho liča
güe'ela'ochone' doxen yelə' mban
čechon'.

⁷⁶ Nach Zequerian' gože' bida'onə':

Na' le' xi'ina', beṇə'chən' yesə'əne' chio' de
que naco' profet beṇə' choe' xtižə'
Diozən',

Dioz ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' blao.

Yesə'əne' ca' čhedə' le' cuialaogo' lao Xan-
chon' na' go'o xtiže'ena'

par nič nitə' beṇə' probnid par
əso'elaogüe'ene' catə'ən yide'.

⁷⁷ Egwsed əgwlo'ido' neto' can' chene'e
Diozən' yebeje' chio'o xni'a de'e
malən'

na' can' chene'ene' yezi'ixene' xtolə'əcho
ca',

chio'o naccho beṇə' ṇasyon che'.

⁷⁸ Diozən' cheyašə' cheži'ilaže'e chio'o na' bachsele'e to beṇə' gaquəlene' chio'o.

Na' gwxaquə'əlebe be'enə' ca be'eni' che bgiūžən'.

⁷⁹ Le' gwzejni'ine' chio'o beṇəch' naquən' goncho par nič' žjəyecho gan' zo Diozən' catə' gatcho,

na' əgwzejni'ine' chio'o beṇəch' naquən' so cuezcho binlo.

Can' gone' cue'e be'eni' lo'o yichjla'aždao' chio'o gwxaquə'əlebecho ca beṇə' chsa'aš' lo'o de'e žčholən'.

⁸⁰ Na' Juannə' ca bcua' chcha'ogü'e, zdate chaquach yichjla'aždaogü'e'en can' chene'e Diozən'. Na' Juannə' jsœ' latjə dašən'. Na' nan' nezœ' catə'ən bžin ža gwzolaogü'e' gwduxjui'e xtižə' Diozən' len beṇə' Izrael ca'.

2

Can' goquə' catə'ən goljə Jeso'osən'

¹ Na' gwde de'e ca', na' ca tyempən' catə'ən gwnabia' Sesar Augusto, bene' mendad te cuent na' əsa'alə' yiš' balə beṇə' ža' to to yež' de'e žjəchi' doxen ganə' chnabi'e. ² Na' bguale'e yišən' lao chnabia' Sirenio gan' nzi' Siria. Na' naquən de'e nech de'en bguale'e yiš' balə beṇə' ža' to to yež'. ³ Nach yoguə'əlo' beṇə' jəya'aque' lažga'aque' jəsyə'əde cuinga'aque' cuent par gwsa'alə'əga'aque' yiš'. ⁴ Nach Jwsen' naque' dia che de'e Rei Dabin'. Na' beze'e Nasaret gan' mbane Galilean' par beyeje' syoda che de'e Rei Dabin' de'e nzi' Belen. Na' chi' syoda Belennə' gan' mbane Jodean'. ⁵ Beyeje' jəyede cuine' cuent na' zenče'e no'ol che' Marian', pero bitonə' yəsə'əca'a ljuežje'. Na' Marian' bano'e bda'onə'. ⁶ Na' goquən' lao nite'e Belennə' bžin or par sane'. ⁷ Na' bi'i nechən' gwxxane' goljbo' bi'i byo dao', na' blaže'əbo' lachə'. Na' gwlo'əbo' to lo'i gan' chsa'o bia yixə', chedə' bito bi latjə gwyo'och mesonnə' par lega'aque'.

Angl ca' boso'ozenene' beṇə' goye xilə' ca' de que bagoljə Goslan'

⁸ Na' lao že' na', le'e yixə' che Belen na'atezacə ža' beṇə' goye xilə' nečasə'əne'e chsa'ape' xilə' chega'aque' ca'. ⁹ Na' angl che Xanchon' bžine' gan' nitə' beṇə' goye xilə' ca', na' yelə' chey

che'eni' che Diozən' gwyečhjan bse'eni'in gan' nite'ənə'. Na' besə'əžebchgü'e'. ¹⁰ Na' gož anglən' lega'aque': —Bito žeble, na'a chixjo'ida' le'e to dižə' güen de'e yeba yezaquə'əlažə'əchgua yoguə'əlo' beṇə'.

¹¹ Lao' syoda che de'e Rei Dabin' bagoljə na'a ben' chac yebej beṇə' xni'a de'e malən'. Naque' Cristən' ben' bsele' Diozən' par gaquəlene' beṇəchən' na' naque' Xanchon'.

¹² Par yeželele bda'onə' quinga naquə: Žjəyedi'ilebo' lažə'əbo' lachə' na' debo' lo'i gan' chsa'o bia yixə'.

¹³ Beyož gwna anglən' ca' le'e besə'əžinte angl zanch gan' zo angl nechən', za'aque' gan' zo Diozən'. Na' chso'elaogü'e le', chəsə'əne':

¹⁴ Ledoye'ela'och Diozən' ben' zo yoban'.

Na' lao yežlyon' gatə' yelə' so cuezə binlo' entr beṇə' ca' chebei Diozən' lega'aque'.

¹⁵ Na' catə' besyə'əsa'ac angl ca' zjəya'aque' yoban', nach beṇə' goye xilə' ca' gwse' ljuežjga'aque': —Yeyejcho Belennə' žjəyegüiacho de'en bagoc, ca naquə Xanchon' bsele'e angl quinga bedəsə'ədixjue'ine' chio'o.

¹⁶ Nach besa'acses beṇə' goye xilə' ca' jəya'aque' Belennə', na' jəsyə'ədi'e Marian' len Jwsen' na' len bda'onə'. Na' bda'onə' debo' lo'i gan' chsa'o bia yixə' ca'. ¹⁷ Beyož besə'əle'ine' can' bagoquən', na' gwso'e dižə' che bda'onə' len yeziquə'əchlə beṇə' ca' naquə de'en gwse' angl ca' lega'aque'. ¹⁸ Na' yoguə'əlo' beṇə' ca' əgwse'ene dižə' de'en gwsoe' beṇə' goye xilə' ca' besyə'əbanene'. ¹⁹ Na' Marian' lecə gwlo'o yichje' yoguə'əlo' dižə' de'en gwsoe' beṇə' goye xilə' ca' na' bene' xbab lo'o yichjla'aždaogü'e'en bi zejennə'. ²⁰ Nach besyə'əsa'ac beṇə' goye xilə' ca' chso'elaogü'e Diozən' na' chso'e le' yelə' bala'an' che yoguə'əlo' de'en bagwse'enene' na' babesə'əle'ine' ca' naquə de'en gož anglən' lega'aque'.

Family che Jeso'osən' jso'əbo' lo'o yo'odao' əblaonə'

²¹ Catə' gwde xon' ža' na' jəsə'əzo'əbo' seņy de'en ne' sirconsion na' bosə'əsi'e labo' Jeso'os, can' ben anglən' mendad catə' ze'e gua'alə Marian' lebo'.

²² Catə' gwde tyempən' babeyac Marian' xi'ilažə' len bda'onə' segon can' na

lein' de'en bzoj de'e Moizezən', nach gosə'ələne'ebo' Jerosalennə' par jso'ebo' lao Diozən'. ²³ Gwso'one' ca' chedə' nyojən le'e lein': "Yoguə' bi'i byo dao' bi'i nech cheyalə' gacbo' lao na' Diozən', na' yoguə' bia yixə' bia maš dao' bia nech leczə gaquəb lao na' Diozən'." ²⁴ Na' gwso'elaogüe'e Diozən' gwso'one' can' na lei che Xancho Diozən', nyojən: "Cheyalə' gotle to csad ngolbexə o čhopə plomxtil."

²⁵⁻²⁶ Na' Jerosalennə' gwzo to beṇə' byo le Simeon. Be'enan' gwyecze' bene' de'e güen lao Diozən' na' be'elaogüe'ene', na' gwleze' batə'aquən' yidə Cristən' ben' gwlej Xancho Diozən' par gaquəlene' beṇə'čən'. Na' Spirit che Diozən' gwzon lo'o yichjla'aždao' Simeonnə'. Na' bzene Spiritən' le' de que antslə ze'e gate' le'ine' Cristən'. ²⁷ Na' Spiritən' beṇən par nič gwyetje' yo'odao' əblaonə'. Na' zoe' yo'oda'onə' catə' besə'əžin xaxna' Jeso'osən' zjənle'ne'ebo' par nič so'one' len lebo' can' na lein'. ²⁸ Nach Simeonnə' gwlene'ebo', nach be'elaogüe'e Diozən' gože'ene':

²⁹ Na'a ža Xana' Dioz, bač goc can' gwna'onə'.

Be' latjə yeyeda' binlo gan' zo'onə', nada' naca' beṇə' güen žin čhio',

³⁰ chedə' bable'ida' ben' zedəyelej neto' xni'a de'e malən'.

³¹ Naque' ben' bžio' bia' əgwse'lo'o par yoguə'əlo' beṇə'.

³² Na' cue'e be'eni' lo'o yichjla'aždao' beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael par nič se'ejni'ine' xtižo'onə'.

Na' leczə gone' par nič beṇə' Izrael ca' yesə'əzi'e yelə' bala'an.

³³ Nach xabo'on len xna'abo'on besyə'əbanene' ca naquə dižə' de'en be' Simeonnə' chebo'.

³⁴ Na' Simeonnə' gwṇabene' Diozən' gone' par nič gaquə güen čega'aque', na' gože' Marian': —Beṇə' zan beṇə' Izrael ca' yesə'əbiayi'e chedə' cui so'onjilaže'e xi'ino' nga, na' zane' yesə'əzi'e yelə' mban zejlicəne chedə' so'onjilaže'ene', na' beṇə' zan yoso'ožia yoso'onite'ene' catə' yesə'əzene' che'. ³⁵ Na' gone' par nič gacbia' non' əgwenag che Diozən' na' non' cui. Na' caczə ga chaz to cwšiy gaquə lo'o yichjla'aždaogo'onə' tant əžaglaogo' de'en gac che'.

³⁶ Na' leczə gwzo to no'olə gwle Añy yo'odao' əblaonə', na' no'olan' cho'e xtižə' Diozən'. Naque' xi'ini de'e Fanuel, na' naque' dia che de'e Aser. Bšagne'e catə'an naque' no'ol güego', pero na' gaž izga bguan be'en che'ena'. Na' Añyən' banaque' to beṇə' golə. ³⁷ Bagoc taplalj tap iz got be'en che'ena'. Cuiczə chebiže'e yo'odao' əblaonə'. Lečgualə cho'elaogüe'e Diozən' do ža do yel, xte gwyaz tgüejə cui gwdaogüe' par nič benche' orasyon lao Diozən'. ³⁸ Na' goquən' bgüiguə' Añyən' gan' nitə' Jwsen' len Marian', na' be'e yelə' choxcwlen che Diozən' de'en bač bsele'e ben' gaquəlen nasyon Izraelən'. Na' be'e dižə' che Jeso'osən' len yoguə'əlo' beṇə' ca' ža Jerosalennə' beṇə' chesə'əbeze' batə'aquən' əselə' Diozən' ben' gaquəlene' lega'aque'.

Jəya'aque' Nasaretən'

³⁹ Nach Jwsen' na' Marian' catə' be-yož gwso'one' yoguə'əlo' de'en non lei che Diozən' mendad so'one', jəya'aque' lažga'aque' Nasaret gan' mbane Galilean'.

⁴⁰ Na' Jeso'osən' zda chcha'ogüe' na' zda chdipe'. Na' ca bcua' chcha'ogüe'ena' zdach chejni'ichene', na' nži'ilažə' Diozən' le'.

Can' ben Jeso'osən' lo'o yo'odao' əblaonə'

⁴¹ Na' xaxne'e ca' yoguə' iz chja'aque' lni pascw de'en chalə' Jerosalennə'. ⁴² Šižin ize Jeso'osən' catə' gosə'əche' xaxne'e ca' le' ja'aque' Jerosalennə'. Segon ca costombr che beṇə' Izrael ca' chja'aque' catə' chalə' lnin'. ⁴³ Na' catə' gwde lninə' xaxne'e ca' besa'aque', pero Jeso'osən' bega'ane' Jerosalennə'. Na' xne'ena' len Jwsen' bito gwsa'acbe'ine', ⁴⁴ con gwso'one' xbab šə bazjəyede' len beṇə' ca' nžagga'aque' txennə'. Na' tža nez babesa'ac xaxne'e ca' gwzolao chəsyə'əyilje'ene' entr family na' migw čega'aque' ca'. ⁴⁵ Pero bito besyə'əželene' le', nach besyə'əbi'e jəya'aque' Jerosalennə' de'e yoblə par žjəsyə'ədilje'ene'.

⁴⁶ Na' goquən' beyon žach besyə'əželene' Jeso'osən' lo'o yo'odao' əblaonə', chi'e gwchol beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Jeso'osən' chzenague' xtižə'əga'aque'ena' na' de'e

zan chnabene' lega'aque'. ⁴⁷ Na' yoguə'əloj beŋə' ca' choso'ozenag xtiže'enə' chəsyə'əbanene' che yelə' chejni'i che'enə' na' can' choži'e xtižə' beŋə' ca' choso'osed choso'olo'i lein'. ⁴⁸ Na' cata' besə'əle'i xaxne'en le' besyə'əbanene', na' gož xne'en le': —Xi'indaogua'a, ζbixchen' chondo' neto' ca'? Xao' nga na' nada' bagwdato' beyiljto' le' na' de'e juisy de'e chaqueto'.

⁴⁹ Nach Jeso'osan' gože' lega'aque': —ζBixchen' cheyilje nada'? ζEcuī nezele de que cheyalə' gona' de'en na Xa'anə' gona'anə'?

⁵⁰ Pero xaxne'e ca' bito gwse'ejni'ine' bi zeje de'en gože' lega'aque'ena'.

⁵¹ Na' beyeje' Nasaretən' len xaxne'e ca', bzenague' chega'aque'. Na' gwlo'o yichj xne'ena' yoguə'əloj de'en goquən'. ⁵² Na' ca' naquə' zda gweyjni'iche Jeso'osan' na' zda gwcha'ochē', na' Diozən' zda bebe-ichene' le' na' leczə' ca' beŋə'chən' zdach besyə'əbeichene' le'.

3

Juan ben' bchoa nis gwdixjui'e dižə' güen dižə' cobə' che Diozən'

¹ Catə' goc šino' iz chnabia' Sesar Tiberion', goc Ponsio Pilatan' gubernador che Jodean'. Na' goc Erodən' gubernador che Galilean', na' goc beŋə' biše'e Lipən' gubernador che Itorea na' che Traconite. Na' goc Lisanas gubernador che Abilinia.

² Nach Anas na' Caifas gwsa'aqueche' bχoz əblao che beŋə' Izrael ca'. Iz na' xi'in Zequerian', ben' gwle Juan, gwzoe' latjə dašən' na' Diozən' be'elene' le' dižə'.

³ Nach Juannə' gweyje' yoguə'əloj yež de'e zjənyechj zjəmbi'i yao Jordannə', jətixjue'ine' yoguə' beŋə' de que cheyalə' yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'ena' na' yesə'əbanene' Diozən' əgwɨtlaogüe'en, na' yesə'əchoe' nis. ⁴ Juannə' bene' can' bzoj de'e profet Isaiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Quinga nan:

To beŋə' əŋe' zizjo latjə dašən', əŋe': “Le'e so probnid par əgwzenagle che Xan-chon' catə'an yide'.

Na' šə' sole probnid par əgwzenagle che' catə'an yide',

de'en gonle ca' gwxaquə'əleben can' chonle chxi' chloale nez ca' catə' chidə' to beŋə' blao.

⁵ Le'e yoša' yichjla' ažda' olen'

par nič gaquən ca to nez güen gan' baboso'ochixə' ya'a yao ca' par beyaquən to leli.

Na' gaquən ca to nez gan' baboso'oxi' baboso'oloe',

na' bagosə'əchogüe' xiše'en par beyaquən liča.

⁶ Na' gwžin ža catə' yoguə'əloj beŋə' yesə'əle'ine' ben' selə' Diozən' par yebeje' beŋə' xni'a de'e malən'.”

⁷ Na' beŋə' zan'ja'aque' gan' gwzo Juannə' par nič bchoe' lega'aque' nisən'. Na' Juannə' gože' lega'aque': —Le'e nacle beŋə' goxoayag na' naljele. ζEchaquēle de que guaquə' yexonjele castigon' de'en əselə' Diozən' par le'e? ⁸ Cheyalə' gonle de'en naquə' güen par nič sa'acbe'i beŋə' yoblə de que baboša' yichjla' ažda' olen'. Na' bito gonle xbab de que Diozən' cui gone' le'e castigw che xtolə'əlen' laogüe de'en nacle xi'in dia che de'e Abraannə'. Bito nacho de que lechguale chyažje Diozən' le'e. Guaquə' gone' par nič yej quinga yesyə'əyaquən xi'in dia che de'e Abraannə'. ⁹ Ca' naquə' le'e šə' cui chonle can' chazlažə' Diozən', gwxaquə'əlebele ca to yag frot de'e cui bi frot chbian'. Na' ca' naquə' yoguə'əte yag frot de'e cui bi frot chon, chəsə'əchog beŋə' len na' chəsə'əzeye'en.

¹⁰ Nach beŋə' ca' chəsə'əzenag xtiže'enə' gosə'əbanene' Juannə' gwse'ene': —ζBi ca de'e cheyalə' gonto'?

¹¹ Nach gože' lega'aque': —Ben' napə' chopə' xadon, cheyalə' əgwnežjue' ton che beŋə' cui bi de che'. Na' leczə' ca' ben' de de'e gaogüe', cheyalə' əgwnežjue' che beŋə' cui bi de de'e gaogüe'.

¹² Na' catə' beŋə' gočixjw ca' leczə' jəsə'əbigue'e par gwchoa Juannə' lega'aque' nis na' gwse'ene': —Maestr; ζbi ca de'e cheyalə'əch gonto'?

¹³ Na' gože' lega'aque': —Bito əgwchixjwle de mazə'chlə' ca de'en cheyalə' əgwchixjwle.

¹⁴ Na' beŋə' ca' zjənaque' soldad leczə' gosə'əbanene' le' gwse'ene': —ζChexa neto' ža? ζBi ca de'e cheyalə'əch gonto'?

Nach Juannə' gože' lega'aque': —Bitoch əca'ale la fuers de'en de che beŋə', na' nic gacle testigw fałs contr beŋə' yoblə par əca'ale xmechga'aque'. Le'e gon banez len laxjwlen'.

¹⁵ Na' beṇə' Izrael ca' gwnitə' lez yidə Cristən' ben' gwleṇ Diozən' par gaquəlene' nasyon chega'aque'enə', gwsa'aque'ne' lo'o yichjla'až daoga'aque' šə Juannə' naque' be'enə'. ¹⁶ Na' Juannə' gocbe'ine' xbab chega'aque'enə' na' gože' yoguə'əga'aque': —Nada' de'e li chchoacza' beṇə' nis, pero na' ze'e yidə ben' gone' par ničh so Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon' na' nabi'an chio'o. Na' Spiritən' naquən ca yi' na' gwxi' gwloan yichjla'ažda'ochon'. Ben' yidə zaquə'əche' ca nada' na' bito zaca'a par gaca' xmose'. ¹⁷ Be'enan' gone' len chio'o can' choncho catə' chdecho trigon' rner na' chzeycho yix bebən'. Na' šə chonjlažə'əchone' yotobe' chio'o par ničh socho txen len le', na' beṇə' ca' cui chso'onlilažə' le' əsele'e lega'aque' lao yi' gabilən' de'en cuicə cheyol.

¹⁸ Na' de'e zanch de'e gwna Juannə' gwduxje'ine' lega'aque' dižə' güen dižə' cobən' na' gwneyoine' lega'aque' se'ejle'en. ¹⁹ Nach Juannə' be'e dižə' che gobernador Erodən' ca naquə de'e mal de'en babene'enə' beque'e Erodiasən' ca xo'ole'. La' Erodiasən' naque' xo'olə Lip beṇə' bišə' Erodən'. Na' leczə be'e Juannə' dižə' ca naquə yoguə' de'e malən' babene'. ²⁰ Na' catə' Erodən' benene' can' choe' Juannə' xtiže'enə' na' bene' yeto' de'e mal, gwlo'e Juannə' ližya.

Can' goquə catə'an gwchoa Jeso'osən' nis

²¹ Na' žlac ne'e chchoa Juannə' beṇə' nis, beṇə' zan ja'ac laogüe'enə' par bchoe' lega'aque' nisən' na' len Jeso'osən' gwchoe' nisən'. Na' lao orən' Jeso'osən' bene' orasyon na' le'e byaljwte yoban' na' ble'ine' gan' zo Diozən'. ²² Na' betj Spirit che Diozən' bžinon gwzow len le' na' ca orən' naquən ca to ngolbexə. Na' gož Diozən' Jeso'osən': —Le' naco' Xi'ina', na' chacchgüeida' chio'. Cheba chezaquə'əlažə'əchgua' le'.

Dia che Jeso'osən'

²³ Na' ca do šichoa ize Jeso'osən' catə' gwzolaogüe' bene' yoguə'əlo' de'en zedeyene'. Na' beṇə' ca' gwnitə' na' gws'one' xbab de que xi'in Jwse na' Jeso'osən'. Na' Jeso'osən' naque' xesoa Eli. ²⁴ Na' Elin' naque' xi'in Matat, na' Matatən' naque' xi'in Lebi, na' Lebin' naque' xi'in Melqui, na' Melquin' naque' xi'in Jana, na' Janan' naque' xi'in

Jwse. ²⁵ Na' Jwsen' naque' xi'in Matatias, na' Matatiasən' naque' xi'in Amos, na' Amosən' naque' xi'in Naom, na' Naonnə' naque' xi'in Esli. ²⁶ Na' Eslin' naque' xi'in Nagai, na' Nagain' naque' xi'in Maat, na' Maatən' naque' xi'in Matatias, na' Matatiasən' naque' xi'in Semei, na' Semein' naque' xi'in Jwse, na' Jwsen' naque' xi'in Joda. ²⁷ Na' Jodan' naque' xi'in Joana, na' Joanan' naque' xi'in Resa, na' Resan' naque' xi'in Sorobabel, na' Sorobabelən' naque' xi'in Salatiel. ²⁸ Na' Salatielən' naque' xi'in Neri, na' Nerin' naque' xi'in Melqui, na' Melquin' naque' xi'in Adi, na' Adin' naque' xi'in Cosam, na' Cosannə' naque' xi'in Elmodam, na' Elmodannə' naque' xi'in Er. ²⁹ Na' Erən' naque' xi'in Josue, na' Josuen' naque' xi'in Elieser, na' Elieserən' naque' xi'in Jorim, na' Jorinnə' naque' xi'in Matat. ³⁰ Na' Matatən' naque' xi'in Lebi, na' Lebin' naque' xi'in Simeon, na' Simeonnə' naque' xi'in Joda, na' Jodan' naque' xi'in Jwse, na' Jwsen' naque' xi'in Jonan, na' Jonannə' naque' xi'in Eliaquən. ³¹ Na' Eliaquinnə' naque' xi'in Melea, na' Melean' naque' xi'in Mainan, na' Mainannə' naque' xi'in Matata, na' Matatan' naque' xi'in Natan. ³² Na' Natannə' naque' xi'in Dabi, na' Dabin' naque' xi'in Isai, na' Isain' naque' xi'in Obed, na' Obedən' naque' xi'in Boos, na' Boosən' naque' xi'in Salmon, na' Salmonnə' naque' xi'in Naason. ³³ Na' Naasonnə' naque' xi'in Aminadab, na' Aminadaban' naque' xi'in Aram, na' Arannə' naque' xi'in Esrom, na' Esronnə' naque' xi'in Fares. Na' Faresən' naque' xi'in Joda, ³⁴ na' Jodan' naque' xi'in Jacob, na' Jacobən' naque' xi'in Isaac, na' Isaquən' naque' xi'in Abraam, na' Abraannə' naque' xi'in Tare, na' Taren' naque' xi'in Nacor. ³⁵ Na' Nacorən' naque' xi'in Serog, na' Seroguən' naque' xi'in Ragau, na' Ragaun' naque' xi'in Peleg, na' Peleguən' naque' xi'in Eber. ³⁶ Na' Eberən' naque' xi'in Sala, na' Salan' naque' xi'in Cainan, na' Cainannə' naque' xi'in Arfacsad, na' Arfacsadən' naque' xi'in Sem, na' Sennə' naque' xi'in Noe, na' Noen' naque' xi'in Lamec. ³⁷ Na' Lamequən' naque' xi'in Matosalen, na' Matosalennə' naque' xi'in Enoc, na' Enoquən' naque' xi'in Jared, na' Jaredən' naque' xi'in Maalaleel. ³⁸ Na' Maalaleelən' naque' xi'in Cainan, na' Cainannə' naque' xi'in Enos, na' Enosən' naque' xi'in Set, na' Setən' naque' xi'in Adan, na' Adannə' naque' xi'in Dioz.

4

Gwxıye'enə' gwlo'oyelə'an Jeso'osən' gone' de'e mal

¹ Na' Spirit che Diozən' gwnabia'an yichjla'azdao' Jeso'osən'. Na' Jeso'osən' beze'e cho'a yao Jordannə', na' Spiritən' benən par niç gwıyeje' latjə daşən'. ² Çhoa ža gwzoe' latjə daşən', na' lao çhoa žan' gwxıye'enə' gwlo'oyelə'an Jeso'osən' gone' de'e malən'. Na' lao de'e çhoa žan' bitobi gwdaogüe', na' catə' gwde çhoa žan' gwdone'. ³ Na' gož gwxıye'enə' le': —Šə len' naco' Xi'in Diozən', gož yej nga yeyaquən yetxtıl.

⁴ Nach gož Jeso'osən' len: —Nyojczə Xtižə' Diozən' nan: “Caguə yelə' guao na'azan' əbane chio'o benač sino leczə çhyažjecho yoguə'əloj dižə' de'e na Diozən' par əbancho.”

⁵ Na' gwche' gwxıye'enə' le' to lao ya'a sibə, na' žalnez blo'in le' yoguə' nasyon de'e zjəchi' lao yežlyon'. ⁶ Nach gožən le': —Doxen yelə' chnabia' de'e de lao yežlyo nga naquən lao na'a. Na' əgwnežjua'an con no che'enda'. Gona' le' yelə' chnabia' chia'anə' na' len yoguə' de'en naquə güen na' yoguə' de'e naquə de'e žialao chia' ca naquə chnabia'a nasyon ca' de'en zjəchi' yežlyo nga. ⁷ Šə le' güe'elaogo'o nada' yoguə'əloj de'e quinga əsa'aquən chio'.

⁸ Nach Jeso'osən' gože' gwxıye'enə': —Gwchi'izə' ca'alə nga, Satanə. Nyojczən le'e Xtižə' Diozən' nan: “Cheyalə' šejni'alazə'əcho Xancho Diozən', na' tožə le' güe'ela'ocho.”

⁹ Nach gwxıye'enə' gozche'en le' yichjo'o yo'odao' əblao de'en zo Jerosalennə', na' gwlequən le' gan' naquə le'ezelaogüe sibə, na' gožen le': —Šə len' naco' Xi'in Diozən' bexitə' nga par che'elə, ¹⁰ la' nyojczən le'e Xtižə' Diozən':

Eselə' Diozən' angl che' ca' par əsa'aclene' le' na' əsa'ape' le'.

¹¹ Na' leczə ca' nan:

Eso'oxe' le' par niç bito əçhego'o no yej.

¹² Nach Jeso'osən' gože'en: —Leczə ca' nyojczən le'e Xtižə' Diozən': “Bito con goncho Xancho Diozən' prueb šə leine' can' ne'enə'.”

¹³ Beyož gotə'əbia' de que cui gwzoi gwxıye'enə' co'oyelə'an Jeso'osən' gone' de'e malən', bebi'izə'an šlož len le'.

Jeso'osən' gwzolaogüe' chyixjui'e dižə' güen dižə' cobə che Diozən'

¹⁴ Nach Jeso'osən' beyeje' Galilean', na' goclen Spirit che Diozən' le' len yelə' guac cheinə'. Na' yoguə'əloj beñə' ža' yež de'en nyečj mbi'i Galilean' gwse'ene' che Jeso'osən'. ¹⁵ Nach Jeso'osən' bsed blo'ine' lega'aque' lo'o yo'odao' çhega'aque' ca' na' yoguə'əloj beñə' ca' gwso'elaogüe'e Jeso'osən'.

Bežin Jeso'osən' Nasaretən'

¹⁶ Na' bežin Jeso'osən' Nasaret gan' gwcha'ogüe', na' ca costombr che' de'e de, gwyo'e yo'oda'onə' ža dezcanzan' na' gwzeche' blabe'. ¹⁷ Na' ben' yo'o lao ne'i yo'oda'onə' bnežjue'ene' rollo gan' nyoj de'en bzoj de'e profet Isaiazan', ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Na' Jeso'osən' bsaše' rollon' na' beželene' partən' gan' nyojən:

¹⁸ Zo Spirit che Diozən' len nada', na' Diozən' gwleje' nada' zedegua'a dižə' güen dižə' cobə len beñə' yašə'.

Na' babselə'e nada' zedeyena' par niç yesyə'əyaclažə' beñə' ca' zjənitə' trist.

Na' zedətixjue'ida' beñə' ca' nitə' xni'a gwxıye'enə' de que yebeja' lega'aque' xni'einə'.

Na' zedeyena' par yesə'əle'i beñə' lçhoj, na' beñə' chy'i' chzaquə', zedeyena' par niç cuich chi' saque'e.

¹⁹ Na' zedətixjui'a de que babžin ža bžin or gaquəlen Diozən' beñačən'.

²⁰ Na' botobə Jeso'osən' rollon' na' benežjue'en ben' yo'o lao ne'i yo'oda'onə', na' Jeso'osən' gwchi'e. Nach yoguə' beñə' ca' nitə' yo'oda'onə' chosə'əgüiachgüe'ene'. ²¹ Na' gwzolo be'e dižə'əna', gwne': —Ža neža bachac can' na Xtižə' Diozən' de'en babenele.

²² Na' yoguə' beñə' ca' gwse'ene dižə' de'en be'enə' besyə'əbanene' catec mba naquə xtižə' Jeso'osən', na' gwso'e dižə' güen che'ena'. Na' gwse' ljeužjga'aque': —Ĵecaguə bengan' xi'in Jwsen'?

²³ Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Šəquə güe'ele nada' can' na dicho çhelen' de'en na: “Beñə' güen rmech le', beyon cuino'.” Na' güe'eljale nada': “De'en babeneto' beno' Capernaum de'e zaquə' yebane beñə', leczə can' cheyalə' gono' lažcho nga.”

²⁴ Nach goze'e lega'aque': —De'e li chnia' le'e, beṇə' gwlaž che beṇə' güe' xtižə' Diozən' bito chse'ejle'e che'. ²⁵ Can' go-quə ca tyemp che profet Liazən' bito bi bi yejw goquə šon iz yo'o gašjə, na' goc bgüin juisy čhega'aque' doxen gan' zelao mbane Izraelən'. De'e li chnia' le'e, gwnitə' zan no'olə gozebə Izraelən' cana'. ²⁶ Pero bito bsele' Diozən' Liazən' par gaquəlene' ni to lega'aque'. Bsele'ene' yetolə yež de'en nzi' Sarepta ga mbane Sidon par goclene' to no'olə gozebə. ²⁷ Na' leczə can' go-quə tyemp che de'e profet Lesion' gwnitə' zan beṇə' Izraelən' beṇə' gwsa'acšene len yižgüe' de'en ne' lepr. Ni to lega'aque' cui beyon Lesion'. Tozə Naaman beṇə' Siria beyon Lesion'.

²⁸ Na' yoguə' beṇə' ca' ža' yo'oda'onə' catə' gwse'ene' dižə' quinga besə'əža'achgüe'. ²⁹ Na' le'e besyə'əzoža'ate' na' besyə'əbeje' Jeso'osən' syodan' na' gosə'əche'ene' to lao ya'a galə'əzə gan' chi' syodan' gwse'ene'ene' yoso'oxope'ene' par che'elə, pero bito goquə bi so'onene' le'. ³⁰ Con beza' Jeso'osən' bedie' gw-cholga'aque'enə'.

Jeso'osən' bebeje' de'e xio' de'en yo'o yaz yichjla'aždao' to beṇə'

³¹ Na' jsœ' syoda Capernaum gan' mbane Galilean'. Na' yoguə' ža' dezcanzən' bsd blo'ine' beṇə' ca' ža' lo'o yo'oda'onə'. ³² Na' beṇə' ca' besyə'əbanene' ca naquə de'en bsd əblo'ine' lega'aque' chedə' bsd blo'ine' lega'aque' ca'aczə to beṇə' banded gažjw gwche'.

³³ Lo'o yo'odao' na' gwzo to beṇə' yo'o yaz de'e xio' yichjla'aždaogüe'enə'. Na' bgosya'an be'enə' gwnan: ³⁴ —Ljoyeto'onə'. Partlə le', partlə neto' Jeso'os beṇə' Nasaret. ¿Ezedezžiayi'o neto'onə'? Nezczato' no le': Le' naco' beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy na' Diozən' bsele'e le'.

³⁵ Jeso'osən' gwdile' de'e xi'onə' na' gože'en: —Sšago'. Bechoj yichjla'aždao' benga.

Na' bchix de'e xi'onə' be'enə' gwchol beṇə' ca' zjəža'anə' nach bechojən, pero bito benen le' zi'. ³⁶ Na' lechgualə besyə'əbane beṇə' ca' nach gwse' ljeužjga'aque': —Nactequən' con gwne' ca' na' bechoj de'e xi'onə' de'en yo'o yaz yichjla'aždao' be'enə'. Nacbia' nape'

yele' chnabia' na' yelə' guac de'en chone' mendad yesyə'əchoj de'e xio' ca' na' chesyə'əchojən.

³⁷ Na' ca naquə de'en ben Jeso'osən' gosə' gwlažə dižə'anə' doxen Galilean', na' len yež ca' de'en zjənyečhj zjambi'i galə'əzə Galilean'.

Jeso'osən' beyone' taobi'in che Simonṇə'

³⁸ Na' catə' beze'e yo'oda'onə', na' gwyje' liž Simonṇə'. Na' taobin' che Simonṇə' chacšenene' yo'ochgüe' de'e la na' gwsə'olgüiže' Jeso'osən' yeyone' no'olən'. ³⁹ Na' Jeso'osən' gwzeche' cuite' gan' de'ena' na' bcheque'e gwdile' de'e lanə' par bechojən no'olən'. Nach taobi'in che Simonṇə' le'e beyaste' na' goclene' beṇə' ca'.

Jeso'osən' beyone' beṇə' zan

⁴⁰ Na' cata' bachən bgüižən', yoguə' beṇə' gosə'əche'e con beṇə' chse'i gwde gwde yižgüe' jsə'ene' lao Jeso'osən'. Na' Jeso'osən' gwxoə ne'en yichj to ga'aque' na' beyone' lega'aque'. ⁴¹ Na' leczə bebej Jeso'osən' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz lo'o yichjla'aždao' beṇə' zan ca'. Na' besyə'əchojən gosə'anən zižjo: —Len' naco' Xi'in Diozən'.

Jeso'osən' gwdile' lega'aquən na' bito be'e latjə yesə'anən chedə' zjənezczen de que naque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' beṇə'chən'.

Jeso'osən' gwde' doxenlə Galilean' bsd blo'ine'

⁴² Na' beteyo catə' gwyeni', beze'e na' gwyje' to latjə gan' notono nla'. Na' beṇə' ca' besyə'əyilje'ene' na' ja'aque' gan' zoe'enə'. Na' bito gwse'ene' yeza' Jeso'osən' lažga'aque'enə'. ⁴³ Jeso'osən' gože' lega'aque': —Leczə beṇə' ca' nitə' syoda ca' yelə' cheyalə' žjətixjue'iga'acda'ane' dižə' giuen dižə' cobən' de que Diozən' nabi'e con nota'ətezə beṇə' əsoe' latjə. Diozən' bsele'e nada' par nič žjətixjue'iga'acda'ane'.

⁴⁴ Ca' goquən' Jeso'osən' gwde' to to yežən' gan' mbane Galilean' na' lo'o yo'odao' čhega'aque' ca' bsd blo'ine' lega'aque'.

5

Jeso'osən' bene' par niçh gosə'əzene' bia zan bel ya'a

¹ Na' goquən' lao zecha Jeso'osən' cho'a nisdəon' de'en nzi' Genesaret, gosə'əbigua' beṇə' zan par bosə'ozenague' xtižə' Diozən' de'en be'ena'. ² Na' Jeso'osən' ble'ine' nita' çopə barcw dao' cho'a nisən'. Na' beṇə' gwɣen bel ya'a ca' baçh besə'əžaše' lo'o barcw ca' na' bachesya'əyibe' yixjw bel çhega'aque'ena'. ³ Na' Jeso'osən' gwyo'e lo'o barcw che Simonṇə' na' gwnəbəne' le' gocwlen par niçh bžigue'e barcw che'ena' lata' lo'o nisən'. Na' gwche' Jeso'osən' lo'o barcon' nach bsd blo'ine' beṇə' ca'. Na' ca' beyož be'e dižə'ənə' nach gože' Simonṇə': —Bžiguə'əch barcw chio'onə' gan' naquə nisən' zitjoch, na' le'e əgwzala' yixjw çhe-len' par senle belən'.

⁵ Nach Simonṇə' gože' Jeso'osən': —Maestr, babento' žin bedo yel na' ni to cono no bdole'eto'. Pero laogüe de'e bagwnao' le' ca', yozsala'əçhto' yixjw quinga.

⁶ Na' bosə'əzale'e yixjw çhega'aque'ena', na' catə' besya'əbejga'aque'en zjənža'achan belən' yelezə yesə'əchezə'ən. ⁷ Na' beṇə' ca' gwnita' lo'o barcw che Simonṇə' gwsa'axe' beṇə' ljuežjga'aque' ca' zjəža' lo'o barcon' yeto par əžjse'eclene' lega'aque'. Na' catə' besə'əžin beṇə' ca' na' bosyo'ssə'ache' barcw ca' xte ca' baçh gwzolaə chse'etjən xan nisən'. ⁸ Nach Simonṇə' ben' leczə le Bed catə' ble'ine' can' goquən', bzo xibe' lao Jeso'osən' na' gože'ene': —Bebi'izə'əšga len nada' Xana', çhedə' la' naca' to beṇə' güen de'e mal.

⁹ Gwne' ca' çhedə' le' txen len beṇə' ca' ža'alene' lo'o barcon' besya'əbanchgüeine' ca' naquən' gosə'əzene' bel zan ca'. ¹⁰ Na' leczə ca' besya'əbane xi'in Sebedeon' çopə bišə'əte Jacobən' len Juannə', beṇə' ca' chso'on žin txen len Simonṇə'. Nach Jeso'osən' gože' Simonṇə': —Bito žebo'. Le' naco' beṇə' gwɣen bel. Pero ṇa'a gaco' beṇə' güe' xtiža'a, na' gono' par niçh so'ombia' beṇə' nada'.

¹¹ Na' catə' besya'əžinlene' barcw ca' yo biž, gosə'əbejyichje'en na' len yoguə' šinlazga'aque' nach jəsə'ənaogüe' Jeso'osən'.

Jeso'osən' beyone' to beṇə' che'i yižgüe' de'en nzi' lepr

¹² Na' goquən' catə' zo Jeso'osən' to syoda, bžin to beṇə' çacšenchgüeine' len yižgüe' de'en ne' lepr. Na' be'ena' catə' ble'ine' Jeso'osən' bzo xibe' laogüe'ena', na' belgüiže'ene' gože'ene': —Xana', gonšguei ben par niçh yeyacda'.

¹³ Nach Jeso'osən' bli ne'ena' gwdane'ene' na' gože'ene': —Guaccəə beyaque.

Na' le'e beyacteine' ca' naquə yižgüe' de'en che'ine'ena'. ¹⁴ Na' Jeso'osən' bene' mendad ni tozə cui no no güe'elene' dižə' ca' naquə de'en babene' len le', na' gože'ene': —Gwyej lao bxožən' niçh le'ine' de que baçh beyacdo'. Na' gwnežjo'one' to bia yixə' gote' lao Diozən' ca' de'en non de'e Moisežən' mendad par niçh yesə'əneze beṇə' de que babeyacdo'onə'.

¹⁵ Na' tža tža gwdach dižə' ca' naquə miłagr ca' de'en chon Jeso'osən'. Na' beṇə' zan besə'ədopə besə'əžague' par bosə'ozenague' xtižə' Jeso'osən' na' par niçh beyone' con beṇə' ca' chsa'acšene ca' naquə yižgüe' de'en chse'ine'. ¹⁶ Na' tš'i' güeja bechoj Jeso'osən' beyeje' latjə dašən' par jəyene' orasyonṇə'.

Jeso'osən' beyone' to beṇə' nat to part cuerp che'ena'

¹⁷ Na' goquən' to ža zo Jeso'osən' lo'o yo'o gan' zoe'ena' chsed chlo'ine' beṇə'. Na' gałə'əžə zjəchi' to çopə beṇə' Izrael beṇə' ca' babesa'əchoj zjənzi' fariseo por ni che can' choso'osed choso'olo'ine'. Na' yebałə beṇə' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisežən' zjələne' lega'aque'. Beṇə' ca' ža' na' za'aque' yoguə'əloj yež gan' mbane Galilean' len Jodean', na' leczə bałe' za'aque' syoda Jerosalenṇə'. Na' bosə'ozenague' dižə' de'en be' Jeso'osən'. Na' yelə' guac che Xancho Diozən' gwzon len Jeso'osən' par beyone' beṇə' güe' ca'.

¹⁸ Na' besə'əžin xonj beṇə' zjənlene' to beṇə' nat to part cuerp che'ena', zjənxo'e'ene' to lao cam dao'. Na' gwsa'acłəže'e yesə'ədie' na' əžjso'ene' lao Jeso'osən'. ¹⁹ Na' tant beṇə' zan ža' caguə goquə yesə'əžinlene' beṇə' güe'ena' gan' zo Jeso'osən'. Na' beṇə' ca' gwse'epe' yichjo'olə par bosə'osaljue' na' bosə'oletje'ene' len xcame'ena' niçh bžine' lao Jeso'osən' gwchoł beṇə' zan ca'. ²⁰ Ca' naquə goçbe'i Jeso'osən' de que

gwso'onlilaže'ene', gože' beṇə' güe'enə': —Babezi'ixena' xtolə'onə'.

²³ Na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezan' na' beṇə' fariseo ca' gwzoloao chso'one' xbab: "Benga ch'zia chnite'e Diozən' de'en chon cuine' ca Dioz. Notono no gaquə yezi'ixen xtolə' beṇə'chən' šə caguə tozə Diozən'."

²² Jeso'osən' gocbe'ine' xbabən' de'en gwso'one'enə' nach gože' lega'aque': —¿Bixčhen' chonle xbabən' ca' lo'o yich'jla'ažda'olenə'? ²³ Šə con yapa'ane' de que babezi'ixena' xtole'ena', bito nezele šə napa' yelə' gwnabia' par yezi'ixena'an. Pero šə yapa'ane': "Gwyas na' gwda", guatə'əbia' šə napa' yelə' gwnabia'anə' par gaquə can' nia'anə'. ²⁴ De'e nga gona' par nič әнеzele de que napa' yelə' gwnabia' lao yežlyo nga par yezi'ixena' xtolə' beṇə'chən', nadan' naca' ben' bseļə' Diozən' golja' beṇə'ch.

Nach gože' beṇə' güe'enə': —Gwyas, beyo'a' xcamo'onə' na' beyej ližo'onə' to šao' to güen.

²⁵ Na' le'e gwyasseste be'enə', chosə'əgüiate' beṇə' ca' nitə'anə'. Nach beyo'a' xcame'enə' gan' xoe'enə' beze'e zjəvede' liže' cho'elaogüe'e Diozən'. ²⁶ Na' yoguə'əlol beṇə' ca' ža'anə' besyə'əbanene' na' gwso'elaogüe'e Diozən'. Na' do chžebga'aque' gosə'əne': —Na'a bable'icho to de'e zaquə' yebanecho.

Jeso'osən' gwleje' Lebin' par gwlene' disipl che' ca'

²⁷ Gwde na' beza' Jeso'osən' na' ble'ine' to beṇə' gočhixjw beṇə' le Lebi, chi'e latjə gan' chchixjue'enə'. Na' Jeso'osən' gože'ene': —Da len nada'.

²⁸ Nach be'enə' le'e gwzoža'ate' gwlejy-ichje' yoguə' šinlaze' na' gwyejlene' Jeso'osən'.

²⁹ Nach Lebin' bene' to lŋi xen liže'enə' par Jeso'osən'. Na' ja'ac beṇə' zan beṇə' gočhixjw ca' na' beṇə' yeziquə'əchlə na' gosə'əbe'elene' lega'aque' cho'a mesən' par gwsa'ogüe'. ³⁰ Na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezan' na' len beṇə' fariseo ca' gwsa'acyože' disipl che Jeso'osən', gwse'e lega'aque': —Malən' chonle che'ej chaole txen len beṇə' gočhixjw na' nochlə beṇə' güen de'e mal ca' beṇə' cui chonlento' txen.

³¹ Jeso'osən' gože' lega'aque': —Beṇə' cui chsa'acšene bito chəsə'əyazjene' beṇə' güen rmech. Beṇə' ca' chsa'acšene lega'aque'ena' chəsə'əyazjene' beṇə' güen rmech. ³² Nada' za'a zedəyena' par nič beṇə' ca' zjəneze de que zjənaque' beṇə' güen de'e mal yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'ena', pero bito zedeyena' par nič beṇə' ca' chsa'aque'ne' bazjənaque' beṇə' güen yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'ena'.

Gosə'əṇabene' Jeso'osən' bixčhen' bito gwleje' tgüejə cui əse'ej əsa'ogüe'

³³ Nach yebaļə beṇə' gwse'ene': —Zan las neto' disipl che Juannə' na' leczə ca' disipl che beṇə' fariseo ca' chzoto' sin cui che'ej chaoto' par cho'ela'oto' Diozən' na' chonczəto' orasyon. Pero na' disipl chio' ca' chse'ej chsa'ogüe'. ¿Bixčhen' ža?

³⁴ Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Catə' chac to yelə' gošagna' beṇə' migw che be'enə' chšagna'anə' chse'ej chsa'ogüe'. Na' ca'aczən' naquən len nada' na' len disipl chia' ca', chse'ej chsa'ogüe' lao ne'e zoa' len lega'aque'. ³⁵ Catə'əchən' əžin ža yesə'əche'exaxj beṇə' contr chia' ca' nada', cana'achən' ačoj catə' bito əse'ej əsa'o disipl chia' ca'.

Jeso'osən' gwne' ca' bsaquə'əlebe cuine' ca beṇə' gošagna', na' disipl che' ca' ca beṇə' migw che beṇə' gošagna'anə'.

³⁶ Na' gozo'elene' lega'aque' to jempl par nič gwsa'acbe'ine' de que bito gaquə yesə'ənaogüe' costombr gol čhega'aque' na' yesə'ənaotie' de'en chsed chlo'ine'. Gože' lega'aque': —Notono beṇə' zo beṇə' chčzeze'e xa cobe'en na' yode'en xa gole'enə'. Šə gone' ca' la' gwxiŋje' xa cobe' na'anə' na' xa gole'en bito gaquən lebe len pedas xa cobe'enə'. ³⁷ Na' leczə ca' notono zo beṇə' chgue'e bino cobən' lo'o yid golə. Šə gone' ca' ža, bino cobən' əčhezə'an yid golən' na' laljə binon' na' cuiayi' yidən'. ³⁸ Cle la' cheyaļə' que'e bino cobən' lo'o yid cobə. ³⁹ Na' ca naquə beṇə' bačh yo'olaogüe' che'eje' bino golən' bito yene'ene' ye'eje' bino cobən', chedə' əne': "Bino golən' naquəchən güen." Leczə can' naquən len beṇə' bačh yo'o yichje' costombr gol che'enə', bito yene'ene' gwzenague' che de'e cobən'.

6

Ža dezcanz boso'olechj disipl ca' trigon' par gwsa'ogüe'en

¹ Na' gozaquən to ža dezcanz Jeso'osən' gwdie' len disipl che' ca' gan' nyaž trigon'. Nach disipl che' ca' gosə'əlechje' trigon', na' gosə'əxobe'en, na' gwsa'ogüe'en. ² Nach besə'əle'i bałə beṇə' fariseo ca' can' gwsə'on disipl ca' na' gwsə'e lega'aque': —*čBixčhen' chonle de'en bito de lsens goncho ža dezcanzən'?*

³ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —*čEcabi za'alazə'əle de'en bablable can' ben de'e Rei Dabin' catə' le' na' beṇə' ljuežje' ca' gosə'ədone'?* ⁴ Gwyetje' lo'o yo'odao' əblaonə' na' gwxi'e yetxtil de'en bazjəncua' bχoz ca' par Diozən', na' gwdaogüe'en len beṇə' ljuežje' ca' la'əṇə'əczə' cui zjənaque' bχoz. Na' yetxtilən' cui de lsens par gao con to beṇə' len, letg bχoz ca' chac əsa'ogüe'en.

⁵ Na' leczə gwna Jeso'osən': —*Naquən lao na'a əṇia' bin' naquən güen goncho ža dezcanzən', nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch.*

Beyaque to beṇə' mbižə šla'a ne'en

⁶ Na' yeto ža dezcanz gozeje' lo'o yo'oda'onə' na' bsd blo'ine' beṇə' ca' ža'anə'. Na' entr beṇə' ca' ža'anə' len to beṇə' bambižə ne'e ličan'. ⁷ Na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' beṇə' fariseo ca' nite'e na' chosə'əgüiateze' Jeso'osən', chəsə'əbeze' šə goyone' be'enə' ža dezcanzən' par nič əsa'ogüe' xya contr le'. ⁸ Na' gocbe'i Jeso'osən' xbab čhega'aque'enə' na' gože' ben' mbižə ne'inə': —*Da ngalə.*

Nach bgüiguə' be'enə' gwzeche' laogüe'enə'. ⁹ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —*Le'e gonšč xbab čhelen' naquən' na lein'. čEnan goncho de'e güen ža dezcanzən', o šə nan goncho de'e mal? čEnan goncho par nič cui sa'at beṇə' o šə nan goncho par nič sa'ate'?*

¹⁰ Jeso'osən' bgüie' yogue'e nach gože' be'enə': —*Bli na'onə'.*

Nach bli na' be'enə', na' beyaquen. ¹¹ Na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' na' beṇə' fariseo ca' lechgualə besə'əže'e, na' gwzoloə boso'oxi'e entr lega'aque' naclə so'one' len Jeso'osən'.

Jeso'osən' gwleje' šižin beṇə' bsi'e apostol

¹² Na' to ža gozej Jeso'osən' lao ya'an jene' orasyon. Na' bedo yel bene' orasyon lao Diozən'. ¹³ Na' catə' gwyeni'inə' bolgüiže' disipl ca' par gosə'əbigue'e gan' zoe'enə' nach gwleje' šižine' na' əbsi'e lega'aque' apostol. ¹⁴ Na' beṇə' quingan' gwleje': Simon ben' bsi'e Bed, na' Ndres beṇə' bišə' Bedən', na' Jacob, na' Juan, na' Lip, na' Bartolome, ¹⁵ na' Matio, na' Tomas, na' Jacob xi'in Alfeo, na' Simon Selote, ¹⁶ na' Jodas xi'in Jacob, nach Jod Iscariot ben' əbdie' Jeso'osən' lao na' beṇə' contr ca'.

Jeso'osən' bzejni'ine' beṇə' dao' beṇə' zil

¹⁷ Na' beyetje' ya'anə' len lega'aque' na' gwzeche' gan' naquə lašə' len disipl che' ca'. Na' leczə nitə' beṇə' zan beṇə' za'ac doxen Jodean', do Jerosalennə' na' do gan' mbane Tiro na' Sidon. Na' Tiron' len Sidonə' zjəchi'in cho'a nisdə'onə'. Na' entr beṇə' ca' nitə' choso'ozenag xtižə' Jeso'osən' zjəlen bałə beṇə' chse'i yižgüe', na' Jeso'osən' beyone' lega'aque'. ¹⁸ Na' beṇə' ca' zjəyo'o zjəyaz de'e xio' yičjla'aždaoga'aque'enə' Jeso'osən' bebeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaze'. ¹⁹ Na' yoguə' beṇə' besə'əyiljlaže'e naclə so'one' par nič yesə'əlapə' na'aga'aque' le' čhedə' len yelə' guac che'enə' chone' par čhega'a yižgüe' de'en chse'i to toga'aque'.

Non' zo mbalaz na' non' cui zo mbalaz

²⁰ Na' Jeso'osən' gwliš laogüe'enə' bgüie' disipl che' ca' na' gože' lega'aque': —*Mbalaz zo le'e beṇə' yašə' čhedə' cho'ele latjə chnabia' Diozən' le'e.*

²¹ Mbalaz so le'e chdonle na'a, čhedə' gwžin ža catə' cuich tonle.

Na' mbalaz so le'e chbežle na'a, čhedə' Diozən' gone' par nič yebeile.

²² Nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch. Na' mbalaz sole šə por ni che de'en chonlilažə'əle nada' chəsə'əgue'i beṇə' le'e, na' šə chesyə'əbeje' le'e lo'o yo'odao' čhega'aque'enə', na' šə choso'ožia choso'onite'e le'e, na' šə chəsə'əne' de que naclə beṇə' mal. ²³ Leyebeichgüie catə'an chac de'e quinga, na' le'e so mbalaz, čhedə' Diozən' gone' par nič gaquəchgua de'e güen čhele catə' yežinle gan' zoe'enə'. Can' chso'onene' le'e ca'aczan' gwsə'one de'e

xaxta'oga'aque'enə' de'e profet ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'.

²⁴ Pero probchguazə le'e beṇə' gwni'a. Chac güen chele ṇa'a, pero cagua par zejli-caṇen' gaquə güen chele.

²⁵ Probchguazə le'e dechgua de'e chaole ṇa'a. Gwžin ža catə' cuich bi gatə' chele.

Probchguazə le'e zole legr ṇa'a. Gwžin ža catə' yegüine'ele na' cuežyašə'əle.

²⁶ Probchguazə le'e chso'elao' yogua'əlo' beṇə' le'e. Ca'aczən' gwso'elao' de'e xaxta'oga'aquen' profet goxoayag ca'.

Cheyalə' gaquecho che beṇə' contr checho

²⁷ Pero le'e chzenagle chia', le'e gaque che beṇə' contr chele ca', le'e gontezə le'e gon de'e güen len beṇə' ca' chəsə'əgue'i le'e.

²⁸ Le'e ṇabtezə le'e ṇab par nič beṇə' ca' chso'on contr le'e nite'e mbalaz. Le'e so le'e gon orasyon par beṇə' ca' choso'ožia le'e xyachol'. ²⁹ Šə to beṇə' tie' xagua'əlen' šla'a, le'e güe'e de'en yešla'a. Šə to beṇə' əque'e xadoṇ chelen' la fuers, legüe' latjə čhine' len xcamislen'. ³⁰ Notə'ətezə beṇə' bi ṇabene' le'e, gwnežjwlene'en. Šə to beṇə' əque'e bitə'ətezə de'en de chele, bito yeṇablen. ³¹ Con yogua' de'e güen de'e chene'ele so'on beṇə' len le'e, con ca'atezəczən' cheyalə' gonle len lega'aque'.

³² Šə porzə chaquele che beṇə' ca' chsa'aque chele, žbixa yejlaotgualen'? Le'egatezə ca' chso'on beṇə' güen de'e mal ca', chsa'aque' che beṇə' ca' chsa'aque čhega'aque'. ³³ Leczə šə chonle de'e güen porzə len beṇə' ca' chso'on de'e güen len le'e, žbixa yejlaotgualen'? Le'egatezə can' chso'on beṇə' güen de'e mal ca'.

³⁴ Šə porzə chbejle bi de'en chbejle len beṇə' sole lez yesyə'əyone'en le'e, žbixa yejlaotgualen'? Le'egatezə can' chso'on beṇə' güen de'e malən', chesə'əbeje' bi de'en chesə'əbeje' ljuežjga'aque' na' nite'e lez yesyə'ənežjue'en. ³⁵ Pero na' le'e ža, le'e so le'e gaque che beṇə' contr chele ca', na' le'e so le'e gon de'e güen. Na' le'e so le'e cuej bi de'en cuejle beṇə' na' bito sole lez yesyə'əyone'en. Šə gonle ca', gwlo'ele de que nacle xi'in Dioz ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' bla, na' Diozən' gone' le'e yelə' bala'an xen. Le'enə' naque' gaxjwlažə' len beṇə' ca' cui chso'e yelə' choxcwlen che' na' yeziqua'əchlə beṇə'

güen de'e mal ca'. ³⁶ Cheyalə' yeyašə' yeži'ilažə'əle ljuežj beṇə'chle ca' Xachon' ben' zo yoban' cheyašə' cheži'ilažə'e yogua' beṇə'chən'.

Bito cheyalə' nacho che beṇə' de que zjənapə' dolə'

³⁷ Bito gonle xbab de que zaquə'əle par čhoglaolen che beṇə' de que zjənapə' dolə'. Šə čhoglaolen che beṇə' de que zjənapə' dolə', le'egatezə ca' Diozən' čhoglaogüe'en chele de que naple dolə'. Na' bito bi yosbague'ele beṇə' de que zjənapə' dolə' par nič Diozən' bito bi yosbague'ene' le'e de que naple dolə'. Le'e so le'e yezi'ixen che beṇə' par nič Diozən' yezi'ixene' chele. ³⁸ Le'e so le'e gwnežjo beṇə' šə bi de'en chəsə'əyazjene'. Can' chso'on balə beṇə' lechgualə nale'e choso'ochixe' bi de'en chso'ote'e, chosə'əčiše'e lao medid čhega'aque'en na' choso'osi'inse'en na' chso'one' xte ca' chezoya'an, ca'aczən' cheyalə' gonle gwnežjwle bi de'en chəsə'əyazje beṇə' par nič leczə ca' gon Diozən' len le'e.

³⁹ Nach Jeso'osan' be'elene' beṇə' ca' ža'anə' yeto jempl. Na' bsaquə'əlebene' beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' ca beṇə' lchol' čhedə' bito gwse'ejni'ine' de'en naquə de'e li na' de'e na'anə' bito goquə yoso'osed yoso'olo'ine'en beṇə' yoblə. Na' gwne': —žEguaqua to beṇə' lchol' cue'e nez yeto beṇə' lcholən'? Bito gaque'. Nezecho de que txen žjəsə'əbiče' to lo'o yech. ⁴⁰ Šə to beṇə' chsede' len to maestr', bito ṇa-cho guaqua əgwsedene' maestrən'. Na' la'anə'əczə šə ben' chsed ta' yichje' yogua'əlo' de'en əgwlo'i maestrən' le', bito gaque' beṇə' si'inch ca maestrən', sino ca-chozəczə gaque'.

⁴¹ Che'ile güe' dao' de'en žia cožə' beṇə' ljuežjle na' cabi chele'ile güe' xen de'en žia cožə'əlen'. ⁴² Che' beṇə' ljuežjle: "Be' latjə gona' rmech güe' daon' de'en žia cožo'o", na' bito chonle rmech güe' xen de'en žia cožə'əlen'. Beṇə' goxoayag le'e, zgua'atec le'e gon rmech güe' xennə' de'en žia cožə'əlen' na' techlə ənezele bi rmechən' chyažjele par gonle rmech güe' daon' de'en žia cožə' beṇə' ljuežjlen'.

De'en choncho chlo'in bin' yo'o lo'o yichjla'azda'ochon'

⁴³ Bito nacho de que to yag frot güen chbian frot de'e cui naquæ güen, na' nic ñacho de que yag frot de'en cui naquæ güen chbian frot güen. ⁴⁴ Segon can' nezecho frot de'en chbia to to yaguæn' nezecho bi clas yaguæn'. Yag yešæ' bito chbian yixgüion', nic yag bisga' chbian obas. ⁴⁵ To beñæ' la'aždao' xi'ilažæ' chone' de'e güen, chedæ' la' can' nan lo'o yichjla'ažda'ogüe' nan' chone'. Na' ben' chon de'e mal chone' ca' chedæ' chzenague' che la'ažda'omale'ena'. Na' yoguæ'ate dižæ' de'en chchoj cho'achon' la' lo'o yichjla'ažda'ocho na'anæ' za'an.

Chopæ beñæ', na' yo'o de'en gws'o'on to toe'

⁴⁶ ¿Bixchen' che'ele nada' "Xana'", na' cui chonle can' nona' mendadæn'? ⁴⁷ Na'a nia' le'e can' gwxaquæ'æbebe yoguæ' non' nao nada' na' chzenague' xtižæ'anæ' na' chone' can' nona' mendadæn'. ⁴⁸ Gwxaquæ'æbebene' ca to beñæ' ben yo'o. Na' gwche'ene' zitjw gwleque' lan yo'onæ' de'en naquæ de'e gual. Na' catæ' bchojchgua yaonæ', gwyechjæn liže'ena' na' bito bebixæn cuiayi'in, chedæ' gwzo chechchguan. ⁴⁹ Na' yoguæ' non' cui chzenague' che xtižæ'anæ' gwxaquæ'æbebene' ca yeto beñæ' ben yo'o. Con bene'en lao yo na'azæ sin cui bi lanei gwleque'. Na' catæ' bchojchgua yaonæ' gwyechjæn liže'ena', na' bebixæn gwziayi'iteczæn.

7

Jeso'osæn' beyone' xmos to capitan

¹ Na' catæ' beyož be' Jeso'osæn' dižæ'an len beñæ' ca', beyeje' Capernaunnæ'. ² Na' zo to capitan beñæ' bito naque' beñæ' Izrael, na' zo to xmose' chacšenchgüeine' na' yelezæ gate'. Na' capitannæ' chacchügüeine' che'. ³ Na' catæ' bene capitannæ' dižæ' che Jeso'osæn', bsele'e balæ beñæ' gola beñæ' blao che beñæ' Izrael ca' par jse'eta'ayoine' Jeso'osæn' šeje' liže'ena' par yeyone' xmosen'. ⁴ Nach catæ' besæ'æžine' gan' zo Jeso'osæn' gwsa'atæ'ayoine' le' gaquælene' capitannæ', na' gwse'e Jeso'osæn': —Naque' to beñæ' zaque'e par gaquæleno'one', ⁵ chedæ' chaquene' che chio'o beñæ' Izrael. Na' le' bene' yo'odao' cheto' nga len xmeche'.

⁶ Nach gwyej Jeso'osæn' len lega'aque'. Pero ze'e yesæ'æžine' liže'ena' catæ' bselæ'

capitannæ' balæ beñæ' migw che'ena' lao Jeso'osæn', na' gwse'ene': —Capitannæ' ne' de que bito gonzi'ilažo'o yido' liže'ena', chedæ' la' nezene' de que bito zaque'e par šo'o liže'ena'. ⁷ De'e na'anæ' bito beyaxjene' denabene' le' gaquæleno'one'. Con chene'ene' gonšgo' mendadæn' na' yeyaque xmose'ena'. ⁸ Capitannæ' ne' de que zoe' xni'a rein', pero lecza nitæ' soldad che' ca' xni'ena'. Na' catæ' che'e toe': "Gwyej", na' cheje', na' catæ' che'e yetoe': "Da", na' chide'. Na' catæ' che'e xmosen': "De'e nga gono'", na' chone'en. Na' nezene' de que con ñnao' yeyaque xmose'ena' na' yeyaquene'.

⁹ Na' Jeso'osæn' catæ' benene' dižæ' de'en ægwse' beñæ' migw che capitannæ' le', bebanene' na' beyechje' gože' beñæ' ca' zjæsæ'ænao le': —Echnia' le'e, bitonæ' želda' beñæ' gonlilažæ' nada' ca chonlilažæ' capitannæ' nada'. Ni to beñæ' Izrael cui chonlilažæ' nada' ca benga.

¹⁰ Nach jøya'ac beñæ' ca' bselæ' capitannæ', na' catæ' besyæ'æžine' liže'ena' babeyaque xmose'ena'.

Jeso'osæn' bosbane' xi'in to no'olæ gozebæ

¹¹ Na' gwyej Jeso'osæn' to syoda de'en nzi' Nain, nžague' disipl che' ca' na' zan beñæ' yoblæ. ¹² Bazja'aque' galæ'æza par yesæ'æžine' cho'a puert che syodan', na' lei chæsæ'achoj xonj beñæ' cho'a puertæn' zjænlene' to beñæ' guat. Na' ben' gotan' naque' beñæ' tlišæ', na' xne'en naque' beñæ' gozebæ. Na' beñæ' zan beñæ' lao' syodan' zjænžague' xna' beñæ' guatæn'. ¹³ Na' catæ' ble'i Xanchon' no'olæn', beyaše'ene' le', nach gože'ene': —Bito cuežo'.

¹⁴ Nach zde' na' jtane' yagant gan' xoa beñæ' guatæn', na' beñæ' ca' zjænlen le'ena' gosæ'æbeze'. Nach gože' beñæ' guatæn': —Beñæ' güego', beyas.

¹⁵ Nach beñæ' guatæn' beyase' gwchi'e na' gwzolaø che'ne'. Na' Jeso'osæn' beyone' le' lao na' xne'ena'. ¹⁶ Na' yoguæ' beñæ' ca' besæ'æzebe' nach gws'elaogüe'e Diozæn' chæsæ'æne': —Babla' to profet æblao gan' nga zocho na'a. Na' Diozæn' bagocwlene' chio'o nacho nasyon che'ena'.

¹⁷ Na' ca naquæ de'en ben Jeso'osæn' gosæ' gwlałjæ dižæ' che'ena' doxen Jodean' na' yež ca' de'en zjanyechj zjæmbi'i galæ'æza.

Juannə' bsele'e chopə disipl che' gan' zo Jeso'osən'

¹⁸Nach disipl che Juannə' jəsy'e'ye'elene' le' dižə' yoguə' ca naquə' de'e ca' chon Jeso'osən'. ¹⁹Nach gox Juannə' chopə disipl che' ca' nach gože' lega'aque': —Le'e žja'ac gan' zo Jeso'osən' na' ye'elene': “ǰElen' ben' naquən əsele' Diozən' o šə soto' lez yidə beŋə' yoblən'?”

²⁰Nach disipl ca' catə' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən' gwse'ene': —Juan ben' chchoa beŋə' nis bsele'e neto' laogo' nga par əŋa-beto' le' šə len' ben' naquən əsele' Diozən' o šə soto' lez yidə beŋə' yoblən'.

²¹Lao or na'atezə žlac ņe'e nitə' disipl che Juannə', Jeso'osən' beyone' beŋə' zan beŋə' ca' chsa'acšene na' beŋə' chse'i yižgüe' gual. Leczə bebeje' de'e xio' ca' de'en zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beŋə', na' bene' par nič besy'əle'i beŋə' lchol. ²²Nach Jeso'osən' boži'e xtižə' beŋə' ca' bsele' Juannə' laogüe'enə' gože' lega'aque': —Le'e žjəya'ac na' le'e žjəyeyež Juannə' doxen de'e ca' bable'ile na' de'e ca' babenele. Bable'ile chona' par nič baļə beŋə' lchol chesy'əle'ine', na' baļə beŋə' coj chesy'əde', na' yebaļə beŋə' cuež chesy'əyene', na' leczə baļə beŋə' gwse'i yižgüe' de'en ne' lepr babesy'əyaquene'. Bable'ile bosbana' baļə beŋə' guat na' babilene cho'a dižə' güen dižə' cobə čhia'ana' len beŋə' yašə' ca'. ²³Mbalaz zo beŋə' chejle'e de que Diozən' bsele'e nada'.

²⁴Na' catə' besy'əsa'ac disipl che Juannə' nach Jeso'osən' be'elene' beŋə' ca' zjəndobən' xtižə' Juannə', gože' lega'aque': —ǰNacxa naquə ben' jəle'itgüiczele latjə dašən'? ǰEšayečhə šayen chaque'? Bito. ²⁵ǰNacxan' goque' catə' jəle'ilene'? ǰEnyaze' lachə' šao'? ǰəšə bito? la' beŋə' ca' zjənyaz lachə' šao' nite'e yo'o güenchgua ca no liž rei, na' bito bi chesə'əyāžjene' par yesə'əchoje' ližga'aque'enə'. ²⁶ǰNoxan' jəle'ilen' ža? ǰEto profet ben' cho'e xtižə' Diozən'? De'e li naque' to profet. Pero əchnia' le'e caguə con to profetən'. ²⁷Čhe bengan' nyojən le'e Xtižə' Diozən' nan:

Nada' Dioz əsele'a to beŋə' cuialaogüe' güe'e xtižə'onə', par nič nitə' beŋə' probnid par əso'elaogüe'e le' cata'ən yido'.

²⁸Echnia' le'e, notono beŋəch ņe'e so beŋə' naquəch beŋə' blaoch ca Juannə'.

Na' notə'atezəchlə beŋə' güe'e latjə nabia' Diozən' le', la'anə'əczə bito naque' beŋə' blaogwžin ža catə' šejni'ichene' čhia' clezə ca Juannə'.

²⁹Na' baļə beŋə' gočhixjw ca' na' len yeziquə'əchlə beŋə' ca' bchoa Juannə' nis, gwsa'acbe'ine' de que de'e li zjənaque' beŋə' mal lao Diozən' catə' gwse'enene' dižə' de'en be' Juannə' len lega'aque'.

³⁰Pero na' beŋə' fariseo ca' na' beŋə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezan' gwso'onczə yichjlaoga'aque' cui besy'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə' can' gone'e Diozən' na' bito bchoa Juannə' lega'aque' nis.

³¹Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —ǰNac əgwsaquə'əlebetgüeidə' le'e mbanle na'a? na' žnac nacle?

³²Egwsaquə'əlebeda' le'e ca bidao' chedə' cuiczə bi de žleb čhele. Ca naquə bidao' ca' catə' nitə'əbo' do gan' chac ya'a chse' ljuěžjga'acbo': “Bento' legr, bito gwyo'olažə'əle, na' babento' bgüine bgüiež, peor.” ³³Juan ben' chchoa beŋə' nis bide' laole nga. Bito güe'ej gwdaošaogüe'e can' chse'ej chsa'o beŋə' yoblə, na' nic güe'ej' bino. Nach gwnale che': “Yo'o yaz de'e xi'onə' yichjla'aždaogüe'enə’.” ³⁴Na' nada' ža, Diozən' bsele'e nada' golja' beŋəch, na' chle'ile che'ej chaogua' can' che'ej chaole, na' nale čhia' de que naca' beŋə' lia na' beŋə' güe'e zo. Na' leczə nale de que naca' migw che beŋə' gočhixjw ca' na' migw che yeziquə'əchlə beŋə' ca' chso'on de'e mal. ³⁵Pero na' Diozən' chone' par nič beŋə' ca' choso'ozenag che' chso'one' ca nacbia' de que le' naque' le'ezelaogüe beŋə' sin'.

Jeso'osən' gwyje' liž Simon beŋə' fariseo

³⁶To beŋə' fariseo bene' combid Jeso'osən' šeje' liže'enə' par əsa'ogüe'. Na' bžin Jeso'osən' liž be'enə' na' gwchi'e cho'a mesən'. ³⁷Na' to no'olə beŋə' güen de'e mal beŋə' lao' syodan' gwnezenə' de que Jeso'osən' əžine' liž be'enə'. Na' Jeso'osən' len beŋə' ca' yeļə' banite'e cho'a mesən' par əsa'ogüe' catə' bgüigüə' no'olən' cuit Jeso'osən' noxe'e to lmet de yej de'e yožə to set de'e zaque'e de'e čhla' zix. ³⁸Na' no'olən' jəbigue'e galə'əžə xni'a Jeso'osən', na' gwcheže'. Nis əxchež che'enə' bžonən ni'a Jeso'osən' na' bgüisən. Na' bxie' ni'enə'

len yišə' yichje'enə', na' bnopə'en, na' gwdebe'en set zixən'. ³⁹Na' beṇə' fariseon' ben' ben Jeso'osən' combid, catə' ble'ine' can' chon no'olən', na' goquene': —Žalə' be'enga naque' profet, guacbe'ine' de que no'olə' nga naque' beṇə' güen de'e mal.

⁴⁰Nach Jeso'osən' gože'ene': —Simon, de to de'e che'enda' əṇia' le'.

Nach Simonṇə' gože' Jeso'osən': —Gwan Maestr.

⁴¹Jeso'osən' gože'ene': —Gwzo to beṇə', na' gwnitə' čhopə beṇə' gwsa'ale'e xmeche'. Toe' gole'e gueyə' gueyoa mech de'en ne' denario, na' ben' yeto gole'e šiyon denario. ⁴²Na' čhopte beṇə' ca' ni toe' cui de čhega'aque' par yesyə'əyixjue' xyan', na' ben' gwlej mečan' bnitlaogüe' de'en chsa'ale'e che'enə'. Gwnašc nada', ħnoe' entr beṇə' ca' čhopə gwsa'aquechene' che'?

⁴³Nach Simonṇə' gože'ene': —Šəquə ben' əbnitlaogüe' xya čhein' de'e xench.

Jeso'osən' gože'ene': —De'e ĺi can' bagwna'onə'.

⁴⁴Nach gwyechje' bgüie' no'olən' na' gože' Simonṇə': —ĶEchle'ido' no'olə' nga? Nada' bagwyo'a ližo' nga, na' bito beṇo' nis čhib ṇi'a, pero no'olə' nga bagwdibe' ṇi'anə' len nis əxchež che'enə', na' bxi'en len yišə' yichje'enə'. ⁴⁵Bito bnopo'o nada', pero na' no'olə' nga dezd bla'atia' nga čhnopə'e ṇi'anə'. ⁴⁶Bito gwdebo' set yichja'anə', pero no'olə' nga gwdebe' set zixən' ṇi'anə'. ⁴⁷Na' əchnia' le', xtole'enə' gwsa'aquan de'e zan, pero babezi'ixena' che'. De'e na'anə' chacchgüeine' chia'. Ben' bito əžinlažə' xtole'enə' ca xtolə' no'olə' nga, catə' yezi'ixena' che' bito gactequene' chia'.

⁴⁸Nach gože' no'olən': —Babezi'ixena' xtolə'onə'.

⁴⁹Nach beṇə' ca' chsa'o len Jeso'osən' txen lao mesən' gwzolao chse' ĺjuežje': —ĶNoxa benga čaclizene' de que le'enə' chezi'ixene' dolə'?

⁵⁰Nach gož Jeso'osən': —De'en chonĺilažo'o nada' babezi'ixena' čhio'. Beyej to šao' to güen.

8

No'ol ca' gwsa'aclen Jeso'osən'

¹Na' techlə gwyej Jeso'osən' to to syoda na' to to yež de'en zjənyechj zjəmbi'i Galilean', na' jtixju'i de dižə' güen dižə' cobə

de que Diozən' ṇabi'e con notə'əteza beṇə' soe' latjə. Na' zja'aclen beṇə' šizij ca' le', beṇə' ca' zjanzi' apostol. ²Nach xonj no'olə' leczə' zja'aclene' Jeso'osən', beṇə' ca' babeyone'. Baĺe' babebeje' de'e xio' de'en zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždaoga'aque'enə', na' yebale' babeyone' lega'aque' catə' gwsa'acšenene'. Na' entr no'ol ca' len ben' le Maria beṇə' Magdala, bebej Jeso'osən' gažə de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždaogüe'enə'. ³Nach leczə' len ben' le Xguan, xo'olə' Chosa. Na' Chosan' yo'o lao ne'e chape' liž Erodən' na' yežlyo che' ca'. Na' leczə' len ben' le San gwyejlene' Jeso'osən', na' yezan beṇə' yeziquə'əchlə. Na' no'ol ca' bosə'očhine' bitə'əteza de'en gotə' čhega'aque' par bosə'ənežjue' de'en byažje Jeso'osən' len disipl che' ca'.

Jempl che beṇə' gozən'

⁴Na' beṇə' zan besə'ədope' gan' zo Jeso'osən' beṇə' za'ac to to syoda ca'. Na' be'e to jempl bzejni'ine' lega'aque' can' gwxaquə'əlebe xtižə' Diozən'. Gwne': ⁵—To beṇə' gwze'e zde' güen trigw. Na' lao chose' trigon' baĺən jəsə'əchazən cho'a nez, na' bosə'olej bosə'ošošj beṇə' ĺen, na' bia žia xile'e bia chaš le'e yoban' gwsa'ob ĺen. ⁶Na' baĺən jəsə'əchazən ga naquə' lao yej, na' catə' bla'aquəṇṇə' gosə'əbižən čhedə' caguə' bi gopə' denə'. ⁷Na' yebaĺən besə'əgo'onən lao yo ga nčhixə xsa yešə' na' bla'aquən txen na' bosə'olə'lag' yag yešə' ca' lega'aquən. ⁸Na' yebaĺən besə'əgo'onən lao yo šao' na' bla'aquən na' gosə'əbian to gueyoa güejə.

Na' beyož be'e dižə' quinga gwne' zižjo gwne': —Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag.

Jeso'osən' gože' disipl che' ca' bixchen' bzejni'ine' beṇə' len jempl

⁹Nach disipl che' ca' gosə'əṇabene' ĺe' bi zeje jemplən' de'en be'enə'. ¹⁰Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Diozən' chone' par ničh le'e ənezele de'en cui no gwneze antslə de que ṇabi'e con notə'əteza beṇə' soe' latjə. Pero beṇə' yeziquə'əchlə cho'elenga'aca'ane' jempl čhedə' bito chse'ejle'e chia'. Chona' ca' par ničh yesə'əle'ine' de'en chona' na' bito sa'acbe'ine' bi zejen, na' par ničh əse'enene' xtižə'anə' na' cui se'ejni'ine'en.

Jeso'osən' bzejni'ine' bi zeje jempl che beṇə' güen trigon'

¹¹ Na' ca naquə jempl nga zejen quinga: Ca de'en byažən' naquən xtižə' Diozən'. ¹² De'en jəsə'ačaz cho'a nezən' zejen ca beṇə' ca' chse'ene xtižə' Diozən' pero na' le'e chžinte gwxiye'enə' chebejən xtižə' Diozən' lo'o yichjla'aždaoga'aque'enə' par nich cui so'onlilaže'ene' na' cui yesyə'ačojə' xni'a de'e malən'. ¹³ Na' de'e ca' besə'əgo'on gan' naquə lao yej gwxaquə'əleben ca beṇə' ca' chsya'əbei choso'ozenag xtižə' Diozən'. Pero zjənaque' ca to de'e cui bi lo'i chon, šložga chse'ejle'e che xtižə' Diozən'. Na' catə' chac bi de'e mal chega'aque' le'e chsə'əbejyichjte'en cuich choso'ozenague' chei. ¹⁴ Na' de'e ca' besə'əgo'onən lao yo ga nchixə xsa yešə' zejen ca beṇə' ca' bazjənenene' xtižə' Diozən'. Pero lao zjəmbanga'aque' chesya'əlal chesya'əžejene', na' chse'enene' yesə'əni'e, na' chsə'əde' legr. Na' de'e quinga chso'one'enə' choso'ololə'n xtižə' Diozən' de'en bayo'o yichjla'aždaoga'aque'enə', na' de'e na'anə' cui chso'onlilaže'ene' can' cheyalə'. ¹⁵ Na' de'e ca' besə'əgo'onən lao yo ša'onə' zejen ca beṇə' la'aždao' güen ca' catə'ən chse'enene' xtižə' Diozən' chsə'əzi'en chso'onen chega'aque'. Na' chso'onlilaže'ene' na' chsə'əgo'o chsə'əchejlaže'e len bitə'ətezə de'en chac chega'aque' par chso'one' can' chene'e Diozən'.

Bitobi ngašə' de'e ṇacho cui no yene le'i

¹⁶ Na' Jeso'osən' bsaquə'əlebene' de'en bsd əblo'ine'enə' ca to yi', gwne': —Notono no gualə' to yi' na' gwdose'en to žomə na' nic no gwcuəšə'an xan xcamei. Syempr chde'e yi'inə' le'e ze'e par nich əgwse'eni'in len yoguə' beṇə' so'o lo'o cuartən'. ¹⁷ Guaquə can' na dicho de'en na: "Yoguə'əlo' de'en ngašə' ṇa'a, gwžin ža la'alaon, na' yoguə'əlo' de'en cui no gwse'ejni'i antslə, leczə gwžin ža se'ejni'i beṇə' len."

¹⁸ De'e na'anə' le'e co'o yichjle de'en chnia' le'e, chedə' la' šə chzenagle xtižə'anə' əgwzejni'ichda' le'e. Pero na' šə bito chzenagle chei, de'e daon' bənezele ganlažə'əlen.

Xna' Jeso'osən' na' biše'e ca' besə'əžine' gan' zoe'

¹⁹ Na' xna' Jeso'osən' len beṇə' biše'e ca' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən' na' gwsa'aclaže'e yesə'ədide' pero tant beṇə' zan ža' caguə goquə yesə'əžine' gan' zoe'enə'.

²⁰ Na' gwnitə' beṇə' gwse'e Jeso'osən': —Xna'on len beṇə' bišo'o ca' zjəzeche' na'ate, na' chse'enene' əso'elene' le' dižə'.

²¹ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Beṇə' ca' choso'ozenag xtižə' Diozən' na' chso'one' can' nan, lenczəga'aque'enə' zjənaque' xna'a na' biša'a.

Jeso'osən' bcueze' be' bdon' lao nisdə'onə'

²² Na' gozac to ža Jeso'osən' gwyo'e to lo'o barcw len disipl che' ca', na' gože' lega'aque': —Elaguə'əcho yešlə'alə nisdə'onə'.

Nach boso'ose'e barcon'. ²³ Lao zda barcon' gwtas Jeso'osən'. Na' gwzolao gwyechj to be' gual lao nisdə'onə' na' barcon' gwzolao gwyožən nisdə'onə' besə'əxožene' yesə'əbiayi'e.

²⁴ Nach bosyo'osbane' Jeso'osən' gwse'ene': —jMaestr! jMaestr! jBač chbiayi'icho!

Nach catə' gwyase' ṇe'e chas chatə' nisdə'onə' na' gwdi'e'en len be'enə', na' le'e gosə'əbe'ežiten. ²⁵ Na' gože' lega'aque': —Cheyalə' šejle'echle čhia'.

Nach lega'aque' besə'əžebe' na' besya'əbanene' na' gwse' lježje': —Bitolja naquə bengə con to beṇə'chzə, la' žnacxa gon to beṇə'ch par yebecžie' be' gualən' len nisdə'onə'.

To beṇə' Gadara yo'o yaze' de'e xio'

²⁶ Na' besə'əžine' laž beṇə' Gadara ca', to yež de'e chi' delant Galilean' əlaguə'əcho nisdə'onə'. ²⁷ Na' catə' bechoj Jeso'osən' lo'o barcon', to beṇə' lao' syodan' jəšague' le', beṇə' bagwža yo'o yaz de'e xio' ca' yichjla'aždaogüe'en. Na' chde' con cui bi bi xe' chazəche', na' bitoch zoe' yo'o, con bazoe' do capsant. ²⁸⁻²⁹ Na' beṇə' gwlaž che' ca' boso'ocheje' ṇi'a ne'e ca gden na' gwsa'ape'ene', pero zan las de'e xio' ca' gwso'onən ca bzojx btine' gdenṇə' na' leczə gwso'onən ca gwyeye' gan' cui no beṇə' zjəṇla'. Na' be'enə' catə' ble'ine' Jeso'osən' na' bzo xibe' laogüe'enə' na' de'e xio' ca' boso'ogosya'an le', zizjo gosə'anən: —Partlə le', partlə neto', Jeso'os. Naco'

Xi'in Dioz ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' blaο. Chata'əyoito' le' cui əgwčhi' əg-wsaco'ο neto'.

De'e xio' ca' gosə'anən ca' chedə' Jeso'osən' bene' mendə yesyə'əchojən lo'ο yichjla'aždao' be'enə'. ³⁰ Nach Jeso'osən' gožga'aquen': —ĵBi lele?

Na' gosə'anən: —Legion leto'.

Gosə'anən ca' chedə' zanən gwso'on yichjla'aždao' be'en'. ³¹ Na' de'e xio' ca' gwsa'ata'əyoin Jeso'osən' cui gone' ca' žjəsyə'ədəbən lo'ο yech gabiḷən'. ³² Na' to ya'a de'e zo galə'əzə chaš beṇə' choso'oye' coš zan. Nach de'e xio' ca' gwsa'ata'əyoin le' par güe'e latjə žjəsyə'əžo'on yichjla'aždao' coš ca'. Na' Jeso'osən' be'e latjə. ³³ Nach besyə'əchoj de'e xio' ca' yichjla'aždao' be'enə' na' jəsyə'əžo'on yichjla'aždao' coš ca'. Na' besyə'ədinses coš ca' le'e ya'anə' na' jesyə'əxopəb lo'ο nisdə'onə', na' gwsa'atəb gwse'ejəb nisən'.

³⁴ Na' beṇə' ca' choso'oye' coš ca' besə'əle'ine' de'en bagoquən' na' de'en besə'əžebchgüe' besa'acdoe' nach jesyə'ədixjue'ine' beṇə' lao' syodan', na' beṇə' nitə' do yoba can' bago-quən'. ³⁵ Na' beṇə' ca' catə' gwse'enene' xtižə' beṇə' goye coš ca' ja'aque' jəšə'əgüie' de'en bagoquən'. Na' catə' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən', besə'əle'ine' be'enə' gwyo'ο gwyz de'e xio' ca' yichjla'aždaogüe'enə' bachie' galə'əzə cuit Jeso'osən', nyaz xalane'e, na' babezošəo' yichjla'aždaogüe'enə'. Na' besə'əžebe' de'en goquən'. ³⁶ Na' beṇə' ca' besə'əle'i' de'en goquən' gwse'e beṇə' ca' yelə' can' beyaque ben' gwyo'ο de'e xio' ca' yichjla'aždaogüe'enə'. ³⁷ Nach yoguə'əlol beṇə' ca' ža' gan' mbanə Gadaran' jse'etə'əyoine' Jeso'osən' yeze'e lažga'aque'enə' chedə' besə'əžebchgüe'. Nach beyo'ο Jeso'osən' lo'ο barcon' par beze'e. ³⁸ Na' ben' bechoj de'e xio' ca' yichjla'aždaogüe'enə' gotə'əyoine' Jeso'osən' šejlene' le', pero Jeso'osən' bito be'e latjə, gože'ene': —Beyej ližo' na' jəyedixjue'e catec de'e mban' baben Diozan' len le'.

Na' beze'e, nach jəyede' doxen lao syo-dan' jəyēzenene' catec de'e mban' baben Jeso'osən' len le'.

Jeso'osən' beyone' xi'in Jairon' na' yeto no'olə beṇə' gwdan lao xadon che'enə'

⁴⁰ Na' catə' bežin Jeso'osən' Capernaunnə' beṇə' zan banita' chəsə'əbeze'ene' na' besyə'əbeichgüeine' de'e bežine'enə'. ⁴¹ Na' bžin to beṇə' le Jairo, ben' naquə beṇə' gwnabia' che yo'odao' che beṇə' Izrael ca'. Na' bzo xibe' lao Jeso'osən' gotə'əyoine' le' šejlene' le' liže'enə' ⁴² chedə' bazon gat bi'i no'ol che'enə'. Nacbo' bi'i tlišə'əzə na' šizīn izgueibo'. Na' lao zda Jeso'osən' len le', beṇə' zan gosə'əbiadi'ene' xte bosə'ochi'ižojene'.

⁴³ Na' len to no'olə bagoc šizīn iz chzoe' bgua'a na' babenditjei zgade xmechen' len beṇə' güen rmech ca'. Na' notono goquə gon le' rmech. ⁴⁴ Na' bgüiguə' no'olən' cožə' Jeso'osən' na' gwpane' lox xadon che'ena', na' le'e gwlezte bgua'a de'en chzo'enə'.

⁴⁵ Na' gož Jeso'osən' beṇə' ca' zja'aclen le': —ĵNon' bagwdan nada'?

Na' yogue'e bito gosə'əchebe' de que gosə'əgane' le'. Nach Bedən' len beṇə' ca' zja'aclen Jeso'osən' gwse'ene': —Maestr, beṇə' zan ža' nga, na' chesə'əchi'ižoje' le'.

⁴⁶ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —To beṇə' bagwdane' nada'. Na' chacbe'ida' de que beyaquene' len yelə' guac chia'anə'.

⁴⁷ Nach no'olən' catə' gocbe'ine' de que cabi bgašə' de'en bene'enə', bgüiguə'e lao Jeso'osən' do chaž chžebe', na' bzo xibe' laogüe'enə' be'e dižə' lao yoguə' beṇə' ca' ža'anə' bixchen' gwpane'ene' na' can' goquə le'e beyacteine'. ⁴⁸ Nach gož Jeso'osən' no'olən': —Xi'indaogua'a, babeyacdo' chedə' chonlilažo'ο nada'. Beyej to šao' to güen.

⁴⁹ Ne'e cho'ete Jeso'osən' dižə'an ca' catə' bžin to beṇə' gwza' liž Jairon' ježe'ene': —Bagot bi'i no'ol dao' chio'onə'. Bitoch gondo' maestrən' zed.

⁵⁰ Pero na' catə' bene Jeso'osən' dižə'anə' gože' Jairon': —Bito žəbo'. Con benlilažə' nada'.

⁵¹ Na' catə' besə'əžine' liž be'enə' Jeso'osən' bito be'e latjə so'ο beṇə' ca' zja'aclen le' sino Bedən' len Juannə' len Jacobən' na' len xaxna' bi'i guat na'azə.

⁵² Na' bač chachgua scandl chedə' yoguə' beṇə' ca' ža'anə' chəsə'əbežchgüe', pero gož Jeso'osən' lega'aque': —Bito cuežle. Bito nacbo' bi'i guat, con chtasbo'onə'.

⁵³ Na' gosə'əzi'ičhi'ize'ene' chedə' zjəneze' de que bagotbo'onə'. ⁵⁴ Pero Jeso'osən' bexe'e na' bi'i no'olə' guat da'onə' na' bolgüi'ze' ebo' che'ebo': —No'ol dao' beyas.

⁵⁵ Nach bebambo' na' le'e beyastebo'. Na' ben Jeso'osən' mendadən' əso'ebo' de'e gaobo'. ⁵⁶ Na' besyə'əbanchgüei xaxna'abo'on, pero Jeso'osən' bene' mendad cui əso'e dižə' can' goquən'.

9

Jeso'osən' bsele'e disipl che' ca' šižin jəsə'ədixjui'e xtiže'enə'

¹ Jeso'osən' betobe' disipl che' ca' šižin na' bnežjue' lega'aque' yelə' guac par niç əsa'aque' yesyə'əbeje' de'e xio' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə', na' leczə' par niç əsa'aque' yesyə'əyone' beṇə' chsa'acšene. ² Na' leczə' bene' mendad žjəsə'ədixjui'e de que Diozən' ṇabi'e con notə'ətezə' beṇə' soe' latjə. Na' bene' mendad yesyə'əyone' no beṇə' güe'. ³ Na' gože' lega'aque': —Bito bi goxə'əle tnezən'. Bito yeyilje garot goxə'əle, nic gua'ale bsod, ni yet, ni mech, na' bito gua'ale čopə xadon. ⁴ Na' gatə'ətezə' əžinle na' no ližei šo'ole, na'atezə' sole na' na'atezə' əsa'acle par šejəchle. ⁵ Na' gatə'ətezə' yež əžinle ga cui yesə'əgüialaogüe' le'e, catə' yesa'acle yežən' əgws'i'ins ni'alēn' par yežib bište de'en gwžianṇə'. Gonle ca' par niç əgwlo'iga'aquele' de que de'e malən' chso'one' cui choso'ozenague' xtižə' Diozən' de'en cho'e'le.

⁶ Nach disipl ca' ja'aque' to to yež, jəsə'ədixjui'e dižə' güen dižə' cobən' na' besyə'əyone' no beṇə' güe'.

Bagwso'ote' Juan ben' bchoa beṇə' nis

⁷ Na' gubernador Erodən' goquene' tolə' catə' benene' yoguə'əlo' de'en chon Jeso'osən' len disipl che' ca'. Gocžejlaže'e chedə' balə' beṇə' gwse'ene' de que babəban de'e Juannə' ladjo beṇə' guat ca' na' chone' de'e quinga. ⁸ Na' yebale' gwse'ene' de que profet Liazən' babelə' yežlyo nga de'e yoblə' na' chone' de'e quinga. Yebale' gosə'əne' de que to profet beṇə' gwzo cana'ate babəban' ladjo beṇə' guat ca' na' chone' de'e quinga. ⁹ Na' Erodən' gwne': —Bena' mendad gosə'əchogue' yen de'e Juannə', pero žnoxa bengə' babenda' dižə' čhei?

Na' gwdiłjlaže'e naclə' gone' par le'ine' Jeso'osən'.

Bguao Jeso'osən' gueyə' mil beṇə'

¹⁰ Na' catə' besyə'əžin disipl ca' gan' zo Jeso'osən' gwse'ene' can' jse'ene'enə'. Na' gwče'e lega'aque' partlə' na' ja'aque' to latjə gan' mbane syoda de'en nzi' Betsaida. ¹¹ Catə' gwsa'acbe'i beṇə' ca' nitə' gan' gwzo Jeso'osən' de que bagwze'e len disipl che' ca' nach jəsə'ənaogüe' lega'aque'. Jeso'osən' bebeine' bgüialaogüe' lega'aque' na' bse'd blo'ine' de que Diozən' ṇabi'e con notə'ətezə' beṇə' soe' latjə. Na' beyone' beṇə' ca' chsa'acšene.

¹² Catə' gwzola' chxo'a bgüižən' nach disipl ca' šižin gwse'e Jeso'osən': —Bselə' beṇə' quinga yež ca' de'en nyechj mbi'i nga par yesə'əyilje' gan' yesə'ətase' na' par niç yesə'əželene' de'e se'ej əsa'ogüe' chedə' latjə gan' zocho nga naquən to ga cui no nla'.

¹³ Pero na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Le'e gwnežjo de'e sa'ogüe'.

Na' gwse'ene': —Gueyə'əga yetxtil na' čopga be' ya'a de čecho. Lete šə' si'ichchon par gaquən əsa'o yoguə' beṇə' quinga.

¹⁴ Gosə'əne' ca' chedə' la' ža' ca gueyə' mil beṇə' byo. Nach Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —Le'e gon mendad yesə'əbe' šiyon güeja beṇə' ca'.

¹⁵ Nach disipl ca' gws'o'one' mendad yesə'əbe' yoguə' beṇə' ca'. ¹⁶ Na' Jeso'osən' gwxi'e gueyə' yetxtilen' na' čopə be' ya'anə', na' bgüie' yobalə' be'e yelə' choxcwlen che' Diozən', na' bzoxje'en na' bnežjue'en disipl che' ca' par gws'o'e che' che' beṇə' ca'. ¹⁷ Na' yogue' e gwsa'ogüe'en xte ca' gwse'eljene'. Nach pedas ca' besyə'əga'anən' bosyo'otobe'en, na' gwsa'aquən šižin žomə'.

Bedən' gwne' de que Jeso'osən' naque' ben' bselə' Diozən'

¹⁸ Na' gozac yeto nitə' disipl che' ca' len le' na' Jeso'osən' chone' orasyon toze'. Nach gože' lega'aque': —žBin' chəsə'əna beṇə' zan ca', non' naca' nada'?

¹⁹ Na' gwse'e le': —Bale' chəsə'əne' naco' de'e Juan ben' bchoa beṇə' nis, na' yebale' chəsə'əne' de que naco' profet Liazən' ben' gwzo cana', na' yebale' chəsə'əne' de que

naco' yeto profet beṇə' gwzo cana'ate na' le'enə' babeban ladjo beṇə' guat ca'.

²⁰ Nach gože' lega'aque': —¿Chexa le'e? ¿bi nale? ¿non' naca'?

Nach gož Bedən' le': —Len' naco' Crist ben' gwlej Diozən' par gaquəleno' ṇasyon chechon'.

Jeso'osən' gwdixjue'ine' disipl che' ca' de que gate'

²¹ Nach Jeso'osən' bene' mendad len lega'aque' de que ni toe' cui əso'e dižə' de que len' naque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' ṇasyon chega'aque'enə'. ²² Na' gože' lega'aque': —Nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəč. Na' de'e zan de'e chonən byen čhi' saca'a. Na' ca naquə beṇə' gola' blao che ṇasyon Izrael chechon' na' beṇə' blao che bxož checho ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən', cabi se'ejle'e čhia', na' so'ote' nada', pero na' yeyon ža yosban Diozən' nada' ladjo beṇə' guat ca'.

²³ Nach gože' yoguə' disipl che ca': —Notə'ətezle šə chene'ele gonlilažə'əle nada' na' gwzenagle čhia', cheyalə' əchojyichjle de'en chene'ele gon cuinle par nič gonle con can' chene'e Diozən', na' bito bi gaquəle che de'en čhi' saquə'əle, la'anə'əczə' šə so'ot beṇə' le'e to le'e yag coroz, con gonlilažə'əle nada' na' gwzenagle čhia'. ²⁴ Notə'ətezle chaquele gonle par nič cui čhi' saquə'əle o par nič cui no so'ot le'e, cuiayi'ile. Na' notə'ətezle chsanlažə' cuiinle čhi' saquə'əle o so'ot beṇə' le'e por ni čhia' badə yelə' mban zejlicane chele. ²⁵ Bito bi de'e güen gaquə che to beṇə' la'anə'əczə' nabi'e doxen yežlyon' šə cuiayi'e cui gatə' yelə' mban che' zejlicane. ²⁶ Notə'ətezle šə cheto'ile čhia' na' che xtiza'anə', leczə' ca' nada' yeto'ida' chele, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəč. Yeto'ida' chele catə'an yida' de'e yoblə' nsa'a yelə' chey che'eni' čhia'anə' na' yelə' chey che'eni' che Xa' Diozən', na' yelə' chey che'eni' che angl che Diozən'. ²⁷ Echnia' de que balle cabiṇə' gatle catə' le'ile can' gon Diozən' əgwlo'e yelə' gwnabia' che'ena'.

Jeso'osən' goque' ca to de'e chey che'eni'

²⁸ Na' goc to xman gwna Jeso'osən' ca', gweje' to lao ya'a jene' orasyon,

na' gwche'e Bedən' len Juannə' na' Jacobən'. ²⁹ Na' lao bene' orasyonṇə' goc cho'alaogüe'enə' ca de'e chey che'eni', na' xalane'enə' beyaquən šyjš xilə' xte gwṇatitən. ³⁰ Na' lao or na' de'e Moizezən' len profet Liazən' ben' gwzo cana' besyə'əžine' gan' zo Jeso'osən' na' Jeso'osən' be'elene' lega'aque' dižə'. ³¹ Gwso'e dižə' ca naquan' bazon gate' Jerosalennə'. Na' yelə' chey che'eni' che Diozən' gwyechjən lega'aque'. ³² Na' Bedən' len beṇə' ca' yechopə' lechgualə' gwsa'ac šə tasga'aque'. Pero catə' bechoj bišgal chega'aque'enə' besə'əle'ine' Jeso'osən' len yelə' chey che'eni' che'ena', zeche' cho'elene' de'e Moizezən' len profet Liazən' dižə'. ³³ Na' žlac besyə'ənitlao de'e Moizezən' len profet Liazən', Bedən' gože' Jeso'osən': —Maestr, güenchgua zocho nga ṇa'a. ¿Eguaquə gonto' šonə' ranš, ton par le', na' yeton par Moizezən', na' yeton par Liazən'?

Gwne' ca' chedə' bito bene' xbab che de'en gwne'. ³⁴ Na' lao gwne' ca' gwyechj bejon' lega'aque' na' besə'əžebe' laogüe de'en goc ca'. ³⁵ Na' gwse'enene' gož Diozən' lega'aque': —Bengan' xi'ina', ben' chac-chgüeida' čhei. Che le'enə' le'e gwzenag.

³⁶ Na' catə' beyož gož Diozən' lega'aque' ca', besə'əle'ine' yetoza Jeso'osən'. Na' ca tyemp na' bitobi dižə' gwso'elene' yez-iquə'əchlə beṇə' ca naquə de'en bagwse'en besə'əle'ine'enə'. Con gwnitə'əteze' žizə che de'e ca'.

Beyon Jeso'osən' to bi'i yo'o yəz de'e xio'

³⁷ Na' beteyo catə' bach besyə'əyetje' ya'anə', jəsə'əšag beṇə' zan lega'aque' gan' nite'enə'. ³⁸ Na' entr beṇə' zan ca' toe' gwne' zižjo na' gože' Jeso'osən': —Maestr, chatə'əyoida' le' gaquəlenšgo' xi'ina' nga, chedə' nacbo' xi'ina' tlišə'. ³⁹ Čhniz de'e xi'onə' lebo', na' le'e chgosa'aten lebo', na' chonen par chazbo' šon xte chla' bžin' cho'abo', na' chonən lebo' zi', na' caṇe chechojən' lebo'. ⁴⁰ Bagotə'əyoida' disipl chio' ca' par nič yesyə'əbeje' de'e xi'onə' cho'o chaz yichjla' ažda'obo'ona', pero bito gwsa'aque' yesyə'əbeje'en.

⁴¹ Na' Jeso'osən' gože' beṇə' ca' ža'anə': —¿Bixchexan' cui chejle'ele čhia'? Clellən' chonle na' naljele. Bachac šša zoa' napa'

yełə' chxenlažə' len le'e. ĴBatxan' šejle'ele chia'?

Nach gože' xa bida'onə': —Doa' xi'ino' nga.

⁴² Na' lao zjsə'ebo' lao Jeso'osən' bñiz de'e xi'onə' lebo', na' benən par niç lechgualə fuert gwyazbo' šonñə', na' bchix btolən lebo' lao yon'. Na' Jeso'osən' gwdile' de'e xi'onə' par niç bechojən lo'o yichjla'ažda'obo'onə' na' beyaquebo'. Gwde na' beyone'ebo' lao na' xabo'onə'.

⁴³ Na' yogue'e besyə'əbanene' besə'əle'ine' yełə' guac che Diozən'.

De'e yoblə gwdixjue'e Jeso'osən' de que gate'

Na' besyə'əbanene' che yoguə' de'en chon Jeso'osən'. Na' lao nite'e ca', Jeso'osən' gože' disipl che' ca'azə: ⁴⁴ —Legon par niç dižə' nga šo'on yichjla'ažda'olen', chedə' la' nada' gaca' lao na' beñə', nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beñəch.

⁴⁵ Pero na' disipl ca' bito gwse'ejni'ine' dižə' de'en be' Jeso'osən' len lega'aque', chedə' bito gože' lega'aque' clar bi zejen, na' besə'əžebe' par yesə'əñabene' le' bi zejen de'e gože' lega'aque'.

Gwsa'acyožə disipl che' ca' noe' naquə blaoch

⁴⁶ Na' gwsa'acyožə disipl che' ca' entr lega'aque' noe' naquə beñə' blaoch. ⁴⁷ Jeso'osən' gocbe'ine' xbab de'en gwso'one'enə' na' goxe' to bidao' na' bso'ebo' cuite'enə'. ⁴⁸ Na' gože' lega'aque': —Šə chonle güen len bidao' nga o len notə'ətezəchlə bidao' laogüe de'en chaquele chia', chonczie güen len nada'anə'. Na' catə' chonle güen len nada', leczə chonczie güen len Diozən' ben' bselə' nada'. Na' notə'ətezele catə' chonle xbab che cuinle de que cuitec bi zaquə'əle, banaquəczle beñə' blao.

Ben' cui chon contr chio'o txenczən' chone' len chio'o

⁴⁹ Nach Juanə' gože'ene': —Maestr, babežagto' to beñə' cho'e la'onə' par chebeje' de'e xio' de'en yo'o yaz yichjla'aždao' beñə', na' bžonto' gone' ca' chedə' bito chone' txen len chio'o.

⁵⁰ Nach Jeso'osən' gože'ene': —Bito gwžonle gone' ca' chedə' šə to beñə' cui

chone' contr chio'o, txenczən' chone' len chio'o.

Jeso'osən' gwdile' Jacobən' na' Juanə'

⁵¹ Na' laogüe bazon baözə par yezi' yeca'a Diozən' le', gwchoglaže'e šeje' Jerosalennə'.

⁵² Na' bsele'e to čhopə beñə' gosə'əbialao laogüe'enə'. Na' ja'aque' to yež gan' mbane Samarian' par niç žjəsə'əsi'ini'e gan' so Jeso'osən' len disipl che' ca'. ⁵³ Pero beñə' Samaria ca' bito besə'əgüialaogüe' lega'aque', chedə' Jeso'osən' len disipl che' ca' chja'aque' Jerosalennə'. ⁵⁴ Na' disipl che' ca' čhopə, Juanə' len Jacobən', catə' besə'əle'ine' can' gwso'on beñə' Samaria ca' nach gosə'əñabene' Jeso'osən' gwse'ene': —Maestr, Ĵəche'endo' gonto' can' ben profet Liazən' ben' gwzo cana', əñabeto' Diozən' əsele'e yi' par əgwzeyən beñə' quinga?

⁵⁵ Pero Jeso'osən' gwyechje' na' gwdile' lega'aque' gože': —Le'e bito nezele non' chnabia' yichjla'ažda'olen'. ⁵⁶ La' nada' bito bida' par əgwziayi'a beñəchən', sino bida' par niç gona' ca' cui žjaya'aque' lao yi' gabilən', nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beñəch.

Nach ja'aque' yež yoblə.

Can' gož Jeso'osən' beñə' ca' gwse'ene' yesə'ənaogüe'ene'

⁵⁷ Lao zja'aque'enə' to beñə' gože' le': —Sa'alena' le' gatə'əteze šejo'.

⁵⁸ Nach gož Jeso'osən' le': —Zjəde liž becoyo'o ca' na' leczə ca' zjəde liž bia ca' zo xile'e bia chaš yoba, pero bito bi xlatja' de gan' gona' dezcənz, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beñəch.

⁵⁹ Na' Jeso'osən' gože' yeto beñə': —De-nao nada'.

Pero be'enə' gože' le': —Xana' be' latjə zgua'atec yega'anlena' xa'anə' xte catə' əžin ža gate' par niç əgwcuəša'ane'.

⁶⁰ Na' gož Jeso'osən' le': —Beñə' ca' zjə-naquə len yichjla'ažda'oga'aque' ca' beñə' guat guaquə yesə'əcuəše'e beñə' guat ca'. Pero le' jətixjue'e de que Diozən' ŋabi'e con notə'əteze beñə' soe' latjə.

⁶¹ Nach leczə yetoe' gože' Jeso'osən': —Sa'alena' le' Xana', pero zgua'atec be'ešga latjə žjəyezeida' family chia' dižə'.

⁶² Jeso'osən' gože' le': —Beñə' bagwzo-lao naogüe' nada' šə bito naogüe' do yichj do laže'e, na' šə yo'o yichje' che de'e ca'

bocua'ane', bito zaque'e par gone' xšin Diozən'. Na' gwxaquə'əlebene' ca to beṇə' chgüia traslə žlac chgua'ane' go'oṇ.

10

Jeso'osən' bsele'e gyonši beṇə' žjəsə'ədixjui'e xtiže'ena'

¹ Gwde de'e quinga, Xanchoŋ' gwleje' gyonši beṇə'. Na' bene' mendad yesə'əbialaogüe' əžja'ac čhəpə güje' to to syoda na' to to yež gan' ze'e šej le'.

² Na' antslə ze'e žja'aque' gože' lega'aque': —De'en chona'anə' gwxaquə'əleben ca to cwseš xen de'en chotoba'. Na' chyažjda beṇə' zan sa'aclene' nada', pero to čhəpgale nitə'. De'e na'anə' leṇabe Xanchoŋ' Diozən' əselə'əche' beṇə' zanch par əsa'aclene' chio'o' čhixjue'echo xtiže'ena'. ³ Na' le'e gon xbab de que nadan' čhseļa'a le'e žjətəxjue'ile xtiža'an len beṇə' ca' gwxaquə'əlebe ca bež, na' le'e gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ladjoga'aque'ena'. Can' chso'on bež ca' chso'ottəb xilə' dao', lečzə can' se'ene beṇə' so'ote' le'e. ⁴ Bito gua'ale mech, ni xala'anle, ni xelle, na' bito šeile gan' əgguaple beṇə' diox beṇə' yežagle tnez. ⁵ Na' notə'atezə liže šo'ole, zgua'atec əṇale: “Čhṇablažə'əšga so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen', le'e nitə'əle nga.” ⁶ Šə na' zo to beṇə' chene'ene' so cueze' binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'aždaogüe'ena', na' gaquə can' bagwṇablažə'əle par so cueze' binlo. Pero šə bito no zo no chon ca so cueze' binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'aždaogüe'en, bito gaquə ca de'en bagwṇablažə'əlen'.

⁷ Na' le'e yo'o na'ateza yega'anle. Bito yeyilje ga yoblə sole. Le'e ye'ej le'e gao bitə'atezə de'en so'one' ye'ej gaole. Ca to beṇə' güen žin cheyałə' si'e laxjue', le'egatezə ca' le'e zaquə'əle par so'one' de'e ye'ej de'e gaole. ⁸ Na' catə' əžinle to yež ga əso'əlaogüe' le'e, ye'ej gaotezle de'en so'one' le'e. ⁹ Le'e yeyon beṇə' güe' nitə' yež gan' əžinlen', na' le'e ye'ega'aque': “Babžin ža chene'e Diozən' güe'ele latjə nabi'e le'e.” ¹⁰ Pero na' catə' əžinle to yež ga cui yesə'əgüialaogüe' le'e, ležja'ac lao lqueyən' na' le'e ye'ega'aque': ¹¹ “Bište che lažle nga de'en žia ni'ato' quinga yosi'insto'on par nič əgwlo'ito' le'e de que de'e malən' chonle bito chzenagle xtižə' Diozən' de'en

cho'eto'onə'. Pero na' chyixjue'ito' le'e de que Diozən' chene'ene' güe'ele latjə nabi'e le'e.”

¹² Na' gož Jeso'osən' beṇə' gyonši ca': —Diozən' bene' par nič byinj yi' na' sofr lao' syoda Sodoman' por ni čhe de'en cui bosə'ozenag beṇə' ca' čhe'. Na' de'e li əchnia' le'e, žan' gaquə' juisyən' beṇə' ca' cui yosə'ogüialao le'e yesə'əzaquə'əzi'iche' clezə ca beṇə' ca' gwnitə' Sodoman'.

Beṇə' ca' cui chosə'ozenag xtižə' Jeso'osən'

¹³ Nach gozna Jeso'osən': —iProbchguazə le'e beṇə' Corazin! iProbchguazə le'e beṇə' Betsaida! Beṇə' ca' nitə' Tiro na' Sidon le'e besya'ədinjteine' xtolə'əga'aque'ena' žalə' blo'iga'acda'ane' yelə' guac čhia'anə' ca de'en bablo'ida' le'e. Žalə' goquə ca' sa'azje' lachə' zešə' na' zosə'əžalja cuiŋga'aque' de par nič sa'acbe'i beṇə' de que babesya'ədinjene' xtolə'əga'aque'ena'.

¹⁴ Saquə'əzi'ichle clezə ca beṇə' ca' nitə' Tiro na' Sidon catə' əžin ža gaquə' juisyən'. ¹⁵ Le'e nitə'əle Capernaunnə' chonle xbabən' de que Diozən' gončgüe' le'e yelə' bala'an. Pero bito gone' le'e yelə' bala'an, sino gone' le'e castigw zejlicane de'en cui chejle'ele čhia'.

¹⁶ Nach Jeso'osən' goze'e beṇə' gyonši ca': —Beṇə' gwzenag xtižə'əlen' lečzə gwzenague' xtižə'anə', na' beṇə' gonczə yichjlaogüe' cui gwzenague' xtižə'əlen', lečzə bito gwzenague' čhia' nada'. Na' beṇə' gonczə yichjlaogüe' cui gwzenague' xtižə'anə', lečzə bito gwzenague' xtižə' Diozən' ben' bsele' nada'.

Besya'əžin beṇə' gyonši ca'

¹⁷ Beṇə' gyonši ca' catə' beyož jəsə'ədixjui'e xtižə' Jeso'osən' besya'əžine' gan' zoe', na' besya'əbeichgüeine'. Nach gwse'e Jeso'osən': —Xantə', de'e zan miłagr babento' cho'eto' la'onə' par chebejto' de'e xio' ca' de'en zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə' na' chosə'ozenagüən čheto'.

¹⁸ Na' gože' lega'aque': —Ble'ida' can' gwnit yelə' gwnabia' čhe Satanasən' to žalhez. ¹⁹ Babəṇa' le'e yelə' guac par nič əgwlej əgwšošjle no bel əžnia' na' no bežgoni', na' lečzə əgwlej əgwšošjle gwxiye'ena'. Na' bito bi de de'e soi gonen le'e zi'. ²⁰ Pero bito yebeitequele de que de'e

xio' ca' choso'ozenaguæn chele, sino le'e yebeichgüei de que Diozæn' babzoje' lalen' le'e lıbrän' gan' zjanyoj la yogua'älol xi'ine' ca'.

Bebeichgüei Jeso'osän'

²¹ Lao or na'atezæ ben Spirit che Diozæn' ca bebeichgüei Jeso'osän'. Na' bene' orasyon lao Diozæn', gwne': —Xa' len' chnabi'o beñæ' ca' ža' yoban' na' yežlyon'. Na' chona' yelæ' choxcwlen chio' de que babzejni'ido' balæ beñæ' can' che'endo' so'e latjæ nabi'o yichjla'ažda'oga'aque'enæ'. Babzejni'ido'on beñæ' ca' gwsa'acbe'i chæsä'ayazjene' no ægwsed ægwlo'i lega'aque' na' bito bzejni'ido'on beñæ' ca' chso'on xbab de que zjanaque' beñæ' sin' na' beñæ' zjanyejni'i. Beno' ca' ža Xa, chedæ' can' gwyazlažo'o.

²² Nach gože' beñæ' ca' ža'anæ': —Xa'anæ' babene' lao na'a chona' par niçh chombia' beñæ' le'. Le' nombi'ayane'e nada' na' nada' nombi'ayana'a le'. Na' beñæ' ca' bagwleja' par zjånombi'e Xa'anæ', chona' par niçh zjånombi'ene'. Na' notono no nochlæ zjånombia' Xa'anæ' na' ni nada'.

²³ Na' gwyeçhj Jeso'osän' bgüie' disipl che' ca' na' gože' lega'acze': —Mbalaz zole ca de'en chle'ile nada' na' chle'iteile de'e ca' chona'. ²⁴ Echnia' le'e, beñæ' zan profet na' rei gwse'enene' yesä'äle'ine' nada', pero bitoch golæ' yesä'äle'ine' nada'. Na' gwse'enene' yesä'æneze' de'en nezele, pero bitoch golæ' yesä'æneze' en.

Jempl che to beñæ' güen beñæ' Samaria

²⁵ Na' gwzecha to beñæ' chsed chlo'i lei de'en bzoj de'e Moizezæn'. Gone'ene' gone' Jeso'osän' prueb bin' æne' na' gože'ene': —Maestr, žbi cheyalæ' gona' par niçh gata' yelæ' mban zejlicane chia'?

²⁶ Na' gož Jeso'osän' le': —žBin' nyojæn le'e lein'? žNac nan?

²⁷ Na' ben' chejni'ichgüei che lein' boži'e xtižæ' Jeso'osän' gože'ene': —Lei chechon' nan: “Cheyalæ' gaquecho che Xancho Diozæn' do yichj do lažæ'æcho, do fuers balor checho, na' gaquecho che ljuežjcho catg chaquecho che cuincho.”

²⁸ Nach gož Jeso'osän' le': —De'e liczæ can' bagwnao'. Can' cheyalæ' gono' par æbano' zejlicane'.

²⁹ Na' be'enæ' gone'ene' ægwlo'e de que zdacze' licha can' nanæ' na' gože'

Jeso'osän': —žNon' naquæ ljuežja' ben' cheyalæ' gaquæda' chei?

³⁰ Na' Jeso'osän' gože'ene': —To beñæ' beze'e Jerosalennæ' par yežine' Jerico na' jasyä'æxen beñæ' bguan le'. Na' gosä'äyine' xala'ane'enæ' na' gwso'ot gosä'äyine' le' nach besa'aque' bosyo'ocua'ane'ene' caczæ to beñæ' guat. ³¹ Na' goquæn' to bçox gwdie' tnezæn' na' catæ' ble'ine' ben' de'enæ', nach gwdie' yešla'alæ nezæn'. ³² Leczæ can' ben to beñæ' goljæ lao dia che de'e Lebin'. (Beñæ' ca' yo'o lao na'aga'aque' so'one' mendad lo'o yo'odao' æblaona'.) Zde' tnezæn' na' catæ' bžine' gan' ble'ine' de be'enæ' na' gwdie' yešla'alæ nezæn'. ³³ Pero to beñæ' Samaria lao ngüie'e nezæn' nlague' xporren' bžine' gan' de be'enæ' na' ca ble'ine' le' beyašæ'älaze'ene'. ³⁴ Na' bgüigüe' gan' de'enæ', na' bšone' set na' bino lao güe'enæ', na' bcheje'en lachæ'. Nach božie'ene' cožæ' xporre'enæ'. Na' beche'ene' gan' zo to meson gan' bgüia bye'ene'. ³⁵ Na' beteyo gwleje' çhopæ mech de'en nzi' denario bnežjue'en xan mesonæ' na' gože'ene': “Bgüia bye bengä na' šæ bichlæ de'en gono' gast na' çhixjua'an catæ' zeza'a.” ³⁶ Beyož be' Jeso'osän' dižæ' can' goc che ben' jasyä'æxen beñæ' bguan ca', nach gože' ben' chsed chlo'i lein': —žBi chacdo'? žnoe' beñæ' ca' goquene' de que beñæ' prøbæn' naquæ ljuežje' ben' cheyalæ' gaquene' chei?

³⁷ Nach ben' chsed chlo'i lein' gože' Jeso'osän': —Ben' beyašæ' beži'ilažæ' ben' jasyä'æxen beñæ' bguan ca'.

Nach gož Jeso'osän' le': —Leczæ can' cheyalæ' gono' dezd na'a, yeyašæ' yeži'ilažo'o yogua'älol beñæ'.

Jeso'osän' jælæne' Martæn' na' Marian'

³⁸ Na' lao zja'aque' besyä'æžine' to yež, na' to no'olæ le Mart bene' le' combid na' Jeso'osän' gwyeje' liže'en. ³⁹ Na' zo to bile' le' Maria. Na' Marian' gwchi'e cuit Jeso'osän' par bzenague' xtiže'enæ'.

⁴⁰ Pero na' Martæn' belaçhgüeine' bsi'ini'e de'en sa'ogüe'. Na' gwyeje' lao Jeso'osän' na' gože'ene': —Xana', žcabi bi chacdo' de que bila'anæ' bocua'anlene' nada' mendadæn' toza'? Benšga mendad gaquælene' nada'.

⁴¹ Xançon' gože' le': —Mart, chi'ichgua yichjo' che xmendado'onæ' na' chacžejlažo'o laogüe de'en nyanchguan.

⁴² Maria nga bagwleje' de'en naquæch de'e güen, chi'ichgua yichje' chzenague' chia'. Na' bito gwžoncho gone' ca'. Lezan de'en žialao gonle.

11

Jeso'osøn' blo'ine' can' so'one' orasyon

¹ Na' gwzo Jeso'osøn' to latja bene' orasyon. Cata' beyož bene' orasyonnə' to disipl che' ca' gože'ene': —Xanto', bsd blo'išguei neto' naquan' cheyalə' gonto' orasyonnə', can' bsd əblo'i de'e Juannə' disipl che' ca'.

² Na' Jeso'osøn' gože' lega'aque': —Cata' gonle orasyonnə' quingan' nale: Xato' beṇə' zo yoba, chṇabto' yogua'əloḷ beṇə' əso'elaogüe'e le'.

Chṇabto' gono' par niçh beṇə' zan əso'e latja nabi'o lega'aque'.

Gaquəšga can' che'endo'onə' lao yežlyo nga can' chac yoban'.

³ Benšga na'a de'e gaoto' tža tža.

⁴ Na' bezi'ixenšga cheto' chedə' leczə neto' chezi'ixento' che sa'aljuežj beṇacht'onə' bitə'əteza de'e chso'onene' neto'.

Na' bito go'o latja gaquə de'e ṇabia' neto' len xbab cheto'onə' par gonto' de'e malən',

mas bcuasə' bcue'ej neto' len de'e malən'.

⁵ Nach gož Jeso'osøn' lega'aque': —Legon xbab nac gaquə šə šejle liž beṇə' migw chele do chel na' ye'elene': “Migw chia', beṇšga nada' šonə yetxtil. ⁶ Babla' to migw chia' beṇə' za' zitə', na' bito bi de chia' par əgwnežjua'ane' gaogüe'.” ⁷ Na' migw chelen' yo'e lo'o yo'ote šə yoži'e xtižə'əlen', əne': “Bito gondo' nada' zed, la' banyeyjw puertən' na' badeto' chtasto' len xi'into'. Bito čhasa' par gona' de'en chyažjdo'.”

⁸ Echnia' le'e, la'anə'əczə naque' migw chele bito yene'ene' chase' par gone' le'e yetxtilən', pero šə sole yerəyoe nabelen le' na' gwyasšaze' na' gone' bitə'əteza de'en chyažjele. ⁹ Na' chnia' le'e, bitə'əteza de'en chene'echo gaquə, de de'e goncho par niçh gaquən. Šə to de'e chene'echo so'on beṇə' chio'o, chṇabchon. Šə to de'e chene'echo əželech, chyiljchon. Šə puert de'en chene'echo əsaljo beṇə', chnecho cho'a puertən' par niçh chsaljue'. Na' ca'accən' cheyalə' ye'echo

Diozən' cata'ən de de'en chene'echo gaquə.

¹⁰ Na' notə'ətezcho šə bi de'en chṇabechone' gone', la' de'e gonczə'ena'. Na' notə'ətezcho šə bi de'en chṇabechone' əgwzejni'ine' chio'o, gwzejni'iczene'en. Na' notə'ətezcho šə chṇabechone' gaquə to de'en chene'echo gaquə can' chon beṇə' chne' cho'a puertən', la' de'e gaquəczən'.

¹¹ Na' le'e nacle xa bidao', šə xi'inlen' əṇabebo' le'e yetxtil le'əgwnežjwlebo' to yej? Na' šə əṇabebo' le'e to bel ya'a le'əgwnežjwlebo' to bel bia nxobə le'i? ¹² Na' šə əṇabebo' le'e to žit gaobo' le'əgwnežjwlebo' to beṅgoni'? Cle bito gonle ca'. ¹³ Le'e nacle beṇə' mal pero nezele chnežjwle xi'inlen' de'e güen. Naquæchxe güen gon Xacho Diozən' ben' zo yoban' gone' Spirit che'ena' son lo'o yichjla'aždao' notə'ətezcho əṇabechone' len.

Gosə'əne' de que Jeso'osøn' bebeje' de'e xio' ca' len yelə' guac che Beelsebo

¹⁴ Na' Jeso'osøn' bebeje' de'e xio' yo'o yaz yichjla'aždao' to beṇə' mod. Na' cata' bechoj de'e xi'onə' yichjla'aždao' be'ena', goc beṇə', na' beṇə' ca' ža'anə' besyə'əbanchgüeine'. ¹⁵ Pero bale' gosə'əne': —Chebeje' de'e xio' ca' len yelə' guac che Beelsebo de'en chṇabia' de'e xio' ca'.

¹⁶ Na' yebale' gwse'enene' so'one' le' prueb naclən' gone', gosə'əṇabene' le' gone' to de'e yesə'əle'ine' le'e yoban' de'e zaquə' yesyə'əbanene'. ¹⁷ Pero Jeso'osøn' gocbe'ine' xbab de'en gwso'one', na' gože' lega'aque': —Šə beṇə' ža' to ṇasyon əsa'aque' choplə na' yesyə'ədiḷe' entr lega'aque', əgwžiai' ṇasyon chega'aque' na'anə'. Na' šə to family beṇə' əsa'aque' choplə na' yesyə'ədiḷe' entr lega'acze', leczə yenit family chega'aque' na'anə'. ¹⁸ Na' leczə šə Satanason' len de'e xio' chei ca' əsa'aquan choplə na' yesyə'ədiḷən, cuiayi' yelə' chṇabia' chega'acquenna'. Le'e nale de que chebeja' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə' len yelə' guac che Beelsebon'. ¹⁹ Žalə' naquan can' nale de que chebeja' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə' len yelə' guac che Beelsebon'. ²⁰ Žalə' naquan can' nale de que chebeja' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə' len yelə' guac chein' žalə' ca'. Beṇə' lježjele ca' se'e le'e de que

clələn' nale čhia' can' chebeja'annə'. ²⁰ Na' de'en chebeja' de'e xio' ca' len yeļə' guac che Diozən', chlo'in de que babžin ža catə' Diozən' nabi'e notə'ətezle güe'ele latjə.

²¹ Gwxiye'enə' gwxaquə'əleben ca to beņə' gual, na' nada' nauqacha' beņə' gualəch. Na' nezele de que catə' to beņə' gual čape' ližen' len spad, yoguə' de'en de čhe' nauqən segor. ²² Pero catə' əžin to beņə' gualəch ca le' na' tiļələne'ene', na' ben' nauqə' gualəch len' gon gan. Na' que'e spad čhe be'enə' de'en zoe' lez gaquəlenən le'. Na' əca'atie' bichlə de'e de čhe' na' čhiše'en len migw čhe' ca'.

²³ Šə cui chonle txen len nada' chonle contr nada'. Na' šə cui chonle ca se'ejle' beņə' čhia', zeje dižə' de que chonle par nič cui yoso'ozenague' čhia'.

De'e xi'onə' yeyo'on de'e yoblə lo'o yichjla'aždao' beņə'

²⁴ Na' šə to de'e xio' de'en yo'o yaz yichjla'aždao' beņə' yečhojan nach lažə'an nil na'alə yeyiljən ga son mbalaz. Na' šə bitobi latjə želen, nach ənan: "De'e yoblacə žjəyežə'a yichjla'aždao' ben' gan' gwyo'o gwyaza' antslə." ²⁵ Na' yeyejən de'e yoblə gan' zo ben'. Catə' le'in de que bacheyone' xbab güen nach bazoche' binloč, na' yeyo'on de'e yoblə. ²⁶ Nach žjəyetobən yegažə de'e xio' ca' de'en zjə-naquə maləch ca len na' txenə' so'on lo'o yichjla'aždao' be'enə'. Na' šə bagwso'onən ca' bachaquəch mal čhe be'enə' clezə can' goc čhe' antslə.

Mbalaz nitə' beņə' ca' choso'ozenag xtižə' Diozən'

²⁷ Lao be' Jeso'osən' dižə' quinga, gwzo to no'olə gwchol beņə' ca' zjəža' gan' bsd əblo'ine'enə'. Na' no'olən' gwne' zižjo gože'ene': —Mbalaz zo no'olən' gwxa le' na' bguaze'e le'.

²⁸ Pero na' Jeso'osən' gože'ene': —Nauqachxe mbalaz nitə' beņə' ca' choso'ozenag xtižə' Diozən' na' chso'one' can' ne'enə'.

Čhasə'ənapə' gon Jeso'osən' to miļagr

²⁹⁻³⁰ Na' beņə' zan beyechj bebi'i cuit Jeso'osən' na' gwne': —Le'e mbanle nā'a nauqəchuale beņə' yichjla'aždao' mal. Čhnapə' gona' to miļagr par nič ənezele šə le Dioz nan' bsele'e nada'. Pero bito gona' can' čhnaplənə'. De'e gon Diozən'

len nada' par nič ənezele de que le'enə' bsele'e nada' gwxaquə'əleben ca de'en bene' len de'e profet Jonasən' par nič gosə'əneze beņə' Ninibe ca' de que Dioz nan' bsele'e'ene'. ³¹ Catə' əžin ža gon Diozən' castigw čhe yoguə' beņə' chso'on de'e malən', de'e no'olən' gwnabia' beņə' ca' gwnitə' galən' čhla' bgüižən' cuiten ličhalə yebane' len yeziquə'əchlə beņə' guat ca' na' lao Diozən' gwcuise' le'e mbanle nā'a. Ca nauqə le' ža, gwze'e Seba gan' nauqə zitə'əchgua na' bide' nga par bzenague' dižə' sin' de'en be' de'e Rei Salomonə' len le'. Na' nada' zoa' nga nauqəcha' beņə' blaoch cle ca de'e Salomonə', na' bito chzenagle čhia'. ³² Na' catə' əžin ža gon Diozən' castigw čhe yoguə' beņə' chso'on de'e malən', leczə ža na' yesə'əban beņə' Ninibe ca'. Na' yesə'əcuise' le'e nitə'əle lao dia nga čhedə' besyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə' catə' de'e Jonasən' gwduxjue'ine' lega'aque' can' gwna Diozən'. Lejonšc xbab de que nada' zoa' nga nauqəcha' beņə' blaoch cle ca de'e Jonasən', na' bito chzenagle čhia'.

De'en bsd blo'i Jeso'osən' gwxaquə'əleben ca to yi'

³³ Nach Jeso'osən' bsaquə'əlebene' xtižə'enə' na' len de'en chone'enə' ca to yi'. Gozne': —Notono no ggualə' to yi' na' gwdose'en žomə, na' nic əgwcuase'en ga yoblə ga cui no le'i len. Syemp chde'en le'e ze'e par nič əgwse'eni'in len yoguə' beņə' so'o lo'o cuartən'. ³⁴ Žia jelaochon' par nič chle'icho. Con šə bito bi chaquen, chle'iczecho binlo. Pero šə nchol jelaochon', bito chle'icho. Ca'aczən' nauqən len yichjla'ažda'ochon'. Šə naccho beņə' la'aždao' güen, yo'o be'eni' čhe Diozən' yichjla'ažda'ochon', pero šə naccho beņə' la'aždao' mal, nchol yichjla'ažda'ochon'. ³⁵ De'e na'anə' lejon par nič gacle beņə' la'aždao' güen, na' šə'o be'enin' yichjla'ažda'olen'. Bitto gacle beņə' la'aždao' mal na' beņə' yichjla'aždao' žčhol.

³⁶ Šə nye'eni' yichjla'ažda'olen' na' cui bi de'e mal yo'on, gwse'eni'iczan xpezen' can' chse'eni' to lampara gan' nauqə žčhol.

Jeso'osən' gože' beņə' fariseo ca' na' beņə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' de que zjənapə' dolə'

³⁷ Catə' beyoʒ be' Jeso'osən' dižə' quinga, to beṇə' fariseo bene'ene' combid šeje' liže'en par əsa'ogüe'. Na' gwyo'o Jeso'osən' liž beṇə' fariseon' na' gwchi'e cho'a mesən'. ³⁸ Na' beṇə' fariseon' bebanene' catə' ble'ine' bito bona' Jeso'osən' antslə ze'e gaogüe' can' chosyo'ona' lega'aque' chsa'aque' yebei Diozən' lega'aque' de'en chso'one' ca'. ³⁹ Xanchon' gože' le': —Le'e beṇə' fariseo gwxaquə'əlebele ca tas plat de'en chchin beṇə' na' cui cha'a chyibe' lo'inə' binlo. Chonle par nich chsa'aque beṇə' de que nacle beṇə' güen, pero chebeile chca'ale bi de'e de che beṇə' na' nacle beṇə' mal juisy. ⁴⁰ Cui bi bi xbab de'e zaque'e yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. Chi' yichjle nac gonle par gacle xi'ilažə' len cuerp chele. Le'egatezə ca' cheyalə' cue' yichjle nac gonle par gacle xi'ilažə' len yichjla'ažda'olen', chedə' Diozən' ben' ben cuerp chechon' leczə le'ena' bene' yichjla'ažda'ochon'. ⁴¹ Le'e gwnežjo beṇə' bi de'en deile, beṇə' chəsə'əyazjene'en. Šə gonle ca' nacbia' de que nacle beṇə' la'əldao' xi'ilažə'.

⁴² jProbchguazə le'e beṇə' fariseo! Lə'anə'əczə chnežjwle Diozən' to part lao ši part che yixgüe, che yej Sant Maria, nach che rcaod chele, bito bi zejen, chedə' bito chonle de'en naquə güen na' bito chaquele che Diozən'. De'en naquə de'e žialao gonle, gonle de'en naquə güen na' gəwnele che Diozən'. Pero bito cuejyichjle əgwnežjwle de'e ca' de'en chnežjwle Diozən'.

⁴³ jProbchguazə le'e beṇə' fariseo! Chze-lažə'əle cue'ele lo'o yo'odao' ca' txen len beṇə' golə beṇə' blao ca' na' catə' chejle do gan' chac ya'a chene'ele əso'elao' beṇə' le'e.

⁴⁴ jProbchguazə le'e chsed chlo'ile lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' len le'e beṇə' fariseo! Chene'ele so'on beṇə' xbab chele de que nacle beṇə' güen, pero len yichjla'ažda'olen' nacle beṇə' mal. Na' leczə beṇə' ca' zedəə'ənao le'e əsa'aque' can' nacle sin cui sa'acbe'ine'.

⁴⁵ To beṇə' chsed chlo'i lein' boži'e xtižə' Jeso'osən' na' gože'ene': —Maestr, laogüe de'en nao' de'e quinga leczə chšašo' cheto'onə'.

⁴⁶ Na' gož Jeso'osən' le': —Leczə ca' le'e chsed chlo'ile lein' jprobchguazlen'! Chzanchle can' na lein', chonlen ca to yoa'

de'e cuiczə no do'i na' chene'ele soa' beṇə' yoblə len, na' le'e bito chene'ele gua'alən.

⁴⁷⁻⁴⁸ jProbchguazə le'e chonle monoment lao ba che de'e profet ca' gwso'e xtižə' Diozən'! Chacle tožə len de'e xaxta'ocho ca' de'en gwso'ote' lega'aque', na' le'e chonle par nich nacbi'axejə de que gwso'ote' de'e profet ca' laogüe de'en chonle monoment lao ba che beṇə' ca' gwso'ote'.

⁴⁹ De'e na'anə' lao yelə' sin' che Diozən' gwne' de que əsele'e len le'e profet che' ca' na' apostol che' ca', beṇə' so'e xtiže'en. Na' gwne' de que le'e gotle bale' na' gwchi' gwsaquə'əle yebale'. ⁵⁰ Na' de'e li bachonle can' gwne'. De'e na'anə' si'ile castigw che yelə' got che yoguə' profet ca' gwso'ote' dezd catə'ən gwxe yežlyon' xte ža neža, le'e mbanle na'a. ⁵¹ Zan beṇə' gwso'ot beṇə' yoblə lega'aque'. Na' le'e si'ile castigw che yelə' got che yoguə' beṇə' ca' gwzolaozən len de'e Abełən' ben' bet de'e biše'e Cainnə' le' na' zelaon len de'e Zequerian'. Zequeria na'anə' gwso'ote' entr yo'odao' əblaonə' na' entr mes de yej gan' chso'ote' bia yixə' par chso'elaogüe'e Diozən'.

⁵² jProbchguazə le'e chsed chlo'ile lein'! Ca naquə de'en chzejni'ile beṇə' lei che Diozən', bito chzejni'iga'aquelelene'en liča can' naquən, na' nic chzenagle chei. Na' beṇə' chse'ene'e yoso'ozenag chei, nic cho'ele latjə yoso'ozenague'.

⁵³ Na' catə' beyož be' Jeso'osən' dižə' quinga, nach beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' gwsa'acyožachgüe' le' na' gwse'enene' yesə'əbeje' le' dižə'. ⁵⁴ Na' gosə'əbe'enaogüe' əchoj dižə' cho'ena' de'en yosa'ade'ine' par əsa'ogüe' xya contr le'.

12

Yelə' goxoayag che beṇə' fariseo ca'

¹ Na' goquən' zan mil beṇə' babesə'əžag gan' zo Jeso'osən' xte bosə'əlej bosə'əšošj ni'a ljuežjga'aque'. Na' Jeso'osən' gwzolaoteque' be'e dižə' len disipl che' ca' gože' lega'aque': —Le'e gapə cuidad nich cui əxoayagle beṇə' par əsa'aque' nacle beṇə' güen can' chso'on beṇə' fariseo ca'. Yelə' goxoayag chega'aque'enə' gwxaquə'əleben ca xna' cuazin' de'en chlažə'ən par chaquən yetxtil. ² Bito gonle can'

chso'one'enə' chedə' gaquə can' na dīcho de'en na: "Yoguə'əloj de'en ngašə' ŋa'a gwžin ža la'alaon, na' yoguə'əloj de'en cui no gwse'ejni'i antslə, leczə gwžin ža se'ejni'i beŋə' len." ³ De'e na'anə' bitə'əteza de'e ənale bgašə'əza, beŋə' zan əse'enene'en, na' de'en ənale žizizə lo'o cuart chelen', leczə beŋə' zan yesə'əneze len.

Non' cheyałə' žebcho

⁴ Migw chia', əchnia' le'e, bito žeble beŋə' ca' əso'ot le'e, chedə' catə' bagotle bitoχ bi gaquə so'onene' le'e. ⁵ Chona' le'e consejw, cheyałə' žeble Diozən' chedə' catə' baχ beque'e yelə' mban chelen' leczə nape' yelə' guaquən' par yesele'e le'e gabilən'. De'e yoblə əchnia' le'e, cheyałə' žeble Diozən'.

⁶ Nezecho de que byin dao' ca' bitobi zjəzaquə'ətequəb, pero na' Diozən' ni tob cui chanlaže'e. ⁷ Na' ca naquə chio'o ža, de'e tant chaque Diozən' checho xte nezene' balə yišə' yichj to chocho žia la'əŋə'əczə bitotec bi zjəzaquə' yišə' yichjchon'. De'e na'anə' bito žeble chedə' zaquə'əch le'e cle ca bia zan byin dao'.

Cheyałə' güe'echo dižə' len beŋə' de que nombi'acho Jesocrisən'

⁸ Na' əchnia' le'e, notə'ətezle šə cho'ele dižə' len beŋəchən' de que chejle'ele chia', leczə ca' nada' gua'a dižə' len angl che Diozən' de que nacle xi'ina', nadan' naca' ben' bsełə' Diozən' golja' beŋəch. ⁹ Na' notə'ətezle šə cho'ele dižə' len beŋəchən' de que bito chejle'ele chia', leczə ca' nada' gua'a dižə' lao angl che Diozən' de que bito nacle xi'ina'.

¹⁰ Na' notə'ətezle šə güe'ele dižə' contr nada' naca' ben' bsełə' Diozən' golja' beŋəch, Diozən' yezi'ixene' chele šə yedinjele can' nale. Pero notə'ətezle šə güe'ele dižə' contr Spirit che Diozən', cuat yezi'ixen Diozən' chele.

¹¹ Na' šə yesə'əche'e le'e lao beŋə' gwn-abia' che yo'oda'ona' o lao beŋə' jostis ca' o šə lao yeziquə'əchlə beŋə' ca' zjə-napə poder, bito cuec yichjle nac yoži'ile xtižə'əga'aquən', o šə naclə ənale. ¹² Lao or na'ateza Spirit che Diozən' əgwlo'in le'e bin' cheyałə' ənale.

Bito cheyałə' cuec yichjcho tlaozə bi de'en deicho

¹³ Entr beŋə' zan juisy ca' toe' gože' Jeso'osən': —Maestr, gonšgo' mendad par niχ gon beŋə' biša'anə' nada' bien che de'e xaxna'ato' de'en cheyałə' si'a.

¹⁴ Pero Jeso'osən' gože' le': —Bito naca' nada' juez chele na' bito naca' beŋə' güe'e laze che de'e deile.

¹⁵ Nach gože' lega'aque': —Le'e gapə cuidad par niχ bito selažə'əle bi gatə' chele yežlyon', chedə' bito əbancho laogüe šə deczə zan de'e de checho.

¹⁶ Na' be'elene' lega'aque' to jempl, gwne': —To beŋə' gwni'a lechgualə goc cwseš che'enə'. ¹⁷ Na' bene' xbab lo'o yichjla'aždaogüe'en gwne': "ŽNacxa gona' chedə' bitoch bi latjə de par cwseš chia'anə'." ¹⁸ Nach gozne': "Quinga gona', yochinja' yo'o gan' nga ža' cwseš chia' quinga na' gona' yo'o xench. Na' gwža'ašəogua'a cwsešən' na' bichl de'e de chia'. ¹⁹ Na' laogüe bade de'e chyažda' par zan iz, bitoch gona' žin. Ye'ej gaoteza' con bi che'enda' na' gona' legr." ²⁰ Pero Diozən' gože' be'enə': "Beŋə' tont le'. Neže' bžin or gato', na' žnola lao ne'i gaquə yoguə' de'en de chio'onə'?" ²¹ Can' gac che notə'əteza beŋə' šə con chbec yichje' tlaozə de'en deine' žlac mbane' na' bito chone' ca yebei Diozən' le'.

Diozən' chapə chye' xi'ine' ca'

²² Na' gož Jeso'osən' displ che' ca': —Echnia' le'e, bito cuec yichjle tlaozə de'en ye'ej de'en gaole lao mbanle. Na' leczə ca' bito cuec yichjle tlaozə de'en gacwlen'. ²³ Zaquə'əch yelə' mban chelen' ca yelə' guaon'. Le'egatezə ca' cuerp chelen' zaquə'əchən ca xala'anlen'. ²⁴ Legontoš xbab, ca naquə bechj ca' bito chsa'azəb bito chəsyə'əlapəb, nic zo da'a xoa' chega'aquəb, nic zo gan' ncu'a' no guangoš chega'aquəb ga ža' de'e sa'ob. Pero na' Diozən' chguaocze' lega'aquəb. Naquəchxen' zaquə'əle ca bia ca' žia žile'e. ²⁵ Na' ni tole bito gaquə yoston cuinle gašj metr šə con cue'e yichjle ətonle. ²⁶ Nezele bito gaquə yoston cuinle na' nic naquən de'e zaque'e. De'e na'anə' bito gontecle xbab che biquə'əchlə de'e chyažjele.

²⁷ Legontoš xbab ca naquə yej ca' de'en zjəze yixə' chesə'əcha'oczən. Bito bi žin chso'onən, nic chsa'aljən do. Na' əchnia' le'e de'e Rei Salomonŋə' goque'

lachə' xoche juisy, pero bito bžinlaže'e xalane'enə' ca yelə' xoche che yej ca'.²⁸ Diozən' none' xoche yixə' de'en ze yoba len to termzən' zen nach choso'ozeye'en, naquəchxe gon Diozən' len le'e ggüe'eczə yichje' gone' yoguə'əte de'en chyažjele, le'e cui chejle'eteclə de que gone' de'en chyažjele.²⁹ Le'e ža, bito güe'elažə'əle par gatə' de'e ye'ej de'e gaole. Bito gaquəžjeļažə'əle che len.³⁰ Beņə' ca' cui chso'elao' Diozən' porzə chei de'e can' chso'elažə'əzeche', che de'en əse'ej de'en əsa'ogüe' na' che xala'anga'aque'. Pero Xacho Diozən' nezczene' biquə' de'e ca' chyažjele.³¹ De'en güe'elažə'əle, güe'ele latjə par nič Diozən' nabi'e le'e. Na' yoguə' de'e ca' de'en chyažjelen' gonczə Diozən' len, de'en ye'ej de'en gaole na' xala'anje.

De'e zaquə'əche gatə' checho catə' yežincho yoban'

³² Bito žeble la'anə'əczə naquə to chopzle. Diozən' chebeine' chnabi'e le'e na' chaclene' le'e.³³ Le'e yeyotə' de'en deile par nič gatə' de'e əgwnežjwle beņə' ca' chesə'əyazje. Šə gonje ca' caguə cuiayi' de'en deilen', chedə' la' Diozən' gone' le'e de'e zaquə'əche na' de'e cui te chei catə' yežinje yoban' gan' zo'enə'. Na' bito gac šo'o beņə' bguan par əque'en, na' nique gaquə šo'o bia doə' əgwžiyai' len.³⁴ Gan' de de'en chaquele chei, nan' zo yichjla'ažda'olen'.

Cheyalə' socho probnid par catə'an yidə Cristən' yeto

³⁵⁻³⁶ Nach Jeso'osən' bsed blo'ine' lega'aque' naquən' gaquə catə'an yide' de'e yoblə. Na' gwne': —Le'e so probnid par catə'an yida' yeto, le'e so can' nitə' beņə' chsa'ape' liž xanga'aque' žlac zde' yelə' gošagna', zjənyaze' xala'anga'aque' na' chalə' yi'. Nach catə' yežine' na' əne' cho'a puertən' le'e yosə'əsaljwite' par yeyo'e.³⁷ Mbalaz gaquə che mos ca' beņə' ca' nitə' probnid chəsə'əbezə xanga'aque'en catə'an yežine'. Šə nite'e chəsə'əbeze' le' catə'an yežine', nachən' əgws'i'ini'e de'en əsa'ogüe' na' cuine' gwnežjue' lega'aque' de'en əse'ej əsa'ogüe'.³⁸ Mbalaz gaquə chega'aque' šə chəsə'əbeze' batə'əquən' yežine' la'anə'əczə šə yežine' do chel o šə do šbaļ.³⁹ Legon xbab che de'e nga. Žalə' neze xan yo'onə' do bi or əžin beņə'

bguanə' liže'enə', la' gwņaze' par nič bito güe'ele latjə šo' be'enə' liže'enə' par cuane' šinlaže'.⁴⁰ Le'e ža, cheyalə' sole probnid, chedə' catə'an cui chonje xbab yida', ca na'an yida' de'e yoblə, nada' naca' ben' bseļə' Diozən' golja' beņəch.

Mos ben' chon güen na' mos ben' cui chon güen

⁴¹ Bedən' gože'ene': —Xanto' žəcho'o jempl nga par netə'əzəto'onə' o šə par yoguə' beņəchən'?

⁴² Nach gož Jeso'osən' Bedən': —Naquən par notə'ətezə beņə' šə chone' can' chon mos əblao beņə' naquə beņə' sin' na' beņə' chon complir can' cheyalə' gone'. Ben' nac ca' co' xane'enə' lao ne'e liže'enə' par nič əgğüia əgwye' mos ca' yelə' na' par nič ggone' de'e əsa'o to toe' catə' chžin or əsa'ogüe'.⁴³ Šə to beņə' mosən' chontezə chone' con can' non xanen' mendad, mbalaz soe' catə' yežin xane'enə'.⁴⁴ De'e li əchnia' le'e xane'en cue'e lao na' xmose'enə' yoguə'əloļ de'en deine'.⁴⁵ Pero na' šə mosən' gone' xbabən' na' əne': “Bag-wžei xanan'”, na' šə solaoacle' čhine' mos ca' yelə' na' ye'ej gaoxatteze' na' sožene',⁴⁶ nach xane'enə' yežine' to ža senyale' le' to or cui nacbe'ine'. Na' por ni che de'en cui chon mosən' can' cheyalə' gone', xane'enə' čhinchgüe' le' yid sotən' xte ca gate'. Can' chac len notə'ətezə mos ben' cui chon cuaseləļ can' cheyalə' gone'.

⁴⁷ Na' ca naquə mos beņə' naquə beņə' godenag, la'anə'əczə banezene' can' chene'e xane'enə' gone', pero bito chone' ca'. De'e na'anə' bito zoe' probnid catə' yežin xane'enə', na' xane'enə' čhinchgüe'ene' yid sotən'.⁴⁸ Na' beņə' cui nezene' bin' non xanen' mendad na' chone' de'e leczə zaquə' čhine'ene', pero caguə čhintequene'. Notə'ətezə beņə' yo'o lao ne'e gone' de'e zan de'e zaque'e, cheyalə' gone' yoguə'an. Na' ben' yo'o lao ne'e gone' de'e zan de'e zaque'e, chonchən byen gone' mazəchlə can' cheyalə' gon ben' cuitec yo'o lao ne'e de'e zan de'e gone'.

Yesə'ədiļə beņə' por ni che de'en bidə Jeso'osən'

⁴⁹ Nach gwna Jeso'osən': —Ca naquə beņəchən' yesə'ədiļe' na' yesə'əšaše' por ni che de'en zedeyena' yežlyo nga, na' de'en so'one' ca' gwxaquə'əleben ca yi'. jžalə'

bagoclá de'en zedeyena'aná! ⁵⁰ Bida' par chí' saca'a na' gata'. Lechguale yo'o yichja' chei xte catá'an ážin ža gaquán. ⁵¹ ĽEchonle xbabán' de que beṇá' ža' yežlyon' yesá'ázo yesá'ábeze' binlo len ljuéžjga'aque' laogüe de'en bida'? Echnia' le'e, bito yesá'ázo yesá'ábezəga'aque' binlo len ljuéžjga'aque' laogüe de'en bida', sino que yesá'ádiḷe' na' yoso'ošaše'. ⁵² Dezd na'a, ša nita' gueya' beṇá' family to yo'o, yesá'ádiḷe' entr lega'aque', čhope' contr šone' na' šone' contr čhope'. ⁵³ Yediḷa beṇá' byon' contr xi'ine', na' xi'ine'en contr le'. Na' no'olən' yediḷe' contr xi'ine' no'olə, na' xi'ine' no'olən' contr le'ena'. Na' yediḷa no'olən' contr xo'oliže' na' xo'oliže'en contr le'.

Bito gwsa'ache'ine' bi zeje de'e ca' chon Jeso'osən'

⁵⁴ Nach lečzə gož Jeso'osən' beṇá' ca' nita'əná': —Catá' chle'ile chí' bejw gan' chen bgüüzən' na' nale: “Guaquə yejw”, na' can' chac. ⁵⁵ Na' catá' čechj to be' de'e za'ate zaquə' galən' chlā' bgüüzən' cuiten liča, na' nale: “Guaquə zeyá”, na' chac zeyá. ⁵⁶ ĽBeṇá' goxoayag le'e! Catá' chle'ile nac chac le'e yoban' na' lao yežlyon' nezele ša guaquə yejw o ša guaquə zeyá'. ĽBix-chen' cui chache'ile bi zeje de'e ca' chona'?

Cheyaḷá' goncho regl binlo len beṇá' chene'e ače'e chio'o lao jostis

⁵⁷ ĽBixchen' cui chonle xbab par nič ənezele naquən' cheyaḷá' gonle? ⁵⁸ Catá' to beṇá' gonle xya che' na' ače'e le'e lao jostis, na' lao ngo'ole nezən' legonlene' regl binlo par nič na' cui che'e le'e lao jostisən'. Ša bito gonle ca' ža, catá' ážinle lao jostisən' gone' le'e lao na' polsian' par yosá'áže'e le'e ližya. ⁵⁹ Echnia' le'e, bito yebeje' le'e xte catá' čixjwle doxen de'en čhalá'əlen'.

13

Ša bito yedinjecho xtolá'əchon' la' cuiayi'ichon'

¹ Na' lao or na'ateza' entr beṇá' ca' ža' na' gwnita' baḷa beṇá' gwsó'elene' Jeso'osən' diža' can' goquə che xonj beṇá' Galilea. Gwse'ene' de que žlac gwsó'ot beṇá' Galilea ca' bia yixá' par chso'elaogüe'e Diozən', soldad che Pilatən' jse'ete' lega'aque' čhedá' can' ben Pilatən' mendad. ² Nach boži'i Jeso'osən' xtiža'əga'aque'ena' gože'

lega'aque': —ĽEchonle xbabán' de que beṇá' ca' gwsá'at gwsó'onche' de'e maləch cle ca beṇá' Galilea ca' yeḷá' laogüe de'en goc čhega'aque' ca'? ³ Echnia' le'e caguə ca'aná'. Ša bito yedinjele xtolá'əle ca' gwžin ža cuiayi'ile can' gosá'əbiayi' beṇá' ca'. ⁴ Nezele che beṇá' ši'inšon ca', lao zjanite'e Siloen' bxoṗə to campnary na' gwdenən lega'aque' na' gwsá'ate'. ĽEčezə chonle xbabán' goc ca' laogüe de'e zžənaquəche' beṇá' maləch lao yoguə' beṇá' ca' ža' Jerosalenná'? ⁵ Echnia' le'e caguə ca'aná'. Ša le'e cui yedinjele xtolá'əle ca' gwžin ža cuiayi'ile can' gosá'əbiayi' beṇá' ca'.

Jempl che yixgüion' de'en cui bi frot chbia

⁶ Na' be'elene' lega'aque' jempl nga bzejni'ine' lega'aque' de que cheyaḷá' yesya'ədinjene' xtolá'əga'aque'ena'. Na' gože' lega'aque': —To beṇá' zo to yag yixgüio čhe' gan' ža' yag obas čhe' ca'. Na' gwyeje' lao yaguən' jəgüie' ša zetgua yixgüion' gaogüe', pero bitobi bželene'. ⁷ Na' gože' ben' chapə güert čhe'ena': “Bachac šon iz chedəgüia' yag nga ša chbian yixgüio, pero bito bi chbian, Gwčhoguan. Lašj con zon nlanən na' nique bi frot chbiázən.” ⁸ Na' gož ben' le': “Xana', ljoyennə' zezošgan yetgüüzən'. Na' ače'ena' xanein' cueca'an yo beb. ⁹ Na' ša cuian frotən' yetgüüz, bitec de'e güen. Pero ša cuicə bi cuian nach əčhogčon.”

Jeso'osən' beyone' to no'olə ža dezcanz

¹⁰ Na' to ža dezcanz bsd blo'i Jeso'osən' beṇá' ca' ža' to lo'o yo'odaó'. ¹¹ Na' zo to no'olə beṇá' bagoc ši'inšon iz yo'o yaz de'e xio'on yichjla'ážda'ogüe'ena'. Na' ben de'e xi'oná' par nič bđobə cuerp che'ena', na' caguə goquach seche' liča. ¹² Na' catá' ble'i Jeso'osən' le', goxe'ene', nach gože'ene': —No'olə na'a yeyacdo' che yižgüe' chio'oná'.

¹³ Na' bxoə ne'ena' lao cuerp che no'olən', na' le'e bezechate' liča na' be'elaogüe'e Diozən'. ¹⁴ Pero na' beṇá' gwnabia' che yo'oda'oná' bloque' čhedá' Jeso'osən' beyone' beṇá' güe'ena' ža dezcanzən', na' gože' beṇá' ca' nita' lo'o yo'oda'oná': —De xop ža par gonle žin. Le'e da lao ža ca' par nič yeyaquale che yižgüe' chelen', pero bito la'acle ža dezcanzən' par yeyaquale.

¹⁵ Nach Xanchon' gože'ene': —ǰLe'e beṇə' goxoayag! ǰEcaguə lao ža dezcanzən' bia'acza chsežle go'on chele o borr chele gan' zjada'ab na' chgua'aga'acleb güe'ej nis? ¹⁶No'olə nga naque' xi'in dia che de'e Abraannə' na' ca naquə ben gwxıye'ena' par nič babbobə cuerp che'ena' ši'inšon iz, naquəczən lıcha babeyona'ane' ža dezcanzən'.

¹⁷Lao gwne' ca' beṇə' ca' chəsə'əgue'i le' gwsa'aque' zto', na' yogua'əlol beṇə' zan ca' yela' nitə' na' besyə'əbeichgüeine' len yogua' de'en ben Jeso'osən', la' lechguale güen zjanaquə de'en bene'ena'.

Yelə' gwnabia' che Diozən' gwx-aquə'əleben ca xsa moztas

¹⁸Nach gwna Jeso'osən': —Na' əgwlo'ida' le'e par nič ənezele nac gwx-aquə'əlebe yelə' gwnabia' che Diozən'.

¹⁹Gwxaquə'əleben ca to xsa moztas. To beṇə' goze'en, na' catə' bla'an gwcha'on goquən yag cha'odao'. Na' bia ca' zjəzo xile'e gwsə'on ližda'oga'aquəb lao xoze'e ca'.

Yelə' gwnabia' che Diozən' gwx-aquə'əleben ca xna' cuazin'

²⁰Nach de'e yoblə gozne': —ǰNac əgwsaquə'əlebecho yelə' gwnabia' che Diozən'? ²¹Egwsaquə'əlebecho ca xna' cuazin' de'en gwlec no'olən' len to rob yezj par nič becha'o doxenən.

Cheyalə' yeyiljlažə'əcho naclə goncho par nič socho binlo len Diozən'

²²Na' gwda Jeso'osən' bsd blo'ine' beṇə' ža' syoda ca' na' yež ca' gan' bedie' par bežine' Jerosalennə'. ²³Na' to beṇə' gože' Jeso'osən': —Xanto', ǰəcon to čopza beṇə'an cui žjəya'ac lao yi' gabilən'?

Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': ²⁴—Echnia' le'e, beṇə' zan se'ene'ene' nite'e binlo len Diozən'. Pero gwžin ža catə' cuich gaquə so'one' par nite'e binlo len le'. De'en naquə žialao gonle, chiljlažə'əle naclə gonle par nič sole binlo len Diozən',

²⁵nič cui gone' len le'e can' ben to xan yo'o catə' bžin or par əgwseyjue' na' gwzože'e bseyjue'. Na' gwdechlə besə'əžin beṇə' bososiže' le'e puert che'ena' na' bito bsaljue' par so'e. Na' gwse'ene': “Bsaljwšga par šo'oto'.” Na' gože' lega'aque': “Bito nombi'a le'e, nic nezdə' gan' za'acle.”

²⁶Can' gaquə len balle. Nach solaole

ye'elene': “Güe'ej gwdaoto' len le' na' bsd blo'ido' neto' lao lquey lažto'.” ²⁷Pero na' de'e yoblə əye'e le'e: “Bitoczə nezdə' gan' besa'acle. Le'e žjəya'ac yogua' le'e beṇə' güen de'e mal.” Can' ye'e le'e. ²⁸Na' le'ile Abraannə' na' Isaaquən' na' Jacobən' na' yogua' profet beṇə' ca' gwsə'e xtižə' Diozən' nite'e yoba gan' zo Diozən' chnabi'e, na' le'e bito gac šo'olenə'. Na' cana' cuežyašə'əle na' gaoyeja leylen' catə' gacbe'ile bito gaquə šo'ole. ²⁹Beṇə' za'ac doxenlə yežlyon' yesə'əžine' yoba gan' zo Diozən' chnabi'e na' yesə'əbi'e cho'a mes che'ena' sa'ogüe'. ³⁰Na' ža, nitə' beṇə' bito zjanaquə' beṇə' blao na'a, pero gwžin ža catə' əsa'aque' beṇə' blao. Na' nitə' beṇə' zjanaquə' beṇə' blao na'a, pero leczə gwžin ža catə' lega'aque' bitoch əsa'aque' beṇə' blao.

Begüine'e Jeso'osən' por ni che xtolə' beṇə' Jerosalen ca'

³¹Lao or na'ateza balə beṇə' fariseo ca' besə'əžine' gan' to Jeso'osən' na' gwse'ene': —Cheyalə' yexonjo' nga gan' chnabia' Erodən' chedə' chene'ene' gote' le'.

³²Jeso'osən' gože' lega'aque': —Erodən' gwxaquə'əlebene' ca to becoyo'o por yelə' goxoayag che'ena'. Ležja'ac na' ye'elene' de que yeto čopə žazə ža' par yebejacha' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə' na' par nič yeyoncha' beṇə' chsa'acšene, na' caguə sšachən' yeyož gona' de'en cheyalə' gona'. ³³Pero ca naquə de'en chona' nga na'a, goncha'an gwxe güižj chedə' Jerosalen na' gan' chso'ote' profet ca' chso'e xtižə' Diozən', caguə ngan'.

³⁴Le'e beṇə' Jerosalennə' chotle profet, na' beṇə' ca' chselə' Diozən' len le'e chšičə'əga'aclene' yej. Zan las go'onda' yetoba' le'e ca to jeid cheyežəb xi'inəb, pero bito be'e'le latja. ³⁵Na' bagwlejəyichja' le'e. Na' əchnia' le'e bitoch le'ile nada' xte catə'ach əžin ža ənale: “Cho'ela'oto' beṇə' za' nga beṇə' babselə' Xancho Diozən'.”

14

Jeso'osən' beyone' to beṇə' zo le'ena' yi

¹Na' to ža dezcanz Jeso'osən' gwyeje' liž to beṇə' blao entr beṇə' fariseo ca' par gwsa'ogüe', na' beṇə' fariseo ca' nitə'əna' besyə'əyatchgüeine' le'. ²Na' laogüe'ena'

zecha to beṇə' chacšene, zo le'enə' yi. ³Na' gož Jeso'osən' beṇə' fariseo ca' na' len beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' de'en bzoj de'e Moisezən': —Segon can' na lein' ĵəde lsens yeyoncho to beṇə' güe' ža dezcanzən' o šə bito de lsens?

⁴Pero notono boži'i xtiže'enə'. Nach Jeso'osən' bexe'e na' be'enə' na' bey-one'ene', na' gože'ene': —Baguaquə yeyejo'.

⁵Na' gož Jeso'osən' beṇə' ca' ža' liž beṇə' fariseon': —Le'e šə zo to borr o to go'on chele, na' əxorəb to lo'o pos, ĵəcabi yebeljeb lgiügəwə la'anə'əczə naquən ža dezcanz?

⁶Na' notono goc yoži'i xtiže' Jeso'osən'.

Beṇə' ca' gwsa'ac combid gan' chac to yełə' gošagna'

⁷Na' ble'i Jeso'osən' can' chso'on beṇə' ca' zjənaque' combid liž beṇə' fariseon', gosə'əbeje' siyən' gwse'enene' yesə'əbi'e gan' zjəchi' beṇə' blao ca'. Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': ⁸—Catə' to beṇə' gone' le'e combid gan' chac to yełə' gošagna', bito cue'ele gan' cheyałə' cue' beṇə' blao ca'. La' šə cue'ele na' de repent yidə beṇə' naquəch beṇə' blao. ⁹Na' yidə xan yo'onə' ye'e le'e: “Lesoža' nič cue' bengā.” Nach do chaquele zto' cue'ele ga yoblə len beṇə' ca' cui bi bi zjəzaquə'. ¹⁰Pero na' catə' nacle combid, cue'ele len beṇə' ca' cui bi bi zjəzaquə', na' catə' yidə xan yo'onə' na' ye'e le'e: “Beṇə' migw chia', da cui'o len beṇə' blao ca'”, nach si'ichle yełə' bala'an lao beṇə' ca' zjəchi' len le'e cho'a mesən'. ¹¹Notə'ətezcho cho'elao' cuincho, Diozən' gone' par nič gacbe'icho de que bitobi zaquə'əcho. Na' notə'ətezcho choncho xbab de que bitotec bi zaquə'əcho, Diozən' gone' chio'o yełə' bala'an.

¹²Nach leczə gož Jeso'osən' ben' ben le' combid: —Catə' gono' to lni na' gono' beṇə' combid əsa'ogüe' len le', bito gono' combid porzə beṇə' migw chio' o beṇə' zjənaquə beṇə' gwni'a. Lega'aque' leczə gosya'əyone' le' combid ližga'aque', na' yosyo'ogüe' gwzon laogüe de'en bengā'aco'one' combidən' bla'aque' ližo'onə'. ¹³Catə' gono' to lni, gono' combid beṇə' yašə' ca' na' beṇə' nchog no ni'a na'aga'aque', beṇə' coj, na' beṇə' lchoł. ¹⁴Šə gono' lega'aque' combid, Diozən' gone' par

nič so' mbalaz, chedə' beṇə' ca' bito gaquə yesya'əyone' le' combid. So' mbalaz catə' Diozən' yosbane' le' ladjo beṇə' guat ca' txen len yeziquə'əchlə beṇə' ca' ja'ac liča lao gosə'əbane'.

Jempl che to beṇə' ben lni

¹⁵Na' to beṇə' chi' cho'a mesən' txen len Jeso'osən' benene' xtiže'enə' na' gože'ene': —Mbalaz socho gaoccho lao lni de'en gaquə catə' bachnabia' ben' əselə' Diozən'.

¹⁶Nach Jeso'osən' gwne': —To beṇə' bene' to lni xen na' bene' combid əžja'ac beṇə' zan liže'enə' par əsa'ogüe'. ¹⁷Na' catə' bžin or əsa'ogüe', xan yo'onə' bsele'e xmosə'enə' par žjətobe' beṇə' ca' bene' combid əsa'ogüe'. Na' catə' jəye' to toga'aque' gože' lega'aque': “Lešo'o, la' babsi'ini'e de'en gaoccho.” ¹⁸Na' to toga'aque' gwse'e be'enə' bixchen' cui zjəzoe' latjə žja'aque' gan' chone' lnin'. Toe' gwne': “Ze'e gwxi'a to yežlyo. Cheyałə' žjəgüia'an. Na' ye'ešgo' xano'on de que bito gac yida'.” ¹⁹Yetoe' gwne': “Ze'e gwxi'a gueyə' cue' go'on na' na' əžjenga'aca'ab prueb. Ye'ešgo' xano'on si'ixene' chia' bito gaquə yida'.” ²⁰Na' yetoe' gože'ene': “Ze'e bšagna'a. De'e na'anə' bito gaquə yida'.” ²¹Na' mosən' beyeje' na' gože' xane'enə' can' gwse' beṇə' ca' le'. Nach xan yo'onə' ben' chon lnin' bže'e, nach gože' xmosə'ena': “Gwyej jtado' yoguə' lqueyən' na' yoguə' nez lao' syodan', na' əgwto' beṇə' yašə' ca' na' beṇə' ca' nchog no ni'a na'aga'aque', na' beṇə' coj ca' na' beṇə' lchoł ca' par la'aque' əsa'ogüe'.” ²²Gwde bene' ca' nach gože' le': “Xana', bajətoba' beṇə' ca' gwna'onə' na' nedečczə latjə par beṇə' yoblə.” ²³Nach xane'enə' gože' le': “Gwyej fuer syodan' na' gono' byen da'ac beṇə' ca' nitə' do tnezən' na' žjəxi'o beṇə' ca' zjəža' yixə', gono' byen da'aque' liža' nga əsa'ogüe' par nič šane' xte ca' cuich bi latjə šo'. ²⁴Na' ca' naquə beṇə' ca' beṇə' combid nechte, bito gua'a latjə əsa'o' lega'aque' de'en babsi'ini'anə'.”

De'en cheyałə' goncho par nič naoccho Jesocristən'

²⁵Na' beṇə' zan juisy jəsə'ənaogüe' Jeso'osən'. Na' gwyečhje' gože' lega'aque': ²⁶—Notə'ətezle šə gaquəchele che xale, xna'ale, xo'olle, xi'ınle, bišə'əle, zanle na' cuinle mazəchlə can' chaquele chia',

bito gaquə ɲaole nada' par gacle disipl chia'. ²⁷ Na' notə'ətezle šə laogüe de'en chaquele yoso'ochi' yoso'osaqua' beɲə' le'e o so'ote' le'e to le'e yag coroz de'e nan' bito chonlilažə'əle nada', leczə bito gaquə ɲaole nada' par gacle disipl chia' šə ca'. ²⁸ Šə to le'e chene'ele gonle to campnary, zgua'atec cue'ele nach gonle xbab na' gwzaquə'əle ca do ja'aquə'ətə' chyažjele par gonlen na' šə de mech chelenə' par yeyož campnaryən'. ²⁹ Šə cui əgwchiχə əgwtołə' xbab chelen' ja'aquə'ətə' de'en chyažjele, catə' bagwlecle laneinə' na' gacbe'ile de que bitoch bi mech de par yeyožən. Na' yoguə' beɲə' yesə'əle'i lanein' so'one' le'e borl. ³⁰ Na' yesə'əne': "Benga gwzola bene' to campnary pero bito goquə yeyože' de'en gwzolaogüe'." ³¹ Na' šə to rei chone' xbab tile' len yeto rei leczə zgua'atec gongaxje' xbab šə len si mil soldad che' ca' gwaquə gone' gan len rein' yeto ben' yida len galjə mil soldad. ³² Na' šə chache'ine' cui gone' gan, lao ɲezo rein' yeto zitə'ələ, əsele'e beɲə' žjasə'ədie' xtiže'en lao rein' yeto yesə'əɲabe' yesya'ənite'e binlo. ³³ Can' naquən len le'e, notə'ətezle šə cui cuejyichjle family chele, bia yixə' chele na' yoguə'əloł cuantəchlə bi de'e de chele, bito gaquə ɲaole nada' par gacle disipl chia'.

Gwxaquə'əlebecho ca zedə'

³⁴ Zedə'ən naquən güenchgua, pero na' šə bitoch naquən xzi', žnacxa goncho par niçh yeyaquən xzi'? ³⁵ Bitobi zaquə'ən, nic gaquəlenən yežlyon', nic gaquə gwchin-chon par beb, lete cho'əonchon. Can' gwxaquə'əlebele šə bitoch chzenagle chia' do yichj do lažə'əle. Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag.

15

Jempl che xilə' bian' goquəžeje

¹ Na' beɲə' gochixjw ca' na' yeziquə'əchlə beɲə' ca' chso'on de'e mal, yogue'e gosə'əbigue'e gan' zo Jeso'osən' par gwse'enene' xtiže'ena'. ² Na' beɲə' fariseo ca' na' beɲə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezan' chəsə'əɲelaogüe'e, chəsə'əne': —Benga chgüialaogüe' beɲə' ca' chso'on de'e malən' na' chaolene' lega'aque'.

³ Nach Jeso'osən' be'e to jempl, gože' lega'aque': ⁴ —Šə nitə' to gueyoa xilə' chele na' gaquəžeje tob, žacabi yocua'əɲle bia ca' taplalj tğualj gan' ža'ab latjə dašən' na' žjəyediljle bian' goquəžejenə' xte ca yeželeleb? ⁵ Na' catə' yeželobən' yebeichgüeile na' yexəaleb ya'a yenle yeyo'aleb. ⁶ Na' catə' yežinle ližle əgwtole beɲə' migw chele na' beɲə' gwliž chele na' ye'ele lega'aque': "Leyebel len nada', chedə' babežel xilə' chia' bian' goquəžeje." ⁷ Echnia' le'e, gobeihe Diozan' na' angl che' ca' catə' to beɲə' chon de'e mal yedinjene' xtole'ena' clezə can' chəsya'əbeine' len taplalj tğualj beɲə' žjənaquə beɲə' güen lao Diozən' beɲə' bito de xtołə'əga'aque' par yesya'ədinjene'en.

Jempl che mech de'en gwnit

⁸ Na' no no'olən' šə de ši mech plət che' na' šə ɲit ton, žacabi əgguale'e to yi' na' gwlo'e lo'o yo'o che'ena' na' yeyiljy-ože'en xte ca yeželene'en? ⁹ Na' catə' yeželene'en na' əgwtole' no'olə migw che' ca' na' beɲə' gwliž che' ca', na' ye'ele lega'aque': "Leyebel len nada' chedə' babeželda' mech chian' de'en gwnitən'." ¹⁰ Echnia' le'e, leczə chesyə'əba chesyə'əzaquə'əlažə' angl che Diozən' catə' to beɲə' chon de'e mal chedinjene' xtole'ena'.

Jempl che ben' benditjei xi'inen' xmeche'

¹¹ Na' leczə gože' lega'aque': —Gwzo to beɲə' na' gwnitə' chəpə xi'ine' beɲə' byo. ¹² Na' bžin ža beɲə' xcuidən' gože' xən': "Xa, beɲə nada' de'en cheyałə' si'a de'en deido'." Nach xə'en bnežjue'ene' de'en cheyałə' si'ena'. ¹³ Gwde yeto chəpə ža na' beɲə' xcuidən' btobe' yoguə'əloł cuantə bi de'en de che' na' gwze'e gwyeye' ɲasyon zitə'. Na' porzə de'e cui zaque'e jene'. Na' lao zdalene' de'e malən' benditjeine' xmeche'ena'. ¹⁴ Na' catə' beya xmeche'ena', goc to bgüin juisy lao doxen ɲasyonə', na' bitoch bi bi gotə' par si'e de'e ye'ej gaogüe' na' bichlə de'e byažjene'. ¹⁵ De'e na'anə' gwyeye' gan' zo to beɲə' ɲasyonə' na' gwɲabe' žin. Na' be'ena' bsele'ene' yixə' gan' ža' bia zan xcoše' par niçh jəye'eb. ¹⁶ Na' tant gwdone' xte goclaže' gaogüe' de'en chsa'o coš ca', pero ni len cui boso'onežjue'ene' gaogüe'. ¹⁷ Na' beyone' to xbab šao' na' gwne': "Nitə'

mos zan che xa'anà', na' dechgua de'e chsa'ogüe', na' nada' gatàda' yelà' chdon.
¹⁸ Yeza'a nga na' yeya'a gan' zo xa'anà', na' yapa'ane': Xa, babena' de'e mal lao Diozàn' na' laogo' le'.
¹⁹ Na' bitoch zaca'a gono' nada' cuent ca xi'ino', con ša go'o latjə gaca' xmoso'." ²⁰ Nach beze'e beyeje' gan' zo xe'enà'. Na' zitə'ələ ze'e yežine' catà' ble'i xe'en le', na' gwsa'adoe' jəšague'ene', na' gwdele'ene' gwdaogüe'ene' bxdid chedə' beyašə' beži'ilaže'ene'.
²¹ Nach gož xi'ine'ena' le': "Xa, babena' de'e mal lao Diozàn' na' laogo' le', na' bitoch zaca'a gono' nada' cuent ca xi'ino'." ²² Na' xe'enà' gože' xmosen': "jəlej tgot lachə' šao' na' guaco'obo'on. Na' jəxi' to niy na' gwdio'on xbembo'on, na' jəxi' šcue' yel na' gwdio'on ni'abo'onə'.
²³ Na' jəxi' go'on da'onə' bian' chaṇə' na' betəb par gaochob, na' goncho lni.
²⁴ La' xi'ina' nga babena'abo' cuent ca to bi'i guat, pero na'a zobo' mbambo'. Gwlejšyichjo' chio'o, pero na'a babela'abo'." Na' gwzolao chso'one' ljin'.

²⁵ Na' xi'ine' nechən' zde' yoba catə'an bežin xi'ine'en yeto. Na' catə' zezə' ben' gwyej yoban' bazon yežine' liž xe'enà' catə' benene' choso'ocueže' na' choso'oye'e.
²⁶ Na' goxe' to mosən' na' gwṇabene' le' bixchen' chso'one' ljin'.
²⁷ Na' mosən' gože'ene': "Bi'i bišo'onə' babela'abo' na' xa'onə' babete' go'on dao' bian' chaṇə' chedə' belə'abo' to šao' to güen."
²⁸ Nach xi'ine' nechən' bže'e, na' bito gone'ene' yeyo'e liž xe'enà'. Nach bchoj xe'enà' gotə'əyoine' le' yeyo'e.
²⁹ Pero xi'ine' nechən' gože' xe'enà': "Zan iz bachac zoa' nga chontezə' žin con can' chono' mendad. Na' bitonə' gaca' beṇə' godenag. Na' ni tozə' šib dao' cuinə' gonə' nada' par gotə'ab gona' ljin' len beṇə' migw chia' ca'.
³⁰ Na' na'a belə' xi'ino' nga bi'in benditjei yoguə'əloj de'en bnežjo'obo' gwza'alembo' no'olə' sargat, na' beto' par lebo' to go'on dao' bian' chaṇə'əch."
³¹ Na' xe'enà' gože'ene': "Xi'inə' daogua'a, le' zotezo' len nada', na' yoguə'əloj de'e deida' naquən chio'.
³² Pero cheyałə' goncho lni nga na'a tant chebeicho babela' bi'i bišo'onə', chedə' babena'abo' cuent ca to bi'i guat, pero na'a zobo' mbambo'. Gwlejšyichjo' chio'o pero na'a babela'abo'."

16

Jempl che to mos əblao ben' benditjei de'en de che xane'

¹ Na' lecčə gož Jeso'osən' disipl che' ca': —Gwzo to beṇə' gwni'a na' gwzo to mos əblao che' beṇə' gwyo'o lao ne'e bia yixə' che' ca' na' biquə'əchlə de'en de che'. Na' beṇə' gwni'anə' benene' rson de que xmosen' babenditjeine' de'en de che'.
² Nach xane'en goxe' le' na' gože'ene': "Babenda' to dižə' can' chono'. Cheyałə' gono' cuent che yoguə'əloj de'en babchino' chia' chedə' bitoch gaquə' gono' xšina'anə' na'a."
³ Nach mosən' bene' xbabən': "žBixa gona'? Xana'an bacholague' nada' cuich gaquə' gona' xšine'ena', na' nic chac gona' žin gual na' gaquəda' zto' šə naba' carida.
⁴ Nezda' bi gona' par nič niṭə' beṇə' yesə'əgüialaogüe' nada' catə' cuich chona' žin che xa'an'an."
⁵ Na' goxe' yoguə' beṇə' ca' chsa'alə' xmech xane'ena' tgüejə tgüejə'. Na' gože' beṇə' nechən': "žJa' aquə' chalə'o che xa'anə'?"
⁶ Na' be'ena' gože'ene': "Chala'a che tapa mil litr set." Nach gož mosən' be'ena': "Gwche'edo', na' bzoj lao cuentən' de que chalə'o che chopə' mil litrzə setən'."
⁷ Gwde na' gože' beṇə' əgwchopen': "žJa' aquən' chalə'o che xa'anə'?" Nach be'ena' gože'ene': "Che to mil rob trigw." Nach mosən' gože' be'ena': "Gwche'edo', na' bzoj lao cuent chio'onə' de que chalə'o che xon' gueyoa robzə trigon'."
⁸ Na' xan mos goxoayaguən' gocbe'ine' lechguale bib naquə be'ena' de'en bene' xbab naclən' gone' par nič soe' binlo len ljuežje' ca' beṇə' ca' chsa'alə' che xane'en. Nada' chnia' le'e de que beṇə' ca' zjəchi' yichjga'aque' porzə de'en chac lao yežlyon' chso'onchgüe' xbab naclən' so'one' len de'en zjədeine'. Pero zan beṇə' ca' bazjəyo'o be'eni' che Diozàn' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'ena' bito chso'one' xbab naclən' yesə'əchine' de'en zjədeine'.
⁹ Na'a əchnia' le'e, de'en deile yežlyo nga de'e te chein', pero legwčin len par nič niṭə' migw chele, na' catə' babeya bi de'en deile yežlyo nga, niṭə' beṇə' yozene'e le'e catə' yežinle yoban' gan' sole zejlicane.
¹⁰ Šə to beṇə' chone' can' cheyałə' gone' len de'e cuitec zaquə' lecčə gone' can' cheyałə' len de'e zaquə'əchgüei, na' beṇə' cui chone' can' cheyałə' gone' len de'e

cuitec zaquə', leczə bito gone' can' cheyalə' len de'e zaquə'əchgüei. ¹¹ Šə le'e cui chonle can' cheyalə' gonle len de'en deile yežlyo nga de'e te chei, bito gon Diozən' le'e de'e zaquə'əche de'en cui te chei. ¹² De'en deile yežlyo nga che Dioz na'anə', caguə' chelen'. Na' šə bito chonle can' cheyalə' gonle len de'en naquə' che'enə', bito gone' le'e de'e zaquə'əche de'e cui te chei.

¹³ Notono no gaquə' so liž' čopə' xan žin par gaque' xmosga'aque' tš'i'izə', čhedə' la' šə gone' ca', gue'ine' to xan žinnə' na' gaquene' che yetoe', o gone' žin che toe' do yičj do laže'e na' bito bi respet gape' che xane'en yeto par gone' xšine'enə'. Leczə' ca' le'e bito gaquə' gonle xšin Diozən' do yičj do lažə'ale na' gonte xšinle par gacle beṇə' gwni'a.

¹⁴ Na' leczə' gwnitə' beṇə' fariseo ca' gwe'senene' xtižə' Jeso'osən' na' gwso'onene' borl, čhedə' gwso'elažə'əche' əsa'aque' beṇə' gwni'a. ¹⁵ Na' gož' Jeso'osən' lega'aque': —Le'e ža, chonle par nič beṇə'chən' chesə'əne' chele de que zdacze licha, pero Diozən' než nle'ine' yičjla'ažda'olen'. Zjəde de'en chsa'aque beṇə'chən' zjənaquən de'e žialao xen pero baḷən zjənaquən de'e chgue'i Diozən'.

Lei che Diozən' na' beṇə' ca' chnabi'e

¹⁶ Na' gozna Jeso'osən': —Antslə' con lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' len de'en boso'ozoj profet ca' bzejni'in chio'o che Diozən'. Pero na'a de'e Juannə' babedətxijui'e dižə' güen dižə' cobən' de que Diozən' nabi'e con notə'ətežə beṇə' soe' latjə, na' leczə' ca' neto' chyxjue'eto'on. Na' beṇə' zan chesə'əzo chesə'əbi'e naclə' so'one' par nič nabia' Diozən' lega'aque'.

¹⁷ Ca' naquə' bitə'ətežə' pont dao' che lei che Diozən' bito te chei pero ca' naquə' yežlyon' len de'e ca' zjəžia le'e yoban' yesə'əde čhega'aquei.

Bito yela'acho be'en čhecho o no'ol čhecho par solencho beṇə' yoblə

¹⁸ Notə'ətežə' beṇə' chela'a no'ol che'enə' par yeque'e no'olə' yoblə, tozəczə' ca' malən' naquən len de'en chon beṇə' čgo'o xtoe'. Na' yoguə' no beṇə' yošagne'e len to no'olə beṇə' belə'a ben' chei le', leczə' tozəczə' ca' malən' naquən len de'en chon beṇə' čgo'o xtoe'.

Beṇə' gwni'a na' Lačən'

¹⁹ Nach gozna Jeso'osən': —Gwzo to beṇə' gwni'a, na' lechguale xoche goquə' xala'ane'enə', na' lechguale gw-daošaogüe'e yoguə' ža. ²⁰ Na' to beṇə' yašə' le' Lač' yoguə' ža bzo beṇə' le' cho'a puert zaguan che beṇə' gwni'anə' par gwṇabe' carida. Na' Lačən' lechguale gwžia yežə' doxen cuerp che'enə'. ²¹ Na' tant gwdone' gone'ene' gaogüe' pedas dao' yeļə' guao che beṇə' gwni'anə' de'en besə'əxopə' lao yon'. Na' beco' ca' ja'aquab jəsə'əle'eb yežə'an gwžia cuerp che'enə'. ²² Na' catə' got beṇə' probən', nach angl ca' besyə'əzi' besyə'əque'e le' yoban' gan' zoe' len de'e xaxta'ocho Abraannə'. Na' leczə' got beṇə' gwni'anə' na' bosə'əcuasə'ene'.

²³ Na' beyeje' gan' ža' beṇə' ca' bagwsa'at. Na' lao čhžaglaogüe' na' gwliš laogüe'enə' na' ble'ine' zitə'ələ' nitə' Abraannə' lene' Lačən' yoban'. ²⁴ Na' gwne' zizjo gwne': “Xa' Abraam, beyašə'əlažə'əšgüei nada', na' bselə' Lačən' par yosbise' ložə'an len latə' nis de'en yexopə' xbene'enə' čhedə' la' lechguale čhžaglaogua' lo'o yi' nga.”

²⁵ Pero na' Abraannə' gože' le': “Xi'ina' bosə'alažə' catə' lao bguano' yežlyon' porzə' de'e šao' de'e güen gotə' čhio', na' Lač' nga porzə' de'e mal goc che'. Na' bazoe' mbalaz nga na'a, na' le' čhžaglaogo'. ²⁶ Bito gaquə' gone' can' che'endo' čhedə' la' Diozən' bač' bzie' to bdiņj xen ga cui no zaquə' te entr' neto' na' le'e par nič ca' bito gaquə' yidəto' gan' zolen', na' nic gaquə' da'ac le'e nga.” ²⁷ Nach beṇə' gwni'anə' gože' Abraannə': “Beṇə' gol dao', chatə'əyoida' le', bselə'əšga Lačən' liž' xa'anə'. ²⁸ Nitə' gueyə' beṇə' biša'a, na' che'enda' čhixjue'ine' lega'aque' naquən' so'one' par nič Diozən' bito əsele'e lega'aque' latjə nga gan' yesə'əžaglaogüe'.”

²⁹ Abraannə' gože' le': “Deczə' lib' de'en bzoj de'e Moizezən' na' lib' de'en boso'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən'. Čheyalə' yoso'ozenague' che de'e ca' zjənyožen'.” ³⁰ Na' gože' Abraannə': “Bito beṇə' gol dao'. Žalə' to beṇə' yebane' ladjo beṇə' guat ca' güe'elene' lega'aque' dižə', la' gosyə'ədiņjene' xtoļə'aga'aque'enə'.”

³¹ Nach gož' Abraannə' le': “Šə bito choso'ozenague' che de'en bzoj de'e Moizezən' na' de'e profet ca', la'anə'əczə

šə yeban to beṇə' ladjo beṇə' guat ca', bito se'ejle'e che Diozən'."

17

Bito cheyalə' goncho ca əxopə beṇə' yoblə gone' de'e mal

¹ Nach gož Jeso'osən' disipl che' ca': —Syempr de de'en gonən ca yesə'əxopə beṇə' so'one' de'e malən'. Pero probchguazə beṇə' chone' ca yesə'əxope' so'one' de'e malən'. ² Nca'alə xneze žalə' yoso'ocheje' yene'enə' to yej yišə' na' žjəsə'əzal'e'ene' lo'o nisdə'onə' cle ca soe' gone' ca əxopə beṇə' gone' de'e malən' la'aṇə' tozə beṇə' cuitec bi zaquə' len beṇə'chən'.

³ Le'e gon xbab chele, šə to beṇə' bišə'əcho beṇə' bachonlilažə' Diozən' gone' mal contr tole, ben' bene' contr cheyalə' gata'əyoine' le' yedinjene' xtole'enə', na' šə yedinjene' xtole'enə' cheyalə' yezi'ixene' che'. ⁴ La'aṇə'əczə gaž las lao tža gone' de'e mal contr beṇə' biše'enə', šə gaž laste əne': "Babeyejda' che de'en bena', bezi'ixen chia'", na' cheyalə' yezi'ixene' che'.

Gwse'ene' so'onlilažə'ache' Diozən'

⁵ Nach gwse' apostol ca' Xanchon': —Gaquələnšgo' neto' par nič gonlilažə'achtə' Diozən'.

⁶ Nach gož Xanchon' lega'aque': —Xsa yag moztasən' naquən de'e dao' rizə'. Na' la'aṇə'əczə de'en chonlilažə'əle Diozən' gwxaquə'əleben ca to xsa moztasən' laogüe de'en cuiṇə' gonlilažə'əchgualene', guac ye'ele yag yixgüio nga: "Boša' xišna'o nga na' žjəyzezo' lo'o nisdə'onə'", na' gwaquəczə can' ṇalenə'.

De'en cheyalə' so'on mos ca'

⁷ Ca naquə costombr chelen' šə mos chelen' chgua'əne' go'on o chapə chye' xilə', catə' chele'e goyebən' bito che'elene': "Beyo'o ngalə gwche'edo' gaogo' xše'."

⁸ Cle che'elene': "Bsi'ini'a de'en ye'ej gaogua' na' gwdio' de'en gaogua'anə'. Te yedaogua'anə' nach gaogo'." ⁹ Na' bito cho'elene' yelə' choxcwlen catə' babene' de'en gožlene' gone'. ¹⁰ Na' leczə ca' le'e nacle disipl chia', catə' babenle yoguə'əlol de'en nona' mendad gonle cheyalə' ənale: "Bito bi zaquə'əto' par gono' yelə' choxcwlen cheto', chedə'

de'en babento'onə' la' de'e cheyalə'əczə gonto'onə'."

Jeso'osən' beyone' ši beṇə' chse'i yižgüe' de'en nzi' lepr

¹¹ Lao zda' Jeso'osən' Jerosalennə' len disipl che' ca' na' gwdie' gan' zjəndiḷ distrit che Samaria len Galilean'. ¹² Na' besə'əžine' to cho'a yež dao' na' besə'əchoj ši beṇə' zjesə'əšague' Jeso'osən', beṇə' ca' chse'i yižgüe' de'en nzi' lepr, na' gosə'əzeche' zitə'ələ. ¹³ Na' gosə'əne' zižjo gwse'ene': —Maestr Jeso'os, beyašə'ələžə'əšguei neto'.

¹⁴ Na' Jeso'osən' catə' ble'ine' lega'aque' gože' lega'aque': —Ležjaya'ac lao bəxoz ca' nič yesə'əgüie' le'e.

Na' goquən' lao zezyə'əngüie'e nezən' besyə'əyaquene'. ¹⁵ Nach toe' catə' gocbe'ine' de que bač beyaquene' na' bebi'e na' gwne' zižjo be'elaogüe'e Diozən'.

¹⁶ Na' bzo xibe' lao Jeso'osən' na' be'ene' yelə' choxcwlen. Be'enə' ben ca' naque' to beṇə' Samaria. ¹⁷ Nach gwna Jeso'osən': —Ši beṇə' can' beyona'. ¿Ganxa beṇə' ca' yegan'? ¹⁸ Tozə beṇə' zitə' nga bebi'e par cho'elaogüe'e Diozən'.

¹⁹ Nach gož Jeso'osən' be'enə': —Bezoža' na' beyej to šao' to güen. Babeyacdo' chedə' chonlilažə'o nada'.

Yelə' chnabia' che Diozən'

²⁰ Na' goquən' beṇə' fariseo ca' gosə'əṇabene' le' batxan' yidə ben' əselə' Diozən' par ṇabi'e ṇasyon Izraelən'. Nach boži' Jeso'osən' xtižə'əga'aque'enə' gwne': —Ca naquən' ṇabi'enə' bito naquən to de'e le'icho. ²¹ Notono no cheyalə' əne': "Bgüiašc nga chnabi'e", o "Na' chnabi'e", chedə' bazoe' ṇa'a entr le'e chnabi'e.

²² Nach gože' disipl che' ca': —Gwžin ža catə'ən nale: "Žalə'əga ṇa'a bač zocho yoban' gan' chnabia' ben' bselə' Diozən'." Pero bito gaquə can' chnablažə'ələnə'.

²³ Nita' beṇə' əse'e le'e: "Bgüiašc nga chnabi'e", o "Bgüiašc na' chnabi'e", pero le'e bito ṇaole beṇə' ca' əse'e le'e ca'. ²⁴ Can' chac catə' chep yesən' chse'eni'in doxenlə le'e yoban' to de repentzə, leczə can' gaquə catə'ən əžin ža yida' de'e yoblə, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇə'ch yida' to de'e repentzə na' yoguə'əlol beṇə' yesə'əle'ine' nada'. ²⁵ Zgua'atec de de'e zan de'e cheyalə' čhi' saca'a, na' ṇezda'

de que beṇə' ca' ʒa' na'a bito se'ejle'e chia'.
²⁶ Leczə can' goquə ca tyemp che Noenə',
 lecza can' gaquə catə'an bazon aʒin ʒa yida'
 de'e yoblə, nadan' naca' ben' bseļə' Diozən'
 golja' beṇəch. ²⁷ Beṇə' gwnitə' ca tyemp
 che Noen' gwʒa'azeche' gwse'ej gwsa'ogüe'
 na' gwsə'elaozechga'aque' bosə'ašagne'e
 na' bosə'ošague' na' no xi'ingaque'
 xte catə'an bʒin ʒa gwyo'o Noen' lo'o
 barcon', na' goc to yejw sio' juisy nach
 gosə'əbiayi' yoguə' beṇə' ca' cui gwso'o
 lo'o barcon'. ²⁸ Leczə can' goquə ca tyemp
 che Lotən'. Beṇə' Sodoma ca' gwʒa'azeche'
 gwse'ej gwsa'ogüe', gwsə'ote'e no bia yixə'
 chega'aque' na' bichlə de'e de chega'aque',
 na' gosə'əzi'e bi de'en besə'əyazjene' na'
 gwsa'az gwsa'ane' na' gwsə'on liʒga'aque'.
²⁹ Pero na' ʒan' beza' Lotən' Sodoman',
 Diozən' bene' par niç lechguale byinj yi'
 na' sofr yobanə' na' gosə'əbiayi' yogue'e.
³⁰ Can' gaquə catə'an yida' de'e yoblə,
 nadan' naca' ben' bseļə' Diozən' golja'
 beṇəch, na' yoguə'əlo beṇə' yesə'əle'ine'
 nada'.

³¹ Na' ʒan' yida' šə na'aclə zo to beṇə'
 chone' dezcanz lao sotea che' liʒe'ena' na'
 šinlaze'ena' ʒa'an lo'o yo'onə', cui yeyetje'
 par yetobe' šinlaze'ena', con cuejyichje'en.
 Na' lecza ca' ben' zo do yoba bito gaquene'
 yeyej liʒe'. ³² Le'e ʒysa'alazə' can' goc
 che no'ol che Lotən'. ³³ Notə'ətezə beṇə'
 chaquene' gone' par niç cui chi' saque'e
 o par niç cui no got le', be'enan' cuiayi'.
 Na' notə'ətezə beṇə' chsanlaza' cuine' chi'
 saque'e o so'ot beṇə' le' por ni chia', bade
 yelə' mban che'ena' zejlicane.

³⁴ Echnia' le'e, quinga gaquə ʒe'ena'
 catə'an yida' de'e yoblə: Çhopə beṇə'
 zjədie' chəsə'ətase', toe' yezi' yeca'a
 Diozən' na' toe' yega'an. ³⁵ Na' çhopə
 no'olə nita' txen chso'ote', toe' yezi' yeca'a
 Diozən', na' toe' yega'an. ³⁶ Na' çhopə beṇə'
 nita' do yoba, toe' yezi' yeca'a Diozən' na'
 lecza yega'an toe'.

³⁷ Catə' gwse'ene' diʒə' quinga,
 gwse'ene': —ÇGan' gaquə de'e quinga
 Xanto'?

Nach Jeso'osən' gože' lega'aque':
 —Ngalə'en chonen che ben' ne': "Gan' de
 bia guat nan' chesə'əʒag šod ca'."

18

Jempl che to no'olə gozebə len to juez mal

¹ Na' be'elene' lega'aque' to jempl par
 niç bseḍ blo'ine' lega'aque' de que
 cheyaļə' so'ontezə so'one' orasyon sin
 cui ʒjəxaquə'əlaʒə'əga'aque'. Na' gože'
 lega'aque': ² —Gwche' to syoda gan' gwzo
 to juez. Na' juezan' bito gwdape' Diozən'
 respet na' nic gwche' yichje' šə chsa'azlaʒə'
 beṇəchən' can' chone'ena'. ³ Na' lao
 syodan' gwzo to no'olə gozebə na' goxjə
 cheje' lao juezan' na' che'e le': "Bosla nada'
 lao na' beṇə' contr çhia'ana'." ⁴ Bagoc sša
 bito bzenague' che', pero gwdele bene'
 xbabən' na' gwne': "Bito chapa' Diozən'
 respet na' nic chi' yichja' šə chsa'azlaʒə'
 beṇəchən' can' chona'. ⁵ Pero yosla' no'olə
 nga lao na' beṇə' contr che' la' lechguale
 zed chone'ene' nada'. Šə bito gona' yelə'
 jostis che'ena' bitoch soida' tant zed
 chedeyenene' nada'."

⁶ Nach goʒ Xanchon' lega'aque': —Le'e
 gon xbab che de'en gwna juezan' ben'
 cui zda liçha. ⁷ Naquəchxe gon Diozən'
 gwzenague' che beṇə' ca' bagwleje' par
 zjənaque' xi'ine', beṇə' ca' chso'olgiüiz le'
 do ʒa do yel. Goslacze' lega'aque' lao na'
 beṇə' contr chega'aque' ca' la'ana'əczə šə
 əsa'aquene' de que bachʒeine'. ⁸ Echnia'
 le'e, to ʒalnezdao' Diozən' yosle' lega'aque'
 lao na' beṇə' contr chega'aque' ca'. Pero
 catə' nada' yida' yeʒlyo nga yetlas, nadan'
 naca' ben' bseļə' Diozən' golja' beṇəch, cuili
 ne'e nita' beṇə' ne'e chso'onlilaʒe'e nada'
 par yosla' lega'aque' lao na' beṇə' contr
 chega'aque' ca'.

*Jempl che to beṇə' fariseo len to beṇə'
 gochixjw*

⁹ Na' gwnitə' balə' beṇə' zjənapəchgua
 confyanz cuinga'aque' de que zjə-
 naque' beṇə' güen lao Diozən' ca de'en
 chso'one'ena'. Beṇə' ca' zjənone'en de
 que beṇə' yeziquə'əchlə bito bi zjəzaque'e.
 Na' Jeso'osən' be'e jempl nga par beṇə'
 ca' zjənapəchgua confyanz cuinga'aque',
 gwne': ¹⁰ —Çhopə beṇə' ja'aque' lo'o
 yo'odao' əblaona' jse'ene' orasyon, toe'
 beṇə' fariseo na' ben' yeto beṇə' gochixjw.

¹¹ Beṇə' fariseon' gwzeche' na' bene'
 orasyonnə' cho'elao' cuine' na' gwne'
 quinga: ¹² "Dioz, chona' yelə' choxcwlen
 chio' chedə' bito chona' can' chso'on
 yeziquə'əchlə beṇə'. Bito chca'a bi de'e
 de che beṇə' yoblə, na' bito chona' bichlə

de'e mal. Bito naca' beṇə' ggo'o xtoi, nic chbejyichjja' no'ol chia' par solena' beṇə' yoblə, na' nic naca' beṇə' mal can' naquə beṇə' gochixjw nga. ¹² Chəpə ža lao to xman chzoa' cui chaogua'. Na' yoguə'əloj gan de'en chona', chona'an ši cue'elə na' chnežjua' tcue'en par yo'oda'onə'." ¹³ Na' beṇə' gochixjon' gwzechateze' zitə'ələ, na' xte nic cheyaxjene' əlis laogüe'enə' əggüie' yoban', na' chbaža' lcho'enə' gwne': "Dioz, beyašə'ələžə'əšgüei nada' beṇə' güen de'e mal." ¹⁴ Ca'azə de'e gwna beṇə' gochixjon'. Na' əchnia' le'e, Diozən' bezi'ixene' che beṇə' gochixjon', na' beyeje' liže' sin cui bi xtole'e gotə'. Caguə ca' beṇə' fariseon'. Na' notə'ətezcho cho'elao' cuincho, Diozən' gone' par nič gacbe'icho de que bitobi zaquə'əcho. Na' notə'ətezcho choncho xbab de que bitotec bi zaquə'əcho, Diozən' gone' chio'o yelə' bala'an.

Jsoa' beṇə' bidao' lao Jeso'osən'

¹⁵ Na' ja'ac beṇə' jso'e bidao' lao Jeso'osən' par nič əxoə ne'enə' yichjga'acbo' na' catə' gone' orasyon chega'acbo'. Na' nata' besə'ale'i disipl ca' can' chso'one'enə', gosə'ədile' lega'aque'. ¹⁶ Pero na' Jeso'osən' goxga'aque'ebo' na' gože' disipl che' ca': —Le'e güe' latjə la'ac bidao' ca' laogua' nga, na' cui əgwžonje. Na' əchnia' le'e, beṇə' ca' chəsə'əzəxjw yichjga'aque' lao Diozən' can' chəsə'əzəxjw yichj bidao' ca' lao xaxna'aga'acbo', lega'acze'enə' chso'e latjə chnabia' Diozən' lega'aque'. ¹⁷ Bidao' ca' bito chso'on cuinga'acbo' xen, na' de'e li chnia' le'e, notə'ətezle šə cui yeyacle ca bidao' par güe'ele latjə ṇabia' Diozən' le'e, bito gaquə yežinje yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e.

Beṇə' güego' ben' goquə beṇə' gwni'a

¹⁸ To beṇə' gwnabia' gože' Jeso'osən': —Maestr, le' naco' beṇə' güen, gwna nada' bi de'en cheyałə' gona' par nič gatə' yelə' mban zejlicane chia'.

¹⁹ Na' par nič gon be'enə' xbab che de'en ne', Jeso'osən' gože'ene': —İBixchen' nao' de' que naca' beṇə' güen? Dioz nan' naque' le'ezelaogüe beṇə' güen. ²⁰ Le' nezdə' bin' na lein': "Cui co'o xtole, na' cui cwejyichjle be'en chele o no'ol chele par solenje beṇə' yoblə; cui gotle beṇə'; cui cuanje; bito gacle

testigw fals contr sa'aljuəžjle; gwnežjwle yelə' bala'an xaxna'ale."

²¹ Nach gož be'en le': —Yoguə'əloj de'e quinga chona'an dezd xcuida'a.

²² Nach catə' bene Jeso'osən' xtiže'en na' gože'ene': —Tozə de'en ne'e chac falt gono'. Jəyeyetə' yoguə'əloj bi de'e de chio', na' mech de'en le'ido' che de'e ca' bnežjon beṇə' yašə', nach da denao nada'. Na' catə' yežino' yoban' gan' zo Diozən', de'e zaquə'əche gatə' chio'.

²³ Pero na' be'enə' catə' beyož benene' dižə' de'en gož Jeso'osən' le', gwzechachoe' trist, chedə' la' goque' to beṇə' gwni'achgua. ²⁴ Na' bgüia Jeso'osən' beṇə' gwni'ana', na' gwne': —Zdebəchgua naquən par to beṇə' gwni'a güe'e latjə par nič ṇabia' Diozən' le'. ²⁵ Zdebəchlə naquən par to beṇə' gwni'a güe'e latjə ṇabia' Diozən' le' cle ca par to camey teb to lo'o nag yešə'.

²⁶ Na' beṇə' ca' boso'ozenague' xtiže'enə' gwse'ene': —İNoxan' yechoj xni'a de'e malən' ža?

²⁷ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'en cui gaquə gon beṇə'chən', bito ṇacho cui gaquə gon Diozən' len.

²⁸ Nach Bedən' gože' le': —Neto' bagwlejyichjto' family cheto' ca' na' len de'en deito' par chonliłažə'əto' le' na' chzenagto' chio'.

²⁹ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —De'e li chnia', šə nole bagwlejyichjle ližle, xo'olle, bišə'əle, xaxna'ale o xi'inle chedə' cho'ele latjə chnabia' Diozən' le'e, ³⁰ Diozən' gone' le'e de'e zaquə'əche lao yežlyo nga ṇa'a clezə ca de'e ca' na' beṇə' ca' bagwlejyichjle. Na' catə' yežinje yoban' gone' par nič əbanje zejlicane.

De'e yoblə gosyixjue'e Jeso'osən' de que gate'

³¹ Na' gwlej Jeso'osən' apostol ca' šižin ca'alə, na' gože' lega'aque': —Na'a šejcho Jerosalenṇə' gan' gaquə yoguə'əloj de'en baboso'ozoj de'e profet ca' chia', nadan' naca' ben' bsełə' Diozən' golja' beṇə'ch. ³² Gaca' lao na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael, na' so'one' nada' borl na' yesə'əzi'ichiže'e nada', nach yoso'oža' xene'e cho'alaogua'anə'. ³³ Yesə'əyine' nada' yid sot nach so'ote' nada', pero yeyon ža yebana' ladjo beṇə' guat ca'.

³⁴ Pero disipl che' ca' bito gwse'ejni'ine' de'en gože' lega'aque'. Zjənčhol yichjla'ažda'oga'aque'ena', de'e na'ana' bito gwse'ejni'ine'en.

To beṇə' lchol beṇə' Jerico bele'ine'

³⁵ Nach lao bazon əžin Jeso'osən' Jericon', to beṇə' lchol chi'e cho'a nezən' chṇabe' carida. ³⁶ Na' benene' chesə'əde beṇə' zan, na' gwnabe' bin' chac. ³⁷ Nach gwse'ene': —Jeso'os beṇə' Nasaretən' chdie' laogo'onə'.

³⁸ Na' gwne' zižjo gwne': —Jeso'os, len' naco' xi'iq dia che de'e Rei Dabin', įbeyašə'əlažə'əšguei nada'!

³⁹ Nach beṇə' ca' zjəžialao lao Jeso'osən' gosə'ədile' beṇə' lcholən' gwse'ene' de que cheyałə' soe' žizə, pero nachle gwne' zižjochlə gwne': —Len' naco' xi'iq dia che de'e Rei Dabin', įbeyašə'əlažə'əšguei nada'!

⁴⁰ Jeso'osən' gwleze' nach bene' mendad əžiso'e beṇə' lcholən' laogüe'enə' na' catə' bgüiguə' beṇə' lcholən' lao Jeso'osən' nach gože'ene': ⁴¹ —¿Bi che'endo' gona' len le'?

Nach beṇə' lcholən' gože'ene': —Xana' benšga par nič yele'ida'.

⁴² Jeso'osən' gože'ene': —Bele'i. De'en chonlilažo'o nada' bač goc can' che'endo'onə'.

⁴³ Na' le'e bele'iteine' na' gwnaogüe' Jeso'osən' be'elaogüe'e Diozən', na' lecza ca' yogua' beṇə' ca' besə'əle'ine' can' go-quən' gwso'elaogüe'e Diozən'.

19

Jeso'osən' na' Saqueon'

¹ Nach Jeso'osən' gwyo'e Jericon' na' gwdeze' yešla'a syodan'. ² Na' zo to beṇə' le' Saqueo. Naque' beṇə' gwnabia' che beṇə' gočhixjw ca', na' naque' beṇə' gwni'a. ³ Gwdiljlaže'e naclə le'ine' Jeso'osən' pero bito goqua, chedə' nitə' beṇə' zan len Jeso'osən' na' Saqueon' goque' to beṇə' bčhecw dao'. ⁴ De'e na'ana' gwsa'adoc' gwdie' lao beṇə' ca' par jəšepe' to lao yag yixgüio nič goc ble'ine' Jeso'osən', chedə' bazon te Jeso'osən' na'. ⁵ Pero na' catə' bžin Jeso'osən' xan yaguən', bgüie' lao yaguən' na' gože'ene': —Saqueo, beyetj-dodo', chedə' cheyałə' yega'ana' ližo'on neže'.

⁶ Nach Saqueon' beyetjdoe' chebeine' nach beche'ene' liže'enə' na' be'elaogüe'ene'.

⁷ Pero na' beṇə' ca' zjənžag len Jeso'osən' catə' besə'əle'ine' can' goquən', yogue'e gosə'ənelaogüe'e gosə'əne': —Bazde' liž to beṇə' güen de'e mal par so'enə'. ⁸ Na' Saqueon' gwzeche' nach gože' Xanchon': —Xana', gašjə de'en deida' gwnežjua'an beṇə' yaša', na' de'en bagwcu'a'a che beṇə' ca' bxoayaga' nič gosə'əyixjue' mazəchlə ca de'en cheyałə' yesə'əyixjue', yonežjua' lega'aque' tap tantən'.

⁹ Na' Jeso'osən' gože'ene': —Neža babebej Diozən' le' lao de'e malən' len family chio', na' de'e li banacle xi'iq dia che de'e Abraanṇə' laogüe de'en bachonlilažə'əle Diozən' can' ben de'e xaxta'ocho Abraanṇə'. ¹⁰ Ca naca' nada', bselə' Diozən' nada' golja' beṇə' par zedəlo'ida' beṇə' ca' bachəsə'əbiayi' de que nži'ilaža'a lega'aque' na' par nič con noe' so'onlilaža' nada' yebejaga'aca'ane' xni'a de'e malən'.

Jempl che ši beṇə' bnežjw xanga'aque'en lega'aque' čhopə gueyoa pes güejə

¹¹ Na' žlac nežjanžag beṇə' chse'enene' dižə' de'en choe' Jeso'osən', be'elene' lega'aque' to jempl chedə' banite'e galə'əza Jerosalennə' na' gwsa'aque'ne' de que le'e solaote ṇabi'e ṇasyon Izraelən'. ¹² Nach gwne': —Lao to family blao bchoj to beṇə' gwyeje' to ṇasyon zitə' jene' de'en cheyałə' gone' par nič solao ṇabi'e ṇasyon che'ena' catə' yežine'. ¹³ Na' antslə zese'e gwleje' ši mos che'enə' na' bnežjue' to toe' čhopə gueyoa pes güejə. Nach gože' lega'aque': “Mech nga gonele negosy lao cui zoa.” ¹⁴ Pero beṇə' gwlaž che' ca' besə'əgue'ine' le'. Nach catə' beyož gwze'e boso'osele'e beṇə' lao xane'enə' ben' naquə rein' jse'eže'ene': “Bito chene'eto' ṇabia' benga neto'.” ¹⁵ Nach catə' bežin be'enə' laže'en de'e yoblə gwzolao gwṇabi'e, nach bene' mendad əžja'ac xmose' ca' ši laogüe'enə', beṇə' ca' bocua'anlene' mechən'. Gone'ene' ənezene' ja'aquə'ətə' gwso'one' gan len mechən' de'en bocua'anlene' to toga'aque'. ¹⁶ Beṇə' mechən' bžine' laogüe'enə' na' gože'ene': —Xana', xmecho' de'en bocua'anleno' nada' beṇə' gan ši tant ca de'en bocua'anlo'.” ¹⁷ Nach xane'en gože'ene': “Babenə' de'e güen. Naco' mos güen na' syempr chono' complir can'

cheyalə' gono'. Beno' can' cheyalə' gono' len de'e da'on bocua'anlena' le', na' de'e nan' gona' par niçh nabi'o ši syoda." ¹⁸ Na' beṇə' əgwchopen' bžine' lao xane'ena' na' gože'ene': "Xana', xmecho' de'en bocua'anleno' nda' benən gan gueyə' tant ca de'en bocua'ano'." ¹⁹ Nach gože' le': "Le' nabi'o gueyə' syoda." ²⁰ Nach bžin yetoe' lao xane'ena' na' gože'ene': "Xana', nga de xmecho' de'en bocua'anleno' nada'. Bablažə'əchecha'an bey nga. ²¹ Bžeba' le' la' naco' to beṇə' znia. Chono' gan de'en cui beno' žin çhei, na' chzi'o cwseš che de'en chsa'az beṇə' yoblə." ²² Nach gož xanen' le': "De'en bagwnao' ca' chlo'in de que napo' dolə'. Naco' mos mal. Chacdo' de que naca' to beṇə' znia, de que chona' gan de'en cui bena' žin çhei, na' chzi'a cwseš che de'en chsa'az beṇə' yoblə." ²³ Na' šə chacdo' chona' ca', žbixçhen' cui gwlejo' xmecha'an beṇə' yoblə par niçh yezi'an len yichjei ṇa'a bəle'a'a?" ²⁴ Nach gože' beṇə' ca' zjəzecha cuite'ena': "Yeca'ale xmecha'an de'en bocua'anlena'ane' na' gwnežjwlen ben' banoxə' çhopa mil." ²⁵ Nach gwse'ene': "Xanto', banoxə'əcze' ši tant ca de'en bocua'anleno'one'." ²⁶ Nach gož beṇə' gwnabia'an lega'aque': "Echnia' le'e, ben' chon güen len de'en chnežjua'ane', gwnežjochca' che'. Pero na' be'ena' cui chgon žin de'en chnežjua'ane', yeca'a de'e da'on noxe'ena'. ²⁷ Na' ca naqua beṇə' ca' çəsə'əgue'i nada', beṇə' ca' bito chse'ene nabi'aga'aca'ane', le'e žjəxi'iga'aque' na' gotga'aclene' laogua' nga."

Gwso'elaogüe'e Jeso'osən' catə' beyo'e Jerosalennə'

²⁸ Na' catə' beyož be' Jeso'osən' jempl nga, gwze'e zde' Jerosalennə'. ²⁹ Na' catə' bgüigüe'e yež Betfage na' Betania, gan' zo ya'a de'en nzi' ya'a Olibos, na' gwleje' çhəpə' disipl che' ca'. ³⁰ Na' gože' lega'aque': —Le'e žja'ac yežə'n chi' na', na' catə' šo'ole lao' yežə'n le'ile to borr dao' da'ab yag, bia cui nonə' cuia. Na' əsežleb na' əche'eleb ngalə. ³¹ Šə non' ye'e le'e: "žBixçhen' chsežleb?" na' ye'elene': "Xanto' nan' chyažjəne'eb."

³² Nach beṇə' ca' bselə' Jeso'osən' gwsa'aque' na' besə'əle'ine'eb da'ab gan' gož Jeso'osən' lega'aque' ca'. ³³ Nach lao

chosə'əseže'eb, xamb ca' gwse'e lega'aque': —žBixçhen' chsežle borr da'onə'?

³⁴ Nach disipl ca' gwse'e lega'aque': —Çhedə' Xanto'on chyažjəne'eb.

³⁵ Nach gosə'əche'eb lao Jeso'osən' na' besə'əxoə xadon çhega'aquen' cožə'əbən', nach bosə'ožie' Jeso'osən' cožə'əbən'.

³⁶ Na' lao zde' Jerosalennə' žie' cožə' borran', lao nez gan' zde'ena' bosə'ošiljw xala'an beṇəçhən'.

³⁷ Na' gosə'əbigüe'e galə'əzə Jerosalennə' na' besə'əžine' gan' yesyə'əyetje' ya'a Olibosən'. Nach yoguə'əloł disipl zan che' ca' zja'aclene' le'

gwzolaio lechguale besyə'əbeine' na' gwzolaio gwso'elaogüe'e Diozən' žižjo gwso'e dižə' che yoguə'əloł de'en babesə'əle'ine' de'e zaquə' yebanecho.

³⁸ Nach gosə'əne': —Sošga Rei çhechon' mbalaz ben' baza' nga bselə' Xancho Diozən' le'. Ledoye'ela'och Diozən' txen len beṇə' ca' nita' gan' zoe'ena' çhedə' babene' par niçh beṇəçhən' gaquə nite'e binlo len le'.

³⁹ Na' entr beṇə' zan ca' gwnitə' balə beṇə' fariseo. Nach to çhəpe' gwse'e Jeso'osən': —Maestr, ben mendad nitə' disipl çhio' ca' žizə.

⁴⁰ Nach boži'i Jeso'osən' xtižə'əga'aque'ena' gwne': —Echnia' le'e, žalə' beṇə' quinga nite'e žizə, yej quinga so'osya'an əso'ela'on nada'.

⁴¹ Na' lao bežine' galə'əzə Jerosalennə' bgüie' syodan' na' bene' xbab che beṇə' lao syodan' na' gwchežyaše'e.

⁴² Na' gwne': —žŽalə' bachejni'ile na'a nac gonle' par sole binlo len Diozən'! Pero ṇa'a ṇengašə'an len le'e.

⁴³ Gwžin ža gwžin or catə' beṇə' contr çhele so'one' to yež de yej de'en šəçh j syodan' par niçh notono gac yeçhoj syodan'.

⁴⁴ Na' əso'ote' le'e na' xi'inle ca', na' yosyo'ochinje' syodan' na' yesye'eyoslase' yej ca'. Can' gaquə çhedə' bito chejle'ele de que Diozən' babselə' nada' laolen' par gaquələna' le'e.

Jeso'osən' bebeje' beṇə' ca' chso'on ya'a yo'odao' əblaona'

⁴⁵ Na' Jeso'osən' bžine' yo'odao' əblaona' na' gwzolaogüe' bebeje' yoguə'əloł beṇə' ca' chso'on ya'a chyona'.

⁴⁶ Na' gože' lega'aque': —Nyocžən' le'e Xtižə' Diozən': "Ližə'an naqən to latjə gan' so'on beṇə' orasyon", pero na' le'e babenlen ca to latjə gan' ža' beṇə' bguan.

⁴⁷Na' bsed blo'ine' beṇə' ca' ʒa' yo'odao' əblaonə' yoguə' ʒa. Na' bχoz əblao ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'ine' lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' nochlə beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' besya'əyiljaže'e naclə so'one' par əso'ote' le'. ⁴⁸Pero bito besə'əželene' naclə so'one' len le', chedə' yoguə' beṇə' yeziquə'əchlə besya'əbeichgüeine' xtiže'enə'.

20

Yelə' gwnabia' che Jeso'osən'

¹To ʒa lao bsed blo'i Jeso'osən' beṇə' ca' lo'o yo'odao' əblaonə' na' chyixju'i'e dižə' güen dižə' cobə che Diozən', besə'əžin bχoz əblao ca' na' nochlə beṇə' gola beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein'. ²Na' gwse'ene': —Gwnaşc neto', ʒnac goquən' gwxi'o yelə' gwnabi'an na' non' beṇ le' yelə' gwnabia'anə' par gono' de'e ca' chono'?

³Na' boži'e xtižə'əga'aquen' gwne': —Leczə de to de'e nabda' le'e, lenaşc nada', ⁴ʒnon' bselə' de'e Juannə' bide' bchoe' beṇə' nis? ʒEDioz nan' bsele'ene' o šə beṇə' yoblən'?

⁵Na' bosoxi'e gosə'əne': —ʒBi naxo? La' šə naxo de que Diozən' bsele'e de'e Juannə' par bchoe' beṇə' nis, nach əne' chio'o: "ʒBixchen' bito gwyjele'ele che'?"

⁶Na' šə naxo de que bide' to gwlaže'e, nach yoguə' beṇə' quinga yosə'əšiže'e chio'o yej chedə' chse'ejni'ine' de que de'e Juannə' goque' to profet beṇə' bselə' Diozən' par be'e xtiže'enə'.

⁷Nach gwse'e Jeso'osən' de que bito zjənezene' non' bselə' de'e Juannə'.

⁸Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Leczə ca' nada' bito əṇia' non' beṇə' nada' yelə' gwnabia' par gona' de'en chona'.

Jempl che mos mal ca'

⁹Na' be'e jempl nga bzejni'ine' beṇə' ca' choso'ozenag che' de que notə'ətezə beṇə' šə choncə yichjlaogüe' cui chejle'e che' cuiayi'e. Na' gwne': —To beṇə' goze' zan yag obasən' na' bocua'əne'en lao na' beṇə' ca' yoso'ogüia yoso'oye'en, na' gwze'e gwyje' ga yoblə na' jəyega'əne' sša. ¹⁰Catə' bžin ʒa par yesyə'ətobe' cwsešən', bsele'e to mos che'enə' lao beṇə' ca' chsa'ape' yag obasən' par niç yosyo'onežjue'ene' to tlaw che cwsešən' de'en cheyalə' si' xane'en. Na' beṇə' ca' chsa'apə yag obasən'

gosə'əyine' mosən' na' bosyo'ose'ene' sin cui bi bi bosyo'onežjue'ene'. ¹¹Nach xanga'aque'en bsele'e yeto mosən', na' leczə gosə'əyine'ene' na' gwso'one'ene' borl, na' bosyo'ose'ene' sin cui bi bi bosyo'onežjue'ene'. ¹²Nach bselə' xanga'aquen' mos əgwyone, na' leczə gwso'otlate'ene' xte gwso'onene' güe' na' besya'əbeje'ene' fuerlə.

¹³Nach xan yag obasən' gwne': "ʒNacxa gona'? Egwseła'a xi'ina' bi'in chac-chgüeida' chei, la' šəquə gwsa'apəlje'ebə' respet." ¹⁴Pero beṇə' ca' chsa'apə yag obasən' catə' besə'əle'ine' xi'ine'enə' gosə'əne' entr lega'acze': "Bengan' xi'in xan yag obasən' na' len' si' bienna'. Leda gotchone' par niç si'icho bien che xe'enə'." ¹⁵Nach besyə'əbeje'ene' fuerlə güertən' na' gwso'ote'ene'. Na' ʒnacxa bentgua xan yaguan' len lega'aque'enə' ʒa? ¹⁶Jəyənitlaogüe' lega'aque', na' begüe'e yaguan' lao na' beṇə' yoblə. Na' beṇə' ca' ʒa'anə' catə' gwse'enene' dižə' quinga de'en be' Jeso'osən' gosə'əne': —ʒCatec de'e mal juisy de'e ca' goquən'!

¹⁷Na' Jeso'osən' bgüiachgüe' lega'aque' na' gože' lega'aque': —ʒBixa zejen ʒa, de'en nga nyojən' le'e Xtižə' Diozən' chia' de'en gwxaquə'əlebəda' ca yej squin?, nan:

Yej de'en cui gwso'olazə' mues güen yo'o ca',

len banaquən yej squin.

¹⁸Na' yoguə' no cui šejle' chia' gwxaquə'əlebene' ca beṇə' əxopə lao yej na' cue'ežoše'. Na' yoguə' no cuiṇə' šejle' chia' catə' babžin ʒan' gaquə juisyən', gwxaquə'əlebene' ca beṇə' əxopə yej laogüe'enə' na' əgwšošjən le'.

Gosə'əṇabene' Jeso'osən' šə yesə'əyixjue' impuest che gobiern

¹⁹Na' lao or na'atezə beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' na' beṇə' gwnabia' che bχoz ca' gwse'enene' yesə'əzene'ene' chedə' gwse'ejni'ine' de que Jeso'osən' be'e jemplən' por ni che de'en cui chse'ejle'e che'. Pero bito bi gwso'one' chedə' besə'əzebe' bi so'on beṇə' ca' ʒa'anə' beṇə' bachse'ejle'e che Jeso'osən'. ²⁰Na' dezd or na'atezə gwzolaə gosə'əbe'enaogüe' Jeso'osən' par əchoj to dižə' cho'enə' de'en yesə'əchine' par əsa'ogüe' xya che' lao beṇə' gwnabia' che gobiernən'. De'e

na'anə' bosə'əsele'e beṇə' chso'on txen len lega'aque' lao Jeso'osən' gwsa'aque'ne' yesə'əxoayague'ene' niçh gone' xbab de que do lažə'əga'aque' chse'enene' yesə'ənezene' bi de'en naquən güen so'one'. ²¹ Nach gwse'e le': —Maestr, nezetot' de que cho'o dižə' li, na' naquən liča de'en chsed chlo'ido' beṇə' ca', na' tozə can' chono' len notə'ətezə beṇə'. Na' nezetot' de que dižə' lin' cho'o chsed chlo'ido' beṇə' can' chene'e Diozən' goncho. ²² Na' chene'eto' nezetot' čəcheyalə' čhixjwto' impuest che gobiernən', o šə cui?

²³ Pero gocbe'i Jeso'osən' caguə do lažə'əga'aque'ena' chse'ene' ca', con chse'enene' yoso'əxoayague' le', na' gože' lega'aque': ²⁴ —Le'e gwlo'i nada' to xmechlen'. ČiNo diboj chein' da' laogüen' na' no lein' nyoj laogüen'?

Nach gwse'ene': —Čhe Rei Sesar na'anə'.

²⁵ Nach gože' lega'aque': —Le'e əgwnežjo Sesarən' de'en naquə che' ža, na' le'e əgwnežjo Diozən' de'en cheyalə' əgwnežjwlene'.

²⁶ Na' bito gwsa'ac so'one' xtiže'ena' clləə lao beṇə' ca' ža'ana', na' besyə'əbanene' can' boži'e xtižə'əga'aque'ena' zjəmbane' par chso'elaogüe'ene'.

Catə' yesyə'əban beṇə' guat ca'

²⁷ Na' leczə besə'əžin balə' beṇə' sadoseo ca' beṇə' ca' cui chse'ejle'e de que yesyə'əban beṇə' guatən', nach gosə'əṇabene' le' ²⁸ gwse'ene': —Maestr, de'e Moisezən' bzoje' can' cheyalə' goncho. Na' gwne': “Šə to beṇə' byo beṇə' nšagna' gate' na' yega'an' no'ol che'ena' sin cui no xi'ine' gwzo, beṇə' bišə' ben' bagotən' cheyalə' yeque'e no'oləna' par niçh niṭə' xi'in dia che ben' bagotən'. ²⁹ Na' goquən' gwnitə' gažə bišə'əga'aque', na' toe' bšagne'e na' catə' gote' notono xi'ine' gwzo. ³⁰ Na' beṇə' biše'e əgwchope beque'e no'olən', na' leczə gote' na' notono xi'ine' gwzo. ³¹ Na' beṇə' biše'e əgwyoŋe leczə beque'e no'olən', na' leczə ca' goquə len le', nach beṇə' bisə'əga'aque' ca' yetap besyə'əaque'e no'olən' na' gwsa'ate' na' notono xi'inga'aque' gwnitə'əczə. ³² Gwdelə leczə got no'olən'. ³³ Na' catə' yesyə'əban beṇə' guat ca', či noe' entr lega'aque' gaquə be'en che'? la' yogue'e bosə'ošagna'alene' le'.

³⁴ Na' Jeso'osən' boži'e xtižə'əga'aque'ena' na' gože' lega'aque': —Beṇə' ca' nitə' lao yežlyo nga chosə'əšagne'e na' leczə choso'ošague' na' no xi'inga'aque'. ³⁵ Pero na' beṇə' ca' na Diozən' čhega'aque' de que zjəzaque'e par yesyə'əbane' ladjo beṇə' guat ca' na' par žjəsyə'əzoe' len le' zejlicanə, catə'an yesyə'əžine' gan' zo Diozən' bito nacbia' šə zjənaque' beṇə' zjənšagna' o šə cui, na' caguə no yesyə'əšagna'ach na'anə'. ³⁶ Bitoch sa'ate'. Lebze əsa'aque' len angl ca'. Na' zjənaque' xi'in Dioz čhedə' babosban Diozən' lega'aque' ladjo beṇə' guat ca'.

³⁷ Na' leczə de'e Moisezən' bzoje' can' goquə ble'ine' to yi' bej de'e chdoljən to lo'o xis yešə' sin cui bzeyən len. Na' gwne' che Xancho Diozən' de que naque' Dioz che de'e xaxta'ocho Abraannə', na' Dioz che de'e xaxta'ocho Isaaquan' na' Dioz che de'e xaxta'ocho Jacobən'. De'e na'anə' nezecho de que beṇə' guat ca' yesyə'əbane'. ³⁸ Na' nezecho beṇə' ca' nite'e len Diozən' čhedə' Diozən' bito naque' Dioz che beṇə' guat, sino naque' Dioz che beṇə' zjəmban. Na' yoguə' beṇə' bagwso'onjilažə' Diozən' ne'e zjəmbane' par chso'elaogüe'ene'.

³⁹ Na' balə' beṇə' choso'osed choso'olo'ine' lei de'en bzoj de'e Moisezən' gwse'e Jeso'osən': —Maestr, binlo boži'o xtižə'əga'aque'ena'.

⁴⁰ Na' bitoch besyə'əyaxjene' jbi yesə'əṇabene' le'.

Cristən' naque' xi'in dia che de'e Rei Dabin'

⁴¹ Jeso'osən' gože' lega'aque': —ČiBix-čen' chəsə'əna beṇə' che Cristən' de que naque' xi'in dia che de'e Rei Dabin'? ⁴² Čuin de'e Dabin' bzoje' le'e jibr gan' žia Salmos, gwne':

Xancho Diozən' gože' Xana'anə':

“Gwche'edo' cuita' nga nabi'acho txen.

⁴³ Na' gona' par niçh niṭə' de'e ca' chso'on contr le' na' beṇə' contr čhio' ca' xni'onə'.”

⁴⁴ Na' de'en gwna de'e Dabin' de que Cristən' naque' Xane', čəcabi zejen de que Cristən' naque' mazəchlə ca xi'in dia che'ena' ža?

Xtolə' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'ine' lei de'en bzoj de'e Moisezən'

⁴⁵ Na' gože' disipl che' ca' len yoguə' beṇə' yeziquə'əchlə bosə'ozenag che', gože' lega'aque': ⁴⁶ —Le'e gon xbab niçh cui

gonle can' chso'on beṇə' ca' choso'osed choso'olo'ine' lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Lega'aque' chesyə'abeine' chasə'əlaže'e zjənyaze' lachə' tonə, na' chesyə'abeine' catə' beṇə' chəsə'əguape' lega'aque' diox na' chəsə'ənope'e na'aga'aque'enə' do lao lquey. Lega'aque' chse'enene' yesə'əbi'e gan' chəsə'əbe' beṇə' blao catə' chja'aque' yo'odao' na' catə' chac lni. ⁴⁷Na' choso'oxoayague' no'olə gozebə ca' par niçh no'ol ca' chəsə'ənežjue' lega'aque' ližga'aque' len bichlə de'en de' chega'aque'. Na' catə' chso'one' orasyon, chso'echgüe' dižə' parzə niçh choso'oxoayague' beṇə'. Mazachlə castigw chega'aque' əgwnežjo Diozən' clezə ca' che beṇə' yeziquə'achlə chedə' chso'one' de'e mal ca' zjənac ca' len zjəneze' can' na' lein'.

21

To no'olə gozebə be'e Diozən' xmeche'enə'

¹Jeso'osən' bgüie' gan' boso'onežjo beṇə' ca' mechən' par yo'odao' əblaonə', na' ble'ine' beṇə' gwni'a ca' gosə'əgüe'e xmechga'aque' lo'inə'. ²Na' leczə ble'ine' to no'olə gozebə no'olə yašə' gwlo'e chopə sentab dao' che'enə' lo'i gan' gosə'əgüe'e mechən' par yo'oda'onə'. ³Nach Jeso'osən' gwne': —De'e li əchnia' le'e, no'olə gozeban' naque' beṇə' yašə', pero bagwlo'e de'e zaquə'əch lao Diozən' ca' yoguə' beṇə' ca' yelə'. ⁴Lega'aque' gosə'əgo'o xmechga'aque' de'e checho'onən' lao yelə' gwni'a chega'aque'enə', pero no'olə nga lao yelə' yašə' yelə' zi' che'enə' bagwlo'e yoguə' ca ga de'e de' che'.

Gwžin' ža yosyo'ochinjje' yo'odao' əblaonə'

⁵Na' ca naquə' balə disipl' ca' gwso'e dižə' catec xoche naquə' yo'odao' əblaonə' ca naquə' gwso'one'en' de' yej xoche de'e zaque'e na' yo'on bi de'en boso'onežjo beṇə'. ⁶Nach gože' lega'aque': —Ca naquə' yo'odao' əblaonə' de'en chle'ile nga, gwžin' ža yosyo'ochinj' beṇə' doxenən' na' notoch no le'i len.

De'en gaquə' catə'an bazon baozə šo'o fin che yežlyon'

⁷Na' gosə'əṇabene' Jeso'osən' gwse'ene': —Maestr' ždo batə'aquə' gaquə' de'e nga

nao' nga? na' žnac gaquə' gacbe'ito' catə' bazon baozə gaquə' can' na'onə'?

⁸Na' gože' lega'aque': —Le'e gon xbab niçh notono əxoayag le'e par niçh šejle nez yoblə. Beṇə' zan beṇə' goxoayag la'aque' yesə'əne': “Nadan' Cristən' na' bazon gaquə' juisyən'.” Pero le'e bito əgwzenagle xtižə'əga'aque'enə'. ⁹Na' catə' yene'ele dižə' de que chac gwdiłə o de que guaqua gwdiłə, bito žeble, chedə' zgua'atec de'e quinga cheyalə' gaquə'. Pero na' bitonə' žin' žan' par šo'o fin che yežlyon'.

¹⁰Nach gože' lega'aque': —Ze'e šo'o fin che yežlyon' yediłə yež contr yež na' nasyon contr nasyon. ¹¹Na' leczə zan yež de'e zjəchi' doxenlə yežlyon' xo'ochgua, na' gaquə' bgüin, na' cue'e yižgüe'. Na' yesə'əžebchgua beṇə'chən' catə' yesə'əle'ine' de'en gaquə' le'e yoban'.

¹²Pero ze'e gaquə' yoguə' de'e quinga catə' yesə'əzene' le'e, na' yoso'ochi' yoso'osaque'e le'e, na' so'one' le'e lao na' bxož ca' na' yesə'əyixjwga'aque' le'e ližya. Na' yesə'əche'exaxje' le'e do lao rei na' lao gubernador par sa'ogüe' xya chele chedə' chonlilažə'əle nada'. ¹³Na' lao chac de'e quinga, le'e güe'ech xtižə'ana'.

¹⁴Pero na' bito gonle xbab nac yoži'ile xtižə'əga'aque'en' catə' əžinle lao beṇə' gwnabia' ca' gan' sa'ogüe' xya chele.

¹⁵Nada' gona' le'e xbab na' yelə' sin' par niçh gaquə' yoži'ile xtižə'əga'aque'ena' sin cui bi yesə'əne' na' bito gaquə' so'one' par se'ejle' beṇə' yoblə de que babenle de'e mal. ¹⁶Na' tant yesə'əgue'i beṇə' le'e xte xaxna'ale ca' na' beṇə' bišə'əle na' bišə'əljuežjle na' beṇə' migw chele ca' so'one' le'e lao na' beṇə' contr chele ca' na' əso'ote' balle. ¹⁷Na' casi yoguə' beṇə'chən' yesə'əgue'ine' le'e chedə' chonlilažə'əle nada'.

¹⁸Na' le'e gon xbab de que chapə chye Diozən' le'e. Na' bito güe'e latjə cuiayi'ile. ¹⁹Na' gone' yelə' mban zejlicəne' chelen' šə sole co'o gwchejlažə'əle len yoguə'əloj de'en so'onene' le'e.

²⁰Na' catə' le'ile soldad zan zjənyechj zjəmbi'e Jerosalenə', na' ənezele de que bazon cuiayi'in. ²¹Na'a ža, le'e nitə'əle distrit che Jodean' cheyalə' yexonjle catə'an bachac ca' na' žja'acle do ya'ada'ote. Na' le'e nitə'əle lao' syodan' yesa'acdole, na' le'e nitə'əle fuerlə syodan' bito gonle xbab

yeyo'ole. ²² Cana' gwnežjo Diozən' castigw che beṇə' ca' ža' syodan' por ni che xtolə'əga'aque' enə' par nič gaquə can' ny-ojən le'e Xtižə' Diozən'. ²³ Na' ca tyempən' lechguale zdebə gaquə len no'ol ca' zjənoa' bdao' na' no'ol ca' chəsə'əguažə' bidao'. Lechguale chi' saquə' beṇə' ca' ža' doxenlə Jodean', chədə' Diozən' əža'achgüe' lega'aque'. ²⁴ Soldad ca' so'ote' baləga'aque' len spad, na' yebəle' yesə'əche'exaxj sol-dad ca' nasyon ca' de'en zjəchi' doxenlə yežlyon'. Na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael yosyo'ochinje' yo'o ca' de'en ža' Jerosalennə' na' yoso'olej yosə'əšošje'en. Pero na' babžia Diozən' bia' əžin ža catə' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael bitoch yesə'əṇabi'e nasyon Izraelən'.

Yida Jesocrisən' de'e yoblə

²⁵ Ca naquə bgüiž, bio' na' beljw ca', gaquə de'e yebanecho len lega'aquən. Na' beṇə' ža' yežlyon' sa'aque' tolə na' sa'aczejlaže'e tant sšag gon nisda'onə' de'en gwliš be'enə' len. ²⁶ Na' beṇə' ža' yežlyo nga sa'ate' šlat tant yesə'əžebe' de'en gaquə, chədə' Diozən' əgws'i'ınse' yoguə' de'e ca' chle'icho le'e yoban'. ²⁷ Na' cana'ach beṇə' ža' yežlyon' yesə'əle'ine' nada' yida' de'e yoblə to lo'o bejw, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇə'ch. Yida' len yelə' guac xen chia'anə' par nič gwlo'a de que naca' le'ezelaogüe beṇə' blao. ²⁸ Na' cata' solao gaquə de'e quinga, le'e gondiplažə' na' le'e yebei, chədə' bazon əžin ža catə' yida' de'e yoblə par yosla' le'e lao yoguə' de'e mal.

²⁹ Na' Jeso'osən' be'elene' lega'aque' to jempl na' gože' lega'aque': —Le'e ggüiašc can' chon yag yixgüion' o bitə'ətežə yag yoblə. ³⁰ Catə' chle'ile bachebia xlague'e nach nezele de que bač zon yelə' yejon'.

³¹ Na' lecca ca' catə' le'ile gaquə de'e quinga bagwnia' ze'e gaquən', cana'ach ənezele de que bazon əgwlo'e' Diozən' yelə' gwnabia' che'enə'.

³² De'e li əchnia' le'e, bitonə' gat le'e nitə'əle tyemp nga catə' solao gaquə yoguə'əloj de'e ca'. ³³ Ca naquə de'e ca' chle'icho le'e yoban' na' yežlyon' yesə'əde chei, pero ca naquə xtižə'anə' caguə de'e te cui gaquə can' nanṇə'.

³⁴ Na' le'e gon xbab par nič cui gacle beṇə' lia na' beṇə' güe'e zo na' par nič

cui sole yelə' yežejele. Nchə'ol yichjla' aždao' beṇə' ca' zjənaque' beṇə' lia na' beṇə' güe'e zo na' beṇə' ca' chesyə'əlal chesyə'əžeje. Bito nite'e probnid catə'an selə' Diozən' castigw chega'aque'. ³⁵ Na' lecca yo-guə' beṇə' yeziqə'əchlə ža' yežlyon' beṇə' cuinə' so'onlilažə' nada' bito nite'e probnid. ³⁶ Pero le'e ža, lesə' probnid dote tyemp, le'e gon orasyon par nič catə' gaquə de'e quinga Diozən' gaquəlene' le'e par nič cui bi gaquəle na' par nič yedəsole len nada', nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇə'ch.

³⁷ Na' yoguə' ža gwzo Jeso'osən' bsed blo'ine' beṇə' ža' lo'o yo'odao' əblaonə'. Nach yoguə' že' beyeje' lao ya'a de'en nzi' ya'a Olibos. ³⁸ Na' yoguə' zil tempran besə'əžin beṇə' zan par bosə'ozenague' che' lao bsed blo'ine' lega'aque' lo'o yo'odao' əblaonə'.

22

Bosə'oxi'e can' so'one' yesə'əzene' Jeso'osən'

¹ Na' goquən' bazon baožə lni pas-con' de'en chalə' Jerosalennə' catə'an chsa'ogüe' yetxtil de'en cui bi xne'i nchixə. ² Na' bəxoz əblao ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizežən' besyə'əyilje' naclə so'one' par ədolə' Jeso'osən' sin cui no gacbe'i na' əso'ote'ene'. Gwso'one' ca' chədə' besə'əžebe' šə bi so'one beṇə' lega'aque'.

³ Nach gwyo'o gwyaz Satanasən' yichjla'aždao' Jod Iscariotən' ben' naquə cuent len apostol ca' šižin. ⁴ Gwyeje' lao bəxoz əblao ca' na' lao beṇə' ca' zjənaquə gwnabia' che xə'ag yo'odaon' na' bosə'əxi'e naclə so'one' par gone' Jeso'osən' lao na'aga'aque'. ⁵ Na' lechguale besyə'əbeine', na' gwso'one' lyebe yosə'ənežjue'ene' mech. ⁶ Na' Jodən' gwxenlāže'e len lega'aque' na' gwzolao gwche'enaogüe' batə'aquən' so latjə gone' Jeso'osən' lao na'aga'aquən' catə' cui ža' beṇə' zan len le'.

Gwsə'ogüe' xše' na' Jeso'osən' blo'ine' lega'aque' can' so'one' par žjesyə'əzalaže'e ca de'en gate'

⁷ Na' bžin žan' catə'an chsa'ogüe' yetxtil de'en cui bi xne'i nchixən. Na' ža na'ana' naquən žan' catə' chso'ote' xilə' dao' par chjəsyə'əzalaže'e can' bosla Diozən' de'e

xaxta'oga'aque'enə' lao na' beṇə' Egipto ca'. ⁸ Nach Jeso'osən' gwleje' Bedən' len Juanna' na' gože' lega'aque': —Le'e žja'ac na' le'e žje'esi'ini'a de'en gaocho lao lni pascon'.

⁹ Nach gwse'ene': —ǰGan' che'endo' žje'eni'aton'?

¹⁰ Nach gože' lega'aque': —Catə' bagwyo'ole syodan' na' yežagle to beṇə' byo ben' noa' che'e nis ya'a yene'. Le'e žjə-naotelene' na' šo'ole len le' lo'o yo'onə'. ¹¹ Na' ye'ele xan yo'onə': “Maestran' ne' gonšgo' to xant gan' güe'eni'ato' de'en gaolento'one' xše' lni pascon' neto' disipl che'.” ¹² Nach əgwlo'ine' le'e to cuart xen de'en zo žcuia la'alə, na' lo'o cuartən' zo to mes na' bichlā de'e chyažjecho. Lo'o cuart na'anə' əgws'i'ini'ale de'en gaocho lao lni pascon'.

¹³ Nach gwsa'aque', na' yoguə'əloj cayaṇə'anə' gože' lega'aque'enə' goquə. Nach bosə'əsi'ini'e de'en gwsa'ogüe' lni pascon'.

¹⁴ Na' cata' bžin or, gwchi'e cho'a mesən' len disipl che' ca'. ¹⁵ Nach gože' lega'aque': —Lechguale gwzelaža'a gaogua'yelə' guao che lni pascon' nga len le'e antslə ze'e chi' saca'a par gata'. ¹⁶ Chnia' le'e, zelao na'a gaogua'an. Xte cata'əch babloe' Diozan'yelə' gwnabia' che'enə', cana'ach gaogua'an de'e yoblə.

¹⁷ Na' gwxi'e basən', be'e yelə' choxcwlen che Diozan' nach gwne': —Le'e si'in na' le'e ye'ej yoguə'əle latə' güejə de'en yožə lo'o bas nga. ¹⁸ Chnia' le'e zelao na'a che'ēja' bino che oban' nga. Xte cata'əch babloe' Diozan'yelə' gwnabia' che'enə', cana'ach ye'ēja'an de'e yoblə.

¹⁹ Nach gwxi'e yetxtilan' na' be'e yelə' choxcwlen che Diozan' na' bzojje'en na' bnežjue'en lega'aque'. Na' gože' lega'aque': —De'e nğan' cuerp chia' de'en chsanlaža'a por ni che le'e. Quinga gonle par žjəyelaža'əle bi zejen par le'e ca de'en so'ote' nada'.

²⁰ Na' leczə bexe'e basən' catə' babe-yož gwsa'ogüe' xšen' na' gože' lega'aque': —De'en yožə lo'o bas nga zejen de'e cobə de'en non Diozan' lyebe gone' par gaquəlene' le'e. Na' solao gone' can' none' lyeben' chedə' so'ote' nada' na' laljə xčhena'anə' por ni chele.

²¹ Na' de'e li ben' gone' nada' lao na' beṇə' ca' so'ot nada' chaolene' nada' txen nga. ²² Banaquaczen chia' gata', nadan' naca' ben' bselə' Diozan' golja' beṇəch, pero jprobchguazə be'enə' gon nada' lao na' beṇə' ca'!

²³ Nach disipl ca' gosə'əzolaogüe' gosə'əṇabene' ljuežjga'aque' noe' entr lega'aque' gon de'e malən' nac ca'.

Gwsa'acyože' entr lega'acze' noen' naquəch blaο

²⁴ Na' leczə gosə'əzolaogüe' gwsa'acyože' entr lega'acze' noen' naquəch beṇə' blaο.

²⁵ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Nitə' rei che to to ṇasyon ca' na' chəsə'əṇabi'e beṇə' nitə' xni'aga'aque'. Na' beṇə' gwnabia' ca' chse'enene' əsoe' beṇə' dižə' chega'aque' de que zjənaque' beṇə' güenčguə. ²⁶ Pero caguə can'. Šə no le'e nacle beṇə' blaοch, bito cheyalə' yene'ele əso'elao' beṇə' le'e. Na' šə no le'e nacle beṇə' chgüia chye beṇə' chso'elao' Diozan', cheyalə' sole par gaquəlen ljuežjle. ²⁷ Le'e gon xbab non' naquəch beṇə' blaο, žəbe'enə' chi' cho'a mesən', o šə xmoše' ben' chon mendadən'? Clarczen' naquən de que ben' chi' cho'a mesən' naquəche' blaο. Ca naquə nada' zoa' par gaquəlena' le'e la'əṇə'əczə naca' xanle.

²⁸ Le'e bito chbejyichjle nada' lao yoguə'əloj de'en chyi' chzaca'a. ²⁹ Na' ca naquə Xa'anə' bano'e chia' par nič ṇabi'a, leczə nada' bano'a chele par nič ṇabi'ale. ³⁰ Na' gona' par nič ye'ej gaole txen len nada' catə' yežinle gan' ṇabi'a. Na' leczə gona' par nič le'e əggüia əgwyele family ca' šižin, beṇə' ca' zjənaquə xi'in dia che de'e Izraelən'.

Jeso'osən' gwne' de que Bedən' cui chebe' šə nombi'ene'

³¹ Nach Jeso'osən' gože' Simon Bedən': —Ben xbab čhio', bagwnab Satanasən' gaco' lao ne'in par nič gonən le' prueb šə güejyichjo' cuich gonlilažo'o nada'. Na' de'en gonən len le' gwxaquə'əleben ca de'en chon to beṇə' catə' chdie' trigon' rner par chega'an de'e güen. ³² Pero na' nada' babena' orasyon par le' par nič ca' bito cuejyichjo' can' chonlilažo'o nada'. Na' catə' babedinjo' xto'lo'onə', btiplažə' beṇə' bišo'o quinga.

³³ Nach Bedən' gože'ene': —Xana', bag-wchoglaža'a sa'alena' le' caguə ližya na'azə sino xte gatlencza' le'.

³⁴ Na' Jeso'osən' gože'ene': —Bed, əchnia' le' bito cuež lecon' neže' antslə ze'e gaquə šon las cui chchebo' de que nombi'o nada'.

Jeso'osən' gože' disipl che' ca' de que bazon yoso'ochi' yoso'osaquə' beṇə' lega'aque'

³⁵ Na' gože' disipl che' ca': —ĵEde de'e byažjele cata' bseļa'a le'e jətixjue'ile xtiža'anə'? Bseļa'a le'e sin cui bi'ale mech na' nic bsod, na' nic bi'ale xelle.

Nach gwse'ene': —Bitobi byažjəto'.

³⁶ Na' gože' lega'aque': —Pero na'a ža šə naple mech cheyalə' gua'alēn, na' leczə ca' gua'ale bsod. Na' šə bito bi' spad chelənə' de, le'e gotə' xadon chelēn' par si'ilen. ³⁷ Echnia' le'e gonle ca' chedə' gaquə chia' can' nyojczən le'e Xtiža' Diozən', nan: "So'onene' le' can' chso'one' len beṇə' chon de'e mal." Na' bacheyož chac yoguə'əloj de'en nyojən chia'.

³⁸ Na' gwse'ene': —Xanto', bgüiašc nga no'ato' chopə' spad.

Nach gože' lega'aque': —Guaquəczən.

Jeso'osən' bene' orasyon lo'o güiert de'en nzi' Getsemani

³⁹ Nach bechoje' yo'onə' na' ca naquə costomb' che' beyeje' ya'a de'en nzi' Olibos nach disipl che' ca' jəsə'ənaogüe'ene'. ⁴⁰ Na' cata' besyə'əžine' latjən' gože' lega'aque': —Le'e gon orasyonṇə' nič cui co'o gwxiye'enə' le'e nez mal.

⁴¹ Na' gwle'e lega'aque' zitə' ca gan' zelao əžin to yej de'e gwzala' to beṇə', na' bzo xibe' na' bene' orasyonṇə'. ⁴² Gwne': —Xa, beṇšga par nič cui čhi' saca'a šə can' chazlažo'o, pero bito che'enda' de'e nia' nada' gaquə, sino gaquə can' əṇao le'.

⁴³ Na' to angl beṇə' za' yoban' blo'elaogüe' le' na' be'e le' fuers balor. ⁴⁴ Na' žlac lechgualə chžaglaogüe' len yichjla'aždaogüe'ena' gwzolao chžaglaoche' chone' orasyonṇə' xte beyacolje' na' nis yes che'ena' beyaquən ca tlabə güiejə chen de'en naquə chelson besə'əyinjten lao yon'.

⁴⁵ Na' bezeche' na' cata' bežine' gan' nita' disipl che' ca' jəyedi'e lega'aque' chəsə'ətase' tant nite'e trist. ⁴⁶ Na' gože' lega'aque': —ĵBixchen' chtasle? Le'e čhas,

le'e gon orasyon nič cui co'o gwxiye'en le'e nez mal.

Jodən' bdie' Jeso'osən' lao na' soldad ca'

⁴⁷ Na' ca necho'ete Jeso'osən' dižə'əna' cata' bžin ben' le Jod, ben' naquə cuent lao disipl ca' šižin, na' nche'e beṇə' zan. Na' bgüigüe'e gan' zo Jeso'osən' na' gwdaogüe'ene' bxidən', pero caguə do laže'en bene' ca'. ⁴⁸ Nach gož Jeso'osən' le': —Jod, žəlen to bxid gono' nada' lao na' beṇə' quinga, nadan' naca' ben' bseļə' Diozən' golja' beṇəch.

⁴⁹ Na' cata' besə'əle'i disipl che' Jeso'osən' can' gaquə che'ena' gwse'ene': —Xanto', žəgwyinto' beṇə' quinga spad cheto'onə'?

⁵⁰ Na' toe' gwḍinen' mos che' beṇə' gwḍabia' che' bxož ca', na' gwchogtechgüe' nague' ličan'. ⁵¹ Pero Jeso'osən' gože'ene': —Ljoye'enə'.

Nach gwdane' nag mosən' na' beyone' le'. ⁵² Jeso'osən' gože' bxož əblao ca' na' beṇə' gwḍabia' che' xa'ag yo'odaonə', na' beṇə' golə beṇə' blao ca', beṇə' ca' zja'ac zjəsə'əxene'ene', gože' lega'aque': —ĵEca to beṇə' bguannə' chsaquə'əlebele nda' za'acle len spad len yag zedexenle nada'?

⁵³ Yoguə' ža gwchi'a len le'e lo'o yo'odao' əblaonə' na' bito gwxenle nada'. Pero na'a babžin or par gonele nada' con can' chene'ele, na' babžin or gaquə can' chene'e gwxiye'enə' de'en chnabia' beṇə' ca' chsa'aš lo'o de'e žcholən'.

Bedən' bito gwchebe' šə nombi'e Jeso'osən'

⁵⁴ Nach gosə'əzene' Jeso'osən' na' gosə'əche'ene' liž ben' naquəch bxož əblao che' nasyon Izraelən'. Nach Bedən' zjənaogüe' Jeso'osən' zitə' zitə'əla. ⁵⁵ Na' bosə'əxene' yi' chyo'o che' bxož əblaonə' na' gosə'əbi'e cho'a yi'inə', na' gwche' Bedən' len lega'aque'. ⁵⁶ Na' to no'olə criad ble'ine' le' chi'e cho'a yi'inə', na' bgüie' le' na' gwne': —Leczə len bengə' naquə' txen len Jeso'osən'.

⁵⁷ Pero Bedən' bito gwchebe' šə nombi'e Jeso'osən', na' gwne': —No'olə, bito nombi'ane'.

⁵⁸ Na' chacczə šlož yeto beṇə' ble'ine' Bedən' na' gože'ene': —Lenczon' naco' txen beṇə' ca'.

Nach Bedən' gože'ene': —Beṇə', bito lena' lega'aque'.

⁵⁹ Gwde to or yetoe' gwne': —De'e licza naquə bengā txen len Jeso'osən', chedə' naque' beṇə' Galilea.

⁶⁰ Na' Bedən' gože'ene': —Beṇə', bito nɛzda' bi dižə'an cho'o.

Na' lao necho'ete Bedən' dižə'an ca' le'e gwchežte to lecw. ⁶¹ Na' Xanchon' gwyechje' bgüie' Bedən', na' jəsa'alazə' Bedən' dižə' de'en gož Xanchon' le' catə'an gwne': "Bito cuež lecon' neže' antslə ze'e gaquə šon las cui chebo' de que nombi'o nada'." ⁶² Na' Bedən' bechoje' gan' ža' beṇə' ca' na' gwchežyašə'əchgüie'. Na' de'e juisy de'e goquene'.

Gosə'əzi'ichiže'e Jeso'osən'

⁶³ Na' xā'ag yo'odao' ca' beṇə' ca' gwso'oxə' Jeso'osən' gwso'onene' borl na' gwso'ot gosə'əyine' le'. ⁶⁴ Na' bosə'ocheje' to lachə' lao Jeso'osən' na' gosə'əyine' le'. Na' gwse'ene': —Gwneya'ašc žnon' chyin le'?

⁶⁵ Na' gwyanch dižə' de'en gosə'əne' contr le' gosə'əzi'ichiže'ene'.

Gosə'əche'e Jeso'osən' lao beṇə' gola beṇə' blao che nasyon Izraelən'

⁶⁶ Na' catə' gwe'eni'ina' beṇə' golə beṇə' blao che nasyon Izraelən' na' bɔxoz əblao ca' na' beṇə' ca' chosə'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' besyə'əžague' na' gwso'one' mendad par gwyej Jeso'osən' laoga'aque'enə' gan' chəsə'anabi'enə'. Nach gwse'ene': —Gwnašc neto' šə len' naco' ben' gwlej Diozən' par gaquəleno' nasyon chechon'.

Nach gože' lega'aque': ⁶⁷ —Žalə' nia' de que naca' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlena' nasyon chechon' bito šejle'ele chia'. ⁶⁸ Na' žalə' bi nabad' le'e nic yoži'ile xtižə'anə'. ⁶⁹ Nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch, na' dezd na'a cui'a cuit Diozən' par nič nabi'a txen len le', Dioz ben' chnabia' doxenlə.

⁷⁰ Nach yogue'e gwse'ene': —žElen' naco' Xi'iṇ Diozən'?

Na' gože' lega'aque': —Le can' nale nan' naca'.

⁷¹ Nach gosə'əne': —žNochxa testigw chyažjecho? Chio'on babenecho na'a chžia chnite'e Diozən' de'en ne' ca'.

23

Bosə'əcuiše' Jeso'osən' lao Pilatən'

¹ Na' yoguə'əlol beṇə' zan ca' gosə'əzeche' nach gosə'əche'ene' lao Pilatən'. ² Na' gwzolao bosə'əcuiše' Jeso'osən' gosə'əne': —Bagwchoglaoto' che bengā de que cheyalə' gate' ca de'en chta chne' nasyon Izraelən'. Na' leczə chžone' chixjwto' impuest de'en chṇab Rei Sesarən'. Nach leczə ne' de que le' naque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon cheto'onə' na' naque' to rei.

³ Nach Pilatən' gože'ene': —žElen' naco' rei che beṇə' Izrael ca'?

Nach Jeso'osən' gože'ene': —Le can' nao' nan' naca'.

⁴ Nach Pilatən' gože' bɔxoz ca' na' beṇə' zan ca' nžag laogüe'enə': —Bitobi chla'alaon šə bi dolə' napə bengā.

⁵ Pero na' gosə'əneche' gosə'əne': —Chta chne' yoguə'əlol beṇə' ža' Jodea nga len de'en chsd chlo'ine'. Gwzolao bsd blo'ine' Galilean' pero lenczə nga bachsd chlo'ine' na'a.

Pilatən' bsele'e Jeso'osən' lao Erodən'

⁶ Catə' bene Pilatən' can' gosə'əne', gwṇabe' šə Jeso'osən' naque' beṇə' Galilea.

⁷ Na' catə' gocbe'ine' de que Jeso'osən' ze'e Galilean' gan' chnabia' gubernador Erodən', na' bsele'ene' lao Erodən', la' ca or na' zo Erodən' Jerosalenna'. ⁸ Catə' Erodən' ble'ine' le' bebeine' chedə' bagoc šša chene'ene' le'ine'ene'. Babenene' xtižə' Jeso'osən' na' gwzoe' lez le'ine' to de'e zaquə' yebanene'. ⁹ Nach de'e zan gwṇabene' Jeso'osən', pero ni to dižə' che'enə' cui boži'i Jeso'osən'. ¹⁰ Bɔxoz əblao ca' na' beṇə' ca' chosə'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' gosə'əzeche' galə'əzə na' bosə'əcuiše'ene' len zan dižə'.

¹¹ Na' Erodən' len soldad che' ca' gwzolao gosə'əzi'ichiže'ene' na' gwso'onene' borl. Nach catə' beyož bosə'əguacue'ene' to lachə' xoche juisy, bosə'əsele'ene' lao Pilatən'. ¹² Na' dezd ža na' gwsa'ac Erodən' len Pilatən' migw, chedə' antslə besə'əgue'i ljuežjga'aque'.

Gosə'əchoglaogüe'en gat Jeso'osən'

¹³ Nach Pilatən' betobe' bɔxoz əblao ca' na' beṇə' gwṇabia' ca' nach len beṇə' ža' gan' chso'one' yelə' jostisən'. ¹⁴ Na' gože' lega'aque': —Le'e bedəgua'ale bengā laogua' nga, na' gwnale che' de que chta

chne' beṇə' Izraelən'. Nada' baḥ gwṇaby-
oḏada'ane' laole nga, na' ca xyan' de'en
chaole che', ni to de'e xinj cui chzelda' šə
bin' none'. ¹⁵ Na' lecza ca' Erodən' bitobi
xtol'e bželene', na' bossele'ene' laoto' nga.
Na' naquən clar bitobi ben benga de'e
cheyalə' gate'. ¹⁶ Na' na'a con gona' mendad
yesə'əyine'ene' na' əgwsana'ane'.

¹⁷ Gwne' ca' chedə' gotə' to costombr
chega'aque' de que əgwsane' to beṇə' pres
lao yoguə' lni pascon'. ¹⁸ Na' yoguə' beṇə'
ca' ža' na' gwso'osye'e, tozə ca gosə'əne':
—jEhojtega benga gate', na' əgwsano'
Barrabasən'!

¹⁹ Na' ca naquə Barrabasən' gosə'əyixjue'ene'
ližya chedə' le' bxi'e' gwdilə lao syodan'
na' goque' to beṇə' güet beṇə'. ²⁰ Na'
Pilatən' de'e yoblə gwṇabene' lega'aque'
šə əgwsane' Jeso'osən'. ²¹ Pero gwso'osye'e
gosə'əne': —jBde'e le'e yag corozən'!
jBde'e le'e yag corozən'!

²² Na' de'e əgwyon' lase gož Pilatən'
lega'aque': —jBi de'e mal bene'ena'? Ni
to de'e xinj cui chezelda' šə bin' none'.
Na' con gona' mendad yesə'əyine'ene' nach
əgwsana'ane'.

²³ Pero con gwso'osye'e yelata'
zižjoch gosə'əṇabe' par əgwde'ene'
le'e yag corozən'. Na' Pilatən' gwzo-
laogüe' bzenague' chega'aque'. ²⁴ Na'
gwchoglaogüe'en de que gaquə can'
gosə'əṇabene' le'. ²⁵ Na' bsane' Barrabasən'
ben' zjənyixjue' ližyan' ben' gosə'əṇabe'
əgwsane' la'əṇə'əczə Barrabasən' goque'
ben' bxe gwdilən' na' beṇə' güet
beṇə'. Na' Pilatən' bene' Jeso'osən' lao
na'aga'aque'ena' par so'one' len le' can'
chse'ene'ne'.

Boso'ode'e Jeso'osən' le'e yag corozən'

²⁶ Na' lao zjənche'ene' fuerlə syodan'
besyə'əžague' to beṇə' Sirene le' Simon,
ze'e zeze'e fuerlə syodan'. La fuers
bosə'əde'e yag coroz che Jeso'osən'
cože'ena' na' gwnaogüe' Jeso'osən'.

²⁷ Na' beṇə' zan zjəsə'ənao le' na'
zjəlen zan no'olə. Na' no'ol ca' gwzolao
gwso'osye'e gosə'əbeže' che'. ²⁸ Pero na'
Jeso'osən' gwyechje' na' gože' lega'aque':
—No'olə lao' syoda Jerosalen, bito cuežle
chia', yejni'a lecuež chele na' che xi'inle.

²⁹ Na' de'e li gwžin ža catə' yesə'əne':
“Mbalaz nitə' no'olə güiž no'olə cui no

gwxaṇ na' cui no bi'i che' zo par əgguəže'e.”

³⁰ Ca na' yesə'əṇablaže'e yesə'əbixə ya'a
ca' par chenən' lega'aque', yesə'əṇablaže'e
əca'a bdiṇj gotən' lega'aque'. ³¹ Šə
so'ot beṇə' nada' len cui bi xtolə'a de,
jnaquəchxe so'one' len le'e nacle beṇə'
güen de'e malən'!

³² Na' lecza gosə'əche'e čhopə beṇə' güen
de'e malən' par bosə'ode'e lega'aque' le'e
yag corozən' can' gwso'one' len Jeso'osən'.

³³ Na' catə' besə'əžine' latjə ganə' nzi' “Yičij
Beṇə' Guat”, bosə'ode'e Jeso'osən' le'e yag
corozən', na' lecza bosə'ode'e beṇə' mal ca'
čhopə le'e yag corozən' len le'. Toe' gwda'
cuit Jeso'osən' liča na' yetoe' cuite' yeglə.

³⁴ Na' Jeso'osən' gwne': —Xa, bezi'ixen che
yoguə' beṇə' quinga chəsə'əgue'i nada', la'
caguə zjəneze'ne' bin' chso'one'ena'.

Na' gwso'one' xala'ane'ena' rif par
bosyo'ole'en. ³⁵ Na' beṇə' zan gosə'əzeche'
na' besyə'əyate'ene'. Na' beṇə' gwṇ-
abia' chega'aque' ca' gwso'onene' borl,
chəsə'əne': —Yeziqə'əchlə'əgue'i nada', la'
šə de'e li naque' Cristən' ben' gwlej Diozən'
par gaquəlene' nasyon chechon', žbixčhen'
cui chosla cuine'?

³⁶ Nach soldad ca' lecza gwso'onene' borl
gosə'əbigue'e galə'əza gan' zo yag corozən'
na' bosə'onežjue'ene' binagr. ³⁷ Nach
gwse'ene': —Šə len' naco' Rei che beṇə'
Izraelən', bosla cuino'.

³⁸ Na' yičij yag coroz che'ena' gwzo to
de'en nyojan ca de'en bcuiš le', na' nan:
“Bengan' Rei che beṇə' Izrael ca'.” Na'
byojan dižə' griego, dižə' latin na' dižə'
ebreo.

³⁹ To beṇə' mal ben' da' le'e yag corozən'
cuit Jeso'osən' lecza gwzi'ičiže'ene',
gože'ene': —Šə len' naco' ben' gwlej
Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon',
bosla cuino' na' lecza bosla neto'.

⁴⁰ Pero na' ben' yeto gwdilə' le' gože'ene':
—jEbito chžebo' Diozən'? len badacho le'e
yag corozən' par gatcho. ⁴¹ Na' de'en gatcho
naquən liča, chedə' na'a chzi'icho castigw
che xtolə'əchon' laogüe naccho beṇə' güen
de'e malən'. Pero benga bitobi dolə' nape'.

⁴² Nach gože' Jeso'osən': —Jeso'os,
žjəsə'alaza'əšgo' nada' catə' əžin ža nabi'o.

⁴³ Na' gož Jeso'osən' le': —De'e li achnia'
le', neža soczo' len nada' gan' zo Diozən'.

Can' goquə catə'ən got Jeso'osən'

⁴⁴ Na' catə' bžin do gobiz goc žčhol doxen lao yežlyon' xte do cheda šonə. ⁴⁵ Bitə bse'eni' bgüižən'. Na' ca naquə lachə'an de'en ze lo'o yo'odao' əblaonə' gwchezə gwcholen xte goquən čhoplə. ⁴⁶ Nach Jeso'osən' bisye'e gwne': —Xə, chon cuina' lao na'o. Bezi' spirit čhi'anə'.

Na' beyož gwne' ca' gote'.

⁴⁷ Na' catə' ble'i capitan che soldad ca' de'e quinga, be'elaogüe'e Diozən' na' gwne': —De'e liczə benga naque' beṇə' zda liča.

⁴⁸ Na' beṇə' zan besə'əžag par besə'əle'ine' can' chac. Na' yoguə'əlole' catə' babesə'əle'ine'en jəya'aque' gosə'əbažə' lcho'oga'aque'enə'. ⁴⁹ Na' yoguə' beṇə' ca' gwsə'ombia' Jeso'osən' na' zjəlen no'olə ca' jəsə'ənao le' catə'an beze'e Galilean' gosə'əzeche' zita'ələ besə'əle'ine' de'e ca' goquən'.

Bosə'əcuəše'e Jeso'osən'

⁵⁰ Na' zo to beṇə' lao' syoda Arimatea gan' mbane Jodean' na' le' Jwse. Naque' txen len beṇə' ca' chesə'anabia' lao beṇə' Izrael ca'. Jwsen' naque' to beṇə' güen, beṇə' zda liča. ⁵¹ Gwzoe' lez əžin ža selə' Diozən' beṇə' nabi'e nasyon Izraelən'. Bito bene' txen len beṇə' ca' catə'an gosə'əchoglaogüe'en so'ote' Jeso'osən'. ⁵² Be'ena' gweje' lao Pilatən' na' gwṇabe' cuerp che Jeso'osən'. ⁵³ Na' beletje'ene' le'e yag corozən' na' blaže'ene' to lachə' na' gwlo'ene' to lo'o bloj ba. Na' naquən to ba cobə ga cuiczə no no ṇe'e šo'o. ⁵⁴ Na' goc de'e quinga žan' catə'an chso'eni'e che ṇni pascon', na' babžin or par so'omba'əṇe' ža dezczanzən'.

⁵⁵ Na' no'ol ca' za'ac len Jeso'osən' Galilean' jəsə'ənaogüe' Jwsen' par besə'əle'ine' ba che Jeso'osən' na' can' gwxa cuerp che'ena'. ⁵⁶ Nach besə'aque' na' jəsyə'əyənšəogüe'e to de'en čhla' zix de'en none' len mirra na' aloes. Na' ža dezczanzən' gwsə'one' dezczanz segon can' na lein'.

24

Jeso'osən' bebane' ladjo beṇə' guat ca'

¹ Na' baḷ dmigw no'olə ca' ja'aque' cho'a bloj ban' de'e yoblə na' gwsə'oxe'e de'e ca' bagwsə'onšəogüe'e de'e čhla' zix. ² Na' catə' besə'əžine'enə' besə'əle'ine' bitoch bi yejən' da' cho'a ban'. ³ Na' gwsə'e lo'o

blojən' na' bito besyə'əželene' cuerp che Xancho Jeso'osən'. ⁴ Lao chsa'aque'ne' tolə che de'e quinga, besə'əle'ine' čhopə beṇə' zjəzecha cuitga'aque'enə' na' zjənyaze' lachə' de'e chactitšgua. ⁵⁻⁶ Na' no'ol ca' besə'əžebe' na' besə'əčhequə' yichjga'aque'enə' besə'əgüie' lao yolə. Nach gwse' beṇə' ca' no'ol ca': —žBixčhen' cheyilje Jeso'osən' nga gan' bgaše'e? Notoch no ṇla' nga. Babebane' ladjo beṇə' guat ca' na' mbancze'. Ležjsə'alažə' can' gwne' catə' ṇezole Galilean'. ⁷ Gwne' de que le' naque' ben' bselə' Diozən' golje' beṇə' na' cheyaḷə' gaque' lao na' beṇə' mal ca' na' so'ote' le' yoso'ode'ene' le'e yag corozən', na' yeyon ža yebane' ladjo beṇə' guat ca'.

⁸ Na' no'ol ca' jəsyə'ezalaže'e de que gwne' ca'. ⁹ Na' besyə'əsa'aque' cho'a ban' na' jəsyə'ədixjue'ine' apostol ca' šnej na' len yeziqə'əchlə beṇə' ca' nitə' txen len lega'aque' yoguə' de'e ca'. ¹⁰ Na' beṇə' ca' jəsyə'ədixjue'ine' apostol ca' zjənaque' beṇə' quinga: Maria beṇə' Magdala, na' Xguan, na' Maria xna' Jacob, na' len yebaḷə no'olə. ¹¹ Na' apostol ca' bito gwse'ejle'e che no'ol ca', gwsə'aque'ne' con chesə'anaze'enə'.

¹² Pero na' Bedən' le'e gwzechadote' na' gwsə'adoe' bžine' cho'a ban' na' bcheque'e na' ble'ine' lachə' ca' zjəchi'in lao yon', na' beze'e bebanchgüeine' che de'e ca' ble'ine'.

Blo'elao Jeso'osən' čhopə disipl čhe' ca' lao zja'aque' Emaus

¹³ Na' leczə ža dmigw na'anə' čhopə disiplən' ja'aque' yež de'e nzi' Emaus, do šnej kilometros zita' par Jerosalenṇə'. ¹⁴ Na' bosə'ošile' entr lega'aque' che yoguə' de'e ca' bagoquən'. ¹⁵ Na' ṇechso'one' xbab na' ṇechso'ete' dižə' che de'e ca' catə' Jeso'osən' bgüigüe'e len lega'aque' na' gwza'alene' lega'aque' txen. ¹⁶ Pero bito gwsə'acbe'ine' noxan' zdalen lega'aque'. ¹⁷ Nach gože' lega'aque': —žBi dižə'an cho'ele entr le'e lao ngo'ole nezən'? žBixčhen' za'acchgualə trist?

¹⁸ Na' toe' ben' le' Cleofas boži'e xtiže'en gože'ene': —žNacxa chactguan' bagwza'o Jerosalenṇə' na' cuinə' gacbe'ido' de'e ca' ze'e goc lao syodan'? žEde'en naco' beṇə' zita' ža?

¹⁹ Na' gože' lega'aque': —žBi goquən' nale ca'?

Nach gwse'ene': —De'en goc che Jeso'os benə' Nasaret. Goque' profet, na' Diozən' len benəçhən' besyə'əbeine' le' can' blo'e yelə' guac che'enə' na' can' be'e dižə'ənə'.²⁰ Pero na' bxož əblao çheto' ca' len benə' gwnabia' çheto' ca' gosə'one'ene' lao na' benə' ca' na' gosə'əçhoglaogüe'en che' de que cheyalə' gate', na' bosə'ode'ene' le'e yag corozən'.²¹ Bachac šonə ža na'a goc de'e quinga. Na' len neto' gwzoto' lez de que Dioz nan' bsele'ene' par yebeje' nasyon çheto'onə' xni'a benə' zitə'.²² Na' no'ol ca' zjənaquə txen len neto' bale' gwso'e dižə' de'en chebaneto'. Ja'aque' cho'a ban' be'i,²³ na' bito besyə'əželene' cuerp che'enə'. Catə' besyə'əla'aque' gosə'əne' de que besə'əle'idaogüe'ene' angl ca' benə' gwse'e lega'aque' de que babebane' ladjo benə' guat ca'.²⁴ Na' leczə to çhopə benə' byo benə' ca' zjənaquə txen len neto' ja'aque' cho'a ban' na' besə'əle'ine' cayə'ə'n gosə'əna no'ol ca' naquə, pero bito besə'əle'ine' Jeso'osən'.

²⁵ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —jProb le'e! Cui chejni'ile na' cui chejle'ele yoguə' de'en bosə'ozoj profet ca'.²⁶ Benən byen Crist ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' benəçhən' gwxaquə'əzi'e yoguə' de'e quinga bagoc, pero na' de'e yoblə yezi'e yelə' chnabia' che'enə' len yelə' bala'añ che'enə'.

²⁷ Na' be'e dižə' len lega'aque' gwzolaoteque' len de'en bzoj de'e Moizezən' na' len de'en bosə'ozoj profet ca' yelə', nach bsd blo'ine' lega'aque' yoguə' de'en nyoj che'enə' le'e Xtižə' Diozən'.

²⁸ Na' besə'əžine' galə'əžə yežən' gan' zja'aque'. Na' Jeso'osən' bene' ca' šejəche' delant.²⁹ Pero benə' ca' gwso'one' byen yega'añe' len lega'aque', gwse'ene': —Yega'añczo' len neto' çhedə' bachexjw že'enə' na' bagwde or par šejəcho'.

Na' gwyo'e par yega'añlene' lega'aque'.³⁰ Na' lao zjəchi'e cho'a mesən' txen, Jeso'osən' gwxi'e yetxtilan' na' be'e yelə' choxçwlen che Diozən', na' bzojje'en na' bnežjue'en lega'aque'.³¹ Cana'ach besyə'əyacbe'ine' de que le'enə', na' lao ne'e nite'e ca' benitlaogüe'.³² Nach gwse'e ljuežjga'aque': —Lechguale bebei la'əžda'ochon' catə' be'elene' chio'o dižə' tnezən' na' cuaselə' bsd blo'ine' chio'o can' nyojan che' le'e Xtižə' Diozən'.

³³ Na' lao or na'atežə le'e besyə'əsa'acte' jəya'aque' Jerosalennə', na' besyə'əžine' gan' zjəndopə zjənzag apostol ca' šnej len benə' ca' yelə'.³⁴ Na' benə' šnej ca' gwse'e benə' ca' ze'e besyə'əžin: —De'e liczə babeban Xançon'. Bablo'elaogüe' Simonə'.

³⁵ Nach benə' ca' çhopə gwse'e lega'aque' de'en goquə lao zjəngüe'e nezən', na' gwse'e lega'aque' de que besyə'əyacbe'ine' de que le'enə' lao bzojje' yetxtilan' par sa'ogüe'en.

Jeso'osən' blo'elaogüe' diispl che' ca'

³⁶ Na' ca ne'e chso'ete' dižə' catə'əczla gwzecha Jeso'osən' gwcholga'aque'enə' nach gože' lega'aque': —Leso binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'əžda'olen'.

³⁷ Pero na' lechguale besə'əžebe' na' besyə'əbanene' çhedə' gwsa'aquene' de que chesə'əle'ida'ogüe'ene' de'e benə' guat na'anə'.³⁸ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —jBixçhen' chaquele tolə? na' jBixçhen' chonle xbabən' ca' lo'o yichjla'əžda'olen'?³⁹ Le'e ggüiašč ni'a na'a quinga par niç ənezele de que nada'anə'. Le'e can nada' par niç ənezele. Žalə' naca' benə' guat bito naquə žit belə' chia' ca de'e nga chle'ile nga.

⁴⁰ Nach lao gwne' ca', blo'ine' lega'aque' ni'a ne'e ca'.⁴¹ Na' ca naquə bitonə' se'ejle'e tant chesyə'əbanene' na' tant chesyə'əbeine', Jeso'osən' gože' lega'aque': —jEde latə' de'e gaogua'?

⁴² Nach bosə'ənežjue'ene' latə' bel' ya'a gaogüe', nach bosə'ənežjue'ene' to pedas çixə' bia ser de'en yožə ši'imb.⁴³ Gwxi'en na' gwdaogüe'en laoga'aquen'.⁴⁴ Nach gože' lega'aque': —Bagwni'a le'e catə'ən nezolena' le'e de que cheyalə' gaquə yoguə'ə'lo' de'e ca' zjənyoj chia' le'e lei de'en bzoj de'e Moizezən', na' le'e lib' de'en bosə'ozoj de'e profet ca', na' leczə ca' le'e lib' gan' žia Salmos ca'. Na' de'e ca' zjənyoj chia' baç goquən na'a.

⁴⁵ Nach ben Jeso'osən' par niç gwse'ejni'ine' de'e ca' zjənyojən che' le'e Xtižə' Diozən'.⁴⁶ Na' gože' lega'aque': —Benən byen goc can' nyojan de que nada' gata' na' yebana' ladjo benə' guat ca' yeyon ža, nadan' naca' ben' gwlej Diozən' par gaquəlena' benəçhən'.⁴⁷ Na' le'e cheyalə' güe'ele xtižə'anə' len benə' ža' yoguə' nasyon, na' solaoteclē

güe'elen Jerosalennə'. Güe'ele xtiža'anə'
de que cheyalə' yesyə'ədiŋje benəçhən'
xtolə'əga'aque'enə' par niçh Diozən'
yezi'ixene' çhega'aque'. ⁴⁸ Na' le'e nacle
testigw na' güe'ele dižə' çhe de'e quinga
bable'ile de'en bagoc çhia'. ⁴⁹ Na' leczə
əseļa'a Spirit çhe Xa' Diozən' yedəson len
le'e can' bene' lyebe. Na' le'e yega'an lao'
syoda nga xte catə' Xa' Diozən' gone' le'e
yelə' guac de'en za' yoban'.

Beyep Jeso'osən' yoban'

⁵⁰ Na' Jeso'osən' gwçhe'e lega'aque'
ja'aque' gan' nzi' Betania, na' gwłis ne'e ca'
gwñabene' Diozən' gone' par niçh nite'e
mbalaz. ⁵¹ Na' goquən' beyož gwñabe'en,
Diozən' bezi' beque'ene' yobanə'. ⁵² Na'
disipl ca' besyə'əga'ane' gwso'elaogüe'e
Jeso'osən' yešlož dao' na' jəya'aque'
Jerosalennə' chesyə'əbeine' xte juisy.
⁵³ Nach gwñitə'ətezə gwñite'e lo'o yo'odao'
əblaonə' chso'elaogüe'e Diozən'.

De'e na'azən' chzoja' ŋa'a.

Dižā' Güen Dižā' Cobə De'en Bzoj San
Juannə'

Ben' naquə Xtižā' Diozən' golje' goque'
benəçh

¹ Catə' gwxe yežlyonə' bazoczə ben'
naquə Dižā'əna'. Zoe' len Diozən' na' ben'
naquə Dižā'əna' leczə naque' Dioz. ² Dezd
nechte zoe' len Diozən'. ³ Na' Diozən'
bene' par niçh ben' naquə Dižā'ən bene'
yoguə'əloj benəçh, angl, bia chsa'aš, na'
yeziquə'əchlə de'e zjəde. Bitobi bi de de'e
gwxe de'e gwzil de'e cui ben le'. ⁴ Le'
nse'e yelə' mban zejlicane. Na' benə'
ca' zjənapə' yelə' mban zejlicane, yo'o
be'eni' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'ena'.

⁵ Na' ben' naquə Dižā'əna' nse'e be'eni' par
yichjla'aždao' benəçhən'. Na' la'əna'əczə
chacchgua de'e malən' yežlyo nga gan'
ble'ena', de'e malən' bito chgapə'ən be'eni'
che'ena'.

⁶ Diozən' bsele'e to benə' le' Juan. ⁷ Bide'
bedəye'e dižā' che ben' nsa' be'eni'inə'
par niçh yoguə'əloj benəçhən' gwaquə
so'onlilaže'e ben' nsa' be'eni'inə' catə'
se'ene' xtižā' Juannə'. ⁸ Caguə Juan
na'anə' nse'e be'eni'inə', sino bide'
bedəye'e dižā' che ben' nsa' be'eni'
par benəçhən'. ⁹ Babžin ža bla' be'eni'
che Diozən' yežlyo nga par šo'on lo'o
yichjla'aždao' benəçhən', na' chse'eni'in
len notə'əteze'.

¹⁰ Ben' naquə Dižā'əna' gwzoe' yežlyon'.
Na' la'əna'əczə len' bene' yežlyon', benə'
ca' ža' yežlyon' bito gwsa'acbe'ine' non'
naque'. ¹¹ Golje' entr neto' naquəto'
benə' nasyon che'ena', na' casi yoguə'
neto' naquəto' benə' nasyon che' bito
gweyle'eto' che'. ¹² Con benə' chse'ejle'e
che', benə' chso'onlilaže'ene', chone' par
niçh zjənaque' xi'in Dioz. ¹³ Zjənaque'
xi'inə' caguə por ni che gwsa'alje' zjənaque'
benə' belə' chen, na' caguə por ni che de'en
gwzelažə' benə' byon' na' no'olə, na' caguə
por ni che gone'e benə' byon' so xi'inə'.
Dioz nan' bene' xi'inə' lega'aque'.

¹⁴ Na' ben' naquə Dižā'əna' golje' goque'
benəçh na' gwzoe' len neto'. Ble'ito'one'
na' gocbe'ito' de que naque' le'ezeleogüe
benə' zaque'e la' len' naque' Xi'in tlišə'
Xacho Diozən'. Lechgualə nži'ilaže'e

benəçhən' na' chzejni'ine' benəçhən'
yoguə'əloj dižā' li che Diozən'. ¹⁵ Juannə'
bzejni'ine' che' gwne': —Che be'ena'ana'
babi'a dižā' gwnia' de que ben' ze'e əchoj
zaquə'əche' ca nada', chedə' bazoczə le'ena'
antslə ze'e soa' nada'.

¹⁶ Na' Xi'in Diozən' laogüe de'en
lechgualə nži'ilaže'e chio'o, zotezə zoe'
chadlenchgüe' yoguə' chio'o chonli-
lažə'əchone'. ¹⁷ De'e Moisezən' bzejni'ine'
de'e xaxtao' neto' benə' Izrael lei che
Diozən', na' Jesocristən' bedəlo'e de
que nži'ilažə' Diozən' chio'o benəçh na'
chzejni'ine' chio'o yoguə'əloj dižā' li che
Diozən'. ¹⁸ Ni to cui nonə' le'i Diozən'.
Xi'inə' tlišə'əna' ben' chaquene' chei
babzejni'iczene' benəçhən' can' naquə
yichjla'aždao' Diozən'.

Juan ben' bçhoa benə' nis be'e dižā' che
Jeso'osən'

¹⁹ Benə' blao che nasyon Izrael çheto'on
ža' Jerosalennə' bososele'e baļə bxož lao
ben' le Juan len yebaļə benə' gwsa'aljə
lao dia che de'e Lebi benə' zjəyo'o
lao na'aga'aque' so'one' mendad lo'o
yo'odao' əblao che neto' benə' Izrael.
Bososele'e benə' ca' lao Juannə' par niçh
gosə'əneze' non' naque'. ²⁰ Na' gože'
lega'aque' clar: —Caguə nadan' Cristən'
ben' naquən əselə' Diozən' par gaqualene'
nasyon che chio'o benə' Izraelən'.

²¹ Na' gwse'ene': —ĶNoxa le' ža? Ķšə len'
Liazən' ben' be' xtižā' Diozən' cana'?

Na' gože' lega'aque': —Caguə nada'anə'.

Nach gosə'əze'ene': —ĶEšə len' ben'
naquən yidə par güe'elene' neto' xtižā'
Diozən'?

Na' boži'en gwne': —Bitoczə.

²² Nach gwse'ene': —ĶNoxaczə le'? niçh
žjəyeyəžto' benə' ca' bososele'ə' neto'. ĶBi
natgo' che cuino'?

²³ Nach gože' lega'aque': —Nada'
naca' ben' chne' zižjo latjə dašən', ənia':
“Le'eyoša' yichjla'ažda'olen' par niçh əg-
wzenagle che Xanchon' catə'ən yide'ena'”,
can' gwna de'e profet Isaiazən' ben' be'
xtižā' Diozən' cana'.

²⁴ Na' benə' ca' ja'ac lao Juannə'
bososele'ə' benə' fariseo ca' lega'aque'.

²⁵ Na' gwse'ene': —ĶBixchen' chçho' benə'
nis šə cui naco' Cristən', na' šə cui naco'
Liazən' na' šə ni ben' naquən yidə par
güe'elene' neto' xtižā' Diozən'?

²⁶ Na' Juannə' boži'e xtižə'əga'aque'enə' gože': —Nada' chčhoa' beṇə' nis, pero na' entr le'e zo to beṇə' cui nombi'ale. ²⁷ Be'enə' ze'e əchoje' na' zaquə'əche' ca nada' na' bito zaca'a par gaca' xmoše'.

²⁸ Yogua' de'e quinga goquən yež de'en nzi' Betabara. Na' yežən' chi'in yeš'la'alə yao Jordannə' gan' chčhoa Juannə' beṇə' nis.

Jeso'osən' gwxaquə'əlebene' ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'

²⁹ Beteyo ble'i Juannə' za' Jeso'osən' gan' zoe'enə' na' gože' neto' ža'ato'onə': —Le'e gūiiašč nga za' ben' bseļə' Diozən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' bia ca' chotcho par chnitlao xtolə'əchon'. Le'enə' yeque'e xtolə' beṇə'əchon' con beṇə' so'onlilažə' le'.

³⁰ Čhe bengan' bi'a dižə' catə'an gwnia' de que ben' ze'e əchoj zaquə'əche' ca nada', čhedə' bazoczə' le'enə' antslə ze'e soa' nada'. ³¹ Bito gocbe'ida' nada' cate non' naque'. Pero na'a za'a chčho'a beṇə' nis par nič yeziquə'əchlə beṇə' Izrael sa'acbe'ine' non' naque'.

³² Na' Juannə' be'eche' dižə' čhe Jeso'osən' gwne': —Spirit čhe Diozən' de'en zo yoban' len Diozən' ble'ida' betjən ca to ngolbexə' na' bžinan gwzon len Jeso'osən'. ³³ Bito gocbe'ida' nada' non' naque' žalə' que Diozən' ben' bseļə' nada' par chčhoa' beṇə' nis gwne' nada': “Le'ido' yetj Spirit čhia'anə' gan' zo ben' gon ca so Spirit čhia'anə' lo'o yichjla'ažda'olen' na' nabi'an le'e. Na' catə' əžin Spirit čhia'anə' gan' zo be'enə', son len le'.” ³⁴ Nada' bable'ida' goc can' gwne'enə' na' cho'a dižə' de que bengan' Xi'in Diozən'.

Beṇə' ca' gosə'ənaogüe' Jeso'osən' de'e neche

³⁵ Ža beteyo zecha Juannə' len čhopə' neto' disipl čhe'. ³⁶ Na' ble'ine' gwde Jeso'osən', na' gože' neto': —Le'e ggūiiašč na' zda ben' bseļə' Diozən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' bia ca' chotcho par chnitlao xtolə'əchon'.

³⁷ Na' čopte neto' gože' ca' jenaoto' Jeso'osən'. ³⁸ Na' beyechj Jeso'osən' na' ble'ine' banaoto'one'. Na' gože' neto': —ČBixčhen' naole nada'?

Na' gožto'one': —Maestr, žga zo'?

³⁹ Nach gože' neto': —Le'e šo'o na' le'ile.

Na' gwejlento'one' na' ble'ito' gan' zoe'enə', na' bega'anlento'one' do yeto čhop or, čhedə' ca orən' banaquə ca do cheda tap.

⁴⁰ Nada' lena' Ndres beṇə' bišə' Simon Bedən' beneto' dižə' de'en be' Juannə' na' gwnaoto' Jeso'osən'. ⁴¹ Na' Ndresən' antslə ze'e gone' bichlə jəyeni'e Simon biše'enə' na' gože'ene': —Babežaglaoto' Mesiasən'—, zeje dižə' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon Izrael četon'.

⁴² Nach Ndresən' gwčhe'e Simon biše'enə' gan' zo Jeso'osən'. Na' lao chgüia Jeso'osən' le' gože'ene': —Len' Simon xi'in Jonas. Pero yesə'əsi' beṇə' le' Sefas—, zeje dižə' Bed.

Jeso'osən' gwleje' Lipən' na' Natanaelən' par əžja'aclene' le'

⁴³ Beteyo Jeso'osən' gwčhoglaogüe'en yeyeje' Galilean', na' bežague' Lipən' na' gože'ene': —Yo'o len nada'.

⁴⁴ Lipən' naque' beṇə' Betsaida, laž Ndresən' na' laž Bedən'. ⁴⁵ Nach Lipən' bežague' Natanaelən' na' gože'ene': —Babežaglaoto' ben' bzoj Moisezən' xtiže'e le'e libr ca' gan' leczə' bzoje' lein', na' čhe leczə'en bosə'ozoj beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'. Len' Jeso'osən' beṇə' Nasaret, xi'in Jwsen'.

⁴⁶ Na' gož Natanaelən' le': —ČBat benecho Nasaret na' əchoj beṇə' güen?

Na' gož Lipən' le': —Yo'o nič əņezdo'.

⁴⁷ Na' catə' Jeso'osən' ble'ine' bachžin Natanaelən' baozə, gwne' čhe': —Na' za' to beṇə' Izrael gwlaž čecho ben' naquə beṇə' güen, na' ni latə'əzə cui naque' beṇə' goxoayag.

⁴⁸ Na' gož Natanaelən' le': —ČNac chac nombi'o nada'?

Na' Jeso'osən' gože'ene': —Antslə ze'e əņe' Lipən' le', catə'an zecha'o xan yag yixgüionə', ble'ida' le'.

⁴⁹ Nach Natanaelən' gože'ene': —Maestr, len' naco' Xi'in Dioz. Len' naco' Rei ben' chbezəto' yedəṇə'bia' neto' beṇə' Izrael.

⁵⁰ Na' Jeso'osən' gože'ene': —ČEpor ni čhe de'en gwnia' de que ble'ida' le' xan yag yixgüion' chejli'o de que Diozən' gwleje' nada' par gaquəlena' nasyon čechon' ža? De'e zaquə'əche ca de'e nga ze'e za'ac.

⁵¹ Nach Jeso'osən' gože'e neto': —De'e li əchnia' le'e, le'ixejele yoban' gan' zo

Diozən' na' angl che' ca' əse'ep se'etje' yež-lyo nga gan' zoa', la' Dioz nan' bsele'e nada' golja' beṇach.

2

Gotə' to yelə' gošagna' yež de'en nzi' Cana

¹ Gwde šonə ža nach gotə' to yelə' gošagna' yež de'enə' nzi' Cana distrit che Galilea, na' gweyxnə' Jeso'osən'. ² Na' leczə gwsa'axe' Jeso'osən' len neto' disipl che' ničh gweyjtə' gan' chac yelə' gošagna'anə'. ³ Na' caguə goque binon' par əse'ej yoguə' beṇə' ca' ža'anə'. Nach xna' Jeso'osən' gože'ene': —Bito bi bino dech chega'aque'.

⁴ Na' gož Jeso'osən' le': —Nagüe, žbix-čhen' chi'o nada' ca'? Ze'e əžin or gaquələna' beṇə' quinga.

⁵ Na' xne'enə' gože' beṇə' ca' chso'on mendadən': —Le'e gon bitə'ətezə de'e əne'.

⁶ Na' nitə' xop yej ga chož nis. Yej ca' zjanac ca' choso'očin beṇə' Izrael gwlaž cheto' ca' par chsa'a chəsə'əyib cuinga'aque' segon can' na lei cheto'onə'. Na' to to yej ca' chožən do xon' che'e o do ši che'e nisən'. ⁷ Na' gož Jeso'osən' beṇə' güen mendad ca': —Le'e yosša' yej ca' nisən'.

Na' gosə'əgue'en xte ca gosə'əža'an.

⁸ Nach goze'e lega'aque': —Le'e gašə' lata'an na'a, na' le'e žžanežjon' be'en chgüe'ej chguaon'.

Nach gwsa'aše'en jəsə'ənežjue'en be'en chgüe'ej chguaon'. ⁹ Na' bnix be'en nisən' banaquan bino, pero bito gwnezene' ga gwza'annə', con beṇə' ca' gwsa'ašə' len na' zjəneze. Nach goxe' ben' chšagna'anə' ¹⁰ na' gože'ene': —Yoguə' beṇə' chdie' zgua'atec bino šao', na' catə' beṇə' ca' ža'anə' bazjəne'ejə' zilən', nach cho'e lega'aque' de'e corrient. Pero na' le' bzago'o bino šao' nga xte na'ach.

¹¹ De'e nga ben Jeso'osən' Cana distrit che Galilean' goquan miłagr nech de'en bene' par blo'e de que nse'e yelə' guac che Diozan'. Na' neto' disipl che' benli-lažə'əto'one'.

¹² Gwde na' gweyjtə' Capernaum len le' na' len xne'enə' na' beṇə' biše'e ca'. Na' jəsoto' na' to čhopə šonə ža.

Jeso'osən' bebeje' beṇə' ca' chso'on ya'a chyo'o yo'odao' əblaonə'

¹³ Na' bazon galə' lni pascw che neto' beṇə' Izrael catə'an gweyjtə' len Jeso'osən' Jerosalennə'. ¹⁴ Catə' bžinto' chyo'o yo'odao' əblao che neto' beṇə' Izrael na' ža' beṇə' chəsə'əyotə' go'on na' xilə' na' ngolbexə, na' len beṇə' ca' zjəchi' choso'oše'e mech. ¹⁵ Nach Jeso'osən' bene' to sot de do na' bebeje' yoguə'əlol beṇə' ca' ža' chyo'o che yo'odao' əblaonə' len xilə' ca', len go'on ca'. Na' beslase' xmech beṇə' goša' mech ca', na' gwlo'oni'ane'e mes chega'aque' ca'. ¹⁶ Na' gože' beṇə' ca' chso'otə' ngolbexən': —Le'e yebej yoguə'əlol bia quinga nga. Cui gonle ya'a nga liž Xa'anə'.

¹⁷ Nach jəyeza'alaza' neto' disipl che' can' nyoj Xtižə' Diozan' gan' nan: “De'e tant chi' yičhja' che ližə'onə' xte cheyožlaža'a.”

¹⁸ Na' beṇə' ca' zjənaquə beṇə' blao che nasyon Izrael cheto'on ža'anə' gwse'ene': —ŽBi yelə' guac əgwlo'ido' neto'onə' par ničh ənezetə' šə napo' yelə' gwnabia' par bebejo' beṇə' ca'?

¹⁹ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e yočhinj yo'odao' nga na' šonə žazə yeyona'an.

²⁰ Nach beṇə' blao ca' gwse'ene': —Xopeyon iz gwso'one' yo'odao' nga, žəna' le' yeyono'on šonə žazə?

²¹ Pero Jeso'osən' gwne' ca' che cuerp che'enə', chsa' aquə'əlebene'en ca yo'oda'onə'. ²² Nach catə' bžin ža bebane' ladjo beṇə' guat ca', neto' disipl che' jəyeza'alaza'əto' can' gwne'ena'. Na' gweyjtə'eto' can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojən de que Jeso'osən' yebane' ladjo beṇə' guat ca', na' leczə gweyjtə'eto' de'en gože' neto'.

Jeso'osən' nezene' bin' yo'o lo'o yičhja'azdao' beṇəčən'

²³ Žlac gwzo Jeso'osən' Jerosalennə' lao lni pascon', beṇə' zan gwso'onliłaze'ene' catə' besə'əle'ine' miłagr ca' de'en bene'. ²⁴ Pero na' Jeso'osən' bito ben cuine' lao na' beṇə' ca' chedə' baneze nle'ine' yičhja'azdao' beṇəčən'. ²⁵ Na' bito byažjene' no əgwzejni'i le' can' naquə yičhja'azdao' beṇəčən' chedə' le' nezene' bin' yo'o lo'o yičhja'azdao' to toe'.

3

Jeso'osən' na' ben' le Nicodemo

¹ Na' zo to beṇə' fariseo ben' le' Nicodemo. Na' naque' beṇə' blao che ṇasyon Izrael chton'. ² Nicodemon' gweyje' lao Jeso'osən' še'elə na' gože'ene': —Maestr, nezetə' de que Diozən' bsele'e le' par chzejni'ido' neto', chedə' la' notono no chac gon ca naquə' miłagr ca' chono' šə cui zo Diozən' len le'.

³ Na' gož Jeso'osən' le': —De'e li əchnia' le' šə non' cui galjə yeto bito gaquə soe' ca ṇabia' Diozən' le'.

⁴ Nach gož Nicodemon' le': —¿Nacxa gon to beṇə' galje' šə banaque' beṇə' golə? ¿Eguaquəch yeyo'e lo'o le'e xne'e na' galje' yeto?

⁵ Nach gož Jeso'osən' le': —De'e li əchnia' le', šə non' cui galjə len nis na' len Spirit che Diozən', bito gaquə soe' ca ṇabia' Diozən' le'. ⁶ Beṇə' zjə-naque' belə' chen chəsə'əzan chəsə'əbeque' xi'inga'aque' leczə bi'i belə' chen. Beṇə' ca' chon Spirit che Diozən' par nič chsa'alje', Spiritən' chnežjon lega'aque' yelə' mban zejlicane. ⁷ Bitə yebando' can' gwnia' le' de que chonən byen galjə yoguə'əle yeto. ⁸ Ca naquə be'ena' de'en chechj, gata'əteza chene'en chechjən, na' chendo' cholən, na' nic nezdə' gaxa za'annə' na' nic nezdə' gaxa šejənnə'. Can' naquən che yoguə'əloj beṇə' chon Spirit che Diozən' par nič chsa'alje'.

⁹ Nach Nicodemon' gože'ene': —¿Nacxa chactguan' par chac can' na'onə'?

¹⁰ Na' Jeso'osən' gože'ene': —Le' naco' beṇə' blao entr beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i beṇə' Izrael gwlaž checho ca' xtižə' Diozən', žəna' cui chejni'ido' de'e nğan'? ¹¹ De'e li əchnia' le', de'e nezetə'onə' chyixjue'eto' na' de'e bable'ito'onə' cho'eto' dižə' chei, na' cui chzenagle. ¹² De'en chac yežlyo nğan' bagwnia' le'e na' cui chejle'ele. ¿Nacxa gaquən' šejle'ele šə nia' le'e de'en chac yoban'?

¹³ Ni to beṇə' cui zo yežlyo nga beṇə' babeyep yoban' par nezene' can' chac yoban'. Pero ca naca' nada' ža, gwzoa' yoban' len Diozən' na' bsele'e nada' yežlyo nga par golja' beṇəč, na' zotezə zoa' len Diozən' ben' zo yoban'. De'e na'ana' nezdə' can' chac yoban'. ¹⁴ Na' can' gwliis de'e Moizezan' beł de bronsən' to le'e yag latjə dašən', can' cheyalə' yesə'əlise' nada' to le'e yag, nadan' bselə' Diozən' golja' b'enač.

¹⁵ Na' gaquə čhia' ca' par nič nota'əteza

beṇə' gonlilažə' nada' bito cuiayi'e, sino gatə yelə' mban zejlican che'.

Chaque Diozən' che beṇəčən'

¹⁶ Lechgualə chaque Diozən' che chio'o beṇəč na' beṇ Xi'ine' tlišə'əna' par nič na' nota'ətezcho chonlilažə'əchone' bito cuiayi'icho mas de yelə' mban zejlicane checho. ¹⁷ Diozən' bsele'e Xi'inən' yežlyo nga caguə par nič əchoglaogüe'en che chio'o beṇəč de que napcho dolə', sino par nič gone' ca cui yeyejcho lao yi' gabilən'.

¹⁸ Chio'o chonlilažə'əcho Xi'in Diozən' bač nchoglaon checho de que bito bi dolə' napcho, pero beṇə' cui chso'onlilažə' le' nchoglaon chega'aque' de que zjənapə' dolə' chedə' bito chso'onlilažə'e Xi'in tlišə' Diozən'. ¹⁹ Can' chac, beṇə' ca' cui chso'onlilažə' le' banchoglaon chega'aque' de que zjənapə' dolə', por ni che de'en babidə Xi'in Diozən' yežlyon' nse'e be'eni' par yichjla'azda' beṇəčən', na' chəsə'əbeichene' de'e žcholən' cle ca be'eni' che'ena' chedə' chso'one' de'e malən'. ²⁰ Beṇə' ca' chso'on de'e malən' chəsə'əgüe'ine' be'eni' che'ena', na' bito chse'enene' əgwse'eni'in lo'o yichjla'azda'oga'aque'ena', chedə' bito chse'enene' la'alaon de que de'e malən' chso'one'. ²¹ Caguə ca' chio'o chzenagcho che dižə' li che Diozən' par choncho can' cheyalə' goncho. Chio'o cho'echo latjə chse'eni'in lo'o yichjla'azda'ochon' chedə' chene'echo goncho ca sa'acbe'i beṇə' de que Diozən' chaclene' chio'o len bi de'en chonchon'.

Juan ben' bchoa beṇə' nis be'e dižə' che Jeso'osən' de'e yoble

²² Gwde na' neto' disipl gwejto' len Jeso'osən' yež dao' ca' zjəchi' gan' mbane Jodean'. Na' žlac bega'antə'onə' Jeso'osən' bene' par nič neto' bchoato' beṇə' nis. ²³ Na' Juannə' leczə chchoe' beṇə' nis yež de'en nzi' Enon de'en chi' galə'əza yež Salim, gan' dechgua nis. Na' ja'ac beṇə' na' gosə'əchoe' nisən'. ²⁴ Cana' bitonə' gatə' Juannə' ližyan'.

²⁵ Na' gotə' to bžəš entr disipl che Juannə' na' entr yeto čopə beṇə' Izrael gwlaž cheto' ca' che de'en chasə'əchoe' beṇə' nis. ²⁶ Na' disipl che Juannə' ja'aque' laogüe'ena' na' gwse'ene': —Maestr, ben' gwzo len le' yešja'alə yao Jordanə', ben' cho'o xtiže'e,

le' bachchoe' beṇə' nisən' na' yoguə'əzə
beṇə' chja'ac ga'an zoe'ena'.

²⁷ Nach Juannə' gože' lega'aque':
—Notono no əye'elao' šə cui gon Diozən'
par nič so'elao' beṇə' le'. ²⁸ Le'e nezele
can' bagwnia' de que bito naca' nada'
Cristən' ben' bselə' Diozən' par gaquəlene'
nasyon chechon'. Nada' naca' ben' bselə'
Diozən' par cho'a xtižə' Cristən' nič niṭə'
beṇə' probniḍ par yoso'ozenague' che'
cata'ən yide'ena'. ²⁹ Cata' chəsə'əšagna'
beṇə', beṇə' byo ben' chšagna' le'ena'
chzi'e no'olən'. Na' beṇə' migw che
ben' chšagna'anə', zeche' cuite'ena'
chebeichgüeine' chenene' chšil ben'
chšagna'anə'. Ca'aczən' chac len nada' ža,
lečhguale chebeida' de'en chso'elao' beṇə'
Cristən'. ³⁰ La' le'ena' cheyalə' šejəchlə
gaque' beṇə' blaio; pero ca naquə nada',
šejəchlə te chia'.

Ben' za' gan' zo Diozən'

³¹ Ca naquə ben' za' gan' zo Diozən', le'
naque' blaoch ca nota'ətezəchlə beṇə'.
Na' ca naquə nota'ətezəchlə beṇə' ža'
yežlyo nga, be'en che yežlyo nga zjənaque'
na' xtižə' yežlyo ngan' chso'e. Pero na'
ben' za' gan' zo Diozən', le' naque' beṇə'
blaoch ca nota'ətezəchlə beṇə'. ³² Le'
cho'e dižə' che de'en bable'ine' gan' zo
Diozən' na' che de'en babenene' na', na'
notono no chzenag xtiže'ena'. ³³ Na' šə
non' choso'ozenag xtižə' ben' za' gan'
zo Diozən' choso'olo'e de que zjəneze
Diozən' cho'e dižə' li. ³⁴ Na' Xi'in' Diozən'
ben' bselə'ena' cho'e xtižə' Diozən' chedə'
Diozən' chone' par nič zotezə zo Spirit
che'ena' len le' dote tyemp. ³⁵ Diozən'
chaquene' che Xi'ine'ena' na' babene'
ca chejni'ine' yoguə'əloł par nič le'
əgwzejni'ine' beṇə'chən'. ³⁶ Na' chio'o
chonlilažə'əcho Xi'in' Diozən' de yelə' mban
zejlicane checho. Na' beṇə' ca' chso'onczə
yichjlaoga'aque' cui chso'onlilaže'ene',
bito gatə' yelə' mban zejlicane chega'aque'
sino yesə'əzi'e castigw zejlicane.

4

*Jeso'osən' be'e dižə' len to no'olə
Samaria*

¹ Na' beṇə' fariseo ca' gwsa'acbe'ine' de
que beṇə' zanch jəsə'ənaogüie' Jeso'osən'
cle ca Juannə' na' de que beṇə' zanch
chchoe' nis cle ca Juannə'. ² Pero caguə

cuiṇ Jeso'osən' bchoe' lega'aque' nis sino
neto' disipl che' bcho'ato' beṇə' nis. ³ Na'
ca naquən' gwneze Jeso'osən' can' bag-
wsa'acbe'i beṇə' fariseo ca' de que beṇə'
zan zjəsə'ənao le' nach beza'ato' distrit che
Jodean' na' beyejto' distrit che Galilean'.

⁴ Par bežinto' Galilean' bedeto' distrit che
Samaria na'alə. ⁵ Ca' goquən' bežinto' to yež
de'e nzi' Sicar distrit che Samaritan'. Naquə
yežən' galə'əzə len yežlyon' de'en bnežjw
de'e Jacobən' de'e xi'ine' Jwsen'.

⁶⁻⁸ Na' žia to pos na' de'e nzi' "Pos che de'e
Jacobən'". Jeso'osən' bach chjxaque'ene'
ngüie'e nezən' na' gwchi'e cho'a posən'.
Bach naquə ca do gobiz. Na' neto' gwyejto'
lao' yežən' par si'to' de'e gaoto'. Na'
bžin to no'olə Samaritan' par güie'e nis,
na' Jeso'osən' gože'ene': —Doa' latə' nis
ye'eja'.

⁹ Na' no'olə Samaritan' gože'ene':
—¿Nactecxan' le' naco' beṇə' Izrael
chṇabdo' nada' nis ye'ejo'? len no'olə
Samaria nada'—. (Ca naquə beṇə' Izrael
gwlaž cheto' ca' bito chəsə'əne' beṇə'
Samaria ca'.)

¹⁰ Na' Jeso'osən' gože'ene': —Žalə' nezdə'
de'en chene'e Diozən' gone' le' na' žalə'
chacbe'ido' non' naca' nada' chap'a le':
"Doa' latə' nis ye'eja'", le' əṇabdo'on nada'
na' nada' goṇa' le' nis de'e choṇ yelə' mban
zejlicane.

¹¹ Na' no'olən' gože'ene': —Señor,
caguə noxo'o bi gašə'ədo'onṇə' na' pos
nga naquən zitjw. ¿Gaxa si'o nis de'en
choṇ yelə' mban zejlicane de'en nao' ca'?

¹² ¿Echacdo' de que zaquə'əcho' le' ca de'e
xaxta'ocho Jacobən' ben' bocua'an len
neto' pos nga ga güe'eje' na' xi'ine' ca' na'
bia yixə' che' ca'?

¹³ Na' gož Jeso'osən' le': —Notə'ətezə
beṇə' ye'ej nis nga bia'aczə əbiləchene'en
de'e yoḅlə. ¹⁴ Pero na' nota'ətezə beṇə'
ye'ej nisən' de'en əgwnežjua' nada' cuatəch
əbilene'en la' gatə' yelə' mban zejlicane
che'ena'. Na' nis de'en əgwnežjua'ane'
gaquən lo'o yichjla'aždaogüie'en ca to nis
de'e chxitə' chžia chaldin na' de'e cuat
yebizən.

¹⁵ Na' no'olən' gože'ene': —Señor, beṇ
nada' nisən' nao' ca' par nič cuich əbilda'
na' cuich yida' dexia'an nga.

¹⁶ Jeso'osən' gože'ene': —Beyej jəyene'
be'en chio'onə' na' le'e da nga.

¹⁷ Nach gož no'olän' le': —Notono be'en chia' zo.

Na' gož Jeso'osän' le': —Leiczado' can' nao' de que notono be'en chio' zo, ¹⁸ la' gueya' be'en chio' bagwnita' beñə' nšagna'alenə', na' ca naquə ben' zolenə' n̄a'a caguə nšagna'alenə'one'enə'. De'e li can' bagwnao'.

¹⁹ Na' gož no'olän' le': —Señor, bachacbe'ida' de que le' chyixjue'ido' bi de'en na Diozän'. ²⁰ De'e xaxta'o neto' beñə' Samaria gwso'elaogüe'e Diozän' ya'an zo na', na' le'e nale de que Jerosalen na'anə' cheyalə' güe'ela' ocho Diozän'.

²¹ Na' gož Jeso'osän' le': —No'ola, gweyjlə' chia' de que gwžin ža catə' bitoch gonən byen žje'ela'ole Xacho Diozän' ya'an zo na' na' ni Jerosalennə'. ²² Le'e nacle beñə' Samaria bito nombia'ale ben' chejñi'alažə'əle. Neto' beñə' Izrael nombi'ato' Diozän' ben' chejñi'alažə'əto'. Na' entr neto' beñə' Izrael əchoj ben' chac yebej beñəčan' xni'a de'e malən'. ²³ Gwžin ža na' n̄a'a baza'an beñə' ca' chse'ejni'alažə'e Xacho Diozän' can' chazlažə'enə' əso'elaogüe'ene' do yichj do lažə'əga'aque' na' segon de'en naquə de'e li, chedə' Xacho Diozän' chyilje' beñə' əso'elao' le' ca'. ²⁴ Diozän' bito naque' beñə' belə' chen. Na' beñə' ca' chse'ejni'alažə'e le' cheyalə' so'elaogüe'ene' do yichj do lažə'əga'aque' na' segon de'en naquə de'e li.

²⁵ Na' gož no'olän' le': —Nezda' de que yidə ben' gwlej Diozän' par gaquəlene' chio'o, ben' nzi' Mesias o Crist. Catə' yide' na' chixjue'ine' chio'o yoguə'əlj de'e quinga.

²⁶ Nach Jeso'osän' gože'ene': —Nada'an naca' ben' nao' ca' na' cho'elena' le' dižə'.

²⁷ Na' lei cho'elene' no'olän' dižə' catə' bežin neto' disipl che'. Na' bebaneto' de'en cho'elene' to no'olə dižə' pero ni toto' cui gwñabeto'one' bi dižə'an cho'elene' no'olän' o bixchen' chšillene'ene'. ²⁸ Nach no'olän' bcua'an che'e che'ena' na' beyeje' yežən' jəyeže' beñə' gwlaž che' ca': ²⁹ —Leda legüita to beñə' bagwne' nada' yoguə'əte de'en babena'. ĵšə bengalizon' Cristan'?

³⁰ Na' besə'əžaše' yežən' ja'aque' gan' zo Jeso'osän'. ³¹ Žlac zjayedə no'olän' gotə'əyoito' Jeso'osän' che'eto'one': —Maestr, gwdao.

³² Na' Jeso'osän' gože' neto': —Bito nezele de to yelə' guao chia'.

³³ Nach gwnatə' entr neto': —ĵšə noliza batedegua' de'e gwdaogüe'ena'?

³⁴ Na' gož Jeso'osän' neto': —Par nada' naquən ca to yelə' guao chona' can' chene'e ben' əbselə' nada' nič gaquə yoguə' de'en chene'ene' gaquə. ³⁵ Le'e nale: “Ne'e dech yetap bio' par yedobə cwsešən'.” Na' nada' əchnia' le'e, de yeto cwseš de'e cheyalə' yedobə, beñə' ca' yoso'ozenag che Diozän' šə güe'elenchga'acchone' xtiže'ena'. Legon xbab de que bagolə gatə'əyoiga'aquechone' yoso'ozenague' che'. ³⁶ Ben' chon par nič beñə' choso'ozenague' che Diozän' chaclene' beñə' par nič chəsə'əzi'e yelə' mban zejlicane. Na' Diozän' chone' ca zoe' mbalaz por ni che de'en chaclene' lega'aque'. Can' chac, ben' chyixjui'e xtižə' Diozän' de'e neche na' ben' chon par nič beñə' choso'ozenague' chei tx-enə' chəsya'əbeine'. ³⁷ De'e li can' na dižə'an de'en de: “Beñə' yoblən' chaz na' beñə' yoblən' chelap.” ³⁸ Nada' bač chselə'a le'e ca beñə' yesya'əlapə' gan' cui gwso'one' žin. Beñə' yoblə bagosə'əyixjui'e xtižə' Diozän' na' le'e gonle par nič beñə' ca' gwse'enene' xtiže'ena' yoso'ozenague' chei.

³⁹ Na' zan beñə' ža' lao' yež Sicarən' gan' mbane Samarian' gwso'onjilažə'e Jeso'osän' por ni che de'en gwna no'olän': “Bagwne' nada' yoguə'əte de'e babena'.” ⁴⁰ Na' catə' besə'əžin beñə' Sicarən' gan' zoe'ena' gwsa'atə'əyoine' Jeso'osän' yega'ane' len lega'aque', na' bega'ane' chopə ža. ⁴¹ Na' beñə' zanch gwso'onjilažə'ene' por ni che dižə' de'en be' cuin Jeso'osän'. ⁴² Na' gwse'e no'olän': —Na'a chonjilažə'əto'one' caguə' por ni che de'en gwnao' na' azən' sino por ni che de'en babeneto' cho'e dižə' cuinczəto'. Bañezeto' de que de'e liczə' bengan' Cristan' ben' gwlej Diozän' par yebeje' beñəčan' xni'a de'e malən' con beñə' se'ejlə'e che'.

Jeso'osän' beyone' xi'iq to beñə' blao

⁴³ Na' catə' goc chopə ža zoto'ona', beza'ato' beyejto' Galilean'. ⁴⁴ Na' cuin Jeso'osän' bagwnacze' de que beñə' gwlaž che notə'əteza profet beñə' cho'e xtižə' Diozän' bito chso'ene' yelə' bala'an na' nic chse'ejlə'e che'. ⁴⁵ Pero na' catə' bežinto'

Galilean', beṇə' Galilea ca' besyə'əbeine' na' bosozenague' che Jeso'osən' chedə' leczə' lega'aque' ja'aque' Jerosalennə' par lṇi pascon' na' besə'əle'ine' yoguə' de'e güen de'en bene' bedote lao lṇina'.

⁴⁶ Na' gozejto' len Jeso'osən' yetši'i yež Canan' distrit che Galilean' gan' bene' par niçh beyac nisən' bino. Na' yež Capernaunnə' zo to beṇə' blao beṇə' chon žin che rein' na' chacsenchgüei xi'ine'ena'. ⁴⁷ Xa bi'ina' cata' benene' rson bežinto' Galilean' zezə'ato' Jodean', bide' lao Jeso'osən' na' gotə'əyoine' le' šejə' žjəyeyene' xi'ine'ena', chedə' bazon gatbo'. ⁴⁸ Na' Jeso'osən' gože'ene': —Šə cui le'ile miłagr na' bichlə de'e zakuə' yebanele, bito šejle'ele čhia'.

⁴⁹ Nach ben' chon žin che rein' gože' le': —Señor, yo'ošga antsə' cuinə' gat bi'i čhia'anə'.

⁵⁰ Na' Jeso'osən' gože'ene': —Beyej. Bito gat bi'i čhio'onə'.

Nach gwyejle' be'ena' de'en gož Jeso'osən' le' na' beze'e. ⁵¹ Na' lao bazengüe'e nezən' jəsə'əšag xmose' ca' le' na' gwse'ene': —Bacheyaque bi'i čhio'onə'.

⁵² Nach gwnabene' lega'aque' bi or gwzolo beša'alazə'əbo'. Na' lega'aque' gwse'ene': —Neje cheda to gobiz bechojbo' de'e lan'.

⁵³ Nach xabo'onə' gocbe'ine' or na'anə' gož Jeso'osən' le' de que bito gat bi'i che'ena'. Nach benilazə'e Jeso'osən', le' na' family che'ena' na' yoguə' beṇə' ža' liže'ena'.

⁵⁴ De'e nga goc çhop las ben Jeso'osən' miłagr catə' ze'e beze'e Jodean' na' bežine' Galilean'.

5

Jeso'osən' beyone' to beṇə' nat to part cuerp che'ena'

¹ Gwdenə' golə' to lṇi che neto' beṇə' Izrael Jerosalennə' na' gwyej Jeso'osən'. ² Jerosalen na' žia to tanc de'en nzi' Betesda dižə' ebreo. Žian gałə'əza cho'a puert che syodan' de'en nzi' "Çhe xilə' ca'". Na' nyechj mbi'i cuit cue'ej tanquən' gueyə' ca cha'ašil dao'. ³ Na' beṇə' zan beṇə' güe' zjəde' lo'o cha'ašil da'onə', no beṇə' lçhol, beṇə' coj, na' no beṇə' zjanat to part güejə cuerp chega'aque'ena'. Zjədie' chəsə'əbeze' batə'əquən' ta nisən'. ⁴ To angl betje' tgüejə bte' nisən', na' con beṇə'

chyobe chetj lo'o nisən' catə'an cheyož chta anglən' len, le'ena' cheyaque che bitə'ətezə yižgüe' de'e che'ine'. ⁵ Na' entr beṇə' ca' len to beṇə' byo bagoc ši'inšonəchoa iz chacsenene'. ⁶ Na' Jeso'osən' ble'ine' be'ena' na' gocbe'ine' de que bagwža de' ca'. Na' gože'ene': —¿Eche'endo' yey-acdo'?

⁷ Na' beṇə' güe'ena' gože'ene': —Señor, caguə' no beṇə' zo cue'e nada' lo'o tanquən' catə'an chda nisən'. Na' žlacte azya'a nada' par šo'a, beṇə' yoblə chyobene' chetje' lo'o nisən'.

⁸ Nach gož Jeso'osən' le': —Gwyas na' botobə xta'onə' na' gwda.

⁹ Na' le'e beyaceti be'ena' na' botobe' xte'ena' na' gwzolo chde'. Goc de'ena' ža dezcanz. ¹⁰ Nach beṇə' blao che neto' beṇə' Izrael gwse'e ben' beyaquen': —Ža dezcanz ṇa'a. Bito de lsens yeyoa' xta'onə'.

¹¹ Nach gože' lega'aque': —Ben' beyone nada' gože' nada': "Botobə xta'onə', be-yoa'an na' gwda."

¹² Na' gwse'ene': —¿Noxan' gož le': "Botobə xta'onə' na' gwda"?

¹³ Na' ben' beyaquene' bito nezene' non', chedə' Jeso'osən' babebi'ize'e gan' ža' beṇə' zan ca'. ¹⁴ Gwdechlə bedil Jeso'osən' le' lo'o yo'odao' əblaonə' na' gože'ene': —Baçh beyacdo' ṇa'a. Bitoch bi de'e mal gono' par niçh cui gac čhio' to de'e maləch.

¹⁵ Nach beza' be'ena' na' gwduxje'ine' beṇə' blao che ṇasyon Izrael çheto'on de que Jeso'os na'anə' beyone le'. ¹⁶ Na' de'e na'anə' beṇə' blao ca' bosolagzejə bosolagzide' Jeso'osən' chasə'əyiljlaže'e naclən' so'one' par so'ote'ene' de'en bene' miłagr ca' ža dezcanzən'. ¹⁷ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Xa'anə' cheləlene' yoguə' ža, na' leczə ca' nada'.

¹⁸ Nach beṇə' blao che ṇasyon çheto'on mazəchlə gosə'əyiljlaže'e naclən' so'one' par so'ote'ene' por ni che de'en gwne' de que Diozən' naquə Xe', caguə' tlaozə de'en cui bembə'əne' ža dezcanz na'anə'. Na' de'en gwne' de que Diozən' naque' Xe' zejen de que tozaczə can' zaque'e len Diozən'.

Yełə' chnabia' che Xi'in Diozən'

¹⁹ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —De'e li čhnia' le'e, bito gaguə' bi gona' to gwłazza', nadan' naca' Xi'in Diozən'. De'en

chle'ida' chon Xa'anə', lennə' chona'. Yoguə'əloł de'en chon Xa'anə', leczə lennə' chona'. ²⁰ Xa'anə' chaquene' chia', na' chlo'ine' nada' yoguə' de'en chon cuine'. Na' əgwlo'ine' nada' de'e zaquə'əch ca de'e quinga de'e gona' par niç yebanele. ²¹ Xa' Diozən' chbeje' beñə' na' chone' ca chatə' yelə' mban zejlicane' chega'aque' par niç cui əsa'aque' ca beñə' guat len yichjla'ažda'oga'aque' enə'. Na' ca'acžən' chona' nada' naca' Xi'ine', chbeja' beñə' par chnežjua' yelə' mban zejlicane' chega'aque'. ²² Bito chchoglaog Xa' Diozən' che ni to beñə' šə nape' dolə', sino babene' nada' yelə' chnabia'anə' par əchoglaogua'an che beñə' šə non' napə dolə'anə', nadan' naca' Xi'ine'. ²³ Xa' Diozən' chene'ene' de que yoguə'əloł beñə' so'one' nada' yelə' bala'an' can' chso'e le' yelə' bala'an'. Ben' cui chon' nada' naca' Xi'in' Dioz yelə' bala'an', lente Xa' Dioz na'anə' cui cho'e yelə' bala'an', chedə' len' bsele'e nada'.

²⁴ De'e li chnia' le'e, ben' chzenag xtižə'anə' na' chonjilaž'e Diozən' ben' əbsele' nada' de yelə' mban zejlicane' che'. Na' cuat si'e castigon', chedə' bitoch naque' len yichjla'aždaogüe'en ca beñə' guat, sino bade yelə' mban zejlicane' che'. ²⁵ De'e li chnia' le'e gwžin' ža catə'an beñə' ca' zžənaque' len yichjla'ažda'oga'aque' enə' ca beñə' guat əse'enene' xtižə'a nada' Xi'in' Dioz, na' beñə' ca' yoso'ozenag chia' yesə'əbane' zejlicane'. Na' baçh chzoloac hac ca' na'a. ²⁶ Xa' Diozən' nse'e yelə' mban zejlicane' na' chac gwnežjue'en beñə'ən', na' ca'acžə babene' par niç nada' nsa'a yelə' mban zejlicanen' na' chac chnežjua'an che beñə'ən', nadan' naca' Xi'ine' enə'. ²⁷ Na' leczə beñe' nada' yelə' chnabia'anə' par niç əchoglaogua'an non' napə dolə' chedə' bsele'e nada' golja' beñə'. ²⁸ Bito yebanele de'e nga. Gwžin' ža catə' yoguə'əloł beñə' guat ca' ža' lo'o ban' əse'enene' ənia' lega'aque'. ²⁹ Na' beñə' ca' gwso'on de'e güen žlac gosə'əbane' yesyə'əchoje' par yesə'əbanche' zejlicane'. Na' beñə' ca' gwso'on de'e mal žlac gosə'əbane' yesyə'əchoje' par əsa'aque' castigw.

Jeso'osən' bzejni'ine' de que nape' yelə' chnabia'

³⁰ Bito bi gaquə gona' de'e bia'azəlažə'a. Chzenaga' bin' na Xa'anə' par niç nežda'

naquən' chchoglaogua'an che beñə'ən' šə non' napə dolə'. Na' chchoglaogua'an che to toe' can' cheyalə'əczə gaquə chedə' bito chona'an de'e bia'azəlažə'a. Chona'an con can' chene'e Xa'anə' ben' əbsele' nada'anə'. ³¹ Žalə' toza' nada' cho'a dižə' non' naca', bito naquən de'e šejle'ele chia'. ³² Pero zo Xa'anə' cho'e dižə' non' naca', na' nežda' de que dižə' de'en cho'e chia'anə' naquən de'e li. ³³ Baçh bsele'əle beñə' lao Juannə' par jəsə'ənbene' le' chia'. Na' Juannə' be'e dižə' li non' naca'. ³⁴ Pero ca naca' nada' bito chyažjda' ənežda' dižə' de'e güe' ni to beñə'ən' chia'. Parzə niç le'e šejle'ele chia' na' gona' ca cui yeyejle lao yi' gabilən', de'e na'anə' che'enda' yosa'aləžə'əle de'en gwna Juannə' chia'. ³⁵ Juannə' goque' ca to lampara de'e chse'eni'ichgua, na' gone'ele bebeile šlož can' bsele'əlo'ine' enə'. ³⁶ De to de'e cho'en xtižə'a de'e zaquə'əche ca dižə' chia' de'en choe' Juannə'. Nada' chona' yoguə'əloł de'en chon Xa'anə' lao na'a gona', na' de'en chona' cho'en dižə' de que le' enə' bsele'e nada'. ³⁷ Na' leczə Xa'anə' ben' bsele' nada' cuine' babe'e xtižə'a. Na' bitonə' gwzenagle xtižə'enə' nic ne'e le'ile can' naque' enə'. ³⁸ Bitonə' gone' chele xtižə'enə' chedə' bito chonjilažə'əle nada' naca' ben' əbsele' enə'. ³⁹ Chsedyanə'əle Xtižə' Diozən' de'en nyojan, chaquele naple yelə' mban zejlicane' laogüe' de'en chsedlen. Na' de'e ca' zžənyojan chso'en xtižə'a. ⁴⁰ Pero cui chene'ele gonjilažə'əle nada' par gaple yelə' mban zejlicane'.

⁴¹ Par nada' bito bi nonən šə beñə'ən' so'one' nada' yelə' bala'an' o šə cui. ⁴² Nada' nombi'a le'e na' nežda' cabi chaquele che Diozən'. ⁴³ Xa'anə' bsele'e nada' na' beñe' nada' yelə' chnabia' par chona' con can' ne'enə' na' cabi chejle'ele chia'. Na' šə beñə' yoblə yide' to gwlažze', gwyejle'ele che'. ⁴⁴ Bito gaquə šejle'ele chia' chedə' la' chi' yichjle chonle ca so'on ljuežjle ca' le'e yelə' bala'an' na' cui cheyjilje naclən' gonle par niç Diozən' gone' le'e yelə' bala'an'. Tožə le'enə' cho'e yelə' bala'an' de'en nauə de'e zaquə'e. ⁴⁵ Bito gonle xbab de que nada' gua'a le'e part lao Xa'anə'. De'e Moizežən', ben' zole lez gaqualen le'e lao Diozən', le'enə' güe'e le'e part lao Xa'anə'. ⁴⁶ Žalə' gwyejle'ele che de'e Moizežən' na' šejle'etele len chia' nada', chedə' chia' nadan' bzoje'. ⁴⁷ Na' ca naquən' cui chejle'e

de'en bzoje'ena', ꞥnacxa gonczle šejle'ele de'en bagwnia' le'e?

6

Jeso'osən' bguaogüe' gueya' mil beṇə' byo

¹Gozde de'e ca' gwyejto' len Jeso'osən' yešla'alə Nisdao' Galilean'. Na' nisdə'onə' leczə nzi'in Nisdao' Tiberias. ²Na' beṇə' zan bedəsa'ənao le' chedə' besə'əle'ine' miłagr ca' de'en chone' cheyone' beṇə' güe' ca'. ³Na' gwloeto' to lao ya'a len Jeso'osən' na' na' gwche'eto' len le'. ⁴Na' bazon baooz galə' lni che neto' beṇə' Izrael de'en nzi' lni pascw. ⁵Na' catə' bgüia Jeso'osən' na' ble'ine' de que baza'ac beṇə' zan gan' zoe'ena', na' gože' Lipən': —ꞥGaxa si'icho de'e asa'o yogua' beṇə' quinga?

⁶Jeso'osən' gwne' ca' parzə niçh ye' Lipən' nac chaquene' cheyalə' gonto', la' baņeczene' naquan' gone'. ⁷Na' gož Lipən' le': —Tmil pes cabi gaquen si'icho de'e asa'ogüe' lata' güejən.

⁸Na' zo to disipl che Jeso'osən', ben' le Ndres, bišə' Simon Bedən'. Na' Ndresən' gože' Jeso'osən': ⁹—Nga zo to bi'i byo na' de gueya' yetxtil de sebad chebo' na' yechopə' beṇə' ja'a. Pero bi de gon de'e quinga la' beṇə' zannə'.

¹⁰Nach Jeso'osən' gože' neto': —Le'e gon mendad yesə'əbe' beṇə' ca'.

Chi'ichgua yixye daqu' latjən', nach gosə'əbe' beṇə' ca' laogüeinə'. Naquə ca do gueya' mil beṇə' byo cui cuent no'olə na' cui cuent bidao'. ¹¹Nach gwxi' Jeso'osən' yetxtil ca'. Na' beyož be'e yelə' choxcwlen che Diozən' bene' che che neto' disipl par be'eto' che beṇə' ca' bazjəchi'. Na' leczə ca'atezəczə bene' len beṇə' ya'a ca'. Be'eto' lega'aque' con cata'ətə' de'e gwse'enene'. ¹²Na' catə' beyož gwse'eljene' nach gože' neto': —Le'e yetobə pedas ca' de'en bega'ən par niçh cui bi cuiayi'.

¹³Nach botobəto' pedas ca' de'en besya'əga'ən beyož gwsa'o beṇə' ca', na' goquən šižin žomə lao gueya' yetxtil de sebadən'. ¹⁴Na' beṇə' ca' catə' besə'əle'ine' miłagr de'en ben Jeso'osən' nach gosə'əne': —De'e liczə bengan' profetən' ben' bagwlezcho selə' Diozən' yežlyo nga par gakuəlene' chio'o.

¹⁵Na' catə' gocbe'i Jeso'osən' de que gwse'enene' yesə'əche'exaxjene' par

so'onene' rei chega'aque'ena', nach bebi'iže'e gozeje' ya'ada'onə' toze'.

Gwda Jeso'osən' lao nisdə'onə'

¹⁶Na' catə' beṇə' žə'ena' neto' disipl che Jeso'osən' beyetjto' cho'a nisdə'onə'. ¹⁷Na' beyo'oto' to lo'o barcw par zjəyedato' Capernaunnə'. Bagol, na' Jeso'osən' bitonə' yele'e gan' zjəyedato'onə'. ¹⁸Na' chas chatə' nisdə'onə' la' to be' fuert chechj. ¹⁹Ca do çhopə legw babeza'ato' lao nisdə'onə' catə' ble'ito' zezə' Jeso'osən' lao nisdə'onə' galən' zda barcon'. Na' bžebto'. ²⁰Nach gože' neto': —Nada'anə'. Bito žele.

²¹Nach neto' chebeito' bego'oto'one' lo'o barcon'. Nach le'e bežinteto' cho'a nisdə'onə'.

Beṇə' zan chəsyə'əyilje' Jeso'osən'

²²Na' beteyo beṇə' ca' besya'əga'ən yešla'alə nisdə'onə' bito besya'əželene' Jeso'osən'. Gwsa'acbe'ine' cagua bi barcw gotə'əch sino yetoga de'en beyo'oto', na' gosə'əze'ne' bito beyo'o Jeso'osən' lo'o barcon' gan' beyo'o neto'. ²³Nach besə'əžin to çhopə barcw ca' de'en za'ac syoda de'en nzi' Tiberias, besə'əžinən galə'əzə gan' əgwsa'ogüe' catə'ən gwde be' Xancho Jeso'osən' yelə' choxcwlen che Diozən'. ²⁴Na' catə' besə'əle'i beṇə' ca' cagua no Jeso'osən' nla'anə', na' ni neto' disipl che', nach besya'əyo'e lo'o barcw dao' ca' na' ja'aque' Capernaunnə' chesyə'əyilje'ene'.

Jeso'osən' naque' yelə' guao de'e chnežjon yelə' mban zejlicane che beṇə' chso'onlilaže'ene'

²⁵Na' catə' besya'əželene' Jeso'osən' yešla'alə nisdə'onə' na' gwse'ene': —Maestr, ꞥbatə'əqua' bela'o ngan'?

²⁶Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li chnia' le'e, cheyilje nada' cagua por ni che bagwyejni'ile bi zejen miłagr ca' bable'ile bena', sino por ni che de'en gwdaole na' beljele. ²⁷Bito cue'e yichjle gonle par niçh gatə' de'e ye'ej gaole de'en chde chei, sino lecue'e yichj le'e gon par niçh gaquə ye'ej gaole de'en gon le'e yelə' mban zejlicane. Diozən' bsele'e nada' golja' beṇə'ch na' nada' gona' de'en ye'ej gaole par niçh əbanle zejlicane. Na' Diozən' babene' par niçh nezele bsele'e nada'.

²⁸Na' gwse'ene': —ꞥBi cheyalə' gonto' par niçh yebei Diozən' neto'?

²⁹ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —De'e nga gonle par niç yebei Diozən' le'e, gonlilažə'əle nada' ben' əbselə'enə'.

³⁰ Nach gwse'ene': —¿Bi miłagr gono' par niç gonlilažə'əto' le'? ¿Bi gono' le'ito' ža? ³¹ De'e ɣaxta'ocho ca' gwsa'ogüe' mana latjə dašən', can' nyoj Xtižə' Diozən' nan: “Yelə' guao de'e za' yoban' be'e lega'aque' gwsa'ogüe'.”

³² Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e, caguə de'e Moizezən' bnežjue' lega'aque' yelə' guao de'en za' yoban', sino ɣa' Dioz na'anə'. Na' ɣa'anə' bəbsele'e par le'e to yelə' guao de'e zaquə'əche na' de'e li za'an yoban'. ³³ Na' yelə' guao de'en bəbsele' ɣa' Diozən', za'an yoban' na' betjən yežlyon' na' chnežjon yelə' mban zejlicane che notə'əteza beṇə' chao len.

³⁴ Nach gwse'ene': —Señor, beṇšga neto' yelə' guaon' nao' ca' yedote.

³⁵ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Nada' naca' yelə' guao de'en chnežjon beṇə' yelə' mban zejlicane. Notə'əteza beṇə' chse'ejle' chia' yesyə'əbei la'ažda'oga'aque'enə' zejlicane, na' de'en chso'onlilaže'e nada', niite'e mbalaz zejlicane. ³⁶ Na' bagwniacza' le'e, la'anə'əczə bable'ile nada' naca' yelə' guaoənə', bitoczə chonlilažə'əle nada'. ³⁷ Yoguə' beṇə' ca' chbej Diozən' par əsa'aque' nada' txen, chžin ža catə' chso'onlilaže'e nada'. Na' notə'əteza beṇə' ca' chso'onlilažə' nada', chebeida' chsa'aque' nada' txen. ³⁸ Nada' za'a yoban' na' betja' yežlyon' caguə par niç gona' de'e bia'azəlažə'anə', sino par niç gona' can' chene'e ɣa'anə' ben' əbselə' nada'. ³⁹ Na' de'e ngan' de'en chene'e ɣa'anə' ben' əbselə' nada', de que yoguə'əloj beṇə' bagwleje' par əsa'aque' nada' txen, ni toe' cui gua'a latjə cuiayi'e sino que yosbanga'aca'ane' ladjo beṇə' guat ca' šə bagwsa'ate' catə' əžin ža šo'o fin che yežlyon'. ⁴⁰ ɣa'anə' chene'ene' de que yoguə'əloj beṇə' se'ejni'ine' non' naca' nada' na' so'onlilaže'e nada', par niç əgwnežjue' lega'aque' yelə' mban zejlicane, na' nada' yosbanga'aca'ane' ladjo beṇə' guat ca' šə bagwsa'ate' catə'ən əžin ža šo'o fin che yežlyon'.

⁴¹ Na' beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' besə'əže'eše'e che Jeso'osən' de'en gwne': “Nada' naca' yelə' guao

de'en za' yoban'.” ⁴² Na' gosə'əne': —¿Ecaguə bengan' Jeso'os xi'in Jwse ben' nombia'acho na' lecza ca' xne'enə'? ¿Bixchexa nga nalize' de que ze'e yoban' betje' yežlyon'?

⁴³ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito že'ešə'əle chia' entr le'e. ⁴⁴ Ni to cono no gonlilažə' nada' šə ɣa'anə' ben' əbselə' nada' cui gone' ca se'ejle'e chia'. Na' beṇə' ca' chse'ejle'e chia' yosbanga'aca'ane' ladjo beṇə' guat ca' šə bagwsa'ate' catə' əžin ža šo'o fin che yežlyon'. ⁴⁵ Gan' nyoj de'e ca' bosə'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwsə'e xtižə' Diozən' cana' nan: “Na' yoguə'əlole' əgwsed əgwlo'i Diozən'.” Nachən' yoguə'əloj non' neze can' na ɣa'anə' na' chosə'ozenag che', yoguə' beṇə' can' chso'onlilaže'e nada'.

⁴⁶ Bito nacho zo nochlə beṇə' bable'ine' ɣa'anə' sino toza' nada', la' nadan' za'a gan' zo ɣa' Diozən'. ⁴⁷ De'e li chnia' le'e, beṇə' ca' chso'onlilažə' nada' de yelə' mban zejlicane chega'aque'. ⁴⁸ Nada' naca' yelə' guao de'en chnežjon beṇə' yelə' mban zejlicane. ⁴⁹ ɣaxta'ocho ca' gwsa'ogüe' manan' latjə dašən', pero bia'aczə gwsa'ate'. ⁵⁰ Nadan' cho'a dižə' de que naca' yelə' guao de'en za' yoban' de'en chnežjon yelə' mban zejlicane che beṇə' ca' chsa'ogüe'en par niç ca' cuich zjənaque' len yichjla'ažda'oga'aque'enə' ca beṇə' guat. ⁵¹ Nadan' naca' yelə' guao de'en za' yoban'. Nsa'a yelə' mban zejlicanenə' na' chac chnežjua'an beṇə'ənə'. De'e na'anə' beṇə' ca' sa'o yelə' guao nga yesə'əbane' zejlicane. Na' yelə' guao de'e əgwnežjua' əsa'ogüe' naquən cuerp chia'anə', na' əgwnežjua'an par niç notə'əteza beṇə'ch guaquə yesə'əzi'e yelə' mban zejlicanenə'.

⁵² Nach gwche' bžaš entr beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' gosə'əne': —¿Nacxa gone'en gon cuerp che'enə' gaocho?

⁵³ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li chnia' le'e, Diozən' bsele'e nada' golja' beṇə'ch, na' šə cuiṇə' gaole cuerp chia'anə' na' šə cuiṇə' ye'ejle xchena'anə', bito de yelə' mban chele zejlicane. ⁵⁴ Beṇə' ca' chsa'o cuerp chia'anə' na' chse'ejle' xchena'anə' de yelə' mban zejlicane chega'aque', na' šə bagwsa'ate' catə' əžin ža šo'o fin che yežlyon', yosbanga'aca'ane' ladjo beṇə'

guat ca'. ⁵⁵ Na' cuerp chia'anə' naquən yelə' guao de'e le'ezelaogüe de'e zaque'e, na' xchena'anə' de'en chse'eje'enə' naquən le'ezelaogüe de'e zaque'e. ⁵⁶ Na' beṇə' ca' chsa'o cuerp chia'anə' na' chse'eje' xchena'anə' nitə'ətezə nite'e len nada' na' nada' zotezə zoa' len lega'aque'. ⁵⁷ Xa'anə' ben' zo zejlicane le'enə' bsele'e nada', na' zoa' chedə' le' chone' ca' zoa', na' ca'atezacən' ben' gao cuerp chia'anə' soe' chedə' gona' ca' soe'. ⁵⁸ Cuerp chia'anə' naquən yelə' guao de'en za' yoban'. Na' yelə' guao nga bito naquən ca' manan' de'en gwsa'o xaxta'ocho ca' na' bia'acəzə gwsa'ate'. Beṇə' ca' chsa'ogüe' yelə' guao nga nia' ca' nite'e zejlicane.

⁵⁹ De'e quinga əbsəd əblo'i Jeso'osən' lo'o yo'odao' Capernaunnə'.

Xtižə' Jeso'osən' chnežjon yelə' mban zejlicane che beṇə' ca' choso'ozenag chei

⁶⁰ Na' beṇə' zan beṇə' ca' zjəsə'ənao Jeso'osən' catə' gwse'ene' can' gože' lega'aque' nach gosə'əne': —Zi'ichgua naquə dižə' quinga. ĩNoxacəzə šejle'e che'?

⁶¹ Na' gocbe'i Jeso'osən' de que chəsə'əže'eše'e por ni che de'en gože' lega'aque', na' gozne': —ĭEpor ni che de'en gwnia' can' chene'ele yebiguə'əle gosxanlə? ⁶² ĩNaquəchxa gonlen' šə le'ile nada' yeyepa' gan' gwzoa' antsla? nadan' bselə' Diozən' golja' beṇə'ach. ⁶³ Caguə por ni che de'en golje beṇə'ach de yelə' mban zejlicane chele sino šə yo'o Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'olen' de yelə' mban zejlicane chele. Dižə' de'en babi'a len le'e zaquə'ən par yichjla'ažda'olen' na' əbanlə zejlicane šə šejle'ele chei. ⁶⁴ Ne'e nita' ballə cui chonlilažə'əle nada'.

Jeso'osan' gwne' ca' chedə' dezd gwzolao zjəsə'ənao beṇə' le' nezene' noquə' beṇə' ca' cui gwso'onlilaže'ene' na' non' əgwde le' lao na' beṇə' ca' chəsə'əgue'i le'. ⁶⁵ Na' gože' lega'aque': —Chac can' gwnia'anə' de que notono no chac gonlilažə' nada' šə Xa'anə' ben' əbselə' nada' cui chone' par nič gonlilaže'e nada'.

⁶⁶ Nach besyə'əbi'izə' beṇə' zan beṇə' bagosə'ədalene' Jeso'osən', bitoch gosə'ənaogüe'ene'. ⁶⁷ Na' Jeso'osən' gože' šižinte neto': —ĭElen le'e chene'ele žjəya'acle?

⁶⁸ Na' gož Simon Bedən' le': —Xanto', notono nochlə de no zaquə' əgwzenagto' chei. Nezeto' de que le' choṇo' yelə' mban zejlicane che notə'ətezə neto' chzenagto' xtižə'onə'. ⁶⁹ Neto' bachejle'eto' na' banezeto' de que len' naco' Cristən' ben' bagwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'. Naco' Xi'in Dioz ben' zo zejlicane.

⁷⁰ Na' Jeso'osən' gože' neto': —Nada' gwleja' le'e šižinle na' nəzda' de que tole chzenagle che gwxiye'ene'.

⁷¹ Gwne' ca' che Jod Iscariotən' xi'in Simonə' la' Jod nan' əgwdi'ene' lao na' beṇə' ca' chəsə'əgue'i le', len nacte' txen neto' šižinto'.

7

Beṇə' bišə' Jeso'osən' bito gwso'onlilaže'e le'

¹ Catə' bagwde de'e ca' Jeso'osən' gw-dacze' chsed chlo'ine' beṇə' ca' ža' distrit che Galilean'. Bito gone'ene' yeyeje' Jodean' par soe' na' chedə' beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' chəsə'əyiljlaže'e nacən' so'one' par so'ote'ene'. ² Na' bazon galə'əzə lni che neto' beṇə' Izrael de'en nzi' "lni che yo'o de laguə". ³ Na' beṇə' bišə' Jeso'osən' gwse'ene': —Bito yega'ano' nga, sino gwey Jodean' par nič displ chio' ca' ša' na' yesə'əle'ine' de'e ca' chono'onə'. ⁴ Ni to beṇə' cui chone' bgašə'əzə to de'e chone' šə chene'ene' gombia' beṇə' le'. Šə de'e li chono' milagr, ben par nič yesə'əneze yoguə'əlo' beṇə' can' chono'onə'.

⁵ Beṇə' bišə'e ca' gosə'əne' ca' chedə' ni lega'aque' cui gwso'onlilaže'e le'. ⁶ Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Bitonə' žin ža par gwlo'a non' naca', pero ca' naquə le'e ža, gwaquə žja'acle lnin' batə'ətezən'. ⁷ Beṇə' ca' cui zjənonbia' Diozən' bito chəsə'əgue'ine' le'e, pero chəsə'əgue'ine' nada', chedə' chzejni'iga'acda'ane' de que chso'one' de'e malən'. ⁸ Le'e žja'ac lņina'. Nada' bito sa'a na'a chedə' bitonə' žin ža chia'anə' par sa'a lnin'.

⁹ Na' beyož gože' lega'aque' ca' bega'ane' Galilean' yətə' choṇə' ža.

Jeso'osən' gweyeje' Jerosalennə' gan' yo'o lņina'

¹⁰ Nach gwde gwsa'ac beṇə' bišə'e ca' əzja'aque' lņina' le'cəzə gwza' le' zde' lņina', pero caguə zaquə'əlo' sino bgašə'əzə. ¹¹ Na'

benə' blao che nasyon Izrael cheto'onə' besya'əyilje' le' lao lɪnina' na' gosə'əne': —¿Ganxa be'ena'anə'?

¹² Na' benə' ca' zjənžag lao lɪnina' zane' gwso'e dižə' che Jeso'osən' len lježjga'aque'. Na' caguə tozə can' gosə'əne' che'. Bale' gosə'əne': —Naque' benə' güennə'.

Na' yebale' gosə'əne': —Abi, chonleizene' benə'əna'.

¹³ Pero ni to'e cui gwso'e dižə' che' zaquə'əlao chedə' besə'əzebe' benə' blao che nasyon cheto'onə'.

¹⁴ Na' do gašjə zda lɪnina' catə' gwyo'o Jeso'osən' lo'o yo'odao' əblao che neto' benə' Izrael na' gwzoloa chsed chlo'ine'.

¹⁵ Na' chasyə'əbane benə' blao ca', chəsə'əne': —¿Bixa chejni'i bengan' len caguə babsede' can' nsed chio'onə'?

¹⁶ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'en chlo'ida'anə' caguə de'e chaljalaža'anə', sino ben' əbselə' nada' blo'ine'en nada'. ¹⁷ Notə'əteza benə' chene'ene' gone' can' chene'e Diozən', le' ənezene' šə de'en chlo'ida'anə' naquən che Diozən' o šə naquən de'e bia'azəlaža'a. ¹⁸ Benə' ca' chso'e dižə' de'e bia'azəlažə'əga'aque' chəsyə'əyilje' no so'e lega'aque' ye'lə' bala'an. Caguə ca' nada' chedə' cheylja' naclə gona' par ničh Diozən' ben' bselə' nada' si'e ye'lə' bala'an. De'e na'anə' gwaquə gapple confyans de que nada' cho'a dižə' li, na' bito chxəoyaga' benə'.

¹⁹ Le'e cho'ela'ole de'e Moizezən' ben' bzoj lei che Diozən', len ni tole cui chonle can' nanə'. ¿Bixchen' chyiljlažə'əle naclən' gonle par gotle nada'?

²⁰ Na' benə' ca' zjənžaguən' gwse'ene': —Chac tonto'. ¿No chyiljlažə' naclə gone' par gote' le'?

²¹ Jeso'osən' gože' lega'aque': —Toza miłagr de'en babena' ža dezcanzən' na' de'e na'anə' yoguə'əle chebane. ²² De'e Moizezən' bzoje' de que cheyalə' socho seņy de'en ne' sirconsision. Pero caguə gwzoloa len le' sino len de'e xaxta'ocho ca' benə' ca' gwnitə' antsłə ca' le'. Na' le'e chzole bi'i byo dao' ca' seņy de'en ne' sirconsision ža dezcanzən'. ²³ Na'a ža, šə chaquele chonən byen gwzole no bidao' seņy de'en ne' sirconsision ža dezcanzən' par gonle complir can' na lei de'en bzoj

de'e Moizezən', ¿bixchen' chža'ale nada' de'en beyona' to benə' ža dezcanzən' len yoguə'əlol de'en chac che'? ²⁴ Bito con gonle xbab de que to de'e chle'ile chon benə' naquən de'e mal, sino le'e co'o rson ničh ənezele šə de'e li chone' de'e mal o šə chone' de'e güen.

Jeso'osən' be'e dižə' de que gwze'e gan' zo Diozən'

²⁵ Nach to chəpə' benə' Jerosalen ca' gosə'əne': —¿Ecaguə bengan' chəsyə'əyilje' par ničh so'ote'ene'? ²⁶ Le'e ggüiašč can' cho'e dižə' nga zaquə'əlao na' bitobi chse'ene'. De repentlja benə' gwnabia' ca' bach chso'one' xbab de que naquəcze' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'. ²⁷ Pero na' nezecho ga benə' be'enga, mas catə' yidə Cristən' ni to cono əneze ga be'ena'.

²⁸ Ne'e chsed chlo'i Jeso'osən' lo'o yo'odao' əblao che neto' benə' Izrael catə'an gosə'əne' ca'. Nach gwne' zižjo gože' lega'aque': —Nada' nombi'ale na' nezele ga benə' nada'. Na' caguə con za'a de'e bia'azəlaža'anə'. De'e li zo ben' əbselə' nada' la'anə'əczə le'e bito nombi'ale. ²⁹ Nada' nombi'ane' chedə' gan' zoe' nan' gwza'a na' len' bselə'e nada'.

³⁰ Nach chasə'əyiljlaže' naclən' so'one' par yesə'əzene' Jeso'osən', pero notono no gwzen le' chedə' bitonə' əžin ža par gaque' lao na'aga'aque'ena'. ³¹ Na' benə' zan gwso'onlilaže'e Jeso'osən' na' gosə'əne': —Catə'an yidə Cristən' bitolja gone' miłagr zanch can' chon benga.

Xa'ag yo'odao' ca' ja'aque' par žjəsə'əxene' Jeso'osən'

³² Na' benə' fariseo ca' gwse'ene' benə' zan chso'e dižə' che Jeso'osən'. Nach bosə'oxi'e len bxəz əblao che nasyon Izrael cheton' bosə'oselə'e xa'ag yo'odao' cheto' ca' par žjəsə'əxene' le'. ³³ Na' Jeso'osən' chsed chlo'ichene' gwne': —Gwzocha' yeto tyemp dao' len le'e nach yeya'a gan' zo ben' əbselə' nada'. ³⁴ Yeyilje nada' na' cabi yeželele nada', la' gan' soa' nada', le'e bito gaguə yidle.

³⁵ Nach benə' blao che nasyon Izrael cheton' gosə'əne' entr lega'aque': —¿Ga yeyej bengan' cui yezelechone'? ¿Ešə šejlene' benə' gwlaž checho ca' zjənaselas entr benə' griego ca' na' žjəsədene' benə' griego

ca'? ³⁶ ¿Bi zeje dižā' de'e nga gwna benga? Gwne': "Yeyilje nada' na' cui yezelele nada'." Na' lecza gwne': "Ga'an soa' nada', le'e bito gaquā yidle."

Jeso'osān' be'e dižā' che Spirit che Diozān'

³⁷ Na' ža le'ezelaogüe na' ža xen che lminā' gwzecha Jeso'osān' gan' chsed chlo'ine' na' gwne' zižjo: —Notā'atezle šā de'e tant chene'ele gata' yelā' mban zejlicane chele xte banacle ca to beñā' chbillāže'e, legonlilažā' nada' na' goñā' yelā' mban zejlicane chele. ³⁸ Le'e chonlilažā'āle nada', so de'en nabia' yichjla'ažda'olen' can' na Xtižā' Diozān' de'en nyojān, gonān par nič gaquālenle yeziquā'achlā beñā' par yesā'āzi'e yelā' mban zejlicane. De'e na'anā' saquā'ālebele ca yao ca' de'en chso'onān par nič yežlyon' de tcho'alaoga'aquān choschā'on bitā'āteza.

³⁹ Jeso'osān' gwne' ca' chedā' gwnezene' Spirit che Diozān' yedason lo'o yichjla'aždao' chio'o chonlilažā'ācho le' par nič gaquālencho beñā' yesā'āzi'e yelā' mban zejlicane. Na' ca naquē Spiritān' bitonā' yedāson lo'o yichjla'aždao' beñā' ca orān', chedā' beñā' ca' chasā'āgue'i Jeso'osān' bitonā' so'ote'ene', na' bitonā' güe' Diozān' le' yelā' bala'an xen.

Gwsa'aque' choplā por ni che Jeso'osān'

⁴⁰ Beñā' ca' ža'anā' gwse'enene' chsed chlo'i Jeso'osān' na' bale' gosā'āne': —De'e licza bengan' profetān' ben' naquān yidā.

⁴¹ Na' yebāle' gosā'āne': —Bengan' Cristān' ben' gwleje Diozān' par gaquālene' nasyon chechon'. Pero bale' gosā'āne': —¿Ena' nācho de que Galilea na' āchoj Cristān'? ⁴² ¿Ecagua na Xtižā' Diozān' de'en nyojān de que Cristān' galje' lao dia che de'e Rei Dabin' na' de que galje' yež Belen laž de'e rein'?

⁴³ Na' gotā' bžaš entr beñā' ca' ža'anā' na' gwsa'aque' choplā por ni che Jeso'osān'. ⁴⁴ Bale' gwsa'aquene' cheyalā' yesā'āzene'ene', pero bito gwsō'one' ca'.

Beñā' gwnabia' che beñā' Izrael ca' bito gwse'ejle'e che Jeso'osān'

⁴⁵ Na' xā'ag yo'odao' che neto' beñā' Izrael besyā'āžine' lao beñā' ca' boso'oselā' lega'aque'. Na' bxož āblao che nasyon

cheton' na' beñā' fariseo ca' gwse'e lega'aque': —¿Bixchen' cui āgwche'elene'?

⁴⁶ Na' xā'ag yo'odao' ca' gwse'e lega'aque': —Xte ža neža ni tozā beñā' cuiñā' ne' güen ca güennā' chne bengan'.

⁴⁷ Nach beñā' fariseo ca' gwse'e lega'aque': —¿Elente le'e bagwwoayagle?

⁴⁸ Ni tozā neto' naquāto' beñā' blao na' naquāto' beñā' fariseo cuiñā' šejle'eto' che'. ⁴⁹ Pero beñā' zan quinga ža' nga bito zjānombi'e lei de'en bzoj de'e Moizezān', na' bazjāmbi'āyi'e.

⁵⁰ Na' Nicodemon', ben' gwyej lao Jeso'osān' še'ela, lene' beñā' blao ca'. Na' Nicodemon' gože' lega'aque': ⁵¹ —Lei chechon' bito cho'en latjā choglaochon che to beñā' de que malān' bene' sin cui güe'e dižā' nac goquē na' sin cui āžaš āche'enā bixa bene'enā'.

⁵² Nach gwse' beñā' ca' le': —¿Ena' nācho leno' len' naco' beñā' Galilea? Bsed na' ānezdō' de que ni to profet cuiñā' āchoj Galilean'.

Besyā'ādole'ene' to no'olā len xtoe'

⁵³ Na' besa'aque' jāya'aque' ližga'aque'.

8

¹ Nach Jeso'osān' gwyeje' ya'a de'en ne' Ya'a Olibos. ² Na' beteyo catā' gwye'eni' gwyeje' de'e yoblā yo'odao' āblao che neto' beñā' Izrael. Na' yoguā' beñā' ca' ža' na' gosā'ābigue'e laogüe'enā' na' Jeso'osān' gwchi'e na' gwzolaogüe' chsed chlo'ine' lega'aque'. ³ Nach beñā' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezān' na' len beñā' fariseo ca' bedasā'āgie'e to no'olā beñā' besyā'ādole'ene' len xtoe'. Na' boso'ozeche'ene' gwchoj beñā' ca' lao Jeso'osān'. ⁴ Na' gwse'e Jeso'osān': —Maestr, no'ol nga babedolā'āto'one' mer delene' to xtoe'. ⁵ Na' lei de'en bzoj de'e Moizezān' chonān mendad gotcho no'ol ca' chso'on ca' āgwšāžā'āga'acchone' yej. ¿Bixa ānao' le'? ¿bi cheyalā' gonechone'?

⁶ Gwse'e Jeso'osān' ca' chedā' gwse'enene' yesā'ābeje'ene' dižā' de'e yesā'āchine' contr le'. Nach Jeso'osān' con bcheque'e na' bzoje' lao yon' len xbene'.

⁷ Na' gwnitā'ācheche' chasā'ānābene' le' nacxa āne'enā'. Nach gwche'eša'ogüe'e na' gože' lega'aque': —Guaquā con to le'e

benə' cui de xtol'e solaole əgwišizə'əle no'olə nga yəjən'.

⁸ Nach bcheque'e de'e yoblə bzoje' lao yon'. ⁹ Na' benə' blao ca' benə' ca' çhəsə'əcuış no'olən' catə' gwse'ene' de'en gož Jeso'osən' lega'aque', gosə'ənezene' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'ena' de que yogue'e de xtolə'əga'aque'. Nach gwzolaobesya'əchoj tgiuejə tgiueje', gwzolaotec besya'əchoj benə' ca' zjəngoləch nach benə' ca' yela' xte bega'an yetoza Jeso'osən' len no'olən' ladjo benə' ca' choso'ozenag che'.

¹⁰ Na' catə' bebe'ešao' Jeso'osən' caguə no benə' ca' ble'ichene' laogü'e'ena' sino yetoza no'olən'. Na' gože'ene': —No'olə, çgan benə' ca' choso'ocuiš le'? çEni toe' cui beŋ le' castigw?

¹¹ Nach no'olən' gože'ene': —Ni toe' Señor.

Nach Jeso'osən' gože'ene': —Ni nada' bito gonə' le' castigw. Beyej na' cuich gono' de'e malən'.

Jeso'osən' nse'e be'eni' par yichjla'aždao' benəçhən'

¹² Na' Jeso'osən' gozoe' dižə'an yetši'i len benə' ca' ža'anə', gože' lega'aque': —Nada' nsa'a be'eni' par yichjla'aždao' benəçhən'. Benə' ca' chso'onlilaže'e nada' na' choso'ozenague' chia' bitoch chso'ontezə chso'one' de'e malən'. Yo'o be'eni'in lo'o yichjla'ažda'oga'aque'ena' chedə' zjənapə' yelə' mban zejlicane.

¹³ Nach benə' fariseo ca' gwse'ene': —Le'etezə cho'o dižə' che cuino', na' bito naquən de'e se'ejle' benə'.

¹⁴ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —La'anə'əczə cho'a dižə' che cuina', xtizə'anə' naquən de'e li. Nada' nezdə' gan' gwza'a na' gan' yeya'a, pero le'e bito nezele gan' gwza'a na' gan' yeya'a. ¹⁵ Le'e con to chosbaguə'əle nada' de que napa' dolə' por ni che bi de'en chle'ile chona'. Nada' bito za'a par çhoglaogua'an che benə' de que zjənapə' dolə'. ¹⁶ Pero na' šə catə' çhoglaogua'an che notə'ətezə benə' de que zjənapə' dolə', zaquə'əczə can' ənia'anə' chedə' bito çhoglaogua'an che benə' to gwlazza' sino con can' na Xa'anə' ben' bsele' nada'. ¹⁷ Lei chechon' de'en bzoj de'e Moizezən' nyojən nan de que dižə' de'en əso'e çhopə' testigw cheyalə' šejle'echo de que naquən de'e li šə tozə can' yəsə'əne'.

¹⁸ Nada' cho'a dižə' che cuina' na' Xa'anə' leczə cho'e dižə' chia', na' le'ena' bsele'e nada'. Neto' naquato' testigw ca' çhopə'.

¹⁹ Na' gwse'ene': —çGaxa to xa'onə'?

Na' gwna Jeso'osən': —Ni nada' ni Xa'anə' cui nombi'ale. Žalə' nombi'ale nada' leczə nombi'ale Xa'anə'.

²⁰ Dižə' ca' be' Jeso'osən' bsd blo'ine' gan' çhəsə'əgiue'e mech lo'o yo'odao' əblao che neto' benə' Izrael. Na' ni to cono gwxen le' chedə' cuinə' žin ža par gague' lao na' benə' ca' çhəsə'əgiue'i le'.

Jeso'osən' gwne': "Gan' yeya'anə' le'e cabi gaquə da'acle"

²¹ Na' gož Jeso'osən' lega'aque' yetši'i: —Nada' yeya'a, na' le'e yeyilje nada', pero gan' yeya'anə' le'e cabi gaquə da'acle, chedə' le'e gatle catə' cuinə' yedinjele xtolə'əle ca'.

²² Na' benə' blao che nasyon Izrael cheto'on gosə'əne': —çEyeyot cuine'ena' ža, de'en ne' gan' yeyeje' bito gaquə šejcho?

²³ Na' gože' lega'aque': —Le'e çhenagle che gwxiye'ena', na' nada' chzenaga' che Diozən'. Le'e chonje can' chso'on yeziquə'əchlə benə' cui zjənombia' Diozən', na' nada' bito chona' ca'. ²⁴ De'e na'anə' gwnia' le'e de que gatle catə' cuinə' yedinjele xtolə'əlen'. Šə cui chejle'ele de que nada' naca' doxen can' gwnia'anə', gatle sin cui yedinjele xtolə'əle ca'.

²⁵ Na' gwse'ene': —çNo naco' le'ena'?

Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Nada' naca' ben' bagwnia' le'e bedote. ²⁶ Ne'e dech de'e zan de'e ənia' chele gwzejni'ida' ca naquə xtolə'əle ca'. Xa'anə' bsele'e nada' par cho'a dižə' len benəçhən' de'en babenda' gwne'. Na' Xa' na'anə' cho'e dižə' li.

²⁷ Jeso'osən' be'e dižə' che Xe' Diozən', na' lega'aque' bito gwse'ejni'ine' šə che Dioz nan' cho'e dižə'. ²⁸ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Diozən' bsele'e nada' golja' benəçh, na' te gotle nada' le'e yag corozən' cana' ənezele de que naca' ben' gwnia'anə'. Na' leczə ənezele de que cabi bi chona' de'e bia'azələža'a, sino con bin' babzejni'i Xa'anə' nada', lenə' chnia'. ²⁹ Xa'anə' babsele'e nada' na' zocze' len nada'. Bito chbeyichje' nada' chedə' do tyempte chona' de'en chazlaže'ena'.

³⁰ Na' žlac choe' Jeso'osən' dižə' quinga benə' zan gwso'onlilaže'e le'.

Noquə'an zjənaquə xi'in̄ Dioz na' no-quə'an nitə' xni'a de'e malən'

³¹ Na' Jeso'osən' gože' balə beṇə' gwlaž cheto' ca' bachse'ejle'e che': —Šə sotezə sole gonle de'e chnia' le'e gwlo'en de que de'e liczə banacle disipl chia'. ³² Na' šə sotezə sole gonle de'en chnia' le'e, nach ənezele bi zeje dižə' li chia'anə', na' šə banezele bi zejen, bitoch gacle ca esclabos.

³³ Na' gwse'ene': —Dia che de'e Abraanṇə' naquəto' na' xte ža neža bitonə' gacto' ca esclabos. ¿Bixachen' nao' le' de que bitoch gaquəto' ca esclabos?

³⁴ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —De'e li chnia' le'e, yoguə' beṇə' chso'on de'e malən' nite'e xni'a de'e malən' ca esclabos.

³⁵ Beṇə' naquə esclabo caguə do tyempte gaque' cuent len familyən' gan' naque' esclabo, pero beṇə' golje' lao familyən', do tyempte gaque' cuent len familyən'. ³⁶ Na' šə nada' Xi'in̄ Diozən' gona' ca əchojle xni'a de'e malən' par nič cuich gacle ca esclabos, de'e liczə əchojlen'. ³⁷ Nežda' de que nacle xi'in̄ dia che de'e Abraanṇə' pero bia'aczə cheyiljažə'əle naclən' gonle par nič gotle nada', na' chonle ca' chedə' bito chone chele xtiža'anə'. ³⁸ Nada' cho'a dižə' che de'en bablo'i Xa'anə' nada', na' le'e chonle can' na xalen'.

³⁹ Na' gwse' beṇə' ca' Jeso'osən': —Neto' naquəto' xi'in̄ dia che de'e Abraanṇə'.

Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Žalə' nacle doalje xi'in̄ dia che de'e Abraanṇə' gonle can' ben de'e Abraanṇə' žalə' ca'. ⁴⁰ Na' la'anə'əczə babzejni'ida' le'e dižə' li de'en babsed blo'i Diozən' nada', le'e chene'ele gotle nada'. De'e Abraanṇə' cabi bene' can' chonlen'. ⁴¹ Tozəczə can' chonle len xalenə'.

Nach gwse'e le': —Tozə Diozən' naque' Xato' na' bito chzenagto' che nochlə beṇə'.

⁴² Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Žalə' Diozən' naquə xale guaquele chia', chedə' nada' gwza'a gan' zo Diozən'. Caguə za'a de'e bia'azəlaža'anə'. Len' əbsele'e nada'.

⁴³ ¿Bixachen' cui chejni'ile de'en chnia' le'e? Bito chejni'ile chedə' la' bito chene'ele gwzenagle xtiža'anə'. ⁴⁴ Gwxiye' nan' naquə xale. Nachən' chebeile chonle can' chene'ennə'. Len naquən güet beṇə' dezd catə'an gwxe yežlyon', na' cui chdalenən dižə' li che Diozən' chedə' cui yo'o dižə' lin' lo'o yichjla'ažda'ogüe'ennə'. Cata' chnen de'e güenlažə' chnen con can' naquə cuinei

chedə' naquən güenlažə' na' yoguə' dižə' güenlažə' za'an chei. ⁴⁵ Na' cabi chejle'ele chia' nada', chedə' nada' əchnia' le'e dižə' li. ⁴⁶ Ni tole cui gaquə əgwlo'ele de que babena' bi de'e malən'. Nada' cho'a dižə' li, ¿bixachen' cui chejle'ele chia'? ⁴⁷ Beṇə' ca' zjənaquə xi'in̄ Dioz choso'ozenague' che xtiže'ena'. Na' ca naquə le'e cui nacle xi'ine', de'e na'anə' bito chzenagle che'.

Ze'e galjlə de'e Abraanṇə' bazoczə Cristən'

⁴⁸ Na' beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' gwse'ene': —Leiczeto' can' nato' de que le' naco' beṇə' Samaria na' de que chac tonto'onə'.

⁴⁹ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Bito chac tonta'. Nada' əchnežjua' yelə' bala'an che Xa'anə' na' le'e chnitle yelə' bala'an chia'anə'. ⁵⁰ Nada' caguə cheyilja' no gon nada' yelə' bala'anə'. Xa'anə' chone' nada' yelə' bala'an, na' len' əgwlo'e non' napə dolə' na' non' cui napə dolə'. ⁵¹ De'e li chnia' le'e, notə'tezə beṇə' choso'ozenag xtiža'anə', cuat năbia' yelə' gotən' lega'aque'.

⁵² Nach beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' gwse'ene': —Na'a babeyož gwnezetə' de que chac tonto'onə'. De'e xaxta'ocho Abraanṇə' gote' na' leczə de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'. Na' le' nao' de que beṇə' ca' choso'ozenag chio' cuat năbia' yelə' gotən' lega'aque'. ⁵³ ¿Ezaquə'əcho' le' ca de'e xaxta'ocho Abraanṇə'? Len' gote' na' leczə ca' de'e profet ca'. ¿Noxan' chacdo' naco'?

⁵⁴ Na' gwna Jeso'osən': —Žalə' nada' choe' cuina' yelə' bala'an, cabi zaquə' yelə' bala'anə'. Pero Xa'anə' chone' nada' yelə' bala'an, ben' nale naquə Dioz che-len'. ⁵⁵ Le'e bito nombia'alene', pero nada' nombi'ane'. Žalə' nia' cui nombia'ane' gaca' beṇə' güenlažə' ca le'e. Nada' nombia'ane' ža, na' chzenaga' xtiže'ena'. ⁵⁶ De'e xaxta'ocho Abraanṇə' bebeine' gwyejle'e de que le'ine' tyemp ni zoa' yežlyo ni. Na' bable'ine'en ṇa'a na' zoe' mbalaz.

⁵⁷ Na' gwse' beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' le': —Ni šiyon iz cuinə' žino'. ¿Ena' neze'ido' de'e Abraanṇə'?

⁵⁸ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e, ca ze'e galjlə de'e Abraanṇə' bazoczə' nada'.

⁵⁹Nach gosə'əzi'e yej par yoso'ošiže'ene'en. Na' Jeso'osən' bocaše'e na' beze'e yo'odao' əblaonə'. Bito gwsa'acbe'ine' catə' bedie' gwcholga'aque'enə' zjəyede'.

9

Jeso'osən' bene' par niç ble'i to beṇə' golje' nçhole'

¹Na' txen chdato' len Jeso'osən' catə' ble'ito' to beṇə' byo beṇə' golje' nçhole'.

²Na' gožto'one': —Maestr, ĺno napə dolə' de'en goljə bengan' nçhole'? ĺle' o šə xaxne'enə'?

³Na' Jeso'osən' gože' neto': —Benga golje' nçhole' caguə por ni che xtole'enə', na' caguə por ni che xtolə' xaxne'enə', sino par niç la'alaon can' gon Diozən' len le'. ⁴Cheyałə' goncho xšin Diozən' ben' bselə' nada' žlac nede latjə. Gwžin catə' cuich gata' latjə gonchon. ⁵Žlac nezoa' yežlyo nga chgua'a be'eni' lo'o yichjla'aždao' beṇə'.

⁶Beyož gwne' ca' gwcho'on xene'en lao yon' na' bene' beṇjw len xen' che'enə'. Na' gwdebe' beṇjon' jelao beṇə' lçholən'. ⁷Na' gože'ene': —Gwey jəyedib jelaogo'onə' cho'a tanc de'en nzi' Siloe—. Na' Siloe zejen dižə' Nselə'.

Na' gweyje' na' beyib jelaogüe' ca'. Na' beze'e jəyede' bachle'ine'. ⁸Na' beṇə' gwliž che' ca' na' beṇə' ca' besə'əle'i le' yogua' las catə' ne'e nçhole' gosə'əne': —ĺcaguə bengan' bable'icho bedote chi'e chṇabe' caridan'?

⁹Bale' gosə'əne': —Bengan'.

Na' bale' gosə'əne': —Cabi naquə le' sino ca' naquə bengan' naque'.

Na' le' gwne': —Nada'anə'.

¹⁰Na' gwse'ene': —ĺNacxa goquən' gw-zolao chle'ido'?

¹¹Na' gože' leğa'aque': —To beṇə' le Jeso'os bene' beṇjw na' gwdebe'en jelaogua'anə' na' gože' nada': “Gwey cho'a tanc de'en nzi' Siloen' na' jəyedibən.” Na' gwy'a na' beyiba'an, na' gwzolao chle'ida'.

¹²Nach gwse' beṇə' ca' le': —ĺGanxa be'enə'?

Na' gože' leğa'aque': —Bito nezdə'.

Beṇə' fariseo ca' gosə'əṇabene' be'enə' nac goquən' chle'ine'

¹³Na' gosə'əche'e ben' goquə beṇə' lçholən' gan' nitə' beṇə' fariseo ca'. ¹⁴Na' naquə ža dezcanz catə'an ben Jeso'osən'

beṇjon' de'en gwdebe' jelao be'enə' par ble'ine'. ¹⁵Na' beṇə' fariseo ca' leczə gosə'əṇabene' le' nac goquən' bachle'ine'. Na' le' gože' leğa'aque': —Ben' beyone nada' gwdebe' beṇjon' jelaogua'anə' na' beyiban' na' gwzolao chle'ida'.

¹⁶Nach to çhopə beṇə' fariseo ca' gosə'əne': —Nezecho bito zo Diozən' len benga çhedə' bito chomba'əne' ža dezcanzən'.

Na' bale' gosə'əne': —ĺNac gon to beṇə' güen de'e mal gone' miłagr quinga?

Na' gwsa'aque' çhoplə entr leğa'aque'.

¹⁷Nach de'e yoblə gwse'e be'en goljə nçholən': —ĺBi nao' le' che ben' ben par niç chle'ido'?

Na' le' gwne': —Naque' to profet beṇə' bselə' Diozən'.

¹⁸Na' beṇə' blaο che nasyon Izrael çheton' bito gwse'ejle'e che ben' šə len' golje' nçhole' na' na'a bachle'ine' xte que gwsa'axe' xaxne'enə'. ¹⁹Na' gosə'əṇabene' leğa'aque' gwse'ene': —ĺEbengan' xi'inlen' ben' nale golje' nçhole'? ĺNacxa goquən' chle'ine' na'a?

²⁰Na' gwse' xaxne'e ca' leğa'aque': —Nezeto' de que bengan' xi'into'onə', na' de que golje' nçhole'. ²¹Mas nac chaquən' bachle'ine' bito nezeto', nic nezeto' noxa ben par niç bachle'ine'. Le' bazejəczene'. Leṇabe le', güe'ecze' dižə' naquan' goc che'.

²²Xaxne'e ca' gosə'əne' ca' de'en besə'əzebe' beṇə' blaο che nasyon Izrael çeto'onə', çhedə' leğa'aque' bach zjənone'en de que notə'ətežə beṇə' güe'e dižə' de que Jeso'osən' naque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon çheton', cabi əso'e latjə šo'oche' lo'o yo'oda'onə'. ²³De'e na'anə' gosə'əna xaxne'e ca': “Bazejəczene'. Leṇabe le'.”

²⁴Nach de'e yoblə gwsa'axe' ben' goljə nçhol gwse'ene': —Be'elao' Diozən' na' gwzo'one' testigw de que clələn' babe'eleno' neto' dižə' baçhe. Neto' nezeto' de que Jeso'osən' naque' to beṇə' güen de'e mal.

²⁵Na' gwne': —Šə naque' beṇə' güen de'e mal, bito nezdə'. De'en nezdə', nada' goca' beṇə' lçhol na' na'a chle'ida'.

²⁶Na' de'e yoblə gwse'ene': —ĺBi benene' le'enə'? ĺNac benen' par niç bachle'ido'?

²⁷Na' gože' leğa'aque': —Bagwnia' le'e na' cui chzenagle. ĺBiçxen' chene'ele

yenele de'e yoblə? ¿Elen le'e chene'ele gacle disipl che'enə'?

²⁸ Na' gwsa'ade'ene' dižə' gwse'ene': —Le' naco' disipl che', pero neto' naquəto' disipl che de'e Moizezan'. ²⁹ Nezetə' de que Diozən' be'elene' de'e Moizezan' dižə' cho'a, pero benga bito nezetə' gan' ze'enə'.

³⁰ Na' ben' goljə ncholən' gože' lega'aque': —Nactequən' le'e cui nezele ga ze'enə', len babene' par nič chle'ida'. ³¹ Na' nezecho de que Diozən' cabi chzenague' che beñə' ca' chso'on de'e mal. Con beñə' chso'ene' yelə' bala'an na' chso'one' can' chene'ene'enə', lega'acze' chzenag Diozən' chei. ³² Dezd gwxe yežlyon' ni to conəñə' yene de que bagwzo beñə' chone' par nič chle'i beñə' goljə nchol. ³³ Žalə' cui zo Diozən' len le' caguə bi milagr gaguə gone'.

³⁴ Na' beñə' blao ca' gwse'ene': —Pen-dejw, len' goljo' ncholo' yelə' beñə' mal chio'onə', ¿əna le' əgwseddo' neto'onə'?

Na' besyə'əbeje'ene' fuer.

Beñə' ca' zjənchol yichjla'ažda'oga'aque'enə'

³⁵ Gocbe'i Jeso'osən' de que babesyə'əbeje' be'enə' fuer, na' jəšague'ene' gože'ene': —¿Echonjilažo'o le' Xi'in Diozən'?

³⁶ Na' gož ben' le': —¿Noxa'an ža? señor, par nič gonjilaža'ane'.

³⁷ Na' gož Jeso'osən' le': —Nada'anə' ben' bable'ido' antslə na' nada'anə' cho'elena' le' dižə'.

³⁸ Nach be'enə' bzo xibe' be'elaogüe'e Jeso'osən', gwne': —Xana', chonjilaža'a le'.

³⁹ Na' gwnach Jeso'osən': —Nada' za'a yežlyo nga par nič la'alaon che beñə'non' zjənapə dolə' na' non' cui zjənapə dolə'. Za'a chgua'a be'eni' par beñə' ca' chsa'acbe'ine' zjənchol yichjla'ažda'oga'aque'enə', na' za'a par yeca'a be'eni' che beñə' ca' chsa'aque'ne' cui zjənchol yichjla'ažda'oga'aque'enə'.

⁴⁰ Na' balə beñə' fariseo ca' nita' galə'əzə gwse'enene' de'e nga. Na' gwse'e Jeso'osən': —¿Echacdo' len neto' nchol yichjla'ažda'oto'onə'?

⁴¹ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Žalə' cui chejni'ile bito bi xtolə'əle de. Pero por ni che de'en nale de que chejni'ile, de'e na'anə' deczə xtolə'əlen'.

10

Jempl che xle'ej xilə' ca'

¹ De'e li chnia' le'e, be'en cui cho'o cho'a puert xle'ej xilə' ca' na' ga yoblə chepe' par cho'e, beñə' bguan be'ena'. ² Be'en cho'o cho'a puertən', le'enə' goye xilə'anə'. ³ Na' be'en chapə puert che xle'ej xilə' ca' chsaljue' par nič cho'o beñə' goyebən'. Na' xilə' ca' choso'ozenaguəb xtiže'enə' chedə' zjənombia'ab le', na' chaxe'eb cho'e laga'aguəb catə' chbeje'eb. ⁴ Na' catə' bagwleje' yoguə' bia che' ca' lo'o xle'ejga'aguəbən', chbialoagüe' laoga'aguəbən' na' chjəsə'ənaob le' chedə' zjənombi'ab ši'enə'. ⁵ Na' bito žjəsə'ənaob beñə' yoblə, sino yesə'əxonjəb le' chedə' cui zjənombi'ab ši'enə'.

⁶ Jeso'osən' be'e jempl nga par bzejni'ine' beñə' ca' ža'ana', pero bito gwse'ejni'ine' bi zejen de'en gože' lega'aque' ca'.

Jeso'osən' chgüia chye' chio'o ca to goye xilə' beñə' chgüia chye' bia che' ca' binlo

⁷ Nach gozne Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e, nada' gwxaquə'əlebəda' ca cho'a puert che xle'ej xilə' ca'. ⁸ Yoguə' beñə' goxoayag ca' babla'ac antslə ca nada' chəsə'əne' de que Diozən' bsele'e lega'aque' pero gwxaquə'əlebəga'aque'ne' ca beñə' bguan. Na' ca xilə' ca' cui choso'ozenaguəb xtiže' beñə' cui zjənombi'ab, ca'aczən' beñə' ca' chso'onjilažə' nada' cui choso'ozenague' che beñə' goxoayag ca'. ⁹ Nada' gwxaquə'əlebəda' ca cho'a puert che xle'ej xilə' ca'. Xilə' ca' chasyə'əyo'ob lo'o xle'ejga'aguəb na' chəsə'əchojəb par chəsə'əyiljəb de'e chsa'ob. Na' ca xle'ej xilə' ca' chcue'ejən lega'aguəb par nič cui bi gac chega'aguəb, ca'aczən' chcue'aja' beñə' ca' chso'onjilažə' nada' par nič cui bi gac chega'aque'.

¹⁰ Beñə' goxoayag ca' gwxaquə'əlebəga'aque'ne' ca beñə' bguan beñə' ca' chda'ac lechguale con to de'e yesə'əbane', na' so'ote', na' yesə'ənitlaogüe'. Nada' za'a par nič chnežjua' yelə' mban zejlicane che beñə' ca' chso'onjilažə' nada' na' par nič nite'e mbalaz juisy. ¹¹ Nada' chgüia chya' beñə' ca' chso'onjilažə' nada' can' chon to beñə' goye xilə' beñə' chgüia chye' xilə' che' ca' binlo. Na' de'en chgüia chyega'aca'ane' chsanlažə' cuina' so'ot beñə' nada'. ¹² Balə beñə' ca' choso'oye' xilə' chesə'əzi'e laxjwga'aque', la' xilə' ca' bito

zjənaquəb bia chəga'aque'. De'e na'anə' chəsə'əbejjichje'eb na' choso'oxonje' catə' chəsə'əle'ine' za' no becoyo'o, chedə' bito zjənaque' xan xilə' ca'. Chso'e latjə chniz becoyo'onə' xilə' ca' na' choslasəb legə'aquəb. ¹³ Chesə'əxonje' chedə' bito zjənzi'ine' xilə' ca' de'en cui zjənaquəb bia chəga'aque', con zjənaque' goyeb.

¹⁴ Nada' chgüia chya' beṇə' ca' chso'onlilažə' nada' ca to beṇə' goye xilə' beṇə' chgüia chye' xilə' che' ca' binlo. Na' nombi'a beṇə' ca' chso'onlilažə' nada', na' legə'aque' zjənombi'e nada'. ¹⁵ Nombi'aga'aca'ane' ca Xa'anə' nombi'e nada' na' nada' nombi'a Xa'anə'. Na' de'en chgüia chyega'aca'ane' chsanlažə' cuina' so'ot beṇə' nada'. ¹⁶ Na' nitə' beṇə' ga yoblə beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael beṇə' so'onlilažə' nada' na' yoso'ozenague' chia'. Leca' legə'aque' cheyalə' əgwtoba' par nich yoguə'əlol' no so'onlilažə' nada' əsa'aque' tozə len ljuəzjga'aque' na' toza' nada' ggüia gwyə' yoguə'əlolga'aque'.

¹⁷ Chsanlažə' cuina' so'ot beṇə' nada' pero techlə yebana'. Na' chaquəche Xa'an chia' de'en chazlažə'a chona' ca'. ¹⁸ Ni to cono yeque'e yelə' mban chia'anə' sino chsanlažə' cuina' so'ot beṇə' nada'. Napa' yelə' gwnabia'anə' par gwsanlažə' cuina' so'ote' nada', na' napa' yelə' gwnabia' par yeyas yebana' ladjo beṇə' guat ca'. Na' Xa'anə' babene' mendad gona' ca'.

¹⁹ Na' de'e yoblə gwsa'ac beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' chənoplə por ni che dižə' ca' de'en gwse'ene' be'e. ²⁰ Zan beṇə' ca' gosə'əne': —Chac tonte'enə', bito chacbe'ine' bi dižə'ən cho'e. *¿Bixchen' chzenagle che'?*

²¹ Na' bale' gosə'əne': —Dižə' quinga caguə naquən ca che beṇə' chac tontən'. *¿Eguaquə gon to beṇə' chac tont par le'i beṇə' lchol'?*

Beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' cuiczə gwse'ene' se'ejle'e che Jeso'osən'

²² Na' Jerosalennə' chac lṇi che yo'odao' əblao che neto' beṇə' Izrael de'en ne' "Dedication". Na' naquə tyemp zag. ²³ Na' Jeso'osən' chde' cha'ašil che yo'odao' əblaona' part de'en chəsə'əne' "Cha'ašil che Salomon". ²⁴ Na' gwse'echj beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' Jeso'osən' na' gwse'ene': —*¿Bixchen' ne'e chono'*

par chaczejlažə'ətecto' šə len' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon cheton'? Šə le'enə' Cristən', gwna neto' clar.

²⁵ Na' gož Jeso'osən' legə'aque': —Bagwnia' le'e na' cui chejle'ele. Milagr ca' de'en babena' len yelə' guac che Xa'anə' chəsə'əlo'en de que le'enə' bsele'e nada'. ²⁶ Na' le'e bito chejle'ele chia' chedə' cui nacle t xen len beṇə' ca' chso'onlilažə' nada'. ²⁷ Nombi'a beṇə' ca' chso'onlilažə'e nada' na' legə'aque' choso'ozenague' chia'. ²⁸ Na' nada' chnežjoga'aca'ane' yelə' mban zejlicane, na' cuat yesə'əbiayi'e. Ni to cui no no əca'axaxj legə'aque' lao na'anə'. ²⁹ Xa'anə' bagwleje' legə'aque' par nich chgüia chyega'aca'ane'. Na' ni to cui no no gaquə əca'axaxj legə'aque' lao na' Xa'anə' chedə' nape' le'ezelaogüe' yelə' chnabia' xen. ³⁰ Nada' na' Xa'anə' tozə can' naquə yichjla'ažda'oto'onə', tozə can' naquə yelə' guac cheto'onə' na' tozə can' chonto'.

³¹ Nach beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' gosə'əzi'e yej par yoso'ošizə'ene'en. ³² Na' gož Jeso'osən' legə'aque': —De'e zan de'e güen bable'ile bena' len yelə' guac che Xa'anə'. *¿Non' de'e ca' babena' chonən par əgwsizə'əle nada' yejən'?*

³³ Na' beṇə' blao ca' gwse'e le': —Caguə por ni che bi de'e güen de'en babeno'on əgwsizə'əto' le' yejən', sino por ni che chzia chnito'o Diozən'. Con beṇəchzə le' na' nao' de que naco' Dioz.

³⁴ Na' gož Jeso'osən' legə'aque': —Le'e chsedle Xtižə' Diozən' de'en nyoj gan' nan: "Nada' gwnia' de que le'e nacle ca Dioz."

³⁵ Na' Xtižə' Diozən' de'en nyojən caguə de'e te cheinə'. Na' lennə' nan de que Diozən' gwne' che beṇə' ca' əbnežjue' xtižə'enə' de que gwsa'aque' ca Dioz. ³⁶ Ca naquə Diozən' gwne' zjənaque' ca cuine', *¿bixchen' nale de que chzia chnita'a Diozən' de'en gwnia' naca' Xi'ine'?* Le'enə' gwleje' nada' par gaquəlena' beṇəchən' na' bsele'e nada' yežlyo nga. ³⁷ Žalə' de'e ca' chona'anə' bito zjənaquən de'en chon Xa'anə', bito šejle'ele chia'. ³⁸ Pero na' de'en zjənaquən de'en chone'enə', cheyalə' šejle'ele de que naca' Xi'ine' la'anə'əczə cui chejle'ele xtižə'anə'. Šə šejle'ele che de'e ca' chona'anə' na' ənezele de que Xa'anə' zoe' len nada' na' nada' zoa' len le'.

³⁹ Na' de'e yoblə bosə'əsyə' naclən' gaquə ədolə'e, pero bito besyə'əželene' naclən' so'one'.

⁴⁰ Na' gwsa'ato' len Jeso'osən' jəsoto' yešl'alə yao Jordannə' gan' gwzo de'e Juanə' antslə catə'an bchoe' beṇə' nis.

⁴¹ Na' zan beṇə' bda'aque' gan' zoto' par bosə'ozenague' xtižə' Jeso'osən' na' gosə'əne' che': —La'anə'əczə de'e Juanə' ni to miłagr cui bene', yogua'əloł de'en gwne' che benga naquan de'e li.

⁴² Na' beṇə' zan beṇə' nitə' na' gwsə'onlilaže'e Jeso'osən'.

11

Can' goquə catə'an got ben' le Laçh

¹² Na' goquən chacšene to beṇə' Betania beṇə' le Laçh. Betania nan' naquən laž Maria na' Marta, na' lega'aque'enə' zjə-naque' beṇə' zan Laçhən'. Maria nga ben' bcuase' set zix ni'a Xancho Jeso'osən' na' bxie' ni'enə' len yišə' yichje'enə'. ³ Na' beṇə' zan Laçhən' bosə'osele'e rson gan' zo Jeso'osən' gwse'ene': —Xanto', be'en chadod' chei chacšenene'.

⁴ Na' catə' gwneze Jeso'osən' na' gwne': —Yižgüe' che'enə' bito naquən de'e gat-tecze', sino par əye' Diozən' yelə' bala'anən' chacšenene' na' par niçh nada' si'a yelə' bala'an, nada' naca' Xi'in Diozən'.

⁵⁻⁶ Gwde gwneze Jeso'osən' de que chacšene Laçhən', nebega'ane' yechopə ža gan' zoe'enə' la'anə'əczə chaquene' che Martən', che beṇə' bile'enə' na' che Laçhən'. ⁷ Nach gože' neto': —Ləšo'o Jodean' de'e yoblə.

⁸ Nach gožto'one': —Maestr, bi ža na'azən' gwsa'aclačə' beṇə' blao che nasyon chechon' yoso'ošiže'e le' yej. žEna' de'e yoblə šejə' na'anə'?

⁹ Na' gwna Jeso'osən': —žEcaguə šižin orən' naquə težan'? Beṇə' chda teža bito chčhegüe'e chedə' la' nye'eni'inə'. ¹⁰ Mas beṇə' chda še'elə chčhegüe'e chedə' cuich nye'eni'. Ca'aczə naquən len nada', bito bi bi gaquə čhia' žlac cuiṇə' əžin ža par so'ote' nada'.

¹¹ Gwde gwne' ca' gozne' neto': —Beṇə' migw checho Laçhən' bagwtase', na' ša'a žjəyesbana'ane'.

¹² Na' gožto'one': —Xanto', šə bach-tase'enə' goyacczene'.

¹³ Jeso'osən' gwne' ca' chedə' gwnezene' bagot Laçhən', na' neto' bento' xbab de que gwne' ca' che bišgalən'. ¹⁴ Nach Jeso'osən' gwne' neto' clar: —Bagot Laçhən'. ¹⁵ Na' chebeida' cui gwzo' lao chacšenene', par niçh na'a gona' ca šejle'echle čhia'. Lə'e šo'o gan' de'enə'.

¹⁶ Nach beṇə' ljuežjto' Tomasən' gože' neto': —Lə'e šo'o par niçh len chio'o so'ote' šə bachso'ote' Jeso'osən'.

Tomas na'anə' ben' bosə'osi'e Didimo chedə' naque' beṇə' cuaš.

Jeso'osən' chosbane' beṇə' guat ca'

¹⁷ Nach gwyejto' len Jeso'osən' Betanian', na' catə' bžinto'onə' gwse' beṇə' ca' le' de que bagoc tap ža bosə'ocuaše'e Laçhən'.

¹⁸ Na' Betanian' čhi'in galə'əza Jerosalennə' ca do gašjə legw. ¹⁹ Na' beṇə' zan beṇə' Izrael gwlaž čheto' ca' ža' Jerosalennə' besə'əžine' gan' zo Martən' na' Marian' par chso'e lega'aque' yelə' chxenlažə' de'en got beṇə' zanga'aque'enə'. ²⁰ Nach Martən' catə' gwnezene' bazon əžinto' na' bchoje' bedəšague' neto', na' Marian' bito bchoje' ližga'aque'enə'. ²¹ Nach Martən' gože' Jeso'osən': —Xana', žalə' gwzo' catə'an gocšene beṇə' zana'anə' bito gote' žalə' ca'. ²² Pero la'anə' bagote', nežda' de que Diozən' gone' bitə'ətezə de'en əṇabdo'one'.

²³ Nach gož Jeso'osən' le': —Goban beṇə' zano'onə'.

²⁴ Nach Martən' gože'ene': —Nezda' de que gobane' catə'an yesyə'əban beṇə' guat ca' žan' šo'o fin che yežlyon'.

²⁵ Na' gož Jeso'osən' le': —Nada' chac chosbana' beṇə' guat ca' na' nada' nsa'a yelə' mban zejlicane par beṇə' ca' chso'onlilažə' nada'. De'e na'anə' beṇə' ca' chso'onlilažə' nada' la'anə'əczə sa'ate', de yelə' mban zejlicane cheg'a'aque'. ²⁶ Na' notə'ətezə beṇə' chso'onlilaže'e nada' zjənapə' yelə' mban zejlicane na' cuat ṇabia' yelə' gotən' lega'aque'. žEchejli'o de'e nga?

²⁷ Na' gože'ene': —Xana', chejli'a de que naco' Xi'in Dioz. Chejli'a de que naco' Cristən' ben' babselə' Diozən' yežlyo nga par gaquəlene' neto'.

Jeso'osən' gwcheže' cho'a ba che Laçhən'

²⁸ Beyož gwna Martən' ca' nach beyeje' na' jəyeyže' Maria bile'enə' žizizə: —Baza' Maestrən' na' chņe' le'.

²⁹ Na' Marian' catə' benene' can' gož Martən' le' le'e gwzoža'ate' bide' gan' zoto' len Jeso'osən'. ³⁰ Na' caguə babžinto' lao yežən' ca orən', nenaguə'əto' gan' bedəšag Martən' neto'. ³¹ Na' beņə' Jerosalen ca' nita' len Marian' liže'enə', beņə' ca' chso'e lega'aque' yelə' chxenlažə', catə' besə'əle'ine' gwza' Marian' nach gosə'ənaogüe'ene' chsa'aquene' cho'a ba na'an zde' zjačeže'.

³² Na' Marian' catə' ble'e gan' zoto'onə' ble'ine' Jeso'osən', na' bzo xibe' laogüe'enə' na' gože'ene': —Xana', žalə' le' gwzo' nga catə'ən chacsene beņə' zana'anə', bito gote' žalə' ca'.

³³ Na' catə' ble'i Jeso'osən' chbež Marian' na' lečzə chəsə'əbež beņə' Jerosalen ca' nžague'enə', de'e juisy de'e goquene' na' bžaglaogüe' lo'o yichjla'ažda'ogüe'enə'. ³⁴ Na' gože' lega'aque': —čGa əbcuašə'əlene'?

Na' lega'aque' gwse'ene': —Xanto', yo'o na' le'ido'.

³⁵ Na' gwchež Jeso'osən'. ³⁶ Na' gosə'əna beņə' Jerosalen ca': —Le'e ggüiašč cate-quən' chaquene' che'.

³⁷ Na' baļə beņə' ca' gosə'əne': —Le' ngan' bene' par nič ble'i beņə' lchoļ ca'. čEcu' gaquən' žalə' bene' par nič cui gat Lačən'?

Jeso'osən' bosbane' Lačən' ladjo beņə' guat ca'

³⁸ Na' de'e yoblə de'e juisy de'e goque Jeso'osən' lo'o la'aždaogüe'enə'. Nach yoguə'əto' gwyejto' cho'a ban' len Jeso'osən'. Na' ban' naquən to bloj na' da' to yej cho'inə'. ³⁹ Nach gož Jeso'osən': —Le'ca'a yejən'.

Na' Mart zan de'e beņə' guatən' gože'ene': —Xana', bachla' ben' zban, la' bač goc tap ža ņa'a gote'.

⁴⁰ Na' gož Jeso'osən' le': —Bagwnia' le' šə chonlilažo'o nada' nach šejni'ido' bi zeje ca de'en gwlo'e Diozən' yelə' guac xen che'enə'.

⁴¹ Nach beņə' ca' gosə'əque'e yejən'. Na' Jeso'osən' gwlis laogüe'en yobalə gwne': —Xa', choxcwleno' babzenago' chia'.

⁴² Nada' ņezda' de que syempr chzenago'

chia'. Pero ənia' ca' par nič beņə' ca' ža' nga se'ejle'e de que len' əbselə'o nada'.

⁴³ Na' beyož gwne' ca' lao orasyonŋə', belgüiže' de'e beņə' guatən' gwne' zizjo gože'ene': —Lač bechoj.

⁴⁴ Nach le'e bechojte Lačən', zjənceləyoy ņi'a ne'e ca' cint de lačə' na' to bey nazjə laogüe'enə'. Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Le'e yozaše' lačə'ənə' na' le'e gwsane' yeyeje'.

Boso'oxi'e yesə'əzene' Jeso'osən'

⁴⁵ Na' zan beņə' Jerosalen ca' beņə' ca' zja'ac len Marian' besə'əle'ine' miļagr de'en ben Jeso'osən' na' gwso'onlilaže'e le'.

⁴⁶ Pero baļe' ja'aque' lao beņə' fariseo ca' jse'eže' lega'aque' can' bene' bosbane' Lačən'.

⁴⁷ Nach bχoz əblao che ņasyon Izrael četon' na' beņə' fariseo ca' besə'ətoβe' yoguə'əloļ beņə' ca' chəsə'ənabia' ņasyon četon'. Nach boso'oxi'e gosə'əne': —čNaclə gonchon'? la' miļagr zanŋə' chon bengə.

⁴⁸ La' šə gaquecho ljoye'enə', yoguə' beņə' so'onlilaže'e le', nach da'ac beņə' ņasyon Roma na' yoso'ožiaye'e yo'odao' əblao čecho nga na' len ņasyon čecho'.

⁴⁹ Entr beņə' golə beņə' blaο ca' toe' le Caifas na' naquache' bχoz əblao ca izən'. Na' gože' lega'aque': —Le'e caguə bi ņezelen'. ⁵⁰ Nic chonle xbab de que napən chio'o cuentən' tozə ben' gotcho lgu'a cuiayi' yoguə'əcho len ņasyon čecho nga.

⁵¹ Caifasən' naquache' bχoz əblao ca izən' na' caguə con gwne' ca' to gwłazze'enə'. Dioz nan' bene' par gwđixjui'e de que so'ote' Jeso'osən' por ņasyon Izrael četo'onə'.

⁵² Na' caguə so'ote'ene' par ņasyon četo' na'azənə'. Lečzə so'ote'ene' par nič yoguə' beņə' ca' bagwlej Diozən' par əque'e ca xi'ine' gatə'ətezə ņasyon, yesyə'ayaque' tozə so'əlaogüe'ene'. ⁵³ Na' ža na' gwzolao boso'oxi'e naclən' so'one' par so'ote'ene'.

⁵⁴ Na' de'e nan' bitoch gwda Jeso'osən' zaquə'əlo entr beņə' gwłaz četo' ca'. Na' gwza'ato' gwyejto' to yež de'en nzi' Efrain, chi'in galə'əzə latjə dašən'. Na' gwzoto' na' len le'.

⁵⁵ Na' lŋi pascw che neto' beņə' Izrael bazon bəozə. Na' beņə' zan beņə' za'ac to to yež ja'aque' Jerosalennə' antslə ze'e galə' lŋi pascon' par gwso'on cuingaque' xi'ilažə' can' na lei četo'onə'. ⁵⁶ Na'

besyä'äyilje' Jeso'osän', na' ca nite'e chyo'o yo'odao' äblao cheton' gwse'e ljuežje': —¿Bi xbab chontgualē? žägüide' lñi nga?
⁵⁷ Gosä'äne' ca' chedä' bχoz äblao che nasyon Izrael cheton' na' beñä' fariseo ca' bagwso'one' mendad de que notä'ätezä beñä' äñezene' gan' zo Jeso'osän' gwzenene' lega'aque' par nič yesä'äzene'ene'.

12

Marian' chgüe'e set zix ñi'a Jeso'osän'

¹ Na' xop ža antslä lñi pascon', gweyje-lento' Jeso'osän' Betanian' gan' zo Lačhän' ben' bosbane' ladjo beñä' guat ca'. ² Na' baļä beñä' Betania ca' bosö'osi'ini'e to xše' par Jeso'osän', na' Martän' bdie' de'en güe'ej gwdaoto' len le'. Na' Lačhän' chi'e cho'a mesän' txen len Jeso'osän' na' len neto' na' beñä' ca' yelä'. ³ Na' Marian' de tya set zix che' de'e zaquä'ächgüei na' gwlo'en ñi'a Jeso'osän'. Na' bxie' ñi'enä' len yišä' yichje'ena'. Na' doxen yo'onä' gwla'achgua ze set zixän' gwlo'e ñi'ena'. ⁴ Na' zo Jod Iscariotan', ben' naquä' neto' txen. Le'ena' banaquän ägwdie' Jeso'osän' lao na' beñä' ca' chäsä'ägue'i le'. Jodän' naque' xi'ñ to beñä' le Simon. Na' Jodän' gwne':
⁵ —¿Bixchen' cui bete'e set zix nga? Za-quä'an do tml gueya' gueyoa. Na' mechän' de'en le'ine' chei ägwnežjue'en beñä' yašä' žalä' ca'.

⁶ Jodän' bene' xbabän' ca' caguä por ni che beyäše'ene' beñä' yašä' ca' sino por ni che naque' beñä' bguan. Len' bexe'e mech de'en bčhin yoguä'äto' na' gwlejlane' mechän'. ⁷ Nach Jeso'osän' gože'ene': —Ljoye'ena'. Babene' de'en non gonene' nada' žan' ägaša'anä'. ⁸ Ca naqua beñä' yašä' ca', syempr nitä'äcze' len le'e, pero nada' caguä syempr soa' len le'e.

Bχoz äblao ca' bosö'oxi'e so'ote' Lačhän'
⁹ Na' beñä' zan beñä' Izrael gwlaž cheton' gwsä'acbe'ine' de que Jeso'osän' zoe' na'. Na' ja'aque', pero caguä por ni che Jeso'os na'azän', sino par besä'äle'ine' Lačhän', ben' bosban Jeso'osän' ladjo beñä' guat ca'.
¹⁰ Na' bχoz äblao che nasyon cheton' leczä bosö'oxi'e so'ote' len Lačhän', ¹¹ chedä' beñä' zan beñä' Izrael gwlaž cheton' ja'aque' na' gwso'onlilaže'e Jeso'osän' por ni che le'.

Jeso'osän' beyo'e Jerosalennä'

¹² Na' beteyo gwza'ato' Betanian' len Jeso'osän' na' gweyje'to' Jerosalennä'. Na' ca oran' beñä' zan chäsä'äžag Jerosalennä' beñä' zja'ac lñi pascon'. Na' gosä'änezene' de que Jeso'osän' yežine' Jerosalennä'. ¹³ Na' de'e na'anä' besä'ächoje' bedäsä'äleze' neto', zjənoxe'e no zin, na' chäsä'ägie'e be' lban che' chäsä'äne': —Le' naco' Rei che nasyon Izrael chechon', goclenšga neto'. Sošgo' mbalaz le' baza'o nga, babselä' Xancho Diozän' le'.

¹⁴ Na' bžel to borrr dao' bia gwžia Jeso'osän' lao zde'. Goc can' nyojczän nan:

¹⁵ Le'e ža'ale Jerosalennä' bito žeble.

Le'e ggüiašč baza' Rei chelen' žie' to borrr dao'.

¹⁶ Na' neto' disipl che' bito gweyje'ni'ito' categazä de que goc che' con can' bosö'ozož de'e profet ca' beñä' ca' gwso'e xtižä' Diozän' cana'. Gwde gwso'ot beñä' Jeso'osän' na' Diozän' be'ene' yelä' bala'an xen, na' canan' jäyēza'alažä'oto' dižä' ca' zjənyoj che' na' gocbe'ito' gwso'one'ene' le' can' nyojəññä'.

¹⁷ Beñä' ca' gwnita' len Jeso'osän' catä'an bolgüiže' Lačhän' na' bosbane'ene' par bechoje' lo'o ban' gwso'e dižä' len beñä' ca' ža' syodan' can' bene'ena'. ¹⁸ De'e na'anä' bedäsä'äleze'ene' chedä' gosa'änezene' ca miļagr de'en bene'. ¹⁹ Na' gosä'äna beñä' fariseo ca' entr lega'aque': —Bachle'ile cuiczä bi de gonchon'. Yoguä' beñä'chän' zjäsä'änao le'.

To čhopä beñä' griego gwse'enene' äso'elene' Jeso'osän' dižä'

²⁰ Na' zjəlen baļä beñä' griego, beñä' ja'ac lñina' par gwso'elaogüe'e Diozän'.

²¹ Beñä' quinga besä'äžine' gan' zo Lip beñä' Betsaida distrit che Galilean'. Na' gwsä'atä'äyoine' Lipän' gwse'ene': —Gwzi'ixenšga, chene'eto' güe'elento' Jeso'osän' dižä'.

²² Nach gweyje' Lipän' jäyē' Ndrəsän'. Nach Ndrəsän' len Lipän' jäsä'äyē' Jeso'osän'.

²³ Nach Jeso'osän' gože' lega'aque': —Na'a bachžin ža so'ot beñä' nada' par nič Diozän' gonē' nada' yelä' bala'an xen. Len' bsele'e nada' golja' beñä'ch. ²⁴ De'e li ächnia' le'e, šä to trigon' cui yex-inžän catä' äxopän lao yon', chega'ančzä

tozən, pero ša yexinjən na' yela'an, de'e zan trigon' yeyaquən. ²⁵ Notə'ətezə beṇə' chaquene' gone' par niçh cui chi' saque'e o par niçh cui no so'ot le', be'enan' cuiyai'. Na' notə'ətezə beṇə' chsanlažə' cuine' chi' saque'e o so'ot beṇə' le' por ni chia', bade yelə' mban zejlicane che'enə'. ²⁶ Na' notə'ətezə beṇə' chene'ene' gone' xšina'anə', cheyalə' gonlilaže'e nada' na' gwzenague' chia'. Na' ga'an soa' na' so ben' gon xšina'anə'. Na' beṇə' ca' so'on xšina'anə', Xa'anə' gü'e le' lega'aque' yelə' bala'an.

Jeso'osən' gwdixjue' de que so'ot beṇə' le'

²⁷ Bachžaglaogua' lo'o yichjla'aždaogua'anə'. ĺEchaquele nabda' Xa'anə' yosle' nada' lao de'e ca' ze'e gaquə' chia' na'a? Abi. Babida' par niçh gaquəczə' chia' ca'anə'.

²⁸ Nach bene' orasyonṇə' gwne': —Xa', ben par niçh le' si'icho' yelə' bala'an.

Nach Diozən' ben' zo yoban' gwne' gože'ene': —Babena' ca' gwxi'a yelə' bala'an, na' ze'e goncha' ca' si'icha'annə'.

²⁹ Beṇə' zan zjənžague' neto' ca' orən' na' cata' gwse'enene' de'en gwna Diozən', bale' gosə'əne' de que gwṇinnə'. Na' yebale' gosə'əne': —To anglən' əgwne' le'.

³⁰ Na' Jeso'osən' gože' neto': —Diozən' gwne' nada' zižjo caguə' par niçh nada' ənezda' de que chzenague' chia'anə', sino par niçh əneze le'enə'. ³¹ Bachžin ža cata' Diozən' əgwnežjue' castigw zejlicane che beṇə' ca' cui zjənombia' le'. Na' bachžin ža cata' gwxiye'enə' de'en chnabia' beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' nit yelə' gwnabia' cheinə'. ³² Na' cata' gwso'ote' nada' le'e yag corozən', gona' par niçh yoguə'əloł beṇə' bagwlej Diozən' par əsa'aque' xi'ine' so'onlilaže'e nada'.

³³ Na' de'e ngan' gwne' chzejni'ine' neto' de que so'ot beṇə' le' yoso'ode'ene' to le'e yag coroz. ³⁴ Nach bał beṇə' zan ca' ža'anə' gwse'ene': —Neto' babeneto' choso'osed choso'olo'i beṇə' can' na' Xtižə' Diozən' de'en nyojan, na' nezeto' nan de que Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon' soe' zejlicane. Na' le' nao' de que Diozən' bsele'e le' goljo' beṇəch. ĺBixchen' nao' le' de que so'ot beṇə' le' to le'e yag coroz? ĺEbselə' Diozən' le' goljo' beṇəch?

³⁵ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Nada' za'a par əchgua'a be'eni' lo'o yichjla'aždao' beṇəchən'. Na' yeto term da'ogan' soa' par əgwse əgwlo'ida' le'e. Le'e šejle' xtižə'anə' žlac ne'e de latjə par niçh cui cuiyai'ile zejlicane. Beṇə' ca' cui chse'ejle'e xtižə'anə' bito chsa'acbe'ine' de que yeso'əbiayi'e. Zjənaque' ca to beṇə' chda gan' naquə žchoł na' bito chacbe'ine' gan' chde'. ³⁶ Le'e gonlilažə' nada' na'a žlac ne'e de latjə par niçh šo'o be'eni' chian' lo'o yichjla'ažda'olen' na' par niçh əgwnežjwle be'eni' che yeziquə'əchlə beṇə'. Gwde gwna Jeso'osən' ca' beze'e bocuaše'ene' lega'aque'.

Zan beṇə' Izrael ca' bito gwso'onlilaže'e Jeso'osən'

³⁷ La'anə'əczə besə'əle'i beṇə' Izrael gwlaž cheton' ben Jeso'osən' zan miłagr, casi yogue'e bito gwso'onlilaže'ene'. ³⁸ Na' de'en goc ca' goc complir can' bzoj de'e profet Isaiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana', nan: Xanto', casi notono no choso'ozenag dižə' de'en chyixjue'eto'onə'.

Na' casi notono chsa'acbe'i de que babesə'əle'ine' blo'o yelə' guac chio'onə'.

³⁹ Bito goquə se'ejle'e, chedə' chac chega'aque' can' na yeto de'en bzoj de'e profet Isaiazən', nan:

⁴⁰ Diozən' babene' par niçh nažjo yichjla'aždao' beṇə' quinga na' par niçh zjənaque' beṇə' godenag.

Babene' par niçh chəsə'əle'ine' pero cabi chsa'acbe'ine' bi zejen de'en chəsə'əle'ine'enə',

na' chse'enene' pero bito chse'ejni'ine' bi zejen de'en chse'enene'enə'.

Gosyə'adinjljei xtolə'əga'aque'enə na' gwso'elje' latjə yocobə Diozən' yichjla'ažda'oga'aque'enə' žalə' chse'ejni'ine'en na' žalə' chsa'acbe'ine' bi zejen.

⁴¹ De'e quinga gwna de'e profet Isaiazən' chedə' ble'ine' yelə' chey che'eni' che Jeso'osən' na' be'e dižə' che'.

⁴² La'anə'əczə beṇə' zanch lao nasyon Izrael cheton' bito gwse'ejle'e che Jeso'osən', bia'acžə zane' gwso'onlilaže'ene', na' len no beṇə' gwnabia' cheto' ca'. Pero na' bito gwso'e dižə' de que chso'onlilaže'ene' chedə' besə'əžebe'

cabich əso'e beŋə' fariseo ca' latjə par so'e lo'o yo'oda'onə'. ⁴³Gwse'enchene' so'e beŋəçən' lega'aque' yelə' bala'anj cle ca so'one' ca güe' Diozən' lega'aque' yelə' bala'anj.

Xtižə' Jeso'osən' zjənaquən de'e žialao xen

⁴⁴ Na' Jeso'osən' gwŋe' zižjo gože' lega'aque': —Beŋə' ca' chso'onjlilažə' nada' caguə nada'əzan' chso'onjlilaže'e sino lenczə Xa'anə' ben' əbselə' nada'. ⁴⁵ Ben' chle'i nada' leczə' chle'ine' Xa'anə' ben' bselə' nada'. ⁴⁶ Nada' za'a yežlyo nga par niçh chgua'a be'eni' lo'o yichjla'aždao' beŋə' ca' chso'onjlilažə' nada'. Chgua'a be'eni' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' par niçh cuich so'ontezə so'one' de'e malən'. ⁴⁷ Na' nota'ətezə beŋə' chse'ene xtižə'anə' na' bito choso'ozenague' chei caguə nada' çhoglaogua'an chega'aque' de que zjənapə' dolə, çhedə' bito za'a yežlyo nga par niçh çhoglaogua'an che beŋəçən' de que zjənapə' dolə' sino par niçh gon' ca cui žjəya'aque' lao yi' gablən' šə so'onjlilaže'e nada'. ⁴⁸ Xtižə'anə' de'en babi'a len lega'aque' çhoglaon chega'aque' de que zjənapə' dolə' çhedə' bito chse'ejle'e chia' na' nic choso'ozenague' che xtižə'anə'. Çhoglaon chega'aque' de que zjənapə' dolə' catə' əžin ža šo'o fin che yežlyon'. ⁴⁹ Dižə' de'en babi'anə' bito bi'an de'e bia'azalaža'a. Xa'anə' bselə'e nada' na' le'ene' none' mendad bin' cheyalə' nia' na' bin' əgwsed əgwlo'ida' beŋə'. ⁵⁰ Na' notə'ətezə beŋə' yoso'ozenag che xtižə' Xa'anə' de'en none' mendad cho'elena' beŋəçən', əgwnežjue'yelə' mban zejlicane chega'aque'. De'e na'anə' cho'elena' le'e dižə' con can' bagwna Xa'anə'.

13

Gwdib Jeso'osən' ni'a disipl che' ca'

¹ Na' ca naquə Jeso'osən', bedote chaquene' che neto' chonjlilažə'əto' le' yežlyo nga. Na' nezene' de que bachžin ža yeze'e yežlyo nga par yeyeje' gan' zo Xe'enə'. De'e na'anə' catə' ze'e za'alə lni pascon' blo'ichene' neto' can' lechguale chaquene' çheto'.

² Na' bach gwlo'o gwxiye'enə' xbabən' lo'o yichjla'aždao' Jod Iscariot xi'in Simonŋə' par əgwdie' Jeso'osən' lao na' beŋə' contr che' ca'. ³ Na' neze Jeso'osən' de que

Xe'enə' babene' par niçh nape' le'ezelaogüe yelə' chnabia' xen, na' nezene' de que gan' zo Dioz nan' gwze'e na' gan' zo Dioz nan' yeyeje'. ⁴ Na' lao chaoto' xše'enə' Jeso'osən' gwzože'e na' gwcu'a a xadoŋ che'enə' na' gwxi'e to lachə' na' bcheje'en lsine'enə'. ⁵ Nach gwxi'e nisən' gwde'en to lo'o ša' na' gwzolaogüe' gwdibe' ni'ato'onə' ca to mos. Na' bosbiže' ni'ato'onə' len lachən' de'e nchej lsine'enə'.

⁶ Na' catə' bžine' gan' chi' Simon Bedən', Bedən' gože' le': —Xana' žəle' çhibo' ni'anə'?

⁷ Na' gož Jeso'osən' le': —De'e nga chona' cabi chejni'ido'on ŋa'a, pero gwyejni'ido'on tela.

⁸ Na' gož Bedən' le': —Le' cuat çhibo' ni'anə'.

Na' Jeso'osən' gože'ene': —Šə cui ga'a çhiba' le' caguə leno' nada'anə'.

⁹ Na' Bedən' gože'ene': —Xana' caguə ni'a na'azən', sino doxencza'.

¹⁰ Nach gož Jeso'osən' le': —Beŋə' nošə' nazjə, ni'e na'azə chyažje çhibe', la' banaquəczə doxen cuerp che'enə' xi'ilažə'. Ca naquə le'e ža, naquəczle xi'ilažə' la'aŋə'əczə caguə yoguə'əle.

¹¹ Jeso'osən' nezene' non' əgwde le' lao na' beŋə' contr che' ca', na' de'e na'anə' gwne': “Caguə yoguə'əle nacle xi'ilažə'”, na' zejen caguə yoguə'əto' naquəto' beŋə' la'aždao' xi'ilažə'.

¹² Na' catə' beyož gwdibe' ni'ato'onə', na' beyaz xadoŋ che'enə' na' bebi'e de'e yoblə cho'a mesən'. Na' gože' neto': —žEchejni'ile bi zejen de'en babena' len le'e? ¹³ De'e nga zejen. Le'e nsi'ile nada' Maestr na' Xanle, na' güenczən' nale çhedə' can' naca'. ¹⁴ Na' nada' naca' Xanlen' na' nactia' Maestr çhelen' bagwdiba' ni'alen' ca to mos, de'e na'anə' le'e leczə cheyalə' gaquəlen ljuəžjle ca to mos. ¹⁵ Bagwdiba' ni'alen' parzə niçh gwlo'ida' le'e de que cheyalə' gonle can' babena'anə'. ¹⁶ De'e li əchnia' le'e notə'ətezə mos bito naque' blaoch ca xane'enə', ni ben' chej mendadən' cui naque' blaoch ca ben' chselə' le'. ¹⁷ Šə chejni'ile de'e quinga na' gonle can' nia'anə', nachən' sole mbalaz.

¹⁸ Caguə nia' ca' che yoguə'əlen'. Nada' nezdə' nac naquə yichjda'aždao' le'e bagwleja' par nacle disipl chia'. Pero na' gwleja' le'e par niçh gaquə complir

can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan: "Be'en gwdaolena' txen bablej bšošje' nada'." ¹⁹ Nada' əchnia' le'e de'e nga na'a antslə cuiṇə' gaquən, par nič catə' gaquən šejle'ele de que nada' naca' ben' bagwnia' le'e. ²⁰ De'e li əchnia' le'e ben' cho'elao' notə'ətezə beṇə' əchseła'a, nada'anə' cho'elaogüe'e. Na' ben' cho'elao' nada', ben' əbselə' nada' na'anə' cho'elaogüe'e.

Jeso'osən' be'e dižə' che ben' naquən əgwde le' lao na' beṇə' ca' chəsə'əgue'i le' ²¹ Beyož gwna Jeso'osən' de'e ca' bachžaglaogüe' lo'o yichjla'aždaogüe'enə', na' gwne' clar: —De'e li əchnia' le'e de que to le'e əgwdele nada' lao na' beṇə' ca' chəsə'əgue'i nada'.

²² Nach neto' bgüia lao ljuežjto' chaqueto' noto' chein' ne' ca'. ²³ Nach nada' chi'a cuite'enə' chedə' chacchgüeine' chia'. ²⁴ Na' Bedən' bene' seŋy len nada' par nič gwṇabda' Jeso'osən' no chein' gwne' ca'. ²⁵ Nach bgüiga'a bao goža' Jeso'osən': —Xana', žnon'?

²⁶ Nach gož Jeso'osən' nada': —Be'en əgwnežjua' to pedas yetən' catə' bablo'oja'an xojən', le'enə'.

Nach blo'oje' yetən' xojən' na' bnežjue'en Jod Iscariot xi'in Simonṇə'. ²⁷ Na' beyož bnežjue' Jodən' yetən' le'e gwyo'o gwyazte Satanasən' de'en chnabia' de xio' ca' lo'o yichjla'aždao' Jodən'. Nach Jeso'osən' gože'ene': —De'en gono'onə' benən lğüegwza.

²⁸ Na' ni to neto' ža'ato'onə' cui gwyejni'ito' bixchen' gože' le' ca'. ²⁹ Jodən' noxe'e bols mechən' na' de'e na'anə' baləto' bento' xbab de que Jeso'osən' gože' le' šejle' žjəxi'e de'e chyažjeto' lao lnin' o de que cheyalə' əgwnežjue' latə' mechən' beṇə' yašo' ca'. ³⁰ Na' catə' beyož gwdao Jodən' pedas yetən' de'en bnežjw Jeso'osən' le', le'e bchojte'. Na' ca orən' bagoj.

To de'e cobə de'e non Jeso'osən' mendad goncho

³¹ Na' gwde bchoj Jodən' Jeso'osən' gwne': —Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch, na' na'a so'ot beṇə' nada' na' gone' nada' yelə' bala'aṇ xen. Na' leczə Diozən' si'e yelə' bala'aṇ xen ca de'en gaquə chia'. ³² Na' ca naquə Diozən' si'e yelə' bala'aṇ ca de'en gaquə chia', leczə le'enə' gone' nada' yelə' bala'aṇ, na' le'e solaote gone' nada' yelə'

bala'aṇnə' na'a. ³³ Xi'indaogua'a, yešlož da'ogan' soa' len le'e. Na' yeyilje nada', na' can' goža' beṇə' blao che nasyon Izrael chechon', leczə can' əchnia' le'e na'a de que gan' yeya'a bito gaquə sa'alenje nada'. ³⁴ Nach to de'e cobə chona' mendad gonje, de que gaque che ljuežjle tole yetole can' chacda' chele, leczə can' le'e gaque che ljuežjle tole yetole. ³⁵ Na' yesə'əneze yoguə'əloj beṇə' de que nacle disipl chia' šə gaquəle che ljuežjle tole yetole.

Jeso'osən' ne' de que Bedən' cui chebe' de que nombi'ene'

³⁶ Na' gož Bedən' le': —Xana', žgan' yeyejo'?

Na' gož Jeso'osən' le': —Gan' yeya'a bito gaquə denaogo' nada' na'a, pero telə denaogo'.

³⁷ Na' gož Bedən' le': —Xana' žbixchen' cui gaquə denaogua' le' na'a? Gwsanlažə' cuina' so'ot beṇə' nada' laogüe de'en chacda' chio' šə chonclən byen.

³⁸ Na' gož Jeso'osən' le': —žEchacdo' gwsanlažə' cuino' so'ot beṇə' le' laogüe de'en chacdo' chia'? De'e li əchnia' le' de que bito cuež lecon' antslə ze'e gaquə šon las cui chchebo' de que nombi'o nada'.

14

Beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocrstən' žjənonbi'e Xə' Diozən'

¹ Bito gaquəžejlažə'əle chia' nada'. Le-gonlilažə' Diozən', na' leczə legonlilažə' nada'. ² Gan' zo Xa' Diozən' naquən ca to yo'o xen gan' ža' de'e zan quart. Gwnia' le' žalə' cui bi quart de par le'e. Na' yeya'a žjəyeyenšaogua'a quart par to tuat. ³ Na' catə'an babeyož jəyeyenšaogua'a quart chelen', yida' yetši' na' yechi'a le'e socho txen par nič gan' soa' na' so le'e. ⁴ Banombi'ale gan' yeya'a na' banezele naquən' gonje par yeda'acle na'.

⁵ Na' gož Tomasən' le': —Xanto', bito nezetə' gan' yeyejo'. žNa' nacxa gaquən' ənezeto' nac gonto' par yela'ato' na'?

⁶ Jeso'osən' gože'ene': —De'en cheyalə' gonje gonlilažə'əle nada' par nič yežinle gan' zo Xa'anə'. Nada' nezdə' na' chzejni'ida' yoguə'əloj de'en naquə de'e li che Diozən'. Na' nada' nsa'a yelə' mban zejlacane par beṇə' ca' chso'onlilažə' nada'. Ni to cono yežin gan' zo Xa'anə' šə cui

gonlilaže'e nada'. ⁷ Žalə' nombi'ayanə'əle nada', lente Xa'anə' nombi'ale žalə' ca'. Na' dezd ņa'a banombi'ale' na' bable'ile'ne'.

⁸ Na' gož Lipən' le': —Ben par nič le'ito Xa'anə'. Ležən de'en chene'eto'.

⁹ Jeso'osən' gože'ene': —Lip, sša xen bagwzoa' len le'e, žəna' cuiŋə' gombi'o nada'anə'? Notə'ətezə beŋə' bable'i nada' lenczə Xa'anə' bable'ine'. ¹⁰ ŽBixčhen' nao' gona' par nič le'ile Xa'anə'? ¹¹ ŽEcui chejli'o de que nada' zoa' len Xa'anə' na' Xa'anə' zoe' len nada'? Dižə' quinga cho'a nada', caguə cho'an de'e bia'azəlaža'anə'. Xa' na'anə' zoe' len nada' na' len' chone' par nič cho'a dižə' quinga na' chona' yoguə'əlo' de'en chona'. ¹² Le'e šejle' chia' ca de'en ənia' de que zoa' len Xa'anə' na' le' zoe' len nada'. Na' šə cui chejle'ele xtiža'anə', le'e šejle' chia' por ni che de'en bable'ile chona'anə'. ¹³ De'e li əchnia' le'e ben' chonlilažə' nada', ca de'e ca' chona' leczə gone'en. Na' de'e zaquə'əch ca de'e ca' gone' chedə' nada' yeya'a gan' zo Xa'anə'. ¹⁴ Na' yoguə' de'e əŋabele Xa'anə' gona' laogüe de'en chonlilažə'əle nada', gona'an par nič Xa'anə' si'e yelə' bala'an ca de'en gona' naca' Xi'ine'. ¹⁵ Bitə'ətezə de'e əŋable gona' por ni che de'en chonlilažə'əle nada', nada' gona'an.

Jeso'osən' bene' lyebe se'le'e Spirit che Diozən'

¹⁵ Šə chaquele chia' cheyalə' gonle can' nona' mendad gonle. ¹⁶ Na' nabda' Xa'anə' par əsele'e Spirit che'enə' len le'e par gaquəlenən le'e can' babena' nada'. Na' son len le'e zejlicane. Spirit che Diozən' əgwzejni'in le'e de'en naquə de'e li. ¹⁷ Beŋə' ca' cui zjənombia' Diozən' bito chso'elaogüe'e Spiritən' chedə' bito chesə'əle'ine'en na' nic zjənombi'en. Pero le'e nombi'alen chedə' zon len le'e na'a na' gwžin ža catə' son lo'o la'ažda'olen'. ¹⁸ Bito gwcua'ana'a le'e ca gozebə. Güida' yeto nga gan' zole. ¹⁹ Na' yešlož da'ozə na' beŋə' ca' cui zjənombia' Diozən' cabich yəsə'əle'ine' nada', pero le'e gwle'ile nada'. Na' laogüe de'en zoa' nsa'a yelə' mban zejlicane che beŋə' chso'onlilažə' nada', de'e na'anə' le'e sole zejlicane. ²⁰ Na' catə' əžin ža la' Spirit che Diozən' son lo'o la'ažda'olen' canan' ənezele de que nada' zoa' len Xa'anə', na' le'e zole len nada', na' nada' zoa' len le'e. ²¹ Ben' ŋeze can' nona' mendad na' chone'

can' əni'anə', bena'an chaque chia'. Na' ben' chaque chia' leczə chaque Xa'anə' che', na' gwzochzca' gaquəda' che' na' gona' par nič əŋezene' de que zotezə zoa' len le'.

²² Na' Jodən' pero caguə Jod Iscariotən' gože' le': —Xantə' žbixčhen' gono' par nič neto' le'icheto' le' na' cui gono' par nič beŋə' yoblə yəsə'əle'ichene' le'?

²³ Na' Jeso'osən' gože'ene': —Le'e chaquele chia' chzenagle xtiža'anə'. Na' Xa'anə' leczə chaque'ne' chele na' neto' desoto' len le'e. ²⁴ Beŋə' ca' cui chsa'aque chia' bito choso'ozenague' xtiža'anə'. Dižə' de'en chenele ənia' le'e, caguə cho'an de'e bia'azəlaža'anə', sino cho'a dižə' de'en chene'e Xa'anə' ben' əbselə' nada'.

²⁵ De'e quinga bagwnia' le'e žlac ne'e zoa' len le'e. ²⁶ Na' Xa'ana' əsele'e Spirit che'enə' son lo'o la'aždao' le'e chonlilažə'əle nada' nič gaquəlenən le'e. Na' Spiritən' əgwzejni'in le'e yoguə'əlo' de'en cheyalə' ənezele na' gonan ca žjayeza'alažə'əle yoguə'əlo' de'en bagwnia' le'e.

²⁷ Chona' par nič so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' ca binlo zo chbeza' len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'aždaogua'anə'. Nada' chona' ca zo chbezəchle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' cle ca chso'on beŋəchən' par so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. Bito gaquəzejlažə'əle, nic žeble. ²⁸ Babenele can' bagwnia' de que yeya'a gan' zo Xa'anə', na' de que yida' de'e yoblə gan' zolen'. Žalə' chaquele chia' can' cheyalə'anə', gobeile de'en yeya'a, chedə' Xa'anə' zaquə'əche' ca nada'. ²⁹ Na'a ža bagwnia' le'e de'e ca' antslə cuiŋə' sa'aquən par nič catə' sa'aquən šejle'ele de que naca' ben' bagwnia' le'e.

³⁰ Bitoch gua'a dižə' zan len le'e chedə' baza' gwxiye' de'en chnabia' beŋə' ca' cui chso'onlilažə' nada' na' ti'ələnen nada'. Pero bito so'in nada'. ³¹ Chona' con can' non Xa'anə' mendad par nič əneze beŋəchən' de que chacda' che Xa'anə'. Na'a ža lešo'o šejəchcho.

15

Jeso'osən' gwxaquə'əlebene' ca to yag oba

¹ Nada' gwxaquə'əlebəda' ca to yag oba de'en naquə le'ezelaogüe yag zaqu'e'e.

Ḳa'anə' gwxaquə'əlebene' ca ben' chonš'i'i yaguən'. ² Na' le'e chonlilažə'əle nada' gwxaquə'əlebele ca xoza' yaguən'. To to xoze'e ca' cui bi frot chbian, chḡhogue'en. Na' to to xoze'e ca' de'e chəsə'əbia frot, chpe'en par niḡh chbiachən frot zanch. ³ Can' banaquə' yichjla'azda'olen' chedə' chzenagle xtiža'anə' de'en babi'a len le'e. ⁴ Lesotezə' leso len nada' par niḡh nada' gaquə' sotezə' soa' len le'e. Ca ḡhe xoza' yag frotən', bito bi frot cuian to gwłazzen šə cui zon nca'an le'e yaguən', can' naquən len le'e, bito gaquə' gonle de'en chazlažə' Diozən' šə cui sotezə' sole len nada'.

⁵ De'e yoblə əhia' de que nada' gwxaquə'əlebəda' ca yag oban' na' le'e ca xoze'enə'. Notə'əteze šə zotezə' zole len nada' na' nada' zotezə' zoa' len le'e, gonchguale de'en chazlažə' Diozən'. Pero cuiczə' gag gonle de'en chazlaže'enə' to gwłazle. ⁶ Beḡə' cui zotezə' zo len nada' əhoje' ca'alə, ca ḡhe xoza' yag oban' de'e ca' chḡhog ben' chonš'i'i yaguən' na' chəsə'əbižən. Nach chtobe'en chade'en yi' par chse'eyən.

⁷ Šə le'e zotezə' zole len nada' na' šə yo'o yichjle xtiža'anə' do tyempte, bitə'əteze de'e chene'ele əḡnabe len orasyonnə' de'e si'iczenə'. ⁸ Yełə' bala'an chzi' Ḳa'anə' catə'ən chonchguale can' chazlaže'enə', na' baḡh chlo'ele de que chonlilažə'əle nada' na' chzenagle chia' can' cheyalə' gonle šə bachonchguale de'en chazlaže'enə'. ⁹ Ca Ḳa'anə' chaquene' chia', leczə' ca' nada' bachacda' chele. Le'e so leḡon ca gacbe'ile de que chacda' chele. ¹⁰ Šə chonle can' nona' mendadən', nachən' gacbe'ile de que chacda' chele, ca nada' chona' can' non Ḳa'anə' mendadən' na' chacbe'ida' de que chaquene' chia'.

¹¹ Bagwnia' le'e ca' par niḡh sole mbalaz ca mbalazən' zoa' nada'. Che'enda' sole mbalaz juisy. ¹² De'e nga chona' mendad gonle, gaquele ḡhe ljuēžjle tole yetole can' chacda' chele. ¹³ Notono nla' beḡə' chaquechene' ḡhe ljuēžje' mazachlə can' chaque ben' chsanlažə' cuine' so'ot beḡə' le' par gaquəlene' beḡə' migw ḡhe' ca'. ¹⁴ Le'e nacle migw chia' šə chonle can' nona' mendadən'. ¹⁵ Bitoch ənia' le'e mos chia' chedə' beḡə' zjənaquə' mos bito zjənezene' bi chon xanga'aque'enə'. Bania' le' migw chia', chedə' yoguə'əloj de'e

ca' babenda' gwna Ḳa'anə' babzejni'ida'an le'e. ¹⁶ Caguə' le'e gwlejlə nada' par naca' Ḳanle. Nada' bagwleja' le'e par chonlilažə'əle nada'. Na' chselə'a le'e par niḡh šejachle gonchguale can' chazlažə' Ḳa'anə' na' caguə' de'e te ḡhe de'e ca' gonlen'. Na' šə gonle can' chazlaže'enə', yoguə'əloj de'en əḡnabele Ḳa'anə' laogüe de'en chonlilažə'əle nada', gone'en. ¹⁷ De'e nga de'en chona' mendad gonle, de que gaquele ḡhe ljuēžjle tole yetole.

Beḡə' ca' cui zjənombia' Diozən' chəsə'əgue'ine' beḡə' ca' choso'ozenag ḡhe Jeso'osən'

¹⁸ Bito yebanele de'en chəsə'əgue'i beḡə' ca' cui zjənombia' Diozən' le'e. Leḡon xbab de que zgua'atec nadan' besə'əgue'ine' antslə ca le'e. ¹⁹ Žalə' nacle txen len beḡə' ca' cui zjənombia' Diozən', gwsa'aquene' chele can' chsa'aquene' ḡhe beḡə' ca' zjənaque' txen. Nada' bagwleja' le'e par naole nada', na' bitoch nacle txen len beḡə' ca' cui zjənombia' Diozən', na' de'e na'anə' chəsə'əgue'ine' le'e. ²⁰ Le'e žjsa'alažə' de'en bagwnia' le'e: "Notə'əteza mos bito naque' blaoch ca xane'enə'." Can' baboso'olagzežə' bosə'olagzide' nada', leczə' can' yoso'olagzežə' yoso'olagzide' le'e. Žalə' bosə'ozenague' xtiža'anə', leczə' gosə'əzenague' xtižə'əlen'. ²¹ Na' yoguə' de'e ca' so'one' len le'e chedə' le'e chonlilažə'əle nada' na' leḡa'aque' bito zjənombi'e Ḳa'anə' ben' bselə' nada'.

²² Žalə' nada' cui bida', na' žalə' cui bia'a dižə' len leḡa'aque', bito zjənape' dolə' ca naquən' chəsə'əgue'ine' nada'. Na' na'a cuiczə' bi de bi yoso'ode'ine' par yesə'əne' cui bi dolə' zjənape'. ²³ Ben' chḡgue'i nada', lenczə' Ḳa' nan' chḡgue'ine'. ²⁴ Žalə' cui beḡə' entr leḡa'aque' miłagr de'e cuiḡə' gon ni to beḡə' yoblə, bito zjənape' dolə' ca naquən' chəsə'əgue'ine' nada'. Pero na'a babesə'əle'ine' de'e ca' chona' na' bia'aczə' chəsə'əgue'ine' nada' na' len Ḳa'anə'. ²⁵ Pero na' chac ca' par niḡh chac complir can' na Xtižə' Diozən' gan' nyojən nan: "Besə'əgue'ine' nada' sin cui bi bi de'e mal beḡə'."

²⁶ Bagwnia' le'e de que selə'a Spirit ḡhe Ḳa' Diozən' par gaquəlenən le'e na' par əḡwzejni'in le'e de'en naquə' de'e li. Spiritən' sa'an gan' zo Ḳa'anə' la' selə'an

par güe'en xtiža'anə'. ²⁷ Na' leczə ca' le'e güe'ele xtiža'anə', chedə' bagwzole len nada' dezd catə'an gwzolaə chyixju'i'a xtižə' Xa' Diozən'.

16

¹ Bagwnia' le'e de'e ca' par niçh cui yebigua'əle gosxanlə. ² Yesə'əbeje' le'e lo'o yo'odao' chega'aque' ca'. Na' bazon əžin ža catə' notə'ətezə beŋə' se'enene' so'ote' le'e so'one' xbab yebei Diozən' lega'aque' de'en so'one' ca'. ³ So'one' ca' len le'e chedə' cui zjənombi'e Xa'anə' na' ni nada' cui zjənombi'e. ⁴ Na' bagwnia' le'e ca' par niçh catə' əžin ža gac ca' žjəsa'alazə'əle de que bagwnia' le'e can' gaquən.

De'e chon Spirit che Diozən'

Catə'an gwleja' le'e par nacle disipl chia' bito gwnia' le'e yogua' de'e ca' gac chele, chedə' gwnezdə' socha' len le'e. ⁵ Na' la'əŋə'əczə yeya'a ŋa'a gan' zo Xa'anə' ben' əbselə' nada', ni tole cui chnabele nada' bi zejen de'en yeya'anə'. ⁶ Na' de'en bagwnia' le'e de'e ca' bachacchgüeile lo'o la'ažda'olen'. ⁷ Pero de'e li əchnia' le'e napən le'e cuent yeya'a, la' šə cui yeya'a Spirit che Diozən' de'en gaquəlen le'e bito yedəson lo'o la'ažda'olen'. Na' de'en yeya'anə' əselə'an len le'e. ⁸ Na' cata'əch yidə'an əgwzejni'in beŋəchən' de que zjənapə' dolə', əgwzejni'in lega'aque' de que naca' le'ezelaogüe beŋə' güen, na' əgwzejni'in lega'aque' de que gatə' castigw zejlicəŋe che notə'ətezə beŋə' cui choso'ozenag chia'. ⁹ Egwzejni'in lega'aque' de que zjənapə' dolə' de'en cui chso'onlilaže'e nada'. ¹⁰ Egwzejni'in lega'aque' de que naca' le'ezelaogüe beŋə' güen chedə' yeya'a gan' zo Xa'anə' na' bitoch le'ile nada'. ¹¹ Na' əgwzejni'in lega'aque' de que gatə' castigw zejlicəŋe che notə'ətezə beŋə' cui choso'ozenag chia', chedə' gwxiye' de'en chnabia' beŋə' ca' cui zjənombia' Diozən' banchoglaon chei de que si'in castigw zejlicəŋe.

¹² Nedeçh de'e zan de'e əŋia' le'e, pero zdebə naquən ŋa'a par šejni'ilen. ¹³ Pero catə' yedəso Spirit che Diozən' lo'o la'ažda'olen' par əgwzejni'in le'e de'en naquə de'e li, əgwsd əgwlo'in le'e yogua'əloj de'en cheyałə' ənezele chia' nada'. Bito güe'en dižə' de'e bia'azəlaže'i sino güe'en bitə'ətezə dižə' de'en chzene

Xa'anə' len na' chixjue'in le'e biquə' de'e ze'e za'ac. ¹⁴ Goŋən nada' yelə' bala'əŋ, chedə' əgwzejni'in le'e chia' nada'. ¹⁵ Xa'anə' babene' ca' nezdə' yogua'əloj de'en nezene' na' de'e na'anə' gwnia' de que Spirit che'enə' əgwzejni'in le'e de'e ca' nezdə'.

Jeso'osən' gože' disipl che' ca' de que nite'e trist to tyemp dao' na' techlə yesə'əbeine'

¹⁶ Yeto tyemp dao' le'e bitoch le'ile nada'. Na' techlə yeto tyemp dao' yoblə na' yezle'ile nada' nach yeya'a gan' zo Xa'anə'.

¹⁷ Na' bałə neto' disipl che' gož ljuējzto: —¿Bi zejen de'e nga che'e chio'o de que yeto tyemp da'ozə na' bitoch le'ichone' na' de que techlə yeto tyemp dao' yoblə na' yezle'ichone'? ¿Na' bi zejen de'en ne' yeyeje' gan' zo Xe'enə'? ¹⁸ ¿Bi zejen de'en ne' yeto tyemp da'ozə ža? Cuili bixchen' ne' ca'.

¹⁹ Na' gocbe'i Jeso'osən' de que chene'eto' ŋabeto'one' bi zejennə', na' gože' neto': —¿Ede'e ngan' de'en chnabe ljuējzle? ¿Echene'ele ənezele bi zejen ca de'en gwnia' le'e de que yeto tyemp da'ozə na' bitoch le'ile nada', na' techlə yeto tyemp dao' yoblə na' yezle'ile nada'? ²⁰ De'e li chnia' le'e de que bazon cuežle na' yegüine'ele na' beŋə' ca' cui zjənombia' Diozən' yesə'əbeine'. Yeyašə'əlažə'əle pero con to tyemp da'ozən' na' techlə yebeile. ²¹ Šə catə' chzan to no'olə, chžaglaogüe' lao chaque' bes che yelə' sannə'. Pero na' catə' bagoljə bda'onə' bitoch chone' xbab che de'en bžaglaogüe'enə' de'e tant chebeine' de que bagoljə yeto beŋəch yežlyo nga. ²² Leczə can' len le'e, na'a sole trist, pero catə' yežagcho de'e yoblə cana' yebeile lo'o la'ažda'olen'. Na' ni to cono yeca'a yelə' chebei chelen'.

²³ Na' catə' babžin ža soa' gan' zo Xa'anə' de'e yoblə bito yažjele bi əŋable gona' par le'e. De'e li əchnia' le'e bitə'ətezə de'e əŋabele Xa'anə' laogüe de'en chonlilažə'əle nada', gone'en par le'e. ²⁴ Xte ŋa'a cuiczə bi ne'e nabele Xa'anə' ye'elene' de que chnablen por ni che de'en chonlilažə'əle nada'. Na' ŋa'a leŋəbe Xa'anə' bi de'en əŋabelene' ye'elene' ca', na' gone' can' əŋabelene' par niçh sole mbalaz juijsy.

Jesocristən' babene' par niçh gwxiye'enə' cuich n̄abia'an chio'o

²⁵ De'e zan de'e ca' bagwnia' le'e babzejni'ida'an len jeml. Ežin žan' catə' bitoch əgwzejni'ida' le'e len jeml sino clar chixjue'ida' le'e che Xa'anə'. ²⁶ Na' catə' babžin ža soa' gan' zo Xa'anə' de'e yoblə, cana'ach ənabele Xa'anə' bi de'en ənabelene' ye'elene' de que chnablen por ni che de'en chonlilažə'əle nada'. Na' bito ənia' le'e de que nada' n̄aba' lao Xa'anə' par niçh gaquəlene' le'e. ²⁷ Cuinczə Xa'anə' chaquene' chele por ni che de'en bachequle ch̄ia' na' de'en bachejle'ele de que gwza'a gan' zoe'enə'. ²⁸ Gan' zo Xa'anə' gwza'a babida' yežlyo nga. Na' na'a yeza'a yežlyo nga na' yeya'a gan' zo Xa'anə'.

²⁹ Na' neto' disipl che' gožto'one': —Na'a cho'o dižə'an clar. Bito cho'o dižə' len jeml de'e cui chejni'ito'. ³⁰ Na' chache'ito' de que než n̄le'ido' xbab che benachən'. Bito chyažjdo' no əna le' bin' chse'ene'ene' yesə'əneze'. De'e na'anə' chejle'eto' de que gwza'o gan' zo Diozən'.

³¹ Na' gwna Jeso'osən' neto': —ĴEna'a chejle'ele ža? ³² Gwžin or na' na'a baza'an catə' gasə'əlasle. To tole ca'ale xnež che chele na' əgwcuə'anle toza'. Pero caguə zoa' toza'anə' chedə' Xa'anə' zoe' len nada'. ³³ Bagwnia' le'e ca' par niçh so cuezle binlō len xbab de'e yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' laogüe de'en chonlilažə'əle nada'. Yežlyo nga ch̄i' saquə'əle, pero bito žeble, nada' babena' par niçh gwxiye'enə' cuich n̄abia'an le'e.

17

Jeso'osən' bene' orasyon par niçh gaquəlen Diozən' disipl che' ca'

¹ Gwde gwna Jeso'osən' ca', bgüie' yobalə na' gwne': —Xa', babžin or par gaquə ch̄ia' can' babžio' bia' gaquə. Ben nada' yełə bala'an par niçh leczə ca' nada' goŋa' le' yełə bala'an, nadan' naca' Xi'ino'. ² Babeŋo' nada' yełə chnabia' lao yoguə' benačh par niçh chnežjua' yełə mban zejlicane che yoguə'əlol noquə' beŋə' ca' bagwlejo' par chso'onlilaže'e nada'. ³ Na' beŋə' ca' zjənapəz yełə mban zejlicanen' zjənombi'e le' ca' tozon' zaco'o par güe'ela'oto', na' leczə zjənombi'e nada' Jesocrist ben' əbseło'onə'.

⁴ Babena' le' yełə bala'an yežlyo nga ca' de'en babeyož bena' yoguə'əlol de'en

gwlo'o lao na'a gona'. ⁵ Na'a ža Xa', ben par niçh yezi'a yełə bala'an ch̄ia'anə' catə' yela'a gan' zo'onə' ca yełə bala'an de'en gwɔapa' catə'an gwzoa' len le' antslə ze'e xe yežlyo nga.

⁶ Bagwlejo' bałə benačh par chso'onlilaže'e nada' na' bablo'iga'acda'ane' naquən' naquə yichjla'aždaogo'onə' na' naquən' chono'. Zjənaque' xi'ino', na' beno' par niçh chso'onlilaže'e nada' na' chso'one' can' nono' mendadən'. ⁷ Na' bazjəneze' de que yoguə'əlol de'en chona' na' yoguə' dižə' de'en cho'a za'an che cuino'. ⁸ Babe'elena' lega'aque' dižə' de'en beno' mendad güe'elenga'aca'ane', na' bazjənonen chega'aque'. Na' bachsa'acbe'ine' de que de'e liczə gwza'a gan' zo'onə', na' chse'ejle'e de que len' əbseło'o nada'.

⁹ Chnabda' le' gaquəleno' lega'aque'. Caguə chnabda' le' gaquəleno' yoguə' benačhən', sino gaquəleno' beŋə' ca' zjənaquə xi'ino', beŋə' ca' gwlejo' par chso'onlilaže'e nada'. ¹⁰ Na' yoguə' beŋə' ca' chso'onlilažə' nada' zjənaque' xi'ino'. Na' ca'aczan' naquən, notə'atezə beŋə' zjənaquə xi'ino' leczə zjənaque' xi'ina'. Echzi'a yełə bala'an de'en chso'onlilaže'e nada' na' de'en chso'one' bichlə de'en chso'one'enə'.

¹¹ Na' na'a caguə socha' yežlyo ngan', pero beŋə' quinga n̄itə'əcze' yežlyo nga. Nada' bazeza'a gan' zo'onə'. Xa', naco' le'ezelaogüe beŋə' la'aždao' xi'ilažə'. Na' ca' naquə beŋə' ca' gwlejo' par chso'onlilaže'e nada', bcuasə' bcue'ejga'aque' len de'e malən' por yełə chnabia' chio'onə'. Bcuasə' bcue'ejga'aque' len de'e malən' par niçh əsa'aque' tozə len ljuežjga'aque'enə' ca' chio'o naccho tozə. ¹² Bedote žlac zoa' len lega'aque' babcuasə' bcue'ejga'aca'ane' len de'e malən' por yełə chnabia' chio'onə'. De'e na'anə' ni toga'aque' cui gwžiyi' sino tozə ben' banaquəczən cuiayi'e par niçh gaquə complir can' na Xtižo'onə' de'en nyojən.

¹³ Na' na'a bazeza'a gan' zo'onə', na' cho'a dižə' quinga lao orasyonnə' žlac ne'e zoa' yežlyo nga par niçh lega'aque' n̄itə'əchgüe' mbalaz ca' mbalazən' zoa' nada'. ¹⁴ Nada' babe'elenga'aca'ane' xtižo'onə'. Pero na' beŋə' ca' cui zjənombia' le' chəsə'əgue'ine' beŋə' ca' chso'onlilažə' nada' por ni che

de'en cuich zjənaque' txen len lega'aque', ca nada' cui naca' txen len beṇə' ca' cui zjənombia' le'. ¹⁵ Na' ca naquə beṇə' ca' chso'onlilažə' nada', caguə chṇabda' le' yeca'aga'aco'one' lao yežlyo nḡan', sino chṇabda' le' par əgwcuasə' əgwcuə'ejga'aco'one' len de'en chon gwxiye'enə'. ¹⁶ Bitə zjənaque' txen len beṇə' ca' cui zjənombia' le' ca nada' cui naca' txen len beṇə' ca' cui zjənombia' le'. ¹⁷ Ben par niḡ beṇə' ca' chso'onlilažə' nada' so'on cuinga'aque' lažə' na'onə' laogüe de'en bazjənombi'e dižə' li ḡhio'onə'. Yoguə'əlołte de'en babzejni'ido' lega'aque' naquən de'e li. ¹⁸ Len' bselo'o nada' yežlyo nḡa par chzejni'ida' beṇə'chən' dižə' li ḡhio'onə', na' leccə' ca' nada' bachsela'a lega'aque' par yoso'ozejni'ine' beṇə'chən' dižə' li ḡhio'onə'. ¹⁹ Zoa' chon cuina' lažə' na'onə' chedə' chacda' che beṇə' ca' chso'onlilažə' nada'. Na' chona' ca' par niḡ lega'aque' so'on cuinga'aque' lažə' na'onə' laogüe de'en bazjənombi'e dižə' li ḡhio'onə'.

²⁰ Na' ca naquə chṇaba' gaquəleno' beṇə' ca', bitə chṇaba' gaquəleno' lega'acze' sino leccə' gaquəleno' beṇə' ca' so'onlilažə' nada' catə' əse'enene' dižə' de'en əsoe' beṇə' ca'. ²¹ Xa', ben par niḡ yoguə'əlole' əsa'aque' tozə' len ljuəžjga'aque' ca' le' naco' tozə' len nada' na' nada' naca' tozə' len le'. Ben ca əsa'aque' tozə' laogüe de'en zjəngode'e txen len ḡhio'o, par niḡ beṇə' ca' cui zjənombia' le' se'ejle'e de que len' əbselo'o nada'. ²² Babeno' par niḡ chsa'acbe'i beṇə' de que noṇo' nada' yełə' bala'an, ca'aczən' chona' nada' par niḡ chsa'acbe'ine' de que chnežjua' lega'aque' yełə' bala'an. Na' chona' ca' par niḡ əsa'aque' tozə' len ljuəžjga'aque' ca' ḡhio'o naccho tozə'. ²³ Lega'aque' zjəngode'e txen len nada' na' nada' ngoda'a txen len le' niḡ yoguə'əcho gaccho tozə' na' ca' beṇə' ca' cui zjənombia' le' yesə'əneze' de que len' əbselo'o nada' na' de que chacdo' che beṇə' ca' zjəngoda' txen len nada' can' chacdo' ḡhia'.

²⁴ Xa', bachacdo' ḡhia' antslə' ze'e xə yežlyo nḡa. De'e na'anə' beṇə' nada' yełə' chey che'eni'inə'. Na' che'enda' de que beṇə' ca' bagwlejo' par chso'onlilažə'e nada' niḡte'e len nada' gan' so'anə' par niḡ yesə'əle'ine' yełə' chey che'eni' ḡhia'anə'.

²⁵ Xa', le' naco' le'ezelaogüe beṇə' güen, na' ca naquə beṇə' ca' cui chso'onlilažə' nada' bitə zjənombi'e le', pero nada' nombi'a le' na' beṇə' ca' bagwlejo' par chso'onlilažə'e nada' bazjəneze' de que len' əbselo'o nada'. ²⁶ Na' babena' par niḡ zjəneze' can' naquə yichjla'aždaogo'onə' na' can' chono', na' ne'e gonchcza' ca yesə'əneze'. Chzejni'iga'acda'ane' can' naquə yichjla'aždaogo'onə' na' can' chono' par niḡ əsa'acbe'ine' de que chacdo' chega'aque' can' chacdo' ḡhia' nada' na' par niḡ sotezə' soa' len lega'aque'.

18

Jodən' bdie' Jeso'osən' lao na' soldad ca' ¹ Na' ca beyož gwna Jeso'osən' de'e ca', neto' displ' ca' gwza'ato' len le' gwyejto' šla'a yao Sedron gan' gotə' to güert, na' gwo'oto' len le'. ² Na' Jodən' ben' banaquən gone' Jeso'osən' lao na' beṇə' ca' chəsə'əgue'i le' nombi'e güertən', chedə' zan las bagwyejto' len Jeso'osən' lo'o güertən'. ³ Na' bxož əblao ca' na' beṇə' fariseo ca' boso'osele'e xonj soldad na' len xa'ag yo'odao' ca' zja'aclene' Jodən' par jəsə'əxene' Jeso'osən' lo'o güertən'. Zja'aque' gan' zo Jeso'osən' zjənoxe'e linter, yi' yech na' spad. ⁴ Jeso'osən' bəneze' yoguə'əloł de'en gaquə che', nach bchoje' jəsə'əgue' lega'aque' nach gože': —ḡNon' cheyiljle?

⁵ Na' gwse'ene': —Jeso'os beṇə' Nasaret. Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Nada'anə'.

Na' len Jodən' lega'aque', ben' banaquən gone' Jeso'osən' lao na'aga'aque'enə'. ⁶ Na' catə' gože' lega'aque': “Nada'anə'”, le'e besyə'əbiguə'əte' gosxanlə' na' gosə'əbixe' gwsa'ate'e lao yon'. ⁷ Na' de'e yoblə' gože' lega'aque': —ḡNon' cheyiljle?

Na' lega'aque' gosə'əze'ene': —Chey-iljto' Jeso'os beṇə' Nasaret.

⁸ Na' gwna Jeso'osən': —Bagwnia' le'e de que nada'anə'. Na' šə' nadan' cheyiljle, le'e güe' latjə' žjəya'ac beṇə' quinga.

⁹ Gože' ca' par niḡ goc complir can' gwne' de que ni to beṇə' ca' bagwlej Diozən' par chso'onlilažə'ene' cui yesə'əbiayi'e.

¹⁰ Na' Simon Bedən' no'e to spad na' golje'en gwchogue' nag licha xmos beṇə' gwnabia' che bxož ca'. Na' mosən' le' Malco. ¹¹ Na'

Jeso'osən' gože' Bedən': —Bego'o spad chio'onə' lo'o liže. ¿Echaquele gonle par niçh cui çhi' saca'a can' babsi' Xa'anə' xņeze çhi' saca'a?

Gosə'əche'e Jeso'osən' lao ben' le Anas
¹² Nach soldad ca' len capitān chega'aque'enə' na' zjəlen xa'ag yo'odao' che nasyon Izrael çeton' gosə'əzene' Jeso'osən' na' bosə'ocheje'ene'. ¹³ Na' gosə'əche'ene' zgua'atec lao Anas xta'obin' che Caifasən'. Caifasən' naquəche' bχoz əblao che nasyon çeton' ca izən'. ¹⁴ Na' Caifas na'anə' babnežjue' beņə' blao che nasyon Izrael çeton' consejon' de que napən lega'aque' cuent tozə ben' so'ote' lgua'a yesə'əbiayi' yogue'e len nasyon çeto'onə'.

Bedən' bito gwçhebe' šə lene' Jeso'osən'

¹⁵ Simon Bedən' na' nada' jənaoto' Jeso'osən'. Na' nombia' bχoz əblaonə' nada'. De'e na'anə' goc gwyo'a len Jeso'osən' chy'o'o che bχoz əblaonə'. ¹⁶ Na' Bedən' bega'əne' cho'a puertən' fuerlə. Na' bechoja' na' be'elena' no'olən' chapə cho'a puertən' dižə', nach gwlo'o no'olən' Bedən' çhedə' nombia' bχoz əblaonə' nada'. ¹⁷ Nach no'olən' chapə cho'a puertən' gože' Bedən': —¿Ecaguə leno' len' naco' disipl che be'enə'?

Na' gwne': —Bito lena' nada'.

¹⁸ Na' mos ca' na' xa'ag yo'odao' ca' bagosə'əbeque' yi' ya'alj çhedə' chac zag. Na' zjəzeche' cho'a yi'inə' par çəsyə'əže'ine'. Na' len Bedən' zeche' len lega'aque' cho'a yi'inə' par cheže'ine'.

Gosə'əñabene' Jeso'osən' che de'en çhed chlo'ine'

¹⁹ Na' bχoz əblaonə' gwñabene' Jeso'osən' che neto' disipl che' na' che de'en çhed chlo'ine'. ²⁰ Nach Jeso'osən' gože'ene': —Nada' zaquə'əlao babi'a dižə' len beñachən'. Syempr babsed blo'ida' lo'o yo'odao' checho ca' na' lecza ca' lo'o yo'odao' əblaonə' gan' çəsə'əžag yoguə' beņə' Izrael gwlaž chechon'. Bito bi bi dižə' ņe'e gua'a bgašə'əzə. ²¹ ¿Bixçhen' chñabdo' nada'? Gwñabe beņə' ca' bagwse'ene' de'en babsed bablo'ida'. Lega'aque' zjəñezene' bi dižə'an babe'elenga'aca'ane'.

²² Gwde gwna Jeso'osən' ca', to xa'ag yo'odao' beņə' zechan' gwdape'e

xague'enə', nach gože'ene': —¿Eca' choži'o xtižə' ben' naquə bχoz əblaonə'?

²³ Nach gož Jeso'osən' le': —Šə bi de'e mal bagwnia', be' dižə' che bi de'e malən'. Na' šə gwnia' de'e güen, ¿bixçhen' chgapo'o nada'?

²⁴ Nach Anasən' bdie' Jeso'osən' ncheje' lao Caifasən' ben' naquəch bχoz əblaonə'.

De'e yoblə Bedən' bito gwçhebe' šə lene' Jeso'osən'

²⁵ Na' Bedən' ņe'e zeche' cho'a yi'inə' par cheže'ine' na' beņə' ca' zjəzecha na' gosə'əze'ene': —¿Ecaguə lecza lenon' naco' disipl che be'enə'?

Na' bito gwçhebe', na' gwne': —Bito lena' nada'.

²⁶ To xmos beņə' gwñabia' che bχoz ca' naque' family che ben' əgwçhog Bedən' nague', na' gože' Bedən': —¿Ecaguə zle'ida' le' len Jeso'osən' lo'o güertən'?

²⁷ Na' Bedən' de'e yoblə bito gwçhebe', na' le'e gwchežte to lecw.

Gosə'əche'e Jeso'osən' lao Pilatən'

²⁸ Na' do che'eni'ilas bχoz əblao ca' gosə'əbeje' Jeso'osən' gan' zo Caifasən' na' gosə'əche'ene' gan' çon Pilatən' yeļə' jostisən'. Na' lega'aque' bito gwso'e len Jeso'osən' gan' çon Pilatən' yeļə' jostisən' çhedə' segon costombr chega'aque' bito gaquə asa'ogüe' de'e ca' gwso'one' par xše' lñi pascon' šə so'e lo'o yo'o che beņə' ca' cui çəsə'ənao costombr chega'aque' ca'. ²⁹ De'e na'anə' Pilatən' bchoje' gan' nitə' beņə' blao che nasyon Izrael çeton' na' gože' lega'aque': —¿Bi ben bengan'? ¿Ede bi de'e chaole xya?

³⁰ Na' gwse'ene': —Žalə' bengā cui naque' beņə' mal bito əgwdeto'one' lao na'onə'.

³¹ Na' gož Pilatən' lega'aque': —Le'e yeche'ne' na' le'e gon yeļə' jostis che'enə' segon lei çelen'.

Na' beņə' blao che nasyon Izrael çeton' gwse'ene': —Bito bi lens çeto' de par no gotto'.

³² Ca goquən' goc complir can' gwna Jeso'osən' bzejni'ine' naquən' gaquə so'ote'ene'. ³³ Nach Pilatən' beyo'e gan' chone' yeļə' jostisən', na' goxe' Jeso'osən' nach gože'ene': —¿Elen' naco' Rei che beņə' Izrael ca'?

³⁴ Jeso'osən' gože'ene': —¿Econ de'e babidzən yichjo'onə' nao' ca', o šə beṇə' yoblə gosə'əne' le' ca'ana'?

³⁵ Pilatən' gože'ene': —¿Echacdo' naca' nada' beṇə' Izraelən'? Beṇə' gwlaž chio' ca' na' bχoz əblao chele can' boso'odie' le' lao na'a nga. ¿Bi de'e xinjnən' beno'?

³⁶ Nach Jeso'osən' gože'ene': —Nža'alə can' chnabia' nada' na' nža'alən' chəsə'anabia' notə'ətezəchlə beṇə' gwnabia'. Yelə' gwnabia' chi'anə' bito za'an che beṇə' ža' yežlyo nga. Žalə' za'an che beṇə' ža' yežlyo nga beṇə' ca' chəsə'anabi'anə' yesə'ədiļe' par ničh cui gaca' lao na' beṇə' Izrael gwlaž chia' quinga. Pero yelə' chnabia' chia'anə' bito za'an che yežlyo nga.

³⁷ Nach gož Pilatən' le': —¿Ena' rein' naco'?

Na' gwna Jeso'osən': —De'e lin' bagwnao' de que nada' naca' rei. Babida' yežlyo nga golja' par ničh nabi'a na' par ničh əgwzejni'ida' beṇə'chən' dižə' li che Diozən'. Beṇə' ca' bachoso'ozenag che dižə' li che Diozən' lecə' choso'ozenague' chia'.

³⁸ Nach gož Pilatən' le': —Cuili bin' naquə dižə' lin'.

Gosə'əchoglaogüe'en so'ote' Jeso'osən'

Na' beyož gwna Pilatən' ca' bchoje' yetši'i gan' nita' beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' na' gože' lega'aque': —Bito bi chla'alaoṇ šə bi dolə'anə' napə' benga.

³⁹ Na' ca naquə de costombr chele de que to beṇə' presən' gwsana' lao lni pascon', ¿achene'ele gwsana' benga naquə Rei che le'e beṇə' Izrael?

⁴⁰ Nach gwsə'osye'e gosə'əne': —Bito gwsano' be'ena'. Barrabas na' əgwsano'.

Len Barrabəsən' naque' to beṇə' bguan.

19

¹ Nach ben Pilatən' mendad gosə'əyine' Jeso'osən'. ² Na' soldad ca' gwsə'one' to coron de xis yešə' na' boso'ožine'en yichje'ena'. Na' boso'oguaque'ene' to clas lacha' morad ca' de'en chəsə'əchin rei ca'. ³ Na' gwo'onene' borl gosə'əne': —Biba Rei che beṇə' Izrael.

Na' gosə'əgape'e xague'ena'.

⁴ Nach Pilatən' bchoje' chyo'onə' de'e yoblə na' gože' beṇə' Izrael ca' ža'anə': —Na'a cueja'ane' par ničh ənezele ca xyan'

de'en chaole che', ni to de'e xinj cui cheželda' šə bin' none'.

⁵ Na' bchoj Jeso'osən' chyo'onə', zo coron de yešə'anə' yichje'ena', na' nyaze' lacha' moradən'. Na' gož Pilatən' lega'aque': —Le'e ggüia, nga zecha be'ena'.

⁶ Na' bχoz əblao ca' na' xa'ag yo'odao' ca', catə' besə'əle'ine' le' gwsə'osye'e gosə'əne': —¿Bde'e le'e yag corozən'! ¿Bde'e le'e yag corozən'!

Pilatən' gože' lega'aque': —Le'e leče'e na' legwde'e le'e yag corozən' chedə' ca xyan' chaole che', ni to de'e xinj cui cheželda' šə bin' none'.

⁷ Na' gwse' beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' le': —Segon lei cheto' de'en de cheyalə' gotchone' chedə' ne' naque' xi'in Dioz la'anə'əczə' naque' con to beṇə'chə.

⁸ Bachžeb Pilatən' ca de'en bachaquən', na' catə' benene' gosə'əne' ca' che Jeso'osən' nachlə bžəbache'. ⁹ Nach beyo'o Pilatən' len Jeso'osən' de'e yoblə gan' chone' yelə' jostisən'. Na' gože' Jeso'osən': —¿Ga beṇə' le'?

Pero Jeso'osən' bito boži'e xtiže'ena'.

¹⁰ Nach Pilatən' gože'ene': —¿Ecuí choži'o xtiže'ana'? ¿Ecuí nezdə'onə' nada' napa' yelə' chnabia' par gwsana' le' na' napa' yelə' chnabia' par əgwda' le' le'e yag corozən'?

¹¹ Jeso'osən' gože'ene': —Bito bi yelə' gwnabia' napo' len nada' žalə' Diozən' cui none'en le'. Na' ben' əbde nada' lao na'onə' dolə' xench nape' de ca le'.

¹² Nach gwdiļjažə' Pilatən' naclə gone' əgwsane'ene'. Pero beṇə' blao che nasyon Izrael cheton' gwsə'osye'e gosə'əne': —Šə əgwsano' benga, contr Rei Sesar nan' gono' šə ca'. Notə'ətežə beṇə' ne' de que naque' rei, contr Rei Sesarən' chone'.

¹³⁻¹⁴ Nach Pilatən' beyož benene' de'en əgwse' beṇə' ca' le', gwleje' Jeso'osən' chyo'onə'. Na' lecə' bchoj le' chyo'onə' gan' nao yej, gan' nzi'in dižə' ebreo Gabata. Na' gwchi'e gan' chbi'e catə' chone' yelə' jostisən'. Nach gože' beṇə' blao che nasyon Izrael cheton': —Nga zo Rei chelen'.

Na' do gobiz catə'an gože' lega'aque' ca', na' beṇə' Izrael gwlaž cheto' ca' choso'osi'ini'e par lni pascon' žana'.

¹⁵ Nach lega'aque' gwsə'osye'e gosə'əne': —¿Gwcue'el ¿Bde'e le'e yag corozən'!

Na' gož Pilatən' lega'aque': —¿Erei chele nga gona' mendad yoso'ode'ene' le'e yag corozən'?

Nach bħoz əblao ca' gwse'ene': —Cagua rei çheto' benga. Tozə Sesarən' naque' rei çheto'.

¹⁶ Ca' goquən' bdie' Jeso'osən' lao na'aga'aque'enə' par te'e le'e yag corozən'.

Boso'ode'e Jeso'osən' le'e yag corozən'

¹⁷ Nach gosə'əche'e Jeso'osən' fuerlə syodan' gan' boso'oda' soldad ca' le' le'e yag corozən'. Latjan' nzi'in Golgota dižə' ebreo, zejen dižə' latjə che yichj beñə' guat. Na' gwze'e zde' noa' coroz che'enə'.

¹⁸ Na' Golgota na' boso'ode'ene' le'e yag corozən'. Na' len yəçhopə beñə' yoblə boso'ode'e le'e yəçhopə yag coroz tgüje' cuite'enə', Jeso'osən' gwyo'e gwchol.

¹⁹ Na' Pilatən' bene' mendad byoj to çhopə letr de'e gwda' yichj yag coroz che Jeso'osən', boso'ozoje'en nan: "Jeso'os beñə' Nasaret, Rei che beñə' Izrael."

²⁰ Boso'ozoje'en dižə' ebreo, dižə' griego na' dižə' latin. Na' zan beñə' Izrael gwlaž çheton' boso'olabe' de'enə' byojən', çhedə' gan' gwda' Jeso'osən' le'e yag corozən' naquən gałə'əzə syodan'. ²¹ De'e na'anə' beñə' ca' zjənaquə bħoz əblao che nasyon Izrael çheton' gwse'e Pilatən': —Bša'an par niç cui nan de que naque' rei che neto' beñə' Izrael, sino nan de que len' gwne' naque' rei çheto'.

²² Na' Pilatən' gwne': —De'en bena' mendad boso'ozoje', banyojənnə'.

²³ Nach soldad ca', beyož boso'ode'e Jeo'osən' le'e yag corozən' gosə'əzi'e xalane'e ca' na' gwso'one'en taplə, to part güejən gosə'əzi'e. Na' leczə ca' gosə'əzi'e xe'enə' de'en naquə ca xadoñ cha'o. Pero lachə'ənə' naquən de to golizə. Bito bi dia nyazən. ²⁴ Na' gwse'e ljuzejje': —Bito əgwzoxjchon' sino gonchon rif. Yešč no yechelən.

Na' gwso'one' ca' par niç goc can' nyoj Xtižə' Diozən' gan' nan: "Yosyo'ole'e xalana'anə' entr lega'aque' na' so'one'en rif." Na' ca'anə' gwso'on soldad ca'.

²⁵ Na' cuit coroz che Jeso'osən' zecha xne'enə' len beñə' bile'enə' na' len Maria no'ol che Cleofas na' Maria beñə' Magdala. ²⁶ Na' catə' Jeso'osən' ble'ine' zecha xne'enə' gałə'əzə na' nada' zecha'

cuite'enə', nach gože'ene': —Naogüe, benga gaque' ca xi'ino'.

²⁷ Nach gože' nada': —Bži'ilažə' xna'a nga ca xna'onə'.

Na' lao žanə' nada' gwcuə'ane' bena'ane' ca family chia'acza'.

Can' goquə catə'an got Jeso'osən'

²⁸ Jeso'osən' nezene' de que baç goc yoguə'əloł de'en cheyalə' gaquən. Na' par niç gaquə can' na Xtižə' Diozən' de'ena' nyojən gwne': —Chbilda' nis.

²⁹ Na' de latə' bino corrient de'e yožə to lo'o xguaguə dao'. Na' to beñə' bosgaže'e to sponj len bino corrientən' na' bosšine'en cho'a Jeso'osən' bso'en to lao xis de'en ne' isopo. ³⁰ Na' beyož gwçop Jeso'osən' bino corrientən' gwne': —Baç goc yoguə'əloł de'en cheyalə' gaquən'.

Na' bchequə' yichje'enə' gote'.

To soldadən' gode'e lanz cuit le'e Jeso'osən'

³¹ Nach beñə' blao che nasyon Izrael çheton' gosə'əñabene' Pilatən' gone' mendad yesə'əyišjw soldad ca' ni'a beñə' ca' zjəda' le'e yag corozən' niç yob sa'ate' par niç ca' yesyə'əque'e lega'aque'. Bito gwse'enene' yesyə'əga'an cuerp ca' le'e yag corozən' xte yeteyo, çhedə' yeteyon' naquən ža dezcanz na' ža lñi xen. ³² Nach Pilatən' bene' mendad ja'ac soldad ca' na' gosə'əyišjue' çhopə la'a ni'a ben' boso'ode'e to šla'a cuit Jeso'osən'. Na' leczə ca' gwso'one' len ben' gwda' le'e yag corozən' cuite'en yešla'a. ³³ Na' catə' besə'əžine' gan' da' Jeso'osən', besə'əle'ine' bagote', na' bito gosə'əyišjue' ni'e ca'.

³⁴ Pero to soldadən' gode'e lanzən' cuit le'e Jeso'osən', na' le'e bchojten chen len nis. ³⁵ Nada' ble'ida' can' goquən' na' nezda' de que dižə' de'en cho'a naquən de'e li. Na' cho'a dižə'ənə' par niç lenczə le'e šejle'ele. ³⁶ Goc ca' par niç goc complir can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojən gan' nan: "Ni to žit yo'e cui yesə'əyišjue'." ³⁷ Na' len yeto gan' nan: "Yoso'ogüie' ben' əgwsa'ade'e lanzən'."

Boso'ocuaše'e Jeso'osən'

³⁸ Na' gwde na' jwse beñə' Arimatea gwñabene' Pilatən' gwnežjue' lsens yeque'e cuerp che Jeso'osən'. Na' Pilatən' be'e lsens. Nach gwyej jwsen' na' beque'e cuerpən'. Jwsen' naque' disipl çhe

Jeso'osən' pero bgašə'əzə por ni che bžebe' beṇə' blao che ṇasyon Izrael chton'.³⁹ Na' lecəzə gwyejlen Nicodemon' le' ben' bagwyej antslə gan' zo Jeso'osən' to še'elə. Na' Nicodemon' no'e to de'e chlā' zix de'e none' len mirra na' aloes, ca do tapa robən'.⁴⁰ Na' boso'ochele' cuerp che Jeso'osən' sint de lachə' na' len de'en chlā' zixən', ca costombr che neto' beṇə' Izrael cata'ən chcuasə'əto' beṇə' guat.⁴¹ Na' galə'əzə gan' gwso'ote' Jeso'osən' le'e yag corozən' gotə' to güert. Na' lo'o güertən' bazo to bloj ba de'e cobə de'e bagwche'eṇ Jwsen' le'e yej ga cuiczə no beṇə' guat ne'e šo'o.⁴² Na' boso'ocuaše'e Jeso'osən' lo'o bloj banə' laogüe de'e zon galə'əzə chedə' chsa'acbyenene' por ni che de'e naquə yeteyo ža dezcanz na' ža xen che lṇi pascon'.

20

Beban Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'

¹ Na' bal dmiḡw Maria beṇə' Magdalan' gweyje' cho'a bloj ban'. Na' ble'ine' yejən' da' cho'inə' babga'an. ² Nach beza'adoe' beyede' ga'an zoto' len Simon Bedən', nach gwne' neto': —Babesyə'əbeje' Xan-chon' lo'o ban', na' bito ṇezecho galə besyə'əyo'ene'.

³ Nach gwza'ato' len Bedən' gweyjo' cho'a bloj ban'. ⁴ Chopteto' gwsa'adoto' pero nada' gwsa'adocha' ca Bedən' na' zgua'atec nada' bžina'. ⁵ Na' bcheca'a bgüia' lo'o ban' na' ble'ida' lache' ca' gan' zjəchi'in, pero bito gwyo'a. ⁶ Le'e bla'ate Simon Bedən' na' le' gwyo'e lo'o ban' na' lecəzə ble'ine' lachə' ca' gan' zjəchi'in. ⁷ Na' bey de'en bosyo'oguzje' laogüe'enə' bito lenən lachə' ca' yelə', ndobən chi'in ca'alə. ⁸ Na' la'ənə'əczə nadə'ateca' byob bžina', gwdechlə gwyo'a lo'o ban', na' cata' ble'ida' de'e ca' gweyjli'a de que beban Jeso'osən'. ⁹ La' ca orən' bito ṇe'e šejni'ito' Xtižə' Diozən' de'enə' nyojən nan de que yeban Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'. ¹⁰ Na' beza'ato' beyej ližto'.

Maria beṇə' Magdalan' ble'ine' de que mbanczə Jeso'osən'

¹¹ Na' Marian' bega'əṇe' chbeže' cho'a bloj ban'. Na' lao chbeže'enə' bcheque'e bgüie' lo'inə'. ¹² Na' ble'ine' čopə angl zjənyaze' lachə' šyiš zjəchi'e lo'o ban', toe'

chi' zda yichjlei na' yetoe' chi' zda xni'alei gan' gotə' cuerp che Jeso'osən'. ¹³ Nach gwse'e no'olən': —čBixčhen' chbežo' no'olə?

Na' le' boži'en gože' lega'aque': —Čhedə' babesyə'əyo'e Xana'anə', na' cabi ṇezda' galə jəsyə'əsane'ene'.

¹⁴ Ca beyož gwna Marian' ca', gweychje' bgüie' traslə na' ble'ine' Jeso'osən' zeche' cože'enə', pero bito beyombia' Marian' le'.

¹⁵ Nach gož Jeso'osən' le': —No'olə čBix-chen' chbežo'? čNon' cheyljo'?

Na' Marian' bene' xbab de que ben' chapə güert na'anə', na' gože'ene': —Šə le' babeyo'one'enə', gwna nada' galə jəyeyo'one'enə' na' nada' yeyo'ane'.

¹⁶ Jeso'osən' gože' le': —Maria.

Na' Marian' gweychje' de'e yoblə na' gože'ene': —Raboni—, naquan dižə' ebreo na' zejen Maestr.

¹⁷ Jeso'osən' gože' le': —Bito goxo'o nada', la' bito ṇe'e yeyepa' ga'an zo Xa'anə'. Beyej lao disipl čhia' ca' yelə' beṇə' ca' zjənaquə ca biša'a na' zana' na' gožga'aque' de que yeyepa' ga'an zo Xa'anə', ben' lecəzə naque' Xale. Naque' Dioz ben' cho'elaogua'a na' lecəzə naque' Dioz ben' cho'ela'ole.

¹⁸ Nach beza' Maria beṇə' Magdalan' bedəyedičjue'ine' neto' disipl de que bable'ine' Xan-chon'. Na' be'elene' neto' dižə' de'en gož Jeso'osən' le'.

Disipl che Jeso'osən' besə'əle'ine' de que mbanczə'

¹⁹ Na' ca bečjw že' ža dmiḡon' neto' disipl che' nžagto' txen. Na' zjənyeyjw puert ca' por ni che de'en bžebto' beṇə' blao che ṇasyon Izrael chton'. Cata'aczla gocbe'ito' bazecha Jeso'osən' gwcholo'to'onə'. Nach gože' neto': —Leso binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

²⁰ Ca beyož gwne' ca' blo'ine' neto' lo'o taque'e ca' na' cuit le'enə'. Na' bebeito' ble'ito' Xan-chon'. ²¹ Nach gože'e neto' yetš'i'i: —Leso binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. Can' bselə' Xa'anə' nada' yežlyo nga par chona' xšine'enə', ca'acžən' əchselə'a le'e par gonle xšina'anə'.

²² Beyož gwne' ca' blobə' neto' nach gože' neto': —Le'e si' Spirit che Diozən'.

²³ Beṇə' ca' yesyə'ədinje' xtolə'əga'aque'enə'

naple yelə' chnabia' par ye'ega'aclene' de que bagwnitlaon. Pero beṇə' ca' cui yesyə'ədiṇje xtolə'əga'aque'enə' naple yelə' chnabia' par ye'ega'aclene' de que bito ṇitlaon.

Tomasən' ble'ine' de que mban Jeso'osən'

²⁴ Na' Tomas ben' boso'osi'e Didimo laogüe de'en naque' beṇə' cuaš, lene' neto' šižinto', pero bito zoe' len neto' catə'an bedayelo'elao Jeso'osən'. ²⁵ Na' neto' gožto'one': —Bable'ito' Xançon'.

Nach Tomasən' gože' neto': —Xte que le'ida' taque'e ca' na' əgwzebə xbenə'ana' gan' gwdebə clab ca', na' əgwzebə na'ana' cuit le'enə', nach šejli'a.

²⁶ Gozde to xman zezzoto' lo'o yo'onə' de'e yoblə, na' to Tomasən' len neto'. Na' leczə zjənyeyjw puert ca', catə'əczla bezla' Jeso'osən' na' gozzechə' gwcholto'onə', na' gwne': —Leso binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'azda'olen'.

²⁷ Nach gože' Tomasən': —Bgüia lo'o taca'a quinga na' bzeb xbeno'onə'. Na' bzeb na'onə' cuit li'a nga par nich šejli'o. Na' cui gaco' to beṇə' cui chejle'.

²⁸ Nach Tomasən' gože'ene': —Xana', na' Dios chia'.

²⁹ Nach gož Jeso'osən' le': —Xte que ble'ido' nada' nach gwyejli'o. Mbalazəch len beṇə' cui yesə'əle'i nada' na' se'ejle'e.

Libr nga nyojən par nich šejle' beṇə' de que Jeso'osən' naque' Xi'in Dios

³⁰ Na' de'e zan miłagr de'e ben Jeso'osən' gan' zoto'onə' pero bito bzojga'aca'an nga.

³¹ Pero zjənyoj de'e quinga par nich sotezə sole šejle'ele de que Jeso'os na'an Xi'in Diosan' ben' gwlej Diosan' par gaquə-lene' beṇəchən', na' par nich gatə' yelə' mban zejlicane chele laogüe de'en chonli-lazə'əlene'.

21

Jeso'osən' blo'elaogüe' gažə disipl che' ca'

¹ Gwde goc de'e ca', Jeso'osən' bo-zloe' laogüe' neto' disipl che' yetši'i cho'a nisdəo' Galilea de'en leczə nzi' Tiberias. Quinga blo'elaogüe' neto': ² Txen zoto'onə' Simon Bedən', len Tomasən', na' Natanaelən' na' nada' na' beṇə' biša'a na' yechopə disiplən'. Natanaelən' naque' beṇə' Cana, to yež de'e chi' gan' mbane

Galilean'. Na' Tomasən' de'en naque' beṇə' cuaš nachən' boso'osi'ene' Didimo. ³ Simon Bedən' gože' neto': —Ša'yetošca' gwxen bel.

Na' gožto'one': —Leczə gwza' neto'.

Nach gwza'ato' gwyejto' cho'a nisdə'onə' na' gwo'oto' to lo'o barcw. Pero že'enə' cuiczə no no bdole'eto'. ⁴ Na' che'eni'ilas bla' Jeso'osən' cho'a nisdə'onə' pero na' neto' bito beyombi'ato' šə le'enə'. ⁵ Jeso'osən' gwne' zizjo gože' neto': —Xi'inda'ogua'a žgan bel ya'a gaocho?

Na' boži'ito' xtiže'enə' gožto'one': —Notono de.

⁶ Nach gože' neto': —Le'e gwzələ' yixjw bel chelen' cuit barcon' lichala na' əzeleleb.

Nach bzalə'əto' yixjw bel cheto'ona' na' xte caguə gwzoito' yecueto'on lo'o barcon' tant bel zan gwža' lo'ina'. ⁷ Nach nada' goža' Bedən': —Xancho na'ana'.

Nach Simon Bedən' cate goža'ane': “Xancho na'ana'”, le'e beyacwte' xalane'enə', la' de'e cho'o lo'olzan' nacue' par nich chone' žinṇə', na' le'e bexita'əte' lao nisan' par nich byob bežine' gan' zo Jeso'osən'. ⁸ Na' neto' zeyo'oto' lo'o barcw da'onə' ze'e zenxobəto' yixjw belən' gan' ža' bel ya'a ca'. Caguə nactequəch zitə' cho'a nisdə'onə', ca do yeto gueyoa metrzan'. ⁹ Na' catə' bežinto' cho'a nisdə'onə' beyetjto' lo'o barcon' na' ble'ito' chi' yi' ya'aljən' na' xoa to bel ya'a laogüen', na' len yet. ¹⁰ Jeso'osən' gože' neto': —Le'e yeyoxə' la' bel ya'a ca' ze'e gwxenle niłə.

¹¹ Na' Simon Bedən' gwyeje' gan' chi' barcon' na' jəyeseže' yixjw belən' gan' nchejən. Nach bexobəto'on yo bižlə. Na' ža'an to gueyoa ši'inəyon bel xen. Na' bito gwcheza yixjən' la'anə'əczə bia zannə' gwža' lo'ina'. ¹² Jeso'osən' gože' neto': —Le'e da gaole xsil.

Na' ni toto' cui beyaxjeto' ye'eto'one': “žNo le'?” la' gocbe'ito' de que Xancho na'aczənə'. ¹³ Jeso'osən' bgüigüe'e gwxi'e yetən' na' beṇə' che cheto'. Na' leczə ca' bene' len belən'.

¹⁴ De'e nga beyon las blo'elao Jeso'osən' neto' disipl che' lao bebane' ladjo beṇə' guat ca'.

Jeso'osən' be'elene' Simon Bedən' dižə'

¹⁵ Na' ca bedaoto'onə' Jeso'osən' gože' Simon Bedən': —Simon xi'in Jonas

¿achacuachdo' chia' can' chsa'aque benə' quinga chia'?

Na' boži'en gože': —Xana' le' nezdə' de que chacda' chio'.

Jeso'osən' gože' le': —Bsed blo'i benə' ca' ze'e gwzolao chso'onjilažə' nada'.

¹⁶Na' de'e əgwchop lase gože'ene': —Simon xi'in Jonas ¿achacdo' chia'?

Na' Bedən' gože'ene': —Xana' le' nezdə' de que chacda' chio'.

Jeso'osən' gože' le': —Bgüia bye benə' ca' chso'onjilažə' nada'.

¹⁷De'e əgwyon lase gože'ene': —Simon xi'in Jonas, ¿achacdo' chia'?

Na' Bedən' gocchgüeine' de'e gože'ene' de'e gwyon lase: “¿Echacdo' chia'?” Na' gože' le': —Xana' le' neze nle'ido' yoguə'əlo'. Le' nezdə' de que chacda' chio'.

Jeso'osən' gože' le': —Bsed blo'i benə' ca' chso'onjilažə' nada'. ¹⁸De'e li achmia' le' catə' goco' benə' güego' cuino' bochej doxpeyo'onə' na' gwejejo' con ga nazən chio'. Pero catə' gaco' benə' golə, əgwli na'onə' na' benə' yoblə yocheje' doxpeyo'onə' na' yesə'əche'e le' ga cui che'endo'.

¹⁹Na' de'en gože'ene' ca' zeje dižə' de que Bedən' gone' ca si' Diozən' yelə' bala'an ca de'en gaquə Bedən' lao na' benə' mal ca' par so'ote'ene'. Gwde gwna Jeso'osən' can' gaquə che Bedən' nach gože' Bedən': —Da len nada'.

Jeso'osən' goquene' che Juannə'

²⁰Na' beyechj Bedən' ble'ine' nada' naogua' lega'aque' na' bene' xbab can' chaque Jeso'osən' chia', la' nada'an gwchi'a cuit Jeso'osən' žen' gwdato' xše'enə' txen catə'an goža'ane': “Xana', ¿noxaczən' əgwde le' lao na' benə' ca'?” ²¹Nach Bedən' gože' Jeso'osən': —Xana' ¿nac gaquə che benga?

²²Jeso'osən' gože' le': —Šə che'enda' ne'e zoczə benga xte catə'an yida' yetlas ¿bixa zedən' chaco'? Con gwzotezə gwzo benli-lažə' nada' na' bzenag chia'.

²³De'e na'anə' gwditj dižə'anə' entr benə' ca' chso'onjilažə' Cristən' de que nada' bito gata'. Pero Jeso'osən' caguə gože' Bedən' cui gata'anə' sino gože'ene': “Šə nada' che'enda' ne'e zoczə' xte catə'an yida' yetlas ¿bixa zedən' chaco'?”

²⁴Nada'an naca' disiplən' ben' goquene' chei na' nezdə' can' goquə yoguə' de'e

quinga babzoja'. Na' lecə le'e nezczele de que dižə' lin' cho'a.

²⁵Zanch de'e de de'e ben Jeso'osən' de'e cui zjənyoj. Žalə' zjənyoj yoguə'an na' tgüejə tgüejən libr zan juisy zjəde žalə' ca'.

De'e na'azən' chzoja'.

De'en Gwso'on Apostol Ca'

Jeso'osən' bene' lyebe se_{le}e Spirit che Diozən'

^{1,2} Teofilo dao', ca' naquə libr de'en bzoja' de'e nech, bzoja' che yoguə'əlo_l de'e güen de'e ben Jeso'osən' na' de'en bsed blo'ine' dezd cata'ən gwzolaogüe' bsed blo'ine' xte cata'ən beyepe' yoban'. Žlac bsed blo'ine'enə' gwleje' apostol che' ca' na' len yelə' chnabia' che Spirit che Diozən' bene' mendad naquən' so'one'. ³ Nach gwde gwso'ot be_{nə}' Jeso'osən', jəyeloe' laogüe' apostol che' ca'. Na' de'e zan de'e bene' par nič gosə'ənezene' de que mbancze'ena', na' gwдалene' lega'aque' čhoa ža na' bzejni'ine' lega'aque' can' ch-ene'e Diozən' nabi'e be_{nə}' so'e latjə.

⁴ Na' žlac ne'e zo Jeso'osən' len apostol che' ca' bene' mendad cui yesyə'əžaše' syoda Jerosalennə' lgiuegwə. Gože' lega'aque' yesyə'əga'əne' yesə'əbeze' xte cata'ən bach goc can' ben Xe' Diozən' lyebe gaquə, ca de'en bzejni'ine' lega'aque'. ⁵ Jeso'osən' goze'e lega'aque': —De'e zaque'ena' ca naquə Juannə' bchoe' be_{nə}' nis, pero entr yeto čhopə ža, nada' gona' par nič gaquə to de'e zaquə'əche, gona' par nič yedəso Spirit che Diozən' lo'o yičhja'lažda'olen' nabi'an le'e.

Jeso'osən' beyepe' yoban'

⁶ Na' cata' bazjəndopə zjənžague' len Jeso'osən' gwse'ene': —Xanto' žəbabžin ža gono' ca yečoj nasyon Izrael chechon' xni'a be_{nə}' zita' ca'?

⁷ Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito naquən par nič le'e ənezele bi ža bi orən' gon Xacho Diozən' de'e ca' babžie' bia' gone'. ⁸ Pero na' cata' yedəso Spirit che'ena' len le'e, gaquəlenən le'e len yelə' guac che'ena' par nič güe'ele xtiž'ana' syoda Jerosalen nga, na' doxen ga mbane Jodean', na' Samarian' na' doxenləo lao yežlyon'.

⁹ Beyož gwna Jeso'osən' ca', lao čəsə'əgüia disipl che' ca' le' beyepe' yoban' to lo'o bejw na' bitoch besə'əle'ine' le'. ¹⁰ Na' ne'e čəsə'əgüiachgua disipl che' ca' le'e yoban' gan' besə'əle'ine' beyepe', cata'əczla gwsa'acbe'ine' bazjəzecha čhopə angl len lega'aque' be_{nə}' zjənyaz lachə'

šyiš. ¹¹ Na' be_{nə}' ca' čhopə gwse'e lega'aque': —Be_{nə}' Galilea, žbixchen' chgüiale le'e yoban'? Catezəczən' ble'ile beyep Jeso'os nga yoban' cata'ən bechoje' ladjwlen', ca'atezəczən' le'ile yide' de'e yoblə.

Gosə'əbeje' Matias par gaque' apostol lgua'a Jodən'

¹² Nach besa'aque' ya'a de'en nzi' ya'a Olibos jəya'aque' Jerosalennə', na' naquə galə'əžə Jerosalennə' to cata'ətə'ən de ləns sa'aque' ža dezczənən' segon costombr che be_{nə}' Izrael ca'. ¹³ Na' cata' besə'əžine' Jerosalennə' apostol ca' šnej na' be_{nə}' ca' zjənžague' besyə'əgüie' gan' nite'ena' lo'o cuartən' zo žcuia la'alə. Apostol ca' šnej be_{nə}' quinga: Bedən', Jacobən', Juannə', Ndrəsən', na' Lipən', Tomasən', Bartolomen', Mtion' na' Jacob xi'iqn Alfeo, na' Simon ben' chon txen len partid de'en nzi' Cananista, na' Jodasən' be_{nə}' bišə' Jacobən'. ¹⁴ Yoguə' ža gwnitə'ətežə gwnitə' apostol ca' šnej gwso'one' orasyon txen len be_{nə}' ca' zjənaquə bišə' Jeso'osən' na' len Maria xna' Jeso'osən' na' len yeziquə'əchlə no'ol ca' zjənžague'.

¹⁵ Na' ca tyemp na' Bedən' gwzeche' ladjo to gueyoa galjə be_{nə}' ljuežj chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' par be'elene' lega'aque' dižə'ən, na' gože' lega'aque': ¹⁶ —Be_{nə}' bišə', Spirit che Diozən' benən par nič de'e Rei Dabin' bzoje' na' be'e dižə' che Jodən' ben' gwche'e be_{nə}' ca' gosə'əzen Jeso'osən' gan' jesə'əšague'ene'. Na' benən byen goc complir can' nyoj Xtižə' Diozən' che'. ¹⁷ Jodən' goque' txen len neto' apostol, na' bene' txen len neto' yoguə'əlo_l de'en gwyo'o lao na'ato' bento'. ¹⁸ Na' Jodən' gwxi'e to pedas yežlyo len laxjue' de'en gwxi'e par de'e malan' bene' bdie' Jeso'osən' lao na' be_{nə}' ca'. Pero na' bex-ope' gan' gola'adite'ena' na' gošj le'ena' na' doxen xjlo'ena' bchoj. ¹⁹ Yoguə'əlo_l be_{nə}' ža' Jerosalennə' gosə'əneze' can' goc che'ena' na' de'e na' ana' bosə'əsi'e yežlyon' Aseldama na' xtižə'əga'aque'ena' zeje dižə' yežlyo chen. ²⁰ Na' de'en gwso'one' ca' goc can' nyoj to Salmo nan: Ližə'ena' gaquən to yo'o daš, notono no so' na'.

Na' leczə' nyojən nan:

Na' te be_{nə}' yoblə gwłane' xlatje'ena'.

²¹ Na' nitə' beṇə' entr chio'o nga beṇə' bagwso'on txen len chio'o bedote lao gwɔdalen Xancho Jeso'osən' chio'o. ²² Bagwso'one' txen dezd catə' de'e Juannə' bchoe' le' nis xte catə'an beyepe' yoban', na' cheyałə' cvejcho toe' gone' txen len neto' apostol güe'eto' dižə' can' beban Xancho Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'.

²³ Na' gosə'əbeje' čopə beṇə', toe' jwse ben' le Barsabas, na' leczə' le' Josto, na' ben' yeto Matias. ²⁴⁻²⁵ Nach gwso'one' orasyon gwse'e Diozən': —Xantə' le' nombi'o yichjla'aždao' yogua'əloł beṇə'. Entr beṇə' ca' čopə blo'išgüei neto' noe' bagwlejo' par tie' gwłane' xlatjə Jodən' par gaque' apostol na' gone' xšino'onə' txen len neto', ca naquə Jodən' gwlejiyichje' de'en ngo'o lao ne'enə' gone' na' bazjəyede' gabil gan' naquən yeyeje' yelə' güen de'e mal che'enə'.

²⁶ Nach gwso'one' rif par gosə'ənezene' non' bagwlej Diozən' na' Matiasən' bchoje' na' gwso'onene' cuent len apostol ca' šnej.

2

Can' goquə catə'an bidə Spirit che Diozən'

¹ Na' bžin ža lni de'en ne' Pentecostes, na' apostol ca' na' yogua'əloł beṇə' ca' bagwso'onlilažə' Jesocristən' zjəndopə zjənžague' txen tozə latjə. ² Na' to de repentzə goc to sšag le'e yoban' ca sšag che to be' bdon' gual na' nenxejə lo'o yo'o gan' zjəchi'enə'. ³ Na' besə'əle'ine' to de'en naquə ca yi' beł na' bžinte lata' güejə de'enə' čałə'əniṇ gan' zjəchi' to toe'. ⁴ Ca' goquə bedənabia' Spirit che Diozən' yichjla'aždao' to toe', na' Spiritən' benən par nič gosə'əzolaogüe' gwso'e gwde gwɔdela dižə' de'e gwse'ejni'i beṇə' zita' ca'.

⁵ Na' ca tyempon' beṇə' zan beṇə' Izrael ca' ža' Jerosalennə' beṇə' chso'elao' Diozən', za'aque' zan yež yoblə lao yežlyon'.

⁶ Na' catə' gwse'enene' sšaguan' de'en goquə lo'o yo'o gan' ža' apostol ca', zan beṇə' Izrael ca' besə'əžague', na' lechguale besya'əbanene' cheda' to toe' gwse'enene' chso'e beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' dižə' de'e časa'əne to toe'. ⁷ Bito gwse'ejni'ine' bin' chac na' besya'əbanene', gosə'əne': —¿Ecaguə beṇə' Galilea beṇə' quinga chso'e dižə'anə'? ⁸ ¿Nactecxa

chaquən' to tocho chenecho chso'e dižə' can' chso'e beṇə' gwlaž čhecho ca' dižə'? ⁹ Bałcho naccho beṇə' Partia na' bałcho beṇə' Media, na' bałcho beṇə' Elam, na' bałcho beṇə' Mesopotamia. Na' yebałcho beṇə' Jodea, na' yebałcho beṇə' Capadosia, yebałcho beṇə' Ponto, yebałcho beṇə' Asia, ¹⁰ yebałcho beṇə' Frigia na' beṇə' Panfilia, na' yebałcho beṇə' Egipto, na' yebałcho za'acho yež Africa ca' de'en zjəchi' delant Sirene. Na' entr chio'o za'acho Roman' bałcho goljcho naccho beṇə' Izrael na' yebałcho ben cuincho beṇə' Izrael. ¹¹ Na' bałcho naccho beṇə' Creta na' beṇə' Arabia. Na' gata'ətežə beṇə' naccho, yogua'əcho chenecho chso'e beṇə' Galilea quinga xtižə'əchon' de'en chaccho, chso'e dižə' che de'e zan de'e baben Diozən' de'e zaquə' yebanecho.

¹² Na' yogua' beṇə' ca' besə'ədoba choso'ozenague' besya'əbanene' na' gwsa'acžejlaže'e che de'en chaquən', na' zane' gosə'əne': —¿Bi zejen de'e nga chaquən'?

¹³ Na' yebałə' gwso'one' borl gosə'əne': —Beṇə' quinga česə'əzožene'.

Dižə' de'en be' Bedən' len beṇə' Izrael ca' besə'əžag

¹⁴ Na' Bedən' gwzeche' lao beṇə' ca' txen len apostol ca' yešnej na' be'e dižə'an zižjo gože' beṇə' ca' zjənžaguan': —Le'e beṇə' Jodea na' nota'ətežəchle zole Jerosalennə', che'enda' gwzenagle čhia' na' gonle xbab che de'en ze'e nia' le'e. ¹⁵ Beṇə' ljuježja' quinga bito časa'əzožene' can' chaquele, la' ne'e naquə tempran. ¹⁶ Bachac can' bzoj de'e profet Joelən' ben' be' xtižə' Diozən' cana', bzoje' de'en gwna Diozən', nan:

¹⁷ Catə' bazon əžin tyemp par šo'o fin čhe yežlyon'

nada' Dioz gona' par nič Spirit čhia'anə' yedəson len beṇə' ža' doxen lao yežlyon'.

Na' gona' par nič xi'niṇle ca' so'e xtižə'anə' na' beṇə' byo xcuidə' ca' yesə'əle'idaogüe'ene'

bi de'en gona' par yesə'əle'idaogüe'ene', na' güe'elena' beṇə' byo golə ca' dižə' lao bišgal čhega'aque'enə'.

¹⁸ Na' yogua' beṇə' ca' chso'on xšina'anə' la'anə' beṇə' byo o la'anə' no'ola, yedəso Spirit čhia'anə' len lega'aque' par nič so'e xtižə'anə'.

¹⁹ Gona' par nič gaquə de'en cui nonə' le'i le'e yoban' na' lao yežlyon'.

Gwlo'a yelə' guac chia'anə' len chen, len yi' na' len žen de'en naquə ca bejw.

²⁰ Cuich əgwse'eni' bgüižən', nach bio'onə' yeyaqūən x̄na ca color che chen antsłə ze'e əžin ža yida' de'e yoblə

par choglaogua'an che yoguə'əloj beṇə' šə non' napə dolə', nadan' naca' Xanle. Gaquən to ža žialao xen, na' gwlo'a yelə' guac xen chia'anə'.

²¹ Na' gaquə de que notə'ətezə beṇə' yesə'əṇab goclen laogua', nada' naca' Xanle gona' par nič cui žjəya'aque' lao yi' gabil.

Can' gwna Diozən' na' bzoj de'e profet Joelən' len, ben' be' xtižə' Diozən' cana'.

²² Na' le'e beṇə' Izrael gwlaž chia', leg-wzenag chia'. Ca naquə Jeso'osən' ben' naquə beṇə' Nasaretən', Diozən' blo'ine' le'e de que naque' beṇə' zaque'e. Diozən' bene' par nič Jeso'osən' bene' miłagr na' bichlə de'e zaquə' yebanecho par ble'ile, can' nezczenə'. ²³ Lao yelə' neze che Diozən' bin' ze'e gaquə che Jeso'osən', bsi'e xneze par nič Jodən' benene' lao na'alən' na' benle par nič beṇə' mal ca' gwso'ote'ene' bosode'ene' le'e yag corozən'.

²⁴ Pero na' Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca', chedə' bito gwzoi yelə' gotən' nabia'an le'. ²⁵ Quinga bzoj de'e Rei Dabin' xtižə' Jeso'osən' gan' nyoj Xtižə' Diozən' nan:

Nezda' de que Xana' Diozən' zoe' len nada' do tyempte

na' chaclene' nada' par nič cui bi chžeba'.

²⁶ De'e na'anə' zoa' mbalaz na' cho'a dižə' can' chebeida'

na' nezda' yolis yosbane' nada' ladjo beṇə' guat ca' catə' bagota'.

²⁷ Dios chia' nezda' bito yocua'ano' nada' gan' ža' beṇə' guat ca',

ni que go'o latjə gožə' cuerp chia'anə', nadan' naca' Xi'ṇon' na' naquə la'aždaogua'anə' xi'ilažə'.

²⁸ Bablo'ido' nada' naquən' gona' par nič əbana' zejlicane

na' lechguale mbalaz soa' yedote de'en zoleno' nada'.

²⁹ Beṇə' Izrael, nezecho de que de'e xaxta'ocho Rei Dabin' gote' na' bosocuaše'ene'. Na' nombi'acho yo'o de'en zo gan' bosocuaše'ene'. ³⁰ Na' de'e Rei Dabin' ža be'e dižə' can' bzejni'i

Diozən' le' cana'. Gwne' naquən segor can' ben Diozən' lyebe de que to beṇə' galjə lao dia che'ənə' nabi'e Izraelən' can' gwnabia' le'ənə'. ³¹ Diozən' bene' par nič de'e Rei Dabin' gwnezene' can' gaquə na' de'e na'anə' be'e dižə' che Cristən' ben' babselə' Diozən' par chaclene' nasyon chechon'. Gwne' de que Cristən' yebane' na' bito yega'ane' gan' ža' beṇə' guat ca' na' nic gožə' cuerp che'ənə'. ³² Na'a ža, Diozən' bolis bosbane' Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca' na' neto' naquato' testigw de que beyas bebane'ənə'. ³³ Na' Diozən' len yelə' guac che'ene' bene' par nič beyep Jeso'osən' gan' zoe'ənə' na' chnabi'e txen len le'. Na' Diozən' bnežjue'ene' Spirit che'ənə' can' bene' lyebe. Na' Jeso'os na'anə' babene' miłagr nga de'en babenele na' de'en bable'ile, babene' par nič zedəso Spiritən' len neto'. ³⁴ Caguə de'e Rei Dabi na' ben' beyep yoban', sino de'e Dabin' bzoje' che Jeso'osən' gwne':

Xancho Diozən' gože' Xana'anə':

“Gwche'edo' cuita' nga nabi'acho txen,

³⁵ na' gona' par nič niṭə' de'e ca' chso'on contr le'

na' beṇə' contr chio' ca' xni'onə'.”

³⁶ Na' yogua' chio'o beṇə' Izrael cheyalə' nezecho de'en ngan' che Jeso'osən' ben' betle bda'alene' le'e yag corozən'. Diozən' gwleje'ene' par nič naque' Xanchon' na' naque' Cristən', zeje dižə' ben' bselə'e par chaclene' nasyon chechon'.

Can' gwna Bedən' gože' beṇə' Izrael ca' zjənžaguən'. ³⁷ Na' catə' beṇə' ca' zjənžaguən' gwse'enene' xtiže'ənə' de'e juisy de'e gwsa'aque'ne' lo'o la'ažda'oga'aque'ənə', nach gwse'e Bedən' na' apostol ca' yela': —Beṇə' gwlaž, žbin' cheyalə' gonto' ža?

³⁸ Nach Bedən' gože' lega'aque': —Cheyalə' yediṇjele xtolə'əle ca' par nič Diozən' yezi'ixene' chele na' choale nis par yesə'əneze beṇə' de que bachonlilažə'əle Jesocristən'. Nach Diozən' gone' le'e Spirit che'ənə' son lo'o yichjla'ažda'olen'. ³⁹ Diozən' gone' notə'ətezle Spirit che'ənə' can' none' lyebe, le'e na' xi'ṇle ca' na' notə'ətezə beṇə' zitə', la' chnežjue'en yoguə' beṇə' chbeje' par chsa'aque' xi'ṇe'.

⁴⁰ Nach Bedən' be'elene' lega'aque' dižə' zan, na' gwneyoine' lega'aque'

gože': —Leyechoj lao de'e malən' de'en chso'onchgua beṇə' ca' cui zjənonmbia' Diozən'.

⁴¹ Ca' goquən' beṇə' ca' gwse'ejle' che dižə' de'en be' Bedən' gosə'əchoe' nis. Na' lao žanə' šona mil beṇə' ca' gwsə'onjilaže'e Jeso'osən' na' gwsa'aque' txen len yeziquə'əchlə beṇə' bachso'onjilažə'əcze' le'.

⁴² Yogue'e gwnitə'ətezə gwnite'e gosə'ənaogüe' de'en boso'osed boso'olo'i apostol ca' lega'aque' na' gwsa'aque' tozə len yeziquə'əchlə beṇə' gwsə'onjilažə' Jeso'osən' na' gwse'ej gwsa'ogüe' txen na' gwnitə'ətezə gwnite'e gwsə'one' orasyonṇə' txen.

Can' gwsə'on beṇə' ca' gwsə'onjilažə' Cristən' de'e neche

⁴³ Na' yoguə'əzə beṇə' besyə'əbanene' can' gwsə'on apostol ca' miłagr zan len yelə' guac che Diozən'.

⁴⁴ Na' beṇə' ca' bachso'onjilažə' Jesocristən' gwsa'aque' tozə na' gwsə'one' tozə yoguə'əlol' de'en zjədeine'.

⁴⁵ Na' gwsə'ote'e byen chega'aque'enə' na' bichlə de'e ca' zjədeine' na' mech de'en besə'əle'ine' chein' gosə'əyise'en entr yoguə'əlolga'aque' segon de'en besə'əyazje to toe'.

⁴⁶ Na' tža tža besə'ədopə besə'əzague' yo'odao' əblaonə' na' leczə gwse'ej gwsə'ogüe' txen liž to toga'aque' na' gwnite'e mbalaz na' besyə'əbeine' gwsə'one' txen. ⁴⁷ Gwnitə'ətezə gwnite'e gwsə'əlaogüe'e Diozən'. Na' gwsa'azlažə' beṇə' yeziquə'əchlə can' gwsə'one'enə'. Na' tža tža Xancho Diozən' bene' par niç gwyanch beṇə' ca' gwsə'onjilažə' Jesocristən'.

3

Besyə'əyone' to beṇə' coj

¹ Na' to ža Bedən' na' Juannə' ja'aque' yo'odao' əblaonə' do cheda šonə, or catə' chso'on beṇə' Izrael ca' orasyon segon costombr chega'aque'enə'. ² Na' gwzo to beṇə' nxiṇj' ni'enə' dezd goljtie' na' yoguə' ža gosə'əbec beṇə' le' cho'a puert che yo'oda'onə' puert de'en nzi' "De'e Xoché", par gwṇabe' carida lao beṇə' ca' chja'ac yo'oda'onə'. ³ Nach catə' besə'əžin Bedən' na' Juannə' yo'oda'onə' na' be'enə' nxiṇj' ni'enə' bolgüiže' lega'aque' yosə'onežjue'ene' mech. ⁴ Nach Bedən' na' Juannə' gosə'əbeze' na'

bosə'əgüiichgüe'ene' na' Bedən' gože'ene': —Bgiia neto'.

⁵ Na' be'enə' bene' xbab yosə'onežjue'ene' mechən'. ⁶ Pero Bedən' gože'ene': —Bito bi mech chia' de gona' le', pero de to de'e gona' gaquəlena' le'. Por yelə' guac che Jesocristən' ben' naquə beṇə' Nasaretən' chona' mendad gwzožə' na' gwda.

⁷ Nach Bedən' bexe'e na' licha be'en bsože'ene', na' le'e gocte gwzeche' na' ni'e ca' le'e besyə'əyacten gual na' leczə ca' bechj' ni'e ca'. ⁸ Na' catə' gocbe'ine' babesyə'əyac ni'e ca' gual bxite'e yelə' chebei che'enə'. Na' gwyo'e cha'ašil che yo'oda'onə' len lega'aque' chxite'e na' cho'elaogüe'e Diozən'. ⁹ Na' beṇə' ca' ža' cha'ašilən' besə'əle'ine' can' chde' chxite'e na' cho'elaogüe'e Diozən'. ¹⁰ Na' gwsa'acbe'ine' de que naque' ben' chbe' chṇab carida yoguə' ža cho'a puert che yo'oda'onə' puert de'en nzi' "De'e Xoché", na' lechgualə besyə'əbanene' de que babeyaque ni'enə'.

Bedən' be'e xtižə' Diozən' cha'ašil che yo'oda'onə'

¹¹ Na' to cha'ašil che yo'oda'onə' nzi'in "Che de'e Salomonṇə". Cha'ašil na' gwey ben' beyaque ni'enə' len Bedən' na' Juannə'. Bito bsane' lega'aque', con bexe'e na'aga'aque'enə', na' yoguə' beṇə' ca' ža' yo'oda'onə' besə'əzagsese' par žasə'əgüie'ene' chedə' besyə'əbanchgüe'ine' de'en babeyaque be'enə'. ¹² Na' catə' Bedən' ble'ine' de que bazjənžag beṇə' zan gan' nite'enə' nach be'elene' lega'aque' dižə' gože' lega'aque': —Le'e beṇə' gwlaž chia' beṇə' Izrael, chebanelə can' babeyaque be'enga. De repent chaquele de que por yelə' guac cheton' bento' par niç beyaque be'enga o šə chaquele beyaquene' por ni che de'en chonchguato' can' chazlažə' Diozən', pero caguə ca'ana'. ¹³ De'e xaxta'ocho Abraannə', Isaaquən' na' Jacobən' gwsə'elaogüe'e tozə Diozən' ben' cho'ela'ocho, na' Dioz na'anə' bnežjue' yelə' bala'aṇ xen che Xi'ine' Jeso'osən'. Pero le'e bdele Jeso'osən' lao na' jostis ca' par gwsə'ote'ene' na' bžonle catə' Pilatən' gone'ene' əgwsane'ene'. ¹⁴ Can' benle len Jeso'osən' la'aṇə'əczə naque' beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy na' naque' le'eze'laogüe beṇə' güen. Nach gwṇable

bosan Pilatən' to beṇə' güet beṇə' de ližyan' lgua'a Jeso'osən'. ¹⁵ Na' ca naquə Jeso'osən' ben' əbxe yelə' mban zejlicanen', le'ena' betle pero na' Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca'. Neto' ble'ito'one' na' cho'eto' dižə' de que bebane' ladjo beṇə' guat ca'. ¹⁶ Na' chle'ile benga cui goquə sa' na' nombi'alene', na' cheyalə' ənezele de que Diozən' beyone' ni'ena' chedə' chonjilažə'ato' Jeso'osən'. De'e yoblə nia' de que de'en chonjilažə'ato' Jeso'osən' de'e na'anə' Diozən' bene' par niçh beyacšao' ni'a benga can' chle'ilen'.

¹⁷ Beṇə' bišə' dao', nəzda' de que le'e na' beṇə' golə blao chele ca' betle Jeso'osən' laogüe de'en cui gwyejni'ile de que Dioz nan' bsele'ene'. ¹⁸ Naque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'. Can' goquə goc complir de'e ca' ben Diozən' mendad bosozoj de'e profet ca' che Cristən' antslə ze'e seje'ene'. Gwso'e dižə' de que yoso'ochi' yoso'osakuə' beṇə' le' na' so'ote'ene'. ¹⁹ Na'a ža leyoša' xbab chelen' na' le'e yedinje xtolə'əle ca' par niçh Xancho Diozən' gwnitlaogüe'en na' par niçh gone' ca sole mbalaz. ²⁰ Nach Xancho Diozən' seje'e Jeso'osən' yežlyo nga yetlas ben' gwleje' gwlatte par naque' Cristən'. ²¹ Pero chonən byen yega'an Jesocristən' yoban' xte catə' əžin ža gon Diozən' par niçh yežlyon' yeyaquən de'e cobə. La' Diozən' bene' par niçh de'e profet ca' beṇə' ca' gwleje' par gwsə'aque' lažə' ne'ena' na' gwsə' xtiže'ena' cana'ate bosozoj de que yeyaquən de'e cobə. ²² De'e Moizežən' be'elene' de'e xaxta'ocho ca' dižə' gože' lega'aque': "Xancho Diozən' seje'e yeto beṇə' lao dia chelen' par güe'elene' le'e xtiže'ena' can' bsele'e nada'. Che be'enan' gwzenagle bitə'ətežə əne'. ²³ Na' Diozən' gone' par niçh yesə'əbiayi' yoguə' beṇə' ca' cui yoso'ozenag che be'ena' əseje'e." Can' gož de'e Moizežən' de'e xaxta'ocho ca'.

²⁴ Le'egatežə ca' yoguə'əlol de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' gwzolažən' len de'e Samuelən' na' beṇə' ca' gwsə'ac gwdechlə gwso'e dižə' che tyemp nga zocho na'a na' che de'e ca' bachac na'a. ²⁵ De'e profet ca' žənaque' xaxta'ocho na' lyebe de'en ben Diozən' len de'e Abraanṇə' de que gone' güen len xi'in dia che'ena' naquən par chio'o. Gože' de'e Abraanṇə':

"Por xi'in dia chio' beṇə' nite' to to nasyon nite'e mbalaz." ²⁶ Can' chac, Diozən' gwleje' Xi'inen' bsele'ene' por ni checho na' gone' par niçh to tole sole mbalaz šə yedinjele xtolə'əle ca'.

4

Bedən' na' Juannə' nite'e lao beṇə' gwnabia' ca'

¹ Ne'e chso'elente Bedən' na' Juannə' beṇə' ca' dižə' catə' besə'əžin balə bəxoz che beṇə' Izrael ca', na' beṇə' gwnabia' che yo'odao' əblao chega'aque'ena' na' beṇə' sadoseo ca' beṇə' ca' cui chse'ejle' de que yesyə'əban beṇə' guat ca'. ² Beṇə' sadoseo ca' chəsə'əže'e de'en choso'osed choso'olo'i Bedən' na' Juannə' beṇə' ca' zžənžaguən', choso'ozejni'ine' lega'aque' de que gwžin ža catə' yesyə'əban beṇə' guat ca' chedə' beban Jeso'osən'. ³ Na' beṇə' blao ca' gosə'əzene' Bedən' len Juannə' na' gosə'əyixjue' lega'aque' ližyan' sin cui gwsə'ogüe' xya chega'aque' can' cheyalə', chedə' bachexjw že'ena' na' bito golə'əch so'one' yelə' jostis chega'aque'ena' že'ena'. ⁴ Na' ca naquə beṇə' ca' gwse'ene choe' Bedən' na' Juannə' xtižə' Diozən' zane' gwso'onjilaže'e Cristən', na' txen len beṇə' ca' bagwso'onjilaže'ene' antslə gwnitə' gueyə' mil beṇə' byo cui cuent no'ola.

⁵⁻⁶ Na' beteyo beṇə' gwnabia' che beṇə' Izrael ca', beṇə' golə blao ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bož de'e Moizežən' besə'ədopə besə'əžague' Jerosalennə' len Anasən' ben' naquəch bəxoz əblao na' len Caifasən' na' Juannə' na' Ljandr' na' nochlə beṇə' ca' zžənaque' bišə' ljuežj ben' naquəch bəxoz əblaon'. ⁷ Nach gwso'one' mendad žəsə'əxi'e Bedən' na' Juannə' na' gosə'əṇabene' lega'aque': —ŽNon' ben lsens chele par beyonle be'ena' nxiñjən'? o žnon' ben mendad par beyonle'ne'?

⁸⁻⁹ Na' ca naquə Spirit che Diozən' gwnabia'an yichjla'aždao' Bedən' nach beṇən par niçh gože' beṇə' ca': —Le'e beṇə' gwnabia' na' beṇə' golə beṇə' blao che Izraelən', chṇable nac goquən' beyonto' be'ena' nxiñj ni'ena'. ¹⁰ Yoguə'əle cheyalə' gwzenagle na' ənia' le'e, de que be'le betle Jesocristən' be'ena' naquə beṇə' Nasaret, bda'alene' to le'e yag coroz, pero Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca', na'

Jesocrist nan' bene' yelə' guac beyaque benga. ¹¹Jesocristən' naque' le'ezelaogüie beṇə' zaque'e, pero bito bzenagle che'. De'e na'anə' gwxaquə'əlebene' ca to yej de'en naquə' le'ezelaogüie de'e güen na' le'e gwxaquə'əlebele ca beṇə' güen yo'o beṇə' jəsə'əcho'on yejən' de'e naquə'ch yej güen, pero yejən' banaquən yej squin na'a. ¹²Tozə Jesocristən' gwaquə yebeje' beṇə' xni'a de'e malən', na' notono nochlə to doxen lao yežlyon' beṇə' gaquə yebej chio'o xni'a de'e malən' sino tozə Jesocristən'.

¹³ Besyə'əbane beṇə' gwnabia' ca' can' boži'i Bedən' na' Juannə' xtižə'əga'aque'enə' sin cui besə'əžebe', len nacbia' zjənaque' beṇə' yixə' na' bito zjənsedteque'. Nach gwsa'acbe'ine' de que beṇə' ca' bito chesə'əžebe' chedə' bagosə'adalene' Jeso'osən'. ¹⁴ Na' de'en zecha ben' beyaque ni'enə' txen len Bedən' na' Juannə' bito besyə'əžebe beṇə' gwnabia' ca' bi xya sa'ogüie' chega'aque'. ¹⁵ Nach besyə'əbeje' apostol ca' fuerlə žlac boso'oxi'e entr ljuežjga'aque' naclə so'one'. ¹⁶ Na' beṇə' gwnabia' ca' gwse'e ljuežjga'aque': —¿Bi goncho len beṇə' quinga? Yoguə' beṇə' ža' Jerosalen nga zjəneze' de que gwso'one' to miłagr xen na' bito gaquə ye'echo beṇə' de que bito gwso'one' miłagrən'. ¹⁷ Letechozə goncho par nič cui gasə' laljə dižə' de'en chso'enə'. De'e na'anə' cheyalə' ye'echo lega'aque' gata' castigw gual chega'aque' šə so'eche' xtižə' Jeso'osən'.

¹⁸ Nach gwsa'axe' Bedən' na' Juannə' de'e yoblə na' gwse'e lega'aque' cuich so'e dižə' che Jeso'osən' na' cuich no yoso'osed yoso'olo'ine' che'. ¹⁹ Nach Bedən' na' Juannə' bosyo'oži'en gwse'e lega'aque': —Łegon xbab che de'e nga, žəchaquele chene'e Diozən' gwzenagto' chele o šə chene'ene' gwzenagto' che'enə' ža? ²⁰ Bito gaquə cuezato' cuich güe'eto' dižə' che de'e ca' bable'ito' na' babeneto' che Jeso'osən'.

²¹⁻²² Na' de'e zan de'e gwse' beṇə' gwnabia' ca' lega'aque' par yoso'ošebe' lega'aque'. Pero na' bito besə'əželene' naclə so'one' lega'aque' castigw chedə' beṇə' zan chso'e yelə' choxcwlen che Diozən' de'en beyaque be'enə'. Mazachlə choa izene' na' dezd goltjie' cui goquə se'e. Na' beṇə' gwnabia' ca' cui gwse'enene' yoso'oše'e beṇə' zan

ca', de'e na'anə' bosyo'osane' Bedən' na' Juannə'.

Gosə'əṇabene' Diozən' gaqualene' so'e xtižə'ena' sin cui yesə'əžebe'

²³ Na' Bedən' len Juannə' catə' bosyo'osan beṇə' gwnabia' ca' lega'aque' jəya'aque' gan' nitə' yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'onljiləžə' Cristən' na' gwso'elene' lega'aque' dižə' yoguə'əljol can' əgwse' bəzož əblao ca' na' beṇə' golə blao ca' lega'aque'.

²⁴ Na' beṇə' ca' catə' gwse'enene' dižə'ən tozə can' gwso'one' xbab len lega'aque' na' gwso'one' orasyonṇə' lao Xacho Diozən' gosə'əne': —Xanto' Dioz, len' beno' yoban' na' yežlyon' na' nisdə'onə'. Len' beno' benə'ch, bia ca' chsa'aš na' biquə'əchlə de'e zjəde, na' len' chnabi'o doxenlə. ²⁵ Na' Spirit chio'onə' benən par nič de'e Rei Dabin' bzenague' chio' na' bzoje' dižə' quinga de'en nan:

Beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael chsa'ase' contr le' Xanto' Dioz, pero bitoczə gaquə can' chso'one' xbabən'.

²⁶ Beṇə' gwnabia' che nasyon ca' na' che yež ca' txenṇə' zjənaque' chso'one' contr le' Xanto' Dioz,

na' contr Xi'ino' Cristən' ben' bselo'o par gaquəlene' nasyon Izrael cheto' nga.

²⁷ Na' lao' syoda ngan' besə'ədobə Rei Erodən' na' Ponsio Pilatən' na' beṇə' cui zjənaque' beṇə' Izrael, na' len beṇə' Izrael ca'. Na' yogue'e gwso'one' txen par gwso'ote' Xi'ino' Jeso'osən' ben' naquə beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy, ben' gwlejo' par gaquəlene' nasyon cheto' nga.

²⁸ Gwso'one' can' bsi'o xneze gaquə na' can' gwduxjui'o cana'ate. ²⁹ Na' na'a ža Xanto', bgüia can' chso'on beṇə' gwnabia' ca' chse'enene' yoso'ošebe' neto' beṇə' güen žin chio', na' goclen neto' par nič cui žebto' güe'eto' xtižə'onə'. ³⁰ Na' catə' güe'eto' xtižə'onə' blo'ešga yelə' guac che Xi'ino' Jeso'osən' beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisyən' ca de'en gaquə no miłagr, na' yesyə'əyaque no beṇə' chsa'acšene na' gaquə bichlə de'e yesyə'əbane beṇə'.

³¹ Na' catə' beyož gwso'one' orasyonṇə' ca' Diozən' bene' par nič gwxo' gan' zjəndopə zjənzague'ena' na' Spirit che'enə' bedəṇabia'achən yichjla'ažda'oga'aque'ena' na' goclenən

lega'aque' par gws'o'e xtiže'enə' sin cui besə'əžebe'.

Gws'o'one' de'en zjəde chega'aque' tozə

³² Na' yogua' beṇə' ca' gws'o'onlilažə' Cristən' tozə can' goquə yichjla' ažda'oga'aque' Na' yogua' bi de'en zjəde chega'aque'enə' gws'o'one'en tozə na' notono gwna: “Chia' de'e nga”, o “Chia' de'e na”, la' naquən che yogua'əga'aque'. ³³ Na' apostol ca' gwnitə'atezə gwnite'e bos'o'ozejni'ine' beṇə' de que Jeso'osən' bebane' ladjo beṇə' guat ca'. Na' Diozən' goclenchgüe' lega'aque' len bi de'en gws'o'one' na' bene' par nič beṇə' yeziqwa'əchlə gwsa'apəchgüe' lega'aque' respet. ³⁴ Can' goquə bito bi bi goquə falt bi de'en besə'əyazje beṇə' ca' gws'o'onlilažə' Cristən', čhedə' beṇə' ca' gotə' yežlyo chega'aque' o ližga'aque' tğüejə gws'o'otəga'aque'en. ³⁵ Na' mech de'en besə'əle'ine' che to ton bos'o'onežjue'en apostol ca' na' apostol ca' gosə'əyise'en len beṇə' ca' yełə' con noe' byažjene'en. ³⁶ Can' ben to beṇə' Čhipre beṇə' le Jwse. Naque' beṇə' goljə lao dia che de'e Lebin' na' apostol ca' bosə'əsi'ene' Bernabe, zejen dižə' ben' chtipe' lažə'əcho. ³⁷ Jwse na'anə' bete'e to yežlyo che'enə' na' mech de'en ble'ine' čheinə' bnežjue'en apostol ca'.

5

De'e mal de'en ben Ananias na' Safira

¹ Na' zo to beṇə' le Ananias na' no'ol che'enə' Safira, na' Ananiasən' bete'e to yežlyo che'enə'. ² Pero na' bos'o'oxi'e entr lega'acze' yoso'oxoayague' apostol ca' yoo'onežjue' to partzə mech de'en besə'əle'ine' čheinə' na' se'e lega'aque' de que doxenənnə'. Nach gwyej Ananiasən' na' bnežjue' mechən'. ³ Nach Bedən' gože'ene': —Ananias, čbixchen' bzenago' che gwxiye'enə' par chacdo' əxoayago' Spirit che Diozən', nao' neto' de que čono' doxen mechən' de'en ble'ido' che yežlyon' len bagwlo'oša'ole to partən' par cuinlen'? ⁴ Chio' yežlyon' catə' cuiṇə' goto'on, na' čhio' mechən' de'en ble'ido' catə' beto'on na' zaco'o par beno' bi che'endo' len len. De'e malən' benle ca de'en goquele əxoayagle len de'en benle neto'. Cagwə contr neto'onə' babenle de'en benlažə'əle sino contr Dioz na'anə'.

⁵ Nach Ananiasən' catə' benene' xtižə' Bedən' to bgüixze' na' gote'. Na' yogua' beṇə' ca' gwse'enene' dižə' can' goquən' lechgualə besə'əžebe'. ⁶ Na' besə'əžin beṇə' xcuidə' ca' gan' bgüixə de'e Ananiasən' na' besə'əčhele' cuerp che'enə' to lachə' na' besyə'əyo'ene' gan' bos'o'ocuaše'ene'.

⁷ Na' gwde do šon or gote' bžin no'ol che'enə' na' gwyo'e yo'onə' sin cui nezene' šə bin' bagoc che de'e be'en che'enə'. ⁸ Na' Bedən' gože'ene': —Ca naquə yežlyon' de'en betə'əlen' čəleine' to ca'atə'ətən' ble'ile čhein' ža?

Na' Safiran' gože'ene': —To ca'atə'ətən'.

⁹ Nach Bedən' gože' no'olən': —čBixchen' goco' tozə len be'en čhio'onə' chaquale gonle Diozən' prueb šə leine' can' ne' bito əxoayagcho? Cho'a puert nga zjəzecha beṇə' ca' baboso'ocuašə' be'en čhio'onə' na' ṇa'a so'e le'.

¹⁰ Na' le'e bgüixte Safiran' lao Bedən' na' gote'. Na' catə' gws'o'o beṇə' xcuidə' ca' lo'o yo'onə' besə'əle'ine' bagote' nach gws'o'one' jəsə'əcuaše'ene' cuit de'e be'en che'enə'. ¹¹ Na' yogua' beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' besə'əžebe' can' goquən' na' leczə besə'əžeb yeziqwa'əchlə beṇə' gwse'ene dižə' can' goquən'.

Gws'o'one' de'e zan miłagr

¹² Na' apostol ca' gws'o'one' de'e zan miłagr entr beṇə' ca' ža' Jerosalenṇə'. Na' beṇə' ca' chso'onlilažə' Xancho Jesocristən' čəsə'ədopə čəsə'əžague' txen cha'ašil che yo'odao' əblaonə' gan' nzi' “Čhe Salomonṇə”. ¹³ Na' yeziqwa'əchlə beṇə' ca' ža' Jerosalenṇə' lechgualə gwsa'apəga'aque'ene' respet, la'anə'əczə besə'əžebe' par yesə'əžague' txen len lega'aque'. ¹⁴ Pero na' zane' gws'o'onlilažə'e Xančon' na' besə'əžague' txen, zan beṇə' byo na' no'olə. ¹⁵ Na' catə' no beṇə' gwsa'acšene gosə'əyixjue' lega'aque' tnezən' do lao cam o do lao yagla' gosa'əbeze' catə' te Bedən' na' gwse'enene' nite'e gan' yesə'əchele' bxen che Bedən' par nič yesyə'əyague' šə bi yižgüen' chse'ine'. ¹⁶ Na' beṇə' ca' ža' yež ca' zjəchi' galə'əžə Jerosalenṇə' ja'aque' Jerosalenṇə' zjanče'e beṇə' ca' čha'acšene na' beṇə' ca' zjəyo'o zjəyaz de'e xio' ca'. Na' por yełə' guac che Diozən' apostol ca' gws'o'one' par nič besyə'əyague beṇə' ca'

gwsa'acšene na' besyā'abeje' de'e xio' ca' zjəyo'o yichjla'aždao' beṇə'.

Boso'olagzejə boso'olagzide' Bedən' len Juannə'

¹⁷ Nach ben' naquəch bχoz əblao na' yeziquə'əchlə beṇə' sadoseo ca' beṇə' ca' cui chse'ejle'e de que yesyā'əban beṇə' guat ca', besə'əgue'ine' apostol ca'. ¹⁸ Na' gosə'əzene' lega'aque' na' gosə'əyixjue' lega'aque' ližyan'. ¹⁹ Na' to angl beṇə' za' gan' zo Xancho Diozən' bžine' ližyan' še'elə na' bsaljue' puert ca' na' bebeje' lega'aque'. ²⁰ Na' gože' lega'aque' žja'acquəche' yo'odao' əblaonə' na' so'echē' diža' len beṇə' ca' chəsə'əžaguən' naquən' so'one' par yesə'əzi'e yelə' mban zejlicanən'. ²¹ Nach de'en gwse'enene' can' gož anglən' lega'aque', ja'aque' yo'odao' əblaonə' catə' gwyē'eni'inə' na' boso'osed boso'olo'ine' beṇə' ca' zjənžaguən'.

Na' ben' naquəch bχoz əblao txen len beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' nasyon Izraelən' besə'adobe' par gwso'one' jontən' nach gwso'one' mendad žjəsə'əxi'e apostol ca' gan' zjədie' ližyan'. ²² Pero catə' besə'əžin xə'ag yo'odao' ca' ližyan' caguə no apostol ca' nla'. Na' jəya'aque' lao beṇə' gwnabia' ca' jəsyā'ədixjui'e. ²³ Chse'e beṇə' ca': —Nyejw chech ližyan' na' soldad ca' nite'e cho'a puertən' chsa'ape'en pero catə' bsaljwto' puertən' caguə no apostol ca' ža' lo'o ližyan'.

²⁴ Na' ben' naquəch bχoz əblao na' beṇə' gwnabia' che soldad ca' chsa'apə yo'oda'onə', na' bχoz golə blao ca' catə' gwse'enene' rsonnə' besyā'əbanene' na' gwsa'acžejlaze'e bi zeje ca' de'en bagoquən'.

²⁵ Na' lao chsa'acžejlaže'enə' bžin to beṇə' gože' lega'aque' de que apostol ca' beṇə' ca' gosə'əyixjue' ližyan' že'e cha'ašil che yo'odao' əblaonə' choso'osed choso'olo'ine'.

²⁶ Nach beṇə' gwnabia' che soldad gop ca' gwyeye' len xə'ag yo'odao' ca' jəsyā'əxi'e apostol ca' dižə' šao'. Bito gwso'one' znia len lega'aque' chedə' besə'əžebe' beṇə' ca' choso'ozenag xtižə' apostol ca' šə yoso'ošize'e lega'aque' yej. ²⁷ Na' catə' besə'əžin apostol ca' lao beṇə' gwnabia' ca' beṇə' ca' chso'on jontən' nach ben' naquəch bχoz əblao gože' lega'aque':

²⁸ —Bač bento' mendad cui güe'ele dižə'

che Jeso'osən' na' cuich əgwsed əgwlo'ile beṇə' che le'enə', na' mazəchlə babe'elenje yoguə' beṇə' Jerosalen ca' xtiže'enə'. Na' bachosbaguə'əle neto' che de'en gwso'ote'ene'.

²⁹ Nach Bedən' na' apostol ca' yela' gwse'e le': —Naquəchən de'e žialao xench gwzenagto' che Diozən' cle ca che benəchən'. ³⁰ Le'e betle Jeso'osən' bda'alene' to le'e yag coroz pero Dioz ben' cho'ela'ocho na' ben' be'eləo' de'e xaxta'ocho ca' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca'. ³¹ Na' nā'a Diozən' babnežjue'ene' yelə' bala'an xen na' yelə' gwnabia' xen par nič chnabi'e na' chebeje' beṇə' xni'a de'e malən'. Na' le'enə' chene'ene' gaquəlene' yoguə' chio'o beṇə' Izrael par nič yedinjecho xtolə'əchon' na' yezi'ixene' checho. ³² Neto' nezeto' can' ben Diozən' len Jeso'osən' na' cho'to' dižə' chei, na' leczə Spirit che Diozən' nezzen na' cho'en dižə' chei na' Diozən' bəbsele'e Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'aždao' beṇə' ca' choso'ozenag che'.

³³ Na' lechgualə besə'əža'a beṇə' gwnabia' ca' catə' gwse'enene' can' gož Bedən' lega'aque' na' gwse'enene' so'ote' apostol ca'. ³⁴ Pero na' lao jontən' zo to beṇə' fariseo beṇə' le Gamaliel. Chsed chlo'ine' beṇə' lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' gwsa'apəchgua beṇə' le' respet. Na' Gamalielən' gwzeche' lao jontən' na' bene' mendad yesə'əchoj apostol ca' fuerlə žlac güe'elene' beṇə' ca' ža'anə' dižə'. ³⁵ Nach gože' beṇə' ca' ža'anə': —Beṇə' gwlaž, cheyałə' gongaxjcho xbab nac goncho len beṇə' quinga par nič goncho de'en naquə de'e sin'. ³⁶ Le'e yosa'aləžə' can' goquə catə' bchoj ben' le Teudas gwne' de que naque' beṇə' zaque'e. Na' do tap gueyoa beṇə' boso'ozenag che' na' gwsa'aque' txen. Pero na' bžin ža gwso'ot beṇə' le' na' besyā'ayasələs beṇə' ca' gwsa'aque' le' txen, caguə bi goquəch so'one'. ³⁷ Nach gwdechlə to beṇə' Galilea ben' le Jodas bchoje' ca tyempən' boso'ogualə'e yiš balə beṇə' ža' to to yež, na' beṇə' zan gwsa'aque' txen na' leczə bžin ža gwso'ote'ene' na' beṇə' ca' gwsa'aque' le' txen leczə besyā'ayasələse'. ³⁸ Na' de'e na'anə' chonə' le'e consejw nga, ljoye' beṇə' quinga, bito bi gonecho lega'aque'. La' šə de'en choso'osed

choso'olo'ine'enə' naquən che lega'acze' gwžin ža catə' yenitən. ³⁹ Na' šə de'en choso'osed choso'olo'ine'enə' naquən che Diozən', bito bi gaquə goncho par cui gasəlasən. Cheyalə' gapcho cuidad par ničh cui tiləlencho Diozən'.

⁴⁰ Na' gwsa'azlažə' beṇə' gwnabia' ca' can' gož Gamalielən' lega'aque'. Nach gwsa'axe' apostol ca' na' gosə'əyine' lega'aque' na' gwsə'one' mendad cuich no yoso'osed yoso'olo'ine' che Jeso'osən' bata'ətezachlə. Nach bosə'osane' lega'aque'. ⁴¹ Na' ca naquə apostol ca' catə' besyə'əchoje' gan' gotə' jontən' chesyə'əbeine' de que Diozən' bsi'e xneze bosə'oči' bosə'osaquə' beṇə' lega'aque' por ni che de'en choso'osed choso'olo'ine' che Jeso'osən'. ⁴² Na' yoguə' ža bosə'osed bosə'olo'iche apostol ca' che Jesocristən' do liž beṇə' na' do catə' chja'aque' yo'odao' əblaonə'.

6

Beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' gosə'əbeje' gažə beṇə' par gwsa'aque' comisyon chega'aque'

¹ Na' ca tyempən' zda chanch beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' beṇə' ca' chso'e dižə' griego gwzolao chəsə'əže'əšə'e čhedə' no'olə gozeb ca' entr lega'aque' bito chəsə'əzi'e lebe len no'olə gozeb ca' entr beṇə' ca' chso'e dižə' ebreo catə' chəsə'əyise' de'en chse'ej chsa'o to toga'aque'. ² Nach apostol ca' šizžin bosyə'otobe' yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' gwse'e lega'aque': —Bito naquən güen par neto' cuezəto' cuich əgwsed əgwlo'ito' beṇə' xtižə' Diozən' par ničh čhsto' de'en əse'ej əsa'o beṇə'. ³ De'e na'anə' beṇə' bišə', lecuej gažə beṇə' entr le'e, beṇə' chnabia' Spirit che Diozən' yichjla'ažda'oga'aque'enə', beṇə' zjanaquə beṇə' sin' na' beṇə' chso'on de'e güenə', na' le'e gon lao na'aga'aque' yesə'əyise' de'en əse'ej əsa'o beṇə' ca'. ⁴ Na' neto' sotezə soto' gonto' orasyonə' na' əgwsed əgwlo'ito' beṇə' xtižə' Diozən'.

⁵ Na' gwsa'azlažə' yoguə' beṇə' ca' gwsə'one' can' gwse' apostol ca' lega'aque', na' gosə'əbeje' to beṇə' le Esteban, beṇə' chonlilažə'əchgua Diozən' na' chnabi'achgua Spirit che Diozən' yichjla'aždaogüe'enə'. Na' leczə gosə'əbeje' Lip na' Procoro na' Nicanor

na' Timon, na' Parmenas na' Nicolas beṇə' Antioquia, beṇə' ben cuine' beṇə' Izrael. ⁶ Na' bosə'ozoe' lega'aque' lao apostol ca' par ničh apostol ca' gwsə'one' orasyon chega'aque' na' bosə'oxoa na'aga'aque'enə' yichj beṇə' ca' par gwsə'o lao na'aga'aque'enə' žinnə' de'en so'one'enə'.

⁷ Na' beṇə' zanch gwse'enene' xtižə' Xancho Jesocristən', na' zan beṇə' Jerosalennə' gwsə'onlilažə'ene' na' leczə zan bxož ca' bosə'ozenague' na' gwse'ejle'e xtiže'enə' de'en bosə'osed bosə'olo'ine'.

Gosə'əzene' Estebannə'

⁸ Na' ca naquə Estebannə' gwzochgua yelə' guac che Diozən' len le' na' Diozən' goclenchgüe' le'. De'e na'anə' bene' miłagr na' bichlə de'e zaquə' yesyə'əbane beṇə' lao beṇə' ca' ža' Jerosalennə'. ⁹ Na' zo to yo'odao'ona' de'en chəsə'əne' "Yo'odao' che Beṇə' ca' Gwsə'ac Esclabos". Beṇə' ca' chəsə'ədoṗə chəsə'əžag na' za'aque' Sirene na' Alejandria, na' Silisia na' Asia, na' bałə beṇə' ca' gwzolao gwsa'acyože' Estebannə'. ¹⁰ Pero na' bito besyə'əželene' nac yosyə'oži'e xtižə' Estebannə' čhedə' Spirit che Diozən' bnežjon le' yelə' sin' na' bzežni'in le' bin' gwne'. ¹¹ Nach gosə'əgo'oyele'e to čhopə beṇə' par bosə'oxoayague' gosə'əne' de que Estebannə' babžia bnite'e de'e Moizezən' ben' bzoj lei che beṇə' Izrael ca' na' leczə gosə'əne' de que babžia bnite'e Diozən'. ¹² Na' beṇə' ca' gwsa'acyožə Estebannə' bosə'ota bosə'one' beṇə' lao syodan' na' beṇə' golə blaö che beṇə' Izrael ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Na' ja'acdoe' gan' zo Estebannə' na' gwsə'oxe'ene' na' gosə'əche'ene' gan' ža' beṇə' ca' chəsə'ənabia' Izraelən'. ¹³ Nach besyə'əyilje' beṇə' soe' dižə' güenlažə' beṇə' gosə'əne' che': —Benga cuiczə žizə zoe' čhžia chnite'e yo'odao' əblaö nga na' lei de'en bzoj de'e Moizezən'. ¹⁴ Babeneto' ne' de que Jeso'os beṇə' Nasaretən' yočhinje' yo'odao' əblaonə' na' yoše'e costombr checho ca' de'en ben de'e Moizezən' mendad ṇaöcho. ¹⁵ Na' beṇə' gwnabia' ca' na' notə'ətezachlə beṇə' ca' zjəchi' gan' chso'one' yelə' jostisən' besə'əgüie' cho'alao Estebannə' na' besə'əle'ine' chactitən ca' cho'alao angl.

7

Choe' Estebannə' dižə'

¹ Nach ben' naquach bχoz əblaonə' gože' Estebannə': —ǰEnaquən ca nga chəsə'əna beṇə' quinga?

² Nach Estebannə' gože' lega'aque': —Le'e beṇə' golə na' le'e beṇə' xcuidə', legwzenag chia' len to chopə de'e ənia' le'e. Diozən' ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' zaque'e bloe' laogüe' de'e xaxta'ochə Abraannə' catə'ən gwzoe' Mesopotamian' antslə ze'e žjəsoe' Arannə'. ³ Na' Diozən' gože'ene': “Bchoj lažə'onə' na' ladjo beṇə' family chio' na' gwyej jəso' latjə gan' gwlo'ida' le'.” ⁴ Nach de'e Abraannə' bchoje' gan' ža' beṇə' Caldea ca' na' jəsoe' Arannə'. Na' bžin ža got de'e xē'enə' na' gwdechlə Diozən' gwche'e de'e Abraannə' nga gan' zocho. ⁵ Diozən' bito bnežjue' de'e Abraannə' yežlyonə' gaquən che', ni to pedas da'ozən', sino bene' lyebe de que gaquən che beṇə' ca' ze'e za'ac lao dia che'enə' catə' bagote', la'anə'əczə cui no xi'ine' ne'e so catə'ən gož Diozən' le' ca'. ⁶ Nach Diozən' leczə gože'ene' de que xi'in dia che'enə' žjəsə'ənite'e laž beṇə' zitə' tap gueyoa iz gan' əsa'aque' esclabos na' yesə'əžaglaochgüe'. ⁷ Nach Diozən' gože'ene': “Nada' gwnežjua' castigw che nasyonnə' gan' so'one' xi'in dia chio' ca' esclabos na' gona' ca yesyə'əchoj xi'in dia chio'onə' na' da'aque' əso'elaogüe'e nada' nga.” ⁸ Nach Diozən' bene' lyebe len de'e Abraannə' de que gone' güen len xi'in dia che'enə'. Na' bene' mendad so Abraannə' to señy de'en ne' sirconsision, le' na' len beṇə' byo ca' za'ac lao dia che'enə' par gacbia' de que chse'ejle'e che lyebe de'en bene'enə'. De'e na'anə' catə' goljə xi'ine' Isaaquən' bzo'ebo' señyan' to xmanzebo', na' leczə can' ben de'e Isaaquən' catə' goljə xi'ine' Jacobən'. Na' ca'aczə ben de'e Jacobən' len de'e xi'ine' ca' šizinnə' beṇə' ca' gwsa'ac šizin dia che chio'o beṇə' Izrael.

⁹ Na' xi'in de'e Jacobən' be'en le Jwse, beṇə' biše'e ca' gwsa'acxi'ine' le' na' gwso'ote'ene' gosə'əzi' beṇə' Egipto ca' le'. Pero Diozən' gwzoe' len Jwsen'. ¹⁰ Na' goclene'ene' na' bebeje'ene' lao yoguə'əloj de'en bžaglaogüe'enə'. Na' Diozən' bene' par nich de'e Rei Faraonnə' ben' chnabia' Egipton' bebeine' le' na'

gwleje' le' par goque' gubernador che Egipton' na' Faraonnə' bzo'ene' bgüia bye' ližen'.

¹¹ Na' gwche' to bgüin doxen Egipton' na' leczə can' goquə Canaannə' na' de'e xaxta'ochə ca' bito besə'əželene' de'e əsa'ogüe' na' besə'əžaglaochgüe'. ¹² Pero na' bžin ža bene de'e Jacobən' rsonnə' de trigw Egipton' na' bsele'e de'e xaxta'ochə ca' tši'i jəsə'əxi'en. ¹³ Na' bechop ši'i ja'aque' catə' ben Jwsen' ca besyə'əyombia' beṇə' biše'e ca' le', na' gwneze Faraonnə' ca zjənaquə family che Jwsen'. ¹⁴ Na' Jwsen' bene' mendad žjəsyə'əxi'e xaga'aque' Jacobən' na' yoguə'əloj bišə' ljuežje' ca', naquə ca do gyonšino'e. ¹⁵ Can' goquə gwyej Jacobən' Egipton' na' Egipto na' gote', na' leczə na' gwsa'at xi'ine' ca' beṇə' ca' zjənaquə xaxta'ochə. ¹⁶ Na' gwdechlə besyə'əyo'e cuerp chega'aque'ena' na' jəsyə'əcuasa'e'ene' to lo'o bloj ba gan' nzi' Siquem, to yežlyo de'en gwxi' Abraannə' de'en gwso'otə' xi'in Amor beṇə' Siquem.

¹⁷ Na' catə' bazon əžin tyemp əgwnežjo Diozən' lega'aque' yežlyon' can' bene' lyebe len de'e Abraannə', bazda chan beṇə' Izrael ca' ža' laž beṇə' Egipto ca'. ¹⁸ Na' ca' chac beža' rei che Egipton' na' rei cobən' bito gwnezene' can' goquəlen Jwsen' nasyon Egipton'. ¹⁹ Na' rei nga gwdiłjlaže'e bin' əbde'ine' par bene' mal len de'e xaxta'ochə beṇə' Izrael ca', na' bene' mendad žjəsə'əcho'onə' xi'inga'aque'ena' par nich yenit dianə'. ²⁰ Na' ca' tyempən' goljə de'e Moizezən' na' bebei Diozən' le' na' xaxne'enə' bosyo'oscha'ogüe' le' šonə bio'. ²¹ Pero na' bžin ža benən byen jəsə'əcho'one'ebo', na' xi'in rein' to no'olə beželene'ebo' na' beyo'ebo' liže'enə' boscha'ogüe'ebo' ca' xi'ine'. ²² Ca' goquən' bsd de'e Moizezən' tcho'a tšao' yelə' sin' che beṇə' Egipto ca', na' bene' de'e zaque'e na' be'e dižə' de'e zaque'e.

²³ Na' choa ize de'e Moizezən' catə' gw-nan žjəlane'e beṇə' Izrael gwlaž che' ca'.

²⁴ Na' jəle'ine' to beṇə' Egipton' chchi' chsaque'e to beṇə' Izraelən', na' goclene' beṇə' Izraelən' na' bete' beṇə' Egipton'. ²⁵ De'e Moizezən' bene' xbab se'ejni'i beṇə' Izrael gwlaž che' ca' de que Diozən' gaquə-lene'ene' par yosle' lega'aque' lao na' beṇə' Egipto ca', pero na' bito gwse'ejni'i beṇə' Izrael ca'. ²⁶ Na' beteyo gosə'ədiłj

chopə beṇə' Izrael ca' entr lega'acze'. Na' bžin de'e Moizezən' goquene' gone' par niç yenite'e binlo, na' gože' lega'aque': "¿Bixçhen' chdiḷəlen ljuēžje ca' entr beṇə' gwlažžle?"²⁷ Nach ben' napə dolə'əna' bžigüe' de'e Moizezən' ca'alə gože'ene': "¿No gwna le' gaco' beṇə' gwnabia' par gono' yelə' jostis çheto'onə'?"²⁸ ¿Elezə che'endo' goto' nada' can' beto' beṇə' Egipton' nejen'?"²⁹⁻³⁰ Na' catə' bene de'e Moizezən' can' gož be'enə' le', nach bxonje' jəsoe' çhoa iz gan' nzi' Madian la'əna'əczə naque' beṇə' zita' len beṇə' ca'. Na' bšagne'e na' na' gwnitə' çhopə xi'ine'.

Na' goc çhoa iz zoe'enə' catə' bloe' lao to angl le' latjə dašən' galə'əzə ya'a Sinai. Yo'o anglən' to lo'o yi' bel chdoljən to lo'o xis yešə'.³¹ Na' catə' ble'i de'e Moizezən' can' chaquən' bebanene', nach bgüigüe'e yelata' par ble'isa'ogüe'ene' na' benene' cholgüüz Xancho Diozən' le' che'ene':³² "Nada' naca' Dioz na' de'e xaxta'ogo'o Abraanə', Isaaquən' na' Jacobən' gwso'elaogüe'e nada'." De'e Moizezən' bžebe', caguə cheyaxjene' əggüie'.³³ Na' gož Xançon' le': "Gwleçhj xelo'onə' par gapo' nada' respet la' latjə gan' zecha'onə' naquən çhia'.³⁴ Nada' ble'ida' yelə' yašə' yelə' zi'inə' chde nasyon çhia' Izraelən' Egipton' na' babenda' can' chso'onyašə'əga'aque'. De'e na'anə' gaquə'engə'aca'ane'. Da niç əselə'a le' Egipton'."

³⁵ Diozən' gože'ene' ca' la'əna'əczə antslə beṇə' Izrael ca' cui gosə'əzi'e che' na' gwse'ene': "¿No gwna le' gaco' beṇə' gwnabia' par gono' yelə' jostis çheto'?" Diozən' bsele'e de'e Moizezən' par gwnabi'e de'e xaxta'ocho ca' na' par niç bebeje' lega'aque' lao na' beṇə' Egipto ca', na' angl che Diozən' ben' gwyo' lo'o yi' belən' gwzoe' goclene'ene'.³⁶ Na' de'e Moizezən' bebeje' lega'aque' Egipton' bene' zan miləg na' bichlə de'e zaquə' yebanecho Egipton', na' nisdao' Exnan' na' latjə dašən' lao çhoa iz.³⁷ Na' de'e Moizez na'anə' gože' de'e xaxta'ocho ca': "Xancho Diozən' sele'e yeto beṇə' lao dia çhele par güe'elene' le' e xtize'ena' can' bsele'e nada'. Che be'enan' əgwzenagle."³⁸ De'e Moizezən' gwzoe' len de'e xaxta'ocho ca' latjə dašən'. Na' anglən' be'elene' le' dižə' lao ya'a Sinain'

gože' le' dižə' de'e zaquə' əgwzenagcho çhei na' de'e cui te çhei. Na' de'e Moizezən' bzejni'ine'en de'e xaxta'ocho ca' zjəndopə zjənžag galə'əzə ya'anə'. na' Moizezən' bzoje' dižə'əna' par chio'o.

³⁹ Pero na' de'e xaxta'ocho ca' bito boso'ozenague' çhe de'e Moizezən', boso'ozo'ene' ca'alə. Gwse'enene' žjəya'aque' Egipton'.⁴⁰ Na' lao zda de'e Moizezən' lao ya'a Sinain', gwse'e beṇə' biše'e Ronnə': "Ben lguə'a lsaquə' de'en šejni'alaza'əcho, de'e yesə'əbialao lao chio'o tnezən'. La' ca naquə Moizezən' ben' bebej chio'o Egipton' cuili bin' bagoc çhe'."⁴¹ Nach gwso'one' to me'e go'on' dao' de or na' gwso'ote' no bia yixə' par gwso'elaogüe'eb na' gwnite'e chesyə'əbeine' len de'en gwso'one' len ni'a na'aga'aque'ena'.⁴² De'e na'anə' Diozən' gwlejyichje' nasyon Izraelən' na' be'e latjə gwse'ejni'alaze'e bgüüzən', bio'onə' na' beljw ca'. Na' nyoj de'en gwna Diozən' can' gwso'one' nan:

Le'e beṇə' Izrael, caguə nadan' be'ela'ole catə'an betle bia yixə' latjə dažən' lao çhoa iz.

⁴³ Benle no lguə'a lsaquə'an gwyejni'alaza'əle, na' bi'ale yo'o de lachə'an gan' gwyejni'alaza'əle lguə'a lsaquə' de'en ne' Moloc,

na' bi'ale beljon' gwyejni'alaza'əle de'en nzi' Renfan.

Na' de'en bagwlejyichje nada' de'e na'anə' cueja' le'e gan' zolen' na' selə'a le'e zita' gan' nzi' Babilonia.

⁴⁴ Na' žlac chaše' latjə dašən' de'e xaxta'ocho ca' gwso'one' to yo'o de lachə' gan' ža' yej ta'a ca' gan' nyoj lei çhega'aque'ena'. Na' gwso'one'en con can' gož Diozən' de'e Moizezən' na' con can' blo'ine' le'.⁴⁵ De'e xaxta'ocho ca' boso'osa'ate' yo'o de'e lachə' çhega'aque'ena' na' yej ta'a ca' gan' nyoj lei çhechonə' con ga ja'aque', gwzolaozan tyemp çhe de'e Moizezən' na' gwzelaon tyemp çhe de'e Rei Dabin'. Na' gwde got de'e Moizezən' de'e Josuen' gwçhe'e lega'aque' yežlyon' de'en ben Diozən' lybe gwnežjue' lega'aque', na' Diozən' bene' beṇə' ca' ža' yez' ca' lao na'aga'aque' catə' gosə'ədiḷəlene' lega'aque'.⁴⁶ Na' Diozən' bebeine' de'e Rei Dabin', na' de'e Dabin' gone'ene'

gone' to yo'odao' par Diozən', Dioz ben' leczə gwyejnī'alaza' de'e Jacobən' cana'ate.

⁴⁷ Pero na' Diozən' bito be'e latjə gon de'e Dabin' yo'oda'onə', sino de'e xi'ine' Salomonnə' bene'en. ⁴⁸ Na' bito ənacho de que Diozən' ben' chnabia' doxenlə zoe' do lo'o yo'o de'e chon beŋachən', sino chac can' gwna Diozən' de'en bzoj to profet beŋə' be' xtiže'enə' cana' nan:

⁴⁹ Nada' zoa' yoban' chnabia' na' guaquaə gona' par niç gaquaə con bin' che'enda' lao yežlyon'.

ǰEna' chaquele gonǰe to liža'anə' ža?

Nada' bito chyažjda' yo'o gan' gona' dez-canz.

⁵⁰ Nada' bena' yogua'əte de'e zjəde.

⁵¹ De'en cui chzenagle, de'en cui chejle'ele lo'o la'azda'olen' naquachgualə beŋə' žod can' gwsa'ac de'e xaxta'ocho ca'. Cuiczə chzenagle che Spirit che Diozən'.

⁵² De'e xaxta'ocho ca' leczə boso'ochi' boso'osaque'e de'e profet ca' beŋə' ca' gwsə'e xtiža' Diozən' cana' na' gwsə'ote' lega'aque' cata'en gwsə'e diža' can' seǰə' Diozən' Xi'ine'enə' ben' naqua' le'ezelaogüe beŋə' güen. Na' cata' bide'enə' le'e əbdelene' lao na' beŋə' ca' gwsə'ote'ene'.

⁵³ La'əŋə'əczə nombi'ale lein de'en bnežjw angl ca' de'e Moizezən' cana', bitoczə chzenagle chei.

Gwsə'ote' Estebannə'

⁵⁴ Na' cata' Estebannə' gože' lega'aque' ca' lechgualə besə'əloque' xte gwsə'oxoǰə leyga'aque'enə'. ⁵⁵ Pero na' Estebannə' chnabi'achgua Spirit che Diozən' le', bcos laogüe'en chgüiachgüe' yobalən' na' ble'ine' yeǰə' chey che'eni' che Diozən' na' ble'ine' zecha Jeso'osən' cuit Diozən' chnabi'e txen len le'. ⁵⁶ Nach Estebannə' gwne': —Le'e ggüiašc nǰa'axeǰə yoban' na' nǰa' zecha Jeso'osən' ben' golǰə beŋach cuit Diozən' chnabi'e txen len le'.

⁵⁷ Nach beŋə' ca' zjənžaguən' chso'osya'adie' na' boso'oseyjw nagga'aque'enə' nach tšī'izə ja'acdoe' gan' ze' Estebannə'. ⁵⁸ Nach gosə'əbeje' Estebannə' fuerlə syodan' na' boso'ošizə'ene' yej. Na' beŋə' ca' boso'ošizə' le' yejən' boso'onežjo xaga'aquen' de'en zjənchele'enə' to beŋə' güego' beŋə' le Saul par niç gwdape'en. ⁵⁹ Na' žlac choso'ošizə'e Estebannə' yejən', Estebannə'

bene' orasyonnə' gwne': —Xana' Jeso'os, bezi' nada' yoban'.

⁶⁰ Nach bzo xibe' lao yon' na' gwne' zizjo gwne': —Xana' bito gwnežjo' castigw che beŋə' quinga de'en bagwso'onene' nada'.

Na' beyož gwne' ca', gote'.

8

Saulən' blagzeǰə blagzide' beŋə' ca' chso'onǰilaza' Jesocristən'

¹⁻² Na' beŋə' ca' chso'onǰilaza' Jesocristən' Jerosalennə' jəsə'əcuasə'e de'e Esteban', na' gosə'əbežchgüe' che'.

Na' ca naquaə Saulən' ža, gwyazlaže'e de'en gwsə'ote' de'e Estebannə'. Na' gwde gwsə'ote' de'e Estebannə' beŋə' bla ca' gosə'əzolaogüe' boso'olagzeǰə boso'olagzide' beŋə' ca' chəsə'ədoǰə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' Jerosalennə', na' zan beŋə' ca' chso'elao' Jesocristən' besə'əxonǰe' ja'aque' do Jodean', do Samarian', pero bito len apostol ca'. ³ Na' Saulən' gwzolaogüe' cheje' liž to to beŋə' ca' chso'elao' Jesocristən' chjəxobe' no beŋə' byo na' no no'olə par chche'e lega'aque' ližyan'.

Beŋə' Samaria ca' gwse'enene' diža' güen diža' cobə che Jesocristən'

⁴ Pero na' beŋə' ca' chso'elao' Jesocristən' lao besə'əxonǰe' ja'aque' doxenlə jəsə'ədixjui'e xtiža' Jesocristən'. ⁵ Na' to beŋə' le Lip beŋə' leczə chonǰilaza' Jesocristən' bžine' to syoda ga mbane Samarian' na' be'e diža' che Jesocristən'. ⁶ Na' bene' miłagr na' cata' besə'əle'ine' miłagrən' de'en bene' len lega'aque' beŋə' zan besə'ədobə boso'ozenague' che'. ⁷ Bebeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz lo'o yichǰla'azdao' beŋə' zan, na' cata' besyə'əchojən' chso'osya'adi'an. Na' zan beŋə' nat to part güeǰə cuerp chega'aque'ena' beyone' na' beyone' no beŋə' coj. ⁸ Na' lechgualə besyə'əbei beŋə' ca' ža' syodan'.

⁹ Na' lao' syodan' zo to beŋə' goža' beŋə' le Simon. De'e zan de'e bene' antslə de'e besyə'əbane beŋə' Samaria ca', bxoayague' lega'aque' gože' de que naque' beŋə' zaque'e. ¹⁰ Na' žlac bene' de'e ca' yogua' beŋə' lao' syodan' boso'ozenague' che' tcho'a tšao', beŋə' gol ca' na' xte no bi'i

xcuidà' na' gosə'əne' che': —Lele bengan' nse'e yelə' guac che Diozən'.

¹¹ Zan iz boso'ozenagteze' che' cheda' bentontene' yichjla'ažda'oga'aque'enə' len yelə' goža' che'enə'. ¹² Pero catə' Lipən' gwđixjui'e dižə' cobə che Jesocrstən' len lega'aque' na' bzejni'ine' lega'aque' can' năbia' Diozən' notə'ətezə beŋə' soe' latjə, na' gwse'ejle'e che', na' gosə'əchoe' nis, beŋə' byo na' no'olə. ¹³ Na' lenczə Simonŋə' gwyjejl'e che', na' gwchoe' nis na' goque' tozə len Lipən' gwđalene' le', na' bebanene' ca naquə miłagr ca' de'en chon Lipən' na' yeziquə'əchlə de'e zaquə' yebanczecho.

¹⁴ Nach apostol ca' nita' Jerosalennə' gwse'enene' de que beŋə' Samaria ca' bachoso'ozenague' xtižə' Diozən', nach boso'osele'e Bedən' len Juannə' Samaritan'. ¹⁵⁻¹⁶ Na' catə' besə'əžine'enə' gwso'one' orasyonnə' par nič so Spirit che Diozən' lo'o yichjla'aždao' beŋə' Samaria ca', cheda' ca orən' bitonə' son lo'o la'ažda'oga'aque'enə' la'anə'əczə bagosə'əcho'e nisən' gosə'əne' so'onlilaže'e Jeso'osən'. ¹⁷ Nach boso'oxoa na' apostol ca' yichjga'aque'enə' par gwzo Spiritən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'.

¹⁸ Na' ble'i Simonŋə' can' chso'on apostol ca' choso'oxoa ne'en yichj beŋə' par chzo Spiritən' len lega'aque', na' bšabene' lega'aque' mech. ¹⁹ Gože' lega'aque': —Le-gon par nič nada' gaquə xoa na'anə' yichj beŋə' na' so Spiritən' len lega'aque' can' chonle.

²⁰ Nach Bedən' gože'ene': —Cuiayi'ilenə' xmecho'onə' de'en chonlizo' xbabən' de que guac si'o yelə' chnăbia' che Diozən' len mech. ²¹ Bitə zaco'o par gonə' ca naquə de'e nga chonto' chedə' yichjla'ažda'ogo'onə' naquən mal lao Diozən'. ²² De'en cheyalə' gonə', bedinje ca naquə de'e malən' chono' na' gwnab goclen lao Diozən' par nič yezi'ixene' chio' ca naquə xbabən' yo'o lo'o yichjla'ažda'ogo'onə'. ²³ Năbia' chnăbia' de'e malən' le' de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ogo'onə' na' ngo'on le' nez malən' gan' cuiayi'o.

²⁴ Nach Simonŋə' boži'en gože' le': —Lenəb goclen lao Xanchon' par nada' nič ni to de'e nga bach gwnao' cui gaquəšga chia'.

²⁵ Na' lao zjəya'ac Bedən' len Juannə' Jerosalennə' gwso'eche' xtižə' Diozən' len

beŋə' ža' yež zan gan' mbane Samaritan' na' gwso'e dižə' can' bagoclen Diozən' lega'aque'.

Lipən' na' beŋə' Ethiopian'

²⁶ Nach Xancho Diozən' bsele'e to angl par gože' Lipən': —Gwyej gan' xoa nez de'en chetj Jerosalennə' na' chden latjə dašən' par yež de'en nzi' Gasa. ²⁷⁻²⁸ Nach Lipən' gwlo'e nezən' na' lao zde'enə' ble'ine' to beŋə' Etiopia zeyo'e to lo'o carret zeze'e gwyje' Jerosalennə' je'elaogüe' Diozən'. Le' naque' to beŋə' eunoco na' naque' tesorer che no'olə gwnăbia' che beŋə' Etiopia ca' no'olən' le' Candase, na' yo'ote lao na' tesorerən' yoguə'əlojte byen che no'olə gwnăbia'anə'. Na' lao zeyo'e lo'o carretən' chlabe' libr de'en bzoj de'e profet Isaiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'. ²⁹ Nach Spirit che Diozən' gožən Lipən': —Jəyexen carretən' na' gwyejlene' txen.

³⁰ Nach gwyejdoch Lipən' par jəyexene' carretən' na' benene' chlab ben' libr de'en bzoj de'e profet Isaiazən'. Nach gože'ene': —Ĵechejni'ido' de'en chlabo'onə'?

³¹ Na' tesorerən' boži'en gože' Lipən': —ĴNacxa gaquə šejni'ida'anə'? la' caguə no nla' no əgwzejni'ine'en nada'anə'.

Nach gote'əyoine' Lipən' par nič gwloə Lipən' gwche'elene'ene'.

³² Na' part de'en chlabe'ena' nyojən' nan: Ca to xilə' bia nxobə beŋə' par gote'eb, na' ca to xilə' dao' bia cui chosya'a catə' chšibe'eb, can' gone', bito bi əne' catə'an yesa'əzi'ičhiže'ene'.

³³ Na' yesa'əque'e yelə' bala'an' che'enə'. Na' bito so'one' yelə' jostis che' can' cheyalə' gaquən.

Na' tant beŋə' mal ša' ca tyempən', so'ote'ene' la'anə'əczə bito bi de'e mal none'.

³⁴ Nach tesorerən' gože' Lipən': —Benšga goclen gwna nada' no chein' na profetən' ca', Ĵəche cuine'en ne' ca' o šə che beŋə' yoblə?

³⁵ Nach Lipən' gwzolaogüe' bzejni'ine' bi zejen part gan' chlab tesorerən' na' leczə gož Lipən' le' che dižə' güen dižə' cobə che Jeso'osən'. ³⁶ Na' ca' chac besə'əžine' ga žia nis, nach tesorerən' gože' Lipən': —Nga žia nis. ĴEcabi gaquə choa' nisən' ŋa'a?

³⁷Nach Lipən' gože'ene': —Šə chejli' o che Jesocristən' do yichj do lažo'o, gwaquə cho' nisan'.

Nach gwne': —Chejli'a de que Jesocristən' naque' Xi'ij Diozən'.

³⁸Nach bene' mendad bcuezə ben' chsa' carretən' len, nach betj Lipən' len tesorerən' jəsə'əžo'e lo'o nisan' par nič Lipən' bcho'ene' nis. ³⁹Na' catə' besyə'əchoje' lo'o nisan', Spirit che Diozən' le'e beče'ete Lipən' ga yoblə, na' bitoch ble'i tesorerən' le'. Na' mbalaz beza' tesorerən' beyo'e lo'o carretən'. ⁴⁰Nach Lipən' bžine' yež de'en nzi' Asoto na' gwzolaogüe' gwđixjuie' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' to to yež de'e zjəchi' galə'əzə xte bžinte' Sesarean'.

9

Diozən' bocobe' yichjla'aždao' Saulən'

¹Na' Saulən' con chdacze' cho'e dižə' can' chene'ene' gote' beņə' ca' chso'onlilažə' Xancho Jesocristən' na' chdacze' chey-iljlažə'e naclə gone' gote' lega'aque'. Na' de'e na'anə' gwyje' lao beņə' gwnabia' che bzož che nasyon Izraelən'. ²Na' Saulən' gwñabene' beņə' gwnabia'anə' to yiš de'e goxe'e yoso'olab beņə' ža' to to yo'odao' ca' nitə' Damascon' na' güe'en dižə' əñan de que nape' yeļə' gwnabia' par sene' beņə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən' na' gwcheje' lega'aque' par əche'e lega'aque' Jerosalennə', la'anə' beņə' byo o no'olə. ³Na' bnežjue'ene' yišən' nach gwlo'e nezən' na' bazon əžine' Damascon' catə' to de repentžə to be'eni' de'e za' yoban' gwyechjən le'. ⁴Na' bgüixe' lao yon'. Na' lao de'ena' benene' che' to beņə' le': —Saul, žbixchen' nlagzejə nlagzido' nada'?

⁵Nach Saulən' boži'en gože': —žNo le' Señor?

Nach be'ena' gože'ene': —Nada' Jeso'osən' nlagzejə nlagzido'. Na' de'en chono' contr nada', chone zi' cuino' can' chac che to go'on' bia'an chlibə lao ya la de'en zo lao garrošən'.

⁶Na' do chaž do chžebze' gože': —Xana' Jeso'os, žbin' che'endo' gona'?

Nach Xancho' gože'ene': —Beyas na' gwyey syoda Damascon' na' to beņə' əñe' le' de'en cheyalə' gono'.

⁷Na' beņə' ca' žag Saulən' benit bečol' goc lo'o yichjla'aždaoga'aque'ena' de'e tant besə'əžebe' de'en goquan' na' de'en

gwse'enene' xnen' na' cui no besə'əle'ine'.

⁸Nach beyas Saulən', pero catə' beņa jelaogüe'ena' con cuich ble'ine'. Na' beņə' ca' nžague'ena' gwso'oxe'e ne'ena' gosə'əche'ene' Damascon'. ⁹Na' šonə ža gwzoe' sin cui ble'ine' na' bito güe'ej gwdaogüe'.

¹⁰Na' zo to beņə' chonlilažə' Xancho Jesocristən' Damascon' beņə' le Ananias, na' Ananiasən' ble'idaogüe'ene' Xancho'. Na' Xancho' gože'ene': —Ananias.

Na' boži'en gože': —Nga zoa' Xana'.

¹¹Nach Xancho' gože'ene': —Gwžoža' na' gwyey liž Jodas de'en zo lao lqueyən' de'en nzi' "De'e Licha", na' nabo' to beņə' le Saul beņə' Tarso. Bachone' orasyon. ¹²Na' babena' par ble'idaogüe'ene' le' gwyo'o yo'o gan' zoe'ena' na' bxoə na'onə' jela'ogüe'ena' par nič yele'ine'.

¹³Nach Ananiasən' boži'en gože': —Xana', babenda' beņə' zan chso'e xtižə' benga ca naquə de'e mal juisyən' babene' Jerosalennə' len beņə' ca' bagwlejo' par zžənaque' lažə' na'onə'. ¹⁴Na' chəsə'əne' ze'e nga noxe'e yiš che bzož əblao ca' par sene' yoguə'əloļ neto' chonto' orasyon cholgüižto' le'.

¹⁵Nach Xancho Jesocristən' gože' Ananiasən': —Gwyey, la' bagwleja' Saulən' par nič šeje' entr beņə' Izrael ca' na' beņə' ca' cui zžənaquə beņə' Izrael na' do lao rei par əgwzejni'ine' lega'aque' čhia' nada'. ¹⁶Na' gwlo'ida'ane' ca naquə de'e yašə' de'e zi' de'e gaquə che' de'en əgwzenague' čhia'.

¹⁷Nach Ananiasən' gwyeye' gan' zo Saulən' na' gwyo'e lo'o yo'onə' na' bxoə ne'ena' jela' Saulən' gože'ene': —Saul dao', Xancho Jeso'osən' ben' əbloe' laogüe' le' tnez gan' za'onə' babselə'e nada' par zedəłana'a le' par nič yele'ido' na' yedəñabia' Spirit che Diozən' le'.

¹⁸Nach le'e besyə'əyinjte de'e ca' ža' jelaogüe' ca' zžənaquən ca no yid bdi'ej na' le'e bele'iteine'. Nach le'e gwžoža'ate' par gwyeye' gan' gwchoe' nisan'. ¹⁹Na' gwdechłə beyaogüe' na' beyaclaže'e. Na' bega'əñe' Damascon' yeto čhopə ža len beņə' ca' chso'onlilažə' Xancho'.

Saulən' be'e xtižə' Diozən' Damascon'

²⁰Na' lğüegwə gwzolaog wgyeje' to to yo'odao' par be'e dižə' che Jeso'osən' de que naque' Xi'ij Diozən'. ²¹Na' yoguə'

benə' ca' chse'enene' dižə' de'en be'ena' chesya'abanene' na' chse' l'juežga'aque': —ĵEcagua bengan' chda chonit cholane' benə' ca' chso'on orasyonə' lao Jeso'osən' Jerosalennə'? na' ĵecagua par na'acžan' bide' nga na'a, par əgwcheje' benə' ca' na' žjue'e lega'aque' lao bxož əblao ca'?

²² Pero na' Saulən' tža tža goquəch be'e dižə' len yelə' chnabia' che Diozən' na' Diozən' goclene'ene' par be'e dižə' che Jeso'osən' clar de que naque' ben' bselə' Diozən' par chaclene' benəchən', na' benə' Izrael ca' ža' Damascon' bito besə'əželene' bin' yesə'əne' chedə' gwsa'acbe'ine' de que de'en che'e lega'aque' naquən de'e li.

Saulən' bito goque' lao na' benə' Izrael contr che' ca'

²³ Na' catə' bagoc šša cho'elen Saulən' benə' Damasco ca' xtižə' Jesocristən' nach bosə'oxia benə' Izrael ca' so'ote' Saulən'.

²⁴ Na' gosə'ənite'e chsa'ape' to to cho'a puert che ze'enə' de'en nyechj syodan' par yesə'əzene' Saulən' so'ote'ene' bata'ətežə yechoje' pero na' Saulən' gocbe'ine' ca naquən' bazjəchi'inaogüe'ene'. ²⁵ Nach benə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' besya'əletje'ene' le'e ze'enə' še'elə besya'əgüe'ene' to lo'o žomə cuent goc bechoje' lao syodan'.

Gwyef Saulən' Jerosalennə'

²⁶ Na' catə' bežin Saulən' Jerosalennə' gone'ene' lene' benə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na', pero yogua'əlole' besə'əžebe' le', bito gwse'ejle'e šə de'e li bachonlilaže'e Jesocristən'. ²⁷ Nach Bernaben' gwche'e Saulən' ja'aque' gan' ža' apostol ca' na' be'elene' lega'aque' dižə' can' goquə che Saulən' lao ngüe'e nezən' zde' Damascon' gože' lega'aque' de que Xancho Jeso'osən' be'elene' Saulən' dižə'. Na' leczə gož Bernaben' lega'aque' de que Saulən' babe'e xtižə' Jeso'osən' Damascon' sin cui chžebe'. ²⁸ Nach apostol ca' gwse'ejle'e can' goc che Saulən', nach gwzolo gwдалen Saulən' benə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə'.

²⁹ Na' sin cui bi chaž chžebe' gwzolaogüe' chzejni'ine' benə' Izrael ca' dižə' che Xancho Jeso'osən'. Na' be'e dižə' len benə' ca' chsa'ac por dižə' griego, bzejni'ine' lega'aque' xtižə' Diozən' clar, pero na' lega'aque' gwse'enczene' so'ote'ene'.

³⁰ Na' gwsa'acbe'i benə' ca' chso'onlilažə'

Jesocristən' Jerosalennə' de que benə' ca' bazjəchi'inaogüe' so'ote'ene', nach gosə'əche'ene' ja'aque' syoda Sesarean' na' bosyo'osele'ene' par syoda Tarson'.

³¹ Na' ca naquə benə' ca' chsə'əđopə chsə'əžague' chso'elaogüe'e Jesocristən' doxenlə Jodean', Galilean' na' Samaritan' gosə'ənite'e binlo, notoch no no bosə'ochi' bosə'osaguə' lega'aque', na' gwyejəch gwso'onlilažə'əche' Xancho Jeso'osən' na' bosə'ozenague' che' con bin' bzejni'ine' lega'aque'. Na' Spirit che Diozən' btipəchan lažə'əga'aque' na' benən par gwyanga'aque'.

Beyaque ben' le Eneas

³² Ca naquə Bedən' cheje' to to yež gan' ža' benə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' par chjəlane'e lega'aque', na' to ža gwyeye' jəlane'e benə' ca' ža' Lida. ³³ Na' yež Lidan' jti'e to benə' le' Eneas, benə' bachac xon' iz die' camən' chedə' nat to part cuerp che'ene'. ³⁴ Nach gož Bedən' le': —Eneas, Jesocristən' cheyone' le'. Gwyas na' btob xcamo'onə'.

Nach le'e gwyaste be'ena'. ³⁵ Na' yogua'əloj benə' ža' Lidan' na' benə' ža' yež de'en nzi' Saron besə'ale'ine' be'ena' babeyaquene', na' gosə'əbejyichje' costombr chega'aque' de'en zjənaogüe' par gwso'onlilaže'e Xancho Jesocristən'.

Dorcasan' bebane' ladjo benə' guat ca'

³⁶ Na' ca tyemp na' to syoda de'en nzi' Jope zo to no'olə le Tabita na' leczə le' Dorcas. Na' chonlilaže'e Jesocristən' na' zotežə zoe' chone' de'e güen, chaclene' no benə' yašə' benə' chyažj chčhine. ³⁷ Pero na' gocšene Dorcasən' na' gottechgüe' na' besya'əguazje'ene' na' beyož na' gosə'əxo'ene' lo'o yo'o de'en naquə čhop cuia. ³⁸ Na' galə'əžə chega'an yež Lidan' len Jopen' na' benə' ca' chso'elao' Jesocristən' Jopen' gosə'ənezene' de que Bedən' zoe' Lidan'. Nach bosə'osele'e čhopə benə' jse'etə'əyoine' Bedən' gwse'ene': —Benšga goclen yo'o len neto' na'atec na'a.

³⁹ Nach Bedən' le'e gwza'ate' gwyeye' len benə' ca', na' catə' besə'əžine' Jopen' gosə'əche'ene' lo'o yo'o gan' xta benə' guatən' na' le'e gosə'əbigua'əte yogua' no'olə gožeb ca' laogüe'ena' chsə'əbeže' choso'olo'ine' le' lachə' de'en ben de'e Dorcasən' lao bguane', no bestid na' no camis.

⁴⁰ Nach Bedən' gwleje' yoguə'əloj beṇə' ca' chy'o'olə na' bzo xibe' bene' orasyon. Na' beyechje' chgüie' cuerp che no'olan' na' gože'ene': —Tabita, gwyas.

Nach le'e beṇə'ate jelao de'e Dorcasən' chgüie' Bedən' na' le'e bebe'ete'. ⁴¹ Nach Bedən' beṇə'e ne'ena' bosože'ene' nach goxe' no'olə gozeb ca' na' yeziquə'achlə beṇə' ca' zjənaque' lažə' na' Diozən' na' blo'ine' lega'aque' de que babeban Dorcasən'. ⁴² Na' yoguə'əloj beṇə' Jopen' gwse'ene' rson can' goquən', na' beṇə' zanch gwso'onlilaže'e Xancho Jesocristən'. ⁴³ Na' Bedən' bega'ane' Jopen' zan ža, gwzoe' liž to beṇə' le Simon, beṇə' gocol yid.

10

Bedən' na' Cornelion'

¹ Na' Sesarea na' zo to beṇə' le Cornelio, naque' capitan che to gueyoa soldad, na' zjənz'i'e "Beṇə' Italia". ² La'ana'əczə Cornelion' cui naque' beṇə' Izrael, txen len family che' ca' chso'elaogüe'e Diozən' na' Cornelion' zotežə zoe' chape' Diozən' respet na' chaclenteze' beṇə' yašə' beṇə' chyažj chčhine, na' chontezə chone' orasyon lao Diozən'. ³ Na' goc che' to ža do cheda šonə ble'idaogüe'ene' to angl che Diozən' gwyo'e gan' zo'ena' na' anglən' gože'ene': —Cornelio.

⁴ Nach Cornelion' chgüiachgüe' lao anglən' na' do chžebe' gože'ene': —jBixan' ža Xana'?

Nach gož anglən' le': —Diozən' nezene' can' zotežə zo' chono' orasyon na' chnežjo' de'en chəsə'əyažje beṇə' yašə', na' Diozən' chene'ene' gaquəlene' le'. ⁵ De'e nga gono' na'a, bselə' beṇə' žjəsə'əxi'e to beṇə' zo Jopen' beṇə' le Simon na' leczə le Bed. ⁶ Zoe' liž to beṇə' gocol yid na' be'ena' leczə lie' Simon, na' liž ben' zon cho'a nisdə'onə'. Na' Simon Bedən' əne' le' bin' cheyałə' gono'.

⁷ Catə' beza' anglən' Cornelion' goxe' čopə mos che' ca' na' to soldad beṇə' chaden le', na' soldadan' leczə cho'elaogüe'e Diozən'. ⁸ Na' Cornelion' bzejni'ine' lega'aque' yoguə'əlojte can' goquən' nach bsele'e lega'aque' Jopen'. Na' gosə'əgüe'e nezan' əzja'aque'.

⁹ Na' beteyon' gałə'əžə bazja'aque' par yesə'əžine' lao' syoda Jopen' catə' Bedən' gwlo'e yichjo'o che yo'o gan' zo'ena' ca do gobiz par jene' orasyon'. ¹⁰⁻¹¹ Na'

lao chone' orasyonə' gwdonchgüe' xte gone'ene' gaogüe' lgiuegwə. Na' žlac chac de'en gaogüe'ena' ble'idaogüe'ene' le'e yoban' chetj ca to lachə' xen na' nchej dap squinten na' chetjən par lao yon'. ¹² Na' lo'ina' zjəža' yoguə' claste bia yiṇə' ža' yežlyon', bia žia tap ni'a ne'i na' bia zjənxbə le'i lao yon', na' len bia žia xile'e bia chaš le'e yoban'. ¹³ Nach benene' gož Diozən' le': —Gwyas Bed na' bet bia ca' gwdao.

¹⁴ Nach Bedən' gože'ene': —Bito gaoga'aca'ab Xana'. Ni šlinzə cuiṇə' gaogua' bia zban ca' zjənac ca' na' bia cui de lsens len lei cheto'onə' gaoto'.

¹⁵ Nach Diozən' gože' le' de'e əgwchope: —Bian' bach gwnia' gaogo' bito əṇao' de que bia əzbanga'aque'.

¹⁶ De'e gwyon' lase gož Diozən' le' ca' nach begüe lachə'an le'e yoban'. ¹⁷ Žlac chacžejlažə' Bedən' bi zejen ca' naquə de'en ble'idaogüe'ene'ena' besə'əžin beṇə' ca' əbsele' Cornelion' cho'a puert che Simon gocol yidən' bagosə'əṇabe' gan' zo liže'ena'.

¹⁸ Nach zizjo gosə'əṇabe' šə le na' zo to beṇə' leczə le' Simon Bed. ¹⁹ Pero Bedən' nechone' xbab che de'en ble'idaogüe'ene' catə'əczlə gož Spirit che Diozən' le': —Šonə beṇə' chasyə'əyilje' le'. ²⁰ Gwoža' na' beyetj gwyejlenga'aque' na' bito gaquəžejlažə'o la'ana'əczə cui zjənaque' beṇə' Izrael la' nada' əbsele'əga'aca'ane'ena'.

²¹ Nach Bedən' beyetje' jašague' beṇə' ca' əbsele' Cornelion' nach gože' lega'aque': —Nga zoa', nadan' Simon Bedən'. jBin' cheyilje nada'?

²² Nach gwse' beṇə' ca' le': —To capitan beṇə' le Cornelio əbsele'e neto'. Le' zdacze' chone' de'e güen na' cho'elaogüe'e Diozən', na' yoguə'əloj beṇə' Izrael ca' chso'e xtiže'e de que naque' beṇə' güen. To angl che Diozən' gože' le' deṇabe' šejo' liže'ena' nič əgwzenague' čhio' šə bin' yo'one'.

²³ Nach gwlo'o Bedən' lega'aque' yo'o na' besyə'əga'anlene' le' tže'. Nach beteyon' Bedən' gwyase' gwyejlene' lega'aque' na' gwche'e to čopə beṇə' Jopen' beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən'.

²⁴ Na' ža əgwchop žei besə'əžine' Sesarean'. Na' Cornelion' bach nto'be' bišə' ljuežje' na' beṇə' ca' nžaguəche' migw, baže'e liže'ena' chesə'əbeze'. ²⁵ Na' catə' bžin Bedən' liž Cornelion' le'e bchojte

Cornelion' bšague'ene' na' bzo xibe' laogüe'enə' be'elaogüe'ene'. ²⁶ Na' Bedən' bos'ože'ene' gože'ene': —Bezoža'. Lecza beṇəç nada'.

²⁷ Na' ne'e cho'elene' le' dižə'an ca' gwyo'e lo'o yo'on na' ble'ine' beṇə' zan baža' lo'o yo'onə'. ²⁸ Nach gože' lega'aque': —Le'e nezczele de que lei che neto' beṇə' Izrael nan de que bito cheyałə' šo'oto' liž beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' nan bito cheyałə' gonto' txen len le'e cui nacle beṇə' Izrael. Pero baç bzejni'i Diozən' nada' de que ni tozə beṇə' cui cheyałə' gona' xbab che' de que naque' beṇə' zban par šo'a liže'enə'. ²⁹ De'e na'ana' catə' bsele'əle beṇə' ca' bedəšə'əxi' nada' bito goquəžejlaža'a šə naclə gona' sino babida' do laža'a na' na'a che'enda' ənežda' ĵbin' gwnio' nada'?

³⁰ Nach Cornelion' gože'ene': —Na'a chac tap ža lecza do cheda šonə' zoa' sin cui bi naogua', na' chona' orasyon liža' nga, catə'əczla ble'ida' to beṇə' byo laogua'ana' nyaze' to lachə' de'e chey che'eni'. ³¹ Nach gože' nada': “Cornelio, ca naquə orasyon chio'onə' chono', baç bzenag Diozən' len na' nezene' chnežjo' de'e chyažj chchine beṇə' yašə'. ³² Bsele'ə to čopə beṇə' žjəšə'əxi'e to beṇə' zo Jopen' beṇə' le Simon Bed. Zoe' liž to beṇə' lecza le Simon, to beṇə' gocol yid. Liž beṇə' gocol yidan' zon gałə'əzə cho'a nisda'onə'. Na' catə' la' Bedən' ližo' nga güe'elene' le' dižə'.” ³³ Nachən' le'e bsele'ətia' beṇə' ca' par bedəšə'əxi'e le', na' choxcwłentio' de'en baç bido'. Na' nezcze Diozən' de que yoguə'əto' nitə'əto' əgwzenagto' yoguə'əlołte de'en baben Diozən' mendad əṇao'.

Bedən' be'e dižə' liž Cornelion'

³⁴ Nach Bedən' gwzolaogüe' be'e dižə'an gwne': —De'e li baç nežda' notono nla' beṇə' əṇacho nzo Diozən' le' to šla'aza. ³⁵ Sino que gata'əteza beṇə' nasyon con beṇə' chso'elao' Diozən' do yichj do lažə'əga'aque' na' chso'one' de'e güen, Diozən' chebeine' lega'aque'. ³⁶ Diozən' bsele'e Jesocristən' par naque' Xan yoguə'əloł beṇə', na' bsele'ene' entr neto' beṇə' Izrael, na' gwđixjue'ine' neto' de que guaquə soto' binlo len le' šə gonlilažə'əto' Xi'ine' Jesocristən'. ³⁷ Nezczele can' goquə Galilean' na' doxen Jodean'. De'e Juanə' gwđixjui'e xtižə' Diozən' na' bçhoe' beṇə' nis. Na' gwdeçhlə Jeso'os

beṇə' Nasaretən' gwđixjui'e xtižə' Diozən'. ³⁸ Diozən' gwleje' Jeso'osən' par chaclene' chio'o beṇəç na' be'ene' Spirit che'ena' na' yelə' chnabia'. Na' gwda Jeso'osən' bene' de'e güen na' beyone' yoguə'əloł beṇə' ca' chsaquə'əzi' gwxiye'ena', chedə' Diozən' zoe' len le'. ³⁹ Neto' nežeto' na' cho'eto' dižə' ca naquə yoguə' de'e güennə' de'e ben Jeso'osən' na' de'en bsed blo'ine' Jodean' na' Jerosalenna', na' lecza ble'ito' can' gwso'ote'ene' bos'ođe'ene' to le'e yag coroz. ⁴⁰ Pero na' Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca' beyon ža na' ben Diozən' par niç Jeso'osən' blo'e laogüe' neto'. ⁴¹ Caguə yoguə'əloł beṇə' besə'əle'ine' Jeso'osən' catə'an bebane' ladjo beṇə' guat ca', pero Diozən' gwleje' neto' par cho'eto' xtiže'ena' na' bene' par niç ble'ito'one'. Na' neto' güe'ej gwdaolento'one' txen gwde bebane' ladjo beṇə' guat ca'. ⁴² Na' Jeso'osən' bene' mendad chixjue'ito' beṇəçən' de que Diozən' əbzoe' le' par əçhoglaogüe'en che yoguə'əloł beṇə' šə non' napə dolə', beṇə' ca' zjəmban na' beṇə' ca' bagwsa'at, na' neto' cho'eto' dižə' de que can' gone'. ⁴³ Na' libr ca' de'en bos'o'ozoj yoguə' profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'ate zjənyožen chesə'anən de que notə'əteza beṇə' so'onlilažə' Jesocristən' Diozən' yezi'ixene' xtołə'əga'aque'ena'.

Spirit che Diozən' gwyo'on lo'o yichjla'aždao' balə beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael

⁴⁴ Ne'e cho'ete Bedən' dižə'an ca' catə' Spirit che Diozən' gwyo'on lo'o yichjla'aždao' yoguə' beṇə' ca' choso'ozenag dižə' de'en choe'ena'. ⁴⁵ Na' beṇə' Izrael ca' chso'onlilažə' Jesocristən', beṇə' ca' žag Bedən' catə'an besə'əžine' liž Cornelion', besyə'əbanene' de que Spirit che Diozən' gwyo'on lo'o yichjla'aždao' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. ⁴⁶ Gwsa'acbe'ine' gwyo'o Spirit che Diozən' lo'o yichjla'aždao' beṇə' ca' ža' liž Cornelion' chedə' gwso'elaogüe'e Diozən' na' gwso'e gwde gwdele dižə' de'en cui gwse'ejni'ine'. ⁴⁷ Nach Bedən' gože' beṇə' Izrael ca' žague': —Bito bi de de'e gwžon yesə'əchoa beṇə' quinga nisən', la' nacbia' bazo Spirit che Diozən' len lega'aque' can' zon len chio'o.

⁴⁸Nach Bedən' bene' mendad gosə'əchoe' nis par gosə'əneze beṇə' de que chso'onlilaže'e Jesocrstən'. Na' gwsa'atə'əyoine' le' par bega'əne' yeto čhopə ža.

11

Bedən' gože' beṇə' Jerosalen ca' can' goquən'

¹Na' apostol ca' na' yeziqə'əchlə beṇə' ca' ža' Jodean' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocrstən' gwse'ene' de que leczə len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael bachso'one čhega'aque' xtižə' Diozən'. ²Nach Bedən' beze'e beyeje' Jerosalenṇə' gan' nitə' beṇə' Izrael ca' chso'onlilažə' Jesocrstən' na' gwsa'acyože' le'. ³Gwse'ene': —čBixchen' bagwyje' gan' ža' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' jtaolenga'aco'one'? Malən' babeno'.

⁴Nach Bedən' gwzolaogüe' be'elene' lega'aque' dižə'ən tcho'a tšao' ca naquən' goquə čhe', gože': ⁵—Lao zoa' lao' syoda Jopen' chona' orasyon Diozən' bene' par nič ble'idaogüe'eda' ca to lachə' xen nchej dapte squinei ca' četjən le'e yoban' za'an gan' zo'anə'. ⁶Na' bgüiayana'an na' ble'ida' lo'inə' ža'an bia yixə' ca' chaš yežlyon' bia žia tap ŋi'a ne'i, na' ble'ida' bia zjənxobə le'i lao yo, na' bia žia xile'e bia chaš le'e yoban' na' bałə bia ca' zjənacob bia əznia. ⁷Na' benda' gwna Diozən' nada': "Gwyas Bed, na' bet bia ca' gwdao." ⁸Nach božia'an gwnia': "Xana', bito gaoga'aca'ab. Ni šlinzə cuiṇə' gaogua' bia zban ca' zjənac ca' čhedə' cui de lsens len lei čheto'onə'." ⁹Na' de'e əgwchop lase Diozən' gwne': "Bian' bač gwnia' gaogo' bito əṇao' de que zjənacob bia zban." ¹⁰Šon š'i' gože' nada' ca' nach begüe lachə'ən le'e yoban'. ¹¹Ze'e beyož ble'idaogüe'eda' de'ena' cata' bla'ac šonə beṇə' byo gan' zoa'anə' beṇə' za'ac Sesarean'. ¹²Na' Spirit che Diozən' bzejni'in nada' de que čheyalə' ša'alenga'aca'ane' sin cui gaquəžjlaža'a, na' gwčhi'a beṇə' bišə'əcho quinga xop gwyjet'o, na' bžinto' Sesarean' liž ben' le Cornelio. ¹³Nach Cornelion' be'elene' neto' dižə' can' blo'e lao to angl le' liže'ena' na' anglən' gože'ene': "Bselə' beṇə' əžja'ac syoda Jopen' žjəsə'əxi'e to beṇə' le Simon Bed. ¹⁴Be'ena' əṇe' le' na' family čhio'

nac gonle par nič yečojle xni'a de'e malən'." ¹⁵Nach cata' bžina' liž Cornelion' gwzolaogua' bi'a dižə'ən len lega'aque', na' Spirit che Diozən' bedəson lo'o yichjla'ažda'oga'aque'ena' can' babedəson len chio'o. ¹⁶Nach jsa'alaza'a xtižə' Xancho Jesocrstən' can' gwne': "De'e zaque'ena' can' ben Juannə' bchoe' beṇə' nis, pero de'e zaquə'əche' gac chele ca de'en yedəso Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'olen' nabia'an le'e." ¹⁷Na' ca naquən' baben Diozən' par nič zo Spirit che'ena' lo'o yichjla'aždaoga'aque'ena' can' babene' len chio'o, nabcia' zon len notə'ətezcho chonlilažə'əcho Xancho Jesocrstən'. Na' žnoxa naca' nada'anə' par gwžona' gon Diozən' de'en chene'ene' gone'?

¹⁸Na' ca beyož boso'ozenague' xtižə' Bedən' bitoch bi bi gosə'əne' contr Bedən' de'en gwyje' liž Cornelion', sino gwso'e yelə' choxcwlen che Diozən', gosə'əne': —Na'a nezecho de que leczə len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael chazlažə' Diozən' yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'ena' nič əgwnežjue' yelə' mban zejlicane čhega'aque'.

Beṇə' ca' chso'elao' Jesocrstən' Antioquian' gan' mbane Siria

¹⁹Na' gwde gwso'ot beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' Estebannə' gosə'əzolaoga'aque' boso'ochi' boso'osaquə'əchgüe' yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocrstən' nach beṇə' ca' chso'onlilaže'ene' gwsa'asələse', bałe' ja'aque' do Fenisia, do Čhipre na' do Antioquia ga mbane Siria. Na' lao česə'əde'ena' boso'osed boso'olo'ine' con beṇə' zjənaquə beṇə' Izrael xtižə' Jeso'osən', bito boso'osed boso'olo'ine'en beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. ²⁰Pero na' to čhopə beṇə' Čhipre na' beṇə' Sirene beṇə' chso'onlilažə' Jesocrstən' cata' leczə besə'əxonje' ja'aque' Antioquian', na' na' gosə'əzolaogüe' gosə'əyixjue'ine' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael dižə' güen dižə' cobə che Xancho Jesocrstən'. ²¹Na' Xančon' goclene' lega'aque' len yelə' guac che'ena' na' beṇə' zan gosə'əbeyjichje' costombr čhega'aque' de'en zjənaogüe' na' gwso'onlilaže'e Xančon'.

²²Na' cata' gwse'ene beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocrstən' Jerosalenṇə' ca naquən' bachac Antioquian', nach

boso'ose'e Bernaben' par gwyeye' Antioquian'. ²³ Na' catà' bžin Bernaben' Antioquian' ble'ine' de que de'e li bagoclenchgua Diozàn' beṇà' ca', na' lechguale' bebeine'. Na' gwṇeyoine' lega'aque' nità'ateza nite'e yoso'ozenague' che Xanchon' do yichj do lažà'aga'aque'. ²⁴ Bernaben' naque' to beṇà' güen, na' chonlilažà'achgüe' Jesocristàn' na' Spirit che Diozàn' chnabia'an yichjla'aždaogüe'enà'. Na' de'e na'anà' zanch beṇà' Antioquian' gwso'onlilaže'e Jesocristàn'.

²⁵ Gwde na' Bernaben' gwze'e zde' Tarson' par jəyedilje' Saulàn', nach catà' beželene' le', gwche'ene' Antioquian'. ²⁶ Na' gosə'anite'e Antioquian' tgüüz gwso'one' txen len beṇà' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elao' Jesocristàn' na' boso'osed boso'olo'ine' beṇà' zanch. Na' Antioquia na'atequan' gwzolo boso'osi'e beṇà' ca' chso'onlilažà' Jesocristàn' beṇà' cristian chedə' choso'ozenague' che Cristàn'.

²⁷ Lao nità' Bernaben' na' Saulàn' Antioquian' besə'əžin bałə beṇà' Jerosalen beṇà' chsa'aš choso'ozenene' de'en bagož Diozàn' lega'aque'. ²⁸ Na' entr beṇà' ca' besə'əžinnə' to beṇà' le Agabo gwzeche' lao beṇà' ca' zjəndopə zjənžag chso'elao' Jesocristàn' be'e dižə' can' babzejni'i Spirit che Diozàn' le' de que doxenlə yežlyon' gatə' to bgüin juisy. Na' catà' bžin ža gwnabia' ben' le Claudio doxen gan' mbane Roma, cana' goc bgüinnə' can' gwna Agabon'. ²⁹ Nach beṇà' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elao' Jesocristàn' Antioquian' boso'oxi'e yesə'ətobe' mech par nič yosə'asele'en əsa'aclene' beṇà' ljuəžga'aque' ca' chso'elao' Jesocristàn' gan' mbane Jodean'. Na' boso'oxi'e de que to toe' yoso'onežjue' segon ja' aquə'ətə' de'e gaquə yoso'onežjue'. ³⁰ Na' gwso'one' can' boso'oxi'enə' nach boso'osele'e Saulàn' len Bernaben' Jodean' par jəsə'ənežjue' mechən' beṇà' ca' zjənaque' comisyon che beṇà' ca' chso'onlilažà' Jesocristàn' Jerosalennə'.

12

Gwso'ote' Jacobən' na' gosə'əyixjue' Bedən' ližyan'

¹ Na' ca tyempən' Rei Erodən' bene' contr beṇà' ca' chso'onlilažə' Jesocristàn' na' bene' mendad gosə'əzene' bałə' na'

boso'ochi' boso'osaque'e lega'aque'. ² Nach bene' mendad gwso'ote' Jacob beṇà' bišə' Juannə' gosə'əchogüe' yene'en len spad. ³ Na' gocbe'i Rei Erodən' chesyə'əbei beṇà' Izrael ca' de'en bene' mendad gwso'ote' Jacobən', nach bene' mendad gosə'əzene' Bedən' catà' bžin tyemp che lni pascon', lnin' catə'an chsa'ogüe' yetxtil de'en cui bi xne'i nchixə. ⁴ Nach Erodən' gwduxjue' Bedən' ližyan' na' bsele'e ši'into sołdad beṇà' gwsa'ape' ližyan', tap güeje' do ža do yel. Erodən' bene' xbab cueje'ene' ližyan' te lni pascon' par gone' yełə' jostis che' lao lcue' na' so'ote'ene'. ⁵ Sołdad ca' gwsa'apə'əchgüe' Bedən' lao die' ližyan', pero na' ca naquə beṇà' ca' chso'onlilažə' Jesocristàn' gwso'onchgüe' orasyon lao Diozàn' par Bedən'.

Diozàn' bebeje' Bedən' ližyan'

⁶ Na' to že' ca gwžexə ngüia Erodən' cueje' Bedən' ližyan' par so'ote'ene', Bedən' de' chtase' ladjo čopə sołdad na' ncheje' čopə gden, na' leczə nitə'əte sołdad beṇà' chsa'ape' cho'a puert che ližyan'. ⁷ Catə'əczla to de repentə to angl beṇà' bsełə' Xancho Diozàn' bžine' lo'o ližyan' gan' de Bedən', na' gwyeni'ichgua lo'o ližyan'. Anglən' bte' cuit le'e Bedən' bosbane'ene' gože'ene': —Na'atec na'a gwyas.

Na' lao or na' le'e besyə'əyežte gdennə' zjəncej na' Bedən'. ⁸ Nach gož anglən' le': —Bego'o dobey čhio'onə' na' bolej xelo'on.

Nach ben Bedən' ca'. Nach goze' anglən' le': —Bechelə xadoṇ čhio'onə' na' beyo'o len nada'.

⁹ Nach bechoj Bedən' zenaogüe'ene', pero bito gocbe'ine' šə de'e li angl nan' chon ca' len le', con goquene' šə chle'ida'ogüe'ene'.

¹⁰ Beyož besyə'ədie' čop cuente gan' nitə' sołdad ca' chsa'ape' ližyan', besyə'əžine' gan' zo puert saguannə' de'en naquə de ya gan' chsa'əchoje' par chja'aque' lao syodan', con to gwłazə puertən' byaljon par nič besyə'əchoje', na' ca to cuadr babesa'aque' nach anglən' bocua'ane' Bedən' toze'. ¹¹ Cana'ach gocbe'i Bedən' de que de'e li babechoje' ližyan', nach gwne': —Bacheyacbe'ida' de'e licza Xana' Diozàn' babsle'e angl che'ena' par bosle' nada' lao na' Erodən' na' lao de'e ca' chsa'aque beṇà' Izrael gwłaz čhia' ca' so'one' len nada'.

¹²Na' nechonte Bedan' xbabon' ca' gwze'e gweje' liž Maria xna' Juan ben' lecza le Marcos. Na' liž Maria na' zjandopə zjənžag beṇə' zan chso'one' orasyon. ¹³Nach bsiže' cho'a puert saguannə' na' le'e bchojte to bi'i no'ola le Rode par jəgüiabo' no de'enə'. ¹⁴Na' cata' bžimbo' par əsaljwbo' puertən' beyombia'abo' ši'i Bedan' na' de'e tant bebeibo' bito bsaljwbo' puertən' sino beyejdobo' gan' ža' beṇə' ca' jəyeyəzbo' lega'aque' de que Bed nan' zecha cho'a puertən'. ¹⁵Nach beṇə' ca' gwse'e: —¿Ecuəṇə chac tonto'onə'?

Pero lebo' gwzoczbo' segor de que le'enə'. Nach lega'aque' gwse'ebə' de que to angl beṇə' chapə chye' Bed na'anə'.

¹⁶Pero Bedan' ne'e chsižcze' cho'a puertən'. Nach ja'aque' par bosə'osaljue'. Catə'əczla besə'əle'ine' de que le'enə' besyə'əbanene' xte juisy. ¹⁷Nach Bedan' bene' señy len ne'enə' par nič gwnite'e žizə bosə'ozenague' be'e dižə' can' goquə bebej Xancho Diozan' le' ližyan'. Nach lecza gože' lega'aque' de que cheyalə' yesə'əzenene' Jacobən' na' yeziquə'əchlə beṇə' ljuežjga'aque' ca' can' bagoquən'. Nach beze'e zjəyede' ga yoblə.

¹⁸Nach catə' gwe'eni'inə' yeļə' goban juisy gwnitə' soldad ca' na' gwso'echgüe' dižə' gosə'əne' bixaczxa goquə len Bed na'anə'. ¹⁹Na' ca naquə Rei Erodən', bene' mendad jasyə'ədilje' Bedan' na' gwnabene' soldad gop ca' nac goquən' bele'. Pero soldad ca' bitobi rson bosə'onežjue'. Nach bene' mendad gwso'ote' soldad ca'. Nach gwza' Erodən' Jodean' par jzoe' Sesarean'.

Got Rei Erodən'

²⁰Erodən' ža, chža'achgüe' beṇə' Tiro na' beṇə' Sidon ca'. Beṇə' ca' besə'əyazjəne' yesə'əzi'e de'en əse'ej əsa'ogüe' gan' chn- abia' Erodən'. De'e na'anə' bosə'ocoda ljuežj beṇə' Tiron' na' beṇə' Sidon ca' par jəsə'ənežjue' Blaston' to regal, ben' naquə lao ne'i liž Erodən' nach Blaston' gwne' fabor lega'aque' lao rein'. Gwso'one' ca' par nič bzenag rein' chega'aque' catə' ja'aque' laogüe'enə' jəsə'əṇabe' yesyə'ənite'e binlo len le'. ²¹Nach Rei Erodən' bžie' bia' to ža əgwtoḃe' lega'aque' par əgwzoe' lban laoga'aque'enə'. Na' catə' bžin žan' rein' gwyaze' xalane'e de'en naquə xoche de'en chaze' catə' chone' yeļə' jostisən' nach

gwchi'e xišne'e gan' chnabi'e na' bzoe' lban lao beṇə' ca' že'e ža'anə'. ²²Nach beṇə' ca' gwso'osye'e gosə'əne': —Diozan' cho'e dižə' caguə beṇə'achən'.

²³Na' lao or na' bselə' Xancho Diozan' to angl par nič bene' ca' gocšene rein' gwžia beļ bia lo'o le'enə' na' gote'. Goc che' ca' chedə' be'e latjə gwso'elao' beṇə' le' lguə'a əso'elaogüe'e Diozan'.

²⁴Pero ca' naquə xtižə' Xancho Jesocristən' gosə' gwłaljəchən na' beṇə' zanch gwse'ejle'e chein'.

²⁵Na' Bernaben' len Saulən' beyož gwso'one' yoguə' de'en naquə so'one' Jerosalennə' nach besa'aque' jəya'aque' Antioquian'. Na' gosə'əche'e to beṇə' le' Juan na' lete' Marcos.

13

Bernaben' na' Saulən' ja'aque' jəsə'ədixjui'e xtižə' Jesocristən' yež zitə'

¹Na' entr beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' Antioquian' zjəlen beṇə' chəsə'əzenene' beṇə' yoblə bi de'e che'e Diozan' lega'aque', na' zjəlen beṇə' choso'osed choso'olo'ine' xtižə' Diozan'. Na' lega'aque' Bernaben', na' Simon ben' zjənsi'e Negr, na' Losio beṇə' Sirene, na' Saul, na' Manaen. Na' Manaennə' bgolə gwcha'ogüe' txen len Rei Erodən' ben' gwnabia' Galilean'.

²Na' to ža cui bi zjəne'ej zjənao beṇə' ca' chso'onliləžə' Jesocristən', zjəndopə zjənžague' chso'one' orasyonnə'. Catə'əczla gož Spirit che Diozan' lega'aque': —Lecuej Bernaben' len Saulən' par so'one' xšina'anə' con gatə'ətežə selə'əga'aca'ane'.

³Nach beṇə' ca' gwso'onche' orasyonnə' sin cui zjəne'ej zjənaogüe', nach bosə'oxoa na'aga'aque'enə' yičh j Saulən' len yičh j Bernaben'. Gwso'one' ca' par gosə'əgüe'e xšin Diozan' lao na' Bernaben' len Saulən'. Gwde na' bosə'ozeine' lega'aque' dižə'.

Apostol ca' gwso'e xtižə' Jesocristən' Čhipre

⁴Nach Spirit che Diozan' bselə'əṇ Bernaben' len Saulən' yež gan' nzi' Seleusia. Na' na' gwso'e lo'o barcon' par besə'əžine' Čhipre. Na' Čhipren' naquən' to isla de'en chi' lo'o nisdə'onə'. ⁵Besə'əžine' yežən' nzi' Salamina gan' mbane Čhipren' na' gosə'əzolaogüe' gosə'əyixjui'e xtižə' Diozan' lo'o yo'odao' che beṇə' Izrael ca'.

Na' zjənche'e Juan ben' leczə le Marcos par chaclene' lega'aque'. ⁶ Na' ca' gwsa'aše' gosə'adie' doxen Ćhipren' par besə'əžine' gan' ne' Pafos. Na' Pafos na' jəsə'adie' to beŋə' goža' le' Barjesos. Naque' beŋə' Izrael na' chxoayague' ne' de que chzenene' bi de'en che' Diozən' le'. ⁷ Barjesosən' naque' migw che gubernador ben' le Sergio Paulo. Sergio Paulən' naque' to beŋə' chejni'ichgüei. Na' le' goxe' Bernaben' na' Saulən' chedə' gone'ene' yoso'ozenene' le' xtižə' Diozən'. ⁸ Na' Barjesosən' leczə nzi' yeto le Elimas, zejen dižə' beŋə' goža'. Le' gone'ene' cui šejle' Sergio Paulən' xtižə' Bernaben' na' Saulən'. Nach bžone' par cui yoso'osed yoso'olo'i beŋə' ca' xtižə' Diozən'. ⁹ Na' ca naquə Spirit che Diozən' chnabia'achguan yichjla'aždao' Saulən', ben' leczə le Pab, nach bcos laogüen' bgüi'achgüe' Elimasən'. ¹⁰ Nach gože'ene': —Naco' xi'in' gwxiye'ena' yelə' goxoayag chio'onə' na' yelə' beŋə' mal chio'onə'. Bito chazlažo'o bitə'əteza de'e güennə' na' bito chbezo' can' chžono' yesə'ənao beŋə' dižə' li che Xantə' Diozən'. ¹¹ De'e na'anə' Xantə' Diozən' gone' castigw chio' na' əcholo' to tyemp, cui gaquə le'ido' be'eni'inə'.

Nach le'e əgwcholte', gwde ca to bejw lo'o jelaogüe'ena', nach gwzolaogüe' chgan chtobe' cheyilje' no goxə' ne'ena' par yegüe'ene' nez. ¹² Gubernadorən' ble'ine' can' goquən' na' gweyile'e xtižə' Xancho Jesocrisən', na' bebanchgüeine' can' nanŋə'.

Pabən' na' Bernaben' ja'aque' Antioquia gan' mbane Pisidia

¹³ Nach Pabən' len beŋə' ca' nžague'ena' besa'aque' Pafosən' gwso'e lo'o barcon' par besə'əžine' gan' nzi' Perge distrit che Panfilia. Na' Juan ben' leczə chse'e Marcos gwlejyichje' lega'aque' beyeje' Jerosalennə'. ¹⁴ Na' Pabən' len Bernaben' gwsa'aque' Pergen' na' besə'əžine' Antioquian' distrit che Pisidia. Na' catə' bžin ža dezcanzən' ja'aque' yo'oda'onə' na' jesa'əchi'ena'. ¹⁵ Na' ca beyož bguab librgan' nyoj lei che Diozən' na' de'en bosə'ozož de'e profet beŋə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana', beŋə' ca' zjənaquə gwnabia' che yo'oda'onə' bosə'osele'e to beŋə' gan' chi' Pabən' len Bernaben' na' gože' lega'aque':

—Beŋə' bišə' šə de bi dižə' chene'ele güe'ele əneyoile beŋə' quinga, gwaquə əŋalen na'a.

¹⁶ Nach gwzoža' Pabən' na' bene' seŋy len ne'ena' par nič nite'e žizə yoso'ozenague', nach gwzolaogüe' gwne': —Le'e beŋə' Izrael na' notə'ətezachle chaple Diozən' respet, le'e gwzenag. ¹⁷ Ca naquə Diozən' ben' cho'elao' chio'o beŋə' Izrael gwleje' de'e xaxta'ocho ca' par bene' lega'aque' to ŋasyon xen catə'ən ne'e nite'e zjənaquə beŋə' zita' Egipton', pero bžin ža bebej Diozən' lega'aque' Egipton' len yelə' guac che'ena'. ¹⁸ Na' ca čhoa iz bguo'o bchejlaže'e len lega'aque' žlac gwsa'aše' latjə dašən'. ¹⁹ Diozən' bonitlaogüe' gaža ŋasyon gan' ne' Canaan par nič bnežjue' de'e xaxta'ocho ca' yežlyon'. ²⁰ Diozən' bene' ca gosə'ade tgüejə tgüejə beŋə' gwnabia' ca' gwso'on yelə' jostis čega'aque'ena' lao tap gueyoa šijon iz, xte bžinte tyemp che de'e profet Samuelən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'. ²¹ Nach gosə'əŋabe' so to rei par ŋabi'e lega'aque' na' Diozən' bnežjue' lega'aque' Rei Saulən' par gwnabi'e čhoa iz. Saulən' goque' xi'in' ben' gwle Sis, beŋə' goljə lao dia che Benjamin. ²² Gwde na' Diozən' bocui'ize'e Saulən' nach bzoe' Rei Dabin' xi'in' Jese par gwnabi'e. Na' Diozən' gwne' che Rei Dabin': “Bač ble'ida' Dabi xi'in' Jesen', yichjla'aždaogüe'ena' naquən tozə len yichjla'aždaogua'ana'. Le' gone' yoguə'əlo' can' che'enda'anə'.” ²³ Nach lao dia che Rei Dabin' gwlej Diozən' Jeso'osən' na' bene' par nič chac yebeje' chio'o beŋə' Izrael xni'a de'e malən' can' bene' lyebe. ²⁴ Antslə ze'e solao əgwsed əgwlo'i Jeso'osən', de'e Juannə' gwduxjui'e lao yoguə' beŋə' Izrael ca' de que čheya'ə' yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'ena' na' yesə'əchoe' nis. ²⁵ Na' catə' bžin ža beyož ben de'e Juannə' yoguə'əlo' de'en yo'o lao ne'e gone', gože' beŋə' ca': “Nada' bito naca' ben' chonjə xbab naca'. Čaguə nada'anə' ben' chbezle par gaquəlene' ŋasyon čhechon'. Ze'e za' be'ena' na' de'e tant zaquə'əche' ca nada' xte bito zaca'a par lechja' xe'le'ena'.”

²⁶ Beŋə' bišə', chio'o naccho xi'in' dia che de'e Abraannə' na' entr chio'o nitə' yeba' beŋə' chsa'apə Diozən' respet la'anə'əczə cui zjənaquə' beŋə' Izrael. Par chio'onə' bselə' Diozən' dižə' can' gonjilaža'əcho Jeso'osən' par yebeje' chio'o

xni'a de'e malən'. ²⁷ Beṇə' Jerosalen ca' na' beṇə' gwnabia' čhega'aque' ca' bito gwsa'acbe'ine' de que Diozən' bsele'e Jeso'osən'. Bito gwsə'ejni'ine' de que che Jeso'os nan' bos'o'ozoj de' bse' profet ca' beṇə' ca' gws'o'e xtižə' Diozən' cana' le'e lībr ca' choso'olabe' lo'o yo'odao' ca' yoguə' ža dezcanz. Na' de'en gosə'əchoglaogüe'en gws'o'ote' Jeso'osən' goc complir can' nyojən. ²⁸ Sin cui bi xtolə' Jeso'osən' gotə', gosə'əṇabene' Pilatən' gone' mendad so'ote'ene'. ²⁹ Beyož gws'o'one' complir yoguə'əlojte segon can' nyoj Xtižə' Diozən' gaquə che', besə'əžin beṇə' bosyo'oletje'ene' le'e yag corozən' na' bosə'əcuasə'ene'. ³⁰ Pero na' Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca'. ³¹ Na' nitə' beṇə' ca' əja'aclen Jeso'osən' Galilean' par Jerosalennə' na' beyož bebane' ladjo beṇə' guat ca' gwdalene' lega'aque' zan ža. Na' lega'aque'ena' chso'elene' beṇə' dižə' de que de'e li mbancze'ena'.

³² De'e na'anə' leczə neto' chyixjue'ito' le'e dižə' güen dižə' cobə che Jeso'osən' par nič ənezele de que bač goc complir lyebe de'en ben Diozən' len de'e xaxta'ocho ca'. ³³ Na' chio'o naccho xi'in dia čhega'aque'ena' nezecho baben Diozən' complir lyebe de'en bene' len lega'aque' ca de'en bolis bosbane' Jeso'osən'. Goc can' nyojən' le'e Salmo əgwchopen' nan: "Le' naco' xi'ina'. Neža babena' par nič solao ṇabi'o len nada'." ³⁴ Na' nyojəhcza Xtižə' Diozən' ga yoblə nan: "Gona' güen len le'e can' bena' lyebe len de'e Rei Dabin'." Na' de'en nan ca' zejen de que Diozən' gwne' yolis yosbane' Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca' na' bitoch güe'e latjə gat Jeso'osən' de'e yoblə. ³⁵ Le'egateza ca' yeto part yoblə che Salmosən' nan: "Nezda' bito go'o latjə gožə' cuerp chia'anə', nada' naca' xi'ino' na' naquə la'aždaogua'ana' xi'iləžə' juisy."

³⁶ Žlac bguan de'e Rei Dabin' ža, goclene' de'e xaxta'ocho ca' con can' gone'e Diozən', na' catə' gote' bos'o'ocuasə'ene' ga bazjən-gašə' de'e xaxta'ocho ca' bagwsa'at, na' gožə' cuerp che'ena'. De'e na'anə' nezecho de que caguə nyoj Salmosən' che cuine'en. ³⁷ Jeso'osən' ben' bolis bosban Diozən', le'enyə' cui gožə' cuerp che'ena'. ³⁸ Na' cheyalə' ənezele beṇə' bišə', Jeso'osən' ben' cho'a dižə' chei chezi'ixene' xtolə' beṇə' ca' chso'onlilažə' le'. ³⁹ Bito chac ṇitlao

xtolə' chio'o beṇə'ch por ni che choncho bi de'en na' lei de'en bzoj de'e Moizezən', pero notə'atezcho šə chonlilažə'əcho Jesocristən', Diozən' chnitlaogüe' xtolə'əcho ca'. ⁴⁰ Le'e gaṇə cuidad par cui gac chele can' bos'o'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gws'o'e xtižə' Diozən' cana' gan' nan:

⁴¹ Le'e gon xbab, le'e chonle bori, gwžin ža cuiayi'ile por ni che de'e cui chejle'ele.

Le'e yebane, čhedə' nada' Dioz ze'e gona' de'e zaquə' yebanele tyemp nga zole ṇa'a, na' bito šejle'ele la'əṇə'əczə šə no əṇa le'e can' gaquən'.

Can' gwna Pabən' bzejni'ine' beṇə' ca' ža' lo'o yo'oda'onə'.

⁴² Beyož bzejni'i Pabən' beṇə' Izrael ca' nach besyə'əchoje' lo'o yo'oda'onə'. Beṇə' ca' cui gwsa'alje' beṇə' Izrael sino gws'o'on cuinga'aque' beṇə' Izrael gwsa'atə'ayoine' Pabən' len Bernaben' par əžja'aque' de'e yoblə yežag xman ža dezcanzən' žjəsə'əzejni'ine' lega'aque' de'e yoblə.

⁴³ Beṇə' zan beṇə' Izrael ca' na' beṇə' zan beṇə' bagws'o'on cuinga'aque' beṇə' Izrael gwsə'ejle'e de'en choso'osed choso'olo'i Pabən' len Bernaben' catə'an besyə'əžaše'. Na' Pabən' len Bernaben' gosə'əneyo'ine' lega'aque' par nič ṇitə'əteza ṇite'e so'onlilažə'e Jesocristən' ben' bsele' Diozən' par chaclene' chio'o.

⁴⁴ Na' catə' bežag xman ža dezcanzən', casi yoguə'əloj beṇə' lao' syodan' besə'əžag par bos'o'ozenague' xtižə' Diozən'. ⁴⁵ Pero beṇə' Izrael ca' cui chso'onlilažə' Jesocristən' besə'əle'ine' catec beṇə' zannə' nžag na' gwsa'acxi'ine', nach gosə'əṇelaogüe' contr Pabən' na' gws'o'onle'ega'aque' che dižə'an chzejni'i Pabən'. ⁴⁶ Nach Pabən' len Bernaben' sin cui chəsə'əžebe' gwsə'e beṇə' ca': —Babento' complir can' gone'e Diozən' babzejni'ito' zgua'atec le'e nacle beṇə' Izrael xtiže'ena'. Pero na' de'en cui chene'ele əgwzenagle ža, zeje dižə' de que bito chene'ele gatə' yełə' mban zejlicane' chelen' na' de'e na'anə' əgwzejni'ito'on beṇə' ca' cui zjanaquə beṇə' Izrael. ⁴⁷ Xanto' Diozən' bač bene' mendad gonto' can' nyojən nan:

Bač nzoa' le'e par co'ole be'eni' chia'anə' lo'o yichjla'aždao' beṇə' ca' cui zjə-naquə beṇə' Izrael

par ničh beṇə' ca' ʒa' doxenlə yežlyon'
asa'acbe'ine' naclən so'one'
ničh yesyə'choje' xni'a de'e malən'.

⁴⁸ Na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə'
Izrael beyož gwse'ene'ene' gwne'
ca' besyə'əbeine' nach gosə'əne'
güenčguacən' naquə xtižə' Diozən'.
Nach yoguə' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par
gatə' yelə' mban zejlicane čhega'aque'ena'
gwso'onlilaže'e Jesocristən'. ⁴⁹ Ca' goquə
gosə' gwłaljə xtižə' Xancho Jesocristən'
doxen distritən'. ⁵⁰ Pero na' beṇə' Izrael
ca' cui gwso'onlilaže' Jesocristən' bosə'ota
bosə'one' beṇə' blao čhe syodan' na'
no'olə əblao ca' zjənaochgua costombr
čhe beṇə' Izrael ca' par ničh bosy'olague'
Pabən' len Bernaben' na' besyə'əbeje'
lega'aque' fuer syodan' na' distritən'.
⁵¹ Nach Pabən' len Bernaben' bosə'osi'ins
ni'aga'aque' par bežib bište yon' de'en
žianṇə'. Gwso'one' ca' par bosə'olo'e
de que bito zjanape' dolə' de'en cui
chse'ene beṇə' ca' yoso'ozenague' čhe
Diozən', nach besa'aque' jəya'aque' gan'
ne' Iconio. ⁵² Pero beṇə' ca' chso'onlilaže'
Jesocristən' gwnitə'əchguacze' mbalaz,
na' Spirit čhe Diozan' gwnabia'an
yichjla'ažda'oga'aque'ena'.

14

Pabən' na' Bernaben' besə'əžine' Ico-
nion'

¹ Na' goquən' besə'əžin Pabən' len
Bernaben' Iconion' na' ja'aque' yo'odao'
čhe beṇə' Izrael ca' par gwso'e xtižə'
Jesocristən' len beṇə' ca'. Na' Spirit čhe
Diozan' godlenən lega'aque' par gwso'e
dižə'an, na' beṇə' zan beṇə' Izrael ca'
gwso'onlilaže'e Jesocristən' na' leczə
zan beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael
gwso'onlilaže'ene'. ² Pero beṇə' Izrael
ca' cui gwso'onlilaže' gosə'əgo'oyele'e
beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael par
ničh gwso'one' xbab mal contr Pabən' len
Bernaben'. ³ Na' ca naquə beṇə' zan bag-
wso'onlilaže' Jesocristən' Iconion', Pabən'
len Bernaben' besyə'əga'ane' sša syoda
Iconion' par gwso'ecze' xtižə' Xancho
Jesocristən' sin cui besə'əžebe'. Na' Xancho
Jesocristən' godlene' lega'aque' len yelə'
guac čhe'ena' par ničh gwso'one' miłagr
na' bichlə de'e besyə'əbane beṇə' ničh
ca' gwsa'acbeine' de que dižə' lin' chsoe'

Pabən' len Bernaben' na' de que lechguale
nži'ilažə' Xancho Jesocristən' beṇə'čən'.
⁴ Na' beṇə' ca' ʒa' lao' syodan' gwsa'aque'
čhoplə. Baļe' gosə'əde'e beṇə' Izrael ca'
na' baļe' gosə'əde'e apostol Pabən' len
Bernaben'. ⁵ Nach yoguə' beṇə' ca' cui
gwsa'azlažə' can' choso'osed choso'olo'i
apostol ca', beṇə' Izrael ca' na' beṇə' ca'
cui zjənaquə beṇə' Izrael, gosə'ənite'e
yelə' goxia' len jostis ca' par so'one' contr
Pabən' len Bernaben' na' yoso'ošize'e
lega'aque' yej. ⁶ Pero ca naquə Pabən' len
Bernaben' gwsa'acbeine' can' bazjəngüia
beṇə' ca' so'one' len lega'aque', nach
besyə'əsa'aque' jəya'aque' gan' ne' Lистра
na' Derbe, na' yeziquə'əchlə yež ca' gan'
mbane Licaonia. ⁷ Na' bosə'ožentzene'
dižə' cobə čhe Jesocristən' gatə'əteza
ja'aque'.

Bosə'ošize'e Pabən' yej lao zoe' Listran'

⁸ Na' Lистра na' jəsyə'ədie' to beṇə' nxinje'
dezd goljte', con cui bi bi fuers balor əg-
wsa'ate'e ni'e ca' par se'e. ⁹ Na' chi'iteze'
chzenague' choe' Pabən' dižə'anə'. Nach
Pabən' bgüie'ene' na' gocbe'ine' chejle'
be'ena' de que Diozən' nape' yelə' guac
par gone' ca gaquə se'e. ¹⁰ Nach Pabən'
bolgüiize'ene' clar gože'ene': —Gwožə'.

Nach le'e gwwožə'ate be'ena' na' gw-
zolao chde'. ¹¹ Beṇə' zan ca' ʒa'anə'
choso'ogüie' can' ben Pabən' na' gosə'anə'
dižə' Licaonia: —Bač gwse'etj Xancho
ca' chejni'alaza'əcho gan' zocho nga na'
lega'aque'en zjənaquə' ca beṇə'č.

¹² Na' gosə'əne' de que Bernaben' naque'
xanga'aque' Jopiter ben' chse'ejni'alaže'e,
na' de que Pabən' naque' xanga'aque'
ben' nzi' Mercurio chedə' len' choe' dižə'.
¹³ Na' yo'odao' gan' zo xanga'aque' Jopiter
ben' chse'ejni'alaže'e zon catezə chso'e
lao' syodan'. Nach bəxoz čhe Jopiterən'
gwze'e nche'e go'on ca' na' bazjənone'eb
xoche len yej. Nach bəxozan' len beṇə'
ca' ʒa'anə' besə'əžine' gan' nitə' apos-
tol ca' gwse'enene' so'ote' go'on ca' par
se'ejni'alaže'e lega'aque'.

¹⁴⁻¹⁵ Pero apostol Bernaben' len Pabən'
catə' gwsa'acbe'ine' can' so'on beṇə' ca',
gosə'əcheze' xaga'aque'ena' chedə' bito
gwse'enene' so'on beṇə' lao' syodan' ca'.
Gwse'ebe' ladjo beṇə' ca' gwse'e lega'aque'
zižjo: —Beṇə' bito gonļe ca'. Leczə

benach neto'. Za'ato' par chyixjue'ito' le'e de que cheyalə' gwša' yichjla'azda'olen' na' cuejyichjle costombr quinga de'en naole la' lega' aquən bito bi zjəzaquə'n. Cuejyichjga'aclen nich güe'ela'ole Diozən' ben' zo zejlicəne, ben' ben yoban', yežlyon', nisda'onə', benach, bia ca' chsa'aš, na' bitə'ətezə de'en chle'icho le'e yoban', lao yežlyon' na' lo'o nis. ¹⁶ Ca naquə tyemp ca' de'en bagosə'əde, Diozən' gwdape' yelə' chxenlāžə' ca de'en gosə'ada benə' gwža' to to nasyon gwso'one' con can' gwse'ene'. ¹⁷ Pero Diozən' syempr zocze' chone' güen len yoguə'əlo' benachən' par nich yesə'əneze' de que zocze' naque' Dioz. Le'enə' chone' par nich chac yejon' nich ca' chac de'en chazcho, na' chata' de'en che'ej chaocho par nich socho mbalaz.

¹⁸ Na' la'əñə'əczə gwse' Pabən' len Bernaben' benə' Listra ca' de'enə', cañe gosə'əzoine' par nich cui gwso'ot benə' ca' go'on ca' par se'ejni'alazə'e le'ga'aque'.

¹⁹ Ca' chac xonj benə' Izrael benə' nitə' Iconio na' Antioquian' gan' mbane Pisidia, besə'əžine' Listran', nach gosə'əgo'oyele'e benə' Listra ca' par gwsa'aque' t xen bosə'ošizə'e Pabən' yej. Na' gwsa'aquene' ša bach gwso'ote'ene' nach gosə'əxobe'ene' fuerlə syodan'. ²⁰ Pero benə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' jasə'ədobe' gan' de'enə' nach beyase' na' beyeje' lao syodan' de'e yoblə. Nach beteyo beza' Pabən' len Bernaben' par jəya'aque' Derben'.

²¹ Na' leczə gosə'əyixjui'e dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' lao' syoda Derben' na' benə' zan gwso'onlilažə'e Jesocristən'. Gwde na' besyə'əsa'aque' jəsa'aque' Listran', Iconion' na' Antioquian' de'e yoblə.

²² Na' to to syoda ca' gan' jəya'aque' enə' bosə'otipe' lažə' benə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' gosə'əneyoine' le'ga'aque' par nich nitə'ətezə nite'e so'onlilažə'e Jesocristən'. Na' leczə bzejni'ine' le'ga'aque' de que notə'ətezcho šə chene'echo nabia' Diozən' chio'o, de'e zan de'e gaquə de'e čhi' saquə'əcho. ²³ Na' to to yež can' besyə'ədie'enə' gosə'əbeje' benə' golə benə' blao par bosə'ogüia bosə'oye' benə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüie' Jesocristən'. Na' Pabən' len Bernaben' ze'e yesa'aque' to to yež gwso'one' orasyonə' t xen len benə'

ca' chəsə'ədopə chəsə'əžaguən' sin cui gwsa'ogüie', gosə'əñabe' lao Xancho Jesocristən' gaquəlene' yoguə' benə' ca' bach chso'onlilažə'ene'.

Pabən' na' Bernaben' jəya'aque' Antioquian' gan' mbane Siria

²⁴ Gwde na' besa'ac Pabən' len Bernaben' na' besyə'ədie' distrit che Pisidia par besə'əžine' distrit che Panfilia. ²⁵ Na' gosə'əyixjui'e dižə' che Jesocristən' yež de'en nzi' Perge gan' mbane Panfilian'. Beyož na' gwsa'aque' ja'aque' gan' ne' Atalia. ²⁶ Na' Atalian' besa'aque' besyə'əyo'e lo'o barcw par besyə'əžine' Antioquian' gan' mbane Sirian' gan' gwsa'aque'. Na' ca naquə benə' Antioquia ca' le'ga'aque' gosə'əñabene' Diozən' gaquəlene' Pabən' len Bernaben' par žjse'ene' xšin Diozən' catə' cuiñə' əsa'aque' žja'aque' yež ca' par žjse'ene' xšin Diozən' de'en babeyož gwso'one' na'a. ²⁷ Na' catə' besyə'əžin Pabən' len Bernaben' Antioquian', bosyo'otobe' benə' ca' chso'elao' Jesocristən' nach gwso'e dižə' yoguə'əlo' can' goquəlen Diozən' le'ga'aque' žlac jasə'ədise' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' na' can' ben Diozən' par nich benə' ca' cui zjənaquə benə' Izrael gwso'onlilažə'e Jesocristən'. ²⁸ Šša besyə'əga'ane' gosə'anite'e len benə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Antioquian'.

15

Apostol ca' bosə'oxi'e len benə' Jerosalen ca' naclə cheyalə' so'on benə' catə' so'onlilažə'e Jesocristən'

¹ Ca tyempən' to čopə benə' gwsa'ac Jodean' besə'əžine' Antioquian' na' gosə'əzolaogüie' bosə'osed bosə'olo'ine' benə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' de que cheyalə' yesə'əzoe' seņy de'en ne' sirconsionnə' can' na lei de'en bzøj de'e Moizezən' par nich cui žjəya'aque' lao yi' gabilən'. ² Pero Pabən' len Bernaben' gwsa'acyože' benə' Jodea ca' de'en choso'osed choso'olo'ine' ca'. Nach benə' Antioquia ca' benə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən' gosə'əchoglaogüie'en de que Pabən' len Bernaben' na' len yeto čopə benə' ljuežjga'aque' ca' əžja'aque' Jerosalennə' par žjəsyə'anite'e yelə' goxi'a len apostol ca' na' benə' golə blao che benə' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə'

naclə cheyałə' so'one' che de'en choso'osed choso'olo'i beṇə' ca'.

³ Nach beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogü'e Jesocristən' bososele'e lega'aque' əžja'aque' Jerosalennə'. Na' gosə'ədie' Fenisia na' Samaria na' gwso'elene' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' dižə' de que ca naquə beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael baboso'oša' yichjla'ažda'oga'aque'ena' par choso'ozenague' che Diozən'. Nach beṇə' Fenisia ca' na' beṇə' Samaria ca' besya'əbeichgüeine'.

⁴ Na' catə' besə'əžin Pabən' len Bernaben' Jerosalennə' beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elao' Jesocristən' nach beṇə' golə beṇə' blao chega'aque' ca' na' apostol ca' besə'əžaglaoga'aque'ene' choso'oguape' lega'aque' diox. Nach Pabən' len Bernaben' gwse'e lega'aque' yoguə'əloł can' bagoclen Diozən' lega'aque'.

⁵ Na' bałə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' zjənaquə' beṇə' fariseo nach gosə'əzože'e gosə'əne': —Ca naquə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', cheyałə' nita'əga'aque' señy de'en ne' sirconsionnə' na' cheyałə' so'one' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezan' la'ənə'əczə cui zjənaquə' beṇə' Izrael.

⁶ Nach besə'ədobə apostol ca' na' beṇə' golə blao ca' par bosoxi'e naclə gaquəczən'. ⁷ Šša bagoc chso'e dižə' catə'əczla gwzoža' Bedən' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə', le'e nezczele de que cana'ate gwlej Diozən' nada' par jətixju'i'a dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael nič gwso'onlilaže'ene'. ⁸ Na' ca naquə Diozən' ža, nombi'e yichjla'aždao' yoguə'əlołte beṇə'. Na' de'en bsele'e Spirit che'ena' zon lo'o yichjla'aždao' bałə beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael can' zon lo'o yichjla'aždao' chio'o, blo'ine' chio'o de que chazlaže'e can' chso'onlilaže'e Jesocristən'. ⁹ Na' bito nacho de que nža' bene' len chio'o na' nža' chone' len lega'aque', sino beya'a beyibcze' la'aždaoga'aque'ena' catə'an gosə'əzolaogü'e chso'onlilaže'e Jesocristən'. ¹⁰ Na' ža, žbixchen' cui chejle'ele che de'en bagož Diozən' nada'? žBixchen' chonlene' prueb šə leine' can' ne'ena'? Chene'ele gonle byen yesə'ənao beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael costombr

checho ca'. Tant zdebə zjənaquən xte ni chio'o na' ni xaxta'ocho ca' cui goquə so'one' yoguə'əloł can' nanṇə'. ¹¹ De'e na'anə' bito naquən güen ye'ega'acchone' yesə'ənaogü'e costombr ca', chedə' cuin Xancho Jeso'osən' babene' par nič cui žjəya'aque' lao yi' gabilən' laogüe de'en nži'ilaže'e lega'aque' ca'aczən' babene' len chio'o, na' bito nacho de que zaquə'əcho par bene' ca' len yoguə'əlołcho.

¹² Nach yoguə' beṇə' ca' ndopə nžaguən' gwnite'e žizə par bosozenague' gwsoe' Bernaben' len Pabən' dižə' ca naquə ben Diozən' par nič gwso'one' milagr na' yeziquə'əchlə de'e zaquə' yebanecho entr beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. ¹³ Na' catə' beyož gwsoe' Bernaben' len Pabən' dižə'əna', lao ne'e nitə' beṇə' ca' žizə gwzoža' Jacobən' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə' le'e gwzenag dižə' nga gua'a. ¹⁴ Simon Bedən' bach be'e dižə' can' bablo'e Diozən' yelə' guac che'ena' len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' can' bagwleje' bałə' par chso'elaogüe'ene'. ¹⁵ Na' de'en chon Diozən' ca' chotilən de'e ca' bosozoj profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' can' na de'e nga:

¹⁶ Te na' yida' de'e yoblə na' gona' par nič nabia' xi'in dia che de'e Rei Dabin', la'ənə'əczə na'a cui no xi'in dia che'ena' chesə'ənabia' na' gona' par nič socze' nabi'e.

¹⁷ Na' zan beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael so'onlilaže'e nada' Xanga'aque'.

Beṇə' ca' ža' yoguə' nasyonnə' so'ombi'e nada', con noga'aque'ena' gwleja' par so'ombi'e nada'.

¹⁸ Can' gwna Xancho Diozən', ben' chezejni'i chio'o can' gaquə dezd ža gwlasda'ote.

¹⁹ Na' laogüe de'en nyoj Xtiže'ena' nan ca', nada' əchnia' le'e de que cabi cheyałə' gonecho beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael bichlə zed, beṇə' ca' bagosa'əbejyichj costombr chega'aque'ena' de'en gosə'ənaogüe' par chso'onlilaže'e Diozən'. ²⁰ Con gwzojga'acchone' ye'ega'acchone' de que bito sa'ogüe' no yelə' guao de'en chəsə'əne' naquən che lguə'a lsaquə'an chse'ejni'alažə' beṇə', na' bito sa'ogüe' bia ca' chso'ote' choso'ošoquə' do lba'abən', na' bito sa'ogüe' chen chega'acobən'. Na'

bito yesa'azolene' no'olə cui naquə no'ol
 čhega'aque' na' nic no'ol ca' yesa'azolene'
 beṇə' cui naquə be'en čhega'aque'.
²¹ Dezd gwłalte nita' beṇə' to to syodan'
 choso'ozejni'ine' can' na lei de'en bzoj de'e
 Moizezan', na' choso'olabe'en lo'o yo'odao'
 əblao čhechon' yogua' ža dezcanz. De'e
 na'anə' cheyalə' goncho mendad so'on
 beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael ca cui
 əsa'aque beṇə' ca' chəsə'ənao de'en na lein'
 de que malən' chso'on beṇə' ca'.

²² Na' apostol ca' len beṇə' golə
 blao ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' ca'
 chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e
 Jesocristən' gwsa'azlaže'e can' gwna
 Jacobən', na' bosoxi'e əchoj čhopə
 beṇə' entr lega'aque' par əžja'aclene'
 Pabən' len Bernaben' Antioquian'. Nach
 gosə'əbeje' Jodas Barsabasən' na' Silasən'
 beṇə' zjənaquə beṇə' blao entr beṇə' ca'
 chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə'.
²³ Na' bosoxože' to cart de'e gwsə'oṅə'
 beṇə' ca' na' le'e cartən' gwse'e lega'aque':

“Neto' apostol, na' beṇə' golə blao, na'
 nochlə neto' chonlilažə'əto' Jesocristən'
 chguapto' le'e diox, le'e nacle beṇə'
 ljuežjto' chonlilažə'əchone', le'e nitə'əle
 Antioquian' na' do gan' mbane Siria na'
 Silisia. ²⁴ Bagwṇezeto' de que to čhopə
 beṇə' besə'əchoj entr neto' babla'aque'
 gan' nitə'əlen' chso'one' šejlažə'əle
 len dižə'ən baboso'əchixə' bosoxože'
 yichjla'ažda'olen' chəsə'əne' de que
 cheyalə' sole señy de'en ne' sirconsionnə'
 na' gonle yogua'əloj can' na lei de'en
 bzoj de'e Moizezan'. Bito nezetə'ona'
 gwsa'aque' na' caguə mendad čheto'ona'
 bedəsə'əyeže' le'e ca'. ²⁵ Topə txen
 naquəto' gwyazlažə'əto' gwlejšto' čhopə
 beṇə' quinga chselə'əga'acto'one' gan'
 nitə'əlen' len apostol ca' chacchgüeito' čhei
 Bernaben' na' Pabən'. ²⁶ La' lega'aque' ba-
 bosoxože'əto' yelə' mban čhega'aque'ena'
 par chso'one' xšin Xancho Jesocristən'.
²⁷ Chselə'əto' Jodasən' na' Silasən' na'
 lega'aque' yoso'ozejni'ine' le'e dižə' cho'a
 čhe yogua' de'en nato' le'e cart nga.
²⁸ Chazlažə'əto' de'en babzejni'i Spirit čhe
 Diozən' neto' de'en ənato' cui gonle, na'
 de'e ca' chonan byen cui gonle zjənaquə
 tapzən. ²⁹ Bito cheyalə' gaole yelə' guao
 de'en chəsə'əne' čhe lguə'a lsaquə'ən
 chse'ejni'alažə' beṇə'. Na' bito gaole bia

ca' chso'ote' choso'ošoquə' do lba'abən'.
 Na' bito gaole chen čhega'acoban'. Na' bito
 solenle no'olə cui naquə no'ol čhele na'
 nic no'olən' solene' beṇə' cui naquə be'en
 čhe'. Šə bito chonle de'e quinga chonto'
 mendad cui gonle, güennə' gonle šə ca'.
 De'e na'azən' chzojto' le'e cart nga.”

³⁰ Nach bosoxože' beṇə' ca' chso'onlilažə'
 Jesocristən' apostol ca' na' beṇə'
 ca' yechopə dižə' nach gwsa'aque'
 əžja'aque' Antioquian'. Na' catə'
 besə'əžine' Antioquian' bosyo'otobe'
 yogua' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən'
 na' bosoxože' lega'aque' cartən'
 zjənoxə'ena' par bosoxože'ena'. ³¹ Na' beyož
 bosoxože' cartən' besya'əbeine' ca naquə
 consejw de'en nyoj le'ina'. ³² Na' ca naquə
 Jodasən' na' Silasən' leczə choso'ozene'
 beṇə' bi de'en bagož Diozən' lega'aque'.
 Nach gwso'elene' beṇə' Antioquia ca' dižə'
 na' bosoxože' lažə'əga'aque' par nich
 nitə'ətežə' nite'e so'onlilažə'e Jesocristən'.
³³ Zan ža gwnite'e Antioquian' na' catə'
 bžin ža par yesa'aque' žjəya'aque' gan'
 nita' beṇə' ca' bosoxože' lega'aque', beṇə'
 Antioquia ca' bosoxože' lega'aque' dižə'
 gwse'e de que to šao' to güen yesyə'əžine'.
³⁴ Pero na' ca naquə Silasən' gwchoglaže'e
 yega'əne' na'azə. ³⁵ Nach leczə Pabən' len
 Bernaben' gwnitə'əczə' Antioquia na'azə,
 na' txen len zan beṇə' Antioquia ca'
 bosoxože' bosoxože'ena' beṇə' xtižə' Diozən'
 na' bosoxože'ena' lega'aque' bi zejen.

Pabən' gwyaje' de'e yoblə gan'
 bajətičxjui'e xtižə' Diozən'

³⁶ Na' catə' bagwde to yemp Pabən' gože'
 Bernaben': —Šejcho yogua'əloj syoda ca'
 gan' bach jtičxjue'echo xtižə' Xancho Je-
 socristən' par zjəyecho nac chsa'ac beṇə'
 ca' chso'onlilažə'əna'.

³⁷ Nach Bernaben' godlaže'e yesə'əče'e
 Juan ben' leczə le' Marcos. ³⁸ Pero
 Pabən' bene' xbab bito naquan güen
 yesə'əče'ene', čhedə' Juan Marcosən'
 gwlejyichje' lega'aque' Panfilian', bito
 bega'anlene' lega'aque' par so'one' xšin
 Diozən'. ³⁹ Na' gotə' to bžəš gual entr
 Pabən' na' Bernaben' xte gosə'əbejyichj
 ljuežjga'aque'. Bernaben' gwze'e gwče'e
 Marcosən' gwso'e to lo'o barcw par ja'aque'
 Čhipren'. ⁴⁰ Nach Pabən' gwze'e gwče'e
 Silasən', na' beṇə' ca' chso'onlilažə'

Jesocristən' Antioquian' gosə'ənnabe' lao Xancho Diozən' gaquələne' Pabən' na' Silasən' gatə'əteza žja'aque'. ⁴Nach Pabən' len Silasən' gosə'ədīe' Sirian' na' Silisian' par bosotipe' lažə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' to to yež.

16

Temtion' gwzolaogüe' chonlene' Pabən' len Silasən' xšin Diozən'

¹Na' catə' Pabən' na' Silasən' besə'əžine' Derben' na' gosə'ədīe' par besə'əžine' Listran'. Na' Listra na' zo to beṇə' chonlilažə' Jesocristən' na' le' Temtio. Xna' Temtion' naque' beṇə' Izrael na' chonlilažə'e Jesocristən', na' xē'ena' naque' beṇə' griego. ²Na' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Listran' na' Iconion' gwsə'e xtižə' Temtion' de que zocze' chone' güen. ³Nach Pabən' gwṇabe' šejlen Temtion' lega'aque', nach gwṇchi'ene' gan' bosə'ozo'ene' seṇy de'en ne' sirconsision par nič gwsa'azlažə' beṇə' Izrael ca' ža'anə' ače'ene' gone' xšin Diozən'. Bzo'ene' seṇyan' chedə' la' yogue'e zjənezene' de que xē'ena' bito naque' beṇə' Izrael. ⁴Nach gwsa'aque' zja'aque' to to syoda na' chəsə'əyixjue'ine' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' noquə'ənnə' cui cheyałə' so'one' can' gosə'əchoglaə apostol ca' na' beṇə' golə' blaə che beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə'. ⁵Nach beṇə' ca' chəsə'ədoṇə' chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' gwnitə'əteza gwnite'e gwsə'onlilažə'ače' Jesocristən' na' gwyanche' tža tža.

Pabən' ble'idaogüe'ene' to beṇə' Masedonia chatə'əyoine' le' šeje' laže'ena'

⁶Ca naquə' Spirit che Diozən' bito be'en latjə šej Pabən' na' Silasən' na' Temtion' Asian' žjəsə'ədixjui'e xtižə' Diozən', de'e na'anə' ja'aque' Frigia na' Galasia. ⁷Na' besə'əžine' gałə'əzə gan' mbane Misia. Na' gwsa'aclačə'e əžja'aque' gan' nzi' Bitinia, pero leczə bito be'e Spiritən' latjə əžja'aque'ena'. ⁸Nach gosə'ədīe' Misian' xte besə'əžinte' gan' nzi' Troas. ⁹Na' že' na' Pabən' ble'idaogüe'ene' zecha to beṇə' byo beṇə' Masedonia laogüe'ena' na' be'ena' gotə'əyoine' le' gože'ene': "Yo'o Masedonian' par gaquələno' neto'." ¹⁰Nach bsi'ini'a

četo' par gwza'ato' gwyejto' Masedonian' la' gwyejni'ito' de que Diozən' chene'ene' žjezeneto' beṇə' ca' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən', na' nada' Locas gwyala'ena' Pabən' len Silasən' na' Temtion'.

Pabən' na' Silasən' ja'aque' Filiposən'

¹¹Troas na' gwza'ato' gwyo'oto' lo'ol barcon' zdato' liča par galən' ne' Samotrasia, nach beteyo bžinto' gan' nzi' Neapolis. ¹²Nach Neapolis na' gwza'ato' par bžinto' gan' ne' Filipos gan' mbane Masedonian'. Filiposən' naquən to syoda blaə gan' ža' beṇə' Roma. Na' gwzoto' na' to čopə ža. ¹³Na' catə' bžin ža dezcanzən' bchojto' fuerlə syodan' par gwyejto' cho'a yaon' gan' chja'aque' chjse'ene' orasyonṇə', nach gwche'eto' par be'elento' no'ol ca' bazjanžaguən' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən'. ¹⁴Na' entr no'ol ca' choso'ozenaguən' len to beṇə' le Lidia. Naque' beṇə' syoda Tiatira na' chote'e lachə' fin de color morad. Lidian' cho'elaogüe'e Diozən' na' Xancho Diozən' bene' par nič gone'ene' bzenague' tcho'a tšao' ca' naquə' dižə' de'en be' Pabən'. ¹⁵Na' le'e gwchoate' nis len family che' ca'. Nach gwdenə' gotə'əyoine' neto' gwne': —Šə de'e ličzə chejle'ele de que chonlilažə'a Xancho Jesocristən', le'e šo'o yega'anle liža'anə'.

Nach gwyejto' jəyega'antə' liže'ena' chedə' bencze' byen.

¹⁶Na' goquən to žlas lao zdato' gan' chac orasyonṇə' bežagto' to no'ol güego' no'olə yo'o yaz de'e xio' lo'o yichjla'azda'obo'onə' na' chonən par nič chac chṇeya'abo', na' gan xen chombo' par xambo' ca' de'en chṇeya'abo'. ¹⁷Nach bedənaobo' neto' nžagto' Pabən' chosya'abo' nabo': —Beṇə' quinga žjənaque' beṇə' güen xšin Diozən' ben' chnabia' doxenlə. Na' lega'aque' choso'olo'ine' naquən' cheyałə' goncho par nič cui yeyejcho lao yi' gabilən'.

¹⁸Zan ža gwnaobo' neto' nabo' ca' xte bžin ža goque Pabən' zed nach gwyechje' gože' de'e xio'onə': —Por yelə' guac che Jesocristən' chona' mendat yechojo' lo'o yichjla'azdao' bi'i nga.

Nach le'e bechojten.

¹⁹Catə' gwsa'acbe'i xambo'onə' cuich bi gan so'one' len lebo' nach gosə'əzene'

Pabən' len Silasən' na' jso'e lega'aque' gan' ža' beṇə' gwnabia' ca' gaḷə'əzə gan' chac ya'a. ²⁰ Nach catə' besə'əžinlene' lega'aque' lao beṇə' gwnabia' ca' nach gwse'e: —Beṇə' Izrael quinga chsa'aše' chsa'əbeque' de'e zed lao' syoda nga. ²¹ Na' choso'olo'ine' costombr de'e cabi cheyaḷə' nao neto' naquəto' beṇə' Roma.

²² Na' beṇə' ca' ža' lao ya'anə' leczə gwsa'ase' contr Pabən' len Silasən', nach beṇə' gwnabia' ca' gwsə'one' mendad gosə'əlechjə' xaga'aque'ena' par gosə'əyine' lega'aque' xis. ²³ Beyož gosə'əyinchgüe' lega'aque', nach bosə'ože'ene' ližyan' nach gwse'e ben' chapə ližyan' de que gaṗəchgüe' cuidad len lega'aque'. ²⁴ Catə' gwse'e ben' chapə ližyan' ca' nach be'ena' bže'e lega'aque' lo'o quart ližyan' de'en zo le'ezelaogüe' gan' naquə bižə'əte na' bchide'e ni'aga'aque'ena' len yag sep.

²⁵ Na' do chelyaṇə' Pabən' len Silasən' nite'e chso'one' orasyon na' chso'ole' no immo chso'elaogüe'e Diozən' na' pres ca' yeziqwe'əchlə choso'ozenague'.

²⁶ Na' to de repentə gwxo'ochgua, na' bse'esə'əchguan lan yo'o ližyan' xte bsaljon yoguə' puert ca'. Nach yoguə' pres ca' ža'anə' beṇə' ca' zjənchej gdenṇə' besyə'əyež gdenṇə' na'aga'aque'ena' nach yag sepan' bosanən ni'aga'aque'ena'. ²⁷ Nach ben' chapə ližyan' bebanene' na' ble'ine' zjənyaljo puert ca' nach le'e goljte' spad che'ena' godaže'e yeyot cuine', goquene' bach besyə'əxonj pres ca'anə'. ²⁸ Nach bisya'a Pabən' gože'ene': —Bito bi gone cuino'. Nga zoczə yoguə'əto'.

²⁹ Nach ben' chapə ližyan' gwṇabe' to yi' nach gwyo'odoe' zjəgüie' gan' de Pabən' len Silasən' na' do chalə' chxize' bzo xiben' laoga'aque'ena'. ³⁰ Na' le'e bebejte' lega'aque' ližyan' nach gože' lega'aque': —Ži cheyaḷə' gona' par nič cui yeya'a lao yi' gabilən'?

³¹ Nach gwse'ene': —Ben'ilažə' Xanto' Jeso'osən' le' na' family chio' na' gone' ca cui yeyejle lao yi' gabilən'.

³² Nach le'e gwzolaote Pabən' len Silasən' gwsə'elene' be'ena' na' family che' ca' xtižə' Xančon'. ³³ Nach lao or na'atezə be'ena' gwdibe' lao güe' che Pabən' na' che Silasən'. Nach bosə'əcho'e

be'ena' nis len family che' ca'. ³⁴ Nach gwche'e Pabən' len Silasən' liže'ena' par bye'ej bguagüe' lega'aque'. Na' do family be'ena' besyə'əbeichgüeine' de'en bachso'onližaže'e Jesocristən'.

³⁵ Catə' gwyeni'ina' beṇə' gwnabia' ca' bosə'osele'e polsia par jse'eže' ben' chapə ližyan' de que yosane' beṇə' ca' žjəya'aque'. ³⁶ Nach gož be'ena' chapə ližyan' Pabən': —Ca naquə beṇə' gwnabia' ca' bach bosə'osele'e rson yosana' le'e. Na' baguaquə žjəya'acle to šao' to güen.

³⁷ Nach Pabən' gože' polsia ca': —Bagosə'əyine' neto' lao lcue' sin cui gwsə'one' yelə' jostis šə bi nonto'onə', len naquəto' beṇə' ṇasyon Roma. ŽEna' na'a chse'ene' yoso'osane' neto' žižizəna'? Da'ac cuinga'aque' desye'eleje' neto'.

³⁸ Nach polsia ca' jesyə'əyeže' beṇə' gwnabia' ca' can' gož Pabən' lega'aque'. Na' beṇə' ca' besə'əžebchgtie' catə' gosə'əneze' de que Pabən' na' Silasən' zjənaque' beṇə' ṇasyon Roma. ³⁹ Nach ja'ac beṇə' gwnabia' ca' gan' zjəde Pabən' na' Silasən' jəsyə'əye'exene' lega'aque' na' besyə'əbeje' lega'aque' dižə' šao' nach gwsa'atə'əyoine' lega'aque' yesa'aque' syodan'. ⁴⁰ Catə' bechoj Pabən' len Silasən' ližyan' nach ja'aque' liž Lidian' de'e yoblə par jesy'e'tipe' lažə' beṇə' ca' chso'onližažə' Jesocristən', nach besa'aque'.

17

Beṇə' mal ca' bosə'ota bosə'one' beṇə' Tesalonica ca' so'one' contr apostol ca'

¹ Catə' besyə'əasa'ac Pabən' len Silasən' besyə'ədie' gan' ne' Anfipolis na' Apolonia. Na' le'e besyə'əžinte' to syoda de'en nzi' Tesalonica ga zo to yo'odao' ga chja'ac beṇə' Izrael ca'. ² Na' Pabən' ca costombr checze' gwyeje' lo'o yo'oda'onə' na' lao šəṇə ža dezczan ca' bzejni'ine' lega'aque' xtižə' Diozən'. ³ Bzejni'ine' lega'aque' de que Xtižə' Diozən' de'en bosə'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwsə'e xtižə' Diozən' cana' cho'en dižə' che Cristən' nan de que yoso'ochi' yoso'osaquə' beṇə' le' na' so'ote'ene' na' techlə yeyas yebane' ladjo beṇə' guat ca'. Nach leczə gože' lega'aque': —Jeso'osən' ben' cho'a dižə' chei, le'ena' Cristən' ben' bselə' Diozən' par chaclene' chio'o.

⁴ Beyož be'e dižə'əna' zan beṇə' Izrael ca' gwse'ejle'e che' na' gwsa'aque' txen len Pabən' na' Silasən', na' zan beṇə' griego beṇə' gwso'elao' Diozən' na' zan no'olə blao leczə gwse'ejle'e che'.
⁵ Pero na' beṇə' Izrael ca' cui gwse'ejle'e xtižə' Diozən' gwsa'acxi'ine' Pabən' len Silasən' nach boso'otobe' xonj beṇə' mal chsa'aš lao lqueyən' na' txen zjənaque' boso'ota boso'one' beṇə' ca' ža' lao' syodan'. Nach ja'acyalcze' liž ben' le Jason chəsyə'əyilje' Pabən' len Silasən' par yesə'əche'e lega'aque' na' so'one' lega'aque' lao na' beṇə' syodan'.
⁶ Pero catə' besə'əžine'enə' notono Pabən' len Silasən' nitə'əna'. Nach gosə'əxobe' Jasonṇə' lene' yeto čhopə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' jso'e lega'aque' lao beṇə' ca' chəsə'anabia' syodan'. Na' catə' besə'əžine' lao beṇə' gwnabia' ca' gwse'e lega'aque' zižjo: —Ca naquə beṇə' quinga chsa'aše' chəsə'əbeque' de'e zed doxenlə na' ṇa'a babla'aque' gan' nga zocho nga.
⁷ Na' Jason ni babgüialaogüe' lega'aque' liže'enə', na' yogue'e chso'one' contr lei che Rei Sesar de'en naocho na' chəsə'əne' de que zo yeto rei beṇə' le Jeso'os.

⁸ Besə'əža'achgua beṇə' lao' syodan' na' beṇə' gwnabia' čhega'aque' ca' catə' gwse'enene' can' chəsə'əna beṇə' ca'.
⁹ Nach Jasonṇə' len beṇə' ljuəžje' ca' boso'ožie' mech par nič bosyo'osan beṇə' gwnabia' ca' lega'aque'.

Pabən' na' Silasən' ja'aque' Berean'

¹⁰ Nach beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' lğüegwzə lao že' na' bosyo'ose'e Pabən' len Silasən' par jəya'aque' gan' ne' Berea. Na' catə' besyə'əžine'enə' ja'aque' lo'o yo'odao' čhe beṇə' Izrael ca'.
¹¹ Beṇə' Berea ca' zjənaquəche' beṇə' šao' cle ca beṇə' Tesalonica ca' na' besyə'əbeine' boso'ozenague' xtižə' Jesocristən' de'en boso'ozejni'i Pabən' len Silasən' lega'aque', na' tža tža besyə'əyilje' gan' nyoj de'e ca' boso'ozejni'ine' par nič gosə'əņezene' šə le can' nan.
¹² Na' zanga'aque' gwso'onlilaže'e Jesocristən', na' leczə zan beṇə' griego ca' na' zan no'olə blao.
¹³ Nach beṇə' Izrael ca' ža' Tesalonican' beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Jesocristən', gwse'enene' rson de que Pabən' len Silasən' banite'e Berean' choso'ozenene' xtižə' Diozən'.

Nach gwsa'aque' ja'aque' Berean' par jəsə'əta jəsə'əņe' beṇə' lao' syodan'.
¹⁴ Pero beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Berean' le'e boso'osa'ate' Pabən' gwyeye' cho'a nisdə'onə' pero na' besyə'əga'an Silasən' len Temtion'.
¹⁵ Na' beṇə' ca' gosə'əgo'o lao ne'e jso'e Pabən' syoda Atenas de'en chi' gan' nzi' Gresia. Na' catə' besa'aque'enə' Pabən' bene' mendad əžja'ac Silasən' len Temtion' lğüegwzə gan' zoe'enə'.

Pabən' bsed blo'ine' beṇə' Atenas ca'

¹⁶ Na' lao zoe' Atenasən' chbeze' beṇə' ca', cuili biczən' chaque yichjla'aždaogüe'enə' chgüie' catequən' že'e ža' lgua'a lsaquən' chse'ejni'alažə' beṇə' Atenas ca'.
¹⁷ De'e na'anə' bzejni'ine' beṇə' Izrael ca' lo'o yo'odao' čhega'aque'enə' len yeziquə'achlə beṇə' ca' chso'onlilažə' Diozən'. Na' leczə yoguə ža gwyeye' gan' chac ya'a par je'e xtižə' Diozən' len beṇə' ca' ža'ana'.
¹⁸ Na' beṇə' ca' bazjənao de'en choso'osed choso'olo'i epicoreo ca' na' estoico ca' gosə'əzolaogtie' gwso'elene' Pabən' dižə'. Nach balə' gosə'əņe': —čBi nga əṇa de'e güe' dižə' nga chio'o?

Nach yebalə' gosə'əne': —Zedəzenljeine' chio'o čhe yeto čhopə beṇə' cobən' šejni'alažə'əcho.

Gosə'əne' ca' čhedə Pabən' bzejni'ine' lega'aque' dižə' čhe Jeso'osən' na' bzejni'ine' lega'aque' can' beban Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'.
¹⁹ Nach gosə'əche'e Pabən' to latjə gan' ne' Areopago gan' chəsə'ədobe' par chso'e consejw na' catə' besə'əžine'enə' nach gwse'ene': —Chene'eto' əgwzejni'ido' neto' bi de'e cobən' chsed chlo'ido'.
²⁰ La' dižə' de'e cuiczə ne'e yeneton' cho'o, na' chene'eto' əņezeto' bi zejennə'.

²¹ Na' ca costombr čhe beṇə' Atenas ca' na' čhe beṇə' zita' ca' ža' Atenasən' con chaše' no güe' dižə' o gozenag dižə' šə bi de'e cobə de'e de.

²² Nach Pabən' gwzeche' gwcholga'aque'enə' gan' ne' Areopagon' na' gože' lega'aque': —Le'e beṇə' Atenas, chacbe'ida' de que čejni'alažə'əchguale lgua'a lsaquə' ca'.
²³ Catə' gwdia' tnezən' ble'ida' latjə gan' nitə' de'e ca' čejni'alažə'əlen'. Na' entr latj ca' gan' nitə' de'e ca' čejni'alažə'əlen' ble'ida' to latjə gan' nyojan nan: “Par Xancho

be'ena' cui no nombia'". Ca naqua be'ena' chejmi'alaža'ale sin cui nombi'alene' che be'ena'anə' ačhyixjue'ida' le'e.

²⁴ Dioz ben' ben yežlyon' na' yoguə'əte de'e de laogüen', len' chnabi'e yoban' na' yežlyon'. Bito zoe' do lo'o yo'o de'e ben beñačən' par se'ejni'alaže'e le'. ²⁵ Bito de de'e ənacho gon beñačən' par gaquəlene' Diozən' žalə' na'aclə bi chyažjene'. Dioz na'anə' cho'e yeļə' mban che yoguə'əloj beņə', chgüe'e lega'aque' biš na' cho'e lega'aque' yoguə'əte de'e zjənap'e.

²⁶ Na' tozə chen bene' beñačən' beņə' ža' doxen lao yežlyon'. Na' bsi'e xneze bat ni'tə' to to beņə' na' gan' ni'te'e. ²⁷ Diozən' bnite'e yoguə' beñačən' lao yežlyon' par nič ca' yesyə'əylje' naclə so'one' par nič ca' so'ombi'ene' na' so'onlijaže'e tozə le'. De'e li Diozən' bito zoe' zita' len to chio'o. ²⁸ Le'ena' chone' par nič zocho na' par mbancho na' par chdacho, can' gwacəzə to beņə' poeta čhele ben' be' dižə' xoche gwne': "De'e li naccho dia che Diozən'." ²⁹ Na' achnia' le'e de'en naccho xi'in dia che Diozən' bito cheyalə' gonližcho xbab de que le' naque' ca no lguə'a lsaquə' de or, de plat o de yej, de'e ca' chsa'alijažə' beñačən' chso'one'. ³⁰ Antslə Diozən' be'e latjə gwso'on beñačən' con can' gwna xbab čhega'aque'ena' yeļə' cui chejni'i čhega'aque'. Pero na'a Diozən' chone' mendad de que yoguə'əloj beņə' ža' doxenlə yežlyon' yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'ena'. ³¹ La' Diozən' bambeje' Jesocristən' par əchoglaogüe'en che chio'o beñačə šə nocho napcho dolə'. Na' Diozən' banžie' bia' batən' čhoglaogüe'en che chio'o beñačə. Na' de'en bosban Diozən' Jesocristən' ladjo beņə' guat ca' nezecho de que de'e li čhoglaogüe'en che chio'o beñačə na' zdacze' liča ca de'en gone' ca'.

³² Catə' beyož gwse'ene' gwna Pabən' de que yesyə'əban beñačən' ladjo beņə' guat ca' balə' gwso'onene' borl na' yebalə' gwse'ene': —Na' gwzenagyetsi'ito' can' cho'o dižə'əna' yetolə ža.

³³ Ca' goquə beza' Pabən' Areopagon' gan' ža' beņə' ca'. ³⁴ Pero na' balə beņə' Atenas ca' gwsa'aque' Pabən' txen na' gwso'onlijaže'e Jesocristən'. Na' entr beņə' ca' gwsa'ac Pabən' txen, len to beņə' byo le Dionisio na' yeto no'olə le Damaris. Na'

Dionision' naque' to beņə' gwnabia' ca' chso'e consejən' Areopagon'.

18

Can' goquə žlac gwzo Pabən' Corinton'

¹ Gwde goc de'e ca' Pabən' beze'e Ate-nasən' par gwyje' gan' ne' Corinto gan' leczə mbane Gresian'. ² Catə' bžine' Corin-ton' bežague' to beņə' Izrael le Aquila beņə' yež Ponto, na' no'ol che'ena' le' Prisila. Ze'e besyə'əžingale' Corinton' zeya'aque' Italia, chedə' Rei Claudion' ben' chnabia' Italian' bene' mendad besyə'əžaš yoguə'əloj beņə' Izrael ca' ža' Roman'. ³ Nach gwyje' Pabən' ližga'aque'ena' na' gwzoe' len lega'aque'. Na' txen gwso'one' yo'o de lachə' chedə' leczə chac gon Pabən' len na' lennə' naquə žin che Aquilan' na' Prisilan'. ⁴ Na' yoguə' ža dezcanz Pabən' gwyje' yo'odao' che beņə' Izrael ca' na' jəzejni'ine' lega'aque' che Jesocristən' par nič so'onlijaže'ene' na' lenczə beņə' cui zjənaquə beņə' Izrael chja'ac yo'oda'onə'.

⁵ Na' catə' gwsa'ac Silasən' len Tem-tion' Masedonian' par besə'əžine' gan' zo Pabən' besə'əle'ine' can' chon Pabən' cho'eczə laže'e chyxjui'e xtižə' Jeso'osən' na' chzejni'ine' beņə' Izrael ca' de que Jeso'osən' naque' Cristən' ben' chasə'əbeze' əselə' Diozən' par gaquəlene' lega'aque'. ⁶ Pero beņə' Izrael ca' besə'əže'e apostol Pabən' na' boso'ozia boso'onite'ene'. Nach Pabən' bse'esə xe'ena' par blo'e de que bito bi dolə' nape' che de'e malən' chso'one', na' gože' lega'aque': —Bito bi dolə' napa' nada' de'en cuiayi'ile zejlicane. Le'e naple dolə'əna'. Na' dezd na'a žjəsəd žjəlo'ida' beņə' ca' cui zjənaquə beņə' Izrael.

⁷ Nach bechoje' lo'o yo'oda'onə' na' beze'e bežine' liž to beņə' le Josto. Josto na'anə' zotezə zoe' cho'elaogüe'e Diozən' na' liže'ena' zon cuit yo'oda'onə'. ⁸ Na' zo to beņə' le Crispo beņə' naquə beņə' gwnabia' che yo'oda'onə'. Na' Crispon' len yoguə'əloj family che'ena' gwso'onlijaže'e Xancho Jesocristən'. Le'egatezə ca' beņə' zan beņə' Corinto ca' boso'ozenag che de'en əbsəd blo'i Pabən' gwso'onlijaže'e Jesocristən' na' gosə'əchoe' nis. ⁹ Na' goquən' to že' ble'idaogüe'e Pabən' Xancho Jesocristən', na' Xancon' gože' Pabən': —Bito žebo'. Gwzotezə gwzo be' xtižə'anə' na' bito so' žizə. ¹⁰ Nada' zocza' len le' na'

bito gua'a latjə no bi gone le', chedə' beṇə' zan ža' lao' syoda nga beṇə' so'onlilažə' nada'.

¹¹ Ca' goquən' bega'an Pabən' tgiüz yo'o gašjə Corinton' par bsd blo'ine' lega'aque' xtižə' Diozən'.

¹² Na' ca tyempən' be'ena' le Galion naque' goberṇador na' chnabi'e gan' nzi' Acaya. Nach beṇə' Izrael ca' ža' Corinton' beṇə' ca' cui chso'onlilažə' gwsa'aque' tožə par gwsə'one' contr Pabən'. Nach gosə'əche'ene' jso'ene' gan' chon goberṇadorən' yelə' jostisən'. ¹³ Na' catə' besə'əžine'ena' gwse'e goberṇadorən': —Ca naquə bengə ža, chde' chgo'oyele'e to to beṇə' par nič so'one' bi de'e cobə par se'ejni'alaže'e Diozən' na' nža'alən' na lein' šejni'alažə'əchone'.

¹⁴ Bač zotequən' əne Pabən' catə'əczla gož Galionṇə' beṇə' Izrael ca': —Ca naquə de'e nga chaole xyə nga, žalə' naquən to no falt o to no de'e malchgua, gona'an yelə' jostis. ¹⁵ Pero naquən che dižə'əžə na' che la beṇə' na' che lei chelen'. Le'e gwyē' naclə gonle. Nada' bito co'o lao na'a gona' yelə' jostis che de'en nac ca'.

¹⁶ Nach bošaše' lega'aque' gan' chone' yelə' jostisən'. ¹⁷ Nach beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael bosə'əžize' Sostenesən' be'ena' naquə beṇə' gwṇabia' che yo'oda'ona'. Na' gwso'ot gosə'əyine' le' lao Galionṇə' pero bito bi cas ben Galionṇə' lega'aque'.

Pabən' beyeje' Antioquian' par jətičjui'e xtižə' Diozən' de'e gwyəne

¹⁸ Gwde goc ca' yezan ža gwzoch Pabən' Corinton' nach catə' beze'ena' bzeine' beṇə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən' dižə' nach beze'e beye'e to lo'o barcw. Na' beyeje' Sirian' na' gwche'e Prisilan' na' be'en che' Aquilan'. Na' catə' besə'əžine' Sencrean' besyə'əchoje' lo'o barcon' par ja'aque' lao yežən'. Na' antslə ze'e yesa'aque' Sencrean' bšib yičj Pabən' par blo'e de que bač bene' complir to de'en bene' lyebe lao Diozən'. ¹⁹ Nach besyə'əyo'e lo'o barcon' par besyə'əžine' Efeson' gan' besyə'əga'an Aquilan' na' Prisilan'. Na' Pabən' gožeje' lo'o yo'odao' che beṇə' Izrael ca' par be'elene' lega'aque' xtižə' Diozən'. ²⁰ Na' beṇə' ca' ža' lo'o yo'oda'ona' gwsa'atə'əyoine' le' yega'anəche' len

lega'aque', pero bito gone'ene'. ²¹ Nach bzeine' lega'aque' dižə' gože': —Chonən byen soa' lni de'en šo'o Jerosalenṇə', pero güidəchcza' delana'a le'e yetši'i šə Diozən' güe'e latjə.

Nach beze'e Efeson'. ²² Catə' bžine' Sesarean' nach gwdie' gwyēje' Jerosalenṇə' na' bguape' diox beṇə' ca' chəsə'ədoṇə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' na', nach beze'e beyeje' Antioquian' gan' mbane Sirian'. ²³ Gwde to tyemp gwzoe' Antioquian', nach gwyēje' gan' mbane Galasian' na' Frigian' jətičje' lažə' beṇə' ca' chəsə'ədoṇə chəsə'əžag chso'elao' Jesocristən' to to yež.

Apolosən' gwdičjui'e xtižə' Diozən' Efeson'

²⁴ Na' tyemp na' bžin to beṇə' Izrael Efeson' na' le' Apolos. Apolosən' naque' beṇə' Alejandria, na' chac cho'e dižə' lao' lcue' na' bansede' binlo can' na xtižə' Diozən' de'en nyojən'. ²⁵ Apolosən' gwnezene' che de'e güen ca' ben Xancho Jeso'osan' na' de'e ca' bsd blo'ine'. Na' do yičj do laže'e be'e dižə' bzejni'ine' tcho'a tšao' de'en nezene' che Jeso'osan' la'anə'əczə con de'en əbsd əblo'i de'e Juanṇə' na' can' bchoe' beṇə' nis na'azən' nezene'. ²⁶ Nach Apolosən' sin cui chaž chžebe' gwzə'olao be'e dižə' che Xancho' lo'o yo'odao' che beṇə' Izrael ca'. Na' gwse'ene' Prisilan' na' be'en che' Aquilan' can' chzejni' Apolosən' nach gosə'əche'e le' partlə na' bosə'əzejni'ichene' le' cuaselol can' na' Diozən' che Jeso'osan'. ²⁷ Na' ca naquə Apolosən' gone'ene' šeje' gan' ne' Acaya, na' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Efeson' besyə'əbeine' de'en gone'ene' šeje' na' bosə'əzoje' to cart de'e bexe'e par beṇə' ca' chso'onlilaže'e Jesocristən' Acayan' par nič yosə'əzenag beṇə' ca' che' na' so'one' güen len le'. Na' catə' bžin Apolosən' Acayan' goclenchgüe' beṇə' ca' bagoclen Diozən' par chso'onlilaže'e Jesocristən'. ²⁸ Na' lao lcue' bsd blo'ine' beṇə' Izrael ca' de que clelən' chso'one' xbab che Jeso'osan', na' bzejni'ine' lega'aque' can' nyoj Xtižə' Diozən' de que Jeso'osan' naque' Cristən' ben' chəsə'əbeze' yidə par gaquəlene' lega'aque'. Na' Diozən' goclene' Apolosən' par nič cui bi gosə'əna beṇə' Izrael ca' ca dižə' de'en be'ena'.

19

Can' goquə žlac gwzo Pabən' Efeson'

¹ Na' žlac zo Apolosən' Corinton', Pabən' beze'e na' bedie' yež ca' zjəchi' do ya'ada'onə' na' bežinte' Efeson'. Efeso na' bežague' baļə beņə' ca' bachso'onlilažə' Jeso'osən'. ² Nach gože' lega'aque': —ĶEzedəso Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'olen' catə'ən gwzoloa chonlilažə'əle Jesocristən'?

Nach beņə' ca' gwse'ene': —Bito ņe'e yeneto' šə zo Spirit che Diozən'.

³ Nach goze'e' lega'aque': —ĶNacxan' gwchoale nisən' ža?

Nach gwse'ene': —Gwchoato' nisən' can' bzejni'i de'e Juannə'.

⁴ Nach gož Pabən' lega'aque': —De'e Juannə' bchoe' beņə' ca' besyə'ədinje xtolə'əga'aque'ena' nis pero na' leczə gože' lega'aque' de que cheyaļə' so'onlilaže'e be'ena' ze'e selə' Diozən' par gaqualene' ņasyon Izraelən', na' be'ena' ne' ca' le'ena' Jeso'osən'.

⁵ Beyož boso'ozenague' can' gwna Pabən' nach gosə'əchoe' nisən' de'e yoblə par besə'əlo'e de que chso'onlilaže'e Xancho Jeso'osən'. ⁶ Nach Pabən' gwxoā ne'ena' yichjga'aque'ena' na' Spirit che Diozən' bedəson lo'o yichjla'aždao' to toga'aque' na' benən par ničh gosə'əne' gwde gwdeļə dižə' na' leczə gosə'əyixjui'e bi de'e'əno gož Diozən' lega'aque'. ⁷ Na' entr yoguə'əga'aque' zjənaquə ca do šizine'.

⁸ Na' ca do šon bio' bsed blo'i Pabən', na' sin cui chaž chžebe' be'e xtižə' Diozən' len beņə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag lo'o yo'oda'onə' chzejni'ine' lega'aque' par ničh gwse'ejle' zane' de que Diozən' chnabi'e con notə'ətežə beņə' chso'e latjə.

⁹ Pero besə'əchoj baļə beņə' zjənaquə yichjla'aždao' žod beņə' cui gwse'ejle'eczə na' delant beņə' ca' ža'anə' boso'ožia boso'onite'e de'en əbsəd əblo'i Pabən' che Jesocristən'. Pabən' bechoje' gan' že'ena' na' leczə bebeje' beņə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən', na' gwche'e lega'aque' gan' zo to yo'o scuel che to beņə' le Tiranno na' lo'o yo'o scuelən' bsed əblo'ichene' lega'aque' yoguə' ža. ¹⁰ Na' lao čhop iz ben Pabən' ca', yoguə'əļol beņə' ža' Asian' beņə' zjənaquə beņə' Izrael na' beņə' cui zjənaquə beņə' Izrael gwse'ene' xtižə' Xancho Jeso'osən'. ¹¹ Na' Diozən'

bene' par ničh Pabən' bene' miļagr de'e besyə'əbanchgüeine'. ¹² No bey na'azə na' no lachə' na'azə šə bəbchelan cuerp che Pabən' nach chjəsyə'əsane'en gan' zjəde beņə' güe' ca' na' le'e chasyə'əyacteine' che yizgüe'en chse'ine', na' beņə' ca' yo'o yaz no de'e xio' yichjla'ažda'oga'aque'ena' leczə chesyə'əchojən.

¹³ Nach baļə beņə' Izrael ca' beņə' ca' chsa'aš chso'one' rmech len yeļə' goža' chega'aque'ena' na' leczə chasyə'əbeje' de'e xio', gwsa'acļaže'e yesə'əčhine' la Xancho Jeso'osən' par yesyə'əbeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz beņə' ca' na' gosə'əne': "Chonto' mendad yechojle por yeļə' chnabia' che Jeso'osən' ben' choe' Pabən' xtiže'ena'."

¹⁴ Zo to beņə' Izrael na' le Eeseba na' naque' beņə' gwnabia' che bχoz ca'. Na' nita' gaža xi'ine' na' xi'ine' ca' gažan' choso'ozetje' la Jeso'osən' gwse'enene' yesyə'əbeje' de'e xio' ca'. ¹⁵ Na' to šlas cata' gwse'e to de'e xio'on ca' na' boži'in xtižə'əga'aque'ena' gožən lega'aque': —Nezda' non' Jeso'osən' na' nombi'a Pabən', pero le'e bito nacle txen len lega'aque'.

¹⁶ Nach de'e xio'onə' benən par ničh be'ena' bxite'e bñize' beņə' ca' na' benene' lega'aque' con can' chene'ennə', xte gosə'əbi'e güe' na' xte gwsa'aque'ne' zi', nach bosyo'oxonje' liž be'ena' ga'alyidga'aque'. ¹⁷ Na' yoguə'əļol beņə' ca' nita' Efeson' beņə' Izrael ca' na' beņə' ca' cui zjənaquə beņə' Izrael gosə'ənezene' can' goquən'. Nach yogue'e besə'əžebe' na' gwsə'əche' yeļə' bala'an che Xancho Jeso'osən'.

¹⁸ Na' zan beņə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən' gosə'əxoadole'e lao beņə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' gwse'e lega'aque' ca malən' bagwso'one' antslə. ¹⁹ Nach zan beņə' bagwsa'ac beņə' goža' na' beņə' goņe ya'a boso'otobe' libr chega'aque'ena' na' gwso'oxe'en boso'ozeye'en delant beņə' ljuežjga'aque' ca' bachso'elao' Jesocristən', na' besyə'əbeje' cuent ca do ja'aquə'ətə' zjənyeyjue' libr ca' na' bžinən šiyon mil mech plat. ²⁰ Na' ca naquə xtižə' Xancho Jesocristən' gosə' gwlaļjachən' na' gwyanch beņə' boso'ozenague' chei.

²¹ Gwde goc de'e ca' Pabən' bene' xbab yeyeje' Jerosalennə' catə' yeyož šeje' gan'

mbane Masedonian' na' Acayan'. Na' lecza gwne' de que cata' yežine' Jerosalennə' cheyałə' šeje' Roman'. ²²Nach bsele'e chopə beñə' ca' chsa'aclen le' Masedonian', Temtion' len Eraston', žlac bega'anəch le' Asian' yeto chopə ža.

Beñə' ca' gwso'on contr Pabən' gwso'onchgüe' scandl Efeson'

²³Na' zan beñə' Efeso ca' besə'əže'e Pabən' de'en bsd əblo'ine' che Jeso'osən', nach gwsa'aš gwso'olje' lao' syodan' gwso'onchgüe' scandl. ²⁴Quingan' goquə. Zo to beñə' le Demetrio na' chone' yo'odao' dao' de p̄lat de'en naquə ca yo'odao' gan' zo xnax Diana ben' chse'ejni'alaže'e, na' chda'ochguan na' gan xen chone' na' lecza ca' beñə' ca' chso'on žin txen len le'. ²⁵Nach btobe' beñə' ca' chso'on žin txen len le' na' yeziqə'əchlə beñə' lecza zjənlan chso'on žinñə' nac ca' nach gože' lega'aque': —Nezele de que ca naquə žin nga nlancho choncho, chonlenchguachon gan. ²⁶Na' babenczele na' bable'iczele can' chonliza to de'e le Pab chsed chlo'ine' beñə' lao' syoda Efeso nga na' casi yoguə' beñə' ža' doxente Asian' che'e lega'aque' de que yoguə'alolte lgu'a' la saquə' de'e chso'on beñə'chən' bito zjəzaquə'ən par šejni'alaže'əchon. Na' beñə' zan bachoso'ozenag che'. ²⁷Le'e gonšč xbab naclə goncho la' nxož bin' yesə'əne' checho por ni che žin de'e nga choncho, na' caguə' ležən, sino lecza nxož so'one' par nič yo'odao' che xnax Diana chechon' yega'anən ca to de'e cui bi bi zaque'e na' lecza ca' yelə' xoche che'enə' na' yelə' zaquə' che'enə'. Xož gac che' ca' la'anə'əczə beñə' ža' doxenlə Asia nga na' doxen yežlyon' chse'ejni'alaže'e le'.

²⁸Beyož gwse'enene' gwna Demetrio' ca' besə'əlocchgüe' che de'en chsed chlo'i Pabən', nach gwso'osye'e gosə'əne': —Beñə' zaquə'əchgüei xnax Diana chechon', la' le'enə' xnax che chio'o beñə' Efeso.

²⁹Nach to scandl juisy bachac lao' syodan' de'en gwsa'aque' toza bosə'əñize' beñə' ca' zjəle Gayo na' Aristarco, na' gosə'əxobe' lega'aque' xte besə'əžinte' gan' chəsə'ədobə yoguə' beñə' lao' syodan'. Gayon' na' Aristarcon' zjənaque' beñə' Masedonia na' chsa'aše' txen len Pabən'. ³⁰Pabən' goclaže'e šo'e gan' zjəndobə beñə'

ca' par güe'elene' lega'aque' dižə' pero beñə' Efeso ca' chso'onlilažə' Jesocristən' bito gwso'e latjə šeje'. ³¹Na' yebałə beñə' migw che Pabən', beñə' zjənaquə beñə' gwnabia' Asian', bosə'oselə'e rson gwse'e Pabən' de que bito šeje' gan' zjəndobə beñə' ca'. ³²Na' beñə' ca' zjəndopə zjənžaguən' chso'one' to scandl juisy. Gwde gwde chso'osya'a to toga'aque', niqə nejni'a bin' chəsə'əne'. Na' caguə' yoguə'əga'aque' zjəneze' bi parən' zjəndobe'. ³³Na' beñə' ca' besə'əža'a Pabən' lecza besə'əže'e notə'ətezəchlə beñə' Izrael. Nach beñə' Izrael ca' zjənžaguən' bosə'ožigue'e to beñə' le Ljandr par gwzeche' lao beñə' ca' ža'anə' par güe'e dižə' cuent cuich yesə'əže'e lega'aque'. Na' Ljandrən' gwlis ne'enə' par bene' seņy nite'e žizə yoso'ozenague' rsonñə' de'en gwzoe' laoga'aque'enə'. ³⁴Pero cata' besə'əle'ine' le' gwsa'acbe'ine' de que naque' to beñə' Izrael, nach tši'iza besy'əzolaogüe' gwso'osye'e gosə'əne': —Beñə' zaquə' juisy xnax Diana che chio'o beñə' Efeso.

Ca do chop or gwso'osye'e gosə'əne' ca'.

³⁵Nach be'enə' naquə scriban cata'əchgua goc bebec žie' lega'aque' nach gože' lega'aque': —Le'e beñə' syoda Efeso, yoguə' beñə' ža' doxenlə yežlyon' zjəneze' de que naquən lao na'acho əgğüia əgwyecho yo'odao' che xnax Diana chechon'. Le'enə' naque' le'ezelaogüe beñə' zaque'e la' lgu'a' la saquə' che'enə' bxopən yoba na'ate par lao yežlyon'. ³⁶De'e na'anə' ža bito gaquə no əna de'e yoblə. Na' le'e so žizə, bito bi gonle sin cui gongaxjle xbab naquən' gonle. ³⁷Ca naquə beñə' quinga nche'ele nga, bito ənacho bi bagosə'əbane' lo'o yo'odao' checho ca' na' niqə ənacho choso'ožia chso'onite'e xnax Diana chechon'. ³⁸Na' Demetrio' nga len beñə' ljuežje' ca' yela', šə chac bi de'e chac chega'aque' len beñə' yoblə, nitə'əczə beñə' gwnabia' so'one' yelə' jostis chega'aque'enə' šə žja'aque' par nič əžjse'e lega'aque' part. ³⁹Na' šə bichlə de'e chñable gaquə, partlə gaquə jont chei par choglaon. ⁴⁰Ca naquə scandl de'e nga chac na'a nxožchguə əbague'echo de que choncho contr gobiern ca de'en nga že'e ža'acho nga, na' nic bi bi de ye'ega'acchone' šə yesə'əñabene' chio'o che scandl juisyən' choncho.

⁴¹ Beyož gože' lega'aque' ca' bene' mendad besy'əžaše'.

20

Pabən' gweyjeche' Masedonian' na' Gresian'

¹ Nach catə' beyož gwche' ži de'e zedən', Pabən' goxe' beṇə' Efeso ca' chso'onlilažə' Jesocristən' gan' zo'enə' na' lao banite'enə' btipe' lažə'əga'aque', nach bzeine' lega'aque' dižə'. Gwde na' beze'e gweyjeche' Masedonian'. ² Na' gwdie' to to yež ca' zjəchi' Masedonian' btipchgüe' lažə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', nach gweyjeche' Gresian'. ³ Na' gwzoe' Gresian' šon bio', na' cata' bžin ža yeze'e par yeyo'e lo'o barcon' yeyeje' Sirian', gwnezene' de que zjachi'inao beṇə' Izrael ca' le', nach mejor bezdie' doxen gan' mbane Masedonia na'alə, bela'atie' Filiposən' gan' zoa' ca oran'. ⁴ Na' Sopater len Aristarco len Segundo len Gayo len Tiquico len Trofimo na' leczə len Temtion' ja'aclene' le' Asian'. Sopaterən' naque' beṇə' Berea, Aristarcon' na' Segundo zjənaque' beṇə' Tesalonica, na' Gayon' naque' beṇə' Derbe. Na' Tiquicon' len Trofimon' zjənaque' beṇə' Asia. ⁵ Nach gosə'əbialao beṇə' ca' na' jəsə'əleze' neto' Troasən'. ⁶ Gwdech ljin' cata'ən chsa'ogüe' yetxtil de'en cui bi xne'i nčixə, nada' len Pabən' gwza'ato' Filiposən' gan' zo'anə' na' gwyo'oto' lo'o barcon' na' goc gueyə' ža cata' bžinto' Troasən' gan' banitə' beṇə' ca' jəsə'əlezə neto' nach gwzoto' na' gažə ža.

Can' goquə lao zo Pabən' Troasən'

⁷ Na' catə' bžin ža dmigw besə'ədobə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Troasən' gwse'ej gwsa'ogüe' par chjəsyə'əzalaže'e bi zejen par chio'o de'en bsanlažə' cuin Xancho Jesocristən' gwso'ot beṇə' le'. Na' de'en bazon yeza' Pabən' ca gwxezə be'e xtižə' Diozən' len lega'aque' xte bžinte do chel. ⁸ Na' lo'o yo'o gan' ndopə nžagto' naquən de šon cuia na' cuartən' de'en zo le'ezelaogüe la'alə, zechguan yi' na' lo'i nan' že'eto'. ⁹ Na' to bi'i güego' lebo' Eutico žiabo' cho'a bentanṇə'. Na' Pabən' zdonzə zda dižə' de'en cho'enə' na' ca' žia bi'in cho'a bentanṇə' gwtasbo' na' lao chtasbo'on bexopəczlabo' lao yo che'elə. Na' bi'i guatzə besyə'əlise'. ¹⁰ Nach betj Pabən' bžine' gan' jəsyə'ədixjue'ebə'onə'

le'e bchequə'əte' laobo'onə' gwdele'ebə'. Nach gože' beṇə' ca': —Bito bi gaquele, mbanczbo'.

¹¹ Na' begüie' de'e yoblə nach gwsa'ogüe' na' bezolaogüe' cho'e dižə'anə' len lega'aque', na' ne'e cho'ete'en ca' cata' gweye'eni'. Nach beze'e. ¹² Nach catə' besyə'əsa'ac beṇə' ca' besyə'əbeichgüeine' besyə'əche'e bi'i güego'on mbambo'.

Gwsa'aque' Troasən' na' ja'aque' gan' nzi' Mileto

¹³ Nach bxi'ato' len Pabən' de que yebialaoto' yeyejto' lo'o barcon' xte gan' nzi' Ason, na' le' gwyazlažə'əche' yeyede' yo bižlə yela'ate' Asonṇə'. Ca' goquən' beyo'oto' lo'o barcon' par bežinto' Asonṇə'. ¹⁴ Na' Ason na' bežagto'one' nach txen beyo'olento'one' lo'o barcon' par bežinto' gan' nzi' Mitilene. ¹⁵ Nach na' bessa'ato' besyə'oto' lo'o barcon' na' beteyo bežinto' galə'əzə ganə' nzi' Quio. Nach zjəzdato' na' gwde yeto ža bežinto' ganə' nzi' Samos. Na' bechojto' lo'o barcon' na' gweyjto' gan' nzi' Trogilio na' na' bega'antə' tže' bento' dezcanz. Nach beteyo besyə'oto' lo'o barcon' de'e yoblə par bežinto' Mileton'. ¹⁶ Ca' bento' par nič cui gwdeto' Efeson' la' Pabən' bito gone'ene' šeichene' yež ca' zjəchi' Asian', chedə' bachacbyenchgüeine' šə galə' soe' Jerosalennə' par ža lni Pentecostesən'.

Pabən' be'e dižə' len beṇə' golə blao che beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' Efeson'

¹⁷ Mileto na' zoto' bselə' Pabən' rson par bda'ac beṇə' golə beṇə' blao ca' entr beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag so'elaogüe'e Jesocristən' Efeson'. ¹⁸ Na' catə' besə'əla'aque'enə' Pabən' gože' lega'aque': —Nezczle ca güennə' babena' entr le'e dezd cata'ən bida' Asian' de'e neche. ¹⁹ Gwzoa' bena' xšin' Diozən' do yičj do lažə'a. Bito ben cuina' xen, na' zan las gwchežəchgua' chele, na' de'e zan de'e bosə'oči' bosə'osaquə' beṇə' Izrael ca' nada'. ²⁰ Bzejni'ida' le'e yoguə' de'en byəžjele šejni'ile sin cui bžeba'. Bzejni'ida'an le'e cata'ən chdopə čizagle na' leczə liž to tole. ²¹ Bzejni'itezada' beṇə' zjənaquə beṇə' Izrael na' beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael can' chene'e Diozən' yesyə'ədinjene' xtəlo'əga'aque'enə' na'

can' cheyałə' so'onlilaže'e Xancho Jesocristən'. ²² Na' na'a yeya'a Jerosalennə' cheda' babzejni'i Spirit che Diozən' nada' de que chonən byen yeya'a, na' bito nezdə' bin' gaquə čhia' na'. ²³ Con de'en nezdə' de'en babzejni'i Spirit che Diozən' nada' de que to to syoda gan' yedia' ədola'a gaca' pres na' leczə gaquə bichlə de'e čhi' saca'a. ²⁴ Bito čhi' yichja' che yoguə' de'e ca' čhi' saca'a. La'annə'əczə šə so'ote' nada', chzanczadə' yełə' mban čhia'anə'. Čhi' yichja' ša'alao gona' yoguə'əloł de'en naquə lao na'a gona' na' mbalaz zoa' lo'o yichjla'aždaogua'anə' žlac chona'an. Xancho Jesocristən' gwleje' nada' par yo'o lao na'a chyixju'i a dižə' güen dižə' cobə catequən' nzi'ilažə' Diozən' benachən' na' čhixju'i an žlac ne'e yo'a biš xne.

²⁵ Nadan' bzejni'ida' le'e ca naquən' chnabia' Diozən' con notə'ətezə beňə' chso'e latjə pero na'a zoa' segor de que ni tole bitoch le'ile nada' lao yežlyo nga. ²⁶ De'e na'anə' əchnia' le'e de que bito bi dolə' napa' nada' šə nole cuiayi'. ²⁷ La' bach bzejni'ida' le'e yoguə'əloł de'en chene'e Diozən' ənezele sin cui bi bcuaša'a. ²⁸ De'e nan' ža cuec yichjle che yoguə'əloł de'en babzejni'ida' le'e na' legwsed legwlo'i yežiquə'əchlə beňə' chsa'ədopə chsa'əžag chso'elaogüe'e Xancho Jesocristən' de que cheyałə' yoso'ozenague' čhei. Legon ca' cheda' Xancho Jesocristən' bnežw cuine' gwdixjue' xtolə'əchon' catə'ən gwso'ot beňə' le', na' Spirit che Diozən' bagwleje' le'e par əggüia əgwyele yeziquə'əchlə beňə' chso'onlilažə' Jesocristən'. ²⁹ Nezdə' catə' cuich zoa' len le'e la'ac beňə' se'enene' yesə'əxoayague' le'e par nič cuejyichjle cuich gwzenagle che Jesocristən'. ³⁰ Na' entr le'e yesə'əchoj beňə' yoso'osed yoso'olo'ine' le'e por dižə' güenlažə' lgua'a dižə' li, se'enene' nəole de'en yoso'osed yoso'olo'ine'. ³¹ De'e na'anə' legapə cuidad nič cui no yesə'əxoayag le'e. Na' ležzala'alažə' de que šon iz bagwzoa' bsed blo'ida' le'e na' gwneyoida' le'e teža na' še'elə' na' xte bcuežən nada' por le'e.

³² Na'a ža beňə' bišə', Diozən' gwcuasə' gwcu'eje' le'e len de'e malən' na' xtiže'enə' əgwzejni'ichən le'e can' nzi'ilaže'e le'e. Xtiže'enə' gaqualenən le'e

sotezə sole gonlilažə'əle Jesocristən' na' leczə gaqualenən le'e par nič žjəyezole len Diozən' txen len yeziquə'əchlə beňə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'ena'. ³³ Bitonə' selaža'a bi de'en de che beňə', nic xmechga'aque'enə' na' ni xala'anga'aque'. ³⁴ Nezczele ni'a na'a bgona' žin par nič bžel bi de'en byažj de'en bčhinda' txen len beňə' ca' gosə'ənitə' len nada'. ³⁵ Na' bena' žinnə' ca' par nič leczə blo'ida' le'e can' gonle gaqualenle beňə' ca' chac falt bi de'en chsa'əyažjene'. Na' žjsa'alaza'əle xtižə' Xancho Jesocristən' de'en gwne': "Mbalazəch zocho catə' chnežwcho bi de'en chnežwcho beňə' cle ca catə'ən chso'one' chio'o bi de'en chso'one'."

³⁶ Na' beyož be'e Pabən' dižə'ən bzo xiben' txen len yoguə' beňə' ca' gwso'one' orasyonnə'. ³⁷ Na' yoguə'əga'aque' gosə'əbežchgüe' che Pabən' na' gosə'əyele'ene' na' gwsa'ogüe'ene' bxid. ³⁸ Nach ja'aclene' le' gan' beyo'e lo'o barcon'. De'e juisy de'e gwsa'aque' de'en gože' lega'aque' de que ni yešlasə cuich yesə'əle'ine' le'.

21

Pabən' beyeje' par Jerosalennə'

¹ Beyož bzeišaza ljuěžjto' dižə' len beňə' ca', na' beyo'oto' lo'o barcon' zjədato' liča bežinto' gan' ne' Cos. Na' beteyo bežžinto' gan' ne' Rodas. Na' Rodas na' bezsa'ato' na' bežžinto' Patara. Na' bechojto' lo'o barcon'. ² Na' to jəyetilžəto' chza' yeto barcw yoblə chza'an šejən Fenisia na' beyo'oto' lo'ina'. ³ Na' lao zjəyedato' lo'o barcon' ble'ito' isla de'en ne' Chipre, čhi'in na'acho yeglə. Na' bedeto' zjəyedato' gan' mbane Siria. Nach catə' bežinto' Tiron' gan' bosyo'oletje' yoa' de'en zonsa'anə' na' beyetjto'. ⁴ Na' jəyediljto' gan' nitə' beňə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', na' catə' beželetto' gan' nite'enə' bega'anlenga'actə'one' to xman. Nach gwsa'ata'əyoine' Pabən' cui šeje' Jerosalennə' cheda' Spirit che Diozən' babzejni'in lega'aque' de que gaquə de'en gac che' Jerosalennə'. ⁵ Na' catə' beza'ato'onə' do xi'in do xo'oləga'aque' gwsa'aque' len neto' cho'a syodan', nach bzo xibto' bento' orasyonnə' len lega'aque' cho'a nisdə'onə'. ⁶ Beyož na' bzei ljuěžjto'

dižā' nach beyo'oto' lo'o barcon'. Na' besa'aque' zjəya'aque' ližga'aque'.

⁷ Na' de'en beza'ato' Tiron' bežinto' gan' ne' Tolemada na' Tolemada na'azə bezyetjto' lo'o barcon'. Na' jəlanə'oto' beṇə' ca' chso'onlilažā' Jesocristān' Tolemaidan' na' gwzoto' len lega'aque' tža. ⁸ Na' beteyo beza'alento' Pabān' na' bežinto' Sesarean' na' jəyega'antə' liž Lipən' ben' naquə' txe'n len beṇə' ca' yəxop zjənaque' comisyon che beṇə' ca' chso'onlilažā' Jesocristān' Jerosalennə'. Na' Lipən' zotezə zoe' cho'e dižā' che Jesocristān'. ⁹ Lipən' nitə' tap xi'ine' no'ol giəgo' na' choso'ozenebo' beṇə' bi de'en bagož Diozān' lega'acbo'. ¹⁰ Zan ža gwzoto' liž Lipən' na' lao zoto'onə' bla' to beṇə' Jodean' beṇə' le Agabo. Chzenene' beṇə' bi de'en bagož Diozān' le'. ¹¹ Na' catə' ble'enə' gwṇabe' doxpey Pabān' na' bchejan' ni'a ne'e ca' na' gože'ene': —Spirit che Diozān' babzejni'in nada' de que beṇə' Izrael ca' ža' Jerosalennə' yoso'ocheje' ni'a na'o ca' can' babchej ni'a na'ana' len doxpeyo' nga, nach so'one' le' lao na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael.

¹² Catə' beyož beneto' can' gwna Agabən', neto' len beṇə' Sesarea ca' gotə'əyoito' Pabān' par cui šejəche' Jerosalennə'. ¹³ Nach Pabān' gwne': —Bito cuežle chia' o gonle ca soa' trist. Nada' zocza' par əcheja' na' gata' Jerosalennə' laogüe de'en chyixju'i'a xtižā' Xancho Jeso'osən'.

¹⁴ Na' gocbe'ito' bito bi gaquə gonto' par cui šejə' Jerosalennə', na' bitoch bi gožto'one', con gožto'one': —Gaquə con de'en əṇa Xancho'.

¹⁵ Nach beyo'eni'ato' beza'ato' zjədato' par Jerosalennə'. ¹⁶ Na' gwsa'ac to chopə beṇə' Sesarea ca' chso'onlilažā' Jesocristān' len neto' na' entr' lega'aque' len to beṇə' Chipren' ben' le Mnason. Bagoc zan iz chonlilaže'e Jesocristān', na' bazo liže' Jerosalennə'. Nach bxia'ato' žjəsoto' liže'enə'.

Pabān' bežine' Jerosalennə' na' jəlanə'e Jacobān'

¹⁷ Na' catə' bežinto' Jerosalennə' beṇə' bišə'əcho ca' ža'ana' besyə'əbeichgüeine' na' bosə'oguae' neto' diox. ¹⁸ Na' beteyo gwyeljento' Pabān' jəyeto' Jacobān' na' bžinto'onə' bazjəndopə zjənžag yoguə' beṇə' golə beṇə' blaə che beṇə' ca'

chso'onlilažā' Jesocristān' na'. ¹⁹ Nach bguap Pabān' lega'aque' diox na' beyožān' be'elene' lega'aque' dižā' tcho'a tšao' ca naquən' baben Diozān' par ničh zan beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael bachso'onlilaže'e Jesocristān' gan' be'elene' lega'aque' xtižā' Diozān'. ²⁰ Na' catə' beyož bosə'ozenague' de'en gož Pabān' lega'aque' nach gwso'elaogüe' Diozān'. Na' gwse'e Pabān': —Beṇə' bišə' nezdə' de que zan mil beṇə' Izrael ca' bagwso'onlilaže'e Jesocristān' na' yoguə'əlole' chsa'aque'ne' chonən byen ṇaocho costombr de'en na lei de'en bzoj de'e Moisezān'. ²¹ Na' bazjənenene' rson de que le' chdao' chsed chlo'ido' yoguə' beṇə' Izrael ca' že'e zita' de que cuich cheyalə' yesə'ənaogüe' costombr de'en na lei de'en bzoj de'e Moisezān'. Le'egateza ca' bazjənenene' rson de que chsed chlo'ido' cuich cheyalə' yoso'ozoe' xi'inga'aque'enə' señy de'en ne' sirconsionə' ca' naquə costombr chechon'. ²² ŸNacxa gaquən' ža? la' zane' yesə'əžag nga catə' yesə'ənezene' de que bačh zo' nga de'e yoblə. ²³ Quinga goncho. Nita' tap beṇə' nga beṇə' zjənon to lyebe lao Diozān' na' ṇa'a chse'enene' so'one' complir ca de'en zjənone' lyebe. ²⁴ Gwche'ega'aque' yo'odao' əblaonə' na' gono' txe'n len lega'aque' chixjo' bia ca' əgwnežjwle bəxozan' gote'. Gono' ca' par ničh yexi' yeyachle can' na lein' de'en bzoj de'e Moisezān' na' techlə guaquə əgwžib yichjga'aque'enə' ca costombr checho de'en de yeyož goncho complir lyeben'. Gono' ca' len lega'aque' par ničh yoguə'əlole' beṇə' əsa'acbe'ine' de que chono' can' na leinə' na' de que bito chzo'on ca'alə' can' chəsə'əne'. ²⁵ Babzojto' beṇə' ca' chso'onlilažā' Jesocristān' ga yoblə beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael, na' gožga'acto'one' de'en chaqueto' cui cheyalə' so'one'. Gožga'acto'one' cui sa'ogüe' yelə' guao de'en chəsə'əne' naquan che lguə'a lsaquə'an chse'ejni'alažā' beṇə', na' cui sa'ogüe' chen, na' cui sa'ogüe' bia chat chbe' ši'ib. Na' leczə gožga'acto'one' cui yesə'əgo'o xtoga'aque'.

Gosə'əzene' Pabān' yo'odao' əblaonə'

²⁶ Beteyo gwza' Pabān' gwche'e beṇə' ca' tap par yesyə'əxi' yesyə'əyache' yo'odao'

əblaonə' can' na lei de'en bzoj de'e Moisezən'. Nach Pabən' gwyo'e gan' zo bχozən' gwdiχjue'ine' le' bi žan' əza'a əsa'aque' xi'ilažə' niχ yoso'onežjue' bχozən' bia ca' gote'enə'.

²⁷ Na' baχ zon gaquə gažə ža chso'one' de'en chso'one' par chesyə'əxi' chesyə'əyache', nach gozej Pabən' lo'o yo'odao' əblaonə'. Na' besə'əle'i balə beṇə' Izrael ca' za'ac Asian' le', nach bosə'ota bosə'one' beṇə' ca' nitə'anə'. Nach gosə'əzene' Pabən'. ²⁸ Gwso'osya'adie' gosə'əne': —Le'e beṇə' Izrael, ledogaquəch tozə. Benga chde' doxenlə chsed chlo'ine' beṇə' de que bito nachco beṇə' güen na' de que bito bi zaquə' lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' nic yo'odao' əblao checho nga. Na' na'a yeto de'e mal juisy banone' len yo'odao' əblao nga de'en naquə che Dioz chechon', babže'e beṇə' ca' cui zjanaquə beṇə' Izrael lo'inə'.

²⁹ Gwso'one' xbabən' ca' chedə' antslə besə'əle'ine' Pabən' lao' syodan' chdalene' to beṇə' Efeso le Trofimo na' gwsa'acquene' gwche'ene' lo'o yo'odao' əblaonə'.

³⁰ Na' gwso'onchgüe' zda zṇe. Nach le'e besə'ədobte beṇə' zan cho'a yo'odao' əblaonə' nach gwso'e gwso'oxe'e Pabən' na' besyə'əxobe'ene' fuerlə yo'odao' əblaonə', na' le'e besyə'əseyjwte puert ca'. ³¹ Na' baχczə chso'ote'ene' catə' bžin rsonṇə' lao beṇə' gwnabia' che soldad ca' de que doxen lao' syoda Jerosalennə' bachac scandlən'. ³² Nach le'e gwza'ate beṇə' gwnabia'anə' gwche'e soldad ca' na' capitān ca', əzja'acsese' gan' ža beṇə' zan ca'. Na' catə' beṇə' ca' chso'ot Pabən' besə'əle'ine' bachəsə'əžin beṇə' gwnabia'anə' len soldad che' ca' gan' nite'enə', nach le'e gosə'əbezte' bitoch gosə'əyine' Pabən'. ³³ Nach catə' bžin beṇə' gwnabia'anə' gan' ža beṇə' ca', bene' mendad gwso'oxə' soldad che' ca' Pabən' na' bosə'ocheje'ene' chopə gden. Nach gwṇabene' beṇə' ca' ža'anə' bi le'be'enə' na' bin' none'. ³⁴ Na' gwso'osya'adia beṇə' ca' ža'anə', na' gwde gwde gosə'əna to to'e, na' gwdeczə cui gwyejni'i beṇə' gwnabia'anə' bixacxzan' chac tant scandl chso'one'. Nach bene' mendad gosə'əche' soldad che' ca' Pabən' cuartelən'. ³⁵⁻³⁶ Nach yoguə' beṇə' zan ca' jəsə'ənaogüe' lega'aque' chso'osye'e chso'one' to scandl juisy. Na'

catə' besə'əžine' cho'a scaler che cuartelən' gosə'əlen soldad ca' Pabən' chedə' ne'e gwse'enche beṇə' ca' yoso'onjize'ene' na' yogue'e gwso'osye'e gosə'əne': —Le'e gote'.

Pabən' be'e dižə' lao beṇə' ca' zjənžaguən'

³⁷ Na' baχ chso'e len Pabən' lo'o cuartelən' catə'əczla gože' beṇə' gwnabia'anə': —ĴEguaquə güe'elena' le'e to chopə dižə'?

Nach beṇə' gwnabia'anə' gože'ene': —ĴEchaco' dižə' griego? ³⁸ ĴEagua len beṇə' Egipto ben' gwda btob tap mil beṇə' güet beṇə' bat ngazə na' gwche'e lega'aque' latjə dašən' gan' chso'one' contr gobiernən'?

³⁹ Nach Paban' gože'ene': —Caguə' le' nada'. Nada' naca' beṇə' Izrael na' lažə'anə' naquən to syoda blao gan' mbane Silisia de'en nzi' Tarso. Benšga goclen be' latjə güe'elena' beṇə' quinga dižə'.

⁴⁰ Nach beṇə' gwnabia'anə' gože'ene' ya'o. Nach Paban' gwzeche' lao scalerən' na' bene' señy len ne'enə' par nitə' beṇə' ca' žizə yoso'ozenague' xtiže'enə', na' legosə'ənita'ətie' žizə. Nach gwzolaogüe' be'e dižə'an len lega'aque' dižə' ebreo.

22

¹ Gože' lega'aque': —Beṇə' bišə' leg-wzenag ca naquə rson χhia' nga gwzoa' laolen'.

² Catə' gwse'ene'ene' dižə' ebreon' choe' Pabən', gosə'ənita'əche' žizə. Nach Pabən' gože' lega'aque': ³ —Nada' naca' beṇə' Izrael. Golja' syoda Tarso gan' mbane Silisian' pero bida' syoda nga na' ni gwcha'ogua'. Na' bseda' len to maestr əblaon' be'enə' le Gamaliel. Le' bzejni'ine' nada' cuaselol can' na lei che de'e xaxta'ocho ca'. Na' godca' lechguale chona' yoguə'əloj can' chene'e Diozan' cayanə'əczən' le'e chaquale chonle na'a. ⁴ Na' blagzejə blagžida' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən'. Go'onda' gotga'aca'ane' na' gwxena' beṇə' byo ca' na' no'ol ca' chso'onlilažə' le' gwche'ega'aca'ane' gwže'e ližyan'. ⁵ Beṇə' gwnabia' che bχoz ca' na' yoguə'əloj beṇə' golə beṇə' blao ca' chəsə'ənabia' nasyon Izraelən' zjənezene' can' bena'. Lega'aque' gwso'one' yiš de'e bexə'a əzya'a Damascon' par niχ gaquə sena' baltežə beṇə' chso'onlilažə'

Jesocristən' par che'ega'aca'ane' Jerosalen ni gonga'acto'one' castigw.

Pabən' be'e dižə' can' goquə bembie Jesocristən'

⁶ Na' goquan' lao əzya'a Damascon' na' mer do gobiž bazon əžina'anə' catə'əczla to be'eni' juisy de'en za' yoban' gwyechjən nada'. ⁷ Xte bgüixa' lao yon' na' benda' to beṇə' gože' nada': "Saul, žbixchen' nga nlagzežə nlagzido' nada' quinga?" ⁸ Nach božia'an goža'ane': "¿No le Señor?" Nach gwne': "Nada' Jeso'osən beṇə' Nasaret. Nadan' nlagzežə nlagzido'." ⁹ Beṇə' ca' əzya'alena'anə' besə'əžebchgüe' besə'əle'ine' be'eni'inə' pero bito gwse'enene' de'en gwna Jeso'osən' nada'. ¹⁰ Nach goža'ane': "¿Bin' cheyalə' gona' ža Xana'?" Nach Xana' Jeso'osən' gwne': "Beyas na' gwyejtežə Damascon', na' to beṇə' zo na' əne' le' bin' cheyalə' gono'." ¹¹ Nach be'eni'inə' xte benən ca gwčhola', nach beṇə' ca' nžaga'anə' gwso'oxe'ene' na'anə' par bžinto' Damascon'.

¹² Na' Damasco na' zo to beṇə' le Ananias beṇə' cho'elaogüe' Diozən' do yichj do laže'e can' na lei chechon', na' yoguə'əloj beṇə' gwlaž checho ca' ža'anə' chso'e xtižə' Ananiasən' de que naque' beṇə' chon de'e güen. ¹³ Ananiasən' bide' bedənie' nda' na' catə' ble'enə' gože' nada': "Saul biša'a, bele'i." Catə' gwne' ca' le'e bele'iteida', nach goc ble'ida' le'. ¹⁴ Nach gože' nada': "Diozən' ben' cho'ela'ochə, ben' leczə gwso'elao' de'e xaxta'ochə ca', bagwleje' le' par nič bable'ido' Xi'ine'enə' ben' naquə le'ezealaogüe beṇə' güen. Bagwleje' le' par nič babendo' be'elene' le' dižə', na' par nič šejni'ido' doxen can' chene'ene' gono'. ¹⁵ Go'o xtiže'enə' len beṇə' zan beṇə' že' lao yežlyo nga na' əgwzejni'iga'acdo'one' de'e ca' babendo' na' bable'ido'. ¹⁶ Na' na'a ža, bito cuzəcho'. Yo'o par nič cho'o nis. Na' gono' orasyon lao Xancho Jesocristən' əṇabdo'one' yeya'a ye'yibe' yichjla'azda'ogo'onə'."

Pabən' be'e dižə' can' goquə jəsed jəlo'ine' beṇə' ca' cui žənaquə beṇə' Izrael

¹⁷⁻¹⁸ Nach gwde na' beyeda' Jerosalen nga na' gwyə'a lo'o yo'odao' əblaona' jena' orasyon na' lao chona'anṇə' ble'idaogüe'eda' Jesocristən'. Na' gože'

nada': "Na'atec na'a bechoj Jerosalen nga la' bito yoso'ozenag beṇə' quinga čhio' ca naquə dižə' de'en go'o chia'." ¹⁹ Nach goža'ane': "Xana', zjənezczəga'aque' de que nada'anə' gwyə'a to to yo'odao' ca' na' jetə žtina' beṇə' ca' chso'onližə' le' na' bseyjwga'aca'ane' ližya. ²⁰ Le'egatežə ca' lencza' naquəto' txen na' gwyə-zlažə'əchgua' catə'an gwso'ote' de'e Esteban' ben' be'e xtiže'onə', na' nada' gwɔdapa' xadon che beṇə' ca' gwso'ot le'." ²¹ Pero Jesocristən' gože' nada': "Bchoj la' əseja'a le' zita' par go'o xtiže'anə' len beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael."

Pabən' be'elene' beṇə' gwnabia' che sołdad ca' dižə'

²² To ca'atə'əžə boso'ozenague' che Pabən', nach gwso'osye'e gosə'əne': —Le'e got be'enə'. Bitə cheyalə' soche' yežlyon'.

²³ Gwso'osya'adie' xte juisy. Na' de'e tant čhəšə'əloque' xte boso'ozələ' xaga'aque'enə' lao be' na' leczə gwsa'aše'e bište yon' na' boso'ozəle'en. ²⁴ Catə' ble'i beṇə' gwnabia' che sołdad ca' can' chso'one'enə' nach bene' mendad yesə'əyine'ene' yid sot nič güe'e dižə' bi de'e malən' babene' de'en chso'osya'a beṇə' ca' contr le'. ²⁵ Na' bazjəncheje' Pabən' par yesə'əyine'ene' catə' gože' capitannə' ben' zecha galə'əžə: —Segon can' na' lein', bito de' ləns čhinle nada' yid sotən' chedə' la' naca' beṇə' ṇasyon Roma na' niqenə' gatə'əbia' šə bin' nona'.

²⁶ Beyož gože' capitannə' ca' le'e gwyejte' capitannə' lao beṇə' gwnabia' che sołdad ca', ježe'ene': —Gapgo' cuidad bin' gonecho ben' bando' la' naque' beṇə' ṇasyon Roma.

²⁷ Nach beṇə' gwnabia' che sołdad ca' gwyejte' lao Pabən', gože'ene': —Gwna nda' žəle beṇə' ṇasyon Roma le'?

Nach Pabən' gože'ene': —Beṇə' ṇasyon Roma nada'.

²⁸ Nach beṇə' gwnabia' che sołdad ca' gože' Pabən': —Mech xen gwxaquə'əda' nada' par nič naca' cuent len beṇə' ṇasyon Roman'.

Nach Pabən' gože'ene': —Nada' golja' naca' beṇə' ṇasyon Roman'.

²⁹ Nach beṇə' ca' banitə' probnid par yesə'əyine' Pabən' le'e besyə'əbižə'əte' cuite'enə', na' leczə ca' beṇə' gwnabia'

che soldad ca' bžebe' chedə' gosə'ənezene' bito de lsens len lein' par yoso'ocheje' notə'ətezə beṇə' naquə beṇə' ṇasyon Roman' šə cuiṇə' choglaon bi de'e mal none'.

Pabən' zeche' lao beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' Izraelən'

³⁰ Nach beteyo beṇə' gwnabia' che soldad ca' boseže' Pabən'. Na' bene' mendad besə'ədobə bχoz əblao ca' na' beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' ṇasyon Izraelən' par nich ənezene' bi porən' choso'ocuiše' Pabən'. Na' catə' babesə'ədobə beṇə' gwnabia' ca', gwleje' Pabən' nach bzeche' le' delant lega'aque'.

23

¹ Nach Pabən' bgüie' beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' ṇasyon Izraelən', na' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə', xte ža neža zoa' lao Diozən' chona' complir de'en ngüie'e lao na'a gona' na' lo'o la'azdaogua'anə' nezdə' de que chazlaže'e can' chona'anə'.

² Nach Ananias ben' naquəch bχoz əblaonə' bene' mendad len beṇə' ca' zjəzechə cuit Pabən' yesə'əbaže'e cho'enə'.

³ Nach Pabən' gože'ene': —Diozən' gone' le' castigw, goxoayag. Le' chi'o nga par gono' yeļə' jostis chia'anə' can' na' lein', na' chono' contr lein' de'en benļizo' mendad yesə'əbaže'e cho'anə'.

⁴ Nach beṇə' ca' zjanitə' cuite'enə' gwse'ene': —Bito yoži'o xtiže'enə' ca', la' le'enə' bχoz əblaoch.

⁵ Nach Pabən' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə' bito nezdə' šə be'enə' naquəch bχoz əblaoch. Ža'alə nezdə' bito goža'ane' ca', chedə' nyoj Xtiža' Diozən' nan: “Bito yoži'o dižə' pesad len beṇə' gwnabia' chelen'.”

⁶ Na' Pabən' gocbe'ine' de que beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' ṇasyon Izraelən' zjənaque' choplə. Bale' zjənzi'e sadoseo na' yebəle' zjənzi'e fariseo por ni che can' chse'ejle'e na' can' choso'osed choso'olo'ine'. Nach gwne', gože': —Beṇə' bišə' nada' naca' beṇə' fariseo, la' xi'iq beṇə' fariseo nada'. Na' zoa' nga chonle yeļə' jostis chia' por ni che de'en chejli'a de que yesyə'əban beṇə' guat ca'.

⁷ Ca beyož gwne' ca' gwzolao to bžaš entr beṇə' fariseo ca' na' beṇə' sadoseo ca' na' gwsa'aque' choplə. ⁸ Goc ca' chedə' beṇə' sadoseo ca' chəsə'əne' de

que bito yesyə'əban beṇə' guat ca', na' bito chse'ejle'e de que nitə' angl ca' na' spirit ca', pero na' beṇə' fariseo ca' chəsə'əne' nitə' angl na' spirit na' lecza chəsə'əne' yesyə'əban beṇə' guat ca'. ⁹ Xte bachso'osya'a beṇə' fariseo ca' len beṇə' sadoseo ca' chəsə'əšaše'. Nach gosə'əzoža' to chopə beṇə' ca' zjənsed lein' beṇə' ca' zjənaquə beṇə' fariseo, gosə'əne': —Ni to de'e mal cui non benga. Na' bito naquən güen goncho contr le'. ¿Chexa šə bəbsed blo'i no spiritən' o no anglən' le'? Caguə de'e si'innə' goncho contr Diozən'.

¹⁰ Can' chəsə'ədilə chəsə'əšaše'enə' xte bach chžeb beṇə' gwnabia' che soldad ca' šə yoso'ozoxj yoso'onitlaocze' Pabən'. Nach beṇə' mendad besə'əžin soldad ca' par besyə'əbejxaxje' Pabən' ladjo beṇə' ca' na' besyə'əche'ene' cuartelən' de'e yoblə.

¹¹ Na' že' beteyon' bžin Xancho Jesocristən' gan' de Pabən' na' gože'ene': —Bito žebo' Pab. Can' babi'o xtiža'anə' Jerosalen nga, ca'aczən' go'on Roman'.

Boso'oxi'e so'ote' Pabən'

¹² Na' beteyon' balə beṇə' Izrael ca' besə'ədobe' par boso'oxi'e so'ote' Pabən'. Na' boso'ozo'e jorament gosə'əne': —Diozən' gone' chio'o castigw šə ye'ej šə gaoch antslə cuiṇə' gotcho Pabən'.

¹³ Mazlə choa beṇə' ca' boso'oxia' so'ot Pabən'. ¹⁴ Nach ja'aque' gan' ža' bχoz əblao ca' na' beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' Izraelən', gwse'e lega'aque': —Neto' bach bzoto' jorament gon Diozən' neto' castigw šə ye'ej šə gaoto' mientrəz cui gotto' Pabən'. ¹⁵ Na' na'a ža, le'e yedopə legon jont par nich le'e len beṇə' ljezejle ca' əṇabele beṇə' gwnabia' che soldad ca' cueje'ene' gwxe par yide' laolen' na' con gwde'itezele de que par əšaš əche'enəchle šə bi de'e xinjən' none'enə'. Na' neto' cue'enaoto'one' tnezən' par gotto'one' antslə ze'e le'e gan' ža'alən'.

¹⁶ Pero na' zo to bi'i byo che beṇə' zan Pabən', na' benebo' ca' naquən' bazjəngüie' so'one'. Nach gwyejbo' cuartelən' par jəzenebo' Pabən'. ¹⁷ Nach Pabən' goxe' to capitannə' na' gože'ene': —Gwche' bi'i nga lao beṇə' gwnabia' che soldadən'. De to de'e ye'ebo' le'.

¹⁸ Nach capitannə' gwche'e bi'inə' lao beṇə' gwnabia' che soldadən' na' catə'

besə'əzine'enə' gože' beṇə' gwnabia'anə': —Ca naquə Pabən' ben' de pres goxe'nada' na' gwṇabe' goclen laogua'anə' par niḥ zedəgua'a bi'i nga laogo' nga. De to ḥopə dižə' güe'elembo' le'.

¹⁹ Nach beṇə' gwnabia' ḥe soldad ca' beḫe'e na' bi'in na' gwḥe'ebo' ga cui nonə' bene, nach gože'ebo': —¿Bin' de ənao' nada'?

²⁰ Nach bi'inə' gožbo' le': —Ca naquə beṇə' blao ḥe beṇə' Izrael ca' baḥ boso'oxi'e yedəsə'əṇabene' le' cuejo' Pabən' gwḫe par əseļo'one' gan' ḥəsə'ədopə beṇə' gwnabia' ca', na' con yoso'ode'ine' yesə'əne' de que yoso'ošaš yoso'oḥe'ene' šə bitequən' none'. ²¹ Pero bito šejli'o chega'aque' ḥedə' mazlə ḥoa beṇə' ca' banaquən yesə'əbe'ena' le' tnezən' par so'ote'ene' con šə babnežw ḥo'a xtižo'o əseļo'one', na' beṇə' ca' baboso'ozoe' jorament gon Diozən' lega'aque' castigw šə se'ej šə sa'ogüe' mientrzə cuiṇə' so'ote'ene'.

²² Nach beṇə' gwnabia' ḥe soldad ca' bose'e bi'inə' na' gože'ebo': —Cuidad no güe'eleno' dižə' ca' naquə rsonṇə' de'en babedəgo'o laogua' nga.

Boso'osele'e Pabən' lao gobernadorən' ben' le Fels

²³ Nach beṇə' gwnabia' ḥe soldad ca' goxe' ḥopə capitan ḥe' ca' na' gože' lega'aque' de que cheda ga še'elə yesə'ənite'e probnid len ḥopə gweyoa soldad beṇə' əsa'ac nia'aze' na' gyon ši beṇə' yesə'əbia' cabey nach yehopə gweyoaga'aque' əso'oxe'e lanz par əžja'aque' Sesarean'. ²⁴ Na' leczə gože' lega'aque' yesə'əyilje' cabey bia cuia Pabən', niḥ ca' cui bi gaquə ḥe' lao zjso'ene' lao gobernadorən' ben' le Fels. ²⁵ Nach bzoye' to cart de'e əbgoxe'e lega'aque' par gobernadorən' na' nan:

²⁶ “Señor Gobernador:

Nada' Claudio Lisias ḥzoja' le' gobernador Felix, əḥguapa' le' diox. ²⁷ Ca naquə beṇə' Izrael ca' gosə'əzene' bengə na' bazjəngüie' so'ote'ene' ža'aque' gwya'a na' gwḥi'a soldad ḥia' ca' par jəyesla'ane' ḥedə' gwnežda' de que naque' beṇə' nasyon Roma. ²⁸ Na' de'en go'onda' ənežda' bi porən' choso'ocuiše'ene' joa'ane' lao beṇə' gwnabia' ḥega'aque' ca' gan'

ḥəsə'ədobe'. ²⁹ Nach gwnežda' de que choso'ocuiše' le' por ni ḥe bizə falt ḥe' len lei ḥega'aque'ene', pero bito ənacho bi de'e mal none' par so'ote'ene' o gate'e ližyan'. ³⁰ Nach ṇa'a babla' rson laogua'anə' de que beṇə' Izrael ca' baboso'oxi'e yesə'əbe'enaogüe'ene' par so'ote'ene' na' de'e na'anə' əḥsela'ane' laogo'onə' lğüegwə. Na' babena' mendad len beṇə' ca' choso'ocuiš le' da'aque' laogo'onə' par yesə'əne' le' šə bin' ḥsa'ac chega'aque' len le'. Si'ixenšgo' ḥe yoguə'əļo' de'en ḥneyoišgüida' le'.

Claudio Lisias.”

³¹ Nach soldad ca' besyə'əbeje' Pabən' can' ben beṇə' gwnabian' mendad. Na' bedo yel gosə'əgüe'e nezən' len le' besə'əzinte' gan' nzi' Antipatris. ³² Nach gwe'eni'inə' besyə'əbi'i soldad ca' ja'ac con ṇi'ei jəya'aque' cuartelən', na' porzə beṇə' güiab ca' ja'aclene' Pabən'. ³³ Catə' besə'əzine' Sesarean' bosonežjue' gobernadorən' cartən' zjənoxe'ene' nach gwso'one' Pabən' lao ne'e. ³⁴ Na' beyož blab gobernadorən' cartən' gwṇabene' Pabən' ga be'ene'. Gotə'əbia' de que Pabən' naque' beṇə' Tarso gan' mbane Silisia. ³⁵ Nach gože'ene': —Na' ənežda' šə bi'in ənao' catə' la'ac beṇə' ca' choso'ocuiš le'.

Nach bene' mendad boso'oseyue' Pabən' lo'o yo'o gan' ḥbe' Rei Erodən' catə'an chone' yelə' jostisən'.

24

Pabən' be'e dižə' lao gobernadorən' ben' le Fels

¹ Na' catə' baḥ goc gweyə' ža zo Pabən' Sesarean', nach bžin be'en naquəḥ bḫoz əblao ben' le Ananias na' nḥe'e to ḥopə beṇə' golə beṇə' blao na' len to beṇə' le Tertolo beṇə' ḥac ḥo'e dižə' lao' lcue'. Nach gwsa'ogüe' xya contr Pabən' lao gobernadorən'. ² Nach gobernadorən' bene' mendad gweyē Pabən' laogüe'ene' na' Tertolon' gwzloagüe' ḥcuiše'ene', ḥe'e gobernadorən': —Si'ixenšgo' Señor Gobernador ca' naquə za'ato' laogo' nga ža, la' de'en zocho binļo juisy naquən por le' na' de'e zan de'e güen de'e bachac por ni ḥe can' ḥnabi'o neto'. ³ Na' gata'əteza zoto' syempr nato' choxcwleno'onə' Señor Gobernador, tant chebeito' can' ḥnabi'o neto'. ⁴ Na' par niḥ cui gonšgüeito' le'

zedte, chatə'əyoišgueda' le' əgwzenago' šlož dao' ca naquə nga ənatə'. ⁵ Ca naquə bengə zo laogo' nga par gono' yelə' jostis che'ənə', bačh nəzetə' de que naque' to beṇə' güec de'e zed juisy. Na' chde' entr netə' beṇə' Izrael ža'ato' doxenlə yežlyon' chta chne' netə' par ničh gaquəto' čhoplə, la' naque' beṇə' blaə che beṇə' ca' zjənzi' beṇə' Nasaret por ni che de'en chəsə'ənaogüe' de'en əbsed əblo'i de'e beṇə' Nasaretən' gwle Jeso'os. ⁶ Na' de'e mal juisy ngüie' gone' len yo'odao' əblao čheto'onə' de'en gone'ene' gwže'e beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael lo'inə'. De'e na'anə' gwxento'one', na' gone'eto' gonto' yelə' jostis che' segon can' na lei čheto'onə'. ⁷ Pero na' gwyaz Lisias ben' naquə beṇə' gwnabia' che soldad ca', na' la fuers beque'ene' lao na'ato'onə'. ⁸ Na' bene' mendad de que notə'ətezəto' chene'eto' əgwcuisto'one' cheyalə' əgwcuisto'one' laogo' nga. Guac əṇabdo' Pabən' bin' goquə par ničh ənezdo' che de'e ca' chcuisto'one'.

⁹ Nach beṇə' Izrael ca' nžague'ənə' gwsa'aque' tozə gosa'əne' de que le can' naquə. ¹⁰ Nach gubernadorən' bene' señy len Pabən' par ničh əne'. Nach gwzolaogüe' gwne': —Ca naquə nəzda' de que bačh goc zan iz chono' yelə' jostis che nəsyon nga, de'e na'anə' ža chebeida' gwzo rson čhia'anə' laogo'onə'. ¹¹ Na'a chac šižin žazə gwyə'a Jerosalennə' par əje'elaogua'a Diozən'. Na' gwaquə əṇabga'acdo'one' šə le can'. ¹² Na' bito əṇacho chacyoža' no beṇə' lo'o yo'odao' əblaonə' na' bitonə' yesə'əle'ine' nada' ša'a do lo'o yo'odao' ca' yelə' par žjəta žjənia' beṇə', na' nic lao' syodan'. ¹³ Na' bito bi de so'on beṇə' quinga par yesə'əlo'e de que napa' dolə' can' choso'ocuiše' nada'. ¹⁴ Con nia' le' clar de que cho'elaogua'a Dioz ben' gwo'elao' de'e xaxta'oto' ca', na' naogua' costombr cobə par cho'elaogua'ane' de'en chəsə'əna zan beṇə' gwlaž čhia' ca' zjənaquə costombr mal. Pero bito zjənaquə costombr mal, la' chejli'a che yogua' libr ca' gan' zjənyoj Xtižə' Diozən' de'en bzoj de'e Moizezən' na' yeziquə'əchlə beṇə' gwso'e xtiže'ənə' cana'. ¹⁵ Na' zoa' lez de que Diozən' yolis yosbane' beṇə' guat ca'. Yolis yosbane' beṇə' güen na' beṇə' mal, ca'aczen' beṇə' gwlaž čhia' ca' nite'e lez gone'. ¹⁶ Na' zotezə zoa' chi' yičhja' chona' can' chene'e Diozən'

par ničh nəzda' lo'o yičhja' aždaogua'anə' de que bito napa' dolə' lao Diozən' na' nic lao beṇə'chən'.

¹⁷ Bagoc zan iz zoa' zitə', pero ṇa'a ža babeyeda' Jerosalennə' par bnežjua' mečh de'en btoba' par beṇə' yašə' ca' chəsə'əyažj chəsə'əchine' na' jua'a de'e jua'a lo'o yo'odao' əblaonə'. ¹⁸ Na' goquən' zoa' lo'o yo'odao' əblaonə' babexi' beyacha' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən', na' chnežjua' de'e ca' chnežjua' par Diozən'. Ca' chona' catə' to čhopə beṇə' Izrael za'ac Asian' bla'aque' gan' zoa'anə'. Bito əṇa-cho nochlə ntopa' na' bitobi scandl chona'. ¹⁹ Na' lega'aque' žalə' bda'aque' laogo' nga par yoso'ocuiše' nada' šə bin' chsa'ac čhega'aque' len nada'. ²⁰ O beṇə' quinga nitə' nga guac yesə'əne' šə bi de'e malən' nona' catə'əna' bosə'odie' nda' lao beṇə' gwnabia' čhega'aque' ca'. ²¹ Tozə de'en gw- nia' laoga'aque'en, catə'ən gožəga'acia'ane': "Ca naquə nga chonlə yelə' jostis čhia'anə', chonlen čhedə' chejli'a de que gwžin ža yesyə'əban beṇə' guat ca'."

²² Catə' bene gubernador Felsən' gwna Pabən' ca', bitoch gone'ene' gone' yelə' jostis che Pabən' ca orən', čhedə' la' banezczene' che de'en chejle'e chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən'. De'e na'anə' par gwcho'one' čhega'aque' sša gože' lega'aque': —Catə' yidə Lisiasən' ben' naquə beṇə' gwnabia' che soldad ca', cana' yeyož gwzenaga' ca naquə de'e nga chaole xya nga.

²³ Nach Felsən' bene' mendad len to capitan che' par beče'e Pabən' gaquəche' pres na' gatə' lsens par gone' bitə'ətezə chene'ene' na' gwaquə žjəsə'əlanə' beṇə' migw che' ca' le' par əso'ene' šə bi de'e chyəžjene'.

²⁴ Goc to čhopə ža beza' gubernador Felsən' Sesarean' catə' bežžine' len no'ol che'ənə'. Naque' no'olə Izrael na' le' Drosila. Na' gox Felsən' Pabən' na' bzenague' be' Pabən' dižə' can' cheyalə' gonlilažə'əcho Jesocristən'. ²⁵ Nach Pabən' be'elene' le' dižə' can' cheyalə' goncho par gaccho beṇə' güen lao Diozən' na' can' bito cheyalə' güe'echo latjə ṇabia' la'ažda'omalchon' chio'o, na' can' əžin ža catə' Diozən' čhoglaogüe'en che to to chio'o beṇə'ch šə nocho napcho dolə'. Na' gubernador Felsən' bžebe' xte juisy

ca naquə dižə' de'en choe' Pabən'. Nach gože'ene': —To ca'atə'ətə' gwzenaga' n̄a'a. Guaxca' le' catə' gata' to latjə chia'.

²⁶ Gubernadorən' goquene' cueze' par niç Pabən' əgwnežjue'ene' mech par yosane' le', na' de'e na'anə' goxe'ene' telizə be'elene' le' dižə'. ²⁷ Ca' chac gwde chop iz, na' le'e bžine tyemp gwde ben' le Porsio Festo goque' gubernador. Na' de'en gone'e Felsən' yega'ane' binjo len beṇə' Izrael ca' catə' cuich naque' gubernadorən', de'e na'anə' ze'e yechoje' bene' mendad ze'e deczə Pabən' pres.

25

Pabən' chzo rson che' lao gubernadorən' ben' le' Festo

¹ Na' catə' bžin Feston' Sesarean' gan' n̄abi'e, gwzoe' šonə ža na' gwze'e gwyeje' Jerosalennə'. ² Nach bχoz əblao ca' na' nochlə beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' ja'aque' jesə'əye'ene' par bosu'ocuiše' Pabən'. ³ Na' gwsa'atə'əyoine' Feston' gone' goclen gaquə can' chəsə'əṇabe', gonšgue' mendad əžsə'ə Pabən' Jerosalennə'. Gwsa'atə'əyoine' le' gone' ca' par niç lega'aque' yesə'əbe'enaogüe' Pabən' par so'ote'ene' tnežən'. ^{4,5} Nach Feston' gože' lega'aque' de que Pabən' naque' segor Sesarean' na' lecžə gože' lega'aque': —Nada' bito yega'ana' Jerosalennə' sino le'e cheza'atia'. Beṇə' ca' zjənaquə blao entr le'e guaquə əsa'aque' len nada', na' šə bi de'e xinjən' non be'enə', guaqua yoso'ocuiše' le' Sesarean' gan' chona' yelə' jostisən'.

⁶ Na' gwzoe' len lega'aque' ca do xon' o ši ža na' beyeje' Sesarean'. Nach beteyo gwchi'e gan' chone' yelə' jostisən' na' bene' mendad gwyej Pabən' laogüe'enə'. ⁷ Nach catə' bžin Pabən' laogüe'enə' ban-itə' beṇə' Izrael ca' za'ac Jerosalennə' na' le'e gwse'echjte' le' na' gosə'əzolaogüe' chosə'əcuiše'ene' chəsə'əne' de que de'e zan de'e mal juisy de'e chone', pero na' bito bla'alaon šə chso'e dižə' jin'. ⁸ Nach Pabən' bzo rson che'enə' gwne': —Ni tožə falt cuiṇə' gapa' len lei che neto' beṇə' Izrael, na' ni len yo'odao' əblao cheto'onə' na' nic len Rei Sesar ben' chnabia' doxen n̄asyon Roman'.

⁹ Nach Feston' ca naquə gone'ene' soe' binjo len beṇə' Izrael ca' gože' Pabən':

—ĴEgüe'endo' sa'o niç gona' yelə' jostis chio'onə' Jerosalennə' ca naquə yoguə' de'e quinga choso'ocuiš beṇə' quinga le'?

¹⁰ Nach Pabən' gwne': —Laog' len' zecha', banzo Rei Sesarən' le' par gono' yelə' jostis, na' nga cheyalə' gaquə yelə' jostis chia'anə'. Ca naquə beṇə' Izrael quinga, le' nezcžədo' de que bito bi bi ne'e gona' contr lega'aque'. ¹¹ Žalə' bi falt bag-wdapa' o bichlə de'e babena' de'e cheyalə' gata', bito nia' cui gata'. Pero de'en cui bi bi nona' ca naquə de'en choso'ocuiš beṇə' quingan' nada', notono no zaquə' əgwde nada' laoga'aque'enə'. Na' n̄a'a chnaba' tia' lao Rei Sesarən' niç cuine' gone' yelə' jostis chia'anə'.

¹² Nach Feston' len beṇə' gwnabia' che' ca' yelə' bosu'oxi'e naquan' so'one', nach gože' Pabən': —Lao Rei Sesar na'anə' bag-wṇabo' tio', na' laogüe' na'anə' šejo'.

Feston' bdie' Pabən' lao Rei Agripan'

¹³ Na' ca' chac gwde to chopə ža catə' Rei Agripana' na' no'ol che' Berenise bla'aque' Sesarean' par bedəsə'əguape' Feston' diox. ¹⁴ Na' gwnite'e zan ža, na' be'elen Feston' Rei Agripan' dižə' ca naquan' chac len Pabən', gože'ene': —Zo to beṇə' nyixjw Felsən' pres nga. ¹⁵ Na' catə' gwyə'a Jerosalennə' bχoz əblao ca' na' len nochlə beṇə' golə beṇə' blao che n̄asyon Izraelən' gosə'əṇabe' choglaogua'an che' de que nape' dolə'. ¹⁶ Pero na' gožəga'aca'ane' ca naquə costombr che chio'o beṇə' n̄asyon Roma bito gaquə gwdechə beṇə' sa'aque' castigw sin cui yesyə'ədillaogüe' beṇə' ca' choso'ocuiš lega'aque' na' gata' latjə yoso'ozo rson chega'aque' ca naquə de'en choso'ocuiše'ene'. ¹⁷ Na' catə' bla'aque' nga beteyo le'e gwche'etia' gan' chona' yelə' jostisən', nach bena' mendad gosə'əbeje' Pabən'. ¹⁸ Na' beyož bosu'ocuiš beṇə' ca' le', ni tožə de'en chacda' choso'osbague'ene' le' cui bi gosə'əne'. ¹⁹ De'en chacžə chega'aque' len le', cui chejni'alažə' Pabən' can' chse'ejni'alažə' lega'aque' na' chso'e dižə' che to de'e beṇə' guat beṇə' gwle Jeso'os, na' Pabən' ne' de que mbancze'. ²⁰ Na' nada' ža, cui bežellaža'a bi gona' ca de'en chac chega'aque', nach goža' Pabən' šə chene'ene' yeza'alene' nada' Jerosalennə' par niç gaquə yelə' jostis che'enə' ca

naquə de'e ca' choso'osbague'ene' le'. ²¹Per na' gwnab Pabən' šeje' gaquə yelə' jostis che'enə' lao Rei Sesarən'. Nach bena' mendad beyeiue' mientr gwdi'ane' lao Rei Sesarən'.

²²Nach Rei Agripan' gože' Feston': — Leczə che'enda' gwzenaga' can' choe' ben' dižə'əna'.

Nach che' Feston' le': —Gwxe əg-wzenago'.

²³Nach beteyon' de'e juisy chacchgua besə'əžin Rei Agripan' na' len Berenise, nach gwso'e gan' chi' gubernadorən', na' leczə zjolen beṇə' gwnabia' che sołdad ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' blao che syodan'. Nach ben Feston' mendad jesə'əxi'e Pabən'.

²⁴Nach Feston' gwne': —Rei Agripa na' yoguə'əloł le'e ža'ale nga len neto', ca naquə bengə chgüiale nga, beṇə' zan beṇə' Izrael ca' ža' Jerosalennə' na' beṇə' ca' ža' nga bagosə'əne' nada' de que beṇə' mal bengə, chəsə'əṇabe' de que cabich cheyalə' əban bengə yežlyon'. ²⁵Pero na' chgüia' nada' de que bito bi bi none' par choglaogua'an gate', na' bagwṇabe' tie' lao Rei Sesarən' na' bach goža'ane' šeje'ene'. ²⁶Pero na' cui de bixa de'e gwzoja' rein' par yapa'ane' bin' none'. De'e na'anə' bach gwleja'ane' laole nga, na' catec naco' le' Rei Agripa, par nič na' yeyož əgwzenagcho che' na' gatə' de'e gwzoja'. ²⁷La' chacda' bito bi rson napa' con əgwsela'a to pres sin cui gwzoja' šə de bi de'en none'.

26

Pabən' bzoe' rson che' lao Rei Agripan'

¹Nach Rei Agripan' gože' Pabən': — Guaquə nio' par əgwzo' rson chio'onə'.

Nach Pabən' bze ne'en lao beṇə' ca' gwzolaogüie' bzo rson che'ene' gwne':

²—De'e mba juisy nga bagoc chia', Rei Agripa, ca naquə nga de to latjə n̄a'a gwzo rson chia'anə' laogo' nga ca naquə de'en choso'ocuiš beṇə' Izrael gwlaž checho ca' nada'. ³Le' nezdə' ca naquə costombr che chio'o beṇə' Izrael, na' ca naquə beṇə' gwlaž checho ca' chsa'acyože' entr lega'acze'. De'e na'anə' ža chatə'əyoišgueida' le' par gapəšgo' yelə' chxenlažə' əgwzenago' chia'.

Pabən' be'e dižə' can' bene' catə' cuina' gonlilaže'e Jesocristən'

⁴Yoguə'əloł beṇə' Izrael gwlaž checho ca' zjənezcene' nac gwzoa' dezd gwzolao bgüego'otia', gwzoa' Jerosalennə' entr lega'aque'. ⁵Na' zjənezcene' de que nada' dezd bgüego'otia' naca' beṇə' fariseo, na' neto' beṇə' fariseo naochto' yoguə'əloł costombr de'en de ca naquən' chejni'alažə'əcho Diozən' mazəchlə ca notə'ətezachlə beṇə' Izrael. ⁶Na' beṇə' gwlaž checho ca' bachəsə'əṇabe' gono' yelə' jostis chia' laogüe de'en chejli'a de que gwžin ža catə' Diozən' yosbane' beṇə' guat ca' can' bene' lyebe len de'e xaxta'ocho ca'. ⁷Beṇə' zan lao šižin family che chio'o beṇə' Izrael nite'e chso'elaogüe'e Diozən' do yičj do lažə'əga'aque' na' do ža do yel nite'e lez gaquə complr ca naquə lyebe'. Na' ni che de'en zoa' lez yosban Diozən' beṇə' guat ca', de'e na'anə' choso'ocuiš beṇə' Izrael ca' nada' Rei Agripa. ⁸Žixchexan' chaque le'e caguə de'e no šeje'ene' de que Diozən' cholis chosbane' beṇə' guat ca'?

Antslə Pabən' blagzejə' blagzide' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən'

⁹Antslə nada' godca' de'e cheyalə' gona'an benteca' contr beṇə' ca' chso'onlilažə' Jeso'os ben' naquə beṇə' Nasaret. ¹⁰Beṇə' zan beṇə' Jerosalen ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'ene' bseyjua' ližya segon can' na yiš de'en bexa'a de'en gwso'on bxož checho ca' beṇə' ca' zjənaquə beṇə' blao. Na' catə' bxož əblao ca' gosə'əchoglaogüe'en so'ote' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' lena' bda' cho'a xtiža'a. ¹¹Na' de'e zan la gwya'a to to yo'odao' jəsaquə'əzi'iga'aca'ane' par nič yoso'ožia yoso'onite'e Jesocristən'. Na' de'e tanttec bgue'iga'acda'ane' gwya'a blagzejə' blagzidəga'aca'ane' syoda che nasyon ca' yelə'.

Pabən' be'e dižə' can' goquə bembie' Jesocristən'

¹²Na' leczə güien de'e na' əzya'a Damascon'. Noxa'a yiš de'en gwso'on bxož checho ca' beṇə' ca' zjənaquə beṇə' blao de'en chon mendad gona' ca'. ¹³Pero na' lao əzya'a ngu'a nezən' ca do gobiž catə'əczla ble'ida' to be'eni' juisy de'e za' le'e yoban' xte bnitlaon be'eni' che bgüižən' na' to gwyečjzən nada' len beṇə' ca' žaga'anə'. ¹⁴Na' xte bgüixə yoguə'əto' lao yon'. Ca' deto' lao yon'

catà' benda' to beṇà' chṇe' dižà' ebreo gwne': "Saul, ¿bixchen' nlagzejə nlagzido' nada'? De'en chono' contr nada' chone zi' cuino' can' chac che to go'oṇ bian' chlibə lao ya la de'en zo lao garrošən'." ¹⁵ Nach bolgüiža'ane' chapa'ane': "¿No le' Señor?" Nach gwna Xancho Jeso'osən': "Nada' Jeso'osən' nlagzejə nlagzido'. ¹⁶ Pero ṇa'a beyas la' baḥ bloe' laogua' le' par niḥ gono' xšina'anə' na' go'o dižà' che yoguə'əloj de'e quinga baḥ ble'ido', na' yeziquə'əchlə de'e ze'e le'ichdo' catà' yozloe' laogua' le'. ¹⁷ Na' ṇa'a əseja'a le' gan' ža' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' bito gua'a latjə no got le', ni beṇə' Izrael na' nic beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. ¹⁸ Esela'a le' par niḥ əgwzejni'ido' lega'aque' nac so'one' par niḥ šo'o be'eni' chia'anə' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' na' yesə'əbejyichje' de'e malən'. Na' yesy'əchoje' xni'a gwxiye'enə' na' yoso'ozenague' che Diozən' na' nitlao xtolə'əga'aque'enə', na' əsa'aque' txen len yoguə'əloj beṇə' ca' yelə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' por ni che de'en chso'onlilaže'e nada'."

Pabən' bzenague' can' gož Jesocristən' le'

¹⁹ Na'a ža Señor Rei, bzenaga' ca naquə de'en bzejni'i Jeso'osən' nada' len de'en ble'idaogüe'eda'. ²⁰ Zgua'atec Damasco na' gwzolaogua' bzejni'ida' beṇə' ca' ža'anə' che Jesocristən', na' leczə ca' Jerosalenə' na' doxen gan' mbane Jodean'. Na' lente beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael gwduxje'iga'acda'ane' de que cheyalə' yesy'əədinjene' xtolə'əga'aque'enə' na' yoso'ozenague' che Diozən', na' so'one' ca gacbia' de que babesy'əədinjene' xtolə'əga'aque'enə'. ²¹ Na' por ni che de'en chzejni'ida' beṇə', de'e na'anə' beṇə' Izrael gwlaž checho ca' gosə'əzene' nada' lo'o yo'odao' əblao chechon' na' gwsa'acლაže'e so'ote' nada'. ²² Pero na' Diozən' zocze' chaclene' nada' par niḥ zocza' cho'a xtiže'enə' xte ža neža len yoguə'əloj beṇə', la'ənə' bi'i xcuidə' na' la'ənə' beṇə' golə. Bito ṇacho bilə bagwnia' sino ca de'en gosə'ənacza de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana', na' can' gwna de'e Moisezən' che de'en za' gaquə ca tyemp chega'aque'enə'. ²³ Gwso'e dižà' de que

Cristən' ben' selə' Diozən' par gaquəlene' ṇasyon chechon' cheyalə' saquə'əzi'e na' le' gaque' beṇə' nech yebane' ladjo beṇə' guat ca' na' cuich gate'. Na' leczə gwso'e dižà' de que Cristən' gwzenene' chio'o naccho beṇə' Izrael na' len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael naquən' goncho par niḥ šo'o be'eni' che Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon'.

Pabən' gone'ene' gone' par niḥ Rei Agripan' gonlilaže'e Jesocristən'

²⁴ Na' ca' cho'e dižə'anə' par chzo rson che'enə' catə'əczla gwṇe Feston' zižjo gože'ene': —Chac tonton' Pab. De'e tanttec chsedo' na'anə' baḥ chac tonto'.

²⁵ Nach Pabən' gože' Feston': —Bito chac tonta' Señor Gobernador. Dižə' lin' cho'a na' de'e yejni'anə'. ²⁶ Ca naquə Rei Agripa nga, nezene' che de'e quinga cho'a dižə' chei na' de'e na'anə' cho'a dižə'an clar laogüe' nga. Zoa' segor cabi ṇacho cui nezene' che' de'e ca', la' caguə goquə de'e ca' do gaza zo bižə' de'e ngašə'anə'. ²⁷ Le' Rei Agripa, ¿achejli' o ca naquən' boso'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'? Nada' nežda' de que chejli'o.

²⁸ Nach Rei Agripan' gože' Pabən': — ¿Echacdo' len to čopə bi'in bagwna'ona' gonlilaža'ətia' Jesocristən'?

²⁹ Nach Pabən' gože'ene': —Chona' orasyon lao Diozən' de que šə to čopə dižə' o šə zan dižə' de'e bagwnia' le', le' na' yoguə'əloj beṇə' ca' choso'ozenag can' əṇia' nga so'onlilaže'e Jesocristən' can' chonlilaža'ane', pero sin cui gacle pres ca nada' nga ncheja' naca' pres.

³⁰ Na' beyož gwna Pabən' ca' bežoža' Rei Agripan' len no'ol che' Berenisen' na' len gobernador Feston' na' beṇə' ca' gosə'əbe' len lega'aque'. ³¹ Nach bežaše' jəsyə'ədobe' ga yoblə nach gwse'e ljuzejje': —Bito ṇacho bi' chon bengə de'e zaquə' gate' o gate'e ližya.

³² Nach Rei Agripan' gože' Feston': — Guaquə yezan bengə žalə' cuiṇə' ṇabe' tie' lao Rei Sesarən' par gone' yelə' jostis che'enə'.

27

Boso'osele'e Pabən' Roman'

¹ Nach boso'oxi'e yoso'osele'e neto' Italian' tlaol nis. Na' Pabən' len yeto čopə pres ca' gwsa'aque' lao na' to capitan beṇə'

le Jolio. Naque' capitan che zan soldad che rein' beṇə' zjənzi'e "Batallon Augusto". Na' nada' Locas zoa' len Pabən'. ² Nach gwyo'oto' to lo'o barcw de'e za' Adramitio par əžinən Asia. Na' za'alen Aristarcon' neto'. Naque' beṇə' syoda Tesalonica de'en chi' gan' mbane Masedonian'. ³ Beteyo bžinto' Sidonṇə' na' Jolion' bencze' güen len Pabən' be'e latjə par gweje' gan' ža' beṇə' migw che' ca' par boso'onežje'ene' bi de'en byažjene'. ⁴ Na' gozsa'ato'onə' na' zdato' to lcue'ej latə yežlyo de'e nga'an lo'o nisdə'onə' de'en nzi' Chipre, chedə' be'enə' chechjən clelə, na' yežlyo na'anə' bcue'ejən neto' len be'enə'. ⁵ Na' beyož gwdeto' lao nisdə'o' de'en de cho'i gan' zjəmbane distrit ca' de'en zjənzi' Silisia na' Panfilia nach bžinto' syoda gan' nzi' Mira de'en chi' gan' mbane distrit che Lisia.

⁶ Na' na' bžele capitannə' to barcw de'en za' syoda Alejandria na' chza'an šejən Italian', na' bene' mendad gwyo'oto' lo'inə' na' lenczə le'. ⁷ Nach gwza'ato' zdato' lao nisan' de'e yoblə. Zan ža zdato' šo'oləžə' na' do canə gwdeto' galə'əžə gan' ne' Gnido. Na' por ni che can' gwyechj be'enə' de'e na'anə' cui be'en latjə šejto' licha na' de'e na'anə' gwcua'ato' zdato' to lcue'ej yelata' yežlyo de'e nga'an lo'o nisdə'onə' de'en nzi' Creta, part de'en zo galə'əžə syodan' de'en nzi' Salmon, la' na' cuitec gwyechj be'enə' fuert. ⁸ Na' zdato' do canə to lcue'ejən' na' bžinto' ganə' nzi' Buenos Puertos galə'əžə yež de'en nzi' Lasea.

⁹ Na' gocze gwde zan ža zdato' na' bach chonən zdebə par šejəchto' lao nisan' chedə' bach bžin tyemp catə' chechjchgua be' zaguən'. ¹⁰ Na' Pabən' gwṇeyoine' beṇə' ca' che'e lega'aque': —Chgüia' de que ca naquə biəz nga naquən lechgualə zdebə na' nxož caguəgazə cuiayi' de'en noa' barcon' sino lenczə len na' len yelə' mban checho šə šejəchcho.

¹¹ Pero na' capitan che soldad ca' bzenaguəche' che ben' nsa' barcon' na' che xan barcon' cle ca che de'en gož Pabən' lega'aque'. ¹² Na' latjə gan' zoto' bito naquən par əgwdeto' tyemp zaguən', na' gwan beṇə' ca' gwsa'aque'ne' šə gaquə güenčh sa'ato' na' əžinto' yež gan' ne' Fenise par ničh na' zoto' te de'e zaguən'. Fenisen' naquən puert che Creta gan' cuitec chechj be' de'en za' la'alə na' che'elə.

Gwyechj to be' gual lao nisdə'onə'

¹³ Na' gwzoloa chechj to be' gol de'e za'ate che'elə, nach beṇə' ca' choso'osa' barcon' gwsa'aque'ne' de que guaquə can' chse'ene'ene', nach gozsa'ato' zdato' lao nisan', zdato' galə'əžə Cretan'. ¹⁴ Pero na' caguə gwža catə' za' to be' gual de'e nzi' Noreste de'e chechjən contr galən' zda barcon'. ¹⁵ Na' bžiguə'əxəxjən barcon', caguə bi goquəch gonto'. Na' gwlejjyichšzəzə cuinto' len barcon' nžiguə'an neto'. ¹⁶ Na' ca' zdato' to lcue'ej yežlyo dao' de'e nzi' Claudia de'e chi' lo'o nisdə'onə' gan' cuitec gwyechj be'enə'. Na' barcw cha'o gan' yo'oto'onə' nxobən to barcw dao', na' canə goc becueto'on lo'i de'e cha'ona'. ¹⁷ Na' ca beyož becueto' barcw da'onə' lo'i de'e cha'ona', na' bchejto' barcon' ryat par gwlo'oto' fuers chei. Na' laogüe de'e bžebo' gaguə'oto' gan' naquə yox, bletjto' lachə' de'en chon par ničh chza' barcon' ničh cuich bžiguə'ətec be'enə' len. Na' zdato' lao nisan' con can' gwyechj barcon'. ¹⁸ Pero na' bžaglaochguato' chedə' gwyechjchgua to be' gual juisy nach beteyo boso'ošašžəze' yoa' ca' nsa'annə' boso'ozalə'en lo'o nisan'. ¹⁹ Na' ža gwyon žeinə' goclenga'act'one' besšazəto' šinləz barcon'. ²⁰ Na' zan ža bito bolə'e lao bgüižən' na' še'elən' ni que zjənla'əžə beljw ca'. Na' de'e tant gwyechjchgua be'enə' xte bitoch gwzoto' lez yelato'.

²¹ Na' goquən' bach gwža cui chaoto', nach Pabən' gwzože'e ladjo beṇə' ca' na' gwne': —Le'e beṇə', žalə' əbzenagle chia' catə'an gnwia' cui sa'acho Cretan' bito chac checho quinga žalə' ca' na' bito gwžiyai' šinləzchon'. ²² Pero na' chnia' le'e le'e yebei chedə' ni to le'e cui cuiayi' yelə' mban chelen', lete barcw nga cuiayi'in. ²³ Na' ca naquə cho'elaogua'a Diozən' na' baben cuina' lažə' ne'enə', de'e na'anə' bablə'e lao angl che'enə' nada' neže', na' anglən' gwne' nada': ²⁴ "Bito žebo' Pab. Syempr cheyalə'əczə tio' lao Rei Sesarən', na' əchnia' le' de que Dioz na'anə' gone' par ničh ni to beṇə' ca' za'ac len le' cui sa'at." ²⁵ Na'a ža, le'e yebei, chedə' nezda' de que Diozən' gone' par ničh gaquə can' bagwna anglən' nada'. ²⁶ Pero bia'aczə yecho'onən chio'o yo biž de'e nga'an lato' lo'o nisan'.

²⁷ Na' že' goc žda'obiž zdato' nilə na'alə

lao nisdá'o de'ená' nzi' Adria. Na' ca do chel beṇá' ca' zjənsá' barcon' gwsa'acbe'ine' de que bačh zdató' serczá to yo biž.²⁸ Nach boso'oletje' to plóm lo'o nisən' par boso'ochixə' ca do ja'aquə'ətə' zitjw naquə nisən', na' beyož boso'ochixə'enṇə' goquən ši'intochoa metr. Nach gosə'əzdie' yelatə' na' bosə'əzchixə'en de'e yoblə na' ca orən' goquən gažəchoa metr.²⁹ Na' besə'əzebe' žiti'i barcon' yej lo'o nisən' nach boso'oletje' tap ya xen de'en ne' ancla, boso'ocheje'en zda xni'alei par gwsə'oxə'ən barcon' na' bazjəzelaže'e še'eni'.³⁰ Nach beṇá' ca' zjənsá' barcon' gwsa'acლაže'e yesyə'əxonje' na' boso'oletje' barcw da'onə' con chosə'ədə'itezene' yoso'oletje' ancla ca' de'en yoso'ocue' laolei.³¹ Nach Pabən' gože' capitannə' na' len soldad ca': —Šə beṇá' quinga cuich nite'e lo'i nga, ni tocho cui yelacho.

³² Nach soldad ca' gosə'əchogue' don' zjəncá'a barcw da'onə' na' boso'osane'en.

³³ Nach do šbaļ Pabən' gwzolaogwne'y-oine' beṇá' ca' de que cheyalə' sa'ogüe', che'e lega'aque': —Na'a chac žda'obiž zole cui chtasle na' cui chaole.³⁴ Na'a ža, chata'əyoišgüeida' le'e le'e gao par ničh sole binlo, la' de'e li ni tole cui cuiayi'ile.

³⁵ Na' beyož gwne' ca' bexe'e to yetxtilən' na' be'e yelə' choxcwlen che Diozən' lao yoguə'əloļ' neto' ža'ato' lo'o barcon' nach gwxi'e to pedasən gwzolaogüe' chaogüe'en.³⁶ Nach yoguə'əloļto' bebe-icheto' na' leczə gwdaoto'.³⁷ Čhopə gueyoa gyonši'intoto'onə' ža'ato' lo'o barcon'.³⁸ Na' gwde gwdaoto' con ca beljeto' na' ca naquə trigon' de'e ne'e zjənsə'e, gwsə'ose'en lo'o nisən' ničh barcon' cuich goctequən zi'i.

Goj barcon'

³⁹ Na' catə' gwye'eni' bito zjənombi'e yež-lyon' gan' besə'əžine' pero na' choso'ogüie' de to latjə ga žia nisən' žizə na' bade to lašə' de'e naquə porzə yox. Nach gwsa'aque' tozə par ničh žjəche' barcon' lašə' lao yoxən'.⁴⁰ Nach gosə'əchogue' do che ancla ca' na' gosə'əbejyichjga'aque'en lo'o nisən'. Nach boso'oseže' do de'en boso'ocheje' yag de'en chsa' barcon' licha na' boso'olise' lachə' de'en zo yichjen' par bžiguə' be'enə' len, nach əzja'aque' cho'a nisən'.⁴¹ Pero na' jəsə'ədi'e ga chediļ nisdá'onə' len to

de'e yoblə, na' jšo'o laogüen' lo'o yoxən' na' caguə goquəch tan. Na' nisən' gwzolaogwzoxjən xni'eina' de'e tant fuers nsa'an.⁴² Nach gwsa'acლაžə' soldad ca' so'ote' pres ca' ničh ni toe' cui yesyə'əxoe' lao nisən' na' yosyo'oxonje'.⁴³ Pero na' capitannə' gone'ene' yosle' Pabən' na' bžone' ca naquən' bachsa'acლაžə' soldad ca' so'one', nach bene' mendad len pres ca' šə noe' chac chxoə lao nisən', guaquə lega'acteque' yesyə'əxite'e lao nisən' na' yesyə'əchoje' yo biž.⁴⁴ Na' bene' mendad de que beṇá' ca' cui chac yesə'əxoa lao nisən' yoso'ochine' no yagla' o bichlə šinlaž barcon' par yesyə'əxoe' lao nisən'. Ca' gwsə'one' na' yogue'e besə'əžine' binlo yo bižən'.

28

De'en goc che Pabən' žlac zoe' Malta

¹ Na' catə' beyož bžin yoguə'əto' yo bižən' gwnezetó' de que latjəna' nzi'in Malta na' naquən to yežlyo de'en nga'an latə' lo'o nisən'.² Na' beṇá' ca' ža'anə' mbachgua gwsə'elaogüe'e neto', boso'oxene' to yi' xen na' gwsa'axe' yoguə'əloļto' gan' nite'enə' chedə' bagwzolaogwejon' na' chacchgua zag.³ Nach Pabən' btobe' xonj xis na' lao chcue'en lao yi'inə' bechojczlə to beļ bia benen lo'inə' na' gwdi'inəb ne'enə' xte goļə'əditəb.⁴ Na' choso'ogüie beṇá' ca' nalə'ədit beļən' na' Pabən', nach gwse'e ljuežje': —De'e li bengə naque' beṇá' güet beṇá'. Bačh bele' lao nisən' pero na' Diozən' bito cho'e latjə əbane'.

⁵ Nach bse'esə' ne'enə' lao yi'inə' ničh bexopə beļən' na' bito bi goquene'.⁶ Nach beṇá' ca' bačh chəsə'əbeze' bat solao gatə' Pabən' yi o əbičəcle' to de repentzə gate'. Na' ca' gosə'əbeze' sša na' choso'ogüie' bito bi bi chaquene' nach gwsə'one' xbab yoblə chəsə'əne' de que naque' to beṇá' cheyalə' šejni'aləžə'əcho.

⁷ Beṇá' blaogwe doxen Maltan' le' Poblío na' de bien che' galə'əžə, na' mbachgua be'elaogüe'e neto' na' gwzoto' šonə ža len le'.⁸ Na' goquən' xa Poblion' de' cam chacšenene' yo'e de'e la na' che'ine' yiž chen. Nach Pabən' gwyo'e gan' de'enə' na' beyož bene' orasyon gwxoə ne'enə' yichj beṇá' güe'enə' na' beyone' le'.⁹ Beyož bene' ca' yeziqūə'əchlə beṇá' ca' ža' latjən' to

benə' chsa'acšene lecə bda'aque' na' be-yone' lega'aque'. ¹⁰ Na' benə' ca' de'e zan de'e gwso'one' cheto'. Na' cata' bžin ža beza'ato', bosyo'ože'e lo'o barcon' yogua' de'e ca' chyažjeto'.

Pabən' bžine' Roman'

¹¹ Bega'anto' Maltan' šon bio' nach gwza'ato' zjəzdato' lao nisən' yo'oto' to lo'o barcw de'en za' Alejandria de'e gwleza latjən' mientr gwde de'e zaguan'. Na' mben le'e barcon' lgu'a lsaqua' ca' zjənzi' Castor na' Polocs. ¹² Na' bžinto' gan' ne' Siracosa na' gwzoto' šonə ža. ¹³ Na' gozsa'ato' par bžinto' gan' ne' Regio. Na' na' bega'anto' tža. Na' gwzolo chečhj be' de'en za' che'ela, na' beteyo bežžinto' ganə' nzi' Poteoli na' na' bechojto' lo'o barcon'. ¹⁴ Na' bežagto' benə' ljuežjto' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Poteoli na' gosə'əqabe' gwzoto' len lega'aque' to xman. Na' gwdenə' gwza' ni'ato' par zdato' Roman'. ¹⁵ Pero na' antslə ze'e žinto' Roman' gosə'əneze benə' ljuežjto' ca' ža'anə' de que əžinto' na' bedəsə'əleze' neto' latjə gan' nzi' lao ya'a che Apio, na' gan' ne' šonə Ranš. Na' cata' ble'i Pabən' lega'aque', be'e yelə' choxcwlen che Diozən' na' bebeine' lo'o yichjla'ažda'ogüe'enə'. ¹⁶ Na' ca' bžinto' Roman' capitannə' bene' pres ca' yelə' lao na' benə' gwnabia' che soldad ca', pero na' Pabən' gotə' lsens soe' ca'azə na' gwzo to soldad gwdařə le'.

Pabən' be'e xtižə' Jesocristən' Roman'

¹⁷ Na' goquan' beyon ža Pabən' goxe' benə' blao che benə' Izrael ca' ža' Roman' na' cata' beyož besə'adobe'enə' gože' lega'aque': —Benə' bišə', bito nacho bi bena' contr benə' gwlaž checho ca' o contr costombr che de'e xaxta'ocho ca'. Pero na' Jerosalen na'ate gwso'one' nada' pres lao na' benə' Roma ca'. ¹⁸ Na' benə' ca' beyož gosə'ənyabyože' gwsa'aclaže'e yoso'osane' nada' cheda' cui bi bi xtoł'a de par ənacho gata'. ¹⁹ Pero na' benə' gwlaž ca' ža' Jerosalenə' bosyo'ožoncze' par yoso'osan benə' ca' nada'. De'e na'anə' benən byen gwŋaba'tia' lao Sesarən', pero bito nacho gua'a part benə' gwlaž chia' ca'. ²⁰ Na' de'e nin' chac bač goxa' le'e par le'ida' le'e na' par güe'elena' le'e dižə'. Na' chnia' le'e por ni che de'en zocho lez yesə'əban benə' guat

ca', balə benə' gwlaž checho ca' gosə'əzene' nada' na' bosyo'ocheje' nada' gden ni.

²¹ Nach benə' ca' gwse'ene': —Bito bi bi cart ne'e la' laoto' nga de'e za' Jodean' de'e güe' dižə' šə bin' chac len le', na' notono no benə' gwlaž ne'e la'ac yesə'əne' mal chio' o əsa'ogüe' xya contr le'. ²² Pero na' chaqueto' güenczən' yeneto' go'o dižə' ca' naquan' chono' xbabən', la' neto' nezeto' doxenlə chəsə'əne' contr le'e chejle'ele che Jesocristən'.

²³ Na' bosyo'ožie' bia' to ža par žjəsə'əye' le' na' benə' zan zjənaque' ja'aque' gan' zo'enə'. Nach Pabən' be'e dižə' len lega'aque' can' chon Diozən' chnabi'e notə'ətezə benə' chso'e latjə. Na' bzejni'ine' lega'aque' can' na lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' can' na de'en bosyo'ožoj de'e profet ca' benə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' par nič se'ejle'e che Jeso'osən'. Bedo ža be'e dižə'an len lega'aque'. ²⁴ Na' balə benə' ca' gwse'ejle'e ca' naquə dižə' de'en be'enə' na' yebalə' cabi gwse'ejle'e. ²⁵ Na' ca' chac gwsa'aque' choplə, na' bazon yesa'aque' cata' gož Pabən' lega'aque': —De'e li can' gož Spirit che Diozən' de'e profet Isaiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana' gožən le' gwzoje'en par de'e xaxta'ocho ca', nan:

²⁶ Gwyej gož benə' gwlaž chio' ca' de que Diozən' ne':

De'e li yenele pero cabi šejni'ile bin', na' de'e li gwle'ile pero cabi gacbe'ile bi zejen.

²⁷ Cuiczə bi rson chazle.

Bač nažjoczə yichjla'ažda'olen' na' bito chzenagle dižə' lin',

bito chonle cas chei, na' nic chejni'ilen, na' ni que chedinjele xtołə'əle ca'.

Na' de'e na'anə' bito yebeja' le'e xni'a de'e malən'.

²⁸ Na' le'e cheyalə' ənezele de que na'a par delant Diozən' chsele'e benə' chəsə'əyixju'e xtiže'enə' len benə' ca' cui zjənaquə benə' Izrael par nič yoso'ozenague' che' na' yebeje' lega'aque' xni'a de'e malən'.

²⁹ Beyož gwna Pabən' ca' besyə'əžəš benə' Izrael ca' chsa'acyože' xte juisy.

³⁰ Pero na' Pabən' gwzoe' nya' chop iz to yo'o ga chyixjue' na' gwzoczə' gwleze' yogua'əloł benə' jəsə'əlanə' le'. ³¹ Na' sin cui chaž cui chžebe' na' sin cui no no əbseyjw

əbʒon gwdixjue'ine' ʎega'aque' ca naquən'
chnabia' Diozən' notə'ətezə beŋə' chso'e
latjə, na' clar bsed blo'ine' ʎega'aque' xtižə'
Xancho Jesocristən'.

Cart De'en Bzoj San Pabən' Par Benə' Roma Ca'

Pabən' chguape' diox benə' ca' chso'elao' Cristən' Roman'

¹Nada' Pab naca' benə' güen žin che Jesocristən'. Diozən' gwleje' nada' par naca' apostol na' bsele'e nada' par nič əchyixjui'a de'e güen de'e cobə che'enə'.

²Ca ni'ite ben Diozən' mendad boso'ozoj profet ca' Xtiže'enə' ca naquə lyebe de'en bene' de que əgwsele'e dižə güen dižə cobə che'enə'. ³De'e güen de'e cobən' cho'en dižə che Xi'in Diozən', Xancho Jesocristən'. Jesocristən' golje' yežlyo nga lao dia che de'e Rei Dabin'. ⁴Na' nəzecho de que Jesocristən' leczə naque' doalje Xi'in Diozən' chedə' bebane' ladjo benə' guat ca'. Na' de'en bebane'enə' nəzecho de que nape' yelə' guac che Spirit che Diozən'. ⁵Chonlilažə'a Jesocristən' na' de'e na'anə' Diozən' banoe' chia' nłana' žin che apostol. Gwleje' nada' par chona' ca' ža' benə' so'onlilažə' le' yoguə' nasyon na' so'one' can' ne'enə' par nič si'e yelə' bala'an. ⁶Na' lencə le'e gwlej Jesocristən' par nič nacle xi'ine', len benə' ca' yelə' benə' leczə chso'onlilažə' le' na' chso'one' can' ne'enə'.

⁷Nada' Pab chzoja' cart nga par yoguə' le'e nitə'əle Roman' ca le'e chaque Diozən' chele. Diozən' gwleje' le'e par nič nacle lažə' ne'enə'. Chona' orasyon par nič Xacho Diozən' na' Xancho Jesocristən' əsa'aclene' le'e na' so'one' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

Pabən' gone'ene' žjəlanə'e benə' Roma ca'

⁸Chona' orasyon cho'a yelə' choxcwlen che Diozən' por le'e, na' Jesocristən' chaclene' nada' par chona' orasyonnə'. Cho'a yelə' choxcwlen che' ca naquə doxenlə yežlyonə' chsoe' benə' dižə' de que yoguə' le'e chonlilažə'əle Jesocristən'. ⁹Diozən' nəzene' yoguə' las catə' chona' orasyonnə' chnaba' gaquəlene' le'e. Le'enə' cho'elaogua'a do yichj do lažə'a ca de'en chyixjui'a de'e güen de'e cobə de'en chzejni'in che Xi'ine'enə'. ¹⁰Na' chnaba' lao Diozən' güe'e latjə par deləna'a le'e nā'a. ¹¹La' zelažə'əchguə' deləna'a le'e par

dezejni'ida' le'e de'en babsed bablo'ine' nada' par nič sole gonlilažə'əchlene'. ¹²Che'enda' deləna'a le'e par güe' ljuežjcho balor nga ngalə, chedə' la' le'e na' nada' chonlilažə'əcho Jesocristən'.

¹³Benə' bišə, che'enda' ənezele de que zan las bago'onda' yida' deləna'a le'e pero xte na'a bitonə' gac. Che'enda' yedəyena' par nič gonchle can' chazlažə' Diozən' can' bajena' entr yeziquə'əchlə benə' cui zjənaquə benə' Izrael. ¹⁴Nəzda' cheyalə' gua'a dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' len benə' ca' ža' syoda, na' len benə' yixə' na' leczə ca' len benə' chsa'ac letr na' benə' cui chsa'ac letr. ¹⁵De'e na'anə' che'enchgüeida' gona' ga zelao saquə'əda' chixjue'ida' le'e de'e güen de'e cobə che Jesocristən', le'e ža'ale Roman'.

Dižə' güen dižə' cobən' nsa'an yelə' guac che Diozən' par benə' chse'ejle'e chei

¹⁶Diozən' nape' yelə' guac xen. Na' dižə' güen dižə' cobə che'enə' nsa'an yelə' guac che'enə', par nič ca' benə' chse'ejle' chei, le' yebeje' lega'aque' xni'a de'e malən'. Diozən' che'enchgüeine' yebeje' chio'o benə' Izrael xni'a de'e malən' na' leczə chene'ene' yebeje' chio'o cui naccho benə' Izrael xni'a de'e malən'. De'e na'anə' bito cheto'ida' che dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən'. ¹⁷Dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' chzejni'in chio'o de que Diozən' ne' naccho benə' güen laogüe'enə' chedə' chonlilažə'əcho Jesocristən' na' can' choncze' len notə'ətežə' benə' chso'onlilažə' le'. Can' nyoj Xtiže'enə', nan: "Šə chonlilažə'əcho Diozən', le'enə' ne' de que naccho benə' güen laogüe'enə', na' de'e na'anə' guatə'əczə yelə' mban checho zejlicanə šə chonlilažə'əchone'."

De xtolə' benəchən'

¹⁸Na' Diozən' chlo'ine' chio'o benəch, zoze' yoba na'ate, can' əgwnežjue' castigw zejlicane che yoguə' benə' ca' cabi chso'elao' le' na' nic chso'one' can' cheyalə' so'one'. Na' yelə' güen de'e mal chega'aque'enə' bito cho'en latjə yesə'əneze benə' yoblə de'en naquə de'e li. ¹⁹Bazjənezecho de'en de de'e guaquə nəzecho che Diozən' chedə' Diozən' bablo'ine'en yoguə'əcho. ²⁰Na' bito bi bi de de'e yoso'ode'i benə' cui chso'elao' Diozən' yesə'əne' cui zjəneze'

šə zoe'ena'. La' gwzolaozən dezd cata'ən əbxi'e yežlyonə' xte ža neža chgüiacho beṇə' ca' na' bia ca' na' de'e ca' bene'ena'. De'e na'anə' caguə naquən zdebə gombi'acho de'e ca' cui zjənla' che Diozən', ca yelə' gwnabia' che'ena' de'en de zejlicane na' de'en cheyalə' güe'ela'ochone'. ²¹ Na' ca naquə beṇə' ca' cui chso'elao' Diozən', zjənezene' de que zo Diozən' pero bito chso'elaogüe'ene', nic chso'e yelə' choxwlen che'. Ca naquə xbab chega'aque'ena' bito bi zaquə'ən na' bazjənchoj yichjla'ažda'oga'aque'ena'. ²² Chəsə'əne' zjənaque' beṇə' sin' pero chso'one' xbab de'e cui bi zaquə'. ²³ Choso'ozoe' Diozən' ca'alə, bito chso'elaogüe'ene', len Dioz nan' naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e na' zoe' zejlicane. Bito chso'elaogüe'ene', chso'onchso'one' de'e yoblə, chso'ela'ozeche' no lgu'a lsaquə' beṇə'ch beṇə' te chei, na' leczə chso'elaogüe'e lgu'a lsaquə' bia zo xile'e, bia yixə' bia žia tap ni'a ne'i na' bia zjənxobə le'i.

²⁴ Ca naquə beṇə' ca' chso'on de'e ca' zjənac ca', Diozən' bagwlejiychje' lega'aque' par chso'one' de'e mal can' nan lo'o yichjla'ažda'oga'aque'ena' na' de'e na'anə' chso'onchgüe' yelə' zto' che cuerp chega'aque'ena'. ²⁵ Bagwlejiychje' lega'aque' par chso'one' de'e ca' chedə' lega'aque' bagosə'əbejiychje' dižə' li che'ena' par chse'ejle'e de'e güenlažə'. Chse'ejni'alažə'əzeche' na' chso'ela'ozeche' de'e ca' ben Diozən' na' bito chso'one' cas che Diozən' ben' ben yoguə'əloj beṇə'ch na' yoguə' bia chaš na' yeziquə'əchlə de'e ca' yelə'. Bito chso'one' cas che' la'anə'əczə naque' ben' cheyalə' güe'ela'ocho zejlicane. La' can' naquən.

²⁶ De'e na'anə' Diozən' bagwlejiychje' lega'aque' par chso'one' yelə' zto' can' nan lo'o yichjla'ažda'oga'aque'ena'. Ca naquə no'ol ca' bito chəsə'əque'e beṇə' byo, lete chəsya'əzolentezə le'e ljuežj no'olzəga'aque' par nič chso'one' de'e cui cheyalə' so'one'. ²⁷ Na' le'egatezəczə ca' chso'on beṇə' byo ca' chəsya'əzolen ljuežj beṇə' byoga'aque' lgu'a de'e yesə'əca'a no'ol chega'aque'. Na' naquən to yelə' zto' de'en chso'on beṇə' byo

con beṇə' byoga'ac, tant chəsə'əzelažə' ljuežjga'aque'. Na' de'en chac che cuerp chega'aque'ena' naquən to castigw de'en cheyalə' yesə'əzi'e lao yelə' güen de'e mal chega'aque'ena'.

²⁸ Na' laogüe de'e cui chse'ene' so'one' cas che Diozən', Diozən' bagwlejiychje' lega'aque' len xbab mal chega'aque'ena', na' chso'one' de'e cui cheyalə' so'one'. ²⁹ Por de'e cui cheyalə' so'one' en chso'one'. Zjənaljene'. Chesya'əbeine' chso'one' contr beṇə'. Chəsə'əzelažə'e bi de che beṇə' yoblə, na' no bia yixə' chega'aque' na' no beṇə' nitə' ližga'aque'. Zjənaque' beṇə' xi'a juisy na' leczə chsa'acxi'i ljuežje'. Syempr chso'ot ljuežje', chəsə'ədile', choso'oxoayague', na' chəsya'əyone' clelələ dižə' de'e chse'ene'ene'. Na' zjənaque' beṇə' gochitj dižə'. ³⁰ Chəsə'əne' mal che beṇə' yoblə. Chəsə'əgue'ine' Diozən'. Bitobi respet zjənombi'e par beṇə' yoblə. Chsa'alazə'e. Zjənaque' beṇə' güe'elao' cuine. Chəsə'əyiljažə'e na' chəsə'əzelene' can' chso'one' de'e mal. Bito choso'ozenague' che xaxna'aga'aque'. ³¹ Bito chse'ejni'ine'. Bito chso'one' complir bi lyebe de'e chso'one'. Bito chsa'aque'ne' che beṇə' yoblə. Zjənaque' beṇə' ggo'olazə'e. Bito zjənombi'e yelə' cheyaše'e ljuežje. ³² Zjənezczene' binjo de que Dioz nan' nchoglaogüe'en cheyalə' yeyejcho lao yi' gabilən' šə goncho can' chso'one'ena'. Pero lega'aque' ne'e zja'accze' chso'one' ca' na' chesyə'əbeine' chso'on beṇə' yoblə can' chso'one'ena'. *Paḅ*

2

Diozən' zdacze' licha ca de'en chone' beṇə'chən' castigw che xtolə'əga'aque'ena'

¹ De'e nan' notə'ətezə naccho bito gaguə ənacho bito bi xtolə'əcho de cata' choncho xbab che beṇə' yoblə de que naque' beṇə' mal, chio'otezən' chchixə quincho. Chacbe'icho de que beṇə' yoblə chone' de'e mal len leczə can' chon chio'o. ² Nezecho šə choncho de'e ca' zjənac ca' Diozən' ne' checho de xtolə'əcho, na' zdacze' licha de'en ne' ca'. ³ De repent chaquecho de que Diozən' bito gone' castigw checho ca de'en choncho xbab che beṇə' yoblə de que chso'one' de'e mal len leczə can' choncho. Bito cheyalə'

gaquecho de que cui gone' castigw checho, la' goncze'en. ⁴ De repent bito choncho cas ca naqua de'e giunchgua de'en chon Diozan' len chio'o lao yelə' beṇə' güen che'enə' na' yelə' xenlaža' che'enə'. Na' de repent bito choncho cas che' laogüe de'en cui le'e chontie' chio'o castigw. Diozan' chone' güen len chio'o par nich gaquəchgüeicho lo'o yichjla'ažda'ochonə' che de'e mal de'en choncho par nich ca' yedinjecho. ⁵ Pero nacteccho beṇə' žod šə bito chedinjecho do yichj do laža'əcho ca naqua xtolə'əchon'. Na' šə bito chedinjecho choncho ca gonch Diozan' chio'o castigw catə' əžin ža Diozan' əgwlo'e de que le' zdacze' licha ca de'en gone' castigw zejlicane che xtolə'əchon'. ⁶ Gone' chio'o castigw o gone' par nich gaqua de'e güen che chio'o beṇəch segon nac babencho. ⁷ Diozan' gone' chio'o yelə' mban zejlicane šə zoteza zocho choncho de'e güen, chedə' šə choncho ca' chlo'echo de que cheyiljlaža'əcho nacla gaqua par nich yežincho gan' zo'enə', na' par nich gone' chio'o yelə' bala'an, na' par nich socho zejlicane. ⁸ Na' šə chnecho contr Diozan' na' cabi chzenagcho che diža' li che'enə', chzenagzechcho che de'e malən', lechgualə əža'alaza' Diozan' chio'o na' gone' chio'o castigw zejlicane. ⁹ Zgua'atec chio'o beṇə' Izrael benecho xtiža' Diozan', na' šə choncho de'e mal chi' saqua'əcho na' əzaglaoch. Na' chio'o cui naccho beṇə' Izrael gwdechla benecho xtiže'enə', pero leczə chi' saqua'əcho na' əzaglaoch šə choncho de'e malən'. ¹⁰ Na' šə choncho de'e güenṇə' gwžin ža catə' Diozan' gone' par nich gaccho beṇə' blao, na' gone' chio'o yelə' bala'an, na' gone' par nich socho binlo len yichjla'ažda'ochon'. Gone' güen len chio'o beṇə' Izrael, pero na' leczə gone' güen len chio'o la'anə'əczə cui naccho beṇə' Izrael.

¹¹ Tozə can' chon Diozan' len yogua' chio'o beṇəch. ¹² Yoguə' chio'o šə babencho de'e mal sin cuiṇə' gombi'acho lei de'en bzoj de'e Moizezan', Diozan' əchoglaogüe'en checho cuiayi'icho por ni che de'en babencho de'e malən' la'anə'əczə šə cui nezecho can' na lein'. Na' yogua' chio'o banombi'acho lein', Diozan' əchoglaogüe'en checho cuiayi'icho por ni che de'en cui bencho can' nanṇə'. ¹³ Caguə con yenecho lei na'anə' na' əṇa

Diozan' checho bitobi xtolə'əcho de. Pero šə choncho can' na lein', Diozan' əṇə' checho bitobi xtolə'əcho de. ¹⁴ Notə'ətezə beṇə' cui naqua beṇə' Izrael na' cui nombi'e lei de'en bzoj de'e Moizezan', zolə catə' chone' to chopə can' na lein' con de'e chidzən lo'o yichjla'aždaogüe'e. La'anə'əczə cui nombi'e lein', de'en chon yichjla'ažda'ogüen' mendad gone' naquən ca to lei. ¹⁵ Ben' chon ca' ža chlo'e de que lo'o yichjla'aždaogüe'e na' yo'o de'en naqua ca lein'. Na' catə' chone' de'en chone', lo'o yichjla'aždaogüe'e na' chone' xbab de que de'e malən' chone' o chone' xbab de que de'e güenṇə' chone'. ¹⁶ Gwžin ža catə' Diozan' gone' par nich Jesocrisṭən' əchoglaogüe'en che xbab che chio'o beṇəch de'en bencho bgaša'əza, šə bencho xbab güen o šə bencho xbab mal. Can' chnia' catə' əchyixjui'a diža' güen diža' cobə che Jesocrisṭən'.

Beṇə' Izrael ca' gwsa'aquene' de que gwnite'e binlo len Diozan' chedə' žəṇombi'e lein'

¹⁷ Balle chonle xbab de que zole binlo len Diozan' chedə' nacle beṇə' Izrael na' nsedle lei de'en bzoj de'e Moizezan'. Cha'alaza'əle de que cho'ela'ole Diozan'. ¹⁸ Nezele de'en cho'olaza' Diozan'. Nezele de'en naqua de'e güen. Cho'ele diža' chei de que naquən de'e güen, chedə' la' lei na'anə' nsedle. ¹⁹ De'e tant chaquele chejni'ile che Diozan' chonle xbab de que nezele par co'ole beṇə' nez na' par əgwzejni'ile beṇə' ca' zjančhol yichjla'ažda'oga'aque'enə'. ²⁰ Na' chonle xbab de que nezele par əgwzejni'ile beṇə' cui chse'ejni' na' par gacle maestr che bi'i xcuida'. Laogüe de'en nsedle lei de'en bzoj de'e Moizezan' chaquele chejni'ile na' chaquele nezele de'en naqua de'e li. ²¹ Le'e chsed chlo'ile beṇə' yoblə, žbixčhen' cui cholo'i cuinle? Chsed chlo'ile bito no cuan, len chbanle. ²² Chsed chlo'ile de que bito no co' xtoi na' bito no cuejyichj be'en chei o no'ol chei par solene' beṇə' yoblə, len chonczle yogua' de'en nale cui no gon. Na' chgue'ile lgu'a' lsaqua' ca' de'en chse'ejni'alaza' beṇə', len bia'aczə chjelanle bitə'ətezə de'en zjədo lo'o yo'o gan' zjəža' lgu'a' lsaqua' ca'. ²³ Cha'alaza'əle de'e nsedle lei de'en bzoj de'e Moizezan', pero laogüe de'e cui chonle can' na lein', chñitle yelə' bala'an che Diozan'. ²⁴ De'e

li chonle can' nyoj Xtižā' Diozān' gan' nan: "De'en chonle de'e mal, zan beṇā' cui zjənaquā beṇā' Izrael chāsə'əṇe' contr Diozān'."

²⁵ Chio'o beṇā' Izrael nsa'acho to seṇy lao cuerp chechon' de'en ne' sirconsision, na' zejen de que Diozān' gaquālene' chio'o can' bene' lyebe. Na' seṇyān' zaquā'ən par chio'o šə choncho can' na lein'. Pero šə cui choncho can' na lein', bitobi zaquā' seṇy de'en zochonā'. ²⁶ Šə cui nsa'acho seṇy de'en ne' sirconsisionṇā' pero choncho can' na lein', gaccho cuent ca beṇā' nsa'aczā seṇy de'en ne' sirconsisionṇā' la'āṇā'əczā cui nsa'achon. ²⁷ Baḷle bito bi seṇy de'en ne' sirconsisionṇā' nsa'ale, pero chonle complir can' na lein'. Na' laogüe de'en chonle complir can' na lein', chonle ca nacbia' de que deczā xtolā' beṇā' ca' zjənsa' seṇy de'en ne' sirconsisionṇā', chedā' nyoj lein' na' zjənombi'en, pero bito chso'one' can' nanṇā'. ²⁸ Zan beṇā' chsa'alje' lao dia che Izraelān' na' əzja'accze' chso'one' can' naquā costombr che beṇā' Izraelān', pero lao Diozān' bito zjənaque' beṇā' Izrael, na' nic zaquā' seṇy de'en choso'ozo cuerp chega'aque'enā'. ²⁹ Pero chio'o de'e li naccho beṇā' Izrael šə chonli-lažə'əcho Diozān' can' cheyalā' gonli-lažə'əchone'. Na' de'en babocobā Diozān' yichjla'ažda'ochon' gwxaquā'əleben ca seṇy de'en ne' sirconsision, na' zejen de que bagwleje' chio'o par naccho xi'ine'. Babše'e yichjla'ažda'ochon', caguā con nsa'acho to seṇy lao cuerp chechon'. Na' šə chonli-lažə'əchone', Diozān' əṇe' de que choncho güen, la'āṇā'əczā šə notono no nochlə əṇa de que choncho güen.

3

¹ ĴBi de'e güen zedegua'an che chio'o beṇā' Izrael laogüe de'en naccho beṇā' Izrael? ĴBi de'e güen de'e zedegua'an de'en zocho seṇy de'en ne' sirconsisionṇā'? ² De'e xen de'e zedegua'an. Na' to de'en zedegua'an ca de'en əbnežjw Diozān' xaxta'ocho ca' Xtiže'enā' de'en nyojən'. ³ Na' baḷe' cui gwse'ejle'e chei. Pero bito gwde Diozān' ca'azā cui gone' can' na Xtiže'enā' la'āṇā'əczā baḷe' cui gwse'ejle'e chei. ⁴ Goncze' can' ne'enā'. Yoguā' laste əṇacze' de'e ĵinā' la'āṇā'əczā šə yoguā'əḷol

beṇā' yesə'əṇe' dižā' güenlažə'əṇā'. Chac canā' bzoj to profet gože' Diozān': Le' əgwlo'ido' beṇā'chən' de que cho'o dižā' li.

Na' ca naquā beṇā' ca' chso'on xbab de que bito chono' complir can' na'onā', əsa'acbe'ine' de que chonczo' can' na'onā'. ⁵ Quinga chāsə'əṇa baḷə beṇā' cui chse'ejni'i che Diozān'. Chāsə'əṇe' de que de'e mal de'en choncho chlo'in beṇā'chən' de que Diozān' naque' beṇā' chon de'e güen. Na' chāsə'əṇe' de que Diozān' bito zde' liča de'en gone' castigw che de'e mal de'en chonchon'. ⁶ Lechgualē clelān' chso'one' xbabān'. Žalā' de'e li can' chsa'aquene'enā' bitoczā gaquā gon Diozān' yelā' jostis che chio'o beṇā'chən' can' cheyalā'əṇā'. Pero la' goncze'en.

⁷ Na' beṇā' ca' chso'on xbabān' ca' leczā chāsə'əṇe' de que catā' chso'onlaže'e chso'one' ca chesyā'ayacbe'i beṇā' de que Diozān' naque' beṇā' güen ca naquān' cho'e por dižā' li. De'e na'anā' chsa'aquene' de que bito cheyalā' choglaō Diozān' chega'aque' de que zjənapē' dolā' ca de'en chso'onlaže'e. ⁸ Baḷə beṇā' chso'one' contr neto', na' chso'one' cho'ato'onā' chāsə'əṇe' de que nato' ĵbixchen' cui goncho de'e malān' par nič gaquā de'e güenṇā'? Ca cheyalā'əczān' əgwnežjo Diozān' castigw che non' ṇa ca'.

Notono ṇla' no cui napə dolā'

⁹ ĴBixan' ža? ĴEnaquāch chio'o beṇā' Izrael beṇā' güenč de ca chio'o cui naccho beṇā' Izrael? Bito. Can' bagwnia', tozəczā can' chac che chio'o beṇā' Izrael na' che chio'o cui naccho beṇā' Izrael, yoguā'əcho zocho xni'a de'e malān'. ¹⁰ Can' nyojczā Xtižā' Diozān' nan:

Notono zo beṇā' zda liča, ni tlišə'əze'.

¹¹ Notono ṇla' beṇā' chejini'i che Diozān',

na' notono ṇla' beṇā' cheyilje'ene'.

¹² Yoguā' beṇā'chən' bagosə'aque'e nez mal. Yogue'e bitobi zjəzaque'e.

Ni tlišə'əza beṇā' chon de'e güen notono ṇla'.

¹³ Len xtižā'əga'aque'enā' chāsə'əxoayaguene'en beṇā',

na' ca benen che bgüižā' gwxaquā'əlebe dižā' de'en chso'enā'.

Ca zbanṇā' chla' cuerp che bia guatən' catā'ən bachožə'ən, ca' zbanṇā' naquā xtižā'əga'aque'enā'.

¹⁴ Por dižə' mal dižə' əzban žə' cho'aga'aque'enə'.

¹⁵ Con bizə de'en choso'ode'ine' par chso'ote' beṇə'.

¹⁶ Gatə'ətezə chja'aque' con la' ggo'o yelə' yašə' yelə' zin' chja'aque'.

¹⁷ Na' bito chesə'əzo chesə'əbeze' binlo len ljuežjga'aque'enə'.

¹⁸ Bito chsa'ape' Diozən' respet.

¹⁹ Na' nezecho ca naquə yoguə' de'en na lei che Diozən' goncho, nyojən par chio'o na' xaxta'ocho ca' beṇə' ca' bnežjue' lein'. Pero ca naquə cui choncho can' nanṇə', ni tozə chio'o bito gaquə əṇacho de que naccho beṇə' güen. De'e na'anə' Diozən' əchoglaogüe'en checho de que si'icho castigw çe xtolə'əchon' can' əchoglaogüe'en çe yeziquə'əchlə beṇə'əchən'. ²⁰ Ni to chio'o beṇə'əch bito na Diozən' checho de que naccho beṇə' güen por ni che bi de'en choncho de'en na lein', chedə' la' ni tocho bito choncho cayaṇə'ən nanṇə'. Lei na'anə' chzejni'in chio'o de que choncho de'e malən'.

Cheyalə' gonlilažə'əcho Jesocristən' par niç gaccho beṇə' güen lao Diozən'

²¹⁻²² Diozən' bablo'e can' ne' çe notə'ətezcho de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' šə chonlilažə'əcho Jesocristən'. Lein' na' de'en bosozož profet ca' beṇə' ca' gwsə'e xtižə' Diozən' cana' leczə chso'en dižə' de que can' gone'. Chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' bito chon Diozən' cuent checho šə bi de'e choncho complir de'en na lei che'enə'. Na' notə'ətezcho tozəczə can' chon Diozən' len chio'o la'əṇə'əczə šə naccho beṇə' Izrael o šə cui naccho. ²³ Yoguə'əlojcho babencho de'e mal na' de'e na'anə' ni tocho bito gaquə əṇacho de que naccho beṇə' güen ca beṇə' güenṇə' naquə Diozən'. ²⁴ Nži'ilažə'e chio'o chonlilažə'əcho Cristo Jeso'osən'. Na' caguə bi chizi' Dioz na'anə' ne' checho de que naccho beṇə' güen laogüe'enə', chedə' la' bagwdixjw Cristo Jeso'osən' xtolə'əchon'. ²⁵ Antslən' bagwdapə Diozən' yelə' chxenlažə'əṇə' bagwzoinə' bguo'o bcheje' che de'e mal de'en bagwso'on beṇə'əchən' tši'i, na' bito blo'e can' chnežjue' castigw çe notə'əteza beṇə' chso'on de'e malən'. Pero na'a par blo'e de que le' chnežjwcze' castigw çe beṇə' chso'on de'e malən', gwleje' Cristo

Jeso'osən' par gwdixjue' xtolə' beṇə'əchən'. Na' Diozən' chnitlaogüe' xtolə' con beṇə' chso'onlilažə' Cristo Jeso'osən'. ²⁶ Na' de'en əbsele'ene'enə' nezecho de que Diozən' zdacze' licha de'en ne' che yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Jeso'osən' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə'.

²⁷ Bito cheyalə' güe'elao' cuincho əṇacho de que naccho beṇə' güen. Ni tocho cui naccho beṇə' güen por ni çe bi de'e güen de'en choncho. Pero šə chonlilažə'əcho Jeso'osən' Diozən' ne' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə'. ²⁸ Can' chejni'ichon, šə chonlilažə'əcho Jeso'osən' Diozən' ne' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' sin cui chone' cuent checho šə bi de'e choncho complir de'en na lein'.

²⁹ ¿Diozən' naque' Xan chio'o beṇə' Izrael na'azən'? ¿Ecaquə leczə naque' Xan chio'o cui naccho beṇə' Izrael? ³⁰ Cle naque' Xan yoguə'əloj beṇə'. Na' ne' çe yoguə'əcho šə bachonlilažə'əcho Jeso'osən' naccho beṇə' güen laogüe'enə'. Tozəczə can' chone' len chio'o nsa'acho señy de'en ne' sirconsionṇə' na' len chio'o cui nsa'achon. ³¹ ¿Echoncho lei de'en bzož de'e Moisezən' ca to de'e cui bi zaque'enə' laogüe chonlilažə'əcho Jeso'osən'? Bito chonchon ca to de'e cui bi zaque'e, sino cho'elechchon balorən'.

4

Abraanṇə' beṇlilažə'e Diozən' na' de'e nan' goque' beṇə' güen lao Diozən'

¹ De'e xaxta'ocho Abraam be'ena' naccho dia, x̄bixa əṇacho çe'enə'? ² Žalə' por ni çe de'e güen de'en bene' na'anə' gwna Diozən' de que naque' beṇə' güen laogüe'enə', zaquə'əcze' par be'elao' cuine' žalə' ca'. Pero bito be'elao' cuine' lao Diozən'. ³ Le'e Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan: "Abraanṇə' beṇlilažə'e Diozən' na' de'e nan' gwchoglaon çe' de que naque' beṇə' güen lao Diozən'." ⁴ Catə' to beṇə' chone' žin chone' gan laxjue'enə' na' bito ṇacho de que xan žinṇə' chone' to goclen catə'ən chnežjue'ene' laxjue'enə'. Na' ca'aczən' naquən len chio'o, žalə' babencho cayaṇə'ən non Diozən' mendad goncho bito naquən to goclen de'en chon Diozən' len chio'o catə'ən ne' naccho beṇə' güen laogüe'enə' žalə' ca'. ⁵ Pero naquəczən to goclen. Diozən' ne' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' šə chonlilažə'əchone' sin

cui choncho xbab de que de'e güen de'en choncho chaclenän par äne' de que naccho beñä' güen laogüe'enä'. Na' Diozän' chone' par nich chio'o cui be'ela'ochone' antslä chaccho beñä' güen laogüe'enä' cata' chonlilažä'ächone'. ⁶ Leczä de'e Dabin' be'e dižä' che goclennä' de'en chon Diozän' len chio'o chonlilažä'ächone' ca de'en ne' naccho beñä' güen laogüe'enä' sin cui chone' cuent šä bichlā de'e güen de'en choncho. ⁷ De'e Dabin' gwne':

Mba zocho šä babezi'ixen Diozän' checho che de'e malän' bencho.

Mba zocho šä babñitlaogüe' xtolä'ächon'.

⁸ Mba zocho šä chchoglaio Diozän' checho de que caguä bi xtolä'ächo denä'.

⁹ Chio'o nsa'ächo señy de'en ne' sirconsissionnä' bito cheyalä' goncho xbab de que chio'ozän' gaquä socho mba can' gwne'enä'. Lenczä beñä' ca' cui zjänsa' señyan' guaquä nite'e mba can' gwne'enä'. Nezecho de'en benlilažä' de'e Abraannä' Diozän' de'e na'anä' gwne' che' de que naque' beñä' güen laogüe'enä'. ¹⁰ Na' gwne' che de'e Abraannä' de que naque' beñä' güen laogüe'enä' antslä ze'e soe' señy de'en ne' sirconsissionnä', caguä beyožlän'.

¹¹ Na' gwdechlä gwzoe' señyan' par gwneze' de que Diozän' bagwne' ca' che'. De'e Abraannä' gwzolaogüe' chonlilaže'e Diozän' cata'an ze'e sole' señyan' na' cana' gwna Diozän' naque' beñä' güen laogüe'enä'. De'e na'anä' nezecho de que Diozän' ne' ca' che notä'äteza beñä' cui zjäzo señy de'en ne' sirconsissionnä' con šä chso'onlilaže'ene'. Na' lao Diozän' de'e Abraannä' naque' xaxtao' yoguä' chio'o chonlilažä'ächo Diozän'. ¹² Na' leczä nezecho de que Diozän' ne' che chio'o nsa'ächo señyan' de que naccho beñä' güen laogüe'enä' šä chonlilažä'ächone'. Na' ne' ca' caguä por ni che de'en zocho señyan' sino por ni che de'en chonlilažä'ächone' can' benlilažä' de'e Abraannä' le'.

Abraannä' benlilaže'e Diozän' na' de'e na'anä' Diozän' bene' lyebe de'e bene' len le'

¹³ De'e Abraannä' benlilaže'e Diozän', na' de'e na'anä' Diozän' bene' lyebe gone' par nich Abraannä' len xi'in dia che' ca' yesä'anabi'e doxenlä yežlyon'. Bito ben Diozän' cuent che Abraannä' šä bene' complir can' na lei che'enä' sino de'en

benlilaže'e Diozän' na'anä' gwne' de que naque' beñä' güen laogüe'enä' na' leczä de'e na'anä' bene' lyebe yesä'anabi'e yežlyon'. ¹⁴ Nitä' beñä' chsa'aque' por ni che de'en zjänaoga'aque' lein' yesä'anabi'e yežlyon'. Žalä' na'acлә legä'aque' yesä'anabi'e yežlyona', bito bi zaquä' de'en chso'onlilažä' beñä' Diozän', na' leczä ca' bito gon Diozän' complir can' bene' lyebe len xi'in dia che de'e Abraannä' žalä' chac ca'. ¹⁵ De'en gwduxjw Diozän' lei che'enä' na' benächan' cui choso'ozenague' chei, Diozän' gwnežjue' legä'aque' castigw zejlicane che xtolä'äga'aque'enä'. Žalä' cui zjänezene' bi de'e ca' cheyalä' so'one', bitobi xtolä'äga'aque' de, pero zjänezczene'en.

¹⁶ Ca' chaquän', chio'o chonlilažä'ächo Diozän' nabi'ächo yežlyon'. Tant nzi'ilažä' Diozän' chio'o chone' ca nabi'ächon par nich gaquä can' bene' lyebe len yoguä' chio'o chone' cuent ca xi'in dia che de'e Abraannä'. Caguä gaquä ca' len beñä' ca' zjäsä'anäo lei na'azan' sino leczä len notä'äteza beñä' chso'onlilažä' Diozän' can' benlilažä' de'e Abraannä' le', la' lao Diozän' de'e Abraannä' naque' xaxtao' yoguä' chio'o chonlilažä'ächo Diozän'. ¹⁷ Can' nyojczä de'en gwna Diozän': "Banzoa' le' gaco' xaxtao' beñä' ša' nasyon zan." Na' Diozän' nape' yelä' guac par yosbane' beñä' guat ca' na' Diozän' chone' par nich chac bitä'ätezan' ne'enä'. De'e na'anä' cho'e dižä' che beñä' ze'e za'ac ca chio'o benäch cho'echo dižä' che beñä' banitä'.

¹⁸ Bito gwneze Abraannä' nacxa gaquän' gaquä can' gwna Diozän'. Pero gwejle'e che Diozän' na' gwzoe' lez de que Diozän' goncze' le' xaxtao' beñä' ša' nasyon zan. Con gwejle'e de que gaquä can' gož Diozän' le': "Beñä' zan äsa'ac xi'in dia chio'." ¹⁹ Con gwzoczä' benlilaže'e Diozän' la'anä'äczä gocbe'ine' banaque' beñä' golä par so xi'ine'. Bazoe' casi to gueyoa iz, na' no'ol che' Saran' bitoch zoe' xlaogüe'e sane'. ²⁰ Gwzoteze' benlilaže'e Diozän' na' bito goquä šejlaže'e che lyebe de'en ben Diozän' len le', sino que gwzoe' chech benlilaže'ene' na' be'elaogüe'ene'. ²¹ Abraannä' gwneze' de que Diozän' guac gone' ca de'en bene' lyeben'. ²² Na' laogüe' de'en benlilaže'e Diozän' de'e nan' gwchoglaon che' de que naque' beñä' güen lao Diozän'.

²³ Na' nyojan de que de'en benjilaže'ene' na'anə' gwchoglaon che' de que naque' beņə' güen lao Diozən'. Pero caguə nyojan par de'e Abraam na'azəna'. ²⁴⁻²⁵ Lecza nyojan par chio'o, la' lecza de'en chonjilaža'əcho Diozən' nchoglaon checho de que naccho beņə' güen laogüe'ena'. Diozən' bsele'e Xancho Jeso'osən' par gwsot beņə' le' na' bolis bosbane'ene' ladjo beņə' guat ca'. Goc ca' len Jeso'osən' par nič gwduxjue' xtolə'əchon' na' par nič Diozən' ne' che chio'o chonjilaža'əchone' de que naccho beņə' güen laogüe'ena'.

5

Zochə binlo len Diozən' šə chonjilaža'əcho Jesocristən'

¹ Diozən' ne' de que naccho beņə' güen laogüe'ena' chedə' chonjilaža'əcho Jesocristən', na' Xancho Jesocrist na'anə' babene' par nič zochə binlo len Diozən'. ² De'en chonjilaža'əcho Jesocristən' nzi'ilaža' Diozən' chio'o na' gwzocze' əzi'ilaže'e chio'o. Chebeicho nezecho gon Diozən' chio'o yeļə' bala'an xen ca de'en de che'. ³ Na' lecza chebeicho catə' chzaquə'əzi'icho, la' nezecho šə chgo'o chchejlaža'əcho catə'an chzaquə'əzi'icho nachan' gwchejczecho catə'an de bichlə de'en saquə'əzi'icho. ⁴ Šə chgo'o chchejlaža'əcho catə'an chzaquə'əzi'ichon', Diozən' chebeine' can' choncho. Na' catə' chebeine' can' choncho, nezecho de que gaquəlenche' chio'o. ⁵ Na' catə'an nezecho de que gaquəlench Diozən' chio'o, bito chža'a yichjcho chedə' nezecho babselə'e Spirit che'ena' par zon len chio'o, chnen lo'o la'azda'ochon' nan de que Diozən' chacchgüeine' checho.

⁶ Lao ne'e zochə xni'a de'e malən', Cristən' bnežw cuine' gwsot beņə' le'. Ben Cristən' ca' par gwduxjue' xtolə' chio'o cui be'ela'ochə Diozən'. Na' gwsote'ene' catə' bžin oran' banžia' Diozən' bia'. ⁷ Ca naquə chio'o beņəch, zebə chonən par əchecho gwnežjo cuincho so'ot beņə' chio'o lgu'a'a to beņə' yoblə la'əņə'əczə šə lgu'a'a to beņə' zda licha. Pero gwchojlja to beņə' yeyaxjene' gwnežjo cuine' so'ote'ene' lgu'a'a to beņə' naquə beņə' ži'ilaža'. ⁸ Pero catə'an chio'o nenaccho beņə' güen de'e mal, Diozən' bsele'e Cristən' bnežw cuine' por ni checho gwsot beņə' le'. De'e

na'anə' nezecho lechgualə chaque Diozən' checho. ⁹ Diozən' ne' de que naccho beņə' güen laogüe'ena' chedə' Cristən' blalj xchene'ena' par gwduxjue' xtolə'əchon'. Na' lecza ca' nezecho de que Cristən' bagoclene' chio'o chonjilaža'əchone' par nič ca' Diozən' bito gonə' castigw checho zejlicane. ¹⁰ Beņə' contr che Dioz nan' goccho. Pero na' Xi'ine' Cristən' bnežw cuine' por ni checho gwsot beņə' le'. Ben Cristən' ca' par bozoe' chio'o binlo len Diozən'. Na' nezecho lecza zo Cristən' chone' par nič gaquə yichjla'azda'ochon' güen can' naquə yichjla'azda'ogüe'ena' chedə' ngodə'əcho txen len le'. ¹¹ Na' lecza dech de'en chebeicho. Lecza chebeicho de'en nombi'acho Diozən', chedə' la' Jesocrist na'anə' bač bozoe' chio'o binlo len Diozən'.

De'e Adanə' bxi'e de'e malən' yežlyo nga, na' Jesocristən' bedəyene' par nič chac de'e güen

¹² Yeļə' godenag che beņə' nechən' ben' gwle Adanə', gwzolao de'e malən' yežlyo nga, na' de'e mal nan' nsa' yeļə' gotən'. Na' de'e nan' den de que yoguə' beņəchən' chsa'ate' na' yogue'e chso'one' de'e mal. ¹³ Gwsə'oncə beņəchən' de'en malən' dezd tyemp che Adanə' antslə cuinə' chixjw Diozən' lei che'ena'. Na' catə' cuinə' chixjue' lei che'ena' nža'alə can' gwchoglaogüe'en che beņəchən' catə'an gwsə'one' de'e malən'. ¹⁴ Pero na' gwzolaozən' dezd tyemp che de'e Adanə' bžinte tyemp che de'e Moizezan' benən byen yoguə' beņə' gwsə'ate' can' chsa'ate' na'a, chedə' yogue'e gwsə'one' de'e malən', la'əņə'əczə de'e mal de'en gwsə'one' bito naquən ca de'e mal de'en ben de'e Adanə'. De'e Adan na'anə' bedəyene' par nič gwxe yeļə' gotən' yežlyo nga, pero na' Jesocristən' ben' banaquəczən yidə dezd cana'ateczə, le'ena' bedəyene' par nič de yeļə' mban zejlicane che notə'ətezcho chonjilaža'əchone'.

¹⁵ De'e xen nža' yeļə' goclen de'en ben Diozən' len chio'o catə'an bsele'e Jesocristən' na' ca de'e malən' de'en ben de'e Adanə'. Por ni che de'e malən' de'en ben de'e Adanə' beņə' zan gwsə'at. Pero na' Diozən' bene' to de'e zaque'e, bene' to yeļə' ži'ilaža' xen na' to yeļə' goclen xen par beņə' zan.

Diozən' chaclene' chio'o ca de'en bsele'e Jesocristən' par cheyašə' cheži'ilaže'e yoguə' chio'o beṇəch. ¹⁶ Nža' de'e malən' de'en ben de'e Adanṇə' ca goclen de'en ben Diozən' len beṇəchən'. Por ni che de'e malən' de'en ben de'e Adanṇə', de'e na'anə' Diozən' gwchoglaogüe'en che chio'o beṇəch de que si'icho castigw zejlicane. Pero na' dadzən' goclen Diozən' chio'o ca de'en bsele'e Xi'ine' Jesocristən', na' chio'o chonjilažə'əchone' ne' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' la'anə'əczə babencho de'e zan de'e mal. ¹⁷ Por ni che tozə be'enə' ben de'e malən' de yelə' got che chio'o beṇəch. Pero na' Diozən' lechguale nži'ilaže'e chio'o, na' dadzə ne' che chio'o chonjilažə'əchone' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə'. De'e na'anə' de yelə' mban checho zejlicane na' nabı'acho txen len Jesocristən'.

¹⁸ Can' naquən, por ni che de'e mal de'en ben de'e Adanṇə', Diozən' gwchoglaogüe'en de que to to chio'o beṇəch si'icho castigw che xtolə'əchon'. Na' por ni che de'en naquə Jesocristən' beṇə' güen lao Diozən', Dioz na'anə' ne' che yoguə' chio'o chonjilažə'əcho Jesocristən' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' na' chone' chio'o yelə' mban zejlicane. ¹⁹ Na' de'en cui əbenag de'e Adanṇə' che Diozən', de'e na'anə' yoguə' chio'o beṇəch naccho beṇə' güen de'e mal. Pero na' de'en əbenag Jesocristən' che Diozən', yoguə' chio'o chonjilažə'əcho Jesocristən' naccho beṇə' güen lao Diozən'.

²⁰ Diozən' gwdixjue' lei che'enə' na' de'e na'anə' gwcha'o gwxench de'e malən' chedə' beṇəchən' bito bosə'ozenague' chei. Pero catə' gwcha'o gwxen de'e malən', de'e xen gwcha'o gwxench yelə' ži'ilažə' che Diozən' par ni che bezi'ixene' che chio'o chonjilažə'əchone'. ²¹ Gwcha'o gwxench yelə' ži'ilažə' che'enə' par ni che gwaquə əṇe' che yoguə' chio'o beṇəch de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' šə gonjilažə'əcho Xancho Jesocristən'. Na' can' de yelə' got che yoguə' chio'o beṇəch de'en naccho beṇə' güen de'e malən' leczə nži'ilažə' Diozən' yoguə' chio'o beṇəch na' chone' chio'o yelə' mban zejlicane šə chonjilažə'əchone'.

6

Diozən' bene' par ni che cuich šo'o chazcho de'e malən'

¹ Nacxan' cheyalə' goncho ṇa'a banezecho de que nži'ilažə' Diozən' chio'o? ĺEcon šejczcho goncho de'e malən' par ni che yezi'ixenteza yezi'ixen Diozən' chechon'? ² Caguə can' cheyalə' goncho. Diozən' babene' par ni che cuich šo'o chazcho de'e malən' šə gwzenagcho che'. De'e nan' bito cheyalə' sochcho əgwzenagcho che la'ažda'omalchon'. ³ Bagwochoo nisən' par ni che ca' nacbia' de que ngodə'əcho txen len Jesocristən'. Na' ca de'en gwchochoo nisən' zejen ca gotcho len Crist na'anə'. ⁴ Na' de'en zejen ca gotcho len Cristən', leczə zejen ca bgašə'əcho len le'. Goc ca' par ni che ca de'en bolis bosban Xacho Diozən' le' len yelə' guac xen che'enə', gwša'əcho yelə' chzo yelə' chbez chechon' na' socho ca beṇə' cobə.

⁵ Ndił ngodə'əcho Cristən' txenṇə' catə'an gwso'ote'ene', na' leczə ndił ngodə'əcho le' txenṇə' catə'an beyas bebane' ladjo beṇə' guat ca'. De'e na'anə' cheyalə' yocobə xbab chechon' par ni che gaquə yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'aždaogüe'enə'. ⁶ Ca de'en ndił ngodə'əcho Cristən' txen catə'an gwso'ote'ene' le'e yag corozən', zejen de que la'ažda'omalchon' gotən. Gotən par ni che bitoch ṇabia'an chio'o na' par ni che bitoch šo'o chaz de'e malən' yichjla'ažda'ochon'. ⁷ Beṇə' bagot bitoch chnabia' la'ažda'omalen' le'. ⁸ Na' ca naquə gotlencho Cristən' chejle'echo de que zocho mbancho len le' na' de que sochcho əbancho len le'. ⁹ Nezecho de que Dioz nan' bosbane' Cristən' ladjo beṇə' guat ca'. Na' bitoch so'ote'ene' de'e yoblə. Yelə' gotən' bitoch so'in le' de'e yoblə. ¹⁰ Ca de'en gwso'ote' Cristən', tši'izan' bnežw cuine' par ni che bebeje' chio'o xni'a de'e malən'. Bitoch so'ote' le' yetlas. Na' ṇa'a zoe' chnežjue' Diozən' yelə' bala'an. ¹¹ Legon xbab de que Diozən' babene' par ni che cuich šo'o chazcho de'e malən'. Pero na' leczə legon xbab de que ndił ngodə'əcho txen len Cristən' catə'an beyas bebane' ladjo beṇə' guat ca'. De'e na'anə' mbancho par əgwnežjwcho Diozən' yelə' bala'an. Gonle xbabən' ca' chedə' ngodə'əcho txen len Xancho Cristo Jeso'osən'.

¹² Bito güe'echo latjə šo'o çhaz de'e malən' cuerp chechon' de'en gat par goncho ca de'e malən' zelažə' la'ažda'ochon'.
¹³ Bito gon cuincho lao na' gwxiye'enə' par goncho de'e mal len cuerp chechon'. Cheyaļə' gon cuincho lao na' Diozən' par goncho de'e güennə'. Gon cuincho lao ne'enə' çhedə' bitoch naccho len yichjla'ažda'ochon' ca beņə' guat, sino bade yelə' mban zejlicane chechon'.
¹⁴ Antslə goquecho goncho can' na lein', pero de'en cui goc goncho can' nanə', blo'in chio'o de que zocho xni'a de'e malən'. Pero na'a de'en nži'ilažə' Diozən' chio'o babebeje' chio'o xni'a de'e malən', na' de'e na'anə' chac chon cuincho lao ne'enə' par goncho de'e güennə'.

Cheyalə' cuejyichjcho cuich goncho de'e malən'

¹⁵ Ķegontezcho de'e malən' de'en nezecho nži'ilažə' Diozən' chio'o na' de'en bito chebeine' chio'o por ni che šə'choncho can' na lei che'enə'? Bito. ¹⁶ Nezecho catə' chzenagcho che to beņə' na' catə' cho'echo latjə chnabi'e chio'o, xni'a be'enan' zocho. Na' leczə ca' šə' chdalenczcho de'e malən' na' chzenagcho chei, xni'ei nan' zocho na' bito žjəyecho len Diozən' šə ca'. Pero šə chon cuincho lao na' Diozən' na' chzenagcho che' nachən' zdaczcho choncho de'e güennə'.
¹⁷ Antslən' gwzoch xni'a de'e malən'. Pero choxcwlen Diozən' lenczə le'e bachzenagle na'a do yichj do lažə'əle de'en bablo'ito' le'e. ¹⁸ Diozən' babebeje' chio'o xni'a de'e malən'. De'e na'anə' banon cuincho lao na' Diozən' par šejcho goncho de'e güennə'.
¹⁹ Cho'a dižə'ənə' can' zocho xni'a non' chzenagcho chei par niç šejni'ile. Ca'atezən' ben cuinle lao na' gwxiye'enə' par benle de'en naquə yelə' zto' na' bichlə de'en bito cheyaļə' goncho, leczə can' cheyaļə' gon cuincho lao na' Diozən' par goncho de'e güennə' niç gaquə yichjla'ažda'ochon' güen can' naquə yichjla'aždao' Diozən'.

²⁰ Catə'an ne'e zocho xni'a de'e malən', bito bzenagcho che Diozən' par goncho de'e güen. ²¹ Na' bitobi de'e güen ble'icho lao de'e mal ca' de'en jənao-chonə'. Bacheto'icho na'a che de'e ca' benchonə'. Žalə' chonchcho de'e mal ca' zjənac ca' bito žjəyecho len Diozən'.

²² Pero Diozən' babebeje' chio'o xni'a

de'e malən' na' babene' par niç non cuincho lao ne'enə'. De'e na'anə' zda chaquəch yichjla'ažda'ochonə' can' naquə yichjla'aždao' le'enə' na' žjəyecho len Diozən' zejlicane. ²³ Šə zocho choncho de'e malən' yeyejcho lao yi' gabilən'. Pero šə ngodə'əcho txen len Xancho Cristo Jeso'osən', Diozən' chonə' chio'o dadzə yelə' mban zejlicanen'.

7

Lein' chnabi'an beñaçən' žlac zjəm-bane'

¹ Beņə' bišə' le'e nombi'ale lein' na' nezele de que lein' chnabi'an chio'o žlac mbancho na'azə. ² To no'olə csad, žlac mban be'en che'enə' cheyaļə' soe' len le', la' can' chon lein' mendad. Xte catə'əch gat be'en che'enə' cana'achən' babechoj latje' len lei de'en chon mendad soe' len be'en che'enə'. ³ Na' šə no'olən' yeque'e beņə' yoblə len mban be'en che'enə', beņə' ggo'o xtoin' naque'. Pero šə bagot be'en che'enə' babechoj latje' len lein'. Guaquə yošagna'alene' beņə' yoblə, na' bito na'cho naque' beņə' ggo'o xtoi laogie de'en yošagne'e de'e yoblə.

⁴ Can' naquən beņə' bišə', ngodə'əcho txen len Cristən', na' de'e bnežw cuine' gwso'ote'ene', de'e na'anə' banezecho bito chaccho beņə' güen lao Diozən' por ni che choncho bi de'en na lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Cristən' beyas bebane' ladjo beņə' guat ca' na' chio'o baben cuincho lao ne'enə' par niç goncho can' chene'e Diozən'. ⁵ Antslə nezocho chzenagcho che la'ažda'omalchon'. Na' catə'an gwnezecho ca de'en non lei de'en bzoj de'e Moizezən' mendad goncho, nachlə be'elažə'əchcho bzenagcho che de'e malən' de'en yo'o yichjla'ažda'ochonə' na' bencho con can' gone'echo. Žalə' ne'e choncho ca' bito žjəyecho len Diozən'. ⁶ Pero na'a babocobə Spirit che Diozən' yichjla'ažda'ochon' na' nezecho bito chaccho beņə' güen lao Diozən' por ni che choncho bi de'en na lein'. Antslə bencho bi de'e güen parzə niç goncho complir can' byoj lein' gwłalte nan naquən cheyaļə' goncho. Pero na'a choncho can' chene'e Diozən' çhedə' babocobə Spirit che'enə' yichjla'ažda'ochon'.

Yo'o de'e malən' yichjla'ažda'ochon'

⁷ Bito cheyalə' goncho xbab de que lei de'en bzoj de'e Moizezən' naquən de'e mal. Bito gocbe'ida' nda' chona' de'e malən' žalə' cui bzejni'i lein' nada' bi de'en cui cheyalə' gona'. Na' bito əgwnezdə' de que de'e malən' chona' chzelaža'a bitə'əteza de'e de che beṇə' žalə' que lein' nan: "Bito selažə'əle bitə'əteza de'e de che beṇə'." ⁸ Nach catə' gwnezdə' can' na lein, de'e mal de'en yo'o yichjla'aždaogua'anə' nachle beṇən ca gwzelažə'əcha'. Na' bito gocbe'ida' de xtolə'a žalə' cui bemb'i'a lein'. ⁹ Gwzoa' to tyemp sin cui bemb'i'a lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Pero catə' gwnezdə' bin' nonən mendad gona', nachle bzenaguəcha' che de'e malən' de'en yo'o yichjla'aždaogua'anə'. De'e na'anə' gwnezdə' si'a castigw zejlicane che xtolə'a. ¹⁰ Na' ca naquə lei de'en bzoj de'e Moizezən', naquən par gwzenaga' chei nich ca' gata' yelə' mban zejlicane chia'. Pero de'en cui bzenaga' chei de'e na'anə' gwnezdə' si'a castigw zejlicane. ¹¹ Ca de'en nombi'a lein', de'e malən' de'en yo'o yichjla'aždaogua'anə' bxoayaguən nada', beṇən ca bito bzenaga' che de'en nonən mendad gona'. Na' de'e na'anə' gwnezdə' si'a castigw zejlicane che xtolə'anə'.

¹² Ca naquə lei de'en bzoj de'e Moizezən', za'an che Diozən'. To to de'en nonən mendad goncho za'an che Diozən' na' zjənaquən de'e liča na' de'e güen. ¹³ ĴElei de'en naquə de'e güennə' beṇən par nič si'a castigw zejlicane che xtolə'anə'? Bito naquə len. De'e malən' de'en yo'o yichjla'aždaogua'anə' bito be'en latjə gona' can' cheyalə' gona'. Na' de'en cui chona' can' na lein', de'e nan' gwnezdə' si'a castigw zejlicane che xtolə'anə'. Ca chac nan' nla'alaoon naca' beṇə' mal de'en cui chona' can' na lein', na' nla'alao de que de'e mal juisyən' chona' cui chona' can' none' mendad gona'.

¹⁴ Naquən clar de que lein' guaquəlenən nada' len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'aždaogua'anə' žalə' chzenaga' chei. Pero nada' naca' beṇə' la'aždao' mal, zoa' yo'o yaza' de'e malən'. ¹⁵ Bito chona' de'e güen de'en che'enda' gona'. De'e mal de'en cui che'enda' gona' lelənnə' chona'. Bito cheyache'ida' chia' bixchen' chona' ca'. ¹⁶ Che'enda' gona' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən', pero bito chona'an

yoguə' las. Na' catə' cui chona' can' nannə' lechguale de'e chacda', chedə' nezdə' lein' naquən de'e güen. ¹⁷ Caguə nada'anə' chona' de'en cui che'enda' gona'. De'e mal de'en yo'o yichjla'aždaogua'a nan' chonən par nič chona' de'en cui che'enda' gona'. ¹⁸⁻¹⁹ Nezdə' bito naca' beṇə' güen, chedə' yo'o de'e malən' lo'o yichjla'aždaogua'anə'. Che'enda' gona' de'e güennə', pero bito chona'an. De'e mal de'en cui che'enda' gona' lelənnə' chona'. ²⁰ Na' ca de'en chona' de'en cui che'enda' gona', caguə chona'an nada'anə'. De'e mal de'en yo'o yichjla'aždaogua'a nan' nžiguə'an nada' chona' de'e mal de'en cui che'enda' gona'.

²¹ Na' syempr catə'an che'enda' gona' de'e güennə', de'e mal de'en yo'o yichjla'aždaogua'anə' chzonən gona'an. ²² Chebeida' lei che Diozən' lo'o yichjla'aždaogua'anə'. ²³ Pero na' chacbe'ida' de de'en yo'o yichjla'aždaogua'anə' de'en cui cho'en latjə gona' can' nezdə' cheyalə' gona'. De'e mal de'en yo'o yaz cuerp chia'anə' chnabi'an nada'.

²⁴⁻²⁵ Lo'o yichjla'ažda'ochon' chene'echo goncho de'en non lei che Diozən' mendad goncho, pero na' la'ažda'omalchon' chonczən ca choncho de'e malən'. ĴProb chio'o! ĴNo soi la'ažda'omalchon' de'enə' chnabia' chio'o? Nezecho si'icho castigw zejlicane šə soczcho gwzenagcho chei. Choəcwlen Diozən', chone' par nič Xancho Jesocristən' soine' la'ažda'omalchon'.

8

Cheyalə' goncho can' chene'e Spirit che Diozən'

¹ De'e na'anə' Diozən' ne' che chio'o šə ngoda'əcho txen len Cristo Jeso'osən' de que bito bi xtolə'əcho de. Chio'o ngoda'əcho txen len Cristo Jeso'osən' bachoncho can' chene'e Spirit che Diozən'. Bito choncho can' na la'ažda'omalchon'. ² Nezdə' Spirit che Diozən' chnabi'an nada' na' chonən yelə' mban zejlicane chia' laogüe de'en ngoda'a txen len Cristo Jeso'osən'. Catə' gwzoa' xni'a de'e malən' leṇnə' beṇən par nič gwchoglaio Diozən' chia' si'a castigw zejlicane. Pero Spirit che Diozən' babebejən nada' xni'a de'e malən'. ³⁻⁴ Lei de'en bzoj de'e Moizezən' bito gwzoin par yebejən chio'o xni'a de'e

malən' chedə' naccho beṇə' la'aždao' mal. Diozən' gwzoine' bebeje' chio'o xni'a de'e malən' de'en bsele'e Xi'ine'en golje' yežlyo nga, gocczə cuerp che'enə' ca cuerp che chio'o beṇə' giēn de'e mal. Na' Xi'in Dioz na'anə' gwdixjue' xtolə'əchon' par nič chio'o beṇəč gwaquə yečojcho xni'a de'e malən' na' gwaquə šejcho liča goncho can' non lein' mendad, con šə goncho can' chene'e Spirit che Diozən' na' bito goncho can' na la'ažda'omalchon'.

⁵ Šə zoczcho choncho can' na la'ažda'omalchonə', yo'o yichjcho de'en chene'en goncho. Pero šə zocho choncho can' na Spirit che Diozən' yo'o yichjcho can' nan na'anə'. ⁶ Na' šə con yo'o yichjcho de'en chene'e la'ažda'omalchonə', si'icho castigw zejlicane. Pero šə con yo'o yichjcho de'enə' chene'e Spirit che Diozən', guatə' yelə' mban zejlicane checho na' so cuezcho binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochonə'. ⁷ Contr Dioz nan' choncho šə con yo'o yichjcho de'en chene'e la'ažda'omalchon' goncho. Na' šə con yo'o yichjcho len, bito chzenagcho che lei che Diozən', na' nique gaquəczə gwzenagcho che Diozən' šə ca'. ⁸ Šə zocho choncho can' na la'ažda'omalchon' bito gaquə naquəchlə goncho par nič yebei Diozən' chio'o.

⁹ Pero chio'o ža, šə zo Spirit che Diozən' lo'o la'ažda'ochonə', bitoch zocho choncho can' na la'ažda'omalchon', sino zocho chzenagcho che Spiritən'. Na' šə cui zo Spirit che Cristən' lo'o la'ažda'ochonə', de'en leczə naquən Spirit che Diozən', bito naccho xi'in Dioz. ¹⁰ Cristən' zoe' len chio'o chonjilažə'əchone', na' Diozən' ne' de que naccho beṇə' giēn laogüe'enə'. Na' de'e na'anə' de yelə' mban zejlicane checho la'anə'əczə gatcho len cuerp chechon' por ni che de'e malən'. ¹¹ Diozən' bolis bosbane' Criste Jeso'osən' ladjo beṇə' guatən'. Na' šə Spirit che Diozən' zon lo'o la'ažda'ochon', leczə gwžin ža catə' Diozən' yolis yosbane' chio'o len cuerp checho quinga de'enə' sa'at. Yolīs yosbane' chio'o chedə' yo'o Spirit che'enə' lo'o la'ažda'ochon'.

¹² Can' ža beṇə' bišə', bito cheyalə' goncho can' na la'ažda'omalchon'. ¹³ Si'icho castigw zejlicane šə zoczcho choncho de'en chene'e la'ažda'omalchonə'. Pero šə güe'echo latjə gaquəlen Spirit che Diozən' chio'o par nič

cuich gwzenagcho che la'ažda'omalchon', nachən' gatə' yelə' mban zejlicane checho.

¹⁴ Na' yoguə' chio'o šə chzenagcho che de'en chsed chzejni'i Spirit che Diozən' chio'o goncho, naccho xi'in Dioz. ¹⁵ Diozən' beṇə' chio'o Spirit che'enə' catə'ən gwcue'e chio'o ca xi'ine'. Na' de'e na'anə' bito chžebcho Diozən' can' chžebcho to beṇə' znia catə' choncho xšine'enə'. Lgua'a žebchone' cholgüižchone' che'echone': "Xa." ¹⁶ Spirit che Diozən' nan lo'o yichjla'ažda'ochon' de que chio'o naccho xi'in Dioz. ¹⁷ Na' šə naccho xi'in Dioz, gwžin ža catə' yoguə' de'en de che Cristən' gaquən checho txen lencho le'. Gaquən checho con šə gwsanlažə' cuincho yoso'ochi' yoso'osaque' beṇə' chio'o por ni che de'en chonjilažə'əcho Cristən', can' boso'ochi' boso'osaque'e le'enə'. Na' šə yoso'ochi' yoso'osaque'e chio'o, Diozən' gone' chio'o yelə' bala'an xen ca de'en babnežjue' che Cristən'.

¹⁸ Yežlyo nga de de'en chzaquə'əzi' chzaquə'əyašə'əcho. Pero nada' chona' xbab caguə de'e bi de'enə' ca de'en yebeicho catə'ən əžin ža gon Diozən' chio'o yelə' bala'an xen ca de'en napə Cristən'. ¹⁹ Diozən' bene' beṇəč, bene' bia chsa'aš na' bene' cuantzə bi de'en žjəde. Na' yoguə'əcho len lega'aquən bazochə lao juisy batə'əquən' gon Diozən' yelə' bala'an de'en si' chio'o naccho xi'ine', na' leczə len yoguə' bia ca' chsa'aš chəsə'əbezəb batə'əquən' əžin ža gone' ca'. ²⁰ Na' yoguə' de'e ca' ben Diozən' caguə žjənəc ša'onə'. Na' caguə con ca gwse'ene'ennə' žjənəquən. Ze'e gonša'oche' lega'aquənə', na' ze'e gonša'oche' yoguə' bia chsa'aš na' leczə ca' chio'o beṇəč. Na' leczə Dioz nan' bene' par nič chəsə'əbezən na' par nič chəsə'əbezə beṇəčən' na' par nič leczə chəsə'əbezə bia ca' chsa'aš. ²¹ Chəsə'əbezən batə'əquən' əžin ža yesy'əyaquən binlo juisy na' bito te chega'aquən. Na' leczə can' chəsə'əbezə bia ca' əsa'ac chega'aquəb. Na' ca'acžən' gac che chio'o naccho xi'in Dioz, catə'ən si'icho yelə' bala'an xen de'en gon Diozən' chio'o, yeyac cuerp chechon' de'e cobə na' cuatach soi yelə' gotən' chio'o. ²² Na' nezecho, xte ža neža yoguə' de'e ca' ben Diozən' chso'onən ca beṇə' chbežgüe', chəsə'əžaglaon ca to no'olə beṇə' chzan. Na' leczə yoguə' bia ca' chsa'aš chəsə'əbezgüe'eb chəsə'əžaglaob ca

to no'olə beṇə' chzan. ²³ Na' caguə de'e ca'azən'. Leczə len chio'o chbežgü'e'echo. Diozən' babene' chio'o Spirit che'enə' par niç nezecho gwžin ža gaquəch güen checho. Na' chbežgü'e'echo lo'o la'ažda'ochon' chbezcho batə'aquən' gon Diozən' cuerp cobə chechon' par əgwlo'e de que banque'e chio'o ca xi'ine'. ²⁴ Catə'ən bebej Diozən' chio'o xni'a de'e malən', ca nan' gwzolao chbezcho gwžin ža gaquəch güen checho. To de'e bagoc bitoch socho lez cuezcho gaquən. Notono zo no nezo'e' lez gaquə de'en nezene' bagoc. ²⁵ Pero ca naquə de'en zocho lez gwžin ža gaquəch güen checho, zocho chgo'o chçhejlažə'a'cho batə'aquən' gaquən.

²⁶ Ca naquə Spirit che Diozən' zon chaclenən chio'o chedə' bitotec bi chac goncho sin cui zon len chio'o. Bito chac goncho orasyon can' cheyałə' gonchon, poro na' Spirit che Diozən' chnen favor chio'o laogü'e'enə' la'əṇə'aczə cui cheželecho naclə gü'e'elenchone' dižə' che de'en chnalaza'əcho. ²⁷ Na' Diozən' ngüia nye' la'ažda'ochon' na' leczə ca' chejni'ine' bin' chene'e Spirit che'enə' catə'ən chnen favor chio'o bagwleje' par naccho lažə' ne'enə'. Na' can' chene'e Diozən' nen favor chio'o.

Diozən' de'e chio'o, de'e na'anə' notono no soi chio'o

²⁸ Na' nezecho de que lao yoguə de'en chaquan', Diozən' chone' par niç gaquə güen che chio'o chaquecho che'. Chio'on bach gwleje' par chonjilažə'əchone' segon can' gwçhoglaogü'e'en. ²⁹ Nombia' Diozən' chio'o dezd gwłalte, na' əbsi'e xneze par niç tožə gaquə yichjla'ažda'ochon' len yichjla'aždao' Xi'ine' Jesocristən'. Bene' par niç Jesocristən' naque' beṇə' nech entr chio'o beṇə' biše'e zan. ³⁰ Na' ca naquə əbsi' Diozən' xneze par niç gaquə yichjla'ažda'ochon' tožə len yichjla'aždao' Xi'ine' Jesocristən', leczə gwleje' chio'o par chonjilažə'əchone' na' bagwçhoglaogü'e'en checho de que naccho beṇə' güen laogü'e'enə'. Na' leczə can' goncze' chio'o yelə' bala'annə'.

³¹ Catec güennə' chon Diozən' len chio'o de'en bsi'e xneze gac checho yoguə de'e ca'. Na' nezecho Diozən' de'e chio'o, na' de'e na'anə' notono no soi chio'o. ³² Diozən' bito bžone' saquə'əzi' Xi'ine'enə' por ni che yoguə'əłol chio'o ca de'en bsele'ene'

gwso'ot beṇə' le'. Na' can' bsele'e Xi'ine' Jesocristən' par chio'o, ca'aczən' gone' yoguə' de'e güennə' dadžə len chio'o. ³³ Diozən' bagwleje' chio'o par naccho xi'ine' na' bagwçhoglaogü'e'en checho de que bito bi xtolə'a'cho de. De'e na'anə' notono no soi əgwcuš chio'o laogü'e'enə'.

³⁴ Notono zo no gaquə gon par niç əṇə Diozən' checho de que de xtolə'a'chon'. Por ni chechon' bsanlažə' cuin Cristən' gwso'ot beṇə' le' na' Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca'. Na' ṇa'a chi'e cuit Diozən' chnabi'e txen len le', na' chne' favor chio'o. ³⁵ Žede de'e əgwžon par niç Cristən' cuich gaquene' checho? ŽEgwžon no de'e mal de'en gaquə checho? ŽEgwžon no de'e yašə' de'e zi' de'e gaquə checho? ŽEgwžon no yelə' xi'a che beṇə' chgue'i chio'o? ŽEgwžon no yelə' chbil chdon checho? ŽEgwžon laogü'e de'en cui de xala'ancho? ŽEgwžon šə bi lxož de'e za' len chio'o? ŽEgwžon par niç Cristən' cuich gaquene' checho šə to beṇə'aclə noxe'e cwšiyən' gote' chio'o? Bitobi bi de de'e əgwžon par niç Cristən' cuich gaquene' checho. ³⁶ Can' nyojczə Xtižə' Diozən' nan: Por ni che chonjilažə'əto' le', chse'ene beṇə' so'ote' neto' do tyempe.

Chso'one' xbab de que neto' naquəto' ca to xilə' bia so'ote'.

³⁷ Pero catə'ən za'ac bi de'e mal gac checho, bito chac çhop lažə'a'cho, sino chebeichgü'e'icho la' nezecho zoczə Cristən' chaquene' chechon'. ³⁸ Nada' nežda' de que notono gaquə gwžon par niç Diozən' len Cristən' cuich əsa'aquene' checho. Yelə' gotən' bito gaquə bi gonən, ni yelə' mbannə', ni no angl bzelaο, ni nochlə beṇə' blao che angl bzelaο, ni angl bzelaο beṇə' gwnabia', ni de'e chac checho ṇa'a na' šə bichlə de'e ze'e za'ac. ³⁹ Ni de'e de le'e yoban', ni de'e de gabilən', ni bichlə de'en beṇə' Diozən' bito gaquə yesə'əžonən par niç Diozən' cuich gaquene' checho. Nic yesə'əžon no beṇə', nic yesə'əžon bitə'ətežə de'e gac checho par niç Diozən' cuich gaquene' checho, la' Diozən' bsele'e Xancho Cristo Jeso'osən' blo'ine' chio'o can' chaquene' checho.

9

Diozən' gwcue'e beṇə' Izrael ca xi'ine'

¹⁻² De'en ngoda'a txen len Cristən' cho'a dižə' li nia' de que zochgua trist,

na' chacchgüeida' lo'o la'ažda'ogua'anə' ca' naquə' zan beṇə' gwlaž' chia' ca' bito chso'onlilaže'e Cristən'. Spirit che Diozən' chonən par niçh' nezdə' lo'o yichjla'ažda'ogua'anə' de que cho'a dižə' li' catə' nia' ³ xte zelaža'a cuiayi'a žalə' na'anə' yecui'ižə' Diozən' nada' cuit Cristən' par niçh' beṇə' gwlaž' chia' ca' so'onlilaže'ene'. Che'enda' so'onlilaže'ene' chedə' lega'aque' gwsa'alje' zjənaque' beṇə' Izrael ca' nada'. ⁴ Diozən' gwcue'e chio'o beṇə' Izrael ca' xi'ine'. Na' gwzoe' len de'e xaxta'ocho ca' to lo'o bejw de'en chey che'eni'. Na' bene' lyebe gaquəlene' lega'aque'. Na' leczə' bnežjue' lega'aque' lei de'en bzoj de'e Moisezən'. Na' Dioz nan' əblo'ine' lega'aque' naquən' se'ejni'alaza'e'ene'. Na' leczə' benche' lyebe de'e bene' len lega'aque'. ⁵ Beṇə' golə' blao beṇə' za' che'elte zjənaque' xaxtao' chio'o beṇə' Izrael. Cristən' ben' bselə' Diozən' par gaquəlene' beṇə'əchən' golje' lao dia che beṇə' Izrael. Le' naque' Dioz na' chnabi'e yoguə'əte, chnabi'e beṇə'əch na' bia ca' chsa'aš, na' yoguə'əloj cuantzə de'e zjəde. Cheyałə' socho güe'ela'ochone' zejlicane. Can' gonšgaczcho.

⁶ Clelən' choncho xbabən' šə' chaquecho de que Diozən' bito bene' complir ca lyebe de'en bene'. De'e li' caguə' yoguə' beṇə' ca' əgwsa'aljə' lao dia che Izraelən' zjənaque' beṇə' Izrael lao Diozən'. ⁷ Na' caguə' beṇə' ca' əgwsa'aljə' lao dia che de'e Abraanṇə' chon Diozən' cuent zjənaque' xi'in' dia che de'e Abraanṇə'. Quinga gož Diozən' Abraanṇə': "Xi'in' dia che Isaac gona' cuent lao dia chio'onə'." ⁸ De'e nga chlo'in chio'o de que caguə' ni che de'e goljcho lao dia che beṇə' Izraelən' naccho xi'in' Dioz. Naccho xi'in' Dioz chedə' chejle'echo che lyebe de'en bene' len de'e Abraanṇə', gwne' de que əque'e ca xi'ine' con beṇə' so'onlilaže' le'. ⁹ Catə'ən ben Diozən' lyebe len de'e Abraanṇə' gwne': "Lezczə ca tyemp nga na'a yida' yetgüiz, na' cana' bazo to bi'i che Sar ni."

¹⁰ Na' leczə' be' Diozən' dižə' len de'e Rebequən' catə'ən gwzoe' bi'e bi'i cuaš ca', xi'in' de'e xaxta'ocho Isaaquən'. ¹¹ Ze'e sa'aljə' bi'i cuaš ca'anə', na' ni de'e güen ni de'e mal cuiṇə' so'ombo'. Na' lao cuiṇə' gatə'əbia' naquən' so'ombo', gwlej Diozən' tobo' par gaquə' güen chebo'. Con bag-

wchoglaogüe' can' gaquə' chega'acbo' na' bene' can' bansi'e xnezen'. ¹² De'e na'anə' gože' de'e Rebequən': "Bi'in galjə' nech sobo' xni'a bi'in yedenao lebo'." ¹³ Na' nyojczə' de'en gwne Diozən' che bi'i cuaš ca': "Chacda' che Jacobən' na' chgue'ida' Esa'on'."

¹⁴ Bito cheyałə' goncho xbab de que Diozən' bito zde' li'cha de'en gwne' ca'. Zdacze' li'chan'. ¹⁵ Ze' Diozən' de'e Moisezən': "Yeyašə'əlaža'a len beṇə' che'enda' yeyašə'əlaža'a, na' əži'ilaža'a len beṇə' che'enda' əži'ilaža'a." ¹⁶ Quinga naquən: Diozən' nži'ilaže'e chio'o caguə' por ni che che'enecho əži'ilaže'e chio'onə'. Na' caguə' por ni che zocho lao juisy əži'ilaže'e chio'onə' nži'ilaže'e. ¹⁷ Nyojczə' Xtižə' Diozən' can' gože' de'e Rei Faraonṇə': "Nada' bena' par niçh' naco' rei parzə' niçh' gona' len le' ca' yesə'əneze beṇə' can' naquə' yelə' guac chia'anə'. Gona' par niçh' yoguə'əloj beṇə' ža' yežlyon' yesə'əneze' non' naca' nada'." ¹⁸ Can' naquən, Diozən' cheyašə'əlaže'e beṇə' chene'ene' yeyašə'əlaže'e, na' chone' par niçh' nitə' beṇə' žod beṇə' chene'ene' cui yoso'ozenague' che'.

¹⁹ Na' de'en chon Diozən' ca' de repent chonle' xbab nale: "Chio'o beṇə'əch choncho con can' banžia' Diozən' bia'. žBixchen' ne' de xtołə'əchon'?" ²⁰ Pero žno naquə' chio'on ža' par gaquə'yožcho Diozən'? žEgüe' to yesə' ben' ben len: "žBixche nga beno' nada' quinga?" Nezecho bito ye'en le' ca'. ²¹ Beṇə' güen yesə' xguaguən', chac gone' no yesə' par gonən žin len de'e naquə' de'e xoche. Na' le'e gon' na'atezə' leczə' gone' yesə' par gonən žin len de'e cui naquə' xoche.

²² Ca cheyałə'əczən' nžia' Diozən' bia' gwnežjue' castigw zejlicane che beṇə' ca' cui choso'ozenag che', na' can' nžie' bia' gone' bichlə' par gwlo'ine' yelə' guac che'enə'. Na' de'e cheyałə'əczən' can' nžia' Diozən' bia' gone' chedə' bagwzoinə' bagwdape' yelə' chxenlažə' len lega'aque' la'əṇə'əczə' zjəzaque'e par yesə'əzi'e castigw zejlicanən', na' yesy'əžine' lao yi' gabilən'. ²³⁻²⁴ Na' ca cheyałə'əczən' ca de'en bsi'e xnezenə' antslə' par gone' chio'o chonlilaže'əchone' yelə' bala'an, chio'o cheyašə' cheži'ilaže'e. Bene' ca' par niçh' nacbia' lechguale de'e güen

juisy chone' chaclene' chio'o gwleje' par chonlilažə'əchone' entr beṇə' Izrael na' entr beṇə' cui zjənaqua beṇə' Izrael. ²⁵ Can' na le'e libr de'en bzoj de'e profet Oseasən', Diozən' gwne':

Beṇə' cui zjənaqua xi'ina' na' nia' lega'aque' xi'ina'.

Na' beṇə' ca' cui goquada' chega'aque' yapəga'aca'ane' de que chacda' chega'aque'.

²⁶ Na' leczə nan:

Gan' gož Diozən' beṇə' ca': "Le'e bito nacle xi'ina'",

leczə na'anə' ye'e lega'aque' de que zjənaque' xi'ine', Dioz ben' zo zejlicane.

²⁷ Leczə can' gwna de'e profet Isaiazən' che beṇə' Izrael ca': "La'ana'əczə chio'o beṇə' Izrael šancho ca yox de'e chi' cho'a nisdəo' balgachon' yechojcho xni'a de'e malən'. ²⁸ La' Xancho Diozən' gone' can' bančhoglaogüe'en len chio'o beṇəch, na' to žalpez gone' yoguə'əloj de'en bangüie' gone'." ²⁹ Leczə de'e Isaiazən' gwne' antslə:

Žalə' Xancho Diozən' ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac xen ni' bocua'ane' to chopə beṇə' lao nasyon Izrael chechon',

can' goc che beṇə' Sodoma na' beṇə' Gomorra ca' goc checho žalə' ca'.

Con beṇə' chso'onlilažə' Cristən' nchoglaon chega'aque' de que zjənaque' beṇə' güen lao Diozən'

³⁰ Quingan' naquan, beṇə' ca' cui zjənaqua beṇə' Izrael bito besyə'ayilje' naclən' so'one' par nič Diozən' əne' de que zjənaque' beṇə' güen laogüe'enə', pero baļe' bačh chso'onlilaže'e Cristən' na' Diozən' ne' chega'aque' de que zjənaque' beṇə' güen laogüe'enə'. ³¹ Na' beṇə' Izrael ca' jəsə'ənaogüe' to lei de'e chon mendad naclən' so'one' par nič əsa'aque' beṇə' güen lao Diozən'. Pero bito gwso'one' can' nannə'. De'e nan' Diozən' gwchoglaogüe'en chega'aque' de que bito zjənaque' beṇə' güen laogüe'enə'. ³² Na' gwchoglaogüe'en chega'aque' ca' chedə' caguə gwso'onlilaže'e Dioz na'anə' con gwsa'aque' so'one' can' na lein' par nič əsa'aque' beṇə' güen laogüe'enə'. De'e na'anə' gwxaqua'əlebəga'aque' ca beṇə' jti'i to yej. ³³ Goc can' nyojczə Xtižə' Diozən' nan:

Gan' nzi' Sion na' əsəla'a to beṇə' gwxaqua'əlebene' ca to yej de'e əchego'o beṇə' na' ca to yej de'en zjəsə'əžo'e na' yesə'əbixe'.

Na' beṇə' so'onlilažə' ben' gwxaqua'əlebe ca yejən' bitobi zto' əsa'aque' che de'en so'onlilaže'ene'.

10

¹ Beṇə' bišə', do yichj do laža'a che'enda' par nič beṇə' Izrael gwlaž chia' ca' yesyə'əchoje' xni'a de'e malən', na' de'e na'anə' chona' orasyon chṇaba' gaquəlen Diozən' lega'aque'. ² Nezdə' can' chse'ene' de'e zan de'e so'one' chsa'aque' par yebei Diozən'. Pero bito zjənezene' bin' chene'e Diozən'. ³ Bito chse'ejni'ine' naquan' baben Diozən' par nič ne' che beṇə' de que zjənaque' beṇə' güen laogüe'enə'. Le'e lega'acteze' chse'ene'ene' yesyə'əyilje' naquan' so'one' par nič əsa'aque' beṇə' güen lao Diozən'. Bito chse'ene'ene' so'onlilaže'ene' par nič əne' chega'aque' de que zjənaque' beṇə' güen laogüe'enə'. ⁴ Pero notə'ətežə beṇə' chonlilažə' Cristən', Diozən' ne' che' de que naque' beṇə' güen laogüe'enə' la'ana'əczə šə cui chonyane'e can' na lein'.

⁵ De'e Moisezən' bzoje'en de que notə'ətežə beṇə' chone' cuasejol can' na lein' nachən' naque' beṇə' güen lao Diozən' na' gaquə bane' zejlicane. ⁶⁻⁷ Pero nža'alən' nyoj Xtižə' Diozən' che beṇə' ca' na Diozən' zjənaqua beṇə' güen laogüe de'en chso'onlilaže'ene'. Nan: "Bito goncho xbab lo'o la'azda'ochon' gaquecho: Notono no gaquə cue yoban' o notono no gaquə yetj gan' ža' beṇə' guat ca'", žalə' na'aclə chyažjecho žəxi'icho Cristən' nič gonlilažə'əchone'. ⁸ Na' leczə nyojən' nan: "Banombia'acho dižə' de'en chaclen chio'o. Choncho xbab chei na' cho'echo dižə' can' nan." Na' lenṇə' dižə' de'en chzejni'ito' beṇə' par nič so'onlilaže'e Cristən'. ⁹ Quingan' cheyalə' goncho par nič Diozən' yebeje' chio'o xni'a de'e malən'. Cheyalə' güe'echo dižə' len beṇə' yoblə par nič yesə'ənezene' de que chonlilažə'əcho Xancho Jeso'osən', na' leczə cheyalə' šejle'echo do yichj do lažə'əcho de que Dioz nan' boļis bosbane' Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'. ¹⁰ Diozən' ne' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə'

šə chejle'echo do yichj do lažə'əcho de que cuine'enə' bolis bosbane' Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'. Na' šə cho'echo dižə' len beṇə' yoblə par nič yesə'əneze' de que bachonjilažə'əcho Xancho Jeso'osən', nachən' Diozən' yebeje' chio'o xni'a de'e malən'.

¹¹ Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan: "Notə'əteza beṇə' chso'onjilažə' Diozən' bitobi zto' sa'aque' che de'en chso'onjilaže'ene'." ¹² Chio'o beṇə' Izrael na' chio'o cui naccho beṇə' Izrael, tozəczə can' chon Diozən' len yoguə'əcho, la' Xancho Jeso'osən' naque' Xan yoguə'əlo beṇə'. Le' lechguəle cheyašə' cheži'ilaže'e yoguə'əcho con šə chṇabcho gaquəlene' chio'o. ¹³ Can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojən: "Notə'əteza beṇə' yesə'əṇab goclen laogua' nada' naca' Xanle, guaquəlenca' lega'aque'." ¹⁴ Pero ṽnacxa so'on beṇə' yesə'əṇabe' goclen laogüe'enə' šə bito chso'onjilaže'ene'? Na' ṽnacxa so'one'en so'onjilaže'e le' šə cuiṇə' se'enene' xtiže'enə'? Na' ṽnacxa gaquə əse'enene' xtiže'e na'anə' šə cui zo beṇə' güe' xtiže'enə' len lega'aque'? ¹⁵ ṽNacxa so'on beṇə' yesə'əyixjui'e dižə'anə' šə bito zo no chselə' lega'aque' par yesə'əyixjui'en? Can' nyojczə Xtižə' Diozən' nan: "Chebeichgüe'icho len beṇə' chesə'əyixjui'e guac socho binlo len Diozən', chesə'əyixjui'e dižə' güen dižə' cobə che'enə'."

¹⁶ Pero la'anə'əczə catə' chse'ene beṇə' dižə' güen dižə' cobə che Diozən', caguə yogue'e choso'ozenague' chei. De'e Isaiazən' gwne': "Xana' casi notono no choso'ozenag dižə' de'en chyixjue'eto'onə'." ¹⁷ Cheyašə' əse'ene beṇə' dižə' güen dižə' cobə de'en gwzejni'in lega'aque' che Cristən' par so'onjilaže'ene'.

¹⁸ Pero chṇaba': ṽcabi ne'e se'ene beṇə' Izrael ca' dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən'? Bač gwse'enene'en. Bač chac can' nyoj Xtižə' Diozən' nan:

Doxenlə yežlyon' bač gosə' gwlaļə dižə'anə'.

Zbi'izcan yežlyon' babselə' Diozən' xtiže'enə'.

¹⁹ Na' chṇaba' de'e yoblə: ṽcui gwse'ejni'i beṇə' Izrael ca' dižə' de'en chzejni'in che Crist na'anə'? Zse'ejni'iczene'en. De'e Moisezən' gwduxjui'e can' gwna Diozən', gwne':

Nada' Dioz gona' güen len beṇə' ca' cui zjənaquə ṇasyon chia'.

De'e na'anə' gue'ile lega'aque'.

Na' gona' güen len beṇə' ža' ṇasyon ca' beṇə' cui bi chse'ejni'i,

na' de'e na'anə' əža'ale.

²⁰ Na' de'e profet Isaiazən' bito bžebe' gwduxjui'e can' gwna Diozən':

Beṇə' cui besyə'əyilj nada', bedəsyə'ədi'e nada'.

Na' beṇə' cui gosə'əṇab nada', na' bena' par nič gwso'ombi'e nada'.

²¹ Na' de'e profet Isaiazən' leczə gwduxjui'e can' gwna Diozən' che beṇə' Izrael ca', gwne': "Do tyempte chaxa' beṇə' ca' cui choso'ozenag chia' par nič yoso'ozenague'. Beṇə' žod beṇə' godenag zjənaquəga'aque' len xtižə'anə'."

11

Diozən' bito bechojlaže'e beṇə' Izrael ca'

¹ Bito cheyašə' goncho xbab de que Diozən' bechojlaže'e chio'o naccho dia che Izraelən'. Leczə beṇə' Izrael nada', za'a lao dia che de'e Abraam, naca' xi'in xesoa de'e Benjamin. ² Bito bechojlažə' Diozən' chio'o naccho dia che Izraelən', chio'on gwleje' gwlahte par naccho ṇasyon che'enə'. Legon xbab can' nyojən le'e ljb Xtižə' Diozən' can' ben Liazən' orasyonṇə' laogüe'enə' cana', gwne' contr beṇə' Izrael gwlažə' che', gwne': ³ "Bagwso'ot beṇə' Izrael quinga profet chio' ca' Xana'. Bagosə'əgo'onjiane'e mes de yej chio' gan' cheyašə' əso'elaogüe'e le'. Yetoga nada' zoa' na' leczə chse'ene'ene' so'ote' nada'." ⁴ Pero Diozən' boži'en gože'ene': "Ne'e nitə' gaža mil beṇə' bagwleja' par zjənaquə' lažə' na'anə' beṇə' cuiṇə' yesə'əzo xibe' to lao lguə'a lsaquə' de'en chse'ejni'alaza' beṇə' de'en nzi' Baal." ⁵ Leczə can' naquən xte ža neža, la'anə'əczə bito naccho beṇə' zan, pero Diozən' bagwleje' chio'o par cho'ela'ochone' chedə' nzi'ilaže'e chio'onə'. ⁶ Diozən' gwleje' chio'o par cho'ela'ochone' chedə' chebeine' chaclene' chio'o. Gwleje' chio'o caguə por ni che bichlə de'e güen de'en benchonə'. Žalə' Diozən' gwleje' chio'o laogüe benchə de'e güen, bito naquən con to goclenzə de'en gwleje' chio'o.

⁷ Ca naquæ beṇə' Izrael gwlaž chia' ca', zane' bito besə'əzelene' naclən' so'one' par niçh Diozən' yebeine' lega'aque'. Pero chio'o chonlilažə'əcho Diozən', cuine'ena' gwleje' chio'o par cho'ela'ochone' na' chebeine' chio'o, la'ana'əczə beṇə' Izrael ca' yela' bito gwse'ejni'ine' bi'in chene'e Diozən'. ⁸ Chac çhega'aque' canə' nyoj Xtižə' Diozən' nan: "Diozən' bene' par niçh zjənaque' ca beṇə' cuiczə zjənanṇə' cuiczə zjəntei. Na' xte ža ņeža gwxaquə'əlebəga'aque' ca beṇə' cui çəsə'əle'i len jlaoga'aquen' na' ca beṇə' ncuež nagga'aquen'." ⁹ Leczə bzoj de'e Dabin' gwne':

Gaquəšga yoguə' de'en çəsə'əbeine'ena' ca to ga gaon lega'aque'

na' ca to ga žjəsə'əxope' na' ca to ga sa'acšgue' castigw.

¹⁰ Yesə'əçhojšga yichjla'ažda'oga'aque'ena', na' yedote yesə'əzaquə'əzi'išgue' can' çhzaquə'əzi' beṇə' ņlegw cože'ena' no'e yoa' zi'i.

Diozən' babene' par niçh bałə beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael chso'onlilaže'ene'

¹¹ Ca naquæ bagwyo'o yejən' ni'a beṇə' Izrael ca', bito cheyalə' goncho xbab de que leczə gosə'əbixə'ena'. Pero ca de'en cui bosə'ozenague' che Diozən', goc ca' par niçh leczə le'e cui nacle beṇə' Izrael yeçhojle xni'a de'e malən' con le'e chonlilažə'əlene'. Na' leczə goc ca' par niçh beṇə' ca' cuiṇə' so'onlilažə' Diozən', beṇə' gwsə'aljə lao dia che Izraelən', yesə'əzelaže'e gon Diozən' len lega'aque' can' bachone' len le'e cui nacle beṇə' Izrael, le'e chonlilažə'əlene'. ¹² Na' ca de'en cui bosə'ozenag beṇə' Izrael ca', goc ca' par niçh yeziquə'əchlə beṇə' ža' yežlyon' ņite'e mbalaz šə so'onlilaže'e Diozən'. Na' ca de'en cuiçh chon Diozən' cuent che zan beṇə' Izrael ca' de que zjənaque' nasyon che'ena', goc ca' par niçh le'e cui nacle beṇə' Izrael zole mbalaz, le'e chonlilažə'əle Diozən'. Naquəçhxa de'e mban' gaquə cata' yoguə'əlojte beṇə' Izrael ca' so'one' ca yebei Diozən' lega'aque' de'e yoblə.

¹³ Le'e cui nacle beṇə' Izrael, che'enda' ənezele de que nada' naca' apostol che Diozən' na' bsele'e nada' cho'a xtiže'ena' entr le'e cui nacle beṇə' Izrael. Chona' xte ga zelao saquə'əda' par niçh zan le'e cui nacle beṇə' Izrael gonlilažə'əle Diozən'.

¹⁴ Chona'an par niçh leczə yeziquə'əchlə beṇə' Izrael gwlaž chia' ca' yesə'əzelaže'e gon Diozən' len lega'aque' can' chone' len le'e cui nacle beṇə' Izrael, na' con yoguə' no so'onlilažə' le', yebeje' lega'aque' xni'a de'e malən'. ¹⁵ Diozən' babnite'e zan beṇə' Izrael ca' ca'alə, na' laogüe de'en babnite'e lega'aque' ca'alə babozoe' zan le'e cui nacle beṇə' Izrael binlo len le'. Pero na' gwžin ža catə' gon Diozən' ca yesə'əbiguə' beṇə' Izrael ca' len le' de'e yoblə. Na' leçhguəle de'e mban' gaquə cata' baben Diozən' ca besə'əbiguə'e de'e yoblə len le'. ¹⁶ Nezecho de costombr che chio'o beṇə' Izrael cata' çoncho yetxtil çhnežwcho Diozən' to bləł dao' cuazin', na' zejen de que dołəł cuazi nan' naquən' che'. Can' naquən len chio'o beṇə' Izrael. Bałcho banon Diozən' chio'o cuent ca xi'ine', pero na' chene'ene' de que yoguə'əcho gaccho xi'ine'. Na' catə' nacho de que to lo yag naquən che Diozən', leczə che' xoze'e ca'.

¹⁷ Chio'o beṇə' Izrael gwxaquə'əlebecho ca xozə' yag olibən' de'en naquə güen. Na' Diozən' bnite'e bałcho ca'alə. Na' de'en bene' ca' gwxaquə'əleben ca de'en çon to beṇə' catə' çhçogue' xozə' yaguən'. Na' yoguə' le'e cui nacle beṇə' Izrael gwxaquə'əlebele ca xozə' yag olibo de'en ze yixə', na' bene' le'e ca to yag de'e chone' injert, bozoe' le'e lao yag güenṇə'. Na' loin' noxə'an le'e na' leczə noxə'an xoze'e ca' yela', na' xniže'in çhguəžə'an le'e na' çhguəžə'əten xoze'e ca' yela'. ¹⁸ Bito gaquele de que naquəchle beṇə' güen cle ca beṇə' Izrael ca', beṇə' ca' gwxaquə'əlebəga'aque' ca xozə' yag de'en gwçoguan'. Caguə le'e çhnežjwle yelə' mban che lo yag na'anə', sino que lo yag na'alən' çonən le'e yelə' mbanṇə'.

¹⁹ Le'e cui nacle beṇə' Izrael de repent nale: "Gwçhogue' xozə' yaguən' par niçh bene' neto' injert." ²⁰ Na' de'e liczə can' malenə'. Na' laogüe de'e cui gwso'onlilažə' beṇə' Izrael ca' Dioz nan', bene' len lega'aque' ca xozə' yag de'en bagwçhogue'ena'. Na' babozoe' le'e lguə'a lega'aque' laogüe de'en chonlilažə'əle Cristən'. De'e nan' ža, bito gonle' xbab de que Diozən' chebeichene' le'e cle ca beṇə' Izrael ca', sino leso legon xbab par sotezə sole gonlilažə'əlene'. ²¹ Diozən' bito gwzi'ixene' che beṇə' ca' çhsaquə'əlebene'

ca xozə' yaguən' de'en zjənaquə doalje, na' lecə bito si'ixene' che le'e šə bito sotezə sole gonlilažə'əlene'.²² Legonšč xbab chele can' nži'ilažə' Diozən' beṇə' chso'onlilažə' le', na' can' chbejyichje' beṇə' cui chso'onlilaže'ene'. Diozən' gwlejyichje' beṇə' Izrael ca' besə'əxopə cui gwso'onlilaže'ene', na' nži'ilaže'e le'e cui nacle beṇə' Izrael laogüe de'en chonlilažə'əlene'. Pero šə cui sotezə sole gonlilažə'əlene', lecə cuejyichje' le'e.²³ Na' de'e yoblə Diozən' yozoe' beṇə' Izrael ca' na' yeyone' lega'aque' injertar lao xozə' yaguən' šə so'onlilaže'e Cristən'. Diozən' nape' yelə' guac par gone' ca' len lega'aque'.²⁴ Le'e nacle ca xozə' yag olibo de'e ze yixə', na' gwchog Diozən' le'e, na' bene' le'e injertar bozoe' le'e lao xozə' yag olibo güennə'. Bezole gocle injertar lao xozə' yag olibo güennə', len caguə nacle xoze'e doaljen'. Nezecho lecə gwžin ža catə' yeyon Diozən' injertar de'e yoblə xozə' yag olibo de'e ca' zjənaquə xoze'e doalje.

Gwžin ža yebej Diozən' yoguə' beṇə' Izrael ca' xni'a de'e malən'

²³ Beṇə' bišə', che'enda' ənezele de'e nga de'e cui no gwneze antslə par nič cui gaquele de que yelə' beṇə' sin' che-len' nži'ilažə' Diozən' le'e. Baļə beṇə' Izrael ca' zjənaque' beṇə' yichj žod, bito chse'ejni'ine' bi'in chene'e Diozən'. Na' nic se'ejni'iczene'en xte que catə'əch əžin ža bač de yelə' mban zejlicane che beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael, con yoguə' beṇə' ca' əgwnežjo Diozən' yelə' mban čhega'aque'.²⁶ Nach yoguə' beṇə' Izrael ca' yebej Diozən' lega'aque' xni'a de'e malən' can' nyojczə Xtize'ena', nan:

To beṇə' syoda Sion yebeje' beṇə' xni'a de'e malən'.

Na' yelə' güen de'e mal che xi'in dia che de'e Jacobən', le' yeque'en.

²⁷ Na' de'e ngan' chona' lyebe gona' len xi'in dia che de'e Jacobən', yeca'a de'e mal čhega'aque'ena' de'en chso'one'ena'.

²⁸ Can' naquən. De'en chso'on beṇə' Izrael ca' contr Diozən', bito chse'ejle'e che dižə' güen dižə' cobə che'ena', de'e na'anə' Diozən' gwleje' le'e cui nacle beṇə' Izrael par gone' le'e cuent len ṇasyon che'ena'. Pero Diozən' chaquene' čhega'aque' laogüe

de'en gwleje' de'e xaxta'oga'aque'ena' par gwsa'aque' ṇasyon che'.²⁹ Na' Diozən' bito cheyene' che de'e ca' chnežjue' beṇə'əchən', na' nic cheyene' che beṇə' ca' mbeje' par zjənaque' ṇasyon che'ena'.³⁰ Ca naquə le'e, antslə bito bzenagle che Diozən', pero ṇa'a ža bachzenagle che' na' bacheyašə' cheži'ilaže'e le'e laogüe de'en cui boso'ozenag beṇə' Izrael ca' che'.³¹ Diozən' cheyašə' cheži'ilaže'e le'e laogüe de'en cui choso'ozenag beṇə' Izrael ca'. Pero gwžin ža catə' lecə yeyašə' yeži'ilaže'e beṇə' Izrael ca' de'e yoblə.³² Diozən' gwlejyichje' yoguə' beṇə'əchən' par nič cui boso'ozenague' che'. Bene' ca' par nič lecə yeyašə' yeži'ilaže'e yoguə'əļolga'aque'.

³³ Lechgualə beṇə' sin' Diozən'. Nezene' yoguə'əļol. Bito gaquə ənezecho de'en nžie' bia' gaquə. Bito gaquə šejni'iyane'echo de'en chone'ena'.³⁴ Nyoj Xtize'ena' nan: "Bito gaquə ənezecho yoguə' xbab che Xancho Diozən'. Bito bi de de'e əgwsed əgwlo'ichone' chio'o."³⁵ Na' nan: "Bito gaquə goncho byen čixjw Xancho Diozən' šə biclə de'e babe'echone'."³⁶ Diozən' bene' yoguə'əļol, bene' bia chsa'aš, bene' beṇə'əch, na' yeziquə'əchlə de'e zjəde. Diozən' chgüia chye' yoguə'əļol, chgüia chye' beṇə'əchən' na' bia chsa'aš na' yoguə' cuantzə de'e zjəde. Len' bene' beṇə'əch na' yeziquə'əchlə de'e zjəde par nič si'e yelə' bala'aṇ. Ledoye'ela'oche' zejlicane. Can' gonšgaccho.

12

Cheyalə' gon cuincho lažə' na' Diozən'

¹ Beṇə' bišə', bacheyašə' cheži'ilažə' Diozən' chio'o. De'e na'anə' chṇeyoida' le'e legon cuerp chelen' lažə' na' Diozən' ṇa'a mbanle. Le'e güe'en ca to regal. Cheyalə' gaccho beṇə' la'aždao' xi'ilažə' par nič gon cuincho lažə' na' Diozən' čhedə' can' cho'olaže'e. Šə choncho ca', do yichj do lažə'əchon' cho'ela'ochone'.

² Bito goncho can' chso'on beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən'. Cheyalə' güe'echo latjə par nič Diozən' gwšə'e xbab chechon', par nič ənezecho bi'in chene'ene'. Diozən' chene'ene' goncho de'en naquə de'e güen na' con yoguə' de'en cho'olaže'e.

³ Diozən' bano'e chia' naca' apostol na' de'e na'anə' zaquə'an ənia' naquən' cheyalə' goncho. Bito cheyalə' gon cuincho xen, sino que syempr goncho xbab de que no'e che to tocho chonjilažə'əchone' bi xšine'enə' goncho na' bito gaquə goncho xšine'enə' žalə' le' cui chaclene' chio'o. ⁴ Zan part nsa' cuerp chechon'. Pero to to partən' caguə tozə žin de'e chso'onən. ⁵ Leczə can' naquən len chio'o. Beṇə' zannə' naccho chonjilažə'əcho Cristən', pero yoguə'əcho ngoda'əcho txen len le' na' gwxaquə'əlebecho ca tozə cuerp.

⁶ Diozən' lao yelə' chaclen chen' len chio'o, no'e checho de que gwde gwdele de'e gaquə gon to tocho. Šə balcho chac chixjue'echo bi de'en bagwna Diozən' chio'o cheyalə' chixjue'echon segon can' banoe' Diozən' checho laogüe de'en chonjilažə'əchone'. ⁷ Šə Diozən' bano'e checho gaquəlencho beṇə', cheyalə' gaquəlenchone' do yichj do lažə'əcho. Na' šə Diozən' bano'e checho əgwsed əgwlo'icho beṇə', cheyalə' əgwsed əgwlo'iga'aquechone' binlo. ⁸ Šə Diozən' bano'e checho əneyoicho beṇə' yoblə par so'one' de'e güen, cheyalə' sotezə socho əneyoiga'aquechone'. Na' šə' bano'e checho bi de'e əgwnežjwcho beṇə' yoblə, cheyalə' gwnežjwchon do yichj do lažə'əcho. Šə bano'e checho gaccho beṇə' blaο par əggüia əgwyə ljuežj chio'o cho'ela'ochone', cheyalə' cue' yichjcho par əggüia əgwyə'acchone' can' chene'e Diozən'. Šə noe' Diozən' checho yeyašə' yeži'ilažə'əcho beṇə' yoblə, cheyalə' yebeicho na' yeyašə' yeži'ilažə'əchone'.

Can' cheyalə' gon notə'ətezcho chonjilažə'əcho Cristən'

⁹ Cheyalə' gague che ljuežjcho do yichj do lažə'əcho. Na' cheyalə' cuejyichjcho de'e malən' na' gue'ichon, par nič ca' zejli goncho de'e güennə' ¹⁰ Can' cheyalə' gaguecho che bišə' goljcho, ca'aczən' cheyalə' gague che ljuežjcho. Cheyalə' gapəchcho respet beṇə' ljuežjcho clezə ca cuincho.

¹¹ Bito gaccho beṇə' xagüed. Do yichj do lažə'əcho goncho bitə'ətezə de'en goncho, con yoguə' de'en chene'e Xancho Diozən' goncho.

¹² Na' cheyalə' yebeicho chedə' nezecho soch Diozən' gone' güen len chio'o. Leczə cheyalə' co'o gwchejlažə'əcho catə' chy'

chzaquə'əcho. Na' leczə cheyalə' gontežə goncho orasyon do tyempte.

¹³ Cheyalə' gaquəlencho šə bi de'e chesə'ayažje beṇə' ljuežjcho beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. Na' cheyalə' yeyašə'echo beṇə' zitə'.

¹⁴ Cheyalə' nabcho gaquə de'e šao' de'e güen che beṇə' choso'očhi' choso'osaquə' chio'o. Cheyalə' nabcho gaquə de'e güen chega'aque', caguə de'e mal.

¹⁵ Cheyalə' yebeicho txen len beṇə' chəsyə'əbei. Cheyalə' cuežcho len beṇə' chəsə'əbež.

¹⁶ Yoguə'əcho cheyalə' goncho tozə xbab checho. Bito ga'alazə'əcho. Cheyalə' yolgüižcho beṇə' yašə' beṇə' cui bi chac, na' bito gon cuincho beṇə' sin'.

¹⁷ Šə bi de'e mal chon beṇə' len chio'o, bito ənacho leczə de'e mal yoži'ichon len le'. Cheyalə' cue' yichjcho par nič goncho de'e güen, par nič yesə'əna yeziquə'əchlə beṇə' de que le naquəczə güen de'en chonchonə'. ¹⁸ Cheyalə' goncho xte ga zelao saquə'əcho par nič ca' socho binlo len yoguə'əloj beṇə'. ¹⁹ Beṇə' bišə' dao', cheyalə' əgwzej əgwdecho ca'alə bitə'əzə de'en chso'one beṇə' chio'o. Gwyeczə Diozən' nac gone' len beṇə' ca' chchi' chsaquə' chio'o. Xtižə'enə' nyojən nan: "Quinga na Xancho Diozən': Nadan' co'olaza'ane' na' nadan' gona'ane' castigw." ²⁰ Na' leczə nan: "Šə beṇə' contr chechonə' chbil' chdone', cheyalə' güe'echone' de'e ye'ej de'e gaogüe'. Šə goncho güen len le' de repent lechgualə yeyejene' che de'e malən' chone' len chio'o." ²¹ Catə' chso'on beṇə' de'e malən' len chio'o", bito güe'echo latjə nabia' de'e malən' chio'o par yoži'icho de'e mal len lega'aque'. Yoži'icho de'e güennə' len lega'aque' par nič yesyə'əyeyejene' che de'e malən' chso'one'.

13

¹ To tocho cheyalə' əgwzenagcho che jostis ca' beṇə' ca' chəsə'anabia', chedə' Dioz nan' nite'e yoguə'əlojga'aque' par nič chəsə'anabi'e. ² Šə bito chzenagcho che jostis ca', choncho contr de'en nžia Diozən' bia' goncho. Na' šə bito chzenagcho chega'aque', chyljzə xtolə'əchon' par gaccho castigw. ³ Ca naquə jostis ca'

benə' ca' chəsə'əna'bia', bito cheyałə' žebga'acchone' šə choncho de'e güen, pero benə' ca' chso'on de'e mal, lega'aquen' cheyałə' yesə'əžebe' jostis ca'. Šə chene'echo socho sin cui žebcho jostis ca', cheyałə' goncho de'e güen par nič ca' yesə'əna jostis ca' de que de'e güennə' choncho. ⁴Jostis ca' chso'one' xšin Diozən' par nič socho güen. Pero šə choncho de'e mal, cheyałə' žebga'acchone'. Caguə con zjəndolə'əlizene' yelə' chnabia' na'anə', par so'one' castigon' zjəndolə'ene'en, čhedə' Diozən' banežjue'en ca xšin benə' jostis ca' chso'one' castigw benə' ca' chso'on de'e malən'. ⁵De'e nan' cheyałə' əgwzenagcho čhe jostis ca' par nič cui si'icho castigw, na' leczə par nič gacbe'icho lo'o yichjla'ažda'ochon' de que de'e güennə' choncho. ⁶Na' leczə de'e na'anə' cheyałə' čhixjwcho no čhe bien na' goncho no žinlao'. Con yoguə' de'e yoso'očhixjue' chio'o na' šə bi de'e yoso'ogone' chio'o, cheyałə' gwzenagcho čhega'aque' čhedə' Dioz nan' chone' mendad goncho ca'.

⁷Čhixjwcho šə bi čhalə'əcho čhe benə'. Šə čhalə'əcho gwzon čhe benə', yogu'o'ochon. Šə čhalə'əcho čhe bien, čhixjwchon. Šə čhalə'əcho čhe impuest, čhixjwchon. Na' gapcho respet benə' cheyałə' adap respet. Na' güe'ela'ocho benə' cheyałə' əye'elao'. ⁸Ni to cui no galə'əcho čhei sin cui čhixjwchon. Na' de'en naquə de'e žialao goncho, gaguecho čhe sa'aljuežjcho tocho yetocho. Na' šə bachaque čhe sa'aljuežjchon', bachonczocho can' non lei čhe Diozən' mendad goncho. ⁹Lein' nan: "Bito co'o xtole na' bito cuejyichjle be'en čhele o no'ol čhele par solenle benə' yoblə, bito gotle benə', bito cuanle, bito gacle testigw fals, bito seləžə'əle bitə'əteza de'e de čhe benə'." Na' dech de'en na lein', pero na' šə choncho can' nyojan nan: "Legaque čhe sa'aljuežjle catg chaque čhe cuinle", leczə chonczocho complir yoguə' de'e ca' yelə' de'en nannə'. ¹⁰Bazoczcho choncho cuaselol can' na lein' šə chaquecho čhe yeziquə'əchlə benə'. Čhedə' šə chaquecho čhega'aque' bitobi de'e mal goncho contr lega'aque'.

¹¹Catə'an gwzoloa benlilažə'əcho Cristən' gwnezecho gwžin ža yide' de'e yoblə. Na' na'a bazon baozə əžin ža əžin orən' yide'. De'e na'anə' bitoch cheyałə' gaccho ca

benə' chtas, benə' cui bi xbab chon. ¹²Na' ca naquən' bazon əžin ža par yide'ena', cheyałə' cuejyichjcho cuich goncho de'e malən' de'en bencho catə'an ne'e nchoł lo'o yichjla'ažda'ochon'. Na' na'a bagwyo'o be'eni' čhe Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon' cheyałə' goncho de'e güen. ¹³Le'e do gonch can' cheyałə' goncho na'a bayo'o be'eni' čhe'ena' lo'o yichjla'ažda'ochon'. Bito cheyałə' lencho lni gan' chac scandl, na' bito cheyałə' gaccho benə' güe'e zo, na' benə' zargat, na' benə' ggo'o xtoi. Na' leczə bito cheyałə' tiləlen ljuežjcho, na' bito gue'icho benə'. ¹⁴Cheyałə' gon cuincho lažə' na' Xancho Jesocristən' par nič gague yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'ažda'ogüe'ena', na' bito goncho can' chene'e la'ažda'omalchon' goncho.

14

Bito cheyałə' ənacho čhe ljuežjcho de que de'e malən' chso'one'

¹Šə to benə' bachonlilažə'e Cristən' nechaczəjlažə'e na' bito ne'e šejni'ine' naquən cheyałə' gone', legwlene' par gague' txen len le'e. Pero can' naquə xbab čhe'ena', bito cheyałə' gague'əžlene'. ²Zo benə' chone' xbab de que bito nape' dolə' šə gaogüe' bitə'əteza yelə' guao. Pero zo benə' bito ne'e šejni'ine' šə gague'əžlene' bitə'əteza yelə' guao sin cui gape' dolə', na' de'e na'anə' šə chaogüe' porzə yixə' cuan. ³Ben' chao bitə'əteza yelə' guao bito cheyałə' gue'ine' ben' cui chao bitə'əteza yelə' guao. Na' ben' cui chao bitə'əteza yelə' guao bito cheyałə' əne' čhe ben' čhe'ej chao bitə'əteza de que malən' chone' čhe'ej chaoteze'. Nezecho de que Dioz nan' banone' čhopte' ca xi'ine'. ⁴Noxa naquə chio'o na'anə' par əgwlažə' čhecho šə nac chon ben' bagwcuə' Diozən' ca xi'ine'? Dioz nan' naque' Xan xi'ine' ca' na' le'ena' nezene' čhe to tocho šə choncho güen o šə choncho mal. Na' Xancho Cristən' gone' ca šəjczcho goncho de'e güen čhedə' nape' yelə' guac par gone' ca'.

⁵Nita' benə' chso'one' xbab de que nchoj to ža xen na' de'e žialao lao yoguə' ža ca' yelə'. Pero na' leczə nita' benə' chso'one' xbab de que tozəczə can' zjənaquə yoguə'əte ža ca'. To tocho cheyałə' socho do yichj do lažə'əcho gonlilažə'əcho

de que choncho can' cheyałə' gonchonə'.
⁶ Benə' ca' chso'on xbab de que de ža de'e žialaoch cle ca ža ca' yelə' chso'one' xbabən' ca' par chso'elaogüe'e Xancho Cristən'. Na' benə' ca' chso'on xbab de que tozəczə can' zjənaquə yoguə'əte ža ca', leczə de'en chso'elaogüe'e Xancho Crist nan' chso'one' xbabən' ca'. Na' ben' chao bitə'əteza yelə' guao, chaogüe'en par cho'elaogüe'e Xancho Cristən', chedə' leczə yelə' choxcwlen che Dioz nan' cho'e. Na' ben' cui chao bitə'əteza yelə' guao leczə par cho'elaogüe'e Xancho Crist na'anə' cui chaogüe'en chedə' leczə chnežjue' yelə' choxcwlen che Diozən'.

⁷ Ni to chio'o cui zocho par nič goncho con de'e bia'azəlažə'əcho. Na' ni to chio'o cui gatcho šə tant chene'echo gatcho. ⁸ Lao zocho mbancho, zocho par goncho can' chene'e Xancho Cristən'. Na' gatcho catə'an əne' gatcho. Can' naquən gatcho o mbancho, naquəczcho lao na' Xancho na'anə'. ⁹ Par nan' got Cristən' na' beyas bebane' de'e yoblə ladjo benə' guat ca' par nič ca' naque' Xan benə' zjəmban na' Xan benə' bagwsa'at.

¹⁰ Pero bito cheyałə' ənacho de que benə' bišə'əcho ca' zjənapə' dolə' šə por ni che de'en cui chso'one' can' choncho na'azən'. Na' leczə bito cheyałə' gue'icho benə' bišə'əcho ca'. Yoguə'əcho techo lao Cristən' par əchogbi'en checho šə de xtolə'əcho o šə cui bi de. ¹¹ Nyojczə gan' na Xancho Diozən' ne':

De'e li nada' naca' Dioz zoa' mbana',
 na' de'e na'anə' yoguə' benə' desə'əzo xibe'
 laogua'anə'

na' yogue'e əso'elaogüe'e nada'.

¹² Can' naquən, yoguə'əchon' əgwdecho cuent lao Diozən' šə biquə' de'e babencho lao bguancho.

Bito goncho ca yesə'əxopə benə' yoblə so'one' de'e mal

¹³ Na' bito cheyałə' ənacho che ni to benə' bišə'əcho ca' de que zjənapə' dolə' šə por ni cheza cui chso'one' can' choncho na'anə' ənacho chega'aque' ca'. Pero chio'o cheyałə' cuejyichjcho cuich goncho bichlə de'en choncho šə chonən par nič benə' bišə'əcho ca' chsa'acžejlaže'e o chesə'əxope' chso'one' de'e malən'.

¹⁴ Bitobi yelə' guao de de'e chonən manch yichjla'ažda'ochon', nada' nezdə' chedə'

ngoda'a txen len Xancho Jeso'osən'. Pero šə to benə' chone' xbab de que de yelə' guao de'e chonən manch yichjla'ažda'ochon', par len' naquən mal šə gaogüe'en. ¹⁵ Šə por ni che bi yelə' guao de'en chaochonə' chaque benə' bišə'əchonə' tolə, bitoch cheyałə' gaochon, chedə' por ni che benə' bisə'əcho na'anə' Cristən' bnežjw cuine' gwsot benə' le'. De'e na'anə' cheyałə' gauecho che' na' bito goncho ca cuejyichje' cuich gonlilaže'e Cristən' na' cuiayi'e. ¹⁶ Šə choncho to de'e chaquecho naquən güen par chio'o pero par benə' bišə'əcho ca' naquən mal, bito gonchon par nič cui yesə'əne' choncho de'e mal.

¹⁷ Šə bazochə chnabia' Diozən' chio'o, de'en che'ej chaochon' bito naquən de'e žialao xen. De'e naquə de'e žialao xen šejcho liča, socho binjo len benə' yoblə na' gon Spirit che Diozən' ca socho mbalaz. ¹⁸ Ben' zda liča, na' zoe' mbalaz, na' zoe' binjo len benə' yeziquə'əchlə, bena'anə' cho'elao' Cristən', na' Diozən' chebeine' le', na' yeziquə'əchlə benə' leczə chəsə'əne' de'e güenə' chone'.

¹⁹ De'e na'anə' cheyałə' goncho ca socho binjo tocho yetocho, na' leczə ca' gaquəlen ljuežjcho par nič ca' gonlilažə'əchcho Diozən'. ²⁰ Diozən' babebeje' ljuežj chio'o chonlilažə'əchone' xni'a de'e malən' par nič so'one' de'e güen. Na' bito cheyałə' goncho par nič so'one' de'e malən'. De'e na'anə' šə por ni che de'en chaocho to de'en chaocho na'azən' gonən par nič benə' bišə'əchon' gone' de'e malən', bitoch cheyałə' gaochon. Bito bi yelə' guao de de'e chonən manch yichjla'ažda'ochon'. Pero malən' choncho šə chaocho de'en chon par nič benə' bišə'əchonə' gone' de'e malən'.

²¹ Nca'alə xnezen' cuich gaochə belə'anə' na' niquəch ye'ejcho binon', na' nic goncho bichlə de'en choncho šə chonən par nič benə' bišə'əchonə' gaquəžejlaže'e o əxope' gone' de'e mal o cui gwzenague' che Diozən'. ²² Šə choncho xbab de que bito naquən dolə' ca de'en choncho bitə'əteza de'en choncho, čopzcho lencho Dioz nan' nezecho. Bito ye'echo benə' yoblə so'one' can' chaque chio'o güen goncho. Šə bito chacžejlažə'əcho che bitə'əteza de'en choncho de que naquən güen, nachən' zocho mbalaz. ²³ De xtolə' ben' chao to yelə' guao šə chacžejlaže'e chaquene' de que

bitolja cheyałə' gaogü'e'ennə', çhedə' bito chonlilaže'e de que de'e güennə' chone' chaogü'e'en. De xtolə'əcho šə choncho bita'ətezə de'en chaquecho bito cheyałə' goncho. Napcho dolə' çhedə' cabi chonlilaža'əcho de que de'e güennə' choncho par chio'o.

15

Bito goncho porzə de'en əna chio'o

¹ Chio'o bachejni'išaogü'e'echo na' bənezecho naquən' cheyałə' goncho. De'e na'anə' cheyałə' gapcho yelə' chxenlaža' len beñə' ca' chse'ejni'i latə'əlaszə. Bito cheyałə' goncho con porzə de'en əna chio'o. ² Cheyałə' goncho de'e güen de'e chsa'azlažə' sa'aljuežjcho, par niç ca' so'onlilažə'əche' Diozən'. ³ Goncho ca' çhedə' ni Cristən' bito bene' con de'e gwyazlažə'əzə le'. Na' nyojczən de que Cristən' gože' Diozən': "Beñə' contr çhio' ca' tant chəsə'əže'e le', na' lena' bosə'ožia bosə'oñite'e." ⁴ Na' Xtižə' Diozən' de'en bosə'ožoj beñə' cana' nyojən chzejni'in chio'o, par niç zotezcho chgo'o chçhejlažə'əcho catə' de de'en chsaquə'əzi'icho. Na' Xtižə' Diozən' de'en nyojən leczə chtipachən lažə'əcho. De'e na'anə' zocho lez gaquə güen çhecho de'en gon Diozən' len chio'o. ⁵ Diozən' chone' par zotezcho chgo'o chçhejlažə'əcho bita'ətezə de'en chac çhecho na' chtipe' lažə'əcho. Na' na'a chnaba' gone' par niç tozə ca gaquə yichjla'ažda'olen', çhedə' can' chene'e Cristo Jeso'osən'. ⁶ Chnaba' gone' ca' par niç tozə ca nale güe'ela'ole Diozən', Xa Xancho Jesocristən'.

Cristən' bene' par niç beñə' ca' cui zjənaquə beñə' Izrael gaquə əso'elaogü'e' Diozən'

⁷ Ca' ža, le'e so güen tole yetole can' ben Cristən' gwcue'e to tocho ca xi'ine'. Legon ca' par niç Diozən' si'e yelə' bala'an. ⁸ Echnia' le'e de que Cristo Jeso'osən' bide' par goclene' zgua'atec beñə' Izrael ca'. Bedəyene' complir ca lyebe de'en ben Diozən' len xaxtao' chio'o beñə' Izrael, par niç blo'e de que Diozən' cho'e dižə' li. ⁹ Na' leczə bidə Cristən' par niç beñə' ca' cui zjənaquə beñə' Izrael gaquə əso'elaogü'e' Diozən' de'en cheyaša' cheži'ilažə' Diozən' lega'aque'. Chac can' nyoj Xtižə' Diozən' nan:

De'e nan' ža güe'elaogua'a le',
gola' gan' ža' beñə' ca' cui zjənaquə beñə'
Izrael par güe'elaogua'a le'.

¹⁰ Na' yeto gan' nan:

Le'e cui nacle beñə' Izrael, ləyebi txen
len beñə' Izrael ca', beñə' ca' gwlej
Diozən' par zjənaque' nasyon çhe'.

¹¹ Na' leczə nan:

Yoguə' le'e cui nacle beñə' Izrael,
legüe'elao' Xancho Diozən'.

Yoguə'əle cheyałə' güe'ela'olene'.

¹² Na' leczə de'en bzoj de'e profet Isaiazən'
nan:

To beñə' yidə ben' za' lao dia çhe de'e Isain'.
Le' nabi'e yoguə'əloj beñə'.

Na' balə beñə' ca' cui zjənaquə beñə'
Izrael yesə'əbeze' gaquəlen be'ena'
za'ana' lega'aque'.

¹³ Diozən' chone' par niç nezecho zotezə
zoe' chaclene' chio'o. Na' gonšgue' par niç
sole mbalaz juisy na' so cuezle binlo juisy
len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'
laogüe de'en chonlilažə'əle Cristən'. Na'
šə bazole mbalaz juisy na' bachzo chbezle
binlo juisy len xbab de'en yo'o lo'o
yichjla'ažda'olen', nachən' Spirit che
Diozən' gonən par sotezə sole yebeile de'en
gaquəlench Diozən' le'e.

¹⁴ Beñə' biša', nezdə' de que Diozən'
babene' par niç nacle beñə' güenchgua
na' chejni'ichgüeile. Nezdə' chac choe'
ljuežjle consejw tole yetole. ¹⁵ Pero de'en
gwlej Diozən' nada' par gona' xšine'ənə'
cheyaxjda' chzoja' le'e clar çhe de'e ca'
bənezczele par niç yosa'alažə'əga'aclen.

¹⁶ Gwleje' nada' par niç chona' xšin Je-
socristən' ladjo beñə' ca' cui zjənaquə beñə'
Izrael. Na' cho'elenga'aca'ane' dižə' güen
dižə' cobə çhe Diozən' par niç Diozən'
yebeine' lega'aque' catə' so'onlilaže'ene'.
Na' Spirit çhe'ənə' gonən par niç əsa'aque'
beñə' la'aždao' xi'ilažə' par niç Diozən'
šo'olaže'e lega'aque'.

¹⁷ De'en ngoda'a txen len Cristo Jeso'osən'
chebeida' cho'a dižə' çhe xšin Diozən' de'en
chona'. ¹⁸ Bito cheyaxjda' gua'a dižə' çhe bi
de'e baben beñə' yoblə, sino cho'a dižə' çhe
de'en baben Cristən' ca naquən' goclene'
nada' chona' xšine'ənə'. Le' bene' par niç
bia'a dižə' len beñə' ca' cui zjənaquə beñə'
Izrael, na' goclene' nada' bena' ca' par
niç balə' bachoso'ozenague' çhe'. ¹⁹ Spirit
che Diozən' goclenən nada' len yelə' guac

cheinə' par niçh bena' miłagr na' bichlə de'e zaquə' yesyə'əbane beṇə'. Goclenən nada' par niçh babi'a dižə' güen dižə' cobə de'e chzejni'in che Cristən' doxen, gwzola' Jerosalennə' bi'an, nach bežintia' gan' nzi' Ilirico.²⁰ Babena' byen bajji'a dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən' gan' ža' beṇə' cuiṇə' se'ene len. Bito gwya'a ga bajse'ecza beṇə' yoblə xtižə' Cristən'.²¹ Can' nyojczə Xtižə' Diozən' nan: Ca naquə beṇə' ca' cui noṇə' chixjue'i lega'aque' xtižə' Diozən', lega'aque' yesə'ənezenen.

Na' beṇə' ca' cuiṇə' se'enen, se'ejni'ine'en.

Pabən' bene' xbab šeje' Roman'

²² Ca' chaquan' ža, zan las catə'an go'onda' yida' gan' nita'əlen' bito goquə yida'.²³ Cana'aten' zelažə'a yida', pero xte na'ach babeyož bena' de'en nžia' Diozən' bia' gona' latjə nga.²⁴ Na' catə' ša'a Españan' cana' che'enda' tia' əgwlaṇa'a le'e. Mbalaz soa' yeyož əgwlaṇa'a le'e, nach gaquəlenle nada' par ša'a Españan'.²⁵ Pero ṇa'a yeya'a Jerosalennə' žjəyesana' de'e chəsə'əyazje beṇə' ca' nita'əna', beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'.²⁶ Beṇə' Masedonia ca' na' beṇə' Acaya ca' gwsa'azlaže'e boso'otobe' mechən' par beṇə' yašə' prob ca' ža' entr beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' beṇə' nita' Jerosalennə'.²⁷ Na' de'en gwsa'azlaže'e boso'otobe' mechən' naquən to goclen de'e cheyalə' yesyə'əyontocze' len beṇə' Izrael ca'anə'. Caguə beṇə' Izrael lega'aque', pero bazjəlene' beṇə' Izrael ca' chəsə'əzi'e de'en chaclen yichjla'ažda'oga'aque'ena', na' de'e na'anə' cheyalə' sa'aclene' beṇə' Izrael ca' len de'en chəsə'əyazj chəsə'əchinene'.²⁸ Catə' yeya'a Jerosalennə' žjəyenežjoga'aca'ane' mechən' de'en bđobən', cana' tia' əgwlaṇa'a le'e catə'an ša'a Españan'.²⁹ Nada' nežda' catə' la'a gan' nita'əlen' na' güe'elencha' le'e dižə' güen dižə' cobə che Cristən', lechgualə mban' gon Diozən' len chio'o.

³⁰ Chaquecho che Xancho Jesocrstən' na' Spirit che Diozən' chonən par niçh gaque che ljuēžjcho tocho yetocho. De'e na'anə' ža beṇə' bišə', chṇaba' goclen len le'e gacle nda' txen goncho orasyon lao Diozən' xte ga zelao saque'echo par

niçh gaquəlene' nda'.³¹ Nabechone' gone' ca cui gaca' lao na' beṇə' Jodea ca', beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Cristən', na' leczə ṇabcho par niçh beṇə' Jerosalen ca' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' so'olaže'e de'en güe'ega'aca'ane'ena'.³² Can' goncho orasyonṇə', na' šə Diozən' güe'e latjə, nada' yebeida' yida' delana'a le'e, na' gona' dezcanz gan' nita'əlena'.³³ Diozən' ben' chon par chzo chbezcho binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon', gaquəlene' yoguə'əle. Ca'ašgaczən' gaquə.

16

Pabən' chguape' diox beṇə' ca' nombi'e

¹ Chṇeyoida' le'e legon txen len beṇə' zanchə Febe catə'an le'e gan' zolenə'. Lene' nchoje' naque' comision che beṇə' ca' chəsə'əadopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocrstən' lao yež Sencrean'.² Legon txen len le', chedə' can' cheyalə' gon chio'o nacho lažə' na' Diozən'. Can' chonlilažə'əcho Xancho Jesocrstən' leczə can' chonlilažə' Feben' le'. Legaclene' šə bi de'e chyažj chchinene', chedə' beṇə' zan bagoclene', na' leczə ca' bagoclene' nada'.

³ Legguap Prisilan' na' be'en che' Aquilan' diox. Lega'aque' bagwso'one' žin che Cristo Jeso'osən' txen len nada'.⁴ Boso'osanlažə' cuinga'aque' sa'ate' par gwsa'aclene' nada' niçh cui gwso'ot beṇə' nada'. Chsela'yelə' choxwlen chega'aque' can' gwso'one', na' leczə ca' yoguə' beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael beṇə' ca' chəsə'əadopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Diozən' ga yoblə leczə choso'osele'e yelə' choxwlen chega'aque'.⁵ Legguap diox beṇə' ca' chəsə'əadopə chəsə'əžag liž Prisilan' na' Aquilan' chso'elaogüe'e Diozən'. Leczə legguap diox Epeneton' be'enə' chacda' chei. Le' naque' beṇə' nech benlilaže'e Cristən' entr beṇə' Acaya ca'.⁶ Legguap diox Marian', la' babenchgüe' žin par le'e.⁷ Legguap diox beṇə' gwlaž chia' Andronico na' Jonias. Txen gotə'əto' ližya len lega'aque'. Na' lega'aque' zjənaque' beṇə' bləo entr neto' apostol, na' lega'aque' byob gwso'onlilaže'e Cristən' ca'nada'.

⁸ Legguap diox Ampliasən'. Chonlilaže'e Xancho Cristən', na' chacda' che'.⁹ Legguap diox Orbano ben' chon txen len chio'o choncho xšin Cristo Jeso'osən', na'

ļeczā ca' Estaquis be'enā' chacda' čhei.
¹⁰ Legguap diox Apeles ben' bablo'echgua
 de que chonlilaže'e Cristān'. Leczā leg-
 guap diox beņā' ca' nitā' liž Aristobolo.
¹¹ Legguap diox beņā' gwlaž čhia' Ero-
 dion, na' beņā' nitā' liž Narsison' beņā'
 chso'onlilažā' Xancho Cristān'. ¹² Legguap
 diox Trifena na' Trifosa beņā' güen žin che
 Xanchon'. Na' ļeczā ca' legguap diox Per-
 sida be'enā' chacda' čhei. Babenchgüe' xšin
 Xanchon'. ¹³ Legguap diox Rofo. Le' naque'
 beņā' blao entr chio'o chonlilažā' ačo Xan-
 chon'. Na' ļeczā legguap diox xne'enā'
 be'enā' ļeczā naquā ca xna'a. ¹⁴ Legguap
 diox Asincrito, Flegonte, Ermas, Patrobas,
 Ermes na' len beņā' bišā'ačo ca' nitā' len
 lega'aque'. ¹⁵ Legguap diox Filologo na'
 Jolia na' Nereo na' beņā' zane', na' Olimpās,
 na' yoguā' beņā' yeziqūā' ačhlā nitā' len
 lega'aque' beņā' ca' bagwlej Diozān' par
 zjēnaque' lažā' ne'enā'.

¹⁶ Na' catā' chežagle ļeyolguiž ļjuežjle
 dižā' šao' par nič gacbia' de que chaque
 che ļjuežjle. Na' beņā' ca' nitā' nga na'
 len beņā' ca' nitā' ga yoblā chāsā' adopā
 chāsā' ažag chso'elaogüe'e Cristān', yo-
 guā' āga'aque' choso'oguape' le'e diox.

¹⁷ Čhņeyoida' le'e beņā' bišā' par gaple
 cuidad len beņā' ca' zjēnaquā beņā' gotiļ
 na' chso'one' par nič beņā' yeziqūā' ačhlā
 chso'one' de'e mal. Beņā' ca' chso'on
 ca' chso'one' contr de'en babsedcho che
 Diozān'. Na' bito gonļe txen len lega'aque'.

¹⁸ Beņā' ca' chso'on ca' bito choso'ozēnague'
 che Xancho Jesocristān', con chso'one'
 de'e bia'azālažā' āga'aque'. Xochechgua
 chso'e dižā' choso'opeine' beņā' ca'
 chse'ejle'edazā, na' choso'ochoyague'
 lega'aque'. ¹⁹ Yoguā' beņā' zjēņezene' de
 que le'e chzenagle che Diozān', na' de'e
 na'anā' chebeida'. Na' che'enda' sole
 cue' yičhjle par gonļe de'e güen caguā
 par gonļe de'e mal. ²⁰ Na' Diozān' ben'
 chon par chzo chbezcho binļo ļeczā le'
 gone' par nič lģüegwzā āgwlej āgwšošjle
 xtižā' gwxiye'enā'. Na' Xancho Jesocristān'
 sotezā soe' gaquālenšgacze' le'e.

²¹ Temtio' ben' chonļen nada' žin
 chguape' le'e diox. Na' ļeczā ca' bišā'
 ļjuežja' quinga choso'oguape' le'e diox,
 Losion', Jasonņā' na' Sosipaterān'.

²² Nada' Tersio chzoja' cart nga con can'
 na Pabān', ļeczā ačguapa' le'e diox, ca

naquā le'e chonlilažā' ačle Xanchon' can'
 chonlilažā' ane' nada'.

²³ Čhguap Gayon' le'e diox. Nada' Pab
 zoa' liže'enā'. Na' ļeczā liže' na' chāsā' ažag
 beņā' ca' chso'elao' Cristān'. Erasto ben'
 naquā tesorer che syodan' chguape' le'e
 diox, na' beņā' bišā'ačo Cuarto.

²⁴ Čhņaba' gaquālen Xancho Jesocristān'
 yoguā' āļoļle. Na' ca' ašgaczān' gaquā.

Cho'elaogüe'e Diozān'

²⁵⁻²⁷ Ledoye'ela'och Diozān' zejlicāņe,
 Dioz ben' naquā le'ezelaogüe beņā' sin'.
 Len' nape' yeļā' guac par chaclene' chio'o
 nič sotezā socho gonlilažā' ačhone' na'
 chaclencze' can' na de'en ačyixjui'a che
 Jesocristān'. De'en ačyixjui'a na'anā'
 naquān to dižā' güen dižā' cobā de'en
 cui no gwņeze dezd ža gwlasda'ote, pero
 na'a Diozān' bablo'ine'en chio'o. Diozān'
 babene' ca baņezechon, babzejni'ine'
 chio'o bi zejen de'en boso'ozoj de'e
 profet ca'. Dioz ben' zo zejlicāņe bene'
 mendad par nič yoguā' chio'o beņach
 āņezecho dižā' güen dižā' cobā che
 Jesocristān' par āgwzenagcho che' na'
 gonlilažā' ačo Jesocristān'. Na' Jesocrist
 na'anā' gaquālene' chio'o par güe'ela' ocho
 Diozān' zejlicāņe. Na' ca' ašgaczān' gaquā.
 Pab

Cart Nech De'en Bzoj San Pabən' Par Beṇə' Corinto Ca'

Pabən' chzoje' beṇə' ca' chso'elao' Cristən' Corinton'

^{1,2} Nada' Pab' chzoja' le'e cart nga. Nezczele de que Diozən' gwleje' nada' par naca' apostol che Jesocristən', chedə' can' gwinalaže'e. Chzoja' cart nga par le'e bagwlej Diozən' niçh chdopə chžagle cho'ela'ole Jesocristən' lao' syoda Corinton'. Nada' len beṇə' bišə'əcho Sostenesən' chguapto' le'e diox. Diozən' bagwleje' le'e can' gwleje' neto' par naccho lao ne'enə' laogüe de'en ngodə'əcho txen len Cristo Jeso'osən'. Chzoja' cart nga par yoguə'əloj beṇə' gata'ətezə nite'e, beṇə' chso'on orasyon chso'olgüiže' Xancho Jesocristən'. Naque' Xanga'aque' na' leczə naque' Xancho. 'Chṇaba' lao Xacho Diozən' na' lao Xancho Jesocristən' əsa'aclenšgue' le'e na' so'one' par so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

Cristən' chone' par niçh zocho mbalaz
⁴ Syempr cho'a yelə' choxcwlen che Diozən' can' chone' par niçh Cristo Jeso'osən' chaclene' le'e. ⁵ De'en chonjilažə'əlene' chaclenchgüe' le'e par niçh chejni'ile yoguə' de'e ca' babzejni'i Diozən' le'e na' cho'ele dižə' chei. ⁶ Na' bachonle ca nacbia' de que xtižə' Cristən' de'en chejle'ele naquən de'e li. ⁷ Chaclen Diozən' le'e len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' par gonjilažə'əchlene' na' par niçh gonchle can' chazlaže'enə' žlac chbezcho yidə Xancho Jesocristən' yetlas. ⁸ Diozən' gaqualene' le'e soczle gonle can' chazlaže'enə' par niçh cata'ən yidə Xancho Jesocristən' yetlas notono gaquə əne' de que naple dolə'. ⁹ Diozən' zotezə zoe' chone' complir can' ne'enə'. Le'enə' bagwleje' le'e par niçh naquə yichjla'ažda'olen' tozə len yichjla'aždao' Xi'ine' Jesocristən' ben' naquə Xancon'.

Beṇə' ca' chso'elao' Cristən' Corinton' bito zjənaque' tozə

¹⁰ Beṇə' bišə', laogüe de'en chonjilažə'əcho Xancho Jesocristən' chṇeyoida' le'e gonle txen len ljuežjle na' bito tilə gwšašle. Tozə xbab gonle na' tozə can'

əgwžiale bia'. ¹¹ Beṇə' bišə', beṇə' ca' nitə liž Cloe baboso'ozenene' nada' de que chdilə chšašle. ¹² Enia' chdilə chšašle, chedə' balle nale: "Naogua' de'en chsed chlo'i Pab." Na' yeballe nale: "Naogua' de'en chsed chlo'i Apolos." Na' yeballe nale: "Naogua' de'en chsed chlo'i Bed." Na' yeballe nale: "Naogua' de'en bsed blo'i Cristən'." ¹³ ĽEchaquele bsele'ə Diozən' Cristən' par yebeje' to chopzle xni'a de'e malən'? ĽEna' chaquele nada' Pabən' gwso'ote' le'e yag corozən' par gwduxjua' xtolə'əle ca'? Na'alje Ľəpor la nada'anə' gwchoale nisən'? Bito. ¹⁴ Crispo na' Gayo na'azən' bçho'a nis. Na' choxcwlen Diozən' notoch no zo entr le'e beṇə' yesə'əne' de que leczə nada' bçho'aga'aca'ane' nis. ¹⁵ Bito che'enda' no əna de que por la' na'anə' gwchoe' nisən'. ¹⁶ Na' leczə nada' bçhoa' beṇə' ca' nitə' liž Estefanasən' nis. Na' bitoch chjsa'alažə'a šə noch zo beṇə' bçho'a nis. ¹⁷ Nezdə' Cristən' bito bsele'e nada' par gwçho'a beṇə' nis. Bsele'e nada' par chyixjui'a dižə' güen dižə' cobə che'enə'. Na' cata' chyixjui'an bito cho'a dižə' zdebə de'e cui se'ejni'i beṇə'. Bito che'enda' no gaque de que nada' naca' beṇə' sin', chedə' šə so'one' xbab che yelə' sin' chia'anə' bito əsa'aque' de que de'e zaque'enə' ca de'en bnežw cuin Cristən' gwso'ot beṇə' le' le'e yag corozən'.

Cristən' bedəlo'e yelə' chnabia' na' yelə' sin' che Diozən'

¹⁸ Beṇə' ca' cui choso'ozenag che Diozən' yesə'əbiayi'e zejlicane. Ľega'aque' bito chse'enene' no güe'elen lega'aque' dižə' can' gwso'ot beṇə' Cristən' le'e yag corozən'. Pero Cristən' babene' par niçh chio'o cui yeyejcho lao yi' gabilən'. Na' nezecho de que zaquə'əchgua dižə' de'en cho'echo de que gwso'ote'ene' le'e yag corozən', chedə' dižə' nan' chzejni'in beṇə' de que Diozən' nape' yelə' guac par chocobe' yichjla'aždao' notə'ətezcho chonjilažə'əchone'. ¹⁹ Chac can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojən:

Nada' gona' par niçh nacbia' de que beṇə' sin' ca' caguə de'e li zjənsine'enə',

na' gona' par niçh beṇə' ca' chse'ejni'i de'e zan lao yežlyo nga bito bi bi de gon ca de'en chse'ejni'ine'enə'.

²⁰ Nita' beṇə' bazjənsed yelə' sin' che beṇəchən', na' nita' beṇə' choso'osed choso'olo'i lei che Diozən', na' nita' beṇə' choso'e dižə' che de'en chac lao yežlyo nga. Beṇə' ca' chsa'aquene' chso'one' xbab sin', pero lao Diozən' bito bi bi zaquə' xbab chega'aque'ena'. ²¹ Diozən' naque' beṇə' sin' na' le'ena' bene' par niçh yelə' sin' che beṇəchən' bito chaclenən beṇə' par so'ombi'ene'. Pero na' con beṇə' se'ejle' xtiže'ena' de'en chyixjue'eto', Diozən' chazlaže'e yebeje' lega'aque' xni'a de'e malən', la'aṇə'aczə beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' chsa'aquene' de que bito bi bi zaquə' dižə' de'en chyixjue'eto'.

²² Ca naquə beṇə' Izrael ca' cui chso'onlilažə' Cristən', chəsə'əṇabe' yesə'əle'ine' milagr par yesə'ənezene' šə le Dioz nan' bsele'e Cristən', na' le'egatezə ca' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' cui chso'onlilaže'e Cristən', zjəchi' yichjga'aque' porzə che bitə'ətezə dižə' cobə de'en chsa'aquene' naquən dižə' sin'. ²³ Pero na' neto' chyixjue'eto' can' gwso'ote' Cristən' le'e yag corozən'. Na' catə' chyixjue'eto'on beṇə' Izrael ca' bito chsa'azlaže'e na' bito chse'ejle'e chei. Na' leczə beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izraelən' catə' chse'enene' dižə' de'en chyixjue'eto', leczə chsa'aquene' de que bito bi bi zaquə'ən. ²⁴ Pero chio'o bagwlej Diozən' par naccho xi'ine', chio'o naccho beṇə' Izrael na' chio'o cui naccho beṇə' Izrael, nezecho de que Diozən' chlo'e yelə' chnabia' che'ena' na' yelə' sin' che'ena' ca de'en bsele'e Cristən' gwso'ote'ene' por ni checho. ²⁵ Na' de'en bsele'ene' gwso'ot beṇə' le' por ni chechon' beṇəchən' chsa'aquene' de que bito bi zaquə' de'en chon Diozən', na' chsa'aquene' de que bito bi yelə' chnabia' napə Diozən'. Na' ca de'en bsele'ene' chlo'en de que Diozən' lechguale beṇə' sin' naque' cle ca beṇəchən' na' lechguale chnabi'ache' ca beṇəchən'. ²⁶ Le'e gon xbab beṇə' bišə', Diozən' gwleje' chio'o par naccho xi'ine'. Bito naquə zanchə beṇə' sin' segon can' chso'on beṇəchən' xbab checho, na' nic naquə zanchə beṇə' gwnabia', na' nic naquə zanchə beṇə' blaο. ²⁷ Diozən' gwleje' chio'o par naccho xi'ine', la'aṇə'aczə bito naccho beṇə' sin' na' la'aṇə'aczə bito naccho beṇə' gwnabia'. Gwleje' chio'o par niçh chzejni'ine' beṇə' ca' cui zjənombi'ene' de que yelə' sin'

na' yelə' gwnabia' chega'aque'ena' bito bi zjəzaquə'ən laogüe'ena'. ²⁸ Chio'o cui naccho beṇə' blaο na' cui bi zaquə'əcho par beṇəchən'. De'e na'anə' beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' chəsə'əgue'ine' chio'o. Pero Dioz na'anə' gwleje' chio'o par naccho xi'ine' niçh sa'acbe'ine' de que bitobi bi zaquə' xbab chega'aque'ena' ca de'en choso'ozoe' Diozən' ca'alə. ²⁹ Na' Diozən' babene' par niçh notono no gaquə güe'elao' cuine laogüe'ena'. ³⁰ Dioz na'anə' babene' par niçh ngodə'əcho txen len Cristo Jeso'osən'. Diozən' banone' chio'o beṇə' sin' chedə' Cristən' naque' beṇə' sin'. Banone' par niçh naccho beṇə' güen laogüe'ena', chedə' Cristən' naque' beṇə' güen laogüe'ena'. Banone' la'ažda'ochon' xi'ilažə' chedə' Cristən' naque' beṇə' la'aždao' xi'ilažə'. Na' leczə le'ena' babene' par niçh cui bi xtolə'əchon' de, chedə' Cristən' gwduxjue' xtolə'əchon'. ³¹ Na' nyoj Xtižə' Diozən' nan: "Bito cheyalə' güe'elao' cuincho sino cheyalə' güe'ela' ocho Xancho Diozən'."

2

Pabən' be'e xtižə' Cristən' ben' gwso'ot beṇə' mal ca' le'e yag corozən'

¹ Beṇə' bišə', catə' bedəya'a xtižə' Diozən' gan' zolen' bito bi'a dižə' zdebə de'e cui šejni'ile, na' caguə bi'a dižə' par niçh gonle xbab de que nada' naca' beṇə' sin'. ² Gwnia' lo'o la'aždaogua'a de que žlac soa' len le'e bito bi bichlə dižə' gua'a sino que gua'a dižə' che Jesocristən' na' can' gwso'ote'ene' le'e yag corozən', na' bena' can' gwnia' lo'o la'aždaogua'anə' catə'ən bida' gan' zolenə'. ³ Gocbe'ida' bito bi gaquə gona' par niçh šejle'ele dižə' de'en gua'anə' na' de'e na'anə' lechguale bžeba' na' golə' gwixiza' catə' bena' xbab šə gwzenagle chia'. ⁴ Na' catə' bi'a dižə' che Cristən' bito bi'a dižə' len yelə' sin' chia' par niçh gonle can' gwni'anə'. Spirit che Diozən' gocwlenən le'e len yelə' guac cheina' par niçh gocbe'ile de que dižə' lin' bi'a. ⁵ Bi'a dižə'ən ca' par niçh notono no gaquə əna de que chonlilažə'əle Diozən' por ni che yelə' sin' chia'anə'. Nezczecho de que Dioz nan' gocwlene' le'e len yelə' guac che'ena' par niçh chonlilažə'əlene'.

Spirit che Diozən' chonən par niçh chejni'ito'

⁶Na' de'e li chaclen Diozən' neto' par niç cho'eto' dižə' sin' len beṇə' ca' bachse'ejni'i xtiže'ena'. Pero na' yeziquə'əchlə beṇə' ža' yežlyo nga bito chsa'aquene' de que xtižə'əto'on naqən de'e sin'. Na' ni que chsa'aque beṇə' gwnabia' ca' ža' yežlyo nga de que cho'eto' dižə' sin'. Na' ca naquə beṇə' gwnabia' ca' ža' yežlyo nga, gwžin ža catə' te yelə' gwnabia' chega'aque'ena'. ⁷Na' dižə' sin' de'en cho'eto', Dioz nan' babzejni'ine'en neto'. Notono gwneze dižə' sin' che'ena' antslə, pero na'a babzejni'ine'en neto'. Lao yelə' beṇə' sin' che Diozən' gwçhoglaogüe'en nac gone' par niç gone' chio'o yelə' bala'aṅ. ⁸Na' ni tožə beṇə' gwnabia' beṇə' ža' yežlyo nga bito gwse'ejni'ine' yelə' sin' che Diozən'. La' žalə' gwse'ejni'ine'en, bito boso'ode'e Xancho Jesocristən' le'e yag corozən', ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' zaque'e. ⁹Na' Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan:

Notono ne'e le'i de'e šao' de'e güen de'en gon Diozən' len beṇə' ca' chsa'aquene' che',

na' nic nonə' yesə'əneze can' gone',

na' nic nonə' gon xbab çhei lo'o yichjla'aždaogüe'ena'.

¹⁰Pero na'a ža, Diozən' babene' par niç Spirit che'ena' bzejni'in chio'o ca naquə de'e güen de'en chone' len chio'o chaquecho che'. Tcho'a tšao' chejni'i Spirit che Diozən' can' chone'ena', na' leczə nez nle'in de'en ngašə' len beṇə'can'.

¹¹Notono no neze bi xbab chon beṇə' yoblə, çhedə' con to tocho nezecho bi xbabən' choncho. Na' nic no neze bi xbabən' chon Diozən'. Spirit che' na'azən' nezen bi xbabən' chone'. ¹²Na' Diozən' bsele'e Spirit che'ena' zon lo'o la'ažda'oçon' par niç chnezecho yoguə'əlol de'e šao' de'e güen de'en chon Diozən' len chio'o laogüe de'en nži'ilaže'e chio'o. De'e na'anə' bitoch choncho xbab ca xbab de'en chso'on beṇə' yeziquə'əchlə ža' yežlyo nga. ¹³Neto' cho'eto' dižə' che de'e ca' chon Diozən' len chio'o, pero caguə cho'eto'on lao yelə' beṇə' sin' cheto'onə'. Spirit che Dioz nan' chzejni'in neto' dižə' de'en cho'eto'onə'. Na' beṇə' ca' bayo'o Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'ena',

lega'acze'ena' chse'ejni'ine' de'en chsed chlo'iga'aqueto'one'.

¹⁴Na' beṇə' ca' cui yo'o Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'ena', bito gaguə se'ejni'ine' de'en chsed chlo'i Spiritən' çhedə' chsa'aquene' bito bi bi zakuə'an par lega'aque'. Bito chse'ejni'ine'en çhedə' bito yo'o Spiritən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'ena' par gaguəlenən lega'aque' se'ejni'ine'en. ¹⁵Chio'o bayo'o Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'oçon', de'e na'anə' chaclenən chio'o par niç chacbe'icho che bitə'ətežə de'en goncho šə naqən güen o šə naqən mal gonchon. Pero na' beṇə' yeziquə'əchlə bito chse'ejni'ine' de que de'en chene'e Spirit che Diozən' gon chio'o naqən de'e güen. ¹⁶Na' Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan: "Notono zo no chejni'i xbab che Xancho Diozən' to gwlaže'. Na' Diozən' bito bi de de'e əgwsed əgwlo'i beṇə'can' le'." Pero Diozən' babene' par niç choncho xbab can' chazlažə' Cristən'.

3

Txenə' gwso'one' xšin Diozən'

¹Beṇə' bišə', catə' bi'a xtižə' Diozən' len le'e, bito bi'an can' cho'an len beṇə' ca' bachoso'ozenag che Spirit che Diozən', çhedə' le'e ne'e chzenagle che la'ažda'omallen'. La'aṅə'əczə bachonjilažə'əle Cristən' gwxaquə'əlebele ca bidao'. ²Catə' ze'e gwzolaole chonjilažə'əle Cristən' gwxaquə'əlebele ca bidao' ne'e chsa'ažə' laogüe de'en cuiṇə' šejni'iša'ogüe'ele de'e ca' chene'e Diozən' šejni'ile. De'e na'anə' bsed blo'ida' le'e de'e ca' cui naquə zdebə šejni'ile, na' xte ža neža ne'e chsed chlo'ida' le'e ca' çhedə' cuiṇə' gac šejni'ile de'en naquə zdebə. ³Nacbia' bitonə' gac šejni'ile de'en naquə zdebə, çhedə' ne'e chzenagle che la'ažda'omallen'. De'en chgue'i lježjle na' chdila' chžašle zeje dižə' chzenagczle che la'ažda'omallen' can' chso'on beṇə' ca' cui chso'onjilažə' Cristən'. ⁴Chzenagle che la'ažda'omallen' ca de'en na balle: "De'en chsed chlo'i Pabən' naogua'", na' yeballe nale: "De'en chsed chlo'i Apolosən' naogua'." De'e na'anə' nia' chonle can' chso'on beṇə' ca' cui chso'onjilažə' Cristən'.

⁵¿Noxa nada' Pab na' noxa Apolosən'? Neto' naquəto' beṇə' güen xšin Diozən'

na' neto' be'elento' le'e xtiže'ena'. Na' cuin Diozān' bene' par ničh balle benli-lažā'ale Cristān' catā' bi'a dižā' güen dižā' cobā' che'ena' len le'e na' lecžā' bene' par ničh yeballe benli-lažā'ale Cristān' catā'an Apolosān' be'elene'en le'e. ⁶ Zgua'atec nadan' be'elena' le'e xtižā' Diozān' na' gwxaquā'ālebāda' ca to beṇā' chaz. Na' laogüe de'en lecžā' bsed blo'i Apolosān' le'e, gwxaquā'ālebene' ca be'en chyl. Na' can' chon Diozān' ničh chcha'o chxen de'en chazcho, lecžā' can' bene' par ničh gweyjlē'ele xtiže'ena' de'en be'elento' le'e. ⁷ Bitotec bi zaca'a nada' de'en be'elena' le'e xtižā' Diozān', na' nic Apolosān' de'en bsed blo'ichene'en le'e. Dioz nan' zaquā' chedā' le'ena' bene' par ničh gweyjlē'ele xtiže'ena'. ⁸ Ben' chyixjue'le xtižā' Diozān' de'e neche na' ben' chyixjue'en de'e gwchope, txennā' chso'one' xšin Diozān' na' tozāczā' can' cheyalā' gapāga'acchone' respet. Na' Diozān' gone' par ničh to toe' yesā'ānīte'e mbalaz segon can' gwso'one' xšīne'ena'. ⁹ Neto' ža, txennā' chonto' xšin Diozān' entr le'e. De'e na'anā' gwxaquā'ālebetō' ca beṇā' goz go'oṇ na' le'e gwxaquā'ālebele ca yežlyon' gan' chac žīnṇā'.

Na' lecžā' le'e chdopā chžagle cho'ela'ole Cristān' yoguā'āle txen gwxaquā'ālebele ca to yo'o che Diozān' na' neto' gwxaquā'ālebetō' ca beṇā' ben yo'onā'. ¹⁰ Diozān' goclene' nada' par ničh naca beṇā' nech bena' xšīne'ena' entr le'e. De'e na'anā' gwxaquā'ālebetāda' ca beṇā' bxe lan yo'o. Na' bena' xšīne'ena' ca chon to mues beṇā' chacchgua. Na' nitā' beṇā' yoblā beṇā' lecžā' boso'osed boso'olo'ine' le'e na' lega'aque' gwxaquā'ālebāga'aque' ca beṇā' gosā'ābec ze'ena'. Na' šā nochlā beṇā' yoso'osed yoso'olo'ine' le'e, cheyalā' so'one' xbab par ničh yoso'osed yoso'olo'ine' le'e poržā' de'en naquā' de'e li. ¹¹ Le'e chdopā chžagle cho'ela'ole Jesocristān' yoguā'āle txennā' gwxaquā'ālebele ca to yo'o de'en chac, na' Jesocristān' gwxaquā'ālebene' ca lan yo'onā'. Na' šā no chene'e āgwxe laneinā' de'e yoblā, bitoch gaquā, chedā' tožā Jesocristān' zaque'e par gonli-lažā'āchone'. ¹² Nezecho chcheje bitā'āteza ze'e de'e chxe beṇā' lao lan yo'onā' segon šā none'en de or, de plat, de yej fin, de yag, de yix, o de

dod. Can' gwxaquā'ālebe de'en yoso'osed yoso'olo'i beṇā' le'e. ¹³ Na' catā' āžin ža chogloa Diozān' che yoguā'ālol beṇā', cana'ach la'alaon che to to beṇā' boso'osed boso'olo'ine' le'e šā boso'osed boso'olo'ine' le'e de'en naquā' de'e li, o šā cui. Na' šā boso'osed boso'olo'ine' le'e de'en naquā' de'e li, gwxaquā'ālebāga'aque' ca to beṇā' ben yo'o de or de plat o de yej fin chedā' de'e ca' bito chse'eyān. Pero na' šā boso'osed boso'olo'ine' le'e clelā, gwxaquā'ālebāga'aque' ca to beṇā' ben yo'o de yag, de yix, o de dod chedā' de'e ca' chse'eyān. Catā' āžin žan' chogloa Diozān' che yoguā'ālol beṇā', gone' ca la'alaon šā de'en ben to to beṇā' güen xšīne'ena' naquān de'e zaque'e o šā bito bi zaquā'an. Ca'acžān' nla'alaon che to to yo'o segon naquān' zjānaquān. ¹⁴ Beṇā' ca' boso'osed boso'olo'ine' le'e de'en naquā' de'e li, cuin Diozān' gone' ca yesā'āzi' beṇā' ca' yelā' bala'aṇ. ¹⁵ Pero beṇā' ca' boso'osed boso'olo'ine' le'e clelā gwxaquā'ālebāga'aque' ca beṇā' šey ližen'. Na' nacchguaze gaquā yesā'āchoje' par cui se'eye', bito bi yelā' bala'aṇ yesā'āzi'e chedā' bito boso'osed boso'olo'ine' le'e can' cheyalā'.

¹⁶ Chio'o chdopā chžagcho cho'ela'ocho Jesocristān', yoguā'ācho txennā' gwxaquā'ālebecho ca to yo'oda' gan' chso'elao' beṇā' Diozān' chedā' Spirit che'ena' zon lo'o yičhjlā'āžda'ochon'. ¹⁷ Na' šā to beṇā' gone' par ničh chio'o chdopā chžagcho cho'ela'ocho Cristān' cuejyīchjcho dižā' li che Diozān', Diozān' gwnežjue' castigw zejlicaṇā che ben' gon ca', chedā' bagwlej Diozān' chio'o par naccho lažā' ne'ena' na' zo Spirit che'ena' lo'o yičhjlā'āžda'ochon'.

¹⁸ Šā nocho chaquecho nsi'incho, bito cheyalā' xoayagcho. Cheyalā' gacbe'icho de que bitotec bi zaquā' xbab chechon' ničh ca' Diozān' gone' chio'o yelā' sin' che'ena'. ¹⁹ Beṇā' ca' cui zjānombia' Diozān' yelā' sin' čhega'aque'ena' bitobi zaquā'an lao Diozān'. La' nyojczā' Xtižā' Diozān' nan: "Beṇā' ca' chsa'aque'ne' zjānaque' beṇā' sin', Diozān' gone' par ničh yesā'ābiayi'e por ni che xbab mal čhega'aque'ena'." ²⁰ Na' yeto gan' nyojān nan: "Xancho nan' neze de que xbab che beṇā' sin' ca' bito gaquālenān lega'aque' par so'ombi'ene'."

²¹ Ca naquæ neto' æbsed æblo'ito' le'e, bito gonle xbab de que naquæto' le'ebeyože beṇə' zaque'e. Dioz na'aczən' bsele'e yoguæto' par chaclento' le'e na' bsi'e xneze par niçh bitætežachlæ de'e zjade na' de'e ca' chac chsa'aclenən le'e. ²² Diozən' bsele'e nada' na' Apolosən' na' Bedən' par chaclento' le'e. Na' bene' yežlyon' par niçh leczæ chaclenən chio'o. Na' chone' par niçh bitætežæ de'en chac checho lao mbancho o catæən gatcho æsa'aclenən chio'o na'a na' batætežachlæ. ²³ Na' laogüe de'en cho'ela'ocho Cristən' ngodæ'æcho txen len le' can' ngode' txen len Xe' Diozən'.

4

De'en gwlo'o Diozən' lao na' apostol ca' par gwsone'

¹ Cheyalə' gonle xbab de que naquæto' beṇə' güen xšin Cristən'. Diozən' babzejni'ine' neto' de'en cui no gwneze antslə, de'e na'anə' Cristən' ngüe'e lao na'ato' chsed chlo'ito'on beṇə'. ² Na' chonən byen gonto' complir de'en ngüe'e lao na'ato' gonto'. ³ Na' ca naca' nada' bitobi nonən len nada' la'anə'æczæ šə jostis o šə le'e chaquele de que bito chona' can' cheyalə' gona'. Bitu nia' šə chona' can' cheyalə' gona' o šə cui. ⁴ Nada' chacda' de que bito bi dolə' napa' len bitætežæ de'e chona', pero caguə ni che de'e na'anə' əṇa Diozən' chia' de que bito bi xtolə'a de. Xancho Cristən' əṇe' šə chona' can' cheyalə' gona' o šə cui. ⁵ De'e na'anə' bito cheyalə' bi əṇacho che notætežæ beṇə' šə chone' can' cheyalə' gone' o šə cui. Catæ'əchən' yidə Xancho Cristən' yeto, ca na'achən' gone' par niçh ənezecho de'en cui nonə' neze na'a. Gone' par niçh yeyacbe'icho xbab de'en yo'o lo'o yichjla'aždao' to tocho, na' cana'achən' Diozən' əṇe' šə nochon' chon güen.

⁶ Beṇə' bišə, babi'a xtižə' Apolosən' na' xtižə'a par niçh šejni'ile can' na' xtižə' Diozən' de que bito cheyalə' güe'ela'ocho che to beṇə' šə naquən' chsed chlo'ine' na' nique güe'icho che yetoe'. ⁷ ¿Echaquele de que zaquæ'achle cle ca beṇə' ca' yela'? ¿Ede bi de'e de chele de'e cui beṇ Diozən'? Bito bi de. Nezele naquən de'e beṇ Diozən' le'e, de'e na'anə' bito cheyalə' ga'alazə'əle len de'en deilen'?

⁸ Chacljeile bitoch bi chyažjele, na' de que bazole mbalaz la'anə'æczæ cui chac che'to' ca'. Yebeito' žalə' de'e liczæ zole mbalaz na' soto' mbalaz txen len le'e žalə' ca'. ⁹ Diozən' bsele'e neto' apostol naquæto' ca to beṇə' le'ezelaogüe cui zaque'e o ca beṇə' nchoglaon che' gate'. Na' Diozən' bsi'e xneze par niçh angl ca' na' beṇə' ca' ža' yežlyon' chəsə'əgiüie' can' chac che'to' can' chəsə'əgiüia beṇə' to comedy. ¹⁰ Beṇə'chən' chsa'aquene' bito bi bi zaquæ'əto' por ni che de'en chonto' xšin Cristən'. Pero na' le'e ža, chonle par niçh chsa'aquene' nacle beṇə' sin' la'anə'æczæ ngodæ'əle txen len Cristən'. Neto' nezeto' caguə bi chac gonto', pero le'e chaquele chac gonle bitætežæ. Chso'elao' beṇə' le'e na' chəsə'əgue'ine' neto'. ¹¹ Xte ža neža zan las cui de de'e ye'ej de'e gaoto', na' bito bi xala'anto' de, na' chəsə'əbažə' beṇə' neto', na' nic bi ližto' de. ¹² Na' len ni'a na'ato' chonto' žin par niçh chon cuinto' mantener. Na' catə' choso'ožia choso'onitə' beṇə' neto', nachle chṇabto' nite'e mbalaz, na' catə' choso'oçhi' choso'osaquə' beṇə' neto', chgo'o chchejlažə'əto' ca de'en choso'oçhi' choso'osaquə'e neto'. ¹³ Na' catə' beṇə' chne' cllə' che'to', nachle cho'elenga'actə'one' dižə' šao'. Na' xte ža neža nitə' beṇə' chəsə'əgue'ine' neto' ca chəsə'əgue'ine' no beb na' can' chsə'əgue'ine' no de'e naquə zban.

¹⁴ Na' ca naquə de'e ca' de'en baçh bzoja' le'e, bito bzoja' an par niçh gaquele zto'. Nacle ca xi'ina' na' chacda' chele. De'e na'anə' chona' le'e consejw quinga. ¹⁵ Nitə'əlja ši mil beṇə' choso'osed choso'olo'ine' le'e che Cristən', pero toza' nada' naca' ca xale chedə' zgua'atec nada' gwduxjui'a dižə' güen dižə' cobə che Cristo Jeso'osan' len le'e par niçh chonlilažə'əlene'. ¹⁶ Na' de'en naca' ca xale de'e na'anə' chṇeyoida' le'e gonle can' chona'anə'.

¹⁷ De'e na'anə' bsele'a Temtion' gan' zolenə'. Banona'ane' ca xi'ina' beṇə' chacda' chei laogüe de'e bsed blo'ida'ane' par chonlilaže'e Xancho Cristən'. Na' zoteze' chone' complir can' cheyalə' gone'. Na' Temtio na'anə' gone' par niçh əžjsa'alazə'əle de'en babsed bablo'ida' le'e che Cristən' ca de'en chsed chlo'ida' beṇə' ca' chəsə'əadopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' gatætežæ nite'e. ¹⁸ Balle nale de que bito bi zaca'a parzə niçh chon cuinle

xen na' chonle ca' laogüe de'en chonle xbab de que bitoch yida' gan' zolenä'.¹⁹ Pero caguä chžach yida' gan' zolenä' ša Xancho Diozän' güe'e latjä. Na' catä' yida' cana' degüia' gonle can' nalenä'.²⁰ Ca naquä beñä' ca' chnabia' Diozän' lega'aque', Diozän' chone' par niç gaquä so'one' can' chso'e diž'än. Caguä con chäsä'änaze'enä'.²¹ ¿Nac chene'ele gona'? ¿Egüida' gan' zolenä' par gona' le'e castigw o ša yida' gwlo'a can' chacda' chele sin cui bi dižä' äñia' le'e? Legon xbab naquän' chene'ele gona'.

5

To beñä' gwzolen no'ol che xe'enä' ca xo'oläcze'

¹ Chso'echgua beñä' xtižä'äle de que zo to beñä' byo entr le'e beñä' zolene' no'ol che xe'enä' ca xo'oläcze'. Beñä' ca' cui chso'elao' Diozän' bito chžinläže'e de'e yela' zton' chso'one' ca de'e yela' zto'onä' chon be'enä'.² Na' la'änä'äczä chac ca' cho'elao' cuinle. Bito güe'elao' cuinle. Cheyalä' yegüine'ele na' cuich güe'ele latjä gone' txen len le'e. ³ La'änä'äczä bito zoa' na' len le'e, bagwçhoglaogua'an can' cheyalä' gonle len be'en chon de'e malän'. Na' le'e ža, le'e gon cuent lažä'äle de que naquäczcho txenñä' ša bachonle ca'.⁴ Na' catä' bandopä nžagle cho'ela'ole Xancho Jesocristän', zocze' chaclene' le'e len yela' chnabia' che'enä', na' nada' chonczä' txen len le'e. ⁵ Catä' bandopä nžagle txen, legwžon gon be'enä' txen len chio'o chonlilažä'ächo Jesocristän' na' le'e cueje' ca'alä par niç gon Satanäsän' con nac chene'en len le'. De repent ša çhi' saque'e na'a len cuerp che'enä' goša'alja yichjla'aždaogüe'enä' niç cui si'e castigw zejlicane catä'än äžin ža çhoglao Xancho Jesocristän' naquän' gac che to to beñächän'.

⁶ Bito naquän güien can' chonle cho'elao' cuinle çaquele chebei Diozän' le'e. Nezele catä' choncho yetxtil latä' xne'in chonän par niç cheyas doxen coazin'. Le'egatezäczä ca' catä' cho'ele latjä chcha'o chxench bitä'äteza de'e mal entr le'e, yoguä'älen' çhaple dolä' çhedä' yoguä'älen' chonlenle ben' chon de'e malän' txen.⁷⁻⁸ Beñä' Izrael gwlaž çheto' ca' chsa'ape' cuidad cui chsa'ogüe' yetxtil de'e nçhiçä xne'i lao lñi pascon' na' chsa'ape' cuidad

par niç cui bi bi xna' cuazin' chega'an lo'o yo'o ližga'aque' lao lñin'. Ca'atezäczän' chio'o chonlilažä'ächo Cristän' cheyalä' gapcho cuidad do tyempte par niç cui bi de'e mal goncho na' cui bi de'e mal ta' ächen yichjla'ažda'ochon'. Cheyalä' cuejyichjcho de'e malän' çhedä' Cristän' gwdiçjue' xtolä'ächon' par bebeje' chio'o xni'a de'e malän'. Na' de'en gwso'ote' le' por ni çhecho gwxaquä'älebene' ca xilä' daon' bian' chso'ot beñä' Izrael ca' lao lñi pascon'. De'en chonlilažä'ächo Cristän' ža, cheyalä' cuejyichjcho de'e malän' na' goncho porza de'e güien.

⁹ Bzoja' to cart par le'e na' gwnia' de que bito cheyalä' socho binlo len beñä' çhgo'o xtoi na' be'enä' chbejyichj no'ol çhei o be'en che' par chzolene' beñä' yoblä. ¹⁰ Catä' nia' cabi cheyalä' socho binlo len lega'aque', bito cho'a dižä' che beñä' ca' cui naccho txen cho'ela'ochio Cristän' sino que cho'a dižä' che ljuëžjcho beñä' leczä chso'elao' Cristän'. Na' leczä ca' nia' bito socho binlo len beñä' chäsä'äzelažä' bi de'e de che beñä', nic len beñä' chäsä'äca'a bi de'e de che beñä', na' nic len beñä' chso'elao' lgu'a lsaquä'. Nia' ca' çhe ljuëžjcho beñä' ca' naccho txen cho'ela'ochio Cristän'. Žalä' cui chac socho binlo len beñä' ca' cui chso'elao' Cristän', bitoch gac socho yežlyo nga žalä' ca'. ¹¹ Ša entr le'e nitä' beñä' nacho bišä'ächo beñä' chäsä'äžä' xtoga'aque' o beñä' chäsä'äbejyichj no'ol çhega'aquei o be'en çhega'aquei par chäsä'äzolene' beñä' yoblä, o beñä' chäsä'äzelažä' bi de'e de che beñä', o beñä' chse'ejni'alažä' lgu'a lsaquä', o beñä' choso'özia choso'onitä' ljuëžjga'aque', o beñä' güe'e zo, o beñä' bgüan, bito cheyalä' sole binlo len lega'aque'. Na' bito cheyalä' gaolenga'aclene' txen. ¹² Beñä' ca' chäsä'ädopä chäsä'äžag chso'elaogüe'e Cristän' txen len chio'o cheyalä' çhoglaochon çhega'aque' catä' äsa'ape' dolä', pero bito bi cheyalä' äñacho che beñä' ca' cui chso'elao' Cristän' txen len chio'o. ¹³ Diozän' äne' che beñä' ca' cui chso'elao' Cristän' de que zžnäpe' dolä'. Na' ca naquä be'enä' chon de'e malän' ben' cho'elao' Cristän' txen len chio'o, cheyalä' cuejchone' ca'alä.

6

Bito ye'echo beṇə' cui zjənonmbia' Diozən' so'one' yelə' jostis chechon'

¹ *Catə' chaole xya tole yetole chjəṇabele beṇə' ca' cui choso'ozenag che Diozən' par so'one' yelə' jostis chelen' lgua'a nabele beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə. 2 E'ebito chacbe'ile clellən' chonle? 3 E'cabi nezele de que gwžin ža catə' chio'o naccho lažə' na' Diozən' goncho yelə' jostis che beṇə' yeziquə'əchlə ža' yežlyo nga? Na' ca naquə goncho yelə' jostis chega'aque'en, guaquəczə goncho yelə' jostis che de'e ca' cuitec zjəzaque'e. 4 Leczə əgwžin ža goncho yelə' jostis che angl' ca'. Na' naquəchxen' gaquə goncho yelə' jostis che de'e chso'on beṇə' lao yežlyo nga. 5 Na' catə' gaquəyozə ljuəžjle, bito cheyalə' žja'acle lao beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Cristən' par so'one' yelə' jostis chelen', chedə' bitotec bi zjəzaque'e par chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ocho Cristən'. 6 Che'enda' gaquəchgüeile lo'o yichjla'ažda'olen' ca de'en chja'acle lao jostis ca' cui chso'onlilažə' Cristən' chjətaole xya tole yetole le'e nacle bišə'əcho. 7 Eniga tole cui nacle beṇə' si'inṇə' par gon yelə' jostis che ljuəžjle catə' bin' chac chele?*

⁷ *Lechguale clelən' chonle batə'ətežə chaole xya tole yetole. Mbalazəch zole žalə' chdele ca'alə šə bi de'en chone ljuəžjlen' le'e, na' mbalazəch zole žalə' gü'e'ele latjə yesə'əque'e bi de'e de chele. 8 Chebanda' can' chonle contr ljuəžjle na' chca'ale bi de'e de chega'aque' la'anə'əczə zjənaque' txen len chio'o chonlilažə'əcho Cristən'.*

⁹ *Bito goncho xbabən' clellə. Notə'ətežcho šə zotežcho choncho de'e malən' bito gaquə yezincho yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e. Nita' beṇə' chəsə'əgo'o xtoi na' beṇə' chso'on bichlə de'e yelə' zto' de'en nac ca'. Nita' beṇə' chso'elao' lgua'a lsaquə'. Nita' beṇə' chəsə'əbejyichj no'ol chei o be'en chei par chəsə'əzolene' beṇə' yoblə, na' beṇə' chəsə'əzolentežə le'e ljuəžj beṇə' byoga'aque' lgua'a de'e yesə'əca'a no'ol chega'aque', na' no'ol ca' chəsə'əzolentežə ljuəžj no'oləga'aque' lgua'a yesə'əque'e beṇə' byo. 10 Nita' beṇə' chəsə'əban na' beṇə' chəsə'əzeləžə' bi de che beṇə'; na' beṇə' güe'e zo; na' beṇə' choso'ožia choso'onita' ljuəžjga'aque';*

na' beṇə' chəsə'əxoayague' par nič yesə'əque'e bi de'e de che beṇə'. Ni to beṇə' chon de'e mal ca' cui gaquə yesə'əžine' yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e. 11 Baļcho bencho de'e mal ca' antslə. Pero na'a de'en chonlilažə'əcho Xancho Jesocrstən', Spirit che Dioz chəchon' babocobən yichjla'ažda'ochon' par nič naccho beṇə' la'aždao' xi'ilažə', naccho lažə' na' Diozən' na' naccho beṇə' güen laogüe'enə'.

Cheyalə' goncho len cuerp chechon' ca si' Diozən' yelə' bala'an

¹² *Nita' beṇə' chəsə'əne' de que de lsens par goncho bitə'ətežə, pero nezecho caguə yoguə' de'en gonchon' naquən güen par chio'o. Na' la'anə'əczə šə chəsə'əna beṇə' de que de lsens par goncho bitə'ətežə, bito cheyalə' güe'echo latjə par nič bi de'en goncho nabi'an chio'o. 13 Leczə nita' beṇə' chəsə'əne': "Nsa' le'echon' par yelə' guao, na' deczə yelə' guao' par lenṇə." De'e liczə can' chəsə'əne'enə', pero na' le'echon' len yelə' guao'n, əžin ža catə' gon Diozən' par nič te chega'aquən. Na' cuerp chechon' bito naquən par nič co'o xtocho o par nič goncho bichlə yelə' zto' de'en nac ca'. Naquə cuerp chechon' par nič socho güe'ela'ocho Xancho Cristən', na' Xancho' zocze' par gaquəlene' chio'o. 14 Diozən' bosbane' Xancho Cristən' ladjo beṇə' guatən', na' leczə ca' əžin ža catə' yosbane' chio'o ladjo beṇə' guatən' len yelə' guac che'enə'.*

¹⁵ *E'cabi nezele de que ngodə'əcho txen len Cristən' par nič nabi'e cuerp chechon'? Na' de'en ngodə'əcho txen len le', bito cheyalə' so xtocho beṇə' gon cuerp chechon' lao ne'e. 16 Catə' to beṇə' chata'əlene' xtə'e cuerp chega'aque'enə' chsa'aquən tožə, can' nyoj de'en gwna Diozən': "Beṇə' ca' chopə əsa'aque' tožə cuerp." 17 Pero chio'o ngodə'əcho txen len Xancho Cristən' na' naquə yichjla'ažda'ochon' tožə len le'.*

¹⁸ *De'e na'anə' bito co'o xtocho na' bito goncho bitə'ətežəchlə de'e ca' zjənac ca'. De'e mal ca' yeziquə'əchlə bitotec chso'onən contr cuerp chechon', pero šə co'o xtocho o šə goncho bichlə de'e yelə' zto' de'en nac ca', lega'aquən chso'onən contr cuerp chechon'. 19 Spirit che Diozən' zon lo'o yichjla'aždao' to tocho ca to beṇə' zo lo'o yo'o che'. Dioz nan' bsele'e Spirit che'enə' zon lo'o la'ažda'ochon' par*

chnabia'an chio'o. Caguə chio'o əna-cho naquən' gonchon'. ²⁰ Xancho Cristən' gwɔdxjue' xtolə'əchon' par niç naccho xi'in Dioz. De'e na'ana' cheyałə' goncho len cuerp chechon' na' len yichjila'azda'ochon' ca si' Diozən' yelə' bala'an.

7

Cho'e dižə' che yelə' gošagna'ana'

¹ Na' de'e ca' bzojle nada' le'e cartən', de de'en che'enda' nia' le'e. Šə no beŋə' byo bito chene'ene' si'e no'olə gaque' xo'ole', güenŋə' chone'. ² Pero na' de'e nxož co'o xtole, de'e na'ana' naquəçhən güen əg-wšagna'ale par niç ca' to to beŋə' byo so xo'ole' na' to to no'olə so be'en che'. ³ Na' le'e beŋə' byo, yeyatə'əlen no'olə che chele. Le'egatezəcə ca' le'e no'olə yeyatə'əlen be'en che chele. ⁴ Ca naquə no'olən' caguə le' əŋe' nac gone' len cuerp che'ena'. Le'egatezə ca' beŋə' byon' leczə caguə le'ena' əŋe' nac gone' len cuerp che'ena'. Čopte'en cheyałə' yoso'ozenag che ljuežjga'aque'. ⁵ Na' le'e beŋə' nšagna' bito əgwžonle yeyatə'əlen be'en chele o no'ol chele. Pero de'e gaquəczən' šə yelə' goxia che čople cuezle to term güejə par niç sotezle gonle orasyon. Na' te termən' yeyatə'əlen be'en chele o no'ol chele de'e yoblə par niç Satanasen' cui gaquə co'oyelə'ən le'e gonle de'e malən' laogüe de'e tant nan solen ljuežjle.

⁶ De'e quinga nia' chedə' de lsens par niç to to beŋə' byo si' xo'ole' na' to to no'olə si' be'en che', pero bito nacho de que chon Diozən' mendad goncho ca'. ⁷ Chebeida' žalə' yoguə'əle sole ca nada', cui no xo'ola' zo. Pero na' nža' can' baben Diozən' par zo to tocho na' nža' can' chene'ene' goncho.

⁸ Le'e cuiŋə' gwšagna'ale, chacda' naquəçhən güen yega'anle can' zoa' nada' na' cui əgwšagna'ale. Na' le'e bagot be'en chele o no'ol chele, chacda' leczə naquəçhən güen cui yošagna'ale. ⁹ Pero na' le'e beŋə' byo šə lechguale nan solenle no'olən', na' le'egatezə ca' le'e no'olə šə lechguale nan solenle beŋə' byo, mejor əgwšagna'ale par niç ca' bito nabia' yelə' chzelažə'əna' le'e.

¹⁰ Le'e no'olə le'e nšagna'ale, chona' mendad bito yela'ale be'en chele. Na' bito gaquele de que nadəza'an ənia' ca'. Naquən

to de'e chon Xancho Cristən' mendad cui goncho. ¹¹ Na' šə no'olən' yele'e be'en che'ena', cheyałə' yega'ane' sin cui yeque'e beŋə' yoblə o cheyałə' yeyeje' žjəyazolene' be'en che'ena' de'e yoblə. Na' le'e beŋə' byo le'e nšagna'ale, bito yela'ale xo'ollena'.

¹² Na' le'e beŋə' yeziquə'əchlə, ənia' can' chona' xbab cheyałə' gonle, la'anə'əczə Xancho Cristən' bito bi gwne' che de'e ca'. Šə entr le'e zo to beŋə' zo xo'ole' no'olə cuiŋə' gonlilažə' Cristən', na' šə zo no'olən' gan par soteze' yega'anlene' be'en che'ena', bito cheyałə' yela'a beŋə' byon' le'. ¹³ Na' šə entr le'e zo to no'olə na' cuiŋə' gonlilažə' be'en che'ena' Cristən', šə be'en che'ena' zoe' gan par yesə'anite'e, bito cheyałə' yesyə'əle'e. ¹⁴ Bito naquən mal lao Diozən' par no'olən' chonlilažə' Cristən' solene' be'en che'ena' la'anə'əczə šə be'en che'ena' cuiŋə' gonlilažə'e Cristən'. Leczə bito naquən mal lao Diozən' par beŋə' byon' chonlilažə' Cristən' solene' no'ol che'ena' la'anə'əczə no'olən' cuiŋə' gonlilažə'e Cristən'. Žalə' chgue'i Diozən' yesə'əzolen ljuežjga'aque' leczə gwgüe'i Diozən' bi' čega'aque'ena', pero Diozən' chaquene' che xi'inga'aque'ena'. ¹⁵ Pero na' šə beŋə' byon' o no'olən' ben' cui chonlilažə' Cristən' bitoch chene'ene' solene' be'en che' o no'ol che' ben' chonlilažə' Cristən', bito gwžonle yesyə'əla'aga'aque'. Bito chonan byen yesyə'əga'anlen ljuežjga'aque' chedə' la' Diozən' chene'ene' socho binlo len be'en checho o no'ol checho. ¹⁶ Le'e no'olə le'e chonlilažə'əle Cristən', šə sotezle len be'en chele be'en cuiŋə' gonlilažə'e Cristən', de repent guaquəlenlene' par niç gonlilažə'e Cristən'. Na' le'e beŋə' byo le'e chonlilažə'əle Cristən', šə sotezle len no'ol chelen' la'anə'əczə cuiŋə' gonlilažə'e Cristən', de repent guaquəlenlene' par niç gonlilažə'ene'.

¹⁷ Na' ca naquə žin de'en nlanle catə' gwlej Diozən' le'e par chonlilažə'əle Cristən' guaquəczə gonchlen. Na' šə banšagna'ale catə'an gwlej Diozən' le'e par chonlilažə'əle Cristən', con ca'aczən' cheyałə' so cuezle, chedə' can' no'e Xancho Cristən' chele gonle. Leczə can' babena' mendad len beŋə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' gatə'ətezachlə, leczə can' chona'

mendad len le'e. ¹⁸ Šə bazole seņy de'en ne' sirconsisionnə' catə'ən gwlej Diozən' le'e par chonlilažə'əle Cristən' bito gonle par ničh yenit seņyən'. Na' šə balle cuiņə' sole seņy de'en ne' sirconsisionnə' catə'ən gwlej Diozən' le'e par chonlilažə'əle Cristən', bito gonle byen par solen. ¹⁹ Bito naquən to de'e žialao len chio'o šə nsa'acho seņy de'en ne' sirconsisionnə' o šə cui nsa'achon. De'en naquə de'e žialao len chio'o, goncho con can' non Diozən' mendad. ²⁰ Con can' naccho yoguə'əcho catə'ən gwlej Diozən' chio'o par chonlilažə'əcho Cristən', šə nsa'acho seņy de'en ne' sirconsisionnə' o šə cui nsa'achon, ca'atezəczən' cheyalə' so cuezcho. ²¹ Šə nacle esclabo catə'ən gwlej Diozən' le'e par chonlilažə'əle Cristən', bito bi gaquele che de'enə'. Pero na' šə guata' latjə čhixjwle ničh əchojle xni'a xanlen', lečhixjw ničh əchojle. ²² Na' la'əno'əczə nacle esclabo catə' Diozən' gwleje' le'e par chonlilažə'əle Xancho Cristən', nacle beņə' zaque'e lao Xancho. Na' la'əno'əczə cui naccho esclabo catə' Diozən' gwleje' chio'o par chonlilažə'əcho Cristən', pero na'a ža Cristən' banaque' Xancho. De'e nan' cheyalə' gwzenagcho che'. ²³ Cristən' gwdixjue' xtolə'əchon' par ničh naccho xi'ih Dioz. De'e na'anə' cheyalə' gwzenagəchcho che' cle ca gwzenagcho che bi de'en chesə'əna beņə'. ²⁴ Beņə' bišə', šə nacle esclabo catə'ən gwlej Diozən' le'e par chonlilažə'əle Cristən', bito bi gaquele. Guaquə so cuezle ca' n'a'ə nodə'əle Diozən' t xen.

²⁵ Bito bi mendad ben Xancho Cristən' can' goncho par len no'ol güego' ca'. Pero nada ənia' le'e can' chacda' cheyalə' goncho par len lega'aque'. Na' laogüe de'en babeyašə' beži'ilažə' Xancho' nada' na' chaclene' nada' par chona' complir can' cheyalə' gona'ana', dižə' de'e nga cho'a naquən de'e zaque'e par əgwzenagle chei. ²⁶ De'en chacda' nada', notə'əteza beņə' šə nšagne'e catə'ən gwlej Diozən' le' par chonlilažə'e Cristən', con can' cheyalə' so cueze', o šə bito nšagne'e, leczə can' chacda' naquən güen so cueze'. Nia' ca' por ni che can' čhi' saquə'əcho tyemp nga zocho na'a. ²⁷ Le'e nšagna'ale bito yela'ale xo'olle, na' le'e cui no xo'olle zo, bito čhilje xo'olle. ²⁸ Pero na' notə'ətezele bito gaple dolə' šə əgwšagna'ale, na' ni

le'e no'ol güego' bito gaple dolə' šə əgwšagna'ale. Pero de'en gac chele de'e zan de'e čhi' saquə'əle lao yežlyo ngan', leņnə' cui che'enda' gac chele ənia' ca'.

²⁹ Beņə' bišə', che'enda' nia' le'e de que bito socho zan iz par goncho xšin Diozən'. De'e na'anə' šə nita' xo'olle, cheyalə' gwzenagle che Diozən' na' gonczle xšine'enə' can' gonlen žalə' cui no xo'olle zo. ³⁰ Na' šə chegüine'echo por ni che bi de'en chac checho, cheyalə' soczcho goncho xšin Diozən' cacza chon beņə' cui bi bi chac chei. Na' šə de de'en cheba chezaquə'əlažə'əcho, cheyalə' gonczcho xšin Diozən' can' goncho žalə' cui chac to de'e güen checho de'en goncho xbab chei. Na' šə bagwxi'icho to de'e gwčhincho, bito cheyalə' gonteccho xbab chei sino cheyalə' gonczcho xšin Diozən' can' goncho žalə' cui gwxi'ichon. ³¹ Ca naquə zocho yežlyo nga na' chčhincho bi de'e ca' de'en de yežlyo nga, bito cheyalə' cue'echgua yičhjo che bi de'en deicho o bi de'en chac checho čhedə' de'e te chei yežlyo nga chle'icho na'a.

³² Na' che'enda' bito bi cuec yičhje che de'en chac yežlyo nga. Šə to beņə' cui zo xo'ole', deczə latjə par gone' xbab che xšin Xancho Diozən' de'en chone', na' deczə latjə par güe'elažə'e gone' de'en yebei Xancho'. ³³ Pero šə to beņə' zo xo'ole', chbe' yičhje' che de'en chac yežlyo nga na' can' gone' par ničh yebei xo'olen'. ³⁴ Na' leczə nža' can' chac len no'olən' nšagna' na' no'olən' cui nšagna'. No'olən' cui nšagna' nlatje' par cue' yičhje' che de'en chene'e Xancho Diozən' na' par gon cuine' lažə' ne'enə' ničh gone' can' chene'e Diozən' len cuerp che'enə' na' len yičhja'azda'ogüe'enə'. Pero no'olən' zo be'en chei, chbe' yičhje' che de'en chac yežlyo nga na' nac gone' par yebei be'en che'enə'.

³⁵ Bagwnia' le'e ca' par ničh gaquəlenən le'e, cagua de'e əgwžona' əgwšagna'alena'. Con che'enda' güe'elažə'əle par gonle de'e güen na' güe'elažə'əle par gonle xšin Xancho' sin cui bi bi gwžon gonlen.

³⁶ Na' šə to beņə' chaquene' bito chone' güen ca de'en cui čšague' na' xi'ine' no'olən', na' šə no'olən' bangole' na' chene'ene' əgwšagne'e, naquəczən güen gwšag x'e'enə' ne'e šə can' chazlažə'e gone'.

Bito chone' de'e mal ša əgwšague' na' xi'ine' no'olən' len ben' chnab le' par gaque' xo'ole'. ³⁷ Pero ša to beṇə' zoe' chaquene' chone' güen len xi'ine' no'olən' de'en bito chene'ene' no si' le', con ša cui chene'e xi'ine'en əgwšagne'e na' ša chaquene' cui de bichlə de'en chonən byen par əgwšagna' xi'ine'enə', de lsens par gone' can' chazlaže'e na' choncze' güen can' bagwchoglaže'e gone'. ³⁸ Na' leczə chon ben' güen be'enə' chšague' na' xi'ine' no'olən', pero güen chon be'enə' cui chšague' na' xi'ine' no'olən'.

³⁹ Na' ca naquə notə'atezə no'olə ca' zjəṇšagna', cheyałə yesə'anite'e len be'en chega'aque' ca', chedə' can' chon lein' mendad. Pero ša sa'atclə be'en chega'aque' ca', guac yesyə'aque'e beṇə' yoblə, con ša beṇə' chso'onlilažə' Xancho Cristən'. ⁴⁰ Pero chacda' nada' yesə'anitə'ache' mbalaz ša yesyə'əga'ane' sin cui no yesyə'aque'e cle ca yesyə'aque'e beṇə' yoblə. Na' chacda' xbab chian' naquən tozə len xbab che Spirit che Diozən'.

8

Yelə' guao de'en choso'ožia beṇə' lao lguə'a lsaquə'an chse'ejni'alaže'e

¹ Balle nale bito cheyałə gaocho yelə' guao de'en choso'ožia beṇə' lao lguə'a lsaquə'an chse'ejni'alaže'e, na' yeballe nale bito gonən mal gaochon chedə' nezecho bito bi zjəzaquə' lguə'a lsaquə' ca'. Na' əchnia' le'e bito cheyałə' gon cuincho xen laogüe de'en chaquecho lechgualə nezecho to de'en nezecho, sino cheyałə' gaquecho che yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' Cristən' na' gaquələnga'acchone'. ² Na' ša chaquecho lechgualə nezecho to de'en nezecho, cheyałə' gacbe'icho de que bito bi de de'en chejni'icho can' cheyałə' šejni'ichon. ³ Pero ša chaquecho che Diozən', chebeine' chio'o.

⁴ Na' ca naquə gwṇable ša guac gaocho yelə' guao de'en choso'ožia beṇə' lao lguə'a lsaquə'an chse'ejni'alaže'enə', de'e liczə can' nalenə', lguə'a lsaquə' ca' caguə bi zjəzaquə'an. Diozən' naquə Xancho, na' le'enə' cheyałə' šejni'alažə'əcho. ⁵ De'e zan de'e de yoban' na' yežlyon'

de'en chse'ejni'alažə' beṇə' chəsə'əne' zjənaquən xanga'aque'. ⁶ Pero chio'o nezecho tozə Xancho Dioz nan' zo na' tozə Xancho Jesocristən' par güe'ela'ocho na' par güe'ega'acchone' yelə' bala'an. Na' Xancho Dioz na'anə' bene' par nič Xancho Jesocristən' bene' yoguə'əloł beṇə' na' yoguə' bia chsa'aš, na' yoguə' bichlə de'e zjəde.

⁷ Balə beṇə' bišə'əcho bito chse'ejni'ine' ca de'en chejni'icho. Ne'e chsa'aque' beṇə' zaquə' lguə'a lsaquə' ca', na' de'e na'anə' chsa'aque' chso'one' de'e mal catə' chsa'ogüe' yelə' guao de'en choso'ožia beṇə' lao lguə'a lsaquə'an chse'ejni'alaže'e, chedə' cuiṇə' se'ejni'išaogüe'ene' de que bitobi zjəzaquə' lguə'a lsaquə' ca'. ⁸ Bitobi zaquə' yelə' guon' par nič Diozən' yebeichene' chio'o. Diozən' chebeine' chio'o caguə por ni che de'en chaocho bitə'atezə yelə' guon' len caguə por ni che ša cui chaochon. ⁹ Pero bito cheyałə' goncho par nič beṇə' ljuežicho ca' yesə'əxope' so'one' de'e mal laogüe de'en cuiṇə' se'ejni'iša'ogüe'ene' de que bitobi zjəzaquə' lguə'a lsaquə' ca'. ¹⁰ Le'e nacle beṇə' chejni'i, na' ša cue'ele na' ye'ej gaole gan' chso'on beṇə' lṇi che lguə'a lsaquə', de repent no beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən' yesə'əle'ine' le'e na' leczə se'enene' sa'ogüe' de'en choso'ožia beṇə' lao lguə'a lsaquə'an chse'ejni'alaže'e. Na' bale' əsa'aque' de que əsa'ape' dolə' ša sa'ogüe'en chedə' ne'e chsa'aque' beṇə' zaquə'e lguə'a lsaquə' ca'. ¹¹ Na' chio'o bachejni'icho de que bito bi zjəzaquə' lguə'a lsaquə' ca', bito cheyałə' goncho bitə'atezə de'e gon par nič beṇə' bišə'əcho ca' cuich so'onlilaže'e Cristən' na' yesə'əbiayi'e. Cristən' bnežjw cuine' gwso'ot beṇə' le' lenczə por ni che beṇə' bišə'əcho ca' beṇə' ca' cuiṇə' se'ejni'išaogüe'e de que bito bi zjəzaquə' lguə'a lsaquə' ca'. ¹² Contr beṇə' bišə'əcho can' choncho šə choncho par nič sa'ogüe' de'en choso'ožia beṇə' lao lguə'a lsaquə'an chse'ejni'alaže'enə'. Na' catə' choncho contr lega'aque', leczə contr Crist nan' choncho, na' chapcho dolə' laogüe'ena'. ¹³ De'e na'anə' nia' šə por ni che belə' de'en chaogua' gonən par nič beṇə' bišə'əcho ca' yesə'əxope' so'one' de'e mal, cuatəch gaogua'an par nič cui yesə'əxope' so'one' de'e malən'.

9

Pabən' be'e dižə' de que naque' doalje apostol

¹ Nezele de que nada' naca' apostol, na' napa' yelə' chnabia' par ənia' naquən' gona'. Nezele de que bable'ida' Xancho Jeso'osən' na' de que chonlilažə'əlene' čhedə' nada' be'elena' le'e dižə' güen dižə' cobə' che'enə'. ² La'anə'əczə' šə' beṇə' ca' yelə' bito chse'ejle'e de que naca' apostol, pero le'e chejle'ele. Na' de'en chonlilažə'əle Xanchon' ben' bselə' nada' chlo'ele de que de'e li naca' apostol che'enə'.

³ De'e nga nia' chzoa' rson lao beṇə' ca' chəsə'əne' cui bselə' Diozən' nada' par naca' apostol. ⁴ Nada' napa' yelə' chnabia' par naba' gonle' nada' mantener žalə' ye'enda' gonle' ca'. ⁵ Deczə' lsens par əgwšagna'a len no'olə' chonlilažə' Cristən'. Na' žalə' gwšagna'a deczə' lsens par əchi'ane' con ga ša'a, can' chon Bedən' na' apostol ca' yelə' na' beṇə' ca' zjənaquə' bišə' Xancho Jesocristən'. ⁶ Zauqa'əczə' Bernaben' na' nada' par cuich gonto' žin len ni'a na'ato' nič' gonle' neto' mantener žalə' ca', la' yeziquə'əchlə' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i xtižə' Diozən' bito chso'one' žin len ni'ana'aga'aque'. ⁷ Ca' naquə' soldad bito chyixjue' che gast che'enə' sino que nitə'əczə' beṇə' chəsə'əyixjw' len. Na' notono gaza' zan yag oban' šə' cui gaogüe' frot dao' čhein' catə' yesə'əbian, na' nic' no' əgwyə' xonj' baquə' šə' cui ye'je' lata' lech chebən'.

⁸ Ca' de'en nia' ca' bito naquən' xbab che beṇə'ch, sino leczə' can' na' lei de'en bzoj' de'e Moizezən'. ⁹ Quinga bzoje' le'e lein': "Bito əgwseyjwle' cho'a go'on' ca' žlac choso'olej' choso'ošə'šəb' trigon' par chchoj' xeina'." Caguə' por ni' che' de'en chi' yichj' Diozən' go'on' ca'azən' bene' mendad par bzoj' de'e Moizezən' ca'.

¹⁰ Čhejini'ine' chio'o de que naquəczən' güen goncho mantener beṇə' ca' chso'on' xšin Diozən' entr' chio'o, na' leczə' de'e na'anə' nyojən' de que ben' chgua'an' go'on' na' ben' chonšao' trigw' cheyalə' yesə'əzi'e' lata' güejə' cwseš' che' de'en chso'one'. ¹¹ Bač' gocleno' le'e par nič' chejni'ile xtižə' Diozən' na' de'e na'anə' bito naquən' mazəchlə' de'en cheyalə' gonle' žalə' nabtə' gonle' neto' mantener. ¹² Chonle' mantener yeziquə'əchlə' beṇə' choso'osed

choso'olo'ine' le'e na' neto' zaquə'əchto' par gonle' neto' mantener cle' ca' lega'aque'.

Pero bito chnabtə' gonle' neto' mantener. Chgo'o chchejlažə'ato' bitə'əteze' de'en chac' čheto' par nič' cui bi bi gwžon' šanch' chio'o' chzenagcho' che' dižə' güen dižə' cobə' che' Cristən'. ¹³ Ca'aczən' chac' len beṇə' ca' chso'on' mendad lo'o' yo'odao' əblao' che' neto' beṇə' Izrael, chsa'aque' mantener len de'en chəsə'ənežjo' beṇə' Izrael' ca' lega'aque'. Na' bəxoz' ca' choso'ozey' bia' yixə' par chso'elaogüe'e' Diozən', chosyo'ocua'əne' lata' güejə' de'e chsa'ogüe' che' bia' ca' chso'ote'enə'. ¹⁴ Na' ca'aczən' baben' Xancho Jesocristən' mendad de que beṇə' ca' choso'ozenag' che' dižə' güen dižə' cobə' che'enə' cheyalə' so'one' mantener beṇə' ca' chəsə'əyixjui'en' len' lega'aque'. ¹⁵ Pero nada' ža, bitonə' naba' gonle' nada' mantener, na' caguə' chzoja' de'e nga' na' par nič' gonle' ca'. Yebeichləda' gata' caguə' ca' naba' gonle' nada' mantener, čhedə' lechguale' chebeida' can' guac' ənia' de que bito bi bi gan' chona' de'en əchyixjui'a' dižə' güen dižə' cobə' che' Jesocristən' len' le'e.

¹⁶ Bito gaquə' ənia' de que to' goclen' xennə' chona' laogüe' de'en chyixjue'ida' beṇə' dižə' güen dižə' cobə' che' Jesocristən'. Diozən' gwleje' nada' par chyixjui'an' na' chonən' byen' gona' con can' ne'enə', na' probchguazə' nada' žalə' cui chzenaga' par chyixjui'a' dižə' güen dižə' cobə' che'enə'.

¹⁷ Žalə' chyixjui'an' por ni' che' de'en na' xbab' chia'an' gona' ca', naba' gonle' nada' mantener. Pero bito ənacho' de que naquən' xbab' chia' gona' ca'. Diozən' gwleje' nada' par əchyixjui'an' na' de'e na'anə' cheyalə' chyixjui'an'. ¹⁸ Na' cheba' chezaquə'əlažə'a' de'en cui chnaba' gonle' nada' mantener ca' de'en chyixjui'a' dižə' güen dižə' cobə' che' Jesocristən' len' le'e. Bitobi laxjua' chzi'a' ca' de'en chyixjui'an', la'anə'əczə' zaca'a' par gonle' nada' mantener.

¹⁹ Chzəxjw' yichja' chon' cuina' ca' xmos' yoguə'əlol' beṇə' par nič' šanch' beṇə' so'onlilažə' Cristən', la'anə'əczə' Diozən' none' nada' beṇə' gwnabia'. ²⁰ Catə' zoa' len beṇə' Izrael' ca' chona' con can' chon' neto' beṇə' Izrael' na' leczə' chona' yoguə' de'e ca' zjənyoj' le'e lei' de'en bzoj' de'e Moizezən', la'anə'əczə' nezdə' bito chyažjən' gona' ca' par nič' yebei' Diozən' nada'. Pero naogua'

costombr ca' par nič ca' lega'aque' yoso'ozenague' chia' na' so'onlilaže'e Cristən'. ²¹ Na' catə' zoa' len beṇə' cui zjənombia' lei de'en bzoj de'e Moizezən' bito naogua' costombr ca' de'en chon lein' mendad naoto', par nič ca' beṇə' ca' cui zjənombia' lei de'en bzoj de'e Moizezən' yoso'ozenague' chia' na' so'onlilaže'e Cristən'. Bito načo cui chzenaga' che lei che Diozən', chedə' la' zoa' chzenaga' che Cristən'. ²² Catə' zoa' len beṇə' cuiṇə' se'ejni'išaogüe'ene' can' chene'e Diozən' goncho, bito chona' de'e sa'aque'ne' zjənaquən de'e mal goncho la'anə'əczə nezdə' bito zjənaquən mal. Chi' yichja' nacla gona' par nič yoso'ozenague' chia' na' so'onlilažə'əche' Cristən'. Chona' xte gan' zelao chzaquə'əda' par chaquəlena' yoguə'əloj beṇə' par nič ca' šə bale' so'onlilaže'e Cristən'. ²³ Yoguə'əloj de'en chona', chona'an par nič se'ejle' beṇə' dižə' güen dižə' cobə che Cristən', chedə' la' che'enda' šancho na' txen socho mbalaz.

²⁴ Nezecho catə' beṇə' chso'one' carrer yogue'e chsa'acdoe' par nič chatə'əbia' noe' chon gan, na' tozə ben' chon gan chzi'e premio. Pero na' chio'o, to tocho cheyalə' güe'elažə'əcho goncho cayanə'an chene'e Diozən' par nič ca' gaquə gone' ca so to tocho mbalaz catə'an yežincho gan' zoe'enə'. ²⁵ Beṇə' deportist ca' chəsə'əgo'o chəsə'əchejlaže'e cui chso'one' con can' na cuerp chega'aque'ena' par nič chsa'aque'che' beṇə' gual. Chso'one' ca' chedə' chse'enene' so'one' competir na' yesə'əzi'e to premio, la'anə'əczə naquən to premio de'e te chei. Na' chio'o bito cheyalə' güe'echo latjə nabia' la'ažda'omalchon' chio'o par nič Diozən' gone' ca socho mbalaz catə' yežincho gan' zoe'enə'. Na' premio de'en gon Diozən' chio'o caguə de'e te chein'. ²⁶ Ca naquə beṇə' deportist ca', la'anə'əczə šə chsa'acdoe', bito so'one' gan šə cui zjənezene' ga zelao yesə'əžine'. Na' šə beṇə' chso'one' bocsear, cheyalə' yesə'ənezene' nac yoso'očitje' ponetan' par nič so'one' gan. Na' nada' gwxaquə'əlebəda' ca to deportist beṇə' chachgua laogüe de'en chona' do yichj do lažə'a yoguə'əloj can' na Diozən'. ²⁷ Na' bito chzenaga' che la'ažda'omalalan bitə'ətežə de'e mal de'en nan gona' len cuerp chia'anə'. Žalə' chzenaga' che

la'ažda'omalalan bito yebei Diozən' nada' la'anə'əczə bagwdixjui'a dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' len beṇə' yoblə.

10

Bito cheyalə' goncho txen len beṇə' ca' chse'ejni'alažə' lgua'a lsaquə'

¹ Beṇə' bišə', che'enda' ənezele de que Diozən' gwzoe' len yoguə'əloj de'e xaxtao' neto' beṇə' Izrael, beṇə' ca' besyə'əchoj Egipton'. Yogue'e jəsə'ənaogüe bejon' gan' yo'o Diozən' na' yogue'e gosə'ədie' Nisdao' Exnan' lao goquən čhoplə par bla' yo biž. ² Na' yoguə'əloj gwsa'aque' txen len de'e Moizezən' ca de'en gwche'e lega'aque' gosə'ədie' nisdə'onə' na' gatə'ətezəchlə ja'aque' bedote gwzo Diozən' len lega'aque' lo'o bejon'. ³ Na' yoguə'əloj de'e xaxta'oto' ca' gwsa'ogüe' tozə clas yelə' guao de'en bnežjw Diozən' lega'aque'. ⁴ Na' yogue'e tozə nis de'en bnežjw Diozən' lega'aque' gwse'eje'. Na' Cristən' gwxaquə'əlebene' ca yejən' gan' bchoj nisən' de'en gwse'eje', chedə' Cristən' gwdalene' beṇə' ca' na' goclene' lega'aque'. ⁵ Na' la'anə'əczə Diozən' bene' güen len yogue'e con to čoppue' gwso'one' can' chazlažə' Diozən', na' de'e na'anə' Diozən' bene' par nič gosə'əbiayi' beṇə' ca' yelə' latjə dašən'.

⁶ Beṇə' ca' gosə'əzelaže'e gatə' bi de'e gatə' čhega'aque' de'en cui gone'e Diozən' gwnežjue' lega'aque'. Na' de'en goc čhega'aque' chzejni'in chio'o de que bito cheyalə' selažə'əcho goncho bi de'en naquə de'e mal. ⁷ Bito cheyalə' šejni'alažə'əcho lgua'a lsaquə' nic bitə'ətezəchlə de'en chse'ejni'alažə' beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən'. Zan beṇə' Izrael ca' gwse'ejni'alaže'e lgua'a lsaquə' na' nyoj Xtižə' Diozən' cho'en dižə' can' gwso'one' lao lgua'a lsaquə' go'on dao' bian' gwse'ejni'alaže'e, nan: "Gosə'əbi'e gwse'ej gwsa'ogüe' na' gosə'ənite'e gwso'one' legr." ⁸ Na' leczə ca' bito cheyalə' co'o xtocho o goncho bichlə de'e yelə' zto' de'en nac ca'. To ža zan beṇə' Izrael ca' bosə'ožə' xtoga'aque', na' lao ža na' gwsa'at šənechoa milga'aque'. ⁹ Bito cheyalə' goncho Xancho Diozən' prueb šə leine' can' ne'enə'. Zan beṇə' Izrael ca' gwso'onene' prueb šə leine' can' ne'enə', na' Diozən' bsele'e bej əznia gwsa'ob lega'aque' na' zane' gwsa'at. ¹⁰ Zan beṇə' Izrael ca' besə'əže'eše'e len Diozən'.

De'e na'anə' Diozən' bsele'e to angl bete' lega'aque'. Na' chio'o ža bito cheyalə' əže'ešə'əcho len Diozən'.

¹¹ Yoguə' de'e ca' goc čhega'aque' zjənyojən par čhəsə'əzejni'in naquən' cheyalə' gon chio'o zocho tyemp nga babidə Xancho Jesocrisən'. ¹² De'e na'anə' notə'ətezcho šə chaquecho zocho chonlilažə'əcho Jesocrisən', cheyalə' gapcho cuidad par ničh cui goncho de'e malən'. ¹³ Bitə'ətezə de'e mal de'en čhgə'oyelə' gwxiye'en chio'o goncho, bito naxo zdebəchlə chac čhecho cle ca čhe notə'ətezachlə beŋə'. Na' Diozən' zocze' chaclene' chio'o can' ne'ənə'. Čhoŋe' chio'o fuers balor par ničh cui gwzenagcho čhe gwxiye'ənə', na' chzejni'ine' chio'o naquən' goncho par ničh soicho cui goncho de'e malən'.

¹⁴ De'e na'anə' xi'indaogua'a, bito gonle txen len beŋə' ca' chse'ejni'alažə' lgua'a lxaen'. ¹⁵ Bachejni'ile. De'e na'anə' legon xbab čhe de'e quinga chzejni'ida' le'e par ničh ənezele de que čhoŋa' le'e to consejw giēn. ¹⁶ Na' ca naquə de'en che'ej chaocho par čhjəyeza'alažə'əcho bi zejen par chio'o de'en gwsə'ote' Cristən', yelə' choxcwlen che Dioz nan' cho'echo catə'ən che'ej chaochon. Na' ca de'en che'ej chaochon' zejen de que chio'o chonlilažə'əcho Cristən' naccho tožə, čhedə' Crist na'anə' bnežjw cuine' gwsə'ote'ene' na' blalj xchene'ənə' par gwduxjue' xtolə'əchon'. ¹⁷ Tožə yetxtilən' čhozjcho na' yoguə'əcho chaocho lata' giējən par čhjəyeza'alažə'əcho bi zejen de'en gwsə'ote' Cristən'. Lə'əŋə'əczə naccho beŋə' zan, de'en chao yoguə'əcho tožə yetxtilən' chlə'en de que yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Cristən' naccho ca tožə family laogüe de'en ngodə'əcho txen len le'.

¹⁸ Na' legon xbab čhe de'e nga. Beŋə' Izrael gwlaž čhia' ca' catə' chso'ela'ogüe'e Diozən' chso'ote' bia yixə' to lao mes de'en naquə par Diozən'. Na' baltežə beŋə' chsa'ogüe' xpelə' bian' chso'ote' lao mesən' naquəga'aque' txen chso'elaogüe'e Diozən'. ¹⁹ Na' ca'aczan' naquan len chio'o, šə gaocho yelə' guao de'en choso'ožia beŋə' lao lgua'a lsaquə'ən chse'ejni'alažə'ənə', so'one' xbab de que zocho lez gaquəlen lgua'a lsaquə' ca' chio'onə'. Bito əŋacho de que lgua'a

lsaquə' ca' zjəzaquə'ən par əsa'aclenən beŋə', na' nic bi zaquə' ca de'en čhjəsə'əžie' yelə' guaon' laoga'aqueŋ'. ²⁰ Che'enda' ənezele de que beŋə' ca' cui zjənombia' Diozən' catə' čhjəsə'əžie' yelə' guaon' lao lgua'a lsaquə'ən chse'ejni'alažə'ənə', caguə par Dioz na'anə' čhjəsə'əžie'en, sino par de'e xio' ca'anə'. Na' bito che'enda' gonlenle de'e xio' ca' txen. ²¹ Bito cheyalə' ye'ej gaocho de'en che'ej chaocho par čhjəyeza'alažə'əcho bi zejen par chio'o de'en gwsə'ot beŋə' Xancho Cristən' šə leczə ye'ej gaocho de'en čhjəsə'əžia beŋə' par de'e xio' ca'. ²² Contr Dioz nan' choncho šə che'ej chaocho de'en čhjəsə'əžia beŋə' par de'e xio' ca', na' šə che'ej chaochon choncho ca čhža'a Diozən' chio'o. Na' bito əŋacho naquəchcho beŋə' gualəch cle ca Diozən' par ničh cui bi gac čhecho šə goncho contr le'.

Bito goncho de'en naquə mal par ljeužj-cho

²³ Na' la'əŋə'əczə čhəsə'əne': "De lsens par goncho bitə'ətezə", cheyalə' žjəsə'alažə'əcho de que caguə yoguə' de'en gonchon' naquan giēn par chio'o. Na' la'əŋə'əczə šə chaquecho deczə lsens par goncho bitə'ətezə, caguə yoguə'əŋŋə' gaquəlenən chio'o. ²⁴ Ni tocho bito cheyalə' goncho bitə'ətezə de'en goncho šə naquan mal par ljeužjcho, la'əŋə'əczə chaquecho naquan to de'e giēn par chio'o.

²⁵ Bitə'ətezə belə' de'en chso'ote'e ya'anə' legaon sin cui ənable šə boso'ožie'en lao lgua'a lsaquə'ən chse'ejni'alažə'e. Nia' ca' par ničh cui gaquəžejlažə'əle šə naple dolə' por ni čhe de'en gaolen. ²⁶ Nezecho de que guac si'icho bitə'ətezə belə' de'en chso'ote'e ya'anə', čhedə' Xtižə' Diozən' nyojən nan: "Čhe Xancho Diozən' yežlyo nga, beŋə'čhan', bia yixə' na' yoguə' de'e zjəde lao yežlyon'."

²⁷ Na' catə' beŋə' cui chso'onlilažə' Cristən' so'one' chio'o combid ližga'aque'ənə' par əxjtaocho, šə šejcho con gaotezcho bitə'ətezə de'en so'one' gaocho. Bito əŋabga'aquechone' šə boso'ožie'en lao lgua'a lsaquə'ən chse'ejni'alažə'ənə'. Diozən' bito chene'ene' gaquəžejlažə'əcho šə napcho dolə' por ni čhe šə bi de'en gaocho. ²⁸ Na' šə no ye' chio'o de que baboso'ožie' belə'ən to lao lgua'a lsaquə'ən

chse'ejni'alaže'e, bito gaochon ša ca' par ničh be'en ye' chio'o ca' cui gone' xbab de que lenzczhon' chejni'alaža'acho lgu'a lsaquə' ca' na' par ničh cui gone' xbab de que napcho dolə' ša gaochon. ²⁹ Bito ənachō de que naquən de'e mal gaochon, pero par ničh ben' gwna chio'o de que baboso'ožie'en lao lgu'a lsaquə'an cui gaquene' de que choncho de'e mal, de'e na'anə' cui gaochon.

De repent chonle xbab bixchen' cheyalə' cuejyichjcho cui goncho bitə'ətezə de'en goncho ša por ni che de'en gonchon' əsa'aque beṇə' ljuežjchon' de que napcho dolə'. ³⁰ Na' de repent chonle xbab bixchen' əna ljuežjchon' choncho de'e mal chaacho to yelə' guao ša cho'echo yelə' choxcwlen che Diozən' por len. ³¹ Quinga naquən, bitə'ətezə de'en goncho cheyalə' gonchon ca gaquəlenən beṇə' yoblə par ničh əso'elaogü'e Diozən', na' bito ye'ej gaoocho de'en gonən par ničh beṇə' yoblə cui əso'elaogü'e Diozən'. ³² Na' bito goncho par ničh notə'ətezə beṇə' yesə'əxope' so'one' de'e malən', la'anə'əczə ša beṇə' Izrael, o ša beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael, na' la'anə'əczə naque' ljuežj chio'o bagwlej Diozən' par chdopə chžagcho cho'ela'ochō Cristən' o ša cui naque'. ³³ Ca'aczə nada' ža, bitə'ətezə de'en chona' əchyiljəlaža'a nacłən' chona'an par ničh gaquəlenən beṇə' yoblə. Choncha' xbab che de'en gaquəlen beṇə' yeziquə'əchlə cle ca chona' xbab che de'en gaquəlen nada', chedə' che'enda' beṇə' zan yesyə'əchoj xni'a de'e malən'.

11

¹ Nada' ža chchojyichja' de'en che'enda' gona' par ničh chona' de'en naquə güen par beṇə' yeziquə'əchlə. Na' legənšga ca' chedə' nada' chona' can' ben Cristən'.

Can' cheyalə' so'on no'ol ca' lao coltən'

² Lechgualə chebeida' de que chonle xbab čhia' yoguə' las na' de que chjsa'alaža'əle de'en bsd blo'ida' le'e. Güenchguan' chonle chzenagle che de'e ca' bsd blo'ida' le'e. ³ Na' che'enda' ənezele de que notə'ətezə beṇə' byo cheyalə' əgwzəxjw yichje' par ničh Cristən' nabi'ene'. Na' no'ol ca' cheyalə' yesə'əzəxjw yichjga'aque' par ničh be'en čhega'aque' ca' yesə'ənabi'e lega'aque', can' chon Cristən' chzəxjw

yichje' par ničh Diozən' chnabi'ene'. ⁴ Le'e beṇə' byo catə' gonle orasyon na' catə' chixjue'ele bi de'en bagwna Diozən' le'e, bito gwzo xlapə'əlen'. La' ša nzotezlen naquən to yelə' zto' par le'e na' zejen de que beṇə'əchən' chnabi'e le'e, caguə Crist na'azən'. ⁵ Na' le'e no'olə catə' gonle orasyon o catə' chixjue'ele bi de'en bagwna Diozən' le'e, le'e gwcuəša' yichjle can' chonczle batə'ətezə chchojle ničh nacbia' de que beṇə' byo ca' chəsə'ənabi'e le'e. Yoguə'əcho nezecho naquən to yelə' zto' che no'olən' catə'an nšib yichje'en pelon, na' ca'aczə naquən len le'e no'olə ša cui chcuəša' yichjlen' catə'an chonle orasyon o catə'an chyixjue'ele bi de'en bagwna Diozən' le'e. ⁶ Na' ša cui chonle can' naquə costombr chele de'en chcuəša' yichjlen' batə'ətezə chchojle, jejni'a əg-wšib yichjlen'. Na' ša chaquele zto' par əgwsšiben, mejor əgwcuəša'əczlen can' chso'on no'ol ca' yelə'. ⁷ Na' ca' naquə le'e beṇə' byo, bito cheyalə' əgwcuəša' yichjlen' catə' gonle orasyon na' catə' chixjue'ele bi de'en bagwna Diozən' le'e, chedə' Diozən' bene' le'e par ničh naple yelə' chnabia' can' napə le'enə' na' par əgwlo'ele ca güenṇə' chone'enə'. Na' le'e no'olə, Diozən' bene' le'e par əgwlo'ele ca güenṇə' chso'on be'en chelen'. ⁸ Diozən' bito bene' beṇə' byon' len costiy che no'olən' sino que gwleje' costiy che beṇə' nechən' par bene'en no'olən'. ⁹ Na' Diozən' bito bene' beṇə' byon' par gaquəlene' no'olən' sino que bene' no'olən' par gaquəlene' beṇə' byon'. ¹⁰ De'e na'anə' no'ol ca' cheyalə' yesə'əlo'e de que chəsə'ənabia' beṇə' byo ca' lega'aque'. Cheyalə' so'one' ca' chedə' angl ca' chəsə'əgiüie' naquən chon chio'o beṇə'əch. ¹¹ Pero ngodə'əczcho txen len Xancho Jesocristən' la'anə'əczə ša naccho beṇə' byo o ša naccho no'olə, na' de'e na'anə' bito cheyalə' so'on no'olə ca' xbab de que bito chəsə'əyazjene' beṇə' byo na' nic neto' beṇə' byo gonto' xbab de que bito chyažjeto' no'olə. ¹² Naquən de'e li can' ben Diozən' gwleje' costiy che beṇə' byo nechən' par bene'en no'olə nechən', na' nezecho yoguə'əte beṇə' byo gwax no'olə lega'aque'. Na' Dioz na'anə' bene' beṇə'əch, bene' bia ca' chsa'aš, na' bene' bitə'ətezəchlə de'e zjəde.

¹³ Legon xbab chele na' gacbe'ile de que

caguə de'e šo'olazə'əcho šə no no'olə gone' orasyon sin cui əgwcuəšə' yichje'enə', chedə' can' naquə costombr chechon'.¹⁴ Na' leca' nezecho bito chazlazə'əcho šə beṇə' byon' cui əgwšib yichje'enə', con güe'e latjə ətonən. Naquən to yelə' zto' che' šə gone' ca'.¹⁵ Pero na' no'olən' xochechgua yišə' yichje'en šə žian de'e tonə. Diozən' none' par nich yišə' yichj no'ol ca' chaquən de'e tonə par chcuəšə'an yichjga'aque'enə'.¹⁶ Na' šə nole bito chazlazə'əle de'e quinga babzoja' na' šə chaquele əgwšəšle chei, əṇia' le'e clar de que neto' apostol bito cho'eto' latjə so'on no'ol ca' orasyon lao ndopə nžagcho sin cui yoso'ocuašə' yichjga'aque'enə', na' nic chsoe' beṇə' ljuəžjto' ca' latjə so'one' ca' gatə'ətezəchlə ža' beṇə' bagwlej Diozən' par chəsə'əadopə chəsə'əžague' chso'elaogüe'e Cristən'.

Catə'an gwse'ej gwsa'ogüe' txeṇ bito jəsyə'əza'alazə'e can' bnežjw cuin Xancho Jesocristən' por ni chega'aque'

¹⁷ Leca' de de'e yoblə de'en əṇia' le'e na' ca naquə leṇṇə' bito gaquə əṇia' de que chonle güen. De'en chonle lao chdopə chžagle txeṇ par cho'ela'ole Cristən' chonəṇ mal len le'e lguə'a de'e gaquəlenən le'e. ¹⁸ Enia' ca' chedə' babenda' dižə' de que catə' chdopə chžagle par cho'ela'ole Cristən' bito chonle txeṇ len beṇə' ljuəžjle. Na' de' repent dižə' de'en babenda' naquən de'e li. ¹⁹ De'e li niṭə' balə beṇə' entr le'e cui chso'one' txeṇ len yoguə'əle. Na' de'en cui chso'one' txeṇ chloe'en non' chonlilazə' Cristən' do yichj do lažə'e na' non' cui. ²⁰ Na' catə' chežagle par chaole txeṇ, bito chonle ca žjəyeza'alazə'əle de'en bnežjw cuin Xancho Jesocristən' por ni checho catə'an gwso'ote'ene', la'əṇə'əczə chedopə chežagle par žjəyeza'alazə'əlen. ²¹ To tole che'ej chaole de'en noxə'əle sin cui chbežə ljuəžjle ca'. Bito chonlen tozə par nich yoguə'əle gaolen. De'e na'anə' balle ne'e chdonle catə' chedaole na' yeballe chzožele de'e tant che'ej chaoxatle. ²² Nca'alə xneze yega'an ližle ye'ej gaole cle ca ye'ej gaole lao beṇə' cui de' chega'aque' šə cui əgwnežjwle chega'aque'. Chonga'aquele ljuəžjle ca beṇə' cui bi zjəzaquə', la'əṇə'əczə txeṇ len chio'o bagwlej Diozən' lega'aque' par chso'elaogüe'e Jesocristən': Chonle ca chsa'aque'ne' tolə de'en cui de' chega'aque'.

Bito gonle xbab əṇia' de que güenṇə' chonle de'en chonle ca'.

Che'ej chaocho par chjəyeza'alazə'əcho de'en bnežjw cuin Xancho Jesocristən' por ni checho

²³ Xancho Jeso'osən' bene' par nich neza' can' chene'ene' goncho par žjəyeza'alazə'əcho de'en bnežjw cuine' por ni checho catə'an gwso'ote'ene'. Na' babzejni'ida' le'e de que že'enə' catə'an Jodən' bdie' Xancho Jeso'osən' lao na' beṇə' mal ca', Xancho na'anə' bexe'e to yetxtilən'. ²⁴ Na' lao noxe'en be'e yelə' choxcwlen che Diozən'. Nach bzoxxe'en, na' gwne': "Legao yetxtil nga. Leṇṇə' naquən cuerp chia' de'en əgwnežjua' por ni chele. Quinga gonle par žjəyeza'alazə'əle ca de'en gwnežjua'an." ²⁵ Beyož gwsa'ogüe' yetxtilən' bexe'e to tas nis oban' na' leca' be'e yelə' choxcwlen che Diozən'. Na' gože' beṇə' ca': "De'en yožə lo'o tas nga zejen de que Diozən' solao gone' de'e cobə de'en none' lyebe gone' par gaquəlene' le'e. Na' gone'en chedə' so'ote' nada' na' laljə xchena'anə' por ni chele. Na' batə'əteza ye'ejlen can' ye'ejlen na'a, le'e yosa'alazə' ca de'e gwnežjo cuina' por ni chele." ²⁶ Na' nada' Pab cheznia' le'e, yoguə' las catə'an gaocho yetxtilən' na' catə'an ye'ejcho nis oban' de'en che'ej chaocho par chjəyeza'alazə'əcho ca de'en bnežjw cuin Xancho Jesocristən' por ni checho, choncho ca yessə'əneze beṇə' de que gwdixjue' xtolə'əchon' catə'an gwso'ote'ene'. Na' can' gonchcho xte catə'an yide' de'e yoblə.

Can' cheyałə' goncho catə' che'ej chaocho par chjəyeza'alazə'əcho de'en bnežjw cuin Xancho Jesocristən' por ni checho

²⁷ De'e na'anə' šə bito güe'ela'ocho Xancho Jesocristən' do yichj do lažə'əcho bito naquən güen ye'ej gaocho de'en che'ej chaocho par chjəyeza'alazə'əcho ca de'en bnežjw cuin Xancho Jesocristən' por ni checho. Na' leca' bito naquən güen ye'ej gaochon catə' cui zocho binlo len Diozən' o len ljuəžjcho. Gapcho dolə' šə ye'ej gaochon ca', chedə' goncho ca cui bi zaquə' de'en bnežjw cuin Xancho Jesocristən' blalj xchene'enə' por ni checho. ²⁸ Catə'an che'ej chaocho par chjəyeza'alazə'əcho ca de'en

bnežw cuin Xancho Jesocristən' por ni che-cho, to tocho cheyalə' gonyana'əcho xbab šə zocho binlo len Diozən' na' len ljuežjcho ca' par nič ye'ej gaoch de'en de ye'ej gaoch. ²⁹ Na' šə che'ej chaochon sin cui goncho xbab ca de'en bnežw cuin Xan- chon' por ni checho Diozən' gone' chio'o castigw. ³⁰ Na' de'en che'ej chaolen sin cui chonle xbab bi zejen, de'en na'anə' balə beŋə' ljuežjlen' bagwsa'at na' zanle chacsene. ³¹ Pero na' šə gonyana'əcho xbab naquən' goncho par nič socho binlo len Diozən' na' len ljuežjcho, nachən' bito gon Diozən' chio'o castigw por ni che can' che'ej chaochon'. ³² Catə' napcho dolə' na' che'ej chaochon, Xancho Diozən' chone' chio'o castigw par nič cheyabe'icho de que de'e malən' choncho. Chone' ca' par nič cui si'icho castigw zejlicane can' gac che beŋə' ca' cui chso'eləo' le'.

³³ De'e na'anə' beŋə' bišə', catə' ədopə əzagle txen par ye'ej gaole, lecuezə ljuežjle ca' par nič ye'ej gao yogua'əle txen. ³⁴ Šə de'en chbil chdonle na'aza, nca'alə xneze yega'an ližle ye'ej gaole, caguə ca gon Diozən' le'e castigw can' chonle catə'an chdopə chžagle. Na' ne'e deczə de'en che'enda' gwzejni'ida' le'e naquən' gonle, pero catə' yida' de'e yoblə gan' zolenə' cana'ach əgwzejni'ida' le'e che de'e ca'.

12

Spirit che Diozən' chaclenən to tocho par goncho bi de'en chene'en goncho

¹ Beŋə' bišə', de de'en che'enda' ənezele che de'en chon Spirit che Diozən' chaclenən chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən'.

² Nezele catə'an cuinə' gombi'ale Diozən' banxoayagle par chejni'alažə'əle lgua'a lsaquə' ca' con can' bzejni'i beŋə' le'e, la'anə'əczə lgua'a lsaquə' ca' bito zjənye'en biš xne. ³ Pero na'a ža, che'enda' ənezele de que Spirit che Diozən' bito chonən par nič no əna de que Jeso'osən' naque' beŋə' maldit. Na' notono no əna de que Jeso'osən' naque' Xane' šə cui chon Spirit che Diozən' par əne' ca'.

⁴ Tozə Spirit che Diozən' zon na' nža' nža' can' chaclenən to tocho par goncho bi de'en goncho na' par ənezecho bi de'en nezecho. ⁵ Tozə Xancho Jesocristən' cho'ela'ocho la'anə'əczə nža' nža' can' chac gon to tocho xšine'ena'. ⁶ Leczə tozə Dioz

nan' zo la'anə'əczə nža' nža' can' chone' len to tocho par nič choncho xšine'ena'. ⁷ Na' Spirit che Diozən' zon len to tocho par nič ca' chac choncho de'en chaclenən ljuežjcho. ⁸ Spirit che Diozən' chonən par nič balcho cho'echo dižə' che Diozən' de'en naquən lechguale dižə' sin', na' leczə Spirit na'anə' chaclenən yebałcho par chejni'icho che Diozən' na' par cho'echo xtiže'ena'. ⁹ Na' Spirit na'anə' chonən ca balcho chonlilažə'əchguacho Diozən' par nič chac bitə'atezə de'en chnəbechone' gaquə. Na' leczə Spirit na'anə' chonən par nič balcho chac choncho ca chasyə'ayaque beŋə' chsa'acšene. ¹⁰ Na' Spiritən' chonən par nič balcho choncho miłagr, na' balcho chyixjue'echo bi de'en bagwna Diozən' chio'o. Na' leczə Spirit nan' chaclenən yebałcho par nič chnezecho che bitə'atezə de'en chso'on beŋə' šə za'an che Spirit che Diozən' o šə che de'e xio'ona'. Na' Spirit na'aczən' chaclenən yebałcho par chchoj catə' cho'echo gwde gwelə dižə' de'en cui chejni'icho, na' chaclenən yebałcho par chozejni'iga'aquechone' bi zeje dižə' de'en cho'echon'. ¹¹ Tozə Spiritən' chaclenən yogua'əcho par nič choncho yogua' de'e ca' chene'en gon to tocho.

Yogua' chio'o chonlilažə'əcho Cristən' naccho tozə, can' naquə cuerp chechon'

¹² Cuerp chechon' nsa'an zan part pero de'en zjəngodə'an txen naquən tozə cuerp. Ca'aczə naquən len yogua' chio'o chonlilažə'əcho Cristən', naccho tozə can' naquə cuerp chechon'. ¹³ Balə chio'o naccho beŋə' Izrael na' yebałcho bito naccho beŋə' Izrael. Balcho naccho beŋə' esclabos na' yebałcho bito naccho. Pero yogua'əcho gwchoacho nis par chlo'en de que Spirit che Diozən' babenən ca ngodə'əcho txen len Cristən'. Na' tozə Spirit na'anə' zon lo'o yichjla'aždao' yogua'əcho.

¹⁴ Cuerp chechon' nsa'an zan part, na' nža' naquə to to partən'. ¹⁵ Žalə ni'achon' ənan: "Bito naca' tozə len cuerpən' chedə' bito naca' ne'inə'", caguə ni che de'en ənan ca'anə' cui naquən tozə len cuerpən'. ¹⁶ Le'egatezə ca' žalə' nagchon' ənan: "Bito naca' nada' tozə len cuerpən' chedə' bito naca' jelaogüei." ¹⁷ Žalə' doxen cuerp chechon' naquən jelaoch, bito gaquə yenecho. Le'egatezə ca' žalə' doxen cuerpən' naquən nagcho, bito gaquə le'icho. ¹⁸ Pero

Diozən' bsi'e xneze par niçh cuerp chechon' nsa'an zan part de'e chso'on žin con can' gwyazlaže'e. ¹⁹ Bito nya' cuerp chechon' žalə' nsa'an tozə part. ²⁰ Cuerp chechon' nsa'an zan part pero de'en zjən-godə'an txen naquən tozə cuerp.

²¹ De'e na'anə' jelaochon' bito gaquə ye'en na'achon': "Bito chyažjda' le'." Na' nic gaquə ye' yichjchon' ni'achon': "Bito chyažjda' le'." ²² La'anə'aczə cuerp chechon' nsa'an bałə part de'e cuitec bi fuers chei de, bia'aczə lechguale chyažjjechon. ²³ Na' part ca' nsa' cuerp chechon' de'en chaquəcho cuitec bi zaquə', chi' yichjchon ca de'en cheyacw xacho. Na' part ca' de'e cui chene'echo le'i beṇə', chcuəšə'əchon len xacho de'en chacwcho. ²⁴ Pero part de'en nsa' cuerp chechon' de'en banaquə xoche bito chcuəšə'əchon. Na' Diozən' none' cuerp chechon' ca chi' yichjcho che part ca' de'en cui zjənaquə xoche. ²⁵ Ca'aczən' bsi'e xneze par niçh chio'o cho'ela'ocho Cristən' goncho txen tocho yetocho na' cue' yichjcho gaquəlen ljuēžjcho. ²⁶ Na' šə bin' chac che tocho, yoguə'əcho çhi' saquə'əcho txen. Na' šə chac güen che yetocho, yoguə'əcho socho mbalaz.

²⁷ Yoguə'əcho ngodə'əcho txen len Cristən' na' to tocho gwxaquə'əlebecho ca to part cuerp che'enə'. ²⁸ Na' entr chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ocho Cristən', Dioz nan' gwleje' neto' naquəto' apostol, na' de'en ngüie'e lao na'ato' gonto' naquən de'e zaquə'əchgüei. Na' leczə'en gwleje' yebale' par chəsə'əyixjui'e de'en ne'enə'. Na' de'en chso'one'enə' leczə naquən de'e zaque'e. Na' yebale' gwlej Diozən' par choso'osed choso'olo'ine' xtiže'enə'. Na' de'en choso'osed choso'olo'ine' xtiže'enə' leczə naquən de'e zaque'e. Na' leczə gwlej Diozən' beṇə' chso'on miłagr na' beṇə' chso'on par chəsyə'əyaque beṇə' chsa'acšene, na' beṇə' chsa'aclen yeziquə'əchlə beṇə' šə bi de'en chəsə'əyazjene'. Na' gwleje' beṇə' chəsə'ənabia' chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ocho Cristən', na' gwleje' beṇə' chso'e gwde gwdełə dižə' de'en cui chse'ejni'ine' con catə' chon Spiritən' ca chso'en. ²⁹ Pero caguə yoguə'əcho naccho apostol. Na' Diozən' bito gwleje' yoguə'əcho par çhixjue'echo bi de'en

bagwne' chio'o, na' nic gwleje' yoguə'əcho par əgwšed əgwlo'icho xtiže'enə', na' nic gwleje' yoguə'əcho par goncho miłagr. ³⁰ Caguə yoguə'əcho chac goncho ca yesyə'əyaque beṇə' chsa'acšene, na' caguə yoguə'əchon' chon Spirit che Diozən' par güie'echo gwde gwdełə dižə' de'en cui chejni'icho, na' caguə yoguə'əchon' chac yozejni'icho bi zejen dižə' de'en chon Spiritən' ca chso'e. ³¹ Chonle güen šə chzelažə'əle gaquəlen Spirit che Diozən' le'e gonle de'e ca' de'en naquəch de'e zaque'e. Pero əgwlo'ida' le'e yeto de'e gonle de'en naquə de'e žialao xench.

13

Cheyalə' gaque che ljuēžj beṇəçhcho

¹ La'anə'aczə šə chaccho gwde gwdełə dižə' de'en chsa'ac beṇəçhən' na' de'en chsa'ac angl ca', pero šə bito chaquəcho che ljuēžj beṇəçhcho, bito bi bi zaquə'əcho. Con gwxaquə'əlebecho ca pedas ya de'en chso'on sšag na' ca platiy de'en choso'osiž beṇə' gocuež ca' la' xtiže'əchon' bitobi bi zaquə'ən. ² Na' la'anə'aczə šə bagocwlen Spirit che Diozən' chio'o par niçh çhyixjue'echo bi de'en bagwne' chio'o len yelə' guac che Spiritən', bito bi zaquə'əcho šə bito chaquəcho che ljuēžj beṇəçhcho. La'anə'aczə šə nezecho yoguə'əloł de'en cui no gwneze antslə, len la'anə'aczə šə chejni'icho yoguə'əloł de'en naquə de'e zaque'e, bitoczə bi zaquə'əcho šə cui chaquəcho che ljuēžj beṇəçhchon'. Na' la'anə'aczə šə lechguale chonlilažə'əcho Diozən' par niçh chone' bitə'ətežə de'e zdebə de'en chṇabeçhone' gone', bitoczə bi zaquə'əcho šə cui chaquəcho che ljuēžj beṇəçhcho. ³ Na' šə cui chaquəcho che ljuēžj beṇəçhchon' bito bi zedagua'an par chio'o la'anə'aczə šə əgwnežjwcho beṇə' yašə'an yoguə' de'en deicho. Le'egatežə ca' šə cui chaquəcho che ljuēžj beṇəçhchon' bitobi zedəgua'an par chio'o la'anə'aczə šə əgwnežjo cuincho yoso'ozeye'.

⁴ Šə chaquəcho che ljuēžj beṇəçhcho, napcho yelə' chxenlažə' len lega'aque', na' choncho güen len lega'aque'; bito chgue'iga'aqueçhone' šə chac güen çhega'aque'; na' bito cho'elao' cuincho; na' bito cha'alazažə'əcho. ⁵ Na' catə' chaquəcho che ljuēžj beṇəçhcho, bito choncho nacze

len lega'aque', bito choncho xbab che cuinzcho, bito naccho benə' xtišjw, na' bito naccho benə' ggo'olaže'e. ⁶Na' catə' chaquecho che ljuežj benə'cho bito chebeicho šə non' chon de'e mal, sino que chebeicho šə non' chon de'e güen. ⁷Šə chaquecho che ljuežj benə'cho chapcho yełə' chxenlažə' bitə'əteza de'en chso'one benə' chio'o, na' choncho xbab güen che yogua'əłol benə', na' zocho lez so'on benə' güen yogua' las, na' chgo'o chchejlažə'əcho len bitə'əteza de'en chac.

⁸Cuat əžin ža catə' cuich cheyałə' gaquecho che ljuežj benə'cho. Pero gwžin ža catə' cuich gon Diozən' par ničh no čixjue'e bi de'en bagože'ene'. Na' gwžin ža catə' Spirit che'enə' gonən ca cuich əso'e gwde gwdelə dižə' de'e cui chse'ejni'i benə' yoblə. Na' leczə gwžin ža catə' te che yogua'əłol de'en neze chio'o benə'ch lao yežlyo nga. ⁹Bitonə' nezecho yogua'əłol de'e ənezecho na' niqunenə' gac čixjue'echo yogua'əłol de'en bagwna Diozən' chio'o. ¹⁰Pero gwžin ža catə' gaquə cayanə'an chene'e Diozən' gaquə, na' cana'achən' cuich bi bi yega'an de'en cui gaquə cayanə'an chene'e Diozən'.

¹¹Catə' gococho bidao' be'echo dižə' can' chsoe' notə'əteza bidao' dižə', na' leczə xbab chechon' goquən ca xbab čhega'acbo'onə', na' gweejni'icho con can' chse'ejni'ibo'. Na' na'a bagwcha'ocho bitoch choncho can' chso'on bidao'. ¹²Pero bitonə' šejni'icho binlo che Diozən'. De'e na'anə' gwxaquə'əlebecho ca benə' chgüie' benə' yoblə to lo'o spejw de'e cuitec chlo'e binlo. Pero gwžin ža catə' šejni'iyane'echo che Diozən' can' chejni'ine' checho na'a. ¹³Na'a ža, de'e quinga šonə' chon Diozən' mendad goncho zejlicane: gonlilažə'əchone', socho lez gaquə güen checho, gaquecho che Diozən' na' che ljuežj benə'cho. Pero de'en naquə de'e žialooch goncho entr šonə' de'e quinga, gaquecho che Diozən' na' che ljuežj benə'cho.

14

Benə' ca' chso'elen Diozən' gwde gwdelə dižə' de'en cui chse'ejni'ine'

¹Cheyałə' güe'elažə'əcho par gaquechecho che Diozən' na' che ljuežj benə'cho,

na' leczə cue' yičjcho gaquəlen Spirit che'enə' chio'o par goncho xšine'enə'. Na' mazəchlə cheyałə' cue' yičjcho par gaquəlenən chio'o čixjue'echo de'en əna Diozən' chio'o. ²Balcho chon Spiritən' par ničh chchoj catə' cho'elencho Diozən' gwde gwdelə dižə' de'en cui chejni'icho. Na' catə' cho'elencho Diozən' gwde gwdelə dižə'an ca', caguə benə'ch na'anə' cho'elenchon chedə' bito chse'ejni'ine' dižə'an. Spirit nan' chonən par ničh cho'echo dižə' de'en chejni'i tozə Diozən'. ³Pero catə' chyixjue'echo de'en bagwna Diozən' chio'o choncho par ničh ljuežjcho ca' nita'əteza nite'e so'onlilaže'e le', na' chtipcho lažə'əga'aque', na' leczə cho'ega'acchone' balor par nite'e mbalaz. ⁴Catə' Spirit che Diozən' chonən par ničh cho'elenchone' gwde gwdelə dižə' de'en cui chejni'icho, yičjla'ažda'ocho na'agan' chaclenən. Pero catə' Spirit che Diozən' chaclenən par ničh chyixjue'echo de'en bagwna Diozən' chio'o, chaclenən yogua' chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ocho Cristən'.

⁵Yebeida' žalə' Spiritən' gonən par ničh yogua'əle güe'elenle Diozən' gwde gwdelə dižə', pero gobeichda' žalə' gaquəlenən yogua'əle par čixjue'ele de'en ye'e le'e. Ben' chyixjue'e de'en bagož Diozən' le', chone' to de'e zaquə'əche cle ca de'en chon ben' cho'elen Diozən' gwde gwdelə dižə'. La' šə cui no zo no əgwzejni'i yeziquə'əchlə benə' chso'elao' Cristən' bi dižə'an cho'e, bito no gaquəlenən. ⁶Benə' bišə', nežda' bito gaquəlenən le'e šə güe'elena' Diozən' gwde gwdelə dižə' catə'an yida' dezłana'a le'e. Pero guaquəlenən le'e šə əgwzejni'ida' le'e bi de'en babsed bablo'i Diozən' nada'. Na' guaquəlenczən šə əgwzejni'ida' le'e bichlə de'en nežda' che Diozən'. Guaquəlenczən šə čixjue'ida' de'en əna Diozən' nada'. Na' leczə guaquəlenən šə gwsed gwlo'ida' le'e bi zeje xtiže'enə'.

⁷Ca naquə flaudən', šə tozə can' gwcuež benə' gocuežən' len dote tyemp, notono gacbe'i bi piesən' chcueže'. Le'egatezə ca' arpən' šə tozə can' ggoł benə' gocuežən' len dote tyemp, notono gacbe'i bi piesən' chgołe'. ⁸Catə' zo to benə' chcueže' cornetan' par ničh chəsə'əneze soldad ca' naquən' so'one', šə bito əgwcueže'en clar, bito se'ejni'ine' naquən' cheyałə' so'one'. ⁹Le'egatezə ca' chio'o ža, šə güe'elencho

Diozən' dižə' de'en cui chse'ejni'i beŋə', bito gaquəlenən leŋa'aque'. ¹⁰ Nezecho de que beŋə' ža' doxen yežlyo nga gwde gwdele dižə' de'e chsa'aque', na' to toga'aque' chse'ejni'i xtižə' ljuēžjga'aque'. ¹¹ Na' šə' chio'o bito chaccho dižə' de'e chac yeto beŋə', nezecho le' naque' beŋə' zitə' na' chio'o naccho beŋə' zitə'. ¹² Na' le'e chi' yichjle gaquəlen Spirit che Diozən' le'e, ca'aczən' co' yichjle gonle xšine'enə' par gaquəlen ljuēžjle. Gonle ca' niçh yoguə'əle chdopə chžagle cho'ela'ole Cristən' sotežə sole gonlilažə'əlene'.

¹³ Na' šə' Spiritən' gonən ca' əchoj catə' güe'elencho Diozən' gwde gwdele dižə', cheyalə' nabecho Diozən' gaquəlenche' chio'o par niçh əgwzejni'icho beŋə' bi zejen dižə' de'en cho'elenchone'enə'. ¹⁴ Na' catə' choncho orasyonə' šə' Spirit che Diozən' chonən par cho'elenchone' dižə' de'e cui chejni'icho, bito bi xbab choncho lo'o yichjla'ažda'ochon' catə'an cho'echon, con chacbe'icho de que Diozən' aczən' cho'ela'cho. ¹⁵ Quingan' cheyalə' goncho, catə' goncho orasyonə' güe'echo dižə' de'en əgwzejni'i Spirit che Diozən' chio'o, pero goncho xbab che dižə' de'en cho'echon'. Na' catə' gołcho, gołcho bi de'en əgwzejni'i Spirit che Diozən' chio'o, na' leczə goncho xbab che de'en chołchon'. ¹⁶ Legon xbab nac gaquə šə' güe'echo yełə' choxcwlen che Diozən' len dižə' de'en cui chejni'i yoguə'əcho. Beŋə' cuiŋə' yesə'əneze naquən' choncho lao chdopə chžagcho cho'ela'cho Cristən', bito se'ejni'ine' bin' nacho na' de'e na'anə' bito əso'e yełə' choxcwlen che Diozən' txen len chio'o. ¹⁷ Bito gaquəlenən leŋa'aque' šə' goncho orasyon len dižə' de'e cui se'ejni'ine' la'anə'əczə šə' de'e li güe'echo yełə' choxcwlen che Diozən' binlo. ¹⁸ Cho'a yełə' choxcwlen che Diozən' de que Spirit che'enə' chonən par niçh cho'eləncha'ane' gwde gwdele dižə' mazəchlə ca chonən len notə'ətezəchle. ¹⁹ Pero catə' ndopə nžagcho cho'ela'cho Cristən' la'anə' gueyə'əžə dižə' de'en chejni'i yoguə'əcho gwsed gwlo'ida' le'e zəjəchen cle ca gua'a ši mil dižə' de'en cui chejni'icho.

²⁰ Beŋə' bišə, naquəczən güen gaccho ca bi'i che'eŋ' dao' laogüe de'en cui goncho de'e mal. Pero cheyalə' šo'ochə xbab che

beŋə' cha'o na' bito šo'ochə xbab che bi'i cuiŋə' šejni'i. ²¹ Xtižə' Diozən' nyožən nan: "Nada' Dioz gona' par niçh beŋə' zitə' ca' əso'elene' beŋə' Izrael ca' dižə' de'e cui se'ejni'ine', na' yesyə'əbane beŋə' Izrael ca', pero bia'aczə bito yoso'ozenague' chia'." Can' na Xancho Diozən'. ²² Šə' nitə' beŋə' cui chse'ejle'e che Diozən' na' choso'ozenague' catə' güe'elenle Diozən' gwde gwdele dižə' de'en cui chejni'ile yesyə'əbanene' na' sa'acbe'iljeine' de que zoczə Diozən' len le'e. Na' ca naquə chio'o cho'ela'ochə Cristən', banezecho de que zoczə Diozən' len chio'o. Na' catə' to beŋə' chyxjue'ine' bi de'en bagož Diozən' le', chaclenən chio'o chonlilažə'əcho Cristən' la'anə'əczə cui chaclenən beŋə' cui chso'onlilažə'ene'. ²³ Legon xbab nac gaquə šə' lao ndopə nžagcho txen cho'ela'ochə Cristən' yoguə'əcho solao güe'elenchone' gwde gwdele dižə' de'e cui chejni'icho. Na' šə' da'acclə beŋə' cui chso'onlilažə' Cristən' o beŋə' cuiŋə' yesə'əneze naquən' choncho cho'ela'ochone', əse'enene' cho'elenchone' gwde gwdele dižə' na' so'one' xbab de que chac tontchon'. ²⁴ Pero nž'an šə' to tocho chyxjue'echo bi de'en bagwna Diozən' chio'o. Šə' yezidəclə to beŋə' cuiŋə' gonlilažə' Cristən' o to beŋə' cuiŋə' neze naquən' choncho cho'ela'ochone', gacbe'ine' de que de xtole'e catə' to tocho chyxjue'echo bi de'en bagwna Diozən' chio'o. ²⁵ Na' catə' gacbe'ine' de que la'aždaogüe'enə' naquən mal lao Diozən' gwzolja xibe' güe'elaogüe'ene' na' əne' de que zoczə Diozən' len chio'o chonlilažə'əcho Cristən'.

Cheyalə' gwsa'əcho coltən' binlo na' cui gonchon chac yazə

²⁶ Na'a ža beŋə' bišə, catə'an chdopə chžagle txen balle golle to imno, na' balle de de'e əgwsed gwlo'i ljuēžjle, na' balle güe'ele dižə' che to de'en babzejni'i Spirit che Diozən' le'e, na' balle güe'ela'ole Diozən' güe'elenle' gwde gwdele dižə' de'en cui chejni'ile, na' yeballe yozejni'ile dižə' de'en gwso'elen beŋə' ljuēžjle ca' Diozən'. Naquəczən güen gonle yoguə' de'e ca' con šə' gonlen ca sa'acclenən beŋə' ljuēžjle ca' so'onlilažə'əche' Cristən', beŋə' ca' nacde txen cho'ela'olene'. ²⁷ Na' šə' nole güe'elenle Diozən' gwde gwdele dižə' de'en cui chejni'ile, leğüe'elene'en pero

do chopzle o šonzle na' tгүйеј tгүйејle. Nach te na' ačhoј to beṇa' yozejni'ine' bi zeje diža' de'en be'elenle Diozan'. ²⁸ Na' ša cui no zo no yozejni'i bi zeje diža' ca', bitoclā güe'elenle Diozan' diža'an nac ca' zižjo lao ndopā nžagle txen. Con lo'o la'ažda'ole na'aza güe'elenlene'enā'. ²⁹ Na' le'e bagocwlen Spiritān' par chyixjue'i ljuežjle de'en bagwna Diozan' le'e, leczā do chopzle o šonzle ačhoјle čhixjue'elen lao ndopā nžagle, nič beṇa' ca' yela' yoso'ozenague' na' so'one' xbab ša de'en na to tole za'an che Diozan'. ³⁰ Na' ša lao choe' toe' diža'an Diozan' aęwzejni'ine' yetoe' to de'e čhixjui'e, ben' bacho'eczā diža'an cheyaļā' cueze' žlac güe' ben' yeto diža'anā'. ³¹ Chaclencā Spiritān' yoguā'āle par nič tгүйеј tгүйејle chyixjue'ele bi de'en bagwna Diozan' le'e, chozejni'i ljuežjle na' chtiplaža' ljuežjle. ³² Spirit che Diozan' chonān par nič balle chac čhixjue'elen bi de'en bagwna Diozan' le'e. Na' čhixjue'elen con catā'āzān' chacbe'ile naquan güen par čhixjue'elen. ³³⁻³⁴ Diozan' chene'ene' aęwsa' colt chechon' binlo na' cui ša'acho chac yaza.

Na' gatā'atezā chāsā'ādpā chāsā'ažag beṇa' bagwlej Diozan' par zjānaque' laža' ne'enā', bito cheyaļā' soe' no'ol ca' diža' lao coltān'. Cheyaļā' yesā'ālo'e de que choso'ozenague' che chio'o beṇa' byo la' can' na Xtižā' Diozan' de'en nyojān'. ³⁵ Na' ša de bi de'e chse'ene'e no'ol ca' yesā'ānezene', cheyaļā' yesā'ānābe' be'en che to toga'aque' catā' yesyā'āžine' ližga'aque', chedā' naquan to yela' zto' ša no'olān' güe'e diža' lao ndopā nžagcho cho'ela'ocho Diozan'.

³⁶ Le'e beṇa' Corinto, bito cheyaļā' gonle xbab de que le'ezān' zaquā'āle par ānale naquan' gon chio'o chonli-laža'ācho Cristān'. Caguā zguā'atec le'en gwdisle xtižā' Diozan', len caguā le'ezān' nombi'alen. ³⁷ Balle nale chon Spirit che Diozan' par nič chyixjue'ele bi de'en bagwna Diozan' le'e, na' balle nale de que Spirit che Diozan' chaclenān le'e par chonle bichlā de'en chene'e Diozan'. Ša de'e li chaclen Spiritān' le'e nachān' guacbe'iczele de que mendad che Xancho Crist na'anā' chzoja' le'e yoguā' de'e quinga. ³⁸ Ša nole cui chejle'ele de que Cristān' chone' par nič

chzoja' de'e quinga, bito chaclen Spirit che Diozan' le'e ša ca'.

³⁹ Na'a ža beṇa' bišā', de'e yoblā chnia' le'e, leṇabe Diozan' gaquālen Spirit che'ena' le'e par nič čhixjue'ele de'en āna Diozan' le'e. Na' ša Spirit che Diozan' gonān par nič beṇa' ljuežjle ca' āso'elene' Diozan' gwde gwdele diža', bito gwzōnle āso'elene'en le'. ⁴⁰ Pero bitā'atezā de'en gonle lao coltān', legwsa'an binlo, na' bito gonlen chac yaza.

15

Beban Jesocristān' ladjo beṇa' guat ca'

¹ Beṇa' bišā', che'enda' yosa'alāžā'āle diža' güen diža' cobā che Cristān' de'en babe'elena' le'e antslā. Babzenagle čhei na' zotezā zole chdalenlen. ² Na' ša talenczle diža' güen diža' cobā che Cristān' de'en babe'elena' le'e, nezele de que žžāyezole len Diozan'. Pero ša bito talenle diža' güen diža' cobā che'ena' bitobi zejen de'en nale de que bachejle'ele che diža' güen diža' cobā che'ena'.

³ Diozan' bzenene' nada' de'en zjānaquā de'e žialao xench ca bitā'atezāchlā na' bač bsd blo'ida'an le'e. Gwnia' le'e de que gwso'ot beṇa' Cristān' gwduxjue' xtolā'āchon', con can' byoj Xtižā' Diozan' gaquā. ⁴ Leczā bgašā' Cristān' pero na' beyas bebane' ladjo beṇa' guat ca' beyon ža con can' byoj Xtižā' Diozan' gaquā. ⁵ Na' bi'a diža' can' ben Cristān' beyož bebane' ladjo beṇa' guat ca', jāyeloe' laogüe' Bedān' na' gwde na' jāyeloe' laogüe' yeziquā'āchlā disipl che' ca' lao nite'e txen, beṇa' ca' gwsa'ac šižine' antslā. ⁶ Na' gwde na' jāyezloe' laogüe' mazl gueyā' gueyoa beṇa' zjānitā' tši'izā chso'elao' le'. Na' zan beṇa' ca' nežjāmban na'a la'ānā'āczā bagwsa'at baļe'. ⁷ Le'egatezā ca' jāyezloe' laogüe' Jacobān' nach gwde na' jāyezloe' laogüe' yoguā' apostol ca'.

⁸⁻⁹ Na' le'ezelaogüe' bedeyeloe' laogüe' nada'. Na' gwxaquā'ālebāda' ca to bi'i goljā sin cuiṇā' žin ža, chedā' ca tyempān' bitonā' gonli-laža'a Cristān', gwda' bčhi' bsaca'a beṇa' ca' bagwlej Diozan' par chāsā'ādpā chāsā'ažague' chso'elaogüe'e Cristān'. De'e na'anā' chacda' naca' le'ezelaogüe' apostol beṇa' cui bi zaquā' entr beṇa' ljuežja' ca', na' chacda' bitoczā zaca'a par naca' apostolān'. ¹⁰ Pero bia'aczā nži'ilaža' Diozan'

nada'. De'e na'ana' gwleje' nada' par naca' apostol che'ena', na' de'e na'ana' bagocw-lene' nada' par nich choncha' xšine'ena' mazachlā ca de'en chso'on yoguā' apostol ca' yela'. Pero bito aṅacho toza' nada' chona' xšine'ena' sino que Dioz na'aczan' chaclene' nada' par chona'an. ¹¹ Na' bachejle'ele che dižā' güen dižā' cobā che Cristan' de'en babzejni'ida' le'e na' de'en baboso'ozejni'i apostol ca' yela' le'e.

Yesyā'aban beṅā' guat ca'

¹² Na' baḅ bsed blo'ito' le'e de que Cristan' beyas bebane' ladjo beṅā' guat ca'. Pero le'e ža, žbixchen' na baḅle de que bito yesyā'aban beṅā' guat ca'? ¹³ Žalā' naquān de'e li can' nalen' de que Diozan' bito yosbane' beṅā' guat ca', bitolja bosbane' Cristan' žalā' ca'. ¹⁴ Na' žalā' cui bosban Diozan' Cristan' ladjo beṅā' guat ca', bito bi zaquā' xtižē'ena' de'en babe'elento' le'e na' bitobi zejen de'en chonjilažā'achone' žalā' cui bebane'. ¹⁵ De'en babsed blo'ito' le'e de que Diozan' bosbane' Cristan' ladjo beṅā' guat ca', babe'eto' dižā' güenlažā' žalā' bito naquān de'e li. Žalā' de'e li bito yosbane' beṅā' guat ca', bito bosbane' Cristan' žalā' ca'. ¹⁶ De'e na'ana' bito cheyaḷā' goncho xbab de que Diozan' bito yosbane' beṅā' guat ca', chedā' la' bosbane' Cristan'. ¹⁷ Bito bi bi zedāgua'an de'en chonjilažā'acho Cristan' žalā' cui bosban Diozan' le' ladjo beṅā' guat ca'. Bito gaquā' aḡwnitlaogüē' xtolā'achon' žalā' cui bebane'. ¹⁸ Beṅā' ca' bagwsa'at beṅā' gws'o'onjilažā' Cristan' žlac gosā'ebane' bagosā'abiayi'e na' bito nite'e len Diozan' ṅa'a žalā' cui beyas beban Cristan' ladjo beṅā' guat ca'. ¹⁹ Probchguazā' chio'o žalā' yežlyo ngazan' zocho lez gaquālen Cristan' chio'o. Chxoyagzā' cuincho mazachlā ca notā'atezāchlā beṅā' žalā' ca'.

²⁰ Na' de'e liczā Dioz nan' bolis bosbane'ene' ladjo beṅā' guat ca', par nich nezecho de que ca'aczan' gone' len beṅā' yeziqū'āchlā beṅā' chso'onjilažā' le'. ²¹ To beṅā'ān ben par nich chsa'at beṅā'achan', na' to beṅā'ān gon par yesyā'abane'. ²² Adan nan' ben par nich chsa'at yoguā' beṅā'achan', na' Crist nan' gon par yesyā'aban yoguā' beṅā' chso'onjilažā' le'. ²³ To tocho yebancho con catā'an babsi'e xneze. Zgua'atec Cristan' bebane' ladjo beṅā' guat ca', na' catā'an yide' yeto le'egatezāczā

ca' yesyā'aban beṅā' ca' bagwsa'at, con beṅā' gws'o'onjilažē'ene'. ²⁴⁻²⁶ Cristan' chnabi'e doxenlā. Na' aḡwlej aḡwsōšje' yoguā' beṅā' contr che' ca' na' bichlā de'e ca' chso'on contr le', na' que'e yelā' gwnabia' che de'e xio' ca' na' che anḡ bzelao ca' na' che notā'atezāchlā beṅā' gwnabia' beṅā' cui chso'elao' le'. Na' catā' Cristan' babeyož blej bšošje' yoguā' beṅā' contr che' ca' na' bichlā de'e ca' chso'on contr le', nach gwcueze' yelā' gotan' na' šo'o fin che yežlyon'. Na' cana'achan' Cristan' cue'e lao na' Xē' Diozan' yoguā' de'en ṅlane' chnabi'e na' yoguā' non' chnabi'e. ²⁷ Xtižā' Diozan' de'en nyojān nan: "Diozan' bansi'e xneze de que gwžin ža catā' Cristan' nabi'e yoguā'āloḷ beṅā' na' biquā'āchlā de'en zjāde." Pero ca de'en nan de que Cristan' nabi'e yoguā'āloḷ beṅā' na' biquā'āchlā de'en zjāde, bito ṅacho zejen de que leczā Cristan' nabi'e Xē' Diozan'. ²⁸ Na' catā' Cristan' bagwlo'e lao na' Xē' Diozan' yoguā'āte beṅā' na' len yeziqū'āchlā de'e zjāde, cana'ach aḡwlo'e de que leczā le' yo'e lao na' Xē' Diozan'. Nach yoguā'āloḷ beṅā' āsa'acbe'ine' de que Diozan' naque' xāngā'aque', na' leczā ca' sa'acbe'i anḡ na' de'e xio' ca'.

²⁹ Nitā' beṅā' chsā'āchoe' nis de'e non che beṅā' ca' bagwsa'at. Bito so'one' ca' žalā' cui chse'ejle'e de que gwžin ža yesyā'aban beṅā' guat ca'.

³⁰ Nada' ža, do tyempte nita' beṅā' chse'enene' so'ote' nada' laogüē de'en cho'a xtižā' Cristan'. ³¹ Beṅā' bišā', de'e li yoguā' ža chsanlažā' cuina' gaquā' bitā'atezā de'e gaquā' chia'. Che'enda' nezele de que chsanlažā' cuina' can' baṅezele de que chebeichgüēida' de'en chonjilažā'āle Xancho Jesocristan'. ³² Na' guac aṅacho de que por bež āznian' jōtilālena' catā'an jsoa' Efeson' chedā' gws'o'onchgua beṅā' ca' contr nada'. Pero ža'alā cui yesyā'aban beṅā' guat ca', bitobi bi zaquā' ca de'en goquā' chia'. Na' žalā' bito yesyā'aban beṅā' guat ca' yejni'a gonecho che de'en na: "Ye'ej gaotezcho, la' gwxezan' gatcho."

³³ Bitō güē'ele latjā no aḡoyag le'e, chedā' de'e li can' nyojān nan: "Šā socho txen len beṅā' chso'on de'e mal, la' solao goncho can' chso'one'ena'." ³⁴ Legwša' xbab chelen' na' cuich gonle de'e malān'. Nia' ca' chedā' baḅle bitoṅā' gombi'ale Diozan' na'

che'enda' gaquæchgüeile lo'o la'azda'olen' de'en cui nombi'alene'.

De'e cobæ yeyac cuerp che beṇə' ca' yesya'əban ladjo beṇə' guat ca'

³⁵ De repent gwnabljeile nada' nac gaquæn' yesya'əban beṇə' guat ca' o nac gaquæ cuerp chega'aque'ena' catə'an yesya'əbane'. ³⁶ Nchol yichjla'azda'olen' šə chaquæ cui gaquæ yesya'əbane'. Nezecho de que to to xoa' dao' de'en chazcho cheya'ə yexinjən par yela'an yel dao'. ³⁷ Na' bito əṇacho de que catə'an chazchonṇə' chazcho yel dao'. Na' can' šə biquə'achlæ de'e chene'echo la'ac, con xsei nan' gazcho. ³⁸ Na' Diozən' chone' par niçh chla' de'en chazchon' na' to ton chaquæn segon bi de'en chazchon'. ³⁹ Ca'aczən' naquæn caguæ tozə ca naquæ cuerp chechon' len cuerp che bia ca' chsa'aš. Nža'an naquæ cuerp che beṇə'əchən' na' nža'an naquæ cuerp che bia žia tap ni'ane'i, na' nža'an naquæ che bia chsa'aš lo'o nis, na' nža'an naquæ che bia chsa'aš lao be'. ⁴⁰ Na' nža'an zjənaquæ beṇə'əch ca' na' bia ca' chsa'aš lao yežlyon', na' nža'an zjənaquæ de'e ca' chle'icho le'e yoban'. Nža' yelə' xoche che de'e ca' chle'icho le'e yoban' na' nža' yelə' xoche che beṇə'əch ca' na' bia ca' chsa'aš lao yežlyo nga. ⁴¹ Nža' can' chse'eni' bgüižən' na' nza' can' chse'eni' bio'onə' na' leczə nža' can' choso'ose'eni' to to beljw ca'. ⁴² Le'egatezacə ca' catə' yesya'əban beṇə' ca' gwsə'onlilažə' Cristən' žlac gosə'əbane', nža'an gaquæ cuerp chega'aque'ena'. Cuerp chega'aque'ena' de'en besə'əgašə' lo'o ban' bagwsə'ožə'an, pero catə' yesya'əbane' ladjo beṇə' guat ca' yeyac cuerp chega'aque'ena' de'e cobæ na' bitoch sa'ate'. ⁴³ Bitobi bi zaquə' cuerp che beṇə' guat ca', la' zjənaquæn cuerp šen. De'e na'ana' chcuasə'əchon. Pero catə'an yesya'əbane' yetlas, šə gwsə'onlilažə'e Cristən' žlac gosə'əbane', yesya'əyac cuerp chega'aque'ena' de'e zaquə'əche na' de'e gualəch clezə can' əgwsə'aquæn antslə. ⁴⁴ Cuerp che beṇə' guat ca' de'en chcuasə'əchon' zjənaquæn de belə' chen, pero nža'an yesya'əyaquæn catə'an yesya'əbane' šə gwsə'onlilažə'e Cristən'. Cana'achən' yesya'əyaquæn por cuerp cobæ de'en gon can' əṇa Spirit che Diozən'. Na'a zjənaquæ cuerpən' de belə'

chen, pero gwžin ža gatə' cuerp cobæ de'en gon can' əṇa Spirit che Diozən'.

⁴⁵ Xtizə' Diozən' nyojən nan de que Adanṇə' ben' naquæ beṇə' nechən' gwzoe' bguane'. Pero na' zo yeto beṇə' gwxaquə'əlebene' ca Adanṇə', le'ena' Cristən'. Na' de'en bebane' ladjo beṇə' guat ca' chone' yelə' mban zejlicanən'. ⁴⁶ Na'a naccho beṇə' belə' chen pero gwžin ža catə'an gatə' cuerp cobæ chechon' de'en gon can' əṇa Spirit che Diozən'. ⁴⁷ Adanṇə' ben' goquə beṇə' nech, Diozən' bene' le' len bište yo na' gwzoe' yežlyo ngazə. Pero ben' gwxaquə'əlebe ca Adanṇə' de'en bxie' yelə' mban zejlicanə bazocze' yoban' antslə ze'e yide' galje' yežlyo nga, le'ena' Xancho Cristən'. ⁴⁸ Na' chio'o beṇə'əch cuerp chechon' naquæn can' goquə cuerp che de'e Adanṇə' de'en ben Diozən' len bište yon', na' de'e na'ana' naccho beṇə' che yežlyo nga. Pero na' chio'o chonlilažə'əcho Cristən' gwžin ža catə' gatə' cuerp cobæ checho de'en gaquæ ca cuerp che Cristən' ben' zo yoban'. ⁴⁹ Na'a nənaccho ca ben' ben Diozən' len bište yon' pero gwžin ža gaccho ca Cristən' ben' zo yoban'.

⁵⁰ Beṇə' bišə' əchnia' le'e catə'an yežincho žjəyecho len Diozən' zejlicanə bito gaquæ əbanecho cuerp chechon' de belə' chennə'. De'e te che cuerp chechon' na' de'e na'ana' bito gaquæ əbanechon cata' žjəyecho len Diozən' zejlicanə. ⁵¹ Na'a əchnia' le'e de'en cui nonə' neze antslə, caguə yoguə'əchon' gatcho, pero yoguə'əchon' yeža' can' gacchon'. ⁵² Xtitṇez yeža' can' gacchon' catə'an cuež trompet che Diozən' par šo'o fin che yežlyon'. Cuež trompet che Diozən' par yesya'əban yoguə' beṇə' bagwsə'at con beṇə' gwsə'onlilažə' Cristən'. Na' canan' yeyac cuerp chega'aque'ena' de'e cobæ de'en cui te chei na' leczə can' yeyac cuerp che chio'o ne'e mbancho. ⁵³ Cuerp checho de'en mbancho yežlyo nga na'a de'e te chein' chedə' gožə'an catə'an gatcho. Pero catə'an yeyac cuerp chechon' de'e cobæ bito gožə'an na' bito te chei. ⁵⁴ Na' catə' bade cuerp cobæ checho de'en cui gožə' na' de'en cui te chei, cana'achən' bagoc complir can' nyoj Xtizə' Diozən' nan: "Diozən' gwzoine' bcueze' yelə' gotən' chedə' le'ena' chone' yelə' mban zejlicanə." ⁵⁵ Na' cana'achən' əṇacho: "Bitoch soi yelə' gotən' chio'o na' bitoch gonən chio'o gan." ⁵⁶ De yelə' got che

chio'o beṇaḥ chedə' choncho de'e malən'. Na' de'en nezecho bin' non lei che Diozən' mendad goncho nachle chizenaguəchcho che de'e malən'. ⁵⁷ Choḥcwlen Diozən' bsele'e Xancho Jesocristən' ben' chon par niḥ cuich chzoi de'e malən' chio'o, na' le'enə' babene' par niḥ chio'o chonli-lažə'əchone' šə gatcho leczə əžin ža yebancho ladjo beṇə' guat ca'.

⁵⁸ De'e na'anə' beṇə' bišə' dao', lesoeteza leso legonlilažə' Xancho Jesocristən' sin cui žjəxaquə'əlažə'əle na' sin cui gaquəžejlažə'əle. Na' zejli legonchgua xšin Xancho' la' nezczele de que bito gaquə dadən.

16

Choso'tobe' mech par chsa'aclene' beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' Jerosalennə'

¹ Na'a ža che'enda' əṇia' le'e naquən' gonle catə' əgwtoḅle mechən' par gaquəlenle beṇə' Jerosalen ca' bagwlej Diozən' par zjanaque' lažə' ne'enə'. Leḡon can' bena' mendad so'on beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' to to yež de'en zjachi' Galasian'. ² Na' yoguə' ža dmiḡw to tole cuejle lata' güejə mech seḡon ca de'en beṇle gan lao xmanṇə' na' co'oša'olen par niḥ den catə'an yida' dezlaṇa'a le'e. Leḡon ca' par niḥ bito əgwtoḅlen catə'an yida'anə'. ³ Na' catə'an yida'anə' cana' əsela'a beṇə' ca' bagwlejlen' par əxjsə'e xmechlen' Jerosalennə', na' əḡoxə'əteḡa'aca'ane' to čopə cart. ⁴ Pero šə gwxenlažə'əcho de que nada' ša'a na' sa'aclene' nada' txen.

Pabən' chone' xbab žjəlaṇe'e leḡa'aque'

⁵ Na' yida' gan' zolen' catə' yeyož tia' Masedonian', čhedə' leczə cheyałə' ša'a žjəlaṇa'a beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' na'. ⁶ Na' de repent yega'ana' len le'e do tbio' o čop bio' o šə yega'ancza' dote tyemp zaguən'. Na' catə' yeza'a gan' zolen' le'e gaquəlenle nada' par yeya'a ga yoblə. ⁷ Bito yida' delana'a le'e na'a čhedə' to teza'an šə baza'a, la' che'enda' desoa' sša len le'e catə'an yida'anə' šə Xancho Diozən' güe'e latjə. ⁸ Che'enda' yega'ana' Efeso nga xte catə' gałə' lni de'en ne' Pentecostes. ⁹ Yega'ana' čhedə' beṇə' zan nitə' nga beṇə' chse'ene'e yoso'ozenague' che xtižə'

Diozən' pero leczə nitə' beṇə' zan cui chse'ene'e' čixjui'an.

¹⁰ Na' catə' yidə Temtion' gan' zolen' cheyałə' gəplene' respet par niḥ cui žebe' əḡwsed əḡwlo'ine' le'e, čhedə' leczə can' chona' nada' xšin Xancho Diozən' ca'aczən' chon le'. ¹¹ De'e na'anə' ža bito gonle xbab de que bitobi zaque'e, sino que cheyałə' sole güen len le' na' len beṇə' ca' žague'enə' catə' la'aque' gan' zolenə'. Na' catə' yesa'aque' cheyałə' gaquəlenga'aclene' par deya'aque' gan' zoa' nga to šao' to güen la' chbezəga'aca'ane'enə'.

¹² Na' ca naquə beṇə' bišə'əcho Apolosən' ža, leczə gotə'əyoida'ane' par yidəlene' Temtion' na' len beṇə' bišə'əcho ca' desə'əlaṇe'e le'e, pero bene' xbabən' mejor bito yide' na'a. Pero güide' catə' soe' to latjə.

Yeto čopə de'en che' Pabən' beṇə' Corinto ca'

¹³ Cheyałə' gəple cuidad par niḥ cui xoayagle len de'e malən', na' cheyałə' soteza sole gonlilažə'əle Diozən' con can' chonlilažə'əczlene'. Bito žeble sino leso leḡon can' chene'e Diozən'. ¹⁴ Na' leḡaque che Diozən' na' che beṇaḥčan' bitə'əteza de'en chonle.

¹⁵ Na' na'a ža beṇə' bišə', de to de'e che'enda' əṇia' le'e. Nezele de que family che Estefanas zjanaque' beṇə' nech ḡwso'onlilažə'e Cristən' Acayan', na' banezczele can' chso'oncze', leḡchuale chsa'aclene' notə'ətezəchlə beṇə' bazjanaque' lažə' na' Diozən'. ¹⁶ De'e na'anə' əchnia' le'e de que cheyałə' əḡwzenagle che leḡa'aque' na' lenczə che notə'ətezəchlə beṇə' chso'onchgua xšin Diozən' na' che beṇə' ca' chsa'aclenchgua beṇə' bišə'əcho ca'. ¹⁷ Chebeida' babla'ac Estefanasən', Fortonaton' na' Acaicon' gan' zoa' nga, na' bagwsa'aclene' nada' par niḥ bitoch zoa' trist de'en cui zole nga len nada'. ¹⁸ Leḡchuale bagwso'one' ca chebeida', can' bagwso'one' len le'e. De'e na'anə' cheyałə' ḡapəga'acchone' respet.

¹⁹ Na' na'a ža əchnia' le'e de que beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' doxen Asian' chəsə'əguape' le'e diox. Na' leczə len Aquila na' no'ol che' Prisilan' nach žjələnczə beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' ližga'aque'enə',

lecza chasə'əguapchgüe' le'e diox.
 Lega'aque' chso'onlilažə'əcze' Xancho
 Jesocristən' can' chonlilažə'əchone' chio'o.
²⁰ Na' yoguə'əlo| beŋə' bišə'əcho ca' nitə'
 nga chasə'əguape' le'e diox. Na' cata'
 chežagle leyolgüiž ljuežjle dižə' šao' par
 nič gacbia' de que chaque che ljuežjle.

²¹ Cuincza' nada' Pabən' chzoja' part dao'
 che cart nga par əchguapa' yoguə'əle diox.

²² Na' šə nenchixə' nole cuiŋə' gonle
 cas par gaquele che Xancho Jesocristən',
 cuiayi'išazəchle zejlicanən'. Xancho Je-
 socristən' yide' de'e yoblə.

²³ Na' na'a ža, Xancho Jesocrist nan'
 sotezə soe' gaquəlenšgacze' le'e. ²⁴ Na'
 chnia' le'e de que chacchgüeida' che yo-
 guə'əle laogüe de'en chonlilažə'əle Cristo
 Jeso'osən'. De'e na'azən' əchnia' le'e. *Pab*

Cart Egwchope De'en Bzoj San Pabən' par Benə' Corinto Ca'

Pabən' chzoje' benə' ca' chso'onjilažə' Cristən' Corinton'

^{1,2} Nada' Pab naca' apostol che Jesocrstən' con can' gwnalažə' Diozən'. Nada' chzoja' cart nga par le'e bagwlej Diozən' niçh chdopə chžagle cho'ela'ole Cristən' lao' syoda Corinton', na' notə'ətezachle bagwlej Diozən' par nacle lažə' ne'enə', le'e nita'əle doxen gan' mbane Acayan'. Nada' len benə' bišə'əcho Temtion' chonto' orasyon chnabto' lao Xacho Diozən' na' Xancho Jesocrstən' əsa'aclenšgue' le'e na' so'one' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

De'e ca' gwdi' gwxaquə' Pabən'

³ Cheyalə' socho güe'ela'ochə Xacho Diozən'. Le' naque' Xa Xancho Jesocrstən' na' Xancho Jesocrstən' leczə cho'elaogüe'e le'. Xacho Diozən' cheyašə' cheži'ilažə'e chio'o na' le'enə' cheyonxenlažə'e chio'o šə bi de'en chac checho. ⁴ Ca naquə nada' ža, le'enə' cheyonxenlažə'e nada' catə' chyi' chzaca'a par niçh leczə chac cheyonxenlažə'a benə' yoblə catə' chəsə'əyi' chəsə'əzaque'e. Na' can' chon Diozən' cheyonxenlažə'e nada' leczə can' cheyonxenlažə'a benə'. ⁵ Lechguəle chyi' chzaca'a can' gwdi' gwxaquə' Cristən', pero na' con zoczə Diozən' cheyonxenlažə'əchgüe' nada' chedə' chonjilažə'a Cristən'. ⁶ Chyi' chzaca'a laogüe de'en chejini'ida' le'e can' gonle par žjəyezole len Diozən'. Chac chia' ca' par niçh cheyonxenlažə'a le'e len bi de'en chyi' chzaquə'əle. Na' de'en cheyonxenlažə' Diozən' nada' cata' bin' chac chia', chone' ca' par niçh nada' cheyonxenlažə'a le'e. De'e na'anə' chonjilažə'əle Cristən' na' chgo'o chchejlažə'əle catə'an chyi' chzaquə'əle can' chyi' chzaca'a nada'. ⁷ Na' zotežə zoa' chbeza' de que le'e co'o gwchejlažə'əle catə' saquə'əzi'ile. Nezda' de que con can' chyi' chzaca'anə' leczə can' chyi' chzaquə'əle, na' can' cheyonxenlažə' Diozən' nada', leczə can' cheyonxenlažə'e le'e.

⁸ Benə' bišə', che'enda' ənezele catequən' gwxaquə'əzi' gwxaquə'əyaša'a catə'an gwzoa' Asian' xte cuihcəzə bi goquə gona', con beyož bedolažə'a na' xte bžincəzə catə' bena' xbab la' gatcə'anə'. ⁹ De'e li bena' xbab lo'o yichjla'ažda'ogua'anə' de que la' gatcə'anə'. Pero na' goc chia' ca' par niçh cui bena' xbab de que gwzoicəzəda' nadə'əza' yocuizə'a de'en chyi' chzaca'anə'. Na' de'en goc ca' benan par niçh chonjilažə'əcha' Diozən', Dioz ben' yosban benə' guat ca'. ¹⁰ Na' catə'an bena' xbab la' gatcə'anə', Diozən' bosle' nada' par cui gota'. Na' nechoslacze' nada'. Na' con bazocza' lez chbeza' yosle' nada' šə bazezocla' cho'a yelə' gotən'. ¹¹ Yosle' nada' chedə' lencəzə le'e chaclenle nada' chonle orasyonə' laogüe'enə' chnabelene' yosle' nada'. Na' benə' zan naccho choncho orasyon lao Diozən' par niçh gaquəlene' nada'. Na' te gaquəlene' nada', yoguə'əlojochə güe'echo yelə' choxcwlen che Diozən' de'en bagoclene' nada'.

Pabən' gwžeine' šeje' Corinton'

¹² Nezda' lo'o yichjla'aždaogua'anə' de que chona' güen len yoguə'əloj benə' na' mazəchlə chona' güen len le'e. De'e na'anə' cho'a dižə' de que do yichj do lažə'a chona' güen len yoguə'əloj benə' chedə' Diozən' babeyone' la'ažda'ogua'anə' xi'ilažə'. Bito chona' con can' na xbab chia'anə', sino chona' can' na Diozən' por yelə' chaclen che'enə'. ¹³ Cart quinga chzoja' le'e, bito cheyalə' gonle xbab šə naquəchlə zejen sino can' nyojən nan' šejni'ilen. Na' zoa' lez šejni'ilen. ¹⁴ Baçgacəz chejni'ile de que do yichj do lažə'a chona' yoguə'əloj de'en chona', na' che'enda' šejni'ilen binlo. Na' catə'an əžin ža yidə Xancho Jeso'osən' de'e yoblə, che'enda' yebeile de'en babe'elena' le'e xtizə'ena', ca nada' chebeida' de'en chejle'ele chei.

¹⁵ Na' zoa' segor šejni'ile de que do yichj do lažə'an chona' bitə'əteza de'en chona'. De'e na'anə' gwzelažə'a yida' de'e yoblə deləna'a le'e par niçh gaquəlencha' le'e. ¹⁶ Gwzelažə'a tia' əgwlaŋa'a le'e catə'an gwya'a Masedonian' de'e yoblə, na' catə' beza'a Masedonian', leczə gwzelažə'a yedia' əgwlaŋa'a le'e. Na' go'onda' le'e gaquəlenle nada' par yeya'a Jodean'. ¹⁷ De'e jiczə go'onda' yedia' əgwlaŋa'a le'e. Bito

chaca' šayechə šayen can' chsa'ac beṇə' ca' cui zjənonbia' Diozən', to əñia' gona' to de'e gona' na' to əñia' cui gona'an. Lechgualə de'e chacda' catə' cui chac gona' can' bagwnia' gona'.¹⁸ Diozən' chone' complir can' ne'enə'. Na' űezene' bito goca' šayechə šayen catə'an gwnia' yida' de'e yoblə delana'a le'e la'ana'əczə cui bida'.¹⁹ Nada' len Silbanon' na' Temtion' gwđixjue'ito' le'e xtižə' Jesocrist Xi'in Diozən'. Cristan' bito chaque' šayechə šayen. Syempr chone' complir can' ne'enə'.²⁰ Yoguə' de'en ben Diozən' lyebe gone', babselə'e Jesocristən' par bedəyene'en. De'e na'ana' naxo "Amen" catə'an cho'ela'oxo Diozən' na' zejen de que űezecho chon Diozən' complir can' ne'enə'.²¹ Baben Diozən' par niçh le'e len nada' zotezə zocho chonlilažə'oxo Cristən'. Na' bagwleje' chio'o par niçh choncho xšine'enə'.²² Bselə'e Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'ažda'ochon' par niçh nacbia' naccho xi'ine' na' par niçh ənezecho de que gwžin ža catə' gaquə lao na'acho de'en gonəch Diozən' chio'o.

²³ Bito bida' Corinton' de'e yoblə delana'a le'e chedə' beyejda' bitolə detila' le'e. Diozən' űezene' dižə' lin' cho'a əñia' ca'. Šə chonlažə'a Diozən' gone' nada' castigw.²⁴ Le'e bazotezə zole chonlilažə'əle Cristən', bito nato' le'e de'e niczən' šejle'ele. Lete de'en chonto' len le'e, chaclento' le'e par nitə'əchle mbalaz.

2

¹ Ca naquə bechoglažə'a, bitolə bida' de'e yoblə delana'a le'e par niçh cui gwđiləcha' le'e che de'e malən' chonlen', chedə' bito go'onda' socho trist.² La' ža'alə bida' dezoa' le'e trist notono nla' no so'on ca soa' mbalaz.³ Le'e cheyalə' gonle par niçh soa' mbalaz. De'e na'ana' bzoja' cartən' gotə'əyoida' le'e cuejyichjle de'e malən' par niçh catə'an yida' de'e yoblə delana'a le'e cui soa' trist can' chonlen'. Bzoja' le'e chedə' űezda' de que yoguə'əle yebeile gonle ca soa' mbalaz.⁴ Tristchgua zoa' catə' bzoja' cart de'en bselə'a na' chegüi'inchgüida' lo'o yichjla'aždaogua'ana' xte gwchežə'. Bzoja' cartən' caguə par niçh sole trist sino par niçh ənezele de que nada' chacchgüida' chele.

Cheyalə' yezi'ixencho che beṇə' ca' chso'on de'e malən'

⁵ De'e li gwzoa' trist can' ben tole, pero caguə nadə'əzan' gwzoa' trist, casi yoguə' le'e gwzole trist por ni che de'en ben be'enə'. Nia' casi yoguə'əle chedə' bito űezda' šə yoguə'əczle gwzole trist.⁶ Ca naquə le'e gwyanle par bchoj yełə' goxia' chelen' benlene' castigw, əchnia' le'e bach goc to ca'atə'ətə' gaque' castigw.⁷ Bito cheyalə' gonchlene' castigon'. Cheyalə' yezi'ixenle che' na' güe'elene' yełə' chx-enlažə' par niçh cui cuejyichje' Diozən' por ni che de'en zochgüe' trist.⁸ Chņeyoida' le'e legon par niçh ənezene' de que chaquale che'.⁹ Bzoja' le'e par ənezda' šə gwzenagle chia' ca naquə yoguə'əloł de'en gwnia' gonle.¹⁰ Na' ca naquə chezi'ixenle che be'enə', lencza' nada' chezi'ixena' che'. Na' šə bi de'en bene' len nada', űezcze Cristən' de que babezi'ixena' che' chedə' che'enda' gaquəlena' le'e.¹¹ Cheyalə' yezi'ixencho che' par niçh cui soi gwxiye'enə' chio'o par goncho bichlə de'e mal. Nezczecho ca naquən' chene'en əxoayaguən chio'o.

Pabən' go'onchgüeine' yežague' Titonə'

¹² Catə' bežina' Troas par chixjui'a dižə' güen dižə' cobə che Cristən', Xancho Diozən' bene' par niçh gwnitə' beṇə' gwse'enene' yoso'ozenague'en.¹³ Pero benchgua' xbab che beṇə' bišə'əcho Titonə' de'en cui bežaga'ane' na'. De'e na'ana' bzeida' beṇə' bišə'əcho ca' dižə' nach beza'a beya'a Masedonian'.

Cristən' bebeje' chio'o xni'a de'e malən' par niçh chnabi'e chio'o

¹⁴ Choçwlen Diozən' babebej Cristən' chio'o xni'a de'e malən' par niçh chnabi'e chio'o, na' na'a ngoda'əcho txen len le'. Na' leczə chon Diozən' par niçh gatə'ətezə zocho na' gatə'ətezə chejcho choncho ca chsa'acbe'i beṇə' ca beṇə' güennə' naquə Cristən'.¹⁵ Chebei Diozən' de'en choncho ca chsa'acbe'i beṇə' ca beṇə' güennə' naquə Cristən'. Bałə beṇə' ca' babesyə'əchoj xni'a de'e malən' na' yebale' bachəsə'əbiayi'.¹⁶ Catə' choncho ca chsa'acbe'i beṇə' ca beṇə' güennə' naquə Cristən', beṇə' ca' cui chso'onlilažə'ene' chsa'acbe'ine' de que yesə'əbiayi'e. Pero na' beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' chəsya'əbeine' de'en

chlo'echo ca beṇə' güenṇə' naque'enə',
 čhedə' bade yelə' mban čhega'aque'
 zejlicane na' yesyə'əžine' gan' zo Diozən'.
 ĶNo chio'o chonlilažə'əcho Cristən'
 zaquə'əcho par əgwlo'echo ca beṇə'
 güenṇə' naque'enə' ža'alə cui zo Diozən'
 chaclene' chio'o? ¹⁷ Nitə' beṇə' zan
 choso'oxoayague' chəsə'əše'e can' na xtižə'
 Diozən' parzə nič beṇə' ca' choso'opeine'
 len xtižə'əga'aque'enə' choso'onežjue'
 lega'aque' mech. Nada' bito chona' ca'. Do
 lažə'a zotezəczə' chyixjui'a xtižə' Diozən'
 čhedə' le'enə' bene' mendad chyixjui'an.
 Diozən' neze nle'ine' naquan' chona'
 chyixjui'a xtižə'enə', nada' ngoda'a txen
 len Cristən'.

3

De'e cobə de'en non Diozən' lyebe gone'
 par gaquəlene' beṇəčən'

¹ Chezonljale xbab de que cho'elao' cuina'
 ca dižə' de'en cho'a, pero caguə ca'anə'.
 Nezczele de que chona' xšin Diozən' do
 lažə'a. Na' bito chonən byen goxa'a
 cart par nič ənezele nac naca', na' nic
 chonən byen gwzojle cart de'e goxa'a catə'
 ša'a ga yoblə can' chonən byen len balə
 beṇə'. ² Lechgualə chacda' čhele. Nada'
 gwdxijue'ida' le'e dižə' güen dižə' cobə čhe
 Cristən' par bocobə yichjla'ažda'olen'. De'e
 na'anə' bito chyažjda' cart de'en na de que
 naca' beṇə' güen, la' yoguə' no zjənombia'
 le'e zjənezene' can' goquəlena' le'e par
 chonlilažə'əle Cristən'. ³ Catə'an be'elena'
 le'e xtižə' Cristən' benlilažə'əlene' na'
 bene' par nič Spirit čhe Dioz ben' zo
 zejlicane bocobən yichjla'ažda'olen'. Na'
 de'en nacbia' babocobə yichjla'ažda'olen'
 zaquə'əčən cle ca to cart de'en nyoj le'e
 yiš na' cle ca lei čhe Diozən' de'en byoј le'e
 čhopə yej ta'a.

⁴ De'en chonlilažə'əle Cristən' nežda'
 de que le'enə' chaclene' nada' par chona'
 xšine'enə' can' chebei Diozən'. ⁵ Ca naquə
 nada' bito de cho'a əṇia' de que to gwłazza'
 chona' xšin Diozən'. Bito gaquə əṇia'
 ca', la' Dioz nan' zoe' chaclene' nada' na'
 chone' par nič chac chona' xšine'enə'.
⁶ Dioz na'anə' babene' par nič chac
 chyixjui'a can' naquə de'e cobə de'en
 none' lyebe gone' par gaquəlene' chio'o
 beṇəč. De'e cobən' de'en none' lyebe
 gone' bito naquan ca lei čhe'enə' de'en

nyojən chzejni'in chio'o de que cuiayi'icho
 de'en cui choncho complir yoguə'əloј
 can' nanṇə'. Diozən' none' lyebe gon
 Spirit čhe'enə' yelə' mban zejlicane čhe
 notə'ətezcho gonlilažə'əchone'.

⁷ Catə' bzoј Diozən' lei čhe'enə' le'e yej
 ta'a ca' na' bnežjue'en de'e Moizezən', de'e
 zan de'e bene' par gosə'əneze beṇə' Izrael
 ca' catequan' zaquə' lei čhe'enə' de'en
 chzejni'in chio'o beṇəč de que cuiayi'icho.
 Na' de'e tant goctit cho'alao de'e Moizezən'
 xte bito goquə yesə'əgüia beṇə' Izrael
 ca' cho'alaogüe'enə'. Pero šo'olažə'
 bega'a yelə' chactit čhe cho'alaogüe'enə'.
⁸ Zakuə'əczə lein' pero na' zaquə'əč
 dižə' güen dižə' cobə čhe Cristən' de'en
 chyixjue'ida', la' notə'ətezcho chonli-
 lažə'əchone', Spirit čhe Diozən' chonən
 yelə' mban zejlicane čhecho. ⁹ Diozən'
 blo'e de que zaquə'əczə lein' la'anə'əczə
 nan de que yoguə' chio'o beṇəč de
 xtolə'əcho de'en cui choncho complir can'
 nanṇə'. Pero zaquə'əč dižə' güen dižə'
 cobə čhe Cristən' čhedə' la' notə'ətezcho
 chonlilažə'əchone', Diozən' none' chio'o
 beṇə' güen. ¹⁰ Na' na'a de'en babidə
 Cristən', zaquə'əčgua dižə' güen dižə'
 cobə čhe'enə', na' de'e na'anə' lein' bač
 naquan ca to de'e cui bi zaquə'. ¹¹ De'e
 te čhei lein' la'anə'əczə naquan to de'e
 zaque'e. Pero ca naquə dižə' güen dižə'
 cobə čhe Cristən' caguə de'e te čheina'.
 De'e na'anə' zaquə'əč dižə' güen dižə' cobə
 čhe'enə'.

¹² Nada' nežda' de que caguə de'e te čhei
 dižə' güen dižə' cobə čhe Cristən'. De'e
 na'anə' cho'a dižə' čhei clar. ¹³ Moizezən'
 bcuašə' cho'alaogüe'enə' len to lachə' nič
 cui besə'əle'i beṇə' Izrael ca' nac goc bega'a
 yelə' chactit čhe cho'alaogüe'enə'. Nada'
 bito chcuša'a dižə' güen dižə' cobə čhe
 Cristən', sino chyixjui'an nič chəsə'əneze
 yoguə'əloј beṇə'. ¹⁴ Beṇə' Izrael ca' bito
 gwse'ejni'ine' de'en chebei Diozən' na'
 xte ža neža catə' choso'olabe' lei de'en
 bzoј de'e Moizezən', bito chse'ejni'ine'
 bi zejen. Con beṇə' ca' chso'onlilažə'
 Cristən' chse'ejni'ine' bi zejen, na' casi
 yoguə' beṇə' Izrael gwłaz čhia' ca' bito
 chso'onlilaže'ene'. ¹⁵ De'e li xte ža neža
 yoguə' las catə' choso'olabe' lei de'en bzoј
 de'e Moizezən' bito chse'ejni'ine' bi zejen.

¹⁶ Pero catə'əč chzolaο chso'onlilaže'e

Ƴancho Cristən', cana'achən' chse'ejni'ine' bi zejen lei de'en bzoj de'e Moizezən'.¹⁷ Na' ca naquə chio'o chonjilažə'ačo Ƴancho Cristən', zo spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon' chaclenən chio'o par choncho can' chene'e Diozən'. Bitoch choncho xbab de que por ni che šə choncho de'en na lein' chebei Diozən' chio'o. Na' Spirit che Diozən' leczə naquan Spirit che Ƴancho Cristən'.¹⁸ Ca to spejw chlo'en cho'alao beṇə', ca'aczə dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Ƴancho Cristən' chlo'in yoguə' chio'o chonjilažə'ačhone' de que naque' le'ezealaogüe beṇə' zaque'e. Na' Spirit che Ƴancho Cristən' zon lo'o yichjla'aždao' chio'o chejni'icho dižə' güen dižə' cobə che'ena' chaclenən chio'o par ničh zdach chaquəchcho beṇə' šao' beṇə' güen can' naquə Cristən'.

4

¹ Yelə' beṇə' güen che Diozən' gwleje' nada' par chyixjui'a dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən'. Na' de'e na'anə' bito chjəxaquə'əlažə'a ca de'en chyixjui'an. ² Bitobi chona' de'e əgwcuasa'a o de'e gaquəda' zto' par yesə'əneze beṇə'. Bito chxoayaga' beṇə', na' bito chzejni'ida' xtižə' Diozən' clelə. Nada' chsed chlo'ida' beṇə' xtižə' Diozən' tcho'a tšao' na' yoguə'əlole' zjənezene' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'ena' de que cho'a dižə' li. Na' leczə neze nle'i Diozən' can' babena'. ³ Con beṇə' ca' bachəsə'əbiayi' por ni che de'en cui chso'onjilaže'ene' lega'ace' bito chse'ejni'ine' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' de'en chyixjui'a. ⁴ Gwxiye' nan' chnabia'an lega'aque' na' chonən par nchoj yichjla'ažda'oga'aque'ena'. De'e na'anə' bito cho'o be'eni'in lo'o yichjla'ažda'oga'aque'ena' la'anə'əczə chzenga'acda'ane' dižə' güen dižə' cobə che Cristən'. Le'ena' naque' le'ezealaogüe beṇə' zaque'e, na' naquə yichjla'aždaogüe'ena' cayanə'an naquə yichjla'aždao' Diozən' na' tozə can' chso'one'. ⁵ Bitobi dižə' cho'a par güe'elao' cuina'. Con chyixjui'a de que cheyalə' gwzenagcho che Ƴancho Jesocristən'. Na' nada' con zocza' par gaqualena' le'e xte ga zelao saquə'ada' cheda' chacda' che Jeso'osən'. ⁶ Chyixjue'eto' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' cheda' Dioz ben' ben

par ničh chatə' be'eni' yežlyo nga leczə le'ena' babene' par ničh be'eni' che'ena' yo'on lo'o yichjla'ažda'ochon'. Na' de'e na'anə' ca naquə chio'o banombi'acho Jesocristən' nezecho de que Diozən' naque' le'ezealaogüe beṇə' zaque'e cheda' yichjla'aždao' Diozən' naquan cayanə'an naquə yichjla'aždao' Jesocristən' na' tozə can' chso'one'.

Apostol ca' gwnitə'əteza gwnite'e gwso'onjilaže'e Diozən'

⁷ Chio'o ni lata'əza cui zaquə'ačo par chzejni'icho beṇə' che Cristən', pero Diozən' chaclene' chio'o par chzejni'iga'aquechone'en. De'e na'anə' chsa'acbe'i beṇə' de que por yelə' guac xen che Dioz nan' choncho de'en choncho, caguə por ni che de'e zaquə'ačo gonchonnə'. ⁸ Na' ca naquə nada' syempr chyi' chzaca'a pero bito chbejəyichjə' xšine'ena'. Zan las catə' cuichczə chežellažə'a naclə gona', pero nežda' zo Diozən' chaclene' nada'. ⁹ Choso'olagzeje' choso'olagzida beṇə' nada' pero Diozən' bito chbejyichje' nada'. Choso'oči' choso'osaquə' beṇə' nada' pero bito choe' Diozən' latjə par so'ote' nada'. ¹⁰ Gatə'əteza cha'a con do tyemp choso'oči' choso'osaquə' beṇə' nada' na' chse'ene' so'ote' nada' can' gwso'ot beṇə' mal ca' Jeso'osən'. Diozən' cho'e latjə chyi' chzaca'a yoguə' de'e quinga par ničh nja'alaon de que zocza Jeso'osən' chaclene' nada' par chona' can' chazlaže'ena'. ¹¹ Nada' žlac ne'e mbana' syempr chjti'a beṇə' choso'oči' choso'osaque'e nada' laogüe de'en chse'ene' so'ote' nada'. Chəsə'əgue'ine' nada' cheda' əchyixjui'a xtižə' Jeso'osən'. Na' la'anə'əczə chac ca' na' la'anə' chaxə' cuerp chia'anə' zocza Jeso'osən' chaclene' nada' par chona' can' chazlaže'ena'. ¹² Gwžinlja ža so'ote' nada', pero caguə de'e bi de'ena', con la' bade yelə' mban zejlicane chelen' de'en babzejni'ida' le'e xtižə' Diozən' na' banonen chele.

¹³ De'e Dabin' bzoje' to Salmo gan' nan: "Chonjilažə'a Diozən' na' de'e na'anə' cho'a dižə' che." Can' benjilažə' de'e Dabin' Diozən', ca'aczən' chonjilažə'ane' nada'. De'e na'anə' cho'a xtiže'ena'. ¹⁴ Diozən' bosbane' Ƴancho Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'. Na' nezecho can' bosbane'ene'ena', leczə can' yosbane' chio'o na' yeyejcho gan' zoe'ena' par ničh žjəyecho txen

len le'. ¹⁵ Yoguə'əloj de'en babžaglaogua', bžaglaogua'an par gaquəlena' le'e. De'e na'anə' bagwyanch chio'o chonjilažə'əcho Xancho Jeso'osən', na' banaccho beṇə' zan cho'echo yeļə' choxcwlen che Diozən' catequən' nži'ilaže'e chio'o.

¹⁶ Na' bito chjxaquə'əlaža'a ca de'en chyixjui'a xtižə' Xancho Jeso'osən' la'anə'əczə tža tža zda chaxə' cuerp chia'anə'. Tža tža chonəch Diozən' nada' fuers balor par yichjla'aždaogua'anə'. ¹⁷ Yob te che bitə'ətezə de'e dao' de'en chžaglaochi lao zocho yežlyo nga. Pero de'e ca' chžaglaochon' chsa'aclenən chio'o ničh socho probnid žjəyezochi mbalaz juisy len Diozən' zejlicane. ¹⁸ Chio'o bito chi' yichjcho che de'e ca' chle'icho yežlyo nga, chi' yichjcho che de'e ca' cui chle'icho. De'e ca' chle'icho zjəde yežlyo nga, de'e yesə'əde cheinə', pero de'e ca' cui chle'icho yežlyo nga caguə de'e yesə'əde cheinə', zjənaquən par zejlicane.

5

¹ Ca naquə cuerp chechon' gwxaquə'əleben ca to ranšə. Žalñez te chei catə'ən gatcho. Pero na' nezecho Diozən' gone' par ničh žjəyezochi zejlicane yoban' gan' zoe'enə'. Na' gan' žjəyezochon' gwxaquə'əleben ca to yo'o gual chedə' naquən to de'e ben Diozən' na' caguə de'e te cheinə'. ² De'e li žlac nezoa' mbanə' yežlyo nga chbežəyaša'a lo'o la'aždaogua'anə' zelaža'a xte juisy gon Diozən' cuerp cob chia'anə' de'en gata' chia' yoban'. ³ Zelaža'a gata' cuerp cobə chia' sin cui gata' chedə' bito che'enda' soa' sin cuerp. ⁴ Cuerp chechon' de'e te chein'. De'e na'anə' chbežəyaša'a lo'o la'aždaogua'an, caguə de'en che'enda' gata', pero de'en zelaža'a gon Diozən' cuerp cobə chian' de'en cui te chei na' žjəyezochi len le' zejlicane. ⁵ Dioz na'anə' babocobe' yichjla'ažda'ochon' na' le'enə' babselə'e Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'ažda'ochon' par ničh ca' nezecho gwžin ža gone' chio'o to cuerp cobə de'en cui te chei.

⁶ De'e na'anə' yichjla'aždaogua'anə' zon mba bitə'ətezə chac. Nežda' žlac zoa' mbanə' len cuerp chia'anə', bito gaquə soa' yoban' gan' zo Xancho Jesocristən'. ⁷ Pero la'anə'əczə cui chle'ida' Xancho' zocza' chonjilaža'ane'. ⁸ Na' yichjla'aždaogua'anə'

zon mba de'en nežda' žjəyezochi len Xancho Jesocristən' catə'ən gata'. De'e na'anə' yejini'a gata' na' gožə' cuerp chia'anə' cle ca socha' yežlyo nga. ⁹ Na' žlac ne'e mbanə' cho'elaža'a chona' ca chebei Diozən' nada' na' ca yebeine' nada' catə'ən bagota'. ¹⁰ Chona' ca' chedə' chonən byen yoguə'əcho techo lao Cristən' par əchogbi'en che to tocho segon naquən' bencho lao bguancho, šə bencho de'e güen o šə bencho de'e mal. Ečhogbi'en che to tocho šə socho mbalaz o šə si'icho castigw.

Notə'ətezə beṇə' chso'onjilažə' Cristən' nite'e binjo len Diozən'

¹¹ Na' nada' ža ca naquən' nežda' de que cheyalə' əgwdecho cuent lao Cristən' che yoguə'əloj de'en chonchon', chona' xte ga zelao saquə'əda' par se'ejlə'e beṇə' che xtiže'enə'. Diozən' nezene' de que chona' xšine'enə' do laža'a, na' leczə zoa' lez de que le'e banezelen. ¹² De'e yoblə nia' de que bito cho'elao' cuina' sino che'enda' ənezele can' chona' ničh yebeile na' güe'ele dižə' len beṇə' ca' chəsə'ənelao' chia' ye'ega'aclene' de que chona' xšin Diozən' do laža'a. Beṇə' ca' chəsə'ənelao' chia' chso'elao' cuinga'aque' por ni che šə bi de'en bazjənsede', na' che seŋjən' zjəzoe' na' che no lao dia chei gwsa'alje'. Na' bito bi nonən len leğa'aque' nac zjənaquə yichjla'ažda'oga'aque'enə'. ¹³ Šə chaquele chac tonta'anə' por ni che can' babena', legon xbab de que par be'elaogua'a Dioz nan' babena' bi de'en babena'. Na' šə chonle xbab zo ša'oczə yichjla'aždaogua'anə', legon xbab de que par chaquəlena' le'enə' chona' bi de'en chona'. ¹⁴ Lechgualə chaque Cristən' checho, na' de'e na'anə' bitobi chona' de'e bia'azəlaža'a. Chona' con can' chene'ene' chedə' bsanlaža' cuine' gwsə'ote'ene' por ni che yoguə' chio'o beṇəch, na' de'e na'anə' gwaquə ənacho de que yoguə'əcho gotcho. ¹⁵ Por ni che yoguə' chio'o beṇəchən' Cristən' bsanlaža' cuine' gwsə'ote'ene' par ničh bitoch goncho con de'e bia'azəlaža'əcho sino goncho can' chene'e le', chio'o bade yeļə' mban zejlicane checho. Por ni che chio'on bsanlaža' cuin Cristən' gwsə'ote'ene' na' leczə por ni chechon' bebane' ladjo beṇə' guatən'. ¹⁶ Catə'ən cuina' gonjilaža'a Cristən' bena' xbab de que cui zaque'e, chedə' bena' xbab che' na' che yoguə'əte beṇə' de que

zjəzaque'e segon nac zjənaque', na' nac chso'one', na' bi de'e de chęga'aque'. Pero ŋa'a bitoch chona' xbabən' ca' che Cristən' o che notə'ətezchlł beŋə'. ¹⁷Chio'o bandil ngodə'əcho len Cristən' Diozən' babocobe' yichjla'ažda'ochon'. Na' bitoch chebeicho de'e ca' bebeicho antslə, na' leczə bitoch choncho can' bencho antslə. Bazochō ca beŋə' cobə, na' banža' yelə' chzo yelə' chbez chechon'.

¹⁸Ca de'en banaccho ca beŋə' cobə, goc ca' chedə' Diozən' bocobe' yichjla'ažda'ochon'. Ben Diozən' par bezocho binlo len le' ca de'en bnežjw cuin Cristən' por ni checho. Na' Diozən' no'e chia' chaquəlena' beŋə' par nič yesyə'ənite'e binlo len le'. ¹⁹Diozən' bsi'e xņeze ben Cristən' par nič notə'ətezə beŋə' chso'onlilažə' le' chsəyə'ənite'e binlo len Diozən', na' bitoch chone' cuent che de'e mal ca' bagwso'one'. Na' de'e na'anə' noe' Diozən' chia' chyixjue'ida' beŋəchən' naquən' so'one' par yesyə'ənite'e binlo len le'. ²⁰Cristən' bsele'e nada' ca lgüe'e, na' Diozən' chone' par nič chņeyoida' le'e ca cuinczə Cristən', le'e cuinə' gonlilažə'əlene', par yezole binlo len Diozən'. De'e na'anə' leyenita' binlo len le'. ²¹Cristən' bitobi de'e mal bene', pero par nič cui si'icho castigw che de'e mal chechon' de'en choncho, Diozən' bene' par nič Cristən' gwxaquə'əzi'e caczə ŋacho lele'en bene' de'e malən'. Na' laogüe de'en gwxaquə'əzi' Cristən' lgu'a chio'o, Diozən' banone' chio'o beŋə' güen can' naquə cuine' chio'o chonlilažə'əcho Cristən'.

6

¹Nada' chona' xšin Diozən' txen len le'. De'e na'anə' chņeyoida' le'e legon can' chazlažə' Diozən' par nič gacbia' de que chaclenən le'e ca de'en chonlilažə'əle Diozən' ben' nzi'ililažə' le'e. ²Nyoj can' gwna Diozən': Catə' bžin tyemp de'en bžia' bia' gona', bzenaga' chio'.

Na' catə' bžin ža' bena'an, cana'achən' goquəlena' le'.

Can' nyojən. Na' ža neža babžin tyempən' gwne' ca', la' ža neža zocze' par yebeje' le'e xni'a de'e malən' le'e cuinə' gonlilažə'əlene'.

³Bitō chona' de'e əgwžon par nič beŋə' cui so'onlilažə'e Criston' nič ca' cui nono nelao' che xšin Diozən' de'en

chona'. ⁴Lgua'a de'e gona' ca', bitə'ətezə de'e chona' chona'an ca chsa'acbe'i beŋə' de que chona' can' cheyalə' so'on beŋə' güen xšin Diozən'. Chgo'o chchejlaža'a catə' choso'ochi' choso'osaquə' beŋə' nada' na' catə' chzaquə'əzi' chzaquə'əyaša'a, na' catə' za'ac bichlł de'e mal len nada'. ⁵Leczə chgo'o chchejlaža'a catə' chjəti'a beŋə' chəsə'əyin nada', na' catə' chəsə'əyixjue' nada' ližya, na' catə' chəsə'əbiadi'e nada' chəsə'əne' de que naca' beŋə' mal, na' catə' chjxaquə'əda' por ni che yoguə'əloj de'en chona', na' catə' chžaglaogua' chbeja' yel bišgal, na' catə' chbil chdona'. Yoguə' de'e quinga chjti'a pero chgo'o chchejlaža'a. ⁶Chona' ca chsa'acbe'i beŋə' de que chona' can' cheyalə' so'on beŋə' güen xšin Diozən'. Chlo'a de que bito bi de'e mal da' əchen yichjla'aždaogua'anə'. Chlo'a de que chejni'ida' can' chene'ene' goncho, napa' yelə' chxenlilažə' len beŋə' yoblə, chona' güen len beŋə' yoblə, chona' can' na Spirit che Diozən', na' do laža'a chacda' che beŋə' yoblə. ⁷Cho'a xtiže'enə' de'en naquə de'e li, na' de'en baben Diozən' par nič naca' beŋə' güen laogüe'enə' de'e na'anə' chone' nada' yelə' guac che'enə' par chona' xšine'enə' na' par chdiləlena' gwxiye'enə'. ⁸Chona' ca chsa'acbe'i beŋə' de que chona' can' cheyalə' so'on beŋə' güen xšin Diozən' la'anə'əczə šə chso'əlaogüe'e nada' o šə chəsə'əgue'ine' nada' na' la'anə'əczə šə chəsə'əne' güen chia' o šə chəsə'əne' mal chia'. Dižə' de'en cho'a naquən de'e li, la'anə'əczə nitə' beŋə' chəsə'əne' naca' beŋə' goxoayag. ⁹Na' la'anə'əczə nitə' beŋə' chsa'aquene' bito bselə' Diozən' nada', le'e nezele de que Diozən' bsele'e nada' naca' apostol. Zan las chona' xbab gatca'anə', pero nembana'. Ca de'en chon Diozən' par chac chia' yoguə' de'e quinga chžaglaogua', chone' ca' par nič gaquacha' beŋə' güen, caguə chone' par nič gata'anə'. ¹⁰La'anə'əczə de'e zan de'e chac par soa' trist, syempr chebeida' lo'o la'aždaogua'anə'. La'anə'əczə nga'an yaša'a, chona' ca beŋə' zan nite'e mbalaz. La'anə'əczə bito bi de' chia', Diozən' chone' bitə'ətezə de'en chyažjda'.

¹¹Con yoguə' dižə' de'en nežda' na' de'en naquə güen babi'an len le'e beŋə' Corinto de'en chacchgüeida' chele. ¹²Na' ca naquən' cui zole binlo len nada', naquən por ni che

de'en cuitec chaquele chia', caguə de'en cui chacda' chele. ¹³ Chata'əyoichgüeida' le'e can' chata'əyoida' no xi'ina' lesa legaque chia' can' chacchgüeida' chele.

Spirit che Diozən' zon lo'o yichjla'aždao' beṇə' chso'onlilažə' le'

¹⁴ Bito cheyalə' əgwcoda' ljuežjcho len beṇə' cui chso'onlilažə' Cristən'. Ben' zda liča bito gaquə gone' txen len ben' chon de'e mal. Na' ben' yo'o be'eni' che Diozən' lo'o yichjla'aždaogüe'enə' bito naquə yichjla'aždaogüe'en tožə len yichjla'aždao' ben' cui yo'o be'eni' che Diozən'. ¹⁵ Cristən' bito chac gone' txen len de'e gwxiye'enə'. Na' ben' chonjilažə' Cristən' bito cheyalə' gaque' txen len ben' cui chonlilažə' Cristən'. ¹⁶ Na' chio'o cho'ela'ocho Dioz ben' zo zejlicane bito gaquə goncho txen len bita'ətežə de'en naquə che lgua'a lsaquə' de'en chse'ejni'alazə' beṇə', cheda' Spirit che Diozən' zon lo'o yichjla'ažda'ochon' ca beṇə' zo liže'. Chac can' gwna Diozən': Soa' len lega'aque' na' talenga'aca'ane'.

Gaca' ben' so'elaogüe'e, na' lega'aque' əsa'aque' xi'ina'.

¹⁷ De'e na'anə' cheyalə' goncho can' gwna Xancho Diozən':

Le'e yechoj entr beṇə' ca' cui chso'elao' nada' na' bitoch gonle txen len lega'aque'.

Bitoch gonle de'e malən'.

Legon par niç yebeida' le'e.

¹⁸ Na' nada' gaca' Xale na' le'e gacle xi'ina'. Can' na Dioz ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac xenə'.

7

¹ Beṇə' bišə'ədaogua'a, nezecho gon Diozən' len chio'o can' na lyebe quinga de'en babi'a dižə' chei. De'e na'anə' cheyalə' cuejyichjcho cuich goncho bita'ətežə de'e mal na' bita'ətežə xbab mal de'en choncho, par niç cui bi de'e mal ta' achen cuerp chechon' o yichjla'ažda'ochon'. Na' ca de'en napcho Diozən' respet, cheyalə' gwzenaguachcho che' par niç yichjla'ažda'ochon' šejəch gaquəchən xi'ilažə'.

Beṇə' Corinto ca' gosə'əbejyichje' de'e malən'

² Na' chneyoida' le'e, legaque chia' can' chacda' chele. Ni to beṇə' cui bi bi

chonda'ane'. Bito bi bi chona' par əg-wxinjən yichjla'aždao' beṇə' yoblə. Bito chxoayaga' beṇə'. ³ La'anə'əczə balle nale de que chona' ca', bito chdiła' le'e. Bagwnia'acza' antslə lechgualə chacda' chele. Chacda' chele na'a mbana' na' leczə xte ža yelə' gota' ne'e guaquəczəda' chele. ⁴ Lechgualə chebeida' le'e na' zoa' segor gonle can' chene'e Diozən'. Babeyacxenlažə'a de'en bla' rson ca güennə' chonle, na' zochgua' mbalaz, la'anə'əczə de'e zan de'e chyi' chzaca'a.

⁵ Catə' bežina' Masedonian' de'e li bito gotə' latjə yezi'ilažə'a. Do tyempte bosə'ochi' bosə'osaquə' beṇə' ca' nada', na' bžeba' lo'o yichjla'aždaogua'anə' goda' nac gonle. ⁶ Pero Diozən' syempr cheyonxenlažə'e beṇə' nita' trist. Le' beyonxenlažə'e nada' de'en bela' Titonə'. ⁷ Beyacxenlažə'a caguə de'en bele'e na'azən' sino por ni che rson de'en zeno'enə' de que bebeichgüeine' can' chonle. Be'e dižə' de que zelažə'əchgualə yida' de'e yoblə delana'a le'e. Na' leczə ne' de que chegüi'inchgüeile lo'o yichjla'ažda'olen' ca naquə de'e mal de'en benlen' na' chi' yichje gonle can' gwnia' le'e. Na' bebeichgüeida' de'en bele'enə' pero mazəchlə bebeida' dižə' de'en be'e chele.

⁸⁻⁹ Chacbe'ida' tristən' bzoa' le'e ca de'en gwnia' le'e le'e cartən'. Gwdechlə beyejda' ca naquən' bzoa' le'e tristən', pero na'a bitoch cheyējda' cheda' šložžən' gwzole trist. Caguə chebeidan' bosgüi'inda' yichjla'ažda'olen'. Con chebeida' de que lao zole chegüi'inlažə'əle lo'o yichjla'ažda'olenə' bedinjle de'e mal chele de'en benle. Na' chebei Diozən' de que bedinjlen. Can' naquən bitobi de'e mal benən len le'e de'en bzoja' le'e cartən', sino goclenən le'e. ¹⁰ Chebei Diozən' catə' notə'ətežə beṇə' zo trist chedinjene' che de'e malən' babene', na' Diozən' chezi'ixene' che ben' chedinje xtole'enə' par niç cui yeyeje' lao yi' gabilən'. Na' šə babedinjecho xtolə'əcho ca' cuat socho trist de'en bedinjechon. Beṇə' zan ža' yežlyo nga bito chesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə' catə' nite'e trist, na' de'e na'anə' gwžin ža žjəya'aque' lao yi' gabilən'. ¹¹ Chebei Diozən' can' bedinjle xtolə'əlen' catə'an gwzole trist. Na' de'en

gwzole trist, lechgualē gone'ele benle can' chene'e Diozān' gonle, na' lechgualē gone'ele ņezda' de que bito benle txen len ben' ben de'e malān', na' bza'ale por ni che de'e malān' ben be'ena', na' bžeble chaquele ša yida' yedeyena' le'e castigw. Lechgualē gone'ele gonle ca yebeida'. Lechgualē gwche' yichjle gonle can' na Diozān'. Na' leczā de'en gwzole trist benān par ničh bnežjwle castigw che ben' ben de'e malān'. Na' lao yogua'əlol de'e quinga bagoc, naquān clar de que bitoch bi xtolə'əle de. ¹² Bito bzoja' le'e parzā ničh ben' ben de'e malān' si'e castigw, nique ņacho parzā ničh ben' goquā de'e mal chei yoyacxenlaže'e. Leczā bzoja' le'e par ničh lao Diozān' goche'le de que ņe'e chaquele chia' na' ņe'e chene'ele gonle can' nia'anā'. ¹³ Na' babeyacxenlaža'a de'en bzenagle chia'.

Na' bebeichgüida' chedā' benle ca bebei Titonā'. Yoguā'əle benle ca zoe' mbalaz. ¹⁴ Be'elaogua'a le'e catā' bi'a dižā' len Titonā' na' benle can' goža' Titon' gonle. De'e na'anā' bito chacda' tolā. Yoguā'əlol de'en bagwnia' le'e babi'a dižā' li, na' leczā catā'an bi'a dižā' len Titonā' be'elaogua'a le'e benle par ničh nacbia' bi'a dižā' li. ¹⁵ Na' chaquachene' chele chedā' chone' xbab can' yogua' le'e bzenagle che' na' chone' xbab can' gwche'echgua yichjle par benle can' gože' le'e. ¹⁶ Na' chebeida' zoa' segor gonle yogua'əlol can' cheyalā' gonle.

8

Besā'əzanene' de'en gotā' chega'aque' par gwsa'aclene' beŋā' yoblā

¹ Beŋā' bišā', chene'eto' ənezele can' bagoclen Diozān' tcuen tcuen beŋā' ca' chāsā'ədopā chāsā'əžag chso'elaogüie'e Cristān' gan' mbane Masedonian'. ² Lao yelā' yašā' yelā' zi' chega'aque'ena' bagoclen Diozān' lega'aque' par nite'e mbalaz. Na' la'āŋā'əczā bazjānaquəchgüie' beŋā' yašā', besyā'əbeine' bosā'ənežjue' de'en besā'əyažje beŋā' chso'elao' Cristān' Jodean'. ³ ņezda' na' cho'a dižā' de que to toe' bosō'onežjochgüie' de'e besā'əyažje beŋā' ca' la'āŋā'əczā cui bi gotā' par cuinga'aque', na' con xbab chega'aque'ena' gwsō'one' ca'. ⁴ Gosā'əŋeyoine' nada' gua'a latjā yosō'onežjue' mech par

əsa'aclene' beŋā' Jodea ca' bagwleJ Diozān' par zjānaque' lažā' ne'ena'. ⁵ Na' gwsō'onche' mazāchlā can' bena' xbab so'one' de'en gwsō'on cuinga'aque' lažā' na' Xāncho Cristān' na' lažā' na'anā' chedā' gwsa'acbe'ine' can' chene'e Diozān' so'one'. Na' leczā bosō'onežjue' mechān'. ⁶ Nezecho de que Titon' bide' gan' zole na' btipe' lažā'əle par btoble mechān'. Na' catā' gwŋezda' de'en gwsō'on beŋā' Masedonia ca', gotā'əyoida' Titonā' yeyede' yeto gan' zolen' par ničh gaqualene' le'e yeyož əgwtole mechān'. ⁷ Güenchguan' chonle ca de'en lechgualē chonliłazā'əle Cristān', na' cho'echgualē xtiže'ena', na' de'e zan de'e chejni'ile che Diozān', na' chonle xšine'ena' do yichj do lažā'əle, na' chacchgüieile cheto'. Na' de'e na'anā' chŋeyoida' le'e gonšgacze güen əgwtole de'e scha'o par əgwnežjwle beŋā' Jodea ca'.

⁸ Bito chona' mendad əgwnežjwle mechān', con babi'a dižā' len le'e can' bosō'onežjo beŋā' mech. Na' ša gonle can' gwsō'on lega'aque' gwlo'ele de que do lažā'əlen' chaquele che Diozān'. ⁹ Nezele de que Xāncho Jesocristān' nape' yelā' gwnabia' na' yelā' bala'an xen. Pero de'en nži'ilaže'e chio'o bzanene' gwlejiyichje' yelā' gwnabia' na' yelā' bala'an che'ena' par ničh bedəyene' ca si'icho yelā' bala'an xen.

¹⁰ Godgüize gone'ele gaquālenle beŋā' yašā' ca' na' gwzolaō btoble mechān'. Na' ņa'a chnia' le'e de que naquān güen yeyož əgwtohlen. ¹¹ Na' gwnežjwle de'en de chele xte ga zelao saque'ele par ničh yeyož gonle can' gone'ele gonle. ¹² Ša to beŋā' chene'ene' əgwnežjue' to de'e əgwnežjue', gobeicze Diozān' can' gone'ena' la'āŋā'əczā latā'əzā de'en gaquā əgwnežjue', pero na' ša cui bi de che' bito āna Diozān' cheyalā' əgwnežjue' de'e cui de che'.

¹³ Bito nia' de que gonle ca cuich bi bi yega'an chele na' gatā' che beŋā' yoblā. ¹⁴ Con che'enda' gatā' de'e chyažje yoguā'əle. Na'a de che le'e, na' cheyalā' gaquālenle lega'aque' chāsā'əyažjene' na'a. Chexa ša gwžim tyemp catā' gatā' che lega'aque' na' le'e əyažjele, lega'aque' cheyalā' sa'aclene' le'e par ničh gatā' de'e chyažje yoguā'əle. ¹⁵ Nach gaquā can' nyoj Xtižā' Diozān', nan: "Ben' betobā de'e

scha'o bito gotə'əch mazəchlə ca de'en
byažjene', na' ben' betobə latə da'ozən'
gotə' che' de'en byažjene'."

Titon' na' beṇə' ljuəžje' ca'

¹⁶ Choꝥwlen Diozən' bene' par niḥ
Titonə' che'enchgüeine' gaquəlene' le'e
ca'aczən' che'enda' nada' gaquəlena' le'e.
¹⁷ Catə' gotə'əyoida'ane' yeyede' gan' zolen'
par gaquəlene' le'e, le' gwne' ya'o, caguə
de'en gotə'əyoida'ane' na'azə sino de'en
bache'enchgüieczene' yeyede' gan' zolen'
par gaquəlene' le'e.

¹⁸ Chsələ'a yeto beṇə' bišə'əcho len
Titonə'. Na' tcuen tcuen beṇə' ca'
chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüie'e
Jesocristən' chso'e dižə' güen che beṇə'
bišə'əchonə' catequən' xoche chzejni'ine'
beṇə' ca' naquə dižə' güen dižə' cobə che
Jesocristən'. ¹⁹ Nachən' bagosə'əbeje'ene'
par sa'alene' nada' catə' žəyesana'
mechən' de'en chtobcho par gaquəlencho
beṇə' bišə'əcho yašə' ca' nitə' Jodean'.
Chtobchon par niḥ Xancho Diozən' chzi'e
yelə' bala'əṇ na' par niḥ nla'alao de
que chene'echo gaquəlencho beṇə' chyaž
chḥine. ²⁰⁻²¹ Yo'o yichja' gona' de'en naquə
güen lao Xancho Diozən' na' lao beṇə'chən'.
De'e na'ana' le' sa'alene' nada' par niḥ
notono əṇa de que bito chona' can' cheyalə'
gota' len mech xen de'en goxə'ana'.

²² Na' leczə len Titon' chsələ'əto' yeto
beṇə' bišə'əcho. Zan las bable'ito' de que
do yichj do laže'e chone' xšin Diozən'.
Nezene' de que le'e lechguale chene'ele
gonle' can' cheyalə' gonle, na' de'e
na'ana' banachguan yide' gan' zolen' par
gaquəlene' le'e. ²³ Šə no nabe le'e bixchen'
za' Titon' na' beṇə' bišə'əcho ca' yeḥopə,
leye'ega'aque' de que Titon' chone' txen
len nada' chonto' xšin Diozən' par cha-
clento' le'e. Na' beṇə' ca' yeḥopə ža, tcuen
tcuen beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag
chso'elaogüie'e Cristən' chasə'əsele'e
lega'aque' par sa'aclene' le'e, na' chso'one'
ca' chzi' Cristən' yelə' bala'əṇ. ²⁴ Na'a ža
chṇeyoida' le'e legon güen len lega'aque'
par niḥ yesə'əneze tcuen tcuen beṇə'
ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüie'e
Cristən' de que chaquale che Diozən'. Na'
legon par niḥ la'alaon de que dižə' lin'
gnwia' catə'ən be'elaogua'a le'e.

9

*Boso'otobe' mech par gwsa'aclene' beṇə'
ca' chso'onlilažə' Cristən' Jodean'*

¹ Bito chonən byen gwzoja' le'e de que
cheyalə' əgwnežjwle mech par gaquəlenle
beṇə' Jodea ca' bagwlej Diozən' par
zənaque' lažə' ne'enə', ² chedə' nezda'
de que le'e chene'ele gaquəlenga'aclene'.
Cho'elaogua'a le'e cho'a dižə' len beṇə'
Masedonia ca' chapəga'aca'ane' de que
le'e beṇə' Acaya gone'ele gaquəlenle beṇə'
yašə' ca' godgüieze na' gwzoloa btoble
mechən'. Na' de'en beṇle ca' do yichj
do lažə'əle leczə zan beṇə' Masedonian'
chse'enene' sa'aclene' lega'aque'. ³ Na'
na'a chsələ'a beṇə' bišə'əcho ca' gan'
zolen' na' sa'aclene' le'e yeyož əgwtohlen
par niḥ ca' sole probnid əgwnežjwlen.
Che'enda' la'alaon de que dižə' lin' bi'a
be'elaogua'a le'e de que gaquəlenle beṇə'
yašə' ca'. ⁴ Ćhexa šə əsa'acłə to ḥopə
beṇə' Masedonian' catə' yeyeda' gan'
zolen'? Šə bito ne'e yeyož əgwtohle
mechən' catə' yeyeda', gaquəda' zto' de'en
gožəga'aca'ane' ca' güenna' gonle na'
leczə le'e gaquele zto' de'en cui beṇle
complir de'en gwzoloa beṇle. ⁵ De'e na'ana'
zencuialaogua' beṇə' bišə'əcho ca' šonə
zeya'aque' gan' nitə'əlenə' chedə' chacda'
chonən byen sa'aclene' le'e yeyož əgwtohle
mech de'en beṇle lyebe əgwtohle par
gaquəlenle beṇə' yašə' ca'. Legwtobən
antslə cuiṇə' yeyeda' par niḥ baden catə'
yeyeda', na' gacbia' de que gonlen do yichj
do lažə'əle caguə gonlen la fuers.

⁶ Ben' chaz lata'əza, lata'əza chelape', na'
ben' chaz de'e sčha'o, de'e sčha'o chelape'.
Ca'aczən' chac len chio'o, šə zanecho de'e
sčha'o par gaquəlencho beṇə', nachən'
socho mbalaz juisy. ⁷ To tole cheyalə'
əgwnežjwle ja'acquə'tə' de'e yebeile əg-
wnežjwle chedə' lechguale chebei Diozən'
ben' chebeine' chnežjue' de'e chnežjue'
par xšin Diozən'. Bito cheyalə' əgwnežjw-
cho de'e əgwnežjwcho la fuers sino əg-
wnežjwchon do lažə'əcho. ⁸ Diozən' nape'
yelə' guac par chaclenchgüie' chio'o len
bitə'ətezə de'e chyažjecho. Na' chac gone'
ca' gatə' yoguə'əlo! de'e chyažjecho do
tyempte par niḥ gaguə əgwnežjwcho bi
de'e chyažje beṇə' yoblə na' goncho bichlə

de'en naquə güen. ⁹Nyoj Xtižə' Diozən' can' ben to beṇə' nan:

Bagoclene' beṇə' zan, bnežjue' de'e besə'əyažje beṇə' yašə'.

Na' cuat ganlažə' Diozən' de'e güenṇə' de'en ben be'ena'.

¹⁰Diozən' chone' par nič chatə' no xoa' biṇ na' bitə'ətezəchlə de'en chazcho, na' le'ena' chone' par nič chatə' de'e che'ej de'e chaocho. Le'egatezə ca' le'ena' gone' ca gata' bichlə de'e chyažjecho na' gone ca čha'o xenchən par nič šejəch gonchcho de'e güenṇə'.

¹¹Na' bitə'ətezə de'en chac čhele Diozən' chone' par nič chebeile chnežjwle de'e scha'o de'e chəsə'əyažje beṇə' yoblə na' catə' neto' žjənežjoto' beṇə' yašə' ca' de'en bəbtole, nach əso'e yelə' choxwlen čhe Diozən'. ¹²Na' catə' chio'o chnežjwcho de'e chəsə'əyažje yeziquə'əchlə beṇə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'ena' čaclenga'acchone' par nič chatə' de'en chəsə'əyažjene', na' leczə ca' choncho par nič beṇə' ca' čaclencho chso'echgüe' yelə' choxwlen čhe Diozən'.

¹³Na' catə' yeyož əgwtole de'e scha'o de'en əgwnežjwcho beṇə' yašə' ca' əgwlo'en de que do yičj do lažə'əle chzenagle čhe dižə' güen dižə' cobə čhe Cristən'. Na' catə' beṇə' yašə' ca' yesə'əzi'e de'en əgwnežjwle lega'aque' nach əso'elaogüe'e Diozən' can' chselə'əle de'e scha'o mech de'e gaquələnən lega'aque' na' əso'elaogüe'e Diozən' can' čaclenle notə'ətezəchlə beṇə' chso'elao' Cristən'. ¹⁴Na' so'one' orasyon par yesə'əṇabe' yelə' čaclen čhe Diozən' par le'e na' əsa'aquene' čhele yesyə'əbeine' can' bagocwlenchgua Diozən' le'e len xbab de'en yo'o lo'o yičjla'ažda'olen' par nič chnežjwle de'en chəsə'əyažje beṇə' yoblə. ¹⁵Choxwlen Diozən' ca naquə goclen xen de'en bene' len chio'o beṇəč catə'ən bsele'e Xi'ine'ena' por ni čecho. Bito de dižə' de'e güe'echo catec zaquə'ən de'en bsele'ene'.

10

Yelə' chnabia' čhe Pabən' de'en naque' apostol

¹Na' ca naca' nada' Pab de yeto de'e nia' le'e can' gonle. Chəsə'əna beṇə' de que nada' chžeba' par bi gona' o par bi nia' le'e catə'ən zoa' len le'e na' con catə' zoa'

zitə' chzoja' le'e ca beṇə' cui chžeb. Bito naquən ca' sino chona' len le'e can' bentezə ben Cristən' len beṇə' lao yelə' chxenlažə' čhe'ena' na' yelə' beṇə' gaxjwlažə' čhe'ena'.

²De'e na'ana' chneyoida' le'e leğon ca cui gonən byen tiła' le'e catə'ən yida'. Bangüia' tiła' beṇə' ca' chəsə'əne' chona' con can' na xbab čhia'anə'. ³La'əṇə'əczə naca' beṇəč bito chona' con can' na xbab čhia'anə' ca de'en chonchgua' xte ga zelao saquə'ada' par nič beṇə' yoblə yoso'ozenague' čhe Cristən'. ⁴Nezda' de que bitə'ətezə de'en chac chon cuinza' bito čaclenən nada' par gona' ca yoso'ozenag beṇə' čhe Cristən'. Pero Diozən' čaclene' nada' par chzoa' ca'alə bi de'en chžon par nič beṇə' yoso'ozenague' čhe Cristən'. ⁵Na' len yelə' chnabia' čhe' de'en babene' nada', chona' ca chəsə'əzəxjwiyičj beṇə' lao Cristən' par choso'ozenague' čhe' na' chso'one' xbab güen can' chene'e Cristən'. Chona' ca cuich chso'on cuinga'aque' xen sino chəsə'əbejyichje' bitə'ətezə de'en chžon par se'ejle'e dižə' li čhe Diozən'. ⁶Chbezə' par nič yoguə' le'e gwzenagle čhe Cristən' do yičj do lažə'əle, pero na' notə'ətezle šə cui gwzenagle, zoa' dispuest par gona' le'e castigw.

⁷Leğon xbab šə de'en chəsə'əna beṇə' naquən de'e li. Nitə' beṇə' chəsə'əne' zjənezene' bsele' Cristən' lega'aque'. Beṇə' ca' čheyalə' so'one' xbab de que leczə Cristən' bsele'e nada'. ⁸Žalə' güe'echa' dižə' mazachlə can' babi'an antsə'ənia' de que Cristən' bsele'e nada' na' beṇə' yelə' chnabia' par bi de'en chona', guatə'əbia' de que cho'a dižə' li. Xancho Cristən' bsele'e nada' na' beṇə' nada' yelə' chnabia' par nič gaquələna' le'e, caguə par gona' ca cuejyichjle cuich gonjilažə'əlene'ena'.

⁹Echnia' ca' par nič cui gonle xbab de que chzoja' cart quinga par əgwšeba' le'ena'. ¹⁰Beṇə' ca' chəsə'ənelao' čhia' chəsə'əne' de que cart ca' chzoja' zjənaquən de'e žialao. Na' chəsə'əne' bito chžeba' bi ənia' le'e le'e cartən' pero bito čheyaxjda' par bi gona' catə' zoa' len le'e na' de que xtižə'anə' bito bi zaquə'ən. ¹¹Beṇə' ca' chəsə'ənelao' čhia' čheyalə' yesə'ənezene' de que can' nia' le'e cart ca' de'en chzoja' le'e catə' zoa' zitə', leczə can' ənia' na' leczə can' gona' catə'ən soa' len le'e.

¹²Bito che'enda' gonle'bada' beṇə' ca' chso'elao' cuinga'aque'. Beṇə' ca'

chsa'aquene' de que chso'onyan'e can' cheyalə' so'one' na' chsa'aquene' de que güenchguan' choso'osed choso'olo'ine' chedə' tozə' can' choso'osed choso'olo'i yogue'e, len bito bi zaquə' de'en chso'one' xbabən' ca'. ¹³ Nada' bito güe'elao' cuina' əñia' de que bena' bi de'e güen šə cui bena'an cuina'. Con gua'a dižə' che de'en babena' gan' babselə' Diozən' nada', na' nezdə' de que lenczə gan' zole na'anə' bsele'e nada'. ¹⁴ Na' ca naca' nada' babida' be'elena' le'e xtižə' Diozən' catə'an cui nonə' güe'elene'en le'e, de'e na'anə' naquəczən əñia' le'e can' cheyalə' gonle. ¹⁵ Bito cho'a dižə' che xšin Diozən' de'en ben beñə' yoblə ga cui bselə' Diozən' nada' par chixjui'a xtiže'enə'. Nada' zoa' lez de que le'e gonlilažə'əchle Cristən' na' catə' cuich chyažjele əggüia əgwya' le'e, nach ša'acha' ga yoblə gan' əselə' Diozən' nada' par chixjui'a xtiže'enə'. ¹⁶ Na' chixjui'a dižə' güen dižə' cobə che Cristən' ga yoblə gan' cui no ne'e chixjue'en. Na' gua'a dižə' che xšin Diozən' de'en baben cuina' lgua'a güe'elao' cuina' che de'en baben beñə' yoblə.

¹⁷ Bito cheyalə' güe'elao' cuincho sino cheyalə' güe'elao'cho Xancho Diozən'. ¹⁸ La'anə'əczə šə əña to beñə' de que chone' güen, caguə de'e na' šejle'echo de que le güenə' chone'. Pero šə Diozən' güe'elao'güe'ene' nachən' nezecho be'enə' chone' güen.

11

Pabən' na' beñə' ca' gwso'on cuinga'aque' ca apostol

¹ Žalə'əšga əgwzenagle yeto čopə dižə' de'en əñia' le'e la'anə'əczə šə gaquele bito bi zjəzaquə'an. Legwzenag žlac əñia'an. ² Nada' bzejni'ida' le'e xtižə' Cristən' na' de'e na'anə' che'enchgüeida' gaquele che tozə Cristən' ca to no'ol güego' naplažə' cuine' na' chaquene' che tozə ben' si' le'. Ca'acžən' chene'e Diozən' gaquele che Cristən'. ³ Chxožda' yesə'əxoayag beñə' le'e par nič cuich gonlilažə'əle Cristən' do lažə'əle na' cuich gaquele che tozə le', can' bxoayag belən' de'e no'olə nechən' ben' gwle Eb yelə' bia bib che-bən'. ⁴ Egüenchguan' chonle ža? Babla'ac beñə' gan' zolen' choso'ozejni'ine' le'e che

Jeso'osən' nža'alə can' babzejni'ida' le'e. De'en choso'ozejni'ine'en zdan clelə len dižə' güen dižə' cobə che Cristən' de'en bagwyejle'ele chei. Pero le'e bito chaquale zdebə chzenagle čhega'aque'. ⁵ Malən' chonle banonle beñə' ca' ca apostol chele na' chonga'aclene' xen. Žecabi leczə zaca'a nada' can' zjəzaque'enə'? ⁶ La'anə'əczə cui chac cho'a dižə' güenchgua, chejni'ida' de'en cho'a dižə' chei. Bable'iczele yoguə'ate de'en babena' na' nezczele de que chejni'ida' xtižə' Diozən' de'en cho'elena' le'e.

⁷ ŽEchaquale malən' bena' cui bi laxjua' gwxi'a catə'an be'elena' le'e dižə' güen dižə' cobə che Diozən'? Nada' ben cuina' ca to beñə' cui bi zaquə' de'en cui bi laxjua' gwxi'a parzə nič bena' ca zole mbalaz. ⁸ ŽEgwñacho malən' bena' gwxi'a mech de'en gwso'on beñə' ca' chəsə'əadopə chəsə'əžag chso'elao'güe'e Cristən' ga yoblə? Gwxi'an par nič be'elena' le'e xtižə' Diozən' sin cui beñe nada' mantener. ⁹ Catə' gwzoa' len le'e la'anə' cui gotə' de'en byažjda', bito gwñabda'an le'e. Beñə' bišə'əcho ca' zeya'ac Masedonian' lega'acle' gwso'one' de'en cui gotə' chia'. Na' gwdapa' cuidad cui bi zed benda' le'e par gonle nada' mantener, na' batə'ətezəchlə bitoczə bi bi zed gonda' le'e. ¹⁰ Can' nezdə' chaclen Cristən' nada' par cho'a dižə' li, ca'acžən' nezdə' de que cuat gonda' le'e zed par gonle nada' mantener. Chebeida' guaquə' ñia' de que bito bi gan chona' de'en chyixjui'a xtižə' Diozən' len le'e o len beñə' ža' gatə'ətezəchlə gan' mbane Acayan'. ¹¹ Caguə de'en cui chacda' chelen' cui gonczada' le'e zed gonle nada' mantenerən'. Diozən' nezene' chacda' chele.

¹² Goncha' can' choncza' cui bi laxjua' chzi'a par nič beñə' ca' chəsə'əna cui naca' apostol cuich yesə'əželene' bi yesə'əne' chia'. ¹³ Lega'aque' chse'enene' goncho xbab de que zjənaque' apostol, pero bito zjənaque'. Choso'osed choso'olo'ine' dižə' güenlažə' na' chəsə'əxoayague' par nič chaquale de que Crist nan' əbsele'e lega'aque'. ¹⁴ Bito yebanecho de'en chəsə'əxoayague', chedə' la' ca'acžən' chxoayag gwxiye'en chio'o par nič chaqucho de que de'en chene'en goncho naquən to de'e güen. ¹⁵ Na' de'en chon

gwxıye'enə' ca', beṇə' ca' choso'ozenag
 çhei læczə choso'oxoayague' par niç
 gaquele de que choso'ozejñi'ine' beṇə'
 de'en naquə de'e güen. Gwžin ža gon
 Diozən' par niç gatə' castigw chega'aque'
 segon de'e mal de'en chso'one'enə'.

*De'en gwdi' gwxaquə' Pabən' de'en
 naque' apostol*

¹⁶ De'e yoblə æchnia', bito gaquele de
 que chona' xbab de'e cui bi zaquə'. Le'e
 chzenagle çhe beṇə' ca' de'e liçzə chso'on
 xbab de'e cui bi bi zaquə'. Ca'aczə
 legwzenag chia' žlac gonləbədə' lega'aque'
 gua'a to çhopə dižə' çhe de'e güenṇə' de'en
 chona'. ¹⁷ Gua'a dižə'ən ca' la'ənə'əczə
 ŋezda' Cristən' bito be'e dižə'ən ca'. Gona'
 ca beṇə' chon xbab de'e cui zaque'e. ¹⁸ Beṇə'
 zan chso'e dižə' de que zjənaque' beṇə'
 güen por ni çhe can' zjənaque', o por ni
 çhe šə bi de'en bagwso'one' o bi de'en
 bagoc chega'aque'. Ca'aczən' nada' gua'a
 dižə' çhe cuina' çhedə' zjəde de'en nac ca'
 de'e gua'a dižə' çhei. ¹⁹ De'e tant non cuinlə
 beṇə' sin' de'e na'aljan' chebeile chzenagle
 çhe beṇə' ca' chso'on xbab de'e cui bi
 zaque'e. ²⁰ De'en chzenagle chega'aque'
 bazjənzoe' le'e xni'aga'aque'enə' ca
 esclabos chega'aque' Choso'oxoayague'
 le'e par niç chnežjwle lega'aque' bi
 de'en de çhele na' par niç chontezle
 bin' çəsə'əne'. Chso'elao' cuinga'aque'
 na' çəsə'əbažə'e le'e par niç chzenagle
 chega'aque', na' le'e chebeile chonlə
 can' çəsə'əne'enə'. ²¹ Gobeichjeile žalə'
 chonda' le'e can' chso'on lega'aque'enə'.

Leczə gwaquəczə gua'a dižə' par
 əgwlo'ida' le'e de que naca' beṇə' blao can'
 chso'on beṇə' ca', la'ənə'əczə šə gaquele
 de que bito bi zaquə'ən. ²² Chso'elao'
 cuinga'aque' de que gwsa'aljəlene' beṇə'
 chso'e dižə' ebreo. Leczə ca' nada'
 golləlena' beṇə' chso'e dižə' ebreo.
 Chso'elao' cuinga'aque' de que zjənaque'
 beṇə' Izrael. Pero læczə beṇə' Izrael
 nada'. Chso'elao' cuinga'aque' de que
 zjənaque' xi'inq dia çhe de'e Abraanṇə'.
 Pero læczə xi'inq dia çhe de'e Abraam na'
 nada'. ²³ Çəsə'əne' de que Crist nan'
 bsele'e lega'aque' par chso'one' xšine'enə'.
 Leczə len' əbsele'e nada'. Na' güe'ela'och
 cuina' can' chso'elao' cuin lega'aque' nia'
 can' bagoc chia'. Leçhgualə babena' xšin
 Diozən' mazəchlə ca lega'aque'. Na' zan las

bagota'a ližya por ni çhe de'en æchyixjui'a
 xtižə' Cristən', na' læczə zan las bagosə'əyin
 jostis ca' nada'. Na' zan las babelazə
 cui gota' por ni çhe de'e ca' bagoc chia'.
²⁴ Gueyə' las gosə'əyin beṇə' Izrael gwlaž
 chia' ca' nada' yid sot tgualjechoa las. ²⁵ Šon
 las beṇə' jostis ca' gosə'əyine' nada' xis.
 Na' yetlas bosə'ošizə' beṇə' nada' yej xte
 yelata'əzə cui gwsə'ote' nada'. Na' lao
 zya'a yež zita' to lo'o barcw, læczə šon las
 boçhiṇj nisdə'on barcon' na' canə bžina'
 yo biž. Na' lao šon lasen' beyinjəṇə' tš'i
 gwxa lao nisdə'onə' tža tyel to lao yag.
²⁶ Na' lao gwyə'a jətxijui'a xtižə' Cristən'
 zan las belə' cui gota' o so'ot beṇə' nada'.
 Zan las goc zdebə tia' yao ca', zo catə'
 goca' lao na' beṇə' bguan, na' to catə'
 beṇə' Izrael gwlaž chia' ca' gwse'enene'
 so'ote' nada', na' læczə zo catə' beṇə' cui
 zjənaquə beṇə' Izrael gwse'enene' so'ote'
 nada'. Na' yelata'əzə cui gota' do syodan'
 na' do ga cui no beṇə' ža'. Na' bašə gata' lao
 nisdə'onə'. Na' do tyemp chxožda' cuiayi'
 xšin Diozən' por ni çhe beṇə' ca' chsa'aš
 çəsə'əne' de que zjəlene' chio'o pero
 caguə do lažə'əga'aque'enə'. ²⁷ Na' lao bena'
 xšin Diozən' zan las jxaquə'əçhgüeida' na'
 zan las bguo'o bçheja' cui gwtasa'. Nombi'a
 yełə' chbil chdon çhedə' zan las cui gotə'
 de'e ye'ej gaogua'. Na' zan las beyaga' cui
 gotə' xa' de'e byažjda'.

²⁸ Na' de'e zanch de'e chy' chzaca'a
 de'en cui cho'a dižə' çhei. Pero
 mazəchlə chy' chzaca'a, de'en çhi'ichgua'
 yichja' yoguə' ža nac çac çhe le'e
 chdopə chžagle cho'ela'ole Cristən' to
 to yež. ²⁹ Na' notə'ətezle catə' cui
 chzoile par gonyanə'əle can' chene'e
 Diozən', chzochgua' trist ca'aczə əṇacho
 nada'an cui chona'an. Le'egatezə ca'
 catə' beṇə' çəsə'əxope' le'e par chonlə
 de'e mal, leçhgualə de'e çacda' de'en
 che'ençhgüeida' yebeja' le'e lao de'e
 malən'. ³⁰ Çacda' çyažjele gua'a dižə'
 çhe cuina', na' de'e na'anə' güe'ešaza' dižə'
 çhe de'e ca' çəsə'əlo'e can' çac falt fuers
 balor chia', na' can' bito zaca'a bi gona'
 žalə' cui zo Diozən' len nada'. ³¹ Dioz ben'
 cheyałə' güe'ela'ocho zejlicanə nezczene'
 cho'a dižə' li. Len' naque' Xa Xancho
 Jesocristən' na' Xancho Jesocristən' læczə
 cho'elaogüe'e le'. ³² Na' catə'ən gwzoa'
 Damascon' ben' goquə gobeṇador žlac

gwnabia' Rei Aretas bnite'e beṇə' gwsa'apə cho'a puert de'en zo le'e ze'e de'en nyechj syodan' par yesə'azene' nada' catə' yechoja'. ³³ Pero beṇə' bišə'əcho ca' gosə'əgüe'e nada' to lo'o žomə soa na' bosyo'oletje' nada' le'e ze'e che syodan' cho'a to bentan par nič ca' cui gwsa'acbe'ine' par yesə'azene' nada'.

12

Pabən' be'e dižə' che de'en ble'ida'ogüe'ene' na' de'en bzejni'i Jesocristən' le'

¹ Chonən byen gua'a dižə' che cuina' la'anə'əczə cui gaquəlenən nada'. Na' gua'a dižə' che bałə de'en bable'idaogüe'eda' na' che bałə de'en babzejni'i Xancho Jesocristən' nada'. ²³ Goc žda' iz ben Diozən' par nič gwy'a yoban' na' nezdə' bžina' gan' zo'enə', na' bachonlilaža'a Cristən' ca orən'. Pero bito gocbe'ida' šə gwy'a'a do cuerp chia' o šə cui. Dioz na'azən' nezene' naquən' goquə. ⁴ Con nezdə' de que bžina' mer gan' to Diozən' na' benda' chsoe' beṇə' ca' ža' na' dižə' de'e cui chsa'ac beṇachən' yežlyo nga na' naquən dižə' de'en cui de lsens əgwzejni'ida' beṇə'. ⁵ Žalə' nan chia' güe'elao' cuina' güe'elao' cuina' de'en baben Diozən' len nada'. Pero con gua'a dižə' che de'e ca' choso'olo'e' can' bito zaca'a bi gona' žalə' cui zo Diozən' len nada'. ⁶ Žalə' gua'a dižə' ca mban' baben Diozən' len nada' catə'ən gwy'a'a yoban' naquən dižə' li, pero so'onlja beṇə' xbab de que naquacha' beṇə' zaque'e mazəchlə can' naca'. Bito gue'echa' dižə' che de'enə' čhedə' la' che'enda' yoguə' beṇə' so'one' xbab chia' segon bin' chəsə'əle'ine' chona' na' segon can' chyixjui'a xtižə' Diozən'.

⁷ Diozən' bito chene'ene' gon cuina' xen por ni che de'e ca' ble'idaogüe'eda' na' de'e ca' bzejni'ine' nada' de'e cuinə' se'en yesə'əle'i yeziquə'əchlə beṇə'. De'e na'anə' bene' par nič chžaglaogua' len to de'en chac che cuerp chia' nga. De'en chžaglaogua' len len gwxaquə'əleben caczə ga cha'a to yešə'. Na' lechgualə chon gwxiye'en ca gaquəda' tolə de'en chac chia' ca'. Dioz nan' chone' par nič chac chia' ca' nič cui gona' xbab de que lechgualə zaca'a. ⁸ Šon las gwṇabda' Xancho Cristən' gone' par nič yega'a de'en chžaglaogua'

len cuerp čhi'anə'. ⁹ Nach Xancon' gwne': "Bito gona' ca cuich əžaglaogo'. Con sotezə soa' gaquəlena' le'. Lezən de'en chyažjdo'. Na' ca naquən' cui chac bi gono', nada' gaquəlena' le' len yelə' guac čhia'anə'." Ca' gože' nada'. De'e na'anə' chebeilada' cho'a dižə' can' cui chac bi gona', čhedə' de'en chac chia' ca' chlo'en ca yelə' gwaquən' napə Cristən' par chaclene' nada'. ¹⁰ De'en chonlilaža'a Cristən' chebeida' bitə'ətezə de'en chloe' can' chyažjda' yelə' chaclen che'enə'. Chebeida' catə' choso'ožia choso'onitə' beṇə' nada'. Chebeida' catə' chac fal't bi de'en chyažjda'. Chebeida' catə' choso'olagzejə choso'olagzidə beṇə' nada'. Chebeida' catə' bichlə de'e chžaglaogua'. Chebeida' čhedə' catə' chac chia' ca' chaclench Cristən' nada' len yelə' guac che'enə'.

Pabən' gwche'echgua yichje' beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' Corinton'

¹¹ Babenle byen bi'a dižə' che cuina' la'anə'əczə nezdə' bitotec bi zaquə'an güe'echo dižə'ən ca'. Žalə' le'e cho'ele dižə' de que nada' naca' beṇə' zaque'e, bito benən byen bi'a dižə' quinga. Nezdə' bitobi zaca'a žalə' cui zo Diozən' len nada', pero lechgualə zaquə'əcha' cle ca beṇə' ca' banonele apostol chele, beṇə' ca' chonle xen. ¹² Diozən' bablo'e de que naca' doalje apostol che'enə'. Bagoclene' nada' bguo'o bchejlaža'a bena' xšine'enə' entr le'e la'anə'əczə de'e zan de'e bagoc chia'. Goclene' nada' bena' xšine'enə' len yelə' guac che'enə' na' leczə len yelə' guac che'enə' bena' miłagr na' bichlə de'e zaquə' yesya'əbane beṇə'. ¹³ Tozə ca güenṇə' bena' len le'e na' can' bena' len beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'ela'ogüe'e Cristən' ga yoblə. ¿Echaquele bencha' güen len lega'aque' cle ca can' bena' len le'e de'en cui gwṇabda' le'e gonle nada' mantener? Lesi'ixen chia' šə malən' bena'.

¹⁴ Bazoa' probnid par yida' dezłana'a le'e de'e gwyon lase. Na' catə' yida' bito gua'a latjə gonle nada' mantener. Bito che'enda' gonle nada' bi de'en de chele, che'enda' gon cuinle lažə' na' Cristən'. Bito naquən par bidao' ca' so'ombo' mantener xaxna'aga'acbo', sino xaxna'aga'acbo' nan' cheyalə' so'one' lega'acbo' mantener. ¹⁵ Ca'aczən' naquən len nada' ža, yebeida' əzanda' bitə'ətezə de'en de chia' na' lente

cuina' par gaquäléncha' le'e gwzenagle che Cristän'. La'anä'äczä lechguale chacda' chele, pero nachle bitotec chaquele chia'.

¹⁶ Balle chñelaole chia' nale de que chxoayaga' le'e de'en bito bi'a latjä gonle nada' mantener parzä niçh cuejälana' mechän' de'en chtoble par gaquälénle beñä' bišä'ächo ca' zjänaque' beñä' yašä'.

¹⁷ ¿Ecabi nezele bito bxoayaga' le'e len notä'äteza beñä' babsela'a gan' zolen'?

¹⁸ Gwneyoida' Titon' bide' bedälane'e le'e na' bselä'a beñä' bišä'ächon' yeto len le'. ¿Ecabi nezele de que bito bxoayag Titon' le'e? Na'alje ¿acabi tozä can' chona' len can' bene'ena'? Na' can' che'enda' gaquälena' le'e ca'aczän' gone'ene'.

¹⁹ De repent chaquele cho'a dižä' quinga parzä niçh le'e cui gonle xbab de que chona' bi de'e mal. Pero caguä ca'anä'. Nezda' ngoda'a txen len Cristän' na' de que Diozän' neze nle'ine' naquän' chona' na' bin' ania'. De'e na'anä' cho'a dižä' quinga, beñä' bišä' dao', par niçh chaquälena' le'e.

²⁰ Chžeba' äželda' šä bi de'en cui chonle güen can' che'enda' gonle catä'an yida' gan' zolen', na' šä äželda' chonle de'e malän' bito šo'olažä'ale can' gona' castigw chelen'. Chona' xbab, chexa šä chdiä chšašle na' chgue'i ljuežjle, o šä ächloc ljuežjle na' chonle parza niçh gaquä güen che cuinzle. Na' chexa šä chñele mal che ljuežjle na' chexa šä nacle beñä' goçhitj dižä' o šä chon cuinle xen o šä ža'ale chac yazä. ²¹ Chžeba' de que catä'an yida' de-žana'a le'e zanle cuiñä' cuejichjle ca de'en chgo'o xtole na' chbejichjle be'en chele o no'ol chele par chzolenle beñä' yoblä na' bitä'ätezächlä yelä' zto' de'en chonle len cuerp chelen'. Na' Dioz chia'an gone' par niçh yeto'ida' na' yegüi'inda' che nolen' cui gwlejichjle de'e malän' chonle.

13

Pabän' gwduxjui'e de que gwnežjue' castigw che beñä' ca' chso'on de'e malän', na' chguape' beñä' Corinto ca' diox

¹ De'e gwyon lase dezläna'a le'e na'a. Na' gaquä can' nyoj Xtizä' Diozän' nan: "Catä' no gao xya che to beñä' de que nape' dolä', choglaochon che' de que nape' dolä' šä yotilän ca yesä'äna chopä o šonä testigw beñä' chso'e dižä' de que babene' de'e mal."

² Bagožä' beñä' ca' chso'on de'e malän'

antslä catä'an bedälana'a le'e de'e ägw-chope de que bito yeyašä'ada' lega'aque' šä cui yesyä'ädinjene' xtolä'äga'aque'ena'. Na' de'e yoblä na'a lao cuiñä' yezida' gan' zolen' nia' notä'ätezächlä bachonle de'e malän' bito yeyašä'ada' le'e catä'an yida'. ³ Na' catä' gona' castigw che le'e cui chedinjele xtolä'älen' cana'achän' änezele de que de'en chnia' za'an che Cristän', can' nale chene'ele änezele. Na' bito nacho de que Cristän' bito gaquä gone' castigw chelen', la' nape' yelä' guac xen, na' bablo'e yelä' guac che'ena' len le'e. ⁴ De'e li Cristän' ben cuine' ca beñä' cui bi chac gon catä'an gwso'ot beñä' le' boso'ode'ene' le'e yag corozän'. Pero zocze' na'a cheda' Diozän' bosbane'ene' len yelä' guac che'ena'. Le'egateza ca' naca' nada' ca beñä' cui bi bi chac gon. Pero nezdä' ngoda'a txen len Cristän' na' catä'an yezida' gan' zolen' gwlo'ida' le'e can' zo yelä' guac che Diozän' len nada'.

⁵ Legonyanä' xbab chele šä de'e liczä chonlilažä'ale Jesocristän'. Na' sä de'e li chonlilažä'älene' gacbe'ile de que zoe' len le'e. Pero šä chacbe'ile bito zoe' len le'e guacbe'iczele de que caguä chonlilažä'älene'ena'. ⁶ Pero zoa' lez gacbe'ile de que zocze' len le'e par niçh ca' gacbe'iteile de que naca' doälje apostol che'. ⁷ Chona' orasyon chñaba' gaquälän Diozän' le'e par niçh cuejichjle cuich gonle de'e malän'. Bitobi nonän len nada' šä gona' ca gacbe'ile de que bselä' Diozän' nada' o šä cui, con šä le'e sotezle gonle de'e güen. ⁸ La' šä chzenagle che dižä' li che Jesocristän' bito äyazžän gona' castigw chele. Con gwnežjua' castigw che beñä' ca' cui choso'ozenag chei. ⁹ Chebeida' catä' le'e chonle de'e güen na' bito chyažžän gwlo'a yelä' chnabia' chia'anä' par gona' castigw chele, la' leczä chona' orasyon chñaba' gaquälän Diozän' le'e par niçh gonle xbabän' can' cheyalä' gonle de'e yoblä. ¹⁰ Babzoja' de'e quinga antslä ze'e yida' gan' zolenä' par niçh yedinjele xtolä'älen' na' cui gona' castigw chelen' catä'an yida'anä'. Diozän' bsele'e nada' naca' apostol che'ena' par niçh gona' ca so'onlilažä'äch beñä' le', caguä par gona' ca yesä'äbejichjle' cuich so'onlilažä'ene'.

¹¹ Na'a ža beñä' bišä', babzoja' de'en go'onda' änezele. Le'e gon xbab can' cheyalä' gonle de'e yoblä. Legwzenag con-

sejw quinga chona' le'e. Legac tozə len ljuetzjle. Leso binlo tole yetole. Diox ben' chaque checho na' ben' chon par chzo chbezcho binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon' sošgue' len le'e.¹² Cata' chežagle leyolgüiž ljuetzjle dižə' šao' par nič gacbia' de que chaque che ljuetzjle.¹³ Yoguə' beṇə' ca' nitə' nga beṇə' ca' bagwlej Dioxən' par zjənaque' lažə' ne'enə' choso'oguape'e le'e diox.

¹⁴ Xancho Jesocristən' sotezə soe' gaquəlenšgue' le'e. Na' Dioxən' gonšgue' par nič gacbe'ichele de que chaquene' chele. Na' Spirit che Dioxən' gonšgan par nič yoguə'əle gonle tozə xbab. De'e na'azən' əchnia' le'e. *Pab*

Cart De'en Bzoj San Pabən' Par Benə' Galasia Ca'

Pabən' chguape' diox benə' ca' chso'elao' Cristən' Galasian'

^{1,2}Nada' Pab chzoja' le'e chdopə chžagle cho'ela'ole Cristən' yež ca' de'en zjəchi' gan' nzi' Galasia. Chguapto' le'e diox txen len yogua' benə' bišə'əcho ca' nita' nga. Caguə benəçh na'anə' gwlej nada' o bsele'e nada' par naca' apostol. Jesocristən' txen len Xe' Diozən' ben' bosban le' ladjo benə' guat ca', lega'aque'en gosə'əbeje' nada' par naca' apostol. ³Chona' orasyon par niç Xacho Diozən' na' Xancho Jesocristən' asa'aclene' le'e na' so'one' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. ⁴Benə' ca' ža' yežlyo nga tyemp nga zocho na'a nite'e xni'a de'e malən'. Jesocristən' bnežw cuine' gwsot'ot benə' le' par gwdixjue' xtolə'əchon' niç ca' bebeje' chio'o xni'a de'e malən'. Bene' ca' chedə' can' gwyazlažə' Xacho Diozən' gone'. ⁵Lədoye'ela'och Diozən' zejlicane. Can' gonggaczcho.

Bitoch bi dižə' de de'e guac ənacho dižə' güen dižə' cobə

⁶Diozən' gwleje' le'e par niç Xi'ine' Cristən' chaclene' le'e. Na' chebanda' can' chonlen' Iğüegwə bachbejyichjle Diozən'. Na' lgu'a de'e gwzenagle dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Jesocristən' de'en be'elena' le'e, bachzenagzechle che yeto de'en chaquele naquə dižə' güen dižə' cobə. ⁷Pero bito naquən dižə' güen dižə' cobə. Benə' ca' choso'osed choso'olo'ine' to de'e zda clelə na' chso'one' ca chacžejlažə'əle che de'en bsd əblo'ito' le'e. ⁸Žalə' neto' əchyixjue'eto' yeto de'en bito naquan lebe len dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən' de'en babsed bablo'ito' le'e, Diozən' gone' par niç cuiayi'ito' zejlicane, na' la'anə' to angl benə' za' yoban' chixjui'e xtižə' Cristən' clelə, lecəzə cuiayi'e. ⁹Can' bagwnia' antslə, lecəzə can' chnia' na'a. Notə'atezə benə' chixjui'e de'en bito naquan lebe len dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən' de'en babsed blo'ito' le'e, Diozən' gone' par niç cuiayi'e zejlicane.

¹⁰Echnia' ca' par niç yebei Diozən' len nada', caguə par niç yebei benəçhən' nada', na' caguə par so'olažə'e can' chona' na'anə'. Žalə' chi' yichja' naclə gona' par niç so'olažə' benəçhən' can' chona' bito chzenaga' che Cristən' žalə' ca'.

Diozən' gwleje' Pabən' par goque' apostol

¹¹Benə' bišə', che'enda' ənezele de que dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən' de'en babe'elena' le'e bito naquən xbab che benəçh. ¹²Caguə benəçh na'anə' bzenene' nada' dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Jesocristən' na' nique ənacho benəçh na'anə' bene' ca gwejni'ichda'an. Cuijn Jesocristən' bzejni'ine' nada' dižə' güen dižə' cobən'.

¹³Babenczele dižə' can' bena' antslə catə'an ne'e naogua' costombr che neto' benə' Izrael. Ləchgualə blagzežə blagzida' benə' ca' chso'onjilažə' Cristən', go'onda' yonitlaoga'aca'ane'. ¹⁴Na' gwche'echgua' yichja' che costombr de'en gosə'ənao de'e xaxta'ogua'a ca' can' gwse'ejni'alažə'e Diozən', na' bichlə de'en gwsone' gwsa'aquene' par yebei Diozən' lega'aque' laogüe de'en gosə'ənaogüe'en. Bsedəcha' de'e ca' mazəchlə can' bososəd zan benə' Izrael ljuežja' ca' benə' ca' gwsa'aljə ca tyempən' golja'anə'. ¹⁵Catə' cuiñə' galja' Diozən' bsi'e xneze gona' xšine'enə'. Gwleje' nada' par gona'an chedə' nži'ilažə'e nada'. ¹⁶Na' catə' bžin ža ben Diozən' can' gwchoglaogüe'en gone', nach bzejni'ine' nada' de que Jeso'osən' naque' Xi'ine'. Bzejni'ine' nada' par niç chjətixjui'a xtižə'enə' len benə' ca' cui zjənaquə benə' Izrael. Na' dezd ža na' notono gwñabda' əgwzejni'ine'en nada'. ¹⁷Na' nic gwy'a Jerosalennə' par niç benə' ca' zjənaquə apostol antslə ca nada' yoso'osed yoso'olo'ine' nada' che Jeso'osən'. Zgua'atec gwy'a gan' nzi' Arabia, na' Arabia na' beza'a bežina' Damascon'.

¹⁸Gwde šon iz gwy'a Damascon' nach gwy'a Jerosalennə' jəlanə'a Bedən' na' jsoa' len le' žda'obiž. ¹⁹Pero bito bžaga' apostol ca' ye'la' sino tozə Jacob benə' bišə' Xancho'. ²⁰Nezcze Diozən' de que de'e nga chzoja' le'e naquən de'e li.

²¹ Nach gwy'a'a yež ca' zjæchi' gan' nzi' Siria na' Silisia. ²² Na' ca' naquæ beṇə' ca' chesə'adopə chesə'əžag chso'elaogü'e Cristə'n' yež ca' zjæchi' gan' nzi' Jodea, bitoṇə' so'ombi'e nada' ca' orə'n'. ²³ Con bazjənenene' rson de que bitoch chlagzežə chlagzida' beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristə'n' na' de que bachyixjui'a xtiž'e'ena', len antslə go'onda' gona' ca' yesə'əbejyichj beṇə' ca' len. ²⁴ Na' beṇə' Jodea ca' chso'onlilažə' Cristə'n' gwsə'ela'oche' Diozə'n' de'en bachonlilaža'a Cristə'n'.

2

Apostol ca' yeļa' gwza'azlaže'e can' ben Pabə'n'

¹ Na' gwde žda' iz gwy'a'a Jerosalennə' nach gwy'a'a de'e yoblə len Bernaben', na' leczə gwčhi'a Titon'. ² Diozə'n' bene' mendad ša'a, na' de'e na'anə' gwy'a'a. Na' btoba' beṇə' ca' zjənaquə blao entr beṇə' ca' chso'elao' Cristə'n' Jerosalennə' na' lega'acce' bzejni'ida' bin' chyixjui'a len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael catə'an cho'elena' lega'aque' dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristə'n'. Bzejni'iga'acda'ane' bin' chsed chlo'ida' čhedə' go'onda' əsa'azlaže'e de'en chsed chlo'ida' beṇə' ca' par nič ca' cui yesə'əne' de que bito bi zaquə' de'en chona' na' de'en babena'. ³ Ca goquə'n' bito cholə gwsə'one' byen so beṇə' ljuežja' Titon' seņy de'en ne' sirconsision, la'əṇə'əczə cui naque' beṇə' Izrael. ⁴ Goc ca' la'əṇə'əczə gwnitə' beṇə' gosə'əne' cheyalə' soe' seņyan'. Gwnitə' beṇə' gosə'əlen beṇə' bišə'əcho ca' Jerosalennə' ca' orə'n', parzə nič yesə'əgüie' šə naoto' costombr ca' de'en nyož le'e lei che neto' beṇə' Izrael. Gwsə'enene' gwsə'one' byen yoguə' beṇə' so'onlilaže'e Cristə'n' yesə'ənaogü'e costombr ca' len la' nezecho chebei Diozə'n' chio'o por ni che de'en chonlilažə'əcho Cristə'n', caguə por ni che šə choncho complir bi de'en na lein'. ⁵ Pero nada' na' Bernaben' ni latə'əzə bito bzenagto' che beṇə' ca'. Con gwzočhechtezəto' bento' par nič gaquə talenchle dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristə'n' de'en babe'elento' le'e na' de'en naquə de'e li, sin cui bi bichlə gonle.

⁶ Na' beṇə' ca' gwsə'ac blao entr beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristə'n' Jerosalennə', bito

gwsə'enene' gwša'a can' chsed chlo'ida' che Cristə'n'. Eņia' ca' la'əṇə'əczə bito bi nonə'n len nada' šə gwsə'aque' beṇə' blao o šə cui gwsə'aque', la' par len Diozə'n' tozaczə can' zaquə' yoguə'əloj beṇə'. ⁷ Gwsə'acbe'ine' de que Diozə'n' ngü'e'e lao na'a əchyixjui'a dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristə'n' len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael can' ngü'e'en lao na' Bedə'n' chyixjui'en len beṇə' Izrael gwlaž čheto' ca'. ⁸ Diozə'n' len yeļa' guac che'ena' chaclene' Bedə'n' par nič chyixjui'e xtižə' Cristə'n' len beṇə' Izrael gwlaž čheto' ca'. Na' leczə'ena' chaclene' nada' len yeļa' guac che'ena' par nič əchyixjui'a xtižə' Cristə'n' len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael.

⁹ Jacobə'n' len Bedə'n' na' len Juannə' zjənaquəche' beṇə' blao entr beṇə' ca' chəsə'adopə chəsə'əžag chso'elaogü'e Cristə'n' Jerosalennə'. Na' catə' lega'aque' gwsə'acbe'ine' can' chaclen Diozə'n' nada' par chona' xšine'ena' nach gwsə'oxe'e na'anə' len na' Bernaben' par bosə'olo'e de que chsa'azlaže'e can' chonto' txen len lega'aque'. Na' gwsə'aque' güenczə'n' gonto' xšin Diozə'n' entr beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' lega'aque' so'one'en entr beṇə' Izrael gwlaž čheto' ca'. ¹⁰ Tozə de'en gwsə'e neto' gonto', gaquə'ento' beṇə' yaša' ca' chso'elao' Cristə'n'. Na' de'e ličzə chil'ichgua yichja' gaquə'lena' beṇə' yaša' ca'.

Pabə'n' gwdiļe' Bedə'n' Antioquian'

¹¹ Na' gwdechlə gwy'a'a Antioquian'. Na' žlac zoa' na' bidə Bedə'n' gan' nitə' beṇə' ca' chəsə'adopə chəsə'əžag chso'elaogü'e Cristə'n' na' gwdiļa'ane' can' chone' čhedə' bla'alaon chone' de'e mal. ¹² Quingan' goquə catə' ze'e bžine' Antioquian', gwzolaogü'e che'ej chaogü'e txen len beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristə'n' la'əṇə'əczə cui zjənaquə beṇə' Izrael, pero gwdechlə catə' besə'əžin beṇə' Jerosalen ca' beṇə' ca' bselə' Jacobə'n', bitoch gone'ene' ye'ej gaogü'e txen len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. Bžebe' bi yesə'əna beṇə' ca' chso'on xbab de que notə'ətezə beṇə' chonlilažə' Cristə'n' cheyalə' soe' seņy de'en ne' sirconsision. ¹³ Nach beṇə' Izrael ca' yeļa' nitə' Antioquian' chso'onlilaže'e Cristə'n' leczə besyə'əbiže'e cuich əgwse'ej

əgwsa'ogüe' txen len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael, na' gosə'əgo'oyeje'e Bernaben' par niçh lencze' bebiže'e. Na' besyə'əbiže'e parzə niçh yesyə'əbei beṇə' Jerosalen ca' lega'aque', la'ana'əczə gosə'ənezene' naquan güen əse'ejəsa'ogüe' txen len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. ¹⁴Gocbe'ida' bitoch chso'one' can' cheyalə' gon chio'o nombi'acho dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən' na' de'en naquə de'e li. De'e na'anə' gwdiła' Bedən' lao yogua' beṇə' ca' chesa'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e Cristən', goža'ane': "Le' naco' beṇə' Izrael, pero bagwlejiychjo' costombr che chio'o beṇə' Izrael par chono' txen len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael. De'e na'anə' bito cheyalə' gono' byen so'on beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael can' na costombr che chio'o beṇə' Izrael."

Con beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən' zjənaque' beṇə' güen lao Diozən'

¹⁵Neto' goljəto' naquəto' beṇə' Izrael, na' bito goljəto' entr beṇə' ca' cui chso'elao' Diozən'. ¹⁶Diozən' bito əne' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' por ni che bi de'en choncho. Con beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' zjənaque' beṇə' güen lao Diozən'. Lenczə neto' bachonlilažə'əto' Cristən' par niçh Diozən' ne' cheto' de que banaquəto' beṇə' güen laogüe'enə'. Bito ne' ca' che notə'ətezcho por ni che šə choncho bi de'en na lein' goncho.

¹⁷Na' notə'ətezə chio'o naccho beṇə' Izrael, antslə ze'e əna Diozən' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə', bzejni'ine' chio'o de que tozə ca beṇə' malən' naccho len yeziquə'əchlə beṇə' güen de'e mal ca', pero la'ana'əczə bzejni'ine' chio'o de que tozə ca beṇə' malən' naccho len yeziquə'əchlə beṇə' güen de'e mal ca' bito ənacho de que Crist nan' bene' par niçh naccho beṇə' mal. Na' šə can' chaquecho lechguale clelən' choncho xbabən'. ¹⁸Chio'o babechojcho xni'a costombr ca' de'en zjənyoj le'e lei chechon' na' šə yozo cuincho xni'aga'aqueinə' de'e yoblə, le'e nacbia'ate de que de'e malən' choncho. ¹⁹Lein' chzejni'in chio'o de que naccho beṇə' mal par niçh nezecho bito naccho beṇə' güen lao Diozən' por ni che de'en choncho bi de'en na lein'. Na' na'a chio'o chonlilažə'əcho Cristən' con yo'o yichjcho sotezə socho gwzenagcho che Diozən'.

²⁰Nada' nezdə' de que ndil' ngoda'a txen len Cristən' catə'an gwso'ote'ene' le'e yag corozən'. Na' bitoch zoa' to gwłaza' sino Cristən' zolene' nada'. Na' de'en chona' na'a chona'an con can' na Xi'in Diozən' ben' chonlilažə'a. Len' chaque'ne' checho na' bnežyw cuine' gwso'ote'ene' por ni checho. ²¹Diozən' nži'ilaže'e chio'o na' bsele'e Cristən' par niçh gonlilažə'əchone' na' gaccho beṇə' güen lao Diozən'. Na' bito che'enda' gwzoa' ca'alə de'en bene' ca', gaquəda' de que por ni che bi de'en chona' naca' beṇə' güen lao Diozən'. Žalə' por ni che de'en choncho bi de'en na lein' əna Diozən' de que naccho beṇə' güen laogüe'enə' bito byažjən əgwnežjo cuin Cristən' por ni checho žalə' ca'.

3

Naccho beṇə' güen lao Diozən' chedə' chonlilažə'əcho Cristən', caguə por ni che de'en choncho complir can' na lein'

¹Le'e beṇə' Galasia, nchol'yichjla'ažda'olen' ca de'en baboso'oxoayag beṇə' le'e par chaquele cheyalə' naole costombr ca' de'en na lein'. Clar juisy babzejni'ida' le'e can' gwso'ote' Cristən' le'e yag corozən' por ni checho. ²De'e ngazən' chnabda' le'e: ¿Ezo Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'olen' por ni che de'en chonle complir can' na lein'? Bito, sino zon lo'o yichjla'ažda'olen' por ni che de'en bachonlilažə'əle Cristən'. ³Spirit che Diozən' zon lo'o yichjla'ažda'olen' dezd catə'an gwzolao chonlilažə'əle Cristən'. Na'alje žəde'e tant nchol'yichjla'ažda'ole na'anə' chaquele chyažjən so señyan' lao cuerp chelen' par yeyož gonle can' chene'e Diozən'? ⁴De'e zan de'e baboso'ochi' boso'osaquə' beṇə' le'e laogüe de'en chonlilažə'əle Cristən'. Na' žbixa parən' bguo'o bchejlažə'əle len de'e ca' šə na'a sole señy de'en ne' sirconsion? Pero bitoljə ənacho de que sole señyan', la' šə solen cuejiychjle de'en chonlilažə'əle Crist na'anə'. ⁵Nezczee de que Diozən' babene' Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'ažda'olen' na' chone' milagr entr le'e, chedə' bachonlilažə'əle Cristən' na' bachzenagle che', caguə chac ca' por ni che de'en chonle complir bi de'en na lein'.

⁶Na' ca'aczn̄n' nyoj Xtižá' Diozán' cho'en dižá' che de'e Abraann̄a' nan de que benlilaže'e Diozán' na' de'e na'an̄a' Diozán' gwne' che' de que naque' beñá' güen laogüe'ena'. ⁷Cheyalá' ñezele de que yoguá' beñá' chso'onlilažá' Diozán' can' benlilažá' de'e Abraann̄a' le', lao Diozán' zjənaque' xi'in̄ dia che de'e Abraann̄a'. ⁸Diozán' bsi'e xneze par nich chone' len le'e cui nacle beñá' Izrael can' chone' len neto' beñá' Izrael, ca de'en ne' che notá'atezcho chonlilažá'achone' de que naccho beñá' güen laogüe'ena'. De'e na'an̄a' gože' de'e Abraann̄a' dižá' güen dižá' cobá nga: "Gona' güen len beñá' ca' ža' yoguá' nasyon, beñá' ca' so'onlilažá' nada' can' chonlilažo'o nada'." ⁹Na' can' naquən, Diozán' chone' güen len beñá' ca' chso'onlilažá' le' can' bene' güen len de'e Abraann̄a' por ni che de'en benlilažá' de'e Abraann̄a' le'.

¹⁰Na' notá'atežá beñá' chon xbab de que gaque' beñá' güen lao Diozán' por ni che šá chone' bi de'en na lei de'en bzoj de'e Moizežán', de'e mal juisy gaquá che' šá ca', chedá' notono no yesá'əzoi par so'one' cayañá'an nanná'. Can' nyoj Xtižá' Diozán' nan: "De'e mal juisy gaquá che notá'atežá beñá' šá cui nitá'atežá nite'e so'one' complir yoguá'əlol can' na lein' dote tyemp." ¹¹Na' Xtižá' Diozán' nyožan nan: "Diozán' ne' che beñá' chso'onlilažá' le' de que zjənaque' beñá' güen laogüe'ena', na' de'e na'an̄a' guatá'acžá yelá' mban chega'aque' zejlicane." Na' de'en nan ca' ñezecho de que Diozán' bito əñe' che notá'atezcho de que naccho beñá' güen laogüe'ena' por ni che šá choncho bi de'en na lein' goncho. ¹²Beñá' zan chsa'aquene' so'one' can' na lein' sin cui chso'onlilaže'e Diozán', con yo'o yichjga'aque' de'en nan: "Notá'atežá beñá' chon cuaselol can' na lein' gaquá bane' zejlicane."

¹³Cristán' gwdixjue' xtolá'əchon' par nich ca' cui gaquá de'e mal juisy checho ca de'en cui chzoicho par goncho cuaselol can' na lein'. Bnežjw cuine' goc de'e mal juisy che' lgua'a chio'o. Goc che' can' nyožan nan: "De'e mal juisy chac che notá'atežá beñá' chso'ote' choso'ode'ene' le'e yag." ¹⁴Goc ca' par nich lencžá beñá' ca' cui zjənaquá beñá' Izrael so'onlilaže'ene' na' nite'e mbalaz ca mbalazán' gwzo de'e Abraann̄a' laogüe de'en benlilaže'e Diozán'.

Na' chio'o chonlilažá'əcho Jesocristán' ža, Diozán' bsele'e Spirit che'ena' zon lo'o yichjla'azda'ochon' can' bene' lyebe.

Lei de'en bzoj de'e Moizežán' na' lyebe de'en ben Diozán' len de'e Abraann̄a'

¹⁵⁻¹⁶Ca naquá Diozán' bene' lyebe len de'e Abraann̄a' can' gone' güen len xi'in̄ dia che'ena', be'e dižá' che tožá xi'in̄ dia che de'e Abraann̄a', na' che Crist nan' be'e dižá'an ca'. Beñá' bišá', quingan' naquən len notá'atežá beñá' choso'ozá' yiš, catá' babeyož bosó'oze'en bito gaquá əña toe' de que cui gone' can' nanná' na' bito gaquá gwzanch yetoe' can' nanná'. ¹⁷Na' lyebe de'en ben Diozán' len de'e Abraann̄a' ža, gwxaquá'əleben ca to yiš de'en choso'ozá' beñá', chedá' la' Diozán' bito gwš'e can' bene' lyebe len de'e Abraann̄a'. Ne'e chon-cze' con can' gože'ene'ena'. Na' bagwde tap gueyoa šichoa iz ben Diozán' lyebe len de'e Abraann̄a' nach bene' par nich bzoj de'e Moizežán' lei che'ena'. Na' la'an̄a'acžá Diozán' bnežjue' lein' bito əna-cho cuich chone' can' bene' lyebe len de'e Abraann̄a'. ¹⁸Žalá' Diozán' ne' de que beñá' ca' chso'on cuaselol can' na lein' zjənaque' beñá' güen, bito chaclene' beñá' can' bene' lyebe gaquálene' žalá' ca'. Pero cuine'en ne' che chio'o chonlilažá'achone' de que naccho beñá' güen laogüe'ena' por ni che lyebe de'en bene' len de'e Abraann̄a'.

¹⁹⁻²⁰Łeczá byažje lei de'en bzoj de'e Moizežán'. Diozán' bnežjue'en par beñá' ca' gwnitá' bedote catá'an cuin̄á' yidá Cristán' par nich gwsa'acbe'ine' de que chso'one' contr can' non Diozán' mendad so'one'. Cristán' golje' lao dia che de'e Abraann̄a' na' che le'ena' be' Diozán' dižá' catá'an bene' lyebe len de'e Abraann̄a'. Na' ca naquá lein' Diozán' bene' par nich angl ca' bosó'onežjue'en de'e Moizežán'. Na' Diozán' bchine' de'e Moizežán' par bzejni'ine' beñá' Izrael ca' can' na lein'. Pero cata' ben Diozán' lyebe len de'e Abraann̄a' notono no bchine' par əgwzejni'ine' de'e Abraann̄a'.

Lein' chzejni'in chio'o de que choncho de'e mal

²¹Na' bito cheyalá' goncho xbab de que lei de'en bzoj de'e Moizežán' chonən contr can' non Diozán' lyebe gone'. Pero lein' bito gaquá yocobən yichjla'azda'ochon'.

žalá' gaquə yocobən yichjla'ažda'ochon' guaquə goncho can' na lein' nach gaccho beṇə' güen lao Diozən' žalá' ca'.²² Pero Xtižá' Diozən' de'en nyojən nan de que yoguə'əloj beṇačən' yesə'əzi'e castigw zejlicane por ni che xtołə'əga'aque'enə'. Na' nyojən ca' par nič con beṇə' so'onjilažá' Jesocristən' bito yesə'əzi'e castigon', sino gaquə güen chega'aque' can' ben Diozən' lyebe len de'e Abraannə'.

²³ Ca naquə neto' beṇə' Izrael catə'an bitonə' əgwzejni'i Diozən' neto' de que cheyałə' gonjilažə'əto' Cristən', nchoglaon četo' de que si'ito' castigw zejlicane čedə' nombi'ato' lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' bito chonto' can' nannə'.²⁴ Par neto' lein' gwxaquə'əleben ca to mos əznia beṇə' chgüia chye' xi'in beṇə', de'e zan de'e che'ebo' gombo' na' de'e cui gombo'. Pero ṇa'a babidə Cristən' na' baltezəto' chonjilažə'əto'one' Diozən' ne' de que naquəto' beṇə' güen laogüe'enə' na' can' ne' che notə'ətezcho.²⁵ Na' de'en babidə Cristən' bitoch gwxaquə'əlebe lein' ca to mos əznia par neto' beṇə' Izrael, neto' bachonjilažə'əto'one'.

²⁶ Yoguə' chio'o chonjilažə'əcho Jesocristən' naccho xi'in Dioz.²⁷ Na' notə'ətezcho šə bagwchoacho nisən' par blo'echo de que ngodə'əcho txen len Jesocristən', bachzolao chac yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'ažda'ogüe'enə'.²⁸ Na' tozəczə can' zaquə'əcho lao Diozən' šə naccho beṇə' Izrael o šə cui naccho, šə naccho beṇə' esclabo o šə cui naccho, na' šə naccho beṇə' byo o šə naccho no'olə. Yoguə'əcho banaccho tozə laogüe de'en ngodə'əcho txen len Jesocristən'.²⁹ Na' de'en ngodə'əcho txen len Jesocristən', lao Diozən' naccho xi'in dia che de'e Abraannə' na' len chio'onə' gon Diozən' güen can' bene' lyebe gone' len xi'in dia che de'e Abraannə'.

4

¹ To beṇə' gwni'a šə zo xi'ine', bi'inan' si' byen che'enə'. Pero na' žlac ne'e nacbo' bidao' bito ṇacho mbalazəch chac chebo' cle ca che to mos la'əṇə'əczə gwžin ža gaquə lao na'abo' yoguə' de'en de che xabo'onə'.² Beṇə' ca' nitə' lo'o yo'o ližbo'onə' ne'e choso'ogüia choso'oye'ebo' na' ne'e chesə'ənabi'ebo' žlac cuiṇə'

čha'obo' na' žlac əžin ža co'o xabo'onə' lao na'abo' de'en deine'enə'.³ Can' goquə len neto' beṇə' Izrael, žlac cuiṇə' yidə Cristən' gwxaquə'əlebeto' ca xi'in beṇə' gwni'anə'. Diozən' bene' mendad ṇaoto' yoguə'əloj costombr de'en na lein'. Na' de'e na'anə' par neto' lein' gwxaquə'əleben ca beṇə' ca' chəsə'ənabi'a' xi'in beṇə' gwni'anə' žlac cuiṇə' žin ža si'ibo' de'en de che xabo'onə'.⁴ Pero catə' bžin ža bžia Diozən' bia' bsele'e Xi'ine'enə' yežlyo nga, gwxa to no'olə le'. Na' Xi'in Diozən' leczə bzenague' che lein'.⁵ Na' le'enə' bedayene' par nič yoguə' chio'o chonjilažə'əchone' zocho mbalaz ca mbalazən' so xi'in beṇə' gwni'anə' catə'an əžin ža gaquə lao na'abo' byennə'. Cristən' bedayene' par nič nezecho bitoch chonən byen ṇaacho costombr ca' de'en zjənyoj le'e lei che neto' beṇə' Izrael.

⁶ Na' de'en bagwcuə' Diozən' chio'o ca xi'ine', babsle'e Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'ažda'ochon' de'en leczə naquə Spirit che Xi'ine' Cristən'. Na' Spiritən' chaclenən chio'o par nič cholgüižcho Diozən' che'echone': "Xa."⁷ Diozən' bagwcuə'e chio'o ca xi'ine' caguə par cue'e yichjcho costombr ca' de'en non lein' mendad. Gwcuə'e chio'o ca xi'ine' par nič chac güen checho can' bene' lyebe gaquə che xi'in dia che de'e Abraannə'.

Pabən' chi' yichje' naquən' chso'on beṇə' ca' chso'onjilažə' Cristən'

⁸ Antslə catə'an cuiṇə' gombi'ale Diozən' gwyejni'alažə'əle bi de'e ca' nai zjəzaquə' par šejni'alažə'əcho, na' lega'aquən gosə'ənabi'an xbab čelen'.⁹ Pero ṇa'a banombi'ale Diozən' o šə güenč əṇacho de que Diozən' banombi'e le'e. Chebančgüeida' chele de'en chebiguə'əle gosxanlə na' bachezo cuiṇle xni'a costombr ca' che biquə' de'en ye'ej gaocho, che ža ca', na' che cuerp chechon'. Costombr ca' bito gwsa'aquən par yesyə'əbejən chio'o xni'a de'e malən' na' leczə caguə bi zjəzaquə'ən ṇa'a par əsa'aclenən chio'o.¹⁰ Bagwzoloə naole costombr che neto' beṇə' Izrael che ṇi ca', che ža ca', che bio' ca', che tyemp ca' na' che iz ca'.¹¹ Chžeba' šə cuich əgwzenagle che de'en babsed blo'ida' le'e, la' šə cuich gwzenagle čhei, cuiayi' de'en bena'entr le'e.

¹² Beṇə' bišə', chatə'yoida' le'e gonle can' babena' nada' de'en babchojyichja'

costombr che neto' beṇə' Izrael de'en zjənyoj le'e lein' nič zoa' chona' žin entr le'e: Na' ca naquə bedəsoa' len le'e bito nacho de que babenle mal len nada'. ¹³ Nezczele chacšenda' de'en bida' de'e neche, na' gwđixju'i'a dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən' len le'e. ¹⁴ Na' de'en chacšenda' ca orən' zaquə'an par gue'ile nada', pero bito bgue'ile nada', sino bzenagczie xtiža'anə'. Na' do yichj do lažə'əle bgüialaole nada' ca'acə chgüialaogie to angl che Diozən' o ca'acə cuin Jesocrisən'. ¹⁵ Mbalaz gwzole de'en benle ca' len nada', na' ĵbixchen' cuich chonle ca' na'a ža? Nezdə' de'e tant gochele chia' xte bebeile bzanele bitə'ətežə de'en deile na' lente cuinle par goclenle nada'. ¹⁶ ĵEpor ni che de'en cho'elena' le'e dižə' ĵin' bachaquele de que naca' beṇə' contr chele ža?

¹⁷ Beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i le'e na'a lechgualə zjəchi' yichjga'aque' le'e, pero caguə par nič so'one' güen len le'ena' sino par nič yesyə'əbeje' le'e cuich gonle txen len neto'onə' na' par nič cue'e yichjle lega'acze'ena'. ¹⁸ Naquəczən güen yesə'əbe'eyichj beṇə' le'e do tyempte, caguə catə'əžən' zoa' len le'e na' con šə so'one' güen len le'e. ¹⁹ Xi'ĩndaogua'a, de'e yoblə chžaglaogua'a ĵo'o la'ažda'ogua'anə' por ni che le'e can' chžaglae to no'olə beṇə' chizan, na' əžaglaochca' xte catə'əch gaguə yichjla'ažda'olen' can' naquə yichjla'aždao' Cristən'. ²⁰ Žalə'əšga zoa' len le'e na'a, nža'alə can' gaguə ĵia' le'e. De'e ĵi lechgualə chacžejlaža'a chele.

De'e Agar na' de'e Sarən'

²¹ Le'e chene'ele ŋaole costombr che neto' beṇə' Izrael de'en zjənyoj le'e lei de'en bzoj de'e Moizežən', ĵəbitonə' yenele can' na de'en nyojənnə'? ²² Nan de que gwnitə' chopə xi'ĩn de'e Abraannə' bi'i byo, tobo gwxaŋ to no'olə naquə esclabo che' na' yetobo' gwxaŋ no'ol checze' no'olən' bito naquə esclabo. ²³ Na' bi'in gwxaŋ no'olə esclabon' goljbo' chedə' gwzolen de'e Abraannə' le' pero bi'in gwxaŋ no'ol checze' goljbo' chedə' Diozən' bene' par nič goc complir can' bene' lyebe de que sane' la'anə'əczə naque' beṇə' güiž. ²⁴ Na' de'en goc che no'ol ca' chzejni'in chio'o

che chopte lyebe de'en ben Diozən' na-clən' gaquəlene' beṇə' Izrael ca'. No'olə esclabo ben' le Agar gwxaquə'əlebene' ca lei de'en ben Diozən' mendad bzoj de'e Moizežən'. Bzoje'en par de'e xaxta'o neto' beṇə' Izrael lao ya'a Sinain' beṇə' ca' gwxaquə'əlebe ca esclabos. ²⁵ Na' doxen ŋasyon Izraelən' gwxaquə'əleben ca de'e Agarən' no'olə esclabo che de'e Abraannə'. Diozən' bnežjue' de'e xaxta'oto' ca' lein' lao ya'a Sinain' gan' nzi' Arabia, na' xte ža neža beṇə' Izrael gwlaž cheto' ca' zjənaque' ca esclabos chedə' chsa'aque'ne' chonən byen yesə'ənaogie' yoguə' costombr ca' de'en na lein'. ²⁶ Pero yoguə' chio'o chonĵilažə'əcho Cristən', babozoe' chio'o binĵo len Diozən', na' naquəŋ to goclen de'en bene'. De'e na'anə' nezecho bito chonən byen ŋaocho costombr ca' de'en na lein'. ²⁷ Diozən' bene' par nič to profet beṇə' be' xtiž'e'ena' cana' bzoje'en de que beṇə' zanch so'onĵilažə' Cristən' de ca beṇə' ca' yesə'ənao costombr ca' de'en na lein'. Na' quinga na de'en bzoje'ena'.

Bebei no'olə güiž, no'olə cui no chzan,

Bisya'a yelə' chebei chio', le' cuinə' gaco'
bes che yelə' sannə', chedə' sano'
bi'i zan.

Na' le' cui no xi'ĩno' ne'e so,

Ūitə'əch xi'ĩno' clezə can' nitə' xi'ĩn
no'olən' bagwxaŋ to xi'ĩn be'en
chio'onə'.

²⁸ Ca naquə Isaaquən' xi'ĩn de'e Abraannə' goljbo' por yelə' guac che Diozən' chedə' can' bene' lyebe len de'e Abraannə'. Le'egatežə ca' chio'o ža, por yelə' guac che Dioz na'anə' bachone' chio'o cuent ca xi'ĩn dia che de'e Abraannə' chedə' can' bene' lyebe gone'. ²⁹ Bi'i che de'e Agarən', bi'in goljə por ni che de'en gwzolen de'e Abraannə' le' blagzejə blagzidbo' Isaaquən' bi'in ben Spirit che Diozən' par gwxaŋ de'e Sarən' no'olən' goquə beṇə' güiž. Le'egatežə ca' ža neža beṇə' Izrael ca' chesə'ənao costombr ca' de'en na lein' choso'olagzejə choso'olagzide' chio'o chonĵilažə'əcho Cristən'. ³⁰ Na' Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan de que Diozən' gože' de'e Abraannə': "Bebej no'olə esclabon' len bi'i che'ena', chedə' bi'i che'ena' bito əgwnežjua'abo' de'en nona' lyebe əgwnežjua' bi'in gwxaŋ no'ol chio'onə'." ³¹ De'e na'anə' beṇə' bišə'

nezecho laogüe de'en chonlilažá'echo Cristán' gwxaquá'álebecho ca xi'ín de'e Sarán' no'olán' bito goquá esclabo, caguá ca xi'ín de'e no'olá esclabon'.

5

Bito chonán byen naochó costombr de'en na lein'

¹ Catá'an benlilažá'echo Cristán' le' be-beje' chio'o lao yoguá' de'en choncho chaquecho chebei Diozán' chio'o laogüe de'en chonchon'. De'e na'aná' bito aňa-cho yebeiche Diozán' chio'o ša naochó costombr ca' can' na lei che neto' beňá' Izrael.

² Nada' Pab achnia' le'e to de'e žialao. Ša sole seňy de'en ne' sirconsisionňá' na'a bachonlilažá'ále Cristán', bito bibi za-quá'an de'en bagwzolao chonlilažá'elene' ša ca'. ³ Echnia' clar de que notá'áteza beňá' soe' seňy de'en ne' sirconsision, lečzá cheyalá' gone' complir yoguá'əlol bitá'átežachlá de'en na lein'.

⁴ Na' ša chaquele gonle cuaselol can' na lein' par nič gacle beňá' güen lao Diozán', bach-zole Cristán' ca'alá ša can' chaquele, na' bitoch chonle cas can' nži'ilažá' Diozán' chio'o. ⁵ Chio'o chonlilažá'echo Jesocristán' zo Spirit che Diozán' lo'o la'ázda'ochon' na' chonán ca banezecho de que Diozán' aňe' nacho beňá' güen laogüe'ená' catá' yežincho gan' zoe'ená'. ⁶ Ca naquá chio'o chonlilažá'echo Jesocristán' bito bi nonán len Diozán' ša socho seňy de'en ne' sirconsision, o ša cui zochon. La' de'en naquá de'e žialao xen len Diozán', sotezá socho gonlilažá'echo Cristán' na' gaquecho che ljuěžjcho par nič gacbia' de que chonlilažá'achone'ená'.

⁷ To tyemp babenle can' chebei Diozán', pero na'a chebanda' babe'ele latja čhasá'əžon beňá' cuich naole de'en naquá de'e lin'. ⁸ Dioz ben' gwlej le'e par nacle xi'ine', bito nacho le'ena' chone' par nič chzenagle che beňá' ca'. ⁹ Na' de'en bachzenagle che consejw malán' yobáč aňwzenagle che bitá'átežachlá de'e chon contr xtižá' Diozán'. Chonle can' na dicho nga: "Latá'əzə xná' cuazin' chonán par nič cheyas doxen cuazin'." ¹⁰ Pero na' zoa' lez gon Xancho Jesocristán' par nič yezolao naole de'e ca' babžejni'ida' le'e. Na' notá'áteza žžanaquá beňá' ca' chso'on par nič chacžejlažá'ále, Diozán' aňwnežjue' castigw čhega'aque'.

¹¹ Na' ca naca' nada', nitá' beňá' čhasá'əne' chsed chlo'ida' de que yoguá' chio'o chonlilažá'echo Cristán' cheyalá' socho seňy de'en ne' sirconsision. Bitolja žžanlagžež žžanlagziđ beňá' nada' žalá' chsed chlo'ida' ca'. Len bito gaquá zdebə no gwzenag žalá' ca', čhedá' bitoch gonán byen so'onlilaže'e Cristán' ben' gwso'ote' bosó'ode'ene' le'e yag corozán'. ¹² Yebeichláda' žalá' beňá' ca' chso'on par nič chacžejlažá'ále ša chebei Diozán' le'e de'en cui zole seňyán' yesá'əčhog cuinga'aque' yelata'.

¹³ Beňá' bišá', Diozán' gwleje' chio'o par chonlilažá'echo Cristán'. De'e na'aná' bitoch chonán byen naochó costombr ca' can' na lei che neto' beňá' Izrael. Pero bito de lsens goncho bitá'áteza de'e mal de'en na la'ázda'omalchon' goncho. De'en čhene'e Diozán' goncho, gaque che ljuěžjcho na' gaquálen ljuěžjcho tocho yetocho. ¹⁴ Na' bazoczcho choncho yoguá'əlol can' na lein' ša choncho can' nyožən nan: "Goque che sa'aljuěžjo' catg chaque che cuino'." ¹⁵ Pero ša chacyožá ljuěžjcho o chdiálen ljuěžjcho chžiayi'icho de'en non Diozán' par nacho tozá.

Can' goncho ša gwzenagcho che Spirit che Diozán'

¹⁶ De'en naquá de'e žialao xen goncho, cheyalá' sotezá socho goncho can' čhene'e Spirit che Diozán'. Na' ša goncho ca' bito gwzenagcho che la'ázda'omalchon'.

¹⁷ Catá' chzenagcho che la'ázda'omalchon' bito čho'en latja aňwzenagcho che Spirit che Diozán'. Na' ca naquá de'en čhene'e la'ázda'omalchon' goncho naquən contr de'en čhene'e Spirit che Diozán'. Pero ša choncho can' čhene'e Spirit che Diozán', bito choncho can' na la'ázda'omalchon'. Na' de'en zo Spiritán' len chio'o bito choncho can' goncho žalá' cui zon len chio'o. ¹⁸ Na' ša chzenagcho che de'en chsed chžejni' Spirit che Diozán' chio'o goncho, bitoch naochó costombr ca' de'en na lei de'en bzoj de'e Moizežán'.

¹⁹ Ša chzenagcho che la'ázda'omalchon' choncho notá'átežən de'e mal quinga: Čhbejyichjcho no'ol čhecho o be'en čhecho par čhzolencho beňá' yobla; čhgo' o xtocho; čhebeicho bichlá de'e yelá' zto' de'en žžənac ca'; ²⁰ čhejni'alazažá'echo lguá'a lsaquá'; naochó de'en chso'on beňá' ca'

chesə'əngelen de'e xio'; bito zocho binlo len ljuežjcho; chdilə chšašcho; chgue'i ljuežjcho; chloccho; chi' yichjcho gaquə güen che cuinzcho sin cui choncho xbab nac gaquə che ljuežjcho; naccho beñə' gotil; bito choncho txen len ljuežjcho; ²¹ chzelažə'əcho bi de'en de che beñə' yoblə; chotcho beñə'; naccho beñə' güe'e zo; chlencho no lni gan' chac scandl; na' choncho bichlə de'e mal de'en zjənaquə ca de'e mal quinga bagwnia'. Na' de'e yoblə chnia' le'e can' bagwnia'acza' antslə, bito yežincho yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e šə choncho de'e mal ca' zjanac ca'.

²² Na' šə chzenagcho che Spirit che Diozən', goncho yoguə' de'e quinga: Gaquecho che ljuežj beñačcho; socho mbalaz de'en nombi'əcho Diozən'; socho binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon'; gapcho yelə' chxenlažə' len ljuežj beñačcho bitə'əteza de'en chso'onene' chio'o; goncho güen len beñə' yeziquə'əchlə na' əži'ilažə'əga'acchone'; goncho complir šə bin' ye'echo beñə' goncho; ²³ gaccho beñə' gaxjwlažə'; bito güe'echo latjə nabiə' la'ažda'omalchon' chio'o. Na' šə bachzenagcho che Spirit che Diozən', bito bi bi lei de de'en əna choncho de'e mal. ²⁴ Na' chio'o bangodə'əcho txen len Cristo Jeso'osən' bitoch cho'echo latjə nabiə' la'ažda'omalchon' chio'o par goncho bi de'en chzelažə'ən. ²⁵ Spirit che Diozən' babenən yelə' mban zejlicane chechon', na' de'e na'anə' cheyalə' socho goncho can' chene'ennə'.

²⁶ Na' bito cheyalə' gon cuincho xen gaquecho lechgualə chebei Diozən' chio'o, la' šə goncho ca' yesə'əža'a beñə' ljuežjchon' chio'o na' yesə'əgue'ine' chio'o.

6

Cheyalə' gaquəlen ljuežjcho

¹ Beñə' bišə', šə to beñə' ljuežjchon' babxope' bene' to de'e mal, chio'o chzenagcho che Spirit che Diozən' cheyalə' gaquəlenchone' par nič yezoe' binlo len Diozən' de'e yoblə. Na' güe'echone' consejw dižə' šao' əžjsa'alažə'əcho de que lečza ca' chio'o nxož əxopcho goncho de'e malən'. ² To tocho cheyalə' gaquəlen beñə' ljuežjcho ca' bitə'əteza de'e chsa'ac chega'aque'. Šə

goncho ca' goncho complir can' chene'e Cristən' gonchon'.

³ Na' šə goncho xbab de que naccho beñə' blaon len cui naccho, chxoayagzə cuinchon' šə ca'. ⁴ To tocho cheyalə' goncho xbab šə de'en babenchon' naquən de'e güen o de'e mal. Na' yebeicho šə babencho de'en naquə güen, pero bito goncho xbab de que güen chon chio'o clezə ca beñə' yoblə. ⁵ La' to tochon' choglaio Diozən' checho šə bencho güen o šə bencho mal.

⁶ Šə no choso'osed choso'olo'i chio'o xtižə' Diozən', bito goncho rgüin len lega'aque'. Cheyalə' əgwnežjoga'acchone' lata' šə bi de'e šao' de'e güen de'e de checho.

⁷ Bito güe'ele latjə no əxoayag le'e, bito gaquə əgwzochio Diozən' ca'alə. La' segon de'en chonchon' gone' par nič socho mbalaz o par nič si'icho castigw. Can' chac, con de'en chazcho nan' chelapcho. ⁸ Ben' chon con can' chene'e la'ažda'omale'ena' gwžin ža cuiayi'e zejlicane, pero ben' chon can' chene'e Spirit che Diozən', Spiritən' gonən par nič əbane' zejlicane. ⁹ Na' bito cheyalə' žjəxaquə'əlažə'əcho par goncho de'e güennə', chedə' la' gwžin ža cata' Diozən' gone' par nič socho mbalaz juisy, con šə cui cuejyichjcho goncho can' chene'ene'ena'. ¹⁰ Cheyalə' goncho güen len yoguə'əlol beñə' batə'əteza zo latjə, pero mazəchlə cheyalə' goncho güen len yeziquə'əchlə beñə' chso'onlilažə' Cristən'.

Yeto chəpə de'en che' Pabən' lega'aque'

¹¹ Le'e güiašč letr cha'o quinga, la' cuina'an chzoja'an le'e. ¹² Beñə' ca' chso'on byen sole señy de'en ne' sirconsision chso'one' ca' chedə' chse'enene' yesyə'əbei beñə' lega'aque' šə baboso'ozoe' le'e señyən'. Chso'one' byen solen par nič cui no gwlagzežə gwlagzidə lega'aque' can' choso'olagzežə choso'olagzidə beñə' neto' laogüie de'en chzeneto' ca naquən' bnežjw cuin Cristən' gwso'ote'ene' le'e yag corozən' por ni checho. ¹³ Beñə' ca' zjəzo señy de'en ne' sirconsisionnə' zjəchi' yichjga'aque' lei de'en bzoi de'e Moizezən', pero ni lega'aque' cui chso'one' can' nannə'. Con chse'enene' sole señyən' par nič əso'elao' cuinga'aque' na' yesyə'əbei beñə' lega'aque'. ¹⁴ Ca naca' nada',

bitoczə güe'elao' cuina', na' bitobi nonən len nada' šə beŋəçhən' yebeine' nada'. Güe'ela'ogua'a Xancho Jesocristən' na' le'enə' che'enda' yebeine' nada'. De'en nezdə' bnežjw cuine' gwso'ot beŋə' le' le'e yag corozən' por ni čecho bitobi nonən len nada' šə beŋəçhən' yesyə'əbeine' nada'. ¹⁵ Nezdə' bito bi nonən šə zocho seňy de'en ne' sirconsisionŋə' o šə cui zochon, pero de'e zaquə'əchgüei de'en babocobə Diozən' yičhjlə'ažda'ochon'. ¹⁶ Chio'o naccho doaljə beŋə' Izrael lao Diozən' šə bachonjilažə'əcho Jesocristən' na' šə cuich naocho costombr de'en zjənyoŋ le'e lein'. Na' le'e šə bachi' yičhjlə tlaozə can' chene'ene'enə', Diozən' gonšgue' par so cuezəchle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yičhjlə'ažda'olen' na' soteze' yeyašə' yeži'ilažə'e le'e.

¹⁷ Na' par delant bitoch bi xbab clelə gonle che de'en babzoja' le'e. Legwzenag čhia' čhedə' cuerp čhia'anə' nsa'an yiž che de'en baboso'ochi' baboso'osaquə' beŋə' nada' por ni che de'en əchyixjui'a xtižə' Xancho Jeso'osən'.

¹⁸ Beŋə' bišə', Xancho Jesocristən' sotezə soe' gaquəlenšgacze' le'e len xbab de'en yo'o lo'o yičhjlə'ažda'olen'. De'e na'azən' chzoja' ŋa'a. *Pab*

Cart De'en Bzoj San Pabən' Par Beṇə' Efeso Ca'

Apostol Pabən' bzoje' cart par beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' Efeson'

¹Nada' Pab naca' apostol che Jesocristən' con can' gwnalažə' Diozən'. Na' chzoja' cart nga par le'e nitə'əle Efeson', le'e bagwlej Diozən' par nacle lažə' ne'enə'. Zotezə zole chzenagle che' na' ngoda'əle txen len Cristo Jeso'osən'. ²Chona' orasyon chṇaba' lao Xacho Diozən' na' Xancho Jesocristən' əsa'aclene' le'e na' so'one' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

Diozən' chaclene' chio'o ngoda'əcho txen len Jesocristən'

³Lədoye'ela'och Diozən' ben' naquə Xa Xancho Jesocristən' na' leczə cho'elao' Xancho Jesocristən' le'. Ca naquən' ngoda'əcho len Cristən', Diozən' bago-clene' chio'o len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon' par niçh bach chzo chbezcho binlo can' socho catə'an yežincho yoban'. ⁴Chio'o ngoda'əcho txen len Cristən', catə' cuiṇə' xe yežlyon' Diozən' gwleje' yoguə' chio'o par niçh gaquə la'ažda'ochon' xi'ilažə' na' par niçh cui bi xtolə'əcho gata' laogüe'enə'. ⁵Chaque Diozən' checho. De'e nan' bsi'e xnezenə' antslə par niçh gwcue'e chio'o ca xi'ine', na' de'e na'anə' bsele'e Jesocristən' por ni checho. Diozən' gwcue'e chio'o chedə' can' gwyazlaže'e na' can' gone'ene'. ⁶Bsele'e Xi'ine' Jesocristən' ben' chaquene' chei par goclene' chio'o par niçh ca' güe'ela'ochone' laogüe de'enə' nži'ilažə'əteque' chio'o. ⁷Tant nži'ilažə' Diozən' chio'o, bsele'e Jesocristən' bnežjw cuine' blalj xchene'enə' par gwidxjue' xtolə'əchon' catə'an gwsote'ene' par niçh ca' Diozən' bezi'ixene' xtolə'əcho ca'. ⁸Diozən' nži'ilažə'əchgüe' chio'o, beṇə' chio'o zan çlas yelə' sin' na' bene' par niçh chacbe'icho ca güenṇə' chone' len chio'o. ⁹Na' bzejni'ine' chio'o de'en cui no gwneze antslə de'en gone'ene' gaquə, ca naquə de'en bžie' bia' gon Cristən'. ¹⁰Bžie' bia' de que gwžin ža catə' Cristən' nabi'e doxenlə na' gone' par niçh yoguə'əlol

beṇə' ža' yoban' na' beṇə' ža' yežlyon' txen yoso'ozenague' che'.

¹¹Na' chio'o ngoda'əcho txen len Cristən', Diozən' bsi'e xneze par gwcue'e chio'o ca xi'ine' par niçh gaquə lao na'acho de'en gone' chio'o naccho xi'ine'. Na' zoe' chone' par niçh gaquə yoguə'əlol can' gwchoglaogüe'en na' can' chene'ene' gaquə. ¹²Na' ca naquə neto' chbezəto' yidə Cristən' na' chonjilažə'əto'one' antslə ca le'e, bsi'e xneze par niçh zgua'atec neto' be'ela'oto'one' laogüe de'en naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e. ¹³Na' le'e ngoda'əle txen len Cristən', chedə' leczə bzenagle che dižə' güen dižə' cobə de'en naquə de'e li. Na' nan de que cui yeyejcho lao yi' gabilən' šə gonjilažə'əcho Cristən'. Na' catə'an benjilažə'əle Cristən' bla' Spirit che Diozən' zon lo'o yichjla'ažda'olen'. Zon len chio'o chonjilažə'əchone' can' bene' lyebe par niçh nezecho bagwcue'e chio'o ca xi'ine'. ¹⁴Na' zon lo'o yichjla'ažda'ochon' par niçh nezecho de que gwžin ža catə' gaquə lao na'acho de'en gonəch Diozən' chio'o naccho xi'ine'. Na' gaquən lao na'acho catə' gone' cuerp cobə chechon'. Beṇə' chio'o Spirit che'enə' par niçh güe'ela'ochone' de'en naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e.

Pabən' gwṇabe' de que Diozən' əgwsed əgwlo'ine' beṇə' ca' chso'onjilažə' Cristən'

¹⁵Babenda' dižə' ca naquən' chonjilažə'əle Xancho Jeso'osən' na' ca naquən' chaquəle che yoguə' beṇə' ca' yelə' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. ¹⁶De'e na'anə' nada' catə' chona' orasyonṇə' yoguə' laste cho'a yelə' choxcwlen che Diozən' can' chonlen'. ¹⁷Na' chṇaba' de que Diozən' gone' par niçh šejni'ichele che' na' gombi'achlene'. Xancho Jesocristən' leczə cho'elaogüe'e Diozən' ben' naquə Xe' na' ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' zaque'e. ¹⁸Chṇabda' Diozən' šo'o be'eni' che'enə' lo'o yichjla'ažda'olen' par niçh ənezele bi de'e güenṇə' zocho lez gone' len chio'o bagwleje' naccho xi'ine'. Na' chṇaba' gone' par niçh šo'o be'eni' che'enə' lo'o yichjla'ažda'olen' par niçh ənezele catec yelə' bala'an xen juisy gone' chio'o bagwleje' par naccho lažə' ne'enə'. ¹⁹Leczə chṇabda'ane' šo'o be'eni' che'enə' lo'o

yichjla'ažda'olen' par ničh ənezele de que yelə' guac xennə' nape' par gaquəlene' chio'o chonlilažə'əchone'. Bablo'ine' beŋačən' can' naquə yelə' guac xen che'ena'. ²⁰ Blo'en ca de'en bosbane' Cristən' ladjo beŋə' guatən' na' nzo'ene' cuiten' gan' chi'e chnabi'e par ničh ca' Cristən' chnabi'e txeŋ len le'. ²¹ De'e na'ana' Cristən' chnabi'ache' ca notə'ətezə angl. Chnabi'ache' ca beŋač, na' ca de'e xio', na' ca bi de'en chse'ejni'alaže'e na' ca notə'ətezəchlə napə yelə' gwnabia' na'a na' tyemp de'en ze'e za'. ²²⁻²³ Diozən' bene' par ničh zoczə Cristən' chnabi'e yogua'əloj beŋə' na' biqua'əchlə. Na' can' zoczə Cristən' chnabi'e doxenlə, leczə ben Diozən' par ničh zoczə Cristən' chnabi'e chio'o chio'ela'ochone'. De'e na'ana' chio'o cho'ela'ochone' gwxaquə'əlebecho ca to cuerp. Na' Cristən' gwxaquə'əlebene' ca yichj cuerpən', čhedə' chnabi'e chio'o can' chon xbab de'en yo'o lo'o yichjchon' chnabi'an cuerp čhechon'.

2

Chio'o chonlilažə'əcho Diozən' bito yeyejcho lao yi' gabilən' čhedə' nzi'ilaže'e chio'o

¹ Diozən' babocobe' yichjla'ažda'olen' can' babocobe' čheto'ona'. Antslə goczho len yichjla'ažda'ochon' ca beŋə' guat laogüe de'en cui bzenagcho čhe Diozən'. ² Con gwzoczcho bencho de'e malən' can' chso'on yeziquə'əchlə beŋə' ca' ža' yežlyo nga. Bencho can' chene'e gwxiye'ena' de'en chnabia' de'e xio' ca'. Lega'aquən zjənyechj zjəmbi'in beŋačən' na' chəsə'anabi'an yichjla'aždao' beŋə' ca' cui chse'ene yoso'ozenag čhe Diozən'. ³ Ca'aczən' ben yogua'əcho antslə, bito bzenagcho čhe Diozən'. Con gwzaczo bencho con can' gwna la'žda'omalchon', na' bencho con can' gwna xbab čhechon'. De'e na'ana' gwčhoglaogüe'en čhecho gone' chio'o castigw zejlicane, can' gone' len yeziquə'əchlə beŋač de'en cui choso'ozenague' čhe'. ⁴⁻⁶ Goczho ca beŋə' guat len yichjla'ažda'ochon' čhedə' bito bzenagcho čhe Diozən'. Pero Diozən' lechguəle cheyašə' cheži'ilaže'e chio'o na' chacchgüeine' čhecho. Na' de'en nzi'ilažə' Diozən' chio'o, de'e nan' bene' par ničh cui yeyejcho lao yi' gabilən'. Bžin ža ben

Diozən' len chio'o can' bene' len Cristən' catə'an bosbane'ene' ladjo beŋə' guat ca'. Diozən' bocobe' yichjla'ažda'ochon' par ničh cuich naccho ca beŋə' guat na' bene' ca ndil ngoda'əcho Cristən' txeŋ par ničh bačh chzo chbezcho binlo can' socho catə'an bachi'ilenchone' yoban' gan' chi'ena'. ⁷ Bene' ca' par ničh tyemp de'ena' ze'e za' əgwlo'e catequan' nzi'ilaže'e chio'o na' catec de'e güenna' chone' len chio'o ngoda'əcho txeŋ len Cristo Jeso'osən'. ⁸⁻⁹ De'en nzi'ilažə' Diozən' chio'o bene' par ničh chio'o chonlilažə'əchone' bito yeyejcho lao yi' gabilən'. Con to goclenna' bene' ca', caguə por ni che bencho bi de'e güenna'. De'e na'ana' notono chio'o cheyalə' güe'elao' cuincho de'en cui yeyejcho lao yi' gabilən'. ¹⁰ Na' par ničh goncho de'e güen Diozən' bocobe' yichjla'ažda'ochonə' na' bene' par ničh ndil ngoda'əcho txeŋ len Cristo Jeso'osən'. Bsi'e xnezenə' antslə par ničh sotezə socho goncho de'e güen.

Cristən' bene' par ničh beŋə' Izrael ca' na' beŋə' ca' cui zjənaquə beŋə' Izrael nite'e binlo toe' yetoe'

¹¹ Le'e gon xbab ca naquə neto' goljəto' naquəto' beŋə' Izrael zoto' seŋy de'en ne' sirconsion na' zejen de que Diozən' gaquəlene' neto' can' none' lyebe. Antslə neto' gwneto' čhe le'e goljle cui nacle beŋə' Izrael: "Le'e cui zole seŋy de'en ne' sirconsion". Na' seŋyən' naquən con to seŋy de'en choso'ozo beŋə' lao cuerp čheto'ona'. ¹² Na' le'e gon xbab de que tyemp de'en bagwde bito bembiale Cristən'. Bito nacle nasyon čhe Diozən' can' naquə neto' beŋə' Izrael. Bito bi lyebe ben Diozən' par gaquəlene' le'e ca lyebe de'en bene' len neto' beŋə' Izrael. Bito gwzole lez gaquəlen Diozən' le'e na' bito bembiale Diozən'. ¹³ Antslə bito gwzole binlo len Diozən', pero na'a le'e len neto' bangoda'əcho txeŋ len Cristo Jeso'osən' na' Diozən' chaclene' chio'o čhedə' Cristən' bnežjw cuine' blalj xchene'ena' por ni čhe xtolə'əchon' catə'an gwso'ote'ene'ena'. ¹⁴ Na' antslə neto' beŋə' Izrael na' le'e cui nacle beŋə' Izrael goczho beŋə' contr tocho yetocho. Pero na'a Cristən' babene' par ničh naccho toza na' zocho binlo tocho yetocho. ¹⁵ De'en bnežjw cuin Cristən' por ni čhecho catə'an gwso'ote'ene', bitoch chonən byen cue'

yichjcho par goncho yogua'əloj can' na lei de'en bzoj de'e Moizezan', ca costombr ca' de'en nan na' bichlā de'en chonən mendad goncho. Yogua' chio'o chonlilažə'əcho Cristən' bene' chio'o ca toza yež, neto' beṇə' Izrael na' le'e cui nacle beṇə' Izrael. De'e na'anə' zocho binlo tocho yetocho. ¹⁶ Cristən' bnežw cuine' gwso'ote'ene' le'e yag corozən' par bozoe' chio'o binlo len Diozən'. De'e na'anə' naccho tozə na' bito chgue'i ljuējzcho.

¹⁷ Par le'e cui nacle beṇə' Izrael na' neto' naquəto' beṇə' Izrael, Cristən' bedəye'e dižə' can' gaquə socho binlo len Diozən'.

¹⁸ Na' de'en chonlilažə'əcho Cristən', tozə Spirit che Diozən' chaclenən chio'o par ničh chac cho'elencho Xacho Diozən' dižə'.

¹⁹ De'e na'anə' le'e cui nacle beṇə' Izrael bitoch nacle ca beṇə' zita' len neto', sino banacle beṇə' ljuējzto' na' banacte le beṇə' family che Diozən' t xen len neto' bagwlej Diozən' par naccho lažə' ne'enə'.

²⁰ Na' yogua'əcho gwxaquə'əlebecho ca to yo'o de yej. Neto' chsed chzejni'ito' le'e che Cristən' naquəto' ca laneina', neto' apostol na' len yeziqwa'əchlə beṇə' chso'e xtižə' Cristən'. Na' Jesocristən', gwxaquə'əlebene' ca yej squin nech che to yo'o.

²¹ Na' de'en ngoda'əcho t xen len Cristən', gwxaquə'əlebecho ca yej ca' de'en zjən-cua' zjəngoda'ən gan' chac yo'o de yejən'. Zjəngoda'ən t xen par ničh ša' yo'onə' na' par ničh gaquən gual. Can' naquən gwxaquə'əlebecho ca to yo'o gan' zo Diozən', chedə' ngoda'əcho t xen len Xacho Jesocristən'. ²² Neto' len le'e t xenṇə' naccho ca to yo'o gan' zo Diozən' chedə' zo Spirit che'enə' lo'o yichjla'azdao' chio'o chonlilažə'əcho Cristən'.

3

Diozən' bsele'e Apostol Pabən' jetixjui'e xtiže'enə' len beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael

¹ Nada' Pab dia' ližya nga chedə'ən əchyixjui'a xtižə' Cristo Jeso'osən' len le'e cui nacle beṇə' Izrael. ² Le'e chacbe'ile chia' ca naquən' nzi'ilažə' Diozən' nada' na' bsi'e xneze par ničh chzejni'ida' le'e xtiže'enə'. ³ Chacbe'ile ca naquə Diozən' blo'ine' nada' de'en cui no gwneze antslə, can' chzoja' le'e to chopə dižə' le'e cart nga. ⁴ Na' catə' gwlablė de'en chzoja' nga gacbe'ile de que nada' chejni'ida' de'en

cui no gwneze che Cristən'. ⁵ Antslə Spirit che Diozən' bito bzejni'in beṇə' de'en cui no gwneze che Cristən', pero na'a neto' apostol che Diozən' babzejni'in neto' len, na' leczə babzejni'in yeziqwa'əchlə beṇə' chso'e xtižə' Cristən'. Babzejni'in neto' bagwlej Diozən' par naquəto' lažə' ne'enə'.

⁶ Babzejni'in neto' de que notə'ətezcho šə bachejle'echo che dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən', nachən' bangoda'əcho t xen len Cristo Jeso'osən'. De'e na'anə' le'e cui nacle beṇə' Izrael na' len neto' beṇə' Izrael t xenṇə' si'icho de'en gonach Diozən' chio'o naccho xi'ine', na' t xenṇə' ngoda'əcho naccho ca tozə family, na' t xenṇə' chaclen Diozən' chio'o can' babene' lyebe. ⁷ Diozən' gwleje' nada' len yejə' guac che'enə' par ničh əchyixjui'a dižə' güen dižə' cobənə'. Na' bano'e chia' chyixjui'an chedə' nzi'ilažə'e nada'.

⁸ Nada' chacda' ni latə'əza cui zaca'a entr chio'o bagwlej Diozən' par naccho lažə' ne'enə', pero Diozən' no'e chia' chyixjue'ida' beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael catec de'e güen juisy gone' len yogua'əloj chio'o chonlilažə'əcho Cristən'. Tant de'e šao' de'e güen gaquə checho, cabi bi de de'e saquə'əlebe de'e güen de'en gone' len chio'o. ⁹ Diozən' bene' yogua'əloj beṇə', yogua'əloj bia chaš, na' yogua'əloj de'e de. Na' dezd ža gwlasda'ote bito be' Diozən' latjə yesə'əneze beṇə'ən' bin' babžie' bia' gaquə. Pero na'a no'e chia' chzejni'ida' yogua'əloj beṇə' de que bachac can' nžie' bia'. ¹⁰ Na' Diozən' chlo'ine' angl əblao ca' na' angl gwnabia' ca' beṇə' nita' yobanə' de que nape' de'e zan cjas yejə' sin', chlo'ine' lega'aque' de'e güenṇə' de'en chone' len chio'o ncodə' ljuējzcho cho'ela'ochə Cristən'. ¹¹ Chone' can' nžie' bia' dezd nechte catə'ən gwchoglaogüe'en seje'e Xacho Jesocristən'. ¹² Na' chio'o ngoda'əcho t xen len Cristən' bito chžebcho Diozən', sino chebeicho nezecho de que chac cho'elencho Diozən' dižə' chedə' chonlilažə'əcho Cristən'. ¹³ La'əṇə'əczə dia' ližya nga laogüe de'en bagwdixjue'ida' le'e dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən', chatə'əyoida' le'e bito yeyašə'əlažə'əle ca naquə nga chyi' chzaca'a. Leyebei chedə' chac chia' ca' par ničh chaqualena' le'e.

Cristən' lechguale chaquene' che chio'o

chonlilaža'əchone'

¹⁴ Catə' chona' xbab ca güenə' baben Diozan' par niç nacle tozə len neto' beṇə' Izrael, chzo xiba' chona' orasyon lao Xa Xancho Jesocristan'. ¹⁵ Le'enə' bxie' yoguə' family che chio'o zocho lao yežlyo nga na' che beṇə' ža' yoban'. ¹⁶ Chṇaba' lao Xacho Diozən' gon Spirit che'enə' fuers balor par yichjla'ažda'olen' par niç gonle yoguə'əloł can' chene'ene'. Na' Dioz na'anə' gone' par niç gatə' fuers balor che yichjla'ažda'olen' chedə' naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e na' nape' le'ezelaogüe yełə' guac xen. ¹⁷ Chṇaba' soczle gonlilaža'əle Cristən' par niç sotezə soe' len le'e. Na' leczə ca' le'e sotezə sole gaquele che Diozən' can' cheyałə' gaquele che', na' gaquele che ljuežjle can' cheyałə' gaquele chega'aque'. ¹⁸ Chṇaba' de'e quinga par niç le'e txen len yeziquə'əchlə beṇə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' šejni'ile de que lechgualə chaque Cristən' che chio'o. Na' yełə' chaque che'enə' len chio'o gwxaquə'əleben caczə gan' nžiljw nisda'onə', pero mazəchlə can' nžiljw nisda'onə' chaquene' checho. Na' nezecho de que toņchgua de yežlyon', pero mazəchlə can' denṇə' chaque Cristən' checho. Na' lechgualə zitjw minṇə', pero mazəchlə ca zitjən' naquəṇṇə' chaque Cristən' checho. Le'egatezə can' yoban' lechgualə sibə zen, pero mazəchlə ca sibən' zennə' chaque Cristən' checho. ¹⁹ Chṇaba' gon Diozən' par niç ənezele de que Cristən' chaquechene' checho mazəchlə ca de'en chon notə'ətezcho xbabən'. Na' leczə gon Diozən' par niç gaquə yichjla'ažda'olen' tozə can' naquə yichjla'ažda'ogüe'enə' par niç ca' gacle can' naque'enə'.

²⁰ Diozən' chac chone' yoguə'əloł. De'e na'anə' chac chone' mazəchlə ca de'en chṇabechone' o de'en choncho xbab gone'enə'. Na' chone' par niç Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'ažda'ochon' chaclenən chio'o len yełə' guac che'enə'. ²¹ Chio'o ncodə' ljuežjcho cho'ela'ochio Cristən', ledoye'ela'och Diozən' na'a na' zejlicane chedə' ngodə'əcho txen len Cristo Jeso'osən'. Na' can' gonšgacžcho.

4

Spirit che Diozən' babeyonən

yichjla'ažda'ochon' tozə

¹ Nada' dia' ližya nga chedə' əchyixjui'a xtižə' Xancho Jesocristən'. Bagwlej Diozən' le'e par nacle xi'ine' can' gwleje' neto'. De'e na'anə' chatə'əyoida' le'e šejšgacžle gonle can' cheyałə' gon yoguə' chio'o bagwlej Diozən' par naccho xi'ine'. ² Chatə'əyoida' le'e bito gon cuinle xen. Legac beṇə' gačjwlažə' na' legapə yełə' chxenlažə' len beṇə' yoblə. Chatə'əyoida' le'e gaque che ljuežjle na' gwdele ca'alə šə bi chac chele entr tole yetole. ³ Babeyon Spirit che Diozən' yichjla'ažda'olen' tozə. Na' chatə'əyoida' le'e lešo binlo tole yetole par niç sotezə sole gaquə yichjla'ažda'olen' tozə. ⁴ Yoguə' chio'o cho'ela'ochio Diozən' naccho ca tozə family. Na' tozə Spirit che Diozən' zon lo'o yichjla'aždao' yoguə'əcho, na' tozə can' zocho lez gon Diozən' güen len chio'o chedə' bagwleje' yoguə'əcho par naccho xi'ine'. ⁵ Tozə Xancho Jesocristən' naquə, na' tozə can' chonlilaža'əchone', na' tozə can' zejen de'en gwchoacho nisən'. ⁶ Tozə Diozən' zo ben' naquə Xa yoguə' chio'o. Le'enə' chnabi'e yoguə'əcho, na' chchine' yoguə'əcho par choncho xšine'enə', na' zocze' len yoguə'ətecho.

⁷ Na' segon can' chaclen Cristən' chio'o, no'e checho gwde gwdele de'e gaquə gon to tocho. ⁸ Chac can' nyoj de'en gwna Diozən' che Cristən': Catə'n beyepe' yoban' bene' de'e xio' ca' gan, na' be'e che beṇə'chən' gwde gwdele de'e gaquə so'on to toga'aque'.

⁹ Na' de'en gwne': "Beyepe' yoban'", zejen de que betje' na' ble'e lao yežlyo nga antslə ze'e yeyepe' yobanə'. ¹⁰ Na' ben' betjən' leczə le'enə' beyepe' yoban' gan' zo Diozən'. De'e na'anə' zoe' chnabi'e doxenlə. ¹¹ Le'egatezə le'enə' no'e che bałə chio'o par niç naccho apostol, na' bałcho no'e checho chyixjue'echo bi de'en bagwne' chio'o. Yebałcho no'e checho chje'echo dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che'. Yebałcho no'e checho chgüia chyecho beṇə' chso'elə' le' na' chsed chlo'iga'aquechone'. ¹² Cristən' no'e checho chaclen ljuežj chio'o bagwlej Diozən' par naccho lažə' ne'enə' par niç yoguə'əcho choncho xšine'enə' na' zda chonlilaža'əchcho Cristən', chio'o

naccho ca family che'. ¹³ Na' zocho chaclen ljuežjcho tocho yetocho par nič gaccho tozə gonlilažə'əcho Xi'ın Diozən' na' gombi'achone'. Cana' gacyaṇə'əcho can' cheyałə' gaccho, gaccho beṇə' šao' beṇə' güen can' naquə Cristən'. ¹⁴ Bito cheyałə' šo'ocho xbab ca che to bidao', šejcho qui šejcho ca'alə' naoccho to to yelə' chejini'alažə' de'en chsa'aljlažə' beṇə' güenlažə' na' beṇə' gwxiye' ca' par chəsə'əxoayague' chio'o. ¹⁵ Cheyałə' naoccho de'en naquə de'e li, na' zejli gaque che ljuežjcho tocho yetocho. Cheyałə' šejcho gaquəchcho beṇə' šao' beṇə' güen can' naquə Cristən' ben' chnabia' chio'o. ¹⁶ Ca naquə cuerp chechon', to to partən' ngodə'an na' noxə' ljuežje len belə' na' len bin de'en nca'an nič to to partən' chonən žin che chei na' nič cuerpən' naquən gual. Ca'aczn' chio'o cho'ela' ocho Cristən' ngodə'əcho txen tocho yetocho. Na' catə' to tocho choncho de'en noe' Diozən' checho goncho, nachən' Cristən' chone' par nič yoguə'əcho txen zda chaquəchcho beṇə' šao' beṇə' güen na' zda chaquəchecho che ljuežjcho.

Diozən' babocobe' yichjla'aždao' chio'o chonlilažə'əchone'

¹⁷ Na'a əchnia' le'e de'en non Xancho Jesocristən' mendad əgwzejni'ida' le'e de que bito cheyałə' goncho can' chso'on beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən'. Xbab chega'aque'enə' bito bi zaquə'an. ¹⁸ Nchol yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Na' laogüe de'en zjənaque' beṇə' godenag, bito chse'ejni'ine' bin' chazlažə' Diozən'. De'e na'anə' bitobi yelə' mban zejlicane chega'aque' de ca naquə de'en chon Diozən' chio'o. ¹⁹ Bito bi zto' zjənombi'e che de'e malən' chso'one'. Chso'ontezə' bitə'ətezə' de'e mal de'en nan so'one'. Do tyempte con chso'elažə'e chso'one' yoguə' claste yelə' zto'. ²⁰ Le'e nezele de que Cristən' bito chene'ene' goncho de'en nac ca'. ²¹ La' babzenagle che dižə' li de'en chzejni'in che Jeso'osən' na' babletje' xbabən' yichjla'ažda'olen'. ²² Antslə' gwdacho bencho con can' na la'ažda'omalchon'. La'ažda'omalchon' chebein de'e malən' na' de'e na'anə' chxoayaguən chio'o par nič goncho de'e mal can' chzelažə'əṇə'. Pero baṇezele de

que cheyałə' cuejyichjcho cuich gwzenagcho che la'ažda'omalchon'. ²³ Na' lecžə' nezele de que cheyałə' gwša'acho xbab de'en choncho lo'o yichjla'ažda'ochon'. ²⁴ Cheyałə' güe'echo latjə' yocobə' Diozən' yichjla'ažda'ochon' par nič sotezə' socho goncho de'e güen can' chon le', na' par nič gaccho beṇə' la'aždao' xi'ilažə' can' naquə le'. Goncho ca' chedə' banombi'acho xtižə' Diozən' de'en naquə de'e li.

²⁵ De'e na'anə' bitoch gonlažə'əcho sino güe'elen ljuežjcho dižə' li chedə' ncodə' ljuežjcho naccho ca tozə' family.

²⁶ Catə' chžə'acho bito cheyałə' goncho de'e mal. Cheyałə' yeyacxenlažə'əcho lğüegwžə' lao yelə' chžə'a chechon', bito ža'acho do ža. ²⁷ Bito güe'echo latjə' nabia' gwxiye'enə' chio'o par goncho de'e mal.

²⁸ Šə' nocho naccho beṇə' bguan, bitoch cheyałə' cuancho. Cheyałə' so tacho goncho žin de'en naquə de'e güen, par nič gata' de'e əgwnežjwcho beṇə' chyažj chčhine.

²⁹ Bito güe'echo dižə' zban dižə' de'e cui zaque'e. Cheyałə' güe'echo dižə' güen dižə' de'e zaque'e par gaquəlen latə'an beṇə' əse'ene len. Güe'echo dižə' de'e gaquəlen beṇə' ljuežjcho ca' par nič so'onlilažə'əche' Jesocristən'. ³⁰ Na' bito goncho ca so Spirit che Diozən' trist, la' zo Spiritən' lo'o yichjla'ažda'ochon' par nič nezecho gwžin ža gon Diozən' chio'o cuerp cobən' na' gone' par nič gaquə yichjla'ažda'ochon' cayaṇə'an chene'ene'.

³¹ Cheyałə' cuejyichjcho yoguə' de'e malən'. Bitoch co'olažə'əcho. Bitoch əloccho. Bitoch əžə'acho. Bitoch güe'echo dižə' loc dižə' lžej. Bitoch əgwžia' gwnitə'əcho beṇə'. Na' bitoch gaccho beṇə' xi'a. ³² Cheyałə' goncho güen len ljuežjcho na' lecžə' cheyałə' yeyaše'e ljuežjcho tocho yetocho. Cristən' bagwdixjue' xtolə'əchon' par nič babezi'ixen Diozən' checho. Na' can' babezi'ixene' checho, ca'aczn' cheyałə' yezi'ixen che ljuežjcho tocho yetocho catə' bi de'en chso'one beṇə' ljuežjchon' chio'o.

5

Chio'o naccho xi'ın Dioz cheyałə' goncho can' chon Diozən'

¹ Na'a ža cheyałə' goncho can' chon Diozən' chedə' banaccho xi'ine' na'

chaquene' checho. ² Cheyalə' sotezcho gaguecho che ljuežjcho can' chaque' Cristən' checho. La' por ni chechonə' bnežjw cuine' gwđixjue' xtolə'əchon' catə'ən gwso'ote'ene'ənə', na' chebei Diozan' de'en bene' ca'.

³ Bito cheyalə' co'o xtocho na' bito cheyalə' cuejyichj be'en checho o no'ol checho par solencho beṇə' yoblə, na' bito goncho bichlə de'e yelə' zto'. Na' cuat seləžə'əczcho goncho de'e mal ca' de'en zjənac ca'. Bagwlej Diozən' chio'o par nacho lažə' ne'ənə'. ⁴ Na' de'en banombi'əcho Diozən' bito cheyalə' goncho de'en naquə de'e yelə' zto' yelə' zla'an na' bito güe'echo dižə' zban na' nic güe'echo dižə' de'e cui nca'a xneze. De'en cheyalə' goncho, güe'echo yelə' choxcwlen che Diozən'. ⁵ Banezecho de que be'ənə' chgo'o xtoi na' be'ənə' chbejyichj no'ol chei o be'en che' par chzolene' beṇə' yoblə, na' leczə ca' be'ənə' chzelažə' gon bichlə de'e yelə' zto', ni to beṇə' ca' bito bi de'e güen yesə'əzi' ca de'en si' chio'o cho'echo latjə chnabia' Cristən' na' Diozən' chio'o. Na' šə no chebeine' chone' de'e yelə' zto', tozəczə ca mal naquən len de'en chso'on beṇə' chse'ejni'alažə' lgua'a lsaquə'. ⁶ Bito güe'echo latjə no əxoayag chio'o len dižə' güenlažə'. Diozən' gwnežjue' castigw zejlicaṇe che beṇə' ca' cui choso'ozenague' che', chso'ela'ozeche' chso'one' de'e mal ca' bagwnia' ca'. ⁷ Bito gonga'acchone' txen goncho de'e malən'.

⁸ Antslən' ncho'lj yichjla'ažda'ochon', pero na'a bayo'o be'eni' che Xancho Jesocristən' lo'o yichjla'ažda'ochon'. De'e na'anə' ledoyen de'e güenṇə' can' cheyalə' gon chio'o bayo'o be'eni' che Xancho' lo'o yichjla'ažda'ochon'. ⁹ Na' de'en bayo'o be'eni' che'ənə' lo'o yichjla'ažda'ochon' goncho de'e güen na' goncho de'e zda liča na' güe'echo dižə' li. ¹⁰ Na' cheyalə' gwsedcho par ənezecho bin' chazlažə' Xancho' nič goncho. ¹¹ Bito goncho txen len beṇə' ca' zjəncho'lj yichjla'ažda'oga'aque'ənə' na' chso'one' de'e cui bi zaquə'ən. Cheyalə' ye'ega'acchone' de que de'e malən' chso'one'. ¹² Na' ca de'en chso'on beṇə' ca' do bgašə'əza, naquən de'e cheyalə' gaguecho zto' güe'echo dižə' chei. ¹³ Pero chio'o yo'o be'eni' che Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon', catə'

ye'ega'acchone' de que de'e malən' chso'one', yesyə'əyacbe'ine' de que le malən' chso'one'. Be'eni' che Dioz na'anə' chlo'in chio'o šə de'en choncho naquən de'e güen o šə naquən de'e mal. ¹⁴ De'e na'anə' che'echo beṇə':

Nacle len yichjla'ažda'olen' ca beṇə' guat de'en cui chzenagle che Diozən'.

De'e na'anə' le'e gwzenag che' par nič Cristən' gone' le'e be'eni' che'ənə'.

¹⁵ Cheyalə' ggüiacho naquən' chzo chdacho. Cui tacho ca beṇə' cuiczə nacbe'i sino tacho ca chda beṇə' chejni'i. ¹⁶ Do tyempte cheyalə' goncho de'e güen, chedə' tyemp nga na'a zan beṇə' nitə' chso'one' de'e mal. ¹⁷ Bito goncho ca beṇə' cui bi xbab nye'. Cheyalə' šejni'icho na' goncho can' chene'e Xancho Jesocristən'. ¹⁸ Bito gaccho beṇə' güe'e zo beṇə' cui bi yelə' zto' nombia'. De'en cheyalə' goncho, güe'echo latjə nabia' Spirit che Diozən' yichjla'ažda'ochon'. ¹⁹ Cata' chdopə' chžagcho txen cheyalə' golcho no imno na' gwlabcho no salmo na' golcho no de'en na Spirit che Diozən' golcho. Leczə golcho lo'o la'ažda'ochon' par güe'ela'ocho Xancho Jesocristən'. ²⁰ Cheyalə' güe'echo yelə' choxcwlen che Xacho Diozən' zejli bitə'ətezə de'e chac checho na' lao yoguə'əlol de'en babene' chio'o, chedə' la' chon'ilažə'əcho Xancho Jesocristən'.

To tocho cheyalə' solencho family checho can' chazlažə' Cristən'

²¹ Ca de'en napcho Diozən' respet cheyalə' əgwzəxjw yichjcho tocho yetocho.

²² Na' ca naquə le'e no'olə le'e nšagna'ale, le'e gwzenag che be'en chele. Šə gonle ca' lenczə che Xancho Jesocristən' chzenagle. ²³ Le'e gwzenag che be'en che to tole chedə' lega'aque' chasə'anabi'e le'e ca Cristən' chnabi'e chio'o cho'ela'ochone'. Chio'o gwxaquə'əlebecho ca to to part che cuerp che Cristən' na' le'ənə' babebeje' chio'o xni'a de'e malən'. ²⁴ Na' ca naquə chio'o cho'ela'ochon' Cristən' cheyalə' gwzenagcho che', le'egatezə ca' le'e no'olə le'e nšagna'ale, legwzenag yoguə' bin' na be'en che to tole.

²⁵ Na' le'e beṇə' byo le'e nšagna'ale, le'e gague che no'ol chelen' to tole can' chaque Cristən' che yoguə' chio'o cho'ela'ochone' na' bnežjw cuine' por ni checho catə'ən gwso'ote'ene'. ²⁶ Bnežjw cuine' par

nich beya'a beyibe' la'aždao' chio'o chonjilaž'a'ochone'. Na' catə' gwchoacho nison' be'echo dižə' gwnacho de que chonjilaž'a'ochon Cristən'. De'e na'anə' bene' la'ažda'ochon' xi'ilažə'. ²⁷ Na' bene' par nich əzincho laogü'e'enə' sin cui bi manch da' achen la'ažda'ochon', na' sin cui bi xtolə'əcho de, na' nic bichlə de'e mal yo'o yaz lo'o la'ažda'ochonə' de'e cui chazlažə' Diozən'. Cristən' bene' par nich chio'o cho'ela'ochone' gaquə la'ažda'ochon' xi'ilažə' na' bito bi xtolə'əcho gatə'. ²⁸ Can' nzi'i Cristən' chio'o, ca'acžən' le'e beṇə' byo le'e nšagna'ale cheyalə' ži'ile no'ol che to tole can' nzi'ile cuerp chelen'. Ben' nzi'i xo'ole' nzi'icze' cuine' ca de'en chone' ca'. ²⁹ Notono zo beṇə' chgue'ine' cuerp che'enə' sino nzi'ine'en na' chapəši'en, can' chon Cristən' nzi'ine' chio'o na' chapəši'e chio'o cho'ela'ochone'. ³⁰ Cristən' nzi'ine' chio'o na' chapəši'e chio'o chedə' la' to to chio'o gwxaquə'əlebecho ca to to part che cuerp che'enə', ca žit de'en yo'e na' ca xpele'enə'. ³¹ Na' nyojczə Xtižə' Diozən' nan: "Beṇə' byonə' le'e xaxne'e par əgwšagne'e si'e to no'olə na' əsa'aque' tozə." ³² De'en babzoja' nga naquən de'e cui no gwneze antslə na' naquən de'e žialao xen par chio'o. Na' zejen de que chio'o cho'ela'ochon Cristən' naccho tozə len le'enə'. ³³ Na' leczə zejen de que to to le'e beṇə' byo cheyalə' gaquəle che no'ol chelen' can' chaquəle che cuinle. Na' leczə ca' le'e no'olə le'e nšagna'ale, to tole cheyalə' gapple respet be'en chelen'.

6

¹ Le'e bidao' bi'i xcuidə', le'e əgwzenag che xaxna'ale. Gonle ca' chedə' le'e len neto' ngoda'əcho txen len Xancho Cristən' na' naquəczən de'e cheyalə' gonlen'. ^{2,3} Na' de'e nga ben Diozən' mendad goncho gwne': "Legwnežjo yelə' bala'an xaxna'ale. Na' šə gonle ca' gaquə güen chele na' gaquə banle sša lao yežlyo nga." Na' entr yogua' de'e ca' bene' mendad goncho de'e ngan' naquə de'e žialao de'en nsa' lyebe, nan de que gaquə güen che beṇə' choso'ozenague' chei na' de que gaquə yesə'əbane' sša lao yežlyon'.

⁴ Na' le'e xaxna' bidao', leyosgol leyoscha'o bi'i chele ca' par yoso'ozenagbo' che Xancho Cristən'. Bito con

gonle ca yesə'əža'a yesə'əlocbo', pero legüe'ega'acbo' consejw šao' consejw güen.

⁵ Na' le'e mos legwzenag yogua'əloj can' na xan žinnə' na' legapəga'aque' respet. Na' lejon xšinga'aque'enə' do yičhj do lažə'əle. Lejon ca' chedə' leczə che Crist nan' chzenagle catə'an chzenagle chega'aque'. ⁶ Bito gonleile xan žinnə' gonlizle ca beṇə' chonchgua žinnə' catə'əžən' chgiie' le'e. Lejon žinnə' do yičhj do lažə'əle can' chene'e Diozən' chedə' nacle beṇə' güen xšin Cristən'. ⁷ Na' cheyalə' güe'elažə'əle gonle žin che beṇə' nich yebei Xancho Cristən' le'e, caguə par nich yebei ben' naquə xan žin na'azənə'. ⁸ Nezecho šə choncho de'e güen le'egatezəczə ca' gon Xancho Cristən' güen len chio'o notə'ətezə naccho, la'anə'əczə šə syempr choncho xšin beṇə' yoblə o šə cui.

⁹ Na' le'e beṇə' xan žin, leczə cheyalə' gonle güen len beṇə' güen žin chelen'. Bito co'oga'aclene' šeb, chedə' nezele Xancho ben' zo yoban' leczə' Xan beṇə' güen žin ca'anə'. Na' lao Diozən' ben' zo yobanə' tozə can' zaquə' chio'o beṇəch.

Naquən' cheyalə' goncho par nich de'e malən' cui gonən chio'o gan

¹⁰ Na'a ža beṇə' bišə', cheyalə' gwčhincho fuers balor de'en choṇ Cristən' par yičhjla'ažda'ochon', na' cheyalə' güe'echo latjə gaquəlene' chio'o len yelə' guac xen che'enə'. ¹¹ Cheyalə' goncho yogua'əloj can' chene'e Diozən' par nich socho chech cui šejle'echo che gwxiye'enə' catə'an chyiljlažə'ən naclən' gonən par əxoayagan chio'o. ¹² Caguə chdiləlencho beṇəch beṇə' naquə belə' chennə' sino que chdiləlencho de'e xio' ca', na' angl bzelaə ca', na' de'e ca' yeziquə'əchlə de'en chəsə'ənabia' beṇə' mal ca' ža' yežlyo nga, beṇə' ca' chsa'aš lo'o de'e žcholen'. Chdiləlencho de'e mal ca' gan' chsa'ašən par nich ca' cui šejle'echo chega'aquən. ¹³ De'e na'anə' cheyalə' goncho yogua'əloj can' chene'e Diozən' par nich socho gwxiye'enə' len bichlə de'e mal ca' catə'an se'ene'en yesə'əgo'oyelə'ən chio'o par goncho de'e malən'. Nach cheyalə' sotezə socho cui šejle'echo chega'aquən. Na' šə goncho yogua'əloj can' chene'e Diozən', saquə'əlebecho ca to soldad beṇə' noxə' spad che'enə' na' nyaze' xe' de'en naquə

de'e ya par chcue'ejən le' catə' chdiłəlene' beṇə' contr che' ca'. ¹⁴ Na' par niç soczcho cui šejle'echo che gwxiye'enə' na' bichlə de'e mal ca', cheyałə' güe'echo por dižə' li. Na' de'en güe'echo dižə' lin' saqua'əleben ca dobye de'en chchej soldadən' lsine'enə'. Na' cheyałə' goncho porzə de'e güen niç gwcue'ejən chio'o ca xa soldadən' de'en naquə de ya chcue'ejən cho'alcho'enə'. ¹⁵ Leczə ca' cheyałə' sotezə socho šejle'echo che dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in chio'o par zocho binlo len Diozən'. Na' šə sotezə socho šejle'echo chei, gvaquələnczən chio'o socho probnid par tiłəlencho gwxiye'enə' na' bichlə de'e mal ca' ca spat de'en nleј soldadən' chaclenən le'. ¹⁶ Pero na' de'en naquən de'e žialao xench ca biquə'əchlə de'en choncho, cheyałə' sotezə socho gonlilažə'əcho Diozən'. Na' ca de'en gonlilažə'əcho Diozən' gvaquələnczən chio'o ca to escodo de'en chcue'ej soldadən' par niç xis goxita' ca' de'en chsa'alə'əniç cui chəsə'əyidjon le'. Gwxiye'enə' bito gaquə co'on xbab mal lo'o yichjla'ažda'ochon' šə sotezə socho gonlilažə'əcho Diozən'. ¹⁷ Na' cheyałə' yosa'alazə'əcho de que Diozən' baçh bebeje' chio'o xni'a de'e malən'. Na' šə yosa'alazə'əcho de que babebeje' chio'o xni'a de'e malən' gaquələnen chio'o ca to lapə' de ya de'en zo yichj soldadən' chaclenən le' niç beṇə' contr che' ca' bito chso'one' le' gan. Na' leczə cheyałə' güe'echo xtižə' Diozən' de'en chzejni'i Spirit che'enə' chio'o. Na' de'en güe'echon gaquələnen chio'o par niç gwxiye'en cui soin chio'o, can' chaclen spad che soldadən' le' par chdiłəlene' beṇə' contr che' ca'. ¹⁸ Do tyemp cheyałə' goncho orasyon lao Diozən' na' nabcho gaquələne' chio'o can' chzejni'i Spirit che'enə' chio'o goncho. Cheyałə' gaccho beṇə' banlažə' par niç goncho orasyonṇə' sin cui žjəxaquə'əlazə'əcho, əṇabcho gaquələn Diozən' yoguə' beṇə' ca' yela' bagwleje' par zjənaque' lažə' ne'enə'. ¹⁹ Na' lenab gaquələn Diozən' nada' par niç ənezda' bin' chayałə' əṇia' na' par niç bito žeba' gua'a dižə' gwzejni'ida' beṇə' yoblə che Cristən', na' naquən to de'e güen de'e cobə de'en cui no gwneze antslə. ²⁰ Par niç gua'a dižə' güen dižə' cobə na'anə' bselə' Diozən' nada' ca lgüe'e, na' por ni che de'e na'anə' zoa' nga naca' pres. De'e na'anə'

lenabe Diozən' gaquələne' nada' par gua'a xtižə' Cristən' sin cui žeba' chedə' can' cheyałə' gua'anṇə'.

Apostol Pabən' btipe' lažə'əga'aque'

²¹ Na' par niç ənezele can' chac chia' na' bin' chona', əchseła'a beṇə' bišə'ada'ochə Tiquicon'. Le'enə' zotezə zoe' chone' can' cheyałə' gone' par chaclene' nada' chona' xšin Xancho Jesocristən'. ²² Echseła'ane' par niç əgwzejni'ine' le'e əṇe' yoguə'əte can' chac cheto' ni, na' par niç güe'e le'e balor.

²³ Beṇə' bišə', chonlilažə'əle Xancho Jesocristən' na' Xe' Diozən'. De'e na'anə' so'onšgue' par niç yoguə'əle so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' na' so'onšgue' ca gaquele che ljuežjle. ²⁴ Na' Diozən' sotezə soe' gaquələnšgacze' yoguə' le'e chaquele che Xancho Jesocristən' tozə can' chaquele che'. De'e na'azən' chzoja' ṇa'a. Pab

Cart De'en Bzoj San Pabən' Par Benə' Filipos Ca'

Pabən' chzoje' benə' ca' ža' Filiposən' lao die' ližyan'

^{1,2} Nada' Pab chzoja' cart nga par le'e nitə'əle Filiposən' yoguə' le'e nacle lao na' Diozən' laogüe de'en ngodə'əle txen len Cristo Jeso'osən'. Na' lecəzə chzoja'an par le'e naquə lao na'ale chgüia chyele yez-iquə'əchlə benə' ca' chso'onlilažə' Cristən' na' le'e nchojle nacle comisyon che le'e chonlilažə'əle Cristən' na'. Temtion' na' nada' chnabto' sa'aclenšga Xacho Diozən' na' Xancho Jesocristən' le'e na' so'one' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'lo lo'o yichjla'ažda'olen', neto' naquəto' benə' güen xšin Jesocristən'.

Pabən' chone' orasyon par benə' ca' chso'onlilažə' Cristən' Filiposən'

³ Batə'ətezə chona' xbab chele cho'a yelə' choxcwlen che Diozən' can' chonlen'.
⁴ Na' yoguə' las chebei la'ažda'oguə'ana' catə' chnaba' gaquəlen Diozən' le'e.
⁵ Cho'a yelə' choxcwlen che' de que dezd catə'an gwzola chonlilažə'əle Jesocristən' xte ža neža, choncho txen par nič benə' zan se'ejle'e che dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che'enə'.
⁶ Diozən' bagwzolaogüe' chone' to de'e güen lo'o yichjla'ažda'olen'. Na' nezda' gwzoteze' goncze' ca' par nič babeyožən catə'an əžin ža yidə Jesocristən' de'e yoblə.
⁷ Na' naquəczən güen de'en nezda' gwzotezə Diozən' goncze' de'e güen lo'o yichjla'ažda'olen' chedə' chacchgüeida' chele. Diozən' nži'ilažə'e chio'o txen na' le'e chonle txen len nada' la'anə'əczə dia' ližya nga chsed chlo'ida' de que dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Jesocristən' naquən de'e li, na' chona' par nič benə' zanch chso'onlilažə'ene'.
⁸ Nezcə Diozən' chacchgüeida' che yoguə'əle can' chaque Jesocristən' checho.
⁹ Na' chona' orasyon par le'e chnaba' gonšgacə Diozən' par nič šejəch gaquəchele che ljuəžjle, na' gonšgue' le'e yelə' sin' par nič šejni'ile bin' chazlažə' Diozən' yoguə' las.
¹⁰ Gonšgue' ca' par nič gacbe'ile noquə'ənnə' naquə güenchgua gonle yoguə' laste nič

yichjla'ažda'olen' gaquən xi'ilažə', na' cui bi dolə' gaple catə'an əžin ža yidə Cristən' yeto. ¹¹ Na' can' soteza sole gonle de'e güen chedə' zo Jesocristən' chaclene' le'e. Na' šə soteza socho goncho de'e güen, nachən' əyejlao Diozən' na' lecəzə əso'elao' benə' le'.

Pabən' cho'e dižə' de que naque' tozə len Cristən' de'en chi' yichje' tloazə de'en chene'e Cristən'

¹² Benə' bišə', che'enda' ənezele de'en dia' ližya nga benə' zan chso'ombi'e dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Jesocristən'. ¹³ Yoguə' soldad ca' benə' ca' chsa'apə liž rein' bazjəneze' de que dia' ližya nga laogüe de'en əchyixjui'a xtižə' Cristən' na' benə' ža' doxenlə lao' syodan' bazjəneze'. ¹⁴ Na' casi yoguə' benə' bišə'əcho ca' bachsa'apəche' balor par chso'onlilažə'e Xancho Cristən' laogüe de'e bagwse'ene'e de que bito chžeba' la'anə'əczə dia' ližya nga. Na' de'e na'anə' lega'aque' chso'eche' xtižə' Diozən' sin cui chəsə'əzebe'.

¹⁵ De'e li nitə' balə benə' do lažə'əga'aque' chso'one' güen chəsə'əyixjui'e xtižə' Cristən'. Pero yebale' caguə do lažə'əga'aque'enə' chəsə'əyixjui'en, con chse'ene'e' yoso'ozenag benə' chęga'aque' cle ca chia' nada'. ¹⁶ Benə' ca' chəsə'əgue'i nada' chəsə'əyixjui'e xtižə' Cristən' parzə nič əyejlao'ga'aque', caguə chəsə'əyixjui'en do lažə'əga'aque'enə'. Con chse'ene'e' so'one' par nič lechgualə de'e gaquəda' lao dia' ližya nga. ¹⁷ Benə' ca' chsa'aque' chia' na' chsa'aque'ne' che Cristən' chəsə'əyixjui'e xtižə'enə' do lažə'əga'aque'. Zjəneze' de que Diozən' babe'e latjə dia' ližya nga par chsed chlo'ida' de que dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Jesocristən' naquən de'e li. ¹⁸ Nita' benə' chəsə'əyixjui'e xtižə' Cristən' pero caguə do lažə'əga'aque'. Na' nitə' benə' yoblə chəsə'əyixjui'en do lažə'əga'aque'. Pero naquatezə chəsə'əyixjui'e xtižə' Cristən' chebeida', na' batə'ətezəchlə gobeichczada'.

¹⁹ Nezda' yechoja' güen len yoguə' de'e ca' chac chia' chedə' chonle orasyon chia' na' chaclen Spirit che Jesocristən' nada' de'en lecəzə naquən Spirit che Diozən'.
²⁰ Na' de'en che'enchgüeida' na' zoa' lez yeyož gona' yoguə'əloj can' chene'e Diozən'

nich cui gaquəda' zto' laogüe'enə', na' cui žeba' bitə'ətezə gaquə chia', šə socha' o šə gata'. Na' ca' sa'acbe'i beṇə' can' bagwsa'acbe'ine' bedote de que Cristən' naque' le'ezelaogüe beṇə' šao' beṇə' güen.
²¹ Quinga naquən len nada': Na'a mbana' naca' tozə len Cristən' na' chi' yichja' tlaozə de'en chene'ene', na' catə' gata' mbal-azəchlə soa' len le'.
²² Šə socha' guaquə goncha' xšin Diozən' par nich so'ombia' beṇə' le'. Pero bito gaquə əṇia' non' naquəch güen, šə socha' o šə gata'.
²³⁻²⁴ Che'enda' žəyzeoa' len Cristən', la' lechgualə mbal-azəch soa' len le', pero le'e chyažjele socha' par gaquəlena' le'e. De'e na'anə' bito gaquə əṇia' šə güenəch socha' o šə güenəch gata'.
²⁵ Zoa' segor chyažjele socha' par gaquəlena' le'e na' de'e na'anə' nəzda' socha' len le'e na' gona' par nich šejəch gonjilažə'əlene' na' sole mbalaz de'en chonjilažə'əlene'.
²⁶ Na' güe'ela' ochgualə Cristo Jeso'osən' catə' babene' ca soa' len le'e de'e yoblə.

²⁷ Na' šə socha' len le'e o šə cui, leḡon byen leḡon can' cheyalə' goncho laogüe de'en bachzenagcho che dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən'. Leḡon par nich yenda' rson de que yoguə'əle nita'aczele chech chzenagle che Spirit che Diozən' na' yenda' de que tozə can' chon yoguə'əle xbab na' de que txe chonle xte ga zelao saque'ele par se'ejle'e beṇə' che dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən'.
²⁸ Leḡon par nich yenda' rson de que bito chžeble beṇə' contr chele ca' bitə'ətezə de'e chso'one' par choso'ošebe' le'e. Na' šə bito chžeble beṇə' ca' choso'ošebe' le'e gwsa'acbe'iljeine' de que Diozən' əgwnežjue' lega'aque' castigw zejlicane' na' gone' par nich le'e cui yeyejle lao yi' gabilən'. Na' le'enə' gone' par nich cui žeblo na' par nich əsa'acbe'ine' de'e ca'.
²⁹ De'en chaque Diozən' checho babsi'e xneze par nich chonjilažə'əcho Cristən' na' le'egatezə ca' de'en chaque Diozən' checho babsi'e xneze par nich chyi' chzaquə'əcho laogüe de'en cho'echo xtižə' Cristən'.
³⁰ Bable'ile can' bos'o'ochi' bos'o'saquə' beṇə' nada' antslə laogüe de'en chona' xšin Diozən' na' chenczele rson de que leczə can' chac chia' na'a. Na' can' chac chia' nada' leczə can' chac che le'e de'en leczə chonle xšin Diozən'.

2

Cristən' gwlejyichje' yoguə' de'e güen de'en de che' par bide' yežlyo nga, pero na'a naque' le'ezelaogüe beṇə' blaoch

¹ Cristən' chtipe' lažə'əle. Chaquene' chele na' de'e na'anə' chebeile chzenagle che'. Nezczele bazo Spirit che Diozən' len le'e. Na' leczə bachon Cristən' par nich chaquele che lježjle na' cheyašə'əga'aquele'.
² De'e na'anə' chņeyoida' le'e leḡac tozə len lježjle. Na' le'e gaque che lježjle tole yetole na' tozə ca leḡon yoguə'əle xbab. Leḡon ca' par nich lechgualə yebeida'.
³ Bito gonle ca gaquə güen che cuinzle, na' nic gonle ca əso'elao beṇə' le'e. Bito gon cuinle xen. Na' to tole leḡon xbab güen che nota'ətezə can' chonle len beṇə' zjənaquəch beṇə' blao ca le'e. 'Na' to tole le'e yeyiljažə' naclə gonle par nich gaquə güen che lježjle caguə che cuinzle.

⁵⁻⁷ Naquə yichjla'aždao' Cristo Jeso'osən' cayanə'an naquə yichjla'aždao' Xe' Diozən' na' nape' yelə' gwnabia' na' yelə' bala'an tozəczə can' napə Xe'ena'. Pero bito que bchojyichj Cristo Jeso'osən' yelə' gwnabia' che'ena' na' yelə' bala'an che'ena'. Bchojyichje' de'e ca' par nich golje' goque' beṇəch na' goque' ca nota'ətezə beṇə' güen žin. Na' chio'o leczə cheyalə' goncho xbab ca xbabən' ben Cristo Jeso'osən'.
⁸ Bzenague' che Diozən', bzejxjw yichje' be'e latjə gwso'ot beṇə' le' bos'o'ode'ene' le'e yag corozən' can' chso'one' len beṇə' ca' zjənaquə beṇə' mal juisy.
⁹ Na' de'en bsanjažə' cuine', Diozən' be'ene' yelə' bala'an xen mazəchlə ca de'en gotə' che' antslə. Na' Diozən' bito cho'e nota'ətezəchlə beṇəch o angl yelə' bala'an xen ca de'en be'e Cristo Jeso'osən'. Na' bene' par nich naque' le'ezelaogüe beṇə' bla. ¹⁰⁻¹¹ Bene' ca' par nich yoguə' beṇə' ža' yoban' na' beṇə' ža' yežlyo nga na' nochlə beṇə' bagwsa'at, na' len yoguə' angl ca' yesə'əzo xibga'aque' lao Cristo Jeso'osən' yesə'əne' de que naque' Xanga'aque'. Na' len yoguə' de'e xio' ca' na' angl bzela. ca' yesə'əzo xibga'aquan laogüe'enə', yesə'ənan de que naque' Xanga'aque'. Na' Xacho Diozən' si'e yelə' bala'an catə'an gaquə ca'.

Chio'o chonlilaža'əcho Cristən' gwxaquə'əlebecho ca beljw de'en choso'ose'eni' lao naquə žčhol

¹² Na'a ža chacda' chele na' chebeida' de que chzenagczle che Diozən' catə'an zoa' len le'e. Na' chatə'əyoida' le'e gwzenagle che' mazəchlə nā'a cui zoa' len le'e. Legon yoguə'əlol de'en chene'e Diozən' par ničh la'alaon de que babebeje' le'e xni'a de'e malən', na' legonən do yičhj do laža'əle na' con cuidad, la' nezczele Diozən' gone' chio'o castigw šə cui goncho can' chene'ene'. ¹³ Dioz na'anə' chocobe' xbab chelen' par ničh chene'ele chonle de'e güen can' chazlaže'eno' na' lecze'eno' chaclene' le'e par ničh chonlen.

¹⁴ Legon bitə'ətezə əna Diozən' gonle sin cui əže'ešə'əle na' sin cui gaquəyožle.

¹⁵ Legon ca' par ničh cui bi dolə' gaple na' cui bi de'e mal šo'o lo'o yičhjla'ažda'olen'. Diozən' chene'ene' de que chio'o naccho xi'ine' bitobi de'e mal ta' əchen yičhjla'ažda'ochon', la'əna'əczə yežlyo nga chdacho entr beṇə' ca' chso'on clelə na' beṇə' zjənaquə beṇə' mal juisy, na' de'e na'anə' gwxaquə'əlebecho ca beljw ca' de'en choso'ose'eni' lao naquə žčhol.

¹⁶ Na' legwzejni'i beṇə' dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən' par ničh se'ejle'e chei na' gatə' yelə' mban zejlicane chega'aque'. Šə gonle ca' yebeida' le'e cata'ən əžin ža yida' Cristən' de'e yoblə, chedə' la' zejen de que bzenagle che de'en bsd blo'ida' le'e, caguə con bendada' xšin Diozən' bedote. ¹⁷ Le'e chebeile de'en chonlilaža'əle Cristən', na' nada' chebeida' de'en babi'a xtižə' Cristən' len le'e par ničh chonlilaža'əlene'. Na' gwzocza' yebeida' len le'e la'əna'əczə šə so'ot beṇə' nada' por ni che de'en əchyixjui'a xtižə' Cristən'.

¹⁸ Le'egatezə ca' le'e yebei txen len nada'.

Temtion' na' Epafroditon'

¹⁹ Na' zoa' lez gon Xancho Jeso'osən' par ničh yob gaquə seła'a Temtion' gan' zolen' par yeyo'e rson nac chac chele. Na' lechguale yeyacxenlaža'a catə' bagwnezdə' nac chac chele. ²⁰ Notoch no zo no əsela'a beṇə' gon xbab chele do yičhj do laže'e can' chon Temtion'. ²¹ Beṇə' yeziquə'əchlə zjəchi' yičhjga'aque' bi de'en chse'enene' gaquə chega'aque', na' bito zjəchi' yičhjga'aque' əye'elao' Cristo Jeso'osən'. ²² Nezele can' bachon Temtion'

güen yoguə' laste. Na' ca naquən' chona' par ničh so'ombia'ach beṇə' dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristo Jeso'osən', chaclene' nada' can' chon to beṇə' len xe'. ²³ De'e na'anə' bagwleja'ane' par əsela'ane' gan' zolen' na' əsela'ane' lğüegwzə catə' bagotə'əbia' šə gochoja' ližyan' o šə cui. ²⁴ Na' chonlilaža'a de que Xancho Cristo Jeso'osən' gone' par ničh lencza' nada' yob yida' gan' zolen'.

²⁵ Pero na' por mientrzə chacda' chonən byen yoseła'a beṇə' bišə'əcho Epafroditon' par yeyede' gan' zolen'. Bselə'əlene' nga par goclene' nada', na' babene' txen len nada' ca naquə xšin Diozən' de'en bento' na' len yoguə' can' bagwdilənto' gwxiye'eno'. ²⁶ Che'enchgüeine' yežagle de'e yoblə, chedə' zoe' trist de'en benele rson gocšenene'. ²⁷ De'e li bašə gate', pero na' Diozən' beyašə' beži'ilaže'ene' na' bene' par ničh beyaquene'. Na' caguə Epafroditon' na'azən' beyašə' beži'ilaže'e sino lencza' nada'anə' par ničh bito gotə'əch de'e soa' trist. ²⁸ De'e na'anə' chosa'ane' yeyede' lğüegwzə par ničh ca' yebeile na' lencza' nada' cuitec soa' trist che le'e šə ca'. ²⁹ Legon güen len le' catə' yele'e na' legwlo'ine' de que chebeichgüeile can' babene'eno', chedə' nacle txen chonlilaža'əle Xancho Cristo Jeso'osən'. Beṇə' ca' chso'on can' baben Epafroditon' zjəzaque'e par güe'ega'acchone' yelə' bala'an. ³⁰ Epafroditon' bsanlaža' cuine' gate' par gone' xšin Cristən' de'en bselə'əlene' nga gone', na' de'e li gocšenchgüeine' xte yelatə'əzə cui gote'. Gocwlenchgüie' nada' can' gon le'e žalə' zole nga.

3

Can' goncho par gaccho beṇə' güen lao Diozən'

¹ Na'a ža beṇə' bišə', nedech de'en ənia' le'e. Cheyalə' sotezə socho yebeicho chedə' ngodə'əcho txen len Xancho Cristən'. Bito chacda' zed chzoja' che de'en babzójcza' antslə, chedə' chyažjele gonchle xbab chei. ² Legapə cuidad ničh cui gwzenagle che beṇə' ca' chəsə'əne' cheyalə' sole señy de'en ne' sirconsion. Lega'aque' lechguale zjənaljəga'aque' na' chso'one' de'e mal. ³ Na' chio'o de to señy checho par nezecho naccho xi'in Dioz. Señyan' naquən ca de'en

baben Diozən' chio'o Spirit che'enə' par chaclenən chio'o cho'ela'ochone'. Chebeicho de'en chonjilažə'əcho Cristo Jeso'osən' na' nezecho bito chyažjecho señy lao cuerp chechon' par gaccho xi'in Diozən'. ⁴ Nada' naca' beñə' Izrael na' golja' lao dia che de'e Benjaminə' na' bosozoe' nada' señy che sirconsisionə' to xmanžada'. Na' goljəlena' dižə' ebreo laogie de'en zjənaquə xaxna'a ca' beñə' ebreo. Na' ca naquə lei de'en bzoj de'e Moizezən', goca' txen len beñə' fariseo ca' beñə' ca' zjəchi'ichgua yichjga'aque' to to pont che lein'. Na' de'e tant gwche' yichja' che de'e ca' zjəsə'ənao beñə' Izrael gwlaž chia' ca' xte blagzejə blagzida' beñə' ca' chso'onjilažə' Cristən'. Na' ca naquə de'en na lein' cheyalə' goncho na' de'en nan cui goncho, bzenaga' che yoguə'an xte ga zəlaog gwxaquə'əda'. Žalə' chacda' chebei Diozən' nada' por de'e ca', gaaquə gona' xbab de que chebeichene' nada' mazəchlə can' chebeine' len beñə' ca' yeziquə'əchlə. ⁷ Yoguə'anə' beña' xbab əsa'aclenən nada' par niçh Diozən' yebeine' nada', pero na'a bachacbe'ida' bito gwsa'aclenən nada'. Na' benən byen gwleje'yichjga'aca'an par niçh beñilažə'a Cristən'. ⁸ De'en banombi'a Cristo Jeso'osən' ben' naquə xana' zaquə'əchgwan par nada'. De'e na'anə' bitoch bibi zjəzaquə' yoguə'əloj de'e ca' goquəda' antslə əsa'aclenən nada'. De'en banombi'ane' na'anə' bagwnit yoguə' de'e ca' bebeida' antslə, na' na'a nona' lega'aquən ca to beb de'e gwcho'ona' par niçh gombia'acha'ane'. ⁹ Na' leczə nona' lega'aquən ca to beb de'e gwcho'ona' par niçh gacbia' de que ngoda'a txen len Cristən'. Che'enda' əna Diozən' chia' de que naca' beñə' güen laogie'enə'. Eñe' ca' por ni che de'en chonjilažə'a Cristən', caguə por ni che de'en chona' complir bi de'en na lein'. ¹⁰ Che'enda' gombia'acha' Cristən', na' che'enda' yocobəche' yichjla'aždaogua'anə'. De'en beyas bebəne' ladjo beñə' guat ca'anə' chac yocobe' yichjla'aždaogua'anə'. Na' che'enda' chi' saca'a de'en chona' xšin Cristən' can' gwdi' gwxaque'enə' na' leczə che'enda' gacbe'ichda' bi zejen de'en ngoda'a txen len le' catə'an gwsot beñə' le'. ¹¹ Can' chzo chbeza' na'a chedə' leçhguəle che'enda' yolis yosban Diozən'

nada' ladjo beñə' guat ca' catə' bagota'.

Cho'elažə'a chona' par niçh gaquə yichjla'ažda'ogua'an can' naquə yichjla'aždao' Cristo Jeso'osən'

¹² Bito əñia' de que baçh naquə yichjla'aždaogua'anə' can' che'enda' gaquən, la' bito ne'e gaquən can' naquə yichjla'aždao' Cristo Jeso'osən'. Pero na' cheyiljəlažə'a naclə gona' par niçh ca' gaquə yichjla'ažda'ogua'anə' can' naquə yichjla'aždao' Cristo Jeso'osən', la' par nan' gwleje' nada' naca' xi'inə'. ¹³ Beñə' bišə' nežda' bitonə' gac yichjla'ažda'ogua' can' che'enda' gaquən, pero babchojyichja' yoguə'əloj de'en goquə de'e zaque'e par nada' antslə, len bi de'en beña', chedə' bagocbe'ida' bitobi zjəzaquə'an. Na' tlaozə de'en chi' yichja' na'a de'en cho'elažə'a chona' can' chene'e Diozən' par niçh gaquə yichjla'ažda'ogua'anə' can' naquə yichjla'aždao' Cristo Jeso'osən'. ¹⁴ Zaquə'əchgwan par nada' de'en gwlej Diozən' nada' par yežina' yoban' gan' zo'enə' laogie de'en chonjilažə'a Cristo Jeso'osən'. Na' de'e na'anə' cho'elažə'a chona' ca' gacsa'azlaže'enə' par niçh gon Diozən' ca' gaquə yichjla'ažda'ogua'anə' can' naquə yichjla'aždao' Cristo Jeso'osən'.

¹⁵ Na' baltezcho šə bazda chaccho can' chene'e Cristən' gaccho cheyalə' cuejyichjcho de'e ca' goquecho zjənaquən de'e zaque'e par chio'o antslə na' cheyalə' cue' yichjcho par goncho ca gaquə yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'ažda'ogüe'enə'. Na' šə nole ne'e yo'ole bichlə xbab yoblə Diozən' gone' ca gacbe'ile. ¹⁶ Na' cheyalə' šejəchcho goncho can' babzejni'i Diozən' chio'o goncho.

¹⁷ Beñə' bišə' yoguə'əle leğon can' chona' nada', na' can' chso'on yeziquə'əchlə beñə' ca' bachso'on can' chonto'ona'. ¹⁸ De'e yoblə əñia' le'e can' bagwnia' zan las antslə, de que nitə' beñə' zan beñə' chso'one' ca chnezecho de'en chsa'aquene' bito bi zaquə'an de'en gwduxjw Cristən' xto'ə'əchon' le'e yag corozən'. Chbežə' de'en nitə' beñə' chso'on ca'. ¹⁹ Yesə'əbiayi' beñə' ca' chedə' la' lguə'a so'ela'ogüe'e Diozən' con chso'elažə' chse'ej chsa'ogüe' na' chso'one' bichlə de'en na cuerp chega'aque'ena'. Chesya'əbeine' chso'one' de'en naquə de'e yelə' zto', na' zjəchi' yichjga'aque' tlaozə

de'en chac yežlyo nga. ²⁰ Na' chio'o ža, bitoch choncho xbab de que yežlyo nga naquən lažcho, sino choncho xbaban' de que lažchon' naquən yoban' gan' za' Xancho Jesocrisťan' ben' babebej chio'o xni'a de'e malən' na' yide' nga de'e yoblə. ²¹ Na' catə'an yide'enə' gone' par nič cuerp checho de belə' chennə' yeyaquən to cuerp cobə de'en gaquə lechguale güen can' naquə cuerp che le'enə'. Gone' ca' chedə' nape' yelə' guac par nič bitə'ətezə de'e zjəde yoso'ozenaguən che'.

4

Cheyalə' yebeicho de'en chonjilažə'əcho Xancho Jesocrisťan'

¹ Benə' bišə' dao', chacda' chele na' che'enchgüeida' le'i ljuěžjcho. Chebeichgüeida' de'en zotezə zole chonjilažə'əle Jesocrisťan', na' por le'e sochgua' mbalaz. De'e na'ana' gonchechlažə'əšgacze gonjilažə'əle Xancho Jesocrisťan'.

² Na' chatə'ayoida' le' Ebodia na' leczə ca' le' Sintique, lesošga binlo legon txen tole yetole chedə' choptele chonjilažə'əle Xancho'. ³ Na' le' Sinsigos, len' babeno' xšin Diozən' do yichj do lažə'o txen len nada', leczə chneyoida' le' gaquəleno' benə' zacho Ebodian' na' Sintiquen' chedə' lega'aque' leczə gwsone' xšin Diozən' txen len nada' catə'an gwdixjui'a dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Jesocrisťan' gan' zolen'. Na' lenczə Clementən' na' yebałə benə' ljuěžjcho ca' gwsone' txen len nada'. Na' zjənyoj laga'aque'enə' le'e libř che Diozən' gan' zjənyoj la yoguə' benə' bazjənapə yelə' mban zejlicane.

⁴ Le'e yebei do tyempte de'en chonjilažə'əle Xancho Jesocrisťan'. De'e yoblə əchnia', le'e yebei. ⁵ Legon par nič yoguə'alol benə' yesə'ənezene' de que nacle benə' gaxjwlažə' chedə' bazon yidə Xancho' de'e yoblə.

⁶ Bito gaquəle tolə bitə'ətezə de'en chac chele. Legon orasyon lao Diozən' che yoguə' de'en chac na' nable yelə' chaclen che'enə' na' leczə güe'elene' yelə' choxčwlen catə' bi de'en ənabelene'. ⁷ Šə gonle ca' Diozən' gaquəlene' le'e par so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'azda'olen' do tyempte xte ni que

gacbe'ile bixchen' bazo chbezle ca'. Gaquəlene' le'e chedə' ngodə'əcho txen len Cristo Jeso'osən'.

Cue' yichjcho che de'e ca' zjənaquə de'e güen

⁸ Na' yeto' consejw de'en nga chona' le'e benə' bišə', cue' yichjle par güe'ele por dižə' li, par gonle ca benə' yoblə əsa'ape' le'e respet, par gonle de'e zda licha, na' par gonle de'e cui bi de'e mal nsa'. Cue' yichjle par gacle benə' šao', na' par gonle de'en zjəneze benə'chən' zjənaquən de'e güen. Bitə'ətezə de'e zaquə'e lao Diozən' na' bitə'ətezə de'en chebei Diozən', che lega'aquənnə' cue' yichjle.

⁹ Bzenagle chia' catə' bzejni'ida' le'e bin' cheyalə' gonle, na' baben bable'iczele chona' ca'. Lesotezə leso legon can' bagwnia' le'e. Na' šə gonle ca', Dioz ben' chon par chzo chbezcho binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'azda'ochon' sotezə soe' gaquəlene' le'e.

Can' gwsa'aclen benə' Filipos ca' Apostol Pabən'

¹⁰ Chebeichgüeida' lao Xancho Cristo Jeso'osən' de que de'e yoblə na'a bač blo'ile can' chonle xbab chia' ca de'en bselə'əle de'en goquəlen nada'. Na' nezda' chonczele xbab chia'anə', pero cuinə' gonən gaquəlenle nada' antslə. ¹¹ Na' chebeida' de'en bselə'əlenə', caguə por ni che de'e byažjda' bi de'en byažjda'. Diozən' babzejni'ine' nada' par nič zoa' mbalaz catə' de de'en chyažjda' na' catə' cui bi bi de. ¹² Yo'olaocza' yelə' yašə' yelə' zi', na' yo'olaocza' yelə' šao'. Diozən' babzejni'ine' nada' par zoa' mbalaz bitə'ətezə chac la'anə' catə' de de'e che'ej chaogua' o la'anə' catə' chdona', na' la'anə' catə' de bichlə de'en chyažjda' o catə' cui bi bi de. ¹³ Chac chona' bitə'ətezə de'e cheyalə' gona', chedə' ngoda'a txen len Crisťan' ben' chon nada' fuers balor. ¹⁴ Pero ca naquən' goclenle nada', naquan de'e güenčgua de'en chonle txen len nada' lao de'en chyi' chzaca'a.

¹⁵ Na' le'e nitə'əle Filiposən' nezele can' goquəlenle nada' catə'an bagoc to tyemp dao' bedətxjue'ida' le'e dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Crisťan' de'e neche, na' babenən byen beza'a Masedonian'. Caguə nochlə benə' ca'

chesə'ədopə chesə'əžag par chso'elaogüie'e
 Cristən' gwsə'on txen len nada' par
 yoso'osele'e mech de'en gaquəlen nada',
 pero na' le'e bselə'əle de'en bchina'.
¹⁶ Na' caguə ca na'azən' bselə'əlen, leczə
 bselə'əlen yeto chop las catə' gwzoa'
 Tesalonican' par bi de'en byažjda'. ¹⁷ Caguə
 de'e chzelaža'a bi de'en choŋle nada' sino
 chzelaža'a gonchle de'e güen par nič
 Diozən' yebeichene' le'e. ¹⁸ Doxen de'en
 bselə'əle len Epafroditon' bač gwxi'an na'
 bitoch bi bi chyažjda', de'e sčha'o bade čhia'
 ŋa'a. Na' de'en bselə'əlen' gwxaquə'əleben
 ca to yal de'en čhla' zix de'e chzey bχozən'
 lao Diozən'. Diozən' chebeichgüeine' can'
 babenlen'. ¹⁹ Yo'o lao na' Dioz chechon'
 yoguə'əlolte de'en de par əgwnežjue'en con
 non' chene'ene'. Na' gone' de'e güen juisy
 par nič gatə' yoguə'əlol de'e chyažjele,
 čhedə' ŋgodə'əle txen len Cristo Jeso'osən'.
²⁰ Ledoye'elaoch Xacho Diozən' zejlicane.
 Can' gonšgaczcho.

Bzeine' lega'aque' dižə'

²¹ Le'e gguap diox yoguə'əlol beŋə' Filipos
 ca' beŋə' zjənaquə' lažə' na' Diozən' laogüie
 de'en zjəngode'e txen len Jesocristən'. Na'
 beŋə' bišə'əcho ca' nitə' txen len nada'
 ŋga choso'oguape' le'e diox. ²² Na' leczə
 ca' yoguə' beŋə' Roma quinga beŋə' bag-
 wlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'ena'
 choso'oguape' le'e diox, na' mazəchlə beŋə'
 ca' chso'on žin liž rein' choso'oguape' le'e
 diox.

²³ Xancho Jesocristən' sošgue' gaquəlenš-
 gacze' le'e len xbab de'en yo'o lo'o
 yičhja'ažda'olen'. De'e na'azən' de'en
 chzoja' ŋa'a. *Pab*

Cart De'en Bzoj San Pabən' Par Benə' Colosas Ca'

Pabən' chzoje' benə' ca' chso'elao' Je-
socristán' Colosasən'

¹² Nada' Pab naca' apostol che Je-
socristán' con can' gwnalažə' Diozən'.
Nada' chzoja' le'e nitə'əle Colosasən' le'e
banacle lažə' na' Diozən' laogüe de'en
ngoda'əle txen len Cristən', chedə' txen
len neto' naccho family che'ena'. Benə'
bišə'əcho Temtion' na' nada' chnabto' lao
Xacho Diozən' sotezə soe' gaquələnšgacze'
le'e na' gonšgue' ca so cuezle binlo len xbab
de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

Pabən' chone' orasyonnə' par benə' ca'
chso'onjilažə' Cristən' Colosasən'

³ Yoguə' las catə' chona' orasyon par
le'e cho'a yelə' choxcwlen che Diozən'
par le'e, Dioz ben' naquə Xa Xancho
Jesocristán'. 'Babenda' rson can' chonjila-
žə'əle Jesocristán' na' can' chaquele
che yeziquə'əchlə benə' bagwlej Diozən'
par zjənaque' lažə' ne'ena'. ⁵ Cho'a yelə'
choxcwlen che Diozən' de que lenle zocho
lez žjəyecho len Diozən', can' gwyejni'ile
catə'an gwzoloa bzenagle che dižə' güen
dižə' cobə che Jesocristán' de'en naquan
de'e li. ⁶ Dižə' li che Jesocristán' de'en
chzenagle chei bagosə'əlasən doxenlə na'
benə' ca' choso'ozenag chei ga yoblə lecza
chso'one' güen na' choso'ozejni'ine'en
benə' yoblə can' chon le'e dezd žan' catə'an
bzenaglen de'e nech na' gwnezele de que
de'e li nži'ilažə' Diozən' le'e. ⁷ Epafras
da'onə' bzejni'ine' le'e xtižə' Cristən' l'gua'a
nada'. Chone' xšin Cristən' can' chona'
par chaclene' le'e na' zotezə zoe' chone'
complir can' cheyalə gone'. ⁸ Epafras
na'anə' bagwne' nada' can' baben Spirit
che Diozən' par nič chaquele che ljuežjle
na' chactele čhia'.

⁹ De'e na'anə' dezd catə'an gwnezza'
can' chonlen', yoguə' laste chona' orasyon
lao Diozən' par le'e chnaba' gon Spirit
che'ena' le'e yoguə' claste yelə' sin' na'
yelə' chejni'i par nič ca' ənezele tcho'a
tšao' can' chene'ene' gonle. ¹⁰ Chnaba'
ənezele can' chene'ene' gonle par nič
ca' šejəchle gonle can' cheyalə' gon chio'o
nombi'acho Xanchon' na' gonle doxen can'

chazlaže'ena', gonle yoguə' claste de'e
güen, na' šejəch gombia'achle Diozən'.

¹¹ Na' chnaba' gaquəlen Diozən' le'e len
yelə' guac xen che'ena' par nič gapple yelə'
chxenlažə' na' sotezə sole gonjilažə'əlene'
bitə'ətezə de'en chac na' sole mbalaz.
Chnaba' gaquəlene' le'e ca' chedə' nape'
le'ezelaogüe yelə' guac xen. ¹² Na' lecza
güe'ele yelə' choxcwlen che Xacho Diozən'
chedə' le'ena' bene' par nič txen len yez-
iquə'əchlə benə' ca' bagwleje' par zjənaque'
lažə' ne'ena' gaquə žjəyecho len le' gan'
chey che'eni'ichgua. ¹³ Diozən' babebeje'
chio'o xni'a gwxiye'ena' de'en chnabia'
benə' ca' chsa'aš lo'o de'e žcholən' na'
bene' par nič chnabia' Xi'ine' Jesocristán'
chio'o ben' chaquene' čei. ¹⁴ Xi'ine' Je-
socrist na'anə' gwdixjue' xtolə'əchon' par
nič Diozən' chezi'ixene' čhecho.

Cristən' chozoe' chio'o binlo len Diozən'

¹⁵ Yichjla'aždao' Cristən' naquan
cayanə'an naquə yichjla'aždao' Xə' Diozən'
ben' cui no chle'i, na' tozə can' chso'one'.
Bazocza Cristən' catə'an cuiñə' xə yežlyon',
catə'an cuiñə' nitə' angl ca' na' benəç
ca', na' catə' cuiñə' gatə' bitə'ətezə de'en
zjəde. ¹⁶ Le'ena' bene' yoban' na' yežlyon'
na' bene' benə' ža' yoban' na' benə' ža'
yežlyon', na' bia yixə' ca', na' biquə'əchlə
de'en zjəde yoban' na' yežlyon'. Bene' par
nič zjəde de'e ca' chle'icho na' de'e ca' cui
chle'icho. Bene' par nič nitə' angl ablaö
ca', nita' spirit mal ca' chasə'anabia'an
benə' ca' cui choso'ozenag che Diozən',
nita' de'e xio' na' nita' biquə'əchlə de'e
ca' zjənapə poder. Na' Crist nan' bene'
par nič nitə' de'e ca', na' nita' benə' ca',
nič si'e yelə' bala'an. ¹⁷ Cristən' bazocze'
catə'an cuiñə' nitə' benəç, angl, bia yixə'
na' biquə'əchlə de'en zjəde, na' noe' che
to toe' zjənaque' can' zjənaque' na' to ton
zjənaquan can' zjənaquan, chedə' Cristən'
none' mendad par chac ca'. ¹⁸ Na' Crist
na'anə' chnabi'e chio'o chdopə čžagcho
cho'ela'ochone' na' len' bene' chio'o yelə'
mban zejlicanen'. Len' naque' benə' nech
bebane' ladjo benə' guat ca' par chnabi'e
na' de'e na'anə' naque' le'ezelaogüe benə'
blaö na' chnabi'e yoguə'əloj benə' na'
biquə'əchlə. ¹⁹ Diozən' chazlaže' de que
cayanə'an naquə yichjla'aždaogüe'ena'
ca'aczən' naquə yichjla'aždao' Xi'ine'
Cristən', cayanə'an naquə yelə' guac che

Diozən' ca'aczən' naquə yelə' guac che Cristən', na' tozəczə can' chso'one'. ²⁰ Na' lecəzə chazlažə' Diozən' de que yoguə' beṇə' ža' yoban' na' beṇə' ža' yežlyo nga guac yesə'əṇite'e binlo len le' laogüe de'en blalj xčhen Cristən' le'e yag corozən'.

²¹⁻²² Goccho beṇə' contr che Diozən' antslə por ni che xbab malən' de'en gwo'lo lo'o yichjla' ažda'ochon' na' por ni che de'e malən' bencho. Pero na'a Cristən' babozoe' chio'o binlo len Diozən' ca de'en bnežyw cuine' por ni checho cata'ən gwso'ote'ene'ena'. Babozoe' chio'o binlo len Diozən' par nič ca' gaccho beṇə' la' aždao' xi'ilažə' na' bito bi dolə' gapcho cata'ən yežincho gan' zo Diozən' na' catə'ən ače'e chio'o laogüe'ena', na' notono soi əgwcuış chio'o lao Diozən'.

²³ Na' yežincho laogüe'ena' sin cui bi dolə' napcho šə zotezə zocho chonjilažə'əcho Cristən', šə zocho len tozə xbab, na' šə zocho lez žjəyezochə len Diozən' laogüe de'en babzenagcho che dižə' güen dižə' cobə che Cristən'. Dižə' güen dižə' cobə che' na'anə' bagosə' gwłaljən gatə'ətezə ža' beṇə'ən' na' Diozən' gwleje' nada' Pab par nič əchyixjui'an.

Pabən' chaclene' beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e Cristən'

²⁴ Chebeida' la'anə'əczə chy'i' chzaca'a laogüe de'en əchyixjui'a xtižə' Cristən' len le'e cui nacle beṇə' Izrael, na' che'enda' gaquə chia' bichlə de'en ne'e chac fal't par yeyož gaquələna' le'e. Cristən' gwdi' gwxaquə'e par goclene' chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ochone', chio'o gwxaquə'əlebecho ca cuerp che'ena', na' can' chac chia' par chaquələna' le'e. ²⁵ Diozən' gwleje' nada' par chona' xšine'ena' entr le'e cui nacle beṇə' Izrael par nič ca' gwzejni'ida' le'e doxen can' na xtiže'ena'.

²⁶ Dezd gwłalte de de'en bito no gwyejni'i can' na xtiže'ena' pero na'a babzejni'i Diozən' chio'o len, chio'o bagwleje' par naccho lažə' ne'ena'. ²⁷ Diozən' chene'ene' ənezecho de que lechguale de'e güen juisy chone' len notə'ətezcho chonjilažə'əchone' la'anə'əczə cui naccho beṇə' Izrael. De'e na'anə' bachzejni'ine' chio'o de'en cui no gwneze antslə de que chio'o chonjilažə'əcho Cristən' ngoda'əcho txen len le' na' de'e na'anə' zocho lez žjəyezochə len Diozən' gan' chey che'eni'ichgua.

²⁸ Cho'elento' yoguə'əloj beṇə' dižə' che Cristən' chatə'əyoiga' aqueto'one' par nič yoso'ozenague' che' na' chzejni'iga' aqueto'one' naquən' ne'. Cho'eto' xtiže'en len yoguə' clas yelə' sin' par nič ca' catə' yežincho lao Diozən' yoguə' beṇə' ca' bosozenag cheto' əsa'aque' cayanə'ən chene'e Diozən' əsa'aque' laogüe de'en zjəngode'e txen len Cristən' can' ngoda' chio'o. ²⁹ Na' de'e na'anə' chonchgua' xte ga zelao chzaquə'əda' əchyixjui'a xtiže'ena' len doxen fuers balor de'en choṅ Cristən' nada'.

2

¹⁻² Na' che'enda' ənezele can' chona' xte ga zelao chzaquə'əda' par nič əchtipa' lažə'əle na' lažə' beṇə' ca' nitə' Laodisean' na' yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'onjilažə' Cristən' do na', beṇə' cuinə' gombi'aga'aca'. Chona' xte ga zelao chzaquə'əda' par nič yoguə'əle gaque che ljuežjle tole yetole na' par nič nezele tcho'a tšao' can' cheyałə' gonle xbab yoguə' laste na' par nič šejni'ile che Cristən'. Cui no gwneze antslə de'en bachzejni'i Diozən' chio'o che Cristən'. ³ Na' šə bin' chene'echo nezecho, doxen yelə' sin' na' yelə' chejni'i che Diozən' napə Cristən' len par chzejni'ine'en chio'o. ⁴ Echnia' ca' par nič cui no yopei le'e len dižə' yoblə par xoayagle. ⁵ La'anə'əczə bito zoa' na' len le'e, syempr chona' xbab chele na' chebeida' de'en chonle can' cheyałə' gonle na' zotezə zole chonjilažə'əle Cristən'.

⁶ De'e na'anə' con can' babsedle che Jesocristən' na' can' bachonjilažə'əlene' ca Xanle, con ca' ašgacžən' sotezə sole len le'. ⁷ Na' le'e sotezə leso legonjilažə' Cristən' can' babzejni'i Epafrašen' le'e par nič gacle ca to yag de'e chaz loinə' zitižw na' chcha'ochguan. Na' le'e güe'echgua yelə' choxcwlen che Diozən' can' chaclene' le'e.

Cristən' babocobe' yichjla' ažda'ochon'

⁸ Le'e gapə cuidad par nič notono yesə'əxoayag le'e len xbab chega'acze' par naole de'en choso'osed choso'olo'ine'. Lega'aque' choso'osed choso'olo'ine' de'en cui bi zaquə' che costumbr gol ca' de'en zjəde, che de'en ye'ej gaocho, che ža ca' na' che cuerp chechon' lgua'a yoso'osed yoso'olo'ine' che Cristən'.

⁹ Cristən' lao goque' beṇə' belə' chen goc yichjla'aždaogü'e' enə' doxen can' naquə yichjla'aždao' Diozən' na' ca'aczən' naque' ṇa'a. Gwdape' yelə' guac cayaṇə'ən napə Diozən' na' ca'aczən' nape'en ṇa'a. Bene' tozəczə can' chon Diozən' na' ca'aczən chone' ṇa'a. ¹⁰ Na' Cristən' chnabi'ache' ca notə'ətezə angl əblao na' notə'ətezə de'e xio'. Na' chio'o laogüe de'en ngodə'əcho txen len Cristən' bitoch bi bi chyažəchecho par so cuezcho binlo. ¹¹ Na' lecčə de'en ngodə'əcho txen len le' zocho to seṇy de'en zejen ca seṇy de'en ne' sirconsisionṇə'. Bito naquən seṇy de'en bzo beṇə' lao cuerp chechon', sino de'en bagwlejiyichjcho cuich chzenagcho che la'ažda'omalcho na'anə'. Cristən' babocobe' yichjla'ažda'ochon'. ¹² Na' ca de'en bagwochocho nisən' zejen ca gotcho na' bgašə'əcho txen len Cristən' na' lecčə zejen ca bolis bosban Diozən' chio'o ladjo beṇə' guat ca'. Diozən' bolis bosbane' Cristən' ladjo beṇə' guat ca', na' catə'ən benlilažə'əchone' par bocobe' yichjla'ažda'ochon', canan' bene' par nič cuich naccho ca beṇə' guat. ¹³ Antslə gwxaquə'əlebecho ca beṇə' guat len yichjla'ažda'ochon' chedə' bito bzenagcho che Diozən', bzenagzechcho che la'ažda'omalchon'. Pero na' can' ben Diozən' par nič Cristən' bebane' ladjo beṇə' guat ca', lecčə can' bocobe' yichjla'ažda'ochon' par nič cuich naccho ca beṇə' guat na' babezi'ixene' yoguə'əte xtolə'əchon'. ¹⁴ Diozən' bsele'e Cristən' gwdixjue' xtolə'əchon' le'e yag corozən' par nič cui si'icho castigw por ni che de'en cui bencho complir yoguə'əloj can' na lei che'enə' de'en nyojən'. De'e na'anə' lein' bitoch güe'en dižə' contr chio'o can' benən antslə. ¹⁵ Diozən' beque'e yelə' gwnabia' che angl bzelaο ca' na' de'e xio' ca' par nič cuich yesə'anabia'an chio'o. Blo'ine' beṇə'əchən' de que banitə'ən xni'enə' catə'ən Cristən' gwdixjue' xtolə'əchon' le'e yag corozən'.

Cheyalə' cuec yichjcho de'e ca' zjəza-quə' len Diozən'

¹⁶ De'e na'anə' bito gwzenagle che beṇə' ca' chəsə'əna chonle de'e mal ca de'en bito naole costombr ca' de'en na lei de'en bzoj de'e Moizezan' na' bichlə costombr chega'aque'ena' de'en chəsə'əne' cheyalə' ye'ej gaocho, o goncho lṇi, o can' goncho

catə' naquə bio' che'en, o de'en cheyalə' gomba'ancho ža de'en chsa'aquene' naquən de'e žialao. ¹⁷ Diozən' bene' par nič de'e Moizezan' bzoje' che costombr ca' parzə nič bzejni'ine' chio'o latə' dao' che Cristən' antslə ze'e yide'. Pero ṇa'a babidə Cristən' na' costombr ca' bito zjəzaquə'ən can' zaquə' de'en nombi'acho Cristən'. ¹⁸ Nitə' beṇə' choso'osed choso'olo'ine' de que cheyalə' gon cuincho ca to de'e cui bi zaquə' na' cheyalə' güe'ela'ocho no angl na' goncho bichlə de'en chəsə'əne' besə'əle'idaogüe'ena'. Bito gwzenagle chega'aque' catə' əse'e le'e de que cui chonle can' cheyalə' gonle. Con chso'on cuinga'aque' xen chedə' choso'ozenague' che la'ažda'omalga'aque'ena'. ¹⁹ Lega'aque' bito zjəngode'e txen len Cristən' ben' chnabia' chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ochone'. Pero chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ochone' ngodə'əcho txen len le' na' len ljuəzjcho ca' ca to to part che cuerp chechon' ngodə'ən txen len bečj bnia' ca'. Na' de'en ngodə'əcho txen len Cristən' Diozən' chaclene' chio'o par nič chaquə'əchcho beṇə' šao' beṇə' güen.

²⁰ Ca naquən' ngodə'əcho txen len Cristən' catə'ən gote', bito cheyalə' cue'ech yichjcho che costombr de'en zjəsə'ənao beṇə' ca' cui choso'ozenag che Diozən', costombr che de'en ye'ej gaocho, che ža ca' na' che cuerp chechon'. La' chio'o bitoch naccho txen len beṇə' ca' cui choso'ozenag che Diozən' na' de'e na'anə' bito cheyalə' goncho can' chso'one'ena'. ²¹ De'e na'anə' bito gwzenagle che beṇə' ca' chəsə'əna: "Bito goxə'əle de'e nga, bito ye'ej gaole de'e na', na' bito canle de'en yeto." ²² Costombr ca' za'əquən che beṇə'əchən', la' yoguə' de'e ca' de'en chəsə'əne' cui goxə'əcho, cui ye'ej gaocho na' cui cancho, de'en chchinchon chəsə'əde chei. ²³ Chsa'aque beṇə' de que costombr ca' zjənaquən de'e sin'. Len de'e chsa'aljlažə' beṇə'əch ca'azənə' par chse'ejni'alaže'e angl ca' na' par chso'on cuinga'aque' ca to de'e cui bi zaquə' na' par chəsə'əžaglaogüe' len cuerp chega'aque'ena', pero bito sa'aclenən chio'o par nič cui əgwzenagcho che la'ažda'omalchon'.

3

¹ Can' bolis bosban Diozən' Cristən'

ladjo beṇə' guat ca', leczə can' babocobe' yichjla'ažda'ochon'. De'e na'anə' cheyałə' cuec yichjcho che de'e ca' zjənaquə de'e zaque'e gan' zo Cristən' chnabi'e txen len Diozən'. ² Cheyałə' cue' yichjcho che de'e ca' zjəzaque'e len Diozən' caguə de'e ca' zjəzaque'e len beṇəchən'. ³ Bagwlejšyichjcho cuich chzenagcho che la'ažda'omalchon' na' mbancho par goncho can' chene'e Diozən'. Na' zocho txen len Diozən' laogüe de'en ngodə'əcho txen len Cristən' la'anə'əczə cui chsa'acbe'i beṇə'. ⁴ De yelə' mban checho zejlicane chedə' chonlilažə'əcho Cristən' na' Cristən' zotežə zoe' len chio'o. Na' catə' yide' de'e yoblə gone' par nič yichjla'ažda'ochon' yeyož gaquən ca yichjla'aždaogüe'enə' na' gone' par nič cuerp chechon' yeyaquən to cuerp cobə de'en gaquə lechguale güen can' naquə cuerp che le'enə'.

Can' bencho antslə na' can' cheyałə' goncho ṇa'a

⁵ Na' laogüe de'en babocobe' yichjla'ažda'ochon', cheyałə' cuejšyichjcho de'e mal ca' de'en chene'e la'ažda'omalchon' goncho žlac zocho yežlyo nga. Bito co'o xtocho nic cuejšyichjcho no'ol checho o be'en checho par solencho beṇə' yoblə. Bito goncho bichlə de'e yelə' zto'. Bito yebeicho bitə'ətežə de'en naquə de'e yelə' zto'. Bito seləžə'əcho goncho bitə'ətežə de'e mal. Na' bito seləžə'əcho de'e zan de'e gata' checho, chedə' tozəczə ca mal naquən len de'en chso'on beṇə' chse'ejni'alažə'e lguə'a lsaquə'. ⁶ Gwžin ža catə' Diozən' gone' castigw zejlicane che beṇə' ca' chso'ela'ozeche' chso'one' de'e mal ca' zjənac ca'. ⁷ Antslə gwđacžle beṇle de'e malən' ca de'e ca' bagwni'anə'. ⁸ Pero ṇa'a cheyałə' cuejšyichjle yoguə' de'e mal ca'. Bito əž'a la' ljuėžjle na' bito locle. Bito gaquəxi'i ljuėžjle, bito gwžia əgwnitə' ljuėžjle, na' bito güe'ele dižə' zban. ⁹ Bito güe'ele dižə' güenlažə' len ljuėžjle. Bitoch gonle de'e ca' chedə' bagwzolao chbejšyichjle cuich chzenagle che la'ažda'omallen' len de'e mal ca' de'en nan gonle. ¹⁰ Diozən' ben' ben yoguə'əcho babocobe' yichjla'ažda'ochon', na' chzejni'ine' chio'o par nič zda chaquəch yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'aždaogüe'enə'. ¹¹ Bitobi nonən

par len Diozən' šə naccho beṇə' Izrael o šə cui naccho beṇə' Izrael. Bitobi nonən par le' šə zocho seřy de'en ne' sirconsion o šə cui zochon. Na' leczə bitobi nonən par le' šə naccho beṇə' zita' la'anə'əczə šə za'acho yež de'e lechguale ņe'e naquə serrado. Na' le'egatežə ca' bitobi nonən par le' šə naccho esclabos o šə cui naccho esclabos. De'en naquə de'e žialao xen, gonlilažə'əcho Cristən'. Na' notə'ətežə naccho šə bachonlilažə'əchone' ngodə'əcho txen len le'.

¹² Diozən' bagwlejš' chio'o par naccho lažə' ne'ena' na' chaquene' checho. De'e na'anə' legon can' cheyałə' gon chio'o bagwlejš' Diozən' par naccho xi'ine'. Le'e yeyašə' leyeži'ilažə' ljuėžjle na' legon güen len ljuėžjle. Bito gon cuinle xen. Le'e gac beṇə' gažwlažə', na' le'e gapə yelə' chxenlažə' len ljuėžjle. ¹³ Na' le'e gwde ca'alə' šə bi chac chele entr tole yetole, na' le'e yezi'ixen che ljuėžjle šə chaquale bi babenene' le'e. Con can' babezi'ixen Cristən' checho ca'aczn' cheyałə' yezi'ixencho che ljuėžjcho. ¹⁴ Na' de'en naquəch de'e žialao xench lao yoguə' de'e ca', cheyałə' gaque che ljuėžjcho chedə' šə chaquəcho che ljuėžjcho nachən' leczə goncho bitə'ətežəchlə de'en chene'e Diozən' goncho. ¹⁵ Diozən' gwlejš' chio'o par so cuežcho binlə len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon' na' par socho binlə len ljuėžjchon'. De'e na'anə' legon ca gaquəlen Diozən' le'e so cuežle ca', la' yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Cristən' banaccho ca tožə family. Na' le'e güe' yelə' chočwlen che Diozən' can' chaclene' le'e. ¹⁶ Lesotežə lešo legon xbab che de'e ca' babzejni'i Cristən' chio'o. Le'e gwzejni'i beṇə' ljuėžjle ca' na' le'e gata'əyoiga'aquene' len yoguə' clas yelə' sin' par yoso'ozenague' che Cristən'. Legol no salmos na' no imnos, na' bichlə de'en na Spirit che Diozən' gollə, güe'ele yelə' chočwlen che' lo'o yichjla'ažda'olen' can' chaclen Xanchon' le'e. ¹⁷ Na' bitə'ətežə de'e gonle na' bitə'ətežə dižə'an güe'ele, legonən na' le'e güe'en par nič Xancho Jeso'osən' si'e yelə' bala'an. Na' do tyempte güe'ele yelə' chočwlen che Xacho Diozən' can' chaclen Xancho Jeso'osən' le'e.

Quingan' cheyałə' gon chio'o babocoba Diozən' yichjla'ažda'ochon'

¹⁸ Le'e no'olə le'e nšagna'ale, le'e gwzenag che be'en che to tole can' cheyałə' gon chio'o chonlilažə'əcho Xancho Cristən'. ¹⁹ Na' le'e beņə' byo le'e nšagna'ale, le'gaque che no'ol che to tole na' bito gonle znia len le'ga'aque'. ²⁰ Na' le'e bi'i xcuidə', le'e gwzenag che xaxna'ale yoguə'əloj bin' se'e le'e, chedə' can' chazlažə' Xancho' gonle. ²¹ Na' le'e nacle xaxna' bi'i xcuidə', bito con gonle ca yesə'əža'a yesə'əlocbo', la' šə gonle ca' bitobi de gost niṭə'əbo' na' bitoch yoso'ozenagbo' chele. ²² Na' le'e nacle mos, cheyałə' əgwzenagle yoguə'əloj can' na xan žinnə'. Bito gonleile xan žinnə' gonlizle ca beņə' chonchgua žinnə' catə'əzən' chgüie' le'e. Pero le'e do yichj do lažə'əle legon žinnə' laogüe de'e chuple Diozən' respet na' cui chene'ele əže'e le'e. ²³ Na' bitə'əteza de'en gonle, gonlen do yichj do lažə'əle par nič yebei Xancho Cristən' le'e, caguə par nič yebei xan žin na'azənə'. ²⁴ Legon ca' chedə' nezczele de que Xancho Cristən' gone' par nič chio'o choncho can' chazlaže'enə' yežincho gan' zoe'enə'. Na' de'en gone' par nič yežincho gan' zoe'enə' zaquə'əchən ca laxjwchon'. ²⁵ Na' notə'əteza žjənaquə beņə' ca' chso'on de'e malən', Xancho' əgwnežjue' castigw che to toga'aque' segon naquən' gwsone'.

4

¹ Na' le'e xan žin, legon güen len beņə' ca' chso'on xšinlen', chedə' nezele leza zo Xanle ben' zo yoban'.

² Legac beņə' banlažə' par nič soteza sole gonle orasyon, güe'ele yelə' choxcwlen che Diozən' can' chaclene' le'e. ³ Na' lenabe Diozən' gone' par nič gaquə latjə güe'elencha' beņə' xtiže'enə' nič yesə'əneze' de'en cui no gwneze antslə che Cristən'. La' por ni che de'en bi'a xtižə' Crist na'anə' dia' ližya nga. ⁴ Lenabe Diozən' əgwzejni'ine' nada' nič ənezda' naquən' yapəga'aca'ane' par nič se'ejni'ine'en.

⁵ Na' žlac ŋa'a ŋe'e de tyemp par gonlen, legon güen len beņə' ca' cui žjənaquə txen len chio'o can' chejni'ile cheyałə' goncho. ⁶ Legüe' dižə' šao' dižə' güen na' dižə' de'en naquə de'e zaque'e yoguə' laste. Na' legon xbab par nič ənezele naclən' cheyałə' yoži'ile xtižə' to to beņə'.

Chguape' beņə' migw che' ca' diox

⁷ Tiquicon' əne' le'e yoguə'əloj can' chac chia'. Le' naque' beņə' bišə'əcho na' chacda' che'. Zoteza zoe' chone' complir can' cheyałə' gone' par chaclene' nada' chona' xšin Xancho Cristən'. ⁸ Echselə'ane' par nič ənezele can' chac chia' na' par nič əwtipe' lažə'əle. ⁹ Na' txen len le' choselə'a beņə' bišə'əcho Onesimon' ben' naquə beņə' gwlaž chele na' ben' chaquecho chei. Lencza le' zoteza zoe' chone' complir can' cheyałə' gone'. Echselə'əga'aca'ane' par nič yesə'əne' le'e yoguə' de'en chonto' nga.

¹⁰ Aristarcon' ben' de ližya nga len nada' chguape' le'e diox. Na' Marcos beņə' so-brin che Bernaben' leczə chguape' le'e diox. Bagwnia' can' cheyałə' gonle güen len Marcosən' catə' le'e gan' zolen'. ¹¹ Na' Jeso'os ben' žjənsi'e Josto leczə chguape' le'e diox. Caguə nochlə beņə' Izrael chsa'aclene' nada' len de'en chona' par nič ŋabia' Diozən' beņə' zanch sino beņə' ca' šonžə. Na' zocha' mbalaz laogüe de'e chsa'aclene' nada'. ¹² Nach leczə beņə' gwlaž chele Epafrasən' ben' chon xšin Cristən' chguape' le'e diox. Yoguə' laste catə' chone' orasyonə' chnəbchgüe' əgwzejni'i Diozən' le'e yoguə'əloj de'en chene'ene' gonle na' par nič yeyož gonlen na' gacle cayaŋə'an chene'e Diozən' gacle. ¹³ Che'enda' ənezele can' chonchgüe' orasyon par le'e chonlilažə'əle Cristən' Colosas, Laodisea na' Ierapolis. ¹⁴ Na' lencza Locas ben' naquə beņə' güen rmech ben' chacda' chei chguape' le'e diox na' leczə' ca' Demasən' chguape' le'e diox.

¹⁵ Le'e gguapšga diox beņə' bišə'əcho ca' ža' Laodisean', len Ninfa na' beņə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e Diozən' liže'enə'. ¹⁶ Na' catə' yeyož gwlab cart nga, əgwnežjwlen beņə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e Diozən' Laodisean' par nič yoso'olabe'en. Na' leczə le'e gwlab cartən' de'en bselə'a par beņə' Laodisea ca'. ¹⁷ Na' le'e ye' Arquipon' de que chneyoida'ane' gone' seguir len xšin Diozən' de'en chone'enə' par nič yeyož gone' yoguə'əloj de'en gwlej Xancho Cristən' le' gone'.

¹⁸ Part dao' che cart nga nada' Pab chjoža'an cuincza'. Bito ganlažə'əle can'

dia' ližya nga. Diozən' sošgue' gaquəlenš-
gacze' le'e. De'e na'azə chzoja' ŋa'a. *Pab*

Cart Nech De'en Bzoj San Pabən' Par Beṇə' Tesalonica Ca'

Pabən' len beṇə' ljuežje' ca' boso'ozoje' beṇə' ca' chso'elaogüe'e Jesocrisṭən'

¹Nada' Pab chzoja' le'e nitə'əle Tesalonican', le'e chdopə chzagle cho'ela'ole Xacho Diozən' na' Xancho Jesocrisṭən' laogüe de'en ngoda'əle txen len lega'aque'. Na' nada' lena' Silbano na' Temtion' chṇabto' lao Xacho Diozən' na' lao Xancho Jesocrisṭən' əsa'aclene' le'e na' so'one' ca' so' cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

Beṇə'əloe' beṇə' Tesalonica ca' de que chso'onjilaže'e Jesocrisṭən'

²Yoguə' laste catə' chonto' orasyon cho'eto' yelə' choxwlen che Diozən' par yoguə'əle, na' chṇabto' gaquəlene' le'e. ³Na' catə' chonto' orasyon lao Xacho Diozən' chjsa'alažə'əczəto' yoguə'əloj de'e güen de'en chonle laogüe de'en chonjilažə'əle Diozən' na' chaquele che'. Na' chjsa'alažə'əczəto' can' chgo'o chchejlažə'əle catə'an chzaquə'əzi' chzaquə'ayašə'əle cheda' zole lez yidə Xancho Jesocrisṭən' yeto. ⁴Nezeto' beṇə' bišə', de que Diozən' chaquene' chele na' bagwleje' le'e par nacle xi'ine'. ⁵Na' Spirit che Diozən' goclenən le'e len yelə' guac chein' par niç gwnezele de que dižə' güen dižə' cobə de'en bzejni'ito' le'e che Jesocrisṭən' naquən de'e li. Caguə' naquən con to dižə'. Na' nezczele can' bentezə bento' de'e güen entr le'e par niç gocleno' le'e.

⁶Na' le'e zole chonle can' bento' na' can' ben Xancho Jesocrisṭən'. Na' Spirit che Diozən' chonən ca chebeile la'anə'əczə de'e zan de'e bagwdi' bagwxaquə'əle por ni che de'en babzenagle de'en gwdixjue'ito' le'e che Jesocrisṭən'. ⁷Beṇə' ca' chso'onjilažə' Jesocrisṭən' Masedonian' na' Acayan' bazjəneze' can' chonle na' de'e na'anə' zjəneze' naquən' cheyalə' so'one'. ⁸Babenle ca zjəneze beṇə' che Xancho Jesocrisṭən' cheda' doxenlən' banasə' nlaļən, caguə' Masedonian' na' caguə' Acaya na'azən'. Na' le'egatezə ca' yoguə'əzə beṇə' bazjəneze' can' chonjilažə'əle Diozən', na' de'e nan' bitoch bi de' ənato' chele. ⁹Na'

beṇə' zan chso'e dižə' ca güenṇə' benle len neto' catə'an bedəlanə'əto' le'e na' can' goquə' gwzola' chonjilažə'əle Diozən'. Bagwlejjichjle cuich chejni'alažə'əle lguə'a lsaquə' chele ca' na' na'a bachonjilažə'əle Diozən', na' bacho'ela'ole Diozən' ben' zo zejlicane. Len' zaquə' par güe'ela'ocho. ¹⁰Na' chso'e dižə' can' chbezle əchoj Xi'ine' Jeso'osən' yoban' yide' yežlyo nga yetlas, be'en bosban Diozən' ladjo beṇə' guat ca'. Na' de'en chonjilažə'əcho Jeso'osən', Diozən' bito goṇe' chio'o castigw catə'an əžin ža gone' castigw zejlicane che beṇə' ca' cui chso'onjilažə' Jeso'osən'.

2

Xšin Diozən' de'e ben Pabən' Tesalonican'

¹Le'e nezczele beṇə' bišə', catə'an bedəlanə'əto' le'e na' gwdixjue'ito' le'e dižə' güen dižə' cobə che Diozən' zochgua yelə' guac che'enə' len neto'. ²Nezele can' gwdi' gwxaquə'əto' Filiposən', can' boso'ožia boso'onita' beṇə' ca' neto' lao gwdixjue'ito' che Jesocrisṭən'. Pero na' Diozən' bene' ca cui bžebto' gwdixjue'ito' le'e dižə' güen dižə' cobə che'enə' la'anə'əczə de'e zan de'e beṇə'əžon par chixjue'eto'on. ³De'en chatə'əyoito' le'e gwzenagle che Diozən', bito naxho chonto' clelə na' nic chzelažə'əto' gonto' bi de'e mal, na' nic chene'eto' əxoayagto' le'e. ⁴Diozən' nezene' de que zotezə zoto' chzenagto' che', na' de'e na'anə' gwleje' neto' par chyixjue'eto' dižə' güen dižə' cobə che'enə'. Ca' chaquən' chzeneto'on le'e. Chyixjue'ito'on le'e caguə' par niç yebei beṇə' de'en chonto' na'anə', sino par niç yebei Diozən' can' chonto'onə'. Le' nezene' yoguə'əte xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon'. ⁵Nezele can' chonto', ni šlinzə cuinə' gwpeito' le'e len dižə' de'en cho'eto'onə', na' niqenə' xoayagto' le'e par niç goṇe' neto' bi de'en de' chele. Cuiin Diozən' nezene' de que can' naquən. ⁶Na' nic chyiljilažə'əto' naclə' gonto' par niç əso'elao' beṇə' neto'. Nique anaxho chene'eto' par niç le'e güe'ela'ole neto', na' nic chene'eto' yeziquə'əchlə beṇə' əso'ela'ogüe'e neto'. Zaquə'əto' par gonto' ca gwzenagle cheto' la fuers por ni che de'en bselə' Cristən' neto' par cho'eto' xtiže'enə', pero bito chonto' ca gwzenagle

cheto' la fuers. ⁷Nži'ito' le'e cacza nži'i to no'olā xi'ine' bi'i chosgol choscha'ogüe'. ⁸Na' de'en chaqueto' chele, cho'elento' le'e dižā' güen dižā' cobā che Diozān'. Na' cagua de'e na'azān' chonto', sino leczā chsanlāžā' cuinto' chonto' xte ga zelao chzaque'eto' par chaclento' le'e chedā' chaqueto' chele. ⁹Za'alažā'aczele beñā' bišā', catā'an gwzoto' len le'e lechgualē bento' žin xte jxaque'eto' par ben cuinto' mantener. Bento' žin teža na' do še'elā par ničh cui bi gast ābzoto' le'e. Can' bento' gwdirxjue'ito' le'e dižā' güen dižā' cobā che Diozān'.

¹⁰Txenczān' nacle len Diozān' nezele ca güennā' bento' catā'an gwzolento' le'e chonlilāžā'āle Jesocristān'. Benczāto' con can' chazlāžā' Diozān'. Bento' par ničh ni to cui no gwna de que napāto' dolā'. ¹¹Nezele can' gotā'āyoito' le'e gwzenagle che Diozān' na' can' ābtipto' lažā' to tole can' chon to beñā' byo len xi'ine'. ¹²Bento' mendad de que gonšgaczele de'e güen can' cheyalā' gon chio'o bagwlej Diozān' par nabi'e chio'o na' par gone' chio'o yelā' bala'an.

¹³Bito chbezāto' cho'eto' yelā' choxcwlen che Diozān' can' bzenagle xtiže'enā' catā'an gwdirxjue'ito'on le'e. Zacbe'iczele bito naquān xtižā' beñāčān' sino naquān dižā' de'en chon Diozān' par cho'eto'. Na' de'en gwyeyje'le'ele xtižā' Dioz na'ana' chšā'an xbab de'en yo'o lo'o yichjla'azda'olen'. ¹⁴Beñā' bišā', le'e bagoc chele can' goc che beñā' ca' chasā'adopā chasā'āžag cho'elaogüe'e Jesocristān' zan part Jodean', beñā' ca' chso'onlilāžā' Jesocristān' ca chio'o chonlilāžā'āchone'. Na' le'egatezā' ca' baboso'ochi' boso'osaquā' beñā' Izrael ca' beñā' gwlaž chega'aque' ca' chso'onlilāžā' Jesocristān', na' can' boso'ochi' boso'osaquā' beñā' gwlaž chele ca' le'e. ¹⁵Beñā' Izrael ca'ana' gwso'ote' Xancho Jeso'osān' can' gwso'ote' beñā' ca' gwso'elene' lega'aque' xtižā' Diozān' cana'. Na' leczā can' gwso'one' boso'olagzejā' boso'olagzide' neto'. Na' xte ža neža por de'e cui chazlāžā' Diozān' chso'one', na' leczā chso'one' contr yoguā'ālol beñāčān'. ¹⁶Beñā' Izrael ca' choso'ožone' āgwzejni'ito' beñā' cui zjanaquā beñā' Izrael bi de'en cheyalā' goncho par ničh cui yeyejcho lao yi' gabilān'. Can' chso'one' de'e na'ana' do tyemp choso'ozanch xtolā'ēga'aque'enā'.

Bagwchoglaō Diozān' chega'aque' de que zejlicane yesā'āzi'e castigon'.

Pabān' gone'ene' žjezlane'e beñā' ca' nitā' Tesalonicān'

¹⁷⁻¹⁸Na' neto' beñā' bišā', bachacchgüeito' chedā' bitochānā' le'i lježjcho, pero chonto' xbab chele. Nada' Pab zan las go'onda' delanā'a le'e, na' bchoj catā' beyiljlažā'āto' naclā gonto' par ničh yežagcho de'e yoblā. Pero catā' gone'eto' yidāto' par delanā'āto' le'e, Satanasān' de'en chnabia' de'e xio' ca' bito be'en latjā. ¹⁹Zoto' lez sotezā sole gonlilāžā'āle Xancho Jesocristān'. Na' leczā chebeito' can' chonlilāžā'ālene' nā'a. Na' catā'an yide' yeto, soto' mbalaz güe'eto' dižā' can' chonlen'. ²⁰Le'e chonle ca si'ito' yelā' bala'an na' le'e chonle ca zoto' mbalaz.

3

¹⁻²Na' cuich bchejeto' laogüe de'en cui chle'i lježjchon'. De'e na'ana' bselā'āto' beñā' bišā'ācho Temtion' gan' zolenā' na' bega'an netāzāto' Atenas nga. Temtion' naque' beñā' güen xšin Diozān' na' chone' txen len neto' chyixjue'eto' dižā' güen dižā' cobā de'en chzejni'in beñā' che Cristān'. Bselā'āto'one' btipache' lažā'āle na' bedāyene' ca beñlilāžā'āchle Cristān'. ³Bselā'āto'one' gan' zolenā' par ničh ni tole cui gaquāžejlāžā'āle bixchen' chyi' chzaquā'āle, chedā' la' banezele Diozān' nsi'e xneze techo yelā' yašā' yelā' zi' yežlyo nga. ⁴Catā'an gwzolento' le'e antslā bzeneto' le'e de que yoso'ochi' yoso'osaquā' beñā' chio'o. Na' nezele de que bachac can' gwnato'onā'. ⁵Na' laogüe cuich chchejda' de'en cuichānā' le'i lježjcho, bselā'a Temtion' gan' zolenā' par ničh gwnežda' šā zdaczele chonlilāžā'āle Cristān'. Go'onda' ānezda' šā bagwzoi gwxiye'enā' bxoayaguān le'e. La' šā babxoayaguān le'e, bendadto' xšin Dioz na'ana' entr le'e šā ca'.

⁶Beyacxenlāžā'āto' catā' belā' Temtion' de'en bide' gan' zolenā'. Bedāyzejni'ine' neto' ca güennā' chonle chonlilāžā'āle Cristān' na' chaquele che yoguā'ālol beñā'. Na' leczā gwne' can' chi' yichjle neto' na' can' zelažā'āle yežagcho de'e yoblā leczā can' chene'e neto'. ⁷Ca'aczan' beñā' bišā', ne'e chžaglaoto' na' ne'e chyi' chzaquā'āto' pero babeyondiplāžā'āto' gwnežeto' de que

zotezə zole chonlilažə'əle Cristən'. ⁸ De'e li babeyacxenlažə'əto' na' zoto' mbalaz de'en zotezə zole chonlilažə'əle Xancho Cristən'. ⁹ Na' de'e na'anə' lechgualē chebeito' lao Diozən' can' chonle na' cho'echguato' yelə' choxcwlen che' can' chaclene' le'e. ¹⁰ Lechgualē chonto' orasyon do ža do yel chnabeto'one' gone' ca le'i ljuežjcho nich əgwzejni'icheto' le'e par nich šejəchle gonlilažə'əchlene' chedə' bitonə' gonlilažə'əlene' can' chene'e Diozən'.

¹¹ Chnabeto' Xacho Diozən' na' len Xancho Jesocristən' əso'e latjə yedə-zlaŋə'əto' le'e. ¹² Na' chnabeto' Xancho' gone' ca gaquəche che ljuežjle tole yetole na' gone' ca gaquachele che yoguə' benəch con catezən' chaqueto' che le'e. ¹³ Chnabczəto'one' gone' ca gaquə la'ažda'olen' xi'ilažə' lao Xacho Diozən' sin cui bi dolə' gapple catə'an yidə Xancho Jeso'osən' de'e yoblə nche'e yoguə'əloj benə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'.

4

Pabən' bzejni'ine' can' chene'e Diozən' yesə'əzo yesə'əbeze'

¹ Na'a ža benə' bišə', bač bsd blo'ito' le'e gonle can' chene'e Diozən', na' bač zole chonle ca'. Na' de'en chonlilažə'əle Xancho Jesocristən' chatə'əyoito' le'e na' chonto' mendad əžja'acquachle gonchle de'en chene'e Diozən'.

² Banezcele de que de'en bento' mendad gonle naquən de'en na Xancho Jeso'osən'.

³ Diozən' chene'ene' sotezə socho gaccho benə' la'aždao' xi'ilažə'. Na' bito chene'ene' cuejyichjcho no'ol checho o be'en checho par solencho benə' yoblə, na' bito chene'ene' əgwža' xtocho. ⁴ Na' leczə chene'ene' əneze totole naquən' cheyałə' čhiljle xo'ollen' sin cui gapple dolə' na' sin cui no əna de que chonle de'e mal.

⁵ Bito gonlebele benə' ca cui chso'onlilažə' Diozən' na' čhiljle xo'olle par gonle can' chzelažə' la'ažda'omallen', sino čhiljlene' par solenlene' can' chene'e Diozən'. ⁶ Ni tole bito cheyałə' solenle no'ol che benə' yoblə chedə' la' contr be'en che' na' gonle šə gonle ca'. Babe'eto' dižə' antslə par bosnisetə' le'e de que Xancho' chnežjue' castigw che benə' chso'on bitə'ətezə de'e malən' zjanac ca'. ⁷ Diozən' gwleje' chio'o

par gaccho benə' la'aždao' xi'ilažə', caguə par co'o xtocho o goncho bichlə de'e mal ca' zjanac ca'. ⁸ De'e na'anə' notə'ətezle šə nacle benə' godenag len de'e ca' chsd chlo'ito' le'e, che Dioz nan' cui chzenagle, caguə che netəzəto'. Le'enə' bene' chio'o Spirit che'enə' chedə' chene'ene' gaccho benə' la'aždao' xi'ilažə'.

⁹ Bitə chyažjele gwzoja' le'e par ənezele de que cheyałə' gaque che ljuežj chio'o chonlilažə'əcho Diozən'. Dioz na'anə' babsedene' le'e par nich chioe che ljuežjle tole yetole. ¹⁰ Na' can' bachaquele che yoguə' benə' bišə'əcho ca' nitə' doxen Masedonian'. Na' chatə'əyoito' le'e benə' bišə', legaquəche chega'aque'. ¹¹ To tole le'e yeyiljažə' naclən' gonle žin par nich sole binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' na' bito con ggüiale bi chso'on benə' yoblə. Na' gonle bitə'əzə žin yixə' o žin de'e de yo'o can' bento' mendad. ¹² Le'e gon ca' par nich benə' ca' cui zjənaquə txen len chio'o bito yesə'əne' mal chele, na' leczə par nich cui gaquə fal't šə bi de'en chyažj chčhinele.

Can' gaquə catə'an yidə Jesocristən' de'e yoblə

¹³ Le'egatezə ca' benə' bišə', chene'eto' ənezele can' gac che benə' guat ca', benə' ca' gwso'onlilažə' Diozən' lao gosə'ənite'e yežlyon'. Chene'eto' ənezelen par nich cui sole trist ca' tristən' chəsə'ənitə' benə' yeziquə'əchlə catə' chat no chat chega'aque' la' cui nite'e lez zjəsyə'əzoe' len Diozən'.

¹⁴ Nezecho gwso'ot benə' Jeso'osən' na' bebane' ladjo benə' guat ca'. Le'egatezə ca' nezecho de que Diozən' gone' par nich yidə Jeso'osən' de'e yoblə na' nche'e benə' ca' bagwsa'at con benə' gwso'onlilažə' le'.

¹⁵ Na' dižə' nga chzeneto' le'e naquan xtižə' Xancho Jeso'osən' de'en none' mendad gwzeneto'. Chio'o mbancho na'a chonlilažə'əchone', šə ne'e mbancho catə'an yidə' de'e yoblə, bito nacho yobəch yežaglaəchone' cle ca' benə' ca' bagwsa'at. ¹⁶ Na' ca naquə Xancho Jeso'osən', cuine'en yetje' le'e yoban', na' əne' zižjo gone' mendad yesə'əəban benə' guat ca', na' to angl əblaonə' əne', na' yenecho cuež trompet che Diozən'. Nach benə' ca' bagwsa'at benə' ca' gwso'onlilažə' Cristən' lega'acteque' yesə'əəbane' ladjo benə' guat ca'. ¹⁷ Na' te na' chio'o chonlilažə'əchone'

šə n̄e'e mbancho yežlyo nga, gon Diozən' par nič txeŋ len lega'aque' šepcho le'e yobanə' to lo'o bejw na' yežaglaochō Xancho Jeso'osən' le'e yobanə'. Nach žjəyozcho len le' zejlicane. ¹⁸ De'e na'anə' ledogwtipəchlažə' ljuēžjcho tocho yetocho güe'echo dižə' can' gaquə.

5

¹ Beŋə' bišə', bito chyažjen gwzoja' le'e par gwzenda' le'e bi ža bi orən' yida Xancho Jeso'osən' yeto. ² Nezele de que gwžin ža əgwnežjue' castigw che beŋə' ca' chso'on de'e malən'. Senyale' lega'aque' can' chon to beŋə' bguan beŋə' chda še'elə. ³ Na' šlac chəsə'əna beŋə' zan: "Mban' zochō, bitobi gaquə checho", catə' to de repentžə əžin ža əgwnežjue' castigw chega'aque'enə'. Can' chac che no'olə catə' to de'e repentžə chaque' bes che yeļə sanŋə', ca'atezəczən' gaquə che beŋə' ca' cui zžənitə' prbnid catə'ən əgwnežjō Xancho Jeso'osən' castigw chega'aque'enə'. Bitō gaquə yoso'oxonje'. ⁴ Pero chio'o beŋə' bišə', chio'o cui nchol yichjla'ažda'ochon', de'e na'anə' bito ədolə'əcho senyal Xanchoŋ' chio'o catə'ən əžin ža əgwnežjue' castigw che beŋə' ca' cui chso'onlilažə'ene', na' bito gac checho can' chac che beŋə' chzenyal bguanŋə' le' to de repentžə. ⁵ Bayo'o be'eni' che Diozən' lo'o yichjla'aždao' yoguə' chio'o, na' de'e na'anə' bito choncho de'e mal can' chso'on beŋə' ca' n̄e'e nchol yichjla'ažda'oga'aquēn'. ⁶ Cheyalə' gonyanə'əcho xbab naquən' chene'e Diozən' goncho na' nabia' cuincho par goncho can' chazlažə'enə' par nič bito bi gac checho catə' əgwnežjō Xancho Jeso'osən' castigw che beŋə' ca' cui chso'onlilažə'ene'. Beŋə' ca' cui chso'on cas che' gwxaquə'ələbəga'aquene' ca beŋə' zžəntas. ⁷ De'en zžənchol yichjla'ažda'oga'aquēn' gwxaquə'ələbəga'aquene' ca beŋə' zžəntas na' ca beŋə' chəsə'əzože. ⁸ Pero chio'o bayo'o be'eni' che Diozən' lo'o la'ažda'ochon'. De'e na'anə' cheyalə' nabia' cuincho par goncho can' chazlažə'enə'. Cheyalə' gonlilažə'əcho Diozən' na' gague che ljuēžjcho na' yebeicho de'en nezecho žjəyozcho len Diozən'. Šə goncho yoguə' de'e ca' gaquəlenən chio'o par nič bitobi gac checho catə' gwnežjō Xancho Jeso'osən' castigw che beŋə'

ca' cui chso'onlilažə'ene'. Gaquəlenən chio'o ca xa soldad de'en naquə de'e ya chaclenən le' par nič cui bi chac che' catə' chdiləlen beŋə' le'. ⁹ Caguə gwleј Diozən' chio'o par nič gonē' castigw chechon'. Gwleje' chio'o par nič chonlilažə'əcho Xancho Jesocrisən' na' cui yeyejcho lao yi' gabilən'. ¹⁰ Jesocrisən' na'anə' bnežjw cuine' por ni checho catə'ən gwso'ot beŋə' le' par nič sotezə socho len le' lao mbancho na' leccə ca' catə' bagotcho. ¹¹ De'e na'anə' le'e gwtiplažə' ljuēžjle tole yetole na' le'e gaclen ljuēžjle par nič sotezə sole gonlilažə'əchle Jesocrisən' con can' chonczle.

Pabən' bzejni'ine' beŋə' ca' chso'onlilažə' Jesocrisən' can' cheyalə' so'one'

¹² Chatə'əyoito' le'e beŋə' bišə', gaple respet beŋə' ca' chso'on xšin Xancho Jesocrisən' entr le'e choso'ogüia choso'oye' le'e na' choso'ozejini'ine' le'e naquən' cheyalə' so cuezle. ¹³ Gapəchguaga'aclene' respet na' gaquəchgüeile chega'aque' chedə' la' xšin Xancho nan' chso'one'. Na' le'e len lega'aque' le'e so binlo tole yetole.

¹⁴ Le'egatezə ca' beŋə' bišə', le'e güe' consejw beŋə' cui chse'ene so'on žin, na' le'e gwtiplažə' beŋə' chsa'aquene' zdebə choso'ozenague' che Jesocrisən', na' le'e gaclen beŋə' cuiŋə' se'ejni'išəogüe'ene' naquən' cheyalə' so'one'. Leso legapə yeļə' chxenlažə' len yoguə'əloļ beŋə'.

¹⁵ Šə bi de'e mal chso'on beŋə' len le'e lejon byen cui yoži'ile de'e mal len lega'aque'. Zejli leyeviljažə' naclən' gonle güen len ljuēžjle tole yetole na' len notə'ətezachlə beŋə'.

¹⁶ Do tyempte le'e yebei. ¹⁷ Lesotezə leso lejon orasyon. ¹⁸ Legüe' yeļə' choxcwlen che Diozən' bitə'ətezə de'en chac chele, chedə' can' chene'ene' gon chio'o chonlilažə'əcho Cristo Jeso'osən'.

¹⁹ Bitō gwžonle gon Spirit che Diozən' can' chene'en len le'e o len beŋə' yoblə.

²⁰ Le'e gon xbab de que to de'e zaque'e chso'on beŋə' chəsə'əyixjui'e de'en bagož Diozən' lega'aque'. ²¹ Na' legonyanə' xbab che yoguə'əloļ dižə' de'en chso'e par nič gonēn chlele yoguə' de'en naquə güen. ²² Na' bito gonle bitə'ətezə de'e naquə de'e mal.

²³ Diozən' chone' ca chzo chbezcho binlo len xbab de'en yo'o lo'o

yichjla'ažda'ochon'. Na' chṇabda'ane' gone' par niḥ gacle beṇə' la'aždao' xi'ilažə'. Na' leczə gonšgue' par niḥ bito bi de'e mal gonle len yichjla'ažda'olen' na' nic len cuerp chelen' par niḥ bito bi dolə' gaple catə'an yidə Xancho Jesocristən' yeto. ²⁴ Diozən' ben' bagwleje' chio'o par naccho xi'ine' chone' complir can' ne'enə', na' de'e na'anə' gone' par niḥ güe'elažə'əle gonle can' chazlaže'enə', na' gone' par niḥ cui gaple dolə'.

Pabən' gwṇabe' gaquəlen Diozən' beṇə' Tesalonica ca'

²⁵ Beṇə' bišə' le'e so le'e gon orasyon par neto'.

²⁶ Na' catə' chežagle leyolgüiž ljuežjle dižə' šao' par niḥ gacbia' de que chaque che ljuežjle.

²⁷ Can' na Xancho Jesocristən', chona' mendad gwlabl cart nga par əse'ene yoguə'əloḷ beṇə' bišə'ačo ca' nitə' gan' zolenə'.

²⁸ Na' sotezə sošga Xancho Jesocristən' gaquəlenšgue' le'e. De'e na'azən' chzoja' ṇa'a. *Pab*

Cart Egwchope De'en Bzoj San Pabən' Par Benə' Tesalonica Ca'

Pabən' len benə' ljuežje' ca' boso'ozoje' benə' ca' chso'elaogü'e Jesocristán'

^{1,2} Nada' Pab chzoja' le'e chdopə chža-
gle cho'ela'ole Xacho Diozən' na' Xan-
cho Jesocristán' lao' syoda Tesalonican'.
Na' nada' lena' Silbanon' na' Temtion'
chnabto' lao Xacho Diozən' na' Xancho Je-
socristán' əsa'aclenšgue' le'e na' so'onšgue'
ca so cuezle binjo len xbab de'en yo'o lo'o
yichjla'ažda'olen'.

Catə'an yidə Cristən' de'e yoblə Diozən'
əgwnežjue' castigw che benə' ca' chso'on
de'e malən'

³ Benə' bišə', neto' cheyalə' sotezə soto'
güe'eto' yelə' choxcwlen che Diozən'
por le'e can' choncəto'. Naquən güen
chonto' ca' la' zda chonjilažə'əchle Diozən'
na' zdach chaqule che ljuežjle. ⁴ De'e
na'anə' chebeito' cho'eto' xtižə'əlen' len
yeziquə'əchlə benə' ca' bagwlej Diozən' par
chəsa'ədopə chəsa'əžague' chso'elaogü'e
Jesocristán' ga yoblə. Cho'eto' dižə' ca
güennə' chonle de'en chgo'o chchejlažə'əle
len de'en choso'olagzežə choso'olagziđə
benə' le'e na' can' zotezə zole chonji-
lažə'əle Diozən' la'anə'əcəza de'e zan de'e
chžaglaole. ⁵ Na' ca naquə zotezə zole
chonjilažə'əle Diozən' nezecho de que
zdacze' licha par choglaogü'e en nac gaquə
che to to benəch. Na' le' cho'e latjə chyi'
chzaquə'əle par nič əne' de que zaque'ele
par yeyejle yoban' gan' zoe' chnabi'e.

⁶ Na' naquəczən licha can' chon
Diozən' chchi' chsaque'e benə' chosə'əchi'
chosə'əsaquə' le'e. ⁷ Le'e na' len neto'
chyi' chzaquə'əcho na'a, pero Diozən'
gone' ca cuezə yoguə'əte de'en chyi'
chzaquə'əchon' catə'an le'icho yetj Xancho
Jesocristán' le'e yoban' len angl che'
ca' benə' ca' zjənapə yelə' guac. Yide'
nyechje' yi' bej. ⁸ Na' gwnežjue' castigw
che benə' ca' cui zjənombia' Diozən',
na' nic gwse'ejle'e che dižə' güen dižə'
cobə de'en chzejni'in chio'o che Xancho
Jesocristán'. ⁹ Lega'aque' əsa'aque' castigw
zejlicane. Cuat yesyə'əžine' lao Diozən',
nic əse'en yesə'əle'ine' yelə' guac xen

che'enə' na' yelə' chey che'eni' che'enə'.
¹⁰ Yidə Jesocristán' de'e yoblə catə'an əžin
žanə', par nič chio'o chonjilažə'əchone'
na' bagwlej Diozən' chio'o par naccho
lažə' ne'ena' yoguə'əcho güe'echone' yelə'
bala'an' na' yebanecho ca güennə' naque'.
Txen len le'e güe'echone' yelə' bala'an' na'
yebanecho ca güennə' naque', chedə' lenle
chejle'ele che dižə' de'en be'elento' le'e.

¹¹ De'e na'anə' chontezəto' orasyon par
le'e. Chnabeto' Diozən' gaquəlene' le'e
gonle ca əne' de que zaquə'əle par de'en
gwleje' le'e nacle xi'ine'. Na' chnabto'
gaquəlene' le'e len yelə' guac che'enə' par
nič yeyož gonle yoguə' de'e güen de'en
bagwchoglaole gonle na' len biquə'əchlə
de'en chene'ele gonle laogüe de'en chonji-
lažə'əlene'. ¹² Chnabto' gonle ca si' Xancho
Jesocristán' yelə' bala'an', na' le' gone' ca
si'ile yelə' bala'an' chedə' Xacho Diozən' na'
Xancho Jesocristán' chsa'aclene' le'e.

2

Ehoj ben' gonchgua de'e malən'

¹ Benə' bišə', de'e yoblə əchnia' le'e ca
naquən' yidə Xancho Jesocristán' yeto par
deyetobe' chio'o žjəyecho txen len le'.
² Babzejni'ito' le'e can' gaquə, na' de'e yoblə
chatə'əyoito' le'e legonyanə' xbab par nič
cui cuejyichjle de'en babsed bablo'ito' le'e.
Na' lecca bito gaquəžejlažə'əle šə no yidəclə
dezejni'ine' le'e de que Spirit che Diozən'
bagwan de que babžin ža əgwnežjo Xan-
cho Jeso'osən' castigw che benə' ca' cui
chso'onjilaže'ene'. Na' nic gaquəžejlažə'əle
šə bi rson yenele o šə la'acə no cart falš
de'e chon choa'a ənia' de que babžin žan'.
³ Bito güe'ele latjə no xoayag le'e šə bi əne'
o šə bi de'e gone'. La' catə'an ze'e yidə
Xancho Jeso'osən' par əgwnežjue' castigon'
benə' zan əsa'ase' contr Diozən' na' lecca
cana' əchoj to benə' blao benə' gonchgüe'
de'e mal contr Cristən'. Be'enan' əgwnežjo
Xancho Jeso'osən' castigw che' zejlicane.
⁴ Gon cuine' xen na' gone' contr Diozən' na'
contr bitə'ətezəchlə de'en chse'ejni'alaza'
benə'. Na' cui'e lo'o yo'odao' əblao gan'
chse'ejni'alaza' benə' Diozən' na' əne' de
que naque' Dioz.

⁵ Cheyalə' əžjsa'alaza'əle de que catə'an
gwzoa' len le'e bzejni'ida' le'e can' gaquə
catə'an yidə Jesocristán' de'e yoblə na' can'

gaquə catə'an ze'e yide'. ⁶ Na' nezczele de'en chžon əchoj ben' gonchgua de'e malən', pero catə'an babžin ža bžin or nan' əchoje'. ⁷ Bachac de'e malən' na'a de'en naquə contr Diozən' pero nengasa'an. Na' gwžin ža la'alaon catə' cuich zo de'en chžon gaquə de'e malən'. ⁸ Cana'achən' əchoj beṇə' blao ben' gonchgua de'e malən'. Pero Xancho Jeso'osən' yide' nse'e yelə' guac xen che'ena' na' yonitlaogüe'ene' la' catə' le'ine' Xancho' na' yenene' dižə' de'en güe' Xancho' nach gate'. ⁹ Na' ca naquən' əchoj ben' gonchgua de'e malən', Satanas de'en chnabia' de'e xio' ca' gonən par niç əchoje' na' gonən par niç gapəchgüe' yelə' guac na' par niç gone' miłagr na' bichlə de'e zaque'e yesyə'əbane beṇə' parzə əxoayague' lega'aque'. ¹⁰ Yoguə' claste de'e mal gone' əxoayague' beṇə' ca' banaquən əgwnežjo Xancho Jeso'osən' castigon' zejlicane. Na' ca naquə dižə' li de'en zaquə' par se'ejle' par niç cui žjəya'aque' lao yi' gabilən', bito yesyə'əbeine'en. De'e na'anə' əgwnežjue' lega'aque' castigw zejlicanen'. ¹¹ Na' de'e na'anə' Diozən' gone' par niç gaquə yichjla'ažda'oga'aque'ena' žčol' na' yoso'ozenagzeche' che dižə' güenlažə'əna'. ¹² Nach Xancho Jeso'osən' əgwnežjue' lega'aque' castigon' zejlicane čhedə' besyə'əbeichene' de'e malən' na' bito gwse'ejle'e che dižə' li che Xancho'.

Diozən' chbeje' beṇə' par gone' ca cui žjəya'aque' lao yi' gabilən'

¹³ Beṇə' bišə', chaque Xancho Jesocristən' čhele. Na' ca naquə neto' ža, cheyalə' sotezə soto' güe'eto' yelə' choxwlen che Diozən' de'en gwleje' le'e catə'an cuinə' xe yežlyon' par niç bene' ca cui yeyejle lao yi' gabilən'. Na' catə'an gwzolaole chejle'ele che dižə' li che Diozən' nach bsele'e Spirit che'ena' chonan par niç nacle beṇə' la'aždao' xi'ilažə'. ¹⁴ Par cui yeyejle lao yi' gabilən' gwlej Diozən' le'e. Na' de'en gwyejle'ele che dižə' güen dižə' cobə che Diozən' de'en be'elento' le'e, əžin ža catə'an cuin Diozən' gone' le'e yelə' bala'an ca de'en de che Xancho Jesocristən'.

¹⁵ De'e na'anə' beṇə' bišə', lesotezə leso leğonlilažə' Diozən'. Na' le'e talentezə de'en bzejni'ito' le'e, šə dižə' de'en be'elento' le'e o šə de'en babzojto'.

¹⁶⁻¹⁷ Xancho Diozən' chaquene' čhecho. Na'

de'en nži'ilažə'e chio'o na'anə' bsele'e Xi'ine'ena'. Can' ben Diozən' par niç zocho mbalaz zejlicane na' par niç zocho lez gone' güen len chio'o. Na' chṇabda' cuin Xancho Jesocristən' txen len Xacho Diozən' yoso'otipšgue' lažə'əle na' əsa'aclenšgue' le'e par niç gonle porzə de'e güen na' güe'ele por dižə' güen.

3

Gwṇab Pabən' so'one' orasyon par le' len beṇə' ljuežje' ca'

¹ Na'a ža beṇə' bišə', gonšgale orasyon par neto' niç yob žjətičjue'ito' che Xancho Jesocristən' doxenlə na' par niç beṇə' yez-iquə'əchlə yob so'one'en čhega'aque' catə' se'enene'en can' baben le'e. ² Bia'aczə nitə' beṇə' mal beṇə' cui so'onlilažə' Xancho Jesocristən' na' zjənaljəga'aque'ne'. De'e na'anə' leczə ṇabšgale par niç beṇə' ca' bito yesə'əžone' chixjue'eto' xtižə' Xancho Jesocristən'. ³ Xancho Jesocristən' totezə zoe' chone' complir can' ne'ena' na' leczen' gaquəlene' le'e par niç sotezə sole gonli-lažə'əlene'. Na' leczə le'ena' əgwcuasa' gwcue'ejle' le'e len de'e malən'. ⁴ Na' zoto' segor de que chaclencze' le'e par niç chonle can' babento' mendadən' na' zoto' lez gaquəlene' par niç nitə'əczle gonle ca'. ⁵ Na' chṇabda' Xancho Jesocristən' gone' ca gaquəchele che Diozən'. Na' leczə chṇabda'ane' gone' ca sotezə sole gonli-lažə'əlene' can' ben Jesocristən' gwzotezə gwzoe' beṇlilažə'əchgüe' Xə' Diozən' lao yoguə'əlołte de'en gwdi' gwxaque'e yežlyo nga.

Pabən' bene' mendad so'one' žin par so'on cuinga'aque' mantener

⁶ Beṇə' bišə', chzeneto' le'e can' chon Xancho Jesocristən' mendad. Bito cheyalə' gonle txen len no beṇə' bišə'əchon' šə naque' beṇə' xagüed o šə bito chzenague' che de'en əbsd əblo'ito' le'e. ⁷ Neto' syempr bento' žin catə'an gwzoto' len le'e, na' de'e na'anə' nezczele de que cheyalə' sole gonle žin. ⁸ Bito be'eto' latjə no gon neto' mantener, sino que bento' žin pe-sad težə na' lente do še'elə par niç ben cuinto' mantener na' niç ca' bito əb-soto' le'e gast. ⁹ Zaquə'əczəto' par gonle neto' mantener catə'an gwzoto' bento' xšin Diozən' gan' zolena' pero ben cuinto' man-tenen niç blo'ito' le'e de que can' cheyalə'

gonle. ¹⁰ Catə'an gwzoto' len le'e bento' mendad gwnato': "Šə no cui gone' žin, bito güe'ele latjə gaogüe'." ¹¹ Pero na' babeneto' dižə' de que balle bito bi žin chonle, con nitə'əle chgüiale bin' chso'on beṇə' yoblə. ¹² Na' šə nole chgüedle na' bito bi bi žin chonle, chonto' mendad na' chatə'əyoito' le'e gonle can' chene'e Xancho Jesocristən'. Leḡonšazə byen leyezolao leḡon žinnə' par nič gon cuinle mantener, na' leso lecuezə binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

¹³ Na' yoguə'əle beṇə' bišə', bito žjxaquə'əlažə'əle gonle de'e güen. ¹⁴ Chonto' mendad əḡwzenagle che yoguə' de'en babzoto' le'e. Na' šə no gon godenag, le'e gwzoe' to šla'alə. Bitoch gonle txen len le' par nič gaquene' zto' che de'en chone'enə'. ¹⁵ Pero la'əṇə'əczə šə babzolene' to šla'alə, bito gue'ilene', sino əḡwzejni'ilene' dižə' šao' chedə' la' naque' beṇə' bišə'əcho.

Pabən' gwnəbene' Diozən' gaquəlene' beṇə' Tesalonica ca'

¹⁶ Xancho Jesocristən' chone' ca chzo chbezcho binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon'. Na' le'enə' gonšgacze' par nič so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' dote tyemp bitə'ətezə de'en chac. Sošgacze' len yoguə'əle.

¹⁷ Na' chzenda' le'e de que cuincza' nada' Pabən' chzoja' part dao' che cart nga əchguapa' le'e diox. Can' choncza' len yoguə' cart de'en əchselə'a par nič nacbia' de que nadan' chselə'an, la' banombi'acze can' chzoja'. ¹⁸ Xancho Jesocristən' gaquəlenšgue' yoguə'əle. De'e na'azən' chzoja' ṇa'a. *Pab*

Cart Nech De'en Bzoj San Pabən' Par Temtion'

Pabən' chzoje' cart par Temtion'

¹Nada' Pab naca' apostol che Jesocristən'. Diozən' babebeje' chio'o xni'a de'e malən' na' zocho lez gon Cristo Jeso'osən' par niç žjəyecho len Diozən'. ²Leg'a'aque'enə' gws'o'one' mendad par naca' apostol. ³Na' chzoja' le' Temtio dao'. Banona' le' ca xi'ina' laogüe de'en bsed blo'ida' le' par chonjilažo'o Xancho Cristo Jeso'osən'. Chona' orasyon chnaba' lao Xacho Diozən' na' lao Xancho Cristo Jeso'osən' əsa'aclenšgue' le', na' yesyə'əyašə' yesyə'əži'ilaže'e le', na' so'onšgue' ca so cuezo' binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ogo'onə'.

Nitə' beṇə' choso'osed choso'olo'ine' dižə' güenlažə'

³Catə'an gwza'a Efeson' par gwya'a Masedonian', goža' le' yega'ano' Efeson'. Bena' mendad yega'ano' par niç əgwzejni'ido' balə beṇə' nitə' na' de que cuich yoso'osed yoso'olo'ine' bitə'əteza dižə' de'en cui zdan txen len xtižə' Diozən'. Na' che'enda' sotezo' gono' ca'. ⁴Na' leczə' bzejni'iga'aque' de que bitoch cue' yichjga'aque' che de'e xaxta'ochə ca'. Dia chega'aque' ca' zjənaque' beṇə' zan. Na' de'e zan cuent chso'e chega'aque'. Gaquəyožcho šə cue' yichjcho che de'e ca'. Na' bito chsa'aclenən chio'o par niç gonjilažə'ačo Diozən' can' chene'ene' goncho.

⁵Cheyalə' əgwzejni'icho beṇə' par niç so'onjilaže'e Diozən' do yichj do lažə'əga'aque' na' so'e latjə yeya' yeyib Diozən' yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Na' šə so'one' ca' nachən' sa'acbe'ine' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' de que bito bi de'e mal chso'one'. Egwzejni'icho leg'a'aque' so'one' ca' par niç əsa'aque' che Diozən' na' che ljuežjga'aque'. ⁶Nitə' beṇə' bagosə'aque'e nez malən'. Bito chso'onjilaže'e Diozən' do yichj do lažə'əga'aque'. Bito chso'e latjə yeya' yeyibe' yichjla'ažda'oga'aque'enə' na' zjəneze' de que chso'one' de'e mal. De'e na'anə' chso'echgüe' dižə' de'e bito

bi zaquə'an. ⁷Chse'enene' yoso'osed yoso'olo'ine' beṇə' yoblə lei de'en bzoj de'e Moizezən' len bito chse'ejni'ine' bi dižə'an chso'e na' nic chse'ejni'ine' bi zeje de'e ca' chəsə'əne' zjənaquən de'e žialao xen goncho.

⁸Na' nezecho de que lein' naquən güen con šə gwchinchon par əgwzejni'icho beṇə' de que bito cheyalə' so'one' de'e mal. ⁹Cheyalə' nezecho de que beṇə' ca' bachso'on can' chene'e Diozən' bito chəsə'əyazjəne' to lei de'e gwzejni'in leg'a'aque' de que cheyalə' so'one' de'e güen. Diozən' bnežjue' lein' par beṇə' ca' cui chso'on can' nan na' par beṇə' godenag ca' na' par beṇə' ca' cui chso'elao' le', na' par beṇə' ca' chso'ontezə chso'one' de'e malən', na' par beṇə' ca' cui chso'on cas che Diozən', na' par beṇə' ca' chesə'əgue'i de'en naquə de'e zaque'e lao Diozən', na' par beṇə' ca' chso'ot xaxna'aga'aque', na' par yeziquə'əchlə beṇə' güet beṇə'.

¹⁰Na' leczə' bnežjue' lein' par beṇə' ca' chesə'əgo'o xtoga'aque' na' par beṇə' ca' chesə'əbejyichje' no'ol chega'aque' o be'en chega'aque' par chəsə'əzolene' beṇə' yoblə, na' par beṇə' byo ca' chesyə'əzolenteza ljuežj beṇə' byoga'aque', na' par beṇə' chəsə'əche'e beṇə' yoblə la fuers na' chesə'ədi'ene' lao na' beṇə' yoblə, na' par beṇə' güenlažə', na' par beṇə' ca' chsa'ac testigw fals contr ljuežjga'aque' lao jostis, na' par nota'ətezəchlə beṇə' chso'on contr dižə' güen de'en chsed chlə'icho che Diozən'. ¹¹Lei na'anə' chonən txen len dižə' güen dižə' cobə che Diozən' ben' cho'ela'ochə. Na' le'enə' babene' lao na'a par chyixjui'a dižə' cobə che'enə' de'en naquə de'e güen juisy.

Pabən' be'e yelə' choxcwlen che Diozən'

¹²Cho'a yelə' choxcwlen che Xancho Jesocristən', chedə' le'enə' chone' fuers balor chia' par chyixjui'a xtiže'enə'. Na' le'enə' gwleje' nada' par gona' xšine'enə' chedə' gwneze' de que zotezə zoa' chona' complir can' cheyalə' gona'. ¹³Lechgualə' bachaclene' nada', len antslə ze'e gombi'ane' bžia bnita'ane' na' gwzi'ichiža'ane', na' bchi' bsaca'a beṇə' ca' chso'onjilaže'ene'. Beyašə' beži'ilaže'e nada' la'anə'əczə' beṇə' ca' chedə' cuiṇə' gonjilaža'ane' na' bito

gonbe'ida' bin' chona'. ¹⁴ Na' Xancho Cristo Jeso'osən' blo'ine' nada' catequən' nzi'ilaže'e nada' ca de'en chaclene' nada' par niçh bachonlilaža'ane' na' bachacda' che yeziquə'əchlə beṇə' laogüe de'en ngoda'a txen len Cristo Jeso'osən'.

¹⁵ Dižə' quinga naquən de'e li na' zjəza-quə'an par šejle'echo, de que "Jesucristən' bide' yežlyo nga par niçh chebeje' beṇə' xni'a de'e malən'." Na' nada' chacda' goca' le'ezelaogüe beṇə' güen de'e mal. ¹⁶ Pero la'anə'əczə goca' le'ezelaogüe beṇə' güen de'e mal, Jesocristən' beži'ilaže'e nada' par niçh blo'e catec yelə' chxenlajažə' nape'. Na' de'en beži'ilaže'e nada' yoguə' beṇə' ze'e so'onlilaže'ene' na' ze'e yesə'əzi'e yelə' mban zejlicane sa'acbe'ine' de que nape' yelə' chxenlajažə' xen. ¹⁷ Ledoye'elaoch Rei chechon' na'a na' zejlicane, ben' cui te chei na' zoe' zejlicane. Cheyalə' güe'echone' yelə' bala'an. Le'enə' cui no chac le'i, na' naque' beṇə' sin'. Tozə' le' zaque'e par güe'ela'ochone'. Na' can' naquəczən.

¹⁸ Xi'inda'ogua'a Temtio, de'e quinga chzoja' le' le'e cart nga, chona' mendad gono' xšin Diozən' do yichj do lažo'o la'anə'əczə catə' naquən zdebə. Che'enda' žjəsa'alajažo'o can' gwso'on beṇə' golə blao entr chio'o chonlilaže'əcho Cristən', bagwso'e dižə' boso'ozenene' chio'o de que bagwlej Diozən' le' par gono' xšine'enə'. Benšga xšin Diozən' can' gosə'əne'. ¹⁹ Na' leczə gwzo chech gonlilažo'o Cristən', na' gono' ca ənezdo' lo'o yichjla'aždaogo'o de que bitobi de'e mal chono'. Balə beṇə' bito besyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə' la'anə'əczə gosə'ənezene' lo'o yichjla'aždaoga'aque'əne' de que bagwso'one' de'e malən', na' de'e na'anə' bitoch chso'onlilaže'e Diozən'. ²⁰ Can' bagwso'on Imeneo na' Ljandr. Chžona' so'on beṇə' ca' txen len chio'o chonlilaže'əcho Cristən' na' chnabda' Diozən' güe'e latjə gon Satanasən' con nac chene'en len lega'aque' par niçh əsa'acbe'ine' de que bito cheyalə' yoso'ožia yoso'onite'e Diozən'.

2

Nac cheyalə' goncho orasyonṇə'

¹ Na' chnia' le' de yeto de'en naquə de'e žialao gon yoguə'əcho. Catə' ndopə nžagcho par cho'ela'ochio Diozən' cheyalə' goncho orasyon par yoguə'əloj beṇə',

nabcho gaquəlen Diozən' lega'aque', na' güe'echo yelə' choxcwlen che Diozən' por lega'aque'. ² Leczə cheyalə' goncho orasyonṇə' par no rei na' par yoguə' beṇə' gwnabia' ca', par niçh gaquə so cuezcho binlo, na' par niçh bitobi əgwžon güe'ela'ochio Diozən'. Cheyalə' goncho de'en naquə güen laogüe'enə' na' lao beṇəchən'. ³ Naquən güen goncho orasyonṇə' ca', la' Diozən' ben' babebej chio'o xni'a de'e malən' cho'olaže'e goncho ca'. ⁴ Diozən' chene'ene' yebeje' yoguə' beṇə' xni'a de'e malən'. Leczə chene'ene' yesə'ənezene' na' se'ejle'e dižə' li che'ena'. ⁵ Tozə' Diozən' zaque'e par güe'ela'ochone', na' tozə' ben' zo fabor chio'o lao Diozən', le'enə' Jesocristən' ben' goljə beṇəch. ⁶ Jesocrist nan' bnežw cuine' gwduxje' xtolə' yoguə' beṇəch. Dezd gwlatte Diozən' bsi'e xneze nite' beṇə' yesə'əyixjui'e che Jesocristən' na' cata'an bžin žan' bžie' bia'ana', gosə'əyixjui'e de que Jesocristən' bnežw cuine' gwso'ote'ene' por ni checho. ⁷ Na' leczə de'e na'ana' gwlej Diozən' nada' par naca' apostol che' na' par əchyixjui'a dižə' li che'ena'. Bsele'e nada' chsed chlo'ida'an beṇə' ca' cui zžonaquə beṇə' Izrael par niçh so'onlilaže'ene'. Cho'a dižə' li notono chxoayaga' əṇia' ca'.

⁸ Na' yeto de'e che'enda' gonle, yoguə' latjə gan' chdopə chžagle par cho'ela'ole Diozən', beṇə' byo ca' cheyalə' so'one' orasyonṇə' lao ndopə nžagle. Cheyalə' gaquə la'ažda'oga'aque'en xi'ilažə', na' notono yesə'əže'e na' notono sa'acyože' par niçh Diozən' əgwzenague' chega'aque' par niçh Diozən' əgwso'one' orasyonṇə'. ⁹ Na' leczə no'ol ca' cheyalə' yoso'opa'a cuinga'aque' ca cui nite'e zban. Pero bito cheyalə' cue' yichjga'aque' porzə par nite'e xoche, o par yesə'əgualə'e bga o ret de or o de perlas. Na' bitotec yesə'əbe' yichjga'aque' gaquə yišə' yichjga'aque'en xoche o par yesə'əzi'e xaga'aque' de le'eyə'. ¹⁰ Cheyalə' nite'e so'one' de'e güen, can' chene'e Diozən' so'on notə'ətezəchlə no'olə bagwso'on lyebe de que əso'elaogüe'ene'. ¹¹ No'olə ca' cheyalə' yesə'əzəxjw yichjga'aque' yoso'ozenague' che beṇə' ca' choso'osed choso'olo'ine' xtižə' Diozən' na' bitobi dižə' əso'e lao coltən'. ¹² Bito cho'a latjə par niçh no'ol ca' yoso'osed yoso'olo'ine' xtižə' Diozən' lao coltən', con nite'əteze'

žizə. Na' bito yesə'anabi'e beṇə' byo.
¹³ Chnia' ca' la' Diozən' zgua'atec bene' Adannə' na' techlā bene' Ebn'. ¹⁴ Na' catə' gwxiye'en benən par niçh beṇə' nech ca' gwsə'one' de'e malən' bito bxoayaguən Adannə', sino bxoayaguən no'ol che'enə' par niçh besə'əxope' gwso'one' de'e malən'. ¹⁵ De'e na'anə' no'ol ca' chəsə'əžaglaogüe' catə' chəsə'əzane'. Pero žjəsyə'anite'e len Diozən' zejlicəne šə nitə'ətezə nite'e so'onlilaže'ene'. Leczə cheyalə' sa'aquene' che Diozən' na' əsa'ac la'ažda'oga'aque'enə' xi'lilažə' na' bito so'e latjə nabiā' la'ažda'omalga'aque'enə' lega'aque'.

3

Nac cheyalə' so'on beṇə' ca' choso'ogüia choso'oye' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən'

¹ De'e li can' chesə'əne': "Notə'ətezə beṇə' šə chene'ene' əggüia əgwy'e yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən', chene'ene' gone' to žin de'en zaquə'əchgua." ² Catə' cuejle to beṇə' par əggüia əgwy'e yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən', lecuej to beṇə' zotezə zoe' chone' ca notono gaquə əṇe' de que de'e malən' chone'. Lecuej beṇə' zo tozə no'ol chei, beṇə' cui choe' latjə nabiā' la'ažda'omale'enə' le', beṇə' chnabiā' cuine' par chone' can' chazlažə' Diozən', beṇə' chon ca beṇə' yoblə chsa'ape'ene' respet, beṇə' chebei chgiüialaogüe' beṇə' liže'enə', na' beṇə' neze nac əgwšed əgwlo'ine' xtižə' Diozən' binlo. ³ Bito cuejle beṇə' güe'e zo, o beṇə' naquə beṇə' gotil, o beṇə' chzelažə' gone' gan mechən', o beṇə' chon znia par niçh yoso'ozenag beṇə' che', sino cuejle beṇə' naquə gəxjwlažə'. ⁴ Lecuej beṇə' chnabiā' xi'ine' ca' binlo len notə'ətezəchlə beṇə' nitə' liže'enə'. Lecuej beṇə' chon byen yoso'ozenag xi'ine' ca' che' na' beṇə' chon ca chsa'apbo' le' respet bitə'ətezə de'en chone'. ⁵ La' šə to beṇə' bito chac nabi'e family che'enə' binlo, bito nezene' nac gone' par əggüia əgwy'e beṇə' ca' bagwlej Diozən' par chesə'ədoṇə chesə'əžague' chso'elaogüe'e Jesocristən'. ⁶ Bito cuejle to beṇə' ze'e gwzolaə chonlilaže'e Diozən', la' šə cuejle to beṇə' cobə gonlja cuine' xen can' ben de'e gwxiye'enə' na' si'e

castigw ca castigon' si' lennə'. ⁷ Cuejle beṇə' chon par niçh beṇə' ca' cui zjənaque' txen len chio'o yesə'ənezene' de que chone' de'e güen, la' šə cui zotezə zoe' chone' de'e güen, gwžinlja ža catə' yoso'ožia yoso'onitə' beṇə' le' na' əxope' lao na' de'e gwxiye'enə'.

Nac cheyalə' sa'ac beṇə' ca' əsa'aque' comisyon che chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən'

⁸ Na' catə' cuejle beṇə' ca' əsa'ac comisyon che le'e chonlilažə'əle Jesocristən' gan' zolen', lecuej beṇə' zjəzaquə' par gapəga'achone' respet, na' beṇə' bito zjənaquə beṇə' goxoayag, beṇə' cui zjənaquə beṇə' güe'e zo, beṇə' cui chesə'əzelažə' so'one' gan mechən' len xšin Diozən'. ⁹ Lecuej beṇə' nitə'ətezə nite'e chse'ejle'e che de'en babzejni'i Diozən' chio'o che Jesocristən' de'en cui no gwneze antslə, beṇə' chso'on ca chesə'ənezene' lo'o yichlja'ažda'oga'aque'enə' de que chso'one' can' chazlažə' Diozən'. ¹⁰ Cheyalə' ggüiale can' chso'on beṇə' ca' chaquəle cuejle par əsa'aque' comisyon chele šə chso'one' can' bagwnia' cheyalə' so'one', na' šə yesə'əchoje' binlo sin cui bi bi falt chega'aque' əžel, nachən' cuejle lega'aque' par əsa'aque' comisyonəṇə'. ¹¹ Leczə ca' no'ol ca' chso'on xšin Diozən' cheyalə' əsa'aque' beṇə' zjəzaque'e par gapəga'acchone' respet, cheyalə' əsa'aque' beṇə' cui choso'ožia choso'onite'e beṇə' yoblə, cheyalə' əsa'aque' beṇə' cui chso'e latjə nabiā' la'ažda'omalga'aque'en lega'aque', na' cheyalə' əsa'aque' beṇə' nitə'ətezə nite'e chso'one' complir con can' chene'e Diozən'. ¹² Na' catə' cuejle beṇə' ca' əsa'ac comisyon che le'e chonlilažə'əle Jesocristən' gan' zole, lecuej beṇə' zjəzo tgüejzə no'ol chei na' lecuej beṇə' chesə'ənabiā' xi'inga'aque' na' notə'ətezəchlə beṇə' nitə' ližga'aque' can' chazlažə' Diozən'. ¹³ Beṇə' ca' zjənchoj par zjənaque' comisyonəṇə' šə so'one' binlo yesə'əzi'e yelə' bala'an xen, na' leczə so'onlilažə'əchgüe' Jesocristən' na' bito yesə'əžebe' laogüe'enə'.

Notono gwneze antslə de'en babzejni'i Diozən' chio'o

¹⁴⁻¹⁵ Zoa' lez yob yida' delaṇa'a le', pero bzoja' de'e ca' chedə' bito nežda' batən'

gaquə yida' na' che'enda' ənezdo' nac cheyalə' gon chio'o naccho family che Diozən'. Dioz ben' zo zejlicane bagwleje' chio'o par chdopə chžagcho cho'ela'ocho Jesocristən' na' de'e na'anə' naccho family che'. Na' Diozən' babzejni'ine' chio'o dižə' li che'enə' par chzejni'ichon beṇə'.¹⁶ Notono gwneze antslə de'en babzejni'i Diozən' chio'o ṇa'a, na' chejle'echon na' naquən de'e žialao xen.

Jesocristən' bide' golje' beṇəch,

na' Spirit che Diozən' blo'en de que naque' doalje xi'in Dioz.

Angl ca' besyə'əbeine' besə'əle'ine' le'.

Na' bžin ža beyepe' yoban' bezi'e yelə' gwnabia' che'enə' na' yelə' bala'an che'enə'.

Na' beṇə' ca' chso'e xtiže'enə' bagosə'əyixjui'en yoguə' ṇasyon,

na' zan beṇə' ža' doxen yežlyo nga bachso'onlilaže'ene'.

4

Ežin ža yesə'əbejyichj beṇə' dižə' li che Diozən'

¹ Clar bagwna Spirit che Diozən' de que əžin ža bałə beṇə' yesə'əbejyichje' dižə' li che Diozən'. Yesə'əbejyichje'en ca de'en yoso'ozenague' che beṇə' ca' yoso'osed yoso'olo'i dižə' güenlažə', na' yoso'ozenague' che beṇə' ca' yoso'osed yoso'olo'i dižə' de'en za'ac che de'e xio' ca'.² Beṇə' goxoayag ca' beṇə' ca' yoso'osed yoso'olo'i dižə' güenlažə' na' bitoch bibi əsa'aque'ne' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' catə'an yesə'əxoayague' o catə'an so'one' bichlə de'e mal.³ Yoso'ožone' no yoso'ošagna', na' yesə'əne' de que bito gaquə gaocho bałə yelə' guao la'anə'əczə Diozən' bene' par nič žjəden. Na' bene' yoguə' yelə' guao ca' par nič chio'o chonlilažə'əchone' na' nombi'acho de'en naquə de'e li gaoga'acchon na' güe'echone' yelə' choxcwlen.⁴ Na' de'en bene' yoguə' de'e ca' nezecho žjənaquən güen na' bito žjənaquən par gue'iga'aquechon, con güe'echo Diozən' yelə' choxcwlen par de'e ca' chone' chio'o.⁵ Žjənaquən güen par gaoga'acchon chedə' cho'echo Xtiže'enə' catə' choncho orasyon cho'echo yelə' choxcwlen che' par lega'aquən.

Nac cheyalə' so'on beṇə' ca' yoso'osed yoso'olo'ine' xtižə' Jesocristən'

⁶ Na' Temtio, par nič yebeichgüei Jesocristən' can' chono' xšine'enə' cheyalə' əgwzejni'ido' beṇə' bišə'əcho beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' de'e ca' bagwnia' le'. Šə gono' ca' gaqualenən le' par sotezə so' gonlilažə'əcho' Jesocristən' na' talencho' dižə' li che Diozən' de'en bachdalenə' ṇa'a.⁷ Bito gone chio' dižə' güenlažə' de'en chsa'aljilažə' beṇə' ca' cui chso'elao' Diozən'. Chso'e dižə' ca dižə'an chsoe' bałə no'olə gol ca' len bidao' ca' de'e cui zaquə' šejle'echo chei. Pero na' le' bsed par nič šejjach goncho' can' chene'e Diozən'.⁸ Nezecho de que catə' choncho jersiy chaclenən cuerp chechon', na' catə' choncho can' chene'e Diozən' caguə cuerp checho na'azən' chaclenən, sino chaclenczən chio'o par zochə mbalaz ṇa'a lao mbancho na' ca'aczə catə' žjəyē-zochə len Diozən'.⁹ Naquən de'e li na' zaquə'an par šejle'echo chei.¹⁰ Na' Diozən' chone' par nič de yoguə' de'e chyažje yoguə' beṇə' par nič žjəmbane', na' chone' yelə' mban zejlicane che chio'o chonlilažə'əchone'. Na' de'en zocho lez žjəyē-zochə len Dioz ben' zo zejlicane, chonchguachə xšine'enə' na' chgo' o chchejlažə'əcho catə' chəsə'əzi'ichizə' beṇə' chio'o.

¹¹ Bsed blo'i beṇə' de'e quinga babzejni'ida' le' na' gono' mendad so'one' can' bagwnia'.¹² La'anə'əczə ne'e naco' beṇə' xcuidia' bito go'o latjə yesə'əzo beṇə' le' ca'alə cui yoso'ozenague' chio'. Len bitə'ətezə əṇao' na' len yoguə' de'en chono' blo'i beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' nac cheyalə' so'one', na' naquən' cheyalə' sa'aque'ne' che Diozən' na' che ljuežjga'aque' na' nac cheyalə' niṭə'ətezə niṭe'e so'onlilaže'e Jesocristən', na' nac cheyalə' so'one' par nič la'ažda'oga'aque'enə' əsa'aquən xi'ilažə'.¹³ Mientr'yida' gan' zo'onə' gwlec yichjo' blab Xtižə' Diozən' de'en nyožen len beṇə' ca' chesə'əadopə chesə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' na' gwdixjue'i dižə' güen dižə' cobə che'enə', na' bzejni'i beṇə' bi zeje xtižə' Diozən'.¹⁴ Ben yoguə'əloł de'en gwlej Diozən' le' par gono' catə'an bosə'ožo na' beṇə' golə beṇə' blao ca' yichjo'on na' bosə'ozenene' le' de que Diozən' gwleje' le' par gono' xšine'enə'.

¹⁵ Gwlec yichjo' ben yoguə' can' gwnia' par niçh yoguə' beṇə' yesə'əle'ine' can' zdach chono' can' chene'e Diozən'.
¹⁶ Gwdapə cuidad ben con can' chazlažə' Diozən', na' bsed blo'i beṇə' so'one' ca'. Šə gono' ca' gaquəlenən beṇə' ca' choso'ozenag xtižo'onə' par yesyə'əchoje' xni'a de'e malən' na' leczə gaquəlenən le'.

5

Can' cheyałə' goncho len beṇə' ca' chso'onjilažə' Cristən'

¹ Šə bi de'en chon to beṇə' golə, bito tiło'one' sino gwṇeyoine' can' cheyałə' gone', ben can' chono' len xao'. Na' šə bi de'en chon to beṇə' xcuidə' bzejni'ine' ca bišo'o. ² Na' šə bi de'en chon to no'olə golə, bzejni'ine' can' chono' len xna'o, na' šə bi de'en chon to no'olə xcuidə' bzejni'ine' ca to zano' par niçh notono gaquə əṇe' de que de'e malən' chono'.

³ Cheyałə' goncho mantener no'ol ca' bagwsa'at be'en chega'aque', šə zjənaque' doalje gozebə. ⁴ Pero šə nita' xi'inga'aque' o xesoaga'aque' bzejni'i beṇə' ca' de que cheyałə' so'one' lega'aque' mantener chedə' beṇə' gol ca' babosyo'osgole' lega'aque'. Chazlažə' Diozən' goncho mantener beṇə' golə lao family che checho. ⁵ No'ol ca' zjənaquə doalje gozebə, beṇə' ca' notono family chega'aque' nita', nite'e lez gaquəlen Diozən' lega'aque' na' chso'ontezə chso'one' orasyon teža na' še'ela. De'e na'anə' zjəzaque'e par goncho lega'aque' mantener.

⁶ No'olə gozeb ca' chso'on xbab so'one' con can' chse'enene' zjənaquəga'aque' ca beṇə' guat len yichjla'ažda'oga'aque'enə' de'en cui choso'ozenague' che Diozən'. ⁷ Yoguə' de'e ca' bagwni'anə' gono' mendad so'on beṇə' ca' chso'onjilažə' Cristən' par niçh notono gaquə əṇe' de que chio'o chonjilažə'əcho Cristən' bito choncho can' cheyałə' goncho. ⁸ Šə nocho cui gaquəlencho no parient checho len de'en chəsə'əyažjene', bito choncho can' cheyałə' gon chio'o chonjilažə'əcho Cristən' na' napəchcho dolə' cle ca beṇə' ca' cui zjənombia' Cristən'. Na' peorəch šə cui choncho mantener no'ol checho, xi'iṇcho, na' xaxna'əcho.

⁹ Quinga nezele noe' no'olə gozeb ca' cuejle par niçh le'e chdopə chžagle cho'ela'ole Cristən' gonle lega'aque' mantener. Šə banite'e gyon iz o mazla, na' šə gwnitə' tgüejəz be'en chega'aque', ¹⁰ na' šə beṇə' zan chəsə'əne' bagwso'onchgüe' de'e güen ca de'en bosə'əsgole' no bidao' o chəsə'əgüialaogüe' beṇə' zita' ližga'aque'enə', o chsa'aclenchgüe' yeziquə'əchlə beṇə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə', o chsa'aclene' beṇə' chəsə'əyi' chəsə'əzaque'e, o šə bagwso'onchgüe' bita'ətezəchlə de'e güen nachən' zjəzaque'e par cuejga'aclene'.

¹¹ Pero bito cuejle no'olə gozeb ca' zjənaquə beṇə' xcuidə' la' gwžinlja ža se'enene' yesə'əbejyichje' xšin Cristən' na' se'enene' yesyə'əšagne'e de'e yoblə. ¹² Na' šə yesə'əbejyichje' xšin Cristən' əsa'ape' dolə' de'en cuiçh so'one' can' gwso'one' lyebe. ¹³ Na' no'olə gozebə xcuidə' ca' bito gonga'aclene' mantener. De'en yesə'əlažə'e liž beṇə', so'olaogüe' cui so'one' žin na' əsa'aque' beṇə' giuilj gwaxn dižə' na' yesə'əgüiazeche' bin' chso'on beṇə' yoblə, na' so'e dižə' che de'en cui cheyałə' so'e dižə' chei. ¹⁴ Chacda' güen šə no'olə gozebə xcuidə' ca' yesyə'əšagne'e de'e yoblə na' yesə'əzane' na' yosyo'osgol xi'inga'aque', na' yosə'əgüia yoso'oye' xmendadga'aque' de'e de ližga'aque', par niçh notono beṇə' contr checho gaquə əṇe' de que de'e malən' choncho. ¹⁵ Balə no'olə gozebə xcuidə' ca' bagosə'əbejyichje' Cristən' par zjəsə'ənaogüe' Satanasən' de'en chnabia' de'e xio' ca'.

¹⁶ Notə'ətezə beṇə' chso'onjilažə' Cristən' šə lao family chega'aque'enə' nita' no'ol ca' bagwsa'at ben' chega'aque', cheyałə' so'one' lega'aque' mantener par niçh beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocrisən' bito so'one' lega'aque' mantener, sino so'one' mantener no'ol ca' zjənaquə doalje gozebə.

¹⁷ Beṇə' ca' bagwlejle par zjənaque' beṇə' golə beṇə' blao lao le'e chonjilažə'əle Cristən' šə chso'one' binlo de'en ngo'o lao na'aga'aque' so'one', zjəzaque'e par gaple lega'aque' respet na' par chixjwle che gast chega'aque'enə', na' mazachlə šə noe' chesə'əyixjui'e xtižə' Diozən' na' choso'osed choso'olo'ine' bi zejəṇṇə'.

¹⁸ Zjəzaque'e par gonle ca' la' nyojən le'e Xtižə' Diozən' nan: "Bito əgwsejwle cho'a go'on ca' par niç cui gaquə sa'ob žlac choso'olej choso'ošoşəb trigon' par chchoj xeinə'." Na' leczə nyojən nan: "To beŋə' güen žin cheyałə' si'e laxjue'."

¹⁹ Bito gono' cas šə no gao xyan' contr to beŋə' golə beŋə' blao lao le'e chonli-lažə'əle Cristən' šə cui zo yeto o yechopə testigw beŋə' əso'e dižə' de que de'e malən' chon be'enä'. ²⁰ Pero šə de'e li chone' de'e malən', cheyałə' tiłə'one' lao yogua' beŋə' ca' chəsə'ədoəpə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' par niç yez-iquə'əchlə beŋə' ca' chso'elao' Jesocristən' yesə'əžebe' so'one' de'e malən'. ²¹ Diozən' na' Xancho Jesocristən' na' angl beŋə' ca' zjənchoj par chso'one' mendad che Diozən' zjənaque' testigw çhia' de'en chona' mendad gono' can' bagwnia' le' le'e cart nga. Tozəczə can' gono' len notə'ətezə beŋə', ni toe' cui gono' xench. ²² Bito yob cuejo' notə'ətezə beŋə' par gaque' beŋə' golə beŋə' blao lao le'e chonli-lažə'əle Cristən', la' šə əxope' gone' de'e mal lenczo' le' gapo' dołə' šə ca'. Ben par niç gactezə gaquə yichjla'ažda'ogo'ona' xi'ilažə'.

²³ De'en chacšendo' teliza, bitoch ye'ejə' slezə nis, sino güe'ej lata' bino par niç gaquəlenən li'onə'.

²⁴ Nacbiaxejə de'e mal de'en chso'on balə beŋə' antslə ze'e əžin ža əsa'aque' castigw che xtolə'əga'aque'enə'. Pero na' yebale' bito yob gacbe'icho šə chso'one' de'e mal.

²⁵ Na' leczə can' naquən len beŋə' chso'on de'e güienə'. Bale' nacbiaxejə de'e güienə' chso'one', na' yebale' bito nacbia' pero gwžin ža la'alaon.

6

¹ Yogua' mos beŋə' ca' chso'onli-lažə' Cristən' cheyałə' əsa'ape' xanga'aque'enə' respet, par niç xanga'aque' ca' bito yesə'əŋe' contr Diozən' ben' cho'ela'ochə na' contr de'en chsed chlo'icho. ² Na' šə xanga'aque' ca' leczə chso'onli-lažə'e Cristən', mos ca' bito cheyałə' so'one' xbab cui yoso'ozenague' chega'aque' por ni che de'en zjənaque' txen chso'onli-lažə'e Cristən'. Mazəchlə cheyałə' so'one' žinnə' do yichj do lažə'əga'aque' chedə' xanga'aque' beŋə' ca' chso'one' žin çhei chso'onli-lažə'e Cristən' na' Diozən'

chaquene' chega'aque'. Gwdixjue' de'e ca' babzejni'ida' le' na' bsd blo'in.

Cheyałə' socho content len de'e de checho laogüe de'en chonli-lažə'əcho Jesocristən'

³ Nita' beŋə' choso'osed choso'olo'ine' dižə' de'en cui zdan lebe len de'en bagwnia' le' na' len dižə' güen che Xancho Jesocristən' na' len bitə'ətezəchlə de'en chzejni'icho beŋə' par chso'elaogüe'e Diozən'. ⁴ Beŋə' ca' choso'osed choso'olo'ine' clelə chso'on cuingə'aque' xen chsa'aquene' zjəneze' len la' bitobi chse'ejni'ine'. Beŋə' ca' chso'on ca' con zjəchi' yichjga'aque' chesə'ədilə chesə'əšašlene' beŋə' yoblə, na' chso'e dižə' che no pont dao' de'en choso'osed choso'olo'ine' de'en cui naquə de'e žialao. De'en chesə'ədilə chesə'əšaše' che bizə de'en nac ca' chonən par niç chsa'acxi'i ljuežjga'aque', na' chsa'acyoze' beŋə', na' choso'ožia chso'onite'e beŋə', na' chso'one' xbab mal che beŋə', ⁵ na' chesə'əža'a ljuežjga'aque' toe' yetoe'. Beŋə' ca' chso'on ca' choso'ozenague' che la'ažda'omalga'aque'enə' na' bito zjənombi'e de'en naquə de'e li. Malən' chso'one' choso'osed choso'olo'ine' che Diozən' parzə niç so'one' gan. Bito gono' txen len beŋə' ca' chso'on ca'. ⁶ De'e ličzə de'e xen de'e zedegu'an par chio'o šə cho'ela'ochə Diozən' na' šə zocho mbalaz len de'e dao' de' checho. ⁷ Can' na dicho nga: "Ga'alchon' catə'an bla'acho yežlyo nga na' ga'alchon' yeza'acho." ⁸ Cheyałə' socho mbalaz šə de de'en che'ej de'en chaocho, na' šə de xala'ancho, na' gan' chtascho. ⁹ Beŋə' ca' zjəchi' yichjga'aque' gatə' de'e zan šinlazga'aque', de'e zan bien chega'aque' o mech xen chega'aque' choso'ozenague' che de'e malən'. Can' chac chesə'əxope' lao na' gwxiye'en. Choso'ozenague' che la'ažda'omalga'aque'enə' par chso'one' de'e zan de'e cui zjəzaquə' na' de'en chso'on mal len lega'aque'. Beŋə' ca' chso'on ca' yesə'əbiayi'e na' əsa'aque' castigw zejlicane. ¹⁰ La'ažda'omalchon' gwzenaguən che bitə'ətezə de'e mal šə chebeichgüeicho mechən'. Balə beŋə' de'en chesyə'əbeichgüeine' mechən' bagosə'əbejyichje' dižə' li che Diozən' na'

de'e zan de'en chesə'ažaglaogüe' yelə' güen de'e mal čhega'aque'enə'.

Cheyałə' cuec yichjcho goncho xšin Diozən' do yichj do laža'əcho

¹¹ Pero na' le' naco' beṇə' güen xšin Diozən', bito yebeido' de'e ca' zjənac ca', sino güe'elažo'o gono' de'en naquə güen lao Diozən', na' šejəch goncho' can' chene'ene'enə' na' gonlilaža'əcho'one', na' gaquachdo' čhe' na' čhe beṇəchən', na' sotezə so' gonlilažo'o Diozən' catə' de de'e saquə'əzi'o, na' gaquacho' beṇə' gaɣjwlažə'. ¹² Ca to deportist chone' do yichj do laže'e yoguə' de'en cheyałə' gone' par nič si'e premio, le'egatezə ca' le' gwlec yichjo' ben xšin Diozən' do yichj do lažo'o laogüe de'en chonlilažo'one'. Gwlec yichjo' de'en žjəyezo' len Diozən' zejlicane čedə' Diozən' gwleje' le' par žjəyezo' len le', na' bi'o dižə' li lao beṇə' zan de que chonlilažo'one'. ¹³ Ca'aczən' be' Jesocristən' dižə' li lao Ponsio Pilatən' de que chonlilaže'e Diozən'. Na' ṇa'a lao Jesocristən' na' lao Diozən' ben' chnežjo yelə' mban čhe beṇəchən', na' bia chsa'aš, na' biquə'əchlə de'e zjəmban, ¹⁴ chona' mendad gono' yoguə' de'en nezdə' chene'e Diozən' gono'. Benən xte ca yidə Xancho Jesocristən' de'e yoblə par nič notono gaquə əṇa de que cui chono' can' chene'e Diozən'. ¹⁵ Yidə Jesocristən' de'e yoblə catə' əžin ža əžin or əgwžia Diozən' bia' yide'. Tozə Diozən' chnabi'e doxenlə, na' le'enə' cho'ela'ocho. Le'enə' naque' Rei ben' chnabia' yoguə' rei ca' yelə', na' naque' Xancho ben' chnabia' yoguə' beṇə' gwnabia' ca' yelə'. ¹⁶ Tozə le' chone' chio'o yelə' mban zejlicane na' tant yo'o yelə' chey che'eni' čhe'enə' gan' zo'enə' xte notono nochlə gaquə bigue'e gan' zo'enə'. Notono beṇə' lao yežlyo nga ne'e le'ine' le' na' notono no gaquə le'ine' le'. Cheyałə' güe'ela'ochone' la' le'enə' chnabi'e zejlicane. Na' can' gonšgaczcho.

¹⁷ Na' ca naquə beṇə' ca zjənaque' beṇə' gwni'a yežlyo nga, ben mendad bito əsa'aque' beṇə' ya'alažə', na' bito so'one' xbab nite'e mbalaz por ni čhe yelə' gwni'a čhega'aque'enə' čedə' ca naquə yelə' gwni'anə' de'e te čhein'. Cheyałə' nite'e lez gon Diozən' ca nite'e mbalaz, la' le'enə' chone' chio'o yoguə' de'en naquə de'e

güen par nič yebeichon. ¹⁸ Beṇə' gwni'a ca' cheyałə' cue' yichjga'aque' par so'one' porzə de'e güen, so'one' de'en chebe Diozən', yesə'əchine' xmechga'aque'enə' par əsa'aclene' beṇə', na' bito əsa'aque' beṇə' rgüin. ¹⁹ Šə bach chso'one' ca', bachso'one' can' chene'e Diozən' gon chio'o de yelə' mban zejlicane čecho na' gaquəlenən lega'aque' tyemp de'en zeza'.

Yeto de'en gože' Temtion'

²⁰ Temtio dao' gwlecchgua yichjo' yoguə' de'en babzejni'i Diozən' le'. Bitobi cas gono' che bitə'atezə de'en yesə'əna beṇə' ca' chso'onlažə' chəsə'əne' de que xtižə'əga'aque'enə' naquən de'e sin', čedə' bitobi zaquə'an lao Diozən'. ²¹ Beṇə' ca' chesə'əna ca' bagosə'əbejyichje' dižə' li che Diozən' na' bitoch chso'onlilaže'ene'.

Na'a ža gaquəlenšga Diozən' le'. De'e na'azən' chzoja'. *Pab*

Cart Egwchope De'en Bzoj San Pabən' Par Temtion'

Pabən' chzoje' Temtion'

¹Nada' Pab naca' apostol che Jesocristán' con can' gwnalažə' Diozən'. Gwleje' nada' par naca' apostol par ničh chyixjui'a can' bene' lyebe de que gatə' yelə' mban zejlicane che notə'ətezə beņə' gonlilažə' Jesocristán'. ²Na' chzoja' le' Temtio dao', len' banona' ca xi'ina'. Chona' orasyon chnaba' lao Xacho Diozən' na' lao Xancho Jesocristán' əsa'aclenšgue' le' na' yesyə'ayašə' yesyə'əži'ilaže'e le' na' so'onšgue' ca so cuezo' binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ogo'onə'.

Cheyalə' güe'echo dižə' che Jesocristán'

³Do yichj do laža'a cho'elaogua'a Diozən' can' gws'o'on de'e xaxtaogua'a ca', na' nežda' lo'o yichjla'ažda'ogua'an de que chona' can' chazlažə' Diozən'. Na' yogua' laste cata' chona' orasyonə' cho'a yelə' choxcwlen che' par le'. ⁴Chjza'alaža'a can' gwchežo' cata' beza'a gan' zo', teža na' še'elə' chzelažə'əchgua' le'i ljuežjcho par ničh yebeichgüeida' lo'o yichjla'aždaogua'an. ⁵Na' chona' xbab can' chonlilažo'o Diozən' do yichj do lažo'o can' chso'on xna'agolo' Loida na' xna'o Eunise bedote, na' zoa' segor de que chonlilažo'one' can' chso'on lega'aque'.

⁶De'e na'anə' chneyoida' le', ben xte ga zelao saquə'ədo' par gono' ca de'en ben Diozən' lao na'o gono' catə'an bxoə na'ato'onə' yichjo'onə' par blo'eto' de que Diozən' gwleje' le' par gono' xšine'enə'.

⁷Diozən' babene' chio'o Spirit che'enə' zon lo'o yichjla'ažda'ochon'. De'e na'anə' bito cheyalə' žebcho. Na' de'en zo Spirit che'enə' len chio'o, nezecho chaclen Diozən' chio'o len yelə' guac che'enə' na' chactezə' chaquecho che ljuežjcho na' chnabia' cuincho par choncho can' chazlažə' Diozən'. ⁸De'e na'anə' bito yeto'ido' go'o xtižə' Xancho Jesocristán' na' nic yeto'ido' chia' de'en naca' pres laogie de'en chyixjui'a xtiže'enə'. Cheyalə' co'o gwchejlažə'əcho əžaglaochə ca de'en gac checho laogie de'en chyixjue'echo dižə' güen dižə' cobə che Jesocristán',

na' Diozən' gaquəlene' chio'o len yelə' guac che'enə' catə'an əžaglaochə. ⁹Catə' cuina' xe yežlyon' Diozən' bsi'e xneze gwleje' chio'o par naccho lažə' ne'enə'. Na' catə' gwzoloə benlilažə'əcho Jesocristán' Diozən' bebeje' chio'o xni'a de'e malən'. Na' de'en gwleje' chio'o par naccho lažə' ne'enə', bito bene' ca' por ni che bilə de'e güenna' bencho. Gwleje' chio'o chedə' nži'ilaže'e chio'o. ¹⁰Diozən' bablo'ine' chio'o can' nži'ilaže'e chio'o de'en beše'e Jesocristán' ben' bebej chio'o xni'a de'e malən'. Jesocrist na'anə' bene' par ničh əžin ža cuezə yelə' gotən'. Na' de'en chejle'echo dižə' güen dižə' cobə che'enə' nezecho de que deczə yelə' mban zejlicane checho.

¹¹Diozən' gwleje' nada' par ničh əchyixjui'a dižə' güen dižə' cobə che Jesocristán' na' par ničh naca' apostol che'enə' na' chsed chlo'ida' xtiže'enə' beņə' ca' cui zjənaquə beņə' Izrael. ¹²Na' de'en chsed chlo'ida' xtiže'enə' de'e na'anə' chžaglaogua' nga. Pero bito cheto'ida' che de'en chžaglaogua' dia' ližya nga, chedə' nombi'a Diozən' ben' chonlilažə'a. Baben cuina' lao ne'enə' na' nežda' de que nape' yelə' guac par gone' ca sotezə soa' gonlilažə'ane' xte catə'əch əžin ža yidə Jesocristán' de'e yoblə.

¹³Gwnaošga yogua' de'en babsed bablo'ida' le', la' lennə' naquən güen, na' bito cuejyichjo' de'en chonlilažo'o Jesocristán' na' de'en chacdo' che' na' che beņəchan'. ¹⁴Be' latjə gaquəlen Spirit che Diozən' le' par ničh sotezə so' əgwsed əgwlo'ido' dižə' li de'en babzejni'ida' le', chedə' Spirit nan' zon lo'o yichjla'ažda'ochon'.

¹⁵Neždo' de que Figelon' na' Ermogenesən' na' yezan beņə' ljuežjcho ca' nitə' Asian' bagosa'əbejyichje' nada'. ¹⁶Pero na' Onesiforon' bito beto'ine' chia' de'en dia' ližya nga, sino btipe' laža'a zan las. Xancho Diozən' gwlo'ešgue' can' nži'ilaže'e le' na' family che'enə'. ¹⁷Catə' bide' Roma nga bene' byen beyilje' nada' na' beželene' nada' dia' ližya nga. ¹⁸Na' neždo' can' goclenghüe' nada' Efeson'. Chnaba' lao Xancho Diozən' əgwlo'ine' le' can' nži'ilaže'ene' catə' əžin ža choglaə Xancho Diozən' che yogua' beņə' šə zjənape' dolə'o šə cui zjənape' dolə'.

2

Cheyalə' co'o gwčhejlažə'ačo len de'en əžaglaochi lao goncho xšin Jesocrisťan'

¹ Na'a xi'indaogua'a, de'en chaclen Jesocrisťan' le' benčhechlažo'o ben xšine'enə'. ² Na' yogua' de'en babsed bablo'ida' le' lao beňə' ljuəžjcho zan ca', bsed blo'in beňə' ca' nitə'ətezə nite'e chso'one' complir can' cheyalə' so'one', beňə' gaquə yoso'osed yoso'olo'ine'en beňə' yobla.

³ Bguo'o bčej len bitə'ətezə de'en əžaglaogo' lao gono' xšin Jesocrisťan' par nič ca' saquə'əlebado' ca to soldad gual. ⁴ Nezecho de que notono beňə' gaquə gone' xšine' žlac zde' yelə' soldadən', čhedə' cheyalə' gone' con can' na ben' chnabia' le'. ⁵ Na' nezecho de que ben' naquə deportist bito gaquə si'e premio šə bito chzenague' che yogua' reglas ca' catə'an chyitje'. ⁶ Na' leczə nezecho de que ben' cheləle chon žin yixə'əna' chzi'e part nech che cwsešən' par cuine' antslə ze'e chnežjue' che beňə' yobla. ⁷ Ben xbab che de'en chzejni'ida' le', na' Xancho Jesocrisťan' gaqualene' par nič šejni'ido' can' cheyalə' gono' xšine'enə'.

⁸ Na' ben xbab che Jesocrisťan' ben' goljə yežlyo nga lao dia che de'e Rei Dabin', na' bebane' ladjo beňə' guat ca' can' chyixjui'a dižə' güen dižə' cobə che'enə'. ⁹ Na' de'en chyixjui'a dižə' güen dižə' cobə che'enə' de'e na'anə' chžaglaogua' na' dia' ližya nga ca to beňə' mal juisy. Pero la'anə'əczə nada' dia' ližya nga, bitobi gaquə so'on beňə' par nič cui gasə' laljə xtižə' Diozan' doxenlə. ¹⁰ La'anə'əczə chžaglaogua' nga zotezə zoa' chyixjui'a xtižə' Diozan'. Chyixjui'an par nič yeziquə'əchlə beňə' bagwlej Diozan' par əsa'aque' xi'ine' so'onlilaže'e Jesocrisťan'. Na' šə so'onlilaže'ene', yebeje' lega'aque' xni'a de'e malən' na' gwnežjue' lega'aque' yelə' mban zejlicane. ¹¹ Dižə' quinga žjənaquən de'e li:

Šə ngodə'ačo txen len Crisťan' ca de'en gwso'ot beňə' le',
leczə ngodə'ačo txen len le' ca de'en be-bane' ladjo beňə' guat ca' par nič žjəyecho len le'.

¹² Šə chio'o chonlilažə'ačo Crisťan' chgo'o chčhejlažə'ačo catə'an chžaglaochi,

leczə nabi'ačo txen len le'.

Šə cuejyichjcho Crisťan' leczə ca' le' cuejy-ichje' chio'o.

¹³ Na' la'anə'əczə šə chio'o cui goncho complir can' nacho goncho, bia'aczə zo le' gone' con can' ne'enə',

la' naquəcze' beňə' chon complir len bitə'ətezə de'en ne'.

Can' goncho xšin Jesocrisťan' binljo

¹⁴ Ben par nič beňə' ljuəžjcho ca' chso'onlilažə' Crisťan' žjəsyə'əzalaže'e de'e ca' bagwnia', na' ben mendad cui yesə'ədilə yesə'əšaše' entr ljuəžjga'aque' por ni che bizə dižə' de'e cui zeje. Xancho Diozan' naque' testigw can' chso'one'. Na' šə yesə'ədilə yesə'əšaše' beňə' ca' choso'ozenag' chega'aque' cui se'ejle'e xtižə' Diozan'. ¹⁵ Bentezə ben xte ga zelao saquə'ado' par nič yebei Diozan' can' chono'onə' na' par nič bito gaquədo' zto' de'en chono' xšine'enə'. Na' əgwsed əgwlo'ido' cayaňə'an zeje xtižə' Diozan'. ¹⁶ Bitobi cas gono' che bitə'ətezə dižə' de'en yesə'əna beňə' de'en cui naquə de'e zaque'e lao Diozan', čhedə' dižə' ca' chxoayaguən beňə' par nič chyalə'əch chso'onche' de'e malən'. ¹⁷ Na' xtižə' beňə' ca' choso'osed choso'olo'i de'e ca' zjənac ca' chonən par nič beňə' ca' choso'ozenag' chega'aque' chsə'əbejyichje' de'en chso'onlilaže'e Crisťan', ca chen de'en naquə mal chyitjən doxen lao cuerp chechon' na' chziayi'in len. Imeneon' na' Fileton' choso'osed choso'olo'ine' dižə' güenlažə' de'en nac ca'. ¹⁸ Lega'aque' bagosə'əbejyichje' de'en naquə de'e li čhedə' choso'osed choso'olo'ine' de que chio'o chonlilažə'ačo Crisťan' babebancho ladjo beňə' guat ca' ca de'en bocobe' yichjla'azda'əchon' na' cuat əžin za yolis yosbane' chio'o len cuerp chechon'. Na' de'en choso'osed choso'olo'ine' ca', balə beňə' chso'onlilažə' Crisťan' chsa'aczejlaže'e šə xtižə' Crisťan' naquən de'e li. ¹⁹ Chio'o chonlilažə'ačo Crisťan' gwxaquə'əlebecho ca to lan yo'o de'en naquə de'e gual. Na' nyoj Xtiže'enə' checho nan: "Diozan' nezene' non' žjənaquə xi'ine'." Na' leczə nyožen nan: "To to beňə' chesə'əne' de que chso'onlilaže'e Xancho Diozan' cheyalə' yesə'əbejyichje' cuich so'one' de'e malən'."

²⁰ Nezecho de que lo'o liž beṇə' gwni'a ca' zjəde no yesə' xguaguə na' no ša' de or na' de plat, na' lecəzə zjəde no xguaguə na' no ša' de yag na' de gon'. Baḷəṇ chso'onən žin par len de'en zjənaquə xoche na' yebaḷəṇ chso'onən žin par len de'en zjənaquə de'e zban. ²¹ Notə'ətezcho šə bito naocho de'en choso'osed choso'olo'i beṇə' güenlažə' ca' gwxaquə'əlebecho ca to yesə' o to xguaguə de'e chon žin len de'en naquə xoche čhedə' gwaquə goncho xšin Cristən' de'en zaquə'əchgua. La' šə cui naocho de'en choso'osed choso'olo'i beṇə' güenlažə'əṇə' nachən' gwaquə gon cuincho lažə' na' Diozən' na' socho probnid par goncho bitə'əteza de'e güen de'en chene'e Cristən' goncho.

²² De de'en chene'e la'ažda'omalchon' goncho žlac ne'e naccho beṇə' xcuidə', pero le' bito gono' bitə'əteza de'e ca'. Be'elažə' ben de'en naquə güen lao Cristən', na' gwzoteza gwzo benližažə' le', na' goque che ljuežj beṇə'cho', na' lecəzə gwzo gwleza binlo len lega'aque'. Be'elažə' ben yoguə de'e ca' can' chso'on yeziquə'əchlə beṇə' chso'onližažə' Xancho Cristən' beṇə' ca' zjənaquə yichjla'ažda'oga'aque'əṇə' xi'ilažə'. ²³ Bito əgwzenago' che beṇə' ca' zjənčhol yichjla'ažda'oga'aque'əṇə' na' chesə'ədiḷə chəsə'əšaše' por ni che biza dižə', čhedə' šə əgwzenagochə che dižə' ca' zjənac ca' gonən par nič gaquəyožcho beṇə'. ²⁴ Chio'o naccho beṇə' güen xšin Xancho Cristən' bito cheyaḷə' tiḷə gwšašlencho beṇə'. Cheyaḷə' goncho güen len yoguə' beṇə', na' cheyaḷə' nezecho nac əgwsed əgwlo'icho beṇə' xtižə' Diozən' binlo, na' cheyaḷə' co'o gwčhejlažə'əcho bitə'əteza de'en chso'one beṇə' chio'o. ²⁵ Cheyaḷə' gaccho beṇə' gačjwlažə' catə' güe'echo consejw beṇə' ca' chso'onczə yichjlaoga'aque' cui chse'ejle'e dižə' li che Cristən'. Šə can' goncho, de repent gaquəlen Diozən' lega'aque' par nič yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'əṇə' na' sa'acbe'ichene' de'en naquə de'e li. ²⁶ Na' šə yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'əṇə' yesyə'əchoje' xni'a gwxiye'en gan' nite'e ṇa'a chso'one' con can' chazlažə'əṇṇə'.

3

Naquən' so'on beṇə' catə' bazon yidə Xancho Cristən' de'e yoblə

¹ Cheyaḷə' šejni'ido' de que catə' bazon yidə Xancho Cristən' de'e yoblə, lechguale de'e zan de'e žaglao chio'o chonli-lažə'əchone'. ² Ca tyemp na' ṇita'əchgua beṇə' yesyə'əbeine' so'onchgüe' con can' na la'ažda'omalga'aque'əṇə', na' yesyə'əbeichgüeine' mech, na' so'elao' cuinga'aque', na' sa'alažə'e. Yoso'ožia yoso'onite'e beṇə' na' Diozən', na' bito yoso'ozenague' che xaxna'aga'aque'. Bito so'e yeḷə' choxcwlen che Diozən' na' bito sa'ape'ene' respet. ³ Na' xte bito güe'en latjə əsa'aque'ne' che beṇə' yoblə, əsa'aque' beṇə' ggo'olažə', əsa'aljažə'e par yoso'oxie' gwdiḷə, bito gaquə yesə'əbeze' cuich so'one' bitə'əteza de'e malən' de'en nan so'one'. So'one' znia len ljuežjga'aque' can' chso'on bia yixə', na' yesə'əgue'ine' bitə'əteza de'en naquə de'e güen. ⁴ Yesə'əxoayague' beṇə' parzə nič yoso'odie' lega'aque' lao na' beṇə' contr chega'aque' ca', na' yesə'əne' dižə' loc dižə' lžej na' so'ontezə' de'e malən' sin cui bi xbab so'one'. So'on cuinga'aque' xen, na' yesyə'əbeine' so'one' legr lguə'a əsa'aque'ne' che Diozən'. ⁵ Na' so'one' ca əsa'aque' beṇə' yeziquə'əchlə de que chso'elaogüe'e Diozən', pero bito so'e latjə yocobə Diozən' yichjla'ažda'oga'aque'əṇə'.

Bito gono' txen len beṇə' ca' so'on de'e ca' bagwnia'. ⁶ So'one' can' chso'on baḷə beṇə' ca' čhja'ac liž beṇə' par choso'osed choso'olo'ine' dižə' güenlažə'. Na' choso'oxoayague' no'ol ca' chsa'ac šayečə šayen len xtižə' Diozən', no'ol ca' nyan xtolə'əga'aque'əṇə'. Choso'ozenagteza no'ol ca' che bitə'əteza de'en na la'ažda'omalga'aque'əṇə' so'one'. ⁷ De'e na'anə' choso'ozenague' che notə'əteza beṇə' goxoayag, bitə'əteza de'en choso'ozejni'ine' lega'aque', na' bito čžin ža əse'ejni'ine' de'en naquə de'e li. ⁸ Can' gwso'on de'e Janes na' de'e Jambres contr de'e Moizezən' catə'ən cui gwse'enene' yoso'ozenague' che dižə' li de'en be'elen de'e Moizezən' lega'aque', lecəzə can' chso'on beṇə' goxoayag quinga contr Diozən' por ni che de'en cui choso'ozenague' che dižə' li che'əṇə'. Zjənčhol yichjla'ažda'oga'aque'əṇə' yeḷə' güen de'e mal chega'aque'əṇə' na' bito chso'onližažə'e Diozən' par yebeine' lega'aque'. ⁹ Pero caguə

yosə'əxoayague' beṇə' sša, la' əzin ža catə' yoguə' beṇə' sa'acbe'ine' de que zjəṇchol yichjla'ažda'oga'aque' na'anə' can' gwsa'acbe'i beṇə' de que gosə'əchol yichjla'aždao' de'e Janesən' na' de'e Jambresən' catə'an gwso'one' contr de'e Moizezən'.

Consejw le'ezelaogüe de'en bzoj Pabən' par Temtion'

¹⁰ Na' le' Temtio, bənezdo' binlo yoguə' de'en chsd chlo'ida' che Diozən', na' yoguə' can' chona'. Nezdə' can' chi' yichja' par nič gona' porzə de'en chazlažə Diozən'. Nezdə' can' zotezə zoa' chonlilažə'a Diozən' na' can' chgo'o chčejlaza'a len de'en chy' chzaca'a. Nezdə' can' zotezə zoa' chacda' che Diozən' na' che beṇəchən', na' can' bito chbejəyichja' xšin Diozən' catə' choso'oči' choso'osaguə' beṇə' nada'. ¹¹ Nezdə' can' boso'oči' boso'osaguə'e nada' catə'an gwzocho Antioquian' na' Iconion' na' Listran', na' nezdə' bichlə de'en babžaglaogua'. Na' leczə nezdə' can' bosla Xancho Cristən' nada' lao yoguə' de'e ca' bžaglaogua'. ¹² De'e li nitə' beṇə' yoso'oči' yoso'osaguə'e notə'ətezcho ngoda'əcho txen len Cristo' Jeso'osən' na' chi' yichjcho chzenagcho che Diozən'. ¹³ Na' ca naquə beṇə' mal ca' na' beṇə' goxoayag ca' zja'aquache' so'onche' de'e malən'. Yoso'əxoayague' beṇə' yoblə na' se'ejle' che dižə' güenlažə' de'en soe' beṇə'.

¹⁴ Pero ca naco' le' Temtio dao', gwzotezə gwzo bzenag che yoguə' de'en bachejni'ido' che Cristo Jeso'osən' na' de'en bachejli'o chei, la' nezcədo' noquə'əto'on bzejni'tito'on le'. ¹⁵ Dezd xcuidə'ətio'onə' nombi'o Xtižə' Diozən' de'en nyojən. Na' Xtižə' Diozən' de'en nyojən chzejni'in chio'o de que cheyalə' gonlilažə'əcho Cristo Jeso'osən' par nič Diozən' yebeje' chio'o xni'a de'e malən'. ¹⁶ Cuiñ Diozən' bzejni'ine' beṇə' ca' boso'ozoj Xtiže'enə' xbab che'enə' par nič ca' boso'ozoje'en. De'e na'anə' doxen Xtižə' Diozən' de'en nyojən zaquə'əchguan par chzejni'in chio'o che Diozən', na' par chdilan chio'o catə'an concho de'e malən', na' par choṇən chio'o consejw, na' par chzejni'in chio'o naquən' goncho de'en naquə güen lao Diozən'. ¹⁷ Xtižə' Diozən' de'en nyojən chaclenən chio'o chzenagcho che Diozən' par nič

ca' chnezecho yoguə'əloj de'en cheyalə' ənezecho par sotezə socho goncho yoguə' claste de'en naquə güenṇə'.

4

¹ Yidə' Xancho Jesocristən' de'e yoblə dechoglaogüe'en naquən' gaquə che to to beṇəch beṇə' ne'e zjəmban na' beṇə' bagwsa'at, na' techlə nabi'e. Na' Temtio dao', Jesocristən' na' Xacho Diozən' zjənaque' testigw chia' de que chona' mendad ² sotezə so' chixjui'o xtižə' Diozən'. Gwdixjue'en catə' nlatjo' na' catə' chacdo' cui nlatjo'. Be'elen beṇə' dižə' par nič yesə'əneze' de que de'e malən' chso'one', gwdiləga'aque' che de'e malən' chso'one' par nič yesyə'ədinjene'en, be'ega'aque' consejw, na' gwzotezə gwzo bzejni'iga'aque' sin cui žjəxaquə'əlažo'o. ³ Gwžin ža catə' cuich əse'ene beṇəchən' yoso'ozenague' che no əgwzejni'i lega'aque' de'en naquə de'e güen. De'e na'anə' yoso'otobe' beṇə' zan beṇə' yoso'osed yoso'olo'i lega'aque' dižə' de'en chesya'əbeine'. ⁴ Yesə'əbejyichje' cuich yoso'ozenague' che dižə' lin' na' yoso'ozenagzeche' che dižə' güenlažə' de'en chsa'aljlažə' beṇə'. ⁵ Pero ca naquə le' ža, do tyempte gwnabia' cuino' par gono' can' chazlažə' Diozən', na' gwzotezə gwzo bguo'o bchejlaza' catə'an de'e chžaglaogo', na' gwzotezə gwzo be' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən', na' ben doxen de'en baben Diozən' lao na'onə' gono'.

⁶ Gwzotezə gwzo ben xšin Diozən', chedə' la' bazon baoza so'ote' nada' na' žjəyēzoa' len Diozən'. ⁷ Nada' babena' xte ga zelao gwxaquə'əda' par chona' can' chazlažə' Diozən'. Babena' yoguə'əloj de'en ngo'o Diozən' lao na'a gona', na' zotezə zoa' chonlilažə'a Jesocristən'. ⁸ Na' catə' žjəyēzoa' len Diozən', gone' par nič soa' mbalaz chedə' bentezə bena' de'e güen laogüe'enə'. Xancho Jesocristən' zdacze' licha na' catə' əžin ža əpe' bin' gaquə che yoguə' beṇəchən', caguə nada'əzan' soa' mbalaz, leczə mbalaz niṭə' notə'ətezəchlə beṇə' chesya'əbeine' niṭe'e lez yidə' Jesocristən' de'e yoblə.

De'en chene'e Pabən' gon Temtion'

⁹ Ben byen par niĉh yob yido' nga.
¹⁰ Nia' ca' ĉhedə' Demasən' bagwlejiyichje' nada' na' bazjəyede' Tesalonican' de'en chi'ichgua yichje' bin' gatə' ĉhe' lao yežlyo nga. Na' ca' naquə beṇə' ca' yeja' ža, Cresentan' bazde' Galasian', na' Titon' bazde' Dalmasian'. ¹¹ Yetoga Locasən' nga'anlene' nada'. Ĉhe'ešgo' Marcon' catə'an yido', la' leĉhguale chaclene' nada'. ¹² Babsela'a Tiquicon' Efeson'. ¹³ Na' catə' yido' goxə'ašgo' xadon ĉhia' de'en bocua'ana' Troasən' liž Carpon', na' beṇə' lib' ca' pero na' de'e žialao xench beṇə'ašga rollos ca' de'en zjənyoj.

¹⁴ Ljandr' ben' chon žin len cobre babenchgüe' contr nada'. Xancho Diozən' əgwnežjue' le' castigw ĉhe de'en babene'.
¹⁵ Gapəšgo' cuidad len le', la' babenchgüe' contr nada' par niĉh cui ĉixjui'a xtižə' Diozən'.

¹⁶ Catə' boso'odie' nada' lao jostis ca' de'e nech, ni tozə cui no bidə par əṇe' fabor nada'. Yoguə' beṇə' ca' bena' xbab əṇe' fabor nada' gosə'əbejiyichje' nada'. Chona' orasyon lao Diozən' ĉnaba' yezi'ixene' ĉhega'aque' de'en gosə'əbejiyichje' nada'.

¹⁷ Bia'aczə zoczə Xancho Diozən' len nada'. Len' goquəlene' nada' par niĉh bi'a xtiže'enə' clar na' bene' par niĉh zan beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael gwse'enene' xtiže'enə'. Na' Xancho Diox na' bosle' nada' lao na' beṇə' contr ĉhia' ca'. ¹⁸ Na' nezda' goslaczə Xanchon' nada' lao bitə'ətezə de'e gaquə ĉhia', na' əgwcuasə' gwcue'ejcze' nada' len de'e malən' par niĉh žjəyzoa' len le' gan' chnabi'e. Ledoye'ela'oche' na'a na' zejlīcaṇe. Na' can' gonšgaczcho.

Chguape' diox yeto ĉhope' na' ĉnablaže'e gaquəlen Diozən' lega'aque'

¹⁹ Eguapšgo' Priscan' na' be'en ĉhe' Aquilan' diox, na' leczə family ĉhe Onesiforon'. ²⁰ Eraston' bega'ane' Corinton', na' bocua'ana' Trofimon' syoda Mileton' chacšenene'. ²¹ Ben xte ga zelao saquə'ədo' par yido' antslə ze'e gaquə zag. Leczə Eubolon' chguape' le' diox, len Podenten', na' Linon' na' Claudian' na' len yoguə' beṇə' bišə'aĉho ca' nitə' nga.

²² Xancho Jesocristən' gaquəlenšgue' le' len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ogo'onə', na' gaquəlenšgue' yoguə'əle. De'e na'azən' chzoja'. *Pab*

Cart De'en Bzoj San Pabən' Par Titon'

Pabən' chzoje' Titon'

¹ Nada' Pab naca' beṇə' güen xšin Diozən' na' naca' apostol che Jesocristən'. Diozən' gwleje' nada' niç chiyixjui'a xtiže'enə' len beṇə' ca' bagwleje' par əsa'aque' xi'inə', par niç so'onlilaže'ene' na' se'ejni'ine' de'en naquə de'e li na' par niç so'one' can' chene'e Diozən'.
² Na' chaqualenga'aca'ane' par niç yesə'əneze' de que žjəsyə'ənite'e len Diozən' zejlicane. Ze'e xe yežlyon' Diozən' bene' lyebe de que beṇə' so'onlilaže' le' žjəsyə'ənite'e len le' zejlicane. Na' nezecho de que bito chonlilaže' Diozən'.
³ Na' na'a catə' bžin ža bžin or can' bžie' bia'anə', Diozən' ben' babebej chio'o xni'a de'e malən' bzejni'ine' chio'o dižə' güen dižə' cobə che'enə'. Na' gwleje' nada' na' bene' mendad chixjui'an len beṇə' yoblə.
⁴ Chzoja' le' Tito, len' naco' ca doalje xi'ina' chedə' bzejni'ida' le' par niç chonlilaže'o Xancho Jesocristən' can' chonlilaže'ane' nada'. Chona' orasyon lao Xacho Diozən' na' lao Xancho Jesocristən' ben' babebej chio'o xni'a de'e malən', chṇaba' əsa'aclenšgue' le' na' yesyə'əyašə' yesyə'əži'ilaže'e le' na' so'onšgue' par niç so cuezo' binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ogo'onə'.

Xšin Diozən' de'en chon Titon' gan' nzi' Creta

⁵ Bocua'ana' le' Cretan' par niç yeyož gono' xšin Diozən' de'en gwzolaogua' beṇə'. Na' leczə' bena' mendad cuejo' beṇə' yoso'ogüia yoso'oye' yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilaže' Jesocristən' to to yež. ⁶⁻⁷ Šə no beṇə' chso'on ca notono əṇa chso'one' de'e malən', šə nitə' tgüejzə no'ol chega'aque', na' šə xi'inga'aque' ca' chso'onlilaže'e Jesocristən' na' šə xi'inga'aque' ca' bito chso'onditjeine' mech par so'one' legr na' nic zjənaque' beṇə' godenag, ca beṇə' can' cuejo' par yoso'ogüia yoso'oye' yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilaže' Jesocristən'. Gwleje' beṇə' so'on ca notono əṇa chso'one' de'e malən', chedə' la' xšin Dioz na'anə' so'one'. Bito cuejo' beṇə'

zjənaquə godenag, beṇə' loc, beṇə' güie'e zo, o beṇə' chso'on znia par yoso'ozenag beṇə' chega'aque', na' nic cuejo' beṇə' zjəzelaže' so'one' gan mech len xšin Diozən' de'en so'one'enə'. ⁸ Gwleje' beṇə' chəsyə'əbeine' choso'ogüialaogüe' beṇə' yoblə ližga'aque'enə' na' beṇə' chəsyə'əbei de'e güennə' lgu'a de'e malən', beṇə' chesə'anabia' cuinga'aque' par chso'one' can' chazlaže' Diozən', na' beṇə' chso'on güen len lježjga'aque', na' beṇə' chso'on can' chebei Diozən', na' beṇə' cui chso'e latjə ṇabia' la'ažda'omalga'aque'enə' lega'aque'. ⁹ Beṇə' ca' yoso'ogüia yoso'oye' yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilaže' Cristən', cheyalə' nitə'ətezə nite'e yoso'ozenague' che dižə' lin' de'en chsed chlo'icho che Jesocristən' la' naquən de'e güen. Šə yoso'ozenague' chei, gaquə yoso'ozejni'ine'en beṇə' ca' chəsa'əne contr, na' gacbia' de que beṇə' contr ca' chso'e dižə'an clelə.

¹⁰ Gwleje' beṇə' ca' chso'on can' bagwni'anə' par yoso'ogüia yoso'oye' yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilaže' Cristən' chedə' nitə' zan beṇə' Izrael na' balə beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael chso'one' txen len chio'o chonlilaže'əcho Jesocristən', pero bito chse'enene' ṇabia' Diozən' lega'aque'. Chso'echgüe' dižə' de'en titobi zjəzaquə' na' chesə'əxoayague' beṇə'. ¹¹ Cheyalə' gono' par niç beṇə' ca' chso'on ca' Cretan' nite'e žizə cuich yoso'osed yoso'olo'ine' dižə' güenlilaže'əna' chedə' chso'one' par niç zan family bito nite'e binlo len lježjga'aque'. Na' parzə niç so'one' gan mechən' choso'osed choso'olo'ine' de'e ca' cui cheyalə' yoso'osed yoso'olo'ine'.

¹² To profet chega'aque' leczə beṇə' Creta bzoje' chega'aque' gwne': "Beṇə' Creta ca' syempr zjənaque' beṇə' güenlilaže' na' gwxaquə'əlebaga'aque' ca bia znia yelə' güen de'e mal chega'aque'enə', na' leczə zjənaque' beṇə' lia na' beṇə' xagüed." ¹³ De'en bzoje' chega'aque' naquən de'e li. De'e na'anə' cheyalə' tiło' lega'aque' che de'e malən' chso'one' par niç yesə'adalene' dižə' güen che Jesocristən'. ¹⁴ Na' tiłəga'aco'one' par niç cui yoso'ozenague' che dižə' güenlilaže' de'en chsa'aljilaže' beṇə' Izrael ca', na' cui yoso'ozenague' che beṇə' ca' bagosə'əbejyichje' de'en naquə de'e li

bitə'ətezə de'e əse'e lega'aque' so'one'.

¹⁵ Benə' ca' zjənaque' benə' la'aždao' xi'ilažə' guaquə sa'ogüe' bitə'ətezə yelə' guao sin cui so'onən manch yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Pero na' benə' ca' cui chso'onlilažə' Jesocristən' bitə'ətezə de'e so'one', yichjla'aždaoga'aque'enə' zjənaquəchguan manch lao Diozən'. Choso'ozenagteze' che la'ažda'omalga'aque'enə' na' bitobi chsa'aque' catə'an chso'one' de'e malən'. ¹⁶ Chesə'əne' de que zjənombi'e Diozən' pero laogüe de'en chso'onteza chso'one' de'e malən' nacbia' de que bito zjənombi'ene'. Chso'one' de'en chgue'i Diozən'. Na' zjənaque' benə' godenag, na' bito chac so'one' bitə'ətezə de'en naquə güen.

2

De'e güen de'en chsed chlo'icho che Jesocristən'

¹ Pero na' le' Tito, bsd blo'i porzə de'en chonən txen len de'en chsed chlo'ida' che Jesocristən', la' naquən de'e güen. ² Ben mendad de que benə' byo gol ca' cui so'e latjə nabia' la'ažda'omalga'aque'enə' lega'aque'. Cheyalə' so'one' par niç benə' yoblə əsa'apəga'aque' respet, na' cheyalə' yesə'anabia' cuinga'aque' par so'one' can' chazlažə' Diozən'. Cheyalə' yesə'adalene' dižə' güen che Jesocristən', cheyalə' nita'ətezə nite'e əsa'aque' che ljuežjga'aque', na' cheyalə' nita'ətezə nite'e so'onlilaže'e Diozən' catə' chesə'əyi chesə'əzaque'e. ³ Na' leczə ca' ben mendad de que no'olə gol ca' nita'ətezə nite'e so'elaogüe'e Diozən' bitə'ətezə de'e so'one'. Na' ben mendad cui yoso'ožia yoso'onite'e benə' na' bito əsa'aque' benə' güe'e zo. Cheyalə' yoso'osed yoso'olo'ine' benə' bin' naquə de'e güen so'one'. ⁴ Cheyalə' yoso'osed yoso'olo'ine' no'olə xcuidə' ca' can' cheyalə' yesə'əži'ilaže'e be'en chega'aque' na' xi'in chega'aque' ca'. ⁵ Na' leczə no'olə gol ca' cheyalə' yoso'osed yoso'olo'ine' no'olə xcuidə' ca' can' yesə'anabia' cuinga'aque' par so'one' can' chazlažə' Diozən', na' can' cheyalə' so'one' par niç gactezə gaquə yichjla'ažda'oga'aque'enə' xi'ilažə', na' can' cheyalə' yoso'ogüia yoso'oye' ližga'aque'enə' na' so'on xšinga'aque'.

Yoso'osed yoso'olo'ine' lega'aque' can' cheyalə' so'one' güen len yoguə'əloj benə' na' can' cheyalə' yoso'ozenague' che be'en chega'aque'. No'olə gol ca' cheyalə' yoso'osed yoso'olo'ine' no'olə xcuidə' ca' can' so'one' par niç bito yesə'əne benə' contr xtižə' Diozən'.

⁶ Na' leczə ca' cheyalə' əneyoido' benə' xcuidə' ca' par niç yesə'anabia' cuinga'aque' par so'one' can' chazlažə' Diozən'. ⁷ Na' bitə'ətezə de'e gono' le', gono'on güen par niç sa'acbe'i benə' de que leczə cheyalə' so'one' ca'. Na' catə' əgwsed əgwlo'ido' benə', cheyalə' əgwsed əgwlo'iga'acdo'one' porzə de'e güen na' əgwsed əgwlo'iga'acdo'one' binjo par niç əsa'ape' le' respet. ⁸ Na' bsd blo'iga'aque'ne' dižə' li par niç notono gaquə əne' de que xtižə'onə' naquən mal. Gono' ca' par niç benə' contr checho ca' yesə'əto'ine' na' bito gaquə yesə'əneche' contr chio'o.

⁹ Ben mendad de que mos ca' yosə'əzəxjw yichjga'aque' par yoso'ozenague' che xanga'aque'enə' na' so'one' bitə'ətezə de'e gon xanga'aquən' mendad sin cui yosyo'oži' yosyo'olebe' xtiže'enə'. ¹⁰ Ben mendad cui yesə'əque'e bi de'e de che xanga'aque'enə', sino nita'ətezə nite'e so'one' can' cheyalə' so'one'. Bitə'ətezə de'e so'one' cheyalə' so'one'en güen par niç əsa'acbe'i benə' yoblə de que de'en chsed chlo'icho che Diozən' naquən de'e güen, Dioz ben' babebej chio'o xni'a de'e malən'.

¹¹ Diozən' bablo'e de que nži'ilaže'e chio'o benəch na' nape' yelə' guac par yebeje' chio'o xni'a de'e malən'. ¹² De'e na'anə' nezecho de que cheyalə' cuejyichjcho yoguə' de'en chso'on benə' mal ca' de'en chzelažə' la'ažda'omalchon' goncho na' bitə'ətezəchlə de'en cui chazlažə' Diozən'. Na' nezecho naquən' cheyalə' so cuezcho yežlyo nga, cheyalə' nabia' cuincho par goncho can' chazlažə' Diozən', cheyalə' goncho de'e güen, na' cheyalə' əgwzenagcho che Diozən'. ¹³ Na' zocho mbalaz de'en nezecho əžin ža yidə Jesocristən' de'e yoblə nse'e yelə' bala'an xen che'enə'. Jesocristən' naque' Dioz checho, naque' le'ezealaogüe benə' zaque'e, na' babebeje' chio'o xni'a de'e malən'. ¹⁴ Bnežjw cuine' gwsot benə' le' par

gwdixjue' xtolə'ačon' nič bebeje' chio'o xni'a yoguə' de'e mal, na' bene' par nič la'ažda'ochon' naquən xi'ilažə'. Bene' de'e ca' par nič naccho xi'in Diozən', na' par nič chebeicho choncho de'e giennə'.

¹⁵ Le' Tito, be' dižə' che de'en babzejni'ida' le', gwneyoi beṇə' par yoso'ozenague' chei, na' be'ega'aque' consejw par nič yesə'əbejyichje' de'e malən', chedə' la' Diozən' bagwleje' le' par gono' de'e ca'. Bito go'o latjə yesə'əzo beṇə' le' ca'alə' cui yoso'ozenague' chio'.

3

De'en cheyalə' gon chio'o chonli-lažə'əcho Jesocristən'

¹ Ben par nič žjəsə'əza'alaže'e de que cheyalə' yoso'ozexjw yichjga'aque' yoso'ozenague' che jostis ca' na' che beṇə' gwnabia' chega'aque' ca', na' cheyalə' nite'e probnid par so'one' bitə'əteza de'e güen de'e so'one' mendad. ² Gožga'aque' de que bito yesə'əne' mal che notə'əteza beṇə', na' bito yesə'ədilə yesə'əšaše' len beṇə' yoblə. Cheyalə' əsa'aque' gačjwlažə' na' cheyalə' əsa'ape' yelə' chxenlažə' len yoguə'əloj beṇə'.

³ Antslən' gwčhol yichjla'ažda'ochon', na' goccho beṇə' godenag. Gwwoayagcho len de'e malən' na' gwwocho xni'a la'ažda'omalchon' ca naquən' bencho bitə'ətezan' gwzelažə'ən na' bitə'ətezan' gwnan parzə nič gwdacho legr. Con gwdacho bencho mal len beṇə' na' gocxi'i ljuežjcho. Besə'əgue'i beṇə' chio'o na' bgue'iga'aquechone'. ⁴ Pero na' bžin ža catə' Diozən' ben' babebej chio'o xni'a de'e malən' blo'ine' chio'o ca beṇə' giennə' naque' na' catequən' chaquene' che chio'o benach. ⁵ Na' baltežcho chonli-lažə'əcho Jesocristən', Diozən' bebeje' chio'o xni'a de'e malən' chedə' cheyašə' cheži'ilaže'e chio'o. Bito bebeje' chio'o por ni che bilə de'e güen de'e bencho. Beya'a beyibe' yichjla'ažda'ochon' na' bene' par nič Spirit che'ena' bocobən len. ⁶ Diozən' bsele'e Spiritən' zon lo'o yichjla'ažda'ochon' par chaclenchguan chio'o chedə' Jesocristən' babebeje' chio'o xni'a de'e malən'. ⁷ De'en cheyašə' cheži'ilažə' Diozən' chio'o bsele'e Spirit che'ena' zon lo'o la'ažda'ochon' par nič gaquə əṇe' checho de que naccho beṇə'

güen laogüe'ena'. Na' lecza bsele'en par nič nezecho žjəyecho len le' zejlīcane.

⁸ De'e ca' bagwnia' nga zjanaquən de'e li. Na' che'enda' sotezə so' čhixjui'o de que de'e ca' babzejni'ida' le' zjanaquən de'e žialao xen gwzenagcho chei. Gono' ca' par nič yoguə' beṇə' ca' chso'onli-lažə' Diozən' nitə'əteza nite'e so'one' de'e güen. De'e ca' bagwnia' zjanaquən de'e güen na' sa'aclenən notə'əteza beṇə' yoso'ozenag chei. ⁹ Pero na' bito gwzenago' che beṇə' ca' zjəṇchol yichjla'ažda'oga'aque'ena' na' chesə'ədilə chesə'əšaše' por ni che bizə dižə'. Na' bito cue' yichjo' che dia che de'e xaxta'oto' ca'. Bito gwzenago' che beṇə' ca' chsa'acyožə na' chesə'ədilə chesə'əšaše' por ni che can' chse'ejni'ine' to to pont dao' che lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Dižə' ca' zjənac ca' bito chaclenən beṇə' na' bitobi zaquə'ən.

¹⁰ Be' consejw che notə'əteza beṇə' chsed chlo'ine' xtižə' Diozən' clelə beṇə' chene'e yesə'ənao beṇə' de'en chzejni'ine'. Šə babi'one' consejw to čhop las na' cui chzenague', bebeje' ca'alə. ¹¹ De'en bito bzenague' chio' nachən' nezdə' naljene'. Na' de'e malən' chone' chlo'en de que nape' dolə'.

De'en chon Pabən' mendad gon Titon'

¹² Catə' əselə'a Artemasən' o Tiquicon' gan' zo', yob yidašgo' par yežagcho syoda Nicopolisən', chedə' bagwchoglažə'a yega'ana' Nicopolisən' lao tyemp zaguən'. ¹³ Ben xte ga zelaə saquə'ado' par gaquəleno' Zenas ben' babsed lein' gačjw gwche' na' Apolosən' catə' yesa'aque' gan' zo' par nič bitobi yesə'əyazjene' tnezən'. ¹⁴ Na' bzejni'išguei beṇə' ljuežjcho ca' chso'onli-lažə' Diozən' par nič yesə'əbe' yichjga'aque' porza par so'one' de'e güen. Cheyalə' sa'aclen ljuežjga'aque' šə de bi de'en chesə'əyazje to toga'aque', na' cheyalə' so'one' con can' chazlažə' Diozən'.

Beṇə' ca' nitə'əlen Pabən' chesə'əguape' Titon' diox

¹⁵ Yoguə' beṇə' ca' chso'on xšin Diozən' txen len nada' nga chesə'əguape' le' diox. Na' beṇə' ca' zolenə' txen beṇə' ca' chsa'aque' checho chedə' chonli-lažə'əcho Diozən' əgguapšgaga'aco'one' diox.

Gaquəlenšga Diozən' yoguə'əle. De'e na'azən' chzoja' na'a. *Pab*

Cart De'en Bzoj San Pabən' Par Filemón

Pabən' chguape' Filemonnə' diox

¹ Nada' Pab dia' lizya nga chedə' chy-ixjui'a xtižə' Cristo Jeso'osən'. Na' txen len beṇə' bišə'əcho Temtion' chzojto' le' Filemon. Chaqueto' chio' na' naco' txen len neto' choncho xšin Diozən'. ² Na' chzojto' le' zanda'oto' Apia, nach le' Arquipo len' chono' xšin Xancho' txen len neto'. Nach leczə ca' chzojto' le'e chdopə chžagle liž Filemonnə' par cho'ela'ole Jesocristən'. ³ Chonto' orasyon lao Xacho Diozən' na' lao Xancho Jesocristən' chṇabto' əsa'aclenšgue' le'e, na' so'one' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

Can' chonjilažə' Filemonnə' Jesocristən' na' chaque che ljuežje'

⁴ Na' le' Filemon, yoguə' laste catə' chona' orasyon cho'a yelə' choxcwlen che Diozən' can' chono'. ⁵ Babenda' dižə' ca naquən' chonjilažə'o Xancho Jesocristən', na' can' chacdo' che notə'ətezachlə beṇə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'ənə'. ⁶ Na' chona' orasyon chṇaba' de que sotezə so' gono' güen len lega'aque' laogüe de'en chonjilažə'o Xancho Jesocristən', par niç yogue'e sa'acbe'ine' de que Cristo Jeso'osən' babenchgüe' güen len chio'o chonjilažə'əchone'. ⁷ Beṇə' bišə' catə' benda' can' chacdo' che yeziquə'əchlə beṇə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'ənə' na' can' chacleno' lega'aque' par niç nite'e mbalaz, lechguale bebeida' na' zoa' mbalaz.

Pabən' gwnəbe' yezi'ixen Filemonnə' che Onesimon'

⁸ Laogüe de'en naca' beṇə' güen žin che Cristən' napa' yelə' chnabia' par gona' mendad can' cheyalə' gono', ⁹ pero laogüe de'en chaquecho che Cristən' na' che ljuežj-cho chṇeyoida' le' gono' to de'en che'enda' gono'. Nada' Pab banaca' beṇə' gola, na' leczə ṇa'a dia' ližyan' chedə' chy-ixjui'a xtižə' Jesocristən'. ¹⁰ Chṇaba' goclen laogo'on par Onesimon' ben' banona' ca xi'ina'. Lao dia' ližya nga bsd blo'ida'ane' par niç chonjilažə'e Jesocristən'.

¹¹ Antslə bito goque' mos güen par le', pero ṇa'a banaque' mos güen par le' na' leczə par nada'. ¹² Chossela'ane' laogo'ona', na' chṇabda' le' yogüialaogo'one' na' so' binlo len le' chedə' lechguale chacda' che'. ¹³ Yebeida' žalə' gaquə yega'ənlene' nada' par niç gaquəlene' nada' can' gaquəleno' nda' lao dia' ližyan' žalə' zo' nga. ¹⁴ Pero bito gwṇabda'ane' yega'ənlene' nada' chedə' che'enda' əṇao' le' bin' gone'. Bito che'enda' gona' byen gaquəleno' nada' pero yebeida' šə can' chazlažə'o gono'. ¹⁵ De repent Diozən' be'e latjə beze'e ližə'on par to tyemp par niç gacle tozə zejlicane. ¹⁶ Na' a bitoch gaque' con to mos na'azə, la' naque' bišə'əda'əcho. Lechguale chacda' che' na' mazəchlə gaquədo' che' de'en banaque' txen len chio'o chonjilažə'əcho Xancho Jesocristən' na' leczə naque' xmoso'.

¹⁷ Na' ca naquə chono' nada' cuent de que naca' txen len le', yogüialaogšo'one' caczən' chgüialaogo' nada' catə' chedelaṇa'a le'. ¹⁸ Na' šə bi de'e malən' bene' contr le', o šə bi de'en chale'e chio', nada' chixjua'an. ¹⁹ Cuincza' nada' Pab chzoja' le', nada' chixjwczə'an. Na' bitobi əchnia' che de'en chalə'o che yelə' mban zejlicane chio' laogüe de'en bsd blo'ida' le' par niç chonjilažə'o Jesocristən'. ²⁰ Beṇə' bišə' dao', laogüe de'en chaquecho che Xancho Jesocristən' che'enda' gono' de'e nga par niç soa' mbalaz. De'en chaquecho che Xancho', beṇšga par niç yebeida'.

²¹ Chzoja' le' chedə' zoa' lez gwzenago' chia', na' ṇezda' de que gono' mazəchlə ca de'en nia' le'. ²² Na' leczə chṇabda' le' gonšgo' probnid to cuart par nada'. Zoa' lez yesə'əsane' nada' šə gonchle orasyon par nada' par niç gaquə deyelaṇa'a le'e.

Beṇə' ca' nitə' len Pabən' chəsə'əguape' Filemonnə' diox

²³ Epafrasən' die' ližya nga txen len nada' de'en chyixjui'e xtižə' Cristo Jeso'osən' na' chguape' le'e diox. ²⁴ Na' Marcosən', len Aristarcon', len Demasən', na' len Locasən', beṇə' ca' chso'on xšin Diozən' txen len nada', leczə chəsə'əguape' le'e diox.

²⁵ Xancho Jesocristən' sošgue' gaquəlenš-gacze' le'e len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. De'e na'azən' chzoja' le'. *Pab*

Cart De'en Nyoj Par Beṇə'
 Ebreo Ca'

Diozən' babe'elene' chio'o dižə' ca de'en bsele'e Xi'ine'ena'

¹ Tyemp de'en bagwde, Diozən' bsele'e zan profet beṇə' gwsoe' xtiže'ena' len de'e xaxta'ocho ca'. Zan las profet ca' gwso'e xtiže'ena' len de'e xaxta'ocho ca', nža' nža' can' gwso'en. ² Pero tyemp nga zocho ṇa'a nža'alə babene'. Na'a babe'elene' chio'o dižə' ca de'en bsele'e Xi'ine'ena' ben' ben yoban', yežlyon' na' de'e ca' chle'icho le'e yoban', na' bengə'aque'en con can' ben Diozən' mendad. Na' gwžin ža catə' gaquə lao na Xi'in Diozən' yoguə' beṇəch, yoguə' bia ca' chsa'aš, na' biquə'əchlə de'e ca' bene'. ³ Xi'in Diozən' nse'e doxen yelə' chey che'eni' che Xe'ena' na' cayanə'an naquə yichjla'aždao' Xe' Dioz nan' naquə yichjla'aždaogüe'ena'. Na' Xi'in Diozən' chone' par niç yoban', yežlyon' na' de'e ca' chle'icho le'e yoban' chso'onən žin, çhedə' nape' yelə' guac par niç chac con can' ne'ena'. Bsanlažə' cuine' gwso'ot beṇə' le' par niç chṇitlaogüe' xtolə' yoguə' chio'o chonlilažə'əchone'. Na' gwde na' beyepe' yoban' zjəyechi'e cuit Xe' Diozən' ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' zaque'e par chnabi'e t xen len le'.

Xi'in Diozən' naquəche' beṇə' zaquə'ache cle ca angl ca'

⁴ Na' ṇla'alao de que Xi'in Diozən' naquəche' beṇə' zaquə'ache cle ca angl ca', çhedə' Diozən' babnežjue'ene' yelə' bala'an mazəchlə ca de'en babnežjue' angl ca'. Na' babene' par niç naquəche' beṇə' blaoch. ⁵ Diozən' bitonə' ye'e ni tož angl can' gože' Xi'ine'ena', gože'ene':

Len' naco' xi'ina'.

Neža babena' par niç solao ṇabi'o len nada'.

Na' nic ṇe'e güe'e dižə' che notə'ətež angl can' gwṇe' che Xi'ine'ena', gwne':

Nada' gona' par niç gacbia' naca' Xe',

na' gona' par niç gacbia' de que naque' Xi'ina'.

⁶ Xi'in Diozən' naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e. De'e na'anə' catə'an Diozən' bsele'ene' yežlyon' gwne':

Yoguə'əlol angl chia' ca' cheyalə' əso'elaogüe'ene'.

⁷ Nach gozne' che angl ca':

Chona' par niç angl chia' ca' beṇə' ca' chso'on mendad chia'

chsa'aque' ca be' de'en cheçhj na' ca yi' bel.

⁸ Na' nža'alə can' be'e dižə' len Xi'ine'ena' gože'ene':

Len' naco' Dioz na' chnabi'o zejlicane.

Na' lechguale güen chnabi'o.

⁹ Chebeido' de'en zda licha na' chgue'ido' de'e malən'.

De'e na'anə' nada' Diozən' ben' cho'elaog'o

babena' par niç zocho' mbalazəch cle ca beṇə' ljuēžjo' ca'.

¹⁰ Na' de'e yoblə gož Diozən' Xi'ine'ena':

Le' naco' Xan yežlyon'.

Len' beno'on ža gwlasda'ote.

Na' yoguə' de'en chle'icho le'e yoban', leçzə len' beno'on.

¹¹⁻¹² Na' gwžin ža catə' te che yoguə' de'en chle'icho le'e yoban' na' yežlyo nga.

Pero le' bito te çhio'; syempr soczo' zejlicane.

Na' gwša' le'e yoban' na' yežlyon' ca to beṇə' chša' xe' catə' babeyoin na' chaze' yeton.

Gono' len le'e yoban' na' yežlyon' can' chon to beṇə' catə' çhetobə xe'.

Pero le', tozacžə can' gaco' zejlicane, na' bito əžin iz ṇacho te çhio'.

¹³ Diozən' bitonə' ye'e ni tož angl ca de'en gože' Xi'ine'ena', gože'ene':

Gwche'edo' cuita' nga ṇabi'acho t xen,

na' gona' par niç ṇitə' de'e ca' chso'on contr le' na' beṇə' contr çhio' ca' xni'onə'.

¹⁴ Ca naquə angl ca', yogue'e zjənaque' beṇə' chso'on mendad che Diozən', chsele'e lega'aque' par chsa'aclene' chio'o bagwlejš Diozən' par niç žjəyecho len le'.

2

Cheyalə' əgwzenagcho che xtižə' Diozən' par niç žjəyecho len le'

¹ Na' laogüe de'en naquə Xi'in Diozən' beṇə' blaoch na' beṇə' zaquə'ache ca angl ca', do yichj do lažə'əcho cheyalə' əgwzenagcho xtiže'ena' de'en babenecho, çhedə' la' šə bito əgwzenagcho çhei do yichj do lažə'əcho, guanlažə'əchon na' cuejyichjchon. ² Lei che Diozən' de'en

gosə'əyixjue'e angl ca' naquəczən de'e žialao xen. Na' de'e na'anə' Diozən' bnežjue' castigw che de'e xaxta'ocho ca' batə'ətezə cui bosə'ozenague' chei segon de'e mal de'en gwso'on to toga'aque'.³ Na' naquən segor de que Diozən' gone' chio'o castigw šə bito goncho can' na Xancho Jesocristən'. Zgua'atec Xancho Jesocristən' be'e dižə' güen juisy can' cheyałə' goncho par niç žjəyecho len le'. Nach gwdenə' beñə' ca' gosə'ədalen le' leczə bosə'ozejni'ine' chio'o can' gwne'enə', chedə' gosə'əneze' de que naquən güen. ⁴Na' Diozən' bene' par niç gwso'one' miłagr na' bichlə de'e zaquə' yebanecho, na' Diozən' bnežjue' lega'aque' zan clas yelə' guac, na' Spirit che'enə' benən par niç gwso'one' de'e zan de'e güen len yelə' guac chein' segon can' gwyazlažə' Diozən', par niç ənezecho de que xtižə'əga'aque'enə' naquən de'e li.

Goc Jeso'osən' doxen can' naquə chio'o beñaçh

⁵Catə' te che yežlyo nga na' gatə' yežlyo cobə' de'en cho'a dižə' chei, Diozən' bito gone' ca' yesə'anabia' angl ca'. ⁶Na' nyoj can' gwna de'e Rei Dabin' gože' Diozən':

¿Bixçhen' chacdo' che beñaçhən'? ca naquə bitotec bi zjəzaque'e.

Na' ¿bixçhen' chačlenga'aco'one'?

⁷Beno' par niç beñaçhən' bito zjənaque' beñə' blao can' zjənaquə angl ca' pero caguə syempr gaquən ca'.

Bia'aczə beno' par niç zjəzaquə' beñaçhən' na' bnežjwga'aco'one' yelə' bala'an.

⁸Beno' par niç yoguə'əłolte de'e zjəde əsa'acquən lao na' beñaçhən', na' len yoguə'əłol bia ca' chsa'aš, leczə əsa'acquəb lao na'aga'aque'.

Na' ca naquə ben Diozən' par niç yoguə'əłolte de'e zjəde əsa'acquən lao na' beñaçhən' na' yoguə' bia ca' chsa'aš leczə əsa'acquəb lao na'aga'aque', de'e na'anə' beñaçhən' yesə'anabi'e lao yoguə'əte de'en zjəde, la'anə'əczə na'a nezecho bitonə' yesə'anabi'e. ⁹Na' ca naquə Jeso'osən', žlac goque' beñaçh bito goque' beñə' blao can' zjənaquə angl ca'. Na' de'e tant nži'ilažə' Diozən' chio'o beñaçh bene' par niç Jeso'osən' bsanlažə' cuine' por ni checho catə'an gwso'ot beñə' le', na' de'e

na'anə' Jeso'osən' banzi'e yelə' bala'an xen na' banaquəchgüie' beñə' zaque'e.

¹⁰Diozən' bene' bia chsa'aš, bene' beñaçh na' yeziquə'əchlə de'e zjəde par niç chzi'e yelə' bala'an. Na' bene' güen ca de'en bsi'e xneze par niç gwxaquə'əzi' Jesocristən' ben' babebej chio'o xni'a de'e malən'. Na' de'en gwxaquə'əzi'enə' chac chone' par niç beñə' zan əsa'aque' xi'in Diozən' na' žjəsyə'anite'e len le' yoban'. ¹¹Jeso'osən' bagwleje' chio'o par naccho lažə' na' Diozən'. De'e na'anə' txen len le' naccho xi'in Diozən' na' bito cheto'ine' par əne' che chio'o de que naccho beñə' biše'e na' beñə' zane'. ¹²Quinga gwna Jeso'osən' gože' Diozən':

Gua'a dižə' par niç beñə' biša'a ca' na' beñə' zana' ca' yesə'əneze' non' naco'.

Na' lao žjəndopə zjənžague' chso'elaogüie'e le',

nada' gua'a dižə' ca beñə' güenno' naco'.

¹³Nach gwne':

Sotezə soa' gonlilažə'a Diozən'.

Na' de'e yoblə gozne':

Nga zoa' txen len beñə' ca' ben Diozən' nada' par niç zjənaque' xi'ina'.

¹⁴Na' chio'o naccho beñə' belə' chen, chio'onə' naccho xi'ine'. De'e na'anə' leczə le' golje' goque' beñə' belə' chen na' bsanlažə' cuine' gwso'ot beñə' le' par niç bnitlaogüie' yelə' gwnabia' che gwxiye'en de'en chon par niç chatcho.

¹⁵Bene' par niç chio'o chonlilažə'əchone' bitoch žebcho gatcho. Beñə' ca' cui chso'onlilažə'ene' syempr chəsə'əzebe' sa'ate'.

¹⁶Jeso'osən' bide' yežlyo nga caguə par goclene' angl ca', sino par goclene' beñə' ca' chso'onlilažə' Diozən' can' benlilažə' de'e Abraanə' Diozən'. ¹⁷Benən byen goc Jeso'osən' doxen can' naquə chio'o beñaçh par niç ca' chaclene' chio'o lao Diozən' can' gwso'on de'e bçoz əblao ca' len de'e xaxta'o chio'o beñə' Izrael gwsa'aclene' lega'aque'. Cheyašə' cheži'ilažə' Jeso'osən' chio'o na' chone' complir can' ne'enə'. Can' chon Jeso'osən' be'enə' checa'a xtolə' chio'o chonlilažə'əchone'. ¹⁸Jeso'osən' cuat bene' de'e mal pero bžaglaogüie' catə'an gwlo'oyelə' gwxiye'en le' par gone' de'e malən' na' catə' goc bitə'ətezəchlə de'e mal len le'. De'e na'anə' nezene' naclən' chone' chaclene' chio'o catə' chgo'oyelə'

gwxiye'en chio'o par goncho de'e malən'
na' catə' chac bitə'ətezə de'e mal len chio'o.

3

Jeso'osən' zaquə'əche' cle ca de'e Moisezən'

¹ Benə' bišə', laogüe de'en bagwlej Diozən' yoguə' chio'o par naccho lažə' ne'enə', cheyałə' goncho xbab che Cristo Jeso'osən' ben' bsełə' Diozən' par naque' bχoz əblao checho. Diozən' bsele'ene' bedətiχjui'e xtiže'enə' de'en chejle'echo chei. ² Diozən' gwleje' le' par chaclene' chio'o ca to bχoz əblao. Na' Jeso'osən' lao bide' yežlyon' na' na'a chone' con can' na Diozən', ca'acžən' ben de'e Moisezən' ben' leczə' goclene' yoguə' benə' gwsa'ac family che Diozən'. ³ Pero na' Jeso'osən' zaquə'əche' cle ca Moisezən'. Jeso'os na'anə' bxie' family che Diozən' ca de'en bene' par niçh chio'o chonlilažə'əcho Diozən' na'a na' len benə' ca' gws'o'oniłilažə' le' cana' naccho family che Diozən'. Na' ca naquə' de'e Moisezən' ža, goque' con to benə' lao family che Diozən'. ⁴ Na' gwnitə' benə' bxe to to family nitə' lao yežlyon', pero Jeso'osən' caguə' bxie' family che Dioz na'azən', sino leczə' bxie' yoguə'əte de'e zjəde, čhedə' len' naque' Dioz. ⁵ Na' ca naquə' de'e Moisezən', bene' can' gwna Diozən' par goclene' yoguə' benə' gwsa'ac family che Diozən' la'anə'əczə' goque' con to xmos Diozən'. Na' de'e Moisezən' be'e dižə' che de'e ca' ze'e əsa'ac ca tyempən' de'e ca' bagwsa'aguən' na'a. ⁶ Cristən' leczə' bene' complir can' gwna Diozən' par goclene' benə' zjənaquə' family che Diozən'. Na' bene' ca' čhedə' naquəcze' Xi'iq̄ Diozən', caguə' ca to mos. Na' family che Dioz na'anə' naquə' chio'o šə zotezə' zocho chonlilažə'əcho Diozən' do yichj do lažə'əcho catə'an yidə Cristən' de'e yoblə, na' šə chebeicho de'en yidə Cristən'.

Guaquə' socho mbalaz len Diozən'

⁷⁻⁸ Cheyałə' goncho xbab can' gwna Spirit che Diozən' de'en nyojən' nga:

Catə' Diozən' əne' to de'e gonle' na'a,
bito gacle benə' godenag can' gwsa'ac benə'
Izrael ca' cana'
catə' gws'o'one' contr Diozən' latjə dašən'.
Gws'o'one' prueb šə leine' de que gwnežjue'
castigw čhega'aque'enə'.

⁹Nach Diozən' gwne':

De'e xaxta'ole ca' bito gwse'ejle'e čhia'
la'anə'əczə' čhoa iz besə'əle'ine' de'e
ca' bena' par goquə'lenga'aca'ane'.

Con gws'o'one' prueb šə leida'anə'.

¹⁰De'e na'anə' bito bebeiga'acda'ane',
na' gwnia': "Do tyemp naquəga'aque' benə'
yichjla'azdao' žod,
bitonə' se'enene' se'ejni'ine' can' chona'."

¹¹Na' de'en bža'a lega'aque' de'e nan' gw-
nia' čhega'aque' de que cuat nite'e
mbalaz len nada'.

¹²Legapə' cuidad benə' bišə', par niçh
ni tole cui gacle benə' yichjla'azdao' mal.
Lesotezə' leso legonlilažə' Diozən' par niçh
cui cuejyichjlene' čhedə' le'enə' zoe' zejli-
cane. ¹³Žlac na'a ne'e de tyemp par əg-
wzenagle che Diozən', legwtiplažə' ljuēžje
tža tža par niçh cui gonle' de'e malən',
la' catə' choncho de'e malən' chxoayaguən
chio'o par niçh cuich bi bi chaquecho
catə'an chonchchon. ¹⁴Ngoda'cho txen
len Cristən' šə ne'e zotezə' zocho chonlila-
žə'əchone' catə'an yide' de'e yoblə con
can' gwzolaoczccho chonlilažə'əchone'.

¹⁵Na' nyoj Xtižə' Diozən' par chio'o gan'
nan:

Catə' Diozən' əne' to de'e gonle' na'a
bito gacle benə' godenag can' gwsa'ac benə'
Izrael ca' cana'.

¹⁶Na' de'en nyojən' nan ca' cho'en dižə'
che benə' ca' jəsyə'ənao de'e Moisezən'
catə'an jəyeleje' lega'aque' Egipton'.
Boso'ozenague' can' ben Diozən' mendad
par besyə'əchoje' Egipton', pero beyožza
besyə'əchoje'enə' bitoch boso'ozenague'
che'. ¹⁷De'e na'anə' bže'e lega'aque'
čhoa iz de'en gws'o'one' de'e malən'
cuich boso'ozenague' che', na' gwsa'ate'
latjə dašən'. ¹⁸Na' Diozən' gwne' de
que cuat nite'e mbalaz len le' čhedə' cui
boso'ozenague' che'. ¹⁹Na' nezecho de que
yelə' godenag čhega'aque'enə' cui goquə
nite'e mbalaz len le'.

4

¹Na'a ža, nezecho can' goc che benə'
godenag ca' benə' ca' gwsa'at latjə dašən'.
De'e na'anə' cheyałə' žebcho par niçh cui
goncho can' gws'o'one'enə', čhedə' šə gon-
cho can' gws'o'one'enə' bito gaquə' so-
cho mbalaz len Diozən' can' bene' lyebe.

²Babenecho to dižə' güen dižə' cobə de
que guaquə' socho mbalaz len Diozən' ca

dižā' de'en gwse'ene lega'aque'. Pero ca naquā lega'aque' de'en cui gwse'ejle'e chei, de'e nan' bito goquālenān lega'aque'. ³ Na' chio'o chejle'echo che de'en na Diozān' bazocho mbalaz len le'. De'e na'anā' bito na Diozān' checho can' gwne' che beṇā' ca' gwne':

De'en bza'lega'aque' na' gwnia' de que cuat nite'e mbalaz len nada'.

Na' ca naquā Diozān' nezecho babeyož bxie' yoban' na' yežlyon' na' de'e na'anā' zoe' mbalaz. 'Can' nyoj to part Xtižā'enā' nan:

Хор жа ben Diozān' yoban', yežlyon', beṇačān', bia yixā'an na' biquā'āchlā de'e žjāde.

Na' catā' bžin ža gažān', bitoch bi bi bene', con zoe' mbalaz.

⁵ Na' de'e yoblā goncho xbab che de'en gwne':

Cuat nite'e mbalaz len nada'.

'De'e li baļā beṇā' nite'e mbalaz len Diozān'. Pero ca naquā beṇā' ca' gwse'enene' dižā' güen dižā' cobā che'enā' canā'ate, bito goquā nite'e mbalaz len le' cheda' bito boso'ozenague' che'. ⁷ Na' catā' bagwde zan iz Diozān' gwne' de'e yoblā de que gwaquā nita' beṇā' mbalaz len le'. Bene' par nič bzoj de'e Rei Dabin' dižā de'en na:

Catā' Diozān' āne' to de'e gonle nā'a bito gacle beṇā' godenag.

⁸ De'e Josuen' gwche' de'e xaxta'o chio'o beṇā' Izrael gan' gosā'āzi'e yežlyon' de'en bnežjw Diozān' lega'aque'. Pero lega'aque' bito gwnite'e mbalaz len Diozān'. De'e na'anā' gwdechā Diozān' bene' par nič de'e Dabin' bzoje' gwne' de que gwžin ža nita' beṇā' mbalaz len le'. ⁹ Nachān' nezecho de que chio'o chonlilažā'ācho Diozān' chac socho mbalaz len le'. ¹⁰ Na' beṇā' ca' banitā' mbalaz len Diozān' bitoch chso'one' can' na xbab chega'aque'enā', sino que chso'one' can' na Diozān'. De'e na'anā' nacho de que nite'e mbalaz can' zo Diozān' de'en beyož bxie' yoguā' de'e ca' žjāde.

¹¹ Na' cheyaļā' yejiļāžā'ācho nac goncho par nič socho mbalaz len Diozān'. Cheyaļā' gwzenagcho che' par nič ca' ni tocho cui gac checho can' goc che de'e xaxta'ācho ca' de'en cui boso'ozenague' che Diozān'.

¹² Xtižā' Diozān' chazān lo'o yichjla'aždao' beṇā', na' chaclenān notā'ātežā choso'ozenag chei. Na' gwxaquā'āleben ca to spad de'en nļachgua

chopā la'ate. Pero mazāchlā can' chon to spad chon Xtižā' Diozān', cheda' chlō'in chio'o no chein' chzenagcho, āche Spirit che Diozān' o šā che la'ažda'omalchon'. Leczā ca' chzejni'in chio'o che xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon' na' che yoguā'āloļ de'en chzelažā'ācho šā naquān güen o šā naquān mal. De'e na'anā' gwxaquā'āleben ca to spad de'e chchog entr bečj bnia ca' na' entr bin ca'. ¹³ Diozān' neze nle'ine' to to beṇač, na' to to angl, na' to to de'e xio', na' cuantzā bi de'en žjāde. Diozān' neze nle'ine' yichjla'ažda'ochon'. Na' laogüe' na'anā' āgwdechō cuent šā biquā' de'e babencho.

Jeso'osān' naque' bχoz āblao chechon'

¹⁴ Jeso'os Xi'in Diozān' babeyepe' yoban' gan' zo Diozān' par gaquālene' chio'o. De'e na'anā' Jeso'osān' naque' bχoz āblao checho, ben' naquā le'ezelaogüe beṇā' zaque'e. Na' de'e na'anā' cheyaļā' sotezā socho gonlilažā'āchone' can' chonczcho.

¹⁵ Na' Jeso'osān', ben' naquā bχoz āblao chechon', chacbe'ine' catā' chaquecho zdebā goncho to de'e güen. Gwxiye'en gwlo'oyeļā'an le' gone' de'e mal pero bito bene'en na' bžaglaogüe' cayaṇā'an chžaglaō chio'o beṇač. ¹⁶ Na' cheyaļā' güe'elencho Diozān' dižā' sin cui žebcho, ānabechone' yezi'ixene' checho na' gaquālene' chio'o batā'ātežā chyažjecho yeļā' chaclen che'enā', cheda' le'enā' nži'ilaže'e chio'o.

5

¹ Beṇā' ca' besā'āchoj gwsa'aque' bχoz āblao che nasyon Izrael chechon' tyemp de'en bagwde jso'e bi de'en jso'e lao Diozān' na' gwso'ote' bia yixā' besā'ālalje' xchenga'aquābān' par nič Diozān' bezi'ixene' xtoļā' de'e xaxta'ācho ca'. Na' yoguā' bχoz ca' gwsa'aque' con to beṇā'. ² Na' bχoz āblao ca' gwsa'ape' yeļā' chxenlāžā' len beṇā' ca' cuiṇā' se'ejni'i can' cheyaļā' so'one' na' len beṇā' ca' bazjānxaoyag len de'e malān, cheda' lecžā beṇačān' žjānaque' na' naquān zdebā par so'one' de'e güenṇā'. ³ Na' de'en žjānaque' beṇačān' beṇān byen gwso'ote' bia yixā' na' besā'ālalje' xchenga'aquābān' par gosā'ānabe' yezi'ixen Diozān' xtoļā'āga'aque'enā' can'

gosə'əṇabe' yezi'ixene' xtolə' beṇə' ca' yelə'.

⁴ Na' notono gwlej cuine' par gaque' bχoz əblao, sino Diozən' gwlejga'aque' can' gwleje' de'e Ronṇə'. ⁵ Le'egatezə ca' Cristən' bito ben cuine' xen cuejlze cuine' par gaque' bχoz əblao. Diozən' gwleje'ene' na' Dioz na'anə' gože'ene':

Len' naco' Xi'ina'.

Neža babena' par niç solao nabi'o len nada'.

⁶ Na' ga yoblə nyoj yeto de'en gože'ene':

Naco' bχoz beṇə' zo zejlicəne,

na' naco' ca bχoz Melquisedequən'.

⁷ Na' Jeso'osən' catə' gwzoe' yežlyo nga bene' orasyon lao Xe' Diozən' ben' gac yosle'ene' par niç cui gate'. Jeso'osən' gwne' zižyo na' gwcheže' gwṇabe' yelə' chaclen che', na' Diozən' bzenague' na' bene' par niç yelə' gotən' cui gwnabi'an le' chedə' beṇilaže'ene'. ⁸ Na' la'anə'əczə Jeso'osən' naque' Xi'in Dioz, Diozən' bzejni'ine' le' de que cheyalə' əžaglaogüe' par yeyož gone' yogua'əloj de'e ca' naquən gone'. De'e na'anə' Jeso'osən' bžaglaogüe' len yogua'əloj de'en goc che' yežlyo nga. ⁹ Na' beyož goc che Jeso'osən' yogua'əloj can' gone'e Diozən', nach gwzolaο chone' par niç yogua'əloj beṇə' ca' choso'ozenag che', nite'e len le' zejlicəne. ¹⁰ Diozən' gwleje' le' par naque' bχoz əblao checho na' gwxaquə'əlebene' ca bχoz Melquisedequən'.

Gapcho cuidad par niç cui cuejyichjcho xtižə' Diozən' de'en bachejle'echo chei

¹¹ Na' ne'e dech de'e zan de'en che'enda' əṇia' le'e che de'en naquə Jeso'osən' bχoz chechon', pero naquən zdebə əṇi'an par šejni'ilen, chedə' bitoch chebeile gwzenagle che Diozən'. ¹² Bagolə' əgwsed əgwlo'ile beṇə' yeziqə'əchlə xtiže'ena', pero latje de'e gonle ca', chyažjlele to beṇə' par əgwsed əgwlo'ine' le'e de'e yoblə ca de'en babsedle de'e nechən'. Na' laogüe de'en chyažjele əgwsedəchle de'e ca', gwxaquə'əlebele ca bidao' ca' ne'e chsa'ažə', bi'i cuinə' gac sa'o. ¹³ Na' ben' naquə ca bidao' ne'e chažə', bitonə' šejni'ine' xtižə' Diozən' de'en naquəch zdebə. ¹⁴ Na' xtižə' Diozən' de'en naquəch zdebə gwxaquə'əleben ca yelə' guao de'en chao beṇə' cha'o. Na' beṇə' ca' chse'ejni'i len chsa'acbe'ine' che bitə'ətezə dižə šə

naquən de'e li o šə naquən dižə' güenlažə'. Chsa'acbe'ine' chedə' la' bazjəyo'olaogüe' choso'ozenague' che Diozən'.

6

¹ Na' ca bidao' ca' chəsə'əzolaο chsa'obo' yelə' guao catə' bazjəncha'obo' ca'aczən' chio'o cheyalə' solaocho cue' yichjcho che xtižə' Diozən' de'en naquəch zdebə par niç gaquəch yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'aždao' Cristən'. Catə'ən gwzolaο beṇilažə'acho Cristən' gwejini'icho can' yedinjecho xtolə'əchon' na' bedinjechon. Na' na'a bitoch chyažjən yedinjecho che de'e ca' de'e yoblə, na' nic chyažjən yezolaοcho gonjilažə'əchone' de'e yoblə. ² Banezczecho bi zejen catə'ən chcho'acho nisan', na' leczə can' banezecho bi zejen catə'ən chxoa na'achon' yichj beṇə' yoblə chnəbcho yelə' chaclen che Diozən' par lega'aque' na' bitoch chyažjən no gwzejni'iche chio'o bi zeje de'e ca'. Le'egatezə ca' bitoch chyažjecho no gwzejni'iche chio'o can' yolis yosban Diozən' beṇə' guat ca' o can' gone' yelə' jostis che beṇə' ca' chso'on de'e malən'. Banezcze'aga'aquechonṇə'. ³ Pero na'a ža, šə Diozən' güe'e latjə yeyiljažə'əcho nac goncho par niç gaquə yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'aždao' Cristən'.

⁴ Nitə' beṇə' bachse'ejni'i xtižə' Diozən' na' bazjənape' yelə' mban zejlicəne de'en choṇ Diozən' chio'o chonjilažə'əchone', na' leczə ca' bazo Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'ena'. ⁵ Bazjəneze'ne' ca güenṇə' naquə xtižə' Diozən' na' bazjənombi'e miłagr na' bichlə yelə' guac che Diozən' la'anə'əczə ze'e yesə'əle'ichene' yelə' guac de'en gwlo'eche' catə' əžin ža gatə' yežlyo cobə. ⁶ Na' šə gwžinclə ža yesə'əgue'i beṇə' ca' Diozən' šə yesə'əbejyichjcle' xtiže'ena', bitoch gaquə yesə'ədinjene' xtolə'əga'aque'ena' de'e yoblə, chedə' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'ena' so'one' txen len beṇə' ca' boso'oda' Xi'in Diozən' le'e yag corozən', na' so'one' par niç beṇə' yeziqə'əchlə leczə yesə'əgue'ine' le'. ⁷ Ca naquə yežlyo güen gan' chsa'az beṇə', šə chacchguə yejon', nach chac de'en chsa'aze'ena' na' chatə' de'en chəsə'əyažjene', na' Diozən' chebeine' de'e

chac cwseš čhega'aque'enə'. Can' gwx-aquə'əlebecho šə zotezə zocho chzenagcho čhe Diozən'. ⁸Pero šə bagwlejičyčho cuich chzenagcho čhe Diozən' gwxaquə'əlebecho ca yežlyon' gan' chlā'ac por yag yešə' na' no yixə' cuan de'e cui chac gaochō. Yežlyon' de'en nac ca' bito bi bi zaquə'an par xan yežlyon', nach chbejyichje'en na' chžin ža catə' chzeye' de'e ca' chlā'ac laogüenə'.

Zotezə zocho chonlilažə'ačo Diozən' čhedə' nezecho žjəyecho len le'

⁹Na' ca naquə le'e, la'anə'əczə babi'a dižə'an ca', chacda' čhele, na' zoa' segor bito gonle can' bagwnia' chso'on beṇə' ca'. Nežda' gonšgacze can' cheyalə' goncho laogüe de'en babebej Diozən' chio'o xni'a de'e malən'. ¹⁰Diozən' naque' beṇə' güen. Na' bito ganlaže'e can' babenle xšine'enə', na' can' ne'e chonczlen ṇa'a chaclenle yeziquə'əchlə beṇə' bagwleje' par zjənaque' lažə' ne'enə', chonlen laogüe de'en chaquəle čhe'enə'. ¹¹Nezele žjəyecho len Cristən'. Na' de'e na'anə' yedote žlac cuinə' yide' de'e yoblə cheyalə' cue' yichjle de'en žjəyecho len le', can' bachi' yichjle ṇa'a par chaclen ljuežjle. ¹²Bito gacle beṇə' godenag len xtižə' Diozən'. Lejonlilažə' Diozən' can' bagwso'on beṇə' ca' bagwnitə', beṇə' ca' gosə'əzi' de'en ben Diozən' lyebe əgwnežjue' lega'aque'. Lə'anə'əczə cui gosə'əzi'en cate, con gwsə'onlilažə'əteze'ene'.

¹³Diozən' bene' lyebe de que xi'in dia čhe de'e Abraanṇə' əsa'aque' beṇə' zan. Na' de'en naque' Dioz na' notoch no no ṇlā' beṇə' yoblə beṇə' napəch yelə' gwnabia' cle ca le', de'e na'anə' bzo cuine' testigw gwne': "Guaquəczə can' nia'anə' čhedə' zoa' naca' Dioz." ¹⁴Gwne': "De'e li gonczə' par nič gaquə güen chio'. Na' de'e li gonczə' par nič xi'in dia čhio'onə' əsa'aque' beṇə' zan." ¹⁵Na' sša gwzo de'e Abraanṇə' benlilažə'əteze' Diozən' xte que bžin ža goc can' ben Diozən' lyebe len le'. ¹⁶Beṇə'chan' čhasə'əzoe' jorament čhasə'əne' de que be'enə' chnabia'ach ca lega'aque' gwnežjue' castigw čhega'aque' šə cui so'one' complir can' choso'ozoe' jorament. Chso'one' ca' par nič beṇə' ca' čhsa'acyožə' lega'aque' se'ejle'e čhega'aque' na' yesyə'əyaxcenlaže'e. ¹⁷Beṇə' ca' chon Diozən' cuent zjənaque' xi'in dia čhe de'e Abraanṇə' laogüe de'en

chso'onlilaže'e Diozən', Diozən' bene' par nič nitə'əchgüe' segor de que guaquəczə can' bene' lyebe, na' bito čšə'e can' bansi'e xneze gone'. De'e na'anə' bzo cuine' testigw gwne': "Guaquəczən čhedə' zoa' naca' Dioz." ¹⁸Ca naquə Diozən' bene' lyebe na' leczə bzo cuine' testigw gwne': "Guaquəczə can' nia'anə' čhedə' zoa' naca' Dioz", bene' ca' par nič nezecho de que caguə de'e te can' gwne'enə'. Na' bito chac güe'e dižə' güenlažə'. Diozən' bene' lyebe na' bzo cuine' testigw par nič bito žebcho sino yebeicho de'en nezecho žjəyecho len le', chio'o bagwnəbechone' bezi'ixene' xtolə'əchon'. ¹⁹Na' de'en nezecho žjəyecho len Diozən' bito chac čop lažə'ačo sino zotezə zocho chonlilažə'əchone' čhedə' la' nezecho de que Jeso'osən' chne' fabor chio'o lao Diozən' ca bžoz əblao čhecho. ²⁰Jeso'osən' bazjəyecho' gan' zo Diozən' na' chone' par nič leczə chio'o žjəyecho len le'. Na' Jeso'osən' naque' bžoz əblao čhecho, ben' gwxaquə'əlebe ca bžoz Melquisedequən'.

7

Jeso'osən' naque' ca bžoz Melquisedequən'

¹Na' Melquisedequən' goque' rei gan' nzi' Salem na' Diozən' ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' blao gwleje' le' par goque' bžoz. Na' catə' beza' de'e Abraanṇə' beyož bene' gan lao rei ca' beṇə' ca' gosə'ədiləlen beṇə' Sodoma ca', bžoz Melquisedequən' jəšague' le' na' len yelə' guac čhe Diozən' bene' par nič goc de'e šao' de'e güen čhe de'e Abraanṇə'. ²Na' de'e Abraanṇə' botobe' de'e ca' gosə'əban rei ca' čhe beṇə' Sodoma ca' na' bnite'en ši cuen de'e naquə lebe nach gwleje' tcuenən par bnežjue'en bžoz Melquisedequən'. Melquisedequən' zeje dižə' "rei beṇə' chnabia' güen". Na' gwnabi'e gan' nzi' Salem, na' Saleman' zeje dižə' "gwnitə' beṇə' binlə". ³Bito nyojən šə no goquə de'e xaxna' Melquisedequən' na' nique nyojən šə no goquə de'e xaxta'ogüe'e, na' nic nyojən batə'əquə' golje' na' batə'əquə' gote'. De'e na'anə' nezecho cuinə' te yelə' naquə bžoz čhe'enə' na' leczə de'e na'anə' gwxaquə'əlebene' ca Xi'in Diozən'.

⁴Le'e gon xbab de que bžoz Melquisedequən' goque' beṇə' blao. De'e na'anə'

de'e xaxta'ochō Abraannə' lao ši cuen güejə de'e ca' gwleje', bnežjue' tcuenən bχoz Melquisedequən'. ⁵ Na' beṇə' ca' gwsa'aljə lao dia che de'e Lebin', beṇə' ca' besyə'əyalə' par gwsa'aque' bχoz, nyojən le'e lei de'en bzoj de'e Moizezən' de que yesə'əzi'e tcuen lao ši cuen yoguə' cuantzə de'e gotə' che beṇə' Izrael ca' yelə' la'anə'əczə yoguə'əloḷga'aque' zjənaque' xi'in dia che de'e Abraannə'. ⁶ Melquisedequən' bito əṇacho golje' lao dia che de'e Lebin', pero gwxi'e tcuen lao ši cuen de'en botobə de'e Abraannə' na' len yelə' guac che Diozən' bene' par niç goc güen che de'e Abraannə' ben' ben Diozən' lyebe əsa'ac xi'in dia che'ena' beṇə' zan. ⁷ Na' nacbia' de que Melquisedequən' zaquə'əche' cle ca de'e Abraannə' çhedə' Melquisedec na'anə' gwdape' yelə' guac che Diozən' na' bene' par niç goc de'e güen che de'e Abraannə'. ⁸ Na' beṇə' ca' gwsa'ac bχoz segon can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən' gosə'əzi'e tcuen lao ši cuen cuantzə bi de'en gotə' che beṇə' Izrael ca' yelə'. Bχoz ca' gwsa'aque' beṇəç na' gwsa'ate'. Pero Melquisedequən' ben' gwxi' tcuen lao ši cuen de'en botobə de'e Abraannə', cho'en dižə' che' ca beṇə' ne'e zoczə. ⁹⁻¹⁰ Na' ca naquə de'e Abraannə' bnežjue' Melquisedequən' tcuen lao ši cuen de'e ca' botobe' de'en gosə'əban rei ca', de'en na'anə' gwaquə əṇacho de que de'e Lebin' leczə bnežjue' Melquisedequən' tcuen güejə lao ši cuen de'e ca' botobə de'e Abraannə'. Guac əṇacho ca' çhedə' de'e Lebin' golje' lao dia che de'e Abraannə' la'anə'əczə bitonə' galje' catə'ən Melquisedequən' jəšague' de'e Abraannə'. De'e Lebin' goque' xa beṇə' nech ca' əgwsa'ac bχoz che beṇə' Izrael gwlaž checho ca' cana', na' lei de'en bzoj de'e Moizezən' nan de que yesə'əzi'e tcuen lao ši cuen cuantzə bi de'en de che beṇə' Izrael ca' yelə'.

¹¹ Žalə' bχoz ca' beṇə' ca' gwsa'aljə lao dia che de'e Lebin' goc so'one' par niç yichjla'aždao' beṇə' gwlaž checho ca' əsa'aquən can' chene'e Diozən', bito byažjecho yeto bχoz žalə' ca'. Pero de'en cui goquə so'one' par niç əsa'ac yichjla'aždao' beṇə' can' chene'e Diozən', de'e na'anə' bidə Jeso'osən' par naque' bχoz chechon' na' gwxaquə'əlebene' ca

Melquisedequən'. ¹² Jeso'osən' naquəcze' bχoz chechon' la'anə'əczə cui naque' dia che de'e Lebin'. De'e na'anə' nezecho banža' lei de'en choe' dižə' che bχoz che ṇasyon Izrael chechon'. ¹³ Bχoz checho ben' cho'echo dižə' çhei, golje' lao dia che de'e Jodan', na' bitoch bchoj no gague bχoz entr beṇə' ca' əgwsa'aljəç lao dia che de'e Jodan'. ¹⁴ Nezczecho de que Xanchon' golje' lao dia che de'e Jodan', pero de'en bzoj de'e Moizezən' le'e lein' nan de que beṇə' ca' gwsa'aljə lao dia che de'e Lebin' əsa'aque' bχoz.

¹⁵⁻¹⁶ Bχoz checho Jeso'osən' naque' ca bχoz Melquisedequən'. Bito golje' lao dia che de'e Lebin' na' bito naque' bχoz can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Naque' bχoz çhedə' bito gwzoi yelə' gotən' le', na' zocze' zejlicane. ¹⁷ Na' de'e nga nyojən can' gož Diozən' Jeso'osən' nan:

Naco' bχoz beṇə' zo zejlicane

na' naco' ca bχoz Melquisedequən'.

¹⁸ Ca naquə bχoz ca' beṇə' ca' ben Diozən' mendad gwnitə' cana', bitoch none' mendad ṇite'e ṇa'a çhedə' de'en gwso'one'ena' bito zaquə'ən par əsa'ac yichjla'aždao' beṇəçən' can' chene'e Diozən', na' bito nsa'an yelə' guac che Diozən'. ¹⁹ Leina' bito zaquə'ən gonən par niç yichjla'aždao' beṇə' əsa'aquən can' chene'e Diozən'. Pero ṇa'a bazo Jeso'osən' chone' par niç çac yichjla'ažda'ochon' can' chene'e Diozən'. Na' nezecho çaquəç güen checho cle ca che beṇə' ca' zjənombia' lein'. Jeso'osən' chone' par niç zocho binlo len Diozən'.

²⁰ Na' par niç nezecho de que Jeso'osən' naque' bχoz chechon', Diozən' bzo cuine' testigw gwne':

Naquəcze' bχozən' çhedə' zoa' naca' Dioz.

²¹ Beṇə' ca' gwsa'aque' bχoz segon can' bzoj de'e Moizezən', Diozən' bito gože' lega'aque' can' gože' Jeso'osən'. Nyojən' can' gože'ene', nan:

Diozən' bzo cuine' testigw gwne':

"Naquəczo' bχozən' çhedə' zoa' naca' Dioz.

Na' bito gwša'a can' ni'anə'.

Le' naco' bχoz ben' zo zejlicane.

Naco' ca Melquisedequən'."

²² Nezecho de que Jeso'osən' bedəlo'ine' chio'o de que Diozən' choncze' con can' none' lyebe par gaquəlene' chio'o. Na' de'en none' lyebe gone' ṇa'a naquəçən güen cle ca de'en bene' lyebe gone' antslə. ²³ Beṇə' ca' gwsa'aque' bχoz segon

can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən', gwsa'aque' beṇaḥ na' gwsa'ate', pero benitə'ateczə lguā'aga'aque'. De'e na'anə' gwsa'aque' beṇə' zan. ²⁴ Pero Jeso'osən' zoe' zejlicane na' de'e na'anə' zejlicane naquəcze' b̄xoz chechon'. ²⁵ Na' notə'atezə beṇə' chse'ene'ene' nite'e binlo len Diozən', Jeso'osən' nape' yełə' guac par chocobe' yichjla'ažda'oga'aque'en con šə chso'onlilaže'ene'. Nape' yełə' guac par gone' ca' čhedə' zocze' zejlicane chṇabe' goclen lao Diozən' par yoguə' chio'o chonlilaže'əchone'.

²⁶ Na' Jeso'os nan' naque' b̄xoz əblao čhechon' na' zaque'e par gaquəlene' chio'o čhedə' chone' cayanə'ən chazlažə' Diozən'. Bito bi dołə' nape', na' bito bi de'e mal chone', na' nic chone' xbab mal. Zoe' gan' zo Diozən', chṇabi'e txen len le'. ²⁷ Bito bi xtołe'e de na' de'e na'anə' bito cheyałə' gote' bia yixə' par yezi'ixen Diozən' xtołe'enə' can' gws'o'on beṇə' ca' gwsa'ac b̄xoz segon can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Yoguə' ža zgua'atec gws'o'ote' bia yixə' par nič gosə'əṇabe' bezi'ixen Diozən' xtołə' beṇə' na' techlə leczə gws'o'ote' bia yixə' par gosə'əṇabe' bezi'ixen Diozən' xtołə' beṇə' Izrael ca' yełə'. Šlinzə bnežjw cuin Jeso'osən' por ni checho catə'ən gws'o'ot beṇə' le' le'e yag corozən' na' bitoch gate' yeto. ²⁸ Beṇə' ca' gwsa'ac b̄xoz əblao segon can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən' gwsa'aque' beṇə' güen de'e mal can' zjənaquə yeziquə'əchlə beṇə'. Zan iz bagoc bzoj de'e Moizezən' lei che Diozən' catə' Diozən' bzo cuine' testigw de que sełe'e Xi'ine'enə' par gaque' b̄xoz əblao chechon' na' gwne': "Gaquəcze' b̄xoz əblaon' čhedə' zoa' naca' Dioz." Na' Xi'ine' na'anə' zocze' zejlicane, na' naquə yichjla'aždaogüe'enə' cayanə'ən chene'e Diozən'.

8

Cristən' chone' par nič chac de'e cobə de'en non Diozən' lyebe gone' par gaquəlene' chio'o

¹ Na'a ža zo b̄xoz əblao čhechon', na' chi'e yoban' chnabi'e txen len Diozən' ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' blaon. Lənnə' naquən de'e žialaoch lao yoguə' de'en babe'echo dižə' čhei. ^{2,3} B̄xoz əblao ca' beṇə' ca' gws'o'ot bia yixə' lo'o yo'odao' de'en

gws'o'on de'e xaxta'o chio'o beṇə' Izrael jso'e xchenga'aquəbən' gan'nzi' "Latjə gan' zo Diozən'" par nič Diozən' bezi'ixene' xtołə'əga'aque'enə' len che beṇə' ca' yełə'. Na' de'en gws'o'one'enə' naquən ca de'en chac yoban' gan' zo Diozən'. De'e na'anə' benən byen bnežjw cuin Jeso'osən' gws'o'ot beṇə' le' par nič naque' b̄xoz əblao čhechon' gan' zo Diozən', na' chone' par nič Diozən' chezi'ixene' xtołə' chio'o chonlilaže'əchone'. ⁴ Na' bito naque' b̄xoz žalə' ne'e zoe' lao yežlyon', čhedə' banitə' b̄xoz ca' beṇə' ca' chjsoa' bi de'en chjsoa' lao Diozən' segon can' na lein'. ⁵ Na' yoguə'əłol de'en chso'on b̄xoz ca' beṇə' ca' chso'on can' na lein', naquən latə' laszə ca' naquə de'en chac yoban'. Diozən' bene' mendad len de'e Moizezən' antslə ze'e so'on de'e xaxta'o chio'o beṇə' Izrael yo'o de'e lachə'ənə' gan' gws'o'o b̄xoz ca' par gws'o'elaogüe' Diozən', gože'ene': "Yoguə' de'en bagwnia' gonle, legonən cayanə'ən blo'ida' le' catə'ən gwzochəo lao ya'anə'." ⁶ Pero na' de'en chon Cristən' zaquə'əchən cle ca de'en gws'o'on b̄xoz ca' beṇə' ca' gws'o'on can' na lein'. Na' leczə de'e cobə de'en chon Diozən' len chio'o naquəchən güen cle ca de'en bene' antslə, čhedə' de'e xench de'en non Diozən' lyebe gone' par gaquəlene' chio'o na'a.

⁷ Žalə' de'en ben Diozən' par goclene' beṇə' Izrael gwlaž čhecho ca' de'e nech benan par nič gwsa'ac yichjla'ažda'oga'aque'enə' can' chene'ene', bito bsele'e Cristən' žalə' ca'. ⁸ Pero nacbia' Diozən' bito bebeine' lega'aque', nachən' gwne':

Chona' lyebe gona' to de'e cobə par gaquəlena' le'e beṇə' Izrael catə' əžin ža,

nada' Xanle Dioz ənia' ca'.

⁹ Nžə'an beṇə' len de'e xaxta'ole ca' ca tyemp catə'ən goquəlena'aca'ane' par nič besyə'əchoje' Egipton'.

Lega'aque' bito gws'o'one' can' gws'o'one' lyebe len nada'.

De'e na'anə' nada' Xanle Dioz bitoch bengə'aca'ane' cas.

¹⁰ Quinga gona' par gaquəlena' le'e beṇə' Izrael catə'ən əžin žan':

Nada' Dioz gona' par nič šo'o yichjle de'e ca' nona' mendad gonle,

na' gona' par ničh yebeilen lo'o la'ažda'olen'.

Na' toza' nada' güe'ela'ole na' le'e gacle xi'iŋa'.

¹¹ Na' ni tole cui chyažjən əgwsed əgwlo'i l'juežjle par ničh gombi'ale nada'

čhedə' cana' yogua'əle gombi'ale nada', le'e cuitec bi zaquə'əle na' len le'e nacle beŋə' blao.

¹² Cana'ach bitoch gona' xbab čhe de'e mal ca' de'en babenlenə'

čhedə' ca orən' babezi'ixena' xtolə'əlenə'.

¹³ Na' ca naquən' be' Diozən' diža' čhe de'e cobən' de'en gwne' gone' par gaquəlene' nasyon čhechon', nezecho chde čhe de'en bene' mendad so'one' antslə čhedə' bannaquən de'e golə na' bitoch cheyałə' gonchon.

9

Yo'odao' de lacha' de'en gwso'on beŋə' Izrael ca gwxaquə'əleben ca gan' zo Diozən'

¹ Cana'ate ben Diozən' mendad naclə so'on beŋə' Izrael gwlaž čhecho ca' par so'ela'ogüe'ene'. Na' lecza bene' mendad so'one' to yo'odao' par le'. ² Yo'oda'onə' goquən de lacha'. Na' lo'o cuart nechən' bosozoe' to candeler na' to mes gan' bosozoe' yetxtil de'en naquə par Diozən'. Na' cuart nechən' nzi'in "Latjə čhe Dioz". ³ Na' cuart əgwchopen' nzi'in "Latjə gan' zoczə Dioz". Na' entr cuart ca' čhopə gwze to lacha'. ⁴ Na' lo'o cuart əgwchopen' bosozoe' yeto mes de or gan' bosozoye' yal. Na' gosə'əyixjue' to caj na' bosozoguzje' doxenən or. Na' lo'o caj na' bosozoe' to yesə de or gan' bosozə'e yelə' guao de'en gwza' yoba de'en nzi' mana, na' lecza lo'o caj na' gosə'əgüe' garrot čhe de'e Ronŋə' de'en bexejə. Na' lecza na' bosozə'e yej ta'a ca' gan' byoj de'en ben Diozən' mendad so'one' par ničh gaquəlene' lega'aque'. ⁵ Na' lao tap čhe cajən' bosonite'e čhopə l'gua'a lsaquə' angl beŋə' gosə'əzi' querobines. Na' gan' zjəzecha querobines ca' chey che'eni'in, par ničh nachbia' de que Diozən' zoe' na'. Toe' gwzecha šyichjən na' yetoe' yešyichjən. Na' lao tap čhe cajən' entr lega'aque' nzi'in "Latjə čhe yelə' cheyašə' cheži'ilažə' čhe Diozən'". Pero bitoch che'enda' güe'echa' diža' čhe to to de'e ca'.

⁶ Na' beyož banita' cuart ca' na' beyož bosonite'e yogua' de'e ca' lo'inə', yogua' ža ja'ac bəxoz ca' lo'o cuart nechən' gan' gwso'one' can' ben Diozən' mendad so'one' par əso'ela'ogüe'ene'. ⁷ Na' cuart əgwchopen' tozə bəxoz əblaon' goc gwyo'e ze tgiüz güeje. Na' catə'an gwyo'enə' benən byen bexe'e chen čhe bia yixə' bže'en lao cajən par ničh Diozən' bezi'ixene' xtolə'enə' na' bezi'ixente' xtolə' beŋə' ca' yelə'. ⁸ Na' de'en cui gotə' lens šo'o nochlə beŋə' lo'o cuartən', Spirit čhe Diozən' chzejni'in chio'o de que bito gaquə šo'cho gan' zo Diozən' žalə' ŋe'e chone' mendad gaquə yogua'əloj de'en gwso'one' lo'o yo'odao' de'en nsa' čhopə cuart. ⁹ Na' yo'oda'onə' len yogua' de'e ca' gwso'on bəxoz ca' lo'inə' chlo'in chio'o zocho na'a can' naquə yoban' gan' zo Diozən'. De'e zan de'en gwso'on de'e xaxta'ocho ca' gwso'ela'ogüe'e Diozən' lo'o yo'oda'onə' pero bito beyac yichjla'ažda'oga'aque'en can' chene'e Diozən' la'anə'əczə bosonežjue' Diozən' bi de'en bosonežjue'ene' na' la'anə'əczə gwso'ote' bia yixə' par gwso'elaogüe'ene'. ¹⁰ De'e ca' bosonežjue' Diozən' gwsa'aqueŋ no nis yelə' guao na' no bia yixə'. Na' de'e zan costombr čhega'aque' gotə' par gwsa'a gosə'əyib cuinga'aque'. Na' yogua' de'e ca' gwso'one' ničh cuerp čhega'aque'enə' goquən xi'ilažə' can' na' lein'. Yogua' de'e ca' gwso'one'enə' gwso'onən žin xte catə'an bselə' Diozən' Cristən' par bene' de'e zaquə'əche.

¹¹⁻¹² Pero bazo Cristən' na'a naque' bəxoz əblao čhechon' na' chone' par ničh čac güen can' gwnitə' de'e xaxta'ocho ca' lez gaquə. Babeyepe' yoban' na' zoe' gan' zo Diozən'. Na' gan' zoe'enə' gwxaquə'əleben ca cuart əgwchope čhe yo'odao' čhe beŋə' Izrael ca', pero naquə'əchən de'e zaquə'əche na' de'e güenčh clez ca de'en gwzo čhe bəxoz ca' cana', la' bito naquən de'e ben beŋə'ch. Na' Cristən' zaque'e par gwyo'e gan' zo Diozən' čhedə' bnežjw cuine' gwso'ot beŋə' le' na' blalj xchene'enə' le'e yag corozən'. Bito nacho bete' no šib o no go'on dao' na' blalje' xchembən' par ničh be'en Diozən'. Šlinzən' gwduxjue' xtolə'əchon' len xchene'enə' par zejlicane'. ¹³ Ca naquə de'e xaxta'ocho ca'

bito gwsa'aque' xi'ilažā' can' na lein' ša bagosa'əgane' no beṇā' guat. Na' par nič besya'əyac cuerp čhega'aque'enā' xi'ilažā' de'e yoblā can' na lein', bḫoz ca' bosu'ože'e lega'aque' no xčen šib o no xčen go'on na' len de de'en gwche' cata'ən cheyož choso'ozeye' baquā' dao'. ¹⁴ Pero xčen Jesocristān' de'en bedālalje' par beque'e xtolā'əchon' zaquā'əchon ca xčen bia yixā' ca'. Xtolā'əcho na'anā' benān par nič goccho ca beṇā' guat len yichjla'ažda'ochon', pero na'a baben Jesocristān' par nič naquā yichjla'ažda'ochon' xi'ilažā' nič cho'ela'ocho Diozān' ben' zo zejlicāne. Spirit čhe Dioz nan' goclenān Jeso'osān' par ben cuine' lažā' na' Diozān' par gwdixjue' xtolā'əchon'. Na' ca naquā Jeso'osān' bitoczā bi bi xtolē'enā' gotā'.

¹⁵ Na' de'en bedālalj xčen Cristān' gwzolaō chac de'e cobān' de'en chon Diozān' lyebe gone' par chaclene' chio'o. Na' bachac de'e cobān' par nič ca' balteza beṇā' bagwlej Diozān' žjasy'ānite'e len le' zejlicāne. De'en bedālalj xčen Cristān' gwdixjue' lente de'e mal ca' bencho žlac ne'e chac de'e neche de'en ben Diozān' lyebe gone' par goclene' de'e xaxtao' chio'o beṇā' Izrael'. ¹⁶ Cata' to beṇā' babene' testament, bito gaquā can' na testamentān' xte cata'əch nezecho de que bagote'. ¹⁷ Na' ca naquā testamentān' bito gaquā can' nannā' žlac ne'e mban be'enā' ben len. Cata' bagote' cana'ana' gaquā can' nannā'. ¹⁸ Na' par nič gwzolaō goc de'e neche de'en ben Diozān' lyebe gone' par goclene' de'e xaxta'ocho ca', bene' mendad bosu'olalje' xčen bia yixā'. ¹⁹ De'e na'anā' cata' de'e Moizezān' beyož be'elene' beṇā' ca' dižā' čhe yoguā'əloj de'en ben Diozān' mendad so'one' can' na lei čhe'enā', nach de'e Moizezān' bže'e lega'aque' xčen go'on dao' na' xčen šib nach nis. Bže'e lega'aque' de'e ca' len lata' yišā' xa xilā' de'en mben color axna na' len to xis yixā' dao' de'en naquā ca gwreg. Na' leczā bže'en li-brān' gan' nyoj leinā'. ²⁰ Na' de'e Moizezān' gože' lega'aque': "Chen ni ben Diozān' mendad əgwža'a le'e par nič gone' can' none' lyebe gone' par gaquālene' chio'o." ²¹ Nach bža'ate'en yo'odaō' de lachā'ən na' len yesā' ca' na' ša' ca' de'en bosu'ochine' gan' gwsu'ela'ogūe'e Diozān'.

²² Lei de'en bzof de'e Moizezān' benān men-

dad bosu'ože'e chennā' par nič zan de'en bosu'ochine' gwsu'aquān xi'ilažā' can' na lein'. Diozān' bito bezi'ixene' xtolā' beṇā' žalā' cui bosu'olalje' chen čhe bia yixā'.

De'en bnežjw cuin Cristān' gwsu'ote'ene' chac cheque'e xtolā' chio'o chonli-lažā'əchone'

²³ De'e na'anā' benān byen bosu'ože'e xčen bia yixā'ən de'e ca' besā'əchine' lo'o yo'oda'onā' par nič gwsu'aquān xi'ilažā' can' na lein'. Pero xčen bia yixā' ca' bito gaquā gonān ca gaquā yichjla'ažda'ochon' can' chene'e Diozān' par nič šo'ocho gan' zoe'enā'. Tozā xčen Jesocrist nan' zaquā'ən par chonān ca chac yichjla'ažda'ochon' can' chene'e Diozān'.

²⁴ Cata' Cristān' gwdixjue' xtolā'əchon' bito gwyo'e lo'o cuart əgwchope čhe yo'oda'onā' can' gwsu'on bḫoz ca' cana' sino beyepe' yoban' gan' zo Diozān', na' na' zocze' na'a chne' fabor chio'o lao Diozān'. Na' cuart əgwchope čhe yo'odaō' čhe beṇā' Izrael na'anā' gwzon par bzejni'in chio'o can' naquā gan' zo Diozān'. ²⁵ Bḫoz əblao ca' ze tgūiz güejə gwsu'e lo'o yo'oda'onā' gan' nzi' latjə gan' zoczā Diozān' bosu'ože'e chen čhe bia yixā'. Pero Cristān' bito byažjən əgwnežjo cuine' so'ote'ene' zan las. Šlinzān' blalj xčhene'enā' par gwdixjue' xtolā'əchon'.

²⁶ Žalā' byažjən laljə xčhene'en zan las, babnežjw cuine' zan las dezd cata'ən gwxe yežlyon' žalā' ca'. Pero caguā ca'anā'. Bnežjw cuine' šlinzā cata'ən bžin or čhe'enā', na' de'en gwsu'ote'ene' šlinzā cana', gwdixjue' xtolā'əchon' zejlicāne.

²⁷ Na' Diozān' bansi'e xneze de que əžin ža sa'at to to beṇāčhān' na' šlinzān' sa'ate'. Na' techlā əṇa Diozān' čhe to toga'aque' ša yesā'əzi'e castigw o ša nite'e mbalaz len le'.

²⁸ Na' ca de'en sa'at beṇāčhān' šlinzā leczā šlinzān' bnežjw cuin Cristān' gwsu'ote'ene' gwdixjue' xtolā' beṇāčhān'. Nach əžin ža yide' de'e yoblā, caguā par čhixjoče' xtolā'əchon' sino par nič deyexi'e beṇā' ca' čhəsa'əbeza batā'əquān' yide'enā'.

10

¹ Lei de'en bzof de'e Moizezān' chzejni'in chio'o lata'əlasza čhe de'e güen de'en gaquā čhecho cata' yežincho yoban' gan' zo Diozān'. Pero leinā' bito goquā gonān par nič yichjla'aždaō' beṇā' ca' gwsu'on

can' nannə' əsa'aquən can' chene'e Diozən', la'annə'əczə gwsote' bia yixə' yoguə' iz par bezi'ixen Diozən' xtolə'əga'aque'enə'.

² Žalə' de'en gwsote' bia ca' benən par nič cuich so'one' de'e malən' bitoch besə'əyazžene' so'otəche'eb žalə' ca'. Pero de'en gwsa'acbe'ine' ne'e chso'one' de'e malən' nachən' yoguə' iz gwsote'eb. ³ Na' de'en gwsone' ca' bito gwsa'anlaže'e de que zjənapə' dolə'. ⁴ Na' gwsone' ca' yoguə' iz chedə' chen che no go'onn dao' o no šib bito zaquə'an par yeca'an xtolə' beņə'.

⁵ De'e na'anə' catə' Cristən' bide' yežlyo nga gože' Xə' Diozən':

Nezda' to de'en chazlažə'əcho' mazəchlə ca bia yixə' bian' chso'to beņə' par chso'ela'ogüe'le',

na' mazəchlə ca bichlə de'en chso'one' le'. De'en chazlažə'onə' əgwnežjo cuina' par chixjua' xtolə' beņəchən'.

⁶ Lenņə' de'en chebeido' mazəchlə ca bian' chso'te' par choso'ozeye',

na' mazəchlə ca xčhen bia yixə' de'en chəsə'alalje' catə' chəsə'əñabe' yezi'ixeno' xtolə'əga'aque'enə'.

⁷ De'e na'anə' goža' le' can' nyojən le'e li-brən' gan' nan:

“Dioz čhia', za'a nga zedəyena' con can' chazlažə'onə'.”

⁸ Zgua'atec Cristən' gože' Xə' Diozən': “Nezda' de'en chazlažə'əcho' na' de'en chebeichdo' ca de'en chso'te' bia yixə' na' ca bichlə de'en chso'one' le', na' ca de'en choso'ozeye' bia ca' chso'te' na' leczə ca de'en chəsə'alalje' xčhenga'acobən' par chəsə'əñabe' chezi'ixeno' xtolə'əga'aque'enə'.” Gwne' ca' la'annə'əczə lei de'en bzoj de'e Moizezən' benən mendad gwsote' bia yixə' na' gwsone' bichlə de'e ca' gwsone'enə'.

⁹ Nach Cristən' gože' Diozən': “Nada' za'a zedəyena' con can' chazlažə'onə'.” De'e na'anə' nezecho de que Diozən' bitoch chene'ene' gotcho bia yixə' can' na lein' chedə' Cristən' bagwdixjue' xtolə'əchon'.

¹⁰ Cristən' bene' con can' gwyazlažə' Diozən'. Šlinzən' bnežjw cuine' gwsote' beņə' le' par beyone' yichjla'aždao' yoguə' chio'o chonlilažə'əchone' xi'ilažə'.

¹¹ Beņə' ca' zjənaquə bxož, yoguə' ža nita'ətežə nite'e chso'te' bia yixə' par xtolə' beņə' Izrael ca' yela', len la' xčhen bia yixə'an bito gaquə yeca'an xtolə' beņə'.

¹² Pero na' Cristən' bnežjw cuine' šlinzə par gwdixjue' xtolə'əchon'. Na' beyožən' zjəyechi'e gan' chnabi'e len Diozən'.

¹³ Na' zoe' na' chbeze' əžin ža nita' yoguə' de'e ca' chso'onn contr le' na' beņə' contr che' ca' xni'enə'. ¹⁴ Na' de'en gwdixjw Cristən' xtolə'əchon' šlinzə cana', na' beyone' yichjla'aždao' yoguə' chio'o chonlilažə'əchone' xi'ilažə', leczə babene' par nič chac yichjla'ažda'əchon' can' chene'e Diozən' gaquən zejlicane. ¹⁵ Na' caguə nadə'əza' cho'a dižə' che de'e ca'. Leczə Spirit che Diozən' benən ca byožen ca' par nič nezecho naquən de'e li, nan:

¹⁶ Quinga nona' lyebe gona' len lega'aque' catə' əžin žan':

Nada' Dioz gona' par nič šo'o yichjga'aque' de'e ca' nona' mendad so'one',

na' gona' par nič yesyə'əbeine'en lo'o la'ažda'oga'aque'enə'.

¹⁷ Nach nyoj yeto de'en nan:

Cuatač žjsa'alaza'a che de'e mal ca' bagwsone' na' che xtolə'əga'aque'enə'.

¹⁸ Na' catə' babezi'ixen Diozən' xtolə'əchon', bitoch chyažjecho gotcho bia yixə' par əñabcho yezi'ixene'en.

Cheyaļə' socho güe'ela'ochio Diozən' na' goncho orasyon laogüe'enə'

¹⁹ Na'a ža beņə' bišə', laogüe de'e blalj Jesocristən' xchene'enə' par gwdixjue' xtolə'əchon' gwaquəczə šo'ochio gan' zo Diozən' sin cui žebcho. ²⁰ De'en ben Jesocristən' par nič šo'ochio gan' zo Diozən' naquən to de'e cobə la' antslə “Latjə gan' zo Diozən'” lo'o yo'oda'onə' bgašə'an len to lachə'. Pero na'a de'en bnežjw cuin Jesocristən' por ni chechon' bito bi de de'en chcuəšə'an latjə gan' zo Diozən' yoban' len chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən'.

²¹⁻²² Na' de'en naquə Jesocristən' bxož əblao checho, na' de'en chadene' chio'o naccho ca family che Diozən', de'e na'anə' cheyaļə' socho güe'ela'ochio Diozən' na' goncho orasyon laogüe'enə' do yichj do lažə'əcho, gonlilažə'əchone' sin cui gaquəzejlažə'əcho. Goncho ca' laogüe de'en blalj xčhen Jesocristən' par beque'e xtolə'əchon'. Na' leczə bagwchoacho nisən'. ²³ Na' can' gwzolaochio chonlilažə'əcho Jesocristən', ca'aczən' cheyaļə' sotežə socho gonlilažə'əchone' na'

yebeicho de'en žjəyzecho len le', chedə' la' Diozən' ben' ben' lyebe žjəyzecho len le', chone' complir can' ne'ena'.²⁴ Na' leczə cheyalə' güe'e ljuežjcho balor par ničh gaquəchecho che ljuežjcho na' gonchcho de'e güen to yetocho. ²⁵ Na' bito cuejyichjcho de'en chdopcho txen par cho'ela'ocho Diozən', can' chso'on balə beñə' chasə'əbejyichje'en. Cheyalə' gwtiplažə' ljuežjcho par ničh sochcho chečh gonlilažə'əcho Cristən'. Gonchcho ca' chedə' bazon baozə yidə Cristən' yeto.

²⁶ Na' šə chio'o cuejyichjcho dižə' li che Diozən' de'en banombi'acho par gontezcho de'e malən', bitoch gaquəlenən chio'o de'en blalj xčhen Jesocrstən' par beque'e xtolə'əchon'. ²⁷ Na' šə goncho ca', cheyalə' žebcho castigw de'en gon Diozən' chio'o, chedə' notə'ətezcho choncho contr le' əsele'e chio'o lo'o yi' gan' cuiayi'icho. ²⁸ Ca naquə beñə' ca' chsa'aque'ne' bitobi zaquə' lei de'en bzoj de'e Moizezan' na' bito choso'ozenague' chei, beñə' gwlaž checho ca' chso'ote' lega'aque' sin cui chesyə'əyaše'ene' lega'aque', con šə nitə' čhopə o šonə testigw beñə' chso'e dižə' de que de'e malən' bagwso'one'. ²⁹ Pero chio'o ža šə gue'icho Xi'ih Diozən' na' Spirit che'ena' de'en nži'ilažə' chio'o, zaquə'əczən par si'icho castigw gualəch, na' le'egatezə ca' šə gaquecho cui bi zaquə' xčhene'ena'. Lenə'ə' bedəlalje' par ničh gwzolač hac de'e cobə de'en ben Diozən' lyebe gone' par chaclene' chio'o na' bedəlalje'en par ničh yichjla'aždao' chio'o chonlilažə'əchone' beyaquən xi'ilažə'. ³⁰ Nezecho de que Diozən' gwne': "Nadan' co'olažə'a beñə' ca' chso'on contr nada' na' nadan' gonga'aca'ane' castigw." Na' leczə nyojən nan: "Diozən' gwnežjue' castigw che beñə' ca' bagwcu'e ca' xi'ine' šə so'one' de'e malən'." ³¹ Na' šə cuejyichjcho Diozən' ben' zo zejlicane, lechguale de'e žebcho ca naquə castigon' de'en gone' chio'o.

³² Le'e žjsa'alažə' can' bchejele la'əñə'əczə de'e zan de'e gwdi' gwxaquə'əle ca tyempən' catə'an ze'e gwzolač gwyejni'ile che Cristən'. ³³ Besyə'əbei beñə' contr chele ca' bosə'ogüie' can' bžaglaole catə'an bosə'ožia bosə'onite'e le'e na' catə'an gosə'əque'e de'en gotə' chelen'. Na' leczə bchejele par benje txen len beñə'

ljuežjcho ca' catə'an goc chega'aque' ca'. ³⁴ Beyašə' beži'ilažə'əle ljuežjcho ca' beñə' ca' gwsa'ata' ližya na' gwzole mbalaz la'əñə'əczə gosə'əca' beñə' de'en gotə' chele, chedə' la' gwnezele de que laogüe de'en chonlilažə'əle Cristən' de de'e zaquə'əche chele yoban' de'e cui te chei. ³⁵ Na'a ža, bito cuejyichjle ca de'en chonlilažə'əlene', chedə' gwžin ža catə' sole mbalaz. ³⁶ Bito žjxaquə'əlažə'əle par yeyož gonle yoguə'əloj can' chene'e Diozən' la' šə gonle can' chene'ene'ena' žjəyzecho len le' zejlicane can' bene' lyebe. ³⁷ Nyojən can' gwna Diozən' nan:

Lechguale lgiəgwzə əžin ža catə' yidə ben' əsele'a, na' bito šeichene'.

³⁸ Na' beñə' ca' zjanaque' beñə' güen laogua'anə' cheyalə' nite'e so'onlilažə'e nada'.

Na' beñə' ca' chesyə'əbižə' cuich chso'onlilažə'e nada', bitoczə yebeiga'acda'ane'.

³⁹ Pero na' chio'o ža, bito nacho nacho ca beñə' ca' chesyə'əbižə' cuich chso'onlilažə'e Diozən', beñə' ca' yesə'əbiayi'. Chio'o zoteza zoch chonlilažə'əchone' na' de'e na'anə' nezecho žjəyzecho len le' zejlicane.

11

Diozən' chebeine' beñə' laogüe de'en chso'onlilažə'ene'

¹ De'en chonlilažə'əcho Diozən' nezecho guaquə de'en chbezcho gaquə, na' nezecho de'e liczə can' na Diozən' che de'e ca' cui chle'icho. ² Na' beñə' ca' gwnitə' gwlatte, bebei Diozən' lega'aque' laogüe de'en gwso'onlilažə'ene'.

³ Na' de'en chonlilažə'əchone' chejni'icho de que con bene' mendad goc yoban' na yežlyon'. Bito bi bchine' par bene'en.

⁴ Na' ca naquə de'e Abelən', de'en benlilažə'e Diozən', goque' beñə' güen lao Diozən' na' bebei Diozən' de'en bnežjw de'e Abelən' le' cle ca de'en bnežjw de'e Cainə'. Na' la'əñə'əczə cuich zo de'e Abelən', de'en benlilažə'e Diozən' chzejni'in chio'o de que can' cheyalə' goncho.

⁵ Na' Enoquən' leczə benlilažə'e Diozən', na' de'e na'anə' Diozən' bezi' beque'ene' sin cui gote'. Notoch no ble'i le'. Na' nyojən che' de que chebei Diozən' le' antslə ze'e yezi' yeque'ene'. ⁶ Diozən' bito chebeine'

notə'ətezə beṇə' cui chonlilažə' le'. Na' šə no güe'elao' le', cheyalə' šejle'e de que zocə Diozən' na' de que gwzenagcə Diozən' che' šə bi de'en əṇabene' le' do yichj do laže'e.

⁷ Na' ca naquə de'e Noen' ža, leczə benlilaže'e Diozən'. Na' Diozən' bosnisene' le' can' ze'e gaquə na' de'e Noen' gwejle'e che'. De'e na'anə' Noen' bene' to barcw gan' gwyo'e len family che' ca' par nič bito gwsa'ate' len nisan'. Na' yełə' chonlilažə' che'enə' len Diozən' blo'in beṇə' ca' yeziquə'əchlə gwža' yežlyon' de que gwsa'ape' dolə'. Na' leczə de'en benlilaže'e Diozən', de'e na'anə' Diozən' gwne' che' de que naque' beṇə' güen laogüe'enə'.

⁸ Na' de'en benlilažə' de'e Abraannə' Diozən', bzenague' catə' Diozən' bene' mendad šejje' zitə'. Na' gan' gweyje' Diozən' blo'ine' le' yežlyon' de'en gaquə che'. Na' gweyje' la'anə'əczə bito nombi'e latjən' ca orən'. ⁹ Na' de'en benlilažə' de'e Abraannə' Diozən', gwzoe' laž beṇə' zitə' gan' ben Diozən' lyebe gwnežue' xi'in dia che' ca'. Na' de'e Abraannə' gwzoe' lo'o yo'o de lachə'əzə, na' leczə lo'o yo'o de lachə'əzə gosə'ənitə' de'e xi'ine' Isaaquən' na' de'e xi'in xesoe' Jacobən', beṇə' ca' leczə gosə'əbeze' gwnežjo Diozən' xi'in dia chega'aque' ca' yežlyon'. ¹⁰ Bito bi goque de'e Abraannə' de'en gwnite'e lo'o yo'o de lachə'əzə, chedə' gwzoe' lez əžin ža soe' gan' to Diozən', gan' naquə to syoda güen de'e cui te chei, syoda de'en ben Diozən'.

¹¹ Na' ca naquə de'e Sar no'ol che de'e Abraannə', benlilaže'e Diozən' na' de'e na'anə' Diozən' bene' par nič bi'e bdao' na' gwthane'əbo' la'anə'əczə cuich zoe' xlaogüe'e sane'. Diozən' bene' ca' len de'e Sarən' chedə' Sarən' gwejle'e de que Diozən' gone' can' bene' lyebe. ¹² De'e na'anə' la'anə'əczə de'e Abraannə' naque' beṇə' golə par so xi'ine', xi'in dia che' ca' gwsa'aque' beṇə' zan can' zjənaquə beljw ca' de'en zjəžia le'e yoban' na' can' naquə yox de'en chi' cho'a nisdə'onə', notono no gaquə gwlabə' xi'in dia che'enə'.

¹³ De'e Abraannə', de'e Isaaquən' na' de'e Jacobən', na' nochlə beṇə' ca', ne'e chso'onlilažə'əcze' Diozən' catə' bžin ža gwsa'ate' la'anə'əczə cuiṇə' gac can' ben Diozən' lyeben'. Bito gwsa'aczejlaže'e, sino que gwse'ejle'ecze' de que gwžin

žə gone' can' gwne'enə'. Na' lega'aque' gwsa'acbe'ine' de que zjənaque' ca beṇə' zitə' len beṇə' ža' lao yežlyon' na' de que bito bi lažga'aque' de lao yežlyo nga. ¹⁴ Na' de'en gwsa'aque' cui bi lažga'aque' de lao yežlyon', nacbja' de que gwse'enene' yesə'əžine' ga yoblə gan' gaquə lažga'aque'enə'. ¹⁵ Žalə' gwso'one' xbab che yežən' gan' gwsa'alje' de que naquən lažga'aque'enə', zjəsyə'ənitə'əlje' na' žalə' ca'. ¹⁶ Pero gwso'one' xbab de que yoban' naquən lažga'aque'enə' na' gwse'enchgüeine' yesə'əžine' na', chedə' la' güench naquən cle ca yežlyon'. De'e na'anə' Diozən' bito cheto'ine' chega'aque' par əne' de que naque' Dioz chega'aque' ben' chso'elaogüe'e, na' le' babenšəogüe'e to syoda par lega'aque'.

¹⁷⁻¹⁸ Na' ca naquə de'e Abraannə' benlilaže'e Diozən', de'e na'anə' bzenague' catə' Diozən' benene' prueb gože'ene': "Bet xi'injo' Isaaquən' can' choto' bia yixə' ca' na' chlajjo' xchenga'quəbən' par cho'elaogo'o nada'." Na' gwneze de'e Abraannə' de que Diozən' bene' lyebe len le' de'e zan de'e güen de'e gaquə por xi'in dia che'enə'. Na' che bi'i nan' gož Diozən' de'e Abraannə': "Xi'in dia che Isaac na'azə gona' cuent lao dia chio'onə'." Pero bia'acəzə bzenag de'e Abraannə' ca de'en gož Diozən' le' got xi'ine' tlišə'əna'. Na' bžin orən', Diozən' bito be'e latjə gote'əbo'. ¹⁹ De'e Abraannə' bzenague' par gote'əbo' chedə' gwnezene' de que Diozən' chac yosbane' beṇə' guat ca'. Na' ca naquə Diozən' bito be'e latjə gote' xi'ine'enə' guac əṇacho de que Diozən' bosbane'əbo' ladjo beṇə' guat ca'.

²⁰ Nach leczə de'e Isaaquən' benlilaže'e Diozən', na' de'e na'anə' gwṇabene' Diozən' gone' güen len xi'ine' ca' de'e Jacobən' na' de'e Esa'on'. ²¹ Leczə de'e Jacobən' benlilaže'e Diozən', na' de'e na'anə' catə' bazon gate' gwṇabene' Diozən' gone' güen len xi'in xesoe' ca', xi'in de'e Jwsen'. Na' bchequə' yichje'enə' be'ela'ogüe'e Diozən' ži-aša'atezə garrot che'enə'. ²² Na' de'e Jwsen' leczə benlilaže'e Diozən' na' gwejle'e de que əžin ža yesə'əchoj beṇə' Izrael ca' Egipton' can' ben Diozən' lyebe. De'e na'anə' catə' bazon gate' bene' mendad yesə'əyo'e žit che cuerp che'enə' catə' žjəya'aque' Canaanə'.

²³ Na' catà' goljə de'e Moizezən', de'e tant gwso'onlilažə' de'e xaxne'e ca' Diozən', bito besə'əžebe' so'one' contr can' ben de'e rein' mendad so'one' ca de'en gože' beṇə' Izrael ca' so'ot bi'i čhega'aque' ca'. Šonə bio' boso'ocuaše'e de'e Moizezən' ližga'aque'enə', čhedə' gwsa'aquene' nacbo' xochechgua. Na' catə' bitoch goquə yoso'ocuaše'ebo', xi'in rein' beque'ebo' bosčha'ogüe'ebo'. ²⁴ Na' catə' bagwcha'o de'e Moizezən', benlilaže'e Diozən' na' de'e na'anə' bito gone'ene' gaque' cuent ca bi'i čhe de'e xi'in Rei Faraonə'. ²⁵ Gwyazlažə'əche' bžaglaogüe' txen len beṇə' Izrael ca' ca de'en gosə'əzaquə'əzi' gosə'əzaquə'əyaše'e, cle ca gone' bi de'en čhəsyə'əbei beṇə' mal ca' chso'one', la' de'e te čhei de'e ca'. ²⁶ De'en bžaglao de'e Moizezən' gwxaquə'əleben ca de'en gwxaquə'əzi' Cristən'. Na' gocbe'ine' de que de'e zaquə'əche' əžaglaogüe' yoguə' de'e ca' cle ca si'e doxen yejə' gwni'a čhe Egipton'. Gwņezene' gwžin ža catə' gon Diozən' par nič soe' mbalaz. ²⁷ Na' de'en benlilaže'e Diozən' bito bžebe' rein' catə' bžin ža besyə'əchoje' Egipton' la'anə'əczə rein' bžə'achgüe' lega'aque'. Na' de'e Moizezən' gwlo'o gwčhejlaže'e len de'e ca' bžaglaogüe' lao bene' par besyə'əchoje' Egipton' čhedə' gwņezene' loczə Diozən' len le' ca ņacho chle'iczene' le'. La'anə'əczə Diozən' cui no chac le'i le'.

²⁸ Na' de'e Moizezən' de'en benlilaže'e Diozən' bene' mendad len to to family beṇə' Izrael ca' gwso'ote' xilə' dao' ca' can' gož Diozən' le' na' boso'ože'e xčhenga'aquəbən' ližga'aque'enə' par nič anglan' ben' bsejə' Diozən' bito bete' bi'i nech ca' lao yoguə' family čhega'aque'enə'. ²⁹ Na' beṇə' Izrael ca' de'en gwso'onlilaže'e Diozən', Diozən' bene' par nič Nisdəo' Exŋan' goquən' čhoplə xte bla' yo biž par nič goc gosə'ədie' yešla'alə. Pero na' beṇə' Egipto ca' catə' gwsa'acłaze'e yesə'ədie', beyeyjw nisən' gan' čhəšə'ədi'enə' na' gwsa'ate' gwse'ejə' nisən'.

³⁰ Na' leczə de'en gwso'onlilažə' beṇə' Izrael ca' Diozən', de'e na'anə' Diozən' bene' par nič bebixə' ze'e de'en gwyechj doxen syda Jericon' catə' beṇə' Izrael ca' jəsə'əžechje'en yoguə' ža lao gažə ža. ³¹ Na' de'e Raabən' no'olən' goquə sargat antslə, leczə benlilaže'e Diozən'. Na' de'en benli-

laže'ene' bito gwžiyə'e len beṇə' Jerico ca' beṇə' ca' cui boso'ozenag čhe Diozən', čhedə' le' ža bgüialaogüe' beṇə' Izrael ca' liže'enə' beṇə' ca' jəsə'əgüia jəsə'əye' laže'enə'.

³² ĽBichxan' əñia' ža? Bito ņlatja' par gua'a dižə' čhe de'e Gedeonə', čhe de'e Baraquən', čhe de'e Sansonnə', čhe de'e Jefteŋ', čhe de'e Dabin', čhe de'e Samuelən' na' čhe yeziquə'əchlə beṇə' ca' gwsoe' xtižə' Diozən' cana'. ³³ Na' laogüe de'en gwso'onlilaže'e Diozən' bałe' besə'əchoje' gwso'one' gan catə' gosə'ədiləlene' no rei, na' yebałe' gwso'one' byen par nič beṇə' yoblə gwso'one' de'en naquə de'e güen. Na' yebałe' ben Diozən' lyebe gone' to de'e gone' len lega'aque' na' goc can' bene' lyeben', nach leczə yebałe' Diozən' bene' par nič bež əznia ca' cui bi gwso'one'eb lega'aque'. ³⁴ Na' leczə de'en gwso'onlilaže'e Diozən', bałe' bito gwse'eye' lo'o yi'inə', na' yebałe' besyə'əla catə' gwse'ene'e beṇə' so'ote' lega'aque' len spadən', na' yebałe' benejw Diozən' lega'aque' fuers balor catə' cui bi fuers čhega'aque' gotə', na' yebałe' gwsa'aque' soldad gual, na' yebałe' gwso'one' gan soldad zitə' beṇə' besə'əžin gosə'ədiləlene' lega'aque'. ³⁵ Gwnitə' no'olə gwso'onlilažə' Diozən' na' laogüe de'en gwso'onlilaže'ene'enə' bosbane' no family čhega'aque' ladjo beṇə' guat ca'.

Na' gwnitə' beṇə' gwso'onlilažə' Diozən' na' bito gwse'enene' yesə'əbeyjichje'ene' par yesə'əchoje' lao de'en čhəšə'əčhi' čhəšə'əsaquə' beṇə' lega'aque', čhedə' gwnite'e lez yolis yosban Diozən' lega'aque' ladjo beṇə' guat ca' par žjəsyə'ənite'e len le'. ³⁶ Na' gwnitə' beṇə' lechguale gosə'əzi'ičhižə' beṇə' lega'aque' na' gwso'ot gosə'əyine' lega'aque' na' boso'ocheje' lega'aque' gden, na' gosə'əyixjue' lega'aque' ližya. ³⁷ Na' beṇə' mal ca' boso'ošize'e bałə beṇə' ca' chso'onlilažə' Diozən' yej, na' boso'ozoxje' cuerp čhe yebałe' len syer, na' gosə'əgo'oyele'e yebałe' par yesə'əbeyjichje' Diozən', pero bito gosə'əbeyjichje'ene', na' gwso'ote' yebałe' len spad. Na' bałə beṇə' ca' gwso'onlilažə' Diozən' gwsa'aše' yixə' zjənyaze' no xa xilə' na' no xa šib. Bitobi bi gotə' čhega'aque'.

Lechgualē nyašə' goc chega'aque'. Na' lechgualē boso'oči' boso'osaquə' beṇə' lega'aque'. ³⁸ Gosə'əlažē'e do latjə dašə'n' na' do ya'adao' na' do ga ze bļoj' na' ga zo no liž' bia yixə'. Yoguə' de'e ca' goc che beṇə' ca' gwsə'onlilažə' Diozən', len la' zjəzaquə'əche' lao Diozən' cle ca yoguə' beṇə' ca' cui gwsə'onlilažē'ene'enə'. ³⁹ Na' la'anə'əczə' bebei Diozən' yoguə' beṇə' ca' gwsə'onlilažə' le', bito bene' ca gaquə' yoguə'əloj' de'e ca' bene' lyebe žlac gwnitə' lega'aque'. ⁴⁰ Diozən' bito gone'ene' gaquə' che lega'acze' de'en bene' lyebe, sino bene' par nič' txe'n len lega'aque' bagoc checho can' bene' lyebe gaquə' par nič' chac yichjla'ažda'ochon' can' chene'ene'enə', na' lechgualē mbalaz can' bene'enə'.

12

Cheyalə' sotezə socho goncho xbab che Jeso'osən'

¹ De'en gwsə'on yoguə' beṇə' ca' gwsə'onlilažə' Diozən' žlac gosə'əbane' yežlyo nga chzejni'in chio'o can' cheyalə' gonlilažə'əchone'. De'e nan' cheyalə' gwcui'ižəcho ca'alə' šə bi de'en chžon' par gonlilažə'əchcho Diozən', na' cuejy-ichjcho šə bi de'e mal de'en choncho. Na' cheyalə' co'o gwchejlažə'əcho len bitə'ətezə' de'e chac checho par nič' sotezə socho gonlilažə'əcho Diozən' na' goncho can' ne'enə'. ² Cheyalə' sotezə socho goncho xbab che Jeso'osən' chedə' tozə le' chonlilažē'e Diozən' cayanə'an cheyalə' gonlilažə'əchone' chio'o. Gwneze Jeso'osən' ze'e gon Diozən' par nič' soe' mbalaz len le', na' de'e na'anə' gwlo'o gwchejlažē'e de'en gwxaquə'əzi'e catə'an gwsə'ot beṇə' le' le'e yag corozən' na' be'e latjə beya' gwsə'one beṇə' ca' le'. Pero na'a chi'ilene' Diozən' yoban' na' chəsə'anabi'e txe'n.

³ Cheyalə' goncho xbab che Jeso'osən' can' gwlo'o gwchejlažē'e len yoguə' de'en gwsə'on beṇə' mal ca' contr le' par nič' co'o gwchejlažə'əcho na' cui gaquecho zdebə goncho can' chene'e Diozən'. ⁴ Na' chio'o ža, de'e zan babžaglaochcho chedə' choncho xte ga zelao chzaque'echo par cui choncho de'e malən', pero notononə' got chio'o. ⁵ Cheyalə' žjsa'alazə'əcho de que Diozən' chone' chio'o consejw can'

chso'on beṇə' len xi'inga'aque'. Na' consejw' chone' chio'o nyojən nan:

Xi'indaogua'a, bito gaquele de que cui bi zejen ca de'en chona' castigw che-len' catə' chonle bi de'e malən', na' bito gaquele tolə' catə' chdiła' le'e, nada' naca' Xanle.

⁶ De'e na'anə' nada' chnežjuə' castigw che beṇə' ca' chacda' chei catə' chso'one' de'e malən', na' chona' par nič' chəsə'əžaglaə beṇə' ca' bagwcuə'a ca xi'ina' catə' cui choso'ozenague' chia'.

⁷ De'e nan' ža, Diozən' chone' chio'o castigw chedə' chosgole' chio'o can' chso'on beṇə'chən' chosyo'osgole' xi'inga'aque'enə' bi'i chsa'aque'ne' chei, chso'one' castigw chega'acbo' catə' chso'ombo' de'e malən'. ⁸ Na' šə cui bi castigw chechon' chon' Diozən' catə' choncho de'e malən', zeje dižə' de que bito naccho xi'ine', la' yoguə' chio'o bagwcuə'e ca xi'ine' catə' choncho de'e malən' chone' castigw checho. ⁹ Xaxna'acho ca' bosyo'osgole' chio'o yežlyo nga na' gwsə'one' castigw checho che bi de'e mal de'en chone' na' bzenagcho chega'aque'. Naquə'chxe cheyalə' əgwzexjw yichjchon' gwzenagcho con bin' əna Xacho Diozən' ben' chon' yelə' mban zejlicane' che chio'o chonlilažə'əchone'. ¹⁰ Na' xaxna'acho ca' lao to chop izən' gwsə'one' castigw checho con can' gwnan' chega'aque'enə'. Pero na' Diozən' chone' chio'o castigw parzə nič' gaquəlene' chio'o, par nič' ca' gaccho beṇə' la'aždao' xi'ilažə' can' naque'enə'. ¹¹ Na' lao orən' bito chazlažə'əcho bitə'ətezə' castigw de'en chaccho. Pero galj chdelə' cheyacbe'icho naquən' goncho chedə' castigw de'en chaccho chaclenən' chio'o par nič' sotezə socho goncho de'e güennə'.

Diozən' gone' castigw checho šə cui gwzenagcho che'

¹² De'e na'anə' lesotezə' leso' legonlilažə' Diozən' na' le'e co'o gwchejlažə' bitə'ətezə' de'en chyi' de'en chzaquə'əle. ¹³ Leso' legon con can' chene'e Diozən'. Legonən' par nič' beṇə' ljuežjle' ca' yoso'ozenaguəche' che Diozən' cagua ca yəsə'əxope' so'onche' de'e malən', chedə' bale' cuiṇə' yoso'ozenague' che yoguə'əloj' de'en chene'e Diozən' so'one'.

¹⁴ Legon ga zelao saque'ele par nič' sole binlo len yoguə' beṇə' chso'onlilažə'

Jesocristan'. Na' leczā legüē' latjə par niçh Diozən' gone' la'ažda'olen' xi'ilažə', çhedə' notono no yežin gan' zo Diozən' šə cui naquə la'ažda'ogüē'en xi'ilažə'.¹⁵ Bitō güē'ele latjə par niçh tole cuejy-içhjlē cuiçh talenle Diozən', la' Diozən' nži'ilažə'açhgüē' yoguə'açho. Na' šə tole cuejy-içhjlē Diozən', nxož yoguə'əle gonle ca'.¹⁶ Bitō co'o xtole o cuejy-içhjlē be'en çhele o no'ol çhele par solenle beñə' yoblə. Na' bitō gue'ile de'en naquə de'e zaque'e lao Diozən'. Nezecho de'e Esa'on' por to yelə' guao na'azə bete'e de'en banaquən gwnežjo Diozən' le' de'en golje' naque' beñə' nech.¹⁷ Nezele de que gwdechlə gone'ene' yeyac lao ne'e de'en bdie' lao na' beñə' biše'enə', pero bitō goquə bi gone' par niçh yeyaquən lao ne'ena' la'anə'açzə gwcheže' tant gone'ene' yeyaquən lao ne'ena'.

¹⁸ Nža'alə chac che chio'o na'a cle ca can' goc che de'e xaxta'ocho ca' catə'an Diozən' bnežjue' lega'aque' lei che'enə'. Betje' lao ya'a Sinain' na' gwyechj yi' be'l lao ya'anə', na' gwxoan žen, na' beyaquən žçol, na' gwyechjchgua be'.¹⁹ Na' gwse'enene' gwchež to trompet, na' leczā gwse'enene' be' Diozən' dižə' len lega'aque'. Pero de'e tant besə'əžebe' xte gwsa'atə'əyoine' de'e Moizezan' par niçh ye'e Diozən' cuiçh güē'elene' lega'aque' dižə'.²⁰ Leçhguale besə'əžebe' por ni che de'en gož Diozən' lega'aque' antslə de que šə no beñə' žjəbigue'e ya'anə' par yesə'əgüē' laogüēn' yoso'ošiže'ene' yej, na' leczā ca' so'onene' šə bia yixə'.²¹ Na' nezecho leçhguale de'e zaquə' žebchon' goquəczə lao ya'a Sinain', çhedə' len de'e Moizezan' gwne': "Leçhguale chaž çžebe' can' chac."

²² Pero na'a ža chio'o banaccho txen len Diozən' ben' zo zejlicane na' len yoguə' angl zan che' ca' beñə' ca' že' yoban. Na' yoban' gwxaquə'əleben ca' syoda Jerosalennə' na' ca' ya'a Sionnə'.²³ Na' naccho txen len yoguə'əlojte beñə' yeziquə'açhlə beñə' ca' leczā çhasə'ədoə çhasə'əžag chso'elagüē'e Jesocristan', na' yoguə'açho len lega'aque' gwxaquə'əlebecho ca' to beñə' goljə nech lao to family laogüē de'en naccho beñə' blao lao Diozən', na' yoguə'açho nyoj lachon' le'e libr che Diozən' de'en de yoban'. Naccho txen

len Diozən' ben' açhoglaogüē'en che yoguə'əloj beñə' çə žənaque' beñə' güēn o šə žənaque' beñə' mal. Leczā naccho txen len beñə' ca' bagwsa'at, beñə' ca' gws'o'onlilažə' Cristən' lao gwnite'e yežlyon'. Diozən' babene' par niçh yichjla'aždao' lega'aque'enə' banaquən' cayanə'an chene'ene' əsa'aquən.²⁴ Na'a ža zocho txen len Jeso'osən' çhedə' le'ena' bedəlalj xçhene'enə' par niçh gwzolao chon Diozən' de'e cobə de'en none' lyebe gone' par gaquəlene' chio'o. Na' xçhen Jeso'osən' de'en bedəlalje' catə'an gwso'ote'ene' chlo'in de que Diozən' chezi'ixene' xtolə' con beñə' chso'onlilažə' Jeso'osən'. Caguə can' naquən len xçhen de'e Abelən' de'en gwlaļjan', çhedə' lennə' con blo'en de que de'e malən' ben beñə' biše'enə' bete'ene'.

²⁵ Naquən de'e žialao xen gwzenagcho che xtižə' Diozən'. Nezecho de que bnežjue' castigw che de'e xaxta'ocho ca' catə'an gwsa'aque' godenag len xtiže'enə' de'en be' de'e Moizezan' len lega'aque'. Pero gonche' castigw che chio'o šə cui gwzenagcho che xtiže'enə' de'en bedəzejni'i Xi'ine' ben' zo yoban'.²⁶ Leçhguale gwxo' catə' Diozən' betje' yoban' par bžine' lao ya'a Sinain' gan' be'elene' beñə' Izrael ca' dižə'əna'. Na' gwdechlə gwne': "Gwžin ža catə' yossi'insə' yežlyon' de'e yoblə, pero caguə yežlyo na'azən' sino que lenczə de'e ca' chle'icho le'e yoban'."²⁷ Na' de'en gwne' de que yossi'insə'en de'e yoblə, zejen de que cana'achən' te che yoguə' de'e ca' ben Diozən' de'en chle'icho, ca' naquə yežlyon' na' de'e ca' chle'icho le'e yoban'. Na' catə' babesyə'anit yoguə' de'e ca' chle'ichon' Diozən' ne'e zocze' chone' par niçh chac de'e güēn de'e cui te çhei.²⁸ De'e na'anə' cheyalə' güē'echo yelə' choxcwlen che Diozən' ca' de'en cui te che de'e mbalaz de'en chac lo'o yichjla'aždao' chio'o chonlilažə'açhone'. Na' leczā güē'etecho yelə' choxcwlen che' ca' de'en cui te che de'en žjəyecho len le' zejlicane. Cheyalə' gapcho Diozən' respet na' güē'ela'ochone' can' chazlaže'enə'.²⁹ Nezecho ca' naquə yil'inə' çhzeyən bitə'ətezə, na' ca'aczn' chon Diozən', chone' castigw che bitə'ətezə de'e mal de'en chon chio'o beñə' çhedə' leçhguale chgue'ine' bitə'ətezə de'e malən'.

13

De'en chazlažə' Diozən' goncho

¹ Cheyałə' sotezə socho gaquecho che yeziqə'əchlə beñə' chso'onlilažə' Jesocristən', chedə' yogue'e zjənaquə bišə'əcho na' zanchə. ² Cheyałə' əg-güialaocho beñə' zitə' ližchon' na' gonga'acchone' goclen. Bałə xaxta'ochə ca' catə' bosə'əgüialaogüe' beñə' zitə' na' bosə'əgüialaogüe' angl che Diozən' sin cui gwsa'acbe'ine'.

³ Cheyałə' gaquəlencho beñə' ljuežj-cho ca' chsa'atə' ližya chedə' txennə' chžaglaolenga'acchone' šə bi de'e chac chega'aque'. Na' leczə ca' gaquəlencho beñə' ljuežjcho ca' šə no choso'ochi' choso'osakuə' lega'aque'. Leczə gwžinlja ža chi' saquə' chio'o zocho yežlyo nga.

⁴ Na' le'e nšagna'ale yoguə'əle leso do lažə'əle len no'ol chele o be'en chele, can' chene'e Diozən', na' bito talenle notə'ətezəchlə beñə'. Diozən' əgwnežjue' castigw che beñə' ca' chəsə'əgo'o xtoi, na' beñə' ca' chəsə'əbejyichj no'ol chega'aque' o be'en chega'aque' par chəsə'ənitə'əlene' beñə' yoblə.

⁵ Bitə cheyałə' selažə'əcho gaccho beñə' gwni'a. Cheyałə' socho mbalaz len de'en de checho, chedə' cuin Diozən' bagwne' chio'o: "Bitə ganlažə'a le'e na' bito cuejəy-ichja' le'e." ⁶ De'e na'anə' bito de de'e žebcho. Quinga guac əna to tocho: Xana' Diozən' zoe' chaclene' nada'. Na' bito žeba' šə bi de'en gone beñə'chən' nada'.

⁷ Legon xbab che beñə' ca' bosə'osed bosə'olo'i le'e xtižə' Diozən', beñə' ca' cuich nita' na'a. Lega'aque' gosə'əzo gosə'əbeze' binlə yežlyo nga, na' cheyałə' sole gonlilažə'əle Diozən' can' gwnitə' lega'aque' gwsə'onlilažə'ətezenə'.

⁸ Can' naquə yichjla'aždao' Jesocristən' nej nase, ca'aczən' naquən nə'a, na' ca'aczən' gaquən zejlicəne. ⁹ Beñə' zan choso'osed choso'olo'ine' che Cristən' pero na' nža' xen can' choso'osed choso'olo'i bałə'. Bitə güe'ele latjə yesə'əxoayague' le'e len xtižə'əga'aque'ena'. Zakuə'əchən si'icho yelə' chaclen che Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon' par nič sotezə socho gonlilažə'əchone' cle ca cue' yichjcho che bi de'en chəsə'əna beñə' cheyałə' ye'ej

gaocho. De'en che'ej chaochon' bitə chaclenən' yichjla'ažda'ochon'.

¹⁰ Nezecho de que Jesocristən' bag-wdixjue' xtolə'əchon' le'e yag corozən'. Pero na' beñə' ca' ne'e chso'ot bia yixə' na' choso'ozeye'eb chsa'aque'ne' par yezi'ixen Diozən' chega'aque'ena', bitə chaclenən' lega'aque' ca de'en gwduxjw Jesocristən' xtolə' chio'o beñə'ch. ¹¹ Bxoz ca' chso'ote' bia yixə' ze tğüiz güe'ə chəsə'ənabe' yezi'ixen Diozən' xtolə' yoguə' beñə' lao nasyon chechon', na' chjgua' bxoz əblaon' chennə' lo'o cuart gan' nac che Diozən', pero cuerp chega'aque'əbən' choso'ozeye'en fuerlə syoda. ¹² Na' can' goc che Jeso'osan', gwsə'ote'ene' fuer syodan', na' yoguə' beñə' so'onlilažə' Jeso'osan' yeyac la'ažda'oga'aque'en xi'ilažə' por ni che de'en blalj xchene'ena'. ¹³ De'e na'anə' cheyałə' gonlilažə'əcho Jesocristən' na' bitoch nəocho de'e ca' la'anə'əczə šə beñə' zan yesə'əgue'ine' chio'o de'en cuich nəocho. ¹⁴ Gata'ətezə zocho yežlyo nga, de'e te chein', pero chbezcho yežincho yoban' na' žjəyecho syodan' de'e cui te chei. ¹⁵ Laogüe de'en babocobə Jesocristən' yichjla'ažda'ochon' cheyałə' güe'echo yelə' choxwlen che Diozən' dote tyemp na' güe'ela'ochone' len xtižə'əcho. ¹⁶ Cheyałə' sotezə socho goncho yoguə' cləste de'en naquə güen na' cheyałə' əgwnežjwcho con ja'akuə' guac əgwnežjwcho par gaquəlencho beñə' ca' cui de chega'aque', chedə' can' chene'e Diozən' goncho.

¹⁷ Le'e əgwzewjw yichjle na' le'e gwzenag che beñə' ca' bagwlej Diozən' par choso'osed choso'olo'ine' le'e na' par chəsə'əgüia chəsə'əye' le'e. Lega'aque' chsa'aclene' le'e par nič ca' gonlilažə'əchle Diozən', na' cheyałə' yoso'odie' cuent laogüe'ena' can' chonle. Legwzenag chega'aque' par nič yesyə'əbeine' catə' yoso'odie' cuentən' na' cui yesə'ənite'e trist. Na' šə cui gwzenagle chega'aque' bitobi de'e güen gaquə chele.

¹⁸ Legon orasyon par neto'. Zoa' segor de que chonto' can' chazlažə' Diozən', na' chene'eto' can' porzə de'e güen. ¹⁹ Che'enchgüeida' gonle orasyon chia' par nič yob gaquə yidəcha' gan' zolen'.

Chnabe' gaquəlen Diozən' lega'aque'

²⁰ Laogüe de'en bnežjw cuin Xancho Jesocristán' blalj xchene'ena', chac chon Diozán' de'en none' lyebe gone' par gaquälene' chio'o. Na' cuat ažin ža cuich gone' can' bene' lyebe gone'. Xancho Jesocristán' gwxaquä'älebene' ca to beṇä' goye xilä' tant nži'ilaže'e chio'o. Diozán' bolis bosbane'ene' ladjo beṇä' guat ca', na' Dioz na'aczán' chone' par ničh chzo chbezcho binlo len xbab de'en yo'o lo'o yičhjä'ažda'ochon'. ²¹ Laogüe' nan' chona' orasyon chṇaba' ägwletje' xbab güen lo'o yičhjä'ažda'olen' na' gaquälene' le'e par ničh gonle yoguä'älol can' chene'ene' gonle. Na' chṇaba' gone' ca gombi'achle Jesocristán' par ničh ca' gaquä yičhjä'ažda'olen' con can' chazlažä' Diozán'. Ledoye'ela'och Jesocristán' ṇa'a na' zejlicane. Na' can' gonšgaczcho.

²² Legon xbab che yoguä' consejw quinga de'en babena' le'e, chedä' bitotec bzoja' dižä' zan che to ton. ²³ Na' chyixjue'ida' le'e de que Temtion' babechoje' ližyan' na' chbeza'ane' nga. Na' šä yob ye'e nach chi'ane' catä' delana'a le'e.

²⁴ Por part nada' le'e gguap diox beṇä' ca' bagwlej Diozán' par choso'osed choso'olo'ine' le'e na' par choso'ogüia choso'oye' le'e. Na' leczä ca' le'e gguap diox yoguä' noquä'ächlä beṇä' nitä' na' beṇä' bagwlej Diozán' par zjänaque' lažä' ne'ena'. Na' beṇä' ljuežjcho ca' za'ac Italian' choso'oguape' le'e diox.

²⁵ Diozán' gaquälensgue' le'e. De'e na'aza de'e achnia'.

Cart De'en Bzoj Santiagon'

Santiagon' chguape' diox beṇə' ca' zjə-nasəlas zan yež

¹ Nada' Santiago naca' beṇə' güen žin che Diozən' na' che Xancho Jesocristən'. Echguapa' le'e diox, le'e nacle xi'in dia che family ca' šizīn che de'e Izraelən', le'e chonlilažə'əle Jesocristən' na' nasəlasle zan part yežlyon'.

Naquən' nezecho can' chene'e Diozən' goncho

² Beṇə' bišə' dao', le'e yebeichgüei bitə'ətezə de'e chac chele la'anə'əczə šə chy'i' chzaquə'əle. ³ Nezecho bitə'ətezə de'en chac checho chonən chio'o prueb šə chonchechlažə'əcho chonlilažə'əcho Jesocristən'. Na' catə' chonchechlažə'əcho chonlilažə'əcho Jesocristən' zeje dižə' chgo'o chchejlažə'əcho len de'en chac checho. ⁴ De'e na'anə' cheyalə' co'o gwchejlažə'əcho len bichlə de'en chac checho par nič sotezə socho gonlilažə'əcho Jesocristən', əgwzenagcho che' can' cheyalə' əgwzenagcho che' na' yeyož gaccho can' chene'ene'ena'.

⁵ Notə'ətezcho catə'an cui nezecho bin' chene'e Diozən' goncho o šə naquən' chene'ene' goncho, cheyalə' ənabechone' əgwzejni'ine'en chio'o. La' chebeine' chacene' chio'o, na' bito chdile' chio'o catə' chnabechone' gaquəlene' chio'o. ⁶ Pero na' catə' chnabechone' əgwzejni'ine' chio'o, cheyalə' gonlilažə'əcho de que chzenagcze' chechon' na' bito gaquəžejlažə'əcho. Be'enə' chacžejlažə' šə chzenag Diozən' che' gwxaquə'əlebene' ca nisdə'onə' de'en chas chatə' catə' chechj be' laogüen' na' chjta'an nil na'alə. ⁷ Ben' chacžejlažə' šə chzenag Diozən' che', bito gaquə əgwnežjo Xancho Diozən' le' bitə'ətezə de'en chnabe'ena'. ⁸ Na' ben' chon ca' bito nezene' bi xbabən' chone', con šayečə šayen chague' len bitə'ətezə de'en chone'.

⁹ Le'e beṇə' bišə' le'e nacle beṇə' yašə' le'e so mbalaz, chedə' la' Diozən' chone' par nič nacle beṇə' zaque'e. ¹⁰ Na' le'e beṇə' bišə' le'e nacle beṇə' gwni'a, le'e yebei de que lao Diozən' bito zaquə'əchle mazəchlə can' zaquə' beṇə' yašə' ca' chedə' bitə'ətezə de'en deicho yežlyo nga yob te chega'aquei

can' chac len yej ca' de'en chla'ac do yixə'. ¹¹ Catə' chzo bgüižən' zniachgua, chesə'əcuad yixə' ca', nach chesə'əyinj lojei ca' na' bitoch choso'olo'en xoche. Can' chac len yej ca' lecca can' gaquə len le'e, nič yełə' gwni'a chelen' lao chelał chežejele.

Cheyalə' sotezə socho gonlilažə'əcho Jesocristən' bitə'ətezə de'en chac checho

¹² Šə chgo'o chchejlažə'əcho len de'en chac checho na' chonchechlažə'əcho chonlilažə'əcho Jesocristən' nachən' lechguale mbalaz zocho. Na' catə' te de'en chy'i' chzaquə'əchon' Diozən' gone' par nič əbancho len le' zejlīcane can' bene' lyebe əban yoguə'əcho chaquecho che'. ¹³ Na' notə'ətezcho catə' nan goncho de'e malən' bito gaquə ənacho de que Dioz na'anə' chgo'oyele'e chio'o goncho de'e malən', la' Diozən' bito chgo'oyele'e beṇə' so'one' de'e malən'. Le'egatezə ca' le' bito bi bi de de'e co'oyelə' le' par gone' de'e malən'. ¹⁴ La'ažda'omalchon' chonən par nič chene'echo goncho de'e malən'. ¹⁵ Na' bachoncho de'e malən' šə chzenagcho che la'ažda'omalchonə'. Na' šə con zocho choncho de'e malən' gwžin ža catə' cuejyichj Diozən' chio'o na' bito žjəyecho len le'.

¹⁶ Beṇə' bišə' dao', bito əxoayag cūnle gonle xbabən' de que Dioz na'anə' chgo'oyele'e le'e par gonle de'e malən'.

¹⁷ Yoguə' de'en chon Diozən' len chio'o na' yoguə' de'en chone' chio'o zjanaquən güen, bitobi de'e mal žjənsa'an, la' dezd yoba na'ate za'aquən. Xacho Dioz ben' ben de'e ca' chle'icho le'e yoban' chone' par nič gaquə güen checho, na' bito chše'e can' chone' len chio'o, syempr zocze' chone' güen. ¹⁸ Gwyazlažə' Diozən' bocobe' yichjla'ažda'ochon' catə'an gwejle'echo che dižə' li che'ena'. Bocobe' yichjla'ažda'ochon' par nič gonəche' chio'o yełə' bala'an mazəchlə can' gwnežjue'en yeziquə'əchlə beṇə'chən'.

Can' goncho par yebei Diozən' chio'o

¹⁹ Beṇə' bišə' dao', le'e gwzenag che Diozən' do yichj do lažə'əle. Na' bito güe'elizle dižə' sin cui gonle xbab, na' nic le'e əžə'atele. ²⁰ Catə' chža'acho, bito chac goncho güen can' chene'e Diozən' goncho. ²¹ De'e na'anə' cheyalə' cuejyichjcho yoguə'əloł de'en naquə mal na'

bitə'ətezə de'en na la'ažda'omalchon' goncho. Cheyałə' əgwzəxjw yichjcho na' gwzenagcho dižə' li che Diozən' de'en bayo'lo'lo' o yichjla'ažda'ochon', par niç ca' yebəjən chio'o xni'a de'e malən'.

²²Na' cheyałə' goncho de'en na dižə' li che Diozən' goncho, caguə con chenecho can' nanə'. La' šə con chenecho can' nanə' sin cui gonchon cas, chxoayagzə cuinchon' šə ca'. ²³Ben' chene dižə' li che Diozən' šə bito chone'en cas gwxaquə'əlebene' ca to beə' chgüia cho'alaogüie'en lo'o spejw, ²⁴la' con chgüie' can' naquə cho'alaogüie'en na' catə' babeyož bgüie'en le'e cheyanlažə'əte' can' naquənnə'. ²⁵Xtižə' Diozən' de'en nyojən' chsed chlo'in chio'o can' babebej Diozən' chio'o xni'a de'e malən'. Na' de'en chsed chlo'in chio'o goncho naquən de'e güenchgua. Na' šə əgwšedchon na' soteza socho goncho can' nanə' sin cui ganlažə'əchon nachən' socho mbalaz.

²⁶Notə'ətezcho šə choncho xbabən' de que choncho can' chebei Diozən' pero šə con cho'echo dižə' de'en na la'ažda'omalchon', chxoayagzə cuinchon'. La' xtižə'əchon' bito naquən güen lao Diozən', na' bito chebeine' bitə'ətezə de'en choncho šə ca'. ²⁷Šə choncho can' chebei Xacho Diozən', chaclencho no'olə gozeb ca' na' bi'i' gozeb ca' šə biclə de'en chesə'əyazjene' na' chbejyichjcho cuich choncho de'e mal de'en chso'on beə' ca' cui zjənombia' Diozən'.

2

Tozəczə can' cheyałə' goncho len yo-guə' beə'

¹Beə' bišə' dao', Xancho Jesocrisən' naque' le'ezelaogüie beə' zaque'e, na' šə de'e liczə chonlilažə'əcho Xancho Jesocrisən', bito nacho balə beə' gonchguaga'acchone' xen, na' yebəle' gonga'aquechone' naccze. ²Šə la'ac chopə beə' gan' chdopə chžagcho cho'ela'ochio Jesocrisən', na' toe' naque' beə' gwni'a na' nyaze' lachə' šao' lachə' xoche, na' nde xbene'enə' to niy de or, na' ben' yeto naque' beə' yašə' na' nyaze' lachə' golə lachə' bedo beda', tozə can' cheyałə' goncho len choptega'aque'. ³Bito naquən güen šə goncho beə' gwni'ana' xen na' ye'echone': "Gwche'edo' lao yag siy nga." Na' nique naquən güen šə ye'echo beə'

yašə'əna': "Gwzechatezə do de'e na'ala", o šə ye'echone': "Gwche'edo' lao yon'." ⁴Bito naquən güen lao Diozən' šə gon cuincho ca juez par ənachon noen' zaque'e na' noen' cui zaque'e. Xbab chechon' naquən de'e mal šə goncho ca'.

⁵Beə' bišə' dao', Diozən' bagwleje' zan beə' yašə' par zjənaque' xi'ine' na' par chso'onlilažə'əchgüie' le'. Na' catə' yesyə'əžine' gan' zo'enə' gone' par niç yesə'anabi'e txen len le' la' can' bene' lyebe gon notə'ətezə chio'o chaquecho che'. ⁶Pero na' le'e chonle beə' yašə' ca' ca beə' cui bi bi zjəzaque'e. Na' beə' gwni'a ca' chonga'aclene' ca beə' zjəzaquə'əchgua, len la' lega'aque'enə' chesə'əchi'i chesə'asaque'e le'e, na' chəsə'əche'e le'e do lao jostis ca'. ⁷Na' le'egatezəczə lega'aque'enə' choso'ožia choso'onite'e Jesocrisən' ben' chonlilažə'əchon' lgu'a a so'ene' yełə' bala'aṅ.

⁸Lein' de'en naquə de'e žialao lao yoguə' de'e ca' yełə' de'en nyojən le'e Xtižə' Diozən' nan: "Legaque che sa'aljuežj beə'achle catg chaquele che cuinle." Šə de'e liczə chonle can' nanə' chonczle güennə'. ⁹Pero de'e malən' chonle šə balə beə' chonga'acquelene' xen na' yebəle' chonga'aclene' ca beə' cui bi zaque'e. Lei che Diozən' chchoglaon chele de que naple dołə' de'en chonle ca'. ¹⁰Can' naquən, notə'ətezə beə' zoe' chone' cuaselol' can' na lein', pero na' la'əna' tozə pontən' chchəoe', doxen lei na'anə' chape' dołə'.

¹¹Diozən' ben' gwna: "Bito co'o xtole, na' cui cuejyichj be'en chele o no'ol chele par solenle beə' yoblə", leczə'en gwne': "Cui gotle beə'", na' bene' mendad bichlə de'e cui goncho. Šə bitonə' goncho to de'e mal de'e na lein' cui goncho pero babencho yeto de'e nan cui goncho, bia'aczə napcho dołə' len lein'. ¹²Cheyałə' güie'echo dižə' con can' chene'e le'enə' na' goncho con can' chazlažə'enə' chedə' la' le' əne' che to tocho šə choncho can' na Xtiže'enə' de'en nyojən o šə bito choncho can nanə'. Xtižə' Dioz na'anə' chzejni'in chio'o can' babebeje' chio'o xni'a de'e malən' par goncho can' chene'ene'enə'. ¹³Diozən' əgwnežjue' castigw che beə' ca' cui chesyə'əyašə' chesyə'əži'ilažə' ljuežj beə'achga'aque'. Pero beə' ca' chesyə'əyašə' chesyə'əži'ilažə'

ljuežj beňachga'aque', Diozən' yeyašə' yeži'ilaze'e lega'aque'.

Bitobi zejen šə con chonlilažə'ačo Jesocristən' de'e dižə'əza

¹⁴ Beňə' bišə' dao', šə to beňə' bito chaquene' che ljuežje' na' bito chone' yeziquə'ačhlə de'e naquə de'e güen, bitobi zaquə' de'en ne': "Chonlilažə'a Jesocristən'." Yeyeje' lao yi' gabilən' šə de'e dižə'əzən' ɲe' ca'. ¹⁵ Balə beňə' ljuežjcho beňə' chso'onlilažə' Jesocristən' cui de de'en əse'ej əsa'ogüe' na' cui de xala'anga'aque'. ¹⁶ Na' šə bito gaquələnga'acchone' len de'en chesə'əyazjene'enə', šə con ye'ega'acchone': "Ležjəya'ac to šao' to güen na' Diozən' gaquələne' par nič əzelele de'en chyažjelen'", bitobi zejen de'en nacho chonlilažə'ačo Jesocristən' šə goncho ca'. ¹⁷ De'e na'anə', šə con nacho de que chonlilažə'ačo Jesocristən', pero bito chaquecho che ljuežjcho na' bito choncho yeziquə'ačhlə de'en naquə de'e güen, bitocza bi zejen de'en nacho de que chonlilažə'ačhone'.

¹⁸ Nitə' beňə' chesə'əne' de que guaquə so'onlilažə'e Jesocristən' sin cui so'one' de'en naquə de'e güen. Na' leczə nitə' beňə' chesə'əne' con chso'one' de'e güenɲə' pero na' bito chso'onlilažə'e Jesocristən'. Na' nada' əchnia' le'e šə nacho de que chonlilažə'ačo Jesocristən' pero bito choncho de'e güen, bito debia' šə chonlilažə'ačhone'enə'. Pero šə de'e li chonlilažə'ačhone' choncho de'e güenɲə' na' nachia' de que chonlilažə'ačhone'enə'. ¹⁹ Chejle'echo de que tozə Diozən' zaque'e par güe'ela'ochone', na' ca'aczən' cheyałə' šejle'echo. Pero caguə de'e ca'azan' cheyałə' goncho. De'e xio' ca' chse'ejle'en de que tozə Diozən' naque' beňə' zaque'e na' chesə'əxizən tant chesə'əžebən. ²⁰ Choncho de'e cui zeje šə con nacho chonlilažə'ačo Jesocristən' na' bito choncho de'e güenɲə'. Bito gatə' yelə' mban zejlicane' checho šə con nacho chonlilažə'ačhone'. ²¹ De'e xaxta'ochə Abraannə' blo'e de que beňlilažə'e Diozən' de'en bzenague' con bi gožzə Diozən' le'. De'e na'anə' bxoə xi'ine' Isaaquən' lao mes de yejan' par gote'ebo' güe'ela'ogüe' Diozən', pero na' Diozən' bito be'e latjə gote'ebo'. Na' de'en bzenague' che Diozən', de'e na'anə' Diozən' gwne' che' de que

naque' beňə' güen laogüe'enə'. ²² Naquən clar de que de'e Abraannə' caguə con beňlilažə'əze' Dioz na'anə', sino leczə bzenague' che'. Na' de'en bene' ca' blo'e de que beňlilažə'e Diozən'. ²³ De'e na'anə' nyoj Xtizə' Diozən' che' nan: "De'e Abraannə' beňlilažə'e Diozən' na' de'e nan' Diozən' gwne' che' de que naque' beňə' güen laogüe'enə'." Na' leczə nyojən de que Abraannə' naque' beňə' migw che'.

²⁴ Clar naquən de que caguə ni che de'en nacho chonlilažə'ačo Dioz na'anə' ne' naccho beňə' güen laogüe'enə', sino que de'en chzenagcho che' na'anə' ne' checho de que naccho beňə' güen laogüe'enə'. ²⁵ De'e Raaban' ben' goquə no'olə sargatan', bzenague' che Diozən' catə'an bgüialaogüe' beňə' chop ca' bselə' nasyon Izraelən' par jəsə'əgüia jəsə'əye' laže'enə'. Na' blo'ine' lega'aque' yetolə nez par jəya'aque' par nič bito jəsə'əxen soldad che rein' lega'aque'. Na' de'en goquələne' beňə' ca' blo'e de que beňlilažə'e Diozən'. Na' gwna Diozən' che' de que naque' beňə' güen laogüe'enə'. ²⁶ Šə to beňə' bitoch nye'e biš xɲe nezecho naque' beňə' guat. Ca'aczən' gwxaquə'əlebe chio'o, šə bito choncho de'e güen, nezecho bito de yelə' mban zejlicane' chechon' la'anə'əczə šə nacho de que chonlilažə'ačo Jesocristən'.

3

Choncho de'e xinj len xtižə'ačhon'

¹ Beňə' bišə' dao', nezecho de que neto' chsed chlo'ito' beňə' yoblə xtižə' Diozən' si'ichto' castigw šə bito gonto' can' nanɲə'. De'e na'anə' əchnia' le'e, bito selazə'ətecle əgwšed əgwlo'ile beňə' yoblə xtižə' Diozən'. ² Zan las yoguə'ačo choncho de'e xinj. Pero šə to beňə' bito chone' de'e xinj len xtižə'enə' naquəchgüe' beňə' güen na' gwzoiczene' nabia' doxen cuerp che'enə' šə ca'. ³ Chgo'ocho frennə' cho'a cabey ca' par nič yosə'əzenaguəb checho na' žja'acquəb con gatə'ətezə chene'echo šejlenga'acchob. ⁴ Na' leczə beňə' ca' choso'osa' barcw xen ca' choso'ochine' yag da'ozə de'en chsa' lega'aquan liča par nič chja'aquan gatə'ətezə chse'enene' la'anə'əczə šə chžiguə' be' gualən' lega'aquan. ⁵ Ca'aczən' naquən len ložə'ačhon'. Tozə de'e dao' rizə'an naquən par len cuerp chechon' pero chac chɲelenchon dižə' par gon

cuincho xen. Na' ca naquə to yi' bzi' dao' guaquə əgwzeyən to ya'adao' xen, ca'aczən' naquən' len ložə'ačon' catə' chjelenchon dižə' mal. ⁶Gwxaquə'əleben ca to yi'. Šə bito chzenagcho che Diozən' cho'echo yoguə' cłaste dižə' mal, chedə' ložə'ačon' chonchən de'e mal cle ca bitə'ətezəchlə part che cuerp chechon'. Na' šə cho'echo dižə' malən' chyałə'əch yoguə'əlołte de'e mal de'en chonchon', na' bitoczə bi güen socho yedote lao əbancho. La' che gwxiye' nan' chzenagcho catə'ən cho'echo dižə' mal ca'. ⁷Chsa'ac max yoguə' cłaste bia yixə', bia žia tap ni'a ne'i, bia žia xile'e, bia chda nxobə le'i, na' bia ca' ža' lo'o nis. Bagwnitə' beņə' gwsə'onmaxga'aque'eb. ⁸Pero ni to chio'o bito soicho ložə'ačon' par nič bito güe'elenchon dižə' mal. Do tyempte cho'echo dižə' na' dižə' de'en chchoj lo'o la'ažda'omalchon' naquən de'e mal juisy. Gwxaquə'əleben ca benen che to beł əznia. ⁹Len xtižə'ačon' cho'ela'ocho Xacho Diozən' ben' leczə naquə Xancho. Na' leczə len xtižə'ačon' chžia chnitə'əcho ljuējž beņə'əchcho, beņə' ca' ben Diozən' can' naquə cuine'. ¹⁰Na' cho'acho na'anə' chchoj dižə' šao' catə'ən cho'ela'ocho Diozən' na' leczə na'anə' chchoj dižə' mal catə'ən chžia chnitə'əcho ljuējž beņə'əchcho. Beņə' bišə' bito choncho can' cheyałə' goncho. ¹¹Nezecho de que bito žia nis šao' na' nis əzbař toza bej. ¹²Na' leczə ca' beņə' bišə', nezecho de que to yag yixguion' bito chbian güi na' nic zapjən' chbian' yixgüio. Na' leczə ca' bito šejcho bej gan' žia nis əzbařjən' par žjxi'icho nis šao'. Ca'aczən' naquan len chio'o ža, bito cheyałə' güe'echo dižə' mal txen len dižə' güen, sino cheyałə' güe'echo por dižə' güen.

Can' goncho šə Diozən' babene' chio'o yelə' sin' che'enə'

¹³Notə'ətezcho šə chaquecho naccho beņə' sin' na' chejni'icho xtižə' Diozən' par əgwsed əgwlo'ichon beņə' yoblə cheyałə' goncho yoguə'əloł can' chene'e Diozən' goncho par nič gacbia' naccho beņə' sin', na' bito gon cuincho xen de'en naccho beņə' sin'. ¹⁴Pero na' šə chgue'i ljuējžcho na' chene'echo gaccho beņə' blaoch cle ca lega'aque' bito cheyałə' əňacho de que naccho beņə' sin' par əgwsedecho beņə'

yoblə. Nacbia' bito naccho beņə' sin' šə choncho ca'. ¹⁵Na' šə chgue'i ljuējžcho na' chene'echo gaccho beņə' blaoch ca lega'aque' bito naccho beņə' sin' par əgwsedecho beņə' yoblə, con choncho can' na la'ažda'omalchon' na' can' chso'on beņə' ca' cui zjənombia' Diozən', la' xbab chechon' za'an che de'e gwxiye'enə'. ¹⁶Šə chgue'i ljuējžcho na' chene'echo gaccho beņə' blaoch ca lega'aque', bito zocho binlo len lega'aque' šə ca', na' choncho porzə de'e mal. ¹⁷Catə' Diozən' chone' chio'o yelə' sin' che'enə', choncho porzə de'e güen, na' bito chxecho gwđilə entr ljuējžcho. Na' catə' chone' chio'o yelə' sin' che'enə' naccho gaxjwlažə' na' chzexjw yichjcho par nič chzenagcho che ljuējžcho. Na' leczə cheyašə' cheži'ilažə' ljuējžcho na' tozə can' chaclencho yogue'e na' cho'echo por dižə' li. ¹⁸Pero catə'əch zo chbezcho binlo na' chaclencho beņə' yeziquə'əchlə par yesə'əzo yesə'əbezəga'aque' binlo, nachən' beņə' ca' chsed chlo'icho so'onlje' de'e güenə'.

4

Bito gaquə goncho txen len beņə' ca' cui zjənombia' Diozən'

¹De'en chđilə chšašle entr ljuējžle chonle ca' chedə' yo'o yaz de'e malən' lo'o yichjla'ažda'olen' na' chnabi'an le'e par chonle con can' nan chele. ²Yo'o yaz de'e malən' lo'o yichjla'ažda'olen'. De'e na'anə' chene'ele de'en de che beņə' ljuējžle na' catə' cui chac ca'alen, xte chotga'aclene' par nič gaquən lao na'ale. Na' leczə catə' chzelažə'əle gatə' de'e cui de chele chđiləlenle beņə' na' chšašlenga'aclene'. Bito de de'en chyažjele chedə' bito chnabele Diozən' par gone' ca gatə'ən. ³Na' tgüejə catə' chnabecho Diozən' gone' par gatə' bi de'en gatə' checho bito chone'en chedə' con chene'echo gatə' šə bin' na la'ažda'omalchonə', na' choncho con nactežə nan. ⁴Šə cho'echo latjə chnabia' la'ažda'omalchon' chio'o par choncho con can' chene'enə', choncho can' chso'on beņə' ca' cui zjənombia' Diozən' na' choncho contr Diozən'. De'e na'anə' notə'ətezcho šə chene'echo goncho txen len beņə' mal ca', naccho beņə' contr che Diozən' na' de'en cuich chaquecho che Diozən' gwxaquə'əlebecho ca to no'olə

go'o xtoi, no'olən' cuich chaque che be'en che'ena'. ⁵ Chonljale xbab de que Xtižā' Diozān' bitobi zaquā'an gan' nyojan nan: "Diozān' beñe' Spirit che'ena' zon lo'o la'ažda'ochon'. Na' Spiritān' lechgualē nži'ilažā'an chio'o, na' chzelažā'ačhguan gaquecho che tozā Diozān'." ⁶ Diozān' chaclenchgüe' chio'o par ničh cuich chzenagcho che la'ažda'omalchon'. De'e na'anā' nyojan le'e Xtižā' Diozān' nan: "Diozān' chone' contr beñā' ca' chso'on cuinga'aque' xen, pero chaclene' beñā' ca' chso'on xbab de que bitotec bi zjāzāque'e." ⁷ De'e na'anā' cheyaļā' gon cuincho lažā' na' Diozān' na' co'o gwčhejlažā'ačho cui šejle'echo che gwxiye'ena'. Šā goncho ca' yebižā'an šlož. ⁸ Cheyaļā' goncho xbab can' chaque Diozān' checho na' güe'elenchone' dižā' can' cho'elencho beñā' migw checho ca' dižā'. Šā goncho ca', Diozān' gaque' beñā' migw checho. Na' šā choncho de'e malān' cheyaļā' cuejyichjon. Na' šā choncho xbabān' de que guaquā güe'ela'ocho Diozān' na' gontezcho can' chene'e la'ažda'omalchon', cləlān' choncho xbabān' šā ca' na' cheyaļā' güe'echo latjā yocobā Diozān' yichjla'ažda'ochon'. ⁹ Catā' babencho de'e malān' cheyaļā' yegüine'echo na' cuežyašā'ačho na' gaquāchgüeicho lo'o la'ažda'ochon' por ni che de'e mal de'en babenchon'. Bitō cheyaļā' goncho legr na' nic cheyaļā' yebeicho, chedā' la' babencho de'e malān'. Cheyaļā' yegüine'echo por ni che de'e malān' babenchon' na' yedinjechon. ¹⁰ Cheyaļā' āgwzexjw yichjcho lao Xancho Diozān' gacbe'icho de que bito naccho beñā' zaquā'ačhgüei par ničh gone' chio'o yaļā' bala'an.

Bitō cheyaļā' ānacho che ljuežjcho de que nape' dolā'

¹¹ Beñā' bišā' dao', bitō cheyaļā' ānecho che ljuežjcho. Ben' chñe' che ljuežje' na' chñelaote', lei na'anā' chzoe' ca'āļā, la' lenñā' nan gaque che ljuežjcho. Na' nezecho de que ben' chon ca' bito chzenague' che lein'. Na' de'en chon cuine' ca beñā' zaquē'e par āne' che ljuežje' de que nape' dolā', chone' lei che Diozān' ca to de'e cui bi zaquē'e. ¹² Tozā Dioz nan' bnežjue' lein' na' tozā le'ena' zaquē'e par āne' che to tocho šā napcho dolā'. Na' lecze'ena' chac gone'

par ničh cui žjāya'ac beñā' lao yi' gabilān' na' chacte sele'e beñā' lao yi' gabilān'. Pero chio'o bito zaquā'ačho ānacho che ljuežjcho de que zjānape' dolā'.

Bitō nezecho bin' gaquā gwxe güižj

¹³ Na' leczā tgüejā chchogbi'achon šejcho to ga šejcho par goncho negosy ničh goncho gan. Na' chbejcho to žān' par šejcho na' chchogbi'achon de que yega'ānchonā' tgüüz. ¹⁴ Bitō güen āchogbi'achon ca' la' bito nezecho bin' gaquā checho o nac goncho gwxe güižj. Yelā' mban chechon' gwxaquā'āleben ca to bejw, la' bejon' šložzā chle'ichon' na' cheyasān. ¹⁵ Cheyaļā' ānacho: "Šā Xancho Diozān' güe'e latjā ābancho na' goncho to de'e goncho." ¹⁶ Pero na' de'e malān' choncho šā chon cuincho xen par chžiacho bia' naquān' goncho sin cui ānabecho Diozān'. ¹⁷ Na' šā nezecho de'en naquā güen goncho na' bito chonchon, napcho dolā' lao Diozān' de'en cui chonchon.

5

Lechgualē de'e mal gaquā che beñā' gwni'a ca' beñā' cui chso'onjilažā' Jesocristān'

¹ Na' le'e beñā' gwni'a le'e cui chonjilažā'āle Jesocristān', le'e so trist, na' le'e cuežyašā', la' lechgualē de'e mal gaquā chele. ² Bachbiayi' de'en deilen', na' leczā bachsa'o beļ zilā' lachā' šao' chelen'. ³ Mech chele de'en naquā de or na' de plat bachesa'āzen xche'li na' de'en zjānzen xche'ina' nacbia' de que bito bchinlen par gaquālenle beñā'. De'e na'anā' āžin žā āžaglaochgualē lao yi' gabilān'. Bagwche' yichjle tlaozā babbtole de'e scha'o xmechlen', la' ānā'āczā bazon gon Diozān' le'e castigw. ⁴ Le'e gon xbab can' benle len beñā' güen žin chelen' beñā' yašā' ca' besyā'ālap cwseš chelen'. Bxoaayagle lega'aque' de'en bito gwduxjwga'aclene' can' cheyaļā'. Na' de'en cui bnežjwle laxjwga'aque'en can' cheyaļā', chlo'en de que nacle beñā' güen de'e mal. Diozān' chzenague' che beñā' güen žin ca' de'en chesyā'āgüine'ene', Dioz ben' napā le'ezelaogüe yelā' guac xen. ⁵ Zotezle che'ej chaoša'ole na' chonditjeile de'en deile chonle con can' nan chele. Na' laogüe de'en chonle con can' nan chelen' na' bito chache'ile bazon gon Diozān' castigw chelen', gwxaquā'ālebele ca to bia yixā' bian'

chgüe'ej chguaoša'ocho par nich chana'əb antslə ze'e gotchob. ⁶ Babenle par nich benə' yoblə gwso'ote' benə' ca' gwso'on de'e güen, na' bitobi goquə so'one' par nich cui bi gonga'aquele'ne'.

Cuezcho bata'aquən' yidə Xancho Jesocristən' de'e yoblə, na' goncho orasyon

⁷Ca naquə le'e benə' bišə' dao', le'e co'lo le'e gwchejlažə' len de'en chyi' chzaquə'əle chedə' bazon yidə Xancho Jesocristən' de'e yoblə. Benə' ca' chsa'az chnite'e chesə'əbeze' cwsešən', chedə' cwsešən' naquən de'e zaque'e. Na' chesə'əbeze' chedote lao chac yejon' na' catə' chbežə yejon' cana'ach chesyə'ətobe' cwsešən'. ⁸ De'e na'anə' bitə'ətezə de'e chyi' chzaquə'əle cheyalə' gonchechlažə'əle gonjilažə'əle Xancho Jesocristən' chedə' nezecho bazon yide' de'e yoblə. ⁹ Benə' bišə' dao', bito yosbague'ele ljuežjle šə bin' chac chele. Šə bin' yosbague'ele ljuežjle Xancho' choglaogüe'en chele de que naple dolə'. Na' bazon baožə yide' de'e yoblə. ¹⁰ Le'e gon xbab che de'e profet ca' benə' ca' gwsoe' xtižə' Xancho Diozən' cana'. Lechgualə besə'əžglaogüe' pero bia'aczə gwnite'e chech gwso'onjilažə'e Diozən'. ¹¹ Mbalaz nita' benə' ca' gwnitə'ətezə gwnitə' gwso'onjilažə' Diozən' la'anə'əczə besə'əžglaogüe'. Babenele xtižə' de'e Jobən' can' benchechlažə'e benjilažə'e Diozən' la'anə'əczə de'e zan de'en gwdi' gwxaque'e. Pero na' catə' gwde de'en gwdi' gwxaque'ena', Diozən' bene' par nich gwzoche' mbalaz cležə can' gwzoe' antslə. Can' ben Diozən' blo'e de que lechgualə chene'ene' gaquəlene' chio'no na' lechgualə cheyašə' cheži'ilažə'e chio'no.

¹² Benə' bišə' dao', bito əgwsocho jorament por yoba, nic por yežlyo nga, na' nic por bitə'ətezəchlə. Cheyalə' güe'echo por dižə' li de'e se'ejle' benə' sin cui əgwzocho testigw de que leiczzechon', par nich Jesocristən' cui choglaogüe'en checho de que cheyalə' si'icho castigw.

¹³ Notə'ətezcho catə' chyi' chzaquə'əcho, cheyalə' goncho orasyon. Na' notə'ətezcho catə' zocho mbalaz, cheyalə' golcho güe'ela'ocho Jesocristən'. ¹⁴ Notə'ətezcho catə' chacšenecho cheyalə' gaxcho benə' gol ca' gwlejcho par nich žənaque' benə' blao che chio'no chdopə chžagcho

cho'ela'ocho Jesocristən'. Na' yesə'əyebe' chio'no setən', na' so'one' orasyon lao Diozən' yesə'ənəbe' yeyaqueecho chedə' lega'aque' na' chio'no chonjilažə'əcho Xancho Jesocristən'. ¹⁵ Na' chio'no choncho orasyonnə' cheyalə' šejle'echo de que chzenagczə Xancho Diozən' checho par nich ca' yeyaquee šə no chio'no chacšene, la' Xancho nan' yeyone' chio'no. Na' šə babencho de'e mal, gozi'ixenczə Xancho' checho. ¹⁶ De'e na'anə' cheyalə' güe'echo dižə' len benə' ljuežjcho che bitə'ətezə de'e mal babencho contr lega'aque' na' goncho orasyon tocho yetocho par nich ca' yezochə güen šə bin' chac checho. Na' šə naccho benə' güen lao Diozən', Diozən' chzenagczə' checho catə' choncho orasyonnə' do yichj do lažə'əcho na' chone' de'e zan de'e güen de'en chnəbechone' gone'. ¹⁷ Le'e gon xbab che Liazən'. Goque' benəch cayanə'ən naquə chio'no. Na' catə' bene' orasyon do yichj do lažə'e gwəbenede' Diozən' cui gaquə yejw, Diozən' bzenague' che' na' bito bsele'e yejon' lao šon iz yo'no gašə. ¹⁸ Na' catə' bene' orasyonnə' gwəbenede' Diozən' əsele'e yejon' de'e yoblə, nach Diozən' bsele'en. Na' goc cwseš che benə' ca' de'e yoblə.

¹⁹ Benə' bišə' dao', catə' to benə' ljuežjcho bagwlejšyichje' de'en naquə de'e li de'en bzejni'i Diozən' chio'no, cheyalə' gaquəlenchone' par nich yedinjene' xtole'ena' na' yeyaquee' tožə len chio'no. ²⁰ Che'enda' ənezele de que catə' choncho par nich notə'ətezə benə' chedinjene' xtole'ena', chaclenchone' par nich chezi'ixen Diozən' xtole'ena' la'anə'əczə šə naquən de'e zan, na' cui yeyej be'ena' lao yi' gabilən'.

De'e na'azən' chzoja' na'a. *Santiago*

Cart Nech De'en Bzoj San Bedən'

Bedən' chzoje' cart par beṇə' ca' chso'onjilažə' Cristən' beṇə' ca' zjənasəlas
¹ Nada' Bed naca' apostol che Jesocristən'. Na' chzoja' cart nga par le'e nasə'əlasle distrit che Ponto, Galasia, Capadosia, Asia na' Bitinia. Chio'o chonjilažə'əcho Jesocristən' naccho ca beṇə' zitə' len yeziqə'əchlə beṇə' ža' lao yežlyon'.
² Xacho Diozən' gwleje' chio'o pa niç naccho xi'ine' can' bsi'e xneze dezd gwalte. Spirit che Diozən' chonən par niç naquə la'ažda'ochon' xi'ilažə' par niç chzenagcho che Jesocristən' na' par niç chnitlao xtolə'əchon' chedə' le' blalj xchene'ena'. Chṇaba' sotezə so Diozən' gaquəlenche' le'e na' gone' par niç so cuezəchle binjo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

Zochə lez žjəyezocho len Diozən'
³ Ledoye'ela'och Diozən'. Le' naque' Xa Xancho Jesocristən' na' leczə cho'elao' Xancho Jesocristən' le'. Lechgwale cheyašə' cheži'ilažə' Diozən' chio'o ca de'en bocobe' yichjla'ažda'ochon' na' bene' par niç zochə lez žjəyezocho len le'. Na' nezecho gaquə can' zochə lez chedə' Jesocristən' bebane' ladjo beṇə' guat ca'.
⁴ Diozən' gone' de'e šao' de'e güen par chio'o de'e cui te chei, na' beṇə' güen de'e mal ca' bito gaquə yesə'əžone' gaquə güen par chio'o. Diozən' babsi'e xneze gone' de'e ca' par chio'o catə'an yežincho yoban'.
⁵ Na' na'a Diozən' len yejə' guac xen che'ena' chcuasə' chcue'eje' chio'o len de'e malən' chedə' chonjilažə'əchone'. Na' chbezcho batə'aquən' yidə Cristən' de'e yoblə niç gone' de'e güen ca' par chio'o.

⁶ De'e na'anə' zochə mbalazchgua la'anə'əczə de de'e zan de'en chyi' chzaquə'əcho šlož güejə lao zochə yežlyo nga.
⁷ Beṇə'əchən' choso'ozeye' orən' par niç chesə'əneze' šə naquən doalje na' par niç chesyə'əbeje' bitə'ətežə de'en nchixən. Na' orən' gwžin ža te chei. Na' ca'aczan' chon Diozən' len chio'o, cho'e latjə chyi' chzaquə'əcho par niç nacbia' šə de'e li chonjilažə'əchone'. Na' šə de'e

li chonjilažə'əchone' zaquə'əchən cle ca can' zaquə' orən'. Na' šə ca' catə' yidə Jesocristən' de'e yoblə, Diozən' əne' checho de que bencho de'e güen, na' gone' par niç gaccho beṇə' blao na' gone' chio'o yejə' bala'an' xen.

⁸ Na' le'e chaquele che Jesocristən' la'anə'əczə bitonə' le'ilene'. Na' la'anə'əczə bito chle'ichone' na'a chonjilažə'əchone'. Na' de'e na'anə' zochə mbalaz na' clegazə chebeicho.
⁹ Na' de'en chonjilažə'əcho Jesocristən', gone' par niç žjəyezocho len Diozən'.

¹⁰⁻¹¹ Na' ca naquə beṇə' ca' boso'ozoj Xtižə' Diozən' cana', Spirit che Diozən' de'en leczə naquən Spirit che Cristən' gwzən lo'o yichjla'ažda'oga'aque'ena', bzejni'in lega'aque' can' saquə'əzi' ben' əsele' Diozən' par yosle' beṇə' lao de'e malən' na' can' yezi'e yejə' bala'an' xen che'ena' catə'an te de'en saquə'əzi'ena'. Gosə'əneze' na' boso'ozojə' can' chaclen Diozən' chio'o na'a. Na' boso'osedyaṇe' na' besyə'əyiljyože' non' əsele' Diozən' par gone' ca žjəyezocho len le' na' batən' əsele'ene'.
¹² Spiritən' bzejni'in lega'aque' de que de'en boso'ozojə'ena' bito gaquən complir tyemp chega'aque'ena' sino tyemp che chio'onə'. Na' ca naquə neto' babzeneto' le'e dižə' güen dižə' coba de'en chzejni'in che Cristən', gwduxjue'ito' le'e de que baç goc complir can' boso'ozoj beṇə' ca' cana'. Spirit che Diozən' de'en bsele'e goclenən neto' gwduxjue'ito'on le'e. Na' angl ca' lechgwale chse'ene' se'ejni'ine' de'e ca' bagwduxjue'ito' le'e.

Cheyałə' gaquə la'ažda'ochon' xi'ilažə' len yoguə' de'en choncho

¹³ De'e na'anə' cheyałə' socho len tozə xbab na' ṇabia' cuincho par goncho can' chazlažə' Diozən'. Cheyałə' socho yebeicho ca de'e güen de'en gon Diozən' par chio'o catə'an yidə Jesocristən' de'e yoblə.
¹⁴ Laogüe de'en naccho xi'ine' cheyałə' sotezə socho əgwzenagcho che'. Bitoch cheyałə' əgwzenagcho che de'e malən' de'en chene'e la'ažda'omalchon' goncho can' bencho catə'an cuiṇə' šo'o be'eni' che Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon'.
¹⁵ Diozən' gwleje' chio'o par naccho xi'ine'. Le' naque' beṇə' la'aždao' xi'ilažə'. De'e na'anə' chio'o leczə cheyałə' gaquə la'ažda'ochon' xi'ilažə' len yoguə' de'en choncho.
¹⁶ Xtižə'

Diozən' nyojən nan: "Cheyalə' gaquə la'ažda'olen' xi'ilažə' čhedə' nada' Dioz naquə la'ažda'ogua'anə' xi'ilažə'."

¹⁷ Chio'o choncho orasyon lao Diozən' che'echone' "Xato' Dioz". Na' Dioz nan' chchoglaogüe'en che chio'o benəch šə nocho napcho dolə' segon naquan' chon to tocho. Na' tozəczə can' chon Diozən' len yoguə' benəchən'. De'e na'anə' cheyalə' gapchone' respet na' sotezə socho gapcho cuidad par niçh cui goncho de'e mal lao socho yežlyo nga. ¹⁸⁻¹⁹ Nezecho de que costombr ca' de'en boso'ozejni'i de'e xaxta'ocho ca' chio'o bitobi zjəzaquə'ən. Na' Cristən' gwdixjue' xtolə'açhon' catə' blalj xçhene'ena' par niçh cuich ŋaochi costombr ca'. Biti gwdixjue'en len mech de or o de pļat o len bichlə de'en zjəde lao yežlyon' de'en yesə'əde çhei. Na' xçhene'ena' de'en blalje' zakuə'açhguan lao Diozən'. Cristən' gwxaquə'əlebene' ca xilə' dao' bian' cui bi bi yižgüe' da' na' cui bi bi naquei, ca bia ca' gwsə'ot beṇə' Izrael gwlaž checho ca' par bezi'ixen Diozən' xtolə'əga'aque'ena'. ²⁰ Na' ze'e xē yežlyon' catə' Diozən' gwleje' Cristən' par çhixjue' xtolə'açhon'. Na' Diozən' bsele'ene' laochon' tyemp nga zocho ŋa'a par chaclene' chio'o. ²¹ Na' de'en bosban Diozən' Cristən' ladjo beṇə' guat ca' na' bnežjue'ene' yełə' bala'əṇ xen, de'e na'anə' chonlilažə'açho Diozən' na' chebeicho nezecho gon Diozən' güen len chio'o.

²² Na' de'en bachzenagcho che dižə' li che'ena', Diozən' bene' ca naquə la'ažda'ochonə' xi'ilažə', par niçh chaquəcho che yeziqə'açhlə beṇə' chso'onlilažə' Cristən'. De'e na'anə' cheyalə' gaquəchgüe'icho chega'aque' do yiçhj do lažə'açho, caguə de'e dižə'əza. ²³ Diozən' babene' par niçh goljcho de'e yoblə chedə' gwyejle'echo che xtižə' Diozən'. De'e na'anə' bade yełə' mban zejlicane çhecho. Biti den por ni che de'en goljcho por xaxna'acho beṇə' ca' çhsa'at, sino por Diozən' ben' zo zejlicane. ²⁴ Xtižə' Diozən' nyojən, na:

Chio'o beṇəch gwxaquə'əlebecho ca yixə' de'en chla'ac do yoba, çhedə' šložgan' zocho.

Na' yoguə' de'en de yežlyo nga de'en chebe'icho gwxaquə'əleben ca lojei ca', çhedə' te çhega'aquan'.

Can' chac len yixə' ca', chesə'əbižən nach chesə'əyinj lojei ca', ca'atezəczən' chac len chio'o na' len de'e ca' zjəde yežlyo nga.

²⁵ Pero na' caguə de'e te che Xtižə' Xancho Diozən'.

Dižə' güen dižə' cobən' de'en gwdixjue'ito' le'e naquan xtižə' Xancho Diozən' de'en cui te çhei.

2

¹ Na' laogüe de'en banaccho xi'in Dioz, cheyalə' cuejyichjcho yoguə' çlaste de'e mal de'en choncho. Biti əxoayagcho beṇə', bito goncho ca əsa'aque beṇə' naquəchcho beṇə' güençh can' naccho, bito gaquəxi'icho beṇə' na' nic əṇeçho dižə' mal che beṇə'. ² Na' ca bi'i che'en dao' ca' çhəsə'ədombo' xizə'əga'acbo' ca'aczən' cheyalə' selažə'açho šejni'ichecho Xtižə' Diozən' de'en nyojən par niçh gaquəlenən chio'o gaccho can' chene'e Diozən' gaquə chio'o chonlilažə'açhone'. Na' Xtižə' Diozən' bito chxoayaguən notə'ətezə beṇə'. ³ Cheyalə' selažə'açho šejni'ichecho Xtižə' Diozən' çhedə' bachacbe'icho de que Xancho Jesocristən' chonchgüe' güen len chio'o.

Cristən' gwxaquə'əlebene' ca to yej squin che to yo'o

⁴ Chio'o chonlilažə'açhone' çhedə' zoe' zejlicane na' chone' chio'o yełə' mban zejlicane. Diozən' gwleje' le' par chone' chio'o yełə' mban zejlicane na' leçhgualə zaque'e len Diozən'. De'e na'anə' Jesocristən' gwxaquə'əlebene' ca to yej de'en gwlej beṇə' par gaquən yej squin ližə'ena' na' zakuə'açhguan len be'ena' gwlej lenṇə', la'ana'əczə beṇə' ca' yeziqə'açhlə gwsa'aque'ne' cui bi zakuə' yejən' na' boso'ozo'en ca'ala'. ⁵ Na' de'en ngoda'açho txen len Jesocristən' gwxaquə'əlebecho ca yej ca' de'en zjəncua' zjəngoda'ən gan' chac yo'o de yejən'. Pero zakuə'açcho ca yejən' la' de yełə' mban zejlicane çhechon', na' yoguə'açho txenṇə' naccho liž Diozən' çhedə' zoe' len chio'o. Na' gwxaquə'əlebecho ca bxož çhe beṇə' Izrael gwlaž checho ca' can' gwnitə'ətezə gwnite'e gwse'ejni'alažə'e Diozən', çhedə' Jesocristən' chone' par niçh zotezə zocho cho'ela'ocho Diozən' lo'o yiçhjla'ažda'ochon' can' chazlažə' Diozən'.

⁶Na' Xtižə' Diozən' nyojən' che Jesocrisən' nan:

Gan' nzi' Sion na' əselə'a to beŋə' gwxaquə'əlebene' ca to yej de'en gwlejš beŋə' par gaquən yej squin, na' zaquə'əchguan par le'.

Na' beŋə' so'onlilažə' ben' gwxaquə'əlebe ca yejən' bito bi zto' əsa'aque'ne' che de'en so'onlilažə'ene'.

⁷Na' par chio'o chonlilažə'əchone', naque' le'ebeyože beŋə' zaque'e. Pero na' beŋə' ca' cui chso'onlilažə' le', choso'ozoe' le' ca'alə, na' par lega'aque' nyojczə Xtižə' Diozən', nan:

Yej de'en boso'ozo mues ca' ca'alə, len banaquan yej squin na'a.

⁸Na' le'egatezə ca' nan:

Ben' əselə'a gwxaquə'əlebene' ca to yej de'e əchego' beŋə',

na' ca to yej de'en žjasə'əžo'e na' yesə'əbixə'.

Yesə'əchegüe'e chedə' chso'onczə yichjlaoga'aque' cui choso'ozenague' Xtižə' Diozən'. De'e na'anə' yesə'əbiayi'e can' babsi' Diozən' xneze.

Chio'o chonlilažə'əcho Diozən' naccho xi'ine'

⁹Pero na' chio'o chonlilažə'əcho Diozən' bagwleje' chio'o par naccho family che'. Na' lao Diozən' naccho rei na' bxož, na' naccho nasyon che' na' nactecho xi'ine'. Diozən' gwleje' chio'o par nič chixjue'echo catec de'e güenna' chone'. Na' le'enə' bebeje' chio'o lo'o de'e žcholan' gan' gwdacho antslə. Na' gwlo'o be'eni' che'enə' lo'o yichjla'azda'ochon'. Na' be'eni' che'enə' naquan de'e güen juisy par chio'o. ¹⁰Antslə bito goccho xi'in Diozən', pero na'a banaccho xi'ine'. Na' antslə bito gwnezecho de que cheyašə' cheži'ilaza' Diozən' chio'o, pero na'a banezecho de que cheyašə' cheži'ilaze'e chio'o.

Zoczcho par goncho can' chazlažə' Diozən'

¹¹Beŋə' bišə' dao' chio'o naccho ca beŋə' zitə' len beŋə' ža' lao yežlyo nga na' par chio'o lažchon' naquan gan' zo Diozən'. Na' chatə'əyoida' le'e bito əgwzenagle che de'en chzelažə' la'azda'omallenə' cuent cui nabian le'e par gonle de'e malən'. ¹²Le'e sotezə leso legon de'e güen par nič beŋə' ca' cui zjənombia' Diozən' yesə'əle'ine' de'e güenna' chonle na' gwžin ža bale'

so'onlilažə'e Diozən' əso'ene' yelə' bala'an, la'anə'əczə na'a chesə'əne' nacle beŋə' mal.

¹³To tocho cheyalə' əgwzenagcho che jostis ca' beŋə' ca' chesə'ənabia' chedə' Xancho Jesocrisən' bene' mendad goncho ca'. Cheyalə' əgwzenagcho che rein' ben' chnabia'ach. ¹⁴Na' leczə cheyalə' əgwzenagcho che gobernador ca' beŋə' ca' chselə' rein'. Chsele'e lega'aque' par choso'onežjue' castigw che beŋə' chso'on de'e mal, na' par chso'e yelə' bala'an che beŋə' chso'on de'e güen. ¹⁵Diozən' chene'ene' goncho de'e güen par nič bito gaquə yesə'əna beŋə' ca' cuiŋə' so'ombia' le' de que choncho de'e mal, beŋə' ca' nezjə'nchoł yichjla'azda'oga'aque'enə'.

¹⁶Bitoch chonan byen ŋaoch costombr che beŋə' Izrael ca' can' na lein'. Pero bito cheyalə' goncho xbab de que de lsens checho par goncho bitə'əteza de'e mal, chedə' la' naccho beŋə' güen xšin Diozən' na' zoczcho par goncho can' chazlažə'ena'. ¹⁷Cheyalə' gapcho respet yoguə' beŋə'. Na' cheyalə' gaquecho che yeziquə'əchlə beŋə' chso'onlilažə' Diozən'. Cheyalə' güe'ela'ocho Diozən', na' žebcho goncho de'en cui chazlažə'enə', na' cheyalə' gapcho rein' respet.

Cristən' bguo'o bchejlažə'e len de'en gwxaquə'əzi'enə'

¹⁸Le'e nacle mos che beŋə', legwzenag che xanlen' laogüe de'en chaple Diozən' respet. Gwzenagle caguə tlaozə che beŋə' zjənaquə beŋə' güen beŋə' gaxjwlažə', sino que lenczə che beŋə' znia ca'. ¹⁹Catə' beŋə' choso'ochi' choso'osaque'e chio'o sin cui bibi de'e mal noncho, Diozən' chebeine' šə chgo'o chchejlažə'əcho len de'en choso'ochi' choso'osaque'e chio'o, chedə' can' chene'ene' goncho.

²⁰Bitobi zaquə' lao Diozən' ca de'en chgo'o chchejlažə'əcho catə' chesə'əbažə' beŋə' chio'o šə de'en chonchon' naquan mal. Pero na' šə choso'ochi' choso'osaque' beŋə' chio'o laogüe de'en choncho de'e güen, Diozən' chebeine' de'en chgo'o chchejlažə'əcho len de'en choso'ochi' choso'osaque'e chio'o. ²¹Diozən' bagwleje' chio'o par nič goncho de'e güenna' na' par nič co'o gwchejlažə'əcho len bitə'əteza de'e yoso'ochi' yoso'osaque' beŋə' chio'o. Bguo'o bchejlažə' Cristən' len de'en goc che'enə' catə'an gwxaquə'əzi'e por ni

checho, na' bguo'o bchejlaže'e par nič
 ənezecho naquən' chene'ene' goncho na'
 par nič goncho can' bene'ena'. ²² Na'
 Cristən' bitobi de'e mal bene', na' ni que
 əbɣoayague' beṇə' len dižə' de'en be'e.
²³ Na' catə' gwsa'adə' beṇə' le' dižə' bito
 ɲacho boži'e dižə' mal len lega'aque'.
 Na' le'egatezə ca' catə'an boso'ochi'
 boso'osaque'ene' bito gwne' gone' mal
 len lega'aque'. Ben cuine' lao na' Diozən',
 chedə' beṇlilaže'e Diozən' ben' zdacza lɪcha
 par əne' non' napə dolə' na' non' chon
 de'e güen. ²⁴ Bito bi de'e mal ben Cristən'
 pero gwdixjue' che de'e mal de'en ben
 chio'o. Bnežjw cuine' gwso'ot beṇə' le'
 le'e yag corozən', par nič notə'ətezcho
 chonlilažə'əchone' cui si'icho castigw che
 de'en benchon'. Bnežjw cuine' par nič
 cuich šo'o chazcho de'e malən' sino sotezə
 socho goncho de'e güen. Na' be'e latjə
 gwso'onene' le' ca' par nič bebeje' chio'o
 xni'a de'e malən'. ²⁵ Gwxaqua'əlebecho ca
 xilə' ca' zjənasələs laogüe de'en benchon
 can' gwna la'ažda'omalchon'. Pero na'a
 bitoch chzenagcho che la'ažda'omalchon',
 sino que bachzenagcho che Cristən'. Na'
 Cristən' gwxaqua'əlebene' ca to beṇə' goye
 xilə' de'en chcuasə' chcue'eje' chio'o len
 de'e malən'.

3

Can' cheyałə' so'on beṇə' ca' zjənšagna'

¹⁻² Na' le'e no'olə le'e nšagna'ale, to
 tole cheyałə' əgwzenagle che be'en chele.
 Na' šə be'en chelen' bito chzenague' che
 xtižə' Diozən' gwaquəlenljaga'aclene' nič
 yoso'ozenague' chei. Catə' yesə'əle'ine'
 can' zdaczle chonle de'e güenna' na' can'
 chaple Diozən' respet do yičjy do lažə'əle
 gwžinlja ža se'enene' yoso'ozenague' che',
 la'ana'əczə šə cui bi ye'ele lega'aque'.
³ Na' le'e no'olə, bito gonle xbab de
 que zaquə'əchgua de'en gonle par sole
 xochē. Bito cuec yichjle gaquə yišə'
 yichjlen' xochē, na' bito cue' yichjle
 porzə par əgwpa'a xale o par əgualə'əle
 bga o ret o par əgwdele niy. ⁴ De'en
 naquə de'e zaquə'əchgua lao Diozən'
 gaquə yichjla'ažda'olen' can' naquə
 yichjla'aždao' Cristən' na' gacle beṇə'
 gaxjwlažə' na' so cuezle binlo len xbab
 de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen', chedə'
 lega'aquən zjənaquən par zejlicane'. ⁵ Cana'

gwnitə' no'olə gwso'onlilažə' Diozən'
 na' gwso'on cuinga'aque' lažə' ne'ena'.
 Lega'aque' gwsa'aque' beṇə' gaxjwlažə'
 na' boso'ozenague' che be'en chega'aque'.
 Na' zaquə'əchguan lao Diozən' can'
 gwso'one'ena'. ⁶ De'e Sarən' no'ol che
 de'e Abraanṇə' syempr bzenague' che
 be'en che'ena' na' gože'ene' ya'o con bin'
 gože'ene'. Na' šə sotezə sole gonle de'e
 güenna' na' bito žeble par gonlen bitə'ətezə
 gaquə, yesə'əna beṇə' de' que nacle xi'in
 de'e Sarən' chedə' chonle can' bene'ena'.

⁷ Na' chio'o beṇə' byo chio'o nšagna'acho,
 leczə can' cheyałə' goncho güen len no'ol
 checho, can' nezecho chazlažə' Diozən'.
 Cheyałə' güe'ega'achone' yełə' bala'an na'
 cheyałə' goncho xbab de que bito zjə-
 naque' beṇə' gual can' naquə chio'o. Na'
 əžjsa'alaza'əcho de que Diozən' bagoclene'
 lega'aque' par nič de yełə' mban zejlicane
 chega'aque' can' bagoclene' chio'o. De'e
 na'anə' cheyałə' goncho yoguə'əte de'e ca'
 par nič bitobi bi əgwžon cui əgwzenag
 Diozən' checho catə' goncho arasyonṇə'.

*Chchoj catə' chyi' chsaquə'əcho laogüe
 de'en choncho de'e güen*

⁸ Yoguə'əcho cheyałə' goncho tozə xbab
 na' cheyałə' gaquecho lo'o la'ažda'ochon'
 šə bi de'en chac che ljuežjcho. Cheyałə'
 gaque che ljuežj chio'o chonlilažə'əcho
 Diozən' na' cheyałə' yeyašə'əlaže'e ljuežj-
 cho. Bito cheyałə' gon cuincho xen.
⁹ Šə bi de'e mal chso'on beṇə' len chio'o,
 bito ɲacho leczə de'e mal yoži'ichon len
 lega'aque'. Na' šə chsa'adə' beṇə' chio'o
 dižə' leczə bito cheyałə' yoži'icho dižə' mal
 len lega'aque'. Lgua'a yoži'icho de'e mal
 len lega'aque', cheyałə' əṇabcho gaquə de'e
 güen chega'aque'. Diozən' gwleje' chio'o
 par nič chone' ca zocho mbalaz. ¹⁰ Can'
 nyoj Xtižə' Diozən' nan:

Šə chene'echo əbancho sša na' socho
 mbalaz

bito cheyałə' ənecho bitə'ətezə dižə' de'e
 naquə mal.

Na' bito güe'echo bitə'ətezə dižə' goxoayag.

¹¹ Cheyałə' cuejyichjcho yoguə' de'e mal, na'
 goncho de'e güen.

Cheyałə' chiljilažə'əcho nac goncho par so-
 cho binlo len ljuežjcho, na' sotezə
 socho gonchon.

¹² Xancho Diozən' chgüia chye' beṇə' ca' chso'on de'e güen, na' chzenague' catə' chso'one' orasyon laogüe'enə'. Pero na' beṇə' ca' chso'on de'e malən' chže'e lega'aque'.

¹³ Notono no gaquə so'on par niç cuiayi'icho šə zotezə zocho chonchguachio de'e güen. ¹⁴ Pero na' šə beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' yoso'ochi' yoso'osaque'e chio'o laogüe de'en chonchguachio de'en naquə güen lao Diozən', gone' ca socho mbalaz. Na' bito cheyalə' gaquəžejlažə'əcho o žebcho lega'aque'. ¹⁵ Cheyalə' güe'ela'ocho Cristən' do yičj do lažə'əcho na' güe'echo latjə ṇabi'e chio'o. Cheyalə' sotezə socho probnid par yoži'icho xtižə' notə'ətezə beṇə' əṇabene' chio'o bixchen' chejle'echo che Cristən'. Cheyalə' yoži'icho xtižə'aga'aque'enə' dižə' šao' na' con respet. ¹⁶ Do tyempte legon ca əṇezele lo'o la'ažda'olen' de que chonle can' chazlažə' Diozən'. Nach catə' beṇə' yesə'əne' de que chonle de'e mal laogüe de'en chonle can' cheyalə' gon chio'o chonlilažə'əcho Cristən', əsa'aque'ne' zto' de'en chəsə'əne' ca'. ¹⁷ Chchoj catə' Diozən' chazlažə'e chyi' chzaquə'əcho na' güenchlə çhi' saquə'əcho laogüe de'en choncho de'e güen cle ca çhi' saquə'əcho laogüe de'en choncho de'e mal.

¹⁸ Cristən' ben' ben porzə de'e güen gwdi' gwxaque'e por ni che chio'o beṇə' güen de'e mal catə'ən gwso'ote'ene' šlinza cana', na' cuat gate' de'e yoblə. Gwdi' gwxaque'enə' par niç babozoe' chio'o binlo len Diozən'. Na' de'en bidə Cristən' goque' beṇə' belə' chen, de'e na'anə' beṇə' mal ca' gosə'əzoine' gwso'ote'ene'. Pero de'en naque' Xi'in Diozən' beyas bebane' ladjo beṇə' guat ca'. ¹⁹ Na' de'en naque' Xi'in Diozən' gwyeye' gan' ža' angl bzelayo ca' gan' bseyjw Diozən' lega'aque' na' gwduxjui'e xtiže'enə' len lega'aque'. ²⁰ Angl bzelayo ca' dezd cana' bito choso'ozenaguən che Diozən'. Gwso'onən can' gwso'on beṇə' ca' gwnita' ca tyempən' gwzo de'e Noen'. Diozən' gwzoine' gwdupe' yelə' chxenlažə' len lega'aque' de'en bito beṇžue' castigw chega'aque'enə' cate, gwleze' xte catə'əch beyož ben de'e Noen' barcon'. Na' xo'onzə beṇə' gwso'e lo'o barcon' na' lega'acze' bito gosə'əbiayi'e lo'o nisən'. ²¹ Ca'aczən'

naquən len chio'o bagwcho'əcho nisən' na' Diozən' gone' par niç cui yeyejcho lao yi' gabilən'. Na' chcho'əcho nisan' caguə par niç nisən' gonən cuerp chechon' xi'ilažə', sino chcho'əchon de'en bezi'ixen Diozən' xtolə'əchon' catə'ən gwṇabechone' gone' ca gaquə yičjla'ažda'əchon' xi'ilažə'. Na' Diozən' babezi'ixene' checho laogüe de'en beban Jesocristən' ladjo beṇə' guat ca'. ²² Jesocristən' babeyepə' yoban' gan' zoe' chnabi'e t xen len Diozən'. Na' chnabi'e angl əblao ca' na' notə'ətezəchlə angl, na' notə'ətezəchlə napə yelə' gwṇabia'.

4

Diozən' no'e checho de'e gon to tocho par gaquəlen ljuəžjcho

¹ Cristən' goque' beṇə' belə' chen na' bsanlažə' cuine' gwxaquə'əzi'e catə'ən gwduxjue' xtolə'əchon'. De'e na'anə' cheyalə' əgwsanlažə' cuincho saquə'əzi'icho. Šə goncho ca' zejen de que bitoch chnabia' la'ažda'omalchon' chio'o. ² Na' chio'o lao yedote əbancho bito cheyalə' əgwzenagcho che de'en chzelažə' la'ažda'omalchon', cheyalə' goncho can' chazlažə' Diozən'. ³ Antslə bencho can' chso'on beṇə' ca' cuiṇə' so'ombia' Diozən'. Lega'aque' chso'elaže'e chso'one' de'e naquə de'e yelə' zto' na' chso'onteze' bin' chzelažə' la'ažda'omalga'aque'enə', na' zjənaque' beṇə' güe'e zo, na' chso'one' lṇi gan' chac scandl, na' chso'elaže'e chsa'əše' güe'enə', na' chse'ejni'alaže'e lgua'a lsaquə' de'en na lei che Diozən' cui šejni'alažə'əcho. Pero bitoch cheyalə' goncho ca'. ⁴ Beṇə' ca' cuiṇə' so'ombia' Diozən' chesyə'əbanene' de'en cuich choncho t xen len lega'aque'. Bitoch choncho de'e mal ca' de'en chso'onchgua lega'aque'. De'e na'anə' choso'ožia choso'onite'e chio'o. ⁵ Pero yosə'ədie' cuent lao Cristən' che yoguə' de'en chso'one'enə', chedə' la' Cristən' chbeze' par əchoglaogüe'en naquən' gaquə che to to beṇə'əchən', la'anə'əczə šə bagwsa'ate'. ⁶ De'e na'anə' Diozən' bsele'e beṇə' bedəsə'ədixjui'e xtiže'enə' len chio'o par niç chonlilažə'əcho Cristən', na' len yeziquə'əchlə beṇə' gwso'onlilaže'ene' antslə ze'e sa'ate'. Na' nchoglaon che yoguə' chio'o beṇə'əch de que gatcho, pero

benə' ca' gwso'onjilažə' Diozən' la'anə'əczə' gwsa'ate', bia'aczə' zjəmbane' len Diozən'.

⁷ Bazon baözə' šo'o fin che yežlyon', na' de'e na'anə' to tocho cheyałə' socho len tožə' xbab na' nabiə' cuincho par goncho can' chazlažə' Diozən'. Cheyałə' goncho ca' par nič güe'elažə'əcho goncho orasyonə'. ⁸ Na' de'en naquə' de'e žialao xench ca bitə'ətezəchlə' de'en choncho, cheyałə' gaquecho che ljuežjcho do yichj do lažə'əcho. La' catə' chaquecho che ljuežjcho, bito choncho xbab šə' de xtolə'əga'aque' la'anə'əczə' šə' zjənaquən de'e zan. ⁹ Cheyałə' yebeicho əgğüialaocho ljuežjcho ca' catə' da'aque' ližchon'. ¹⁰ Diozən' lao yełə' chaclen che'enə' no'e checho gwde gwdele de'e gaquə' gon to tocho. Na' de'en no'e gon to tocho cheyałə' gonchon par gaquəlen ljuežjcho. Na' šə' goncho ca' saquə'əlebecho ca to mos əblao ben' chon can' chene'e xane'enə'. ¹¹ Šə' Diozən' bano'e checho chixjue'echo xtižə'enə', cheyałə' žjəsa'alažə'əcho de que xtižə'e na'anə' chyixjue'echo. Na' šə' bano'e checho gaquəlencho benə', cheyałə' gaquə'əlengə'acchone' do yichj do lažə'əcho chedə' nezecho Diozən' chone' chio'o fuers balor na' bichlə' de'e chchincho par chaclengə'acchone'. Diozən' bsele'e Jesocristən' chaclene' chio'o, na' bitə'əteza de'en goncho cheyałə' gonchon par nič Diozən' si'e yełə' bala'an. Ledoye'ela'och Jesocristən' na'a na' zejlicane ben' chnabia' zejlicane. Na' can' gonšgacžcho.

De'en chyi' chzaquə'əcho chonən chio'o prueb šə' chonjilažə'əcho Diozən'

¹² Benə' bišə' dao' bito cheyałə' yebanecho catə' choso'očhi' choso'osaquə'əchgua benə' chio'o. De'e ca' chyi' chzaquə'əcho chso'onən chio'o prueb šə' de'e li chonjilažə'əcho Diozən'. De'e na'anə' bito cheyałə' goncho xbab de que de'en chyi' chzaquə'əcho naquən to de'e zaquə' yebanecho. ¹³ Cheyałə' yebeicho catə'an choso'očhi' choso'osaquə'e chio'o chedə' chac checho can' goc che Cristən' catə'an gwdi' gwxaquə'enə'. Na' catə' əžin ža əgwlo'i Diozən' de que Cristən' nape' yełə' bala'an xen, lechgualə' yebeicho na' mbalaz socho. ¹⁴ Na' na'a zocho mbalaz la'anə'əczə' šə' choso'ožia choso'onitə' benə' chio'o de'en chonjilažə'əcho Cristən', la' Spirit che Diozən' de'en napə' yełə'

bala'an xen zon lo'o yichjla'ažda'ochon' par nič nezecho zoe' len chio'o. Benə' mal ca' choso'ožia choso'onite'e Cristən', na' chio'o nombi'achone' cho'ela'ochone'. ¹⁵ Bito cheyałə' gaccho benə' giet benə', benə' bguan, benə' güen bitə'əteza de'e mal, na' bito cheyałə' əgwžiacho bia' bin' so'on benə' yoblə, par nič ca' šə' chi' saquə'əcho bito chi' saquə'əcho laogüe de'en choncho de'e malən'. ¹⁶ Šə' chi' saquə'əcho laogüe de'en chonjilažə'əcho Cristən' bito cheyałə' gaquecho zto' de'en chi' saquə'əcho sino nachle cheyałə' güe'ela'ochio Diozən' na' socžcho gonjilažə'əcho Cristən'.

¹⁷ Chio'o chonjilažə'əcho Diozən' naccho ca family che'enə'. Na' babžin ža lechgualə' chyi' chzaquə'əcho chedə' Diozən' bachzola' chone' chio'o prueb šə' de'e li chonjilažə'əchone'. Na' ca naquən' chyi' chzaquə' chio'o chonjilažə'əchone', nezecho gwžin ža catə' gaquə' de'e mal juisy che benə' ca' cui choso'oženag dižə' güen dižə' cobə' che Diozən'. ¹⁸ Can' nyoj Xtižə' Diozən' nan: "Chio'o banaccho benə' güen lao Diozən' na' bia'aczə' nacchguaze gaquə' cui yeyejcho lao yi' gabilən', na' benə' mal ca' benə' ca' cui chso'elao' Diozən', naquən segor de que lega'aque' žjəya'aque' lao yi' gabilən'." ¹⁹ Chio'o chyi' chzaquə'əcho segon can' chzi' Diozən' xneze gac checho, na' cheyałə' gon cuincho lao na' Diozən' na' gonczcho de'e güen. Le'enə' bene' chio'o benə'ch, na' de'e na'anə' chaclene' chio'o can' ne'enə' la'anə'əczə' chyi' chzaquə'əcho.

5

De'en cheyałə' gon chio'o chonjilažə'əcho Cristən'

¹ Na'a de to de'e ənia' le'e nchojle nacle benə' golə' benə' blao par len benə' ca' chesə'ədoəpə' chesə'əžag chso'elaogüe'e Diozən'. Txenczə' len le'e na' nada' bagwlej Diozən' par naccho benə' golə' benə' blao. Ble'ida' na' cho'a dižə' can' gwxaquə'əzi' Cristən', na' nežda' gon Cristən' chio'o yełə' bala'an xen catə' yide' de'e yoblə. ² Na' chatə'əyoida' le'e leyebi əgğüia əgwyele benə' ca' bagwlo'o Diozən' lao na'ale, caguə' gonlen paržə' nič gonle complir de'en gwso'on benə' mendad gonle. Leggüia legwyega'aque' do yichj do lažə'əle, caguə' por ni che šə' bi gan gonlen'. ³ Na' ca

naquə beṇə' ca' zjənaquə lao na'ale, bito gonle byen yoso'ozenague' chele šə cui chse'enene', sino len bitə'atezə de'e gonle, legwlo'iga'aque' can' chene'e Diozən' goncho. ⁴Šə gonle ca' catə'an yidə Xan-chon' de'e yoblə, ben' chapə chye' yoguə'əcho, gone' chio'o yelə' bala'an xen de'e cui te chei.

⁵Lečzə ca' le'e nacle beṇə' xcuidə', chata'ayoida' le'e legwzenag che beṇə' golə beṇə' blao chelen'. Yoguə'əcho cheyalə' gwzəxjw yichjcho tocho yetocho na' goncho xbab de que bitotec bi zəquə'əcho. La' Xtižə' Diozən' nyojən nan:

Diozən' chone' contr beṇə' ca' chso'on cuinga'aque' xen,

na' chaclene' beṇə' ca' chso'on xbab de que bitotec bi zjəzəque'e.

⁶De'e na'anə' cheyalə' gwzəxjw yichjchon' lao Diozən' ben' napə yelə' guac xen, par nič ca' gone' chio'o yelə' bala'an catə' cheyalə' si'ichon. ⁷Cheyalə' goncho lao na' Diozən' yoguə'əlo' de'en chžebcho gaquə na' bitoch cue' yichjcho chei, la' le' nži'ilažə'e chio'o.

⁸Cheyalə' nabia' cuincho par goncho can' chazlažə' Diozən' na' gapcho cuidad cui co'o gwxiye'en chio'o nez mal. De'e gwxiye'en chonən contr chio'o na' gwxaquə'əleben ca to bež əznia la' bežən' syempr chosya'ab chdab chyljob non' gaob, na' de'e gwxiye'en syempr cheyljlažə'an naclən' gonən par nič əgwžiyi'in chio'o. ⁹Cheyalə' gonchech-lažə'əcho cui šejle'echo che gwxiye'enə'. Cheyalə' sotezə socho gonlilažə'əcho Cristən', na' əžjsa'alažə'əcho de que caguə chio'ozənə' chyi' chzaquə'əcho sino lenczə yoguə' beṇə' bišə'əcho ca' ža' doxenlə yežlyo ngan', beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən'. ¹⁰Na' catə' bagwde de'en chyi' chzaquə'əcho to tyemp dao' na'a, Diozən' gone' par nič gaquəch yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'aždaogüe'enə', na' gone' par nič gonlilažə'əchchone'. Gone' fuers balor checho par goncho can' chene'ene' goncho, na' gaquəlene' par nič to tocho socho len tozə xbab. Dioz na'anə' chaclencze' chio'o len yoguə' de'en chyažjecho na' bagwleje' chio'o par nič gapcho yelə' bala'an xen len le' zejlicane laogie de'en chonlilažə'əcho

Cristən'. ¹¹Ledoye'ela'och Diozən' na'a na' zejlicane, ben' chnabia' zejlicane. Na' can' gonšgaczczo.

Bedən' chguape' diox beṇə' ca' yoso'olabe' cartən'

¹²Cart dao' nga ngoxa'an Silbanon' par le'e. Naque' bišə'əcho na' nezda' de que zotezə zoe' chone' complir can' cheyalə' gone'. Babzoja' cart nga chneyoida' le'e sotezə sole šejle'ele de que de'e li Diozən' nži'ilažə'e chio'o can' babzenda' le'e. De'e na'anə' le'e sotezə leso legonlilažə'e.

¹³Syoda Roma ngan' gwxaquə'əleben ca syoda Babilonian' chedə' beṇə' ca' ža' nga chso'onchgiue' de'e malən'. Na' neto' cho'ela'oto' Diozən' nga chguapto' le'e diox. Diozən' gwleje' neto' par naquəto' xi'ine' can' gwleje' le'e. Lečzə Marcos ben' nona' ca xi'ina' chguape' le'e diox. ¹⁴Catə' chežagle leyolgiüž ljuežjle dižə' šao' par nič gacbia' de que chaque che ljuežjle.

Yoguə' le'e chonlilažə'əle Jesocristən' chnaba' lao Xancho Diozən' gone' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

De'e na'azə de'e chnia'. *Bed*

Cart Egwchope De'en Bzoj San Bedən'

Bedən' chzoje' cart par beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən'

¹Nada' Simon Bed naca' apostol na' beṇə' güen žin che Jesocristən'. Na' chzoja' le'e bagoclen Diozən' par chonlilažə'əle Jesocristən'. Jesocristən' naque' Dioz chechon' ben' babebej chio'o xni'a de'e malən'. Tozə can' chone' güen len yogua' chio'o chonlilažə'əchone' chedə' la' zdacze' licha, tozə can' chone' len neto' naquəto' apostol na' len le'e cui nacle apostol. ²Chnaba' lao Diozən' gaquəlenche' le'e na' gone' ca so cuezəchle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' laogüe de'en nombi'alene' na' de'en nombi'ale Xancho Jeso'osən'.

Can' cheyaḷə' gon chio'o chonlilažə'əcho Cristən'

³Banombi'acho Xancho Jeso'osən' na' de'e na'anə' lao yeḷə' guac xen che'enə' babene' chio'o yogua' de'en chyažjecho par sotezə socho goncho can' chene'e Diozən' na' güe'ela'ochone'. Xancho Jeso'osən' bagwleje' chio'o par naccho xi'ine' laogüe de'en naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e na' nape' yeḷə' guac xen. ⁴Na' laogüe de'en naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e na' nape' yeḷə' guac xen, babene' lyebe gone' de'e zan de'e güen juisy na' de'e zaque'e len chio'o. Bene' lyebe gone' güen len chio'o par niç ca' gaquə yichjla'ažda'ochonə' cayaṇə'n naquə yichjla'ažda'ogüe'enə', na' par niç cuiç goncho de'e mal can' chso'on beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' con choso'ozenagteze' che de'en chesə'əzelažə' la'ažda'omalga'aque'enə'. ⁵Bachonlilažə'əcho Xancho Jeso'osən', na' de'en bachzolao chac yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'aždaogüe'enə' cheyaḷə' goncho xte ga zelao saquə'əcho par niç sotezə socho goncho de'e güen na' par niç šejni'ichecho de'en chazlaže'enə'. ⁶Na' bito cheyaḷə' güe'echo latjə nabia' la'ažda'omalchon' chio'o. Cheyaḷə' sotezə socho gonlilažə'əcho Diozən' catə' chy' chzaquə'əcho, na' cheyaḷə' güe'ela'ochone' na' goncho can' chene'ene'enə'. ⁷Na'

lecza cheyaḷə' gaquecho che beṇə' ljuežicho beṇə' chso'onlilažə' Cristən' can' chonlilažə'əchone' na' cheyaḷə' gaquecho che yeziquə'əchlə beṇə'.

⁸Šə zdacho chonchguacho yogua' de'e ca', chaclənən chio'o par niç nezecho can' chene'e Xancho Jesocristən' goncho na' par niç sotezə socho goncho can' chene'ene'. ⁹Pero na' notə'ətezcho šə bito choncho de'e ca' bagwnia' cheyaḷə' goncho, nçhol yichjla'ažda'ochon' na' bito chejni'išaogüe'echo che Diozən' na' bagonlažə'əcho de que Diozən' babnit-laogüe' de'e mal de'en babencho antslə. ¹⁰De'e na'anə' beṇə' bišə, cheyaḷə' goncho yogua'əloḷ can' bagwnia' chene'ene' par niç ənezecho de'e li bagwlej Diozən' chio'o par naccho xi'ine', na' bsi'e xnezenə' antslə par niç gwcue'e chio'o ca xi'ine'. Šə can' goncho cuat cuiayi'icho. ¹¹Nachən' bitobi bi de de'e gaquə əgwžonən žjəyezochə len Xancho Jesocristən' gan' chnabi'e zejlicəne, Jesocrist ben' babebej chio'o xni'a de'e malən'.

¹²Na' la'anə'əczə baṇezele de'e ca' bagwnia' le'e na' bazole cheçh chejle'ele dižə' li che Diozən', bia'aczə che'enda' gontezə gona' par niç žjəyeza'alažə'əlen. ¹³Chacda' naquən güen na'a nembana' gona' par niç žjəyeza'alažə'əle de'e ca' na' gonle xbab chega'aquən. ¹⁴Nezda' de que yob əžin ža gata' segon can' bablo'i Xancho Jesocristən' nada'. ¹⁵De'e na'anə' chona' xte ga zelao saquə'əda' par niç catə' bagota' guaquə yosa'alažə'əle de'e ca' bagwnia' cheyaḷə' goncho.

Apostol ca' besə'əle'ine' yeḷə' chey che'eni' che Jesocristən'

¹⁶De'en babzejni'ito' le'e can' əgwlo'i Jesocristən' yeḷə' guac xen che'enə' catə'ən yide' de'e yoblə, bito naquən de'e chaljlažə'əto' par əxoayagto' le'e. Neto' apostol che'enə' ble'ito' yeḷə' chey che'eni' che'enə' na' de'e na'anə' nezetə' de que naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e. ¹⁷Xacho Diozən' bnežjue' Xi'ine'en yeḷə' bala'aṇ xen na' bene' par niç cho'alaogüe'enə' goquən ca de'en chey che'eni'. Na' Xacho Diozən' ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' blaə na' ben' chnabia' doxenlə, gwne' che': "Bengan' Xi'ina' ben' chacchgüeida' chei, na' cheba chezaquə'əlažə'a len le'." ¹⁸Na'

neto' beneto' can' gwna Diozən' che', Dioz ben' zo yoban', la' gwzoto' len Jesocrisən' lao ya'anə' de'en gwlej Diozən' par goc ca' laogüeine'.

¹⁹ Na' de'en bable'ito' yelə' chey che'eni' che Jesocrisən' blo'ichən neto' de que Xtiže'enə' de'en boso'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' naquən de'e li. Na' de'e güenṇə' gonle šə əgwzenagle chei. Xtižə' Diozən' de'en nyojən chse'eni'in lo'o yichjla'ažda'ochon' can' chon to lampara chse'eni'in to lo'o cuart gan' naquə žchol. Na' de'en nyojən əgwse'eni'in lo'o yichjla'ažda'ochon' yedote xte catə'an əžin žan' yidə Cristən' de'e yoblə. ²⁰ Pero na' de'en naquə de'e žalao šejni'icho, de'e profet ca' beṇə' ca' boso'ozoj Xtižə' Diozən' cana' bito boso'ozoje' con xbab čhega'acze' che bi de'e ca' bachac o che de'e ze'e gaquə. ²¹ De'en boso'ozoje' bito ṇacho naquən to de'e gwan yoso'ozoje', sino de'en gwlej Diozən' lega'aque' par gwsa'aque' lažə' ne'enə, Spirit che'enə' benən par nič boso'ozoje' de'en gone'ene'.

2

Beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i xtižə' Diozən' clelə

¹ Na' tyemp catə'an gwnitə' profet ca' leczə cana' gwnitə' profet güenlažə' entr beṇə' Izrael ca'. Na' ca'aczn' ṇitə' beṇə' yoso'osed yoso'olo'i xtižə' Diozən' clelə entr le'e. Lega'aque' se'enene' yesə'əxoayague' le'e par nič cui gacbe'ile de que de'en choso'osed choso'olo'ine' bito naquən de'e li. Na' lega'aque' yesə'əzoe' Xancho Jesocrisən' ca'alə ben' gwdixjw xtolə' chio'o beṇəč. Na' šə no yoso'ozenag che de'en choso'osed choso'olo'i beṇə' goxoayag ca', žjəya'aque' lao yi' gabilən'. Na' ca de'en so'on beṇə' goxoayag ca' gonən par nič leczə əžin ža catə' lega'aque' yesə'əbiayi'e to de repentzə. ² Beṇə' zan yoso'ozenague' čhega'aque' na' so'one' yogua' claste yelə' zto' ca de'en chso'on beṇə' ca'. Na' por ni che de'en so'one', beṇə' ca' cuiṇə' so'ombia' Diozən' yesə'əṇe' contr dižə' li che Diozən' de'en naocho. ³ Na' beṇə' goxoayag ca' laogüe de'en se'enčgüeine' yesə'əzi'e mech əso'e de'e zan dižə' güenlažə' de'en sa'aljlaže'e parzə nič əgwnežjoga'aclene' xmechlen'.

Dezd cana' Diozən' babži'e bia' yesə'əzi'e castigw, na' naquən segor yesə'əbiayi'e.

⁴ Nezecho can' goquə cana'. Diozən' bnežjue' castigw che angl ca' gwso'on de'e malən' bsele'e lega'aque' lo'o yech gabil gan' lechuale naquə žchol, na' na' zjənite'e xte ca əžin ža yesə'əzi'e castigw zejlicane. ⁵ Na' leczə ca' Diozən' bžiyai'e yogua'əte beṇə' ca' cui gwso'elao' le' cana' catə'an bsele'e yejw sio' juisyən'. De'e na'anə' gwsa'ate' gwse'eje' nisən'. Pero na' Diozən' bosle' Noe ben' gwdixjue'i beṇə' ca' nac so'one' par nič Diozən' əṇe' zjənaque' beṇə' güen laogüe'enə', na' leczə bosla Diozən' yegažə beṇə' yoblə. ⁶ Na' leczə bžiyai'e beṇə' ca' gwža' syoda Sodoman' na' syoda Gomorran', bene' par nič syoda ca' gwse'eyən besya'ənitteczan. Na' bene' ca' len syoda ca' par chosnisene' yogua' beṇə' ze'e za'ac beṇə' cui so'elao' le' de que gwnežjue' castigw čhega'aque'. ⁷ Na' catə' Diozən' bnežjue' castigw che beṇə' Sodoma na' beṇə' Gomorra ca', bosle' ben' le Lot čhedə' Lotən' goque' beṇə' güen laogüe'enə', na' Lotən' goquene' pesad ca yelə' zton' gwso'on beṇə' mal ca'. ⁸ La' beṇə' güen na'anə' gwzoe' entr beṇə' mal ca', na' yogua'əte ža ble'ine' na' benene' de'e malən' gwso'one' na' goquene'en pesad lo'o yichjla'ažda'ogüe'enə'. ⁹ Na' yogua' de'e ca' de'en ben Diozən' cana' chzejni'in chio'o cho'ela'ochone' de que Diozən' nezczene' nac gone' par yebeje' chio'o lao bitə'əteza de'e gonən ca əxopcho goncho de'e malən'. Na' leczə chzejni'in chio'o de que chone' par nič beṇə' mal ca' chesə'əzi'e castigw ṇa'a na' əžin žan' gwnežjue' castigw čhega'aque'enə' zejlicane.

¹⁰ Na' gončgüe' castigw che yogua' beṇə' ca' chso'onzeche' yelə' zto' čhega'aque' con can' na la'ažda'omalga'aque'enə', na' bitobi respet chsa'ape' Xancho Diozən'. Bito chesə'əžebe' par so'one' de'e malən'. Chso'one' con can' chse'enene', na' choso'ožia choso'onite'e angl ca'. ¹¹ Na' la'anə'əczə angl ca' zjanapache' yelə' guac na' zjənaquəche' beṇə' gual cle ca beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i dižə' güenlažə', bito chəsyə'əyaxje angl ca' yoso'ožia yoso'onite'e beṇə' güenlažə' ca' lao Xancho'n'.

¹² Pero beṇə' ca' choso'osed

choso'olo'i dižā' güenlažā'əna' choso'ožia choso'onite'e de'e ca' cui chse'ejni'ine'. Yesə'əbiayi'e chedə' zjənaque' ca bia yixə' de'en chso'one' con can' nan čhega'aque' na' bito choso'ozenague' che Diozən'.¹³ Na' yesə'əzi'e castigw por ni che de'en choso'oči' choso'osaque'e beṇə'. Bito chso'one' žin, con chse'ej chsa'oteze' bi chse'enene' do ža do yel. Na' catə' che'ej chaole txen chso'elažā'əzeche' chse'ej chsa'oxate' lgu'a'a žjəsyə'ažalazə'e bi zejzen de'en bnežjw cuin Cristən' por ni čhecho catə' beṇə' gws'o'ote'ene'. De'e na'anə' gwxaquə'əlebəga'aquene' ca to manch lao lachə' xi'ilažā' na' ca to yiž xen lao cuerpən'.

¹⁴ Na' con chesə'əzelažā'əzeche' notə'ətežə no'olə chesə'əle'ine', nitə'ətežə nite'e chso'one' de'e malən', na' chəsə'əgo'oyeje'e beṇə' ca' chsa'ac sayečə šayen len xtižā' Diozən' par chso'one' de'e malən' txen len lega'aque'. Beṇə' mal ca' bazjəyo'olaogüe' chesə'əzelažə'e bi de che beṇə'. Diozən' babžie' bia' yesə'əbiayi'e.¹⁵ Beṇə' goxoayag ca' bagosə'əbejyichje' nez de'en naquə de'e güen, na' bazjəyo'e nez malən'. Chso'one' can' ben de'e profet Balaam xi'iṇ de'e Beor. Lechguale bebei Balaannə' gan de'en gwxi'e por de'e malən' bene'.¹⁶ Pero na' ben Diozən' par ničh to bia yixə' bian' cui chac nəb gwdiləb le' che de'e malən' chone'. Borr čhe'enə' bšillemb le' len xne che beṇə', na' bžomb gon Balaannə' de'e malən' chene'ene' por ni che xbab clelən' de'en yo'o yichjla'aždaogüe'enə'.

¹⁷ Beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i dižā' güenlažā'ən gwxaquə'əlebəga'aquene' ca bej de'en cui bi nis žia na' gwxaquə'əlebəga'aquene' ca bejw biž de'en nžigüə' to be' gual chedə' cui zjəzaque'e. Babžia Diozən' bia' yesə'əbiayi'e zejlicane lo'o yech gabil gan' lechguale naquə žčhol.¹⁸ Zižjo chso'e dižā' güenlažā' chso'elao' cuinga'aque'. Na' de'en chso'one' yełə' zto' che cuerp čhega'aque'enə', chəsə'əgo'oyeje'e beṇə' ca' ze'e gwzolo chso'onjilažā' Cristən' par leczə chso'one' yełə' zto' che cuinga'aque', la'əṇə'əczə beṇə' ca' ze'e besyə'əchoje' ladjo beṇə' ca' chso'on de'e malən'.¹⁹ Chse'e beṇə' ca' ze'e gwzolo chso'onjilažā' Cristən': "De'e malən' bito ṇabia'an chio'o", pero beṇə' ca' chəsə'əna ca' nite'e xni'a de'e

malən'. Na' ṇezecho šə chzenagcho che bitə'ətežə, xni'ei nan' zocho.²⁰ Na' beṇə' ca' bagwso'ombi'e Xancho Jesocristən' na' bebeje' lega'aque' xni'a de'e mal ca' de'en chso'onən manch yichjla'aždao' notə'ətežə beṇə' cui zjənombia' Diozən'. Pero de'en babesyə'əzolaogüe' chosyo'ozenague' che de'e malən' babesyə'ənite'e xni'eina' de'e yoblə, na' maləch chac čhega'aque' ṇa'a ca antslə.²¹ Na' de'en babesyə'əzolaogüe' chosyo'ozenague' che de'e malən', nca'alə xneze žalə' cui gws'o'ombi'e nez de'e naquə de'e güen, cle ca gosə'əbejyichje' de'en ben Xancho Diozən' mendad goncho de'en naquən de'e güen.²² Šə cuejyichjo de'en bene' mendad goncho, goncho can' ṇa dicho nga: "Beco'on cheyaob de'en cheyebəb, na' cošan' catə'ən babguazjichob cheyo'ob lo'o benjon' de'e yoblə." Na' de'e li can' na dicho nga.

3

Yidə Jesocristən' de'e yoblə

¹ Beṇə' bišə' dao', de'e ngan' naquən cart əgwchope de'en chzoja' le'e. Na' babzoja' cart quinga chedə' chebeile chzenagle che dižā' lin', na' che'enda' gona' par ničh əžjsa'alazə'əle na' gonle xbab che de'en baboso'ozoj profet ca' beṇə' ca' gws'o'e xtižā' Diozən' cana', na' de'en babsed blo'i neto' naquəto' apostol.² Diozən' gwleje' profet ca' par gwsa'aque' lažə' ne'enə' na' bos'o'ozoje' che de'e ca' ze'e za'ac. Na' neto' naquəto' apostol babzejni'ito' le'e bin' non Xancho Jesocristən' mendad goncho, Jesocrist ben' babebej chio'o xni'a de'e malən'.

³ Naquən de'e žialao ənezele ṇa'a cuinə' yidə Xancho Jesocristən' de'e yoblə, nitə' beṇə' so'onzeche' con can' chesə'əzelažā' la'ažda'omalga'aque'enə' na' so'one' borl che de'en na Diozən' gaquə.⁴ Yesə'əne': "Ca naquə lyebe de'en ben Jesocristən' de que yide' de'e yoblə, con gwne'enə'. Bagwsa'at de'e xaxta'ocho ca' beṇə' gws'o'onjilažā' Diozən' antslə. Na' tozəczə can' chac dezd gwxete yežlyon' xte ža neža."⁵ Beṇə' ca' chesə'əna ca', bito chse'enene' so'one' xbab de que catə' gwxe yoban' na' yežlyon', con ben Diozən' mendad əsa'aquən, na' goc can' bene' mendadən'. Bchoj yežlyon' lao nisən' de'en nyečh mbi'i len na' bčhin Diozən'

nisən' catə'an bene'en. ⁶Na' catə' goc yejw sio' juisyən' cana'an gwziayi' yoguə' bia yixə' na' beṇəç nitə' lao yežlyon'. ⁷Na' de'e ca' chle'icho le'e yoban' len yežlyon' zjənitə'an na' ca'aczən' yesyə'əga'anən xte catə'əch əžin ža gaquə juisyən'. Cana'ach əse'eyən çhedə' can' ben Diozən' mendad. Na' leczə cana'achən' choglao Diozən' che beṇə' ca' cui chso'elao' le' de que əsa'aque' castigw zejlicane.

⁸Pero na' le'e beṇə' bišə' dao', che'enda' ənezele de'e nga, len beṇəçən' žalneç chde tža na' lechguale sša chsa'aque'ne' tmlil iz, pero caguə can' len Xancho Diozən'.

⁹De'en cuiṇə' yidə Jesocristən' de'e yoblə baļə beṇə' chso'one' xbab cui gon Xancho Diozən' can' bene' lyebe, pero yidə Jesocristən' catə'an əžin or che'enə'. De'en nape' yelə' chxenļažə' len yoguə' chio'o beṇəç cui le'e chontie' chio'o castigw. Chene'ene' yedinjecho xtolə'əchon' na' bito chene'ene' cuiayi' notə'ətezcho.

¹⁰Na' can' cho'o beṇə' bguanṇə' liž beṇə' še'elə chzenyale'ene', leczə can' gaquə che beṇə' ca' cui chso'onļilažə' Xancho Jesocristən' catə' əžin ža yide' de'e yoblə. Nach gaquə to sšag xen la' te che yoguə' de'e ca' chle'icho le'e yoban', na' te che yežlyon' len yoguə' de'e zjəde laogüen' çhedə' yoguə'an əse'eyən, xte yesyə'ənit de'e ca' chle'icho le'e yoban'.

¹¹Laogüe de'en nezecho yesyə'ənit yoguə' de'e ca', cheyalə' gon cuincho lažə' na' Diozən' na' sotezə socho güe'ela'ochone'.

¹²Na' cheyalə' cuezcho batə'əquən' əžin ža babžia Diozən' bia' yidə Jesocristən' de'e yoblə, na' goncho par yob gaquən. Nach yoguə' de'en chle'icho le'e yoban' əse'eyən na' tant yi' gual gaquən xte yesyə'əyonə'an na' yesyə'ənitən. ¹³Pero na' zocho lez gaquə le'e yoban' de'e cobə na' gaquə yežlyon' de'e cobə gan' nitə' porzə beṇə' zjanaquə beṇə' güen lao Diozən', can' none' lyebe gaquə.

¹⁴De'e na'anə' beṇə' bišə' dao', laogüe de'en zocho lez gaquə yoguə' de'e ca', cheyalə' goncho xte ga zelao saquə'əcho par niç catə'an yidə Jesocristən' de'e yoblə bitobi manch da' chen la'ažda'ochon' na' par niç ca' bitobi xtolə'əcho de na' chzo chbezcho binlo len Diozən'. ¹⁵Na' de'en napə Xancho Diozən' yelə' chxenļažə' len chio'o beṇəç cui le'e chontie' chio'o

castigw. Chone' ca' par niç baļtezcho yedinjecho xtolə'əchon' cui yeyejcho lao yi' gabilən'. Leczə can' babzəj beṇə' bišə'ada'ochə Pabən' le'e, çhedə' Diozən' bnežjue'ene' yelə' sin'. ¹⁶Leczə ca' yoguə' cart che' ca' chso'en dižə' che de'e ca' babzoja' le'e. Na' le'e cart ca' de'en bzoj Pabən' zjəlen de'en naquə zdebə šejni'icho. Na' baļə beṇə' cuiṇə' se'ejni'ine' bi zeje de'e ca' na' šayeçə šayen chsa'aque' len xtižə' Diozən'. Chse'ejni'ine' clelə de'en bzoje'enə' can' chso'one' len bitə'ətezəchlə Xtižə' Diozən' de'en nyojən. Na' de'en chso'one' ca' yesə'əbiayi'e.

¹⁷De'e na'anə' beṇə' bišə' dao', laogüe de'en baņezele can' chso'on beṇə' ca', cheyalə' gapple cuidad par niç cui šejle'ele dižə' güenļažə' de'en choso'osed choso'olo'i beṇə' mal ca'. Šə šejle'ele dižə' güenļažə'anə' bitoch sole cheçh talenle de'en naquə de'e li. ¹⁸Legüe' latjə gaquəlen Xancho Jesocristən' le'e par niç gaquəç yichjla'ažda'olen' can' naquə yichjla'ažda'ogüe'enə' na' le'e šejəç gombia'achle Xancho Jesocristən' ben' babebej chio'o xni'a de'e malən'. Ledoye'ela'ochə' na'a na' zejlicane. Na' ca'ašgaczan' gaquə.

De'e na'azan' de'e chzoja'. *Bed*

Cart Nech De'en Bzoj San Juan^{na}'

Jesocristan' chone' yelə' mban zejlicane
¹ Chyixjue'ida' le'e che Jesocristan'
 ben' naquə Dižə'əna', ben' chon yelə'
 mban zejlicanen'. Bazocze' catə'an
 gwxe yežlyon'. Neto' apostol bzenagto'
 xtiže'ena', ble'ito'one', bgüiato'one' na'
 gwdanto'one'. ² Le'ena' golje' benach
 na' ble'ito'one' na' cho'eto' dižə' de que
 mbancze' zejlicane. Na' chyixjue'ida'
 le'e de que le' zoe' len Xacho Diozan'
 na' bedasoe' len chio'o benach. ³ Ben'
 ble'ito' na' bzenagto' xtiže'ena', che le'ena'
 chyixjue'ida' le'e par nich tozə can' goncho
 xbab. Na' catə' tozə can' gon chio'o xbabən'
 cana'ach gonje xbab ca xbabən' chon
 Xacho Diozan' na' len Xi'ine' Jesocristan'
 chedə' xbab cheto' zjənaquən tozə len xbab
 chega'aque'ena'. ⁴ Na' chzoja' le'e cart nga
 par nich ca' sole mbalazjuisy.

Diozan' len yelə' chon de'e güen
 che'ena' naque' ca be'eni'

⁵ Bzenagto' be' Jesocristan' dižə' na'
 chyixjue'ito' le'e can' gwne' de que Diozan'
 len yelə' chon de'e güen che'ena' naque' ca
 be'eni'. Ni latə'əzə de'e mal cui chone'. ⁶ Na'
 šə nacho de que xbab chechon' naquən tozə
 len xbab che Diozan' pero ne'e chdaczcho
 choncho de'e malən', con chonlažə'əchon',
 na' cabi zdalencho de'e lin'. ⁷ Diozan'
 naque' ca be'eni' chedə' chdalene' de'e
 güen. Na' šə chio'o leczə chdalencho
 de'e güennə', nachən' tozə naquə xbab
 chechon' tocho yetocho. Na' šə chdalencho
 de'e güennə' yichjla'ažda'ochon' nactežə
 naquən xi'ilažə' chedə' Jesocrist Xi'in
 Diozan' blalj xchene'ena' par beque'e yo-
 guə'əte xtolə'əchon' catə'an gwsə'ote'ene'.

⁸ Šə nacho cabi bi xtolə'əcho de,
 chxoayagzə cuinchon' na' cabi cho'echo
 dižə' li. ⁹ Pero catə' chxoadolə'əcho lao
 Diozan' ca naquə de'e mal ca' de'en
 chonchon', chezi'ixene' che xtolə'əchon'
 na' chnitlaogüe' yoguə'əlolte de'e mal
 de'en chonchon' chedə' la' chone' complir
 can' ne'ena' na' lican' zde'. ¹⁰ Šə nacho bito
 bi de'e mal ne'e goncho, choncho Diozan'
 ca to benə' güenlažə' na' cabi zdalencho
 xtiže'ena'.

2

Cristan' chne' fabor chio'o chonli-
 lažə'əchone' lao Diozan'

¹ Xi'indaogua'a, chzoja' le'e cart nga
 par nich cui gonje de'e malən'. Pero
 na' šə no chio'o goncho de'e malən',
 zo benə' chne' fabor chio'o lao Xacho
 Diozan', le'ena' Jesocristan' ben' zdaczə
 licha. ² Gwdixjue' xtolə'əchon' par nich
 chio'o chonli-lažə'əchone' zocho binlo len
 Diozan'. Na' caguə xtolə' chio'o na'azəna'
 gwdixjue' sino xtolə' yoguə'əlol benachən'.

³ Na' šə choncho can' non Diozan' men-
 dadən' nezecho de que banombi'achone'ena'.

⁴ Šə nacho de que nombi'achone' na' cabi
 choncho can' none' mendadən', naccho
 benə' güenlažə' na' bito zdalencho dižə'
 lin'. ⁵ Pero nezecho ngodə'əcho txen len
 Diozan' šə choncho con can' ne'ena'. Na'
 catə' choncho con can' ne'ena' de'e liczə
 chaquecho che' can' cheyalə'. ⁶ Šə nacho
 de que zotežə zocho len Diozan', cheyalə'
 sotežə socho goncho de'e güen can' ben
 Jesocristan'.

De'en non Cristan' mendad goncho

⁷ Benə' bišə, chzoja' le'e par ənia' de'en
 non Cristan' mendad goncho. De'en none'
 mendad goncho caguə naquən de'e cobəna'
 sino de'e nezczele dezd catə'an gwzəlo
 chonli-lažə'əlene' na'anə'. Guaquə ənacho
 de que naquən de'e golə chedə' leczənnə'
 babenele bedote. ⁸ Pero leczə guaquə
 ənacho de que de'en none' mendad gon-
 cho de'en chzoja' chei nga naquən de'e
 cobə chedə' babla' be'eni' che Cristan'
 len benachən' na' de'e malən' de'en gw-
 aquə'əlebe ca de'e žčholən' bachzəlo
 chde chei. Cristan' blo'ine' chio'o de que
 chaquene' checho. De'e na'anə' nezecho
 naquən de'e žialao xen gague che ljuežjcho
 can' none' mendadən'.

⁹ Šə nacho de que yo'o be'eni' che Cristan'
 lo'o yichjla'ažda'ochon' pero šə chgue'i
 ljuežjcho, ne'e nchol yichjla'ažda'ochon'.

¹⁰ Na' šə chaquecho che ljuežjcho yo'oczə
 be'eni' che Cristan' lo'o yichjla'ažda'ochon'
 na' bitolja əxopcho goncho de'e malən'.

¹¹ Pero šə zocho chgue'i ljuežjcho, nchol
 yichjla'ažda'ochon' na' zdalencho de'e
 malən'. Na' šə can' choncho, bito
 choncho xbab gan' yežincho chedə' nchol
 yichjla'ažda'ochon' por ni che de'e mal
 de'en chonchon'.

¹² Chzoja' le'e xi'indaogua'a chedá' Diozán' babezi'ixene' checho laogüe de'en bagwdixjw Jesocristán' xtolá'achon'.
¹³ Chzoja' le'e xaxna' bi'i xcuidá' chedá' nombi'ale Jesocristán' ben' bazoczá catá'an gwxe yežlyon'. Chzoja' le'e beṇá' güego' beṇá' cheban chedá' baçh gwzoile cui chejle'ele che gwxiye'ená'.

Chzoja' le'e bidao' bi'i xcuidá', chedá' banombi'ale Xacho Diozán'.¹⁴ Chzoja' le'e xaxna' bi'i xcuidá' chedá' banombi'ale Jesocrist ben' bazoczá catá'an gwxe yežlyon'. Leczá chzoja' le'e beṇá' güego' beṇá' cheban chedá' bachchinle fuers balor de'en choṇ Cristán' par yichjla'ažda'ochon'. Ngo'o yichjtezle Xtižá' Diozán' na' bagwzoile cui chejle'ele che gwxiye'ená'.

¹⁵ Bito selažá'ále gacle toza len beṇá' ca' cui zjónombia' Diozán', na' leczá bito selažá'ále gonje can' chso'one'ená'. Notá'atezcho ša chzelažá'acho goncho can' chso'on beṇá' ca' cui zjónombia' Diozán', bitoná' gaquecho che Xacho Diozán'.¹⁶ Beṇá' ca' cui zjónombia' Diozán' chso'one' de'e mal de'en chzelažá' la'ažda'omalga'aque'ená', na' chso'one' de'e mal de'en chsá'azeláže'e so'one' por ni che ša bi de'en chsá'ále'ine', na' leczá chsa'aláže'e. Yoguá' de'e ca' chso'one' bito za'aquan che Xacho Diozán', sino za'aquan che gwxiye'ená'.¹⁷ De'e te chei yežlyo nga na' leczá de'e te chei de'e ca' chsá'azeláže' beṇá' ca' cui zjónombia' Diozán'. Pero ša choncho can' chene'e Diozán' nachán' socho zejlicane.

Nezecho de'en naquá de'e li

¹⁸ Xi'indaogua'a, bazon ažin ža ažin or yidá ben' gonchgua contr Cristán'. Babzeneto' le'e de que ze'e, na' na'a beṇá' zan bachso'one' contr Cristán'. De'e nan' nezecho bazon ažin ža ažin or yida be'ená' gonchgua contr Cristán'.¹⁹ Entr chio'oná' besá'achoj beṇá' ca' chso'on contr Cristán', caguá do lažá'aga'aque'ena' gwsó'one' txen len chio'o. Žalá' do lažá'aga'aque' gwsó'one' txen len chio'o, ne'e nite'e len chio'o žalá' ca'. Pero besá'achoj par niçh bla'alaon de que caguá de'e li zjónaque' chio'o txenna'.

²⁰ Pero na' Cristán' babene' le'e Spirit che Diozán' can' babene' len neto'. De'e na'aná' yoguá'acho nezecho can' na Xtižá' Diozán'.

²¹ De'e nga babzoja' le'e chedá' nombi'ale dižá' li che Diozán'. Bito anacho cui nezecho de'en naquá de'e lin'. Na' nezczecho bitobi de'e güenlažá' nsa' Xtižá' Diozán'.

²² Beṇá' güenlažá'aná' ben' na che Jeso'osán' de que caguá le'ená' Cristán' Xi'in Diozán', chedá' chzoe' Xacho Diozán' ca'alá na' len Xi'ine'ená'. Be'enán' chon contr Cristán'.²³ Notá'atezá beṇá' chzo Xi'in Diozán' ca'alá, bito zo Xacho Diozán' len le'. Ben' nezene' na' cho'e dižá' de que Jeso'osán' naque' Xi'in Dioz, zo Xacho Diozán' len le'.

²⁴ Le'e gontezá legon xbab che de'e ca' babzeneto' le'e dezd catá'an gwzolao chonlilažá'ále Cristán'. Ša ca' gonje, sotezá sole len Xacho Diozán' na' len Xi'ine'ená'.²⁵ Na' de'e nga ben Jesocristán' lyebe len chio'o, de que gone' chio'o yela' mban zejlicanen'.

²⁶ De'e ngan' babzoja' le'e bi'a dižá' che beṇá' ca' chse'ene'e yesá'axoayag le'e.

²⁷ Jesocristán' babene' le'e Spirit che Diozán' na' zotezá zon chzejni'in le'e yoguá'áol de'en cheyalá' nezele che cuine'. Dižá' lin' choe' Spiritán', bito chonlažá'an. Na' de'en zon chzejni'in le'e, bito chyažjele nochlá gwsede le'e par azezele bin' naquá de'e li. De'e na'aná' lesotezá lešo len Jesocristán' can' babsed bablo'i Spiritán' le'e.

²⁸ Na' na'a xi'indaogua'a, cheyalá' sotezá socho len Jesocristán' par niçh catá'an yide' de'e yoblá can' žebcho na' cui gwcuašá'achone' yeto'icho catá'an le'ichone'.²⁹ Ca naquá nezele de que Jesocristán' zdacze' licha, le'egatezá ca' cheyalá' azezele de que yoguá'acho ša zotezá zocho choncho de'e güen naccho xi'in Dioz.

3

Naquán' goncho ša naccho xi'in Dioz

¹ Le'e gonšc xbab catequán' chaque Xacho Diozán' checho. Lechgualé chaquene' checho ca de'en bene' par niçh guaquá aṇe' xi'ine' chio'o. Beṇá' ca' cui zjónombia' Diozán' bito chse'ejni'ine' de que naccho xi'in Dioz, chedá' cabi chse'ejni'ine' non' naquá Diozán'.² Le'e beṇá' chacda' chei, chio'o chonlilažá'acho Jesocristán' baçh naccho xi'in Dioz. Na' bito ne'e la'alao naquán' gaccho, pero na' nezecho catá'an Jesocristán' yide' de'e yoblá, le'icho can' naque'ená' na' gone'

par niçh gaquə yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'aždaogü'e'enə'. ³Na' to tocho šə zocho lez de que Diozən' gone' par niçh gaquə yichjla'ažda'ochon' can' naquə yichjla'aždao' Jesocrisən', goncho par niçh la'ažda'ochon' gactežə gaquən xi'ilažə' ca xi'ilažə'en naquə la'aždao Jesocrisən'.

⁴To tocho šə choncho de'e mal bito chzi'icho can' na Diozən', chedə' de'e mal de'en chonchonə' chonən contr can' na Diozən'. ⁵Na' nezecho de que Jesocrisən' bide' par beque'e xtolə'əcho ca', na' caguə bi xtolə' le' denə'. ⁶To tocho šə zotežə zocho len le', bito choncho de'e mal. Na' to tocho šə choncho de'e malən', bito ne'e šejni'icho non' naquə Jesocrisən', nic ne'e gombi'achone'. ⁷Xi'indaogua'a, bito gü'e'echo latjə no əxoayag chio'o. Šə choncho can' cheyalə' goncho, zdacho licha can' zda Jesocrisən'. ⁸Šə yo'olaocho choncho de'e malən' naccho xi'in gwxiye', chedə' gwxiye'enə' naquən güen de'e mal dezd nechte. Na' bidə Xi'in Diozən' par chnit-laogü'e' de'en chon gwxiye'enə'.

⁹To tocho šə naccho xi'in Dioz bito yo'olao'cho goncho de'e mal, chedə' la' Diozən' babocobe' yichjla'ažda'ochonə' par niçh bagwzoloa chaquən ca yichjla'aždaogü'e'enə'. Na' bitoch gaquə sotežəcho goncho de'e malən' chedə' xi'in Dioz chio'o. ¹⁰De'e nga chlo'en non' xi'in Diozən' na' non' xi'in gwxiye'enə'. Notə'ətezcho šə cui zocho choncho de'e güen, bito naccho xi'in Dioz. Na' notə'ətezcho šə cui chaque che ljuežjcho, bito naccho xi'in Dioz.

Cheyalə' gaque che ljuežjcho

¹¹Na' dižə' nin' babenele dezd gwzoloa chonlilažə'əle Crisən', de que cheyalə' gaque che ljuežjcho tocho yetocho. ¹²Cui goncho can' ben Cainnə', goque' xi'in gwxiye'enə' na' bete' beņə' biše'enə'. ĴEnezele bixchen' bete'ene' ža? Bete'ene' chedə' biše'enə' bene' de'e güen na' le' gwyejlene' de'e malən'.

¹³Beņə' biša', bito yebanele šə beņə' ca' cui zjanombia' Diozən' chəsə'əgue'ine' le'e. ¹⁴Na' ca' naquə chio'o ža, de'en chaquecho che ljuežjcho nachən' nezecho bitoch naccho len yichjla'ažda'ochon' ca beņə' guat. De yelə' mban zejlicane checho na'a. Pero šə cui chaque che ljuežjcho nachən' ne'e naccho ca beņə' guat

len yichjla'ažda'ochonə'. ¹⁵Notə'ətezcho šə chgue'i ljuežjcho, lao Diozən' naccho beņə' güet beņə'. Na' nezecho de que ni to beņə' güet beņə' bito de yelə' mban zejlicane che'. ¹⁶De'en chaque Jesocrisən' checho na' bsanlažə' cuine' por ni checho catə'an gwso'ote'ene', de'e na'anə' nezecho can' cheyalə' gaque che ljuežjcho. Šə chonən byen cheyalə' gwsanlažə' cuincho gatcho par gaquəlen beņə' ljuežjcho. ¹⁷Šə bade de'e de checho na' nezecho de que ljuežjchon' chyažjene'en gwchine'en, na' šə bito cheyaša'əchone', bito gaquə əņacho de que chaquecho che Diozən'. ¹⁸Xi'indaogua'a, bito cheyalə' gaque che ljuežjcho de dižə'əza, sino cheyalə' gaque che ljuežjcho do yichj do lažə'əcho na' gaquəlen ljuežjcho.

Bito chžebcho Diozən'

¹⁹⁻²⁰Nezecho de que naccho xi'in Dioz ben' choe' dižə' li šə chaque che ljuežjcho do yichj do lažə'əcho. Na' šə chchoj catə' choncho xbab lo'o yichjla'ažda'ochon' de que bito zaquə'əcho par əņa Diozən' xi'ine' chio'o, cheyalə' əgwzenaguachcho che Diozən' cle ca che xbab chechon'. Diozən' nombi'e yichjla'ažda'ochon', na' yelə' beņə' xenlažə' che'enə' bagwcue'e chio'o ca xi'ine'. ²¹Le'e beņə' chacda' chei, šə lo'o yichjla'ažda'ochon' nezecho de que bito napcho dolə', bito chžebcho Diozən'. ²²Na' bitə'ətežə de'e əņabechone' goncze'en chedə' la' choncho can' none' mendadən' na' can' chazlaže'enə'. ²³Na' de'e nin' de'en none' mendad goncho, gonlilažə'əcho Xi'ine' Jesocrisən', na' gaque che ljuežjcho tocho yetocho can' none' mendadən'. ²⁴Šə choncho can' none' mendadən' zotežə zocho len Diozən' na' Diozən' zotežə zoe' len chio'o. Na' nezecho de que le' zotežə zoe' len chio'o chedə' babeņe' chio'o Spirit che'enə' zon lo'o la'ažda'ochon'.

4

Caguə yoguə' beņə' yo'o Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'

¹Le'e beņə' chacda' chei, bito šejle'ele xtižə' notə'ətežə beņə' ne' de que to Spirit che Diozən' lo'o yichjla'aždaogü'e'enə', sino legonga'aque' prueb šə to Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Zan beņə' bachaš yežlyo nga chso'onlaže'e

chəsə'əne' de que chəsə'əyixju'i'e de'en bagož Diozən' lega'aque'. ²Quinga guaquə goncho prueb par ənezecho šə zo Spirit che Diozən' lo'o yichjla'aždao' beṇə': Yoguə' beṇə' chso'e dižə' chəsə'əne' de que Jesocristən' naque' Dioz na' golje' beṇəch yežlyo nga, nezecho yo'o Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'. ³Beṇə' ca' cui chso'e dižə' de que Jesocristən' naque' Dioz na' golje' beṇəch yežlyo nga, bito yo'o Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' na' chso'one' contr Cristən' len xbab chega'aque'enə'. Babzeneto' le'e de que yida beṇə' gonchgua contr Cristən', na' na'a banitə' beṇə' yežlyo nga chso'one' ca'.

⁴ Xi'indaogua'a chzoile cui chejle'ele xtižə' beṇə' ca' chso'onlažə' chəsə'əne' chəsə'əyixju'i'e de'en bagož Diozən' lega'aque'. Chio'o naccho xi'in Dioz bagwzoicho cui chejle'echo chega'aque' chedə' Diozən' ben' zo len chio'o chn-abi'ache' ca gwxiye'enə' de'en zo len beṇə' ca' cui chse'ejle'e che Diozən'. ⁵Beṇə' ca' cui choso'ozenag che Diozən' choso'ozenague' che ljuežjga'aque' chedə' yogue'e chso'e dižə' de'en chazlažə' la'ažda'omalga'aque'enə'. ⁶Chio'o naccho xi'in Dioz na' yeziquə'ačhlə beṇə' ca' zjənonbia' Diozən' choso'ozenague' checho, na' beṇə' ca' cui zjənaquə xi'in Dioz bito choso'ozenague' checho. Can' chac nezecho noquə' beṇə' ca' yo'o lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' Spirit che Diozən' de'en choe' dižə' li' na' noquə'əga'aque'enə' yo'o lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' gwxiye'enə' de'en choe' dižə' güenlažə'.

Diozən' chaquene' che beṇəchən'

⁷ Le'e beṇə' chacda' chei, cheyalə' gaque che ljuežjcho tocho yetocho chedə' Diozən' chone' par ničh chio'o naccho xi'ine' chaque che ljuežjcho. Na' šə chaque che ljuežjcho naccho xi'in Dioz na' nombi'achone'. ⁸ Šə cui chaque che ljuežjcho, bitonə' gombi'acho Diozən' chedə' bito choncho can' chone'enə'. Diozən' chaquene' che beṇəchən'. ⁹ Na' blo'e can' chaquene' checho ca de'en bsele'e Xi'ine' tlišə'ənə' yežlyo nga par ničh gatə' yelə' mban zejlicane che notə'ətezcho gonlilažə'ačhona'. ¹⁰ Bito goquecho che

Diozən', lelen' goquene' checho na' bsele' Xi'ine'enə' gwduxjue' xtolə'ačhon' par ničh gaquə socho binlo len Diozən'. Can' chaque Diozən' checho.

¹¹ Le'e beṇə' chacda' chei, can' chaque Diozən' checho, leczə can' cheyalə' gaque che ljuežjcho tocho yetocho. ¹² Notono zo beṇə' bable'ine' Diozən'. Pero šə chio'o chaque che ljuežjcho tocho yetocho, Diozən' zoteza zoe' len chio'o na' chaquecho che' can' cheyalə'. ¹³ Nezecho de que zoteza zocho len le' na' le' zoteza zoe' len chio'o chedə' Spirit che' nan' bsele'e par ničh zon lo'o yichjla'ažda'ochon'. ¹⁴ Na' neto' apostol nezetə' na' cho'eto' dižə' de que Xacho Dioz na'anə' bsele' Xi'ine'enə' par ničh yoguə' no so'onlilažə' le' cui žjəya'aque' lao yi' gabilən'. ¹⁵ Na' šə cho'echo dižə' de que Jeso'osən' naque' Xi'in Dioz, Diozən' zoteza zoe' len chio'o na' chio'o zoteza zocho len le'.

¹⁶ Na' chio'o banezecho na' chejle'echo ca naquən' chaque Diozən' checho. Diozən' chaquene' che beṇəchən' na' šə zoteza zocho chaquecho che Diozən', nachən' zoteza zocho len Diozən' na' le' zoteza zoe' len chio'o. ¹⁷ Bachaquecho che Diozən' can' cheyalə' gaquecho che' šə zoteza zocho chaquecho che' do tyemp. Šə choncho ca' bito žebcho catə' əžin ža choglaogüe'en che yoguə' chio'o beṇəch šə nocho napcho dolə', chedə' can' naquə yichjla'aždao' Jeso'os na'anə' can' banaquə yichjla'ažda'ochon' na'a zocho yežlyo nga. ¹⁸ Šə chaquecho che Diozən' can' cheyalə'ənə' bito bi de de'e žebcho, la' ca to castigon' naquan checho chžebcho. Na' šə de bi de'e chžebcho, bito chaquecho che Diozən' can' cheyalə'ənə'.

¹⁹ Chio'o chaquecho che Diozən' chedə' zgua'atec le'enə' gwzolaogüe' chaquene' checho. ²⁰ Šə nacho de que chaquecho che Diozən' na' chgue'itei ljuežjcho, chonlažə'ačhona'. ¿Nacxa gonchona' par gaquecho che Diozən' ben' cui chle'icho? len chle'itei ljuežjcho na' cui chaquecho chega'aque'. ²¹ De'e ngan' non Diozən' mendad gon chio'o chaquecho che', leczə cheyalə' gaquecho che ljuežjcho.

5

Chcuižə'ačho de'e malən' ca'alə

¹ Notə'ətezcho naccho xi'in Dioz šə chejle'echo de que Jeso'os nan' Cristən'

ben' naquə Dioz. Na' yoguə'əcho šə chaquecho che Xacho Diozən' le'egatezəczə can' gaquecho che ljuežjcho, la' leczə xi'in Dioz ljuežjcho ca'. ² Chio'o naccho xi'in Diozən' nezecho de que chaque che ljuežjcho chedə' chaquecho che Diozən' na' choncho can' none' mendad. ³ Šə chaquecho che Diozən', choncho can' none' mendadən'. Na' de'en none' mendad goncho bito naquən zdebə gonchon. ⁴ Šə naccho xi'in Dioz chzoicho chcuizə'əcho de'e malən' de'en de yežlyo nga par cui chonən chio'o gan. Na' de'en chonlilažə'əcho Jeso'osən' de'e na'anə' chzoicho chcuizə'əcho de'e malən' de'en de yežlyo nga par cui chonən chio'o gan. ⁵ Caguə nochlə chzoi chcuizə' de'e malən' de'en de yežlyo nga par cui chonən le' gan sino chio'o chejle'echo de que Jeso'os nan' naque' Xi'in Diozən'.

Diozən' cho'e dižə' de que Jesocristən' naque' Xi'ine'

⁶ Jesocristən' bide' yežlyo nga gwchoe' nis na' blaj xchene'ena' catə'an gwsote'ene'. Caguə bide' na' con gwchoaze' nisən', sino leczə blaj xchene'ena' catə'an gwsote'ene'. Na' Spirit che Diozən' cho'en xtiže'ena' na' dižə' de'en cho'en naquən de'e li. ⁷ Šonə testigw nita' yoban' chso'e dižə' che Jesocristən', Xacho Diozən' na' ben' naquə Dižə'anə', na' Spirit che Diozən'. Na' tozə can' na Xacho Diozən' len can' na ben' naquə Dižə'anə', na' len can' na Spirit che Diozən'. ⁸ Leczə šonə testigw nita' yežlyo nga, Spiritən' cho'en dižə' che Jesocristən'. Na' de'en gwchoa Jesocristən' nisən' leczə cho'en dižə' che'. Na' de'en blaj xchene'en catə'an gwsote'ene' le'egatezə chezo'en dižə' che'. Na' dižə' de'en chsoe' de'e quinga chotilən len dižə' de'en choe' Spiritən'. ⁹ Chejle'echo xtižə' benəchən', len la' zaquə'əche xtižə' Diozən' de'en cho'e ne' de que Jesocristən' naque' Xi'ine'ena'. ¹⁰ Šə chonlilažə'əcho Xi'in Diozən', Diozən' cho'e dižə' che Xi'ine'ena' lo'o yichjla'ažda'ochonə'. Šə cui chonlilažə'əcho Diozən' chonchone' ca benə' güenlažə' chedə' cui chejle'echo dižə' de'en cho'e che Xi'ine'ena'. ¹¹ Dižə' nga choe' Diozən', de que babene' par nič de yelə' mban zejlicane che notə'ətezcho ngodə'əcho txen len Xi'ine'ena'. ¹² De'e

na'anə' šə chonlilažə'əcho Xi'in Diozən' de yelə' mban checho zejlicane. Na' sə cui chonlilažə'əchone' ža, bito de yelə' mban zejlicane checho.

Can' beyož cart nga de'en bzoj Apostol Juannə'

¹³ Cart nga babzoja' le'e bachonlilažə'əle Xi'in Diozən' par nič ənezele de que de yelə' mban zejlicane chele.

¹⁴ Na' bito chžebcho goncho orasyon lao Diozən', chedə' la' Diozən' chzenagcze' checho con šə de'en chnəbechone' naquən de'e zaquə' nəbechone'. ¹⁵ Na' ca naquən' nezecho de que le' chzenague' checho bitə'ətezə de'en chnəbechone', leczə ca' nezecho de que gone' de'en bagwnəbechone'ena'.

¹⁶ Šə nezecho to benə' ljuežjcho benə' chonlilažə' Cristən' chone' de'e mal, cheyalə' nəbecho Diozən' gaquəlene' le', na' Diozən' gone' par nič yezoe' binlo len le' de'e yoblə. Can' goncho par benə' chso'on de'e malən' de'en cui naquən par žjəya'aclene'en lao yi' gabilən'. De de'e mal de'en chso'on benə' de'en žjəya'aclene' lao yi' gabilən', na' bito nia' ənəbecho Diozən' gaquəlene' benə' chso'on len. ¹⁷ Chio'o benəch napcho dolə' šə choncho bitə'ətezə de'e mal. Pero de de'e mal de'e choncho de'e cui chonən par yeyejcho lao yi' gabilən'.

¹⁸ Nezecho de que notə'ətezcho šə naccho xi'in Dioz bito choncho de'e mal, chedə' Jesocrist Xi'in Diozən' chcuasə' chcue'eje' chio'o nič gwxiye'ena' cui chzoin chio'o par šejle'echo chei.

¹⁹ Na' nezecho de que chio'o naccho xi'in Dioz, pero na' ca naquə yoguə'əlol benə' ca' cui choso'ozenag che Diozən', lega'aque' nite'e xni'a gwxiye'ena'.

²⁰ Na' nezecho de que Xi'in Diozən' babide' na' bagwlo'o be'eni' che'ena' lo'o yichjla'ažda'ochon' nič nombi'əcho Diozən' ben' zaquə' par güe'ela'ocho. Na' ngodə'əcho txen len Diozən' laogüe de'en ngodə'əcho txen len Xi'ine' Jesocristən'. Dioz na'anə' zaquə'əcze' par güe'ela'ochone'. Le' chone' yelə' mban zejlicanən'. ²¹ Xi'in daogua'a bito nochlə šejni'alažə'əle mas que tozə Diozən' len Xi'ine' Jesocristən'.

De'e na'azən' chzoja' na'a. Juan

Cart Egwchope De'en Bzoj San Juan^{na}'

Nombi'acho de'en naquə de'e li na' cheyalə' gague che ljuežjcho

¹ Diozən' gwleje' nada' par cho'a xtiže'enə' len le'e. Na' lao yelə' beṇə' golə chia' chzoja' le' no'olə len xi'ino' ca'. Diozən' gwleje' le'e par žjəyzele len le'. De'e li chacda' chele, na' caguə toza' nada'ano', lenczə yoguə'əloj beṇə' ca' yelə' beṇə' ca' bazjənonmbi'e de'en naquə de'e li. ²Chaqueto' chele chedə' chio'o ņezecho de'en naquə de'e li na' talenchon zejlicane. ³Chnaba' lao Xacho Diozən' na' Xi'ine' Xancho Jesocristən' sa'aclenšgue' le'e na' yesyā'əyašə' yesyā'əži'ilažə'əšgue' le'e na' so'onšgue' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' chedə' la' nombi'ale de'en naquə de'e li na' chaqule che ljuežjle tole yetole.

⁴Lechgualə bebeida' catə' gwnežda' de que balə xi'ino' ca' chso'one' can' ben Xacho Diozən' mendad goncho, əzja'aque' choso'ozenague' che de'en naquə de'e li. ⁵Na' de'e cheyalə' goncho no'olə, gague che ljuežjcho tocho yetocho, la' can' non Diozən' mendad goncho. Ca de'e nga nia' cheyalə' goncho, caguə naquən ca to mendad cobənə', de'e ņezczecho dezd gwzola-cho chonlilažə'əcho Cristən'. ⁶De'e ngan' goncho šə chaqucho che Diozən', goncho can' none' mendadən'. Catə'an gwzola-cho chonlilažə'əle Cristən' canan' gwnezele de que none' mendad gague che ljuežjcho.

Zan beṇə' goxoayag chsa'aš yežlyo nga

⁷Zan beṇə' goxoayag babesə'əchoj entr chio'o na' chaše' yežlyo nga. Lega'aque' chso'e dižə' chesə'əne' de que Jesocristən' ben' bidə na' golje' yežlyo nga bito naque' Dioz. Beṇə' can' zjənaque' beṇə' goxoayag na' chso'one' contr Cristən'. ⁸Bito šejle'ele chęga'aque', la' šə šejle'ele chęga'aque' bito si'ile yelə' bala'an de'en chene'e Diozən' gone' le'e laogüe de'en benle xšine'enə'. Legon par nič si'ile doxen yelə' bala'an de'en chene'e Diozən' gone' le'e.

⁹Notə'ətezcho šə chbejyichjcho de'en bsdəblo'i Cristən' na' chca'acho nez yoblə, bito zo Diozən' len chio'o. Pero šə zoteza

zocho chzenagcho che de'en bsdəblo'i Cristən', Xacho Diozən' len Xi'ine'enə' nite'e len chio'o. ¹⁰Šə no beṇə' yide' gan' zole par əgwšed əgwlo'ine' le'e, pero bito əgwšed əgwlo'ine' ca de'en bsdəblo'i Cristən', bito əggüialaolene' ližlenə', na' bito ye'elene': "Gwyo'o ngalə beṇə' bišə'." ¹¹Šə ye'echo le': "Gwyo'o ngalə beṇə' bišə'", zejen de que txennə' choncho de'e malən'.

Gone'ene' žjəlane'e lega'aque'

¹²De'e zan de'en de ənia' le'e, pero bito che'enda' gwzjočha'an le'e yiš chedə' yida' gan' zolenə' na' socho txen güe'elena' le'e dižə' cho'a par nič socho mbalaz juisy.

¹³Xi'in' no'olə bilo'onə' chəsə'əguape' le'e diox beṇə' ca' leczə bagwlej Diozən' par žjəsyə'ənite'e len le'. De'e na'azan' chzoja' na'a. *Juan*

Cart Egwyon_e De'en Bzoj San Juannə'

Apostol Juannə' ne' de que Gayon' chone' güen

¹ Diozən' gwleje' nada' par cho'a xtiže'enə' len le'. Na' lao yelə' beṇə' golə chia' chzoja' le' Gayo dao'. De'e li chacda' chio'.

² Gayo dao', chṇaba' lao Diozən' de que syempr gaquə de'e güen len le', na' so' güen ca güennə' zo' lo'o yichjla'aždaogo'onə'. ³ Lechgualē bebeida' catə' besyə'əla'ac balə beṇə' bišə'əcho ca' na' gwso'e dižə' can' chono' le' banone chio' de'e lin' na' baz-daleno'on. ⁴ Bito bi bichlə de'e de de'e chebeida' ca de'e nga nezda' zdalenle de'e lin', le' na' len beṇə' ca' yela' nacle ca xi'ina'.

⁵ Le' Gayo dao', catə' chacleno' beṇə' bišə'əcho ca' beṇə' zjənaquə beṇə' zitə', chono' can' cheyałə' gon chio'o chonli-lažə'əcho Jesocristən'. ⁶ Lega'aque' bag-wso'e dižə' lao neto' chdopə chžagto' cho'ela'oto' Jesocristən' nga can' chacdo' čhega'aque'. Na' batə'ətezə chəsə'əla'aque' gan' zo'onə' cheyałə' güe'ega'aco'one' šə bi de'en chəsə'əyazžene' par yesyə'əgüe'e nezən' de'e yoblə. Can' cheyałə' goncho len yoguə' beṇə' ca' chso'e xtižə' Diozən'. ⁷ Bito bi chəsə'əzi'e čhe beṇə' cui chse'ejle'e čhe Jesocristən' lao chaše' chəsə'əyixjui'e xtižə' Jesocristən'. ⁸ Chio'o ža, cheyałə' gaquə-lencho yoguə' beṇə' bišə'əcho ca' chaš ca' na' ca' goncho txen len lega'aque' ca de'en chəsə'əyixjui'e de'en naquə de'e li.

Juannə' gwne' de que Diotrefesən' bito chone' güen

⁹ Bač bzoja' le'e chdopə chžagle cho'ela'ole Jesocristən'. Pero Diotrefesən' chene'ene' gaque' le'ezelaogüe beṇə' blao entr le'e na' bito chzenague' chia'. ¹⁰ De'e na'anə' šə yida' dezlana'a le'e, lao ndopə nžagle gona' par yosa'alazže'e can' chone' contr neto' lao yelə' güilj gwxaṇ dižə' čhe'enə'. Na' caguə de'e na'azən' chone'. Leczə ca' bito chgüialaogüe' beṇə' bišə'əcho ca' liže'enə' na' catə' balē chene'ele ggüialaoga'aclene' ližlenə' chžone' ggüialaoga'aclene'. Na' le'e chene'ele ggüialaole lega'aque'enə', chebeje'

le'e ladjo beṇə' ljuežjle ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən'.

¹¹ Le' Gayo dao', bito gono' de'e mal can' chso'on beṇə' mal ca', con gonczo' de'e güennə'. Šə choncho de'e güen nacbia' naccho xi'in Diocz, pero šə choncho de'e mal bito ne'e gombi'acho Diozən'.

Juannə' be'e dižə' ca güennə' chon Demetrimon'

¹² Yoguə'əloł beṇə' chso'e dižə' güen čhe Demetrimon'. Nla'alaon de que zdalene' de'e lin'. Le'egatezə ca' neto' cho'eto' dižə' can' chone' de'e güen. Na' nezele dižə' lin' cho'eto'.

Bene' xbab yesyə'əžague' de'e yoblə

¹³ Bena' xbab gwzoja' le' de'e zan, pero bito čhe'enda' gwzojəcha'an le'e yiš. ¹⁴ Chbeza' yežagcho lgüegwzə na' socho txen güe'elen ljuežjcho dižə' cho'a.

¹⁵ Sošgo' binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ogo'onə'. Beṇə' migw chio'on nitə' nga chəsə'əguape' le' diox. Bguapšga beṇə' migw četo' ca' diox to toe'. De'e na'azən' chzoja' na'a. *Juan*

Cart De'en Bzoj San Jodasən'

Chzoje' beṇə' ca' zjənaque' lažə' na' Diozən'

¹ Nada' Jodas naca' beṇə' güen žin che Jesocristən', na' naca' beṇə' bišə' Jacobən'. Chzoja' le'e bagwlej Xacho Diozən' par nacle lažə' ne'enə' can' bagwleje' nada', le'e chcuasə' chcue'ej Jesocristən' len de'e malən' can' chone' len nada'. ² Chona' orasyon lao Xacho Diozən' chṇaba' gone' ca gacbe'ichele can' cheyašə' cheži'ilaže'e le'e na' can' chone' par choz chbezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' na' can' chaquene' chele.

Beṇə' ca' choso'osed choso'olo'ine' dižə' güenlažə'

³ Xi'indaogua'a, bachonchgua' xbab naquən' gwzoja' le'e to cart gwzejini'ichda' le'e can' babebej Jesocristən' yoguə' chio'o chonlilažə'əchone' xni'a de'e malən'. Pero na' babenda' yeto rson chele na' na'a chonən byen chzoja' le'e chneyoida' le'e sole chech šejle'ele che dižə' li che Diozən'. Diozən' bene' par ničh nyojan par chio'o bagwleje' ničh naccho lažə' ne'enə', na' bito gwšə'en. 'Banita' baļə beṇə' entr le'e, beṇə' ca' chso'on txeṇ len le'e pero цагуə do lažə'əga'aque'enə'. Bito choso'ozenague' che Diozən' na' chəsə'əne' de que deczə lšens goncho bitə'ətežə yelə' zto' len cuerp chechon', chedə' nži'ilažə' Diozən' chio'o na' chezi'ixene' checho. Na' lecžə chesə'əzoe' Xancho Jesocristən' ca'alə, len tožə le' zaque'e par nabi'e yoguə' beṇə'əchən'. Cana'ate byoj Xtižə' Diozən' nan de que beṇə' ca' chso'on ca' yesə'əzi'e castigw che xtolə'əga'aque'enə'.

⁵ Na' la'anə'əczə baṇezele binlo can' goquən', che'enda' žjəsə'alaza'əle de que Diozən' bosle' beṇə' Izrael ca' lao na' beṇə' Egipto ca' cana' pero gwdechlə bnežjue' castigw che beṇə' ca' cui gwso'onlilaže'ene'. ⁶ Na' baļə angl ca' bito gwsa'azlaže'e de'en gwlo'o Diozən' lao na'aga'aque' so'one', na' de'e na'anə' gosə'əbejyichje' gan' gwnite'enə'. Na' Diozən' gwlo'e lega'aque' lo'o yech gabil gan' naquə lechgualə žchol', na' zjənga'əne' xte catə'əch əžin ža xen catə' gwnežjue' castigw chega'aque'enə' zejlicane, la'

zjənaque' pres che Diozən' zejlicane. ⁷ Nach beṇə' ca' gwnitə' syoda Sodomān' na' syoda Gomorran' na' syoda' ca' zjənyechj zjəmbi'i lega'aquən gwso'one' yelə' zto' len cuerp chega'aque'enə' na' besyə'əyiljiteze' ljuežj beṇə' byoga'aque' par ničh gwso'one' yelə' zto' chega'aque'. Na' ca de'en ben Diozən' bsele'e yi'inə' bzeyən syoda ca' na' cuich no gwnitə' na', chosnisən beṇə'əchən' de que yoguə' beṇə' cui choso'ozenag che Diozən' əsa'aque' castigw lao yi' gabilən' zejlicane.

⁸ Na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i le'e dižə' güenlažə'əne' chso'one' can' gwso'on beṇə' Sodoma na' beṇə' Gomorra ca'. Chso'one' yelə' zto' che cuerp chega'aque'enə'. Bito chse'enene' nabi'a' Diozən' lega'aque'. Choso'ozia choso'onite'e angl ca'. Chəsə'əne' de que besə'əle'idaogüe'ene' de'e nan de lšens par so'one' de'e ca'. ⁹ Ca naquə angl əblaonə' ben' le Miguel catə'ən gocyože' de'e gwxiye'en por cuerp che de'e Moizežən', bito beyaxjene' tiļe' de'e gwxiye'en de'en gwnen contr de'e Moizežən', con gože'en: "Xancho Diozən' tiļe' le'." ¹⁰ Pero na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i le'e dižə' güenlažə'əne' choso'ozia choso'onite'e bitə'ətežə de'en cui chse'ejni'ine'. Gwxaquə'əlebəga'aquene' ca' bia yiχə' chedə' chso'one' poržə de'en na cuerp chega'aque'enə'. Na' de'en chso'ontezə chso'one' can' nanṇə' yesə'əbiayi'e zejlicane.

¹¹ Probchguazə beṇə' ca'. Chso'ontezə chso'one' de'e mal can' ben de'e Cainṇə', na' chesə'əzelaže'e yesə'əzelene' mech əsch'a'o can' ben de'e profet Balaanṇə'. Chso'one' contr Diozən' na' yesə'əbiayi'e can' gwžiyai' de'e Coren' ben' ben contr de'e Moizežən' cana'. ¹² Gwxaquə'əlebəga'aquene' ca to manch lao lachə' xi'ilažə'əne', la' žlac che'ej chaole txeṇ len lega'aque' par cho'ela'ole Xancho', chso'elažə'əzeche' chse'ej chsa'oxate'. Con chse'ej chsa'oteze' bi chse'enene'. Gwxaquə'əlebəga'aquene' ca bejw biž de'en nžiguə' be', na' ca yag frot de'en cui bi frot chbia catə' chžin tyemp chei, chedə' babgüižən na' banlažə' do loi. Gwxaquə'əlebəga'aquene' ca bejw biž na' ca yag frot de'e cui bi frot chbian chedə' bito zjəzaque'e. ¹³ Na' gwxaquə'əlebəga'aquene' ca nisdəon'

de'en chas chatə' na' checho'onən bžin' lao yon' cho'a nisdə'onə'. Can' gwxaquə'əlebəga'aque'ne' chedə' de'en chso'one' na' dižə' de'en chso'echgüe' choso'olo'en yelə' zto' chega'aque'enə'. Na' leczə gwxaquə'əlebəga'aque'ne' ca to beljw de'en chde šaltezə, chedə' Diozən' babžie' bia' yesyə'əžine' lo'o yech gabil gan' lechgualə naquə žcho! na' gan' yesə'ənite'e zejlicane.

¹⁴ Gwzolaon tyemp che de'e Adannə' xte tyemp che Enoquən' goc gažə dia che Adannə'. Na' Enoquən' be'e dižə' che beņə' ca' chso'on can' chso'on beņə' ca' choso'osed choso'olo'i dižə' güenlažə', gwne': "De'e li Xancho Diozən' yide' len angl zan juisy che' ca'. ¹⁵ Na' əchoglaogüe'en che to to beņəch šə zjənapə' dolə' o šə cui zjənapə' dolə'. Na' gone' ca sa'acbe'i yoguə' beņə' ca' cui bosozenag che' de que lechgualə de'e mal juisy bagwso'one'. Na' gone' par nič žjəsyə'əza'alaze'e yoguə' de'e malən' bagwso'one' de'en cui bosozenague' che'. Na' leczə gone' par nič žjəsyə'əza'alaze'e yoguə' de'e mal de'en bagosə'əne' contr le'. Na' əgwnežjue' castigw che to toga'aque'." ¹⁶ Beņə' ca' cui choso'zenag che Diozən' chəsə'əže'eše'e che', bitobi chesyə'əbeine', con chso'ontezə' can' na la'ažda'omalga'aque'en, chso'on cuinga'aque' xen, na' chso'opeine' beņə' la' chse'enene' yoso'onežjo beņə' ca' lega'aque' mech.

Consejw de'en chnežjue' beņə' ca' chso'onjilažə' Jesocristən'

¹⁷ Pero na' le'e xi'indaogua'a, cheyalə' žjəsa'alaze'əle de'en gwse' apostol che Xancho Jesocristən' le'e antslə. ¹⁸ Gosə'əne': "Na'a cuiņə' yidə Xancon' de'e yoblə nitə beņə' so'onzeche' yelə' zto' chega'aque' con can' na la'ažda'omalga'aque'enə', na' so'one' borl che de'en na Diozən'." ¹⁹ Beņə' ca' chso'one' par nič gwde gwdelel can' chejni'ile xtižə' Diozən'. Con chso'one' can' chene'e la'ažda'omalga'aque'enə' chedə' bito yo'o Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'.

²⁰ Pero na' le'e xi'indaogua'a, chejle'ele che dižə' li che Diozən' de'en naquə de'e güenchgua. Na' cheyalə' sotezə sole gonle

can' nannə' par nič gaquə gonle can' chazlažə' Diozən'. Na' legon orasyon can' əgwzejni'i Spirit che Diozən' le'e. ²¹ Na' le'e so le'e gon par nič gacbe'ile de que chaque Diozən' chelen'. Xancho Jesocristən' gone' par nič əbanle len le' zejlicane laogüe de'en cheyašə' cheži'ilaze'e le'e. Leso leyebēi de'en gone' ca'.

²² Balə beņə' chso'onjilažə' Jesocristən' chsa'aczejlaže'e šə cheyalə' yesə'ənaogüe' dižə' li che Diozən'. Legon par nič sa'acbe'ine' de que cheyalə' yesə'ənaogüe'en. ²³ Na' bale' ze'e gwzola chesə'ənaogüe' de'en choso'osed choso'olo'i beņə' güenlažə' ca'. Le'e yeyaše'e lega'aque' na' le'e co'oga'aque' nez güenən' lgięgwza. Na' le'e gapə cuidad par nič cui gonle de'e mal de'en chso'on lega'aque'.

Jodasən' cho'elaogüe'e Diozən'

²⁴ Cheyalə' güe'ela'ocho Diozən' la' le'enə' chac chone' ca cui əxopcho goncho de'e malən', na' chac chone' par nič bitobi de'e mal da' achen yichjla'ažda'ochon' catə' əžin žan' le'icho yelə' chey che'eni' che'enə'. Na' cana' lechgualə yebeicho. ²⁵ Tozə Diozən' zaque'e par güe'ela'ochone', na' naque' le'ezelaogüe beņə' sin'. Babebeje' chio'o xni'a de'e malən' ca de'en bsele'e Xancho Jesocristən' gwđixjue' xtolə'əchon'. Ledoye'ela'oche' chedə' naque' le'ezelaogüe beņə' zaque'e na' beņə' blaon na' chnabi'e doxenlə. Zocze' dezd catə'ən cuiņə' xe yežlyon' na' par zejlicane. Na' naque' Xan yoguə' beņəch, yoguə' bia chsa'aš na' yoguə' biquə'əchlə de'e zjəde. Ca'ašgaczə gaquə.

De'e na'azən' chzoja' na'a. Jodas

De'en Bzejni'i Jesocristán' San Juannə' Niç Bzoje'en Par Chio'o

Diozən' bene' par niç Jesocristán' bzejni'ine' San Juannə' de'e quinga

¹ Nada' Juan naca' beṇə' güen xšin Jesocristán'. Diozən' blo'ine' Jesocristán' de'e quinga de'en bzejni'ine' nada' par gwlo'ida'an yeziquə'əchlə beṇə' chso'elaogüe'ene'. Bsele'e angl che'ena' par bzejni'ine' nada' de'e quinga par niç əṇezecho de'e ca' gaquə lğüegwə. ² Na' bacho'a dižə' che yoguə'əlol de'e quinga de'en blo'ine' nada', na' yoguə'əlol de'en bzene Diozən' nada' na' de'en bzejni'i Jesocristán' nada'.

³ Mbalaz niṭə' beṇə' ca' yoso'olabe' de'e nga chzoja' nga de'en bzene Diozən' nada'. Na' mbalaz niṭə' beṇə' ca' əse'ene len catə' beṇə' yoblə yoso'olabe'en. Mbalaz niṭe'e šə yoso'ozenague'en, chedə' bazon gaquə de'e ca' blo'ine' nada'.

Juannə' chzoje' beṇə' ca' chso'elao' Je-socristán' yež ca' gažə

⁴ Nada' Juan chzoja' le'e chdopə chžagle cho'ela'ole Jesocristán' Asian', le'e niṭə'əle yež ca' gažə. Diozən' sošgue' gaquəlene' le'e na' gone' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen', Dioz ben' bazoczə catə'an bxi'e yežlyon', na' ca'aczən' soe' catə'an yeyož yedon. Na' Spirit che Diozən' de'en naquə ca gažə Spirit zon lao Diozən' gan' chi'e chnabi'e na' sošgan gaquəlenən le'e na' gonən ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. ⁵ Na' leczə Jesocristán' sošgue' gaquəlene' le'e na' gone' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. Jesocristán' be'e dižə' che Diozən' na' xtiže'ena' naquən de'e li. Len' naque' beṇə' nech bebane' ladjo beṇə' guat ca' par chnabi'e. Jesocristán' chnabi'e notə'əteza beṇə' chəsə'anabia' yežlyo nga. Chaque Jesocristán' checho na' babnitlaogüe' xtolə' chio'o chonlilažə'əchone' ca de'en blalj xchene'ena' catə'an bnežw cuine' gwsote'ene'. ⁶ Gwleje' chio'o par niç nabi'acho t xen len le' ca no rei na' par niç sotezə socho güe'ela'ochə Xe' Diozən' can' gwnitə'əteza gwnitə' bxož che beṇə' Izrael

ca' gwse'ejni'alaže'e Diozən'. Jesocristán' chnabi'e zejlīcaṇe. Ledoye'ela'ochə' na'a na' zejlīcaṇe. Can' gonšgaczcho.

⁷ Le'e gon xbab, la' Jesocristán' yetje' to lo'o bejw. Na' yoguə'əlol beṇə' yesə'əle'ine' le', lente beṇə' ca' gwsot'le', na' beṇə' ca' ža' doxen yežlyon' yesə'əbežyaše'e de'en cui gwsot'lonlilaže'ene'. Can' na Diozən', na' ca'aczən' gaquə.

⁸ "Nadan' naca' ben' ben yežlyon' na' ben' gon par niç te chei." Can' na Xancho Diozən' ben' napə le'ezeləogüe yełə' guac xennə', ben' bazoczə catə'an bxi'e yežlyon', na' ca'aczən' soe' catə'an yeyož yedon.

Juannə' ble'idaogüe'ene' Cristən' len yełə' chey che'eni' che'ena'

⁹ Nada' Juan naca' beṇə' bišə'əle chedə' naccho t xen cho'ela'ochə Cristən' na' txennə' choso'ochi' choso'osaquə' beṇə' chio'o. Txennə' chnabi'a' Diozən' chio'o na' t xen chgo'o chchejlažə'əcho len yoguə' de'en chac checho chedə' ngodə'əcho t xen len Jesocristán'. Zoa' isla nga de'en ne' Patmos la' naca' pres por ni che de'en bagwdixjui'a xtižə' Diozən' na' babi'a dižə' che Jesocristán'. De'e na'ano' baboso'osele'e nada' nga. ¹⁰ Na' to ža dmigw Spirit che Diozən' benən par niç ble'idaogüe'eda' to de'en ble'idaogüe'eda'. Na' benda' gwṇe to beṇə' coža'anə' zižjochgua ca zižjon' chbež trompet. ¹¹ Na' gože' nada': —Nadan' naca' ben' ben yežlyon' na' ben' gon par niç te chei. Bzoj dižə' che de'e quinga le'idaogüe'edo'onə' to le'e libr na' selo'o libran' lao beṇə' ca' chesə'adopə chesə'əžag chso'elaogüe'e nada' Asia, beṇə' ža' Efeson' na' Esmirna, na' Pergamo, na' Tiatira, na' Sardis na' Filadelfia na' Laodisea.

¹² Na' gwyechja' bgüia' non' cho'elen nada' dižə' na' ble'ida' gažə candelər de or. ¹³ Na' gwchol candelər ca' gažə ble'ida' Xi'iq̄ Diozən' ca to beṇə'əç. Na' nyaze' to lachə' tonə de'e bžinte yen ni'e. Na' nchej cho'alcho'ena' to sinš de or. ¹⁴ Na' yišə' yichje'ena' naquən ca xa xilə' šyiš na' ca be'eyə'. Na' jelaogüe' ca' chsa'actitən ca to yi' de'e chalə'əñin. ¹⁵ Na' ble'ida' ni'ena' chactitən ca to brons de'e nłachgua cata' xoan lao yi'. Na' xṇe che'ena' nenən ca chziž yaon' catə' dechguan. ¹⁶ Na' noxe'e gažə beljw len ne'e ličan', na' cho'ena' zo

to spad de'e nla chopə la'ate. Na' ble'ida' cho'alaogüe'enə' can' chle'icho bgüižan' cata'an chñachguan.

¹⁷Na' beyož ble'ida'ane' bgüižax' xni'enə' gota' šlat. Nach bli ne'e lichana' bexe'e na'anə' na' gože' nada': —Bito žebo'. Nadan' naca' ben' ben yežlyon' na' ben' gon par nič te čhei. ¹⁸Nada' naca' Dioz ben' zo zejlicane. Ca de'en bida' goca' benač gwso'ote' nada', pero na' bebana' ladjo beṇə' guat ca' na' soa' zejlicane. Nada' napa' yeṇə' gwnabia' par əṇia' batən' sa'at to to beṇə' na' napa' yeṇə' gwnabia' par əṇia' non' žjəya'ac gabilən'. ¹⁹Na' ža bzož dižə' che de'e ca' bable'ido', na' che de'e ca' chac ṇa'a na' che de'e ca' ze'e za'ac. ²⁰Bito gwyejni'ido' che beljw ca' gažə de'en noxa'a na' che candeler de or ca' gažə. Beljw ca' gažə zejen gažə beṇə' ca' zjəyo'o lao ne'i beṇə' ca' chesə'ədoṇə chesə'əžag chso'ela'ogüe'e nada' yež ca' gan' mbane Asia. Na' candeler ca' gažə zejen gaž cuen beṇə' ca' chso'onṇilažə' nada'.

2

Dižə' de'en be'e par beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' yež ca' gažə: De'en gože' beṇə' Efeso ca'

¹Bzož de'e nga par ben' naquə lao ne'i beṇə' ca' chesə'ədoṇə chesə'əžag chso'elaogüe'e nada' Efeson' na' yo'one' de que nada' ben' ble'ido' noxa' gažə beljw ca' na' chgüia chya' candeler de or ca' gažə, əchnia' dižə' quinga: ²“Neze nle'ida' ca güenṇə' chonle, can' zotežə zole chonle xšina'anə' sin cui chjəxaquə'əlažə'əle, na' can' cui chzenagle che beṇə' mal ca' chəsə'əna zjənaque' apostol. Bəbgüiale can' chso'one' na' chacbe'ile de que bito bselə'əga'aca'ane'.

³Chgo'o chchejlažə'əle len de'en chyi' chzaquə'əle na' zotezle chonle xšina'anə' sin cui chjəxaquə'əlažə'əle. ⁴Pero de to de'en cui chazlažə'a can' chonle, cuič chaquele chia' can' bagoquele chia' antslə.

⁵Le'e gon xbab can' gocchgüeile chia' antslə na' cuič chactequele chia' ṇa'a. Le'e gon xbabən' par nič yedinjele de'en cuič chactequele chia' na' leṇonch can' benle antslə. Na' šə cui yedinjele de'e malən', yedəyena' le'e castigw nach yebižə'a len le'e. Bitoch gacle candeler chia' šə cui yedinjele xtolə'əlen'. ⁶Pero la'əṇə'əczə bito

chonle doxen can' chazlažə'anə', chebeida' de que chgue'ile de'e malən' chso'on beṇə' ca' zjənzi' nicolaitos, la' leczə nada' chgue'ida' can' chso'one'enə'. ⁷Le'e žia nagle de'e chene, le'e gwzenag che de'en bagwna Spirit che Diozən' par le'e chdopə chžagle cho'ela'ole nada'. Notə'ətezle chzoile cui chzenagle che de'e malən', gua'a latjə gaole frotən' de'en chbia lao yag yeṇə' mbannə' de'en zo gan' zo Diozən'.”

De'en gože' beṇə' Esmirna ca'

⁸Na' leczə bzož ben' naquə lao ne'i beṇə' ca' chesə'ədoṇə chesə'əžag chso'elaogüe'e nada' Esmirnan'. Bzože' gože' de que nada' naca' ben' ben yežlyon' na' ben' gon par nič te čhei. Na' gwso'ote' nada' lao bida' goca' benač pero bebana' ladjo beṇə' guat ca'. Na' leczə yo'one' de que nada' əchnia' dižə' quinga: ⁹“Neze nle'ida' ca güenṇə' chonlen', na' neze nle'ida' can' choso'ochi' choso'osaquə' beṇə' le'e na' can' nyašə'achgua chac chele. Pero la'əṇə'əczə banga'anyašə'əle lechguale mbalaz zole. Nezdə' can' choso'ožia choso'onitə' beṇə' gwlaž chele ca' le'e, beṇə' ca' gwsa'alje' lao dia che de'e Izraelən'. Lao Diozən' bito zjənaque' beṇə' Izrael sino zjəncodə' ljuežje par chso'one' txe len gwxiye'enə' de'en le Satanas. ¹⁰Bito žeble de'e ca' ze'e za'ac de'en saquə'əzi'ile. Gwxiye'enə' gonən ca yesə'əyixjue' balle ližya par nič ca' co'oyelə'ən le'e cuejyichjle xtiza'anə'. Lao ši ža saquə'əzi' saquə'əyašə'əle. Pero na' lešotežə lešo legwzenag chia' la'əṇə'əczə šə so'ote' le'e por ni che de'en chzenagle chia'. Na' šə sotežə sole gwzenagle chia' nachən' gona' ca əbanle len nada' zejlicane. ¹¹Le'e žia nagle de'e chene, le'e gwzenag che de'en bagwna Spirit che Diozən' par le'e chdopə chžagle cho'ela'olene'. Notə'ətezle chzoile cui chzenagle che de'e malən', bito gac chele can' gac che beṇə' ca' yesə'əzaquə'əzi'e zejlicane, de'en nacho yeṇə' got əgwchope.”

De'en gože' beṇə' Pergamo ca'

¹²Na' leczə bzož ben' naquə lao ne'i beṇə' ca' chesə'ədoṇə chesə'əžag chso'ela'ogüe'e nada' Pergamon'. Bzože' gože' de que nada' ben' ble'ido' zo spadən' cho'anə' de'e nla chopə la'ate əchnia' dižə' quinga: ¹³“Nezdə' de que zole lao syodan' gan' chnabia'

Satanasən' na' gan' lechguale choso'ozenag beṇə' chei. Neze nle'ida' ca güennə' chonle, can' zotezə zole chonlilažə'ale nada' na' can' cui chbejyichjle xtižə'anə' de'en chejle'ele chei, na' nic catə'an gwso'ote' Antipasən' gan' zolen', ben' gwzotezə gwzo be'e dižə'li chia'anə' lao syoda chele gan' zo Satanasən'. ¹⁴ Pero de to chopə de'en chonle de'en cui chazlažə'a. Nita' balle chonle de'e malən' ca de'en bzejni'i de'e profet Balaanə' de'e Rei Balaquan'. Na' Balac na'anə' bene' ca besə'əxopə beṇə' Izrael ca' gwso'one' de'e malən', zane' gwsa'ogüe' yelə' guao de'en naquə che lgua'a lsaquə'an gwse'ejni'alažə'e na' bosə'ožə' xtoga'aque' lao gwse'ejni'alažə'e lgua'a lsaquə' che beṇə' Moab ca'. ¹⁵ Leczə can' chac len le'e, balle naole de'en nac ca' de'en chsed chlo'i beṇə' ca' zjənzi' nicolaitos de'enə' chgue'ida'. ¹⁶ De'e na'anə' le'e yedinje de'e malən' chonle. Šə cui yedinjele de'e malən' chonle, yida' lgiuegwzə na' gona' par gacle castigw, la' xtižə'anə' gwxaquə'əleben ca to spad. ¹⁷ Le'e žia nagle de'e chene, le'e gwzenag che de'en bagwna Spirit che Diozan' par le'e chdopə chžagle cho'ela'ole nada'. Notə'ətezle chzoile cui chzenagle che de'e malən', gona' le'e yoguə'əloj de'en chyazjele par sole mbalaz yoban' zejlicane, na' gona' yef fin par to tole nič ənezele de que chebeida' le'e. Na' le'e yejən' nyoj to la de'e cobə na' ben' goxə' yef na' azə ənezene' bin' nyojən."

De'en gože' beṇə' Tiatira ca'

¹⁸ Bzoj de'e nga par ben' yo'o lao ne'i beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'ela'ogüe'e nada' Tiatiran'. Bzoje' gože' de que nada' naca' Xi'iṇ Diozən' ben' ble'ido' chsa'actit jəlaogua'anə' ca to yi' de'en chalə'əniṇ na' ni'anə' ca to brons de'en lachgua. Na' yo'one' de que nada' əchnia' dižə' quinga: ¹⁹ "Neze nle'ida' de'e güennə' chonle, na' can' chaquele chia' na' che ljuēžj beṇachle, can' chonlilažə'əle nada' na' can' chaclen ljuēžjle. Nežda' can' chgo'o chchejlažə'əle len bitə'ətezə de'e chac chele, na' nežda' chonchle güen na'a cle ca can' babenle catə'an gwzolaole chonlilažə'əle nada'. ²⁰ Pero na' chonle de'e cui chazlažə'a can' cho'ele latjə par nič no'olən' gwxaquə'əlebene' ca de'e Reina Jesabelən' chsed chlo'ine' le'e ne'

de que cho'e xtižə' Diozən'. Chxoayague' balə le'e chonlilažə'əle nada', che'e le'e de que naquən güen əgwsə' xtole na' gaole yelə' guao de'en chəsə'əne' naquən che lgua'a lsaquə'an chse'ejni'alažə' beṇə'. ²¹ Babnežjua'ane' tyemp par yedinjene' de'e mal ca' chone', pero bito chene'ene' yedinjene'en. ²² De'e na'anə' gona' par nič gaquə'senene', na' le'e chonle txen len le', gona' par nič əžaglaochgualə šə cui cuejyichjle cuich gonle de'e mal de'en chsedene' le'e chonle. ²³ Na' ca naquə beṇə' ca' bagosə'əbejyichje' xtižə'anə' par choso'osed choso'olo'ine' de'e malən' gožga'aque' de que gotga'aca'ane'. Na' catə' gona' ca' yoguə'əloj le'e chdopə chžagle cho'ela'ole nada' gatə'ətezə, gacbe'ile de que neze nle'icžada' xbab de'en yo'o lo'o la'azda'olen' na' bin' chebeile. Na' gona' par nič to tole sole mbalaz o si'ile castigw segon naquən' babenle. ²⁴ Pero na' le'e yelə'ale zole Tiatiran', le'e cui naole de'en chsed chlo'i no'olən' na' cui nsedle de'en chəsə'əne' chse'ejni'ine' che Satanasən' de'en ngašə'an len beṇə' yeziquə'əchl, bito nia' bichlə de'e cheyalə' gonle. ²⁵ Con sotezə sole gonle de'e güennə' par nič bachonle ca' catə'an yida' de'e yoblə. ²⁶ Notə'ətezle chzoile cui chzenagle che de'e malən' na' zotezə zole chonle can' chazlažə'anə' xte catə'an yida' de'e yoblə, gona' par nič nabi'ale nasyon ca' txen len nada'. ²⁷ Ca Xə'anə' babene' par nič chnabia'aga'aca'an, leczə can' le'e nabi'alen txen len nada' na' goncho ca yesə'əzəxjwyichj beṇə' nasyon ca', na' əgwžiai'i'iga'acchone'. ²⁸ Na' gona' par nič gombi'ayanə'əle nada' len yelə' chey che'eni' chia'anə', nadan' gwxaquə'əlebəda' ca beljw xsilən'. ²⁹ Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag che de'en bagwna Spirit che Diozən' par le'e chdopə chžagle cho'ela'ole nada'."

3

De'en gože' beṇə' Sardis ca'

¹ Bzoj de'e nga par ben' naquə lao ne'i beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e nada' Sardisən'. Bzoje' gože' de que Spirit che Diozən' de'en naquə ca gažə spirit zon len nada' na' gože' de que naca' ben' ble'ido' noxə'a gažə beljw ca', na' nada' əchnia' dižə'

quina: “Neze nle'ida' can' chonlen'. Nezda' can' chasə'əna beṇə' de que naple yelə' mban zejlicanen', pero zanle nacle ca beṇə' guat par len nada' de'en cui chzenagle chia'. ² Leyeban bin' chonle, legonlilažə'əch nada' na' legaquache chia' na'a žlac cuinə' yeyož cuejyichjle nada'. Nezda' de que Diozən' bito chebeine' can' chonle, Dioz ben' leczə cho'elaogua'a. ³ Le'e žjsa'alaza' xtiža'anə' de'en bosozejni'i beṇə' le'e na' de'en bzenagle chei antslə. Le'e gwzenag chei de'e yoblə na' yedinjele de'e malən' chonle. La' šə cui gonle xbab yedinjele de'e malən' yedəyena' le'e castigw na' senyala' le'e can' chon to beṇə' bguan ben' chidə ca orən' cui chonle xbab yide'. ⁴ Na' la'anə'əczə zanle zole Sardisən' cui chonle can' chazlaža'anə', bia'aczə ne'e nita' balle cui da əchen de'e malən' yichjla'ažda'olen'. Na' le'e cui bi de'e mal da chen yichjla'ažda'olen', gwžin ža catə' le'e talenle nada' gan' zoa'anə' na' chazle lachə' šyiš, chedə' le'e zaquə'əle par talenle nada'. ⁵ Notə'ətezle chzoile cui chzenagle che de'e malən', guacua' le'e lachə' šyiš na' bito yoxia' lalen' le'e libr chia' gan' nyoj la beṇə' ca' zjanape' yelə' mban zejlicane. Na' gua'a dižə' len Xa' Diozən' na' len angl che' ca' de que bagwcu'a le'e ca xi'ina'. ⁶ Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag che de'en bagwna Spirit che Diozən' par le'e chdopə chžagle cho'ela'ole nada'.”

De'en gože' beṇə' Filadelfia ca'

⁷ Bzoj de'e nga par ben' naquə lao ne'i beṇə' ca' chesə'əadopə chesə'əžag chso'elaogüe'e nada' Filadelfian'. Bzoje' gože' de que nada' naca' beṇə' la'aždao' xi'ilaza' juisy na' syempr chona' can' ənia'anə'. Nada' chnabia' doxenlə can' bagwnabia' de'e Rei Dabin' Izraelən'. Napa' yelə' chnabia' par ənia' non' yedəso len nada' na' non' cui yedəso len nada'. Na' notono gaquə gon par niç gwša' can' ənia'anə'. ⁸ Bzoje' gože' de que nada' əchnia' dižə' quinga: “Neze nle'ida' ca güenṇə' chonle. Na' la'anə'əczə cui naquə zanle, zotezə zole chonle can' ənia'anə' na' bito chbejyichjle de'en chonlilažə'əle nada'. De'e na'anə' babena' par niç nita' beṇə' zan beṇə' chse'enene' yoso'ozenague' che xtižə' Diozən' de'e güe'elenle lega'aque' na' notono no gaquə

gwžon par cui chixjue'ilen lega'aque'. ⁹ Na' ca naquə beṇə' ca' gwsa'aljə lao dia che de'e Izraelən' beṇə' ca' zjəncodə' ljuežje chso'one' txen len Satanəsən', lao Diozən' bito zjanaque' beṇə' Izrael. Chso'onlaže'e chasə'əne' chebei Diozən' lega'aque'. Na' gona' par niç yesə'əzo xibga'aque' laolen' yesə'əne' de que nacle beṇə' zaque'e len nada' na' sa'acbe'ine' de que chacda' chelen'. ¹⁰ Na' ca naquə zotezə zole chzenagle che xtiža'anə' de'en cho'en dižə' can' bguo'o bchejlaža'a len de'e mal de'en goquə chia', nada' gona' par niç yechojle güen catə' əžin or saquə'əzi'ichgua yoguə' beṇə'əchən'. Cana' la'alao nac chon to to beṇə'əchən', šə chzenague' chia' o šə chzenague' che de'e malən'. ¹¹ Bazon əžin ža yida' de'e yoblə. Lesotezə leso legon de'e güenṇə' par niç ca' bito bi gwžon gona' ca əbanle len nada' zejlicane. ¹² Notə'ətezle chzoile cui chzenagle che de'e malən', gona' par niç sole txen len Diozən' zejlicane, Dioz ben' cho'elaogua'a. Na' zejlicane yega'anlenlene'. Na' gona' par niç gacle xi'in Diozən' zejlicane, na' sole syoda Jerosalen de'e naquə de'e cobə, syoda che Diozən' de'en chi' yoban' de'en gwletje' lao yežlyon'. Na' gwzoja' lao xga to tole la'anə' de'en naquə de'e cobə. ¹³ Le'e žia nagle de'e chene legwzenag che de'en bagwna Spirit che Diozən' par le'e chdopə chžagle cho'ela'ole nada'.”

De'en gože' beṇə' Laodisea ca'

¹⁴ Bzoj de'e nga par ben' naquə lao ne'i beṇə' ca' chesə'əadopə chesə'əžag chso'elaogüe'e nada' Laodisean'. Bzoje' gože' de que nada' naca' ben' chon par niç chac can' che'enda'anə'. Cho'a dižə' de'en bagwna Diozən' nada' na' naquən de'e li. Nada' bena' yoban' na' yežlyon', beṇə'əch, angl, bia chsa'aš na' yeziquə'əchlə de'e zjəde. ¹⁵ Bzoje' gože' de que nada' əchnia' dižə' quinga: “Neze nle'ida' can' chonlen', bito chgue'ile nada' pero ni que chaquele chia' do yichj do lažə'əle. Yebeichləda' žalə chgue'ile nada' o žalə' chaquele chia' do yichj do lažə'əle. ¹⁶ Na' laogüe de'en cuitec chonle cas chia' na' cui chaquele chia' do yichj do lažə'əle, la'anə'əczə bito chgue'ile nada', bia'aczə žin ža cuejyichjja' le'e cuich gonəda' le'e ca xi'ina'. ¹⁷ Le'e nale zole mbalaz, na' de que chonle de'e güen

juisy, na' de que bito bi bi chac fal't chele par niçh yebei Diozàn' le'e. Bito chacbe'ile de que de'e malchguan' chonle na' de'e malchguan' gaquæ chele. Bito chebei Diozàn' le'e. Nçhol' yichjla'ažda'olen' na' nacbia'axejæ chonle de'e malæn'. ¹⁸ De'e na'anæ' chona' le'e consejw legonlilažæ' nada' par niçh gona' ca gacle beņæ' güen can' naca'anæ'. Le'e yedinje xtolæ'alen' par niçh gaquæ la'ažda'olen' xi'ilažæ' na' cuich gonle de'e malæn' lao Diozàn'. Na' le'e güe' latjæ yocobæ Diozàn' xbab chelen' par niçh šo'o be'eni' che'ena' lo'o yichjla'ažda'olen'. ¹⁹ Notæ'ætezæ beņæ' chacda' chei cho'ane' consejw na' chona'ane' castigw catæ' chone' de'e mal. De'e na'anæ' le'e cuec yichje par yedinjele xtolæ'æle ca'. ²⁰ Gwxaquæ'ælebæda' ca to beņæ' zecha cho'a puert chelen' chne' na' chsiže' le'e puertæn'. Notæ'ætezle šæ gwzenagle chia' na' šæ æsaljwle par šo'a, yedæsoa' len le'e na' gona' par niçh sole mbalaz txen len nada'. ²¹ Na' notæ'ætezle šæ chzoile cui chzenagle che de'e malæn', gona' par niçh cue'elenle nada' gan' chi'a chnabi'a, ca nada' chi'ilena' xa'anæ' chnabi'ato' dezd catæ'an beyož bzoa' gwxiye'ena' xni'anæ'. ²² Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag de'en bagwna Spirit che Diozàn' par le'e chdopa chžagle cho'ela'ole nada'."

4

Ble'idaogüe'ene' Diozàn' chi'e chnabi'e yoban'

¹ Beyož bzoja' de'e ca' gwne' nada', bgüia' na' ble'ida' nyaljo to puert yoban' na' benda' cho'elen' ben' nada' dižæ', ben' benda' de'e nechæn' ben' naquæ xne che'ena' zižjochgua ca zižjon' chbež trompet. Lecze'en gwnechze' nada' de'e yoblæ, gwne': —Gwyep gan' zoa' nga par niçh gwzejni'ida' le' de'e ca' ze'e gaquæ.

² Nach ca oræn' ben Spirit che Diozàn' par niçh ble'idaogüe'eda' Diozàn' gan' chi'e yoban' chnabi'e. ³ Na' ble'ida' ben' chi' chnabia' naque' ca to de'e chactit, ca yej fin de'en nzi' jasje na' cornalina. Na' to de'en naquæ ca to yitæ' gwyechjæn gan' chi'ena' de color ga' ca yej fin de'en ne' esmeralda. ⁴ Na' cuit cue'ej Diozàn' gan' chi'e zjæchi' tapechoa beņæ' golæ beņæ' blao beņæ' chæsæ'anabia' txen len le'. Zjænyaze' lachæ' šyis na' zjæzo coron de or yichj to

toga'aque'. ⁵ Na' gan' chi' Diozàn' chep yes na' chac ššag, na' chašjw chtin. Na' laogüe'ena' nitæ' gažæ yi' de'e chalæ'æñin. Na' yi' ca' gažæ zjænaquæn Spirit che Diozàn'. ⁶ Na' laogüe' gan' chi'ena' nžiljw to de'e chle'icho ca to nisdæo' de bidr o de be'eyæ'.

Na' nitæ' tap bia gan' chi' Diozàn', tgüjæb nitæ' cuiten' chopæ la'ate, yetob cože'ena' na' yetob laogüe'ena', na' žia de'e zan jælaoga'aquæb delant na' traslæ. ⁷ Bia nechæn' naquæb ca to leon, na' bia ægwchopen' ca to go'or, na' cho'alao bia ægwyonæn' naquæn ca cho'alao beņaç, na' bia ægwda'pen' naquæb ca to bsia bian' chzo. ⁸ Na' to to bia ca' tap žia xop güejæ xilæ'æga'aquæb, na' doxen cuerp chega'aquæbæn' žia de'e zan jælaoga'aquæb lo'olæ na' fuerlæ. Na' do ža do yel bito chæsæ'abæzæb, yapæyæ chæsæ'anæb:

Lechgualæ beņæ' la'aždao' xi'ilažæ' juisy naquæ Xancho Diozàn' ben' napæ le'eželaogüe yelæ' guac xen.

Bazocze' catæ'an bxi'e yežlyon', na' ca'aczæn' soe' catæ'an yeyož yedon.

⁹ Na' yoguæ' las catæ' bia ca' chso'eb dižæ' chso'ela'ob Diozàn' ben' chi' chnabia' ben' zoczæ zejlicæne, yoguæ' laste catæ'an chso'eb yelæ' bala'an na' yelæ' choxcwlen che', ¹⁰ beņæ' golæ beņæ' blao ca' tapechoa chæsæ'æzo xibga'aque'en lao Diozàn' ben' zo zejlicæne chso'elaogüe'ene' na' choso'onite'e coron chega'aque'en xni'ena', chæsæ'æne':

¹¹ Xanto' Dioz, len' beno' beņaç, angl, bia ca' ža', na' biquæ'æchlæ de'en zjæde, chedæ' can' gwyazlažo'o na' chedæ' go'ondo' nitæ' beņaç, angl, bia ca' ža' na' biquæ'æchlæ de'en zjæde.

De'e na'anæ' zaquæ'æczo' par chnabi'o, par si'o yelæ' bala'an, na' par æyejlaogo'o.

5

Ben' gwxaquæ'ælebe ca xilæ' dao' gwso'ot beņæ' Izrael ca' par gwnitlao xtolæ'æga'aque'ena'

¹ Na' ble'ida' Dioz ben' chi' chnabia' noxe'e to rollo de'en nyoç chopæ la'ate na' nyeyjon len gažæ sey. ² Na' ble'ida' to angl gual na' gwne' zižjo: —¿Non' zaquæ' par ægwzoxje' sey ca' par niçh šaš rollon'?

³ Pero ni que no nitə'əzə yoban', ni lao yežlyon' ni gan' ža' beṇə' guat ca' no gaquə gwzaše' rollon' na' ni par əgğüiaze'en. ⁴ Na' lechgualə gwcheža' de'en cui no de beṇə' zaquə' par əgwzaše' rollon' na' par gwlabə'en na' ni par əgğüiaze'en. ⁵ Nach to beṇə' golə beṇə' blao entr beṇə' ca' zjəchi' cuit cue'ej Diozən' gože' nada': —Bito cuežo'. Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca to leon laogüe de'en babzoe' gwxiye'enə' xni'enə', le'enə' zaque'e par əgwzaše' rollon' na' par əgwzoxje' sey ca' gaža. Len' golje' lao dia che de'e Jodan' can' goljə de'e xaxta'ogüe'e Rei Dabin'.

⁶ Nach ble'ida'ane' zeche' entr Diozən' gan' chi'e chnabi'e na' bia ca' tap. Na' beṇə' golə beṇə' blao ca' zjənyechj zjəmbi'e legə'aque'. Ble'ida'ane' ca to xilə' dao' bian' bagwso'ote', to xilə' bia žia gaža loze na' gaža jelaob. Na' jelaob ca' gaža zjənaquən Spirit che Diozən' de'en chon xšine'enə' doxenlə lao yežlyon'. ⁷ Na' Jesocristən' ben' ble'ida' ca to xilə' bian' bagwso'ote', jəxi'e rollon' de'en noxə' Diozən' len na' liche' gan' chi'e chnabi'e. ⁸ Na' catə' jəxi'e rollon' bia ca' tap besə'əzo xibga'aque' laogüe'enə' na' beṇə' golə beṇə' blao ca' tapechoa leczə besə'əzo xibga'aque'enə' laogüe'enə'. Na' beṇə' golə beṇə' blao ca' zjənoxə'e tğüejə arpa na' tğüejə tas de or gan' chey yalən', na' yalən' zejən orasyon ca' de'en chso'on beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. ⁹ Na' gwso'ole' to imno cobə de'en nan:

Zaco'o par jəxi'o rollon' na' par bzoxxo' sey chei ca',
 chedə' bnežjw cuino' par gwso'ote' le'
 na' blalj xcheno'onə' gwduxjo'
 xtolə'əto'onə' par niçh naquəto'
 xi'in Dioz.

Neto' naquəto' to to ṇasyon, to to yež, na' to to dia na' cho'eto' gwde gwdelə dižə'.

¹⁰ Na' gwlejo' neto' par chnabi'ato' txen len le' ca no rei

na' zotezə zocho cho'ela'ocho Xa-cho Diozən' can' gwnita'ətezə gwnita' bəxoz che beṇə' Izrael ca' gwse'ejni'alaže'.

Na' gwžin ža ṇabi'acho yežlyon'.

¹¹ Nach bgüia' na' ble'ida' angl zan juisy zjənyechje' gan' chi' Diozən' chnabi'e na' gan' ža' bia ca' tap na' beṇə' golə beṇə'

blao ca'. Na' benda' ¹² chso'e dižə'an zižjo chəsə'əne':

Jesocristən' gwxaquə'əlebene' ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'.

Na' zaquə'əcze' par chnabi'e doxenlə, na' par naquə che' yoguə'əte de'en zjəde, na' par nape' yoguə' claste yelə' sin', na' par nape' yelə' guac xen, na' par nzi'e yelə' bala'an,

na' par nse'e yelə chey che'eni' che Diozən' na' par cho'ela'ochone'.

¹³ Nach benda' yoguə' beṇə'ch ca' ža' yoban' na' yežlyon' na' len beṇə' ža' latjə che beṇə' guat ca' chso'e dižə' chəsə'əne':

Zejlicane güe'ela'ocho Diozən' ben' chi' chnabia'

na' güe'ela'otecho Xi'ine' Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'.

Zejlicane güe'ega'acchone' yelə' bala'an na' zejlicane güe'echo dižə' can' zjənse'e yelə' chey che'eni'

na' can' zjənapə' le'eze'laogüe yelə' guac xen.

Na' leczə can' gosə'əna bia ca' chaš yežlyon', na' bia ca' chaš le'e yoban' na' lo'o nis, na' len bitə'ətezəchlə de'e zjəde.

¹⁴ Nach bia ca' tap gosə'ənanab: —Ca'ašgaczə gaquə.

Na' beṇə' golə beṇə' blao ca' tapechoa besə'əzo xibga'aque' na' gwso'elaogüe'e Diozən' ben' zoczə zejlicane.

6

Sey ca' gaža

¹ Na' ca' naquə sey ca' gaža ble'ida' catə' Jesocristən' ben' ble'ida' ca to xilə' dao' bian' bagwso'ote' bzoxxje' ton. Na' benda' entr bia ca' tap tob gwne' zižjo ca zižjon' chašjw chtin, gwnab: —Da bgüia de'e nga.

² Na' catə'an bgüia', ble'ida' to cabey bia šyiš na' ben' žia cožə' cabeyən' noxe'e to xis goxitä'. Na' zo to coron yichje'enə' na' bchoje' chzoe' zan beṇə' xni'enə'. Na' zde' par yeyožə' əgwzoe' beṇə' xni'enə'.

³ Na' catə' Jesocristən' bzoxxje' sey əgwchopen', benda' gwne' bia əgwchopen' gwnab: —Da bgüia de'e nga.

⁴ Nach bchoj to cabey cua yin', na' ben' žia cožə'əban' nape' yelə' chnabia' par niçh

gone' ca cuich ñitə' beṇə' ca' ža' yež-lyon' binlo len ljuējzga'aque', na' so'ot ljuējzga'aque'. Na' ben' žia cabeyən' noxe'e to spad xen.

⁵ Na' catə' Jesocristən' bzoخة' sey əgwyonən' benda' gwne bia əgwyonən' gwnab: —Da bgüia de'e nga.

Na' catə' bgüia' ble'ida' to cabey gasj na' ben' žia coža'əbən' noxe'e to xigonz. ⁶ Na' benda' to de'en godca' gwna to beṇə' gan' ža' bia ca' tap gwne': —Ben par nič tkilzə trigon' o tyagzə sebadən' guac yesə'əzi'e len laxjwga'aque' de'en chso'one' gan tža tža; pero bito gono' par nič cui əžel set na' binon'.

⁷ Na' catə' Jesocristən' bzoخة' sey əgdape, benda' gwne bia əgdapən', gwnab: —Da na' bgüia de'e nga.

⁸ Na' catə' bgüia' ble'ida' to cabey bia naquə ca color gaša' na' ben' žia coža' cabeyən' le' Yelə' Got, na' yeto beṇə' naogüe'ene' le' Gabil. Na' goquən lao na'aga'aque' gwso'one' par nič goc gwčilə, gocchgua yižgüe', goc falt de'e əse'ej əsa'o beṇə'čan', na' gwso'ot bia znia ca' beṇə' zan. Na' lao goc ca', beṇə' zan ža' yežlyon' gwsa'ate'.

⁹ Na' catə' bzoخة' sey güeyə'e ble'ida' mes gan' chso'elao' beṇə' ca' ža' yoban' Diozan'. Na' xni'a mesən' ble'ida' beṇə' guat ca' beṇə' ca' gwso'ot beṇə' mal ca' lega'aque' por ni čhe de'en bosozenague' xtižə' Diozan' na' gwso'e dižə' de que chso'onlilaže'e Jesocristən'. ¹⁰ Na' beṇə' guat ca' gosə'əne' zižjo gosə'əne': —Xanto', le' naco' beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy, na' syemp' chono' can' na'onə'. ¹¹ Bata'əquən' gwnežjo' castigw čhe beṇə' mal ca' ža' yežlyon' ca de'en gwso'ote' neto'.

¹¹ Nach Diozan' bnežjue' to to beṇə' guat ca' xala'anga'aque' de'e šyiš de'e gwsa'aze', na' gože' lega'aque' so'one' dez-canz yeto tyemp dao' xte cata'əch babeyož gwso'ot beṇə' mal ca' beṇə' ljuējzga'aque' ca' chso'elao' Cristən' con ca'ate'enə' nžia Diozan' bia' sa'at.

¹² Na' catə' Jesocristən' bzoخة' sey de'e gwxoce, gocbe'ida' lechgualə gwxo' na' bgüižən' beyaquən ca to lachə' gasj, na' bio'onə' beyaquən ca chen. ¹³ Nach beljw ca' besə'əyinjən besə'əžinten lao yežlyon' can' chac len frot de'e žia lao yag catə'

chečhjchgua be'. ¹⁴ Na' le'e yoban' benit-teczən ca to rollo de'en chedobə na' yoguə' ya'a ca' na' islas ca' bosozə' xišne'i. ¹⁵ Nach rei ca' beṇə' ca' chəsə'anabia' lao yežlyon', len beṇə' blao ca' na' beṇə' gwni'a ca', len capitan ca', len notə'ətezachlə beṇə' napə yelə' chnabia', na' len beṇə' zjənaquə esclabos txen len beṇə' ca' cui zjənaquə, yogue'e bosozə'cušaš' cuinga'aque' do lo'o bloj na' entr yej xen ca' de'en žia lao ya'a ca'. ¹⁶ Na' gosə'əne': —Žalə'əšga əca'a bdiñj na' yej quinga na' ya'a quinga yesə'əyənən chio'o nič cui le'i Diozan' chio'o, Dioz ben' chi' chnabia', na' nič cui gon Jesocristən' castigw čhecho, Jesocrist ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'.

¹⁷ Gosə'əne' ca' čhedə' gwsa'acbe'ine' babžin ža gaquə juisyən' na' lechgualə yesə'əžaglaogüe' len castigon' de'en əgwnežjo Diozan' lega'aque'.

7

Beṇə' Izrael ca' beṇə' ca' zjənyišə' sey čhe Diozan'

¹ Gwde na' ble'ida' tap angl gosə'əzeche' tap part lao yežlyon' bosozə'gue'e be'ena' par nič cui gwyechjən lao yežlyon', lao nisdə'onə' o gan' ze yag ca'. ² Nach ble'ida' yeto angl ze'e galən' chla' bgüižən' noxe'e to de'e gwčhine' par gwčhiše'e sey čhe Diozan' ben' zo zejlicane lao xga beṇə' ca' chso'elao' le'. Nach anglən' gwne' zižjo belgüiže' angl ca' tap, beṇə' ca' naquən lao na'aga'aque' so'one' par nič gaquə de'e mal lao yežlyon' na' lao nisdə'onə'. ³ Gože' lega'aque': —Bito gonle par nič gaquə de'e mal lao yežlyon', lao nisdə'onə' o gan' ze yag ca' xte catə' babeyož bchiša'ato sey čhe Diozan' lao xga beṇə' ca' chso'elao' le'.

⁴ Nach gwdechlə benda' gwna anglən' de que to gueyoa tapeyon mil beṇə' bchiše'e seyən', yogue'e za'aque' lao dia ca' šižin čhe xi'iq de'e Izraelən'. ⁵ Na' šižina mile' lao dia čhe de'e Jodan', šižina mile' lao dia čhe de'e Robenə', šižina mile' lao dia čhe de'e Gadən', ⁶ na' šižina mile' lao dia čhe de'e Aserən', šižina mile' lao dia čhe de'e Neftalin', šižina mile' lao dia čhe de'e Manasesən', ⁷ na' šižina mile' lao dia čhe de'e Simeonə', šižina mile' lao dia čhe de'e Lebin', šižina mile' lao dia čhe de'e Isacaran', ⁸ na' šižina mile' lao dia čhe de'e

Sabolonnə', šižina mile' lao dia che de'e Jwsen' na' šižina mile' lao dia che de'e Benjaminə'.

Benə' zan zjənyaze' lachə' šiyiš

⁹ Nach gwde na' bgüia' na' ble'ida' benə' zan juisy zjəzeche' lao Diozən' gan' chi'e chnabi'enə' na' lao Jesocrisən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot benə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'. Tant benə' zan zjəzecha xte notono no goquə gwlab lega'aque', benə' naquə to to nasyon, to to yež, to to dia na' chso'e gwde gwdele dižə'. Na' yogue'e zjənyaze' lachə' šiyiš na' zjənoxe'e zin. ¹⁰ Na' tant besyə'əbeine' yogue'e gosə'əne' zižjo, gosə'əne':

Diozən' ben' chi' chnabiə', na' Jesocrisən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot benə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə',

bagwso'one' par nič cui yeyejcho lao yi' gabilən'.

¹¹ Na' yoguə'əlo' angl ca' zjənyechj zjəmbi'e benə' golə benə' blao ca' na' bia ca' tap bian' nitə' gan' chi' Diozən' chnabi'e, nach angl ca' besə'əzo xibga'aque' lao Diozən' na' bchequə' yichjga'aque'enə' lao yon' gwso'ela'ogüe'ene', ¹² gosə'əne':

Gaquəšgan quinga. Zejlicanə güe'ela'ocho Dioz chechon'.

Zejlicanə güe'echo dižə' can' nse'e yełə' chey che'eni', can' chnabi'e, can' nape' yełə' guac xen,

na' can' nse'e yoguə' claste yełə' sin'.

Zejlicanə güe'echo yełə' choxwlen che' na' güe'echone' yełə' bala'an.

Ca'ašgacžən' gaquə.

¹³ Nach to benə' golə benə' blao ben' naque' txen len benə' tapechoa ca' gože' nada': —*žEnezdo' no benə' quinga zjənyaz lachə' šiyišən'?* *žEnezdo' gan' za'aque'?*

¹⁴ Na' goža'ane': —*Le' neždo' benə' gol dao'.*

Nach gwne' nada': —*Jesocrisən' gwxaquə'əlebene' ca xilə' dao' ca' gwso'ot benə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə', chedə' blalx xchene'ena' par gwduxjue' xtolə' benə'chən'.* Na' benə' quing-gan' gosə'ənabene' le' bnitlaogüe' xtolə'əga'aque'enə'. Na' bitoch bi de'e mal da' əchen yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Lega'aque' besə'əžaglaochgüe' lao yežlyon'

de'en chso'onlilaže'e Jesocrisən'. ¹⁵ Na' de'e na'anə' nite'e lao Diozən' gan' chi'e chnabi'e chso'e yełə' choxwlen che' do ža do yeł gan' chso'elaogüe'ene' yoban'. Na' Dioz ben' chi' chnabiə' zoe' len lega'aque' par chcuasə' chcue'eje' lega'aque' len de'e malən'. ¹⁶ Bitoch yesə'əbil yesə'ədonga'aque'. Bgüižən' bitoch gonən mal len lega'aque' na' bitoch yesə'əžaglaogüe' len de'e zeyə'əna', ¹⁷ chedə' Jesocrisən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot benə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə' chapə chye' lega'aque'. Zoe' gan' chi' Diozən' chnabi'e na' chone' par nitə'əcže' mbalaz len Diozən' zejlicanə. Na' Diozən' gone' par nič cuič yesə'əbeže' na' cuič ni'te'e trist.

8

Sey gažən'

¹ Nach Jesocrisən' ben' ble'ida' ca to xilə' dao' bian' bagwso'ote' bzožje' sey gažən', na' catə' beyož bzožje'ennə' lechgualə žiza goquə yoban' do gašj or. ² Nach ble'ida' gažə angl ca' benə' ca' zjəzecha gan' zo Diozən'. Diozən' bnežjue' lega'aque' tgüejə trompet. ³ Nach yeto anglən' bedəseche' cho'a mesən' gan' chso'elaogüe'e Diozən', mes de or de'en zo lao Diozən' gan' chi'e chnabi'ena'. Anglən' noxe'e to barser de or gan' yo'o de'e zan yal na' bcuase'en lao yi' ya'alj de'en žia lao mesən'. Bene' ca' par nič Diozən' gwle'ine' žen che yalən' catə' benə' chso'one' orasyonə' benə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'ena'. ⁴ Na' lao gwyas žen che yalən' de'en noxə' anglən' gwle'i Diozən' len catə' gwso'on benə' ca' orasyonə'. ⁵ Nach anglən' gwxi'e ya'alj de'en žia lao mesən' gwlo'en lo'o barserən' na' bzałe'en lao yežlyon' na' gošj gwtin, na' goc bichlə sšag xen, gwyep yes, na' gwxo'.

Trompet ca'

⁶ Nach angl ca' gažə, benə' ca' zjənoxe' trompet ca', boso'ozo'en cho'aga'aque'enə' par boso'ocueže'en.

⁷ Angl nechən' bcueže' trompet che'ena'. Na' beyož bcueže'ennə' gwche'echgua yej de'en nčixə yi' na' chen lao yežlyon'. Na' yo de'en de lao yežlyon' casi gašjən gwžiyi'in tant gwweyən, na' yag ca' zjəze lao yežlyon' casi gašjə de'e ca' gosə'əbiayi'in,

na' yogua'əlo' yixə' ga' chi' lao yežlyon' gosə'əbiayi'in.

⁸ Na' angl əgwchopen' catə' bcueže' trompet che'enə' to de'en naquə ca to ya'a xen bɔxopən lo'o nisdə'onə' chalə'əniənən, na' casi gašjə nisdə'onə' beyaquən chen. ⁹ Na' casi gašjə bia ca' ža' lo'o nisən' gwsa'atəb, leczə gosə'əbiayi' casi gašjə barcw ca' de'e chaš lao nisən'.

¹⁰ Nach angl əgwyonən' bcueže' trompet che'enə' na' to beljw xen de'en žia le'e yoban' bɔxopən chalə'əniənən ca to yi' yech. Na' bɔxopən lo'o nis che zan yao ca' na' bej ca'. ¹¹ Na' beljon' nzi'in De'e Zla'. Na' lo'o nis ca' gan' jəchazənnə' besyə'əyaquən zla', na' beṇə' zan gwsa'at por ni che de'en gwse'ejə' nisən'.

¹² Nach angl əgwdapən' bcueže' trompet che'enə' na' casi gašjə bgüižən' beyaquən žčhol, na' leczə casi gašjə bio'onə' beyaquən žčhol, na' leczə ca' gwsa'ac casi gašjə beljw ca'. Na' de'e na'anə' part ca' de'en besyə'əyac žčhol bito bosə'əse'eni'in teža na' ni še'elə.

¹³ Nach ble'ida' chda to angl lao be'enə' gwchol yoban' na' bənda' gwne' zižjo gwne': —Probchguazə beṇə' ca' ža' lao yežlyon', ca naquən' gac čhega'aque' catə' yoso'ocuež trompet che angl ca' yešəṇə.

9

¹ Nach angl güeyə'enə' bcueže' trompet che'enə' na' to angl beṇə' zo yoban' ble'ida' betje' lao yežlyon' ca to beljw. Na' le' yo'o lao ne'e saljue' yech gabilən'. ² Na' bsaljue' yech gabilən' na' gwyaschgua žen lo'o yechən' can' chas ženṇə' catə' čhasə'əbeque' yi' xen lo'o orn. Na' ženṇə' de'en gwyas lo'o yech gabilən' bcuašə'n bgüižən' can' chac catə'ən chi'ichgua žen dao'. ³ Na' gan' gwyas ženṇə' besə'əchoj bišə' zan gwyasəb lao yežlyon'. Na' bišə' ca' gwso'omb znia can' chso'on beɣgoni bian' chsa'aš lao yežlyon'. ⁴ Na' Diozən' bene' mendad cui sa'ob yixə' ga' o bi de'en zjənaze' na' ni yag ca', sino yesə'əyižəb beṇə' ca' cui nyišə' sey che Diozən' lao xgaga'aque'enə'. ⁵ Bito be'e latjə so'otəb lega'aque' sino gwyasəb gueya' bio' gwso'omb par besə'əžaglaochgüe'. Na' beṇə' ca' gosə'əyižəbən' besə'əžaglaochgüe' can' chžaglaochə catə' chyž beɣjoni'in

chio'o. ⁶ Na' catə' əžin ža gaquə can' ble'idaogüe'eda'anə' beṇə' ca' ža' yežlyon' yesə'əbblaže'e sa'ate', pero bito sa'ate', na' se'enene' cuich nite'e, pero bito yesyə'əželene' nac so'one'.

⁷ Na' quinga zjənaquə bišə' ca' ble'ida', zjənaquəb ca cabey bia žja'ac lao gwdilə. Nach yichjga'acquəbən' zo de'e naquə ca coron de or. Na' cho'alaoga'acquəbən' ble'ida'an ca cho'alaog beṇəč. ⁸ Na' zjəžiab yišə' de'en naquə ca yišə' yichj no'olə, na' leyga'acquəbən' zjənaquən ca ley leon. ⁹ Na' cuerp čhega'acquəbən' zjənazjən de'en naquə ca de'e ya de'en chcuasə' chcue'ej lega'acquəb. Na' sšag de'en chso'omb len xilə'əga'acquəbən' nenən ca sšag de'en chso'on zan cabey catə' chsa'acđob chja'acquəb lao gwđilən' zjənəxobəb caretən'. ¹⁰ Na' xbanga'acquəbən' zjənaquən ca xban beɣgoni nich boso'ochimb len gosə'əyižəb beṇə' lao gueya' bio'onə'. ¹¹ Na' angl bzelaog de'en chnabia' gabilən' leczə chnabia'an bišə' ca', lenṇə' nzi' Abadon dižə' ebreo na' leczə nzi'in Apolion dižə' griego, zeje dižə' "chžiayi'in".

¹² Bagwde de'e mal nechən' na' ze'e za'ac yechopən.

¹³ Nach angl əgwxope bcueže' trompetən' na' bənda' gwne angl ben' zecha cho'a mes de orən' de'en zo lao Diozən' mes de'en žia lozei dap squinte gan' chso'elaogüe'e Diozən'. ¹⁴ Na' anglən' bolgüiže' angl əgwxopen' ben' noxə' trompetən', gože'ene': — Bosež angl bzelaog ca' tap de'e ca' zjənchej cho'a yao xen de'en nzi' Eofrates.

¹⁵ Nach anglən' boseže' angl bzelaog ca' tap par nich gwso'otan casi gašjə beṇəčən'. Diozən' bito be'e latjə sa'aš angl bzelaog ca' antslə. Bzague'e lega'acquən par bi izən', na' bi bio'onə' na' bi žan' na' bi orən' gone' mendad sa'ašən. ¹⁶ Na' gwnežda' nita' čopəb gueyoa millon soldad čhega'acquən de'en zjəžiə cabey.

¹⁷ Na' quinga ble'idaogüe'eda' cabey ca' na' de'e xio' ca' zjəžiə coža'əga'acquəbən'. De'e xio' ca' zjənazjən to ya de'e chcuasə' chcue'ej cho'alcho'oga'acquən na' yan' naquən de šəṇə color, de'e xna, de'e asol na' de'e gašə. Na' yichj cabey ca' zjənaquən ca yichj leon, na' cho'aga'acquəbən' chchoj yi' na' len žen na' len sofr de'en chalə'əniən.

¹⁸ Na' casi gašjə beṇəčən' gwsa'ate'

por ni che yi' na' žen na' sofr de'en besə'əchoj cho'a cabey ca'. ¹⁹Boso'ochimb cho'aga'acquəbən' par gwso'otəb beṇə' na' lecza ca' xbang'a'acquəbən', la' xbang'a'acquəbən' zjənaquən ca bel, zjənsa'an yichjei par ničh gwsa'on beṇə'.

²⁰Na' beṇə' ca' besyə'əga'an cui gwsa'at catə'an gwyas cabey ca' lao yežlyon', bitoczə besyə'ədinjene' de'e malən' chso'one' ca' naquən' chso'elaogüe' de'e xio' ca' na' chse'ejni'alaže'e lgu'a lsaquə' de or, de plat, de brons, de yej na' de yag. Na' lgu'a lsaquən' chse'ejni'alaže'enə' bito chəsə'əle'in, nic chse'enen, na' nic chac yoso'ota cuinga'aquei. ²¹Na' bitoczə besyə'ədinje beṇə' ca' besyə'əga'anən' che de'e malən' chso'one'enə' ca' naquən' chso'ote' beṇə', na' ca' naquən' chəsə'ənaogüe' de'en chso'on beṇə' goža' ca', na' choso'oža' xtoga'aque' na' chso'one' bitə'ətezachlə de'e yejə' zto' de'en zjənac ca', na' chəsə'əbane' bi de che beṇə'.

10

Angl ben' noxə' librən'

¹Nach ble'ida' yeto angl gual, gwze'e yoban' betje' lao yežlyon' to lo'o bejw. Na' gwyechj to yita' yichje'enə'. Na' cho'alaogüe'enə' gwnatitən can' chna bgüižən' na' ni'e ca' ble'ida'an ca yag bye de'en chalə'ənin. ²Anglən' noxe'e to libr dao' de'en nyaljo na' ni'e lichan' bsoe'en lao nisdə'onə' na' de'e yeglən' lao yežlyon'. ³Na' bisye'e zižochgua can' chosya'a leon ca', na' catə' bisye'enə' gošj gwtin gaž las. ⁴Na' ca' naquə' dižə' de'en bende' lao gošj gwtinṇə' bazon gwzoja'an catə'əczla to beṇə' zo yoban' gwne' nada': —Bito gwzojo' dižə' de'en bende' lao gošj gwtinṇə', con gwdaṇən lo'o yichjla'azdaogo'onə'.

⁵Nach anglən' ben' zo šla'a ni'enə' lao nisdə'onə' na' yešla'an lao yežlyon', gwliš ne'e lichan' yobalə' na' bzoe' Dioz ben' zo zejlicane testigw de que cho'e dižə' li, Dioz ben' ben benach, bene' bia ca' ža', na' len bitə'ətezachlə de'e zjəde yoban', lao yežlyon' na' lo'o nisan'. Gwne': —Bitoch cuezə' Diozən' par gone' can' bzie' bia' gone'. ⁷Catə' angl gažən' solao əgwcueže' trompet che'enə' cana'achən' gaquə' complir de'en nžia Diozən' bia' gaquə' ca

naquən' babzejni'ine' profet che' ca' beṇə' ca' gwso'elao' le', bzejni'ine' lega'aque' de'enə' cuiṇə' se'ejni'i beṇə' yeziquə'achlə.

⁸Na' ben' zo yoban' be'elenche' nada' dižə' de'e yoblə' gwne': —Jəxi' libr da'onə' de'en nyaljo de'en noxə' anglən' ben' zecha zo šla'a ni'enə' lao nisdə'onə' na' de'en yešla'a lao yežlyon'.

⁹Nach gwyə'a gan' zecha anglən' na' gwṇaba' libr da'onə'. Na' anglən' gože' nada': —Bexə'an na' gwdaon. Na' lo'o cho'onə' gaquədo'on zix ca šin' bia ser, pero lo'o li'onə' yeyaquən zla'.

¹⁰Na' gwxi'a libr da'onə' noxə' anglən' na' gwdaogua'an. Na' lo'o cho'anə' goquən zix ca šin' bia ser, pero beyož gwdaogua'anṇə' beyaquən zla' lo'o li'anə'. ¹¹Nach anglən' gože' nada': —De'e yoblə' cheyalə' go'o dižə' nac gaquə che zan yež, na' che zan nasyon, na' che beṇə' chsa'ac gwde gwdele dižə', na' che zan rei.

11

Čhopə testigw

¹Nach Jeso'osən' beṇə' nada' to ya de'e gwchixəda' yo'onə' na' gože' nada': —Jəxi'o medid che yo'odao' əblao che Diozən' na' che mesən' gan' cho'ela'ochone', na' gwlabo' balə beṇə' chso'elaogüe'ene'. ²Pero bito si'o medid chyo'onə', chedə' naquən par beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Diozən', na' beṇə' ca' cui chso'onlilažə' le' so'onchene' syoda che'enə' con nac chse'enene' lao yečhopəyon bio'. ³Eseļa'a čhopə testigw čhia' so'e xtiža'anə' tmlil čhopə gueyoo gyon ža. Na' sa'aze' lachə' gasj.

⁴Testigw ca' čhopə gwxaquə'əlebəga'aque'enə' ca yag olibo ca' čhopə de'en zo lao Xancho Diozən' na' ca candler ca' čhopə de'en zjəzo laogüe'enə'. ⁵Na' nota'ətezə beṇə' yene'e gon mal len lega'aque' əchoj yi' cho'a testigw ca' na' əgwzeyən beṇə' ca' so'on ca'. Ca' gaquə əsa'at beṇə' ca' šə bi so'onene' testigw ca'. ⁶Na' testigw ca' naquən lao na'aga'aque' so'one' ca' cui gaquə yejw yedote lao so'e xtiža' Diozən', na' naquən lao na'aga'aque' so'one' ca' yeyac nis ca' chen, na' lecza naquən lao na'aga'aque' so'one' ca' gaquə bitə'ətezachlə de'e mal de'en se'enene' gaquə. ⁷Na' catə' yeyož əso'e xtiža'anə'

cana'ach əchoj lo'o yech gabilən' to de'e xio' de'en naquə ca to bia znia na' əxitə'an nizon lega'aque' na' gotten lega'aque'.⁸ Na' cuerp chega'aque'enə' yega'anən šonə ža šgobiž lao lquey syoda əblaonə' gan' gwso'ote' nada' naca' Xanle. Na' syodan' gan' gwso'ote' nada' gwxaquə'əleben ca syoda Sodoman' na' ca nasyon Egipton'.⁹ Na' lao šonə ža šgobiž yesə'əžag beṇə' zjənaquə zan nasyon, beṇə' za'ac zan yež, beṇə' zjənaquə zan dia na' chsa'aque' gwde' gwdele diža', desə'əgiue' de'e beṇə' guat ca' zjəde' lao lqueyən' na' bito so'e latjə no əgwcuəšə' lega'aque'.¹⁰ Na' beṇə' ca' ža' lao yežlyon' yesy'əbeine' catə' bagwsa'at testigw chia' ca', tant zed əgwsa'aque' xtiža'anə' de'en gwso'elene' lega'aque'. Nach so'one' legr, na' yoso'onežjo ljuežjga'aque' no regal.¹¹ Nach ble'idaogüe'eda' goc doxen can' gwne'enə'. Na' catə' goc šonə ža šgobiž gwsa'at testigw ca', cana'ach Diozən' bosbane' lega'aque' na' gosə'əzeche' de'e yoblə. Na' yoguə' beṇə' ca' besə'əle'i can' besy'əəban testigw ca' besə'əžebchgüe'.¹² Nach testigw ca' čhopə gwse'enene' gož Diozən' lega'aque' zižjo: —Le'e yeda, le'e yeyep nga.

Nach besy'əəpepe' yoban' to lo'o bejw, na' besə'əle'i beṇə' contr čhega'aque' ca'.¹³ Na' ca orən' lechgualə gwso' na' gwžiyai' to part syodan' na' gaža mil beṇə' gwsa'ate' catə'an gwxo'. Na' beṇə' ca' besy'əəga'an cui gwsa'ate' lechgualə besə'əžebe' na' gwso'ela'ogüe'e Diozən' ben' zo yoban'.

¹⁴ Bagwde de'e mal əgwchopen' na' ze'e gaquə de'e əgwyonən'.

Can' goquə catə' angl beṇə' gažən' bcueže' trompet čhe'enə'

¹⁵ Nach angl beṇə' gažən' bcueže' trompet čhe'enə' na' beṇə' ca' ža' yoban' gosə'əne' zižjo gosə'əne':

Xancho Diozən' na' Xi'ine' Cristən' bagwsa'one' ca zo gwxiye'enə' xni'aga'aque'enə',

na' lega'acze'enə' yesə'ənabi'e beṇə' ža' yežlyon' zejlicane.

Crist na'anə' gwleje Diozən' par chaclene' beṇə'əchən'.

¹⁶ Nach beṇə' golə beṇə' blao ca' tape-choa, beṇə' ca' zjəchi' čəsə'ənabia'alene' Diozən', besə'əzo xibga'aque' laogüe'enə'

na' besə'əchequə' yichjga'aque'en lao yon' gwso'elaogüe'e Diozən',¹⁷ gosə'əne': Chonə' yelə' čhoxcwlen čio', Xantə'.

Len' naco' Dioz ben' napə le'eze'laogüe yelə' guac xen.

Bazoczo' catə'an bxi'o yežlyon', na' ca'acžən' so' catə'an yeyož yedon.

Na' len yelə' guac čio'onə' čhnabi'o.

¹⁸ Beṇə' nasyon ca' ža' yežlyon' besə'əže'e le',

pero na'a babžin ža əgwnežjo' castigw čhega'aque'.

Babžin ža əchoglaogo' čhe yoguə' beṇə' bagwsa'at šə non' napə dolə'.

Na' gwnežjo' yelə' bala'an čhe beṇə' ca' gwso'on xšino'onə' ca de'en gwso'e xtižo'onə',

na' len yeziqə'əchlə beṇə' ca' bagwlejo' par zjənaque' lažə' na'onə' na' gwsa'ape' le' respet.

Egwnežjo' lega'aque' yelə' bala'an la'anə'əczə šə gwsa'aque' beṇə' blao o la'anə'əczə šə cui gwsa'aque' beṇə' blao žlac gosə'ənite'e yežlyon'.

Leczə gonə' par nič beṇə' ca' choso'ožiyai' ljuežjga'aque' o chso'one' bichlə de'e mal lao yežlyon' əsa'aque' castigw lao yi' gabilən'.

¹⁹ Nach ble'ida' nla'axejə gan' chso'elaogüe'e Diozən' yoban' na' ble'ida' caj gan' ža' de'en nyoj can' ben Diozən' mendad so'on beṇə' Izrael ca' par nič gaquəlene' lega'aque'. Na' lao ble'ida' de'e ca' gwyep yes, gocchgua ššag na' gošj gwtin, na' leczə gwxo' na' gwche'echgua yejən'.

12

No'olən' na' gwxiye'enə'

¹ Na' ben Diozən' par nič ble'ida'ogüe'eda' le'e yoban' to de'e zaquə' yebanecho, ble'ida' to no'olə nyaze' bgüižən' ca xe'. Na' zeche' lao bio'onə' na' yichje'enə' zon to coron de šižin beljw. ² No'e bdəo' na' bachaque' bes čhe yelə' sanṇə' na' bisye'e tant čžaglaogüe' lao čzane'ena'. ³ Na' ble'idaogüe'eda' yeto de'e zaquə' yebanecho le'e yoban', ble'ida' gwxiye'enə' beyaquən to bel gaž yichj bia xen na' bia xṇa, na' žia ši lozəb na' tgüejə coron nitə' yichjəb ca'. ⁴ Na' catə' gwda xbambən'

bchijnjən casi gašjə beljw ca' zjəzia le'e yoban' na' besə'əyinjən lao yežlyon'. Nach belən' bian' beyaque gwxiye'enə' gotə'əb xni'a no'olən', gwlezəb par šebəb bda'onə' catə' sane'ebo'onə'. ⁵ No'olən' gwthane' to bi'i byo, bi'i ŋabia' yoguə' nasyon. Na' gombo' ca' yoso'ozexjw yichj beŋə' nasyon ca' yoso'ozenague' chebo'. Diozən' bezi' beque'ebo' beche'ebo' gan' chi'e chnabi'enə'. ⁶ Nach no'olən' boxonjene' gwxiye'enə' par šeje' to latjə gan' cui no' ža' gan' banonšao' Diozən' par so no'olən', na' lao soe' na' Diozən' gone' le' mantener tmlil čopə' gueyoa gyon ža.

⁷⁻⁸ Gwde na' goc gwdiłən' yoban', na' angl əblao ben' le Miguel na' soldad che' ca' gosə'ədiləlene' belən' bian' beyaque gwxiye'enə'. Na' gwxiye'enə' na' angl bzelač chei ca' bito gosə'əzoin anglən' len soldad che' ca'. Besyə'əbeje' lega'aquən yoban' na' bitoch chso'e latjə žjəya'aquachən yoban' de'e yoblə. ⁹ Na' bosyo'ozalə'e gwxiye'enə' len angl bzelač chei ca' lao yežlyon'. Ca' goc che de'en beyaque bel xennə', de'en le Satanəs. Zon dezd catə'ən gwxe yežlyon' chxoayaguən yoguə' beŋəč.

¹⁰ Nach benda' to beŋə' zo yoban' gwne' zižjo gwne': —Bač bžin ža bosla Diozən' beŋəčən' lao na' gwxiye'enə' len yelə' guac de'en nape'enə' na' chnabi'e lega'aque'. Na' babžin ža chi' Cristən' chnabia'alene' Diozən', Crist nan' bsele'e par goclene' beŋəčən'. Babesyə'əbeje' gwxiye'enə' de'en bcuiš beŋə' bišə'əcho ca' lao Diozən' do ža do yel nan de que de xtolə'əga'aque', na' ŋa'a baboso'ozalə'en lao yežlyon'. ¹¹ Beŋə' bišə'əcho ca' beŋə' ca' bagwsa'at, gosə'əzoinə' cui bosə'ozenague' che gwxiye'enə' lao gosə'ənite'e chedə' gwsə'onlilaže'e Jesocristən' ben' blalj xchene'enə' por ni checho. Na' leczə gosə'əzoinə' chedə' gwsə'ə' dižə' de que chso'onlilaže'e Jesocristən'. Gwsa'acbe'ine' yejni'a sa'ate' cle ca yesə'əbeyichje' Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwsə'ot beŋə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'. ¹² De'e na'anə' ledoyebei chio'o zocho yoban'. Probchguazə beŋə' nitə' doxen lao yežlyon'. Probchguazəga'aque' chedə' babžin gwxiye'enə' gan' nite'enə'.

Lechguale chža'an de'en chega'an yetozə tyemp dao' par gonən can' chene'ennə' na' de'e na'anə' gonchguan contr beŋəčən'.

¹³ Na' belən' bian' beyaque gwxiye'enə' catə' gocbe'ib de que babesyə'əbeje'eb yoban' na' babžimb lao yežlyon', nach belagdob no'olən' ben' gwxa bi'i byo da'onə'. ¹⁴ Pero Diozən' goclene' no'olən', bene' ca gwzo čopə xile'e de'e xen caczə che to bsia dao' par nič cui gwxa belən' le'. Na' gwzoe' bžinte' latjə dašən' gan' banonšao' Diozən' soe' na' gan' gone' le' mantener šon iz yo'o gašjə. ¹⁵ Nach bchoj nis zil cho'a belən' caczə to yao la' gone'eb əžinten gan' zo no'olən' par gua'an le'. ¹⁶ Pero na' Diozən' goclene' no'olən', bene' par nič yežlyon' güe'ejən nisən' de'en bchoj cho'a belən'. ¹⁷ Na' belən' bža'achguab no'olən' nach jəyemb contr xi'ine' ca' yelə', beŋə' ca' chso'on can' non Diozən' mendad goncho, beŋə' ca' leczə chso'e dižə' de que chso'onlilaže'e Jeso'osən'.

13

Čopə bež bia əznia

¹ Na' gwzecha' cho'a nisdə'onə' na' ble'ida' bchoj to bež əznia lo'o nisdə'ona'. Na' nitə' gažə yichjəb na' žia ši lorəb na' lao to to lozəb ca' nitə' tgüejə coron. Na' lao to to yichjəb ca' nyoj to la de'en chloe' de que chon cuimb ca Dioz. ² Ble'ida' bežən' ca to tigr na' ble'ida' ŋi'ana'ab ca' zjənaquən ca ŋi'ana' os, na' cho'əbən' naquən ca cho'a leon. Na' belən' bian' beyaque gwxiye'enə' bemb par nič gwnabia' bežən', na' bnežjw belən' leb yelə' guac par nič bemb ca gosə'ənitə' yoguə'əloj beŋəč xni'əbən'. ³ Na' ble'ida' to yichj bežən' naquəchguan güe', na' naquən ca to de'e gatlemb pero bito gotəb. Na' yoguə'əloj beŋə' besyə'əbanene' de'en beyaquebən' na' gwnitə'acze' xni'əbən'. ⁴ Na' gwsə'elaogüe'e belən' bian' beyaque gwxiye'enə', gwsa'acbe'ine' de que belən' bemb par nič chnabia' bežən'. Na' leczə gwsə'elaogüe'e bežən', gosə'əne': —Bež nga chnabi'achəb ca notə'ətezəchlə beŋə', na' notono no soi tiləlen leb.

⁵ Na' bežən' be'eb dižə' de que naquəb ca Diozən' na' be'eb bichlə dižə' bžia bnitə'əb Diozən' lao čoheyon bio' gwnabi'ab. ⁶ Gwnechguab contr Diozən', bžia bnitə'əb le' na' leczə bžia bnitə'əb yoban'

na' len beṇə' ca' ʒa' na'. ⁷Na' gwyo'o lao na' bežən' gwdiḷəlemb beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'ena' na' bzob lega'aque' xni'abən' par bchi' bsaqua'əb lega'aque'. Nach gwnabi'ab beṇəchən' yoguə' nasyon yoguə' yež, yoguə' dia na' yoguə' beṇə' chso'e gwde gwdeḷə dižə'. ⁸Na' yoguə' beṇə' ca' cui zjənyoj laga'aque'ena' le'e libr che Jesocristən' gwsə'elaogüe'eb. Catə'an ze'e xe yežlyon' banyoj la beṇə' ca' zjənapə yeḷə' mban zejlicane le'e libr che Jesocristən' ben' gwxaqua'əlebe ca xilə' dao' ca' gwsə'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'ena'.

⁹Le'e žia nagle de'e chene legwzenag de'e nga. ¹⁰Beṇə' ca' choso'ozo beṇə' yoblə xni'aga'aque'ena' ca pres o ca esclabos, can' chso'one' ca' gac chega'aque'. Na' beṇə' ca' chso'ot beṇə' len yes ya, leczə can' sa'ate'. De'e na'anə' chonən byen sotezə so chio'o bagwlej Diozən' par naccho lažə' ne'ena' gonliḷəžə'əchone' bita'ətezə chac checho.

¹¹Na' ble'ida' yeto bež bchojəb lo'o yon'. Na' bežən' žia čopə lozəb ca loz xilə' dao' pero be'eb dižə' goxoayag can' chon bežən' bian' beyaque gwxiye'ena'. ¹²Na' bežən' bian' ble'ida' de'e neche bemb par nič bež əgwchopen' gwnabia'ab lao leḷ na' bnežjob leḷ doxen yeḷə' gwnabia' de'en gwdaḗəbən'. Nach bia əgwchopen' bemb par nič beṇə' ca' ʒa' yežlyon' gwsə'elaogüe'ə bia nechən' bian' naquə güe' yichjeinə', güe' de'en goquə ca to de'e gatlemb. ¹³Na' bia əgwchopen' bemb de'e zan de'e zaquə' yesyə'əbanchgüei beṇə', xte bemb par nič beṇəchən' besə'əle'ine' yi' le'e yoban' na' betjən lao yežlyon'. ¹⁴Na' laogüe de'en bemb de'e besyə'əbanene'ena' lao bež nechən', bxoayaguəb beṇə' ʒa' yežlyon' par nič ca' gwsə'elaogüe'ə bia nechən' bian' goquə güe' yichjəbən' len yes yanə', güe' de'en bašə gatlemb. Na' bež əgwchopen' bemb mendad par gwsə'one' to lgua'a lsaqua' bež nechən'. ¹⁵Na' goquən lao na' bež əgwchopen' bemb par nič gwyo'o lgua'a lsaqua' bež nechən' biš xne. Na' lgua'a lsaqua'əna' be'eczən dižə' na' benən ca gwsə'ote' beṇə' ca' cui gwsə'elao' len. ¹⁶Na' leczə benən byen par nič goso'ozo yoguə' beṇə' señy che bežən' na'aga'aque' licha o lao xgaga'aque', beṇə' blaο na' la'anə' beṇə' cui zjənaquə blaο, na' la'anə'

beṇə' gwni'a o beṇə' yašə', na' la'anə' beṇə' zjənaquə esclabos o beṇə' cui zjənaquə esclabos. ¹⁷Bitobi bi goquə so'ote'e na' nic goquə bi yesə'əzi'e šə cui zjəzoe' señy che bežən' o šə cui zjəzoe' numero de'en zežən labən'. ¹⁸Na' nga de to yeḷə' sin' de'e əgwzejni'in chio'o che bežən', na' šə no chejni'in cheyaḷə' gwlabə' numero chebən'. Na' numero chebən' naquən can' chlāb chio'o beṇəch, xop gueyoa gyon xop.

14

De'en gwsə'ol beṇə' ca' to gueyoa tapeyon mil gwsə'elaogüe'ə Diozən'

¹Nach bgüia' na' ble'ida' Jesocristən' ben' gwxaqua'əlebe ca xilə' dao' ca' gwsə'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'ena', zeche' lao ya'a Sionnə' len togueyoa tapeyon mil beṇə' yoblə. Na' nyoj le'ena' na' len la Xe' Diozən' lao xga beṇə' ca'. ²Na' benda' chso'ol beṇə' zan beṇə' ʒa' yoban'. Na' benda'an ca chsiž catə' dechgua yaon' na' ca nen catə' lechgualə chñiñ, na' benda' nenən can' chol arpan' catə' chəsə'əgole' de'e zan tš'i'izə. ³Na' benda' chso'ole' to imno cobə lao Diozən' gan' chi'e chnabi'ena' gan' nita' bia ca' tap na' beṇə' golə blaο tapechoa ca'. Pero beṇə' ca' to gueyoa tapeyon mil na'azə goc bosə'osedə' imnon' par gwsə'ole'en. Beṇə' ca'anə' zjənchoje' entr beṇəchən' chse'ejle'e de que Jesocristən' gwdixjue' xtolə'əchon'. ⁴Beṇə' ca' chsa'aque'ne' che tozə Jesocristən', na' de'e na'anə' gwxaqua'əlebəga'aque'ne' ca beṇə' cui chgo'o xtoi. Beṇə' ca' chso'one' con can' na Jesocristən' ben' gwxaqua'əlebe ca xilə' dao' ca' gwsə'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'ena'. Lega'aque'en zjənchoje' entr beṇəchən' chse'ejle'e de que Jesocristən' gwdixjue' xtolə'əchon'. ⁵Chso'e por dižə' li, na' bitobi bi de'e mal da əchen yichjla'azdə'oga'aque'ena'.

De'en gosə'əna šonə angl

⁶Nach ble'ida' yeto' angl gwchol yoban' chde' lao be'. Gwdixjue'ine' beṇə' ʒa' yežlyon' to dižə' güen dižə' cobə che Diozən' de'e zaquə' zejlicane. Na' gwdixjui'en len beṇə' zjənaquə to to nasyon, to to yež, to to dia, na' beṇə' chso'e gwde gwdeḷə dižə'. ⁷Gwne' zižjo gože' lega'aque': — Le'e gapə Diozən' respet, le'e güe' Diozən'

yelə' bala'an, chedə' babžin or gone' castigw beṇə' ca' cui chso'elao' le'. Le'e güe'elao' Diozən' ben' ben yoban', yežlyon', nisdə'onə' na' bej ca'.

⁸Na' gwde na' bchoj yeto angl, na' gwne': —Bač bžin ža cuiayi' syoda Babilonian' la' beṇə' gwnabia' ca' ža' syodan' bagwso'one' par nič beṇə' ca' ža' yoguə' nasyon ca' choso'ozoe' Diozən' ca'alə cuich chso'elaogüe'ene'.

⁹Nach gwde na' bchoj angl əgwyone, na' leczə gwne' zižjo gwne': —Notə'atezə beṇə' chso'elao' bežən' na' lguə'a lsaquə' de'en naquə ca' leb na' notə'atezə bagwso'e latjə boso'ozoe' señy che bežən' lao xgaga'aque' o na'aga'aque', ¹⁰lega'aque'ena' gon Diozən' castigw gual zejlicane tant chže'e che de'e malən' chso'one'. Yesə'əzaquə'əzi'e gan' chalə' yi' na' sofr. Na' angl che Diozən' na' Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'ena' yesə'əle'ine' can' gac che beṇə' ca'. ¹¹Na' chas žen che yi'inə' gan' yesə'əžglaogüe' zejlicane, na' do ža do yel bito bi dezcanz gata' čhega'aque'. Can' gaquə che beṇə' ca' chso'elao' bežən' na' lguə'a lsaquə' de'e naquə ca' leb beṇə' ca' zjəzo señy che labən' lao xgaga'aque' o na'aga'aque'. ¹²De'e na'anə' chonən byen sotezə so chio'o bagwlej Diozən' par naccho lažə' ne'ena' goncho can' none' mendadən' na' sotezə socho gonlilažə'əcho Jeso'osən'.

¹³Na' benda' to beṇə' zo yoban' gože' nada': —Bzoj de que dezd na'a beṇə' ca' chso'onlilažə' Xancho Jesocristən' nite'e mbalaz catə'an sa'ate'. Bzoj de que Spirit che Diozən' nan de que de'e li nite'e mbalaz chedə' Diozən' gwcueze' de'en gwlo'e lao na'aga'aque' so'one' na' Diozən' əžjsa'alaze'e yoguə' de'e güen de'en bagwso'one'.

Catə' Diozən' yotobe' cwseš che'ena'

¹⁴Nach bgüia' na' ble'ida' to bejw šiyiš le'e yoban' na' chi' Xi'in Diozən' cožə' bejon', naque' ca' to beṇəč. Na' zo to coron de or yichje'ena' na' noxe'e to oz de'en nłachgua. ¹⁵Na' bchoj yeto angl lo'i gan' chso'elaogüe'e Diozən' yoban' na' gwne' zižjo gože' ben' chi' cožə' bejon': —Babžin

or yetobo' trigw de'en goquə lao yežlyon', la' bagolən. Na' bečhoguən.

¹⁶Nach ben' chi' cožə' bejon' bečogue' trigon' len ozən' par bezi'e cwsešən'.

¹⁷Na' bezchoj yeto anglən' gan' chso'elaogüe'e Diozən' yoban' na' leczə noxe'e to oz de'en nłachgua. ¹⁸Nach bezchoj yeto anglən' beṇə' zo gan' zo mes gan' chso'elaogüe'e Diozən', ben' chapə yi' de'en chalə' lao mesən'. Na' anglən' gwne' zižjo bolgüiže' angl əgwchopen' ben' leczə noxə' ozən', gože'ene': —Bagüe obas ca' de'en žia lao yežlyon'. Bečogga'aquən len oz čhio'onə' nič yetobəga'aco'on.

¹⁹Nach anglən' bečogue' obas ca' de'en žia lao yežlyon' na' bzale'en lo'o ša' xen de yej gan' choso'osi'en par chechoj xisein'. Na' zejen dižə' de que Diozən' botobe' beṇə' ca' cui boso'ozenag che' par benchgüe' lega'aque' castigw. ²⁰Beṇə' zan juisyən' botobe' na' bnežjue' castigw čhega'aque'ena', na' tant besə'əžglaoga'aque' xte ble'ida' xčhenga'aque'ena' ca nis oban' de'en boso'osie' lo'o šan' de'en chi' fuerlə syodan'. Na' gwžian de'e zil lao yežlyon', bžinten ca tmetr yo'o gašjə yelə' zitjw na' bšiljon šonə' gueyoa kilometros.

15

Angl ca' gwso'on par nič gotə' gažə castigw de'en bselə' Diozən' le'ezeलाogüe

¹Na' ble'ida' yeto de'e lechgualə zaquə' yebanecho le'e yoban', to de'e žialao xen. Ble'ida' gažə angl beṇə' naquə lao na'aga'aque' so'one' par nič gaquə yegažə de'e mal par yeyož əgwlo'e Diozən' can' chnežjue' castigw che beṇə' chso'on de'e malən'.

²Na' ble'ida' to de'en naquə ca to nisdə'o' de bidr nčhixən len yi' na' lao nisdə'onə' zjəzəcha beṇə' ca' gwso'on gan cui gwso'elaogüe'e bežən' na' lguə'a lsaquə' de'e naquə ca' leb na' leczə cui gwso'e latjə yesə'ənite'e señy cheb o nomero de'en zejen labən'. Na' beṇə' ca' zjənoxe'e tgüejə arpa de'en bnežjw Diozən' lega'aque'. ³Na' chso'ole' to immo de'en naquə ca' de'en bzejni'i de'e Moisezən' beṇə' Izrael ca', Moisez ben' goquə beṇə' güen xšin Diozən'. Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə'

dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnit-lao xtolə'əga'aque'ena' bzejni'ine' beṇə' ca' ble'ida' niḥ chso'ole'en, na' nan:

Ḫanto' Dioz, le' chono' miḷagr xen na' bichlə de'e zaquə' yebaneto'.

Len' napo' le'ezelaogüe yelə' guac xen.

Na' zdaczo' liḥa na' chono' can' na'onə'.

Len' chnabi'o ṇasyon ca'.

⁴Gwžin ža catə' yoguə' beṇəchən' əsa'ape' le' respet na' əso'elaogüe'e le'.

Len' naco' beṇə' la'aždao' xi'ilaža' juisy.

Na' beṇə' ža' yoguə'əlol ṇasyon əso'elaogüe'e le' catə' la'aque' laogo'onə',

ḥeda' babesə'əle'ine' de que yoguə'əlol de'en babeno'onə' beno'on can' cheyalə' gaquən.

⁵Na' gwde de'e ca' ble'ida' nla'axejə gan' chso'elaogüe'e Diozən' yoban' na' naquən ca' yo'o de lachə' de'en gwso'on beṇə' Izrael ca' latjə' dašən' gan' gwzo Diozən' len' lega'aque'. ⁶Na' angl ca' gažə, beṇə' ca' ble'ida' antslə, besyə'əchoje' gan' chso'elaogüe'e Diozən' yoban', beṇə' ca' naquən lao na'aga'aque' so'one' par niḥ gaquə gažə de'e mal ca' lao yežlyon'. Na' zjənyaze' lachə' fin de'en naquə de'e šyiš xilə' juisy, na' cho'alḥo' to toga'aque' zjənyechjən sinš de or. ⁷Nach to bia ca' tap bia ca' nita' lao Diozən' bnežjob angl ca' gažə tgüejə tas de or gan' yo'ožə to de'en gwxaquə'əleben ca' castigw gual de'en əgwnežjo Diozən' beṇə' ca' chso'on de'e malən', Dioz ben' zoczə zejlicane. ⁸Na' de'e tant chey che'eni' gan' zo Diozən' na' tant yelə' guac xen nape' xte goc ca' to ga chas žen gan' chso'elaogüe'ene' yoban'. De'e na'anə' notono no goc šo'o gan' chso'elaogüe'ene' xte que cata'əch be-yož goc de'e mal ca' gažə de'en naquə lao na' angl ca' gažə.

16

Tas ca' gan' yo'ožə de'en gwxaquə'əlebe ca' castigw de'en gwnežjo Diozən' beṇə' mal ca'

¹Nach benda' gwne Diozən' zižjo gan' chso'elaogüe'ene' yoban' gože' angl ca' gažə': —Le'e žja'ac le'e žjəcuasə de'en yo'ožə lo'o tas chele ca' lao yežlyon', la' de'en zjəyo'ožənṇə' gwxaquə'əleben ca'

castigw gual de'en əgwnežjua' beṇə' ca' chso'on de'e malən'.

²Nach gwyej angl nechən' jəcuase' de'en yo'ožə lo'o tas che'ena' lao yežlyon' na' yoguə' beṇə' ca' zjəzo seṇy ḥe bežən' na' chso'elaogüe'e lguə'a lsaquə' de'en naquə ca' leḅ gosə'əbie' to ḥlas yežə' əzban na' gwlachguan.

³Nach angl əgwchopen' bcuase' de'en yo'ožə lo'o tas che'ena' lao nisdə'onə' na' nisdə'onə' beyaquən ca' chen ḥe beṇə' guat. Na' gwsə'at yoguə' bia ca' ža' lo'o nisən'.

⁴Nach angl əgwyonən' bcuase' de'en yo'ožə lo'o tas che'ena' lao yao ca' na' bej ca' na' leczə besyə'əyaquən ḥen. ⁵Na' benda' de'en gož anglən' ben' ḥapə nisən' de'en de lao yežlyon', gože' Diozən': —Ḫanto' Dioz, len' naco' beṇə' la'aždao' xi'ilaža' juisy. Len' bazoczo' catə'ən bxi'o yežlyon' na' zoczə' na'a. Na' zdaczo' liḥa ca' de'en chnežjo' beṇə' mal ca' castigw quinga de'en chsa'aque'. ⁶Lega'aque' bagwso'ote' profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižo'onə' na' bagwso'ote' nochlə beṇə' gwlejo' par gwsə'aque' lažə' na'onə'. De'e na'anə' babeno' par niḥ əse'eje' nis de'en babeyac chen. Ca'aczən' cheyalə' gac ḥega'aque'.

⁷Na' benda' yeto angl ben' zecha cho'a mes gan' chso'elaogüe'e Diozən' gwne': —Ḫanto' Dioz, lən' napo' le'ezelaogüe yelə' guac xen. De'e li zdaczo' liḥa can' chnežjo' castigw ḥe beṇə' mal ca' na' chono' can' na'onə'.

⁸Na' angl əgwdapən' bcuase' de'en yo'ožə lo'o tas che'ena' lao bgüižən' na' benən par niḥ bgüižən' bzeyən beṇəchən' len' yi' ḥeina'. ⁹Leḥgualə bzeyən beṇəchən', pero bito besyə'ədinjəne' xtolə'əga'aque'ena' par əso'elaogüe'e Diozən'. Nachle boso'ožia boso'onite'e Diozən' ben' chon par niḥ ḥəsə'əžaglaogüe'.

¹⁰Na' angl güeye'ena' bcuase' de'en yo'ožə lo'o tas che'ena' gan' chi' bežən' chnabi'ab na' beyac žḥol doxen gan' chnabi'abən'. Na' beṇə' ca' ža' gan' chnabi'abən' gwsə'oya'a ložə'əga'aque'ena' tant besə'əyiya'a cuerp ḥega'aque'ena'. ¹¹Na' bitoczə besyə'ədinjəne' de'e malən' gwso'one'ena' la'aṇə'əczə besə'əžaglaochgüe', nachle

boso'ožia boso'onite'e Dioz ben' zo yoban' por ni che de'en chse'ey chsa'əla' cuerp chega'aque'enə' na' por ni che de'en zjəžie' yežə'ənə'.

¹² Na' angl əgwɔxopen' bcuase' de'en yo'oža lo'o tas che'enə' lao yao xen de'en nzi' Eofrates na' bebiž nis yaon' na' beyaljo to nez par niçh rei ca' za'ac gan' chla' bgüižan' yesə'əžine' gan' gaquə gwdilən'.

¹³ Nach šonə de'e xio' ca' besyə'əyaquən blož. Na' to bložan' ble'ida' bchojəb cho'a bełən' bian' beyaque' gwxiye'enə', na' yetob bchojəb cho'a bežan', na' yetob bchojəb cho'a bež əgwchope bian' choe' dižə' goxoayaguən' par niçh beňachən' chso'elaogüe'e bež nechən'. ¹⁴ De'e xio' quinga gwso'onən miłagr na' jəsə'ətobən yoguə' beňə' ca' chsa'ənabia' doxenlə lao yežlyon'. Jəsə'ətobən lega'aque' tozə latjə par niçh nite'e probnid yesə'ədiləlene' Diozən' ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac xen catə'an əžin žan' nžie' bia' yesə'ədiləlene'ene'. ¹⁵ Nach benda' gwna Xi'in Diozən': —Le'e gon xbab de que nada' yida' əgwnežjua' castigw che beňə' ca' chso'on de'e malən', na' senyala' lega'aque' can' chon to beňə' bguan. Mbalaz sole šə bazole probnid chbezle nada' catə'an yida'anə'. Pero šə cuiñə' yedinjele de'e malən' chonle catə'an yida'anə', gona' ca sa'acbe'i yoguə'əloł beňachən' ca naquə yoguə' de'e mal ca' babenlen'.

¹⁶ Nach bezle'ida' to latjə gan' nzi' Ar-magedon dižə' ebreo. Latjən' nzi' ca'anə' əbtob de'e xio' ca' beňə' ca' chsa'ənabia' lao yežlyon'.

¹⁷ Na' angl gažan' bcuase' de'en yo'oža lo'o tas che'enə' lao be', na' benda' gwne Diozən' zižjo gan' chso'elaogüe'ene' yoban' gan' leczə chi'e chnabi'e, gwne': —Baç bselə'a yoguə' castigw ca' de'en nžia bia' əselə'a.

¹⁸ Nach gwyep yes, goc sšag, na' gošj gwtin, na' lechgualə gwxo' mazəchlə can' bagwxo' batə'ətezəchlə lao ža' beňachən' yežlyon'. ¹⁹ Na' le'ezelaogüe syoda blaoch de'en chi' lao yežlyon' gwžiyai'in goquən šonlə, na' leczə gwžiyai' syoda ca' yeziqə'əchlə de'en zjəchi' lao yežlyon'. Diozən' bitoch gwleze' par bnežjue' castigw che de'e malən' bagwso'ontec beňə' ca' chsa'ənabia' Babilonian' na' de'e na'anə'

bnežjue' lega'aque' castigw gual zejlicane tant chže'e che de'e malən' gwso'one'enə'.

²⁰ Na' de'e tant gwxo'ochgua xte benittecəə yoguə'əloł islas ca' na' ya'a ca'. ²¹ Na' leczə gwche'echgua yej ži'a lao yežlyon' na' cha'aga'aquan tapa rob güeja to ton. Besə'əžaglaochgua beňə' ca' ža' yežlyon' na' boso'ožia boso'onite'e Diozən' de'en bene' par niçh gwche' yejən'.

17

Castigw de'en bnežjw Diozən' no'olə sargatən'

¹ Na' lao angl ca' gažə beňə' ca' gwso'oxə' tas de orən', toe' gože' nada': —Da gwlo'ida' le' castigw de'en əgwnežjo Diozən' no'olə blaol no'olə sargatən' chi' lao nisdao' ca'. ² Yoguə' beňə' chsa'ənabia' lao yežlyon' bagosə'əzolene'ene'. Na' yoguə' beňə' ža' yežlyon' bagwse'eje' bino de'en bnežjue' lega'aque' par niçh gosə'əzelaže'e gosə'ənitə'əlene' le'.

³ Nach lao ben Spirit che Diozən' par ble'idaogüe'eda' de'e quinga, anglən' gwchi'e nada' latjə dašən'. Na' ble'ida' to no'olə žie' cožə' to bež əxna bia gažə yičhjen' na' žia ši lozəb. Na' nyoj zan dižə' lao cuerp chebən' de'en chloe' de que chon cuimb ca Dioz. ⁴ Na' no'olən' nyaze' lachə' morad na' de'e xna na' non cuine' xoche len or, len yej fin, na' len perlas. Na' noxe'e to tas de or gan' yo'oža to bino. Na' binon' zejen dižə' de que chebeine' chone' yoguə'əloł de'en chgue'i Diozən' na' de'en naquə contr Diozən'. ⁵ Na' lao xgue' na' nyoj le'enə', na' ngašə' can' zejen, chedə' nan quinga: "Syoda Babilonia de'en naquə de'e blaol. Nada' chona' par niçh beňə' ža' yežlyon' bito chso'elaogüe'e Diozən' na' chso'one' bichlə de'en chgue'i Diozən'." ⁶ Na' ble'ida' de que chzože no'olə na'anə'. Chzožene' chedə' güe'eje' xchen beňə' ca' gwso'ote'enə' beňə' ca' gwsa'aque' lažə' na' Diozən' na' gwso'e dižə' de que chso'onliłaze'e Jeso'osən'. Na' catə' ble'ida' no'oləna' lechgualə bebanda' can' naque'enə'. ⁷ Nach gož anglən' nada': —Bito yebando'. Na' gwzejini'ida' le' bi zejen ca de'en ble'ido' žia no'olən' bežən' bia gažə yičhjen' na' žia ši lozəb. ⁸ Bežən' bian' ble'ido'on gwzob to tyemp. Bitoch zob na'a, pero güidəb de'e yoblə la' əchojəb lo'o yech gabilən' gan' yo'ob na'a, na' leczə

na'an yeyo'ob gaquab castigw zejlicane. Na' beṇə' ca' ža' yežlyon' beṇə' ca' cui zjənyoj laga'aque'ena' le'e libṛ gan' nyoj la beṇə' ca' zjənapə yelə' mban zejlicanen', yesə'ənaogüe' bežən' na' yesyə'əbanene' can' gwzob antslə, na' ca'aczən' sob ṇabi'ab de'e yoblə la' aṇə'əczə cui zob ṇa'a. Catə'an cuinə' xē yežlyon' banyoj la beṇə' ca' zjənapə yelə' mban zejlicane le'e libṛan'.

⁹ Na' nga de to yelə' sin' de'e əgwzejni'in chio'o che bežən'. Yichjəb ca' gažə zejen gažə ya'a gan' chi' no'olən'. ¹⁰ Na' leczə yichjəb ca' gažə zejen gažə rei. Gueye'e bagosə'anabi'e na' bagwnit yelə' gwnabia' chega'aque'ena'. Toe' chnabia' ṇa'a, na' ben' yeto ze'e yide' par ṇabi'e pero na' šložgan' ṇabi'e. ¹¹ Na' bežən' bian' gwzo antslə na' bitoch zob ṇa'a zejen yeto rei beṇə' gaquə ca beṇə' ca' gažə. Gone' yogwə'əloj de'e mal ca de'en gwso'one'ena' na' ṇabi'e xte catə' gon Diozən' par nič cuiayi'e zejlicane.

¹² Na' lozəb ca' ši de'en ble'ido' zejen ši rei beṇə' ze'e za'ac par yesə'ənabi'e. Na' bežən' gomb par nič yesə'ənabi'e txen len leḅ tš'i'izə pero šložgan' yesə'ənabi'e len leḅ. ¹³ Rei ca' ši tozə can' so'one' xbab na' tozə can' so'one' de'e malən'. Na' yelə' guac de'en gatə' chega'aque'ena' na' len yelə' gwnabia'ana' yesə'əchine'en par so'one' con can' yene'e bežən'. ¹⁴ Yesə'ədiləne' Jesocrisṭən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'ena', na' Jesocrisṭən' gone' lega'aque' gan na' ṇite'e xni'ena', chedə' le'ena' chnabi'e notə'ətezəchlə beṇə' blao na' notə'ətezəchlə rei. Na' beṇə' ca' so'on txen len Jesocrisṭən' zjənaque' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' xi'ine', na' nitə'ətezə nite'e chso'onlilaže'ene' na' choso'ozenague' che'.

¹⁵ Na' anglən' gozne' nada': —Nisda'onə' gan' chi' no'olə sargatən' zejen dižə' de que beṇə' zan juisy beṇə' zjənaquə zan yež na' zan ṇasyon na' beṇə' chsa'ac gwde gwdeleḅ dižə' choso'ozenague' che no'olən'. ¹⁶ Na' bežən' bian' žie'ena' gue'ib le', na' leczə can' so'on rei ca' ši, beṇə' ca' ble'ido' che ši loz bežən', leczə yesə'əgue'ine' no'olən' na' txen len bežən' yesyə'əque'e bitə'ətezə de'en de che' na' yesə'əcu'a'əne' ga'alyide'. Na' so'ote'ene'

nach əsa'ogüe' xpele'ena' txen len bežən' na' de'en yega'aṇən' yoso'ozeye'en. ¹⁷ So'one' ca' chedə' Diozən' cue'e xbabən' lo'o yichjila'azda'oga'aque'ena' par yoso'ožiyi'e no'olən'. De'e na'ana' ṇacho de que tozə naquə xbab che ši rei ca' par so'one' con can' yene'e bežən' xte so'one' yoguə' can' babžia Diozən' bia' gaquə. ¹⁸ Na' no'olə sargatən' ble'ido'on naque' syoda de'en naquə le'ezelaogüe de'e blao lao yežlyon' na' de'en chnabia' rei ca' beṇə' ca' ža' yežlyon'.

18

Can' gaquə catə' cuiayi' syoda Babilonian'

¹ Na' gwde na' ble'ida' yeto angl ze'e yoban' betje' lao yežlyon'. Na' nape' yelə' chnabia' xen par chac can' ne'ena', na' yelə' chey che'eni' che'ena' bse'eni'in lao yežlyon'. ² Na' anglən' gwne' zižjo gwne': —Babžin ža cuiayi' syoda Babilonian'. Gaquən latjə che angl bzelaə ca' na' de'e xio' ca' na' latj che yoguə' claste bia zo xile'e bia zjənaquə bia zban par len beṇə'chən'. ³ Cuiayi'in chedə' beṇə' gwnabia' che syodan' bagwso'one' par nič beṇə' ca' ža' yoguə' ṇasyonə' baboso'ozoe' Diozən' ca'alə na' cuich chso'elaogüe'ene', na' beṇə' ca' chəsə'ənabia' doxen lao yežlyon' choso'ozenagzeche' che beṇə' gwnabia' che syodan' cle ca che Diozən'. Na' beṇə' giən dilgens ca ža' lao yežlyon' bagwso'onchgüe' gan chso'ote'e bi de'en chəsə'əzi' beṇə' gwnabia' ca' par gwso'onche' de'e malən'.

⁴ Nach benda' gwne yeto beṇə' zo yoban' gwne': —Le'e nacle xi'ina' le'e yechoj syoda Babilonian' par nič cui gonle txen len de'e malən' chso'on beṇə' Babilonia ca', na' par nič cui si'ile castigon' txen len lega'aque' na' len yeziqə'əchlə beṇə' ca' choso'ozenag chega'aque'. ⁵ Lechgualə de'e zan juisy xtolə' beṇə' Babilonia ca'. De'e na'ana' bitoch cuezə Diozən' par əgwnežjue' castigw chega'aque' zejlicane. ⁶ Na' beṇə' gwnabia' che Babilonian' na' len beṇə' ca' choso'ozenag chega'aque' yesə'əyi' yesə'əzaque'e can' bosə'oči' bosə'osaque'e beṇə' yoblə, yesə'əzaglaogüe' mazəchlə can' bosə'oči' baboso'osaque'e beṇə' yoblə. Lechgualə castigw gualəch gaquə de'en

yesə'əzi'enə' clezə ca de'en gwso'onene' beṇə' ca' boso'oçhi' boso'osaque'e. ⁷ Na' ca naquə beṇə' gwnabia' çhe Babilonian' lechguale bagwso'on cuinga'aque' xen na' lechguale bagwso'one' con bin' na la'ažda'omalga'aque'enə', ca'acczən' yesə'əyi' yesə'əzaque'e na' yesyə'əgüine'ene'. So'one' xbab lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' de que cuat te cuich yesə'anabi'e na' syempr yoso'ozenag beṇə' chega'aque'. ⁸ Pero lao tozə ža gaquə yoguə' de'e ca' so'one' xbab cuat gaquə chega'aque'. Beṇə' zan sa'ate' na' gata'əchgua de'e yesyə'əgüine'ene' na' gata' yelə' chbil chdon na' syodan' šeyən na' cuiayi'in. Can' gac che syoda Babilonian', chedə' la' Xancho Diozən' len yelə' guac che'enə' gone' par nich beṇə' gwnabia' chei ca' na' len beṇə' ca' choso'ozenag chega'aque' yesə'əzi'e castigon'.

⁹ Na' beṇə' gwnabia' ca' ža' lao yežlyon' beṇə' ca' boso'ozenag che beṇə' Babilonia ca' par boso'ozoe' Diozən' ca'alə na' par gwso'one' con can' na la'ažda'omalga'aque'enə' yesə'əbeže' na' yesyə'əgüine'ene' catə' yesə'əle'ine' šey syodan' na' çhas žen çhein'. ¹⁰ Yesə'əžebe' par yesyə'əbigue'e gałə'əzə. De'e na'anə' yesyə'əga'ane' zitə'alə yesə'əgüie', na' yesə'əne': —De'e mal juisy bachac che syoda Babilonia nga de'en naquə de'e blaoch ca syoda ca' yelə' lao yežlyon'. Bachbiayi' syodan' de'en bagwnabia'ach lao de'e ca' zjəchi' yežlyon'. Lao tozə or baben Diozən' par chbiayi'in.

¹¹ Nach beṇə' güen dilgens ca' ža' lao yežlyon' leczə yesə'əbeže' na' yesyə'əgüine'ene' catə' cuiayi' syodan'. Yesyə'əgüine'ene' chedə' cuich no əžel no yesə'əzi' de'en so'ote'enə'. ¹² Bitə əžel no yesə'əzi' de'en se'enene' so'ote'e de'en naquə de or, de plat, de yej fin, de perlas, na' no lachə' fin de lino na' de sed, lachə' morad na' lachə' xna, na' no yag de'e çhla' zix, na' yoguə' de'e ca' chso'one' de marfil, de yag fin, de brons, de ya na de marmol, ¹³ na' no canel na' bichlə rcaud ca', no yal, no mirra, no perfome, no bino, no set, no yej fin, no trigw, no go'on, no xilə', no cabey, no carret, na' len no beṇəch beṇə' ca' so'ote'e par əsa'aque' esclabos. ¹⁴ Na' yesə'əne' che syodan': —Yoguə'

de'e ca' de'en gwsa'azlažə'əchgua beṇə' Babilonia ca' yesə'əzi'e lao yelə' gwni'a chega'aque'enə' cuich gaquə yesə'əzi'en na'a. Caguə no beṇə' gwni'a ša'ach Babilonian' na'a par zejlicane, na' notoch no no so no yesə'əzi' de'e šao' de'e güen ca' de'en gosə'əzi' beṇə' Babilonia ca' antslə.

¹⁵ Na' ca naquə beṇə' güen dilgens ca' beṇə' ca' chso'ote'e de'e šao' de'e güen ca' çhasə'əzi' beṇə' Babilonia ca', bazjənaque' beṇə' gwni'a por de'en çhasə'əzi' beṇə' Babilonia ca'. Lega'aque' yesə'əžebe' catə' yesə'əle'ine' can' gaquə che syodan' na' yesə'əzeche' zitə'alə yesə'əbeže' na' yesyə'əgüine'ene'. ¹⁶ Na' yesə'əne': —De'e mal juisyən' bagoc che syoda nga de'en goquə blaoch lao syoda ca' yelə' de'en ža' yežlyon'. Beṇə' ca' gwža' syodan' gwsa'aze' lachə' fin na' lachə' de'e color morad na' de'e xna. Gwso'on cuinga'aque' xoche len no or, no yej fin na' no perlas. ¹⁷ Na' lao tozə or bagwnit yoguə' de'e šao' de'e güen chega'aque' ca'.

Nach yoguə' xan barcw ca' na' nochlə beṇə' ca' choso'osa' barcw ca' na' beṇə' ca' chso'on žin lo'o barcw ca', na' beṇə' ca' çhja'ac ga yoblə lo'o barcon', yogue'e yesə'əzeche' zitə'alə yesə'əgüie'. ¹⁸ Na' catə' yesə'əle'ine' çhas ženṇə' lao syodan' əsa'acbe'ine' de que cheyanṇə', na' yesə'əne': —Bitoch bi syoda yoblə chi' lao yežlyon' de'e naquə can' goquə syoda nga.

¹⁹ Nach yoso'ožia yichjga'aque'en bište yon' tant nite'e trist, na' yesə'əbežyaše'e na' yesyə'əgüine'ene', yesə'əne': —De'e mal juisy bagoc che syoda nga de'en goquə blaoch ca syoda ca' yelə' lao yežlyon'. Por yelə' gwni'a che beṇə' ca' gwža' na' yoguə' chio'o bencho gan xen ca naquə žinṇə' babencho len barcw checho quinga. Na' na'a lao tozə or bagwžiai' syodan'.

²⁰ Na' to beṇə' zo yoban' gwne': —Ledoyebei chio'o zocho yoban', na' le'e yebei le'e apostol na' le'e profet na' len le'e yeziquə'əchlə bagwlej Diozən' par nacle lažə' ne'enə', chedə' Diozən' gone' castigw che beṇə' Babilonia ca' por ni che de'en baboso'oçhi' baboso'osaque'e le'e.

²¹ Nach to angl gual bcose' to yej xen ca yej ca' chso'on žin gan' ža' molin, na' bzale'en lo'o nisdə'ona'. Nach gwne': —Can' gaquə che syoda Babilonian', niṭən can' gwnit yej xenṇə' de'en bzala'a lo'o

nisdá'onə', cuatəch le'ichon de'e yoblə.
²² Cuatəch yesə'əcuez beñə' gocuez ca' Babilonian'. Na' cuatəch əsə'ole' lao lquey che syodan'. Cuatəch yoso'ogole' arpa o yoso'ocueže' bžejo lao syodan'. Notoch no nita' no so'on žin lao syodan', na' cuatəch yenecho sšag che yišə' de'en chso'ote no'ol ca'.²³ Ni quech le'icho be'eni' che lampara lao syodan', na' ni que yenchecho beñə' so'on legr lao yelə' gošagna', chedə' notoch no ša'ach na'. Cuiayi' syoda che beñə' güen dilgens ca', la'anə'əczə' lega'aque' zjənaque' beñə' blao lao yežlyon'. Beñə' Babilonia ca' babesə'əxoayague' beñə' ža' yoguə' nasyon ca' naquən' gwso'one' enə'.

²⁴ Bagwso'ote' profet ca' na' notə'ətezachlə beñə' gwlejš Diozən' par gwsa'aque' lažə' ne'enə', na' beñə' Babilonia ca' zjənapə' dolə' che yoguə' nochlə beñə' bagwso'ote' doxen lao yežlyon'. De'e na'anə' cuiayi' syoda chega'aque' enə'.

19

¹ Gwde na' benda' angl zan juisy beñə' ža' yoban' chso'elaogüe'e Diozən' na' zižjo nen catə'an gosə'əne'.

Beñə' güen juisy naquə Dioz chechon'.
 Le'enə' babene' par nič beñə' ca' chso'onlilažə' le' cui žjəya'aque' lao yi' gabilən'.

Chey che'eni'ichgua gan' zoe'enə' na' nape' yelə' guac xen.

² Zdacze' licha ca' de'en chnežjue' castigw che beñə' ca' chso'on de'e malən', na' chone' complir can' ne'enə'.

Baben Diozən' castigw che syoda əblao de'en gwxaquə'əlebe ca to no'olə sargat

laogüe de'en gwso'on beñə' gwnabia' chei ca' par nič beñə' ža' doxen lao yežlyon' boso'ozoe' Diozən' ca'alə cui gwso'elaogüe'ene'.

De'e na'anə' Diozən' babselə'e castigw de'en cheyalə' yesə'əzi'e ca' naquən' gwso'ote' beñə' ca' chso'elao' le'.

³ Nach de'e yoblə gosə'əne': —Beñə' güen juisyən' naquə Diozən'. Zejlicanən' chas žənnə' gan' chey syodan'.

⁴ Nach beñə' golə beñə' blao ca' tapechoa besə'əzo xibe' gwso'elaogüe'e Diozən' gan' chi'e chnabi'enə', gosə'əne': —Ca'ašgaczə gaquə. Beñə' güen juisyən' naquəczə Diozən'.

Na' leczə ca' gwso'on bia ca' tap, bia ca' nita' lao Diozən' gan' chi'e chnabi'enə'.

⁵ Nach benda' gwne to angl do gan' chi' Diozən' chnabi'e, na' gwne':

Leđoye'ela'och Dioz chechon', chio'o naccho beñə' güen žin che' na' chapchone' respet,
 chio'o naccho beñə' blao na' len chio'o cui naccho beñə' blao.

Yelə' gošagna' che Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beñə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'

⁶ Nach leczə benda' xne che yezan beñə' chso'elaogüe'e Diozən'. Na' xnen' nenən can' chsiž yaon' catə' dechguan na' ca nen catə'an lechguale chašjw chtin. Na' gosə'əne':

Beñə' güen juisy naquə Xancho Diozən'.
 Nape' le'ezelaogüe yelə' guac xen na' chnabi'e.

⁷ Leđoyebei, leđoso mbalaz, na' leđoye'ela'och le',

chedə' babžin ža əgwšagna' Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beñə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'.

Bazo no'olən' si'e par gaque' xo'ole'.

⁸ Na' baben Jesocristən' par nič no'olən' nyaze' lachə' fin de'en naquə žyiš xilə' juisy na' de'en cui naquə manch.

Na' lachə' fin de'en nacho nyaz no'olən' de'en naquə de'e žyiš zejen dižə' de que chio'o bagwlejš Diozən' par naccho lažə' ne'enə' zotezə zocho choncho de'e güennə'.

⁹ Nach anglən' bolgüiže' nada' de'e yoblə gwne': —Bzoj de que mbalaz beñə' ca' bazjənaquə combid par əžja'aque' gan' gaquə yelə' gošagna' che Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beñə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'.

Na' anglən' leczə gože' nda': —Diozən' babene' par nič gwnia' ca', na' naquən de'e li.

¹⁰ Nach bzo xiba' par güe'elaogua'a anglən', pero anglən' bito be'e latjə, gwne': —Bito gono' ca'. Be'elao' Diozən'. Nada' naca' to beñə' güen xšine' can' naco' le' na' ljuežjo' ca' beñə' ca' leczə chso'e dižə' de que chso'onlilaže'e Jeso'osən'.

Na' ca'aczn' naquən, notə'ətezcho cho'echo dižā' de que chonlilažā'əcho Jeso'osən', zo Spirit che Diozən' len chio'o chonən ca cho'echo xtižē'enə'.

Ben' žia cožā' cabey šyišən'

¹¹Nach ble'idaogüe'eda' nla'axejə yoban' na' ble'ida' to cabey šyiš na' Jeso'osən' žie' cožā'əbən'. Len' chone' par nič hac can' ne'enə' na' le' syempr choe' dižā' li. Zdacze' liča ca de'en chchoglaogüe'en che yogua'əloj beñā' šə non' napə dolə', na' zdacze' liča can' chdiləlene' de'e malən'. ¹²Jelaogüe' ca' chsa'actitən ca to yi' de'e chalə'əniñ, na' zan coron nita' yichje'enə', na' lao xgüe'enə' nyoj yeto le' de'en cui nombia' nochlə beñā'. ¹³Na' nyaze' to lachə' de'e dopə chen, na' yoso'osi' beñā' le' Xtižā' Diozən'. ¹⁴Na' angl ca' ža' yoban' beñā' zjənaquə soldad che Diozən' gosə'ənaogüe'ene', zjənyaze' lachə' fin de'en naquə de'e šyiš na' de'e cui naquə manch, na' yogue'e zjəžie' cabey šyiš. ¹⁵Na' cho'enə' zo to spad de'e nlachguan par nič gwzo'e beñā' ca' ža' yogua' nasyon xni'enə'. Nabi'e lega'aque' na' gone' ca yesə'əzəxjw yichjga'aque' laogüe'enə'. Le'enə' əgwnežjue' castigw che beñā' ca' chso'on de'e malən', chedə' chžā'achgua Diozən' lega'aque', Dioz ben' napə le'eze-laogüe yelə' guac xen. ¹⁶Na' le'e xadon che Jeso'osən' na' len le'e ni'enə' nyoj dižā' quinga: "Nada' chnabi'a notə'ətezachlə rei na' notə'ətezachlə beñā' blao."

¹⁷Nach ble'ida' to angl zeche' lao bgüižən' na' bolgüiže' yogua' claste šod ca' bia ca' chaš le'e yoban' na' gože' lega'aquəb zizjə: —Le'e da leyedobə nga par gaole to xše' xen de'e goñ Diozən' le'e. ¹⁸Gatə' xpelə' rei, na' xpelə' no comandant na' no beñā' gual. Gatə' xpelə' cabey na' xpelə' beñā' ca' gosə'əbia lega'aquəb. Gatə' xpelə' yogua' claste beñā', beñā' gwsa'ac esclabos na' beñā' cui gwsa'ac esclabos, beñā' gwsa'ac beñā' blao na' beñā' cui gwsa'ac beñā' blao.

¹⁹Na' ble'ida' bež gaž yichjən' na' bežən' yeto len yogua'əloj rei ca' na' yogua' soldad zan che rei ca'. Bač nite'e probnid par yesə'ədiləlene' Jeso'osən' ben' žia cožā' cabey šyišən' na' len soldad che' ca'.

²⁰Na' bež nechən' len bia əgwchopen' bian' choe' dižā' goxoayag par nič beñačən' chso'elaogüe'e bež nechən',

chopteb besə'ədolə' na' gwsa'aquəb lao na' Jeso'osən'. Bež əgwchope na'anə' bian' ben de'e zan de'e besyā'əbane beñā' lao bež nechən' par bxoayaguəb beñā' ca' nita' señy che bež nechən' na' beñā' ca' chse'ejni'alažā' lgua'a lsaqua' de'en naquə ca leb. Na' nežjəmbanga'aquəb bzalə' Jeso'osən' lega'aquəb lo'o yi' gabilən' gan' chalə' sofrən', to yi' xen de'en naquə ca to nisdəo'. ²¹Na' Jeso'osən' ben' žia cožā' cabey šyišən' bete' rei ca' na' soldad zan chega'aque' ca' len spadən' de'en zo cho'enə' de'en nlachgua. Nach yogua'əloj šod ca' gwsa'oxatəb xpelə'əga'aque'enə'.

20

Can' gaquə lao tmlil iz

¹Na' ble'ida' to angl beñā' zo yoban' betje' par bsaljue' yech gabilən', na' noxe'e to gden xen. ²Na' anglən' bnize' beļən' bian' beyaque gwxiye'ena' ža gwlasda'ote, de'en le Satanas, na' bcheje'eb gdennə' par tmlil iz. ³Nach bzale'eb lo'o yech gabilən' na' le'e bseyjwte' cho'a yechən', na' bchiše'en to sey. Bene' ca' par nič cuich xoayaguəb beñā' ža' yežlyon' xte catə' te tmlil iz. Cana'ach yoseže'eb yechojəb yeto tyemp dao'.

⁴Nach ble'ida' zjəchi' beñā' chəsə'ənabia' txen len Cristən' na' yogue'e len le' gosə'əchoglaogüe'en che beñačən' šə non' napə dolə'. Na' beñā' ca' chəsə'ənabia' len le' zjənaque' beñā' ca' cui əgwsə'eləo' bežən' nic lgua'a lsaqua' de'en naquə ca leb, na' bito gwso'e latjə yoso'ozoe' señy chebən' lao xgaga'aque'enə' o na'aga'aque'enə'. Gwso'e dižā' de que chso'onjilaže'e Jeso'osən', na' bosə'ozenague' che xtižā' Diozən'. De'e na'anə' beñā' ca' chəsə'əgüe'i Diozən' gwso'ote' lega'aque' gosə'əchogüe' yenga'aque'ena'. Pero babesyā'əbane' ladjo beñā' guat ca' nič chəsə'ənabi'e txen len Cristən' tmlil iz. ⁵Cristən' bolis bosbane' lega'aque' ladjo beñā' guat ca' antslə ca beñā' yeziqua'əchlə. Na' catə' te yesə'ənabi'e tmlil iz, cana'ach yeziqua'əchlə beñā' ca' bagwsa'at yesyā'əbane' ladjo beñā' guat ca'. ⁶Mbalaz par beñā' ca' babolis bosban Cristən' ladjo beñā' guat ca' antslə ze'e solao tmlil izən', beñā' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažā' ne'enə'. Bito gac chega'aque' can' gac che

beṇə' ca' yesə'əzaglaochgua zejlicane. Na' de'en yesə'əzaglaochgüe' zejlicane lenṇə' ṇacho yelə' got əgwchopen'. Na' beṇə' ca' zjənaque' lažə' na' Diozən' ṇitə'ətezə ṇite'e əso'elaogüe'ene' na' əso'elaogüe'e Cristən' can' gwnitə'ətezə gwnitə' bχoz che beṇə' Izrael ca' gwse'ejni'alaže'e Diozən'. Na' beṇə' ca' zjənon cuinga'aque' lažə' na' Diozən' lega'aque' yesə'anabi'e txen len Cristən' tmlil iz.

⁷ Na' catə' bagoc tmlil iz chəsə'anabi'e, Diozən' güe'e latjə yechoj gwxiye'enə' de'en le' Satanas lo'o yech gabilən' gan' yo'on. ⁸ Na' yechojən par əxoayaguən beṇə' ca' ža' doxenlə lao yežlyon' de'e yoblə, beṇə' ca' chəsə'əne' Gog na' Magog. Gwxiye'enə' əxoayaguən lega'aque' na' əgwtoḅən lega'aque' par yesə'ədiləlene' Cristən'. Na' beṇə' zan juisy əgwtoḅən contr Cristən' ca yox zannə' de'en chi' cho'a nisdəo'. ⁹ Nach ble'idaogüe'eda' chac ca', za'ac beṇə' zan doxenlə lao yežlyon' na' gwse'echje' syodan' chaque Diozən' chei gan' ža' beṇə' ca' bagwleje' par zjənaque' lažə' ne'enə'. Nach Diozən' bene' par niç bchoj yi'inə' yoban' bžinten lao yežlyon' par bžiyi'in beṇə' ca' bəbtob gwxiye'enə'. ¹⁰ Na' ca naquə gwxiye'enə' de'en bχoayag beṇə' ža' yežlyon'. Cristən' bzale'en lao yi' gabilən' gan' chalə' sofrən', lo'o yi' xen de'en naquə ca to nisdəo'. Bzale'en gan' bzale'e bež nechən' na' bež əgwchope bian' bχoayaguəḅ beṇəchən' len dižə' güenlažə' cheḅən'. Na' chəsə'əzaglao gwxiye'enə' len bež ca' lo'o yi' gabilən' do ža do yel par zejlicane.

Diozən' gwçhoglaogüe'en che beṇə' ca' bagwsa'at šə non' napə dolə'

¹¹ Nach ble'ida' chi' Diozən' lao to siy xen de'en naquə de'e šiyš na' chnabi'e. Na' lecza ble'ida' benittecza yežlyon' na' de'e ca' chle'icho le'e yoban' chedə' bitoch byažžga'aquən. ¹² Na' ble'ida' beṇə' ca' bagwsa'at sin cui gwso'onjilaže'e Jesocristən', beṇə' ca' gwsa'ac beṇə' blao na' len beṇə' ca' cui gwsa'ac beṇə' blao. Yogue'e zjəzeche' lao Diozən'. Nach Diozən' bzaše' libr ca' gan' zjənyoj yoguə' de'e ca' gwso'on to toga'aque'. Nach gwde na' bzaše' yeto libr gan' zjənyoj la beṇə' ca' zjənapə' yelə' mban zejlicanen'. Na' yoguə' beṇə' ca' gwsa'at sin cui gwso'onjilaže'e

Jesocristən' gwçhoglaogüe'en chega'aque' de que yesə'əzi'e castigw segon bin' gwso'on to toga'aque', con can' nyoj le'e libr ca'. ¹³ Na' yoguə' beṇə' bagwsa'at lo'o nisdəonə' sin cui gwso'onjilaže'e Jesocristən' lenczəga'aque' besyə'əchoje' par gosə'əzeche' lao Diozən' na' le'egateza ca' yoguə' beṇə' bagwsa'at gatə'ətezəchlə lecza besyə'əchoje' latj che beṇə' guat ca'. Na' Diozən' gwçhoglaogüe'en che to toga'aque' de que yesə'əzi'e castigw segon can' gwso'one'. ¹⁴ Nach Diozən' bcueze' yelə' gotən' de'en ṇacho de'e neche. Bene' par niç cuich no yežin latjə che beṇə' guat ca'. Na' de'en yesə'əzaquə'əzi' beṇə' güen de'e mal ca' lo'o yi' gabilən' zejlicane, lenṇə' de'en ṇacho yelə' got əgwchopen'. ¹⁵ Yoguə' non' cui nyoj leinə' le'e libr gan' nyoj la beṇə' ca' zjənapə' yelə' mban zejlicane, bosozalə'ene' lo'o yi' gabilən' de'en naquə de'e xen ca nisdəo'.

21

Yežlyon' beyaquən de'e cobə len de'e ca' chle'icho le'e yoban'

¹ Gwde na' ble'ida' de'e ca' chle'icho le'e yoban' zjənaquən de'e cobə, na' lecza ble'ida' yežlyon' de'e cobə. Ca naquə de'e ca' zjənla' le'e yoban' antslə, na' ca naquə yežlyon' de'en banombi'acho, bagwde chega'aquən. Na' lecza nisdəonə' bagwde chei. ² Nada' Juan ble'ida' syoda che Diozən', syoda Jerosalennə' de'en naquə de'e cobə de'en chi' yoban' gan' zo Diozən', ble'ida' bletje'en lao yežlyon'. Banonšaogüe'en na' banone'en xoche ca to no'olə chpa'a cuine' catə' chšagne'e. ³ Nach do gan' chi' Diozən' chnabi'e benda' gwṇe to anglən' zižjo gwne': —Syoda che Diozən' babžinən gan' ža beṇəchən' na' Diozən' soe' len lega'aque'. Beṇəch ca' əsa'aque' xi'inə' na' le' gague' Dioz chega'aque' ben' əso'elaogüe'e. ⁴ Na' Diozən' gone' par niç cuich ṇite'e trist, notoch no gat, na' notoch no no yegüine'e, ni que gaquə bi de'en yesə'əzaglaogüe' o bi de'en gon par yesə'əbeže'. Bagwde che yoguə' de'e ca' zjənac ca' de'en gotə' lao yežlyo nechən'.

⁵ Nach Diozən' ben' chi' chnabia' gwne': —Nada' chocoba' yoguə'əloj de'en de.

Na' leczə gwne': —Bzoj de'e quinga chedə' nada' chona' can' nia'anə' na' sympr cho'a dižə' li.

⁶ Nach gozne' nada': —Baçh goc can' gwni'anə'. Nadan' naca' ben' ben yežlyon' na' nada' naca' ben' gon par niçh te çhei. Nadan' bazocza' catə'an bxi'a yežlyon' na' ca'aczən' soa' catə'an yeyoż yedon. Notə'atezə beņə' chene'ene' si'e de'en gwnežjua'ane', gwnežjua'ane' yeļə' mban zejlicane de'en gwxaquə'əlebe ca nis ya'a de'en che'ejcho catə'an chbilecho, na' gwnežjua'ane'en sin cui bi yesə'əyixjue' çhei. ⁷Na' notə'atezə beņə' šə chəsə'əzoinə' cui choso'ozenague' çhe de'e malən', gac çhega'aque' yoguə' de'e güen ca' de'en babi'a dižə' çhei, na' caguə de'e te cuich gaca' Dioz ben' əso'elaogüie'e na' caguə de'e te cuich əsa'aque' xi'ina'. ⁸Pero na' ca' naquə beņə' ca' chəsə'əžeb par yoso'ozenague' çhia', na' beņə' ca' cui chso'onlilažə' nada', na' beņə' ca' chso'on bitə'atezə de'en chgue'ida', na' beņə' ca' chso'ot beņə' yoblə, na' beņə' ca' chəsə'əbejyichj no'ol çhega'aque' o be'en çhega'aque' par chesə'əzolene' beņə' yoblə, na' beņə' chəsə'əža' xtoga'aque', na' beņə' ca' chəsə'ənao de'en chso'on beņə' ca' chəsə'ənelen de'e xio', na' beņə' ca' chse'ejni'alaza' lgu'a' lsaquə', na' yoguə' beņə' ca' chso'e dižə' güenlažə', yoguə'əga'aque'ena' yesə'əzaquə'əzi'e zejlicane lo'o yi' gabilən' gan' chalə' sofrən', na' yi' gabilən' naquən ca to nisdao'. Na' de'en gac çhega'aque' lennə' yeļə' got əgwchopen'.

Syoda Jerosalen de'en naquə de'e cobə

⁹Na' ble'ida' angl ca' gažə beņə' ca' gwso'oxə' gažə tas gan' yo'ožə de'en gwxaquə'əleben ca gažə castigw de'en bnežjw Diozən' beņə' mal ca'. Na' toe' bgüiguə' gan' zoa'anə' na' gože' nada': —Da gwlo'ida' le' no'olan' ze'e si' Jesocristən' par gaque' xo'ole', Jesocrist ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beņə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'ena'.

¹⁰Na' Spirit çhe Diozən' benən par niçh anglən' gwche'e nada' to lao ya'a xen de'en naquə de'e sibə par niçh blo'ine' nada' syoda əblao çhe Diozən', syoda Jerosalennə' de'en gwche' yoban' gan' zo Diozən' de'en

babletje' lao yežlyon'. ¹¹Na' ble'ida' chey che'eni' syodan' len yeļə' chey che'eni' çhe Diozən', na' ble'ida'an ca to yej fin de'e chactit, ca yej de'en ne' jasje de'en chle'icho ca bidr. ¹²Na' ble'ida' to ze'e xen de'e sibə de'en nyechj syodan', na' nitə'an šižin puert, na' to to cho'a puertən' zjəzecha tgüejə angl. Na' ca naquə puert ca' zjənyojən la šižin family çhe beņə' Izrael ca' beņə' ca' za'ac lao dia çhe to to xi'in de'e Izraelən'. ¹³Le'e ze'e galən' chla' bgüižən' nitə' šonə puert, na' yešonən cuitən liçha, na' yešonən cuitən yeglə, na' yešonən galən' çhen bgüižən'. ¹⁴Na' ble'ida' lan ze'enə' de'en nyechj syodan', naquən šižin yej xen na' zjənyoj le'e yej ca' la šižin apostol çhe Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beņə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'ena'.

¹⁵Na' anglən' ben' be'elen nada' dižə'əna' noxe'e to ya de or par gwsie'e medid çhe syodan' na' len ze'e çheino' na' puert çhei ca'. ¹⁶Syodan' naquə de'e cuadrad, na' tozə can' naquə yeļə' zlague'i len yeļə' ltonəi na' len yeļə' sib çhein'. Na' medid çhe syodan' goquən çhopa mil çhopə gueyoa kilometros. ¹⁷Nach gwde na' gwxi'e ze'e de'en nyechj syodan' medid, na' goquən gyon tap metr yeļə' sib çhein' segon metr de'en chesə'əchin beņəçhən' na' lennə' bçhin anglən'.

¹⁸Ze'e de'en nyechj syodan' naquən de yej de'en nzi' jasje, na' ble'ida' de que yo'o ca' ža' syodan' zjənaquən porzə de or na' nla'an ca bidr de'en naquə xi'ilažə'. ¹⁹Na' le'e to to yej xen ca' de'en zjənaquə lan ze'e de'en nyechj syodan' zjənone'en xoche len yoguə' claste yej fin. De'e nechən' da'an jasje, de'e gwchopen' safiro, de'e gwyone' agata, de'e gwdae esmeralda, ²⁰de'e güeyə' onise, de'e gwxo'pe cornalina, de'e gažə crisolito, de'e əgwxon'e berilo, de'e güei topasio, de'e ši crisoprassa, de'e šnejei jasinto, na' de'e šižinei amatista. ²¹Nach puert ca' šižin de'e nite' çhe syodan' to toga'quən zjənaquən de to perla. Na' lquey çhe syodan' zjənaquən porzə de or na' nla' le'ina' can' nla' le'i to de'en naquə de bidr.

²²Bitobi yo'odao' ble'ida' lao' syodan' chedə' la' do tyempte beņə' ca' ža' syodan' nite'e lao Xancho Diozən' ben' napə le'eze'laogüie yeļə' guac xennə' na' lao

Xi'ine' Jesocristan' ben' gwxaqua'alebe ca xilə' dao' ca' gwsot'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'ena', na' beṇə' ca' ža' syodan' chso'elagüe'e lega'aque'.²³ Bito chyažje bgüižan' ni bio'onə' par yoso'ose'eni'in lao syodan' chedə' nye'eni' syodan' len yelə' chey che'eni' che Diozən' na' che Xi'ine' Jesocristan'.²⁴ Na' be'eni' che syodan' gwse'eni'in yedote par beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristan', beṇə' ca' zjənaquə to to nasyon. Na' rei ca' chə'anabia' yežlyon', beṇə' ca' chso'onlilažə' Diozən', yoso'onežjue'ene' yelə' gwnabia' na' yelə' bala'an de'en de chega'aque'.²⁵ Bito šeyjw puert ca' teža na' caguə batə'əquə gaquə žchol'.²⁶ Na' yelə' xochə na' bitə'ətezəchlə de'e zaque'e de'en gotə' che nasyon ca' gatə'an lao' syodan'.²⁷ Bitobi de'e mal gaquə lao' syodan', na' notono gaquə yesyə'əžin syodan' no chon de'e ca' chgue'i Diozən' o no choe' dižə' güenlažə'. Caguə no yesyə'əžin syodan' sino beṇə' ca' zjənyoj laga'aque'en le'e libř che Jesocristan' ben' gwxaqua'alebe ca xilə' dao' ca' gwsot'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'ena'. Le'e libř na'anə' zjənyoj la beṇə' ca' zjənapə yelə' mban zejlicanən'.

22

¹ Nach blo'ine' nada' yao de'en yožə nis de'en chnežjon beṇachən' yelə' mban zejlicanən'. Na' nisən' naquən clar juisy ca be'eyə', na' yaon' chchojən gan' chi' Diozən' na' Xi'ine' Jesocristan' chəsə'anabi'e, Jesocristan' ben' gwxaqua'alebe ca xilə' dao' ca' gwsot'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'ena'.² Na' yaon' chden gwchol' lquey xen che syodan' na' ze yag chopə la'a cho'a yaon', yag de'en chnežjon beṇachən' yelə' mban zejlicanən'. Na' yoguə' bio' chəsə'əbian frot, šižin las lao' tğüiz. Na' beṇə' ca' ža' syodan' beṇə' zjənaquə to to nasyon chəsə'əchine' xlague'i ca' par nič nite'e güen. ³ Cuat gatə' de'e gue'i Diozən' lao' syodan'. Diozən' len Xi'ine' Jesocristan' ben' gwxaqua'alebe ca xilə' dao' ca' gwsot'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'ena' zjəchi'e syodan' chəsə'anabi'e, na' yoguə' beṇə' ca' ža' syodan' chso'onlilažə'e Diozən' na' nitə'ətezə nite'e chso'elagüe'ene'.

⁴ Nitə'ətezə nite'e gan' chəsə'ale'ine' cho'alao Diozən', na' nyoj le'ena' lao xgaga'aque'ena'. ⁵ Cuat gaquə žchol' lao' syodan'. De'e na'anə' bito yažje be'eni' che lampara, nique yažje be'eni' che bgüižan', chedə' yelə' chey che'eni' che Xancho Diozən' chse'eni'in gan' ža' beṇə' ca' chso'elao' le' na' chəsə'anabi'e len le' zejlicanə.

Bazon əžin ža yidə Cristən' de'e yoblə

⁶ Nach anglən' gwne' nada': —Yoguə' de'en bagwna Diozən' zjənaquan de'e li na' gaquə can' ne'ena'. Xancho Dioz nan' chbeje' beṇə' par chso'e xtiže'ena' na' le'ena' bsele'e nada' par chzejni'ida' beṇə' ca' chso'elao' le' de'e ca' baza' gaquə. ⁷ Jeso'osən' ne' de que bazon əžin ža yide' de'e yoblə, na' mbalaz ničə beṇə' ca' yoso'ozenag che de'e ca' babzojo' le'e libřən' noxo'onə', ca naquə de'e ca' ze'e gaquə.

⁸ Nada' Juan bzoja' de'en benda' na' ble'ida', na' catə' benda' na' ble'iga'acda'an bzo xiba' xni'a anglən' par güe'elagua'ane', ben' ben par nič ble'ida'ogüe'eda' yoguə' de'e ca'. ⁹ Pero anglən' bito be'e latjə, na' gwne': —Bito gono' ca'. Be'elao' Diozən'. Nada' naca' to beṇə' güen xšine' can' naco' le' na' ljuežjo' ca' beṇə' ca' leczə bagwlej Diozən' par chso'e xtiže'ena', na' ca'aczən' yoguə' beṇə' ca' yoso'ozenag che de'e ca' babzojo' le'e libřən' noxo'onə'.

¹⁰ Na' leczə gwne' nada': —Bito gwcuəšo'o che de'e ca' ze'e za'ac can' na libř nga bzojo', chedə' bazon əžin ža gaquə yoguə' de'e ca' bzojo' le'ina'. ¹¹ Bazon əžin ža catə' beṇə' ca' chso'on de'e malən' yesyə'əga'anlencə de'e mal chega'aque'ena' gabilən'. Na' beṇə' ca' chso'on de'en naquə yelə' zto' yesyə'əga'anlene' yelə' zto' chega'aque'ena' gabilən'. Na' beṇə' ca' zjənaque' beṇə' güen lao' Diozən' so'onche' de'e güenṇə' zejlicanə. Bagwlej Diozən' lega'aque' par zjənaque' lažə' ne'ena' na' zejlicanə yesyə'əga'ane' lažə' ne'ena'.

¹² Nach Jeso'osən' gwne': —Bazon əžin ža yida' de'e yoblə, na' gona' castigw che to to beṇəch o gona' par nič gaquə de'e güen che to toga'aque' segon nac gwsot'one'.

¹³ Nada' naca' ben' ben yežlyon' na' ben'

gon par niçh te çhei. Bazocza' catə'an bxi'a yežlyon' na' ca'aczn' soa' catə'an yeyož yedon.

¹⁴ Mbalaz nitə' notə'ətezə beṇə' bagosə'əṇabe nada' beca'a xtolə'əga'aque'enə' Na' gua'a latjə so'e cho'a puert che syodan' gan' zoa'anə' na' gwnežjua' lega'aque' frot che yag yelə' mban zejlicanən'. ¹⁵ Pero na' bito gua'a latjə so'o beṇə' ca' cui chso'onlilažə' nada' cho'a puert che syodan'. Bito gaquə so'o beṇə' ca' chesə'əṇelen de'e xio', na' beṇə' chəsə'əbejyichj no'ol çhega'aque' o be'en çhega'aque' par chnitə'əlene' beṇə' yoblə o beṇə' chəsə'əža' xtoga'aque'. Bito gaquə so'o beṇə' chso'ot beṇə', beṇə' chse'ejni'alažə' lgua'a lsaquə' na' notə'ətezə beṇə' chəsə'əbeine' chso'e dižə' güenlažə'.

¹⁶ Nada' Jeso'os bselə'a angl chia'anə' par bzenene' le' yoguə de'en babzojo' par beṇə' ca' zjəncodə' ljuežje chso'elaogüe'e nada'. Nada' golja' lao dia che de'e Rei Dabin', na' naca' ben' ben Diozən' lyebe əsele'e lao dia che de'e Rei Dabin'. Na' gwxaquə'əlebəda' ca beljw xsilən'. Nezecho catə' chla' beljw xsilən' bazon še'eni', na' de'en babida' yežlyon' nezecho bazon gaquə yoguə' de'e güen ca' zjənyoj le'e lib' nga.— Can' gwna Jeso'osən' nada'.

¹⁷ Chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' naccho ca to no'olən' si'e, na' chio'o txen len Spirit che Diozən' chṇablažə'əcho

yob yide' de'e yoblə. Na' yoguə' no yene cata' yoso'olabe' lib' nga, leczə yesə'əṇablažə'əšgue' yob yide' de'e yoblə.

Na' notə'ətezə beṇə' se'ene'ene' so'onlilažə'e Jeso'osən' gatə' yelə' mban zejlicanə çhega'aque' sin cui bi yesə'əyixjue' çhei.

¹⁸ Nach gozna Jeso'osən': —De'e ngan' əchnia' par yoguə' le'e gwlablə o yenele cata' beṇə' yoso'olabe' de'e quinga ben Diozən' mendad zjənyoj le'e lib' nga. Notə'ətezle šə gwzanchle ca de'en na lib' nga cata' əgwzejni'ile beṇə' che de'e ca' ze'e za'ac, Diozən' gone' par niçh gac chele yoguə' de'e mal ca' de'en zjənyoj le'e lib' nga. ¹⁹ Na' notə'ətezle catə' əgwzejni'ile beṇə' che de'e ca' ze'e za'ac šə cui yene'ele əgwzejni'ile lega'aque' yoguə' de'e ca' ben Diozən' mendad zjənyoj le'e lib' nga, Diozən' yoxi'e lalen' le'e lib' che'enə' na' bito güe'e latjə yežinle syoda che'enə'. Na' le'e lib' che Dioz nan' zjənyoj la yoguə' beṇə' ca' zjənapə' yelə' mban zejlicanən'.

²⁰ Nach Jeso'osən' ben' bzejni'ine' nada' yoguə' de'e quinga ne': —De'e li yida' lğüegwzə.

Na' nada' goža'ane': —Ca'ašgaczə gaquə. Yob yidəšgo Xana' Jeso'os.

²¹ Xancho Jesocristən' sotezə soe' gaquəlenšgacze' yoguə'əle. De'e na'azən' de chzoja'. Juan